

KISKUNHALAS
ALMANACH

KISKUNHALAS ALMANACH

A SZOROZAT 39. SZÁMÚ PÉLDÁNYA

A Thorma János Múzeumnak ajánlva.

Halas, 2005. március 15.

Szalóczy

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó Krisztina

Palásti

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Szabó

Kiskunhalas Város Önkormányzatának kiadványa

A Kiskunhalas története sorozat kötetei

KISKUNHALAS TÖRTÉNETE 1.

Tanulmányok Kiskunhalasról a kezdetektől a török kor végéig
Kiskunhalas, 2000

KISKUNHALAS TÖRTÉNETE 2.

Tanulmányok Kiskunhalasról a 18. század elejétől a 19. közepéig
Kiskunhalas, 2001

KISKUNHALAS TÖRTÉNETE 3.

Tanulmányok Kiskunhalasról a 19. század közepétől a 20. század közepéig
Megjelenik, 2004

KISKUNHALAS ALMANACH

Városismertető az ezredfordulós Kiskunhalasról
Kiskunhalas, 2002

A Kiskunhalas Történeti Kutatása Alapítvány Kuratóriuma 1993–2000
Vas Benő elnök, dr. Ö. Kovács József titkár, dr. Bognár Zoltán

A Kiskunhalas Történeti Kutatása Közalapítvány Kuratóriuma 2000-től
Szakál Aurél elnök, dr. Ö. Kovács József titkár
dr. Bognár Zoltán, dr. Komáromi Szilárd, Vas Benő

A Kiskunhalas története sorozat szerkesztőbizottsága
dr. Bácskai Vera főszerkesztő, dr. Ö. Kovács József
Szakál Aurél, Wicker Erika

Gazdasági ügyintéző
Huszár Ambrusné

KISKUNHALAS ALMANACH

*Városismertető az ezredfordulós
Kiskunhalasról*

Szerkesztette
SZAKÁL AURÉL

KISKUNHALAS
2002

Támogató

Nemzeti Kegyeleti Bizottság

Fényképészek

Ferincz János (F. J.), Friebert Tibor (F. T.),

Pozsgai Ákos (P. Á.), Ternyák Jenő (T. J.)

&

Bertalan Gábor (B. G.), Dudásné Kutasi Klára (D. K. K.), Juhász István (J. I.),

Király Gábor (K. G.), Lehóczki György (L. Gy.), Ötvös Géza (Ö. G.),

Patyiné Viczei Edit (P. V. E.), Rapavi Róbert (R. R.), Sándor Lajos (S. L.),

Szakál Aurél (Sz. A.), Szalai Sándor (Sz. S.), Tóth Baranyi László (T. B. L.),

Töröcsik Dávid (T. D.)

Technikai szerkesztők

Árendás Rozália, Dóra Csilla, Gyarmati Andrea, Gyarmati Orsolya,

Huszár Ambrusné, Laki Rita, Órás Anett, Szabó Krisztina

Borító tervező

Zalatnai Pál

A borító címerét festette

Kozicz János

Szerkesztés lezárva

2002. március és április

**Külön köszönet mindazoknak akik segítséget nyújtottak abban,
hogy a könyv megjelenhessen**

A boritón Kiskunhalas címere, 1992

Kiskunhalas almanach: www.halas.hu.

ISBN 963 00 3641 X Ö

ISBN 963 202 915 1

Felelős kiadó: Tóth Zoltán polgármester

Nyomdai előkészítés: Dobrovitz Dóra, Friebert Tibor, Gusztos Norbert

Nyomdai munkák: Modok és Társa Kft., Kiskunhalas

Kötészeti munkák Reálszisztéma Dabasi Nyomda Rt.

Felelős vezető: Modok Balázs

Tartalom

Előszó <i>Tóth Zoltán</i>	9
MÚLT ÉS JELEN	
1. Kiskunhalas rövid bemutatása <i>Szakál Aurél</i>	11
Adottságok	11
Földrajz	11
Történelem	15
Kiskunhalas múltja dátumokban	20
Népesség	21
Műemlékek	23
Kultúra és gazdaság	24
Oktatás, nevelés	24
Kultúra	24
Vallási élet	27
Egészségügy	27
Szociális ellátás	28
Sport	28
Infrastruktúra	29
Gazdasági élet	29
Idegenforgalom	30
Külkapcsolatok	31
Tervek	31
2. Kiskunhalas főbírói <i>Cseri Gábor</i>	33
3. Kiskunhalas polgármesterei és tanácselnökei <i>Lehóczki György</i>	39
4. Kiskunhalas országgyűlési képviselői	81
5. Kiskunhalas díszpolgárai 1871-2002 <i>Lehóczki György</i>	106
6. Kiskunhalas városért kitüntetés 1979-2002 <i>Lehóczki György</i>	121
7. Kiskunhalasi életrajzi lexikon	149
8. Kiskunhalas, a csipke városa <i>Szakál Aurél</i>	253
9. Kiskunhalas, a szőlő és bor városa <i>Kunszeri Miklós</i>	259
10. Kiskunhalas, a lovasélet városa <i>Kovács Iván</i>	269
A Lovasiskola	269
BM. Határőr Dózsa Sportegyesület	271
Wiltfang Lovasklub	273
Halasi Lovas Klub	274
Kiskunhalasi Lovasbandérium	276
Kiskunhalasi Ló és Lovasbarátok Klub	278

11. Kiskunhalas, a fürdőváros <i>Komáromi Szilárd</i>	279
A kiskunhalasi fürdőélet rövid múltja	279
A halasi fürdőélet jelene	280
A halasi Csipke-fürdő tervei	283
12. Kiskunhalas sajtóbibliográfiája 1882-2001 <i>Horváth Etelka</i>	285
Személynévmutató	307
Kiadók	309
Nyomdák	311
Kronológia	312
13. Kiskunhalas történetének válogatott bibliográfiája <i>Horváth Etelka</i>	315
Mutató	351

KÖRNYEZET

14. Kiskunhalas látnivalói. Séta a városban <i>Szakál Aurél</i>	353
Központ	354
Fő utca	357
Kossuth utca eleje	358
Kúriák, gazdaházak, polgárházak	358
Kossuth utca középső része	359
A belváros és a vasút között	360
Sóstó	360
15. Kiskunhalasi szobrok, emléktáblák <i>Lehóczki György</i>	361
Szobrok	361
Emléktáblák	386
16. Kiskunhalasi utcák a 18-19. században <i>Szalai Sándor</i>	401
Kiskunhalas belterülete az I. katonai felmérés térképén	401
Utcanevek a 19. század első feléből	403
A halasi utcák elnevezése 1850-ben	404
Utcanevek a 19. század második feléből	407
Terv a város utcáinak hivatalos elnevezésére 1893-ban	407
17. Kiskunhalasi utcanevek a 20. században <i>Palásti Károly</i>	415
18. Kiskunhalasi utcák, utcanevek 1784-2001 <i>Palásti Károly-Szalai Sándor</i>	423
19. Régi református temető és sírkö kert <i>Baki István</i>	447
Az első református temető	448
A második református temető. Az ótemető	448
A harmadik temető. A mai református öreg temető	448
A halasi temetkezési szokásokról	452
A temető nagy kisajátítása 1972 és 1975. Küzdelem a temetőért	453
A műemlék református temető bemutatása	464
20. Református új temető <i>Baki István</i>	491
21. Katolikus temető <i>Szakál Aurél</i>	497

22. **Izraelita temető** *Szakál Aurél* 503
 23. **Baptista temető** *Szakál Aurél* 506
 24. **Kiskunhalas és környéke természeti értékei** *Ternyák Jenő* 507

JELEN

25. **Kiskunhalas Város Önkormányzata** *Gyarmati Andrea* 533
 Kiskunhalas Város Képviselő-testülete 1998-2002 533
 Kisebbségi Önkormányzat 1998-2002 533
 A közgyűlés bizottságainak elnökei, tagjai 1998-2002 534
 26. **Kiskunhalasi intézmények** *Gyarmati Andrea* 537
 Közintézmények 537
 Kulturális intézmények 542
 Oktatási intézmények 552
 Egészségügyi intézmények 573
 Szociális intézmények 576
 27. **Egyházak, pártok, társadalmi szervezetek** *Gyarmati Andrea* 585
 Egyházak 585
 Pártok, politikai szervezetek 590
 Társadalmi szervezetek 593
 28. **Egyesületek, alapítványok** *Tóth Ilona* 595
 29. **Ki kicsoda Kiskunhalason** *Tóth Ilona* 621
 30. **Cégismertető. Cégek, boltok, mesterek, szolgáltatók Halason** 712
 1. Bányászat 713
 2. Egészségügyi ellátás 713
 3. Egyéb feldolgozó tevékenység 714
 4. Élelmiszer és ital gyártás 714
 5. Építőipar 715
 6. Fafeldolgozás 719
 7. Fémfeldolgozás, fémtermék gyártása 720
 8. Gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás 721
 9. Gép, berendezés gyártás 724
 10. Ingatlanügyek 724
 11. Jármű és üzemanyag gyártás, kereskedelem, javítás 724
 12. Kiskereskedelem 727
 13. Kölcsönzés 734
 14. Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás 734
 15. Műanyag és vegyi anyag termék gyártás 735
 16. Nagykereskedelem 735
 17. Oktatás 737
 18. Papírgyártás, kiadói és nyomdai tevékenység 737
 19. Pénzügyi tevékenység 739

20. Szállítás, raktározás, posta, távközlés	740
21. Számítástechnikai tevékenység	742
22. Szolgáltatások	742
23. Textiláru és bőrtermék gyártás	748
24. Vendéglátás, szálláshely	749
25. Villamosgép és műszer gyártása, javítása	751
31. Rendezvénynapló <i>Király Gábor</i>	753
32. Kiskunhalas kistérség települései <i>Pintér Géza</i>	768
Balotaszállás	770
Harkakötöny	772
Kelebia	774
Kisszállás	776
Kunfehértó	778
Pirtó	780
Tomba	782
Zsana	784
33. Kiskunhalas partnervárosai <i>Juhász Gábor</i>	787
Kanizsa	788
Kronach	792
Nowy Sacz	796
Sepsiszentgyörgy	800
Hódmezővásárhely	804
Szabadka	808
MELLÉKLETEK	
A könyv szerzői	812
Rövidítések	814
Névmutató	815
A könyv előfizetői	

Előszó

Tisztelt olvasó! Olyan könyvet tart a kezében, melyet írni, szerkeszteni és megjelenésekor olvasni a ritka alkalmak közé tartozik. Nekünk olvasóknak és a kötet szerzőinek van szerencsénk a történelem ama ritka pillanatait átélni, amit ezredfordulónak neveznek.

Az ezredfordulót valamennyi kontinens sok országában rendkívül reprezentatív körülmények között szinte az egész emberiség ünnepelte. Mi halasiak úgy gondoltuk, hogy oly módon is emléket állítunk az ezredfordulónak, melyből unokáink és a még későbbi utókor is képet kaphat életünkről, értékeinkről, arról a korról, melynek alakításában aktívan részt vettünk.

Minden ember életét egyszerre fogja át az idő hármastagolódásának teljessége. Életünk a múltban gyökerezik, abból nő ki, a jelenkorra irányuló cselekvéseinket ez határozza meg, és jelen cselekedeteinkkel szabunk irányt utódaink életének.

A könyv szerkezete tükrözi ezt a törvényszerűséget, a múltba ágyazva mutatja be Kiskunhalas jelenét, értékeket mutatva fel a jövő számára. Önmagunk és elődeink emlékműve ez a könyv. Mindenkié, akik az ezredforduló Kiskunhalasán éltek és dolgoztak. Benne van múltunk, mindannyiunk eredménye, talán ezért is válhat sokak számára izgalmassá és értékké. A Kiskunhalas almanach üzenet a jövőnek, hírt adunk benne magunkról, életünkről azért, hogy utódaink jobban érthessék általa magukat.

Ezúton köszönöm meg a kötet szerkesztőjének és valamennyi szerzőjének, hogy ezen ezredfordulós pillanatképet igényesen, a valóság ábrázolásának ilyen teljességével rajzolták meg.

Kiskunhalas, 2002. május 6.

Tóth Zoltán
polgármester

Fotó: P. Á.

Gőncz Árpád köztársasági elnök Kiskunhalason, 1999. május 21.

Az Európa Tanács
négy fokozatú kitüntetéséből
Kiskunhalas megkapta az
Európa Tanács Európa Diploma
kitüntetést 1999-ben és az
Európa Tanács Becsületzászlója
kitüntetést 2001-ben.

Fotó: E. T.

Kiskunhalas rövid bemutatása

Szakál Aurél

Adottságok

Földrajz

Kiskunhalas az Alföld egyik városa. Budapeستől délre 130 km-re található a Duna-Tisza közén. Régen a Kiskunság – pontosabban a Jászkunság (Jászság, Kiskunság, Nagykunság) – ma Bács-Kiskun megye egyik jelentős városa. A Duna-Tisza közti hátság, a vízválasztó Homokhátság déli részén, a Kiskunság tájegység déli határán, a két nagy folyótól egyforma távolságra. A vidék legmagasabb pontja. A belterület tengerszint feletti magassága 125-132 m.

A Jászkunságba tartozó Kiskunság közigazgatási területébe 8 település tartozott a 18-19. században. A Felső-Kiskunság: Kiskunlacháza, Kunszentmiklós, Szabadszállás, Fülöpszállás. Az Alsó-Kiskunság: Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Kiskunfélegyháza, Kiskundorozsma. A Kiskunhalasi járásba 1950-1984 között 4 nagyközség (Jánoshalma, Kiskunmajsa, Mélykút, Tompa) és 17 község tartozott (Balotaszállás, Bácsszőlős, Borota, Csikéria, Csólyospálos, Harkakötöny, Jászszentlászló, Kelebia, Kéleshalom, Kisszállás, Kömpöc, Kunbaja, Kunfehértó, Pirtó, Rém, Szank, Zsana).

Kiskunhalas a Kárpát-medencében

1. táblázat. Kiskunhalason átvezető országutak

Kiskunhalas Baja	Kiskunhalas Kalocsa	Budapest Kiskunhalas Szabadka	Budapest Kiskunhalas	Budapest Kiskunfőlegyháza	Kiskunhalas Szeged
5412. számú út	5309. számú út	51, 53.. számú út	M5, 54, 53. számú út	5402.. számú út	5408. számú út
		Budapest	Budapest		
		85 km	85 km		
		Solt	Solt		
		41 km	48 km		
		Soltvadkert	Soltvadkert		
		9 km	9 km		
		Pirtó	Pirtó		
		10 km	10 km		
Kiskunhalas	Kiskunhalas	Kiskunhalas	Kiskunhalas	Kiskunhalas	Kiskunhalas
11 km	16 km	9 km		8 km	17 km
Kunfehértó	Imrehegy	Balotaszállás		Harkaköröny	Zsana
12 km	6 km	17 km		12 km	13 km
Jánoshalma	Kecel	Tompa		Kiskunmajsa	Üllés
33 km	28 km	16 km		28 km	25 km
Baja	Kalocsa	Szabadka		Kiskunfőlegyháza	Szeged

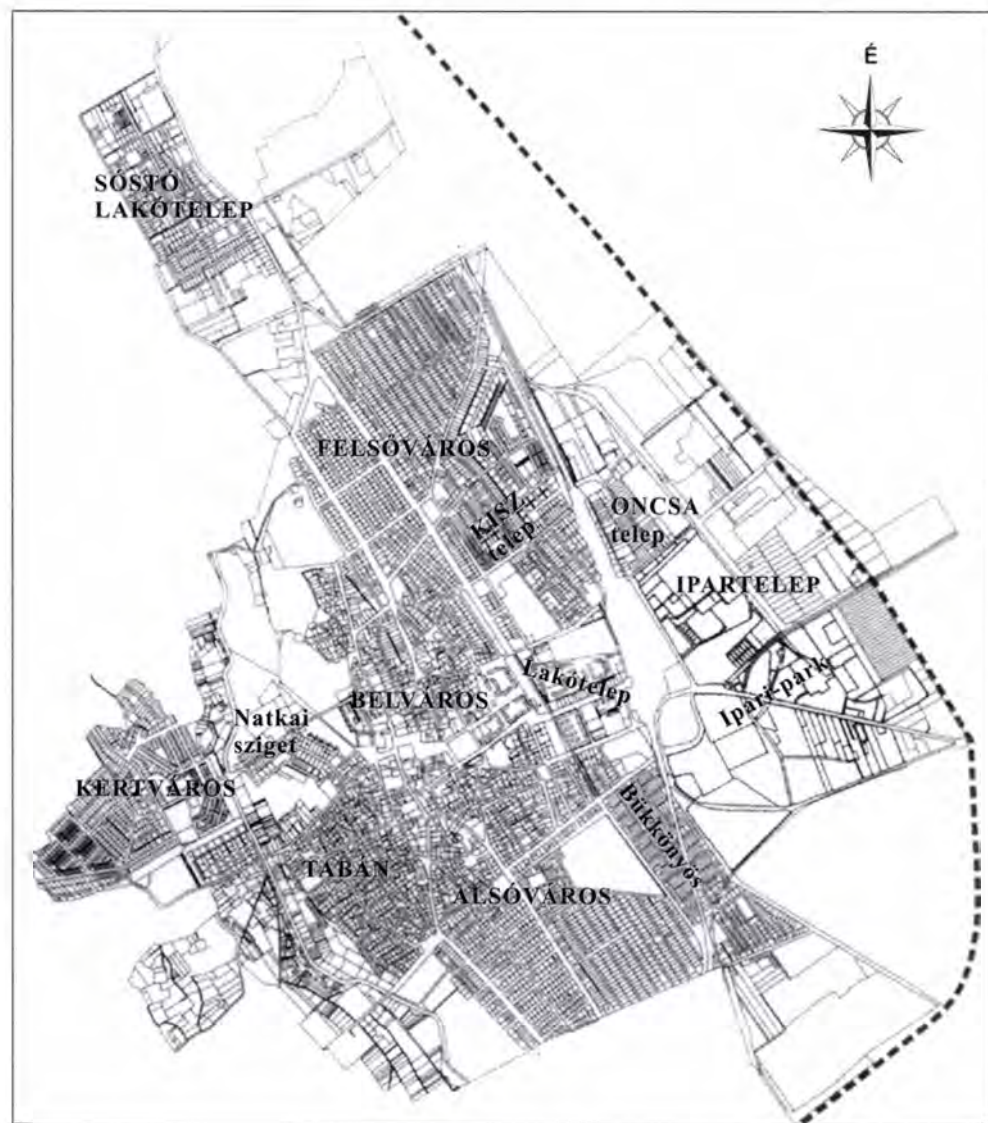
Kiskunhalas kistérségben az ezredfordulón 9 település szerepel: Északról dél felé haladva a következők: Pirtó, Kiskunhalas, Kunfehértó, Harkakötöny, Zsana, Balotaszállás, Kisszállás, Tompa, Kelebia. Kiskunhalas vonzáskörzetébe tartoznak a tőle 20-30 km-re lévő települések. (Lásd Kiskunhalas almanach: Kiskunhalas kistérség települései.)

Ma a város közvetlen szomszédai északon: Pirtó és Tázlár, keleten Harkakötöny, Kiskunmajsa, Zsana, délen Balotaszállás, Kunfehértó, nyugaton Jánoshalma, Császártöltés, Imrehegy.

Kiskunhalas jelentős közlekedési csomópont. A vasúti pályaudvarról Budapest, Kiskunfőlegyháza, Szabadka, Baja irányába utazhatunk. Kiskunhalasról az 53-as főúton Soltvadkert (Kecskemét-Budapest, ill. Solt-Budapest) felé és a Tompánál lévő határátkelő (Szabadka) felé, alsóbb rendű műutakon Kiskunmajsa (Kiskunfőlegyháza), Üllés (Szeged), Jánoshalma (Baja), Kecel (Kalocsa) irányába haladhatunk.

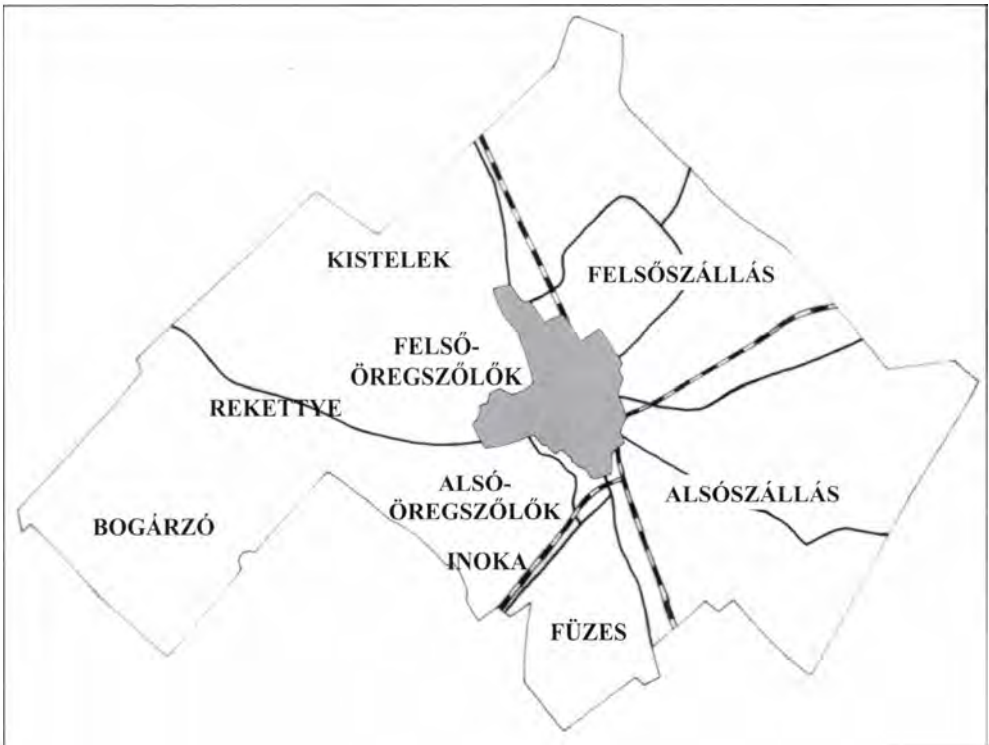
A város közigazgatási területe 228 km². A belterület 1399 ha, a külterület 21359 ha. A jelentősebb városrészek: Belváros, Felsőváros, Alsóváros, Tabán, Kertváros, Sóstó, Ipartelep. A fontosabb határrészek: Öregszőlők, Füzes, Inoka, Rekettye, Bogárczó, Kistelek, Felsőszállás, Alsószállás.

Az éghajlata szárazföldi. A levegő évi középhőmérséklete 10,8 °C. Az évi csapadékmennyiség igen kevés, 588 mm. Ugyanakkor hazánkban itt a legmagasabb

Kiskunhalas városrészei

a napfényes órák száma, 2100 óra/év. A táj alapvetően síkvidék. Kiskunhalas területe a Duna felé és a Tisza felé is lejt. Csak alig érzékelhető dombok törik meg az Alföldre jellemző síkságot. A tanyákkal tarkított vidéken természeti különlegességnek számít a város környéki homokbuckás táj, amit az északi, északnyugati irányból fúvó szelek alakítottak ki. Egy-egy alacsony halmot az itt lakók hegynek neveznek. Ilyen pl. az országos háromszögelési pontnak számító, térképészeti kilátóval ellátott Kakashegy. Főleg gyenge termőképességű löszös, homokos talajok

Kiskunhalas határrészei

találhatók. Három talajtípus jellemző: 1. Félig kötött buckás homoki vidék (nagyreszt telepített erdőkkel); 2. Csernozjomos homoksíkság, kertészeti és szántóföldi hasznosítással; 3. Buckaközi medencék, csatornák közötti mélyterületek, lápos rétek, szikes legelők. A várost valamikor tavak, mocsarak, vizenyős helyek övezték. Keleti oldalán hajdanában egymásba ért északról kezdve: a Nagytó, Halastó, Harangostó. Ezek mára kiszáradtak, lecsapolták. Jelenleg csak a várostól északra lévő, jó horgászvíznek számító Sóstó létezik.

Az említett Halas nevű tóról nevezték el a települést, de elképzelhető hogy fordítva történt, s a 13. században itt letelepedett Csertán (csuka) nevű kun nemzetség nevéből ered a település megnevezése. A város közkeletű rövid elnevezése ma is Halas.

Még megtalálhatók a hajdani mocsárvilág maradványai. A Nagytó forrásvidékét a Fejetéket 1992-ben nyilvánították védetté. Kiszáradó láprétjén védett növények sokasága látható. A közeli Harka tó ősszel és tavasszal jelentős pihenőhelye a vonuló madaraknak. Egyben ritka, védett madarak fészkelőhelye. A Halas környéki vizenyős területek, erdők és a bokros, gyérfűvű homokpuszták állat és növényvilága gazdag. Fészkelő madarak pl.: fehér gólya, búbos banka, bibic, örvös galamb, parti fecske, hantmadár, vörös vércse. Fokozottan védett madár a vadgerle, a szalakóta, a

gyurgyalag, az ugartyúk. Az erdőkben, ligetekben őz, szarvas, vaddisznó, nyúl, mókus, borz, róka él. A vizek védett állatai: vidra, lápi póc, mocsári teknőc, vizisikló. Érdemes néhányat megemlíteni a szemet gyönyörködtető és érdekes nevű védett növényekből: tarka sáfrány, virginiai holdruta, pókbangó, naprózsa, homoki kikerics, homoki nőszirm, szibériai nőszirm. (Lásd Kiskunhalas almanach: Természeti értékek Kiskunhalas környékén)

Az ország egyik legerdősebb területe kedvező feltételeket teremt az erdő- és vadgazdálkodásnak. A mezőgazdasági területeken egyaránt termelnek gabonaféléket és kapás növényeket. Fejlett a gyümölcs- és szőlőtermesztés. Hazai viszonylatban jelentős a kőolaj és földgáz kitermelés. A kőolajkutatás kapcsán melegvizű gyógyfürdő létesült. Ezekből is következik, hogy egyre növekszik a turizmus jelentősége. (Lásd Kiskunhalas almanach: Kiskunhalas, a szőlő és a bor városa; Kiskunhalas, a fürdőváros; Kiskunhalas, a lovasélet városa)

Történelem

A város környéke évezredek óta lakott. Ezen a tájon megtelepedtek már a különböző őskori kultúrák népei is. Az időszámításunk kezdetét követő századokban szarmaták, hunok, germánok, majd az avarok követték egymást. Számos régészeti emléke maradt a hajdanában itt élt különböző népeknek.

Árpád fejedelem vezetésével a magyarok foglalták el a Kárpát-medencét 895-896-ban. Az Árpád-házi királyok uralkodása idején több kisebb település virágzott Kiskunhalas környékén, de nevük nem azonosítható, mert a későbbi pusztítások miatt a város középkori történelme alig ismert. 1241-ben ezt a vidéket is feldúlták a betörő tatárok. A korábbi falvak egy része teljesen elpusztult. A Magyarországra 1246 körül betelepített hét kun nemzetség közül a Csertán nemzetség vette birtokába Halas környékét. A kun szállások később a Halas-szék elnevezésű közigazgatási és bíraskodási egységhez tartoztak. A kunok két és fél évszázad alatt a háborúk, a járványok, és a társadalmi környezet hatására beolvadtak a magyarságba. A Halas településre vonatkozó első írásos említés 1347-ből származik. Hamarosan város, pontosabban mezőváros (oppidum) lett a településből. A 15. században királyi birtok a város, időnként zálogba adva. 1439-ben pl. Hunyadi Jánosnak.

A török megszállás időszakában többször került végveszélybe a környék. A leggyászosabb évek 1526, 1566, 1596, 1683-1699. A hajdani települések lakói védettebb területekre, városokba, mocsarak szigeteire húzódtak. Halas 1566 után néhány évig, 1596-tól évtizedekig lakatlan volt. 1626 körülől mutatkoznak a feléledés jelei. A szomszédos falvak soha nem települtek újra. Emléküket csak a templomromok dombjai őrzik. (A történeti Kiskunhalas területéről jelenleg már 24 középkori templom helye ismert.) Halas fennmaradását segítette, hogy szultáni város (hász) kiváltságot kapott. A 16-17. században a kálvini reformációt vallották magukénak az itte-

niek. 1664-ben már működik a református iskola. Amikor a török kiűzése után, 1699-ben összeírták a megmaradt lakosságot, akkor az itt élők majdnem háromnegyed része vallotta a családját máshonnan betelepültnek. Főleg a Dél-Dunántúlról (68%) költöztek ide.

Buda és Szeged töröktől való visszavételére 1686-ban került sor. Ekkor vett új irányt Halas sorsa is. Azonban a felszabadító háború terhei nem szűntek meg ekkor. Az újjászerveződést és a nádori kiváltságok elnyerését jelzi az 1693-ban vésett új városi pecsét is. A „KUN HALAS VÁROSA PECSETI 1693” körirat három felfelé úszó halat övez. Az 1755-ből származó következő címeres pecséten fegyveres kiskun vitéz áll három keresztben egymásra tett hal felett. Ezzel létrejött Kiskunhalas ma is használt beszélő címere. (Az 1992-ben született legutolsó városcímer szerepel a Kiskunhalas almanach borítóján.)

1690 körül többször megerősítette a jászkun kiváltságokat a nádor (1693) és a császár (1697), azonban 1702-ben mégis elzálogosította a bécsi udvar a Jászkunság (Jászság, Nagykunság, Kiskunság) területét. Ez a jobbágyi sorba süllyesztés elősegítette, hogy a város lelkesen üdvözölte a Rákóczi szabadságharcot.

1703. október 5-én jelentős csatát vívtak Halastól keletre a kurucok és a labancok. A véres összecsapás után 234 kuruc, de az ellenség vezére is holtan maradt a csataterén. A halasi csata után 200 évvel emlékmű szervezésébe kezdtek a helyiek, amelyet 1904-ben avattak fel.

A Jászkunság törvénytelen eladása a Rákóczi szabadságharc lezárulása után is napirenden maradt. Az országgyűlés 1715-ben és azután is többször foglalkozott a kérdéssel. Ezidőben földesuruk 1702-1731 között a Német Lovagrend, 1731-1745 között a pesti Rökkantak Háza volt. A jászok, kiskunok, nagykunok nem törődtek bele sorsukba. Több mint négy évtizeden át küzdöttek a földesúri uralomtól való megszabadulásért. Végül a korábbi kiváltságok visszaszerzése 1745-ben a redemptio (önmegváltás, „megváltakozás”) révén sikerült. Az egész Hármaskerületre kirótt 580900 aranyforintos váltságösszegeből Halasra 50900 forint jutott. Ezt a nagy horderejű vállalkozást végül is sikeresen megvalósították. Az önmegváltás egyedülálló eseménye volt a 18. századi Magyarországnak. Az ország közepén a nagy területű Jászkunság kivívta a maga kiváltságos állapotát. Ezzel példát mutatott a mezővárosoknak is a maguk kiváltsága megteremtéséhez. A Jászkunság a redemptioval egy évszázaddal előzte meg a hazai jobbágyfelszabadítást. A redemptio hosszú időre meghatározta a lakosság gazdasági és társadalmi viszonyait, mert a földeket, a legeltetési lehetőségeket, a város vezetésébe való beleszólás lehetőségét a redemptioiban való részvétel (redemptus gazda), ill. kívülmaradás (irredemptus) szerint határozták meg. A redemptio az itt élők kulturális öntudatát máighatóan megerősítette.

Halas 1754-ig a Kiskunság központja volt. Nyakas protestáns magatartása miatt ekkor elvesztette a Kiskun kapitányság székhelyének rangját. A település ügyeit a

városi tanács intézte a főbíró vezetésével. A város gazdasági és igazgatási kérdéseiben is érvényesült önállóságuk.

A 18. század végül a szerény fejlődés korszaka volt. Az elődöknek sok nehézségen – gyenge talaj, futóhomok, szárazság, mocsarak, járványok – kellett úrrá lenniük. A 19. század második feléig leginkább a külterjes szarvasmarha- és juhtartás biztosította a megélhetést, egyes családoknak a gazdagságot. Az állatokat egész évben a szabad ég alatt őrző pásztorok (csikósok, gulyások, juhászok, kondások) sajátos viselkedéssel, életmódjukkal különleges helyet foglaltak el a város társadalmában.

A korábban teljesen református lakosságú Halason a 18. század utolsó harmadától egyre nagyobb számú katolikus élt a betelepülések révén. 1770-ben felépült a katolikus templom. Két építési periódusban - 1772, 1814-1823 - pedig az új református templom. Az új templomok egyben a lakosság számának növekedését is jelzik. Az 1700-as évek végére 8000 fő a város lélekszáma.

A 19. század elején és a reformkorban tovább épült, fejlődött a város. Nőtt az iparosok, kereskedők száma. Hét céh működött, általában több mesterség vegyeseen alakította őket. Ezek a következők voltak: takács céh, csizmadia céh, szabó céh, szücs céh, kovács, bognár, nyerges céh, asztalos, lakatos céh, ács, molnár, kőműves céh.

Az 1848-49-es szabadságharcba többszáz nemzetőrt, honvédet küldött a település. Főleg a Délvidéken harcoltak (Verbász 1848. augusztus 1., Kaponya 1849. március 5.), sok menekült is érkezett ide az otlakók közül.

Az abszolutista korszakban itt volt a Kiskunhalasi Járás székhelye. 1872-ben a rendezett tanácsú városok közé került. Ettől kezdve főbíró helyett polgármester a város első embere. A kiegyezést követő közigazgatási változások során megszüntették a széttagolt Jászkunságot, és 1876-tól Halas városa – a Kiskunsággal együtt – Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye része lett. (Lásd Kiskunhalas almanach: Főbírók; Polgármesterek.)

Az 1854-1863 között történt tagosítás, birtokrendezés jól jelzi, hogy a kapitalizáló földművelés egyre nagyobb szerephez jut. A 20. század elejétől egyre növekszik a szőlő és gyümölcsstermesztés jelentősége. Országszerte ismert a kiffer körte és a halasi homoki bor. (Lásd Kiskunhalas almanach: Kiskunhalas, a szőlő és a bor városa.)

Az élelmiszeripar köréből a malmokon kívül a baromfi, tej, gyümölcs feldolgozást és exportot kell említeni. A kereskedelem és az áruterelés fejlődését elősegítette, hogy a Budapest-Belgrád vasúti fővonalat Kiskunhalas érintésével építették meg. Amikor 1882-ben megindult a közlekedés Pest és Szabadka felé, abban az évben megjelent az első halasi újság is. (Lásd Kiskunhalas almanach: Kiskunhalasi újságok 1882-2000.)

A hatvan éven keresztül itt tevékenykedő Szilády Áron (1837-1922) református lelkész, képviselő, történész, műfordító, akadémikus erős egyénisége rányomta bélyegét a település arculatára. Működése nyomán a református gimnázium főgimnáziummá szerveződött, az intézmény keretei között létrejött a múzeum (1874), megépült a gimnázium új épülete (1892).

Kiskunhalasnak igazi hírnevet a halasi csipke hozott. A régi századfordulón sikeres kísérletek történtek a magyar varrott csipke létrehozására. Valamennyit felülmúlta a leheletfinomságú halasi csipke. 1902-es megszületésére a csipkeművészet és a népművészet is hatott. Különlegességére jellemző, hogy a világ legfinomabb lencernájából készítik, súlyra számítva az aragnál értékesebb. Létrejötté Dékányi Árpád helyi gimnáziumi rajztanár, iparművész nevéhez fűződik. Az ő terveit valósította meg Markovits Mária csipkevarró olyan magas művészi színvonalon, hogy a halasi csipke méltó versenytársa lett a velencei és a brüsszeli csipkének. Az 1904-ben rendezett St. Louis-i világkiállításon, 1937-ben a párizsi kézműipari világkiállításon és 1958-ban a brüsszeli világkiállításon is nagydíjjal tüntették ki. Dékányi helyét a tervezésben 1910 körül Stepanek Ernő festőművész vette át. (Lásd Kiskunhalas almanach: Kiskunhalas, a csipke városa.)

A századfordulón a gazdasági fellendülés és társadalmi modernizáció építkezési hullámot eredményezett. A kevés korábbi barokk és klasszicista épület mellett sorra épültek a modernebb középületek és polgárházak. Természetesen több ipari épület (gőzmalom, téglagyár, villanygyár) és kövesút is készült. Kiskunhalas vasúti csomópont lett, mert kelet és nyugat felé is épült vasút. (Kiskunhalas-Bácsalmás-Regőce 1903; Kiskunhalas-Kiskunmajsa-Kiskunfélegyháza, 1912) A lakosság száma 1910-re eléri a 25000 főt. (Lásd Kiskunhalas almanach: Látnivalók; Szobrok.)

A város fejlődését célzó további tervek megvalósítását több évtizedig megakasztotta, lelassította az első világháború kitörése. A frontok messze húzódtak, de több mint ezer hősi halottat vesztett a település. Emléküket az 1926-ban állított „Hősök szobra” nevű emlékmű őrzi.

1918 forradalmi ősze után 1919 tavaszán itt is megalakult a direktórium. Az eseménysor végén 1919. augusztus 9-én a fehérterror nyolc halasi kommunista mártír életét oltotta ki. 1918-1919-ben Kiskunhalastól délre húzódott a demarkációs vonal. Ezzel Halas új helyzetbe került, határváros lett. Ennek következményeként később sorra épültek fel a laktanyák.

A két világháború között burkolatot kaptak a fontosabb utcák. Megépült a Csipkeház, a katolikus polgári iskola, két mezőgazdasági iskola és internátus, tanyai iskolák és csecsmőthotok, két laktanya, állami pincészet. Bővült a kórház, elkészült a sóstói és a fehértói strand. A lakásínség enyhítésére lakások, bérházak, lakóházak készültek. A gazdasági élet erőteljesebb fellendülése csak az 1930-as évek második felére jellemző.

A második világháború Halason több mint ezer áldozat, zsidó mártír és hősi halott életét követelte. A magyar zsidóság 1944-es kálváriájának történetében Kiskunhalas is komor szerepet játszott. A város zsidó lakóit deportálták. 1944. október 11-én 196 fellázadt magyar munkaszolgálatos zsidó mártírt öltek meg a vasútállomásnál. Néhány nap múlva vonult át a front Kiskunhalason.

Ezután újra indult az élet. Politikai felpezsdülés következett be. Az Ideiglenes Nemzetgyűlésbe Kiskunhalas képviselői is Debrecenbe érkeztek. 1945 tavaszán megtörtént a földosztás.

Az országos politikai kurzusváltást követően 1948-ban a halasi üzemeket is államosították. Ezzel megkezdődött a polgári fejlődés gyökeres átalakítása. Elkövetkeztek a szocializmus évtizedei. A 20. század második fele nagyrészt a szocialista rendszer keretei között zajlott. Az új szocialista típusú hatalmi berendezkedés eltüntette a református gimnáziumot, a katolikus és az izraelita egyház elemi iskoláit. 1950-ben kezdődött a tanácsi igazgatás. Ekkor létrejött Kiskunhalas Város Tanácsa, vezetője a kommunista párt volt. Az óriási elégedetlenség 1956-ban Kiskunhalason is forradalmi megmozdulásokhoz vezetett. Az események főszereplője és a szélsőséges indulatok fékentartója Nagy Szeder István kisgazda politikus lett.

Az országos változásokkal párhuzamosan az 1950-es évek végén 7 mezőgazdasági termelőszövetkezet alakult. Az 1960-as évek elejétől a Kiskunhalasi Állami Gazdaság több ezer kataszteri holdon gazdálkodott. Az 1960-as, 1970-es években több nagyobb ipari üzem települt ide, ez bizonyos fellendülést eredményezett. Az infrastruktúra kiépítése is jelentősen növekedett.

Miután a török időkben elnéptelenedett falvak területével Halas a történelmi Magyarország hatodik legnagyobb határú városa volt, jelentős közigazgatási változást eredményezett Pirtó (1947), Balotaszállás, Kunfehértó, Zsana (1952) önálló községgé válása, és Bodoglár, Tajó pusztáinak Kiskunmajsához csatolása (1972). A nagy halasi határ mezőgazdasági műveléséhez a 18-19. században szükséges volt a tanyák létrejötte. A 20. században már a lakosság 50 %-a külterületen élt. A szocialista korszak éveiben azonban a tanyák száma megfogyatkozott. Napjainkban a tanyák életlehetőségei kismértékben javulnak. Új jelenség az üdülőtanyák, lovas-tanyák, a tanyai turizmus megjelenése.

Bár a járáások megszűntével (1984) csökkent Kiskunhalas közigazgatási szerepe, azért közbiztonsági, tűzvédelmi, munkaügyi, egészségügyi, egészségbiztosítási, szociális, oktatási, kulturális téren a város megmaradt egy jelentős vonzáskörzet központjának.

A rendszerváltást követő helyhatósági választáson 1990-ben 27 fős képviselőtestületet választott a lakosság. A polgármester és még 14 fő SZDSZ-es és FIDESZ-es volt. A többiek más parlamenti pártok tagjai, és függetlenek. A két parlamenti képviselő a FKGP-hez és az SZDSZ-hez (listáról bekerült) tartozott. Az 1994-es helyhatósági választások eredményeként a 24 tagú testületben a polgármester és 8 fő a Városi Polgári Kört képviselte. A velük koalíciót alakító MDF-nek 7 képviselője volt. A parlamenti képviselő ekkor az MSZP tagja. Az 1998-as helyi választás eredménye a Városi Polgári Kör (9 fő) és MSZP (5 fő) irányítású városvezetés. A három országgyűlési képviselő közül a FIDESZ jelöltje nyert a választóközvetben, és az MSZP, FKGP színeiben szereplő kiskunhalasi származásúak listáról kerültek a parlamentbe. (Lásd Kiskunhalas almanach: Országgyűlési képviselők)

Számos híres ember született, tanult, dolgozott, tevékenykedik, alkot Kiskunhalason. Itt született többek között Thorma János festőművész, Markovits Mária iparművész, Nagy Czirok László néprajzkutató, Berki Viola festőművész. (Lásd Kiskunhalas almanach: Életrajzi lexikon; Díszpolgárok; Pro Urbe díjasok; Kicsoda Kiskunhalason; Bibliográfia.)

Kiskunhalas múltja dátumokban

- 10-13. század Árpád kori falvak a mai Kiskunhalas területén.
- 1246 körül kunok letelepedése Kiskunhalas környékén.
- 1347. Köncsög kun ispán szállása. A majdani mezőváros első írott említése.
- 1366. Halasi Köncsög ispán (comes Küncheg de Halas). A Halas név első említése.
- 1390. Halas búcsújáráhely.
- 1396. Halas Remetei István zálogbirtoka. Halas polgárainak (hospes) említése.
- 1408. Zsigmond király Halason jár.
- 1429. Halas Kátai Mihály zálogbirtoka.
- 1439. Halas mezőváros (oppidum) Hunyadi János zálogbirtoka. Városként az első említés.
- 1440. Halas kun székközpont.
- 1456 táján pestis.
- 1490. Halas Corvin János birtoka.
- 1509. Halas mezőváros királyi birtok.
- 1526. A török kifosztja a várost.
- 1542. Halas behódol a töröknek.
- 1561-től Halas a Paksi család birtoka.
- 1566. Török pusztítás.
- 1569. Újratelepülés.
- 1596. Pusztulás.
- 1626. Újratelepülés.
- 1634. Halas város címeres pecsétje: hal és víz felett vizililiom.
- 1663. Apafi Mihály erdélyi fejedelem Halason.
- 1664. Református iskola a településen.
- 1679. Pestis.
- 1681. A Jászkun kerület megalakulása.
- 1683-1699. A török elleni felszabadító háború megpróbáltatásai.
- 1686. A másfél évszázados török uralom vége. Buda és Szeged visszavétele.
- 1693. Esterházi Pál nádor oklevele Halas városnak.
- 1693. Kun-Halás város címeres pecsétje: három felfelé úszó hal.
- 1697. febr. 1. I.Lipót császár kiváltságlevele Halas városnak.
- 1702-1731. Halas a Német Lovagrend birtoka.
- 1703. aug. 23. Rákóczi Ferenc oklevele Halas városnak.

1703. okt. 5. Halasi csata. Kuruc és labanc összecsapás.
1709. Pestis.
1722. VI. Károly császár oklevele Halas városnak három vásár engedélyezéséről.
1731-1745. Halas a pesti Invalidus Rendház birtoka.
1739. Pestis.
1745. máj. 6. Mária Terézia rendelete a redemptioról. A régi kiváltságok visszaszerzése.
1755. Kiskunhalas címere: fegyveres kiskun vitéz három keresztbe rakott hal felett.
1784. Az első városábrázolás céh bizonyoságlevélen.
1789. A Pest és Zimony közötti postakocsijárat megindulása Halas érintésével.
1799. Új városháza építése.
1834. A klasszicista városháza felépül.
1848-1849. Halas részvétele a magyar forradalom és szabadságharcban.
1872. Rendezett tanácsú város, polgármesterrel az élén.
1876. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéhez kerülés.
1882. Megépül a Pest és Zimony közötti vasút.
1902. A halasi csipke létrehozása.
1906. A szecessziós városháza felépülése.
1918-1919. Forradalmak. Demarkációs vonal a várostól délre. Kiskunhalas határváros.
1944. Német megszállás. Deportálás. Orosz megszállás.
1947. Pirtó önállósulása.
1950. Bács-Kiskun megye megalakulása.
1952. Balotaszállás, Kunfehértó, Zsana önállósulása.
1956. Jelentős tömegmegmozdulások a forradalom időszakában.
1964. A kőolajtermelés kezdete Kiskunhalas környékén.
1972. Bodoglár elcsatolása.
1984. A járások megszüntetése. Ettől kezdve Kiskunhalas nem járási székhely.
1990. A rendszerváltáskor ismét polgármester választás Kiskunhalason.

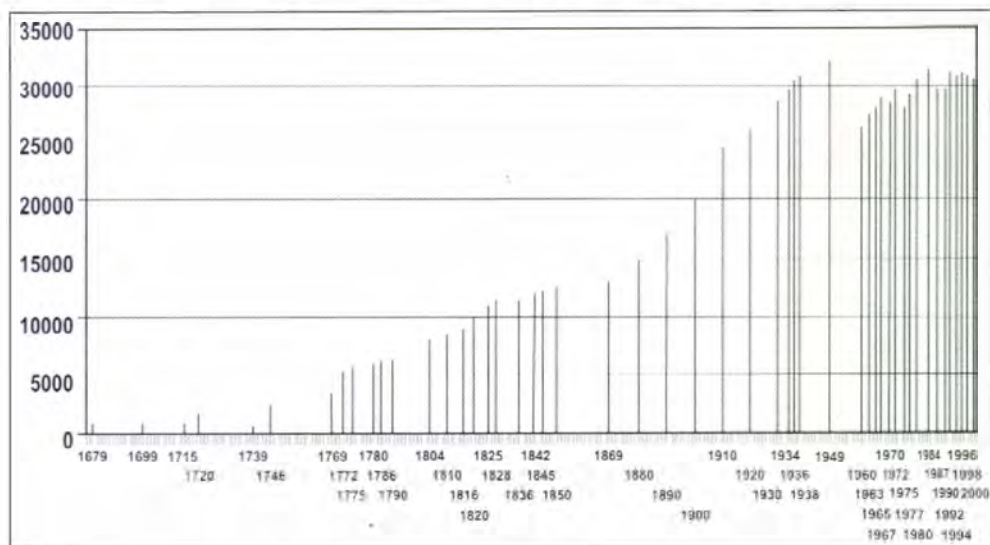
Népesség

Halas népessége az 1626 körüli újratelepüléstől kezdve fokozatosan növekedett. A háborúk és járványok pusztításai miatt igazán fejlődni csak a redemptio időszakától, a 18. század közepétől kezdve tudott. A 18. század második fele és a 19. század egyenletes növekedést eredményezett. A 20. századi Kiskunhalason egyszerre létezett az elmaradottság és a gyorsuló urbanizáció, a modernizálódó városközpont és a falusias külterület. A fejlődést jól mutatja a lakosság további jelentős növekedése. Az 1880-as 15000 fő 1910/1911-re már 25000 főre szaporodik és az 1930-as évek közepén 30000-nél is több. Ezzel a város lakossága elérte a mai szintet. Ennek az a magyarázata, hogy a további népességnövekedést elvitték a 20. század közepén, második felében önállósodott tanyaközpontok.

1. ábra. Kiskunhalas népessége 1679-2000

1679: 1495 fő; 1699: 954 fő; 1715: 963 fő; 1720: 1818 fő; 1739: 800 fő; 1746: 2736 fő; 1769: 3570 fő; 1772: 3959 fő; 1775: 5021 fő; 1780: 5544 fő; 1786: kb.6200 fő; 1790: 6480 fő; 1804: 8591 fő; 1810: 9019 fő; 1816: kb.9400 fő; 1820: kb. 10000 fő; 1825: 10941 fő; 1828: kb.11600 fő; 1836: kb.11400 fő; 1842: kb.12000 fő; 1845: kb.12400 fő; 1850: 12783 fő; 1869: 13127 fő; 1880: 15039 fő; 1890: 17138 fő; 1900: 19866 fő; 1910: 24381 fő; 1920: 26083 fő; 1930: 28699 fő; 1934: 29645 fő; 1936: 30555 fő; 1938: 31000 fő; 1949: 32260 fő; 1960: 26226 fő; 1963: 27471 fő; 1965: 28154 fő; 1967: 29000 fő; 1970: 28602 fő; 1972: 29000 fő; 1975: 28215 fő; 1977: 29133 fő; 1980: 30604 fő; 1984: 31287 fő; 1987: 30317 fő; 1990: 29872 fő; 1992: 31179 fő; 1994: 30961 fő; 1996: 31029 fő; 1998: 30785 fő; 2000: 30674 fő.

Forrás: Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története 4. 1935. 120.; Melegh Attila: Kiskunhalas népesedéstörténete a 17. század végétől a 20. század elejéig. Bp., 2000; Melegh Attila: Népesedés, házasság Halason a 18-19. században. (=Kiskunhalas története 2.) Kkh., 2001.; Révai Lexikon XI. Bp., 1914. 689.; Fekete Imre: Kiskunhalas megyei város 1931-34. Évi közigazgatási életéről. Kkh., 1935. 159.; Bács-Kiskun megye fontosabb statisztikai adatai 1956. Kecskemét, 1957. 15.; Új Magyar Lexikon 4. Bp., 1962. 145., Bács-Kiskun megye statisztikai évkönyve 1965, 1967, 1972, 1975, 1977, 1980, 1984, 1987.; 1970. évi népszámlálás Bács-Kiskun megyei adatai. Bp., 1972.; Bács-Kiskun megye kézikönyve. Ceba Kiadó Bp., 1997.; Nagy Czirok László: Az 1935-1938. év eseményei Kiskunhalason (= Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum emlékkönyv. Kkh., 1999. 145., 152.); Magyar Nagy Lexikon. Bp., 2000.

A 2000. évi statisztikai adatok szerint Kiskunhalas lakónépessége 30674 fő. A korábbi évtizedhez viszonyítva megállapítható, hogy a város lakóinak száma állandó, kiegyensúlyozott, de nem növekszik. Feltűnő módosulás, hirtelen változás nem történt.

Az elmúlt években a munkaképes és nyugdíjas korú lakosok aránya nőtt, míg a fiatalok aránya csökkent. 1996-ban a lakónépesség 36 %-a az inaktív korosztályt (14 év alatti és 60 év fölötti) képviseli. Majdnem minden hatodik halasi polgár elmúlt 60 éves. A nők száma 5%-kal meghaladja a férfi lakosok számát. A férfiak aránya 47,6 %, a nők aránya 52,4 %.

A lakosságszám enyhe növekedésének fő oka a '90-es évek elején a betelepülés. A város ma is befogadja az ide érkező vajdasági, erdélyi, kárpátaljai magyar bevándorlókat és a környékről beköltözőket. A város lakosságának döntő többsége magyar. A 6 %-ot kitevő cigányságon kívül egyéb nemzetiség nincs. A cigányság nagy része képzetlen, munkanélküli. Csupán alkalmi munkákból, szociális segélyekből élnek. Az infláció, a csökkenő életszínvonal és a munkanélküliség egyre nehezebbé teszi helyzetüket.

Műemlékek

A szörnyű török pusztítás eltüntette a korábbi századok épületeit. A földből, agyagból épített lakóházak sem időtállóak. A legrégebbi építészeti emlékek a 18. századból valók.

A klasszicizáló későbarokk stílusú mai református templom 1772-ben, ill. 1814-1823 között épült a korábbi templomok helyére. A 19. század eleji építkezést Schwörtz János és Frigyes tervei szerint végezték. Nagyon értékes az empire stílusú szószék és papi ülőhely. Különlegesség a szégyenkő a templom külső falánál. A barokk stílusú római katolikus templom 1770-ben készült el. Építője Gföller Jakab. A templomot 1940-ben bővítették háromezer személy befogadására. Érdeemes megnézni a katolikus templom mellé áttelepített Kálváriát. Fő értéke a két látór népies barokk szobra a 19. század elejéről. A Zsinagóga 1857-1860 között épült klasszicista romantikus stílusban.

A klasszicista városházát Fischer Ágoston tervei szerint 1833-1834-ben építették. A háztömbnyi szecessziós városháza Hikisch Rezső tervei alapján 1906-ban készült el. Az oktatási és művelődési célokra emelt épületek közül ki kell emelni a Szilády Áron nevét viselő református gimnáziumot, amely 1892-ben Kauser József tervei alapján épült és a halasi csipke otthonát a Csipkeházat, amely 1935-ben készült a hagyományos tornácos parasztház mintájára.

A régi kúriák és parasztházak közül már alig találni. Említést érdemelnek a következők: a klasszicizáló Péter-Monszpart ház (Szilády Áron u. 17.), a Babókúria (Gimnázium u. 7.), a sóstói csárda (Sóstó); A boltíves tornácú Végh-kúria (Bajesy-Zsilinszky u. 5.), és a Tájház (Marx tér 1.).

Az eklektikus polgárházak az igazán jellemzők és nagyon fontosak a városkép szempontjából. A számos szép ház közül most csak a régi Fő utcáról említünk néhányat: Kolozsvári-ház a mai múzeum, Gyárfás-ház (Köztársaság u. 2., 7.), Gálház, Dobozy-ház, Rocsek-ház (Szilády Áron u. 14., 27., 31.)

A Sáfrik-féle műemlék szélmalom a 19. század második felében épült. A műemléki helyreállítás 1966-ban fejeződött be. Ennek köszönhetően ma is működőképes. Érdeemes még elsétálni a régi, műemlék jellegű református temetőbe. Itt a régi halasiak sírjait és a felszámolt temetőrészből megmentett sírköveget láthatjuk. (Lásd Kiskunhalas almanach: Látnivalók; Régi református temető)

Kultúra és gazdaság

Oktatás, nevelés

Az alábbiakban ismertetésre kerülő intézményekről bővebben a Kiskunhalas almanach: Intézmények fejezet tájékoztat.

Kiskunhalas oktatási intézményei a közoktatási struktúra szinte teljes körét magukba foglalják. A városban 1 bölcsőde működik. A bölcsődei férőhelyek száma 40. A családi napközibe szintén 40-en járnak. A bölcsődés korosztálynak szervezett játszócsoport klub igény szerint működik. A Városi Bölcsőde és a családi napközik a három év alatti korosztály 10 %-ának ellátására alkalmasak.

Összesen 10 óvoda működik, Ebből 9 önkormányzati, egy pedig a Református Egyház fenntartásában működő ökumenikus óvoda. Az óvodákban 42 csoportban 1049 óvodást látnak el.

Az általános iskolai ellátásról 7 iskola gondoskodik. Ebből egy az enyhe fokban értelmi fogyatékos fiatalok oktatását, nevelését végzi. Egy általános iskolát a Katolikus Egyház tart fenn. Az általános iskolákban 145 osztályban 3190 tanuló tanul. Négy iskolában folyik tagozatos oktatás. Az alapfokú oktatásban részt vesz a hétközi diákotthon és a zeneiskola. A Zeneiskolában 13 tanszakon 372 fő tanul.

A középfokú oktatásról Kiskunhalason négy középiskola gondoskodik. Gimnáziumi oktatást a Szilády Áron Református Gimnázium és az önkormányzati Bibó István Gimnázium végez. A nagymúltú református gimnázium 1993-ban kezdte el újból működését. Az önkormányzati gimnázium 1995-ben új épületben folytatta munkáját. Mindkét intézményben folyik hatosztályos képzés, a reformátusban nyolc évfolyamos is. A II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola teljes egészében a Világbank által támogatott új rendszerű szakközépiskolai képzéseket végzi. A Garbai Sándor Szakképző Iskolában szakmunkásképzés és szakközépiskolai oktatás folyik. Szakközépiskolában 7, szakmunkásképzőben 42 szakmát oktatnak. A középiskolákban 3283 diák tanul. Közülük közel 2000 fő a bejáró. Ezekben az intézményekben tanműhelyek, diákotthonok is segítik az új generáció fejlődését.

Mindezekkel lehetőséget teremt a város a környéken lakó diákoknak arra, hogy ne távoli városok iskoláiban kelljen tanulniuk.

Kultúra

A város kulturális életét évszázadokon keresztül befolyásolta az a tény, hogy a Szilády Áron Református Gimnázium elődje a debreceni Református Kollégiumhoz tartozott. A protestáns szellemiség jellemezte a közéletet. Ez hatott az itt tanító, alkotó tanárok és akadémikusok között. Közülük kiemelkedik Szilády Áron és Thury József, akiknek tudományos munkásságát a jelenkor is nagyra értékeli. Műveik az

orientalisztika, a magyar őstörténet, a történelem és az irodalom mai kutatói számára alapvető forrásmunkák. Gyárfás István történész, a város egykori jegyzője, a jászok és a kunok történetéről szóló munkájával írta be nevét a magyar történettudományba. Sajátos színfoltjai voltak a város szellemi életének az ún. parasztköltők, (pl.: Gózon István, Bacsó László, Vas Imre) akik kézzel írott verseskönyveikben – saját műveik mellett – a korabeli népszerű verseket, énekeket is megörökítették.

Kiskunhalas szülötte a régi századforduló híres festőművésze Thorma János. Az ő nevét viseli a helyi múzeum (Köztársaság u. 2.), ahol a Thorma Galériában a festő nagyszámú alkotását csodálhatják meg a látogatók. Közülük kiemelkedik a hatalmas méretű „Talpra magyar” című kép. 1998-tól együtt látható Thorma két legnagyobb történelmi festménye a „Talpra magyar” és az „Aradi vértanúk”, frissen restaurálva. Ez igen nagy vonzerőt jelent Kiskunhalasnak. A múzeum állandó kiállítása „Halas, a kiskun mezőváros” történetét mutatja be. A múzeum időszakai kiállításainak helye a Gyűjtemények Háza (Bokányi Dezső u. 4.). A rendszeres időszakai kiállítások a város egykori és mai életéhez, művészetéhez kapcsolódnak.

Nagyon fontos látnivaló a Csipkeházban lévő csipkekiállítás. A halasi csipke az utóbbi években is több nemzetközi kiállításon vett részt, ill. Kiskunhalas rendezett nemzetközi csipkekiállításokat. Ma is vannak Halason csipkét a hagyományos kézműves technikával. Ez megtekinthető készítés közben a gyönyörű korábbi darabokkal együtt a Csipkeházban. 1996-ban jelent meg történetének eddigi legteljesebb összegzése, a László Emőke, Pásztor Emese, Szakál Aurél által írt Halasi csipke album 500 fényképpel.

Több állandó kiállítóhely létezik: Végh-kúria (Bajcsy-Zsilinszky u. 5.), ez ad otthont a Munkácsy díjas festő Diószegi Balázs gyűjteményes kiállításának; Vadászati kiállítás és trófeagyűjtemény (Kossuth u. 29.); a műemlék Sáfrik-féle szélmalom (Kölcsey-Szélmalom u. sarok).

Időszakai kiállítóhelyek, magángalériák gazdagítják a kulturális kínálatot. Az Általános Művelődési Központban (Kossuth u. 23.) és a Közösségek Házában (Bokányi Dezső u. 8.), gyakran kapnak helyet országos hírű és helybeli művészek, gyűjtők. A Közösségek Háza a fő színtere a város kulturális életét leginkább szervező Kiskunhalasi Művelődési Központnak. Ez a szervezet egyrészt több intézmény működését hangolja össze (Közösségek Háza, Végh-kúria, Boróka Civil Ház, Filmszínház, Csillagvizsgáló), másrészt a művelődési mozgalmak munkáját segíti.

Az 1897-ben alapított és 1949-ben újra alapított Városi Könyvtár állománya (könyv, hanglez, kazetta, CD, CD ROM, videofilm, bekötött, ill. tékázott napi és hetilapok, folyóiratok) 130 ezer egység. Programjaival, vetélkedőivel kiemelkedően fontos kulturális helyszín. Levéltár őrzi a város és környéke régi iratait. A helytörténeti, családtörténeti, szakdolgozati kutatások kikerülhetetlen fontosságú helyszíne. Különböző művelődési házak, klubok (Vasutas Művelődési Ház, Tiszti Klub, stb) kínálnak még lehetőséget a kikapcsolódásra, művelődésre.

Országos hírű az általános iskolás korosztály tagjaiból álló Szivárvány Bábcsoport. Működik városunkban, elsősorban középiskolások részvételével, helyi színjátszócsoporthoz. Bemutató előadásai mellett rendszeresen tartanak színházi esteket a Filmszínházban. A Bemutató Színházi Esték sorozat keretében láthatunk darabokat a Közösségek Házában. Hagyomány a nyaranta megrendezésre kerülő Múzeumkerti Esték előadássorozata.

A gyermek, illetve felnőtt kórusok mellett élénk érdeklődés kíséri a társastáncokkal foglalkozó Stúdió 2000, és a hagyományos magyar néptáncokkal foglalkozó Halas Táncgyűttes munkáját. Sok taggal működnek, és még sokkal többen megnevezik fellépéseiket.

Jelentős a Kiskunhalason alkotó, vagy a várossal régóta kapcsolatot tartó képzőművészek munkássága. A tradicionalista, naiv és modern irányzatokban, sokféle műfajban, technikával dolgozó művészek tárlatára 1996-ban került sor a Gyűjtemények Házában. Ilyen bemutató jelenleg évente kerül megrendezésre változó helyszíneken.

Halast számos szobor, emléktábla díszíti. A látogató megnézheti a halasi csata emlékművét Damkó József „Búsuló kuruc” című, kuruc szobornak emlegetett művét. Az első világháború elesett hőseinek emlékművét, a második világháború áldozatainak új emlékoszlopát. Az utóbbiak közelében Szilády Áron mellszobra található. Már tradíció, hogy évente újabb műalkotással gazdagodik a város. 1995-ben került a református templom falára a Csokonai Vitéz Mihály ittjártára emlékeztető dombormű. A városból elszármazott Mozer Ilonának és férjének Barth Károlynak köszönhető az utóbbi években avatott „Csipkevarrók” szobor, a „Thorma János” mellszobor és a „Hunyadi hollós” kút. (Lásd Kiskunhalas almanach: Szobrok.)

A rendszerváltás után újra megindult a város polgárosodása a gazdaság és főként a közéleti aktivitás területén. Sorra jönnek létre civil szervezetek, melyek a kisebb-nagyobb közösségek érdekeit hivatottak képviselni. A közel 100 alapítvány, egyesület, művelődési közösség közül következtek felsorolásszerűen néhány: Kiskunhalasi Városvédő és Városszépítő Egyesület, Motolla Hagyományörző Egyesület, „Pitypang” Tehetség- és Közösségfejlesztő Egyesület, Kiskunhalasi Cigány Kulturális és Sportegyesület, iskolai egyesületek, alapítványok, nagycsaládok és nyugdíjasok egyesületei, Halasi Csipke Alapítvány, Halasi Múzeum Alapítvány, Kiskunhalas Történeti Kutatása Közalapítvány, Szilády Áron Társaság, Vagyonvédelmi Alapítvány, stb. Megalakult a Halasi Vállalkozók Klubja. Létrejött az idegenforgalmi egyesület. A megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány több települést összefogó, regionális központja is Halason található. (Lásd Kiskunhalas almanach: Egyesületek, alapítványok.)

Bebizonyosodott, hogy a kultúra, a művészet, a tudományos élet csak szponzorok, támogatók segítségével létezhet. A város önkormányzata kulturális célok megvalósítására hozta létre a Civil Alap Közalapítványt. A jelentősebb, ill. kisebb cégek, vállalkozók, és nemes lelkű magánszemélyek gyakran támogatják a helyi rendezvényeket, kiadványokat. Nélkülük nem lenne változatos, élénk kulturális élet Kiskunhalason.

A település legjelentősebb városi szintű rendezvényei: Város Napja, Halasi Hetek, Halasi Szüret. A Város Napja (május 6.) a helytörténet kulcsfontosságú eseményéhez, a redemptiohoz, annak elfogadása, szentesítése napjához kötődik. A Halasi Hetek augusztus elejétől szeptember közepéig tart. Ezt követi a Halasi Szüreti Fesztivál szeptember 2. hétfőjén. A két rendezvénysorozat kulturális- és sportrendezvényeket, ünnepi műsorokat, érdekességeket, tűzijátékot kínál az érdeklődőknek. A programfüzért szüreti felvonulás és vásár zárja. Ezekon kívül több mint száz kulturális- és sportrendezvényt szerveznek meg évi rendszerességgel a városban. (Lásd Kiskunhalas almanach: Rendezvénytár.)

A város politikai közéletében szerepet játszik minden parlamenti párt helyi szervezete. Kiskunhalasi sajátosság a helyi érdekeket előtérbe helyező Városi Polgári Kör jelentős politikai súlyt képviselő jelenléte. (Lásd Kiskunhalas almanach: Pártok.)

Gyorsan változó és rohanó világunkban fontos az információk megszerzése mind az egyének, mind a szervezetek számára. Ennek az igénynek igyekszik megfelelni a város tömegtájékoztatási rendszere. A Halasi Tükör című hetilap, több hirdetési és reklámújság jelenik meg rendszeresen (pl. Apró Hirmondó). A megyei napilap, a Petőfi Népe a hét bizonyos napjain előnyben részesíti a halasi híreket. A közösséget érintő legfontosabb helyi döntéseket a Polgármesteri Hivatal ismerteti A Város Háza elnevezésű időszakos értesítőjében a Halasi Tükör hasábjain. A Halas TV 35 km sugarú körben sugároz adást mindennap. A helyi rádió neve: Halas Hangja Rádió.

Vallási élet

A protestáns szellemű városnak már 1632-ben volt lelkésze. A klasszicista református templomot 1823-ban adták át mai formájában. Mellé 1985-ben épült modern imaház. A Református Egyház gimnáziumot és óvodát is működtet. Pápai oklevél igazolja, hogy Halas 1390-ben már búcsújáróhely volt. A katolikusok újratelepődését követően, a barokk stílusú katolikus templom 1770-ben készült, a bővítés 1940-ben. Az Alsóvárosban és a Felsővárosban is működik plébánia. A Katolikus Egyház általános iskolát működtet. Az 1860-ban felavatott zsinagóga belső elrendezése ortodox hagyományokat követ. Ma a megye egyetlen működő izraelita gyülekezete használja. A Baptista Egyház már tető alá hozta új templomát. Az evangélikusok rendelkeznek imaházzal. A közelmúltban épült fel a jehovák Királyháza. A különböző vallások egyházi és világi képviselői mind a tanításba, mind a város közéletébe aktívan bekapcsolódnak. (Lásd Kiskunhalas almanach: Egyházak; Temetők.)

Egészségügy

A kiskunhalasi Semmelweis Kórház stílszerűen a kórházalapító dr. Monzpart László főorvosról elnevezett utcában, a híres helyi tudógyógyász Csetényi Artúr

nevét megőrkítő Csetényi park és a Semmelweis tér között terül el. A 665 ágyas intézmény Kiskunhalas és vonzáskörzete, kb. 126000 fő részére biztosítja az egészségügyi ellátást. A kórháznál működik a szakorvosi rendelőintézet, a közelben található a mentőállomás. Kiskunhalason a legjobb a megyében az ezer főre jutó orvosok száma és az egy gyógyszertárra jutó lakosok mutatószáma. A városban 5 körzeti gyermekorvos, 11 háziorvos gyógyít.

Szociális ellátás

A város vezetése, szűkülő lehetőségei ellenére, igyekszik megőrizni, fejleszteni a szociális szolgáltatásokat végző intézményeit. Eredményesen dolgozik a szociális otthon és a nyugdíjasok klubja. Általában a Családsegítő Szolgálat keretében működik több újonnan létrejött városi szolgálat: Ifjúsági Átmeneti Szálló, Krízisotthon, Hajléktalan Szálló, Szociális Foglalkoztató, SOS Telefonos Lelkisegély Szolgálat. (Lásd Kiskunhalas almanach: Intézmények.)

Sport

Kiskunhalas sportlétesítményeivel (uszoda, sportpálya, tornatermek, 2 sportcsarnok, teniszpályák, kosár-és kézilabdapályák, sportlőtér, lovas pálya, lovarda, testépítő szalonok, stb.) lehetőséget biztosít a tömeg- és versenysportra egyaránt.

A számos sportegyesület neve jelzi irányultságukat is. Ezek tömegbázisukat első sorban az iskoláskorúak közül nyerik. Ilyenek a különböző diáksportegyesületek, továbbá a Ganzair Atlétikai Club, Birkózó Klub, Halasi Box Club, Torna Club, Úszó és Gyógyúszó Egyesület, Sakk Klub, MÁV Lokomotív Sporthorgász Egyesület, Kántor András Veterán Autós Motoros Sportegyesület. A labdajátékok a gyermek és a felnőtt korosztályban egyaránt népszerűek (Kézilabda Club, Spartacus SE, Kosárlabda Club, Halasi Tenisz Club, Football Club, KÖSZOLG Asztalitenisz SC). Működik még a Gábor Áron SE és a Határőr Dózsa SE. Az utóbbi egyesület adott már olimpiai kerettagokat is a lovas sportnak. Létezik munkahelyi sportegyesület is, mint pl. a Ganz SC. A felnőtt korosztályt várják a Superbike Motoros Egyesületbe és az Apolló Testépítő Klubba. A Zöldsport Klub a tömegeket szeretné mozgósítani évi hagyományos rendezvényeire (crossfutás, kerékpározás, gyalogtúrák, szüreti futóverseny, triatlon verseny, stb.). A diáksportolók közül országos bajnoki címeket, helyezéseket érnek el a tornászok, a sakkozók, a kézilabdázók, atléták. A felnőtt sportolók közül legeredményesebbek a halasi kézilabdás lányok, a Kiskunhalasi Női Kézilabda Sportegyesület csapata. (Lásd Kiskunhalas almanach: Egyesületek, alapítványok.)

Néhány kiemelkedő sportesemény az évi eseménynaptárból: Rákóczi Kupa nemzetközi középiskolás labdarúgó torna (február), Bibó Kupa nemzetközi középiskolás kézilabda torna (március), „Halasi Hajtás” nemzetközi Triatlon verseny (augusztus 20.), „Halasi Szüret” nemzetközi utcai futóverseny (szeptember), Horváth

István emlékverseny női és férfi kézilabda torna (szeptember), teniszversenyek (Levi's Kupa, Novara Kupa, Stravia Kupa), Tulit Péter nemzetközi diák torna emlékverseny (december). Erre a versenyre a világ minden tájáról érkeznek versenyzők. A sportág több híressége indult már Kiskunhalasról. (Lásd Kiskunhalas almanach: Rendezvénytár.)

Infrastruktúra

Az 1960-70-es években jelentősen növekedett a város infrastrukturális ellátottsága. A mocsarak lecsapolása, ivóvízhálózat kialakításának kezdete, a piacszámok, az új kórház, a víztorony megépítése, a strand- és termálfürdő felépítése, új lakások sokasága jellemzi ezt az időszakot. A központban lebontott családi villák helyére épült panelházak viszont nem járultak hozzá a város szebbé tételéhez. A városképet meghatározó, szecessziós stílusú városháza épületére, a főterre, a városközpontra joggal büszkék a polgárok. A város az utóbbi időben is szép épületekkel, közösségi létesítményekkel gazdagodott. Rangos elismerése volt ennek, hogy a Magyar Urbanisztikai Társaság 1988-ban Hild-éremmel jutalmazta a város fejlesztési tevékenységét.

Az ittlakó 30674 emberre 10979 lakás jut. A vezetékes ivóvízzel ellátott lakás 95%. A szennyvízcsatorna hálózatba bekapcsolt lakás 40%. Az energiahálózatok alapadatai: Villanyárammal rendelkezik a lakások 99 %-a. Vezetékes gázzal ellátott lakás 88%. Távfűtésbe bekapcsolt lakás 14%. A távhívásba bekapcsolt településen összesen 8400 telefonvonal üzemel. A vezetékes telefonos lakások aránya 53%. Helyi kábeltelevízió hálózatba bekapcsolt lakás 60%.

A településen megoldott a szervezett kommunális szilárd hulladék gyűjtés, és a begyűjtött hulladék szakszerű elhelyezése. A korszerű hulladéktelep 250.000 m³ nagyságú. A szennyvíztisztító telep napi kapacitása 6400 m³. A szervezett szemétszállítás a város egész területét érinti.

Burkolt utak aránya 85%. A városi úthálózat 131,5 km hosszú, ezeken a közvilágítás megoldott. A járdák majd 80%-a kiépített, kerékpárút szeli át a várost észak-déli irányban. Közel 11 ezer m² parkoló, pihenőhely, közpark, 4 kiépített játszótér szolgálja a közösséget.

Gazdasági élet

Kiskunhalas évszázadokra visszamenő mezőgazdasági hagyományokkal rendelkezik. A település korábbi életében a szőlő-gyümölcs kultúra, állattartás volt a meghatározó. Történelmileg kialakult gazdasági szerkezetét a 20. század közepének iparosítási, térszerkezeti törekvései lényegében nem tudták megváltoztatni Halas mezővárosi arculatát. Az 1960-as és az 1970-es években erőteljesebb iparosítás kezdődött. Főleg textilipari és fémfeldolgozó üzemek leányvállalatai létesültek itt. Az 1980-as években már

áruházak, bankok, biztosítók, szállodák, utazási irodák is jellemzők. Az 1990-es évek elején az iparvállalatok válságba kerültek, sorra megszűntek vagy átalakultak.

Az 1980-as adatok szerint az aktív keresők 33%-a az ipar-építőiparban, 36%-a a mezőgazdaságban, erdőgazdaságban dolgozott és 31%-a egyéb munkahelyen. 1995-re a mezőgazdasági nagyüzemek, ipari leányvállalatok bezárták kapuikat, ill. átalakultak. A privatizáció kis tőkével, a gyors megtérülést eredményező ágazatok felé fordult, így a kereskedelmi, szolgáltató kisvállalkozások tömege indult be.

A városban lévő munkanélküliség közel országos átlagú 8,5%, de a megyei átlagnál évek óta jobb. Ebből 54 % férfi, 46 % nő. Közülük 15 % felsőfokú vagy középfokú végzettségű, 85 % szakmunkás, képzetlen.

A település gazdasági életének főbb jellemzői a következők 1996-ban: 30 részvénytársaság, 146 kft vagy kht, 124 betéti társaság, 1827 egyéni vállalkozó működött. Ekkor az ipari termelést folytató vállalkozások száma 452, a mezőgazdasági-élelmiszeripari vállalkozások száma 112, a kereskedelmi és szolgáltató tevékenységet folytató vállalkozások száma 1263.

A nagyvállalatok az olajipar, a baromfifeldolgozás, az építőipar, a textilipar, a fa- és papíripar területén erősödtek meg. A Kiskunhalas környéki olaj és földgáz kitermelés, ill. az ezzel kapcsolatos kutatás, feldolgozás, szállítás országos jelentőségű. Ezen a területen a MOL Rt. Kiskunhalasi Bányászati Üzem, a Kunpetrol Kft. és az Uniforce Rt. tevékenykedik. Halason gyártják a magyarországi Levi's farmereket, de az Ertex Kft. is említésre méltó a textilipar terén. A Halaspack Rt. papírból készített csomagolóanyagok gyártásával foglalkozik magas színvonalon. A Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Rt. élelmiszer feldolgozó tevékenysége világszerte ismert. Híres a Halma Kft. malmában örölt liszt minősége. Az építőiparban működők közül a Merkbau Kft. és a Modinvest Kft. a legjelentősebb.

A mezőgazdasági termelésben továbbra is fontos szerepe van a kistermelőknek, egyéni gazdáknak, vállalkozóknak. Az állattenyésztés és a szőlőtermelés területén néhány vállalkozás szép eredményeket tudott felmutatni.

A nagy bankok és biztosítók közül az Országos Takarékpénztár Bank, a Posta Bank, a Kereskedelmi és Hitelbank, a Konzum Bank, a Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet, ill. az ÁB-AEGON Biztosító, a Hungária Biztosító, újabban a Generali, Nationale Nederlanden Biztosító is rendelkezik kiskunhalasi kirendeltséggel.

A kereskedelmi ellátottság jó, a vendéglátó helyek száma folyamatosan gyarapodik. Mintegy harminc melegkonyhás étkezde, csárda, vendéglő, étterem várja az idelátogatókat. Számát tekintve leginkább az élelmiszer-, ital-, ruházati és iparcikk kiskereskedelem növekszik erőteljesen. (Lásd Kiskunhalas almanach: Cégismertető.)

Idegenforgalom

A növekvő idegenforgalomnak egyre nagyobb a jelentősége. A városi strand és gyógyfürdő három különböző hőmérsékletű fedett medencével, a szabadban úszómedencével várja egész évben a fürdőzőket. A gyógyvízzé nyilvánított 48°C-os hévízből naponta 1200 m³ mennyiségűt lehet felszínre hozni. A gyógyvíz alkáli-hidrogén, fluorid ion és jodid tartalmú. Orvosilag javasolt mozgásszervi és baleseti sérülések után, degeneratív ízületi betegségek esetén. A fürdő szomszédságában lévő kórház a szükséges orvosi felügyeletet tudja biztosítani. A fürdő nyáron 2000, télen 600 fő vendéget tud fogadni naponta. A vadásztársaság szívesen vállalja külföldiek vadásztatását. Sóstónál és a Privát horgásztónál lehetőség van horgászásra. A Kiskunhalasra látogatóknak három szálloda, több panzió, motel, kemping kínálja szolgáltatásait. (Lásd Kiskunhalas almanach: Kiskunhalas, a fürdőváros; Cégismertető.)

Külkapcsolatok

Kiskunhalas kapcsolatrendszerének fontosak a partnervárosok. Ezek a kapcsolat időrendje szerint a következők: Kanizsa (Jugoszlávia), Kronach (Németország), Nowy Sacz (Lengyelország), Sepsiszentgyörgy (Románia), Hódmezővásárhely, Szabadka (Jugoszlávia). Hagyományosak az oktatási, kulturális, sport, gazdasági kapcsolatok. (Lásd Kiskunhalas almanach: Kiskunhalas partnervárosai.)

Tervek

A város fejlesztése a 2001-ben elfogadott Általános Rendezési Terv szerint történik. A fürdő bővítése, infrastruktúra további kiépítése, a további iparosítás adja a legnagyobb feladatokat.

A város fejlesztési programjai között kiemelkedő szerepet kap a gyógy-idegenforgalmi fejlesztés. 2002-ben befejeződik a termálfürdőt övező 16 hektáros fejlesztési terület tájrendezése. Elkészült a fürdő továbbfejlesztését célzó szakaszos program, amelynek megvalósítását saját és külső források felhasználásával, befektetők bevonásával kívánja megvalósítani a város.

Nagy jelentőségű a szennyvízcsatornázás és a szennyvíztelep fejlesztése. Ezek beruházási értéke meghaladja a másfél milliárd forintot. A fejlesztés hazai partnerek finanszírozásával 2003-ig megvalósul.

Kiskunhalas vezetésével a térség 35 önkormányzata szervezi a regionális hulladéklerakó és hasznosító megvalósítását. A várhatóan európai uniós támogatással elkészülő, a térség 250 ezer lakosát érintő beruházás lebonyolításában működtetésben érdekelt szakvállalkozások jelentkezését várják a szervezők.

Kiskunhalas 1999-ben elnyerte az Ipari Park címet, majd 2000-ben az alap infrastruktúra kiépítéséhez kiírt pályázatot. A mintegy 250 millió forintba kerülő beruházás 2002-ben indul. A 40 hektáros ipari park területéből először 20 hektár kerül kialakításra, de kiépül a teljes infrastruktúra. A területén működik hét, főleg feldolgozással, gyártással foglalkozó vállalkozás. Kiskunhalas Város Önkormányzata az infrastruktúra kiépítését követően betelepülőket, befektetőket és működtetőt vár.

Kiskunhalas a befektetőknek a következőt kínálja: vállalkozástámogató politikát; együttműködő városi vezetést; adókedvezményeket; Ipari Parkot és más beruházási területeket; megbízható bankrendszert; magas színvonalon képzett munkaerőt; partnereket váró működő cégeket; szolgáltatásokat a vállalkozások ügyintézésében; jó minőségű lakásokat, közművesített telkeket; kulturált sportolási és szórakozási lehetőséget; békés kisvárosi hangulatot.

Kiskunhalas főbírói

Cseri Gábor

Kiskunhalason a 17-19. században, egészen 1872-ig a város vezetője a főbíró volt. A 17. században 1636-1687-ig, négy évtized alatt csak 9 főbíróat sikerült azonosítani. 1692-től majdnem teljes a névsor. A halasi főbírók reformátusok voltak, mert a tanács többsége reformátusokból állt, s közülük választották meg a főbíró.

A halasi főbírók felsorolásához az időrendi sorrend összeállításánál a következő források segítettek: Tanácsülési Jegyzőkönyvek I. kötet 147-152. pagina vagy oldal. (Bács-Kiskun Megyei Levéltár Kiskunhalasi Részleg = BKML Kh; V.201.a.) A lista 1799. november 1-ig található meg, Gáspár János főjegyző vezette be, majd Tooth János aljegyző kiegészítette. Ugyanezt a listát Tooth János beírta a Kiskunhalas várostörténeti könyvbe (1809), mely a levéltárban megtalálható (BKML Kh. XV. 17.) A lista a 301-304. lapon látható és 1814-ig van bevezetve. Ebben a könyvben a 304-305. oldalak között található – feltehetően – Nagy Szeder István vázlatos listája az 1814-1853 közötti évek halasi főbíróiról. Tóth János nyomtatásban kiadott művében nincsen lista. Nagy Szeder István: Adatok Kiskunhalas Város történetéhez III. (Kiskunhalas, 1926. 338-341.) közli a főbírók listáját saját kutatási eredményeivel kiegészítve, de sajnos elég pontatlanul. Erre akkor jöttem rá, amikor a Tanácsülési Jegyzőkönyveket tételesen átnéztem, és megkerestem a főbíróválasztások napját. A választás napján még az előző főbíró is hivatalban „jelen” volt. Ezért lett a viselt hivatal utolsó napja a következő főbíró első napja. A jelzetek alapján a IV. kötettől a hivatalváltás napját a V.201.a. állagban vissza lehet keresni. A V.244.a. és V.244.c.- állagban nem.

A főbírók egyéb tisztségeit a Bánkiné Molnár Erzsébet: Kiskunhalas mezőváros önkormányzata a redempciótól az 1848. évi márciusi törvényekig. (= Kiskunhalas története 2. Szerk.: Ö. Kovács József, Szakál Aurél. Kiskunhalas, 2001) című tanulmányból állítottam össze. Sokat segített még az életrajzoknál a Péter család (Kiskunhalas, 2000. Szerk.: Szakál Aurél) című könyv is.

Az alábbiakban felsorolt halasi főbírók a Kiskunhalas almanachban a Halasi panteon című fejezetben ábécérendben megtalálhatók. Ott szerepel főbírói működésük és ismert életrajzi adataik levéltári, esetleg könyvészeti forrása.

Kiskunhalas főbírói időrendben

Tegzős János	1636
Berták Péter	1647
Sáfrány Mihály	1658
Tegzes János	1667
Haraszti András	1678
Farkas Ábrahám	1683
Szabó János	1685
Sajtos Balázs	1686
Farkas Ábrahám	1687
Farkas Ábrahám	1692
Vuxa (Oláh) Mihály	1693
Kis István	1695
Kovács Mihály	1696
Farkas Gergely	1697
Tóth György	1698
Szabó István	1699
Albert András	1699
Farkas Gergely	1700
Kovács Mihály	1701
Kis István	1702
Saji István	1702. május 4.
Sándor Mátyás	1703
Gyulai Mihály	1704
Saji István	1705
Matkó István	1706
Darányi János	1707
Kovács István	1709
Gyulai Mihály	1710
Farkas Gergely	1711
Farkas Gergely	1712
Saji István	1713
Szabó János	1715
Simon János	1716
Farkas Gergely	1717
Gáspár (Péter) Ferenc	1718
Péter Ferenc	1718. október 4.
Egyed Izsák	1719

Kovács András	1720
Albert János	1721
Farkas Gergely	1722. április 24.
Albert János	1722. április 24. – 1723. április 24.
Nagy Máté	1723. április 24. – 1724. április 24 (?)
Simon János	1724. április 24. – 1725. április 25.
Péter Ferenc	1725. április 24. – 1726. április 24.
Farkas Gergely	1726. április 24. – 1727. április 24.
Kovács András	1727. április 24. – 1728. április 24.
Darányi István	1728. április 24. – 1729. április 24.
Egyed Izsák	1729. április 24.
Kis György	1730. április 24.
Péter István	1730. április 24. – 1731. április 24.
Molnár Mihály	1731. április 24. – 1732. április 24.
Simon János	1732. április 24. – 1733. április 24.
Kis György	1733. április 24. – 1734. április 24.
Péter István	1734. április 24. – 1735. április 24.
Molnár Mihály	1735. április 24. – 1736. április 24.
Kovács János	1736. április 24. – 1737. április 24.
Modok Gergely	1737. április 24. – 1738. április 24.
Darányi István	1738. április 24. – 1739. április 24.
Molnár Mihály	1739. április 24. – 1740. április 24.
Pásith István	1740. április 24. – 1741. április 24.
Ágoston István	1741. április 24. – 1742. április 24.
Boros Mihály	1742. április 24. – 1743. január 24.
Nagy Gergely	1743. január 24. – 1744. április 24.
Egyed István	1744. április 24. – 1745. április 24.
Nagy János	1745. április 24. – 1746. április 24.
Torma István	1746. április 24. – 1747. április 24.
Ágoston István	1747. április 24. – 1748. január 1.
Modok Gergely	1748. január 1. – 1749. január 1.
Egyed István	1749. január 1. – 1750. január 1.
Pásith István	1750. január 1. – 1751. január 1.
Péter Ferenc	1751. január 1. – 1752. január 1.
Péter Ferenc	1752. január 1. – 1753. január 1.
Ágoston István	1753. január 1. – 1753. július 1.
Pásith István	1753. július 1. – 1753. december 31.
L. Nagy András	1754. január 1. – 1754. november 12.
Szabó Gergely	1754. november 1. – 1755. november 1.
Szabó Gergely	1755. november 1. – 1756. november 1.

Búza Mihály	1756. november 1. – 1757. november 1.
Hajós András	1757. november 1. – 1758. november 1.
Sándor János	1758. november 1. – 1759. november 1.
Péter Ferenc	1759. november 1. – 1760. május
Kocsi György	1760. május – 1760. november 1.
Tóth Mihály	1760. november 1. – 1761. november 1.
Tari István	1761. november 1. – 1762. november 1.
Tari István	1762. november 1. – 1763. október 30.
Szabó Gergely	1763. október 30.
Kocsi György	1763. november 1. – 1764. november 1.
Tari István	1764. november 1. – 1765. december 1.
Molnár János	1765. december 1. – 1766. november 1.
L. Nagy András	1766. november 1. – 1767. november 1.
Tari István	1767. november 1. – 1768. november 1.
Tari István	1768. november 1. – 1769. október 29.
Búza Mihály	1769. október 29. – 1770. november 1.
Molnár János	1770. november 1. – 1771. november 1.
Molnár János	1771. november 1. – 1772. november 1.
Gál János	1772. november 1. – 1773. november 1.
Gál János	1773. november 1. – 1774. november 1.
Taxonyi István	1774. november 1. – 1775. november 1.
Taxonyi István	1775. november 1. – 1776. november 1.
Tari István	1776. november 1. – 1777. november 1.
Tari István	1777. november 1. – 1778. november 1.
Péter István	1778. november 1. – 1779. november 1.
Péter István	1779. november 1. – 1780. november 2.
Torma István	1780. november 2. – 1781. november 1.
Torma István	1781. november 1. – 1782. november 1.
Péter István	1782. november 1. – 1783. november 1.
László Mihály	1783. november 1. – 1784. október 29.
Péter István	1784. október 29. – 1785. november 1.
Szűry Sándor	1785. november 1. – 1786. november 1.
Szűry Sándor	1786. november 1. – 1787. november 1.
Torma István	1787. november 1. – 1788. november 1.
Torma István	1788. november 1. – 1789. október 25.
Péter István	1789. október 25. – 1790. november 1.
Péter István	1790. november 1. – 1791. október 30.
Bikády István	1791. október 30. – 1792. november 1.
Bikády István	1792. november 1. – 1793. november 1.
Bibó György	1793. november 1. – 1794. november 2.

Kocsi Mihály	1794. november 2. – 1795. november 1.
Kocsi Mihály	1795. november 1. – 1796. november 1.
Péter István	1796. november 1. – 1797. november 1.
Túróczy István	1797. november 1. – 1798. november 1.
Túróczy István	1798. november 1. – 1799. november 1.
Túróczy István	1799. november 1. – 1800. november 9.
Tari István	1800. november 9. – 1801. november 1.
Túróczy István	1801. november 1. – 1802. október 31.
Túróczy István	1802. október 31. – 1803. október 30.
Besnyei Gergely	1803. október 30. – 1804. november 4.
Szűry Sándor	1804. november 4. – 1806. november 2.
Túróczy István	1805. november 4. – 1806. november 2.
Tary István	1806. november 2. – 1807. november 1.
Tary István	1807. november 1. – 1808. október 30.
Tary István	1808. október 30. – 1809. november 5.
Tegzes János	1809. november 5. – 1810. november 1.
Túróczy István	1810. november 1. – 1811. november 3.
Gál János	1811. november 3. – 1812. november 1.
Tary István	1812. november 1. – 1813. október 31.
Tary István	1813. október 31. – 1814. október 30.
Túróczy István	1814. október 30. – 1815. október 14.
Tegzes János helyettes	1815. október 15. – 1815. november 5.
Végi Mihály	1815. november 5. – 1816. november 3.
Péter László	1816. november 3. – 1817. november 2.
Tary István	1817. november 2. – 1818. november 1.
Torma Mihály	1818. november 1. – 1819. október 31.
Torma Mihály	1819. október 31. – 1820. október 29.
Tary István	1820. október 29. – 1821. október 28.
Tary István	1821. október 28. – 1822. november 3.
Bibó István	1822. november 3. – 1823. november 2.
Bibó István	1823. november 2. – 1824. október 31.
Péter László	1824. október 31. – 1825. október 30.
Péter László	1825. október 30. – 1826. október 29.
Torma Mihály	1826. október 29. – 1827. november 4.
Torma Mihály	1827. november 4. – 1828. november 2.
Péter László	1828. november 2. – 1829. november 1.
Tary István	1829. november 1. – 1830. október 31.
Péter László	1830. október 31. – 1831. október 30.
Péter László	1831. október 30. – 1832. november 4.
Tary István	1832. november 4. – 1833. november 3.

Tary István	1833. november 3. – 1834. november 2.
Torma Mihály	1834. november 2. – 1835. november 1.
Torma Mihály	1835. november 1. – 1836. november 6.
Bessnyei Vince	1836. november 6. – 1837. október 29.
Bessnyei Vince	1837. október 29. – 1838. november 3.
Baky József	1838. november 3. – 1839. november 3.
Baky József	1839. november 3. – 1840. november 1.
Baky József	1840. november 1. – 1841. október 31.
Csicsvai András	1841. október 31. – 1842. október 30.
Bikádi János	1842. október 30. – 1843. október 29.
Bikádi János	1843. október 29. – 1844. november 3.
Bikádi János	1844. november 3. – 1845. november 2.
Bikádi János	1845. november 2. – 1846. november 1.
Gózon Imre	1846. november 1. – 1847. október 31.
Gózon Imre	1847. október 31. – 1848. június 2.
Pap Sándor	1848. június 2. – 1849. október 24.
Füzik Pál (ideiglenes)	1849. július 29–től
Füzik Pál	1849. október 24. – 1850. február 9.
Gózon Imre	1850. február 9. – 1853.
Thorma Imre	1853. október 29. – 1855. április 30.
Spühler Vilmos	1855. április 30. – 1861.
Tary Gerzson	1861. január 10. – 1862.
Orsai (Spühler) Vilmos	1862. február 8. – 1866.
Pásith Antal	1866. március 10. – 1867. február 23.
Török Elek	1867. február 23. –
Tary Gerzson	1867. április 28. –
Szekér József	1867. május 18. – 1872.

Kiskunhalas polgármesterei és tanácselnökei

Lehóczki György

1. Vári Szabó István	polgármester	1872-1891, 1893-1903
2. dr. Tóth Kálmán	polgármester	1891-1893
3. dr. Nagy Mór	polgármester	1903-1909
4. Silling Ede	polgármester	1909-1918
5. dr. Kolozsváry Kiss István	polgármester	1918-1920
6. dr. Thuróczy Dezső	polgármester	1920-1930
7. dr. Fekete Imre	polgármester	1930-1939
8. dr. Kathona Mihály	polgármester	1939-1944
9. Kökény Mihály	megbízott városvezető	1944
10. dr. Halász D. Sándor	polgármester	1944-1945
11. dr. Kovács Tibor	polgármester	1945-1947
12. dr. Gusztos Károly	polgármester	1947-1948
13. Hörváth István	polgármester	1948-1950
14. Szécsi Ferencné	tanácselnök	1950-1952
15. Papp Ádám	tanácselnök	1952-1954
16. Reile Géza	tanácselnök	1954-1960
17. Vincze Ferenc	tanácselnök	1960-1973
18. Tánczos Sándor	tanácselnök	1973-1985
19. Szabó Károly	tanácselnök	1985-1988
20. Somogyi Antal	tanácselnök helyettes	1988-1990
21. Tóth Zoltán	polgármester	1990-2002

Vári Szabó István

Polgármester 1872. november 20 – 1891. január 19, 1893. július 23 – 1903. január 28

Kiskunhalason született 1827. augusztus 16-án. Édesapja Vári Szabó István seborvos, édesanyja Thorma Julianna.

Iskoláit Kiskunhalason kezdte, majd 1843 őszén elvégezte a 2. humanitatis iskolát. Innen Kecskemétre, majd Pozsonyba ment, ahol elvégezte a jogi egyetemet. Pozsonyban tagja volt a Pozsonyi Magyar Társaságnak. 1845-ben jogász lett Késmárkon. Iskoláit kitűnő eredménnyel végezte el. Irodalmi pályázaton 3 db aranyat nyert.

Joggyakornokoskodott 1848. június 6-ig Pozsonyban és Pesten, majd a hadbírói pályára lépett. A hadnagyti tiszti rangot alighogy magkapta, kitört a szabadságharc. Ez időben édesapja támogatását kevesellte, elkeseredve

közkatonának állt be a Vása gyalogezredbe, ahol később ezredkadét lett, s 1848 őszén Jellasich ellen vonult. Mint hadnagy átkerült a honvédséghez, részt vett a pákozdi, schwecháti, nagyszombati csatákban, majd Komáromon, Budán át Szolnok, Tokaj, Debrecen felé csatározva Arad, Temesvár ostromában. A szenttamási ütközetben tanúsított vitézségéért emlékérmét kapott.¹

1849 elején, mint a 38. honvéd zászlóalj századosa, kapitány volt az aradi táborban Vécsey tábornok parancsnoksága alatt, egészen a vár elfoglalásáig. Innen a táborral Temesvár alá vonult és részt vett az ottani küzdelmekben. Július végén zászlóalját Damjanich parancsnoksága alatt az aradi várórségbe osztották be, és így ismét Aradra jutott. Augusztus 7-én Kossuth Lajos Erdélybe küldte az ellenség táborán keresztül Bemhez egy irattal, amelyben Bemet az összes magyar haderő vezérévé nevezte ki. Ugyancsak ő vitte a veszett temesvári csata első híret Kossuthnak a csata napján. A vár eleste után elfogták, és mint honvéd századost Bécsbe vitték, ahol 11 hónapig a Dolgozóházba zárták. Világos után besorozták osztrák közlegénynek és Olaszországba vitték, ahonnan 600 pengő forint váltságdíj ellenében elbocsátották.

Hivatalos pályáját 1852-ben kezdte meg Kiskunhalason. Először városi aljegyző, majd árvaszéki jogtudó, megyei tiszti ügyész, közjegyző, városi törvényszéki elnök, főjegyző lett.² Közben házasságot kötött Debreceni Reginával,³ akinek korai halála után

ismét megnősült. 1857. augusztus 2-án feleségül vette a 21 éves, Sárbogárdon született Mészöly Esztert, Mészöly Lajos közbirtokos leányát.⁴ A város főbírája volt ekkor.

1864-ben a Magyar Földhitel Intézet Igazgató Tanácsa felvette a jászkun-kerületi vidéki bizottmány öt tagja közé. A Jászkun kerület tiszteletbeli táblabírája lett 1867-ben. Ő volt 1857-ben I. Ferenc József jászberényi fogadtatásakor a jászkun lovasbandérium parancsnoka. Megalapította többekkel 1873-ban a helybeli takarékpénztárt, melynek 30 évig volt elnöke. Bittó igazságügyi miniszter 1872-ben, mint halasi ügyvédet, a szabadkai törvényszékhez nevezte ki bírónak, de Vári Szabó István a kinevezést nem fogadta el.

1872-ben Kiskunhalas rendezett tanácsú város lett. A régi kun önkormányzati szervek helyére polgármesteri hivatalt szerveztek. 1872. november 20-án polgármesternek választották meg Vári Szabó Istvánt, mely tisztséget 1891. január 19-ig töltötte be.⁵ Ekkor készült el Kiskunhalas rendezett tanácsú város szervezeti Szabályrendelete és Ügyrendje,⁶ új társadalmi hetilap indult Halasi Újság címmel,⁷ elkezdődött a Felső-Bodoglár, Tajó- és Balotapusztákon az iskolaépítés.⁸ Elkészült a város Tűzrendészeti Szabályrendelete,⁹ a Kihágási Szabályrendelete,¹⁰ Laktérlet Szabályrendelete,¹¹ és Építkezési Szabályrendelete.¹² A képviselőtestület Kmeth Sándorról – aki a szegény iskolás gyermekek felruházására 10.000 forintos alapítványt tett – egy utcát nevezett el.¹³

1876-ban Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéhez került a város.¹⁴ Megalakult a Tűzoltó Egylet.¹⁵ A polgármester 16 db utcai lámpát rendelt a közvilágítás céljára.¹⁶ Több fűtött kút létesült a városban, valamint a csatornázás is megindult.¹⁷

A város képviselőtestülete által 1891-ben kiírt polgármesteri állásra együtt pályázott Tóth Kálmánnal. A szavazásnál a leadott szavazatokból 85 dr. Tóth Kálmánra, míg 64 Vári Szabó Istvánra esett. Így nem választották meg polgármesternek.¹⁸ Bejegyeztette magát az ügyvédi kamaránál, s ezzel újra megkezdte régen abbahagyott ügyvédi működését.¹⁹

1893. július 17-én ismét beadta pályázatát a város polgármesteri állására. Ketten voltak pályázók, Vári Szabó István és Silling Ede. A választáskor leadott 154 szavazatból 89-et Vári Szabó István, míg 65-öt Silling Ede kapott. Így ismét a város polgármestere lett 1893. július 23. és 1903. január 28. között.²⁰

Ekkor alakult meg a Halasi Munkásképző Egylet,²¹ a posta kérésére az utcák nevet kaptak,²² a Vida család emlékkeresztet emeltetett Kiskunhalas-Alsószálláson a műút mellett,²³ Markovits Mária kézimunka műhelyt nyitott és megkezdtek varrni a Dékáni Árpád rajztanár által tervezett csipkéket.²⁴ Megalakult a Halasi Villamossági Részvénytársaság.²⁵ Vári Szabó István polgármester a közügyek terén szerzett érdemeiért 1900-ban megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét.²⁶

A református egyház főgondnoka volt 1901. február 13-tól 1905. október 15-ig. Korabeli sajtók szerint munkás, józan, takarékos ember volt egész életében, s élén vagy tagjai közt volt minden üdvösebb társadalmi mozgalomnak. Gyermeektelen család volt, mint ügyvéd halt meg 1906. szeptember 25-én, és 28-án temették el a régi református temetőben.²⁷ Kép: TJM 17488/33.

dr. Tóth Kálmán

Polgármester 1891. január 19 – 1893. július 23.

Kiskunhalason született 1862. október 16-án.²⁸ Nagyapja, Tooth János írta meg Halas város történetét. Édesapja, Tóth János mérnök és földbirtokos volt, részt vett az 1848-as szabadságharcban, annak végén a Lehel huszárezredben volt kapitány. Édesanyja a Halason jól ismert Zseni családból származó Zseni Krisztina volt. Kilencen voltak testvérek: Irma (1858), Teréz (1860), Kálmán (1862), Gizella (1865), János (1867), Károly (1876), Lajos (1876), Géza (1878), László (1885).

Dr. Tóth Kálmán az alsó- és középfokú tanulmányait Kiskunhalason végezte, itt érettségizett a gimnáziumban 1876-ban. Budapesten szerzett jogászdoktori címet, közben huszártisztként szolgált a kecskeméti önkéntes hadseregben. Ezt követően a fővárosban volt ügyvéd, majd a kiskunhalasi városi képviselőtestület által kiírt polgármesteri állást pályázta meg Vári Szabó Istvánnal együtt.²⁹ A szavazásnál a beadott 149 szavazatból 85 dr. Tóth Kálmánra, míg 64 Vári Szabó Istvánra esett. Így dr. Tóth Kálmán lett a város polgármestere 1891. január 19-től 1893. július 23-ig. Közben 1891. február 1-jén megtartotta jegyváltását Újvidéken Szászy Vilma kisasszonnyal, Szászy János mérnök, s bácsmegyei földbirtokos úr leányával.³⁰ 1891. február 21-én dr. Tóth Kálmán lemondott tiszteletbeli megyei tisztiügyész állásáról polgármesternek történő megválasztása miatt.³¹ 1891. április 30-án dr. Tóth Kálmán polgármester, mint tartalékos huszárhadnagy négyheti fegyvergyakorlatra vonult be a VI. huszárezredhez, melynek Klagenfurt környékén tartott gyakorlataiban vett részt.³² Polgármesternek történő megválasztása után programjában nemes eszméket, magasztos terveket szőtt, és azt a város érdekében akarta megvalósítani.³³

1891. július 18-án házasságot kötött Újvidék-Futak helységben a 23 éves, református vallású Szászy Vilmával, aki 1868. október 6-án született Újvidék-Futakon. Feleségének édesapja Szászy János, édesanyja Stur Etelka. Házassági tanúk voltak Szász Károly református püspök és Sárkány Sámuel evangélikus püspök. Az eskető Molnár Hugó lelkész volt.³⁴

Polgármestersége alatt a sok elképzelésből, tervezésből néhány megvalósításra került.³⁵ 1891. szeptember 17-én Szász Károly püspök letette a gimnázium alapkövét, melyet 1892-ben fel is építettek.³⁶ A jótékony nőegylet újjászervezése megindult, és Silling Edéné (Gózon Ida), valamint Dékány Árpád rajztanár segítségével 50 főre emelkedett a létszáma.³⁷ A Gál téren ünnepélyes keretek között átadták az új szivattyús kutat.³⁸

Mivel sok tervét nem tudta megvalósítani, 1893-ban lemondott polgármesteri állásáról és visszaköltözött Budapestre. Ott született négy leánygyermekük: Sarolta (1895), Irén (1898), Ilona (1900), Márta (1904). Leánygyermekük után az ő ágán senki sem viselte a Tóth nevet. Lányai házasságaiból összesen kilenc unoka született. Az unokák közül ma már csak heten élnek, egy közülük Kanadában, kettő Svájcban, négyen Budapesten. Továbbá számos déd- és ükunokái élnek a Tóth-Szászy Vilma házaspárnak külföldön és idehaza.

Budapesten kiterjedt ügyvédi praxist folytatott, két ügyvédbojtár is segédkezett a Vámház körüton lévő ügyvédi irodájában. Később elég sokat betegeskedett, de a leírások szerint erős lélekkel viselte a fájdalmakat. Életének utolsó időszakában családjával együtt lejött Kisszállás-Tinójárásra testvérei közé. Azt hitte, talán itt nyugalomra, pihenésre talál beteg teste.³⁹ 61 éves korában 1923. július 18-án halt meg Kisszálláson, és 1923. július 20-án, pénteken délután fél hatkor temették el a kiskunhalasi régi református temetőben.⁴⁰

Kép: TJM 20736

dr. Nagy Mór

Polgármester 1903. január 28 – 1909. január 28

Kiskunhalason született 1868. február 19-én. Édesapja Nagy Antal kereskedő, édesanyja Pap Krisztina volt.⁴¹ Tizen voltak testvérek: Ida (?), Sándor (1864), Katalin (1865), Mária (1869), Kálmán (1872), Jenő (1874), Róza (1877), Antal (1879), és Károly (1881).⁴² Alsó- és középfokú tanulmányait Kiskunhalason végezte el, és itt is érettségizett le 1884-ben. Budapesten megszerezte a jogi doktorátust, majd ügyvédi vizsgát tett.⁴³ Budapesten kezdett el dolgozni, majd 1901. júniusában ügyvédi irodát nyitott Kiskunhalason a Fő utcán.⁴⁴ Közben 1901-ben főjegyzői állásra adta be pályázatát Kovács Károllyal együtt. A szavazáson azonban nem őt választották meg, csak 91 szavazatot kapott.⁴⁵

1903-ban beadta pályázatát Vári Szabó Istvánnal együtt a városi polgármesteri állásra. A leadott 196 szavazatból 135-öt dr. Nagy Mór, míg 59-et Vári Szabó István kapott. Ezt követően Beniczky Lajos alispán Kiskunhalas város polgármesterévé nevezte ki dr. Nagy Mórt. Ezt a tisztséget 1903. január 28-tól 1909. január 28-ig töltötte be.⁴⁶

Polgármestersége alatt Kiskunhalas városában engedélyezték Czurda Vilmos okleveles gyógyszerésznek a harmadik gyógyszertár felállítását, átadták a Kiskunhalas-Baja vasútvonalat, bevezették az elektromos utcai világítást. 1904. november 27-én

felavatták a Kuruc-szobrot, a Dobó-féle telepet a város belterületéhez csatolták. Hirdetményt tett közzé, amelyben értesítette a lakosságot, hogy a város kül- és belterületén megkezdődtek a kataszteri munkálatok. A város területét állategészségügyi kerületekre osztották.⁴⁷ A képviselőtestület jóváhagyta a Bessenyei alapítvány létrejöttét. Bessenyei István szegényménház céljára házakat és mintegy 15.000 korona készpénzt hagyott.⁴⁸

Megépült az új városháza (magába foglalva a régi klasszicista városházát) és az épületet körülvevő járda. 1906. november 11-én átadták a városi új színházat. Még ez évben elkészítették a városháza építésének emlékére a pol-

gármesteri hivatal főbejáratánál lévő márvány emléktáblát.⁴⁹ A közgyűlés határozata alapján több utcában járdákat építettek.⁵⁰ A Kiskunhalasi Gazdakör rendes közgyűlésén elnöknek választotta meg dr. Nagy Mórt.⁵¹ 1907. június 9-én új újság jelent meg Halas címmel.⁵² 1907. szeptember 1-jével államosították az elemi iskolákat.⁵³ Suba Imre kiskunhalasi lakos 122.000 korona összeget helyezett el a halasi Gazdasági Bank Rt-nél azzal a céllal, hogy katonai laktanyát köteles a város építeni, és Suba Imréről elnevezi.⁵⁴ Nagy Mórt az Úri Kaszinó közgyűlése elnökévé,⁵⁵ a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület Budapesti Osztálya igazgatósági tagjává,⁵⁶ a Magyar Földhitel Intézet Pest-Pilis-Solt Vármegyei Vidéki Bizottmányi tagjává választotta meg.⁵⁷ 1909. január 28-án tisztújító közgyűlés volt, ahol dr. Nagy Mór helyett Silling Ede ügyvédet választották meg a város polgármesterének 114 szavazattal.⁵⁸ Ugyanebben az évben Pest vármegye főispánja dr. Nagy Mórt Kiskunhalas város volt polgármesterét, vármegyei tiszteletbeli tisztii főügyésszé nevezte ki. Ezután a város királyi közjegyzője lett.⁵⁹

Agglegényként halt meg 1928. október 20-án, 60 évesen, gyomorrákban. 1928. október 22-én a kiskunhalasi református temetőben temették el. Temető lelkészek voltak: Pataky Dezső, Szabó Zsigmond és Tóth Kálmán.⁶⁰

Kép: TJM 20753

Silling Ede

Polgármester 1909. január 28 – 1918. augusztus 8.

Soltvadkerten született 1847. március 11-én. Édesapja Silling András reformatus pap, édesanyja Latabár Krisztina. Elemi iskoláit Soltvadkerten, kezdte el, majd édesapja halála után özvegyen maradt édesanyjával és három öccsével Kiskunhalasra költöztek. Itt járt gimnáziumba és érettségizett le 1860-ban. Budapesten szerzett jogi diplomát, később ügyvédi vizsgát is tett. Kiskunhalason ügyvéd volt és a reformatus egyház presbitere. Székesfehérváron bíró, majd Kiskunhalason ügyvédi praxist folytatott. A Halasi Kereskedelmi Bank Rt. elnöke volt.⁶¹ 1877. november 28-án Kiskunhalason házasságot kötött Gózon Idával, Gózon Antal leányával.⁶²

1893. júliusában pályázatot adott be Vári Szabó Istvánnal együtt a városi polgármesteri állásra. A leadott 154 szavazatból 89-et Vári Szabó István, míg 65-öt Silling Ede kapott. Így ekkor nem lett polgármester.⁶³

1909. január 28-án a városi tisztújításnál a képviselők polgármesternek választották, mely tisztséget 1918. szeptember 10-ig töltötte be. A korabeli sajtók szerint az új polgármesternek Silling Edének, tetteréből, nemes ambícióból és önérzetességéből van az egyénisége formálva. Polgármestersége alatt folytatta elődei munkáját és segítette a város fejlődését.⁶⁴

Megjelent Kiskunhalas város sokszorosított térképe, mely eddig nem volt. A képviselőtestület kijelölte az állami népiskolák építési helyeit.⁶⁵ A központi iskola számára a Fő és Kígyó utca sarkán lévő, s a város tulajdonát képező beltelket, a felső szárnyiskola számára a Szabadság téren lévő, s az Erzsébet kórházalap tulajdonát képező telket, az alsó szárnyiskola számára pedig a helybeli római katolikus egyház közössége tulajdonát képező, s a Szabadkai út mentén fekvő beltelket jelölte ki.⁶⁶ Megnyílt a rekettyei elemi iskola Németh Albert Benő tanyáján.⁶⁷ A képviselőtestület rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy az állami iskolák felépítésének megsürgetése céljából nagyobb küldöttséget (110 főt) meneszt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.⁶⁸ Elkészült a 7.000 korona költségen épülő Szentháromság szobor a római katolikus egyházközség számára, melyet Halász D. Ferenc emeltetett.⁶⁹

Elkészült Pest vármegye monográfiája, melyben a Kiskunhalasról szóló fejezetet ifj. dr. Reiszig Ede történétíró, és dr. Nagy József főgimnáziumi tanár készítették.⁷⁰ Az építendő szárnyiskolákra Zichy János gróf kultuszminiszter 180 ezer koronát utalványozott.⁷¹ A város képviselőtestülete határozatot hozott több utca kikövezésére.⁷² Megépült a csendőrkaszárnya, mely mindenben megfelelt a korabeli kívánalmaknak.⁷³

1913. január 19-től a református egyház főgondnokának választották meg Silling Edét, mely tisztséget 1921. május 8-ig töltötte be, amikor lemondott.⁷⁴ A városban a negyedik gyógyszertár létesítésének jogát Szekér József gyógyszerésznek adományozták. 1913-ban meghalt Silling Ede felesége.⁷⁵

Elkészült Kiskunhalas rendezett tanácsú város Építési Szabályrendelete,⁷⁶ és Nyugdíj Szabályrendelete.⁷⁷ A Sóstó fürdő szabad uszodáját az 52. gyalogezred rendelkezésére bocsátotta Kolozsváry Kiss Sándorné. Az uszoda jövedelmét a parancsnokság a harctéren elesett, 52. gyalogezredbeli katonák özvegyei és árvái javára fordították,⁷⁸ Silling Ede polgármestert a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntették ki. Megkezdték a polgári őrség szervezését, a liszt, kenyér és cukorjegyek kiosztását.⁷⁹ Tervbe vették a szappanjegyek életbe léptetését is.⁸⁰ A Kiskunhalasi Gazda Ifjúság táncestélyt rendezett, melynek teljes bevételét a szegény gyermekek felruházására fordították.⁸¹ A fronton lévő katonáknak megindult a fehérmű gyűjtése a városban, melyet a bizottság házról-házra járva szedett.⁸² Megkezdődött a hadisegély kifizetése a városban.⁸³ 4.000 koronát gyűjtött a gimnázium "Szász Károly" köre a hősök árváinak tanítására.⁸⁴ Háromszáz halasi gyereknek készült el börcipő a polgármester közbenjárására. Silling Ede polgármestert a református egyházmegye világi tanácsbírónak választotta meg.⁸⁵ 1918. augusztus 8-án a közigazgatási bizottság azonnali hatállyal felfüggesztette a polgármestert állásából.⁸⁶

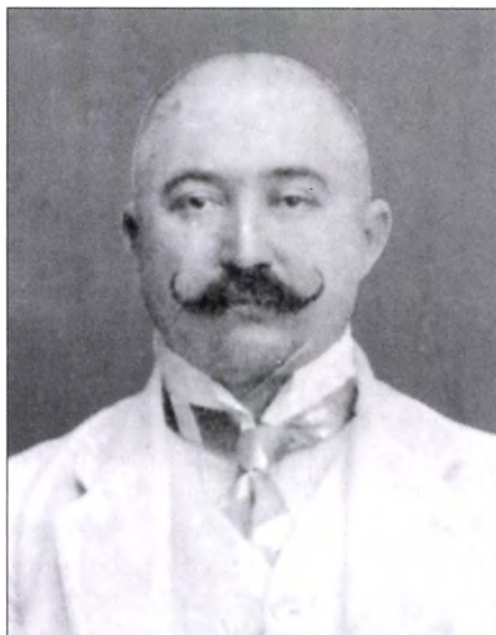
1920. november 25-én újból megnősült, Jeremiás Emmát, néhai Jeremiás Béla református lelkész leányát vette feleségül.⁸⁷ 1923. március 26-án halt meg és március 28-án délután 3 órakor temették el a halasi régi református temetőben.⁸⁸

Kép: TJM 20753

dr. Kolozsváry Kiss István

Polgármester 1918. szeptember 10 – 1920. január 25.

Kiskunhalason született 1874. május 22-én. Édesapja Kolozsváry István, édesanyja Zseni Vilma. Tizenketten voltak testvérek: István (1874-1928), Ferenc (1876-1921), Lajos (1878-1905), József (1880-1882), Pál (1882-1938), Vilma (1883-1890), Katalin (1885-1889), Sándor (1887-1888), Katalin (1889-1911), László (1891-1945), Imre (1894-1915-ben eltűnt az orosz fronton), Árpád (1896-1984). Elemi és középiskolai tanulmányait Kiskunhalason végezte, itt is érettségizett le 1892-ben a gimnáziumban. Jogi tanulmányait Budapesten végezte. A doktorátus megszerzése

után a halasi előljáráson helyezkedett el. 1906. május 13-án a halasi református egyház presbiterévé választották.⁸⁹

1908. január 12-én megválasztották helyettes polgármesternek. Mellette 1913-1916 között töltötte be a főjegyzői tisztséget, majd 1918. szeptember 10-től Silling Ede felfüggesztése miatt a polgármesteri teendőket is ellátta.⁹⁰

Az 1918-as őszirozás forradalom idején október 30-án Kiskunhalason is megalakult a Nemzeti Tanács, amely elnökévé választotta.⁹¹ A Tanácsköztársaság kikiáltása után 1919. március 23-án megalakult direktórium március 27-i ülése még meghagyta tisztségében a város vezetőségét, de a Városi Tanács Intéző Bizottsága az április 11-i ülésén felmentette a teljes

előljárást. Augusztus 4-5-én elfoglalták a román csapatok Kiskunhalast és velük tárgyalt dr. Kolozsváry Kiss István ismét, mint a város vezetője. A korabeli sajtók alapján 6 millió korona kárt okoztak a románok a városnak. Sajnos a spanyol járvány is megjelent a városban.⁹² November 18-án reggel kivonultak az utolsó román csapatok is, délután pedig Csillag örmagy parancsnoksága alatt magyar katonai alakulat érkezett, amelyet a vasútállomáson üdvözlő beszéddel fogadott dr. Kolozsváry Kiss István. 1919. januárjában megalakult Kiskunhalason a Polgári Párt. Újjászervezték a polgárőrséget.⁹³ 1919 decemberében lemondott tisztségéről, mert az Országos Kisgazda és Földműves Párt őt kívánta nemzetgyűlési képviselőül jelölni. A választáson két jelölt küzdött a mandátumért: dr. Kolozsváry Kiss István és Zoltán Béla. 1920. január 26-án képviselővé választották.⁹⁴

Az 1920-1922. évi ún. első nemzetgyűlésben ő képviselte Kiskunhalast. A parlamentben igen aktív tevékenységet végzett, több bizottságnak is tagja volt.⁹⁵ Az 1922. január 18-i parlamenti felszólalása során hangzott el ez a mondat: „Én a román megszállás következtében nemcsak nagy anyagi veszteséget szenvedtem, hanem – mivel a román megszállás engem a polgármesteri székben talált – nekem városom érdekében igazán a legnagyobb lelki gyötrelmeket és megaláztatásokat kellett eltűrniem és elviselnem.”⁹⁶ A második nemzetgyűlésbe már nem jelöltette magát, megromlott egészségi állapota miatt teljesen visszavonult a közéletől.⁹⁷

1923. január 6-án a vármegye nyugdíjazta.⁹⁸ Agglegényként élt, és viszonylag fiatalon, 54 éves korában 1928. november 9-én halt meg, a református újtemetőben nyugszik.⁹⁹

Kép: TJM 20737

dr. Thuróczy Dezső

*Helyettes polgármester 1920. január 26-tól
Polgármester 1924. február 20 – 1930. január 15.*

Kiskunhalason született 1879. október 31-én. Édesapja Thuróczy István városi jegyző, édesanyja Zseni Emília. Tanulmányait Halason kezdte és itt a református gimnáziumban érettségizett, majd a debreceni kollégiumban tanult. A kolozsvári Ferenc József Egyetemen szerzett jogi diplomát.

Fejlődésére nagy hatással volt keresztapja, Szilády Áron, a nagy tudós, református pap. Thuróczy Dezső ügyvédi vizsgát is tett, de nem szeretett praktizálni. Fiatal ügyvédként liberális gondolkodású, később konzervatív-liberálisnak mondható. Hazafias érzelmű férfiú volt. 1905-ben megnősült, felesége a Kolozsváron született Gyarmathy Erzsébet. Házasságukból

született: György (1909), Sára (1910), István (1914). Mindnyájan a halasi régi református temetőben nyugszanak, fehér márvány családi obeliszk alatt.

Az I. világháborúban háromgyerekes apaként, 37 évesen önként jelentkezett frontszolgálatra. Innen főhadnagyként, nagy ezüst vitézségi éremmel szerelt le a háború végén. Fagysérülésekkel érkezett haza.

Hazafias felbuzdulásából vagyona nagy részét félmillió korona hadikölcsönbe fektette, és a háború kimenetele folytán el is veszítette. A kommün alatt, mint befolyásos antikommunista személyt 1919-ben letartóztatták, ellenforradalmi összeesküvés címén elhurcolták, de a kommün bukása után megmenekült a leszámolástól. Egy kommunista népbiztos iskolatársa mentette meg, dosszióját a csomag aljára rejtve a kecskeméti „népbíróság” hivatalában. A fehérterror alatt 1919-ben tudta, hogy Bundzsák István, (későbbi szociáldemokrata képviselő) saját házában befalazva rejtőzött. A titkot megtartotta.

1920. május 2-án a Kiskunhalasi Városi Tanács helyettes polgármesternek választotta. Pár hónapos tevékenység után, 1920 októberében beadta lemondását, de ezt néhány nap múlva írásban visszavonta. Ezt követően 1924. február 12-én megpályázta a polgármesteri állást, melyet elnyert, és 1924. február 20-tól 1930. január 15-ig töltött be. Pályázatában a város iránti elkötelezettségét, a család „öshonos” jellegét, háborús tevékenységét és a már említett üldöztetését emelte ki.

Polgármesteri működése alatt nyerte el máig meglévő településszerkezetét és vonzó arculatát Halas városa. A városközpont ebben az időszakban épült ki. Tíz év alatt nagyrészt államköltségen a belvárost kiköveztette, a járdákat aszfaltoztatta, három parkot létesített, hősi szobrot állíttatott fel. Csipkeházat és közkórházat (két osztállyal, belgyógyászat, sebészet) alapított, több tanyai iskolát nyitott meg. Egy kerékpáros laktanyát, csendőrlovas tanosztályt nyitottak, kutakat fúrattatott, mentő- és tűzoltóautókat vásároltak, a főbb utakat fásították. Épült közvágóhíd, tüdőgondozó, az állomásra vezető út, a központi, az alsó- és felsővárosi iskola, az ún. villanygyár és ezzel összefüggésben a közvilágítás és áramszolgáltatás is. Segítette munkáját, hogy Hegedűs Lóránt pénzügyminiszter és gróf ifj. Andrassy Gyula társaságában Amerikában járt és 1926-ban az ún. Speyer-kölcsönt vették fel, amiből Halasnak aránytalanul nagy rész jutott.

Nagyon megviselte, hogy 1930-ban nem választották újra polgármesterré. Ebben nyilván szerepe volt az általa túlhangsúlyozott választási visszaélésnek, ami ellen eredménytelenül keresett jogorvoslatot. A tárgyilagosabb megítélés azonban abban látja okát, hogy a városban többségbe került, betelepült katolikus lakosság, valamint a tehetős kézműiparos és kereskedőréteg megunta a református földbirtokos redemptorok dominanciáját. Katolikus polgármestert akartak és a plébánia szellemi segítségével ennek az akaratnak érvényt is szereztek.

Polgármesteri tevékenysége után a református egyház főgondnokaként és ügyvédként dolgozott, valamint néhány évig ellenzéki várospolitikusként is tevékenykedett.

Állásvesztése a kunfehértói üdülőfejlesztési kezdeményezésének bukását is magával hozta, és ez neki személyes anyagi veszteséget okozott. Ez idő tájt halt meg legidősebb, hön szeretett, érettségiző fiúgyermeké Thuróczy György. Ezek a csapások visszavezették keresztyén hitéhez és vallásához, melynél haláláig kitartott.

A szovjet megszállás elől nem menekült el a városból, de nem is vitték el őt, mert dr. Monszpart László az egészséges lábát egy időre begipszelte. A Rákosi éra alatt tizenegynéhányszor telepítették ki a lakásából. 1963. május 7-én bekövetkezett haláláig kis, nádas házban lakott. 1963. május 10-én temették el a kiskunhalasi régi református temetőben.¹⁰⁰
Kép: TJM 20738

dr. Fekete Imre

Polgármester 1930. január 15 – 1939. december 16.

Biharkeresztesen született 1894. február 12-én. Édesapja Fekete Péter, és édesanyja Vajna Julianna Kovásznáról származtak. (Biharkeresztes előzőleg Mezőkeresztes volt, csak 1900-ban változtatták meg a község nevét.) Elemi iskoláit Biharkeresztesen végezte, majd a gimnázium első négy osztályát Nagyváradon, a felső négy osztályt a kolozsvári református gimnáziumban végezte.

Érettségi után a Keleti Kereskedelmi Akadémián tanult (osztálytársai voltak, Nyíró Gyula, Rákosi Mátyás). Az első év elvégzése után ösztöndíjat kapott Törökországba, itt Isztambulban kutattott a török és az arab kereskedelmi joggal kapcsolatban. Hazatérése után az első világháború alatt az olasz fronton volt, ahol halmérgezést kapott, és ez majdnem halálát okozta.

A jog- és államtudományi doktorátust Budapesten szerezte, és az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár főügyésze lett, majd önálló ügyvédi praxist folytatott. 1923-ban házasságot kötött Budapesten, a halasi származású Pázsit Erzsébetet vette feleségül. Házasságukból kettő gyermek született. 1929-ben

Kiskunhalasra költöztek és a Kossuth utca 34. szám alatt laktak.¹⁰¹ Kiskunhalason a tisztújító közgyűlésen a képviselőtestület 1930. január 15-én a város polgármesterének választotta. E tisztségét 1939. december 16-ig töltötte be.¹⁰²

Polgármestersége alatt a Szabadkai utat burkolattal látták el, majd megkezdték egy honvéd laktanya építését, ami a városnak helyőrséget juttatott. Mind a laktanya, mind a lőtér, valamint a következő években készült kisebb építkezések igen sok munkáskezet foglalkoztattak, s a munkanélküliséggel küszködő építőipari munkásoknak kenyeret juttatott. A földművelésügyi kormányzat adományából a meglévő húscsarnok kétharmadát átalakították gyümölcsvásárló helyiséggé. A Bessenyei István nevét viselő közkórház (régii villaszerű épület) faszindely tetőszerkezetének palával való átfedését végezték el, valamint a kórházat 25 ágygal bővítették. A Népsziget nyugati oldalán a szigeten keresztül vezető utca meghosszabbításaképpen egy új utat nyitottak az Öregszőlőkebe. Teljesült a Pirtó és Felsőkistelek puszták lakosságának egy régi óhaja, azáltal, hogy a pirtói állomáson egy nyílt rakodó és egy áruraktár épült. Két új tanyai iskola nyílt. Fehértó fürdőt ünnepi keretek közt adták át a közönségnek a város és a vármegye vezetőinek részvételével. 6.000 pengőt kapott a város közmunkákra. Újabb 40.000 pengőt utalt ki a minisztérium a balotai útépitésre. A városban a Kőhid utcát Szatmári Sándorról, a halasi főgimnázium volt igazgatójáról nevezték el. Fehértón a tó közelében felépült a hét szoba és egy konyhából álló üdülőház. Ugyancsak 1932-ben épült még a Bessenyei István közkórház toldalék épülete, melyhez a Magyar Királyi Népjóléti Minisztérium adott 30.000 pengő állami segílyt. 1933-ban megépült a Szabadkai út belterületi részének utolsó,

addig burkolattal el nem látott szakasza. Rendbe hozták a Tó utcát, az Átlós utcát és a város déli részén közvetlenül a Szabadkai út melletti vízállásos területből közel 4 hold lett feltöltve. 1934-ben a tűzoltó laktanya és szertár épületeinek javítása, valamint az omladozó épület újraképzése megtörtént. Ugyanebben az évben rendbe hozták a színház központi fűtőkészülékét, a színház belső részét, és kijavították a mennyezetet. A Református Egyházzal történt megállapodás után átvették a református régi temető keleti és nyugati oldalán lehasított területrészeket, melyek közül, a nyugati rész a Hősök ligetének kibővítésére, a keleti rész pedig az út céljára szolgált. Két fontos munkát indított el, az egyik a MÁV pályaudvar és a Felső Szálláskert közötti alacsony vízállásos terület feltöltése, és új vásártérre való kialakítása, a másik Fehértó-pusztán egy nagyobb mintagyümölcsös létesítése. A város utcáin 1931-34 évben összesen 6.000 darab fát ültettek. Új lakóházak épültek, 1931-ben 31, 1932-ben 14, 1 középület, 1933-ban 11, 1934-ben 9, középület 1.¹⁰³ 1934-ben lebontották a legrégebb (Gusztos-féle) szélmalmost a vágóhid mellett.¹⁰⁴

1935. május 26-án felavatták az Országzászlót. Ünnepélyes keretek között került sor a Csipkeház felavatására 1935. június 23-án.¹⁰⁵ 1936-ban 20.000 pengő állami segílyt kapott a város a pénzügyminisztériumtól.¹⁰⁶ A Hangya vezérigazgatója 1937-ben 10.000 pengővel járult hozzá a Csipkeház bővítéséhez.¹⁰⁷ Ugyanerre a célra 1938-ban a belügyminiszter 6000 pengőt, a kereskedelmi miniszter 5.000 pengőt, a Külkereskedelmi Hivatal 5.000 pengőt adott.¹⁰⁸

1938. augusztus 23-án díszközgyűlésen vette át dr. Fekete Imre polgármester Szent István királyról és vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóról készült festményeket.¹⁰⁹ Gömbös Gyula özvegyének átadták az elhunyt miniszterelnök halasi díszpolgári oklevelét.¹¹⁰ 1939-ben a város képviselőtestülete díszpolgárnak választotta gróf Teleki Mihály és Jaross Andor minisztereket.¹¹¹

A polgármestert saját kérelmére nyugdíjazták, mely alkalomból vármegyei tiszteletbeli főügyésszé nevezte ki a vármegye főispánja.¹¹² Polgármesteri tisztségének megszűnése után (1939. december 16.) Budapesten a Háziipari Szövetkezet elnöke lett. A törvényhatósági bizottmányi tagságát a vármegye igazoló választmánya nyugállományba vonulása után megszüntette. 1943-ban Bihar vármegye főispánja Bihar vármegye tiszteletbeli főügyészévé nevezte ki dr. Fekete Imre nyugalmazott polgármestert. A nyugdíjas polgármestert a levéntelet fejlesztése és szolgálata terén szerzett kiváló érdemeiért I. osztályú Levente Díszjelvénnel tüntették ki.¹¹³

A negyvenes évek végén Bácsalmáson közjegyző volt néhány évig, majd áthelyezték Dunaföldvárra közjegyzőnek, ahol e tisztségének megszűnése után, mint ügyvéd tevékenykedett. 1956-ban a forradalmi események irányítója volt, és megalakítója a Nemzetőrségnek. Dunaföldváron lakott a Paks u. 45. szám alatt. Itt halt meg 1970. október 18-án, és a dunaföldvári városi temetőben, a Vajna Család sírhelyben nyugszik.¹¹⁴

Kép: TJM 20740

dr. Kathona Mihály

Polgármester 1939. december 16 – 1944. október 8.

Budapesten született 1892. november 10-én. Mindössze két és fél éves volt, amikor édesapja, Kathona Béla kis-kereskedő meghalt. Édesanyja Gaál Eszter kosztos diákok tartásával nevelte fel két gyermekét: Mihályt és Margitot. (Kathona Margit tanárnő lett, és korán befejeződött élete végéig a Kiskunhalasi Református Leányiskola igazgatónője.) Komáromban éltek, majd 1895-ben Kiskunhalasra költöztek. Alsó- és középfokú tanulmányait Kiskunhalason végezte és itt érettségizett le 1910-ben.¹¹⁵

A jogi egyetemet Debrecenben, a Református Hittudományi Egyetem jogi karán, 1910-1914 között végezte el.¹¹⁶ A jogi doktorátus megszerzése után ügyvédi és bírói vizsgát tett. Az

első világháború kitörésekor katonai szolgálatra vonult be, majd 50%-os hadirokkantként – lábai elfagyása miatt – 1916-ban elbocsátották a honvédség kötelékéből. 1917. áprilisától – lábsérüléseiből felgyógyulva – Kiskunhalason, mint jegyző, a város alkalmazásába került. 1918-ban megtörtént a nemzetörség szervezése, amelynek vezetője lett.¹¹⁷

1922. júliusában a városházát otthagya és ügyvédi irodát nyitott.¹¹⁸ 1923. szeptember 19-től a város főügyésze lett. 1928-ban Kathona Mihály képviselte Kiskunhalas városát a Kossuth zarándoklaton. 1938-ban megnősült, feleségül vette Németh Erzsébetet.¹¹⁹

1939. december 16-án megválasztották Kiskunhalas város polgármesterének, mely tisztséget 1944. október 8-ig töltötte be. Közben 1941-ben házasságukból Zsuzsanna nevű lányuk született.¹²⁰

Dr. Kathona Mihály nagy tisztelője volt Markovits Mária, a világhírű halasi csipke elindítója. Ez vezette Markovits Máriát, hogy Zsuzsanna születésére egy halasi csipke keresztelői ruhát készítsen, mely a mai napig a Csipkemúzeumban látható. E keresztelői ruha másik példányát a holland királynő lányának készítette el Markovits Mária. Polgármesternek történt megválasztásakor kijelentette, hogy működésében mindig két eszmény fog előtte lebegni: a tiszta erkölcs és a magyarság gondolata.¹²¹

Polgármestersége alatt 1940-ben felhívást tett közzé, amelyben javasolta, hogy a várost 31 körzetre osszák fel és alakítsanak gyűjtőbizottságot az erdélyi nyomorgó magyarok megsegítésére. Megalakult az Országos Egészségvédelmi Szövetség kiskunhalasi fiókjá, melynek elnöke dr. Kathona Mihályné lett.¹²² Elkészült a Kiskunhalasról kimenő, és a Dong-érbe vezető főcsatorna.¹²³

1941-ben 220 lakóház dőlt össze a belvítzól, majd további lakóházak váltak lakhatatlanná, és 340-re emelkedett a romba dőlt házak száma. Elkezdődött egy új bőr- és nemibeteg osztály építése a kórháznál.¹²⁴

1942-ben a Vöröskereszt helyi szervezete 100 pár cipőt juttatott a szegénysorsú, jó magaviseletű leventéknek. A helyi Vöröskereszt életében jelentős esemény volt 1942, amikor özvegy Horthy Istvánné a város vendégeként meglátogatta a szervezetet.¹²⁵ Az egész várost behálózó intézményes ruhagyűjtés indult Halason az Ukrajnába induló zászlóalj tagjainak.¹²⁶ Júniusban Rimaszombat város polgármestere csapatzászlót adományozott a kiskunhalasi Magyar Királyi Balogh Ádám 15. honvéd kerékpáros zászlóaljnak. Október 11-én vasárnap délelőtt több ezer ember fogadta a Szilágysomlyóról Kiskunhalasra áthelyezett 4-1. harckocsi zászlóaljat.¹²⁷

1943-ban Kárpátaljára utazott dr. Kathona Mihály polgármester és Hudi András a Hangya Szövetkezet igazgatója, hogy a város tüzelőfa ellátását még idejében biztosítsák. 1943-ban, amikor a fővárosban már ellátási gondok voltak, az egész Teológiai Akadémia ifjúságát lehozatta Kiskunhalasra, az ún. Szathmáry birtokra.¹²⁸ A Kiskunhalas Város Közjóléti Szövetkezte 1943. december 20-án tartott ülésén dr. Kathona Mihály polgármestert elnöké választotta.¹²⁹ Tajón Kakas Alajos birtokán az olaj több helyen feltört.¹³⁰ 1944-ben megvalósult az ultrarövidhullámú rádióösszeköttetés a város és a tanyavilág között.¹³¹ Hűséggyűrűt kapott dr. Kathona Mihály a MOVE gárdájától.¹³² Augusztusban ellenséges repülőgépek repültek át Kiskunhalas felett. Az egyik gép Tajó felett 2 nagyobb méretű bombát ledobott, kár nem keletkezett.¹³³ Május 22-én megkezdték a gettók felállítását a zsinagóga melletti területen. A zsidók ügyeinek intézésére öttagú tanácsot nevezett ki. A gettók felállítását vonakodva fogadó dr. Kathona Mihályt személyesen kereste fel gróf Teleki Mihály miniszter, és közölte vele, hogy ha két nap múlva a parancsnak nem tesz eleget, a Gestapo fogja elvinni. Olyan lelkiállapotot idézett elő az embertelen parancs, hogy további sorsát jelentősen meghatározta. Végül is a gettók elkészültek és működtek.¹³⁴

1944. október 8-án hirdetményben közölte a képviselőkkel és a lakossággal, hogy a Duna-Tisza közti hadműveletek kiürítési kormánybiztosi teendőinek ellátása miatt a polgármesteri teendőket teljes jogkörrel dr. Gusztos Károly helyettes polgármester fogja végezni.¹³⁵

A szovjet csapatok bejövetele után több hónapig Kecskeméten, majd Kalocsán börtönbe zárták, kínozták, majd a sok kegyetlenkedés után, mint ártatlant felmentették.

Elfogásának fő okául azt a vádat hozták fel, hogy polgármestersége alatt állították fel a gettót. Szabadon bocsátása pedig azért történt, mert a halasi zsidók kérték felmentését, bizonyítva, hogy a gettó felállítását az utolsó percig húzta-halasztotta a polgármester, a gettóban mindent megkaptak, a vagonokat is késéssel indították el – Kassánál a sínek már le voltak bombázva –, így a halasi zsidók megmenekültek. (A tényt bizonyítja, hogy évekkel később, 1952-ben egy izraelita család fogadta be Kathona Mihályékat, akikkel évtizedekig a legnagyobb szeretetben és békességben éltek együtt, Kathona Mihály halála után az özvegye is ott lakott 1983-ig.)¹³⁶

Ezt követően hazajött a családjához Kiskunhalasra, akik az Alkotmány és a Vihar utca sarkán lévő lakásban laktak. Nem alkalmazták a hivatalban, a diplomájától is megfosztották, csupán 3-4 hónapos alkalmi munkát kapott a Földmérő Hivatalnál, mivel az ügyvédi kamara sem jegyezte be. Így alkalmi munkákból élt, dolgozott Kiskunhalas környékén, Rémm és Borota községekben is, míg a káderlapja oda nem ért. Állandó munkahelye nem volt.

1952-ben házukat államosították, felajánlottak nekik egy tanyát a várostól több kilométerre, amit nem fogadtak el. Barátaiknak köszönhetően a Dózsa György utca 26. szám alá tudtak költözni. Özv. Künstler Béláné, a Dózsa György utcai ház akkori tulajdonosa, és családtagjai, Krausz Dezső és felesége felajánlottak egy szobakonyhát, ahová Kathona Mihály a feleségével és kislányával költözött. Ott élt 1959. szeptember 1-jén bekövetkezett haláláig. A kiskunhalasi új református temetőben, a Bibó sírbolt mellett van eltemetve.¹³⁷

Kép: TJM 20779

Kökény Mihály

Megbízott városvezető 1944. október 25 – 1944. november 14.

Makón született 1920. május 29-én értelmiségi családból. Édesapja ügyvéd volt, édesanyja polgári iskolai tanárnő, majd szociális előadó.

Elemi és középiskolai tanulmányait Orosházán és Békéscsabán végezte. Az MKP-nek 1941 óta tagja. A budapesti műegyetemen szerzett gépészmérnöki képesítést 1944-ben. Időközben 1943/44-ben a Közgazdasági Mérnökképző tanfolyamra is járt. 1944-ben a Magyar Ruggyanta áru gyárban lett üzemmérnök és a gyár erőtelepét vezette. A nyilas puccs után, átmenve a fronton, a már felszabadított országrészen – 1944. október 25. és 1944. november 6. között – Kiskunhalason a város megbízott vezetője volt. Rövid tartózkodása alatt kiáltványt bocsátott ki, melyet a város különböző pontjain függesztettek ki. Ebben felkérte a városban lévő demokratikus pártok képviselőit és az egyházi vezetőket, hogy fogjanak össze az újjáépítés érdekében.

Majd az MKP orosházi pártszervezeténél dolgozott. Házasságot kötött dr. Varga Edit vegyészmérnökkel, aki vállalatigazgató is volt. Kettő fiúgyermekük született.

A debreceni Ideiglenes Kormány megalakulása után a Kereskedelmi és Közlekedési Minisztériumban előbb az elnöki, majd az üzemgazdasági osztály vezetője volt. Itt elsősorban az újjáépítés szervezésével foglalkozott, és a három éves terv kidolgozásában vett részt, melynek megindulásakor, 1947-ben a Tervhivatalba került az ipari osztály vezetőjének.

Az 1948-as államosítást követően az Iparügyi, majd a Nehézipari Minisztériumban csoportfőnökként előbb a bányászati és energia részlegek, később az elvi főosztályok irányításával bízták meg.

A pártfőiskola befejezése után az Építésügyi Minisztériumban csoportfőnök, majd miniszter helyettesként az elvi főosztályok felügyeletét látta el. Az Építőanyag-Ipari Minisztérium megszervezésekor 1952-ben a miniszter első helyettesének nevezték ki és a tárcánál a termelés irányításával foglalkozott. A minisztérium megszűnésekor 1953-ban visszakerült a Közlekedési Minisztériumba, a terv- és műszaki osztály vezetőjének.

1954-ben a földművelési miniszter helyettesévé nevezték ki és a beruházási-, műszaki- és anyagellátási részlegek felügyeletét látta el. 1957-67-ig az Országos Atomenergia Bizottság titkára volt miniszter helyettesi beosztásban. 1968-72-ig a Magyar Nemzeti Bankban dolgozott igazgatóként és vezette a nehézipari főosztályt elnöki tanácsadóként. 1972-ben került a KGM-be, majd 1980-ban ment nyugdíjba, mint az Ipari Minisztérium miniszteri tanácsadója. 1984. január végén halt meg szívinfarktusban. Budapesten, a Farkasréti temetőben van eltemetve.¹³⁸

Kép: TJM 20741

dr. Halász D. Sándor

Polgármester 1944. október 30 – 1945. január 5.

Kiskunhalason született 1891. augusztus 1-jén. Édesapja Halász D. Sándor, édesanyja Cagány M. Julianna. Alsó- és középfokú iskoláit Kiskunhalason végezte, és itt is érettségizett le 1904-ben. Az első világháborúban önkéntesként harcolt. Mivel a bokájánál megsebesült, az 52-es gyalogezred karpaszományos őrmestereként szerelt le. Tűzkereszt kitüntetést kapott.

Leszerelés után házasságot kötött Szanyi Margittal 1913. október 20-án Kiskunhalason. Házasságukból négy gyermek született: Margit, György, Sándor és Katalin. Tanulmányait Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatta és 1922-ben doktorált.¹³⁹ Tanulmányainak befejezésével Kiskunhalason rendőrbírónak választották, majd 1941. június 25-én főjegyzőnek.¹⁴⁰ 1944. október 30-án a város polgármestere lett, és ezt a tisztséget 1945. január 5-ig töltötte be, amikor lemondott állásáról.¹⁴¹

Polgármestersége alatt 1944. november 1-jén megalakult az MKP kiskunhalasi szervezete.¹⁴² 1944. december 6-án megjelent a Halasi Hírek című újság.

Karácsony este bombatámadás érte a várost, a Dobó telep lakói közül 9 fő meghalt, több lakóépület megrongálódott a város utcáiban. Az áldozatokat az Országzászló előtt ravatalozták fel, ahol Ván Benjamin református lelkipásztor és dr. Halász D. Sándor polgármester búcsúztatta őket a város nevében.¹⁴³ Kiskunhalas katonai parancsnoka közölte a város lakosságával, hogy Magyarország területén a magyar pengőn kívül szabad forgalomban van a Szovjet Katonai Parancsnokság által kibocsátott pengő is. Elfogadása mindenkire nézve kötelező.¹⁴⁴ Dr. Halász D. Sándor polgármester az orosz katonai parancsnokság parancsa folytán felszólította a város lakosságát (1944. november 4.), hogy minden kerékpárt, motorkerékpárt, rádiót szolgáltatassanak be az orosz katonai parancsnokságra.¹⁴⁵ A városban népkonyhát állítottak fel, az átvonuló munkaszolgálatot teljesítők és egyéb rászorulóknak itt kaptak ellátást.¹⁴⁶ Megalakították a Zsidótanácsot.¹⁴⁷ A polgárőrség kerékpáros járőrei megkezdték működésüket.¹⁴⁸ A városi tanács 60 főben állapította meg a rendőrség létszámát, amelynek kapitánya dr. Borbás Imre ügyvéd lett.¹⁴⁹ Megalakult a Halasi Független Szabad Földmunkásszervezet.¹⁵⁰ 1944. december 15-én a szovjet katonaság kivonult a városból.¹⁵¹ 1945. január 9-től dr. Halász Sándor ismét főjegyző lett.¹⁵²

1947-ben az államosítás során mindenét elvették, így Harkakötönyben lévő több száz hold földjét, erdeit, villamosított tanyáit. Részére 10 hold földet engedélyeztek, és azon gazdálkodott. Egyedül a Szentháromság téren lévő házát hagyták meg. A beszolgáltatás megszegése miatt 1952-ben 30 nap elzárást kapott. 1954-ben a Schönfeld udvarba telepítették ki úgy, hogy az udvarba ki- és bejárhatott, amennyiben a Szabadságharcos Szövetség elnöke megengedte, a Szentháromság téri

lakásánál lévő állatait elláthatta. Ilyen körülmények között éltek 1956-ig. Ekkor visszakapta a Szentháromság tér 9. szám alatti lakását két szobával, konyhával, mivel két kiskorú unokát nevelt.

Humánus, embert szerető és tisztelő ember volt, a család még élő tagjainak elmondása alapján. Nagyon sok embernek segített, kérvényt írt, jogi tanácsot adott. 1959-60-ban teljesen lemondott minden földjéről és így kapott 360 forint nyugdíjat. Ebből éltek a feleségével.

Hosszantartó, súlyos betegségben (gégedaganat, szívelégtelenség) halt meg, 1962. július 14-én. A kiskunhalasi katolikus temetőben nyugszik. Felesége 6 évvel élte túl, 1968. júniusában halt meg.¹⁵³

Kép: TJM 20742

dr. Kovács Tibor

Polgármester 1945. január 9 – 1947. június 21.

Budapesten született 1914. február 23-án. Édesapja Kovács Zsigmond, édesanyja Pollatschek Eugénia. Alsó- és középfokú tanulmányait, valamint a jogi egyetemet is Budapesten végezte. 1937-ben kapta meg diplomáját a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1932-től 1939-ig a Hazai Fésűsfonó és Szövőgyárban dolgozott, mint üzemi kalkulátor. Ekkor állásából elbocsátották, majd különféle alkalmi munkát végzett 1942 májusáig, amikor munkaszolgálatra hívták be. Százada Minszkben, Pinszkben, majd Kijevben állomásozott. Amikor visszavonultak és átlépték a magyar határt, 1944. októberében, megszökött.

A véletlen folytán Kiskunhalasra került, ahol 1945. január 9-én a város polgármesterének választották meg, és ezt a tisztséget 1947. június 21-ig töltötte be. Nem volt könnyű dolga. A háború megkímélte város nehéz napokat élt át, a szovjet hadsereg egységei rendre átvonultak Kiskunhalason és különböző igényekkel léptek fel. Ha nem teljesíti, mindenféle retorziókat helyeztek kilátásba. Ám erőszakos cselekményre nem került sor. Kiskunhalas egy időre el volt zárva a külvilágtól és a kormánytól. A város pénztára üres volt.¹⁵⁴

A városi tanács egyhangú határozatával kimondta 1945. január 12-én, hogy a

városi pénztárban lévő 1000 pengős bankjegyeknek megfelelő összegben 100 pengős utalványokat nyomtat, mely meg is történt. Ezen utalványok a közpénztárnál voltak beválthatók. Elfogadása mindenkire nézve kötelező volt.¹⁵⁵ Kidolgozta és megjelentette Kiskunhalas várospolitikai tervét, amely ritkaságszámba ment, s később is a városi tanácselnökök beszámolóikban gyakran hivatkoztak rá, büszkélkedve azzal, amit a feladatokból végrehajtottak. Egyebek között kiszorították a mocsarakat, amelyek már a török időkben is védték a várost, de egyben elzárták a többi településtől.¹⁵⁶ Határozatot hozott a városi tanács a csirkekellető üzem beindítására. Így újra üzembe helyezték a Schneider Ignác és Utódai telepet, és a termelés teljes kapacitással megindult.¹⁵⁷ Megalakult a Nemzeti Segélyszervezet,¹⁵⁸ a Demokratikus Ifjúsági Szövetség.¹⁵⁹ A város külterületi iskoláiban is megkezdődtek a földigénylő gyűlések.¹⁶⁰ 1945. április 4-én megalakult a város képviselőtestülete: dr. Kovács Tibor polgármester, dr. Gusztos Károly helyettes polgármester, dr. Halász D. Sándor főjegyző, dr. Borbás Imre városi ügyész, dr. Halász D. Károly a rendőrség vezetője.¹⁶¹ Megkezdődött a szovjet emlékmű építése.¹⁶² Megalakult a 289-es Bocskai István Cserkészcsapat.¹⁶³ Határozatot hozott a képviselőtestület a kórházi osztályok emelésére. 1945. október 23-án díszközgyűlésen emlékeztek meg a város felszabadulásáról.¹⁶⁴ Dr. Kovács Tibor házasságából 1945. december 3-án Mihály nevű gyermeke született.¹⁶⁵

1946-ban megalakult a 11. Határőr Zászlóalj.¹⁶⁶ A képviselőtestület a Natkai utcát Brinkus Lajos utcára, az Akácfa utcát Fazekas Gábor utcára változtatta.¹⁶⁷ Megkezdődött a kenyér- és lisztjegyek kiosztása.¹⁶⁸ A közbiztonság érdekében lovas őrséget szervezett a városi rendőrkapitányság.¹⁶⁹ 1947-ben a város 30.000 forint központi segílyt kapott a közmunkák megindítására.¹⁷⁰ Mentőautót kapott a város és üzembe helyezték a mentőállomást.¹⁷¹ A város 6.000 forint értékű ruhaanyagot vásárolt a szegénysorsú gyermekek felruházására.¹⁷² A városban 200 szegénysorsú részére étkezési akciót szervezett a Vöröskereszt Szervezet.¹⁷³ A munkanélküliek foglalkoztatására közmunkát szerveztek. Az újjáépítési miniszter 30.000 forintot juttatott az utak rendbehozatalára.¹⁷⁴ A városban megindult a dán "Red Barnet" Szövetség étkeztetési akciója. Hat héten keresztül naponta 300 inséges iskoláskorú gyermek kapott bőséges ellátást.¹⁷⁵ A képviselőtestület elhatározta, hogy a városi könyvtárat felállítja és 1-2 személyt alkalmaznak.¹⁷⁶

1947. júniusában dr. Kovács Tibort az MKP Központi Vezetősége közigazgatási osztályára helyezték. Az osztály megszűntével 1949. februárjától a Belügyminisztérium Közigazgatási főosztályán dolgozott, amely 1953. júliusában a Minisztertanács Titkárságához került. Ettől kezdve 1970. júniusáig a Minisztertanács Tanácsszervek Osztályának – később a Tanács Hivatalnak – helyettes vezetője volt.¹⁷⁷

1970. júniusától nyugállományba vonulásáig, 1977-ig a Tanácsakadémia főigazgatójaként tevékenykedett. Hivatali munkája mellett két évtizedig az Állam és Igazgatás című folyóirat felelős-, illetőleg főszerkesztője volt. Megszervezte az

Államigazgatási Főiskolát. Nyugdíjasként benyújtotta disszertációját és kandidátusi fokozatot szerzett. Közben tanított a Szegedi József Attila Tudományegyetem Állam és Jogtudományi karán. Több magas állami kitüntetésben részesült, többek között a Szocialista Magyarországért Érdemrendet is megkapta, valamint 1976-ban Kiskunhalas Város Tanácsa Díszpolgárává választotta. Meghalt Budapesten, 1987. március 9-én.¹⁷⁸

Kép: TJM 20743

dr. Gusztos Károly

Polgármester 1947. július 1 – 1948. május 22.

Kiskunhalason született 1894. október 30-án. Édesapja Gusztos Antal halasi református kömüves, édesanyja Varga Renáta volt. Négyen voltak testvérek: János, Ilona, Károly és Mária (féltestvér). Az alsó- és középfokú tanulmányait Kiskunhalason végezte, és itt is érettségizett le 1906-ban.¹⁷⁹ Jogot végzett Budapesten a Kolozsvári Tudományegyetemen, ahol 1920-ban doktorrá avatták.¹⁸⁰

1919. április 1-jétől közszolgálatban volt Kiskunhalason. A kommün bukása után számvevőnek választották. 1921 óta a kiskunhalasi polgármesteri hivatalban tanácsjegyző, majd 1923. szeptember 19-től közigazgatási tanácsnok, szeptember 22-től helyettes pol-

gármester (1947. július 1-ig)¹⁸¹. A református egyháznál főgondnok volt. A Halasi Gazdasági Bank Rt. Felügyelőbizottságának is tagja.¹⁸²

1944. október 8-tól – Kathona Mihály polgármester távozásától – Gusztos Károly helyettes polgármester a város vezetője¹⁸³. (A szovjet katonai parancsnok által megbízott városvezető Kökény Mihály volt 1944. október 25.-november 14. között.) 1944. október 30-tól Gusztos Károly ismét helyettes polgármesterként dolgozott.¹⁸⁴ 1947. július 1-jével a képviselőtestület megbízta a polgármesteri teendők ellátásával (mivel dr. Kovács Tibor polgármestert Budapestre helyezték át) 1948. május 22-ig.¹⁸⁵ Akkor választották meg polgármesternek Horváth Istvánt. Gusztos Károly polgármestersége alatt indult meg a Kiskunhalas-Fehértó-Jánoshalma között az autóbussz közlekedés, a Bessenyei István Kórház csecsemő- és gyermekosztállyal

bővült, valamint a tüdőosztályt is bővítették.¹⁸⁶ A belügyminiszter Kiskunhalas városhoz tartozó Pirtó és Felsőkistelek-pusztá egy részét önálló községgé nyilvánította Pirtó néven 1947. augusztus 1-jén.¹⁸⁷ A honvédelmi miniszter a Páncélos Laktanyát Balogh Ádám Laktanya névre változtatta.¹⁸⁸ Megkezdődött a kiskunhalasi mocsarak lecsapolása. Megalakult a Gazdaságpolitikai Bizottság, melynek feladata a város gazdasági ellátásáról való gondoskodás.¹⁸⁹ 1947. november 16-án Veres Péter honvédelmi miniszter a Nemzeti Paraszt Párt elnöke Kiskunhalason nagygyűlést tartott.¹⁹⁰ A Kiskunhalasi 11. Honvéd Határvadász Zászlóalj zászlóavató ünnepséget rendezett, melyen részt vett Dinnyés Lajos miniszterelnök is.¹⁹¹ 1948-ban szabályrendelet született a városi tűzoltóság szervezetéről és szolgálatáról. A tűzoltóság létszáma 21 fő.¹⁹² A képviselőtestület 10.000 Ft-ot adományozott a tiszai árvíz sújtotta épületkárok helyreállításához.¹⁹³ Megalakult a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság, melynek díszelnöke lett dr. Gusztos Károly. A Schneider-cég tulajdonát képező baromfifeldolgozó üzemet államosították. Telefont kapott a fehértói postaügynökség.¹⁹⁴ Ünnepeyes keretek között egyesült a két munkáspárt és megalakult az MNDSZ városi szervezete. Zászlót bontott a Magyar Szabadságharcos Szövetség, melynek elnöke lett dr. Monszpart László.¹⁹⁵

Dr. Gusztos Károly 1950. július 25-ig, mint helyettes polgármester dolgozott, majd a szolgálatból azonnali hatállyal elbocsátották. Ez ellen még fellebbezett, de elutasították és így állás nélkül maradt. Nyugdíjat nem kapott, létfenntartását a lakásban lévő egyes bútorok eladásának árából biztosította. Nőtlen volt és Kiskunhalason az Árpád u. 9. számú házban lakott. Házát államosították, de lehetőséget adtak a családnak a visszavásárlásra, amely meg is történt.

1958. augusztus 1-jével a református főgondnoki tisztségéről lemondott, majd december 9-től megválasztották a kiskunhalasi Református Egyházközségi Hivatal presbiter jegyzőjének. 1960. szeptember 30-án a Dunavecscén tartandó egyházmegyei közgyűlésen képviselőként vett részt, mint egyháztag. 1962-től 1967. február 6-ig pénztáros az egyháznál, de egészségi állapota miatt tovább nem tudott dolgozni. Szívkoszorúér görcsben halt meg 1967. április 21-én. Kiskunhalason a református öreg temetőben április 24-én temették el. Ulakcsai Antal református lelkész búcsúztatta.

Kép: TJM 20780

Horváth István

Polgármester 1948. május 22 – 1950. augusztus 15.

Jánoshalmán született 1901. augusztus 20-án. Édesapja Horváth Benjamin tanító, édesanyja Horváth Anna háztartásbeli. Az elemi iskola 6 osztályát Jánoshalmán végezte el, és a háború után volt katona. Szüleinél dolgozott, majd 1923-ban házasságot kötött Herczeg Juliánával. A Halashoz tartozó Fehértó

pusztára költöztek a 102. szám alá és felesége apjának birtokán gazdálkodtak. Közben megszületett 1923. december 25-én István, majd 1926. december 13-án Ferenc nevű fiuk. Itt kapcsolódott be a munkásmozgalomba, és lépett be a Magyar Kommunista Pártba. A felszabadulás után 7 hold földet kapott, és azon gazdálkodott feleségével, családjával együtt. Majd Kiskunhalason a Székely utcában örökölték egy házat és beköltöztek a városba.¹⁹⁶

1948. május 22-én megválasztották Kiskunhalas város polgármesterének. A választáson részt vett Házy Árpád alispán és Sebes Imre Pest Vármegye Nemzeti Bizottsága és az MDP Egység Bizottsága képviselőjeként. A gyűlést a Himnusz eléneklése után Házy Árpád alispán nyitotta meg, majd Gusztos Károly helyettes polgármester a képviselőtestület nevében köszöntötte a vármegye alispánját. Miután egy jelölt volt csak, így Horváth Istvánt közfelkiáltással választották meg Halas polgármesterének. E tisztséget 1950. augusztus 15-ig töltötte be, amikor felmentették, és a Városi Tanács újjáalakult.¹⁹⁷

Polgármestersége alatt szolgálati személygépkocsit vásárolt a városi képviselőtestület.¹⁹⁸ Megtörtént az egyházi iskolák államosítása.¹⁹⁹ Vörös Szikra néven termelőszövetkezeti csoport alakult.²⁰⁰ Megalakult a Cípész KTSZ 13 alapító taggal.²⁰¹ Micsurin Termelő Szövetkezet alakult.²⁰² Megváltozott sok utca neve.²⁰³ A városi tisztviselők részére létrehozták az üzemi konyhát.²⁰⁴ 1949-ben megalakult a Dolgozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetsége (DÉFOSZ) helyi szervezete.²⁰⁵ 1949 márciusában Markovits Mária, a Csipkeház vezetője kérte nyugdíjaztatását a várostól.²⁰⁶ A tanyai iskoláknál is bevezették az iskolafogászati rendelkezéseket.²⁰⁷ A vasútállomás épületének falán gyászünnepek keretében leplezték le azt az emléktáblát, amely az 1944. október 11-i tömegmészárlás áldozatainak állított emléket.²⁰⁸ Házhely céljára kiosztásra került a városi gyümölcsös területe.²⁰⁹ A város polgármestere a Május 1., valamint a Mátyás-téren megszüntette a piaci árusítást. Az új piacteret a Fazekas Gábor térre helyezte át.²¹⁰ A halasi csipke védjegyet kapott, forgalomba hozatalára csupán a város jogosult.²¹¹ Kiskunhalason létrehozták a Dél-Pest Megyei Kéményseprő Közösségi Vállalatot.²¹² A piactér kikövezésére 15.000 forintot biztosított a városi költségvetés.²¹³ 1950-ben Új Élet néven Termelőszövetkezet

alakult.²¹⁴ Létrehozták a Vendéglátó Vállalatot.²¹⁵ 1950-ben a város külterületén hat helyen engedélyezték a bábák (szülésznők) működését.²¹⁶ A városi közvágóhidat, a gőz-, és kádfürdőt, a gyümölcs- és szesz-főzdet, a kertészetet, a Csipkeházat községi vállalattá alakították.²¹⁷ Megkezdődött a Dong-éri főcsatornán a hid építése, a piactér pormentesítése, a Fűrész utcai gyalogjáró burkolása, 50 db utcalámpa létesítése, a dögter korszerűsítése, parképítés, játszótér kialakítása.²¹⁸ A Belügyminisztérium 20.000 Ft. póthitelt adott a Csipkemúzeum felújítására.²¹⁹ A városi tanács épületében távbeszélő alközpontot szereltek be.²²⁰ A Csipkeházat múzeummmá nyilvánították.²²¹ A városi gyógyszertárat állami kezelésbe vették.²²² A városi tanács 20.000 Ft-os költségvetést biztosított a Csipkemúzeum részére.²²³ Kiskunhalas város járási székhellyé alakult.²²⁴

1951-ben a Kecskeméti Állatforgalmi Vállalathoz került és ott vezető beosztásban dolgozott. Innen 1953-ban Körmenre ment és ott egy sertéshizlaldánál dolgozott. Közben elvégezte Körmenen a Kölcsey utcai Állami Általános Iskolában a 7. osztályt.²²⁵ 1955-ben Érdre költöztek, és onnan járt be Budapestre a Közlekedési Nyomdába dolgozni. Egészségügyi gondok miatt később csak portási feladatot tudott ellátni és 1966-ban nyugdíjazták. 1987-ben hazaköltöztek Kunfehértóra. 1992. június 22-én halt meg és Kunfehértón a községi temetőben temették el.

Kép: TJM 20734

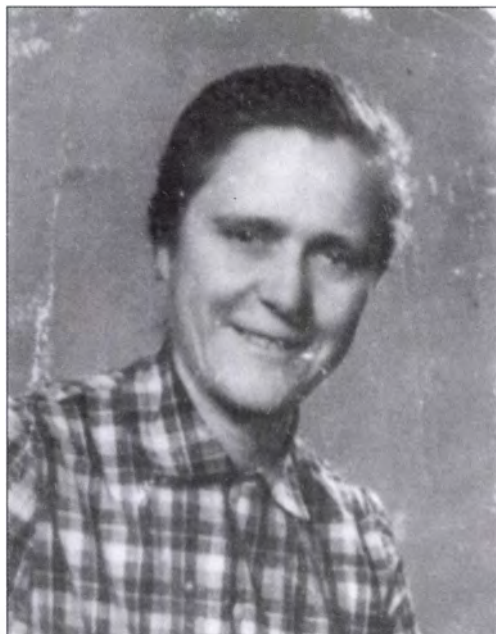
Szécsi Ferencné (Virág Ilona)

Tanácselnök 1950. augusztus 15 – 1952. november 19.

1910. július 1-jén született Kiskunhalason paraszti családból. Az általános iskola 4 osztályát és 2 polgári iskolát Kiskunhalason végezte el, majd otthon dolgozott. Később különböző helyeken cselédeskedett, vagy napszámos volt. 1932-ben házasságot kötött Szécsi Ferencsel, akivel együtt voltak cselédek különböző gazdáknál.

1945-ben a felszabadulás után Zsana-Eresztőn 12 hold földet kaptak és azon gazdálkodtak. Közben a házasságukból 3 fiúgyermek született. Balotapusztán a DEFOSZ-on keresztül kapcsolódott be a politikai munkába és vett részt a DEFOSZ alakuló kongresszusán is, mint Kiskunhalas város küldötte. Később a juttatott földükre kis tanyát építettek, majd 1948-ban Kiskunhalasra költöztek, mert a gyerekeket itt taníttatták tovább. Beköltözésük után Kiskunhalason a Dohánybevéltő Vállalatnál helyezkedett el raktárosként. Ekkor az MKP titkára lett.²²⁶

1950. augusztus 15-től megválasztották Kiskunhalas város tanácselnökének, mely tisztséget 1952. november 19-ig töltötte be.²²⁷ Munkáját teljes tapasztalatlanság mellett végezte. Mindenkinek segíteni szeretett volna, ami abban az időben nem volt egyszerű. Abban az időben még egy sertés levágásához is külön engedély kellett. A nehézségek ellenére az alábbi eredményeket érte el: 1950 szeptemberében megkezdte működését a Mezőgazdasági Technikum.²²⁸ A város területén 1.638.480 Ft. békekölcsönt jegyezték.²²⁹

A város rádiót vásárolt a bodoglári, az eresztői, az alsószállási, és a külső zsanai iskolákhoz.²³⁰ Puskás Sándor, Tóth Szilveszter, Fodor Béla, Csányi Jenő, Csányi László és Heisler István pékiparosok kénysze-rűségéből felajánlották üzemüket állami vállalattá alakítás céljára.²³¹ Megnyílt az úttörőház.²³² A városban 6 vállalat alakult. 1951-ben Paprika Antal néven termelőszövetkezet jött létre.²³³ Megalakult a Kiskunhalas és Vidéke Sütőipari Vállalat, a Kiskunhalasi Ruházati KTSZ, a Gép- és Motorjavító Vállalat és a Szolgáltató Kisipari Szövetkezet.²³⁴ Megszervezték az iskolaorvosi állást a városban.²³⁵ A Vörös Szikra Termelőszövetkezet napköziotthon és telefonállomást kapott.²³⁶ A városi

könyvtár megkezdte működését. A város területén 6 termelőszövetkezet működött.²³⁷ Megalakult a Fa- és Építőipari KTSZ.²³⁸ 1951. december 1-jén megszűnt a jegyrendszer.²³⁹ Óvodát létesítettek a Gagarin téren (ma Ósök tere).²⁴⁰ 1952. január 1-jével Kunfehértó, Balotaszállás, Zsana önálló községgé alakultak.²⁴¹ Megnyílt a sportpálya.²⁴² Kiskunhalason átadták rendeltetésének az első 20 férőhelyes bölcsődét a Szilády Á. u. 12. szám alatt.²⁴³ A városban – vezetékes rádióhoz – 200 hangszórót szereltek fel a posta dolgozói.²⁴⁴ 1952. július 16-án megalakult a Kiskunhalasi Háziipari Szövetkezet.²⁴⁵ Az IBUSZ menetjegy irodát létesített a városban.²⁴⁶

Ezek után a nagy segítőkészsége oda vezette, hogy 1953-ban leváltották, és a bíróság 2 év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte. 1957-ben rehabilitálták. 1953-tól a Halasi Állami Gazdaságnál helyezkedett el, mint szakszervezeti titkár, nyugdíjazásáig ott dolgozott. Munkáját több esetben kitüntetéssel jutalmazták. Megkapta a Munka Érdemrend ezüst fokozatát 1960-ban, majd a SZOT Szakszervezeti Munkáért Érdemérem arany fokozatát, a Községfejlesztésért díszes plakettet, az Állami Gazdaság Kiváló Dolgozója és a Jubileumi Emlékérmét. 1965. július 1-jén vonult nyugdíjba. 1972. június 5-én halt meg. Kiskunhalason a katolikus temető északi részén temették el.²⁴⁷

Kép: TJM 20745

Papp Ádám

Tanácselnök 1952. november 19 – 1954. november 1.

1907. február 2-án született Csongrádon. Édesapja Papp István, édesanyja Bacsa Erzsébet. Általános iskoláit Csongrádon kezdte, majd Kiskunhalason folytatta és

Jászszentlászlón fejezte be. Kiskunfélegyházán volt katonai szolgálaton 1927-ben. 1931. október 18-án kötött házasságot Zeffer Franciskával, aki jelenleg 85 éves és Jászszentlászlón él. Kilenc gyermeke, 13 unokája és 5 dédunokája van.

A katonai bevonulásig cseléd volt, majd a felszabadulás után a földigénylő bizottság elnöke lett 1945-ben. 1948-ban UFOSZ alelnök, 1949-ben gazdajegyzői tanfolyam elvégzése után gazdasági felügyelő volt.

1950-től Jászszentlászló tanácselnöke, majd 1952-ben az államigazgatási iskola elvégzése után 1952. november 19-től 1954. november 1-ig a Kiskunhalas Városi Tanács elnöke

volt.²⁴⁸ Tanácselnöksége alatt az alábbi változások történtek a városban: 1953-ban a Balotai Állami Gazdaságot összevonták a Tajói Állami Gazdasággal.²⁴⁹ A végrehajtóbizottság a Suba Imre utcát Kardos Pál utcára változtatta. A városi tanács határozatot hozott az iskolai napközitthon megnyitására, ahol egyelőre 44 gyermeket tudtak étkeztetni.²⁵⁰ Megalakult a kiskunhalasi Határőr Dózsa Lovasiskolája. A városban működtek a Vörös Október, a Vörös Szikra, a Szabadság, a Micsurin, az Új Élet, a Paprika Antal, a Magyar-Szovjet Barátság Tsz-ek.²⁵¹ 1953. június 12-én a Bundzsák István utcát Béke utcára változtatta a tanács.²⁵² A Vörös Szikra és a Vörös Október Tsz-ek megnyitották idény napközi otthonukat.²⁵³ Júliusban megalakult az Ügyvédi Munkaközösség.²⁵⁴ Létrejött a Községgazdálkodási Vállalat, megszűnt az Ingatlankezelői, a Kertészeti és a Fürdő Vállalat.²⁵⁵ A Szűts József Általános Iskolában a felnőtt dolgozók részére beindult a levelező oktatás.²⁵⁶ Novemberben a kórházban bölcsődét és napközi otthont létesítettek. A városban hozzáfogtak egy kultúrház kialakításához.²⁵⁷ 1954 tavaszán napközi otthon működését kezdték el a Kiskunhalas Rekettyei iskolában.²⁵⁸ 1954 április 9-én a malom előtti teret Kinizsi térre változtatták.²⁵⁹ Májusban a Csipkeházat 40.000 forint költséggel felújították.²⁶⁰ A Kiskunhalashoz tartozó Bodoglárpusztán tanácsai kirendeltséget alapítottak. Orvosi rendelő és szülész női is működött a tanyaközpontban.²⁶¹ 1954 augusztusában 150 ezer forintos költséggel felújították a fürdőt. Megalakult a HNF Városi Bizottsága 39 taggal.²⁶² Az Oncsa-telepi villanyhálózat bővítésére 56 ezer forint fordított a városi tanács.²⁶³ 1954. október 1-jével a várost járási jogú várossá nyil-

vánították. Ide tartozott: Balotaszállás, Borota, Harkakötöny, Jánoshalma, Kelebia, Kéleshalom, Kisszállás, Kunfehértó, Réms, Tompa és Zsana községek.²⁶⁴

Papp Ádám 1954. december 1-jétől ismét Jászszentlászló község tanácselnöke lett, 1963-ban vonult nyugdíjba. 1987. május 1-jén 80 éves korában halt meg. Jászszentlászlón a községi temető diszír helyén temették el.²⁶⁵

Kép: TJM 20304

Reile Géza

Tanácselnök 1954. november 1 – 1960. szeptember 1.

1918. április 6-án született Baján. Édesapja Reile Márton cipész, édesanyja Fábrik Éva volt. Elemi iskolai tanulmányait Baján végezte, majd Budapestre került és a Pamutipari Rt-nél szövőtanuló, később segédmester lett. Budapesten kezdett el komolyan sportolni, de már Baján az ökölvívást választotta és rövid idő alatt elnyerte a kitüntető magyar nemzeti válogatott tagságát. Életét is a sport változtatta meg, mert egy boxmeccsen baleset érte, súlyos gerincsérülést szenvedett.

A műtét és az azt követő egyéves gipszágyban való gyógyulás után orvosi eltanácsolták a fizikai munkától. Több éven át tartó munkaképtelenség után 1941-ben Bátmonostorra került,

ahol előbb segédhivatalnok, majd díjnok lett. Egerben elvégzett egy jegyzőtanfolyamot. Az 1944 márciusi német megszálláskor – a volt szervezett textilipari munkást – elbocsájtották állásából.

A felszabadulás utáni első napokban, amikor a pártnak is tagja lett, már megbízott községi jegyző. Bátmonostorról a környékbeli községek – Vaskút, Nagybaracska, Szeremle, Gara – közigazgatását is irányította. Még 1944-ben Vaskút községben vezető jegyzőnek nevezték ki. 1950-ben ugyanott lett a tanács végrehajtó bizottságának elnöke. Országos hírnévre tett szert a községfejlesztés, a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén. Szorgalmának, becsületességének, hatalmas munkabírásiának és az akkori nehéz időkben tanúsított emberségének köszönhetően Vaskút lakosai támogatták, hogy vezetőjük maradjon. 1946-ban megnősült, felesége Tiborcz Vanda. Házasságukból egy lánya és egy fia született.²⁶⁶

1954. november 1-jétől 1960. szeptember 1-jéig Kiskunhalas Városi Tanácsának Elnöke. Tanácselnöksége alatt az alábbi változások történtek:²⁶⁷ a végrehajtó bizottság a Zöldfa utcát Markovits Mária utcára változtatta.²⁶⁸ A református temető Kossuth utcai részén megkezdtek a házhelyek kiosztását.²⁶⁹ A városban már nyolc orvosi rendelő működött.²⁷⁰ 1955-ben határozat született a Dong-éri csatorna továbbépítéséről,²⁷¹ valamint három tanyai központban apaállat istálló felépítéséről és egy állatorvosi rendelő létesítéséről.²⁷² A Minisztertanács 1.500.000 forintos segéllyel járult hozzá a gyümölcsfaiskola fejlesztéséhez.²⁷³ Hetenként orvosi rendelést vezettek be a külterületi központokban.²⁷⁴ Hatvanágvas bölcsődévé fejlesztették a napközis bölcsődét, amely 1952-ben nyolc gyerekkel kezdte meg működését.²⁷⁵ A Motor- és Gépjavító Vállalat megkezdte a „PONOMAX” növényvédő porozógépek gyártását, melyből Albániának 1.000 db-ot készítettek és Dániába is szállítottak.²⁷⁶ A járási kultúrház városi kezelésbe került.²⁷⁷ Megkezdte működését a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Intézet a Központi Iskolában.²⁷⁸ Betonjárdát adtak át rendelkezésére a Szász Károly, a Székely, a Dózsa György, a Kórház, a Paprika Antal utcákban. Szivattyús kutat létesítettek a Jókai, a Csiga, a Kmeth Sándor, és a Zöldhalom utcákban. Vízvezeték építettek a Köztársaság, a Tolbuchin (ma Szent Imre), a Dimitrov tér (ma Szentháromság tér), az Árpád, a Kossuth Lajos, a Bem utca és a Sztálin tér (ma Hősök tere) vonalán.²⁷⁹ Megkezdődött a törpevízmű építése²⁸⁰ és a Gózon utcában a villamosítás.²⁸¹ Októberben megindult a városban a helyi autóbuzsközlekedés. Útvonala: dohánybeváltó-vasútállomás-tanácsháza-kórház-Sóstó.²⁸² A végrehajtó bizottság határozatot hozott az analfabéta cigányok oktatására.²⁸³ A Központi Iskolában beindult a gyógypedagógiai oktatás.²⁸⁴ November 7-én a Központi Iskola felvette a Szűts József nevet.²⁸⁵ Decemberben villanyhálózatot kapott a Tó, a Gózon, a Virág, és a Szabó Ervin utca. Makadám burkolatot kapott a Nyárfa utca a péküzemig, aszfalt-keverésű burkolást nyertek a Szabadkai, a Szegedi, a Bajcsy-Zsilinszky, a Szász Károly, a Szilády Áron és a Csónak utcák. Salakkal burkolták az Ady Endre, a Székely, a Posta, a Dózsa György, és a Kölcsey Ferenc utcákat. Földrendezés volt a Batthyány, az Arany János, az Alkotmány, az Október 23 (ma Kárpát utca) és a Szabó Ervin utcákban.²⁸⁶ A városban már 21 mélyfúratú és 68 ásott kút biztosította az ivóvízellátást.²⁸⁷

1956-ban a város községfejlesztési alapja 2 millió forint volt. Az előző évben még ilyen alap nem volt.²⁸⁸ Elindult a város harmadik autóbusza is. Útvonala Sztálin tér (ma Hősök tere), – Szabadkai úton a város határáig, a Kozma tanyáig.²⁸⁹ Februárban a bodoglári Tanácskirendeltséget bekapcsolták a telefonhálózatba.²⁹⁰ Megkezdődött a város lakosságának ingyenes tüdőszűrős vizsgálata.²⁹¹ A város területén 12 mezőőri körzetet rendszeresítettek.²⁹² A város területén 40 db új közvilágítási lámpát szereltek fel.²⁹³

Reile Géza 1956. október 30-án a forradalom alatt felkereste Nagy Szeder István kigazda politikust, hogy vegyen részt a város irányításában. November 4-én Reile megköszönte Nagy Szedernek, hogy a forradalom idején a kiskunhalasi kommunistáknak nem esett baja, és a szovjet bevonulás nem követelt emberáldozatot.²⁹⁴

1957-ben megalakult az első önálló munkásör század Kiskunhalason.²⁹⁵ Megnyitották a Dong-éri csatornát²⁹⁶ és júniusban megnyílt az újjáépített Csipkeház. 16 vagon élelmet és 45.000 Ft készpénzt gyűjtöttek Kiskunhalason a pesterzsébeti Pacsirta-telep lakóinak. Félmillió forintot kapott a Megyei Tanácstól a város az épülő új strandhoz.²⁹⁷ Felépült a négytantermes iskola Inokán, a három tanítói lakással együtt, valamint az egytantermes, nevelői lakással rendelkező iskola külső Zsanán.²⁹⁸

1958-ban 8,5 millió forintot fordítottak a város fejlesztésére.²⁹⁹ Augusztus 20-án Trautman Rezső építésügyi miniszter átadta a strandfürdőt. A vízvezetékhalózat 10 kilométerre bővült.³⁰⁰ Augusztus 24-én a Kiskunhalasi Művelődési Ház felvette Gózon István nevét.³⁰¹ December 6-án megalakult az új Kiskunhalasi Városi Tanács.³⁰²

1959-ben megnyílt az állami zeneiskola.³⁰³ Új locsolókocsit kapott a város 325.000 forint értékben.³⁰⁴ Elkészült az Oncsa-telepet a várossal összekötő út,³⁰⁵ valamint átadták az elkészült autóbusz állomást és a vásárcsarnokot augusztus 20-án.³⁰⁶

Reile Gézát 1960 szeptemberében pártiskolába küldték Budapestre, majd 1961-ben Kecskeméten megválasztották a városi tanács elnökévé. Innen ment nyugdíjba 1973-ban. Nyugalomba vonulása után is részt vett a megye közéletében. Az MTESZ megyei titkáráként jelentős szolgálatot tett. Számos kormánykitüntetésben részesült: két esetben kapta meg a Szocialista Munkáért Érdemérmét, tulajdonosa volt a Munka Érdemrend ezüst és arany fokozatának, elnyerte a 25 éves Felszabadulási Emlékérmét, a Kecskemét városért, a Kodály Zoltán és az Urbanisztikai Társaság arany emlékérmeket.³⁰⁷

1977. szeptember 10-én halt meg, és a kecskeméti köztemetőben temették el. Temetésén a városi vezetők, lakosok, tisztelők Kiskunhalasról több busszal voltak jelen.³⁰⁸
Kép: TJM 20304

Vincze Ferenc

Tanácselnök 1960. szeptember 1 – 1973. március 23.

Zólyomban született 1916. május 7-én. Apja Vincze Ferenc, rézöntő és ötvös szakmunkás volt, édesanyja Bozó Anna. Az általános iskolát Salgótarjában végezte el, majd a Salgótarjáni Magyar Királyi Állami Polgári Fiú- és Leányiskolában 4 polgárit végzett. 1932-ben Kaposváron a Felsőkereskedelmi Iskolában 1 évet tanult, 1 évet kihagyott, majd a 2. évfolyamot Miskolcon végezte el. Villanszerelő tanonc lett. A pestújhelyi Római Katolikus Fiú Felsőkereskedelmi Iskolában 1936-ban érettségizett, majd munkanélküli lett.

1936. október 1-jétől 1936. december 26-ig inségmunkás volt a miskolci polgármesteri hivatalban. 1937-ben ismét munkanélküli lett, majd 1938. június 19-től szeptember 9-ig az egyetemi és főiskolai önkéntes munkaszolgálatba Bugacon a kisvasutat építette. 1939-ben Bótrágyon (Kárpátalja) a mocsárlecsapolásnál dolgozott.

1938-39-ben elvégezte a Magyar Királyi Állami Fa- és Fémipari Szakiskolát Miskolcon, és elektromos gépszerelő és erősáramú szerelő lett. Magáncégnél két éven keresztül ács- és kőműves mesterképző tanfolyamon tanított számtant, mértant, műszaki ismereteket. A MÁV szerencsi állomásán segédtishti segélydíjasként dolgozott 1940. október 6-ig.

1940. október 7-én bevonult a Miskolci Híradós Zászlóaljhoz, tiszti iskolába került és Karpaszományos tizedes lett, de származása (édesapja 1919-es múltja) miatt rendelkezési állományba helyezték. Közben Miskolcon bombázáskor légnyomást kapott és két hónapig beteg volt. Ezután a Hungária Villany Rt. (amely hadiüzem

volt) balassagyarmati kirendeltségéhez került (1941-43). Vácon ismerkedett meg feleségével, Rózsavölgyi Magdolnával, aki a MÁV Személyi Pénztáránál dolgozott Balassagyarmaton. Itt kötöttek házasságot 1942. augusztus 22-én. 1945-ben Klári, 1947-ben Katalin nevű lánya született.

1943 júliusában a Váci Városi Közművek pályázatán könyvelői állást kapott, 1948. április 14-ig ott dolgozott. Közben 1943. október 1-jétől 1945. május 8-ig katonai szolgálaton volt az 547-es Hadikórházban Egerben. Leszerelés után a közmű könyvelőjeként dolgozott és 1948. április 15-től az Országos Társadalombiztosítási Intézet Váci Kirendeltségéhez került országos szervezőként. 1946. szeptember 10-én Vácon a Magyarországi Szociáldemokrata Párt tagja lett és a Nemzeti Bizottság váci titkárának választották meg. 1947 és 1949 között a Váci Napló Demokratikus Hetilap társadalmi szerkesztője. A két munkaspárt egyesülésével 1948. május 6-án alakult Magyar Dolgozók Pártja szervezetének ifjúsági felelőse lett.

1947. november 12-én kezdte el tanulmányait a József Nádor Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetem Közigazgatási Karának Közgazdaságtudományi Osztályában, ahol 2 évet elvégzett, majd 1965. május 6-án a Marx Károly Közgazdaság Tudományegyetem Közgazdaság tagozatát fejezte be, ahol „közgazda” diplomát szerzett.

A váci kirendeltségről áthelyezték az OTI bajai kirendeltségéhez főkönyvelőnek, ahol 1951. március 21-ig dolgozott. 1952-től a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szervezete alapító tagja. 1950-től a Bács-Kiskun megyei tanács, 1973-tól a Jogi- és Igazságügyi Bizottságának tagja, majd elnöke volt 1986-ig. Az OTI bajai kirendeltségtől helyezték át a Bajai Magasépítési Vállalathoz anyagosztály vezetőnek.

Az 1952. április 4-től szerveződött népbolt vállalatok létrehozására, szervezésére kapott megbízást 1953. augusztus 31-ig. 1950-ben a Baja Városi Tanácsának tagjává választották, az Ipari Bizottság elnöke lett. 1954. november 1-jétől 1956. november 17-ig a Bajai Járási Tanács VB titkára, majd elnökhelyettese volt. 1956. november 18-án a Bajai Városi Tanács VB, valamint a Bajai Forradalmi Bizottmány javaslatára elvállalta a Bajai Városi Tanács elnöki beosztását.

1956-58-ban elvégezte a Tanácsakadémiát és aktívan segítette a bajai KISZ lakásépítési akciót, az árvíz utáni helyzet rendezését, valamint az iparosítás megkezdését. A Honvédségtől átvett laktanyákban kialakították a Ganz Villamossági Gyárat, a FÉKON Ruhagyárat és Bajára telepítették a Kismotor és Gépgyárat is. Az 1956-os bajai árvíz helyreállítási munkájában megindította a fiatalok lakásépítési akcióját. Ezt Kiskunhalason is folytatta, melyből országos lakásépítési akció bontakozott ki.

1958-ban a bajai MSZMP városi bizottság a bajai Forradalmi Bizottsággal való 1956 őszi együttműködésért nem javasolta tovább a városi tanács elnöki funkciójába. Ezért 1958. november 8-tól a Kiskunhalasi Városi Tanács VB titkára lett, majd 1960. szeptember 1-jétől a Kiskunhalasi Városi Tanács elnöke 1973. március 23-ig. Közben 1961-64-ben elvégezte az esti egyetemet. A Hazafias Népfront Járási-Városi Bizottságának elnöke 1975-től 1987-ig. A DUTÉB ellenőrző bizottságának elnöke 1960-tól 1972-ig. 1972-től 1990-ig tagja volt a Megyei Tanácsadó Testületnek. Tevékenysége során segítette a tanyai iskolák modernizálását, új iskolák építését: Sűrű Tajó, Bodoglár, Cigányiskola, Zeneiskola megindítása, Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola építése, Garbai Sándor Szakmunkásképző Iskola építése, Bodogláron Művelődési Ház építése. Kiskunhalason könyvtárépítés, sportpálya kialakítása.

Az ipar területén a Dél-Bács Megyei Vízmű Vállalat telepítése, a víztorony építése, a Vastömegcikk Ipari Vállalat fejlesztése, a Faipari vállalat, Fémmunkás Vállalat, a Pamutnyomóipari Vállalat, a Papíripari Vállalat, a Ganz-Mávag telepítése, az városi első tanácshoz tartozó Építőipari Vállalat létrehozása, a Vásárcsarnok építése, a KISZ lakásépítési akció beindítása, a Népfront lakásépítési akció indítása, a kórház építése, az áruházak építése, a Vasúti Szakszervezeti Székház és a MÁV Orvosi Rendelőjének építése (a MÁV-val közösen) fűződik a nevéhez.

1973. március 24-én nyugdíjba vonult, de azóta is aktív részese a város életének. Számos helyi és országos kitüntetésben részesült. Kiskunhalas város díszpolgára 2000-ben.³⁰⁹

Kép: TJM 20746

Tánczos Sándor

Tanácselnök 1973. március 23 – 1985. június 19.

1926. szeptember 12-én született Szegeden. Édesapja Tánczos József kertész, édesanyja Németh Anna háztartásbeli. Hárman testvérek. Az általános és középiskoláit Szegeden végezte.

A felszabadulás után a MÁV-hoz ment dolgozni. A MÁV-nál elvégezte a pályafenntartási tiszti iskolát. 1951-ben a KPM. I. Főosztályára helyezték pályaeépítési és pályafenntartási csoportvezetőnek. Közben elvégezte a Műszaki Akadémiát és folytatta a Műszaki Egyetemen az Üzemgazdasági Tanárséken tanulmányait. Sikeres vizsgát tett és diplomát szerzett. 1953-ban megnősült, felesége Tóth Erzsébet. Két gyermekük született: Zoltán és Erzsébet. 1954-től a Kiskunhalasi Pályafenntartási

Főnökség vezetésével bízták meg és ezt a munkakört 1973-ig töltötte be.

1973. március 23-án a Kiskunhalasi Városi Tanács elnökének választották, amit 12 évig töltött be. Vezetése alatt tovább javult a tanács és a végrehajtó bizottság testületi munkája. Tanácselnöki működése alatt szervező, koordináló képessége alapján fejlődött városunk. A városfejlesztés területén különösen kiemelkedett az egészségügy és az oktatás fejlesztése, az anyagi és személyi feltételek megteremtése. Átadásra került a 800 ágyas kórház és rendelőintézet, megtörtént a kórház-rekonstrukció, megépült a mozgássérültek intézete, javult a körzeti orvosi ellátás. A szociális ellátás terén jelentős az időskorúakról való gondoskodás, korszerűsítették a szociális otthont. Kialakították Bogárzón a gondozóközpontot az egyedül maradt időskorúak ellátásának biztosítására. Az oktatás területén számos intézmény létesült: új óvodák, iskolák, kollégiumok, tornacsarnok és tornatermek, szakmunkásképző intézet épült. Tevékenysége során kiemelten szorgalmazta a kommunális, infrastrukturális fejlesztéseket, melynek során megvalósult a szennyvíz és csapadékvíz csatornahálózat, megépült az 53-as út átkelő szakasza, a Kossuth utca korszerűsítése, számos belterületi út szilárd burkolatot kapott, kiépült a város központja, parkja. A lakásépítés területén is nagy fejlődés következett be. Új lakótelepek alakultak ki: felépült a Kuruc vitézek tere lakótelep, a Kossuth II.

lakótelep és az Április 4. kertváros. Városképi szempontból jelentős a foghíjak beépítése, korszerű, többszintes lakóépületekkel. A város érdekében megfelelően hasznosította a város környékén feltárt olajmezők előnyeit, sokat tett az olajbányász családok városunkban történő letelepítése érdekében. A városiasodás érdekében – és az energiaellátás érdekében – gázvezetékek kerültek kiépítésre, mely megteremtette számos lakás korszerű, olcsóbb fűtésének lehetőségét. A város idegenforgalmának növelése érdekében szorgalmazta az új IBUSZ iroda, a Csipke Hotel építését és a Sóstó rekonstrukcióját. Tanácselnöki tevékenységének kiemelkedő eredménye a közúti felüljáró építés feltételeinek megteremtése, a hírközlő szolgálat korszerűsítése. A város fejlődésének érdekében eredményes és nagyon jó kapcsolatot alakított ki a nem halasi székhelyű vállalatok vezetőivel, (Papíripar, Ganz, Panyova) a fegyveres testületek helyi és magasabb egységek parancsnokaival.

Emberismerete, tapasztalata, kapcsolatteremtő készsége alapján a tárgyi feltételek biztosításán túl jó személyi összetételű vezető gárdát alakított ki, akik segítették a városfejlesztési célkitűzések megvalósítását. Különösen a VI. ötéves tervben volt kiemelkedő a társadalmi összefogás, melynek eredményeként a megyei tanács által meghirdetett társadalmi munkaversenyben a város az évben elnyerte a Hazafias Népfront Országos Tanácsa jubileumi zászlaját és a vele járó 2 millió forintot.

Munkájának eredményeként megkapta a Munka Érdemrend arany és ezüst fokozatát, valamint 11 miniszteri és 15 kiváló dolgozó kitüntetését. 1985-ben Kiskunhalas várostól Pro Urbe díjat kapott. 1985. június 19-én vonult nyugdíjba, addig töltötte be tanácselnöki tisztségét.³¹⁰

Kép: TJM 20747

Szabó Károly

Tanácselnök 1985. június 19 – 1988. december 21.

1945. november 10-én született Hajóson. Családja régóta a Halas-Császártöltés-Illancs közötti tanyavilágban lakott. Édesapja Szabó Károly, édesanyja Csókás Terézia. Bogárczón járta ki a 8. osztályt. A Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett. Gimnáziumi éve alatt kezdett futballozni, amit versenyszerűen folytatott 28 éves koráig. 1964-ben érettségizett.

Ősztől Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen folytatta tanulmányait történelem-földrajz szakon. Középiszkolás korában bekapcsolódott a KISZ mozgalomba, amit az egyetemen és utána is folytatott. Rengeteg barátot szerzett ezek alatt az évek alatt, alapvető szervezői és vezetői tapasztalatokra tett szert. 1969-ben végzett az egyetemen. Utána ugyanabban a gimnáziumban tanított, amelyben tanult. Elvégezte a Marxista Esti Egyetem 4 éves szakosító képzését. Közben tanított, ifjúsági vezető volt és versenyszerűen sportolt.

1975-ben a Városi Pártbizottságba került politikai munkatársként. Három év után a Kiskunhalasi Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatója lett, ami 32 évesen nagy

kihívás volt. 1985-ben megválasztották a Kiskunhalasi Városi Tanács elnökévé. Addigra már több kitüntetés birtokosa volt: KISZ Dicsérő Oklevél, KISZ Érdemérem, Ifjúsági Érdemérem, Művelődési Miniszteri Dicséret, Kiváló Munkáért kitüntetés, Munka Érdemrend ezüst fokozat.

A Városi Tanács élére izgalmas történelmi időszakban került. Látványos lakásépítési hullám zajlott. Ekkor fejeződött be az ÁMK másik szárnya, felépült a vasúti felüljáró, sok-sok intézmény gazdagodott és szerveződött, városi utak és járdák kilométerei épültek. Ezek tervezése és előkészítése jórészt elődje, Tánzos Sándor, valamint a Városi Pártbizottság akkori első titkára –

dr. Szabó Miklós – érdeme volt. A Városi Tanácsnál arra törekedett, hogy a szakmai munka színvonala emelkedjen.

A Kádár-rendszer utolsó éveiben (1988) átkerült a Városi Pártbizottság-ba. Ő volt az „utolsó első titkár”. 1989-ben ott találta a rendszerváltás, ott kapta kézhez a munkakönyvét. Küldött-ként vett részt az MSZP 1989-es alapító kongresszusán, alapító tagja volt ennek a pártnak, amelynek első megyei elnöke lett 1989-90-ben.

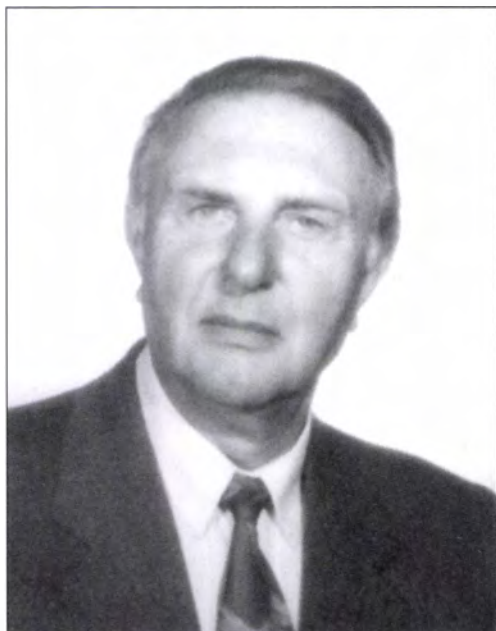
1990 februárjától a Kereskedelmi Iskola igazgatóhelyettese, levelező tagozatának vezetője, majd az összevonás után a Garbai Szakképző Iskola Kollégiumának vezetője. A rendszerváltás időszakában néhány rosszmájú megjegyzésen (és átmeneti munkanélküliségen) túl semmilyen atrocitás nem érte. Közéleti tevékenységet az MSZP megyei szervezetében és az Országos Választmányban folytatott 1990-1994 között. Az 1994-es helyi választásokon tagja lett a Városi Önkormányzatnak úgy, hogy körzetben választották meg. 1996-tól 1998-ig az MSZP megyei elnöke. 1994-2002 között tagja a megyei önkormányzatnak. 1998-2002 között a Foglalkozáspolitikai Bizottság elnöke, a Megyei Munkaügyi Tanács tagja. Működése során feladatának mindig a szakmai munka színvonalának javítását, az emberek helyzetének jobbítását tekintette.³¹¹

Kép: TJM 20749

Somogyi Antal

Tanácselnök helyettes 1989. március 22. – 1990. október 29.

Bácsalmáson született 1936. augusztus 25-én. Szülei földműveléssel foglalkoztak. Kettőn testvérek. Az általános iskolát Bácsalmáson, közép-iskolai tanulmányait

a bajai Türr István Közgazdasági Technikumban végezte és itt érettségizett 1954-ben.

A középiskola elvégzése után az akkori Bácsalmási Járási Tanácsnál helyezkedett el, a pénzügyi osztály költségvetési csoportjánál tevékenykedett. 1962-ben megszünt az ottani járási székhely, és Kiskunhalasra helyezték át, itt is a korábbihoz hasonló munkát bízták rá. Feladata volt a tanács és a felügyelete alá tartozó intézmények gazdálkodásának szervezése, felügyelete és ellenőrzése. Közben 1958-ban megnősült, felesége röntgenasszisztens. Házasságukból három gyermekük született, akik ma már házasok, önálló életet élnek.

1971-ben megbízták a Kiskunhalasi Városi Tanács pénzügyi osztályának vezetésével, itt és ebben a beosztásban dolgozott 1977-ig. Mint az osztály vezetője méginkább áttekinthette a tanács pénzügyi viszonyait, kapcsolatba került a vállalati gazdálkodás és számvitel főbb területeivel, valamint a tanácsok bankjával, az OTP-vel. Pénzügyi jártaságát bővítendő, a Pénzügyi- és Számviteli Főiskolán 1977-ben üzemgazdász diplomát szerzett. Korábban az MSZP tagja volt, a pártban tisztséget nem töltött be. Jelenleg párton kívüli.

1977-ben a városi tanács elnökhelyettesévé választották. A helyi vezetői munkamegosztás szerint a pénzügyi, terv-, és munkaügyi, műszaki, valamint a termelés és ellátásfelügyeleti osztályok munkáját koordinálta. Cselekvő részese volt egy olyan időszaknak, amikor a város intézményhálózata kiépült, bővült az infrastruktúrája, lakásépítési program valósult meg, városképi szempontból is átalakult a város. 1988-ban Hild-érmet kapott a település. Kapcsolatot alakított ki az OTP-vel, különösen a lakótelepek kialakítása, foghíjbeépítések, társberuházások szervezése, hitelügyek intézése, lakásmobilitás, telekellátás, stb. területén.

A városi tanácsnál 1990 végén megbízatása lejárt. 1991. február 1-jétől a Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság főkönyvelője volt nyugdíjazásáig, 1997. április 30-ig. Ezt megelőzően a Paletta ÁFÉSZ Felügyelőbizottságának elnöke, mely tisztséget 1997-2002 között is ellátta. 1996-tól a MÁV Lokomotív Sporthorgász Egyesület gazdasági ügyekkel foglalkozó alelnöke.³¹²

Kép: TJM 20750

Tóth Zoltán

Polgármester 1990. október 29-től

1949. február 2-án született Kiskunhalason. Édesapja Tóth Gyula, édesanyja Maján Jolán. Nős, felesége Papp Éva tanár. Gyermekai Cecília (1975), Hilda (1980). A kalocsai Szent István Gimnáziumban érettségizett 1967-ben.

Tanulmányait a budapesti Kertészeti Egyetemen folytatta, ahol 1974-ben diplomázott. 1985-86-ban környezet-és tájrendező szakmérnöki képesítést szerzett. Munkásságát a balotaszállási Aranyhomok Közös Vállalat Szőlészeti Üzemágában kezdte (1974-85), később a kiskőrösi Mezőkémia Közös Vállalat szaktanácsadója lett (1985-88), ezután a kiskunhalasi BKR Vetőmag szaktanácsadójaként dolgozott 1990-ig.

1990-től Kiskunhalas polgármestere három választási cikluson át, 1990-1994 között az SZDSZ, 1994-2002 között a Városi Polgári Kör képviselőjeként. Működésének fontosabb eredményei: 1990-2002: több, mint száz lakossági út megépítése; 1991-1992: Kertvárosi Általános Iskola befejezése, tornaterem építése; 1992: Halas Tv beindítása; 1992-1995: jelentős kórházi műszerbeszerzés; 1993-1995: Bibó István Gimnázium építése és Dongéri főcsatorna rekonstrukciója; 1994: Szilády Áron utca felújítása, kerékpárút építése; 1994-2002: temálfürdő fejlesztés és gyógy-idegenforgalom megalapozása; 1997: kórház műtőberuházás, Szász Károly és Köztársaság utca felújítás, Csipkeház felújítás, bővítés; 2001: közvilágítás korszerűsítése és városi szennyvízcsatornázás elindítása; 2001-2002: Csetényi park tájrendezése; 2002: Ipari Park megvalósítása.

A közelet aktív részese: Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés tagja, városi képviselő, a Városi Polgári Kör tagja, a Halasi Csipke Alapítvány kuratóriumának elnöke, a Bibó István Gimnázium iskolaszékének tagja, a Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége választmányi tagja, az Országos Termékdíj Tanács tagja, a Kiskunmajsa és Vidéke Vizgazdálkodási Társulás elnöke, a Kötöny Kistérségi Területfejlesztési Társulás elnöke.³¹³

Kép: TJM 20751

Jegyzetek

- ¹ Thorma János Múzeum (=TJM) 20.308.; A Kiskunhalasi Ref. Gimn. 1906-7. évi Értesítője 71-72.
- ² Kiskunhalas Helyi Értesítője (=KHÉ). VI/40. 1906. okt. 3.
- ³ A református temetőben lévő sírfelirata alapján
- ⁴ Kiskunhalasi Ref. Egyház V.A. Kötet Házasultak 1857-1880. Copuláltak Anyakönyve 1857. évről 6. lap 64/a.
- ⁵ Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás Város Történetéhez. Kiskunhalas, 1924. 342.
- ⁶ Kis-kun-halás rendezett tanácsú város Szervezési Szabályrendelete és Ügyrendje 1887. 342. oldal
- ⁷ Bakó László-Horváth Etelka: Kiskunhalas válogatott történeti bibliográfiája. Kiskunhalas, 1993. 42. (26.sz.)
- ⁸ Halasi Újság 2. évf. 17.sz. 1883. ápr. 23.
- ⁹ Kis-Kun-Halás rendezett tanácsú város Tűzrendészeti Szabályrendelete 1886.
- ¹⁰ Kis-Kun-Halás rendezett tanácsú város kihágási Szabályrendelete 1886.
- ¹¹ Kis-Kun-Halás rendezett tanácsú város Lakbérleti Szabályrendelete 1887.
- ¹² Kis-Kun-Halás rendezett tanácsú város Építési Szabályrendelete 1884.
- ¹³ Kun-Halás 3. évf. 2.sz. 1899. jan. 8.
- ¹⁴ Janó Ákos (szerk.) Kiskunhalas. Helytörténeti Monográfia. Kiskunhalas, 1965. 65.
- ¹⁵ Halasi Újság 1. évf. 1882. szept. 17.
- ¹⁶ Halasi Újság 1. évf. 2. sz. 1882. okt. 8.
- ¹⁷ KHÉ. 1. évf. 8. sz. 1901. máj. 22.
- ¹⁸ Kun-Halás 2. évf. Alkalmi sz. 1891. jan. 19.
- ¹⁹ Kun-Halás 2. évf. 26. 1891. jún. 28.
- ²⁰ Bács-Kiskun Megyei Levéltár Kiskunhalas (=BKML Kh.) Pályázat 6136/1893. júl. 17.
- ²¹ Janó Ákos (szerk.) Kiskunhalas. Helytörténeti Monográfia. Kiskunhalas, 1965. 166-169.
- ²² Halasi Téka 12. Írások Kiskunhalasról. 1993. 18.
- ²³ Kiskunhalas-Alsószállás 91. számú tanyától 50 méterre lévő kereszten a felirat alapján.
- ²⁴ László Emőke-Pásztor Emese-Szakál Aurél: Halasi csipke. Kiskunhalas, 1996. 9.
- ²⁵ Kiskun-Halás 2. évf. 46. sz. 1902. nov. 12.
- ²⁶ Református Gimnázium Értesítője 1906-1907. 72.
- ²⁷ Egyháztanács Jegyzőkönyv 1900. dec. 9. - 1910. dec. (1905. okt.) Református Egyházközség, Kiskunhalas.
- ²⁸ TJM 20.309. Tóth Kálmánról adatok, levelek Kállayné dr. Tóth Eglantine Bp. 1997. júl. 9. (Dr. Tóth Kálmán unokája); Váray Csaba levele Svájból + fénykép 1997. szept. 10. (Dr. Tóth kálmán unokája); Lukács Béla levele, sirkert rajz Bp. 1997. szept. 15. (Dr. Tóth kálmán unokája); Lukács Béla levele Bp. 1997. nov. 14. (Dr. Tóth kálmán unokája); Váray Csaba levele Svájból (anyakönyvi kivonat, kétnyelvű esketési levél. Svájc 1997. nov. 30).
- ²⁹ Vajay Szabolcs: Ordinis Sancti Iohannis in Hungaria thesaurus ac corpus. Családtörténet 1987. 314.
- ³⁰ Kun-Halás 2. évf. Alkalmi sz. 1891. jan. 19.
- ³¹ BKML Kh. 6566 / Eln. 891. Elnöki jegyzőkönyv 1891. feb. 24.
- ³² Kun-Halás 2. évf. 18. sz. 1891. máj. 3.
- ³³ KHÉ. 13. évf. 58. sz. 1923. júl. 21.
- ³⁴ TJM 20.309. 7., 38.
- ³⁵ BKML Kh. 444/1938. sz. Esketési levél (két nyelven); TJM 20.309. 38.
- ³⁶ Szabó Károlyné: A halasi gimnázium története 1664-1980. Szeged, 1985. 47, 55. (Kézirat, Kiskunhalasi Városi Könyvtár)
- ³⁷ Kun-Halás 2. évf. 20. 1891. máj. 17.
- ³⁸ Kun-Halás, 2. évf. 25. sz. 1891. jún. 21.
- ³⁹ BKML Kh. 26548 sz.6eln. 93/1893. júl. 1. Lemondás

- ⁴⁰ KHÉ, 23. évf. 58. sz. 1923. júl. 21.
- ⁴¹ TJM 20.311, 20.312.; Kiskunhalasi Református Egyház Megkereszteltek Anyakönyve 1857-1877-ig 239. oldal 39. sz.
- ⁴² KHÉ, 2. évf. 9. sz. 1902. febr. 26.
- ⁴³ A Kiskunhalasi Helv. Hív. Lyceum Értesítője 1885-86-ik tanévről. Halas. 1886. 40. oldal 21. sz.
- ⁴⁴ Kiskun-Halás 1. évf. 3. sz. 1901. ápr. 17.; KHÉ 1. évf. 11. sz. 1901. jún. 12.
- ⁴⁵ KHÉ 1. évf. 37. sz. 1901. dec. 11.
- ⁴⁶ KHÉ 3. évf. 4. sz. 1903. jan. 29.
- ⁴⁷ Kiskunhalas R.T. Város 1904. évi közigazgatási életéről 1905.
- ⁴⁸ Kiskunhalas R.T. Város 1905. évi közigazgatási életéről 1906.
- ⁴⁹ Kiskunhalas R.T. Város 1906. évi közigazgatási életéről 1907.
- ⁵⁰ KHÉ, 1907. jún. 12.
- ⁵¹ Kiskunhalasi Újság 3. évf. 2. sz. 1906. jan. 9.
- ⁵² KHÉ, 7. évf. 24. sz. 1907. jún. 12.
- ⁵³ Kiskunhalasi Újság 3. évf. 28. sz. 1906. júl. 10.
- ⁵⁴ KHÉ, 7. évf. 14. sz. 1907. ápr. 3.
- ⁵⁵ Kiskun-Halás 9. évf. 2. sz. 1909. jan. 13.
- ⁵⁶ KHÉ, 8. évf. 15. sz. 1908. ápr. 8.
- ⁵⁷ KHÉ, 8. évf. 37. sz. 1908. szept. 9.
- ⁵⁸ KHÉ, 9. évf. 5. sz. 1909. febr. 3.
- ⁵⁹ Halas 3. évf. 14. sz. 1909. ápr. 4.
- ⁶⁰ Kiskunhalas Református Egyház Halottak Anyakönyve 1918-1945-ig. 112.o. 161.sz.
- ⁶¹ TJM 20.313; Kiskunhalas Helyi Értesítője 23. évf. 25. sz. 1923. márc. 28.
- ⁶² Kiskunhalasi Református Egyházközség Kereszteltek-Házasultak V. A kötet 1857-1880-ig. 1877. év 104. oldal 62. sz.
- ⁶³ BKML Kh. Pályázat polgármesteri állásra 6147 szám / 1893. júl. 18.
- ⁶⁴ KHÉ, 9. évf. 5. szám 1909. febr. 3.
- ⁶⁵ KHÉ, 9. évf. 12. sz. 1909. márc. 24.
- ⁶⁶ KHÉ, 9. évf. 33. sz. 1909. aug. 18.
- ⁶⁷ KHÉ, 10. évf. 42. sz. 1910. okt. 19.
- ⁶⁸ KHÉ, 10. évf. 43. sz. 1910. okt. 26.
- ⁶⁹ KHÉ, 10. évf. 8. sz. 1910. febr. 23.
- ⁷⁰ KHÉ, 10. évf. 52. sz. 1910. dec. 28.
- ⁷¹ KHÉ, 11. évf. 18. sz. 1911. máj. 3.
- ⁷² KHÉ, 11. évf. 29. sz. 1911. júl. 19.
- ⁷³ KHÉ, 12. évf. 30. sz. 1912. júl. 24.
- ⁷⁴ Kiskunhalasi Ref. Egyházközség jegyzőkönyv. (1919. jan. 19.)
- ⁷⁵ KHÉ, 13. évf. 41. sz. 1913. október 8.
- ⁷⁶ Kiskunhalas Rt. Város Építési Szabályrendelete 1914. máj. 13.
- ⁷⁷ Kiskunhalas Rt. Város Nyugdíj Szabályrendelete 1913. ápr. 30.
- ⁷⁸ Halas Független Hírlap 1916. júl. 29.
- ⁷⁹ Halas Független Hírlap 1916. szept. 16.
- ⁸⁰ KHÉ, 17. évf. 17. sz. 1917. ápr. 25.
- ⁸¹ TJM 20.313/21. Meghívó 1909. okt. 24.
- ⁸² KHÉ, 1918. jan. 9.
- ⁸³ KHÉ, 1918. szept. 18.
- ⁸⁴ KHÉ, 1918. márc. 20.
- ⁸⁵ KHÉ, 1918. jan. 23.
- ⁸⁶ Halasi Független Hírlap 8. évf. 32. sz. 1918. aug. 10.

- ⁸⁷ KHÉ 20. évf. 48. sz. 1920. dec. 1.
- ⁸⁸ KHÉ 23. évf. 25. sz. 1923. márc. 28.
- ⁸⁹ dr. Kolozsváry Kiss István unokaöccse dr. Kolozsváry Kiss István jogász közlése; Gimnázium évkönyv 1891/92. KHÉ 1906. máj. 16.; TJM 20.315
- ⁹⁰ Halas. 2. évf. 1908. jan. 12.; KHÉ 1913. júl. 2.; Halasi Független Hírlap 1918. szept. 18.; TJM 20.315/2.
- ⁹¹ KHÉ. 1918. okt. 18.
- ⁹² KHÉ. 19. évf. 13. sz. 1919. márc. 26. Romsics Ignác: A Duna-Tisza köze hatalmi és politikai viszonyai 1918-1919. Bp., 1982
- ⁹³ KHÉ. 1919. febr. 12.
- ⁹⁴ KHÉ. 20. évf. 4. sz. 1920. jan. 28.
- ⁹⁵ TJM 20.315/2
- ⁹⁶ Halasi Független Hírlap 1922. jan. 21.; TJM 20.315/3
- ⁹⁷ Halasi Független Hírlap 1922. nov. 22.; TJM 20.315/2
- ⁹⁸ KHÉ. 23. évf. 2. sz. 1923. jan. 6.
- ⁹⁹ TJM 20.315/30
- ¹⁰⁰ Dr. Thuróczy Dezső unokaöccsei dr. Thuróczy György és dr. Novobáczy Iván közlései; TJM 20316
- ¹⁰¹ Dr. Fekete Imre Amerikában élő fiának közlései; TJM 20.317
- ¹⁰² KHÉ 30. évf. 6. 1930. jan. 18.; Kunsági Napló. 7. évf. 47 1939. nov. 20. 2.; KHÉ 39. évf. 91. sz. 1939. dec. 15. 1.; KHÉ 1939. dec. 19. 2.
- ¹⁰³ Fekete Imre: Kiskunhalas Megyei Város 1931-1934. évi közigazgatási életéről. Kiskunhalas, 1935.
- ¹⁰⁴ Halasi Hírlap 2. évf. 16. 1934. ápr. 23.
- ¹⁰⁵ Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. Kiskunhalas, 1994. 93., 95-96. kép.
- ¹⁰⁶ KHÉ. 36. évf. 96. sz. 1936. nov. 28.
- ¹⁰⁷ Nagy Czirok László: Az 1935-1938. év eseményei Kiskunhalason (=Halasi Múzeum emlékkönyv) 1999. 150.
- ¹⁰⁸ Nagy Czirok László 1999. 152.
- ¹⁰⁹ Meghívó 1938. aug. 23.; TJM 20.317/33.
- ¹¹⁰ Nagy Czirok László 1999. 150.
- ¹¹¹ 2420/1939. kig.sz. Meghívó; TJM 20.317/36.
- ¹¹² Kunsági Napló 7. évf. 25. sz. 1939. jún. 20.
- ¹¹³ Ifj. Fekete Imre közlése
- ¹¹⁴ Dunaföldvár Polgármesterének levele, 7963/1997; TJM 20.317/41.
- ¹¹⁵ Dr. Kathona Mihály leánya (Tóth Gáborné Kathona Zsuzsanna) közlései és TJM 20.319
- ¹¹⁶ Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Levéltár 181/1998.; TJM 20.319/71
- ¹¹⁷ KHÉ. 22. évf. 26. sz. 1922. jún. 28.; TJM 20.319/55
- ¹¹⁸ KHÉ. 22. évf. 28. sz. 1922. júl. 12.; TJM 20.319/54
- ¹¹⁹ KHÉ. 23. évf. 76. sz. 1923. szept. 22.; KHÉ. 1938. aug. 24.; TJM 20.319/54., 72
- ¹²⁰ KHÉ. 39. évf. 92. sz. 1939. dec. 19. 2.; BKML Kh. jegyzőkönyv 1939. dec. 16.; TJM 20.319/7-9.
- ¹²¹ László Emőke-Pásztor Emese-Szakál Aurél: Halasi csipke. Kiskunhalas, 1996. 317. kép.; Tóth Gáborné közlése
- ¹²² Halasi Újság 1. évf. 43. sz. 1940. okt. 1.
- ¹²³ Halasi Újság 1. évf. 45. sz. 1940. okt. 8.
- ¹²⁴ Halasi Újság 2. évf. 8. sz. 1941. jan. 28.
- ¹²⁵ Halasi Újság 3. évf. 52. sz. 1942. jún. 30.
- ¹²⁶ Halasi Újság 3. évf. 7. sz. 1942. jan. 23.
- ¹²⁷ Halasi Újság 3. évf. 82. sz. 1942. okt. 13.
- ¹²⁸ Halasi Újság 4. évf. 76. sz. 1943. szept. 24.
- ¹²⁹ BKML Kh. 12741/kig. 803. kgy. 1944. véghatározat

- ¹³⁰ KHÉ. 63. évf. 5. sz. 1943. jan. 19.
- ¹³¹ Halasi Újság 5. évf. 5. sz. 1944. jan. 18.
- ¹³² Halasi Újság 5. évf. 6. sz. 1944. jan. 21.
- ¹³³ Halasi Hírek 1. évf. 10. sz. 1944. aug. 25.
- ¹³⁴ Halasi Újság 5. évf. 39. sz. 1944. máj. 16.;
- Halasi Újság 5. évf. 41. sz. 1944. máj. 23.
- ¹³⁵ BKML Kh. 13342/1944. hirdetmény;
- TJM 20.319/39-42.
- ¹³⁶ Tóth Gáborné közlése
- ¹³⁷ TJM 20.319/74.
- ¹³⁸ Fekete Dezső Hűsz év Kiskunhalas krónikájából (1944. okt. 23 - 1964. dec.31.) Kiskunhalas, 1984. (= Fekete Dezső 1984) 2. 1944/15; Fia, dr. Kökény Mihály népjóléti miniszter közlései; TJM 20.321
- ¹³⁹ Dr. Halász D. Sándor fiának Halász D. Sándornak közlései; TJM 20.320
- ¹⁴⁰ KHÉ. 23. évf. 76. sz. 1923. szept. 22.
- ¹⁴¹ Fekete Dezső 1984. 1. 1944/2., 5. 1945/45.
- ¹⁴² Fekete Dezső 1984. 1. 1944/3.
- ¹⁴³ Halasi Hírek 1. évf. 7. sz. 1944. dec. 30.
- ¹⁴⁴ TJM 2095. 2. számú parancs (orosz-magyar nyelven)
- ¹⁴⁵ TJM 2085. 13617/1944. kig. sz. hirdetmény
- ¹⁴⁶ Fekete Dezső 1984. 2. 1944/11.
- ¹⁴⁷ Fekete Dezső 1984. 2. 1944/12.
- ¹⁴⁸ Fekete Dezső 1984. 2. 1944/14.
- ¹⁴⁹ Fekete Dezső 1984. 2. 1944/18.
- ¹⁵⁰ Fekete Dezső 1984. 3. 1944/29.
- ¹⁵¹ Fekete Dezső 1984. 4. 1944/35.
- ¹⁵² Fekete Dezső 1984. 5. 1945/48.
- ¹⁵³ TJM 20.320/8-9.
- ¹⁵⁴ Fekete Dezső 1984. 5.; Kovács Tibor felesége Kovács Judit közlései; TJM 20.322
- ¹⁵⁵ Janó Ákos szerk: Kiskunhalas. Helytörténeti Monográfia, 1965. 213.; Fekete Dezső 1984. 6.
- ¹⁵⁶ Fekete Dezső 1984. 6. 1945/50.
- ¹⁵⁷ Fekete Dezső 1984. 6. 1945/55.
- ¹⁵⁸ Fekete Dezső 1984. 7. 1945/60.
- ¹⁵⁹ Fekete Dezső 1984. 8. 1945/76.
- ¹⁶⁰ Fekete Dezső 1984. 9. 1945/85.
- ¹⁶¹ Fekete Dezső 1984. 10. 1945/90.
- ¹⁶² Fekete Dezső 1984. 11. 1945/112.
- ¹⁶³ Fekete Dezső 1984. 11. 1945/113.
- ¹⁶⁴ Fekete Dezső 1984. 13. 1945/127.
- ¹⁶⁵ Népjóléti Minisztérium 72.158/1947/II. engedélye.
- ¹⁶⁶ Fekete Dezső 1984. 19. 1946/192.
- ¹⁶⁷ Fekete Dezső 1984. 20. 1946/204.
- ¹⁶⁸ Fekete Dezső 1984. 22. 1946/226.
- ¹⁶⁹ Fekete Dezső 1984. 23. 1946/236.
- ¹⁷⁰ Fekete Dezső 1984. 24. 1947/248.
- ¹⁷¹ Fekete Dezső 1984. 24. 1947/250.
- ¹⁷² Fekete Dezső 1984. 24. 1947/252.
- ¹⁷³ Fekete Dezső 1984. 24. 1947/253.
- ¹⁷⁴ Fekete Dezső 1984. 24. 1947/254.
- ¹⁷⁵ Fekete Dezső 1984. 26. 1947/264.
- ¹⁷⁶ Fekete Dezső 1984. 26. 1947/268.
- ¹⁷⁷ TJM 20.322/4.
- ¹⁷⁸ TJM 20.322/4.
- ¹⁷⁹ dr. Gusztos Károly unokahúgának Daniné Gusztos Sárának közlése; TJM 20.323.
- ¹⁸⁰ KHÉ 20. évf. 13.sz. 1920. márc. 21.
- ¹⁸¹ KHÉ 1923. szeptember 22.; BKML Kh. Határozat 1948. január 22.; TJM 20.323/26.
- ¹⁸² KHÉ 36. évf. 103. sz. 1936. dec. 23.
- ¹⁸³ BKML Kh. 13.342/1944. hirdetmény;
- TJM 20.319/39-42.
- ¹⁸⁴ Fekete Dezső 1984. 1., 9. 1945/90., 32. 1948/343.
- ¹⁸⁵ Fekete Dezső 1984. 26., 33.
- ¹⁸⁶ Fekete Dezső 1984. 27. 1947/278.
- ¹⁸⁷ Fekete Dezső 1984. 28. 1947/283.
- ¹⁸⁸ Fekete Dezső 1984. 29. 1947/301.
- ¹⁸⁹ Fekete Dezső 1984. 29. 1947/304.
- ¹⁹⁰ Fekete Dezső 1984. 30. 1947/312.
- ¹⁹¹ Fekete Dezső 1984. 31. 1947/324.
- ¹⁹² Fekete Dezső 1984. 31. 1948/330.
- ¹⁹³ Fekete Dezső 1984. 31. 1948/331.
- ¹⁹⁴ Fekete Dezső 1984. 32. 1948/343-344, 348.
- ¹⁹⁵ Fekete Dezső 1984. 33. 1948/352, 354.
- ¹⁹⁶ Horváth István unokája Horváth Ferenc közlése; TJM 20.326.
- ¹⁹⁷ Fekete Dezső 1984. 33., 47. 1950/554.; BKML Kh. jegyzőkönyv 1948. máj. 22-én; TJM 20.326/40
- ¹⁹⁸ Fekete Dezső 1984. 33. 1948/362.
- ¹⁹⁹ Fekete Dezső 1984. 34. 1948/368.
- ²⁰⁰ Fekete Dezső 1984. 35. 1948/378.
- ²⁰¹ Fekete Dezső 1984. 35. 1948/383.
- ²⁰² Fekete Dezső 1984. 36. 1948/385.
- ²⁰³ Hírek 5. évf. 9. sz. 1949. febr. 26.
- ²⁰⁴ Fekete Dezső 1984. 37. 1948/412.
- ²⁰⁵ Fekete Dezső 1984. 38. 1949/427.
- ²⁰⁶ Fekete Dezső 1984. 39. 1949/440.
- ²⁰⁷ Fekete Dezső 1984. 39. 1949/443.
- ²⁰⁸ Fekete Dezső 1984. 40. 1949/455.
- ²⁰⁹ Fekete Dezső 1984. 41. 1949/459.
- ²¹⁰ Fekete Dezső 1984. 41. 1949/463.

- 211 Fekete Dezső 1984. 41. 1949/470.
 212 Fekete Dezső 1984. 43. 1949/494.
 213 Fekete Dezső 1984. 44. 1949/497.
 214 Fekete Dezső 1984. 45. 1950/527.
 215 Fekete Dezső 1984. 45. 1950/529.
 216 Fekete Dezső 1984. 45. 1950/534.
 217 Fekete Dezső 1984. 46. 1950/535.
 218 Fekete Dezső 1984. 46. 1950/538.
 219 Fekete Dezső 1984. 46. 1950/542.
 220 Fekete Dezső 1984. 46. 1950/543.
 221 Fekete Dezső 1984. 46. 1950/545.
 222 Fekete Dezső 1984. 46. 1950/547.
 223 Fekete Dezső 1984. 46. 1950/548.
 224 Fekete Dezső 1984. 47. 1950/552.
 225 TJM 20.326/2., 39.
 226 Szécsi Ferencné fiának közlése; TJM 20.328.
 227 Fekete Dezső 1984. 47. 1950/554.
 228 Fekete Dezső 1984. 48. 1950/557.
 229 Fekete Dezső 1984. 48. 1950/561.
 230 Fekete Dezső 1984. 48. 1950/563.
 231 Fekete Dezső 1984. 49. 1950/567.
 232 Fekete Dezső 1984. 49. 1950/568.
 233 Fekete Dezső 1984. 49. 1950/574.
 234 Fekete Dezső 1984. 49-50 1951/575, 576, 586.
 235 Fekete Dezső 1984. 49. 1951/577.
 236 Fekete Dezső 1984. 51. 1951/599.
 237 Fekete Dezső 1984. 51. 1951/601.
 238 Fekete Dezső 1984. 52. 1951/618.
 239 Fekete Dezső 1984. 52. 1951/619.
 240 Fekete Dezső 1984. 52. 1952/623.
 241. Fekete Dezső 1984. 53. 1952/625.
 242 Fekete Dezső 1984. 53. 1952/635.
 243 Fekete Dezső 1984. 54. 1952/640.
 244 Fekete Dezső 1984. 54. 1952/649.
 245 Fekete Dezső 1984. 55. 1952/655.
 246 Fekete Dezső 1984. 55. 1952/665.
 247 TJM 20.328/23.
 248 Fekete Dezső 1984. 61.; Papp Ádám fiának Papp József jászszentlászlói polgármesternek közlései; TJM 20.329/2.
 249 Fekete Dezső 1984. 56. 1953/672.
 250 Fekete Dezső 1984. 56. 1953/674.
 251 Fekete Dezső 1984. 57. 1953/678.
 252 Fekete Dezső 1984. 57. 1953/682.
 253 Fekete Dezső 1984. 57. 1953/683.
 254 Fekete Dezső 1984. 57. 1953/684.
 255 Fekete Dezső 1984. 57. 1953/685.
 256 Fekete Dezső 1984. 57. 1953/691.
 257 Fekete Dezső 1984. 58. 1953/695.
 258 Fekete Dezső 1984. 58. 1954/704.
 259 Fekete Dezső 1984. 59. 1954/706.
 260 Fekete Dezső 1984. 59. 1954/708.
 261 Fekete Dezső 1984. 59. 1954/709.
 262 Fekete Dezső 1984. 59. 1954/717.
 263 Fekete Dezső 1984. 60. 1954/734.
 264 Fekete Dezső 1984. 61. 1954/736.
 265 TJM 20.329/2.
 266 Reile Géza leánya Reile Éva közlései; TJM 20.330.
 267 Fekete Dezső 1984. 61. 1954/742.
 268 Fekete Dezső 1984. 61. 1954/743.
 269 Fekete Dezső 1984. 61. 1954/748.
 270 Fekete Dezső 1984. 62. 1954/750.
 271 Fekete Dezső 1984. 63. 1955/757.
 272 Fekete Dezső 1984. 63. 1955/759.
 273 Fekete Dezső 1984. 63. 1955/762.
 274 Fekete Dezső 1984. 64. 1955/771.
 275 Fekete Dezső 1984. 65. 1955/782.
 276 Fekete Dezső 1984. 65. 1955/794.
 277 Fekete Dezső 1984. 66. 1955/804.
 278 Fekete Dezső 1984. 66. 1955/808.
 279 Fekete Dezső 1984. 66. 1955/809.
 280 Fekete Dezső 1984. 67. 1955/812.
 281 Fekete Dezső 1984. 67. 1955/813.
 282 Fekete Dezső 1984. 67. 1955/821.
 283 Fekete Dezső 1984. 67. 1955/823.
 284 Fekete Dezső 1984. 67. 1955/826.
 285 Fekete Dezső 1984. 67. 1955/828.
 286 Fekete Dezső 1984. 68. 1955/837.
 287 Fekete Dezső 1984. 68. 1955/839.
 288 Fekete Dezső 1984. 69. 1956/842.
 289 Fekete Dezső 1984. 69. 1956/847.
 290 Fekete Dezső 1984. 70. 1956/858.
 291 Fekete Dezső 1984. 70. 1956/860.
 292 Fekete Dezső 1984. 70. 1956/869.
 293 Fekete Dezső 1984. 72. 1956/892.
 294 Szabó Róbert: Az 1956-os forradalom kronológiája. Kiskunhalas, 1956. okt. 23. - nov. 4. (= Halasi Téka 18.) Kiskunhalas, 1996. 291-298.
 295 Fekete Dezső 1984. 73. 1957/921.
 296 Fekete Dezső 1984. 74. 1957/928.
 297 Fekete Dezső 1984. 75. 1957/950.
 298 Petőfi Népe 2. évf. 108. sz. 1957. máj. 11.
 299 Petőfi Népe 3. évf. 85. sz. 1958. ápr. 11.
 300 Petőfi Népe 3. évf. 192. sz. 1958. aug. 15.
 301 Petőfi Népe 3. évf. 200. sz. 1958. aug. 26.
 302 Petőfi Népe 3. évf. 290. sz. 1958. dec. 9.
 303 Petőfi Népe 15. évf. 92. sz. 1960. ápr. 20.

³⁰⁴ Petőfi Népe 1960. máj. 22.

³⁰⁵ Petőfi Népe 1960. jún. 17.

³⁰⁶ Petőfi Népe 1959. aug. 14.

³⁰⁷ Petőfi Népe 32. évf. 215. sz. 1977. szept. 13.

³⁰⁸ Petőfi Népe 32. évf. 216. sz. 1977. szept. 14.

³⁰⁹ Fekete Dezső 1984. 102-130.; Vincze Ferenc közlései; TJM 15.669-15.754., 20.331

³¹⁰ Tánczos Sándor közlései; TJM 20.332.

³¹¹ Szabó Károly közlései; TJM 20.333.

³¹² Somogyi Antal közlései; TJM 20.334.

³¹³ Tóth Ilona: Ki kicsoda Kiskunhalason? 1998. 65.; TJM 20.335.

Kiskunhalas országgyűlési képviselői

Összeállította: Gyarmati Andrea-Lehóczki György-Szabó Róbert-Szakál Aurél

1. Gózon Imre	országgyűlési képviselő	1848-1849
2. Péter Miklós	országgyűlési képviselő	1861
3. Szilády Áron	országgyűlési képviselő	1865-1878
4. Mocsáry Lajos	országgyűlési képviselő	1878-1887
5. dr. Farkas Imre	országgyűlési képviselő	1887-1892
6. Kolozsváry-Kiss István	országgyűlési képviselő	1892-1901
7. dr. Babó Mihály	országgyűlési képviselő	1901-1910
8. dr. Hegedüs Kálmán	országgyűlési képviselő	1910-1915
9. dr. Kolozsváry-Kiss István	országgyűlési képviselő	1920-1922
10. báró dr. Prónay György	országgyűlési képviselő	1922-1930
11. Farkas Elek	felsőházi tag	1927-1930
12. dr. Musa István	országgyűlési képviselő	1931-1935
13. gróf Teleki Mihály	országgyűlési képviselő	1935-1944
14. Borbás Imre	országgyűlési képviselő	1944-1945
15. Bundzsák István	országgyűlési képviselő	1944-1947
16. Dobó István	országgyűlési képviselő	1944-1945
17. Balla Antal	országgyűlési képviselő	1945-1947
18. Macskási József	országgyűlési képviselő	1945-1947
19. Nagy Szeder István	országgyűlési képviselő	1947
20. Bús Imre	országgyűlési képviselő	1947-1949
21. Harnóczy Kálmán	országgyűlési képviselő	1947-1949
22. dr. Varga Jenő	országgyűlési képviselő	1967-1971
23. Nagy Csaba	országgyűlési képviselő	1971-1980
24. Hegedüs Zsuzsanna	országgyűlési képviselő	1980-1985
25. Tóth Istvánné	országgyűlési képviselő	1985-1990
26. dr. Horváth László	országgyűlési képviselő	1990-1994
27. dr. Várnai László	országgyűlési képviselő	1994-1998
28. dr. Szabó Erika	országgyűlési képviselő	1998-2002
<i>1990-2002 között kiskunhalasi pártlistás képviselők</i>		
29. dr. Szabó Erika	országgyűlési képviselő	1990-1994
30. Csatári József	országgyűlési képviselő	1998-2002
31. Zuschlag János	országgyűlési képviselő	1998-2002

1. Gózon Imre (Kkh., 1810. aug. 1.-Kkh., 1855. ápr. 20.) főbíró. Édesapja id. Gózon Imre főbíró, édesanyja Karmat Matild. Alsóbb iskoláit Halason végezte. Tanulmányait a debreceni református kollégiumban folytatta. Iskoláit befejezve (1829) visszatért Halasra és egy ügyvéd mellett gyakornokodott. 1831-ben jurátus lett, és záróvizsgái után, 1832. jún. 25-én ügyvédi esküt tett. Szülővárosa közigazgatásába kapcsolódott be a város jegyzőjeként. 1846-ban a Kiskun kerület biztosa tisztséget viselte. Több éven keresztül a város főbírája volt (1846. nov. 1-1847. okt. 31, 1847. okt. 31-1848. jún. 2., 1850. febr. 9.-1853. okt. 29.). 1848. jún. 20.-án a város országgyűlési képviselőjévé választották. Az országgyűlés munkájában folyamatosan részt vett. 1849. jan-ban követte a magyar országgyűlést Debrecenbe is. Állítása szerint márc. végétől súlyos betegsége miatt már nem vett részt az országgyűlés munkájában, tehát az ápr. 14-i trónfosztó ülésen sem volt jelen. A szabadságharc leverése után a rendőrség és a hadbíróság többször kihallgatta. 1850. júl. 20-án amnesztiát kapott, majd birtokán gazdálkodott. Fiatalon, 45 éves korában halt meg. Sírja a régi református temetőben van. Forrás: Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története III. 1936. 271.; Az 1848-1849. évi első népképviselői országgyűlés történeti almanachja. Bp., 2002. 317-318.; Országgyűlési képviselőválasztások Kiskunhalason 1848-1945. dr. Gszelmann Ádám (kézirat 1983); Ref. Egyház Kkh. Megkereszteltek anyakönyve 1810.; Meghaltak anyakönyve IV. B. kötet 1855. 539. p.; Tanácsulési jegyzőkönyvek 1831. év. 36. kötet 7. p., 1844. év. 42. kötet 292. p., 1849. év. 46. kötet 174. p., 1850. év. 46. kötet 275. p.; BKML Kh. V.201.a. 1846-1850 tjkv. 54, 178.p., V.244.c. XLVI. k. 241.p. XLII. k. 318,397.p. *Cseri Gábor-Gyarmati Andrea-Lehóczki György*

2. Péter Miklós (Kkh, 1823. szept. 21.-Kkh, 1887. nov. 2.) gimnáziumi tanár, igazgató. Gimnáziumi tanulmányait Halason kezdte, majd Bp-en fejezte be a kgyes

tanítórendiek iskolájában. Ezt követően jogi tanulmányokat folytatott és ügyvéd lett. Tanulmányai után halasi birtokán gazdálkodott egy ideig, azután mint városi jegyző, s levéltárnok dolgozott. Levéltári tisztéről azonban 1850-ben lemondott. 1851-ben kötött házasságot, 1869-ben elvált. Házasságából Ilona nevű lánya született. Az 1861-ben összehívott országgyűlésre, mint Halas város képviselőjét küldték fel, ahol a Bach-rendszer ellen felkelt egyetemisták egyik vezére lett. 1862-ben a ref. egyháztanács hívta meg latin nyelvtanárnak a halasi gimnáziumba. Három évig az intézmény igazgatója volt 1871-72 és 1874-76 között. Az egyháztanács kérésére az 1885-86. tanévben mint könyvtárnok

segítette Csontó Lajos munkáját. Az egyháztanácsnak hosszú időn keresztül tagja, három éven át jegyzője volt. 1884-től a ref. egyház presbitere, majd főgondnoka,

Szilády Áronnak hűséges munkatársa lett. Tanárkodása 24. évében halt meg pár heti betegség után. Temetésén Szilády Áron végezte a lelkészi teendőket, s ott volt még Szász Károly püspök is. Sírja a régi református temetőben található. Irodalom: Gimnáziumi Értesítő 1887-88; Halasi Tükör 1994. ápr. 27.; Ferró Róza: Családfa a nemes kíséri Péter családról. (= Szakál Aurél szerk.: Péter család. A nemes kíséri Péter család Kiskunhalason.) Kkh., 2000. 185. Kép: SZÁG.

Darányi Mária-Gszelmann Ádám-Lukács László

3. Szilády Áron (Ságvár, 1837. nov. 3.-Kkh., 1922. márc. 20.) lelkész, fordító, történész, irodalomtörténész, országgyűlési képviselő, az MTA tagja. Apja Szilády

László halasi lelkész volt. Gimnáziumi tanulmányait Halason (1845-51) és Nagykörösön (1851-53) végezte. 1853-57 között Debrecenben teológiát hallgatott. 1857-től a török nyelv elsajátítása érdekében Konstantinápolyban és Kis-Ázsiában tartózkodott. 1858-59-ben a göttingeni egyetemen tanult. Hazatérése után Gödöllőn, Ómoravicán és Nagykörösön segéd, 1862 közepétől Halason helyettes, majd 1863. jan. 18-tól haláláig rendes lelkész lett. 1865 és 1878 között a város országgyűlési képviselője volt. 1885-től a dunamelléki református egyházkerület főjegyzője, majd tanácsbírája lett. Tagja volt a bp-i zsinatnak és kezdettől fogva választmányi tagja a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak. Az MTA

1861. dec. 20-án levelező, 1876. jún. 8-án rendes taggá, a Kisfaludy Társaság 1867-ben tagjává választotta, a kolozsvári egyetem pedig 1896-ban tb. doktori címmel tüntette ki. Nevéhez fűződik a halasi gimnázium fejlesztése, az új épület felépítése 1892-ben. 1893-tól haláláig az Irodalomtörténeti Közlemények szerkesztője. A régi magyar irodalom egyik legjelesebb kutatója. Több 16. századi költő (Balassi, Tinódi, stb.) művét adta ki. Cikkei: Firduzi (Új Magyar Múzeum, 1860); Fordítások arab és persa költőkből (Szépirodalmi Figyelő); Hasonlatok (Nyelvészet, 1860); Török oklevelek magyar fordítása (Hornyik János: Kecskemét város története, 1860-66); Fordítások török és persa költőkből (Koszorú); Török alatt egyházi vallásos tekintetben hogy voltunk? (Protestáns Képes Naptár, 1863); Az arab költészet Spanyolországban és Szicíliában (Budapesti Szemle VIII., 1867); Nyelvészkedésünk célja és eszközei (székfoglaló, Akadémiai Értesítő, Új folyam II. 1861-62.); Jelentése bolognai útjáról (Akadémiai Értesítő, 1868); Königsbergi töredék (Akadémiai Értesítő, 1895); Szent Ágoston reguláinak fordítása Bánffy-Coelius Gergelytől 1537-ből (Akadémiai Értesítő, 1898); Szónyomozás (Akadémiai Értesítő, 1902); Rokonaink epikája. Kalevipoeg, Kalevala (Kisfaludy Társaság Évtárlapja IV., 1870); Jegyzetek Krisko P. közleményéhez (Századok, 1876); Cantio

Petri Beriszló 1515. jegyzetekkel (Századok, 1879); Három hegedősének (Századok, 1882); A Toldi-mondáról (Pesti Napló, 1882. 303. sz.); A legrégebb történeti énekről (Figyelő II., 1877); Ráskay Gáspár és Vitéz Francisco-ja, Ihász névtelene (Irodalomtörténeti Közlemények, 1893). Részt vett az Ó- és Újszövetség magyar fordításainak átdolgozásaiban is. Munkái: Török-magyar kori történelmi emlékek I-IX. (Szilágyi Sándorral és Salamon Ferencsel). Ezen belül: I-II. Kötet: Okmánytár a hódoltság történetéhez Magyarországon (Szilágyi Sándorral, Pest, 1853-1863), a III-IX. kötet: Török-magyar kori államokmánytár I-VII. (Pest, 1868-1872); Magyar szövegyegetések (Pest, 1872); A Defterekről (Pest, 1872); Név- és tárgymutató a török-magyar kori államkormánytár I-VIII. kötetéhez (Szilágyi Sándorral, Bp., 1874); Nyelvemléktár I-III. (Budenz Józseffel és Szarvas Gáborral, Bp., 1874-1875); Régi Magyar Költők Tára (Bp., 1877-1912); Gyarmathy Balassa Bálint költeményei (Bp., 1879); Temesvári Pelbárt élete és munkái (Bp., 1880); A dunamelléki ref. Egyházkerület ... gyűléseinek jegyzőkönyvei (Bp., 1885); Dévai Bíró Mátyás Kézikönyve jegyzetekkel (Bp., 1897). Sírja a régi református temetőben található. Emlékét szobor, emléktábla, utca, rendezvény és intézmény őrzi. Irodalom: Szinnyi 13. 1909. 874-876.; Magyar Életrajzi Lexikon 1969. 772.; Bognár Zoltán: Szilády Áron. Bp., 1987. Kép: Vasárnapi Újság 1881. márc. 13.; TJM 2793.

Gyarmati Andrea-Lehóczki György

4. Mocsáry Lajos (Kurtány, 1826. okt. 26.-Andornak, 1916. jan. 7.) politikus, középbirtokos, a 19. sz-i függetlenségi politika egyik kiemelkedő alakja. Egyetemi

tanulmányait Pesten végezte. A forradalom és szabadságharc alatt betegsége miatt külföldi fürdőhelyen (Gräfenberg) tartózkodott. 1851-ben feleségül vette Wesselényi Miklós özvegyét. 1861-től, mint felirati párti képviselő az 1848-as törvények visszaállítását követelte. 1865-ben Tisza Kálmánhoz csatlakozott, majd állást foglalt a kiegyezés megkötése ellen. 1867-től 1869-ig Borsod vm. alispánja, később Miskolc országgyűlési követe. 1869-től 1872-ig a balközép párt tagja. Később kilépett a balközépből és jelentős szerepet játszott a Függetlenségi Párt megalapításában, melynek hosszabb ideig elnöke is volt. A perszonálunió híve, az osztrák-magyar közös ügyek ellensége maradt. 1878 és 1887

között Kkh. város országgyűlési képviselője volt. Rokonszenvezett a Monarchiában élő csehek és lengyelek föderatív törekvéseivel, s ezek autonómiáját a magyar függetlenség szempontjából szükségesnek tartotta. A nemzetiségek érdekeit képviselte. Belpolitikai, társadalmi kérdésekben pártja liberális szárnyán állt. Kortársai közül kiemelkedik a nemzetiségi kérdésben elfoglalt becsületes álláspont-

jával. Olyan méltányos nemzetiségi politikát képviselt, amely a történeti Magyarország állami egységének megőrzése mellett viszonylag messzemenő közigazgatási és kulturális nyelvi engedményekre képes. Követelte az 1868-i nemzetiségi törvény végrehajtását, fellépett a magyarosító kormánypolitika ellen. 1888-ban, miután pártjában teljesen elszigetelődött és azzal szembekerült, a román nemzeti párt támogatásával a karánsebesi román választók szavazatai juttatták be ismét a parlamentbe. 1892-ben visszavonult az aktív politikai élettől. Öregkori írásai részben a polgári radikális sajtóban jelentek meg. Neve szimbóluma lett a magyarság és a volt nemzetiségek megbékülésének, s ezért 1947-ben róla nevezték el a bp-i főiskolai román kollégiumot. Fő művei: A magyar társasélet (Pest, 1855); Nemzetiség (Pest 1858); Programm a nemzetiség és a nemzetiségek tárgyában (Pest, 1860); A kérdések kérdése (Pest, 1866); Egy baloldali program (Eger, 1869); A reformpárt (Bp., 1872); A közjogi vita (Bp., 1872); Néhány szó a nemzetiségi kérdéstről (Bp., 1886); A régi magyar nemes (Bp., 1889); A függetlenségi párt (Bp., 1890); Az állami közigazgatás (Bp., 1891); A közösügi rendszer zárszámadása (Bp., 1902); Válogatott írásai (Kemény G. Gábor bevezetésével, Bp., 1958). Irodalom: Genius Kislexikon Bp., 1933. 998.; Kosáry Domokos: M.L. (Valóság, 1946); Kemény G. Gábor: M.L. nemzetiségi politikája és a szerbek (Századok, 1961); Tóth Ede: M.L. élete és politikai pályakezdetek. 1826-1874 (Bp., 1967); Magyar Életrajzi Lexikon Bp., 1969. 223-224. Kép: Magyar Életrajzi Lexikon 1969. 225. *Lehóczki György*

5. Farkas Imre (Kkh., 1837. márc. 6.-Kkh., 1920. nov. 19.) dr., gimnáziumi tanár, igazgató. Szülei jelentős birtokkal rendelkeztek. A középiskola négy évfolyamát a

helyi református gimnáziumban végezte, majd Nagykovácsoson – Szilády Áronnal, Péter Dénessel egy időben – Arany János tanítványaként érettségizett 1855-ben. Orvosi egyetemen folytatta tanulmányait, s 1861-ben orvosi diplomát szerzett. 1864. febr. 7-én lett a halasi református gimnázium francia, latin és magyar szakos tanára. Tanári munkája mellett a főgimnázium önképzőkörét is vezette néhány éven át. Az 1867-68. tanévben az igazgatói teendőket is ellátta. 1878. aug. 15-én tizenöt évi eredményes működés után tanári állásáról lemondott, és birtokán gazdálkodásba fogott. Szorgalmas gazdálkodóként tevékenyen részt vett a helyi társadalmi és egyházi életben. Az 1886. évi országgyűlési

képviselő-választáson a Függetlenségi és 48-as Párt jelöltjeként győzött, s a Szabadelvű Párt ellenzéki képviselőjeként vett részt az országgyűlés munkájában. Belvizek levezetését, csatornák építését, a községi iskola számára államsegélyt, utak építését, vasútépítést vártak tőle, de mint ellenzéki képviselőnek e tervek meg-

valósítását nem sikerült keresztülvinnie. A következő választáson újra indult, de alulmaradt a saját pártja által állított jelölttel, dr. Kolozsváry Kiss Istvánnal szemben. Mindemellett a helyi takarékpénztárt is vezette, és évtizedeken át az Úri Kaszinó elnöke, a ref. egyházközség főgondnoka volt. 1896-ban a Függetlenségi és 48-as Párt helyi elnöke lett. 83 éves korában halt meg. Irodalom: Gimnáziumi Értesítő 1918-19, 1919-20.; Pataky Dezső: F. I. Gimnáziumi Értesítő 1920-21.; Gszelmann Ádám: Országgyűlési képviselőválasztások Kiskunhalason 1848-1945. (Kézirat 1983.). Kép: SZÁG. *Gszelmann Ádám-Lehóczki György-Lukács László*

6. Kolozsváry Kiss István (Kkh., 1847. júl. 17.-Kkh., 1916. aug. 29.) Az elemi iskolát, Halason kezdte, de 8 éves korában felkerült Pestre, a Szönyi-intézetbe. A középiskolát a pesti piaristáknál, majd az újonnan felállított ref. főgimnáziumban (a mai Lónyay-gimnáziumban) végezte, ahol 1864-ben leérettségizett. A Magyar Királyi Tudományegyetemen jogot hallgatott, ezután 1867/68-ban Bécsben tanult. 1868. júl. 16-án tette le a bírói vizsgát Pesten, majd október 2-án külföldre utazott, és posztgraduális képzésként egy-egy szemesztert hallgatott Berlinben, Londonban és Párizsban. 1871-től 1875-ig csak gazdálkodással foglalkozott Halason. Aktív politikai tevékenységét akkor kezdte meg, amikor 1875. márc.-ban a Deák-párt egyesült a Balközéppel, és létrejött a Szabadelvű Párt. A fúzió ellen tiltakozva hűsvét vasárnapján beszédet tartott a halasi kávéház nagytermében, majd Jászberényben. Szervező munkája révén 1876-ban megalakult a Függetlenségi Párt halasi szervezete, tagja lett a város képviselő-testületének, majd a vármegye törvényhatósági bizottságának is. A Függetlenségi Párt színeiben 1892-ben országgyűlési képviselővé választották és két választási cikluson át képviselte Halast a parlamentben. Harmadszorra már nem sikerült bejutnia a Parlamentbe, mert az 1901. okt. 2-i választáson alulmaradt az ugyancsak függetlenségi párti dr. Babó Mihály városi főjegyzővel szemben. Választási vereségét követően fokozatosan visszavonult a politikai közéletből, és birtokain gazdálkodott. Hamvai jelenleg – kétszeri exhumálás után – a református újtemetőben lévő (a szülei nevét feltüntető) márvány obeliszk alatt nyugodnak. Tizenkét gyermeke közül a legidősebb, István, követte a közéleti szereplésben. Forrás: Képviselőházi almanach 1892-1897. Bp. 257.; dr. Kolozsváry-Kiss István ügyvéd közlése. *Lehóczki György*

7. Babó Mihály (Kkh., 1857. máj. 20.-Kkh., 1923. júl. 28.) dr., ügyvéd, városi főjegyző. Édesapja Babó Antal, édesanyja Jósa Mária. Elemi és középiskolai tanulmányait Kkh-on végezte. Azután jogot hallgatott a bp-i egyetemen, ahol jogtudori oklevelet nyert, majd az ügyvédi vizsgát is letette. 1882. márc. 2-től 1901-ig Kkh. város főjegyzője volt. 1901-ben a belügyminiszter a Bp-en szervezett községi közigazgatási tanfolyam vizsgáló bizottságának tagjává nevezte ki. Az 1901., 1905. és 1906. évi választások alkalmával Halas a Függetlenségi Párt programjával országgyűlési képviselőnek választotta. Ekkor lemondott a főjegyzőségről és Bp-en

nyitott ügyvédi irodát a Baross utcában. Képviselősége alatt szinte minden fontos kérdésben elmondta véleményét a parlamentben. Hozzászólásai rendszeresen megjelentek a Kiskun-Halás Helyi Értesítője c. helyi újságban. Cikkei és beszédei jelentek meg még a képviselőházi naplókban. Megbízatásának lejártá után ügyvéd volt Halason. Sírja az új református temetőben található. Forrás: Kkh-i Ref. Egyház. Megkereszteltek anyakönyve V. kötet 9.p. 124.; Halottak anyakönyve 1923. 55. p. 109.; Kiskunhalas Helyi Értesítője 1901. júl. 3; okt. 9; Nemzetgyűlési almanach 1905-1910. Bp. 208.; Nemzetgyűlési almanach 1906-1911. Bp. 46.; Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története III. 1936. 82.; Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái (Bp. 1939.); www.ogyk.hu. Országgyűlési Könyvtár honlapja.

Horváth Etelka- Lehóczki György

8. Hegedűs Kálmán (Szolnok, 1877. dec. 14.-?) dr. Gimnáziumi tanulmányait Besztercebányán, egyetemi tanulmányait, a jogi és bölcsészeti fakultást Bp-en és

Berlinben végezte. Berlinben a közgazdasági szemináriumok és tudományos társaságok tagja volt. Jogi és bölcsészeti doktorátust szerzett, 1901-ben ügyvédi vizsgát tett. Katonai szolgálatának a honvédszázadoknál tett eleget. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye életében 1903 óta élénken részt vett, s több politikai akciót indított meg. Kezdetől fogva Tisza István híve volt. A Nemzeti Társaskörnek alapítása óta tagja volt. Beutazta egész Nyugat-Európát. Angliában hosszabb időt töltött, parlamenti üléseken és politikai gyűléseken vett részt és Chamberlaint kísérte agitációs körútján. Három évig egy nagyobb vidéki pénzügyi vezérigazgatója volt. Több politikai és társadalmi cikket is írt a Budapesti Hírlapba,

az Újságba és a Huszadik Századba. Az 1910. évi választások alkalmával nemzeti munkapárti programmal Halas város megválasztotta Babó Mihály Kossuth-párti képviselővel és Justh Gyulával szemben. A munkaügyi bizottság jegyzője, az összeférhetlenségi állandó bizottság tagja volt. Irodalom: Országgyűlési almanach 1910-1915. Bp. 288-289.; www.ogyk.hu. Országgyűlési Könyvtár honlapja. Kép: TJM 20853

Lehóczki György

9. Kolozsváry Kiss István (Kkh., 1874. máj. 22.-Kkh., 1928. nov. 9.) dr., polgármester. Kkh. város országgyűlési képviselője volt 1920 és 1922 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

10. Prónay György (Tápióság, 1887. márc. 21.-Gödöllő, 1968. dec. 19.) báró, dr., jogász, nemzetgyűlési és országgyűlési képviselő, felsőházi tag, államtitkár. 1910-ben a bp-i tudományegyetemen államtudományi doktorrá avatták. 1910-11-ben gazdasági gyakornok lett Frigyes főherceg uradalmában. Az első világháborúban

katona volt, Przemyslnél orosz hadifogságba esett 1915-ben, 37 hónapig volt Szibériában, majd hazaszökött. 1919-1922-ben acsai birtokán gazdálkodott. A Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári Párt programjával 1922-27 között Kkh. nemzetgyűlési és 1927-30 között országgyűlési képviselője volt. 1927-ben Kkh. város díszpolgára címet kapott. 1922-24-ben közlekedési minisztériumi államtitkár, 1924. máj.-ban és jún.-ban a Közlekedési Minisztérium fölszámolását vezette. 1924-28-ban miniszteri-elnökségi államtitkár, 1926. máj.-ban a frankhamisítási per egyik koronatanúja volt. 1928-31-ben földművelésügyi miniszteri államtitkár, a Külforgalmi Bizottság elnöke, ő képviselte a kormányt a különböző gazdasági tárgyalásokon. 1931-ben miniszteri címet kapott. A Keresztény, Kisgazda, Földműves és Polgári Párt programjával 1931-32-ben Megyasszó országgyűlési képviselője. 1933-tól a Külkereskedelmi Tanács elnöke. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye felsőházi taggá választotta, ezt a tisztséget 1934-től 1944-ig töltötte be. Bethlen István miniszterelnök szűkebb köréhez tartozott, felsőházi felszólalásaiban szembeszállt a németbarát irányzattal, s a szélsőjobboldali törekvésekkel. Élete utolsó éveit Gödöllőn töltötte. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. Irodalom: Nemzetgyűlési almanach Bp. 1922. 146-147., Országgyűlési almanach 1927-1932. Bp. 240-242.; Márkus László: Kormányzati erők a bethleni uralmi koncepció szolgálatában Történelmi Szemle 1971.; Magyar Életrajzi Lexikon Bp., 1981. 630.; Genius Kislexikon Bp, 1933. 1194. *Lehóczki György*

11. Farkas Elek (Kkh., 1871. máj. 14.-Kkh., 1956. okt. 23.) földbirtokos, a főrendiház tagja. Régi helyi családból származott. A halasi ref. gimnáziumba járt és érettségizett (1880-1888). Keszthelyen végezte el a gazdasági akadémiát. 1894-ben vette át a családi birtok kezelését, ahol okleveles gazdaként működött az 1940-es évekig. 1940 körül 800 holdas földbirtokot irányított. Közéleti ember volt. A halasi Hangya Szövetkezet megalapító tagja 1918-tól és elnöke hosszú évekig. A Halasi Takarékpénztár és még több közigazgatási intézmény tagja. A Halasi Kaszinó tagja (1890-től), elnöke (1920-1930-as évek). Kkh. város képviselő-testületének, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közgyűlésének két évtizedig tagja. Pest megye törvényhatósága választotta meg képviselőjének az országgyűlés felsőházába 1927. jan. 12-én. A megye 8 rendes főrendiházi tagjának egyike 1927-1930 között. A halasi régi református temetőben nyugszik. Irodalom: Fülöp Sándor: A kiskunhalasi kaszinó vázlatos története 1863-1913. Kkh., 1913. 8. (= TJM Könyvtár 599.); Országgyűlési almanach 1927-1932. Bp., 1927. 420.; Kiskunhalas Helyi Értesítője 1927. 27. évf. 3., 4., 7., 9., 11., 12. sz.; Karner Ágost

ton: Kiskunhalas útmutató és címtára. Szeged, 1927. 38.; Zámbo Aurél 1934. 58.; Pest vármegye adattára. Bp., 1940. 12.; TJM 20807. Kép: TJM 97.58.1.

Szakál Aurél

12. Musa István (Kkh., 1884. júl. 15.-Kkh., 1959. aug. 8.) dr. Édesapja Musa Benő, édesanyja Berki Mária. Szülővárosában végezte gimnáziumi tanulmányait 1894-től

1902-ig, majd jogot hallgatott Kecskeméten, Budapesten és Kolozsvárott. Ügyvédi vizsgát tett Budapesten 1912-ben. Tanulmányainak befejezése után először az igazságügy szolgálatába lépett, majd Kkh-on a családi birtokán gazdálkodott. A háború alatt a bp-i honvéd hadosztálybírósnál teljesített szolgálatot, mint igazságügyi tisztviselő. A kkh-i társadalmi élet aktív szereplője. Alelnöke volt a kaszinónak, és elnöke a vadásztársaságnak. Neve az 1931. évi általános választásokon tűnt fel, amikor jelöltséget vállalt szülővárosában Gömbös Gyulával szemben, aki ott, az addig Prónay György által bírt mandátumot akarta megmenteni az Egységes Pártnak. A Független Kisgazdapárt programjával lépett fel, de kisebbségben maradt. Mikor azután Gömbös Gyula, akit

kerületében Abádszalókon is megválasztottak, lemondott a kkh-i mandátumról, ellenjelölt nélkül választották meg Kkh-on 1931. szept.-ben. 1959-ben halt meg, a régi református temetőben nyugszik. Irodalom: Országgyűlési almanach 1931-1936. Bp. 212.; Zámbo Aurél: 1934. 70.; www.ogyk.hu.; Országgyűlési Könyvtár honlapja.; Kkh-i Ref. Egyház Megkereszteltek anyakönyve VI. A kötet. 142.p.

Kép: TJM F4396.

Lehóczki György

13. Teleki Mihály (Bp., 1896. ápr. 20.-London, 1991. aug. 20.) gróf. Édesanyja Paget Ilona erdélyi volt, John Paget angol orvos unokája, édesapja Teleki László nagybirtokos, politikus, író, az MTA tagja. Kisgyermekként a Paget család aranyosgyéresi (Erdély) birtokán nevelkedett. Szülei sajnos korán elváltak, így az év nagy részén Gyömrőn töltötte. A középiskolát a bp-i református főgimnáziumban végezte 1914-ben, majd Angliába ment tanulmányútra. A háború kitörésekor hazajött, és beiratkozott a mosonmagyaróvári gazdasági akadémiára, de az első év befejezése után 1915 máj-ban bevonult katonának. A tiszti iskola elvégzése után önként jelentkezett harctéri szolgálatra, ahol 32 hónapot töltött az orosz fronton, majd Piave-hoz vezényelték az olasz frontra. Több kitüntetést szerzett. A háborús szolgálat közben tanulmányi szabadsága alatt elvégezte a gazdasági akadémia második évfolyamát, majd 1920-ban kitüntetéssel fejezte be az iskolát. Közben 1920. nov. 10-én Bp-en házasságot kötött gróf Szirmay Paulával. Házasságukból Sarolta (1923), Ilona (1924), Gabriella (1930), Éva és Ádám (1937) nevű gyermekeik születtek.

Esküvőjük után leköltöztek nagybátyja, Teleki József dunatetőtleni birtokára, ahol átvette a gazdaság vezetését. Az országos mezőgazdasági mozgalmak egyik vezetője lett. Előadásokat tartott az Országos Mezőgazdasági Egyesületben (OMGE). 1929-ben megalakította a Pestvármegyei Gazdasági Egyesületben a rét- és legelőjavító szakosztályt. 1932-ben életre hívta az Alföldi Zöldmező Szövetséget, melynek elnöke volt. Neve a mezőgazdasági szakirodalomban vált ismertté. Írói munkásságának elismeréseként az OMGE Meskó Pál írói jutalomdíjában részesült. Ezzel a háttérrel indult közéleti pályája. Kecskeméten a Mezőgazdasági Kamara alelnöke lett. Az 1935. máj. 27-én lezajlott országgyűlési képviselő-választáson Kkh-on ő került ki győztesen. 1938. máj. 21-től 1938. nov. 15-ig földművelésügyi államtitkár, 1938. nov. 15-től 1940. dec. 30-ig földművelésügyi miniszter volt. 1939-ben a kkh-i képviselő-testület diszpolgári kitüntetésben részesítette. Még ebben az évben a Magyar Élet Pártja programjával ismét képviselőnek választották Halason. Sokat tett a város fejlődéséért. Például felépült az állami borpince, a téli gazdasági iskola, öt új tanyai iskola. 1940. ápr. 1-jén titkos tanácsosi címet kapott. 1944-ben a Szesztermelési és Értékesítési Szaktanács elnöke, a Magyar Élet Pártja elnöke és a Magyarország főszerkesztője volt. 1945-ben családjával együtt elhagyta az országot. Egy ideig Ausztriában éltek, majd 1948-tól Angliában. Itt először egy farmon dolgozott, mint tehenész, majd Londonban egy áruházban. Az emigráció mozgalmában mérsékeltlen vett részt, 1951-ben egyik alapítója volt a British Hungarian-nek és a Fellowship-nek. Londonban halt meg, de Ausztriában helyezték örök nyugalomra. Lásd még Kiskunhalas almanach Diszpolgárok című fejezetében. Irodalom: Országgyűlési almanach 1935-1940. Bp. 380.; Országgyűlési almanach 1939-1944. Bp. 330-331.; Magyar Nemzet 1939. aug. 27.; Kiskunhalas Helyi Értesítője 1940. ápr. 2.; Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye országgyűlési képviselői 139.; dr. Gszelmann Ádám: Országgyűlési képviselőválasztások Kiskunhalason 1848-1945 (Kézirat 1983) 64-67.

Lehóczki György

14. Borbás Imre (Kkh., 1892. máj. 6.-Márianosztra, 1953. máj. 22.) ügyvéd, kisgazda politikus. Apja, a református vallású Borbás Imre helybeli földbirtokos volt, anyja Szalay Julianna. Szülővárosában érettségizett 1910-ben, majd egy esztendeig a genfi egyetemen, a konzuli akadémián tanult. Hazatérte után a kassai és a mosonmagyaróvári gazdasági akadémián folytatta tanulmányait, 1914-ben gazdász képesítést szerzett. Az első világháborúban az orosz fronton hadiszolgálatot teljesített, tüzér főhadnagyként szerelt le. 1920-ban megnősült, felesége Kricsfalussy Márta két gyermeküket – Imre (1920-1935) és Zoltán (1925-) – nevelte. Hazatérése után, négy esztendőn keresztül Kkh. város alkalmazottja volt, majd a családi birtokon gazdálkodott. Közben elvégezte a Magyar Királyi József Műegyetemen a közgazdasági kart, 1928-ban pedig befejezte a kecskeméti Egyetemes Református Jogakadémiát is. 1930. ápr. 1-jétől Kkh. főjegyzője volt, de fél év múlva lemondott, mert nem értett egyet a kor-

mányzat politikájával. A következő évben, megszerezve az ügyvédi oklevelet, magánügyvédi tevékenységbe fogott. 1931-ben lépett be a Független Kisgazda, Földműves és Polgári Pártba. Négy év múlva megválasztották a helyi kisgazda szervezet ügyvezető elnökének, 1939-ben elnök lett. Részt vett a párt választási küzdelmeiben, 1939-ben maga is képviselőjelölt volt, de nem került be a törvényhozásba. A világháború alatt a kkh-i kisgazda pártszervezetet a hatóságok feloszlatták, őt pedig rendőri felügyelet alá helyezték. 1942. ápr. és 1943. máj. között katonai szolgálatot teljesített, a IV. kisebbségi (szerb) munkás-század parancsnoka volt a szovjet fronton, részt vett a doni visszavonulásban. 1944. okt. 23-án,

amikor a front már elérte szülőhelyét, másodmagával a város határában fogadta a szovjet csapatokat. Két nappal később a helyi szovjet parancsnokságon megbízták a városi rendőrség vezetésével. A következő hónapban közreműködött a kisgazdapárt helyi szervezetének és a környékbeli párt-szervezeteknek az újjászervezésében, egyik megalapítója volt a helyi nemzeti bizottságnak. 1944. dec.-ben szülővárosa jelölte az Ideiglenes Nemzetgyűlésbe. 1945. márc. 16-án felmentették a városi rendőrség parancsnoki tisztéből. Egyre súlyosabb betegsége és a párt helyi szervezetében kialakuló személyi ellentétek miatt 1945 tavaszán lemondott pártelnöki megbízatásáról, visszavonult a politikától. 1948. szept.-ben a halasi igazolóbizottság elutasította igazolási kérelmét, így ügyvédi tevékenységét sem folytathatta. 1952 elején városi házából kilakoltatták, majd fegyverrejtegetés gyanújával letartóztatták, bíróság elé állították. A per befejezése előtt a márianosztrai börtönkórházban halt meg. Irodalom: Vida István -Vörös Vince: A Független Kisgazdapárt képviselői 1944-1949.; Magyar Életrajzi lexikon. Bp. 1991. 29-30.; Az 1944. évi december hó 21-re Debrecenbe összegyűlt, majd később Budapestre összehívott Ideiglenes Nemzetgyűlés almanachja. 1944. december 21.-1945. november 29. Főszerkesztő Vida István. Bp., 1994. 57. Kép: TJM 20779.

Szabó Róbert

15. Bundzsák István (Mélykút, 1881. dec. 7.-Kkh., 1947. márc. 13.) Apja, Bundzsák János néhány holdon gazdálkodott, anyja Hegedüs Veronika volt. Kora gyerekkorától kezdve szülei birtokán gazdálkodást tanult, csak négy elemi végzet. A földművelés ismereteinek elsajátítása után a szülőhelyéhez közeli kisszállási uradalomban vállalt állást, parádés kocsis lett az első világháború kitöréséig. 1911-ben Kkh-on megházasodott, felesége Csapó Mária volt. Az első világháborús frontokról hazatérve, 1918-1919 fordulóján Kkh-on ő szervezte meg a polgári demokratikus forradalom idején a rendőrséget, majd a Tanácsköztársaság alatt a vörösőrség századparancsnoka volt. Házastársa az elhurcolás elől négy éven keresztül rejtgette Kkh-on. Alapítótája volt

a Szociáldemokrata Párt 1930. február 28-án újjászerveződött városi szervezetének, amelynek hamarosan az elnöke lett, s így részt vett a helyi és a megyei politikai életben. A második világháború végén Kkh. felszabadulását követően, 1944. dec. 18-án a helyi nemzeti bizottság, illetve a Szociáldemokrata Párt kkh-i szervezete javaslatára választották meg az Ideiglenes Nemzetgyűlés képviselőjének. 1945. márc.-tól a két delegáló szervezet elnöke lett, bekerült a földigénylő bizottságba. A földosztás során ő is részesült a kiosztott földből. Az 1945. nov. 4-én megrendezett nemzetgyűlési választásokon ismét képviselő lett, a Szociáldemokrata Párt Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyei választókerületi listájáról került be a törvényhozásba. Temetésén, 1947. márc. 15-én pártja egyik legtekintélyesebb vezetője, Kéthly Anna búcsúztatta. Emlékét utca őrzi. Irodalom: Hírek, 1947. márc. 19.; Az 1944. december hó 21-re Debrecenbe összegyűlt, majd később Budapesten összehívott Ideiglenes Nemzetgyűlés almanachja. 1944. december 21- 1945. november 29. Főszerkesztő Vida István. Bp., 1994. 67-68.; Az 1945. évi november 29-re Budapestre összehívott Nemzetgyűlés almanachja. 1945. november 29-1947. július 25. Főszerkesztő Vida István. Bp., 1999. 77- 78.

Horváth Etelka-Szabó Róbert

16. Dobó István 1945 előtt Schinner (Erzsébetfalva, 1908. júl. 15.-Bp., 1950. okt. 28.) A római katolikus Schinner János és Kurz Johanna gyermekeként született a főváros melletti településen. Nős volt, lánya, Erzsébet 1931-ben született. Két középiskolai osztályt végzett el, majd festő és mázoló szakmát tanult, mázolósegédként helyezkedett el. Hamarosan bekapcsolódott a politikai életbe. 1932-től az építőmunkások szakszervezetének tagja, majd a következő évben a Kommunista Ifjúsómunkások Szövetségéhez csatlakozott. Kkh-on az 1930 után legalísan működő Magyarországi Szociáldemokrata Párt függetlenített párttitkára lett. A második világháború idején bekapcsolódott a függetlenségi, majd az ellenállási mozgalomba. 1944-ben letartóztatták, két hónapra elítélték. Börtönbüntetését a Margit körüti fogházban töltötte le. Szabadulása után internálták, ahonnan megszökött, s Kkh. felszabadulásáig illegalitásban élt. 1944. okt. végén belépett a Magyar Kommunista Pártba, kinevezték Kkh. parancsnokává, itt a helyi nemzeti bizottság titkárának is megválasztották. 1944. dec. közepén Kkh. képviselőként beválasztották az Ideiglenes Nemzetgyűlés tagjai sorába, a Nemzetgyűlés politikai bizottságának negyedik kommunista tagja lett. Pártja 1944. dec.-ben megbízta az MKP Duna-Tisza közti területi bizottságának vezetésével. 1945 nyarán hamis vádak alapján letartóztatták. Miután kiderült, hogy a rendőrspicli vád hamis volt, 1945. szept.-ben szabadlábra helyezték, a korábbi vádat elejtették vele szemben. 1946-tól új pártfeladatot kapott, az MKP Somogy vármegyei titkára lett 1948. máj.-ban történő leváltásáig. Az 1947. aug. 31-én megrendezett országgyűlési választásokon az MKP Somogy vármegyei választókerületi listájáról került be a törvényhozásba. Mandátumának lejártá után haláláig a Népjóléti Minisztériumban dolgozott.

Irodalom: Az 1944. évi december hó 21-re Debrecenbe összegyűlt, majd később Budapesten összehívott Ideiglenes Nemzetgyűlés almanachja. Főszerkesztő Vida István. Bp., 1994. 107.

Szabó Róbert

17. Balla Antal (Kkh., 1886. ápr. 28.-Bp., 1953. nov. 22.) történész, politikus, újságíró. Apja, a református vallású Balla Antal földműves volt, anyja Daczi

Julianna. Iskolai tanulmányait az érettségi megszerzéséig szülővárosában végezte, majd a fővárosban egyetemi tanulmányokat folytatott. 1910-ben a Királyi Magyar Tudományegyetemen szerzett bölcsészdoktori oklevelet, s az újságírói foglalkozást választotta hivatásául. 1910-től a Nemzet munkatársa, majd 1919-ben szerkesztője. A fővárosban nősült meg, felesége Légrády Brigitta volt. Az első világháborúban frontszolgálatot teljesített, súlyos sérülései miatt fél lábát elvesztette. 1922-ben hírlapírói pályafutását a Pesti Hírlap szerkesztőségében folytatta, ahol 1926-tól belső munkatárs, majd a külpolitikai rovat vezetője volt 1944-ig. Széles körű publicisztikai tevékenysége mellett jelentős történetírói munkásságot

végzett. 1931-ben szabadelvű nézeteket valló polgári politikusként csatlakozott a Független Kisgazda Földműves és Polgári Agrárpárt bp-i szervezetéhez. 1945 tavaszán beválasztották Bp. ideiglenes törvényhatósági bizottságába. Az 1945. nov. 4-én megrendezett nemzetgyűlési választásokon a Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyei választókerületből került be a Nemzetgyűlésbe. A koalíciós időszak két kormányában, Tildy Zoltán, majd Nagy Ferenc kabinetjében, 1945. nov. 15-től 1946. nov. 20-ig tájékoztatásügyi miniszter volt. 1946. márc.-ban átvette pártja központi lapjának, a Kis Újságnak a felelős szerkesztését, melyről 1946. júl.-ban lemondott. 1947 nyarán az FKGP politikai irányváltozása miatt kilépett a pártból, s a Balogh István vezette Független Magyar Demokrata Párthoz csatlakozott. Ismét elindult a képviselő-választásokon, de ezúttal nem került be a törvényhozásba. 1946 és 1948 között a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdaság-tudományi Karán a gazdaságtörténet tanára volt. 1945-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választották, négy évvel később visszaminősítették tanácskozó taggá. Teljes jogú tagságát csak 1989-ben állították vissza. 1946. szept.-től a Kossuth-emlékbizottság tiszteletbeli elnöke, a következő évben a Hadviseltek Gazdasági Szövetkezet elnöke lett. 1947-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje kitüntetését. Fontosabb művei: *Hobbes és az újkori abszolutizmus* (Bp., 1910); *A nemzetközi szocializmus válsága* (Bp., 1920); *A liberalizmus történelme. Gazdasági és politikai tanításai.* (Bp., 1926); *A magyar országgyűlés története* (szerk., Bp., 1927); *Az utolsó száz év története* (Bp., 1931);

A legújabb kor világtörténete (Bp., 1932); A legújabb kor gazdaságtörténete (Bp., 1935); Magyarország története (Bp., 1942); II. Rákóczi Ferenc (Bp., 1943); Az Észak-Amerikai Egyesült Államok tegnap és ma (Bp., 1945); Mit kell tudni a demokráciáról? (Bp., 1946). Irodalom: Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története III. 1936. 83.; Magyar Életrajzi Lexikon Bp. 1967. 92.; Vida István-Vörös Vince: A Független Kisgazdapárt képviselői 1944-1949. Magyar Életrajzi Lexikon. Bp., 1991. 11-12.; Bölöny József: Magyarország kormányai 1848-1992. Bp., 1992. 238., 257.; Az 1945. évi november 29-re Budapestre összehívott Nemzetgyűlés almanachja. 1945. november 29-1947. július 25. Főszerkesztő Vida István. Bp., 1999. 36.; Új Magyar Életrajzi Lexikon Bp., 2001. 327. Kép: TJM 20779.

Szabó Róbert-Szakál Aurél-Szalai Sándor

18. Macskási József (Kkh., 1897. nov. 6.-Kkh., 1990. júl. 30.) Apja Macskási Mihály földművelő és napszámos, anyja Torma Erzsébet volt. Az elemi iskola befejezése után munkába kellett állnia. Mezőgazdasági robotosként dolgozott, majd családját kubikus munkával, cséplőmunkásként és kosárfonásból tartotta el. Az első világháborúban frontkatoná volt az orosz hadszíntéren, ahol 1917-ben hadifogságba esett. 1918 őszén tért haza, 1918. nov. 24-én belépett a Kommunisták Magyarországi Pártjába. 1919 aug-ban a Tanácsköztársaság kkh-i eseményeiben játszott szerepe miatt rendőrségi nyilvántartásba került, de ennek ellenére tevékeny szereplője volt a Horthy-korszak helyi munkásmozgalmának. 1919-ben Kiskunmajsán megnősült, felesége Gubu Mária öt gyermekük – Erzsébet (1918-1975), József (1920-1977), Jolán (1922-), Ferenc (1931-1989), Sándor (1939) – nevelésével foglalkozott. 1944. okt. végén, Kkh. felszabadítását követően a helyi közigazgatás és a termelés egyik újrarendítője volt. 1944. dec. 18-án szülővárosa jelölte az Ideiglenes Nemzetgyűlés képviselőjének. 1945 tavaszán beválasztották az Országos Földbirtokrendező Tanácsba, bekapcsolódott a földreform végrehajtásának munkájába. Az 1945. nov. 4-én megrendezett nemzetgyűlési választásokon Magyar Kommunista Párt képviselőjelöltjeként a Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyei listájáról került be a törvényhozásba. A következő választásnál, 1947. aug. 31-én pótképviselő lett, de már nem került be a parlamentbe. Az MKP III. kongresszusán, 1946-ban küldött volt. 1949. jún.-ban, még a birtokrendezés ügyeivel foglalkozott, amikor kinevezték a Gyulán megalakult Körös-vidéki Öntöző Vállalat élére, majd a Kiskunfélegyházi Vegyipari Gépgyárban dolgozott. Az 1950-es években családgyesítési kérelmére válaszul a pártközpont indoklás nélkül nyugdíjaztatta. Kkh-on pártbizottsági és népfrentbizottsági tagként még továbbra is évekig tevékenykedett. Számos állami kitüntetést – többek között Magyar Szabadság Érdemrendet, a Felszabadulási Jubileumi Emlékérmét – kapott szakmai és politikai munkássága elismerésül. 1975-ben Kkh. város díszpolgárává választotta. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. Irodalom:

Az 1944. évi december hó 21-re Debrecenbe összegyűlt, majd később Budapestre összehívott Ideiglenes Nemzetgyűlés almanachja. 1944. december 21.-1945. november 29. Főszerkesztő Vida István. Bp., 1994. 274.; Az 1945. évi november 29-re Budapestre összehívott Nemzetgyűlés almanachja. 1945. november 29- 1947. július 25. Főszerkesztő Vida István. Bp., 1999. 348-349. Kép: TJM 20779.

Szabó Róbert

19. Nagy Szeder István (Kkh., 1907. márc. 8.-Kkh., 1994. júl. 26.) építészmérnök, politikus, helytörténész. Nagy Szeder István építész, Kkh. város levéltárosa,

helytörténésze és Erdélyi Emília legidősebb gyermeke. Római katolikus vallásban nevelkedett. 1934-ben nősült meg szülővárosában, felesége Bálint Anna. Gyermeük nem született. A halasi református gimnáziumban érettségizett 1925-ben, majd Bp-en a Magyar Királyi József Nádor Műegyetem és Közgazdaság-tudományi Egyetem Építészmérnöki Karán tanult tovább. Anyagi nehézségek miatt az egyetemet több alkalommal félbeszakította, ezért csak 1940-ben szerezte meg építészmérnöki oklevelét. 1931-1932-ben a szegedi Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetemen jogi tanulmányokat folytatott. 1926-tól Kkh. város főmérnöke mellett dolgozott, városi szakdíjnok beosztásban

földmérői feladatokat látott el. 1933-tól már műszaki ellenőr lett. Az apai példát követve építési pályára indult, kutatta szülővárosa régmúltját, aktív közéleti szereplő lett. 1930-ban belépett a Független Kisgazda, Földműves és Polgári Pártba. A következő évben részt vett a Gömbös Gyula országgyűlési képviselőjelöltsége ellen tiltakozó tüntetésen, valamint a kisgazdapárti választási előkészületeken. 1935. márc. 30-án az országgyűlés képviselő-választáson a városban a kisgazdák bizalmija. 1935. dec. 22-én maga is elindult a városi törvényhatósági választáson, de nem került be a város vezetésébe. 1936-ban elbocsátották városházi állásából. Megélhetését a Mérnöki Kamara földmérői engedélye megszerzése után térképezési és földmérői, birtokrendezési és ingatlanrendezési mérnöki munka elvégzésével biztosította. 1940-ben magánmérnöki irodát nyitott lakásán. 1944. okt.-ben az újjáalakult FKGP kkh-i szervezetének nagyválasztmányi tagja és intézőbizottsági elnöke lett. 1945 tavaszán felkérték a pártszervezet vezetésére, majd 1945 nyarán a párt helyi elnökének jelölték. Bekerült az FKGP vármegyei nagyválasztmányába, és az országos nagyválasztmányba is. A párt képviselője a városi nemzeti és a földosztó bizottságban. Tevékeny szerepe volt az FKGP 1945. nov-i választási sikerében Kkh-on. A „halasi norma” szerint szervezett Kiskunhalasi Független Kisgazdapárt jelentős eredményeket ért el, de Nagy Szeder Istvánt a balra húzó felső pártvezetés

végül 1947. aug. 9-én kizárta a Kisgazdapártból. Kisgazda tagságának hangsúlyozásával a Magyar Függetlenségi Párthoz csatlakozott. 1947. aug. 31-én az országgyűlési választásokon a párt Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyei listájáról került be a törvényhozásba, Szept. és okt. folyamán hívei (egyszerre vagy száz ember) jelenlétükkel védték, kísérték, hogy elkerüljék letartóztatását. Mandátumát 1947. nov. 20-án az Országos Választási Bizottság törvénytelen úton megsemmisítette. Két napon belül letartóztatták, s a Buda- Dél internálótáborba vitték. 1948. dec. 4-én szabadon engedték, szülővárosában rendőri felügyelet alá helyezték, amelyet 1950. ápr. 3-án oldottak fel. Meghurcolása miatt az 1950-es évek első feléig nem foglalkozott a város közügyeivel, csak 1955-1956-ban tartott helytörténeti előadásokat a Thorma János Múzeumban. Az 1956-os forradalom eseményeibe okt. 29-én kapcsolódott be. Reile Géza tanácselnök kérte fel, hogy vegyen részt a város vezetésében, mivel az okt. 27-i halálos kimenetelű sortűz óta nagy volt a nyugtalanság Kkh.-on. Nagy Szeder István egyik feltétele az volt, hogy 48 órán belül tartsanak önkormányzati választásokat a városban. Okt. 31-én a kb. 7000 fős felvonuláson beszédet mondott. Nov. 1-jén megtartották a szavazást, melyet a városi tanács bonyolított le. Az FKgP elsőprő főlényvel nyerte a választást (76%), a kommunista párt néhány százalékot kapott. Nov. 3-án újjáalakították a kisgazdapártot, vezetője Nagy Szeder István lett. Nov. 23-án megemlékezést szervezett a forradalom egy hónappal korábbi kitörésének emlékére. 1956. dec. és 1957. jan. között a kkh-i református egyházzal együtt a pesterzsébeti Pacsirtatelep gyermekei javára élelmiszergyűjtést szervezett és részt vállalt az összegyűjtött javak szétosztásában. 1957. febr. 5-én letartóztatták, Kecskemétre szállították, ahol 1958. márc. 24-én a Kecskeméti Megyei Bíróság a népköztársaság megdöntésére irányuló szervezkedés vádjával három év börtönre, a közügyektől való 5 évi eltiltásra és teljes vagyonek Kobzásra ítélte, két évre kitiltotta a város területéről. Másodfokon a Legfelsőbb Bíróság 1958. nov. 25-én 2 év és 4 hónapra mérsékelte büntetését. A börtönben a Bp-i Országos Börtön Mérnöki Iroda vezetője volt. 1959 elején szabadlábba helyezték. Szabadulása után Kiskunmajsán dolgozott (Vegyes Építő KTSZ 1961-1963, Kiskunmajsa és Vidéke Vizgazdálkodási Társulat 1963-1972). 1974-től magántervezői engedélyt kapott, ugyanakkor 1976. évi nyugdíjazásáig a Kkh. és Vidéke Sütőipari Vállalat műszaki tanácsadójaként dolgozott. Mérnöki munkája mellett folytatta helytörténeti kutatásait: térképeket készített szülővárosa környékéről, helyismereti előadásokat tartott. A közélettől visszavonult, de a régi református temető 1975-ös felszámolásakor tiltakozott és levélben fordult az Elnöki Tanácshoz. Az 1980-as évek végétől több helytörténeti cikke jelent meg a Halasi Tükör és a Műhely Napló hasábjain. Számos munkája kéziratban maradt. A rendszerváltás idején, 1990-ben az általa alapított, rövid életű Halasi Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt elnöke, a helyhatósági választáson nem kerültek be a várost irányító testületbe. 1991. aug. 20-án szülővárosa diszpolgárának

választották. Sírja a katolikus temetőben található. Emlékét emléktábla őrzi. Lásd még Kiskunhalas almanach *Diszpolgárok* című fejezetében. Művei: Kiskunhalas megyei város (Határtérkép). 1:30 000. (Kkh., 1932); Kiskunhalas megyei város belterülete térképe az Öregszőlőkkel. 1:10 000. (Kkh., 1932); Kiskunhalas megyei város belsőségének kézi térképe 1:10 000. (Kkh., 1932); Kiskunhalas tanyatulajdonosainak betűrendes címtára. (Kkh., 1932.); Kiskunhalas megyei város (Határtérkép) 1:120 000. (Kkh., 1933). Irodalom: Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története III. 1936. 102.; Pajor Kálmán: Megemlékezés N.Sz.I.-ről. (= A Szilády Áron társaság Évkönyve 1994-95. Kkh., 1995. 59-65.); Szabó Róbert: Az 1956-os forradalom kronológiája. Kiskunhalas, 1956. október 23.-november 4. (=Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez. Kkh., 1996).; Szabó Róbert: N.Sz.I. és a Független Kisgazdapárt kapcsolata, 1930-1947. (=Halasi Múzeum Emlékkönyv 1999. 169-174.); Tóth Ágnes szerk.: 1956 Bács-Kiskun megyei kronológiája és személyi adattára. Kecskemét, 2001. 715. 722. 724-727. 729. 731-736. 738. 740. 742-744. 745. Kép: Szilády Áron Társaság Évkönyve 1994-95. Kkh., 1995. 58.

Szabó Róbert-Szakál Aurél-Szalai Sándor

20. Bús Imre (Kkh., 1890. dec. 7.-Veszprém, 1980. febr. 8.) Szülei, Bús Imre kkh-i református gazdálkodó és Bacsó Mária. Az elemi iskola hat osztályát végezte el,

majd önképzéssel gyarapította ismereteit. 1911-ben Nagyváradra sorolták be huszárnak. Mielőtt leszerelt volna, kitört az első világháború. A háborúban a szerb fronton szolgált, majd az orosz frontra vezényelték, ahol megsebesült és hadifogságba esett. Szibériát, Kínát, Japánt és Mongóliát megjárva az YMCA amerikai keresztény segélyszervezet segítségével került haza 1921-ben. Hazatérésekor bekapcsolódott a családi gazdálkodásba, majd apja halálát követően, 1927-ben 21 hold örökölt földjén saját gazdaságot hozott létre. Fűzesen tanyát épített, erdőt telepített. Érdekelték a mezőgazdaság új lehetőségei, 1936-38-ban a *Köztelek* című lapban több írása jelent meg ezzel kapcsolatban.

1936-ban néhány hétig állami költségen Bajorországban tanulmányúton volt. Gazdasági sikereinek hatására megbízták 1940-ben a református egyház 160 holdas Szathmáry-féle birtokának vezetésével. A harmincas években a városi képviselő-testület tagja lett, s számos helyi egyesületben is vezető szerepre kérték fel. Részt vett a Hangya Szövetkezet helyi szervezetének munkájában. 1945-ben a református egyház presbitere, gondnoka volt, amikor belépett a Független Kisgazdapártba. Hamarosan a helyi szervezet alelnöke lett. A párt balra tolódásakor, 1947 nyarán pártjából kilépett és a Demokrata Néppárthoz csatlakozott. Az 1947. aug. 31-én

megrendezett országgyűlési választásokon Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyei választókerületből került be a törvényhozásba. Tagja volt a parlament földművelésügyi bizottságának. Országgyűlési beszédeiben, interjúkban mindig a tanyai lakosság érdekében hallatta szavát. A következő évben szülőhelyén családot alapított, felesége Kisari Mária, polgári iskolai tanár lett. Egyetlen gyermekük, Mária (1950-) erdőmérnök. 1948-ban szülőhelyén konzervgyár-szövetkezet megalakítását kezdeményezte. A törvényhozás feloszlata (1949) után rendőri felügyelet alá helyezték. 1951-ben a növekvő beadási terhek miatt földjét felajánlotta az államnak, ezután felesége tanári fizetéséből, s megmaradt 1200 négyszögöl kertjük jövedelméből éltek. 1956-ban részt vett a Független Kisgazdapárt helyi szervezetének újjáalakuló ülésén, de nem vállalt vezető szerepet a forradalomban. Az 1960-as évek elején még zaklatások érték, mert a szövetkezesítést ellenző földművesek szemében személye még mindig az egyéni gazdálkodást testesítette meg. Irodalom: Az idő élén jártak. Kereszténydemokrácia Magyarországon (1944-1949). Főszerkesztő Kovács K. Zoltán és Rosdy Pál. Bp., 1996. 136-137.; Révai Új Lexikona III. 1998. 805.; Köztelek 1938. ápr. 24. 33-34. sz. 377-378. Üzen a puszták népe. (Beszéd a kiskunhalasi gazdagyűlésen a földművelésügyi miniszter látogatása alkalmából.); Kalocsai Kis Újság 1945. A halasi kisgazdapárt elnökséget választott.; Hazánk 1948. febr. 20. 4. Kétmillió tanyai lakos érdekeinek védelmében. A belügyi költségvetés tárgyalásán a tanyai lakosság érdekében mondott beszéde; Hazánk. 1948. márc. 5. Öt perc a folyosón. (Interjú Bús Imrével.); Hírek. 1948. ápr. 7. 3. Bús Imre Kiskunhalas országgyűlési képviselője cím alatt a Konzervgyár Szövetkezet vasárnapi nagygyűléséről; Hazánk 1948. jún. 26. 2. Amiről a pártban beszélünk; Beszéd a Konzervgyár létesítése érdekében (Kézirat Bús Máriánál.); Bús Mária: B.I. életútja. (Kézirat.) Kép: TJM F23175. *Darányi Mária-Szabó Róbert*

21. Harnóczy Kálmán (Kkh., 1898. dec. 14.-Kkh., 1968. márc. 1.) A Harka- és Kötönypusztán 123 holddal rendelkező Harnóczy Kálmán és Krammer Zsuzsanna egyetlen gyermeke. Az alapfokú iskolák elvégzése után beiratták a helyi református gimnáziumba, de a világháború miatt csak 1919-ben tette le érettségi vizsgáit. 1916-ban katona lett, az orosz frontra vitték, ahol 1916. dec.-ben hadifogságba esett. Különböző gyűjtőtáborokban őrizték, csak 1918. máj.-ban került haza, de 1918. okt. végéig még katonai szolgálatot teljesített. 1920-ban újra mundért öltött, bevonult a nemzeti hadseregbe, ahonnan két évvel később leszerelt. 1922-ben szülővárosában nősült meg, felesége Babenyecz Irén. Gyermekekük nem született, egy nevelt lányról gondoskodtak. A családi birtokon gazdálkodott, s bekapcsolódott a helyi közéletbe. Tagja lett a polgári olvasókörnek, később a Katolikus Legényegyletek Országos Testületében (KALOT) és a római katolikus egyházközségben tevékenykedett. Részt vett az aranykalászos gazdák mozgalmában, elvégezte tanfolyamukat. 1944. nov.-ben belépett a Független Kisgazdapárt helyi szervezetébe, másfél évvel később, 1946.

febr.-ban a párt kkh-i szervezetének nagyválasztmányi tagja és alelnöke lett. Az FKGP képviselője volt a városi igazolóbizottságban. 1945-ben, miután birtoka nagy részét felosztották, a megmaradt földjén gazdálkodott. 1947 nyarán a Demokrata Néppárthoz csatlakozott, képviselőjelöltséget vállalt a párt Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyei listáján. Az 1947. aug. 31-én megrendezett országgyűlési választásokon pótképviselő lett, csak 1948. aug. 4-én hívták be a törvényhozásba. Megbízatásának megszűnése után szülőhelyén gazdálkodott. 1950-ben a honvédség részére városi házát lefoglalták, saját tulajdonú földjét betagosították. Rokonai gondoskodtak róla, alkalmi munkákból élt, felesben kukoricát termesztett egy

hold bérelt földterületen. Bár a politikától végleg visszavonult, a rendőrség állandó megfigyelés alatt tartotta. Irodalom: Az idő élén jártak. Kereszténydemokrácia Magyarországon (1944-1949). Főszerkesztő Kovács K. Zoltán és Rosdy Pál. Bp., 1996. 146-147. Kép: TJM F23174.

Szabó Róbert

22. Varga Jenő (Hajdúböszörmény, 1913. márc. 4.-Bp., 1986. szept. 19.) dr., 1954-től 1971-ig Kkh. város megyei tanács tagja, 1967-től 1971-ig egyben országgyűlési képviselője is volt. Eredményes segítséget nyújtott Halas város iparának megteremtésében, meglévő ipari üzemeinek fejlesztésében. Közreműködésével a lakásépítések száma növekedett. 1975-ben Kkh. város díszpolgára lett. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. Irodalom: Lehóczki György: Kiskunhalas díszpolgárai 1871-2002. (Kézirat, TJM 20525). *Gyarmati Andrea*

23. Nagy Csaba (Máramarossziget, 1943. okt. 6.-Szeged, 1992. jan. 22.) vājár, tanácselnök. Édesapja Nagy Sándor könyvelő, édesanyja Gruman Ibolya óvónő

volt. 1944-ben jöttek át Magyarországra, 1945-ben édesapja Csolyospáloson jegyzői kinevezést kapott, és ekkor költöztek a településre. 1958-ban fejezte be általános iskolai tanulmányait Kiskunmajsán. 1958-ban Móron folytatta tanulmányait vājár iskolában, ahol 1961-ben vājárként végzett. Még ebben az évben beiratkozott a Tatabányai Bányaiipari Akadémia és Mélyfűróipari Technikumba, ahol 1965-ben technikus oklevelet szerzett. 1965 nyarán állt munkába Komlón, a Béta aknán aknászként. 1966-ban megnősült, felesége Károly Mária halasi lakos lett. Gyermekük Orsolya (1975) és Enikő (1977). 1967-ben visszaköltöztek Kkh-ra. A Vízmű Vállalatnál kútúró, majd művezető lett. 1975-ig

művezető, 1975-től 1977-ig az igazgatási osztály titkársági csoportvezetője, majd 1977-től 1982-ig igazgatási osztályvezető volt. 1966-67-ben elvégezte a marxista-leninista középiskolát, 1969 és 1971 között az esti egyetemet, és 1971-1976 között az esti egyetem szakosító tagozatát. 1971 és 1980 között két ciklusban Kkh. város országgyűlési képviselője volt. 1982. máj. 1-től Kiskunmajsán először megbízott tanácselnökként, majd megválasztott tanácselnökként dolgozott. Rövid, súlyos betegségben hunyt el Szegeden. Kkh-on a református temetőben temették el. Forrás: Halasi Hírek 1975. jan. 1.; Családtagjai közlése. Kép: TJM 20822.

Lehóczki György

24. Hegedűs Zsuzsanna (Kkh., 1961. jan. 6.-) Édesapja Hegedűs János, édesanyja Hegyi Mária. Általános iskolai tanulmányait a kkh-i Fazekas Gábor Utcai

Általános Iskolában végezte, majd az Ipari Szakmunkás-képző Iskolában szerzett kötőipari konfekció szakmunkás bizonyítványt. 1976-tól a Halasi Kötőtárúgyárban, mint láncoló dolgozott. Közben elvégezte a gimnáziumot és érettségi bizonyítványt szerzett, majd ezt követően szakoktató lett a gyárban. 1980 és 1985 között Kkh. város országgyűlési képviselőjeként az országgyűlés legfiatalabb képviselője volt. Később munkahelye átalakult, létrejött az Ertex Német-Magyar Kötőipari Kft. A vállalat igazgatója szakmai fejlődése érdekében többször külföldi tanulmányútra küldte Osnabrück-be. Azóta is az Ertex Kötőipari Kft.-nél dolgozik. Kitüntetése: Könnyűipari Miniszteri Kitüntetés.

Forrás: Hegedűs Zsuzsanna közlése. Kép: TJM 20822.

Lehóczki György

25. Tóth Istvánné Farkas Irén (Kkh., 1941. okt. 19.-) Édesapja Farkas Dezső kovácmester, édesanyja Figura Erzsébet ápolónő. Az általános iskola elvégzése után

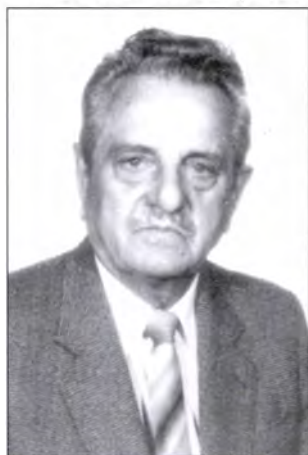

a kkh-i Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett 1961-ben. Ezután a halasi gyógyszertárakban, mint gyógyszerári asszisztens helyezkedett el, majd a Kaposvári Mezőgazdasági Főiskolán szerzett mezőgazdasági üzemmérnöki diplomát. 1964-ben férjhez ment Tóth István gépészmérnökhöz. Házasságukból István (1966-1975) és Péter (1974) nevű fiaik születtek. István fiuk betegsége miatt szervezte meg Kkh-on a Mozgássérült Gyermekek Intézetét a Nemzetközi Pető Intézet első vidéki részlegeként, a város lakosainak támogatásával. Az 1985-90 között az első kettős jelölésű választáson Kkh. országgyűlési képviselőjévé választották, ahol az egészségügyi

és szociális bizottságban dolgozott. Számos indítvánnyal vett részt főleg a betegekkel, mozgássérültekkel kapcsolatos törvények kezdeményezésében. 1993-ban – mentálhigiénés szakosító oklevél megszerzése után – a város vezetése megbízta a Családsegítő Szolgálat megszervezésével, amelynek aztán vezetője is volt 12 éven át, nyugdíjazásáig. Ez idő alatt épült ki a Szolgálat keretei között az ifjúsági átmeneti szálló az állami gondozásból kikerült fiatalok számára, a férfi hajléktalan szálló, krízisotthon családok részére, illetve családok átmeneti otthona. 1999-ben mediációs (fájdalommentes konfliktus-kezelés) alapképzésben vett részt. Megszerzett ismereteit, tapasztalatait továbbra is a város rendelkezésére szeretne volna bocsátani, ezért létrehozta az Albert Schweitzer Segítő Szolgálat Alapítványt (1999). A református presbitérium tagja. Cikkei és tanulmányai szakmai (szociális) folyóiratokban jelentek meg. Kitüntetései: Munka Érdemrend bronz fokozata (1984), a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje (1992).

Gyarmati Andrea-Lehóczki György-Tóth Ilona

26. Horváth László (Földeák, 1923. jún. 13.-) dr., állatorvos. Édesapja Horváth László asztalos kisiparos, édesanyja Kurunzi Anna volt. 1980-ban feleségül vette

Sárkány Erzsébet műtőasszisztenst, két gyermekük született: Ottó (1981) és Árpád (1986). Korábbi két házasságából egy lánya, Anikó (1950) és egy fia, László (1962) van. Az elemi iskolát Földeákon végezte, középiskolába 1934-1942 között Makón járt a Csanád Vezér Reálgimnáziumba, és itt is érettségizett. Bp.-en, a Magyar Agrártudományi Egyetem Állatorvostudományi Karán szerzett diplomát 1950-ben. Ezután 1952-ig az egyetem anatómiai tanszékén tanársegéd, majd 1953-ig az Országos Állategészségügyi Intézet általános körboncnoka. A kutatómunkával felhagyva 1956-ig Szőregen, Mórahalmon, Csanádpalotán vállalt községi állatorvosi állást. 1956-ban Csanádpalotán a Nemzeti

Bizottság vezetőjévé választották, amiért 1957-ben internálták, és izgatás vádjával hét hónapi börtönbüntetésre ítélték. A büntetést a szegedi Csillagbörtönben töltötte le. 1958-59-ben rendőri felügyelet alatt tartották, csanádpalotai állásából elbocsátották, útlevelét bevonták. 1959-ben segédmunkásként kezdett dolgozni Kkh-on, majd 1960-90 között állatorvosként tevékenykedett. 1962-1980 között városi főállatorvos volt, 1980-tól magánygyakorlattal rendelkező üzemi állatorvos, 1994-től nyugdíjas. 1991-től a Magyar Állatvédő Szövetség elnöke. 1956 után újra csak 1989-ben vállalt közeleti szerepet, amikor részt vett az FKgP kkh-i szervezetének létrehozásában. 1990-ben lépett be az FKgP-be. 1990-1994 között Kkh. országgyűlési képviselője. 1991-94 között a parlament Nemzetbiztonsági Bizottságának

titkára, majd alelnöke, 1992-93-ig az Állatvédő Egyesület országos elnöke, 1992-től az Egyesült Kisgazdapárt tagja, annak országos alelnöke, megyei elnöke, az Úszó és Gyógyúszó Egyesület Kiskunhalasi elnöke, a Megyei Állategészségügyi Kamara titkára, 1998-tól képviselő-testületi tag. Kitüntetés: Miniszteri dicséret (1968, 1971). Irodalom: Az 1990-ben megválasztott országgyűlés almanachja. Bp; 1992. 154.; Tóth Ilona: Ki kicsoda Kiskunhalason? Kkh., 1998. 29.

Gyarmati Andrea-Lehóczki György-Tóth Ilona

27. Várnai László (Kkh; 1951. jan. 25.-) dr.; növénytermesztő üzemmérnök, jogász. Édesapja Várnai (Welemirov) Iván vasutas, édesanyja Németh Erzsébet. 1975-ben

kötött házasságot Braun Zsófia pedagógussal. Az általános és középiskolai tanulmányait Kkh-on végezte, 1969-ben érettségizett a Szilády Áron Gimnáziumban. 1969-től 1972-ig a Kertészeti Egyetem Kertészeti Főiskolai Karán tanult. 1972-ben növénytermesztő üzemmérnöki diplomát szerzett. 1972-73-ban a Bács Megyei Állami Gazdaságok Szakszolgálati Állomásán dolgozott személyzeti vezetőként. 1973-1975 között elvégezte a BM Tartalékos Tiszti Iskolát Bp-en. 1975-től a Kkh-i Állami Gazdaság illetve jogutódja, a Halasvin Rt. dolgozója. Itt előadó, majd főelőadó lett. 1977-1982 között elvégezte a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi karát, 1990-ben általános jogi szakvizsgát tett. 1984-től az állami gazdaság igazgatási osztályvezetője, 1990-től jogtanácsosa. 1988-tól vezeti a gazdaság jogsegély szolgálatát. 1993-ban a cég munkavállalói az Rt. felügyelőbizottsági tagjává választották. 1992-től 1994-ig a dr. Monszpart László Egészségügyi és Szociális Alapítvány kuratóriumi elnöke. 1993-tól 1995 nyaráig a Kiskunhalasi Női Kézilabda Sportegyesület elnökségének tagja. 1972-től 1989-ig az MSZMP tagja, 1989-ben nem függetlenített vállalati pártbizottsági titkár volt. 1989. okt. 10-én belépett az MSZP-be, 1990-ig a kkh-i agrár-alapszervezet titkára. 1990 és 1994 között az MSZP kkh-i szervezetének az alelnöke. Az 1990. évi önkormányzati választásokon városi képviselővé választották. 1990-től 1994-ig a Jogi és Ügyrendi Bizottság és az Önkormányzati Bizottság tagja volt. 1994-től 1998-ig Kkh. országgyűlési képviselője volt. Az Országgyűlés alkotmány- és igazságügyi állandó bizottságának tagja. Az MSZP frakcióban a közjogi és ügyrendi munkacsoportban dolgozott. 1998 óta Kkh város alpolgármestere. Irodalom: Az 1994-ben megválasztott országgyűlés almanachja. Bp., 1996. 546.; Tóth Ilona: Ki kicsoda Kiskunhalason? Kkh., 1998. 67.

Gyarmati Andrea-Lehóczki György-Tóth Ilona

28., 29. Szabó Erika (Szentes, 1959. jan. 19.-) dr., jogász. Édesapja Szabó Mihály tanár, édesanyja Monszport Erika tanár. 1984 óta házas, férje Bezdán József vál-

lalkozó, reklámszakember. Gyermekei: Ditta (1987), Erika Anna (1992) és Tilla (1995). Az általános iskolát Csanyteleken és Szolnokon végezte. A szolnoki Varga Katalin Gimnáziumban tanult két és fél évig. Versenyszerűen sportolt, sportpályafutása érdekében a SZEOL kajak-kenu szakosztályába igazolt. 1977-ben a JATE Ságvári Endre Gyakorló Gimnáziumában érettségizett. Hat évig kajakozott versenyszerűen, 1977-ben ifjúsági válogatott lett, és első osztályú minősítést szerzett a felnőtt korosztályban. 1978-ban felvételt nyert a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karára, 1984-ben diplomázott. Jogtanácsosi szakvizsgát tett 1987-ben. 1984-85-ben a Pannonia Szörme Vállalat jogi

előadójaként dolgozott. 1985. aug.-ban Kkh-ra költözött, s 1990-ig, Városi Tanács szervezési és jogi osztályán volt jogi főelőadó. 1989. máj.-ban lépett be a Szabad Demokraták Szövetségébe. A kkh-i szervezet egyik alapító tagja, majd ügyvivője lett. 1989-től 1992-ig az SZDSZ országos tanácsának tagja, 1992-ben az SZDSZ Polgári Demokrata Platformjának alapító tagja. Az 1990. évi választásokon mandátumát pártja Bács-Kiskun megyei listájáról szerezte. 1990-től az Országgyűlés önkormányzati, közigazgatási, belbiztonsági és rendőrségi állandó bizottságának tagja volt. Az 1994. évi országgyűlési választásokon az SZDSZ jelöltjeként nem jutott mandátumhoz. 1994. jún.-ban kilépett pártjából. 1994. jún.-tól ismét jogi főelőadó volt Kkh-on a Polgármesteri Hivatalban. 1997. ápr.-tól egyéni ügyvédként dolgozott a városban. 1996-ban alapítótagja a Magyar Polgári Együttműködés Egyesületnek. 1996. júl.-ban belépett a Fidesz-Magyar Polgári Pártba, 1997. novben helyi elnöknek választották. 1998-tól Kkh. város országgyűlési képviselője. 1998. jún. 18-tól az Országgyűlés jegyzője, jún. 25-től az alkotmány és igazságügyi állandó bizottság tagja volt. A Fidesz-frakció alkotmányügyi munkacsoportjában dolgozott. Fő műve: Jegyzék az önkormányzatok és szerveik feladat- és hatásköréről (1991). Irodalom: Az 1990-ben megválasztott országgyűlés almanachja. Bp., 1992. 365.; Tóth Ilona: Ki kicsoda Kiskunhalason? Kkh., 1998. 53.; Az 1998-ban megválasztott országgyűlés almanachja.

Bp., 2001. 417.

Gyarmati Andrea-Lehóczki György-Tóth Ilona

30. Csatári József (Kkh., 1949. dec. 18.-) agrármérnök, birkózó-edző. Édesapja vitéz Csatári József tetőfedő mester és MÁV alkalmazott volt, édesanyja Budzsák Margit. 1975-ben házasságot kötött Maring Mártával. Gyermekei: Szimonetta Márta (1976), és József (1979). Általános és középiskolai tanulmányait Kkh-on

végezte, 1968-ban érettségizett a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Technikumban. 1971-ben fejezte be a kkh-i Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumot. Ezután üzemmérnöki kiegészítő képzésben vett részt Nagykanizsán, majd 1975-től a Debreceni Agrártudományi Egyetemen folytatott tanulmányokat, majd 1981-ben agrármérnöki diplomához jutott. 1982-ben a Testnevelési Főiskolán birkózó-edzői képesítést szerzett. 1988-tól 1991-ig a keszthelyi Pannon Agrártudományi Egyetemen tanult és növényvédelmi-agrokémiai szakmérnökként diplomázott. Nyolc évig első osztályú birkózó volt a kkh-i Birkózó Klub elnöke. 1973-ban a Helvéciai Állami Gazdaság agronómusaként kezdett el dolgozni Kkh-on.

Az Egyetértés Szövetkezethél helyezkedett el 1977-ben, majd az Állattenyésztési és Takarmányozási Felügyelőségen tevékenykedett, 1982-től a Kkh-i Állami Gazdaság szaktanácsadója volt. 1983-ban a kelebíai Rákóczi Csillaga Mezőgazdasági Szövetkezet főmezőgazdája, 1986-tól a kunfehértói Előre Mezőgazdasági Szövetkezet elnöke volt. Helyi, megyei, országos szakmai lapokba is publikált. 1986-ban belépett az MSZMP-be, ám három hónap után elhagyta a szervezetet. 1989-ben belépett a Független Kisgazdapárt kkh-i alapszervezetébe. 1990 őszén az önkormányzati választásokon a pártlistáról bejutott a kkh-i képviselő-testületbe, a pénzügyi, a gazdasági és a sportbizottság tagja lett. 1993-ban a Független Kisgazdapárt kkh-i szervezetének elnökévé választották. Az 1994. évi országgyűlési választásokon Kkh-on sikertelenül indult. 1994-től négy éven át a párt megyei alelnöke és a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének külsős tagja volt. Az 1998. évi országgyűlési választásokon az FKgP megyei területi listájáról jutott mandátumhoz. A Mezőgazdasági Állandó Bizottság alelnöke, az Agrárpiaci és szabályozási, majd a földhő albizottság tagja, a vidékfejlesztési albizottság tagja, illetve elnöke volt. 1999-2000 között részt vett a megfigyelési ügy parlamenti vizsgálatában. Az FkgP gazdasági munkacsoportjában dolgozott. 1998-ban az önkormányzati választásokon listáról került be a kkh-i képviselő-testületbe. Irodalom: Tóth Ilona: Ki kicsoda Kiskunhalason? Kkh., 1998. 11.; Az 1998-ban megválasztott országgyűlés almanachja. Bp., 2001. 83.

Gyarmati Andrea-Lehóczki György-Tóth Ilona

31. Zuschlag János (Kkh., 1977. máj. 7.-) történész. Édesapja Zuschlag János kőműves, édesanyja Bácskai Georgina Anna könyvelő. Az általános és középiskolát Kkh-on végezte, 1995-ben érettségizett a Szilády Áron Gimnáziumban. 1995-től az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara történelem szakos hallgatója volt, 2000. jún-ban szerezte meg diplomáját. Az egyetemi tanulmányai

során érdeklődése a rendszerváltás problémája felé fordult, ebből írta szakdolgozatát is (1989 a rendszerváltás éve). Jelenleg a magyarságtudat fejlődés-történetével foglalkozik. 1994-ben belépett a Magyar Szocialista Pártba. Politikai pályáját az Ifjú Szocialisták Mozgalmában kezdte. 1994-től 1998-ig Bács-Kiskun megyei elnök, 1995 szept.-től 1998-ig országos irodavezető, 1997. máj-tól 1998-ig országos elnök. 1998-2002 között országos ügyvezető elnök, 2002 óta elnökhelyettes. 1997-től a párt országos választmányának a tagja, 1998-tól Kkh-on városi elnökségi tag, 1999-től megyei ügyvivő. Az 1998. évi országgyűlési választásokon a Magyar Szocialista Párt országos listájáról került be a

Parlamentbe. 1998. júl. 25.-től a társadalmi szervezetek állandó bizottságának tagja, ezen belül 1998. okt. 21.-től az ellenőrzési albizottságban, 1999. febr. 11-től az oktatási, ismeretterjesztési, kulturális és művelődési feladatokat ellátó, tudományos tevékenységet végző szervezeteket támogató albizottságban, valamint 1998. dec. 8-tól az ingatlanjuttatási albizottságban dolgozott. 1999. febr. 11-től 1999. okt. 22-ig az egyszázalékos albizottság munkájában is részt vett. Az MSZP-frakció ifjúsági és modernizációs, valamint oktatási munkacsoportjában dolgozott. Irodalom: Az 1998-ban megválasztott országgyűlés almanachja. Bp., 2001. 524.

Gyarmati Andrea-Lehóczki György-Tóth Ilona

Kiskunhalas díszpolgárai 1871-2002

Lehóczki György

1.	gróf Ráday Gedeon	1871
2.	Kossuth Lajos	1892
3.	Jókai Mór	1893
4.	Beniczky Ferenc	1900
5.	Horthy Miklós	1920
6.	gróf Apponyi Albert	1921
7.	Bethlen István	1923
8.	báró dr. Prónay György	1927
9.	vitéz jákfai Gömbös Gyula	1932
10.	gróf Teleki Mihály	1939
11.	Jaross Andor	1939
12.	Thorma János (posztumusz)	1975
13.	Halász József	1975
14.	Macskási József	1975
15.	Török Imréné	1975
16.	dr. Varga Jenő	1975
17.	Trofimov Valentyin Nyikolajevics	1976
18.	dr. Kovács Tibor	1976
19.	Csorba Tibor	1985
20.	Garbai Sándor (posztumusz)	1987
21.	Bodor Tibor	1987
22.	Földes László	1987
23.	Puskás Sándor	1988
24.	Váci György	1988
25.	Nagy Szeder István	1991
26.	Vass Lajos	1992
27.	F. Nagy József	1993
28.	Sütő József	1994
29.	Berki Viola	1995
30.	dr. Szabó Miklós (posztumusz)	1996
31.	Manfred Raum	1997
32.	Diószegi Balázs	1998
33.	Miklósa Erika	1999
34.	Vincze Ferenc	2000
35.	Ádám Gyula	2002

1.

2.

1. gróf Ráday Gedeon

nagybirtokos, királyi biztos

(Pest, 1829. június 16. – Budapest, 1901. november 29.)

1871: Kiskunhalas város díszpolgára

1861–1865-ig a főrendi ház tagja, majd jegyzője. 1867-ben a Belügyminisztériumban osztálytanácsos és a rendőri osztály főnöke. 1869-ben az alsó-tiszai vidék közbiztonságának királyi biztosa, az ún. „betyárság” felszámolója.

Forrás: Magyar Életrajzi Lexikon II. 1969. 459. Nagy Szeder István: Kiskunhalas története II. 1993.272; Kép: Baji Etelka – Csorba László: Kastélyok és mánások Bp. 1994.93.

2. Kossuth Lajos

ügyvéd, kormányzó elnök

(Monok, 1802. szeptember 19. – Turin, 1894. március 20.)

1892: Kiskunhalas város díszpolgára

A nemzeti függetlenségért, a feudális kiváltságok felszámolásáért, s a polgári szabadságjogok biztosításáért vívott 19. századi küzdelem legnagyobb alakja. 1848-ban a Batthyány-kormány pénzügyminisztere, majd a Honvédelmi Bizottmány elnöke és 1849. április 14-től kormányzó elnök.

Forrás: BKML Kkh. 7819/1892. KGY. határozat; KKHÉ. XLIV. évf. 22. sz. 1944. március 17. 1.; Magyar Életrajzi Lexikon I. kötet 1967. 978–981.; Kép: Nagy képes milleniumi arcképcsarnok, Bp. 1999. 182.

3.

5.

3. Jókai Mór

író

(Komárom, 1825. február 18. – Budapest, 1904. május 5.)

1893: Kiskunhalas város díszpolgára

„Jókai Mórnak város díszpolgárának történt megválasztása egyszersmind a város egy utcájának Jókai Mór nevére leendő elnevezése tárgyában. Egyidejűleg tekintettel a közlött határozatra a mostani „Nádor utca” Jókai Mór utcává nevezetik el.”

Forrás: 38/1893. KGY. BKML Kkh. határozat. Magyar Életrajzi Lexikon; Kép: Magyar Nagylexikon Bp., 2000. 319.

4. Beniczky Ferenc

főispán

(Pest, 1833. január 6. – Budapest, 1905. május 14.)

1900: Kiskunhalas város díszpolgára

Forrás: 1691/1900. BKML Kkh. határozat; Halas és Vidéke I. évf. 9. sz. 1900. október 27. 1.

5. Horthy Miklós

ellentengernagy, kormányzó

(Kenderes, 1868. június 18. – Estoril, Portugália 1957. február 9.)

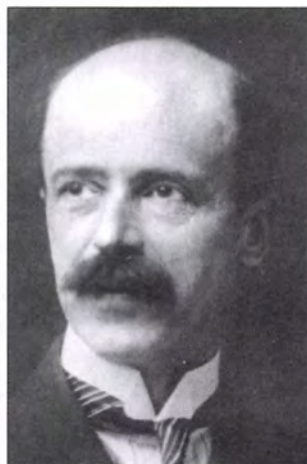
1920: Kiskunhalas város díszpolgára

Ferenc József szárnysegédje, 1918-ban az Osztrák–Magyar Monarchia flotta-parancsnoka. 1919-ben a szegedi ellenforradalmi kormány hadügyminisztere, majd a Nemzeti Hadsereg fővezére. 1920. március 1-jétől kormányzó.

Forrás: 1232/1920. KGY. határozat BKML; KKHÉ. XX. évf. 47. sz. 1920. november 24. 3.; Magyar Életrajzi Lexikon I. kötet 1967. 741.; Kép: Nagy képes milleniumi arcképcsarnok, Bp., 1999. 285.

6.

7.

8.

6. gróf Apponyi Albert

vallás- és közoktatásügyi miniszter

(Bécs, 1846. május 29. – Genf, Svájc 1933. február 7.)

1921: Kiskunhalas város díszpolgára

Jelentős konzervatív politikus, miniszter, nagybirtokos, az MTA tagja. 1906-1910 és 1917-1918 között vallás- és közoktatásügyi miniszter. Trianonban a magyar béke delegáció vezetője. 1923-tól haláláig Magyarország főkonzulátusa a Népszövetségben.

Forrás: 5300/1921. KGY. határozat BKML Kkh.; KKHÉ. XXI. évf. 22. szám. 1921. VI. 1. 2.; Magyar Életrajzi Lexikon I. kötet 1967. 47.; Kép: Nagy képes millenniumi arcképcsarnok, Bp., 1999. 250.

7. gróf Bethlen István

miniszterelnök

(Gyeneszeg, 1874. október 8. – Moszkva, 1946. október 5.)

1923: Kiskunhalas város díszpolgára

A Tanácsköztársaság kikiáltása után Bécsben az ellenforradalmi komitét egyik vezetője. A Horthy-rendszer jelentős politikusa, miniszterelnök (1921–1931), az MTA tagja.

Forrás: 6314/1923. KGY. határozat BKML Kkh.; KKHÉ. XXIII. évf. 45. sz. 1923. június 6. 2.; Magyar Életrajzi Lexikon I. kötet 1967. 206–207.; Kép: Nagy képes millenniumi arcképcsarnok, Bp., 1999. 289.

8. dr. báró Prónay György

országgyűlési képviselő

(Tápióság, 1887. március 21. – Gödöllő, 1968. december 19.)

1927: Kiskunhalas város díszpolgára

Kiskunhalas országgyűlési képviselője 1922-1930. (Lásd Kiskunhalas almanach: Országgyűlési képviselők.)

Forrás: 4468/927. KGY. határozat, BKML Kkh.

9.

10.

9. vitéz jákfai Gömbös Gyula

hivatásos katona, miniszterelnök

(Murga, 1886. december 26. – München, 1936. október 6.)

1932: Kiskunhalas város díszpolgára

1919-ben a Magyar Országos Véderő Egylet elnöke lett. 1923-ban megalakítja a Magyar Nemzeti Függetlenségi (Fajvédő) Pártot. 1929-től a Bethlen- és a Károlyi kormányban honvédelmi miniszter, 1932-1936 között miniszterelnök.

Forrás: 12373/1932. KGY. határozat BKML Kkh.; Magyar Életrajzi Lexikon I. kötet 1967. 613.; Kép: Nagy képes milleniumi arcképcsarnok, Bp., 1999. 301.

10. gróf Teleki Mihály

földművelődésügyi miniszter

(Budapest, 1896. április 20. – London, 1991. augusztus 20.)

1939: Kiskunhalas város díszpolgára

Kiskunhalas országgyűlési képviselője 1935-1944. (Lásd Kiskunhalas almanach: Országgyűlési képviselők.)

Forrás: 2420/1939 KGY határozat BKML Kkh.; Kép: TJM 20525

11. Jaross Andor

miniszter

(Komáromcsehi, 1896. május 23. – Budapest, 1946. április 11.)

1939: Kiskunhalas város díszpolgára

1935-től a prágai képviselőház tagja, az Egyesült Magyar Párt elnöke. 1938-1940 között a felvidéki ügyek tárcanélküli minisztere. A Sztójay-kormányban belügy-miniszter. A felszabadulás után a Népbíróság halálra ítélte, kivégezték.

Forrás: 2420/1939. KGY. határozat BKML Kkh.; Magyar Életrajzi Lexikon I. kötet 1967. 804.

12.

13.

12. Thorma János

festőművész

(Kiskunhalas, 1870. április 24. – Nagybánya, 1937. december 5.)

1975: Kiskunhalas város díszpolgára

„Kiskunhalas város szülötte, történelmi festészetünk kiemelkedő művésze, s természetfestészetünk megalapozója volt. Az „Aradi vértanúk”, a „Talpra magyar!”, a „Szenvedők” című festmények alkotója, aki művészetével azon fáradozott, hogy ébren tartsa a magyar szabadságmozgalmak eszméjét.”

Forrás: 5/1975. Tanács határozat PH Kkh.; Kép: Murádin Jenő: Thorma János 1848-as képei. 1998. 41.

13. Halász József

(Kiskunhalas, 1925. február 9. – Budapest, 1986. január 25.)

1975: Kiskunhalas város díszpolgára

„Kiskunhalas város felszabadulását követően elsők között kapcsolódott be az ifjúsági mozgalomba, a Halasi Ifjúsági Szervezet létrehozásában, kiszélesítésében, működésében igen eredményes tevékenységet fejtett ki. Kiskunhalasról elkerülve sem szakadt meg a kapcsolata szülővárosával.”

Forrás: 5/1975. Tanács határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

14.

15.

14. Macskási József

(Kiskunmajsa, 1897. november 6. – Kiskunmajsa, 1990. július 30.)

1975: Kiskunhalas város díszpolgára

„Már a felszabadulás előtt aktív tevékenységet fejtett ki a helyi földmunkásszervezet létrehozásában. A felszabadulást követően, mint az Ideiglenes Nemzetgyűlés tagja, majd az Országos Földbirtokrendező Tanács tagja kiemelkedő tevékenységet fejtett ki a helyi földmunkás mozgalom szervezésében, a városi agrárproletárok részére történő földosztásban.”

Forrás: 5/1975. Tanács határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

15. Török Imréné

csipkevarrónő

(Kiskunhalas, 1922. január 21.–)

1975: Kiskunhalas város díszpolgára

„1935-ben kezdte meg a halasi csipke varrását, melyet a Háziipari Szövetkezet keretében jelenleg is végez. Lelkes, mintagyűjtő tevékenységének köszönhető, hogy a háború idején elkallódott, illetve magánszemélyek birtokába jutott eredeti rajzok és mintadarabok jelenleg is felhasználásra kerülhetnek. E tevékenysége folytán jelenleg mintegy 2000 db-os mintakollekció áll a Háziipari Szövetkezet rendelkezésére. Nagy szeretettel és szorgalommal vesz részt a „Halasi Csipke”-varrás tanításában, s az eredeti rajzok további felkutatásában.”

Forrás: 5/1975 Tanács határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

16.

17.

16. dr. Varga Jenő

megyei tanács tag

(Hajdúböszörmény, 1913. március 4. – Budapest, 1986. szeptember 19.)

1975: Kiskunhalas város díszpolgára

„1954-től 1971-ig városunk megyei tanács tagja, 1967-től 1971-ig egyben országgyűlési képviselője is volt. Mint megyei tanács tag, később pedig, mint országgyűlési képviselő eredményes segítséget nyújtott Kiskunhalas város ipara megteremtésében, meglévő ipari üzemek fejlesztésében. Segítő közreműködésével lendült fel városunkban a lakásépítések üteme a második ötéves terv időszakában.”

Forrás: 5/1975. Tanács határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

17. Trofimov Valentyin Nyikolajevics

ezredes

(?–?)

1976: Kiskunhalas város díszpolgára

„1944. október 23-án a felszabadító szovjet csapatok élén elsőként lépte át városunk határát és századával felszabadította Kiskunhalas várost a fasiszta elnyomás alól. A II. világháború idején városunkban a Szovjetunió Vörös Hadserege által történt felszabadítása során hősiesség magatartást tanúsított.”

Forrás: 6/1976. Tanács határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

18.

19.

20.

18. dr. Kovács Tibor

polgármester

(Budapest, 1914. február 23. – Budapest, 1987. március 9.)

1976: Kiskunhalas város díszpolgára

„A felszabadulás utáni években városunk első demokratikus polgármestere volt, s kiemelkedő érdemeket szerzett a városi közigazgatás átszervezésében és a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének megalakításában. Az ő tevékeny közreműködésével készült el városunk első fejlesztési terve, amely – helyes elképzelésainél fogva – több középtávú tervünk alapját képezte.”

Forrás: 6/1976. Tanács határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20304

19. Csorba Tibor

festőművész

(Szepesváralja, 1906. március 15. – Budapest, 1985. szeptember 5.)

1985: Kiskunhalas város díszpolgára

„Csorba Tibor Lengyelországban élő magyar származású festőművésznak a magyar-lengyel barátság ápolásában szerzett kiemelkedő érdemeiért és Kiskunhalas város kulturális életének fellendítése érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként, „Kiskunhalas Város Díszpolgára” címet adományoz.”

Forrás: 28/1985. TH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 9848

20. Garbai Sándor

(Kiskunhalas, 1879. március 6. – Párizs, 1947. november 7.)

1987: Kiskunhalas város díszpolgára

„Garbai Sándor Elvtársnak, Kiskunhalas város szülöttének, a Tanácsköztársaság Elnökének, történelmet formáló munkásmozgalmi tevékenységéért, haladó politikai eszméinek elismeréseként.”

Forrás: 23/1987. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: Varga Lajos – Szabó Ágnes: Garbai Sándor 1987. 4.

21.

22.

23.

21. Bodor Tibor

színművész

(Kiskunhalas, 1921. február 11. – 2000. június 20.)

1987: Kiskunhalas város díszpolgára

„Bodor Tibor színművésznak, Kiskunhalas város szülöttének, színészi pályáján nyújtott tevékenysége, jelentős események alkalmával Kiskunhalas város kulturális életének színvonalasabbá tétele érdekében önzetlen fellépései elismeréseként.”

Forrás: 23/1987. Kth. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

22. Földes László

nyugalmazott vezérigazgató

(Kiskunhalas, 1914. július 27. – Budapest, 2000. június)

1987: Kiskunhalas város díszpolgára

„A Városi Tanács Földes László nyugalmazott vezérigazgatónak, a város szülöttének „Kiskunhalas Város Díszpolgára” címet adományozza, a nagyértékű vadászati gyűjteményének állandó kiállítás létrehozása céljából a város számára adományozása elismerésként.”

Forrás: 31/1987 Kth. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

23. Puskás Sándor

színművész

(Kiskunhalas, 1917. szeptember 29. – Budapest, 1991. április 4.)

1988. október 7.: Kiskunhalas város díszpolgára

„Puskás Sándor színművésznak, Kiskunhalas város szülöttének, több évtizedes művészi pályafutása alatt szülővárosához való kötődésért, a város kulturális életének fellendítése érdekében végzett tevékenysége elismeréseként.”

Forrás: 27/1987. Kth. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

24.

25.

26.

24. Váci György

könyvkötőmester

(Kiskunhalas, 1919. december 7. – Vác, 1995. február 18.)

1988. október 7.: Kiskunhalas város díszpolgára

„Váci György „Aranydíjas” könyvkötőmesternek, Kiskunhalas város szülöttének, mestersége művészi gyakorlása és az állandó kiállítás céljára a városnak adományozott páratlan értékű ipartörténeti gyűjtemény elismeréseként.”

Forrás: 27/1988. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

25. Nagy Szeder István

építészmérnök

(Kiskunhalas, 1907. március 8. – Kiskunhalas, 1994. július 26.)

1991. augusztus 20.: Kiskunhalas város díszpolgára

„A Képviselő-testület 1991. évben Nagy Szeder Istvánnak életműve alapján elismerésként Díszpolgári címet adományoz.”

Forrás: 139/1991. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: Temyák Jenő felvétele

26. Vass Lajos

nyugalmazott iskolaigazgató

(Kiskunhalas, 1921. augusztus 25. – Kiskunhalas, 1993. január 24.)

1992. augusztus 20.: Kiskunhalas város díszpolgára

„Kiskunhalas Város Képviselőtestülete „Díszpolgári” címet adományoz Vass Lajos nyugalmazott iskolaigazgatónak, a II. világháború halasi áldozatainak felkutatásáért, néptanítói munkásságáért.”

Forrás: 165/1992. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20304

27.

28.

29.

27. F. Nagy József

mérnök tanár

(Földes, 1925. február 13.–)

1993. augusztus 20.: Kiskunhalas város díszpolgára

„Kiskunhalas város Képviselőtestülete „Díszpolgári” címet adományoz F. Nagy József nyugalmazott pedagógusnak a mezőgazdasági szakképzésben, Kiskunhalas város helytörténetének kutatásában végzett kiemelkedő munkásságáért.”

Forrás: 168/1993. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

28. Sütő József

nyugalmazott középiskolai tanár

(Kiskunhalas, 1905. december 26. – Kecskemét, 1995. december 28.)

1994 augusztus 20.: Kiskunhalas város díszpolgára

„Sütő József nyugalmazott középiskolai tanárnak kiemelkedő pedagógiai tevékenységéért, várostörténeti jelentőségű tudományos munkásságáért.”

Forrás: 171/1994. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

29. Berki Viola

festőművész

(Kiskunhalas, 1932. május 5. – Budapest, 2001. március 26.)

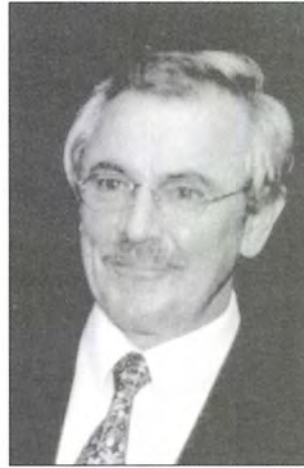
1995. augusztus 20.: Kiskunhalas város díszpolgára

„A képviselő-testület 1995. évben „Kiskunhalas Díszpolgára” címet adományozza Berki Viola Munkácsy-díjas, érdemes művész, festőnek Kiskunhalasról elszármazó kortárs magyar festőművész kimagasló tevékenységéért, szülővárosa iránti elkötelezettségéért, a város hírnevének öregbítéséért.”

Forrás: 100/1995. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

30.

31.

30. dr. Szabó Miklós

tanár

(Paks, 1938. november 11. – Kiskunhalas, 1994. június 7.)

1996. augusztus 20.: Kiskunhalas város díszpolgára

„A képviselő-testület dr. Szabó Miklós a Szilády Áron Gimnázium néhai igazgatójának, posztumusz Díszpolgári címet adományoz. Kiskunhalas városért folytatott sokrétű tevékenységéért, az itt élő emberek sorsának javításáért. A pedagógus és kulturális élet területén elért kiemelkedő eredményeiért.”

Forrás: 92/1996. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

31. Manfred Raum

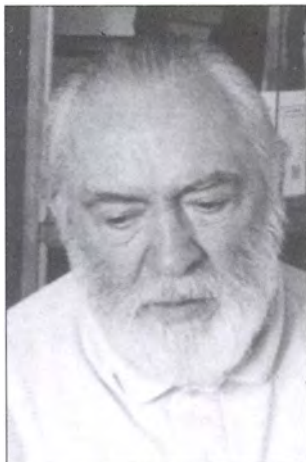
polgármester

(Neuendettelsau, 1941. március 26. –)

1997. szeptember 6.: Kiskunhalas város díszpolgára

„A képviselő-testület Díszpolgári címet adományoz Manfred Raum Kronach partnerváros polgármesterének. Kronach és Kiskunhalas városok közötti példaértékű partnerkapcsolat kialakításáért, a kulturális, sport és diákkapcsolatokban elért kiemelkedő eredményességéért.”

Forrás: 20/1997. KTH. határozat PH Kkh.; Hatalasi Tükör, 1997. szeptember 24. XI. évf. 38. sz. 4. p.

32.

33.

32. Diószegi Balázs

festőművész

(Kunszentmiklós, 1914. február 16.–Kiskunhalas, 1999. február 2.)

1998. május 6.: Kiskunhalas város díszpolgára

„A képviselő-testület Díszpolgári címet adományoz Diószegi Balázs Munkácsy-díjas festőművésznek: Kiskunhalas város hírnevét öregbítő művészi munkájáért, az alföldi paraszti élet megőrkítésében végzett elkötelezett életművéért.”

Forrás: 46/1998. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 17816

33. Miklósa Erika

operaénekesnő

(Kiskunhalas, 1970. június 9. –)

1999. május 6.: Kiskunhalas város díszpolgára

„A képviselő-testület Kiskunhalas város díszpolgára címet adományoz Miklósa Erika operaénekesnőnek, hazájának és szülővárosának elismerést szerző, kiemelkedő művészi tevékenységéért.”

Forrás: 40/1999. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

34.

35.

34. Vincze Ferenc

nyugalmazott tanácselnök
(Zólyom, 1916. május 7. –)

2000. május 6.: Kiskunhalas város díszpolgára

„A képviselő-testület Kiskunhalas város díszpolgára címet adományoz Vincze Ferenc nyugalmazott tanácselnöknek, Kiskunhalas város iparosítása, intézményrendszerének megújítása érdekében kifejtett magas szintű munkásságáért.”

Forrás: 43/2000. KTH. határozat PH Kkh.; Kép: TJM 20525

35. dr. Ádám Gyula

nyugalmazott közjegyző
(Kiskőrös, 1907. március 22. –)

2002. május 6.: Kiskunhalas város díszpolgára

„Dr. Ádám Gyula nyugalmazott közjegyző részére példamutató életviteléért, a helyi társadalom sok évtizedes szolgálatáért, szakmája magas szintű az emberi tisztességet mindenkor előtérbe helyező gyakorlásáért. Köszönetül azért, mert a törvények és rendelkezések alkalmazásakor a jogszabály mögött mindig látta az embert.”

Forrás: 1/2002 KTH. határozat. PH Kkh.; Kép: TJM 20525

„Kiskunhalas városért” kitüntetés 1979–2002*Lehóczki György*

1.	dr. Dunai Péter	1979
2.	Modok Balázs	1979
3.	Paczolay Gyula	1979
4.	Fazekas József	1980
5.	Vorák József	1980
6.	Diószegi Balázs	1980
7.	Vincze Ferenc	1981
8.	dr. Szentmiklósi László	1981
9.	Hirling József	1981
10.	Babud Imre	1982
11.	dr. Bereczki Lóránd	1982
12.	dr. Csetényi Artúr	1982
13.	Bodrogi Tibor	1983
14.	H.Béres Erzsébet	1983
15.	Sipos János	1983
16.	Fekete Dezső	1984
17.	Horváth István	1984
18.	Mészáros Imre	1984
19.	Katona István	1985
20.	Mácsai János	1985
21.	Tánczos Sándor	1985
22.	Tóth Abonyi Balázs	1986
23.	Szemerédi László	1986
24.	Márta Sándor	1986
25.	Béres László	1987
26.	dr. Gszelmann Ádám	1987
27.	Varró József	1987
28.	Gál Mihály	1988
29.	dr. Szabó Miklós	1988
30.	Vass Lajos	1988
31.	F. Nagy József	1989
32.	Rébék Benő	1989
33.	Orbán István	1989

34.	Balogh István	1992
35.	H. Béres Erzsébet	1993
36.	Martonosi Pál	1993
37.	Ternyák Jenő	1993
38.	Jeremiás Lajosné	1994
39.	Székely Tibor	1994
40.	Dósa István	1995
41.	Esztergominé Nagy Kálózi Lili	1996
42.	Halas Táncegyüttes	1996
43.	Szegedi Gábor	1996
44.	dr. Samir Rady	1996
45.	Csenki Ferenc	1997
46.	Lyra együttes	1997
47.	dr. Vizsmeg Sándor	1997
48.	Gyöngyi László	1998
49.	Rácz–Fodor Mihály	1998
50.	Baráth József	1999
51.	Levi Strauss Magyarország Kft.	1999
52.	dr. Makay László	1999
53.	Szatmári Julianna	1999
54.	Tabajdi József	1999
55.	Szanyi Béla	2000
56.	dr. Boda Valéria	2000
57.	Molnár Ferenc és felesége Pastrovics Etelka	2000
58.	Ferincz János	2000
59.	Klucsó Jenő és Lekrinszki Tivadar	2000
60.	Karai Benő	2001
61.	Katanics Gyula és a MÁV Fúvószenekar	2001
62.	Magyar Lajosné	2001
63.	Pozsgai János	2001
64.	Zag László	2001
65.	Bakaity István	2002
66.	Juhász Ágnes és Tóth Szilárd	2002
67.	dr. Kövecz Gyula	2002
68.	Rigó Béla	2002
69.	Szipán Ferenc	2002

1.

2.

3.

1. dr. Dunai Péter

ny. vb. elnökhelyettes

(Tiszafüred, 1921. július 25. – Kiskunhalas, 1991. augusztus 14.)

1979. augusztus 20.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„dr. Dunai Péter ny.vb. elnökhelyettesnek. Kiskunhalas város politikai és gazdasági fejlődése érdekében, a mezőgazdaság szocialista átszervezése és a mezőgazdasági szövetkezetek megerősítése érdekében kifejtett eredményes tevékenységéért.”

Forrás: 49/1979. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

2. Modok Balázs

nyugdíjas

(Kiskunhalas, 1914. december 18. –)

1979. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Modok Balázs nyugdíjasnak, Kiskunhalas város politikai és gazdasági fejlődése érdekében, az iparosítás területén kifejtett eredményes szervező és irányító tevékenységéért.”

Forrás: 49/1979. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

3. Paczoly Gyula

testnevelőtanár

(Budapest VIII., 1941. április 9. –)

1979. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Paczoly Gyula testnevelőtanárnak Kiskunhalas város tornasportjának fejlesztése és országos szintre emelése érdekében kifejtett eredményes tevékenységéért.”

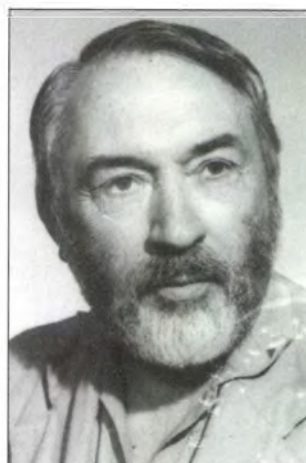
Forrás: 49/1979. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas Kép: TJM 20526

4.

5.

6.

4. Fazekas József

nyugdíjas

(Kiskunhalas, 1904. augusztus 27. – Kiskunhalas, 1980. szeptember 8.)

1980. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Fazekas József nyugdíjasnak Kiskunhalas város politikai, gazdasági fejlődése és társadalom szerkezetének alakításában több évtizeden át kifejtett tevékenysége elismeréséül.”

Forrás: 47/1980. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

5. Vorák József

nyugdíjas múzeumigazgató

(Makó, 1915. április 30. – Kiskunhalas, 1984. március 16.)

1980. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Vorák József nyugdíjas múzeumigazgatónak a több, mint 30 éves néprajzi- és helytörténeti munkássága – különösen a kiskunhalasi monográfia és csipkekönyv szerkesztésében való közreműködésének elismeréséül.”

Forrás: 47/1980. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

6. Diószegi Balázs

Munkácsy–díjas festőművész

(Kunszentmiklós, 1914. február 16. – Kiskunhalas, 1999. február 2.)

1980. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Diószegi Balázs Munkácsy–díjas festőművésznek, aki hosszú évek óta városunkban él, megőrkítette mindazon történelmi emlékeket, amelyből a jövő nemzedéke megismerheti elődei életformáját. Tevékenysége fontos láncszem a képzőművészeti életnek Kiskunhalas várossal való kapcsolatában. E munkássága elismeréséül.”

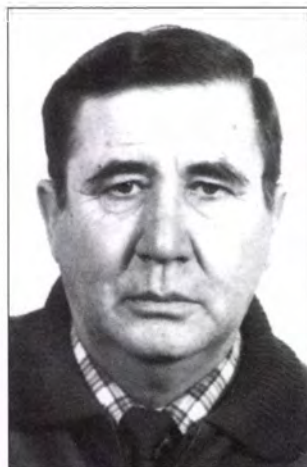
Forrás: 47/1980. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 17802

7.

8.

9.

7. Vincze Ferenc

nyugdíjas tanácselnök
(Zólyom, 1916. május 7. –)

1981: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Vincze Ferenc nyugdíjas tanácselnöknek, Kiskunhalas város szocialista fejlődése érdekében, az iparosítás, a foglalkoztatási gondok megoldása és a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén kifejtett kimagasló szervező és irányító tevékenységéért.”

Forrás: 65/1981. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

8. dr. Szentmiklósi László

osztályvezető főorvos
(Pesterzsébet, 1920. június 10. – Kiskunhalas, 1984.)

1981: Kiskunhalas városáért kitüntetés

„Dr. Szentmiklósi László osztályvezető főorvosnak, a lakosság egészségügyi ellátása színvonalának elemése érdekében, a sebészgenerációk felnevelésében nyújtott példamutató és kimagasló gyógyító tevékenységéért.”

Forrás: 65/1981. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

9. Hirling József

határőr alezredes
(Zebegény, 1928. január 19. –)

1981: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Hirling József határőr alezredesnek, a nemzetközi lovasversenyek szervezésében és irányításában, a város nemzetközi kapcsolatainak szélesítésében kifejtett kiemelkedő munkásságáért.”

Forrás: 65/1981. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

10.

11.

12.

10. Babud Imre

BIK Kirendeltségvezető
(Kiskunhalas, 1931. április 27. –)

1982: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Babud Imre BIK Kirendeltségvezetőnek a város közéletének formálása, a lakossági ellátás szervezése, a fiatalok lakásépítése terén nyújtott eredményes tevékenységéért.”

Forrás: 50/1982. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

11. Berezky Lóránd

művészettörténész
(Békés, 1940. augusztus 12. –)

1982: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dr. Berezky Lóránd művészettörténésznek a város lakossága képzőművészeti ismereteinek gyarapításáért, a kortárs magyar képzőművészek alkotásainak megismertetése terén végzett kimagasló eszmei és szakmai munkásságáért.”

Forrás: 50/1982. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

12. dr. Csetényi Artur

vezető főorvos
(Békés, 1910. november 26. Békés. – Kiskunhalas, 1995. november 21.)

1982: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dr. Csetényi Artur vezető főorvosnak az egészséges emberi környezet kialakítása és védelme terén kifejtett kimagasló több évtizedes munkásságáért.”

Forrás: 50/1982. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20304

13.

14.

15.

13. Bodrogi Tibor

nyugdíjas igazgató

(Szenttamás, 1923. április 30. –)

1983: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Bodrogi Tibornak a Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyárának nyugalmazott igazgatójának a város iparosítása terén kifejtett eredményes tevékenysége és kiemelkedő társadalmi munkássága elismeréseként.”

Forrás: 40/1983. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

14. Horváth Lászlóné Béres Erzsébet

illem- és tánctanár

(Kömlőd, 1903. május 27. – Kiskunhalas, 1999. augusztus 5.)

1983: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Horváth Lászlóné Béres Erzsébetnek, a Gózon István Művelődési Központ nyugalmazott igazgatójának kiemelkedő kulturális-nevelő és közletti tevékenysége elismeréseként.”

Forrás: 40/1983. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20304

15. Sipos János

(Kelebá, 1932. július 18. –)

1983: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Sipos Jánosnak a Bács-Kiskun Megyei Tanács VB. Kiskunhalasi Járási Hivatala Elnökének több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége és társadalmi munkássága elismeréseként.”

Forrás: 40/1983. vb. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas Kép: TJM 20526

16.

17.

18.

16. Fekete Dezső

főkönyvtáros

(Pély, 1925. március 6. – Bácsalmás, 1993. március 15.)

1984. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Fekete Dezsőnek a Város Könyvtár főkönyvtárosának, a városi helytörténeti munkában nyújtott kiemelkedő munkássága elismeréseként.”

Forrás: 8/1984. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20753

17. Horváth István

nyugalmazott testnevelő tanár

(Tompa, 1931. november 27. – Kiskunhalas, 1988. június 19.)

1984. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Horváth Istvánnak, a Kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium nyugalmazott testnevelő tanárának a „Szilády Kupa” alapítása és nemzetközi rangra emelése érdekében kifejtett tevékenysége elismerésül.”

Forrás: 8/1984. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

18. Mészáros Imre

ÁFÉSZ elnök

(Kiskunhalas, 1925. november 9. – Kiskunhalas, 1995. november 17.)

1984. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Mészáros Imrének a Kiskunhalas és Vidéke Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet Elnökének a város kereskedelmi életében több évtizeden át nyújtott kiemelkedő tevékenysége és társadalmi munkássága elismeréseként.”

Forrás: 8/1984. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20.256

19.

20.

21.

19. Katona István

(Kecskemét, 1933. augusztus 15. –)

1985. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetett
 „Katona Istvánnak a Kiskunhalas városi és városkönyéki megyei tanácsági csoport vezetőjének, az Állami Gazdaság igazgatójának, a nagyüzemi mezőgazdaság fejlesztése terén kifejtett eredményes tevékenységéért és kiemelkedő társadalmi munkásságáért, közösségformáló tevékenységéért.”

Forrás: 28/1985. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

20. Mácsai János

nyugalmazott igazgató

(Kalocsa, 1913. január 19. – Kiskunhalas, 1989.)

1985. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetett
 „Mácsai János nyugalmazott iskolaigazgatónak, 35 éves tanácsági tevékenysége során kifejtett átlagon felüli várospolitikai, városfejlesztési tevékenységéért, több évtizedes munkásmozgalmi és közéleti tevékenységéért.”

Forrás: 28/1985. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

21. Tánczos Sándor

nyugalmazott tanácselnök

(Szeged, 1926. szeptember 12. –)

1985. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetett
 „Tánczos Sándor nyugalmazott tanácselnöknek, a város szocialista fejlődése érdekében kifejtett kiemelkedő politikai, gazdasági és városfejlesztési tevékenységéért.”

Forrás: 28/1985. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

22.

23.

24.

22. Tóth Abonyi Balázs

szíjgyártómester

(Kiskunhalas, 1926. augusztus 1. – Kiskunhalas, 1999. január 19.)

1986. augusztus 20.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Tóth Abonyi Balázs elvtársnak, a BM. Határórség szíjgyártó mesterének, a szíjgyártó mesterség megőrzése és művészi szintre emelése érdekében kifejtett négy évtizedes tevékenységéért.”

Forrás: 22/1986. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

23. Szemerédi László

igazgató

(Kiskunhalas, 1938. április 7. –)

1986. augusztus 20.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Szemerédi László elvtársnak, a Kiskunhalasi Általános Művelődési Központ igazgatójának, a képzőművészet, a művészeti formák kiskunhalasi terjesztése, az esztétikai nevelés terén kifejtett kimagasló munkásságáért.”

Forrás: 22/1986. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

24. Márta Sándor

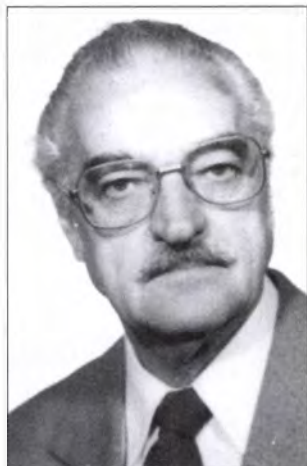
nyugdíjas mozdonyvezető

(Fényeslitke, 1927. május 14. – Kiskunhalas, 2000. március 31.)

1986. augusztus 20.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Márta Sándor elvtársnak, a MÁV nyugdíjas mozdonyvezetőjének, a MÁV Lokomotív Horgászegyesület horgászmasterének, a Sóstó természeti környezetének védelme, pihenőhellyé, horgászparadicsommá alakítása érdekében kifejtett 15 éves társadalmi tevékenységéért.”

Forrás: 22/1986. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

25.

26.

27.

25. Béres László

nyugalmazott gazdasági igazgató

(Alsódabas, 1918. november 2. – Kiskunhalas, 2002. július 19.)

1987: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Béres László elvtársnak, a Semmelweis Kórház nyugalmazott gazdasági igazgatójának kiemelkedő közéleti tevékenységéért, az új kórház építése és a nemzetközi lovasverseny megrendezésének kezdeményezése során kifejtett kiemelkedő tevékenységéért.”

Forrás: 23/1987. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

26. dr. Gszelmann Ádám

igazgató

(Soltvadkert, 1934. szeptember 7. –)

1987: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dr. Gszelmann Ádámnak, a Felsővárosi Általános Iskola igazgatójának, kiemelkedő szakmai, politikai, vezetői egyéniségéért, munkásmozgalmi és társadalmi tevékenységéért, Kiskunhalas város történelmi kutatásaiért, tudományos munkásságáért.”

Forrás: 23/1987. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

27. Varró József

határőr hadnagy

(Kóka, 1944. március 2. –)

1987: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Varró József Hőr hadnagy elvtársnak, a BM Határőrség Kiskunhalasi kerület lovasiskola parancsnok-helyettesének, kiemelkedő szakmai és nevelő munkájáért, nemzetközi és hazai lovasversenyeken elért kiemelkedő sporteredményeiért.”

Forrás: 23/1987. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

28.

29.

30.

28. Gál Mihály

alezredesnek

(Szank, 1931. augusztus 25. –)

1988. október 7.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Gál Mihály alezredes elvtársnak, a Kiskunhalasi Brinkus Lajos Munkásőregység parancsnokának, három évtizedes kiemelkedő munkásmozgalmi és közösségformáló tevékenységéért.”

Forrás: 27/1988. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

29. dr. Szabó Miklós

tanárnak

(Paks, 1938. november 11. – Kiskunhalas, 1994. június 7.)

1988. október 7.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dr. Szabó Miklós elvtársnak, a Bács–Kiskun megyei Pártbizottság első titkárának, Kiskunhalas város társadalmi, gazdasági és kulturális életének fellendítése érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért, a várospolitikai eredményes alakításáért.”

Forrás: 27/1988. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM

30. Vass Lajos

nyugalmazott igazgatónak

(Kiskunhalas, 1921. augusztus 25. – Kiskunhalas, 1993. január 24.)

1988. október 7.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Vass Lajos nyugalmazott iskolaigazgatónak, több évtizedes tanácsügyi tevékenysége során a külterületen élő lakosság érdekében kifejtett kiemelkedő közéleti tevékenységéért, az oktatás és közművelődés terén kifejtett eredményes munkásságáért.”

Forrás: 27/1988. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

31.

32.

33.

31. F. Nagy József

mérnök tanár

(Földes, 1925. február 13. –)

1989. augusztus 18.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„F. Nagy József mérnök tanárnak a környezetvédelmi területen több éve eredményesen végzett tevékenységéért.”

Forrás: 29/1989. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

32. Rébék Benő

tanács tag

(Kiskunhalas, 1914. április 14. – Kiskunhalas, 1990. november 14.)

1989. augusztus 18.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Rébék Benő tanács tagnak a több választási cikluson át végzett eredményes képviselői tevékenységéért, és a város külterületének fejlesztéséért.”

Forrás: 29/1989. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

33. Orbán István

elnök

(Kiskunhalas, 1939. augusztus 28. – Kiskunhalas, 1994. április 20.)

1989. augusztus 18.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Orbán István Fa- és Építőipari Szövetkezet elnökének kiemelkedő gazdasági, lakossági szolgáltatási tevékenységéért, és a város fejlesztésében szerzett érdemeiért.”

Forrás: 29/1989. th. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

34.

35.

36.

34. Balogh István

csillagász

(Kiskunmajsa, 1940. szeptember 15. –)

1992. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Balogh István csillagásznak a kiskunhalasi csillagászati amatőr mozgalom meghonosításáért, a városi lakosság használatára önréből kialakított csillagvizsgáló obszervatórium megvalósításáért, és a csillagászat terén végzett, országos elismertségű kutatómunkájáért.”

Forrás: 165/1992. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

35. Horváth Lászlóné Béres Erzsébet

illem- és tánctanár

(Kömlőd, 1903. május 27. – Kiskunhalas, 1999. augusztus 5.)

1993. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„H. Béres Erzsébet nyugalmazott illem- és tánctanárnak a népitánc és társastánc oktatásában, a város közművelődési tevékenységében végzett kiemelkedő munkásságáért.”

Forrás: 168/1993. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20304

36. Martonosi Pál

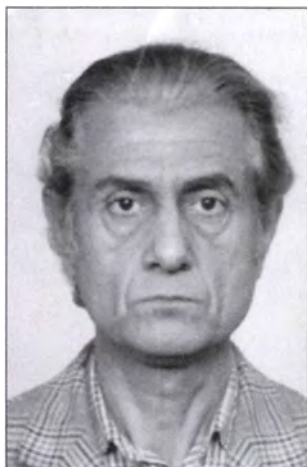
nyugalmazott könyvtárigazgató

(Zombor, 1916. június 16. –)

1993. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Martonosi Pál nyugalmazott könyvtárigazgatónak a város kulturális életének fejlődéséért, a könyv, az olvasás népszerűsítéséért, könyvtáralkotó munkásságáért.”

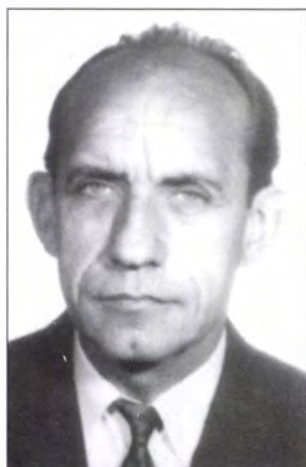
Forrás: 168/1993. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

37.

38.

39.

37. Ternyák Jenő

természetfotós

1993. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Kiskunhalas város nevezetesebb épületeinek, a környék védett növény- és állatvilágának megőrkítéséért, melyről megjelent könyve maradandó emléket állít a városnak.”

Forrás: 168/1993. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

38. Jeremiás Lajosné

nyugalmazott zenepedagógus

(Kiskunhalas, 1909. március 24. – Kiskunhalas, 2000. április 6.)

1994. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Jeremiás Lajosné nyugalmazott zenepedagógusnak, a városi élet kiemelkedő egyéniségének, a Zeneiskola alapításáért, több évtizedes pedagógiai tevékenységéért, a művészi zongorajátékáért.”

Forrás: 171/1994. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

39. Székely Tibor

építész–festőművész

(Budapest, 1935. december 25. –)

1994. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Székely Tibor építésznek, a városért önzetlenül végzett építészeti tevékenységéért, a város történeti képezének, a műemlék jellegű épületeinek megőrzéséért.”

Forrás: 171/1994. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

40.

41.

40. Dósa István

testnevelő tanár

(Kiskunfélegyháza, 1934. december 26. –)

1995. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dósa István testnevelő tanárnak Kiskunhalas versenysportjának fejlesztéséért, a diáksport iránti elkötelezettség jegyében végzett kiemelkedő sport pedagógiai tevékenységéért.”

Forrás: 100/1995. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

41. Esztergominé Nagy Kálózi Lili

(Kiskunhalas, 1918. június 8. –)

1996. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

A Képviselő-testület a Halasi Csipke jelenleg is aktív tervezőjének, Esztergominé Nagy Kálózi Lilinek, Kiskunhalas városért kitüntetést adományoz a munka területén elért eredményes tevékenységéért, a csipke sokszínű megjelenítése érdekében végzett kiemelkedő munkálkodásáért.

Forrás: 93/1996. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

42.

43.

42. Halas Táncgyűttes

Vezetője: Doktor László. Alakult: 1988-ban

1996. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„A Képviselő-testület a Halas Táncgyűttesnek Kiskunhalas városért kitüntetést adományoz a magyar néptánckultúra területén kifejtett kimagasló tevékenységéért, a bel- és külföldi fesztiválokon elért elismerésre méltó eredményeiért.”

Forrás: 94/1996. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: Szakál Aurél szerk.: Kiskunhalas album 1994. 39. kép

43. Szegedi Gábor

sportoló

(Budapest, XIII., 1953. október 27.–)

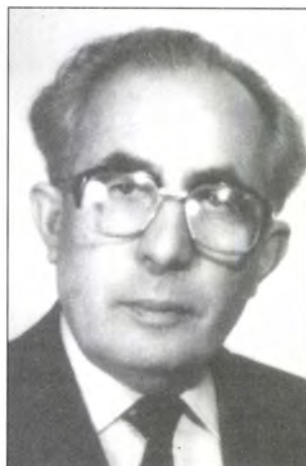
1996. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„A Képviselő-testület Szegedi Gábornak a kiskunhalasi lovas sport kiemelkedő alakjának Kiskunhalas városért kitüntetést adományoz a pusztai tizes hajtás egyedüli gyakorlásáért, a kettes fogat csoport világbajnokságáért, a város világhírvének öregbítéséért.”

Forrás: 95/1996. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

44.

45.

44. dr. Samir Rady

(El Beheira; Egyiptom, 1941. szeptember 3. –)

1996. augusztus 20: Kiskunhalas városért kitüntetés

„A Képviselő-testület dr. Samir Rady részére Kiskunhalas városért kitüntetést adományoz a növénynevelés területén elért több évtizedes tudományos munkásságáért, hazai és külföldi szakmai eredményeiért.”

Forrás: 96/1996. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

45. Csenki Ferenc

sportedző

(Kiskunfélegyháza, 1922. december 20. –)

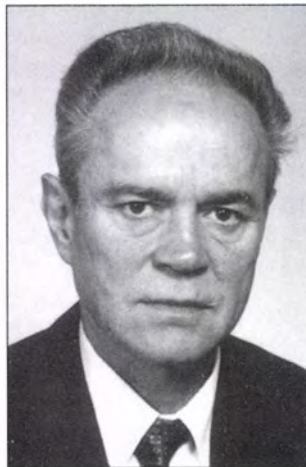
1997. május 6: Kiskunhalas városért kitüntetés

Évtizedeken keresztül végzett önzetlen sportedzői tevékenységéért, a szegénysorsú fiatal korosztály felkarolása, tehetséges sportolókká nevelése terén elért kiemelkedő munkásságáért.

Forrás: 20/1997. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

46.

47.

46. Lyra együttes

Vezetője: Csorvási Zoltán. Alakult: 1972-ben

1997. május 6: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Fennállásuk 20. évfordulójára, a város könnyűzenei és közművelődési életének ápolásában végzett kiemelkedő tevékenységükért”. Tagjai: Nagy Zoltán, Sebők Judit, Csorvási Zoltán

Forrás: 20/1997. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

47. dr. Vismeg Sándor

nyugalmazott főorvos

(Kiskunhalas, 1936. március 9. –)

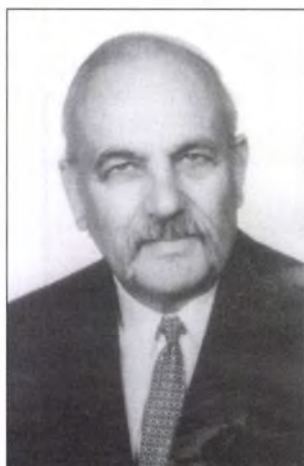
1997. május 6: Kiskunhalas városért kitüntetés

Több évtizedes tudományos és kiemelkedően eredményes gyógyító munkájáért, valamint aktív közéleti tevékenységéért.

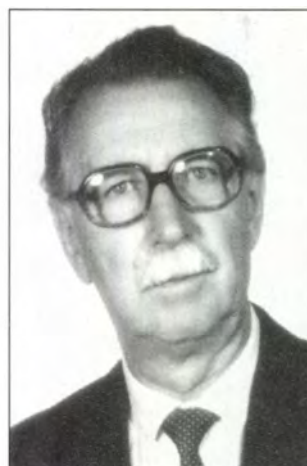
Forrás: 20/1997. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

48.

49.

50.

48. id. Gyöngyi László

ácsmester

(Kiskunhalas, 1930. április 3. –)

1998. május 3: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Ácsmestersége kiemelkedő színvonalú gyakorlásáért, annak tanításáért, a szakma szeretetének és követésének érdekében tett munkálkodásáért.”

Forrás: 46/1998. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

49. Rác–Fodor Mihály

Városvédő– és Városszépítő Egyesület elnöke

(Prónayfalva, 1939. április 2. –)

1998. május 3: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Kiskunhalas városért kitüntetést adományoz Rác–Fodor Mihály úrnak, a Városvédő– és Városszépítő Egyesület elnökének, Kiskunhalas város arculatának megőrzéséért, alakításában kifejtett tevékeny közreműködésért, valamint a szellemi értékek és örökségek felkutatásáért.”

Forrás: 46/1998. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

50. Baráth József

nyugalmazott pedagógus

(Pozsony, 1929. augusztus 1. –)

1999. május 2: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Baráth József nyugalmazott pedagógusnak, kiváló oktató–nevelő tevékenységéért, a város művészeti életének fejlődését szolgáló, eredményes munkásságáért.”

Forrás: 40/1999. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

51.

52.

51. Levi Strauss Magyarországi Kft.

1999. május 2: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Levi Strauss Magyarországi Kft-ben működő „Közösen a Közösségért” Team-nek, a városi civil közösségek, intézmények fejlődését segítő, kiemelkedő mértékű támogatásaiért.”

Forrás: 40/1999. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: Ferincz János

52. dr. Makay László

nyugalmazott kórházigazgató

(Baja, 1926. április 11. –)

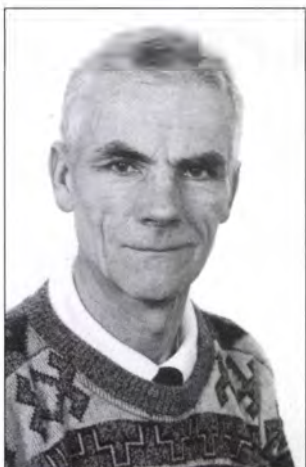
1999. május 2.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dr. Makay László nyugalmazott kórházigazgatónak a város egészségügyi helyzetének fejlesztése érdekében évtizedeken keresztül kifejtett kiemelkedő tevékenységéért.”

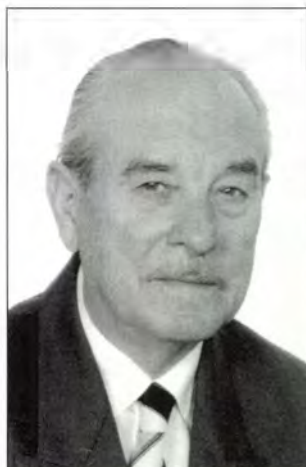
Forrás: 40/1999. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

53.

54.

55.

53. Szatmári Julianna

nyugalmazott vezető óvónő

(Hódmezővásárhely, 1910. október 3. –)

1999. május 2: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Szatmári Julianna nyugalmazott vezető óvónőnek kiemelkedő pedagógiai életútjáért, a felnövekvő nemzedékért és a szakma iránti elkötelezettségéből fakadó tartalmas munkásságáért.”

Forrás: 40/1999. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

54. Tabajdi József

sportoló

(Szabadszállás, 1941. október 2. –)

1999. május 2: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Tabajdi József sportolónak, a város hírnevének öregbítése során szerzett hazai és nemzetközi versenyeken elért kimagasló tevékenységéért.”

Forrás: 40/1999. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

55. Szanyi Béla

kőfaragó mester

(Kiskunhalas, 1925. február 4. –)

2000. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Id. Szanyi Béla kőfaragó mesternek a kiskunhalasi középületek és emlékművek elkészítésében és felállításában végzett önzetlen, példamutató munkásságáért.”

Forrás: 43/2000. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20.256

56.

57.

57.

56. dr. Boda Valéria

gyermekorvos

(Szolnok, 1932. december 14. –)

2000. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dr. Boda Valéria gyermekorvosnak a Kiskunhalason felnövekvő generációk példaeértékű, életcélnek minősülő egészség–megőrzéséért és gyógyításban végzett munkásságáért.”

Forrás: 43/2000. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

57. Molnár Ferenc és Molnár Ferencné Pastrovics Etelka

pedagógusok

(Kalocsa, 1938. június 6. – 1995. január 15.)

(Kiskunhalas, 1937. augusztus 15. –

2000. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetések

„Néhai Molnár Ferenc és felesége, Pastrovics Etelka pedagógus házaspárnak, több évtizedes, a kiskunhalasi tanyavilág általános iskoláiban múlhatatlan érdemeket szerzett oktatói, közművelődési munkásságáért.”

Forrás: 43/2000. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

58.

59.

59.

58. Ferincz János

fotográfus

(Csörnyeföld, 1948. december 19. –)

2000. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Ferincz János fotográfusnak, közel harminc éve a város helytörténeti gyűjteménye számára pótolhatatlan fénykép felvételeket biztosító, az ezredforduló Halas arculatát megörökítő munkásságáért.”

Forrás: 43/2000. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

59. Klucsó Jenő – Lekrinszki Tivadar

nemzetközi minősítésű kézilabda játékvezetők

(Kiskunfélegyháza, 1955. január 23. –)

(Üllés, 1952. február 3. –)

2000. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Klucsó Jenő – Lekrinszki Tivadar nemzetközi minősítésű kézilabda játékvezető párosnak, a helyi sportrendezvények színvonalát növelő, a város hírnevét öregbítő magasszintű sport-tevékenységéért.”

Forrás: 43/2000. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20527

60.

61.

62.

60. Karai Benő

szobafestő–mázoló

(Kiskunhalas, 1920. május 18. –)

2001. május 5: Kiskunhalas városért kitüntetés

„A szakmunka példamutató gyakorlásáért, a fiatal generáció oktatásáért és a szakmatisztelek érdekében több évtizedes megbecsült tevékenységéért.”

Forrás: 48/2001. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20304

61. Katanics Gyula

karnagy és a MÁV fúvószenekar

(Kiskunhalas, 1923. április 9. –)

2001. május 5: Kiskunhalas városért kitüntetés

„A város hírnevét öregbítő és a kulturális életének színvonalát emelő zenekar több évtizedes munkásságáért, a zene szeretetének és az emberi együttműködés példamutató bizonyításáért.”

Forrás: 48/2001. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20304

62. Magyar Lajosné

nyugalmazott pedagógus

(Hódmezővásárhely, 1931. augusztus 9. –)

2001. május 5: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Négy évtizedes lelkiismeretes és kiemelkedően eredményes pedagógiai tevékenységéért, a jövő generációja oktatása során tanúsított példaértékű szakmai munkásságáért.”

Forrás: 48/2001. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20304

63.

64.

65.

63. Pozsgai János

MOL Rt. nyugalmazott vezetője
(Gaborjánháza, 1945. január 23. –)

2001. május 5.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„A MOL Rt. helyi vezetőjének a város fejlődése érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért, a helyi közélet önzetlen támogatásáért és a lakosság kedvezőbb életkörülményeinek kialakításában kifejtett segítő közreműködéséért.”

Forrás: 48/2001. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

64. Zag László

nyugalmazott pedagógusnak
(Magyaregregy, 1934. február 10. –)

2001. május 5.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Kiemelkedően eredményes sportedzői tevékenységéért, hagyományteremtő sportrendezvények megvalósításáért és a nevelő-oktató munka példaértékű gyakorlásáért.”

Forrás: 48/2001. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20304

65. Bakai István

nyugalmazott ezredes
(Kiszombor, 1928. október 17. –)

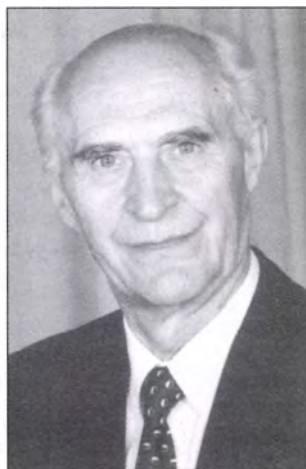
2002. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Bakai István nyugalmazott ezredesnek a kiskunhalasi laktanya egykori ember-séges parancsnokának, aki fáradtságot nem ismerően szerzett megbecsülést a nyugállományú, civil közösségbe tartozó halasi katonáknak. Köszönetül a hadisírok kialakításában és gondozásában végzett áldozatos munkájáért.”

Forrás: 1/2002. kth. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

66.

67.

66. Juhász Ágnes és Tóth Szilárd

táncosok és a Stúdió 2000 Táncegyüttes

(Kiskunhalas, 1968. március 21. –)

(Kiskunhalas, 1966. május 12. –)

2002. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„A stúdió 2000 Táncegyüttes közösségének – Juhász Ágnesnek és Tóth Szilárdnak a versenytánc terén elért országosan is kimagasló eredményeikért, a fiatal korosztályoknak a polgári társadalomra jellemző tánc- és viselkedéskultúra neveléséért. Köszönetül a jelentős nézőközönséget mozgató városi ünnepeken tanúsított sikeres közreműködésükért.”

Forrás: 1/2002 kht. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

67. dr. Kövecs Gyula

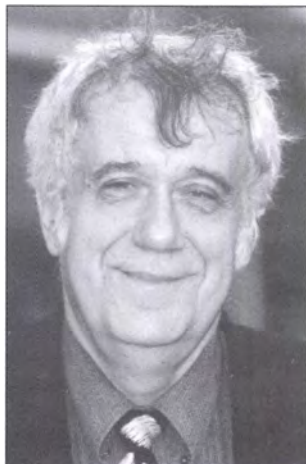
nyugalmazott kórházigazgató főorvos

(Baja, 1936. november 10. –)

2002. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Dr. Kövecs Gyula nyugalmazott kórházigazgató főorvos a Magyar Kórházszövetség első vidéki elnökének áldozatos, mélységesen humánus, több évtizedes gyógyító, kórházépítő és tudományos munkájáért. Elismerésül a szakmai munkán kívül eső közösségi szerepvállalásáért, a minden helyzetben megnyilvánuló segítőkészségéért.”

Forrás: 1/2002. kht. határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

68.

69.

68. Rigó Béla

költő

(Kolozsvár, 1942. augusztus 19. –)

2002 május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Rigó Béla költőnek a város szellemi élete kiemelkedő egyéniségének, sokrétű irodalmi alkotó tevékenysége elismeréséül. Köszönetül a helyi közéleti szerepvállalásáért, a város irodalmi életének, kulturális rendezvényeinek támogatásáért.”

Forrás: 1/2002. kht határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

69. Szipán Ferenc

előadóművész

(Budapest, 1927. október 28. –)

2002. május 6.: Kiskunhalas városért kitüntetés

„Szipán Ferenc előadóművésznak a helyi zenei élet kiemelkedő egyéniségének, az évtizedeken át tartó, a művelődés és szórakozás területén végzett kimagasló szerepvállalásáért. Köszönetül generációk zeneszeretetre nevelésében szerzett elvülhetetlen érdemeiért, az emberi kapcsolatok hétköznapi gondozásáért.”

Forrás: 1/2002. kth határozat. Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas; Kép: TJM 20526

Kiskunhalasi életrajzi lexikon

Kiskunhalas múltjának jeles szereplői

Összeállította: Szakál Aurél-Gyarmati Andrea

A legfontosabb előzményei az alábbiakban következő munkának Nagy Szeder István: Halasi írók és munkáik (1936) és Nagy Czirok László-Vorák József: Nagyjaink (1965) című művei. Most azonban jelentősebb mennyiségű (több mint 500) rövid életrajz jelenik meg.

Két éve folytak az előkészületek, megbeszélések a szerzői csapat megszervezésére, a jeles halasiak és a Halással kapcsolatban említésre méltók kiválasztására. Bizonyára van hiányosságga ennek az életrajz gyűjteménynek, de nagy eredménye is egyben Kiskunhalas helytörténetének. Köszönet illeti az összeállítás alkotóit. Külön köszönet sok segítségéért Szalai Sándornak.

Minden életrajz a következők felsorolására törekedett: név, nemesi előnév, álnév; a születés és a halál adatai; iskolák, végzettség, foglalkozás, életút, kitüntetések, fő művek; irodalom, a közölt kép forrása; a szerző monogramja. A készítők névsora a következő:

<p>Cs.G. Cseri Gábor D.M. Darányi Mária G.Á. dr. Gszelmann Ádám Gy.A. Gyarmati Andrea H.E. Horváth Etelka J.Á. Janó Ákos L.Gy. Lehóczki György L.L. Lukács László</p>	<p>Sz.A. Szakál Aurél Sz.S. Szalai Sándor Sz.M. Szécsényi Mihály Sz.K. Szűcs Károly Sz.R. Szabó Róbert V.F. Vincze Ferenc V-S.Gy. Varga-Sabján Gyula</p>
--	---

A leggyakrabban idézett forrásmunkák rövidítése:

Bánkiné 2001=Bánkiné Molnár Erzsébet: Kiskunhalas mezőváros önkormányzata a redempciótól az 1848. évi márciusi törvényekig. (= Kiskunhalas története 2.) Kkh., 2001.

Ferró Róza 2000 = Ferró Róza: Családfa a nemes kíséri Péter családról. (= Szakál Aurél szerk.: Péter család. A nemes kíséri Péter család Kiskunhalason. Thorma János Múzeum Könyvei 5. Kkh., 2000. 85-213.)

Gacsári Kiss Sándor 1991 =Kiskunhalas-alsóvárosi római katolikus plébánia története. Kkh., 1991.

Lehóczki György 2001 = Lehóczki György: Kiskunhalasi zsidó életrajzi lexikon. (= Szakál Aurél szerk.: Legyen világosság. Emlékkönyv a Kiskunhalasi Izraelita Hitközség 150. évfordulójára. Thorma János Múzeum Könyvei 10.) Kkh., 2001. 230-250.

MÉL = Magyar Életrajzi Lexikon Bp., 1967. 1969. 1981. 1994.

Nagy Czirok László-Vorák József 1965 = Nagy Czirok László-Vorák József: Nagyjaink. (= Janó Ákos szerk.: Kiskunhalas. Helytörténeti monográfia.) Kkh., 1965. 352-378.)

Nagy Szeder István 1936 = Halasi írók és munkáik. (=Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története III.) Kkh., 1936. 82-116.

Szinnyei = Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái I-14. Bp., 1891-1914.

Zámbó Aurél 1934 = Zámbó Aurél (Szerk.) A Kiskunhalasi Ref. Szilády Reálgimnázium Öregdiákszövetségének emlékkönyve 1934.

ÜMÉL = Új Magyar Életrajzi Lexikon Bp., 2001.

Ács Gedeon (Bélye, 1819. aug. 31. - Csúza, 1887. nov. 12.) ref. lelkész, Ács Zsigmond bátyja.

A halasi Szilády családdal rokonságban állt. Szilády Áronnak második unokatestvére volt. Gimnáziumi tanulmányait Halason végezte, ekkor Szilády Áron nagypapjánál Szilády Benjáminnál lakott. Halasi diákéveiről és a jellegzetes személyekről többször megemlékezik fő művében, naplójában.

Teológiai tanulmányait Kecskeméten és Debrecenben végezte. 1839-től Laskón tanító, majd lelkész. Naplóját 1844-től vezette. Az 1848-49-es szabadságharc idején Kossuth tábori papja. A bukást követően Kossuth Lajossal Törökországba, majd az Egyesült Államokba ment. Először fizikai munkából élt, később fényképész segéd lett. 1861-ben hazatért. 1862-től haláláig Csúzán lelkész. 10 kötetes naplójában szellemesen mutatja be a korabeli Amerikát. Sok értékes halasi és baranyai néprajzi, történeti anyagot is megőrkített. A naplójából válogatás 1989-ben jelent meg. A teljes kézirat Bp.-en az OSZK-ban (Qu. Hung. 2340/1-9.) és Szegeden a Móra Ferenc Múzeumban (66.92/1-3.) található. Irodalom: Ács Tivadar: Kossuth papja. Vác, 1940.; Baranyai Júlia: Vízbevesző nyomokon. Újvidék, 1976.; Zombori István: A múlt századi Amerika magyar szemmel. (=Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1976-77.) Ács Gedeon: Mihelyt gyertyámat eloltom. Bp., 1989. 65-66. 91. 92. 112. 243. 250-251. 266. 283. 294. 375. 415.; ÜMÉL 2001. *Kép*: Á.G.: Mihelyt gyertyámat eloltom... Bp., 1989. 11.

Sz.S.

Ács Zsigmond (Laskó, 1824. ápr. 24.-Laskó, 1898. febr. 15.) református lelkész, tanár, műfordító. Ács Gedeon testvére. A hat gimnáziumi osztályt Halason végezte, onnét Kecskemétre ment, ahol hat évig tanult jogot és teológiát. A papi vizsgát 1847 tavaszán tette le. Első segédlelkézi állomásán Darócon (Baranya) volt öt hónapig. 1847-1852 között Kecskeméten görög, latin, héber nyelvtanár. 1852 őszén a nagykörsői főiskolához hívták meg a görög nyelv és irodalom tanítására. Itt 3 évig működött Arany János, Ballagi Mór, Mentovich és Szász Károly társaságában. 1855. aug. 10-től Foktón lelkész 19 évig. Nyelvismerete 14 élő, s holt nyelvre terjedt ki, külföldi remekírók műfordításával foglalkozott. 1874-ben szülőfalujának egyháza Laskóra hívta meg lelképásztornak. Fordításai Jókai Délibábjában (1853), a Hölgyfu-

tárban (1855-58), Arany Koszorújában (1864) és a Fővárosi Lapokban jelentek meg. Fő munkái: Shakespeare: A velencei kalmár. (Kecskemét, 1853.); Dumas: Paul Jones dráma. (Kecskemét, 1854.); Shakespeare: Sok baj semmiért. (Bp. 1886.) Irodalom: Szinyei I. 1891. 52-53.; ÜMÉL 2001. 41.

Sz.S.

Ágoston István (?-?) főbíró: 1741. ápr. 24 - 1742. ápr. 24; 1747. ápr. 24-1748 jan. 1; 1753 jan. 1-1753 júl. 1. 1741-ben Kun Halas városa három ízben kiállított összesen 37 huszárt és 21 gyalogost teljes felszereléssel és három havi ellátással, 4612 rft 10 dénár költséggel. Forrás: Nagy Szeder István: Kkh. város története II. 1993. 125.; Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára Kiskunhalasi Részleg (továbbiakban BKML Kh.) V.201.a Tanácsülési Jegyzőkönyv 150.

Cs.G.

Albert András (?-?) főbíró 1699-ben. Forrás: Nagy Szeder István 1936. 338.

Cs.G.

Albert János (?-?) főbíró: 1721, 1722. ápr. 24-1723. ápr. 24. Vályogból új mészárszék épült 1721-ben. Forrás: BKML Kh. V.201.a. I.k. 5.p., 149-150.p.

Cs.G.

Almásy Ignác (Gyöngyös, 1752. jan. 10.-Enzersdorf, 1840. szept. 24.) nádori főkapitány. Almásy Pál nádori főkapitány fia. 1773-tól 1779-ig apja mellett nádori alkapitány. 1779-től királyi tanácsos. 1779-1785 között a Jászokunág nádori főkapitánya. 1790-től Heves megye követe. 1806-ban valóságos belső titkos tanácsos és császári-királyi kamarás. 1811-ben kinevezik az udvari kamara alelnökének. 1815. aug. 11-én grófi rangot kapott. 1822-1826 között alkancellár. 1829-ben visszavonult a közéletől. Irodalom: Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 9.

Sz.A.

Almásy János (Gyöngyös, 1691. dec. 16.-Gyöngyös, 1765. ápr. 4.) nádori főkapitány. 1728-ban az országgyűlésben Heves megye követe. 1744-től a hétszemélyes tábla ülnöke. 1756-ban királyi tanácsos lett. Pálffy János nádor 1742-ben nevezte ki nádori főkapitánynak. A Jászokunág nádori főkapitányi székbe ünnepélyes beiktatása a redemptio (visszaváltás) alkalmával 1745. jún. 12-én Jászberényben a Jászokun Kerület székházában megtartott közgyűlésen történt. A főkapitányi tisztséget élete végéig betöltötte. Irodalom: Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 8.

Sz.A.

Almásy Pál (Gyöngyös, 1721. jan. 29.-Gyöngyös, 1804. nov. 21.) nádori főkapitány. Almásy János nádori főkapitány fia. 1746-ban táblabíró, s Heves vármegye követe. 1746-tól 1754-ig apja mellett nádori alkapitány. 1756-ban királyi

tanácsosi rangot kapott, a hétszemélyes tábla ülnöke lett. Apja halála után 1766-1779 között a Jászkunság nádori főkapitánya. Ezután a hétszemélyes tábla ülnöke. Irodalom: Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 9.

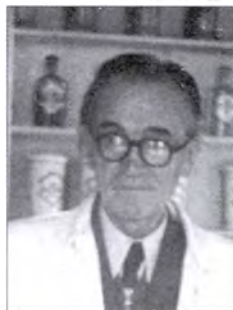
Sz.A.

Apafy Mihály I. apanagyfalvi (Ebesfalva, 1632. nov. 3. - Fogaras, 1690. ápr. 15.) erdélyi fejedelem. Fiatalon részt vett II. Rákóczi György katasztrófával végződött 1657. évi lengyelországi hadjáratában. 1657-1661-ben tatár fogságba esett. Hazatérte után 1661. szept. 14-én Ali pasa török fővezér utasítására az erdélyi rendek fejedelemmé választották. Hatalmát Kemény János ellen a Nagyszöllősnél vívott csatában megvédte (1662. jan. 22). 1663-ban a török Érsekújvár ostromához rendeli. Ekkor Erdélyből menet és jövet megszállt Halason (1663. okt. 10-11. és nov. 18.-20.). Uralkodása alatt megpróbált egyensúlyozni a Habsburgok és a török szultán között. Valójában okos felesége, Bornemissza Anna és kegyencei, főként gróf Teleki Mihály kancellár kormányzott. A törökök 1683. évi veresége után I. Lipót 1687-ben Erdély megkaparintására küldte Caraffa generálist. Apafyt az almakeréki templomban temették el, hamvait 1909-ben Kolozsvárra vitték. Irodalom: A. M.: Erdélyi fejedelmek naplója 1634-1694. (=Er-délyi Múzeum. Kolozsvár, 1900.); Markó László: A magyar állam főméltóságai. Bp., 2000. 94-95.

Sz.S.

Apponyi Albert (Bécs, 1846. máj. 29. - Genf, 1933. febr. 7.) gróf, politikus, vallás- és közoktatásügyi miniszter, az MTA tagja. 1921-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. Irodalom: MÉL 1967. 47.

Árvai Károly (Kkh., 1890. jan. 20. - Kkh., 1966. dec. 21.) gyógyszerész. Édesanyja Babe-

nyecz Julianna, édesapja Árvai Imre volt, akinek Kkh.-on olajmalma volt. Az elemi és középiskolai tanulmányait Kkh.-on végezte, itt érettségizett 1906-ban. 1912-ben Bp.-en szerzett gyógyszerész diplomát. Az első világháborúban Polában, Erdélyben, végül Galiciában szolgált, mint katonagyógyász. 1921. máj. 31-én megnősült, feleségül vette Balogh Piroskát. Házasságából két fia született: István és László. Mivel nem volt saját gyógyszerháza, Halas 1. számú gyógyszerházát Mi-

kes Ferencről bérbe vette és ott dolgozott 1923. júl. 1-jétől 1928. júl. 1-jéig. Később a Czurda-féle gyógyszerházat Czurda Rezső gyógyszerésszel együtt bérelték ki az államosításig, majd az Eötvös utcai gyógyszerházban dolgozott haláláig. Sírja a katolikus temetőben található. 3. Forrás: Árvai Károly fia, dr. Árvai László orvos közlése. *Kép:* TJM 20304/1. **L.Gy.**

Asztalos Andor (Berek-böszörmény, 1909. febr. 8. - Kkh., 1972. aug. 25.) tanár. Ötgyermekes

tanító családjából származott. Korán került árvaságra, iskolai támogatással és saját erőből tanult. A nagykőrösi ref. gimnáziumban érettségizett. Tanári diplomát latin-görög-történelemből a debreceni tudományegyetemen szerzett, majd ugyanott a klasszika-filológia tanszéken 3 évig tanársegédként működött. Tanári pályáját a szeghalmi, majd a mezőtúri ref. gimnáziumokban kezdte, onnan hívták meg 1937-ben Kkh.-ra, a Szilády Áron Ref. Gimnáziumban megüresedett helyre. Az államosításig, 1948-ig, mint történelem-latin-görög szakos tanár és kollégiumi nevelő dolgozott. 1949-1970-ig igazgatóhelyettesi megbízást kapott az állami gimnáziumban. 1951-ben megszervezte a gimnáziumban a levelező oktatást, melyet haláláig nagy odaadással vezetett. Sírja a régi református temetőben található. Irodalom: A család közlése. *Kép:* TJM 20850. **D.M.**

Babó Mihály (Kkh., 1857. máj. 20. - Kkh., 1923. júl. 28.) dr., Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1901 és 1910 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Bácsalmási Antal (Bácsalmás, 1904. máj. 27. - Lauffen, 1961. nov. 9.) dr., súlylökő. Halason a Szilády Áron Református Főgimnáziumban érettségizett, majd Bp.-en jogi diplomát szerzett. A sportlét gimnáziumi tanulólként jegyezte el magát, majd Bp.-en a MAFC színeiben versenyzett, mint dobóatléta. Több-

szörös főiskolai és felnőtt válogatott. 1927-ben Rómában főiskolai világbajnoki címet szerzett súlylökésben. Egyetemi éveit

követően Halason a városházán dolgozott. Közben a város sportjának szervezésében is részt vett. A Kiskun-Nagykun Viadalok életre hívásában (1934) és szervezésében jelentős szerepet vállalt. 1934-ben az Országos Sporttanács kitüntető ezüst plakettjét és oklevelét vehette át. A II. világháborút követően Németországba távozott és ott is halt meg. Forrás: TJM 20813. *Kép:* TJM 20850. **Sz.A.**

Bácsalmási Péter, 1933-ig Stribanek (Bácsalmás, 1908. nov. 16. – Bp., 1981. máj. 20.) dr.,

atléta, mesteredző, főiskolai tanár. A középiskoláit Halason, a Szilády Áron Református Főgimnáziumban végezte. Tanítványa volt Nagy Kálmán Sándornak, a Kiskunhalasi Atlétikai Club alapítójának, a gimnázium tanárának. A Magyar Testnevelési Főiskolán tornatanári diplomát

(1932), a bp-i egyetemen jogtudományi doktori oklevelet szerzett (1937). Már a Testnevelési Főiskola hallgatójaként több számban, elsősorban hármasugrásban és tízpróbában nemzetközi színvonalú eredményeket ért el. Tagja volt az 1932-es Los Angeles-i és az 1936-os berlini olimpiai csapatnak, mindkét alkalommal a magyar csapat zászlóvivője. A BEAC (Budapesti Egyetemi Atlétikai Club) színeiben a berlini olimpián rúdugrásban holtversenyben 6. helyezést ért el. Hármasugrásban kettő (1931, 1932), tízpróbában öt (1931-1934, 1937) magyar bajnokságot nyert. Legjobb eredményei: rúdugrásban 404 cm, hármasugrásban 14,74 m, tízpróbában 6762 pont (akkori pontozás szerint). Utóbbi, 1937-ben felállított csúcsa 11 évig volt érvényben. 1942-ben tagja volt a BEAC bajnok kosárlabdacsapatának. Később számos magasabb sportvezetői beosztást töltött be. A Magyar Atlétikai Szövetség szövetségi kapitánya (1941-44), ügyvezető alelnöke (1946), a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége alelnöke (1946-tól). Mint testnevelő tanár a Bolyai Gimnáziumban kezdte meg oktatói munkáját. 1941-ben már a Testnevelési Főiskola tanára, 1946-1954 között az atlétikai tanszék vezetője, 1954-57 között a főiskola igazgatóhelyettese volt. 1958-tól nyugállományba vonulásáig (1968) ismét a tanszék vezetője. Részt vett az edzőképzésben és továbbképzésben. 1957-ben a testnevelési és sportmozgalom átszervezésére alakult kormánybizottság tagja volt. A 60-as évek végétől a MAFC-ban edzősködött, majd a BEAC szaktanácsadójaként

tevékenykedett. Több atlétikai szakkönyv, tankönyv szerzője volt. Halála után a Budapesti Egyetemi Atlétikai Club pályáján mellszobrot állítottak emlékére. *Fő művei:* Atlétika (főiskolai tankönyv Bp., 1949.); Atlétika (Bp., 1952); Az atlétika oktatási módszerei (Bp., 1953); Sportfoglalkozások felépítése és vezetése (Bp., 1955); Az atlétika oktatása (szerk. Koltai Jenővel, Bp., 1962); Atlétika (írta a Magyar Testnevelési Főiskola munkaközössége. Vez.: Bácsalmási Péter és Koltai Jenő. Bp., 1967) Irodalom: Kahlich Endre - Gy. Papp László - Subert Zoltán: Olimpiai játékok 1896-1976. Bp., 1977. 559; Sportlexikon I. 1985. ÚMÉL 1. 2001. 245; TJM 20812. *Kép:* TJM 20850. **H.E.-Sz.A.**

Bacsó János (Kkh., 1818. febr. 8. - Ságvár, 1871.) református lelkész. *Szülei:* Bacsó János és

Kis Malmos Zsuzsanna redemptus földművesek. Szüleinek egyetlen gyermeke volt. Közeli rokona Bacsó László költőnek. Iskolába Halason járt, a halasi algimnáziumot kiváló eredménnyel végezte. Utána Kecskeméten az Akadémián és a Theológián folytatta tanulmányait. Bölcsész-

tejjogot és teológiát tanult 1835-től 1841-ig. Az 1841-42-es tanévben ő a kollégium seniora és a felsőbb grammatikai osztályok tanítója. Tanító-sága leteltével 1843-tól segédlelkész. Többfelé szolgált, így Halason is Gyárfás Pál lelkészsége idején, majd amikor Gyárfás halála után Szilády László ságvári, illetve jászkiséri lelkészt választották meg Halasra, Bacsó János akkor került Ságvárra ref. lelkésznek. Ezt a tisztét haláláig, 1871-ig ellátta. Ságváron ő már a harmadik halasi származású pap, mert Szilády László, s annak elődje Csicsvai Vasas András is halasi származású volt. Később nősült, felesége Szerdahelyi Keszterű Eszter, akitől négy gyermeke született. Amikor Bacsó Jánost, 1871-ben, a kaposvári papi gyűlésre menet agyvérzés érte, gyermekei még kiskorúak voltak, ezért még életében úgy rendelkezett, hogy a gyermekek gyámjával Puskás János juti (Somogyjuti), később látrányi lelkészt kérte fel. Puskás János e tisztét hiven ellátta, Bacsó János meglehetősen jelentős vagyont az árva gyermekek taníttatására fordította. Bacsó János tudós ember hírében állott, több nyelven beszélt, gyönyörű könyvtára volt, irodalmi tevékenységet is folytatott, bár versei közül nyomtatásban csak kevés jelent meg. Jelentős nagyságú

könyvtára gyermekei örökségét képezte, azok azonban nem tartottak rá igényt, így széthordták a látrányi lelkész látogatói, de még előtte szállítás közben sok elveszett, a szekérről lepotyogott. Még kecskeméti éveiben ismeretségbe, barátságba került Petőfi Sándorral, aki akkor ott színészkedett. Több levelet is váltottak, melyeknek hangja arra következett, hogy jó barátságban voltak. Szabadszállási segédlelkészége idejére esett Petőfi sikertelen képviselője is. Az Életképek c. lapban két verse jelent meg: 1848-ban Búmat elzengeni és Riadó címmel, utóbbi 48-as forradalmi vers. Irodalom: Nagy Szeder István: 1936. 82.; Sütő József: Hortobágyi korcsmárosné angyalom. Forrás: 1973. I-II- 52-60.; Ván Benjámin: Puskás János látrányai pap élete. Kézirat 324-326.; Bacsó László: Verses családtörténetében Bacsó Jánosról szóló részlet. (Kézirat, másolatban a Thorma János Múzeumban és a család birtokában.) Kép: TJM 20753.

D.M.

Bacsó László (Kkh., 1828-Kkh., 1896) kkh-i gazdálkodó, parasztszervező. Kisebbségi vagyonú redemptus szülők gyermeke. Csak két télen járt iskolába, s már egészen fiatalon a jószág és az ekeszarva mellé állították szülei. Ezeket öregségéig nem is hagyta el. 1850-ben nősült, felesége a következő évben gyermekével együtt szülésben meghalt. 1852-ben újra nősült, két fiú- és három lánygyermekét nevelt fel. Az 1860-as években Zsana pusztán kapott redempciós földjén tanyát épített, s ott gazdálkodott. Birtokát termővé varázsolta; szőlőt, gyümölcsöszt telepített. Évtizedekig tagja volt a református egyház presbitériumának, s Szilády Áron lelkéssel szoros kapcsolatot tartott. Gazdaságának minden fontosabb eseményét Évkönyveiben jegyezte fel, s bemásolta oda az olvasott versek, dalok, böles mondások szövegeit, valamint saját költeményeit is. A versírásra Szilády Árontól kapott biztatást, akinek közbenjárására a Vasárnap c. hetilapban több verse meg is jelent. A halasi parasztság körében legolvasottabb volt az 1861-i halasi általános földrendezésről szóló, krónikás jellegű leírása. Érdeklődése azonban inkább egyházi témákra irányult. Munkáinak nagyobb részét a Néprajzi Múzeum, a halasi Thorma János Múzeum, kisebb részben a családja őrzi. Disznótorokon, névnapokon és más összejöveteleken verseivel szórakoztatta a társaságot, alkalmi felköszöntőket mondott. 1896 őszén halt meg. Zsanán Bacsó Lászlóról utcát neveztek el. Sirja a halasi régi református temetőben található. Irodalom: Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 361.; Gelencsér Miklós: Piros kavics. Beszélgetés Bacsó Lászlóról. Népszabadság 1979. nov.; Gelencsér Mik-

lós: Mezei műhelyek. Bp., 1981. 108-127.; Janó Ákos: Kiskunhalasi parasztszervezők. (=Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez.) 1996. 111-113.; Magyar Monika: A Néprajzi Múzeum kiskunhalasi gyűjteménye. (=Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum. Kkh., 1999. 139-364.; Janó Ákos: Kiskun parasztszervezők. Kiskunhalas, 2001. 25-27, 90-102.

D.M.-J.Á.

Baksay Sándor szentistvánbaksai (Nagy-peterd, 1832. júl. 28. - Kunszentmiklós, 1915. jún.

15.) ref. püspök, író, költő, műfordító. A csurgói gimnáziumban tanult, 1847 őszétől Kecskeméten volt bölesészhallgató. A szabadságharc idején, végigprédikálta egész Baranyát, majd 1850-51-ben Nagytótfaluban akadémikus rektor, s Kecskeméten segédtanár.

1855-ben fejezte be tanulmányait és Kkh-on gimnáziumi tanár lett. Halason nősült, 1857-ben feleségül veszi Hetessy Viktóriát. Miután elvégezte a kecskeméti ref. teológiát, 1858-ban szentelték pappá. 1862-től Érsekcsanádán, 1866-tól Kunszentmiklóson volt lelkész. 1878-tól a solti ref. egyházmegye esperese, 1904-től a dunamelléki ref. egyházkerület püspöke. Az MTA 1884-ben levelező, 1903-ban rendes, 1910-ben tiszteletbeli taggá választotta. 1872-től tagja volt a Kisfaludy Társaságnak. 1908-tól főrendiházi tag. Regényeiben és elbeszéléseiben a kiskunsági kalvinista falu mindennapjait mutatja be. Baranyai és kiskunsági néprajzi megfigyelésekre támaszkodó tanulmányai forrásértékűek. *Előszó elbeszélései*: Mihály pap, Modok Péter. Alakjai rendszerint boldog, idilli megelégedésben élnek. *Fő művei*: Szederindák (Bp., 1891); Magyar népszokások. A Jász Kunság (Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képen VII. Bp., 1891); Gyalogösvény I-II. (Bp., 1896); Irodalom: Nagy-Szeder István 1936. 82.; Nagy Czirok László-Vorák József 1965. 360.; Új Magyar Irodalmi Lexikon, 1994; ÚMÉL 2001. 281-282. Kép: B.S.: Jáhel. Patak banya. Bp.

L.L.

Baky József (?-?) főbíró: 1838. nov. 3. - 1839. nov. 3.; 1839. nov. 3.-1840. nov. 1.; 1840. nov. 1.-1841. okt. 31. Főjegyző: 1855. máj. 1.- és 1867-ben ápr. 28.-jún. elejéig (lemondott). Forrás: BKML Kh. V.201.a. XL.k.64, 146, 236.p.; Nagy Szeder István 1936. 343.

Cs.G.

Balajthy Dénes (Munkács, 1827 - Kkh., 1894. ápr. 26.) gimnáziumi tanár. Munkácson született

papi családból. A sárospataki főiskolán tanult, azonban diplomát nem szerezhetett, mert 1848-ban bevonult katonának és a Sándor-huszárok soraiban harcolt. A szabadságharc leverése után menekülnie kellett. Káplánként szeretett volna elhelyezkedni, majd tanítói és nevelői állást kapott Máramaroszigeten. Innen hívta meg őt 1856-ban a halasi református egyház az elemi iskola igazgatói állására. 1862-ben a helybeli gimnázium tanárává választották meg. Fő feladata az első osztályba kerülők segítése, beszoktatása volt, de a tantárgyak zömét is ő tanította az első osztályban. Két ízben igazgatói tisztelet látott el (1865-66 és 1870-71 években). Magyar, földrajzot, vallást tanított, 1871-72-ben gyorsírást is. A tápintézet – diákok étkeztetése – létrehozásában, működtetésében fontos és vezető szerepet vállalt. Ennek hosszú éveken át felügyelője volt. 1891-től betegeskedett, 1893. jún. 9-én beadta lemondását és nyugalomba vonult. 31 tanéven át működött tanárként. Családot nem alapított. Sirja a régi református temetőben található. Emlékét utca őrzi. Irodalom: Gimn. Értesítő 1893-94.; Szalay László: Öreg Szuhay kötetéből a Népdal című elbeszélés (6. old.) Nagy Czirrok László: Diákadomák (= Zámbo Aurél 1934. 32.)

D.M.-G.Á.

Balázs Péter (Kkh., 1922. nov. 9. - Bp., 1991. okt. 23.) levéltáros, történész. *Szülei:* Balázs Péter, Halász Mária. Testvére Balázs János könyvtáros (1921). 1954-ben feleségül veszi Dobszay Idát. *Gyermekei:* Péter 1958-ban és Győző 1963-ban született. *Tanulmányai:* a Pázmány Péter Tudományegyetemen történelem-latin szakos tanári, levéltáros és bölcsész doktori oklevelet szerzett 1948-ban, majd 1979-től a történelem tudomány kandidátusa. *Életpályája:* 1948-49 gimnáziumi tanár Csepelen, 1950-52 Győr-Sopron megye főlevéltárnoka, 1952-78-ban a Levéltári Igazgatóság tudományos munkatársa, majd 1978-79-ben a Magyar Országos Levéltár reprográfiai osztályvezetője, 1979-től 1984-ig az Új Magyar Központi Levéltár főigazgató helyettese, majd 1984-ben nyugdíjba vonul. Levéltári kérdésekkel és Győr város újkori történetével foglalkozott. *Főbb művei:* Egy kereskedő család élete és üzleti tevékenysége Győrött a XIX. század közepén. Történeti Statisztikai Évkönyv 1965-1966.; Guide to the Archives of Hungary. Bp., 1976.; Győr a feudalizmus bomlása és a polgári forradalom idején. Bp., 1980.; Magyarország levéltárai. Szerkesztés 1983. Irodalom: Magyar Ki Kicsoda 1990. 26.; Dóka Klára: B.P. (Levéltári Szemle 1992.); Bélay Vilmos: B.P. (Levéltári Közlemények 1992.); Révai Új Lexikona II. 1998. 146.

V.F.

Balla Antal (Nagykörös, 1739. dec. 18. - Nyáregyháza, 1815. szept. 17.) földmérő és vízépítő mérnök. Tanulmányait Nagyszombatban és a Szempcen végezte. Előbb Nógrád, majd 1777-től 1812-ig Pest-Pilis-Solt vármegye mérnöke. A 18. század második felének legkiválóbb magyar térképésze, a Duna-Tisza-csatorna első tervének készítője. Nemzetközi viszonylatban is figyelemre méltó színvonalú közigazgatási, vízrajzi és hajózási térképei közül a legjelentősebbek: Halas mezőváros határtérképe (1772), a Tisza-Berettyó völgyének vízrajzi térképe (1777-78), a pesti Duna-szakasz hajózási térképe (1784), a Duna-Tisza-csatorna terve (1791), Pest-Pilis-Solt vármegye nyomtatásban is megjelent térképe (1793). A Pest-Szolnok közt létesítendő Duna-Tisza-csatorna tervét a vármegye megbízásából készítette el, több változatban. Felvetette az állandó pesti Duna-híd tervét is. 1781-ben felmérte a halasi határt 200 körmőci aranyért. Legalább 13 szelvényt készített, jelenleg 4 ismert. 1781-ben javaslatot tett a Tisza átvágásokkal való szabályozására. 1785-től a Hajózási Igazgatóság külső munkatársaként részt vett a vízi utak előzetes felmérésének munkájában. Zeneelméleti kérdésekkel is foglalkozott. Kkh.-on a levéltárban és a múzeumban lévő kéziratok, halasi térképei: Halas határtérképe (1772), Hármashegy környéki kenderföldek (1781), Felszegi kukorica-földek (1781), Alsó feketeföldek (1781), Fehértői osztásföldek (1781). *Főbb művei:* A hangról és annak természetéről... (1774, OSZK). Disquisitionis hydraulicomaechanica, pons lapidens operis arcuati inter liberas regiasque civitates Budam et Pestinum absque metu intolerabilis Danubii exundationis... solidi erigi possit... (Pestini et Cassoviae, 1784); Exacta Tabula Planimetrica ... Facient telluris ... inter Danubium et Tibiscum ... exhibens; Cum propositione Navigationem Danubialem cum Tibiscum per erectionem canalis navigabilis... connexionis (1791). Irodalom: Toth János: Kiskunhalas város története 1861. 33.; MÉL 1967. 91-92.; Kéziratok térképek a területi állami levéltárakban. VII. A kecskeméti levéltár. Bp., 1967. 681. 688.; Bánkiné 2001. 114-115., színes melléklet; ÚMÉL 2001. 326-327.

Sz.S.

Balla Antal (Kkh., 1886. ápr. 28. - Bp., 1953. nov. 22.) Kiskunhalas város nemzetgyűlési képviselője 1945 és 1947 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Balogh László (Tiszaföldvár, 1844-1904) egyházi énekes, főgimnáziumi ének- és zenetanár. Középkisiskolai tanulmányait Szarvason végezte el. Tanítói oklevelet Nagykovácsán szerzett.

Pedagógusi pályáját Szolnokon kezdte, mint nevelő. Innen Szabadszállásra került a református egyház tanítójának. Két év múlva Szekszárdra került orgonistának és kántornak. 1868-1874 között látta el ezt a feladatkört. A kkh-i református egyház 1874-ben választotta meg orgonistának, illetve énekvezérnek. Óraadói minőségben 29 évig tanította a halasi református Főgimnáziumban az egyházi és világi éneket és némi zeneelméletet. A gimnázium énekkara vezetésével állandó szereplője volt városi egyházi rendezvényeknek. Forrás: Gimnáziumi Értesítő 1903/1904. **G.Á.**

Bangó Péter (Pető) (Kkh., 1824. febr. 3. - Arad, 1853.) író, ügyvéd. Református gazdacsalád gyermeke. Iskoláit Halason és Debrecenben végezte. Jogi tanulmányainak befejezése után Aradon lett ügyvéd. Debreceni tartózkodása alatt Petőfi Sándor is felkereste. Amikor Petőfit nem választották meg 1848-ban Szabadszálláson képviselőnek, Bangó Péter írta meg a költő petícióját. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején honvédként szolgált. Kovács Ágoston kormánybiztos titkáráként dolgozott, és az Arad című első helyi politikai lap szerkesztője, kiadója volt. A szabadságharc után elfogták, kötél általi halálra ítélték, de végül kegyelmet kapott. Egy ideig Kkh-on élt a rekettyepusztai gazdaságukban, teljes visszavonultságban. Első verse 1843-ban jelent meg a Regélő Pesti Divatlapban. A korszerű epos című munkájáért a Kisfaludy Társaság 1843-ban dicséretével. A nagynak és fennségesnek fogalmáról című, széptani kérdésre írt dolgozatáért pedig 15 arannyal jutalmazta. Költeményei 1846 és 1852 között néhány prózai dolgozatával együtt az Életképek című lapban jelentek meg. Aradon halt meg harminc évesen 1853-ban. *Művei:* A korszerű epos; Nagynak és fennségesnek fogalmáról; Nemzeti naplopók; Töredék széptani naplóból. A dalról. Emlékét utca őrzi. Irodalom: MÉL 1967. 105.; Szinnyei 1891. 521.; Nagy Szeder István 1936. 83.; Nagy-Czirok László-Vorák József 1965. 359. **Gy.A.**

Baranyi László (Kiskunmajsa, 1897. febr. 13. - Kecskemét, 1967.) római katolikus esperes, plébános. Édesanyja Fölföldi Rozália, édesapja Baranyi Balázs. Kalocsán érettségizett, az első világháború idején hadba vonult, az orosz, román és olasz harcstéren küzdött. 1918-ban mint hadapród szerelt le. Ezután Kalocsán és Vácon végezte el a teológiát. Pappá szentelése 1921-ben történt. 1927-től 1933-ig Kiskunhalason volt gimnáziumi hittanár, majd 1933-tól 1944-ig plébános. Halasi működésére a sokoldalú és színvonalas lelkipásztorkodás jellemző. A város belterületén és a tanya-

vidék több helyén 1935-ben ferencesekkel, 1942-ben jezsuitákkal tartott népmissiót. Halasi működése idején történt a polgári leányiskola és az apácázárda felépítése, valamint a templom bővítése. A templom számára három új oltárt ajándékozott. Mogyoródi címzetes apát lett 1940-ben.

1944-ben Halasról Kecskemétre távozott, ahol 1967-ben bekövetkezett haláláig plébános volt. Emlékét emléktábla őrzi. Irodalom: Pestvármegye Adattára: IV. Egyházak, intézmények és személyek adattára 1935.; A kiskunhalasi Rom. Kat. Egyházközség levele a város hatóságának 1933. okt. 2.; Gacsári Kiss Sándor. 1991. 53-54. *Kép:* TJM 16757. **L.Gy.**

Barina Vendel (Kuthen) (Kkh., 1834. okt. 20. - Tápiógyőre, 1875. aug. 3.) költő, plébános. A gimnázium hat alsó osztályát Halason végezte, akkor lépett egyházi pályára, s mint kalocsai papnövendék Pécsen végezte el a gimnáziumot, később a váci egyházmegyébe került. 1857-ben szentelték pappá, majd segédlelkész lett Tápióbiacskén. 1870-ben Tápiószentmártonba nevezték ki plébánosnak, 1875-ben pedig Tápiógyőrére. Már papnövendék korában jelentkezett verseivel és elbeszéléseivel, amelyek a Családi Lapokban, a Magyar Néplapban és a Katolikus Néplapban jelentek meg. Eleinte vallásos témájú költéssel foglalkozott, majd fokozatosan világiasabb lett, s hazafias költeményeket, dalokat és népies elbeszélő költeményeket írt. Humoros levelei jelentek meg az Idők Tanujában több éven át. Hátrahagyott költeményeit Gyurinka Antal nagykorösi esperes rendezte sajtó alá. *Művei:* Költemények (Kalocsa, 1859.); A főispán családja (regény, Pest, 1861.); Fehér Bandi (Pest, 1865.); Újabb költemények (Pest, 1866.); A végrendelet v. ki mint vet egy arat (Pest, é.n.); Isten ujja v. egy szegény család története (népirat, Esztergom, 1868.). Kuthen hátrahagyott költeményei (Nagykorös, 1888.). Irod.: Szinnyei 1.; Pallas nagy lexikona. XI. 1895. **H.E.**

Bartek Lajos (Esztergom, 1857 - Kkh., 1917. aug. 7.) természettudomány- és földrajz szakos középiskolai tanár. Esztergomban végezte elemi és középiskolai tanulmányait. A kegyesrendi tanító rend tagjaként szerzett tanári oklevelet Bp.-en, a tudománygyetemen. 1882-ben Kecskeméten kezdte tanári pályáját, majd Vác és ismét Kecskemét voltak működésének állomásai. 1908-ban kilépett

a rendből és a halasi református egyház meghívásának eleget téve Kkh.-ra jött a gimnáziumba tanárnak. Kiváló tanár, természetrajongó, önmagát állandóan képző, munkájáért lelkesedő ember volt. A Természettudományi Közlönyben rendszeresen jelentek meg szakkikkek. A Vallás- és Közoktatási Minisztérium felkérésére szakmai tanulmányt készített. Nevelőmunkájában a jellemképzés volt fő törekvése. Szaktárgyai mellett gyorsírást is tanított. Szertára második otthona volt. Elsőrangú és példamutató természettudományi gyűjteményt állított össze. Halála előtt még megtartotta utolsó óráját, szokása szerint megnézte, hogy bezárta-e a szertárt, hazament és meghalt. Temetésén 1917. aug. 8-án Pataky Dezső igazgató búcsúztatta: „A romboló kór, minek csíráit ott, az ő kedves szertárában oltotta magába kínos fájdalommal örölte meg őt. Iskolánk törzséhez tartozott már régen szolgáló, derék iskolai szolgálk.” Sírja a régi református temetőben található. Forrás: Gimnázium Értesítője 1917-1918. **G.Á.**

Bartucz Lajos (Szegvár, 1885. ápr. 1. - Bp., 1966. jún. 4.) antropológus, egyetemi tanár. Egyetemi tanulmányait Bp.-en végezte, majd itt az Embertani Intézetben adjunktus. Innen érkezett 1908-ban Halasra, hogy feltárja a halasi csata áldozatainak maradványait a Kuruchalomnál. 1926-tól a Néprajzi Múzeumban dolgozott, 1935-től igazgatója. A biológiai tudományok doktora (1952). Főként a népvándorlás és honfoglalás kori leletekkel foglalkozott. Jelentősek a magyarság etnikai képének megismerése érdekében végzett vizsgálatai. Fő műve: A magyar ember. A magyarság antropológiája. (Bp., 1938). Irodalom: Bartucz Lajos: A kiskunhalasi Kuruchalom feltárása. (= Bartucz Lajos: A praehistorikus trepanáció és orvostörténeti vonatkozású sírleletek. Paleopathológia III. Bp., 1966); Magyar Néprajzi Lexikon I. 1977. 232; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. Kkh., 1994. 78. kép; ÚMÉL I. 485. **Sz.A.**

Báthory Gábor (Nagyvát, 1867 - 1953) tanár. Harmincegy évig volt a gimnázium tanára. Református papi családból származott. Eredetileg papnak készült, jelesen végezte a teológiát, s néhány évig káplánként működött. Kolozsvári káplánsága idején tanári oklevelet szerzett magyar és német nyelvből. Meghívással Halasra került vallástanárnak 1897-ben. Később átvette a német nyelv oktatását és magyar irodalmat is tanított. 1903-ban a Dunamelléki Ref. Egyházkerületől megbízást kapott az V-VI. osztálynak való egyháztörténeti kézikönyv készítésére. 61 éves korában 1928-ban nyugdíjazását kérte. 31 évi működésével teljes mértékben megérdemelte az iskolát

fenntartó egyház elismerését, a tanulók és a szülők háláját. Városunk társadalmi életében is sokat tevékenykedett. A városi Népművelési Bizottság elnökévé választotta. Magára vállalta a Diákszövetség elnökségét is. Elnöke volt továbbá a Revizíós Liga helyi csoportjának. Elnöke volt a Zenekedvelők Egyesületének. Nyugdíjaztatása után a Ref. Egyház főgondnokává választották. Kiváló szónok volt. A kuruc szobor felavatásakor (1904), a hősi halottak ünnepén és más jeles alkalommal mondott beszédekkel bizonyította tehetségét. Sírja a régi református temetőben található. Irodalom: Gimnáziumi Értesítő 1928-29.; Zámbo Aurél 1934. Kép: TJM 14919. **D.M.**

Batthyány Lajos Ernő németújvári (1696. márc. 7. - 1765. okt. 26.) gróf, nádor. Anyja révén örökölte a Strattmann-hitbizományt. Magas tisztségeket töltött be: Zala vármegye adminisztrátora (1723-1733), főpohárnokmester (1723-1751), második alkancellár (1727-1732), Vas vármegye főispánja (1728-1761), kancellár és a Hétszemélyes tábla elnöke (1733-1746). 1751 májusában a pozsonyi országgyűlés nádorrá választotta. Ő volt Magyarország utolsó nemzeti nádora. Ebben a minőségében 1751-1765 között a Jászkunság élén is állt. Élete utolsó szakaszában a rendi előjogok védelmezése, az úrbéri rendezés miatt a Mária Terézia királynővel fenntartott addigi jó kapcsolata megromlott. 1744-től az Aranygyapjas-rend lovagja, 1764-től a Szent István-rend nagykeresztese, 1764-ben német-római birodalmi hercegi rangot kapott. Németújváron temették el. Irodalom: Markó László: A magyar állam föméltóságai. Bp., 2000. 209-210. **Sz.A.**

Bédi Sándor (Kkh., 1903 körül - Kkh., 1964) amatőr festő. Szülei: Bédi Benő városi hajdú és Lendér Julianna háztartásbeli. A hat elemi elvégzését követően fodrászinasnak tanult. Elkételezett szociáldemokrata volt, 1919-ben vöröskatoná. Gyermekkorától kezdve rajzolt és festett, bár rendszeres rajzoktatást nem kapott. Az Árvai-házban lévő fodrászműhelyben festett és rajzol rendszeresen. Felőtt korában sokat olvasott a képzőművészetről, illetve Haranghy Jenő: A rajzolás iskolája c. könyvéből tanult rajzolni, majd 1945 után egy ismeretlen budapesti piktor segítette ismeretei gyarapításában. 1937-ben gyűjteményes kiállítást rendezett a központi iskolában, amit a korabeli

újságok is említenek és fotók örökítenek meg. 1954-től rövid ideig a halasi kenyérgyár igazgatója. Sokféle realiztikus stílusú művet festett portrékat, virágcsendéleteket, életképeket (Harangos téri bódé) és halasi táj- és városképeket. Különös szeretettel örökítette meg szűkebb környezete, a Tabán szűk utcáit, kis parasztházait. Katonai diszgyenruhában festette meg a város bolondját (Soós Vince), és fénykép után elkészítette az angol trónörökös és felesége életnagyságú portréját. A nevesebb magyar festményekről másolatokat is készített (Bihari Sándor: Bíró előtt). Vázlatfüzeteibe sok karikatúrát rajzolt. Olajfestékkel és akvarellal is szívesen dolgozott. *Irodalom:* Lakatos Vince: Egy östehetség képiállítása a Központi Iskolában. Halasi Hírlap 1937. augusztus 3. 2.; Szűcs Károly: Lakatos Vince. Kkh., 2001. 50. kép.

Sz.K.

Bedekovich Lőrinc id. (Jászapáti, 1751. aug. 8. - Jászfényszaru, 1823. nov. 15.) Jászkun kerületi földmérő. Jászapáti és Nagyút (Heves megye) helységeiben nevelkedett. A mérnöki tudományok intézetében szerezte földmérő bizonyítványát. Jászkun Kerületek első földmérője 1779. jún. 2-tól - 1820-ig. Vizrendezés, csatornaépítés, árvízmentesítés céljából készítette szép és pontos térképeit. Több mint 90 nagyméretű vízrajzi térképe ismert. A 18-19. századforduló neves földmérője. A Jász- és Kunkerületekről rajzolt térképei Karacs Ferenc metszésében jelentek meg 1802-ben. A kiváló térképkészítő, nagy tapasztalatú tervező és vízépítő mérnök a Jászkunság elismert személyisége volt. A Hármaskerület tiszteletbeli táblabírójának választotta. 40 évi munkásság után 1819. dec. 31-én vonult nyugdíjba. 1823-ban Jászfényszarun helyezték örök nyugalomba. Emlékét utca őrzi. *Irodalom:* Tóth Ferenc: A Jászkunság helyzete a 18. század végén. (Bedekovich Lőrinc kéziratos térképe) Jászberény, 1976.; Sugárné Konczek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 16-17.; *ÜMÉL* 2001. 553.

Sz.A.

Beniczky Ferenc (Bp., 1833. jan. 6. - Bp., 1905. máj. 14.) politikus, főispán. 1900-ban Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében.

H. Béres Erzsébet (Kömlöd, 1903. máj. 27. - Kkh., 1999. aug. 5.) tánc- és illemtanárné. Édesapja Béres Lajos pénzügyőri főszemlélsz, édesanyja Szabó Eszter volt. Édesapja gyakori áthelyezése miatt iskoláit magánúton végezte. Elemi iskoláját Újkécskén és Kiskunmajsán végezte 1914-ben. A polgári iskola első három osztályát, a Budafoki Állami Polgári Leányiskolában, míg negyedik

osztályát az Újpesti Állami Polgári Leányiskolában fejezte be 1918-ban. Ezután Bp.-en tánctanítói képzőt végzett, és 1922. máj. 31-én táncitanítói oklevelet kapott. 1926-ig Lajosmizsén dolgozott, majd 1926. dec. 23-án Kkh.-ra költözött és itt folytatta tanítását. A táncanfolyamokat a 48-as körben, az Ipartestület Székházában, a Katolikus Legényegyletben és a Református Körben tartotta. Minden évben volt egy hathetes társastánc tanfolyam a felnőtteknek, míg nyáron színpadi táncból a 7-8 éves gyerekek részére. Ezeket a színházban évente be is mutatták. Az 1930-as évektől kezdve éveken át tanított Kecelen is a felnőttek részére társastáncot. 1942-ben házasságot kötött Horváth László zenésszel. 1940-44 között Szabadkán is vezetett táncanfolyamot. Jó kapcsolatban volt Kkh.-on Nagy Czirok Lászlóval, aki a népi eredetű táncokat gyűjtötte. 1945 után elvégezte a néptáncoktatói tanfolyamot, a Táncszövetség, a Népművelési Intézet által tartott továbbképző tanfolyamot, valamint a Művelődési Minisztérium és a Népművelési Intézet felügyelete alatt tartott táncitanítói átképző tanfolyamot is. 1951-től a Bács-Kiskun Megyei Táncitanítói Munkaközösség tagja lett. Táncsoportjaival már 1953. máj. 30-án részt vett az első országos művészeti együttesek kulturális szemléljén Bp.-en. A Művelődési Ház és a helyi tüzeralakulat egyesített táncsoportja éveken keresztül az országos versenyeken első helyezést ért el. 1955-től a Kiskunhalasi Művelődési Házban már függetlenített táncoktató volt. 1958. nov.-ben a Szocialista Kulturáért kitüntető jelvényt kapott. 1960-ban a Művelődési Ház igazgatójának nevezték ki. Igazgatói munkája mellett, mint megyei táncszakreferens is dolgozott. 1964. augusztus 12-én a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Munka Érdemrend bronz fokozatával jutalmazta tevékenységét. A fiatalok iránti szeretete és műveltségi szintjük emelése érdekében több éven át szervezte, tanította Menyasszonyok iskolájának lányait. 1968-tól, mint a kultúrotthonok szakfelügyelője is dolgozott. 1970-ben a Magyar Békemozgalom Aranyjelvényével tüntette ki az Országos Békétanács. 1975-ben a Kulturális Minisztérium a Szocialista Kulturáért kitüntető jelvényével jutalmazta. 1977-ben a Hazafias Népfront Városi Bizottságától Erdemes Társadalmi Munkás kitüntető jelvényt kapott. 1983-ban és 1993-ban a Pro urbe kitüntető címmel jutalmazták a 70 éven át végzett tánc- és illemtanári munkájáért. A halasi református temetőben van eltemetve. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében. Forrás: Béres László közlése.

L.Gy.

Bergendy Szilveszter (Vágkirályfa, 1876. nov. 20. – ?) lapszerkesztő. Szabómesterséget tanult, közben verseket és politikai cikkeket írt a Magyar Néplapba, majd 1900-1901-ben kiadta az Új Világ című havilapot. 1902-ben Kispestre költözött, ahol szabóműhelye és fűszerkereskedése volt, és megjelentette a Szabók Lapját. Első verseskötetére figyelt fel Rákosi Jenő és az irodalmi körök, támogatásuk segítségével díjnak lett a kispesti község-házán és közben magánúton elvégezte a polgári iskolát. Közben cikkeket és tárcákat írt a Budapesti Hirlapba és más lapokba. Az első világháború után titkári állást vállalt a keresztényszocialista szervezetben. 1921-ben megindította a Salgótarjáni Közönyt, melyet még ebben az évben Nemzeti Munkás címmel országos lappá fejlesztett. A korona romlása miatt lapját kénytelen elvezünetni, és 1922-ben birtokot vásárolt Pirtó puszta és ott gazdálkodott. 1934 máj.-től szerkesztője lett a Szegeden és Halason megjelenő Gyümölcskultúra című lapnak. *Művei*: Mámordalok: Lyrai költemények (1898-1908) (h.n., 1909.); Sorsüldözött (regény. h.n., 1914.); Életmentő tapasztalatok: A természetes gyógymód népszerű ismertetése (Kispest, 1914.); Keresztény forradalom (röpirat. h.n., 1919.); Ellensége volt-e a Habsburg család Magyarországnak? (Bp., 1927.); Mit legérdemesebb termelni a kertgazdaságban? (Bp., 1929.); A faültetés művészete (Szeged, 1934.); A gyümölcsfagondozás művészete (h.n., é.n.); Magyarország és Ausztria uniója. (Szeged, 1935.); Permetezés háziszerekkel (Kkh., 1938.); Általános gyümölcs- és konyhakertészet (Kkh., 1938.); A faültetés művészete. 2. bőv. kiad. (Kkh., 1941.); Méznád és gyümölcs: Bor, méz, rum és sör a méznádból (Kkh., 1942.); Kertészeti tanulmányok (Kkh., 1943.) *Irodalom*: Nagy Szedér István 1936. 85.; Gulyás P.: Magyar írók élete és munkái III. 1941.

H.E.

Berki Viola (Kkh., 1932. máj. 5. – Bp., 2001. márc. 26.) festőművész, grafikus. Középkolai tanulmányait a budapesti Szépműves Liceumban végezte. 1951-58 között a Képzőművészeti Főiskolán festő szakon tanult. Mestere Főnyi Géza volt. Közben 1954-55 között egy évre politikai okokból kizárták a főiskoláról, ezalatt festi a kkh-i Szilády Áron Gimnázium régi tanárainak arcképeit. Munkácsy-díj (1975); Szegedi Nyári Tárlat díja (1978, 1980); Erdemes művész (1984); Magyar Köztársaság Tiszti Keresztje (polgári fokozat, 1994); Kiskunhalas város díszpolgára (1995); Magyar Művészeti Akadémia Arany-díja (2000); 1958-67 között tagja a Fialat Képzőművészek Stúdiójának, 1992-től a Hungária 24 művészcsoporthoz. 1959-61 között rajzokat, fest-

ményeket készített az Óbudai Hajógyárban. 1961-ben ismerkedik meg Korniss Dezsővel, akinek szentendrei műtermében dolgozott 1961-63 között. Az 1960-as évek elején többször járt Szovjetunióban, megismerte a régi orosz városokat, kolostorokat. 1969-től újságokba készít illusztrációkat, 1971-től kerámia mozaikokat és kerámia faliképeket. A szentendrei művészekkel (Anna Margit, Balogh László, Korniss Dezső) való megismerkedés adott biztatást egylikus stílusának megtalálásához, amely 1963 körül alakul ki. Hatott rá Vajda Lajos, és egy-egy művére Kondor Béla (Szent Kleofás, 1964). Művészete narratív jellegű, részben saját fantáziája, részben bibliai és történelmi alakok, események megjelenítése (Régi magyar vadászat, 1971; Mátyás király állatai körében, 1989). Korai festményei bukolikus hangulatúak, a naív festményekkel rokon (Rezervátum, 1962; Hellasz, 1964; Ostiai csend, 1992; Odaát, 1993.). Az 1970-es évektől képei zsúfoltabbak, erősen rajzos jellegűek lesznek. Hatottak rá a keleti miniatűrök (Varázslók völgye, 1979). A mesészerű, illusztratív stílus finom ironiával, groteszk hangvétellel társul (Hobbikertészek, 1977). Élete utolsó képével nyerte el a Magyar Művészeti Akadémia fődíját (Elvesztett pásztor- Soós Imre emlékezete, 2000). A hetvenes évek végétől számtalan szitanyomatot alkotott, 1981-től kezdve egy évtizeden át készített rézkarcolat is. Pályafutása során több kkh.-i vonatkozású festményt alkotott, arcképeket (Tinka, 1956; Szombati bácsi, 1960 körül), illetve városháza házasságkötő termének faliképét (Halasi pannó, 1988). 1996-ban Kkh. Önkormányzata 136 művét (olajképek, grafikák) megkapta, amelyek a kkh.-i Gyűjtemények Házában kerültek kiállításra. Hagyatékának jelentős része szintén a szülőváros intézményeihez került (Halas Galéria, Thorma János Múzeum, Szilády Áron Református Gimnázium). A régi református temetőben nyugszik. Köztéri művei: Tárnok Utcai Általános Iskola fali mozaikja (Budapest, 1971); Óvodai kerámiafal (Sopron, 1974); Kölcsey Ferenc Művelődési Központ kerámiafala (Debrecen, 1983); Heim Pál gyermekkórház pannója (1984); Városháza házasságkötő termének pannója (Kkh., 1988); Illusztrált könyvek: Varga D.: Erdei esztenedő, 1973; Kármán József: Fanni hagyományai, 1974; Gárdonyi G: Isten rabjai, 1974; Széphis-tóriák, 1975; A Szögkirály (cigány népmesék), 1977; Biblia, Öszösvetség - Zsoltárok könyve, 1977; Arany János: Balladák, 1979; Mezey Katalin: Kivala Palkó nemlehet-országban (Bp., 1997, 1999). Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom*: Furkó

Zoltán: Berki Viola, Művészet, 1966/10; Furkó Zoltán: Berki Viola, Bp., 1978; Szűcs Károly: A képi emlékezete, Műhely Napló (Kkh.), 1993/dec.; Halasi művészek. Thorma János Múzeum könyvei 1. Kkh., 1996; Berki Viola képi művészete (szerk: Furkó Zoltán), Bp., 1998; Kortárs Magyar Művészeti Lexikon 1., 1999; Szűcs Károly: A fikció és a teljesség ösvénye. Berki Viola, kiállítás katalógusa Ernst Múzeum, 2001; Lóska Lajos: Mesélő képek. Új Művészet 2001/12.

Sz.K.

Bernáth Lajos (Dömsöd, 1869. aug. 23. - Dunaharaszti, 1945. ápr. 23.) irodalomtörténész, író.

1892-ben a bp-i Tudományegyetemen tanári oklevelet szerzett. 1892-93-ban Kisújszállás, 1894-től 1898-ig Kunszentmiklóson, 1898-tól 1919-ig Nagykállón és Kkh-on volt magyar-latin szakos gimnáziumi tanár. 1919-ben szerkeszti a Halasi Munkás című lapot. A Tanácsköztársaság idején lelkes tevékenységet fejtett ki a munkásság oldalán. A halasi direktorium szellemi irányítója. A Halasi Vörös Újságban ódával köszöntötte a Tanácsköztársaságot. A forradalmak alatti magartása miatt elbocsátották és vizsgálatot indítottak ellene 1919. augusztusában. 1921-22-ben a bp-i Bethánia alkalmazottja, majd a bp-i baptista teológiai szeminárium óraadó tanára 1925-ig. Az ellene folytatott vizsgálatok lezárása után 1926-ban nyugdíjazták, Dunaharaszti-ban élt 1934-től haláláig. Költeményei, egyházi és világi tárgyú dolgozatai jelentékesek meg. Protestáns iskola drámákkal foglalkozott, verseket, elbeszéléseket, a Borsszem Jankó című lapba satirikus és politikai verseket írt (1887-1919). *Főbb művei*: Protestáns iskola drámák, (Bp., 1903.); Huszonnégy esztendő, költemények 1-2 (Kkh., 1910-11.). Kürtjelek a magyar éjszakában. (Vallásos költemények. Dömsödi Bernáth néven. Bp., 1922.); Bácskai vőfélykönyv. (Dömsödi Lajos néven. Jánoshalma, 1927.); Dömsödi dalok, dömsödi képek 1886-1936. (Dunaharaszti, 1936); 1800 éves titok feltárása 1-3 (Bp., -Dunaharaszti, 1933-1937.); Názáreti Jézus. (Költői elbeszélés. Dunaharaszti, 1938.); Palástalan papnak prédikációi. (Dunaharaszti, 1940). Emlékét intézmény őrzi. *Irodalom*: MÉL 1967. 196.; Révai Új Lexikona II. 1998. 902. *Kép*: Bernáth Lajos kollégium 25 éve. Kkh., 2002.

V.F.

Bernáth Zoltán (Kunszentmiklós, 1898 - Jánoshalma, 1975) lapszerkesztő és tulajdonos.

Bernáth Lajos kkh.-i főgimnáziumi tanár fia. A Halasi Újságot megmentő halasi ifjúság vezetője volt. Halasi újságíráskodás után, műegyetemi tanulmányait félbehagyva 1921-ben megalapítja a Jánoshalmi Újságot, 1923-ban Bácsalmás és vidéke címmel lapot indít. A két lap összevonásával még ebben az évben megindítja a Felső-Bácskát. A lap Jánoshalmától, Bácsalmáson át Bajáig tudósít hetente kétszer az ott történtekről. Bács-Bodrog vármegye legjelentősebb regionális lapja. Az újság 1944-ben a német megszállást követően szűnt meg. Hadifogságból való hazatérése után koncepciós per folyt ellene. 10 hónapos börtönbüntetését követően Bp.-en nyomdai munkákat vállalt nyugdíjba vonulásáig, de családjával Jánoshalmán élt. *Kép*: TJM 20850.

V-S.Gy.

Berták János vagy Péter (?-?) főbíró 1647-ben. *Forrás*: Nagy Szeder István 1936. 338.; Szakály Ferenc 2000. 357.

Cs.G.

Bertalan István (Szombathely, 1890 - Bad-Ausse, 1930) tanár. Apja a szombathelyi katolikus nagytemplom kántora volt. A zene szeretetét, talentumát apjától örökölte. Hatéves volt, mikor apja meghalt. Gimnáziumi tanulmányai mellett zenét is tanult. Zenei műveltségét a Zeneakadémián mélyítette el. Középszkolai tanulmányait Szombathelyen végezte el, majd mint kegyesrendi papnövendék Bp.-en teológiai tanulmányokat folytatott. Ez mellett ugyancsak Bp.-en latin-görög szakos középszkolai tanári diplomát is szerzett. 1913-ban a váci Kegyesrendi Gimnáziumban lett tanár. 1921 szeptemberében került Halásra, a Református Gimnáziumba. Ezt megelőzően 1920-ban kilépett a rendből és megnősült. Itteni tízéves tanári munkájával elévülhetetlen érdemeket szerzett. Az ének és zenei kultúra kialakítása mellett a klasszikus hagyományok ápolója is volt. Megszervezte a város zenekedvelőiből a szimfonikus zenekart, és megalapította a Zenekedvelők Egyesületét. Kettős hivatásának élt. Törékeny szervezete volt, sokat betegeskedett. 1930-ban gyógykezelés céljából Bad-Ausse fürdővárosban kezelte magát, ott halt meg. Újratemetése Halason 1930. okt. 5-én volt. *Forrás*: Gimnáziumi Értesítő 1930-1931.

G.Á.

Besnyei Gergely (Kkh., ? - ?) Református választású. Főbíró: 1803. okt. 30.-1804. nov. 4. Első aljegyző 1786-1792, perceptor (adószedő) 1783-1785, 1792-1799. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XVIII. 217.; Nagy Szeder István 1936. 349.; Bánkiné 2001. 29. **Cs.G.**

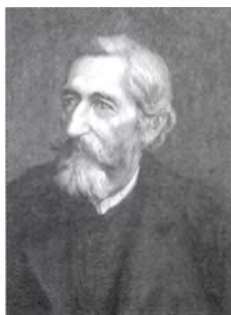
Besnyei Vince (?-?) főbíró 1836. nov. 6. - 1837. okt. 29., 1837. okt. 29.-1838. nov. 3. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XXVIII.k. 256, 396.p. **Cs.G.**

Bessenyei Ferenc (Kkh., 1840. jún. 14. - Bp., 1904. dec. 21.) megyei főszolgabíró, író. Középiskoláit Halason és Nagykőrösön, jogi tanulmányait Pesten végezte. 1865-től Temesváron joggyakornok, 1867-ben első aljegyző, 1871-től főjegyző lett Temesmegyénél. 1875-ben ügyvédi pályára lépett. 1883-tól Temes megye központi járási főszolgabírója. 1891-1901 között Kis-

beeskerek országgyűlési képviselőjévé választották (Szabadelvű Párt). Korán kezdett írogatni; 1865-től több hírlapnak munkatársa. 1867-ben a Pesti Naplónak és Honnak lett vidéki munkatársa; a Pesti Naplónak tíz éven át volt tudósítója, tárcákat, vezércikkeket is írt a lapba. A Szegedi Híradóban Spitzmann név alatt (1867-1869.) jelentek meg cikkei. A Temesvarer Zeitungnak (1869-71.), majd a Temesi Lapoknak 1872-től fogva volt munkatársa; ez utóbbi lapnak (1874.) 11 hónapon át szerkesztője is volt. Írt még a következő lapokba: Egyetértés, Reform, Ellenőr, Budapesti Hírlap, Deutsche Zeitung, Neue Temesvarer Zeitung, Südungar. Bote, Südungar. Lloyd, Südungar. Reform. Alföld, Aradi Közlöny, Arad és Vidéke, Luminatoriuul, Vadász és Versenylap, Űstökös, Borsszem Jankó, Bolond Istók és Urambátyám. Versei megjelentek a Vasárnapi Újságban és Délm. Lapokban. Cikkei nagyjából politikai, társadalmi, közgazdasági s magyar irodalomtörténeti tárgyúak. Alnevei: Schuller Frigyes, Dekker György és Thurn Emil (verseinél.) A halasi régi református temetőben nyugszik. *Irodalom:* Szinnyei 1. 1891. 998-999.; Révai Lexikon 1911.; Nagy Szeder István 1936. 86.; Ferró Róza 2000. 184. *Kép:* TJM 14425. **Sz.A.-Sz.S.**

Bessenyei (Besnyei) István (Kkh., 1835. márc. 8. - Kkh., 1901.) Édesapja Besenyei Károly tanácsnok, édesanyja Péter Julianna. 1861-ben másodbíró, 1867-ben aljegyző. Halála után lakóházát és 15 ezer korona készpénzt hagyott a város-

ra azzal a feltétellel, hogy menházat hozzanak létre. Ez az épület lett 1925-ben átalakítás és kibővítés után a Besenyei István közközház. *Irodalom:* Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története II. Kkh., 1993. 192.; Ferró Róza 2000. 183-184. *Kép:* Thorma János: B. I.; TJM 55.189.1. **Gy.A.**

Bethlen István bethleni (Gernyeszeg, 1874. okt. 8. - Moszkva, 1946. okt. 5.) gróf, politikus, miniszterelnök, az MTA tagja. 1923-ban Kiskunhalas város díszpolgára lett. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* MÉL 1967. 206-207.

Bibó György (1725. máj. 9. - ?) főbíró 1793. nov. 1. - 1794. nov. 2. Elvégezte a halasi diákiskolát. Senátor, másodbíró 1768, 1777. Felesége: Hajós Ilona (Halasi András főbíró leánya.) Esküvő 1750 körül. 1794-ben a város állított 51 huszárt lóval és apró felszereléssel 895 ft. költséggel. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XIII. k. 127.p.; Nagy Szeder István: Kkh. város története II. 130.; Ferró Róza 2000. 261.; Bánkiné 2001. 29. **Cs.G.**

Bibó György (Kkh., 1830. aug. 6. - Kkh., 1913. aug. 9.) Édesapja Bibó Károly ügyvéd, kiskun kerületi esküdt, kiskun kapitány, édesanyja Péter Zsuzsanna. Előbb a halasi elemi, illetve diákiskolában tanult, majd a gimnáziumot Pesten, a piaristáknál végezte el. Az 1848-49-es szabadságharcban részt vett, először mint altiszt, majd 1848 őszén a Lehel-huszároknál hadnagy, 1849 tavaszától pedig főhadnagy. A harcok után a pesti egyetemen jogi tanulmányai befejeztével ügyvédi oklevelet szerzett. Ő volt 1862-67 között a város első aljegyzője, majd rövid ideig rendőrkapitánya. A közszolgálatot azonban hamar otthagya és csak a gazdálkodással foglalkozott. 1864-ben megnősült, felesége Zseni Róza, vagyonos redemptus család tagja volt. A hozományul kapott alsószálási ún. kistanyán gazdálkodott, ahol valóságos mintagazdaságot teremtett; remek szőlőt és gyümölcsösöt telepített. Feleségével együtt a Bibó-kriptában vannak eltemetve. Sírja az új református temetőben található. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 63. **Gy.A.**

Bibó István (1759. márc. 21.-1831. ápr. 9.) főbíró: 1822. nov. 3.-1823. nov. 2., 1823. nov. 2.-1824. okt. 31. 1772-ben a halasi diákiskolába járt, 1777-ben Debrecenben találjuk, hol a kollégium anyakönyvében ez van róla bejegyezve: 1778. nov.

18-án Bibó István, Kiskunságból való nemes metafizikát tanul. Betöltötte a halasi ref. egyházfő gondnoki tisztét, haláláig. Felesége: Deesy Zsuzsanna. Esküvő 1783. máj. 21. Gyermekai: Károly (1802), Gedeon (1805). Sírja az új református temetőben található. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XXX. k. 337, 535. p.; Ferró Róza 2000. 161.

Cs.G.

Bibó István (Kecskemét, 1877. júl. 23. - Szeged, 1935. szept. 10.) dr. filozófus, könyvtár igazgató. Szülei Bibó István jászkunkerületi táblabíró, törvényszéki bíró és Talányi Vilma. A középiskola elvégzése után a bp-i egyetem jogi karára, majd a bölcsészeti karra iratkozott be, s hamarosan megszerezte bölcsészeti doktorátusát. Filozófiai tanulmányaiiban egyre inkább elmélyedt, 1910. okt. 21-én megnősült, felesége Graul Irén volt. Házasságukból született dr. Bibó István.

1910 és 1920 között a kultuszminisztériumban segédfogalmazó, fogalmazó, segédtitkár, majd titkár lett. 1920-tól 1922-ig a Múzeumok és Könyvtárak országos felügyelője volt. 1922-23 között iskolán kívüli népművelési főfelügyelő, 1923-tól 1930-ig miniszteri tanácsos volt. 1924-től a szegedi egyetemi könyvtár igazgatója lett, mely tisztséget egészen haláláig betöltötte. Kezdetben filozófiával foglalkozott, majd egyre inkább az etnológia felé fordult. Elsősorban a magyar lélek problémái érdekelték. 1921-ben megindította és szerkesztette a Társadalomtudomány című folyóiratot, majd a Szegedi Tudományos Könyvtár címűt, a Népünk és Nyelvünk című folyóiratot pedig szerkesztette. 1930-ban részt vett a Szegedi Alföldkutató Bizottság alapításában. 1934-ben a Magyar Társadalomtudományi Társulat tiszteletbeli tagjává választotta. A halasi családi kriptában van eltemetve. Sírja az új református temetőben található. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 164-165. *Kép:* Ferró Róza 2000. 165.

Gy.A.

Bibó István (Bp., 1911. aug. 7. - Bp., 1979. máj. 10.) akadémikus, politikus, államférfi. A Szegedi Tudományegyetemen jog- és államtudományból doktorált, majd állami ösztöndíjjal Bécsben és Genfben folytatott tanulmányokat (1933-1935). 1940-ben a szegedi, majd a kolozsvári egyetem magántanára jogfilozófiából. 1941-től az igazságügyi minisztériumban titkár. 1945-ben Erdei Ferenc belügyminiszter a közigazgatási fő-

osztály vezetését bízta rá. 1948-1949 után kiszorult a közéletből. 1951-1956 között Bp.-en az egyetemi könyvtár munkatársa volt. 1956. okt. 31-én a Petőfi Párt néven újjáalakult Nemzeti Parasztpárt vezetőségi tagja lett. Delegálásukkal 1956. nov. 2-4. között Nagy Imre kormányában

államminiszter. 1957. máj.-ban letartóztatták, 1958. aug.-ban életfogytiglani börtönre ítélték, 1963-ban helyezték szabadlábra. 1971-ig, nyugdíjba vonulásáig a KSH könyvtárosa volt. A 20. század egyik legnagyobb magyar gondolkodója gyakran ellátogatott ősei sírjához a halasi református temetőbe. Az Óbudai temetőben nyugszik. A kiskunhalasi önkormányzati gimnázium névadója. Emlékét emléktábla, intézmény és rendezvény őrzi. *Fő művei:* Válogatott tanulmányok 1-3. (Bp., 1986.); Válogatott tanulmányok 4. (Bp., 1990). *Irodalom:* MÉL 1994.; Ferró Róza 2000. 165.

Sz.A.

Bibó Károly barátosi (Kkh., 1802. ápr. 3. - Kkh., 1870. febr. 9.) ügyvéd, aljegyző, ítélőtáblai bíró, jászkunkerületi kapitány, birtokos. Édesapja Bibó István főbíró, édesanyja Deesy (Detsi) Zsuzsanna. Iskolái elvégzése után ügyvédi oklevelet szerzett. 1827. jún. 7-én feleségül vette Péter Zsuzsannát. 1831-43 között Halason aljegyző, 1843-44-ben a város első aljegyzője lett, majd ugyanabban az évben Pesten a nádori ítélőtáblához került, mint bíró. Itt tartózkodott a nádorság és a nádori tábla megszűnéséig. 1849-ben visszavonult Halasra, mert a kormány nem nevezte ki a hét-személyes táblához. A városban ügyvédi praxist kezdett, majd zárgondnoki hivatalt is vállalt. 1850-ben nevezték ki jászkunkerületi kapitánnyá, ezért Jászberénybe költözött. Ezt a tisztséget 1854-ben Kunszentmiklós székhellyel a kiskunkerületi kapitánysággal cserélte fel. 1861-ben megvált állásától és Halason telepedett le, ahol haláláig gazdálkodással foglalkozott. Sírja az új református temetőben található. *Irodalom:* Ferró Róza. 2000. 161-163.

Gy.A.

Biczó Géza kiskéri (Nagykörös; 1853. febr. 20. - Bp., 1907. nov. 4.) festő, grafikus. Művészeti tanulmányait a bp-i Mintarajziskolában kezdte meg, majd 1876-77-ben a bécsi művészeti akadémián folytatta. 1875-85 között Kkh.-on a Református Gimnáziumban és a helyi protestáns, később leányiskolában rajzot és szépírást tanított.

Közben hosszabb müncheni tanulmányúton járt. 1880-1882 között két tanéven át Nagykőrösön tanított. Visszatérése után még három tanéven át dolgozott a gimnáziumban. 1885-ben Budapesten, a VII. kerület állami gimnáziumában vállalt munkát. Elsősorban rajztehetsége kiemelkedő. Halasi tartózkodása alatt kapott megbízást a református egyháztanáctól, hogy fesse meg a gimnázium jeles tanárainak, az egyház kiemelkedő személyiségeinek arcképét. E feladatot teljesítette, portréképei a gimnázium dísztermében láthatók. 1873-tól két évtizeden át a Vasárnapi Újság illusztrátora. Halasi portréit is közölte a Vasárnapi Újság (Baksay Sándor, Karacs Teréz). Festményei népies zsánerportrék. (Kun leány, Kun ember, Alku, Májszer, Csizmadia-műhely, Sutu-lás, Az újonc). Néhány arcképe (Arany János, Balassi Bálint, Hunyadfalvy Pál, Szily Kálmán) az MTA képzőművészeti gyűjteményében található, illetve a történelmi eseményeket ábrázoló tollrajzai a Nemzeti Múzeum Történelmi Képcsarnokában. Régészeti ásatásokon is készített grafikákat (Árpádhalom a tetétleni pusztán; Nagykőrösi ásatások). Műve: Pár szó a gimnáziumi rajztanítás érdekében (Kkh-i Református Lyceum értesítője, 1877-78) *Irodalom: Gimnázium Évkönyvei 1875-76, 1884-85.; Kaas Ivor: Magyar Festők. Pesti Hírlap, 1880. jan. 20.; Vasárnapi Újság 1907/46. 919.; Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 376.; ÚMÉL I. 2001. 727.*

Sz.K.-G.Á.

Bikádi István (Kkh., ?-?) Református vallású. Főbíró 1791. okt. 30.-1792. nov. 1., 1792. nov. 1.-1793. nov. 1., 1770-1777 első aljegyző, 1778-1789 főjegyző. A Pirtói Nagy Vendég Fogadó a Város költségén épült (1794-ig). *Forrás: BKML Kh. V.201.a. XII. k. 344. p., XIII. 1. p. 1. k. 12. p. Cs.G.*

Bikádi János (?-?) főbíró 1842. okt. 30. - 1843. okt. 29., 1843. okt. 29.-1844 nov., 1844 nov. - 1845 nov., 1845 nov. - 1846. nov. 1. *Forrás: BKML Kh. V.201.a. XL. k. 432, 548. p. XLII. k. 102. p. 215. p. Cs.G.*

Bodor Tibor (Kkh., 1921. febr. 11. - Bp., 2000. jún. 20.) színész. 1938-tól 1941-ig felsőfokú tanulmányokat folytatott a Színművészeti Főiskolán. 1941-42-ben Szegeden, Kardos Géza társulatában játszott. 1942-től a miskolci színházban szerepelt. A háború alatt fogságba esett és hadifogoly színjatszókkal lépett fel. 1948-tól a Pécsi Nemzeti, 1949-től a Madách Színház szerződtette. 1958-tól a Nemzeti Színház, majd 1959-től ismét a Madách Színház művésze volt. Gyakran szerepelt pódiumon, kiváló versmondó volt. 1951-52-ben és 1957-től a Színház- és Filmművészeti Főiskolán versmondást tanított. Szülővárosa 1987-ben dísz-

polgárává választotta. *Főbb szerepei: Lucifer (Madách: Az ember tragédiája); Orgon (Moliere: Tartuffe); Capulet (Shakespeare: Rómeó és Júlia); Polonius (Shakespeare: Hamlet); IV. Edward (Shakespeare: III. Richard); Mitch (Williams: A vágy villamosa); Fárel (Sütő: Csillag a máglyán). Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom: Magyar Színházművészeti Lexikon Bp., 1994. 101., Halasi Tükör. 2000. június 28.**

Gy.A.

Bokor József (Szombathely, 1940. márc. 29. - Bp., 1988. júl. 31.) belsőépítész. Az Iparművészeti Főiskolán 1965-ben kapott diplomát mint szövöttanyag-tervező és belsőépítész. Művészeti titkárként dolgozott a Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat (TIT) Bp-i Szervezeténél, majd az Építésügyi Tájékoztató Központnál, az Iparművészeti Tanács Irodájában. Az MSZMP Központi Bizottságának belsőépítész, feladata a székház, az üdülők és a szolgálati lakások belsőépítészeti tervezése volt. 1986-ban az MNG Széchenyi Művészeti Központjának, majd haláláig a Művészeti Alap ARTUNION Vállalatának igazgató helyettese. Kiállításokat tervezett és rendezett. Nevéhez fűződik a Dunai Vasmű irodaházának, üzemegységeinek szinkondicionálása, a Vasmű kultúrházának berendezése is. Elkészítette Kkh. belvárosának rendezési tervét. Környezettervezési munkáin kívül tárgytervezéssel is foglalkozott. *Irodalom: MÉL 1994. 110.*

Gy.A.

Borbás Imre (Kkh., 1892. máj. 6. - Márianosztra, 1953. máj. 22.) Kiskunhalas város nemzetgyűlési képviselője 1944 decembere és 1945 tavasza között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Boros Mihály (?-?) főbíró 1742. apr. 24. - 1743. jan. 24. 1742-ben új tetőt készítenek a templomra. *Forrás: BKML Kh. V.201.a. I. k. 8. p., 150. p. Cs.G.*

Boskó Vilmos (Kecskemét, 1905. márc. 13. - 1979. júl. 18.) 1928. jún. 29-én szentelték pappá.

Édesapja Boskó Vilmos, édesanyja Ö. Kovács Erzsébet. 1928-1931-ig hitoktató volt Monoron, segédlelkészként tevékenykedett 1931 és 1933 között Kkh.-on, majd karkáplán volt Vácon a Székese gyházban. 1942-től 1944-ig Izsákon, 1944-től Kkh.-on volt plébános. 1949-től 1958-ig

kerületi esperes, majd 1958-tól főesperesi tisztsé-

get töltött be. 1964-ben címzetes apátnak, 1966-ban pedig székesegyházi kanonoknak nevezték ki. Kecskeméten temették el. Emlékét emléktábla őrzi. *Irodalom:* Váci Egyházmegyei Almanach. Szent István Milléneum évében. Vác, 1970. 285. Kép: TJM 16759.

L.Gy.

Brázay Kálmán 1906-tól **pellérdi** (Kkh., 1839. okt. 16. - Pellérd, 1925. jan. 7.) nagykereskedő, a Kereskedelmi és Iparkamara tagja. Elszegényedett kisbirtokos családból származott, családja az 1850-es évek végén költözött el Halasról. Külföldi tanulmányút után, 1865-ben gyorsan fejlődő fűszerkereskedést nyitott Bp.-en, amelyet hamarosan nagykereskedéssé szervezett, ezzel a legkiválóbb kereskedések egyikét alapította meg. Az elsők között készítette Magyarországon sósorsorszeszt. A Brázay-féle sósorszesz és a Brázay-féle szappan a világpiacon a századfordulón keresett cikk volt, ezekkel jelentős vagyont szerzett. Székesfehérváron vadásztöltény gyárat alapított, ez lett a 20. századi Videoton gyár elődje. Mint nagykereskedő élénken részt vesz a közélet, főleg az ipar- és kereskedelmi közügyekben. 1896-1905 között a szalántai választókerület országgyűlési képviselője. Tagja volt a kereskedelmi múzeum igazgatóságának, valamint a Kereskedelmi- és Iparkamarának. Ő az 1885. évi Országos Kiállítás vegyeszeti csoportjának a főrendezője, majd az 1900. évi Párizsi Világkiállításon a magyar csoportot is ő rendezte. 1903-ban családi alapítványt tett, amelyben egy kkh-i származású egyetemista részére ösztöndíjat állapított meg. Sikeres életútjának bizonyítéka többek között, hogy 1906-ban nemességet kapott, pellérdi birtokos, és a Ferenc-József-rend lovagja lett. *Irodalom:* Gelléri Mór: A magyar ipar úttörői. Bp., 1887.; Polgármesteri jelentés 1907. 71.; Hollósy István: Fejezetek a magyar iparosodás történetéből (=Magyar Hét, 1930. évi 2. szám); Pallas Nagy Lexikona III. 667.; MÉL, 1967. 264.; ÜMÉL 2001.

Sz.S.-V.F.

Brinkus Lajos (Kkh., 1875. jún. 4. - Kkh., 1919. aug. 6.) vörösrői. Hétgyermekes családból

származott, apja pásztor volt. Földműveléssel, pásztorokodással foglalkozott ő is, mielőtt 1912-ben városi rendőri szolgálatba lépett. A háború kitörésekor behívták katonának, megjárta a galíciai és az olasz frontokat. A tanácsköztársaság idején a Vörösrősi, a direktórium detek-

tív testületében szolgált, a Bp.-vidéki II. számú vörösrői kerület kkh-i százada vasútállomást ellenőrző alegységének volt a parancsnoka. A tanácsköztársaság bukása után a Szeged felől érkező különítményesek a város munkásvezetőivel együtt elfogták és a téglagyárnál kivégezték. A kkh-i munkásőregység viselte nevét. *Irodalom:* Küzdünk híven a forradalomért... 1980. Kép: Janó Ákos 1965. 195.

H.E.

Buda Imre (Kkh., 1904. szept. 16. - Kkh., 1976. nov. 7.) költő, fodrász. Édesapja Buda Imre

papucskészítő, édesanyja Musa Judit. Elemi iskolai tanulmányait a Központi Iskolában végezte, majd férfi és női fodrászatot tanult. Az 1920-as években a halasi kulturális élet aktív részese volt. Barátaival szindarabokat rendezett, szüreti mulatságok, nagyszabású rendezvények szervezője

volt. 1928-ban súlyosan megbetegedett, Bp.-en a Szent László Kórházban mentették meg életét. Betegsége után Ausztriába ment, hogy egészsége helyreálljon. Eközben tanulta a férfi és főleg a női fodrászatot, itt 1930-ban speciális vizsgát is tett. 1931-ben Párizsban kapott vizsgát hajfestésre. Hazatérve Kkh.-ra, mint kész iparos Hölgyfodrászszalont nyitott a Kossuth utcában. Versekert írt. Bánattal teli gyermekkora, az anyai szeretet hiánya, a csalódások érződnek versein. 1934-ben önálló kötete jelent meg. Még ebben az évben elhagyta Halast, és a Dunántúlra, Bajnára ment. Itt ismerkedett meg Zalavári Irénnel, kit 1937. máj. 16-án feleségül vett. Két lányuk született: Zsuzsanna (1938) és Antónia Flóra (1939). A Herczeg Ferenc által szerkesztett Új Idők című irodalmi lap közölte a Falu legénye című írását. 1943-ban arany oklevelet nyert az Országos Dankó Pista Társaság irodalmi pályázatán egyik versével. A háborút Tokodaltáró bányatelepen vészték át. 1945-ben visszaköltöztek Kkh.-ra. Az Ipari Szövetkezet alapító elnöke lett. 1963-ban megkapta a Szövetkezeti Ipar kiváló dolgozója kitüntetését. 1963-ban visszatért szakmájához. Nyugdíjazása után bejárta a kórházba, hogy ott a beteget borotválja, megnyírja. Munkája: Nekem nem dalolt az élet (versek, Kkh., 1934). *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 86. Kép: TJM 19130.

Gy.A.

Bulcsú Károly (1827-Kecskemét, 1865) költő. Petőfi Sándor és Tompa Mihály kortársa. Két évig volt a halasi gimnázium igazgató tanára az 1853-

54 és az 1854-55. tanévben. A márciusi ifjak között lelkesedett a forradalmi eszmékért. Az elsők között állt be Kosuth seregébe honvédeknek. Tizenegy csatában küzdött hősiessen. Súlyos sebesülése után Klapka György tábornok személyesen tűzte mellére a Vitézségi Érdemrendet. Vi-

lágos után még mindig betegen gazdatiszt testvérénél rejtőzködött a galíciai határszélen. Később a Teleki grófnál nevelősködött. Teleki Lászlóval a későbbi időben is levelezett. Okleveles pap és ügyvéd volt, mégis inkább a tanári hivatást vállalta. Nehéz körülmények között tanított Losoncon. Innen hívták el Halasra. Iskolavezetői teendői mellett irodalmat és történelmet tanított. Feleségül vette Thorma Imre halasi főbíró szépséges leányát, Katalint. Halasról Kecskemétre került, ott működött mint a jog és a teológia tanára. 1865-ben halt meg harcéri sebesüléséből maradt tüdőbajban. Költészetének legértékesebb emléke „Költemények 1850-60” című kötete. Arany János nagyra értékelte tehetségét. „A honszeretet lángjait szította a mi iskolánk ifjainak szívében is.” Így emlékeztek rá a református gimnázium öregdiákjai és tartották méltónak emléke őrzését. Sírja a régi református temetőben található. *Forrás:* Zámbo Aurél 1934. 20-21. Kép: TJM 17488/1. **G. Á.**

Bundzsák István (Mélykút, 1881. dec. 7. - Kkh., 1947. márc. 13.) Kiskunhalas város nemzetgyűlési képviselője 1944 és 1947 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Bús Imre (Kkh., 1890. dec. 7. - Veszprém, 1980. febr. 8.) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1947 és 1949 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Bús Imréné Kisari Mária (Alap, 1910. nov. 13. - Veszprém, 1997. márc. 9.) tanár. A kiskunhalasi Ref. Polgári Leányiskola tanára volt 1940-47-ig, majd az általa szervezett leányinternátus vezetője. Az iskolák államosítása után a Központi Iskolában 1948-58-ig, a Felsővárosi Iskolában 1958-64-ig tanított. 1964-68-ig napközis tanárként dolgozott. Szülei 12 gyermekes református gazdálkodók voltak. Elemi iskoláit szülőfalujában végezte, polgáriba Dunaföldváron járt. 1921-ben érettségizett a bp-i Evangélikus Leánykollégiumban. Felsőfokú tanulmányait az An-

golkisasszonyok róm. kath. Polgári Tanárképző Főiskoláján és a Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatta. 1935-ben magyar nyelv és történelem szakokból polgári iskolai tanári képesítést szerzett. 1937-39 között Szentendrén a Ref. Polgári Leányiskolában óraadó, majd helyettes tanár.

Az 1939-40-es tanévben óraadó a kisújszállási Községi Polgári Leányiskolában. 1940 szeptemberétől a kkh-i Ref. Polgári Leányiskolában helyettes tanár, 1943-tól rendes tanár. A polgáristákat és az egyéves kereskedelmi szaktanfolyam tanulóit egyaránt oktatta. A polgári iskolához tartozó kollégium – leányintézet – megszervezője, nevelő tanára, majd vezetője, aki az örökhatyó özv. Szathmáry Sándorné terveit valósította meg, olyan halasiak, mint özv. Zseny Istvánné anyagi támogatásának segítségével. Kisari Mária tagja volt a Soli Deo Glória mozgalomnak, cikkei jelentek meg a Protestáns Tanügyi Szemlében, a Hajnal című külmisziós lapban és munkatársa volt a Hajnalcillag című bibliai gyermeknaptárnak. 1945-ben az ő kezdeményezésére indította meg a Kiszgazdapárt a Hadifogoly akciót, melynek keretében másokkal együtt segítette a halasi állomáson átszállított hadifoglyok étellel való ellátását. Tevékenyen részt vett továbbá az ostrom idején kiéhezett bp-i gyermekek halasi nyaraltatásában, felerősítésében. Az átmeneti időszakban Kisari Mária megbízást kapott az internátus berendezéseiből egy kollégium létrehozására, melyet végre is hajtott. Ez lett később a gimnázium kollégiuma. 1948-ban férjhez megy Bús Imre gazdálkodóhoz, aki akkor Demokrata Néppárti országgyűlési képviselő. (1950-ben született Mária leányuk.) 1975-ig Halason, utána haláláig Veszprémbe élt. Búsné Kisari Mária ellenforradalmi megnyilvánulásai és kulák származása miatt 1958-ban a Bács-Kiskun megyei rendőrfőkapitányság Gyönköt jelölte ki lakhelyül. Ezt a méltatlan internálást azonban egy hónapon belül hatálytalanították. Sokat foglalkozott férje családja nevezetes tagjainak (Bacsó László parasztverselő és Bacsó János egykori ságvári ref. lelkész) élettörténetével, munkásságával. A bp-i Ráday Gyűjtemény részére kéziratos anyagokat készített a leányinternátus történetéről és a hadifogoly akcióról. *Forrás:* Gelencsér Miklós: Piros kavics. Népszabadság 1979. nov.; dr. Gszelmann Ádám: Bús Imréné Kisari Mária. Halasi Tükör

1997. márc. 26.; Leánya, Bús Mária erdőmérnök közlése. *Kép:* TJM 20753.

D.M.

Búza Mihály (?-?) főbíró. Az 1757. évben Halas Városa Tanács Házának kőből fundamentuma letéttetett. Főbíró 1756. nov. 1.-1757. nov. 1., 1769. okt. 29.-1770. nov. 1. Főbírói tisztséget erőtlenség miatt nem vállalta 1765. dec. 1., 1766. nov. 1. 1764-ben a tanács főbírói rangra szeretne volna emelni, a nép azonban Tari Istvánt választotta meg. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 8. p., 151. p., VI. k. 49. p.; Bánkiné 2001. 22.

Cs.G.

Czakó (Czmerek) Jenő (Kétybodony, 1901. dec. 21. - Cegléd, 1958. aug. 5.) református lelkész, író. A Czakó nevet 1929-ben vette fel. A gimnáziumot Kkh.-on végezte, 1921-ben érettségizett. Teológiát tanult 1921-22 és 1923-24-ben Bp.-en, 1922-23-ban Montpellierben, 1924-25-ben Genfben, végül 1925-26-ban Edinburgh-ban. 1928-29-ben Makón segédlelkész a Bethánia Egyetnél, majd 1929-től vallásoktató lelkész volt Cegléden. 1930. nov. 23-án szentelték lelkésszé Bp.-en. Genfben baccalaureus theologiae, 1943-ban Debrecenben teológiai doktori, majd 1950-ben egyetemi magántanári fokozatot szerzett. Kiterjedt irodalmi munkásságot folytatott, műveinek jelentős része azonban kéziratban maradt. Munkái: Morrison, az úttörő (Bp., 1934); Új énekek 1-2. (szerk., Bp., 1940); Útitárs. Segédkönyv a gyakorlati biblia tanulmányozók számára (Bp., 1941); Vallástörténet a középiskola V. Osztálya számára (Czeglédy Sándorral, Debrecen, 1945); A janzenizmus (Cegléd, 1943). *Irodalom:* MÉL 1994. 170-171.

Gy.A.

Cseh András (Tápióbecske, 1772 - Vác, 1855) plébános, váci kanonok. 1797-ben szentelték pap-pá. Ezután káplán, papneveldei alkormányzó, s 1802-től Nagykőrösön plébános lett. 1805-ben vette át a halasi plébániát. 1810-ben Halasról a főlegházi plébániára ment, címzetes prépost, kerületi esperes, majd 1830-ban váci kanonok lett. 1855-ben mint olvasó kanonok hunyt el, s a váci székesegyház sírboltjában helyezték örök nyugalomra. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 15.

Gy.A.

Cseri László id. (Kkh., 1905. szept. 25. - Szeged, 1971) tanító. Édesapja Cseri Imre vasutas, édesanyja Gyulai Judit volt. Általános iskolai tanulmányait Kkh.-on fejezte be, Kiskunfőlegházán végezte el a tanítóképzőt. Dévaványán kezdett el dolgozni tanítóként, majd Kkh.-on református kántortanítóként folytatta. 1934. jún. 2-án a halasi református templomban kötött házasságot Tóth Baranyi Erzsébettel. Házasságukból kettő gyermek született: Katalin (1935) és László (1948).

Sokáig a rekettyei iskolában, majd az 1950-es évektől Kkh-on a Felsővárosi Általános Iskolában tanított. A Rekettyei iskolában színjátszó csoportot hozott létre a környékbeli tanyasi tanítványok és szülei bevonásával. 1967-ben nyugdíjazták, de az azt megelőző években az inokai iskolában tanított. Kkh-on a katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra. *Irodalom:* id. Cseri László fia, ifj. dr. Cseri László közlése

L.Gy.

Csetényi Artúr (Béksé, 1910. nov. 26. - Kkh., 1995. nov. 21.) dr. Általános és középiskoláit Béksézen végezte. Orvosi tanulmányait 1928-ban kezdte Szegeden, az Orvostudományi Egyetemen. Diplomát 1935. márc. 1-jén kapott. 1933 szept.-től a gyulai Állami Kórházban dolgozott szigorló orvosként, majd a diploma megszerzése után orvosgyakornokként egészen 1936 szept.-ig, amikor a Csanád megyei kórházba nevezték ki alorvosnak. Itt 1938 őszéig dolgozott, ezt követően a mátraházi Állami Tüdőbeteg Szanatóriumba került mint alorvos. Itt szerezte meg szakképesítését. 1942-ben, az országban legfiatalabbnak, intézetvezető főorvos lett a szabadkai Tüdőgondozó Intézetben. 1944-ben katonai szolgálatra hívták be. Amikor a kórházat 1944 nov.-ben nyugatra telepítették, ő nem hagyta el az országot. 1945 ápr.-ban került Kkh.-ra, ahol a kórház tüdőosztályának és a Tüdőgondozó Intézetnek lett vezető főorvosa. Több mint 40 éven keresztül töltött be irányító szerepet a tüdőbetegségek kezelésében. 1953-ban megnősült, felesége dr. Bereczky Éva orvos lett. 1995-ben gyémántdiplomát kapott a Szegedi Orvostudományi Egyetemről 60 éves orvosi munkájáért. Korábban a Munka Érdemrenddel, Kiváló Orvos címmel és számos egyéb kitüntetéssel ismerték el szakmai tevékenységét. Rendszeres résztvevője volt tudományos konferenciáknak, s több tucat közleményt jelentetett meg tüdőgyógyász szakfolyóiratokban. Egyike volt azoknak, akik az országban a legtöbbit tették a TBC leküzdéséért. De minden kitüntetésnél többet jelentett számára annak a több ezer betegnek a szeretete, akiket orvosi pályája során meggyógyított. A hatvanas évektől kezdődően a Hazafias Népfront Kiskunhalasi Járási Bizottságának elnöke volt. Ebben a minőségben igen sokat dolgozott a környezetvédelemért. E munkájának elismeréseként az önkormányzat döntése alapján egy többhektáros park viseli a nevét. 1982-ben Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. Hobbija a festészet volt. Élete utolsó 20 évében rendszeresen kiállított az Orvos Képzőművészek tárlatain. Több mint száz képen örökítette meg az alföldi tájat, amelyet nagyon szeretett. Sirja a katolikus temetőben található. Lásd

még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében. *Forrás:* dr. Csetényi Artúr fia, dr. Csetényi Artúr közlése. **L.Gy.**

Csetényi Artúrné Bereczky Éva (Szatmárnémeti, 1926. aug. 11. - Kkh., 2000. máj. 25.) dr.,

orvos. Középközpontú Győrött, Békéscsabán és Ungváron végezte. Az ungvári Szent Erzsébet Leánygimnáziumban érettségizett 1944-ben. Egyetemi tanulmányait Szegeden az Orvostudományi Egyetemen folytatta, ahol 1951-ben kapott diplomát. Végzés után a makói kórház TBC

osztályán lett orvos. 1953. dec.-ben házasságot kötött dr. Csetényi Artúrral, s 1954. jan.-tól a kkh.-i Tüdőgondozó Intézetbe került orvosnak. Tüdőgyógyász szakképesítést a Korányi Szanatóriumban szerzett 1957. febr.-ban. 1960-ban a Tüdőgondozó Intézet (Tüdőszűrő Állomás) vezető főorvosa lett, s közel három évtizeden át irányította az intézményt. 1987-ben nyugdíjba ment, de nyugdíjasként is mindvégig dolgozott. Munkáját több kitüntetéssel ismerték el, többek között Érdemes Orvos lett. Aktívan részt vett a szakmai közéletben és a munkavállalói érdekképviseletben. Hobbija a képzőművészet és a klasszikus zene volt. Jelentős lemezgyűjteményét a Szociális Otthon ápolójának ajándékozta. Sírja a katolikus temetőben található. *Forrás:* dr. Csetényi Artúrné fia, dr. Csetényi Artúr közlése. *Kép:* TJM 20304/3.

L.Gy.

Csetényi József (1909-ig Kellner) (Kkh., 1875. márc. 15. - ?) újságíró. Középközpontú tanulmányait Halason elvégezve a bp-i egyetem bölcsészhallgatója lett, majd hírlapírói pályára lépett. Előbb a Budapesti Hírlap vezércikkírója, később közgazdasági rovatvezetője volt. 1913-1925 között a Pesti Hírlap közgazdasági szerkesztője. 1925. jan. 2-tól 1926. jún. 12-ig a Magyar Hírlap felelős szerkesztője volt, majd ismét visszatért a Pesti Hírlaphoz, amelynek még 1941-ben is egyik szerkesztője volt. További életútjáról nincs adatunk. Cikkei az említett lapokon kívül megjelentek a Magyar Társadalomtudományi Szemle (1908) és a Magyar Gazdák Szemléje (1914-15.) című folyóiratokban. Művei: A vámszövetség és a bankközösség problémája (Bp., 1908.); A bankkérdés (Bp., 1909.); A Balkánszövetség és Magyarország (társzerzőként-Bp., 1913.); Magyarország összeomlásának és újjáépítésének világpolitikai jelentősége (Bp., 1927.); Revízió: Nemzeti felemelke-

dés vagy tartományi életre való lesüllyedés (Bp., 1929.); A magyar kibontakozás (Bp., 1932.); A revízió mint kormányprogram (Bp., 1934.); Új Trianon felé (Bp., 1936.); Mai enciklopédia (társzerkesztő-Bp., 1941.) *Irodalom:* Gulyás P.: Magyar írók élete és munkái. 4. 1942.

H.E.

Csicsvai András (? - ?) főbíró 1841. okt. 31.-1842. okt. 30. *Forrás:* BKML Kh. XL. k. 319. p.

Cs.G.

Csicsvai Vasas András (? - ?). Halasi származású református lelkész. Munkája: Örvendőző versek. Ngs. Verbói Szluha Imre urnak a jász és két kún kerületek nádori főkapitányának, midőn Kis Kun Halas városát az 1837. Karácson 10. látogatásával szerencsétlente. (Szeged, 1838). *Irodalom:* Szinyei 14. 1914. 984.

Gy.A.

Csokonai Vitéz Mihály (Debrecen, 1773., nov. 17. - Debrecen, 1805. jan. 28.) költő. Apja, Csokonai József képesített sebész-borbély, művelt ember volt. Csokonai iskoláit a debrecenbeni kollégiumban kezdte. 1789-től a főiskolai osztályokat végezte. Már diákkorában kapcsolatba került az irodalmi élettől Kazinczy Ferenc és Földi János révén. Ekkor írta a Békaegérharc című vígposzt (1791) és A méla Tempefői című szatírai játékot (1793). Debrecenből baráti látogatások és legációk alkalmával gyakran utazott távolabbi helyekre. 1795 húsvétján így került Halasra is legációra, ahonnan Kecskemétre, majd engedély nélkül Pestre ment. 1795. jún. 20-án kicsapták a kollégiumból botrányos magaviselete miatt. Dec. végén már Sárospatakon hallgatott jogot. Tanulmányait abba hagyva, egy fél év múlva Pestre, majd Pozsonyba utazott. Itt 1796. nov. 1-jétől dec. végéig kiadta a Diétai Magyar Muzsa című verses újságot. 1797 tavaszától Komáromba tartózkodott, ahol Lillának nevezett szerelme is élt. 1799. jún.-tól a csurgói gimnáziumban volt helyettes tanár. 1800. febr.-ban elhagyta Csurgót, s Pécsen, Baján át visszatért Debrecenbe. 1801. júl.-ban a Felvidékre utazott, majd Pestre és Komáromba ment, ahonnan tavasszal visszatért Debrecenbe. 1802. jún. 12-én leégett a házuk. Ezután építkezéssel és verseinek nyomda alá rendezésével foglalkozott. 1804-ben egy temetésre ment, ahol meghűlt, betegségéből már nem tudott felgyógyulni, s 1805 elején meghalt. Liráját rendkívüli gondolati és érzelmi gazdagság, hangulati változatosság, kifinomult zeneiség jellemzi. Művészi fejlődésének tetőpontját Lilla és Ódák című versgyűjteményeiben érte el. Megjelent művei: Összes művei (Bp., 1922); Összes versei I-II. (Bp., 1956) Emlékét szobor, emléktábla és utca őrzi. *Irodalom:* MÉL 1967. 320-321.; F. Nagy József: Csokonai a tanító (=A

Szilády Áron Társaság Évkönyve 1994-95. Kkh., 1995.66-75.). **Gy.A.**

Csonka Mihály (Kkh., 1875 - okt. 19.-Kkh., 1964. febr. 24.) földműves, néprajzi író. Középbirtokos parasztcsaládból származott. A Felsővárosban lakott. Földműves munkája mellett ezermesternek is tartották. Nagy Czírok Lászlónak segített a halasi múzeum napi munkájában 1950 körül. Az 1950-es évek elejétől 1963-ig mintegy 2000 oldal néprajzi jellegű visszaemlékezést írt le az ajánlott témakörökről. Ezeket a Thorma János Múzeum és a Néprajzi Múzeum őrzi. Élete végén megkapta a népművészet mestere címet. A református öregtemetőben nyugszik. *Forrás:* Magyar Monika: A Néprajzi Múzeum kiskunhalasi gyűjteménye (= Halasi Múzeum Emlékkönyv) Kkh., 1999. 358-361; Halász Balázs közlése. **Sz.A.**

Csontó Lajos ecsegi (Miskolc, 1836. febr. 27. - Miskolc, 1906. ápr. 15.) tanár és igazgató a református gimnáziumban. Iskoláit Miskolcon kezdte, majd a német nyelv elsajátítása végett Késmárkra ment tanulni két évre, de a középiskolát Miskolcon fejezte be. Teológiát tanult Sárospatakon. Itt Erdélyi János volt a tanára. Tanulmányait megszakítva nevelősködött Cseley Antal családjánál. Onnan

visszatérve folytatta tanulmányait a teológián, de emellett nevelősködött is Patakon az Ónody családnál. A teológia elvégzése után a főiskolán maradt. Innen hívta meg a halasi egyháztanács tanárnak 1862-ben. Ugyanebben az évben vette feleségül Apáthy János sárospataki főiskolai tanár leányát, Júliát. Pedáns, rendszerető tanár volt. Az igazgatói tisztet 1864-65, 1869-70, 1872-73-ban 1-1 évig viselte. 1876-ban ismét megválasztották az iskola élére, s igazgató volt 1894-ig, 18 esztendőn át. Ezt követően még tanár volt 1899-ig. Tevékenyen részt vett a társadalmi életben is. Presbitériumi jegyző is volt. Nyugdíjas éveit – 37 évi szolgálat után – szülővárosában töltötte az őt szerető családja körében. 1904-ben régi betegsége megújult. 1906-ban húsvét első napján halt meg. Nagy érdeme a halasi múzeum, a gimnáziumi régiségtár létrehozásában való közreműködése, a gyűjtemény rendszerezése, folyamatos gyarapítása, megnyitása a nagyközönség előtt. Az iskola könyvtárát folyamatosan fejlesztette, rendszerezte s országosan is elismert szinten tartotta, nyilvános

könyvtárrá tette. *Forrás:* Gimnáziumi Értesítő 1905-1906. *Kép:* SZÁG. **G.Á.**

Csorba Tibor szakácsi (Szepesváralja, 1906. márc. 15. - Bp., 1985. szept. 5.) festőművész, bölcsészdoktor. 1925-29-ben a bp-i képzőművészeti főiskolán, majd a szegedi polgári iskola tanárképző főiskolán, a varsói kézimunka- és rajztanárképző főiskolán és a varsói egyetemen végezte tanulmányait. Tanulmányutazott tett Franciaországban és Nagy-Britanniában. 1930-34-ben a kkh-i polgári iskolában kézimunkát és rajtot tanított. Fialtanárként lengyelül tanult, és 1936-tól Lengyelországban, Varsóban élt. 1937-39-ben a varsói egyetemen a magyar nyelv lektora. Itt találkozott és kötött egy életre szóló barátságot, házasságot Helena asszonnyal. Tanár volt, képzőművész. Aktívan részt vett a Magyarok Világszövetségének munkájában, állandó résztvevője volt az Anyanyelvi Konferenciának. Kkh.-nak adományozott másfél száz műalkotást. Két nemzet irodalmát és művészetét gazdagította. Fialtanárként kkh-i élményeit dolgozta fel elbeszéléseiben és regényeiben. (Beszél a tanya 1934., Polgáristák 1936., Az utolsó löcsei diák 1935.) Magyar-lengyel nyelvkönyveket, szótárakat szerkesztett. (Cserépfalvi. Bp., 1940-41 Tanuljunk magyarul sorozat Bp. 1941.; Magyar népmesék (kétnyelvű); Kiállítása volt Washingtonban (1960), New Yorkban (1961), Varsóban és Szombathelyen (1965), Veszprémben (1966), Bp.-en (1967), és természetesen szeretett városában Kkh.-on. 1985. aug. 20-án vette át a Kiskunhalas Város Diszpolgára címet. Lásd még Kiskunhalas almanach Diszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* László Emöke - Pásztor Emese - Szakál Aurél: Halasi csipke. Kkh., 1996. **UMÉL** 2001. 1183. **V-S.Gy.**

Damkó József (Németpróna, 1872. okt. 15. - Bp., 1955. dec. 11.) szobrász. Erzsébet szoborpályázat II. díj (1902-03); Milacher kútpályázat II. díj, kis állami aranyérem (1907). 1889-93-ban a bp.-i Iparrajziskolában, majd négy éven át Ströbl Alajos mesteriskolájában tanult. 1899-ben a párizsi Julian Akadémián tanul ösztöndíjjal. Az 1890-es években az Országház és a budavári palota épületszobrászati munkáiban vállalt szerepet. Az ország több vidékén folytatott néprajzi gyűjtőmunkát (Kalotaszeg, Körösfő). Pályafutásának kezdetén erre a gyűjtőmunkára alapozva éri el sikereit, elsősorban a kispasztika, a népies zsánerszobrászat területén (Párizs, 1905; Róma, 1906; Velence. London, 1908). Első jelentősebb köztéri munkája a Kkh.-on 1904. november 27-én felavatott Kuruc-szobor (Búsuló kuruc), amely monumentalitása ellenére szintén a népies zsáner-

szobrászat, a melankolikus „magyar karakter” jegeit hordozza magán. A szobor különlegessége, hogy Magyarországon hosszú évtizedekig az egyetlen kuruc katonát ábrázoló köztéri alkotás volt. Damkó ezt követően évekig Rómában élt, ahol elkészítette II. Szilveszter pápa síremlékét (1910). Később neobarokk hatás alá került szobrászata. Ebben az időszakban elsősorban egyházi témájú köztéri szobrokkal aratott sikert (Definitor). A Magyar Nemzeti Galériában 22 db szobra, elsősorban kispasztikák találhatók. További fő művei: Kossuth-szobor (Torino); Kapisztrán János (Bp.); Pulszky Ferenc, Rómer Flóris, Hampel József emlékműve (Bp., MNM kertje); Kispasztikák: Kaszás; Magyar paraszt; Öreg juhász; Szegény asszony. *Irodalom*: Mártai Vilmos: Beszélgetés D. J.-vel (Élet, 1932); Gesztesi Piroska: A halasi kuruc emlékmű. Petőfi Népe, 1984. XII.12.; Szűcs Károly: Egy talált fénykép melankóliája. Műhely Napló (Kkh.) 1993. jún. 21.; ÚMÉL I. 2001.

Sz.K.

Darányi Dénes (Kkh., 1914. szept. 1. - Kkh., 1996. márc. 1.) régi halasi családból származik apai és anyai ágon. Édesapja a 20-as évek végéig Halason volt ref. vallás-
oktató lelkész, majd a Szabolcs-Szatmár megyei Tarpa lelkipásztora lett. Középkorait részben Debrecenben, majd Halason, Kunszentmiklóson végezte. Érettségi után Sásdon levő drogériájukban dolgozott, melyet apja vásárolt számára. Katonaéveit letöltve megkedvelte a katonaságot, és hivatásának választva katonaiskolába került. Mint fiatal hadnagyot 1941-ben a keleti frontra vezényelték századparancsnokként. Főhadnagyként harcolt 1944-45-ben az első vonalban. Hadifogolyként 3 évet töltött Grúziában. Hadifogságból hazakerülve katonai rangját elveszték, lefokozták. Anyagiakban, egzisztenciában kifizetve inasnak állt be Kiss László faesztergályoshoz, s az esztergályosi szakmát kitanulva a Faipari Vállalatnál helyezkedett el. Közben elvégezte a Faipari Technikumot, s így technikusként, majd szakoktatóként dolgozott nyugdíjas koráig. Halason ő hozta szokásba a szép, faragott kopjafák készítését, melyeket a hagyományos jelképrendszer szerint készített. Több fejfája látható a régi ref. temetőben. Művészi nivójú fából faragott szobrai, domborművei, esztergályozott dísztagyai több kiállításon voltak láthatók. A Ref.

Egyház presbitere volt több cikluson át. Ő készítette el Gyenizse Lajossal együtt az öreg ref. temető sírkövertjében felállított régi sírkövek feliratainak másolását. Részt vett az egyházi munkákban, könyvtár rendezésben, kiállítás szervezésében. 1991-ben a honvédelmi minisztérium rendeletére katonai rangját visszakapta és őrnaggyá léptették elő. 1985-88 között könyvet írt II. világháborús élményeiről, amely 1995-ben jelent meg a Halasi Téka sorozat 17. köteteként. Ebben beszámol a fronton és a hadifogságban töltött idejéről. Igényes stílusban megírt könyve szép példája a vitézségnek és emberségnek. Hosszas betegség után halt meg. *Irodalom*: Darányi Dénes: Töredékek. Fronton és hadifogságban 1941-1948. Kkh., 1995.; Halasi Tükör 1996. 03.20. R.F.M.: D. D. emlékezete.; Halasi Tükör 1996. 04.03. F. Nagy József: Akiért a harangok szóltak. *Kép*: D. D.: Töredékek. Halasi Téka 17. Kkh., 1995.

D.M.

Darányi István (? - ?) Főbíró: 1728. ápr. 24. - 1729. ápr. 24., 1738. ápr. 24. - 1739. ápr. 24. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I. K. 150. p.

Cs.G.

Darányi János (? - ?) főbíró 1707-ben. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I. k. 149. p.

Cs.G.

Dékáni Árpád (Alsójára, 1861. márc. 12. - Borbánd, 1931. márc. 23) rajztanár, csipketervező

iparművész, a háziipari mozgalom egyik elindítója. 1885-ben szerzett rajztanári oklevelet a bp-i Mintarajziskolában. Először Szabadkán tanított, majd 1886 őszétől a kkh-i Református Gimnázium rajztanára lett. A mértani és szabadkézi rajzok avatott művelőjeként, mint tanár is sokat tett a művészetek iránti fogékonyság és az izlés fejlesztése terén. Hatására sokan választották a tanítványai közül a rajztanári, illetve művészi pályát. 1906-ban Bp.-re költözött, az újpesti gimnázium rajztanaráként dolgozott. Nyugdíjazását követően (1915) haláláig Borbándon élt. A népművészeti motívumkincsek alapján oktatási elveket dolgozott ki, amely eredményeképp 1899-ben a Magyar Iparművészet c. folyóirat közölte tanítványai rajzait. Szintén a népi motívumkincs ápolásának és korszerű alkalmazásának ötlete vezette a háziipari tevékenység szakmai elveinek és szervezeti kereteinek kidolgozásához. 1900-ban az Iparművészeti Társulat a tagjai közé választotta. A halasi csipke ötletének és első terveinek szülőatyja. Dékányi csipketerveinek alapját a Halas környéki nép-

művészeti formakincs, valamint az Erdélyi népi emlékek képezték. Az ő magyaros stílusú és motívumvilágú rajzai alapján dolgozta ki Markovits Mária a halasi csipkére jellemző csipkevarró technikát. Kivitelezők a kkh-i Jótékony Nőegylet varrónői voltak. Az első csipkéket 1902 karácsonyán a Magyar Iparművészeti társulat mutatta be. A halasi csipke 1904-ben az Iparművészeti Társulat Nagy Állami Aranyérmét nyerte el. Markovits és Dékány munkájának eredményeképp St. Louisban (1904), majd Milánóban (1906) a vilákiállítás nagydíját nyerte el a halasi csipke. Dékány Halason 1903-ban csipkevarró műhelyt alapított, hogy a csipkék szervezett, de háziipari jellegű kivitelezését biztosítani tudja. A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium megbízásából az általa szervezett csipkekészítő tanfolyamok indították el a magyarországi háziipari mozgalmat (Solt, 1906; Bp., 1907). Dékány Kkh.-on jelentős közéleti tevékenységet folytatott: teniszezett, a városi sportegyesület választmányának tagja (neki volt Kkh.-on először kerékpárja). Az iparos ifjak önképzőkörének elnöke (1902). Szerkesztette a Kiskunhalas, (1893-94) és a Halas és Kiskörös c. hetilapokat. Elkészítette a Fő utca és a piactér városrendezési tervét (1904); népi színjátékokat írt és a legényegyleti tagokból színpadot vezetett; a gimnáziumban 1904-ben megalapította a Székely Bertalan Kört. Szülőfalujában temették el. Nem nősült meg, családot nem alapított.

Fő művei: Magyar parasztcsatók (Magyar Iparművészet, 1898); Őrzse asszony (népi bohózat, Kkh., 1906); A tanítónők és a csipkeipar (Nemzeti Nővckedés, 1908). Emlékét szobor és utca őrzi. *Irodalom:* Gimnázium Értesítője 1903-1904.; Gimnázium Értesítője 1930-1931.; Sz. Csorba Tibor: A halasi csipke múltja-jövője (Kkh., 1933); Sütő József: Kiskunhalas város híres ékessége a halasi csipke (Bp., 1935); Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 376-377.; Janó Ákos - Vorák József: Halasi csipke, 1969; László Emőke - Pásztor Emese - Szakál Aurél: Halasi csipke. Kkh., 1996.; ÚMÉL I. 2001. *Kép:* TJM 10496.

Sz.K.-G.Á.

Dénes Marcell (?1893. Kkh., 1919. aug. 6.) vörösőr. A tanácsköztársaság idején Kkh.-on a Vörösőrségben teljesített szolgálatot. Brinkus Lajossal együtt a vasútállomás és a vonatok ellenőrzése volt a feladata. A bukás után a Szegedről érkezett csapatok elfogták, és őt ismeretlen helyen kivégezték. *Irodalom:* Küzdünk hiven a forradalomért... Kecskemét. 1980.

H.E.

Dezső Andor (Bertha) (Kkh., 1855. márc. 15. - ?) színész. Színészi pályáját 1875-ben Vácott

kezdte Sós Mihály társulatánál. *Irodalom:* Magyar színművészeti lexikon. I. Bp., é.n.

H.E.

Diószegi Balázs (Kunszentmiklós, 1914. nov. 16. - Kkh., 1999. febr. 2.) festőművész, író. Az újvidéki Szépművészeti Céh alapító főtítkára (1941). Székely Bertalan díj (1971); Bács-Kiskun megye művészeti díja (1974); Munkácsy-díj (1980); 1980-ban Kiskunhalas város Pro urbe díjjal, 1998-ban díszpolgári címmel jutalmazta. A kunszentmiklósi Gimnázium elvégzését követően 1933-38 között a bp-i Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Szönyi István növendéke volt. 1938-tól Szentendrén majd Újvidéken, 1941-től Miskolcon és Debrecenben, 1943-tól Nyíregyházán rajztanár. 1957-től haláláig Kkh.-on élt. 1976-80-ban a hajdúböszörményi és a nyíregyházi művésztelepen alkotott. Mint Bács-Kiskun megyei festő, elsősorban a Duna-Tisza köze és az alföldi régió tárlatain vett részt, de művei eljutottak a Vajdaságba is. Képeinek ihletője az alföldi táj és nép; a paraszti világ jelenségeit egyszerű, de monumentális kompozíciókban ragadta meg. Élete utolsó évtizedében felhagyott a festéssel és grafikával. Ma életműve három állandó kiállításon tekinthető meg: Kisvárdán, Kunszentmiklóson a szülői házban és Kkh.-on a Végh-kúriában. Képei találhatóak még a Magyar Nemzeti Galériában, a Kecskeméti Képtárban, a kkh-i Thorma János Múzeumban és az örökösök tulajdonában. Írásait az 1940-es évek végén a Vándortűz közölte; angolra fordította és illusztrálta Ady verseit. Élete utolsó évtizedében írt apró kommentárjait a Halasi Tükör és a Halas közölte. Kunszentmiklóson, édesanyja sírjába temették el. *Művei:* Írások művészetéről, emberségről (Kkh., 1987). Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok és Pro urbe díjasok című fejezetében. *Irodalom:* Sümegi György: Hatvan éves D.B.-ről (Forrás, 1974); Szabó Tibor - Papp Gábor: D.B. (katalógus, Kkh., 1987); Szűcs Károly: A kép filozófiája, Műhely Napló, (Kkh.) 1993. szept.; Halasi művészek. Thorma János Múzeum könyvei 1. 1996.; Kortárs Magyar Művészeti Lexikon 1. 1999.; ÚMÉL II., 2001.

Sz.K.

Dobó István (Erzsébetfalva, 1908. júl. 15. - Bp., 1950. okt. 28.) Kiskunhalas város nemzetgyűlési képviselője 1944 decembere és 1945 nyara között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Dobó Kálmán (Kkh., 1878. ápr. 12. - Kkh., 1950. jún. 13.) városi főmérnök. A halasi ref. gimnáziumban érettségizett 1896-ban. Az építész diploma megszerzésétől (1901) Kkh.-on a városházán dolgozott majdnem fél évszázadon át 1901-1949

között. 1909-től városi főmérnök. Elvégezte a Bessenyei kórház 1920-as évek beli tervezését és kivitelezését. Nevéhez fűződik a Hősök ligetének tervezése, építése (1934). A Csipkeház tervezésénél közreműködött (1935), a bővítést Grósz Ferencsel közösen készítették (1939). Az

1920-1930-as években a Fehértó nyugati partján több családnak (Dobó, Thuróczy, Bernáth, Bresztovszky, Menczer) tervezett villát, nyaralót. Nyugdíjba vonulásáig, 1949-ig látta el a városi főmérnöki feladatokat. Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. Kkh. 1994. 11. 48. *Kép:* TJM 14916. Sz.A.

Dobó Menyhért (Hidas, 1835 - Kkh., 1914. márc. 9.) dr., orvos, a német nyelv tanára. Apja vendéglős volt. Scheibner volt az eredeti neve. A Dobó nevet itteni tanári kinevezésekor vette fel. Német anyanyelvéhez ragaszkodott, de ízig-veérg magyar volt. Apját magyarsága miatt ellenséges svábok verték agyon 1848-ban. Bátyja nevelte és taníttatta. Az elemi iskolát Hidason, a középiskolát Gyöngyösön, Pápan és Nagykőrösön végezte el. Nagykőrösön Arany János tanítványa volt. Orvosi diplomát a pesti egyetemen szerzett. Ő volt az első magyar nyelven diplomázó orvos. Orvosként Pécsváradon, majd Budán a hajógyárban dolgozott. Még tanulóévei alatt kötött barátságot a halasi Farkas Imrével, ki szintén orvosnak tanult. E barátság révén ismerkedett meg Farkas rokonával, Kolozsvári Eszterrel, akit 1870-ben feleségül vett. 1872-ben költözött Halasra, s itt élt haláláig. A református egyháztanács 1876-ban hívta meg a német nyelv tanítására a gimnáziumba. Tanári működése mellett 1890-ig az orvosi gyakorlatot is folytatta. Gazdálkodott is. Nagy érdeme volt, hogy az 1890-es évektől a Református Felsőbb Leányiskola (Protestáns Nőnevelde) munkáját is segítette tanárként és iskolavezetőként is. Ha a szükség úgy kívánta, mindkét intézményben ellátta az iskolaorvosi teendőket is. 1903-ban ment nyugdíjba. *Irodalom:* Gimnáziumi Értesítő 1913-14. G.Á.

Dohány József (Nagyvárad, 1885 körül - Jeruzsálem, 1973) dr., főrabbi, újságíró. Középiskolát Nagyváradon és Pozsonyban végezte. 1909-ben doktorált Bp.-en. Brassóban, majd 1904-től Kkh.-on volt rabbi. 1914-től a halasi orthodox izraelita hitközség főrabbi lett. Cionista, asszimiláció

ellenes szellemben tevékenykedett. Nagy befolyással bírt a környékbeli települések zsidóságára is. Jelentős volt irodalmi munkássága is, számtalan újságcikket írt zsidó és nem zsidó lapokba. Munkatársa volt a Múlt és Jövő, a Magyar Hírlap és a Zsidó Újság című folyóiratoknak. 1944-ben a halasi gettóból a szegedi téglagyárba – akkor megyei gettó – vitték, ahonnan Ausztriába szállították. A deportálásból mintegy 450 halasi társával visszatérve újjászervezték a hitközséget, rendbehozták a zsinagógát és a temetőt. 1948 elejéig volt a város rabbija. Ezt követően kivándorolt Izraelbe. *Fő műve:* Werther hatása a magyar irodalomra. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 88., Lehoczki György 2001. 232-233. Gy.A.

Donáth István (Szeged, 1913. jún. 1. - Kkh., 1961. nov. 3.) dr., ügyvéd. Édesapja Donáth Ja-

kab, édesanyja Büchler Rózsa. Elemi és középiskolai tanulmányait Szegeden végezte, itt érettségizett. A zsidótörvények miatt nem tanulhatott tovább az egyetemen. 1935-36-ban a Békéscsabaiban 10. Bethlen Gábor gyalogezrednél teljesített katonai szolgálatot. 1936 szept.-ben szakaszvezető

ként szerelt le, majd 1937 nyarán elvégezte az alosztályi tanfolyamát. 1938-ban Sükösdön volt egy hónapig gyakorlaton, ahonnan áthelyezték munkás zászlóaljhoz Gyomára. 1939. dec. 10-től 1940. dec. 7-ig az Első Szegedi Cipőgyárban dolgozott cipészsegédként. Ezt követően elvégezte a jogtudományi egyetemet, és 1943. febr. 22-én sikeres bírói és ügyvédi vizsgát tett Bp.-en. Kkh.-ra költözött, és 1948. jan. 23-án házasságot kötött Reinhold Hedvig halasi lakossal, aki fehérmű varrónő, majd később orvosi asszisztens volt. Házasságukból Miklós (1949) és László (1956) születtek. Kkh.-on ügyvédi irodát nyitott a Szűts József iskola szomszédságában és 1949-ben megbízott ügyész lett. Ügyvédi munkája mellett irodalommal is foglalkozott. Nyomatásban megjelent írása: A lakosság életviszonyai. (= Janó Ákos szerk.: Kiskunhalas helytörténeti monográfia I. Kkh., 1965. 109-129. Munkái közül több megtalálható a kkh-i Thorma János Múzeumban. Jelentősebbek a következők: A régi paraszti élet Kiskunhalason 1732-től 1852-ig. (TJM 5545); A kiskunhalasi levéltár hivatalos leveleinek jegyzőkönyvi tartalmi mutatója 1732-1851-ig. (TJM 5031). Sírja az izraelita temetőben található. *Forrás:* dr. Do-

náth István fia, dr. Donáth Miklós ügyvéd közlése. *Kép: Legyen világhosszág. Kkh., 2001. 233. L.Gy.*

Dózsa Zsigmond (Dés, 1879. máj. 9. - Kkh., 1922. jún. 3.) dr., tanár. Édesapja sok mindenben keresztülment mérnök, 1848-1849-ben nemzetőr, honvéd, aki a szabadságharc bukásáig őrnagyi rangot ért el, majd Angliába menekült, ahol matróz, majd pedig kínai alkonzul is volt. Hazatérte után elvégezte a teológiát és Tordán lett lelkész. Dózsa Zsigmondnak 13 testvére volt. Közülük 10 meghalt. Tanulmányait – miután szülei meghaltak – a nagyenyedi református kollégiumban kezdte el, az utolsó két évet Szászvárosban végezte. Érettségi után jogot tanult Kolozsváron. Végzés után szolgabíró lett Felvincen. Innen Pápára ment teológiát tanulni. Lelkeszi diplomáját is megszerezte 1905-ben. Mint diplomás lelkész elfogadja a halasi református gimnáziumban megüresedett vallásnagyi állást. Református hittanon kívül tanított görög-pótló irodalmat, stilszót és verstant. A város közéletében is tevékenykedett. Az első világháború után 1920-ban a szerveződő kiskunapárt mellett tevékenykedett a helyi választások kapcsán. Az 1921-1922. tanévben betegsége miatt szabadságra ment, és még ebben az évben elhunyt. Temetésén tanítványai nevében Nagy-Kálozi Sándor teológus, tanártársai részéről Fülöp Sándor búcsúztatta. Sírja az új református temetőben található. *Irodalom: Gimnázium Értesítője 1921-1922.: Gszelmann Ádám: Országgyűlési képviselőválasztások Kiskunhalason, 1848-1945, 26. (Kézirat). G.Á.*

Dunai Péter (Tiszafüred, 1921. júl. 25. - Kkh., 1991. aug. 14.) dr. 1979-ben Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében.

Egri Kálmán (Nagykároly, 1842. nov. 12. - Kkh., 1907. aug. 27.) színész, népszínműénekes, színigazgató. 1863. jún. 25-én mutatkozik be színészként Kocsisovszky Jusztin társulatánál, majd Nyíri Györgynél játszik. 1869-ben színigazgató lesz, de csak tizenöt hónapig dolgozik igazgatóként. 1872-ben Völgyi Györgyhöz szerződött Kecskemétre, 1874-ben a pesti Miklóssy Gyula-féle színházhoz került, azután Egerbe, majd újra Kecskemétre ment. 1875-ben népszínműénekes lett, és mint Göndör Sándor alapozta meg hírnevét. 1876-ban a debreceni színtársulatnál, 1877-1881-ben a pesti Népszínháznál működött. Az új szegedi színház felépülése után évekig Szegeden játszott. Pályájának utolsó időszakában a bp-i Műszínikör rendezője volt. Dankó Pista dalainak egyik legjobb népszerűsítője volt. Nyugalomba vonulása után harmadik feleségével, Rónai Kovács Karola szí-

nésznővel Kkh.-on telepedett le és itt is halt meg. *Irodalom: Magyar színművészeti lexikon. I. H.E.*

Egyed István (?-?) főbíró 1744. ápr. 24.-1745. ápr. 24., 1749. jan. 1.-1750. jan. 1. *Forrás: BKML Kh. V.201.a. I. k. 150. p. Cs.G.*

Egyed Izsák (?-?) Főbíró: 1719-ben, 1729-ben (ápr. 24-?) *Forrás: BKML Kh. V.201.a. I. k. 149. p.; Nagy Szeder István 1936. 339. Cs.G.*

Egyed Izsák János (Kkh., 1828 - Kkh., 1900 körül) Régi halasi családból, kisredemptus szülőktől származott. Mint szegény család gyermeke, csak két iskolát járhatott. Mint jó társasági ember, a közeli száraz- és szélmalomokba, valamint a kovácsműhelyekbe járt, s mulatta, szórakoztatta az ottlétőket. 1863 után szemei elhomályosodtak, s kórházba került. Ott kezdett verselgetni, de azok szövegét már nem tudta leírni, haláláig fejben tartotta. Öregsége idején is mindig társaságban, emberek között érezte jól magát. Legsikerültebbek jötemű, csattanós, tréfálkozó rigmusai. A régi szabad jászkum gazdasági, társadalmi, politikai rend helyébe lépő új viszonyok legélesebb bírálója volt. Sógorával, Gózon Istvánnal szoros barátságuk abban is kifejeződött, hogy versben leveleztek egymással. Költeményeit Nagy Czirok László, Gózon unokája jegyezte le találkozásai idején az 1890-es években, s juttatta el később a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárába. Így maradt fenn mintegy 30 verse. *Irodalom: Janó Akos: Kiskunhalasi parasztszervezők. (= Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez). Kkh., 1996. 107-137.; Janó Akos: Kiskun parasztszervezők. Kkh., 2001. 28-29.; 102-109. J.Á.*

Éliás Antal (Orosháza, 1913. aug. 7. - Kkh., 1996. febr. 6.) cukrászmester. Édesapja Éliás Antal ács, édesanyja Dafkó Etel volt. Az elemi iskola négy osztályát, valamint a polgári fiúiskola négy osztályát Orosházán végezte el. 1927-ben továbbtanulását a kitört gazdasági válság megakadályozta, így munkát kellett vállalnia. Volt kocsifényező, üveg- és porcelánkereskedő. 1937. dec. 27-én sikeres vizsga után üveges mester lett. A cukrászattal először az orosházi Jantyik nevű cukrásznál ismerkedett meg. Később onnan hívták be katonának Kkh.-ra és ezután már itt is maradt. Kkh.-on bejárógatott a Závorszki cukrászdába segíteni, de ekkor még nem volt szakmunkás. Leszerelése után Bp.-re ment és ott tanulta meg a szakmát, majd készült fel segéd, és mestervizsgára, a József-körúti Szavarov-féle cukrászdában. 1939. dec. 18-án sikeres cukrász mestervizsgát tett és visszatért Kkh.-ra. A II. világháború alatt többször behívták katonának, de sikerült elkerülnie a frontot. Időközben megnősült. 1951. febr.-ban cukrászdáját

államosították, de felkérték, hogy továbbra is ő vezesse az üzletet. Később enyhült a politikai helyzet, a városban megkezdtek az iparrendelvények kiadását. Táncsics utcai házát szanálták, és a kapott pénzért vette a Székely utcai házát. 1970. szept. 24-én újból házasságot kötött, felesége Jung Mária Terézia volt. Vele megnyitották 1972. ápr. 22-én a teljesen átépített és korszerűen berendezett Székely utcai cukrászdájukat. 1973. okt. 23-án megszületett Györgyi nevű leányuk. Sajnos Éliás Antal nem sokáig élvezhette az új cukrászda által adott örömet, mert 1996-ban meghalt. *Forrás:* Éliás Antal leánya, Éliás Györgyi közlése. **L.Gy.**

Erdélyi Árpád (Kkh., 1909. júl. 25. - Kkh., 1967. jún. 17.) dr., orvos. Elemi és középiskolai tanulmányait Halason végezte, majd a Bp.-i Orvostudományi Egyetemen tanult tovább. 1934. jún. 15-én kapta meg a diplomáját. 1935-ben a tényleges katonai idejének második felét katonai kórházban töltötte. Szülei áldozatkészségéből 1935. szept. 1-jétől továbbképezhette magát a

Debreceni Belklinikán, előbb, mint gyakornok, majd 1940. szept. 1-jétől 1942. dec. 31-ig, mint tanársegéd. A közbeeső időben, 1939-ben hat hónapot, mint orvoshadnagy katona szolgált Debrecenben, 1942-ben megnősült felesége dr. Breznyánszky Anna fogorvos lett. Házasságukból 3 fiú, János, László és István született. 1943-ban magánrendelőt nyitott Kkh.-on. 1944. febr. 1-jén Székelyudvarhelyre kellett bevonulnia és ott a XII. tábori kórház belgyógyászati osztályának lett a vezetője. A visszavonulás alkalmával a kórházzal együtt Felső Ausztriába került az amerikai zónába, ahonnan 1945. dec. 10-én érkezett haza Kiskunhalasra. 1950. okt. 1-jétől 1965. aug. 31-ig körzeti orvos volt, majd 1965. szept. 1-jétől, mint felülvizsgáló főorvos dolgozott 1966-ig, mikor betegsége miatt abba kellett hagynia munkáját. A régi református temetőben helyezték örök nyugalomra. *Forrás:* dr. Erdélyi Árpád fia, Erdélyi István közlése. *Kép:* TJM 20753. **L.Gy.**

Esterházy Károly (Pozsony, 1725 - Eger, 1799) gróf, váci püspök. Tanulmányait Pozsonyban és Rómában végezte. Pályáját mint néplelkész kezdte a Dunántúlon. Fiatalon, 34 éves korában lett váci püspök és a Királyi Helytartótanács tagja. Halasi látogatása 1761-ben fordulópont a halasi katolikuság történetében. Többször tárgyalt Tari

István halasi főbíróval és a város vezetőivel. Végül az eredményeket hiányolva, a halasi katolikusok érdekében Mária Terézia királynőhöz folyamodott. Vácról 1762-ben távozott Egerbe és az egyházmegyében jelentős alkotások fűződnek a nevéhez. *Irodalom:* Gacsári Kiss Sándor 1991. 50. **Sz.A.**

Esterházy Pál galánthai (Kismarton, 1635. szept. 7. - Kismarton, 1713. márc. 26.) herceg, nádor, költő, zeneszerző. A jezsuiták grazi, majd nagyszombati intézetében tanult. László bátyja halála (1652) miatt nagykorúsították. 1652-től Sopron vármegye örökös főispánja, 1655-től királyi tanácsos és pápai kapitány, 1657-től udvari tanácsos, 1661-1681 között főudvarmester. 1663-64-ben Zrínyi Miklós téli hadjárataiban főtisztként vett részt. 1668-tól dunáninneni kerületi és bányavidéki főkapitány. 1679-ben titkos tanácsos. 1681 áprilisában a soproni országgyűlés nádorrá választotta, ez év végén az Aranygyapjas-rend lovagja lett. Harcolt Bécs védelmében (1683), Buda ostromában (1684), Buda visszafoglalásában (1686), a szalánkeméni (1691) és a zentai (1697) ütközetben. 1687-ben főként az ő hatására fogadta el az országgyűlés a Habsburgok örökös királyságát. Érdemeiért 1687-ben német-római birodalmi hercegi rangot kapott. Közben vagyonát is gyarapította, óriási birtokait 1695-ben első között alakította át hitbizománnyá. Mint nádor 32 évig a Jászkunság ügyeivel is foglalkozott, a kerületi főkapitányokat ő nevezte ki. (Pl.: Esterházy Zsigmond 1680-1690) A terület közigazgatási kialakításában részt vett. Esterházy Pál nádor oklevele Halas városnak 1693. júl. 18-án készült. Ebben az időben adta ki I. Lipót császár Halas város kiváltságlevelét, 1697. febr. 1. Később a nádor nem tudta megakadályozni a Jászkunság eladását a Német Lovagrendnek. Bár meggyőződéses Habsburgpárti volt, politikájában a nemzeti szempontokat is igyekezett érvényesíteni. Esterházy Pálnak latin nyelvű emlékiratával, magyar barokk költeményeivel, egyházi kantátaival jelentős helye van a magyar művelődés történetében. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1993. 268; Markó László: A magyar állam főméltóságai. Bp., 2000. 216; Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 2. színes kép **Sz.A.**

Fábián Gáspár (Székesfehérvár, 1885 - Bp., 1953) dr., építész. Építészeti tanulmányait a bp-i József Nádor Műegyetemen végezte. Számos templomot tervezett. Részt vett a Szent István bazilika építésében. Legnagyobb alkotása a székesfehérvári Prohászka emléktemplom. Halason a katolikus zárdaépítés (1934) és templombővítés (1937) tervezését végezte. *Irodalom:* Gacsári Kiss

Sándor 1991. 21., 54.; Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. 1994. 19; Szűcs Károly - Szakál Aurél: Kiskunhalas építészeti emlékei 1770-1945. 2001. 53. **Sz.A.**

Fajth Tibor (Kkh., 1909. dec. 21. - Bp., 1975. máj. 13.) jogász, zenei és idegenforgalmi szakíró. Jogi doktorátust szerzett a bp-i Pázmány Péter Tudományegyetemen s közben a Nemzeti Zenedében zeneszerzést tanult Lajtha Lászlótól. 1934-1945 között fővárosi tisztviselő, 1945-től a Gazdasági Főtanács, később a Népgazdasági Tanács munkatársa volt. 1955-ben a Kiadói Főigazgatóság elnökhelyettese, 1956-tól a Népművelési Minisztérium pénzügyi főcsoportjának vezetője, 1957-től az Operaház megbízott vezetője volt. 1960-tól nyugdíjazásáig a Magyar Nemzeti Bank titkárságát vezette. 1958-tól jelentkezett mint szakíró zenészek életrajzaival és útikönyvekkel. *Művei:* Giacomo Puccini (Bp., 1958.); Gioacchino Rossini (Bp., 1962.); Itália (Dombi Józseffel, Bp., 1964.); Körutazás Svájcban (Bp., 1967.); Velence (Bp., 1970.); Svájc (Bp., 1973.); Athén (Soproni Jánossal, Bp., 1975.); Fejedelmek lantosa. Bakfark Bálint életének regénye (posztumusz, Bp., 1976.) *Irodalom:* MÉL 1981. **H.E.**

Farkas Ábrahám (? - ?) főbíró 1683, 1687, 1692. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 148. p. **Cs.G.**

Farkas Antal (Kkh., 1900 - Novij Oszkol, 1943. jan. 17.) vezérkari alezredes. Az 1930-as években a Ludovika Akadémián tanár. A doni katasztrófa idején a 2. magyar hadseregénél a VII. hadtest vezérkari főnökének helyettese. A hadsereg vezérkarából egyedül ő vonta le a tragikus helyzet konzekvenciáit. 1943. jan. 17-én délután a Novij Oszkolba vezető úton föbe lőtte magát. Jelképes sirja Kiskunhalason a római katolikus temetőben található. Megemlékező sorok a családi síron: „Távol a hazától a végtelen orosz hőmezőkön hősi halált halt ifj. Farkas Antal v.k. alez”. *Irodalom:* Nemeskürty István Requiem egy hadseregért. Bp., 1982. 55-56. 150.; Kádár Gyula: A Ludovikától Sopronköhidáig. Bp., 1986. 311. **Sz.A.**

Farkas Dezső (Siklós, 1887. - Kkh., 1928. szept. 8.) zeneszerző. Az első világháború alatt katonaként került Kkh.-ra. Számos irredenta dal, többek között a Horthy-induló szerzője. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 88. **H.E.**

Farkas Elek (Kkh., 1871. máj. 14. - Kkh., 1956. okt. 23.) fölbirtokos, a főrendiház tagja 1927-1932 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Farkas Gergely (? - ?) főbíró 1697, 1700, 1711, 1712, 1717, 1722 (ápr. 24-ig), 1726. ápr. 24.-1727. ápr. 24. Az öreg városháza az ő működése alatt, 1700-ban épült. Egy 1761. ápr. 18-án tartott határjárásról a tanúk szerint: Kecelt 30-40 évvel azelőtt Farkas Gergely bírta. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 5. 149-150. p.; Nagy Szeder István 1936. 338-339.; Nagy Szeder István: Kkh. város története II. 1993. 72. **Cs.G.**

Farkas Imre (Kkh., 1837. - Kkh., 1920.) dr., Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1887 és 1892 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Farkas Sándor (? - Kkh., 1887. febr. 14.) 1862-1882-ig Kkh. város főjegyzője volt, mint városi tanácsnok hunyt el 1887-ben. Megjelent műve: Értesítés. Nagyközség, vagy rendezett tanácsú város legyen Halas? (Szabadka, 1872). *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 88. **Gy.A.**

Fazekas Gábor (Solt, 1858. nov. 27. - Kkh., 1957. márc. 18.) földmunkás. A múlt század végén kialakult földmunkásmozgalom kkh-i résztvevője és vezetője, a Kkh.-on 1895 elején létrejött első szocialista szervezet, a Halasi Munkásképző Egylet vezetője. Kezdetül fogva a helyi aratósztrájkok, tüntetések, munkásmegmozdulások szervezői között volt. Tevékenységéért többször összeütközésbe került a hatóságokkal, osztály elleni izgatásért el is ítélték. A szociáldemokrata pártszervezetben alelnöki, a földmunkások helyi csoportjában elnöki tisztséget viselt. Az 1918. nov. 3-án megalakult munkástanács és ezt követően a néptanács tagjává választották. A tanácsköztársaság idején tagja lett a direktóriumnak, a városi tanácsnak, az intéző bizottságnak és a megyei tanácsban városát képviselte. 1919 után börtönbüntetésre ítélték. A Halason 1930 februárjában újjászerveződő Szociáldemokrata Párt egyik alapítótagja volt. Emlékét utca és intézmény őrzi. *Irodalom:* Küzdünk híven a forradalomért 1980. **H.E.**

Fazekas József (Kkh., 1904. aug. 27. - Kkh., 1980. szept. 8.) 1980-ban Kiskunhalas város Pro urbe díjjal tüntette ki. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében.

Fekete Dezső (Pély, 1925. márc. 6. - Bácsalmás, 1993. márc. 15.) bibliográfus, könyvtáros, helyismereti kutató. 1951-ben került Bajára a Körzeti Könyvtárba. 1953-ban lett a Bácsalmási Járási Könyvtár vezetője. 1961-ben a bácsalmási járás megszűnt, így a Vörösmarty Mihály községi könyvtár vezetőjeként folytatta tevékenységét. Bácsalmáson kezdte meg bibliográfusi, helytörténeti tevékenységét. 1973. nov. 16-tól nyugdíjba

vonulásáig a Kiskunhalasi Városi-Járási Könyvtár, a járáskor megszűnté után a Városi Könyvtár főmunkatársa volt. 1984-ben Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. 1985. aug. 1-jén vonult nyugdíjba. Ettől az időponttól haláláig a Szilády Áron Gimnázium könyvtárosa. A városi könyvtár helyismereti gyűjteményének és a bibliográfiai tevékenység megalapítója. A város és a megye kiemelkedő helytörténésze. *Kitüntetései:* Szocialista Kultúráért (1954), Kiváló Népművelő (1970), Szabó Ervin Emlékérem (1984), Kiskunhalas Városért (1984). Fő művei.: Tizenöt év Bács-Kiskun megye könyvtárosainak életéből. 1945-1959. Bp., 1964. Húsz év Kiskunhalas krónikájából. Kkh., 1984.; Négy évtized. Kiskunhalas járás krónikája. Kkh., 1984.; A napraforgó természetés magyar nyelvű szakirodalma. Bácsalmás, 1988.; Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében.

V-S.Gy.

Fekete Imre (Biharkeresztes, 1894. febr. 12. - Dunaföldvár, 1970. okt. 18.) dr., ügyvéd. Kiskunhalas város polgármestere 1930. jan. 15. és 1939. dec. 16. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Fischer Ágoston (18-19. század fordulója) kőművesmester. Kecskeméti lakhelyű, klasszicizáló stílusban dolgozó tervező és kivitelezési vállalkozó. 1798-1803 között a kecskeméti nagytemplom mintájára elkészítette a fűzesgyarmati református templomot. 1811-ben terveit alapján építették át a nagykőrösi városházát. 1833-34 között a kkh-i klasszicista városháza tervezője és építője. Az épület bizonyos elemeket átvett a halasi református templom klasszicizáló és monumentális hatású elemeiből. Épületei a Dél-Alföldön iskolát teremtettek. *Irodalom:* Művészeti lexikon 2. 1966.; Szücs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei 1994.

Sz.K.

Földes László (Kkh., 1914. júl. 27. - 2000. jún.) vezérigazgató. 1987-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében.

Földi János (Nagyszalonta, 1755 - 1801) orvos, természettudós, költő, nyelvész. Középkorúait nagy nélkülözések árán Debrecenben a református kollégiumban, felsőbb tanulmányait Pesten végezte el. 1781-1783 között a halasi református iskola rektor professzora volt. Halasi működése idejéből fennmaradt Péter István úr névnapjára írt verses felköszöntője, Thorma és Pázsit nevű lányokról egy-egy verse. Szatmár város, majd a Hajdú Kerület orvosa lett. A természet világát több kötetben kívánta feldolgozni, de csak az első rész

készült el. Irodalmi tehetségével elnyerte Kazinczy barátságát. *Fő művei:* Az állatok országa (1801); Rövid kritika és rajzolat a magyar fűvésztudományról (1801); Versei (1910). *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 88.; Nagy Czírok László - Vorák József. 1965. 356.; Sütő József: Századok lelke. Kkh., 1995. 39-40.

Sz.A.

Fridrich Lajos (Kkh., 1885. júl. 20. - Kkh., 1962. nov. 14.) gépészmérnök. *Szülei:* Fridrich

Alajos ügyvéd és Péter Ilona. Középkorúai tanulmányait helyben, a református főgimnáziumban végezte, 1904-ben érettségizett. A Királyi József Műegyetem gépészmérnöki karán szerezte diplomáját 1908-ban. Széleskörű érdeklődése volt. A villa-

mosság, energia hálózatok, rádiózás, gépmoделlek, gőzgépek, csillagászat, építészeti, zene és a sport is foglalkoztatta. Anyanyelvi szinten beszélt németül, kiválóan cselőzött. Alkotó fantáziáját igazolja a sok, általa készített gépmoделl, csillagászati távcső, elektromos mérőműszer. Otthonában már diákkorában elektromos műszerekből, cikkekből műhelyt alakított ki, később villamossági vállalatot létesített és üzletet nyitott a ref. templommal szemben. Alkalmazottaival a lakások villamosítását vállalta, alkatrészeket, csillárokat, rádiókat árult, utóbbiakat javította is. 1909-17 között a Halasi Villamossági Rt. vezető mérnöke volt. Óbecsén villamos erőművet tervezett. Az 1930-as években a Halasi Kereskedelmi Bank elnöke lett. Nagyvonalú jótékonykodása folytán a ref. gimnáziumnak 1909-ben, majd 1941 és 1944 között nagyjértékű műszereket, alkatrészeket, berendezéseket adományozott, ingyen javította a fizikai szertár berendezéseit. 1944 után üzlete megszűnt, birtokait felosztották, lakásából kitelepítették, s nagyon szűkös anyagi helyzetbe került. Ekkor hívta meg a gimnázium oktatóinak. A gimnáziumban 1952-től kezdve tanított fizikát, sok tehetséges tanítványa az ő hatására indult el a műszaki pályán. Felesége Fleckenstein Mária volt, aki 1944-ig a helyi Vöröskereszt elnöke volt. Gyermekek nem születtek. 1962-ben halt meg, a gimnázium aulájában ravatalozták fel. Sírja a katolikus temetőben található. A gimnázium fizikaszertárát halálának első évfordulóján róla nevezték el. *Irodalom:* Gimnáziumi Értesítő 1909., 1941., 1942., 1943. és 1944. évi számai; Naprözsza (A Városvédő Egy. Hirlevele) 2000. jan. számában

RFM cikke.; Humanissimé (Gimn-i lap) 2000. ápr. számában Magyar Lajosné cikke; Bajai Híraram (Démász Üzletigazgatóság lapja) 1997. aug. számában Bús Károly visszaemlékezése és külön kézíratos emlékei; Ferró Róza 2000. 186. **D.M.-G.Á.**

Fröhlich Lajos (Torzsa, 1894. márc. 3.-1957) Elemi iskolai néptanítói oklevelet Nagyenyeden, a Református Bethlen Kollégium Tanítóképzőjében szerzett 1913. jún.-ban. 1915. szept.-ben Baranya-hídvégen kezdte meg pályáját az ottani református elemi iskola tanítójaként. 1920-26 között Rózsa-fán tanított. Kkh.-ra 1926. okt.-ben került, a városhoz tartozó Fehértó pusztai iskolájába. A vallás- és közoktatási miniszter 1928-ban Halasra, a Központi Elemi Népiskola helyezett. Elvégezte a népművelői előadói tanfolyamot, s 1929-ben megszerezte az iparos tanonciskolai tanítói képesítést is. 1931. jún. 30-án kapott megbízást a Felsővárosi Állami Elemi Népiskola igazgatói teendőinek ellátására. Ezt a feladatkört osztálytanítói munkája mellett 1949. aug.-ig látta el. Ekkor politikai okok miatt leváltották. Leváltásával egy időben megbízták az elemi iskolák gazdasági ügyeinek intézésével. Számadó igazgatói megbízásából is politikai okok miatt váltották le 1952-ben. Beosztott nevelőként dolgozott a Központi Iskolában 1956. aug. 1-jén bekövetkezett nyugdíjazásáig. Negyvenegy éven át tanított, 18 évig igazgatta a Felsővárosi Elemi Népiskolát. Felesége Pethő Kornélia tanítónő. Házasságukból született fiuk József, közigazdász végzettséget szerzett. *Forrás:* Gszelmann Ádám: A Felsővárosi Általános Iskola története. Kkh., 1997. **G.Á.**

Fröhlich Mihály (Gyöngyös, 1785. aug. 28. - Kkh., 1845. szept. 16.) Iskoláit több helyen végezte. Vácon mint világi személy hallgatott teológiát. 1808-ban szentelték pappá. Hat évi káplánkodás után, 1814-ben Kkh.-on lett plébános. *Irodalom:* A váci egyházmegye történeti névtára. 2. rész. Vác, 1917. 747. **L.Gy.**

Fülöp Sándor (Pacsér, 1876. dec. 4. - Kkh., 1923. ápr. 3.) tanár. Középkiskoláit az újverbázi és

a kkh-i gimnáziumokban végezte, s mint első alapvizsgás tanárjelöltet 1899-ben alkalmazta a fenntartó testület a kkh-i ref. főgimnáziumnál segédtanárnak, és itt működött mint tanár is egészen haláláig. 1904-ben főmunkatársa volt a Kiskunság című hetilapnak, s számos cikke és költe-

ménye jelent meg a lapokban. Az első világháború alatt tanított a nagyváradi és pécsi hadapród iskolákban, végül a Ludovika Akadémián. Fő munkái: A halasi Kurucz szobor (Pataky Dezsővel, Halas 1904.); Korda Imre. Életrajz az 1913-14. évi halasi gimnáziumi értesítőben; Dr. Dózsa Zsigmond. Életrajz az 1921-22. évi halasi gimnáziumi értesítőben. *Irodalom:* Nagy Szedes István 1936. 88-89. *Kép:* TJMF4790. **Gy.A.**

Füzik Pál (? - ?) főbíró 1849. júl. 29-től: Ekkor a Cs. K. 3. Hadtest Biztosa az elmenekült városi elöljáróság helyett új tisztí kart nevezett ki. 1849. okt. 24-én hivatalosan is lemondott Pap Sándor főbíró - ekkor eddig viselt ideiglenes főbírói hivatalát, és a város pecsétjét, elnök helyettes Kapitány úr kezeibe letette. 1850. febr. 9-ig töltötte be ezt a hivatalt. *Forrás:* BKML Kh. V.201.b. Mn 228 No. 5., V.244.c. Közigazg. tárgyak jkv. XLVI k. 241.p.; Iványosi - Szabó Tibor (szerk.): A mai Bács-Kiskun megye az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején. Kecskemét, 1988. 468. **Cs.G.**

Gaál Endre (Kkh., 1834 - Nyíregyháza, 1906) tanár. Elemi iskolai tanulmányait, illetve a közép-

iskola négy évfolyamát szülővárosában végezte el. Innen a kecskeméti kollégiumba ment, ott fejezte be gimnáziumi tanulmányait. 1856-ban papi oklevelet nyert. Református káplánként kezdte meg a munkát Ómoravicán, de még ebben az évben meghívta a halasi református egy-

ház tanári állásra, melyet ő 43 tanéven át töltött be 1856 és 1899 között. A tanári oklevelet is megszerezte, földrajzot és történelmet tanított. 1899-ben vonult nyugalomba. Életének utolsó éveit családja körében Nyíregyházán töltötte el. A gimnázium igazgatói tisztét – nem egymást követő – hat tanéven át töltötte be. Nagy szaktudással, kedves előadásmóddal, de szigorú követelménytámasztással, atyai jószággal végezte tanári munkáját. *Fő műve:* A magyar királyok s török szultánok közt kötött békeszerződések sorozata s jellemzése a XVII. század első felében (Gimnáziumi Értesítő 1880). *Irodalom:* Szinnyi 3. 1894. 893.; Gimnáziumi Értesítő 1906-1907. *Kép:* SZÁG. **G.Á.-Sz.S.**

Gaál Gyula (Kkh., 1883. jún. 29. - Kkh., 1941. jún. 23.) dr., író, árvaszéki ülnök. A középiskolát Kkh.-on végezte el, majd jogot tanult Debrecenben és Kolozsváron. 1903-ban Kerekegyházán jegyző, Kiskőrösön közigazgatási gyakornok, majd Mo-

noron tb. szolgabíró lett. 1909 óta volt Kkh. árvaszéki ülnöke, 1920-tól humoros közleményei jelentek meg a helyi, s más vidéki és fővárosi lapokban. Kkh.-on a Városi Színházban a következő szindarabjait adták elő: Csuklógörccs (vigjáték, 1922); 13 (bohózat, 1925); Szalmaláng (operett, Bertalan István zenéjével); V. Xavér (vigjáték); A kunok kapitánya (történelmi daljáték, Murgács Kálmán dalaival); Árnayk a verőfényben (daljáték, Bakonyi Ödön zenéjével, 1930); Kék a szilva, általában hosszúkás (népies vigjáték, 1934). *Munkái*: Falusi vidámságok (Kkh., 1927); A zöldhalmi csárdában minden csendes (Kkh., 1934). Sírja az új református temetőben található. *Irodalom*: Nagy Szedor István 1936. 89.

Gy.A.

Gaál Gyuláné Reschner Ilona (Kolozsvár, 1891-?) író, polgári iskolai tanárnő. Kolozsváron végezte el az Állami Elemi Tanítónőképzőt, majd Bp.-en az Állami Polgári Iskolai Tanárképző Intézetet. 1906 és 1923 között Kkh.-on tanított magyar nyelvet és történelmet a református polgári leányiskolában. 1895-ben a Kis Világ című gyermeklapba írt elbeszéléseket, majd 1897-től számos novellája jelent meg a Képes Családi Lapok, az Ország Világ és még sok más szépirodalmi és helyi lapban. *Munkái*: Porszemek (Kolozsvár, 1901); Elbeszélések (Kkh., 1908). *Irodalom*: Nagy Szedor István 1936. 89.

Gy.A.

Gaál János (? - ?) főbíró 1772. nov. 1. - 1773. nov. 1., 1773. nov. 1. - 1774. nov. 1. 1811. nov. 3. - 1812. nov. 1. Másodbíró 1793, 1795. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. VII. k. 121.p., VIII. k. 1.p., XXII. k. 311.p.; Bánkiné 2001. 29.

Cs.G.

Gál Lajos (Kkh., 1827 - Kkh., 1909) Régi halasi redemptus család leszármazottja. Iskoláit Hálason a helyi intézményekben végezte el. 1848-ban beállt katonának. A honvéd seregben a főhadnagyi rangot is megszerezte. Délvidéken, majd Szolnok mellett harcolt az osztrákok ellen. A szabadságharc leverése után rövid időre bebörtönözték. Szabadulását követően Kkh.-on vállalt tanári állást a református gimnáziumban. Még a börtönben megkezdte a magyar őstörténet tanulmányozását. A keleti népek körében feltételezi a magyarok eredetét. Az őstörténet tanulmányozásán túl nyelvtörténettel is foglalkozott. Rendszeresen tartott e témákból felolvasásokat. Különösen életének utolsó évtizedeiben sokan látogatták színes, anekdotákkal is fűszerezett előadó estjeit. Részt vett a város közéletében. Egyik kezdeményezője volt a Kuruc szobor felállításának. Idős korában faapritás közben egy szilánk kiütötte egyik szemét. Derűs életrajzát igazolandó állítólag ezt úgy nyugtázta, hogy „legalább felényit látok a világ

hamisságából.” Sírja az új református temetőben van. Emlékét utca őrzi. *Irodalom*: Alma Mater diák történetírók füzetei Ö. Kovács József (szerk.): Péter Tamás, Kkh., 1990. **G.A.**

Garbai Imre (Nagyvátly, 1898. dec. 17. - ?) református lelkész. Régi halasi család sarja, középiskolai tanulmányait Kkh.-on, Hajdúnánáson és Debrecenben végezte. Az első világháború idején bevonult katonának, az 1918. jún. 15-én kezdődő piavei offenzíva alatt olasz hadifogságba esett. Kiszabadulása után Debrecenben elvégezte a teológia szakot, s Makón, Nádudvaron és Pécsen volt segédlelkész. 1926-tól Rádfalván református lelkész, 1934-től felsőbaranyai református egyházmegyei tanügyi elnök. Kiseb munkái a Református Igehirdető és a Pécsi Napló című lapokban jelentek meg. *Önállóan megjelent művei*: Hű az aki elhívott. Beszédfüzet (Siklós, 1929); Tilinkó a szélben. Költemények (Siklós, 1932); Örök mezők aratásán. Egyházi beszédek (Siklós, 1933). *Irodalom*: Nagy Szedor István 1936. 90. **Gy.A.**

Garbai Sándor (Kkh., 1879. márc. 27. - Párizs, 1947. nov. 7.) kömüves, szociáldemokrata politikus, a Forradalmi Kormányzótanács elnöke. Szülei Garbai Gábor és Vili Julianna földművesek voltak. Egy bátyja volt. 1905-ben feleségül vette Peterdi Zsófia munkásnőt, akitől egy lánya született. Az elemi iskola elvégzése után 1892-94-ig napszámos volt, majd 18 éves korában Bp.-re került, ahol 1894-97-ig kömüves inas volt. Felszabadulása után minden szabad idejét olvasásra, önművelésre használta fel, ekkor kapcsolódott be a szociáldemokrata mozgalomba. 1898-99-ben Ausztriában és Németországban dolgozott. 1902-ben a szociáldemokratát párt vezetőségi tagja, majd tehetsége és agitációja folytán alelnöke lett. 1903-ban jelentős szerepet játszott a Magyar Építőmunkások Országos Szövetségének megalapításában, melynek 1919-ig elnöke, majd titkára is volt. 1907-től 1919-ig az Építőmunkás szaklapot is szerkesztette. Az 1918. őszi forradalom után, 1918. nov. - 1919. márc. között az Országos Lakásügyi Tanács elnöke. A Tanácsköztársaság idején, 1919. márc. 21-től aug. 1-jéig a Forradalmi Kormányzótanács (kormány) elnöke, e minőségben egyúttal jún. 24-től a Szövetséges Központi Intéző Bizottság elnöke is. A tényleges hatalom azonban Kun Béla kezében összpontosult. 1919. aug. 1-jétől 6-ig a Peidl Gyula vezette szakszervezeti kormányban közoktatási miniszter, 1919. aug.-ban a fővárost megszálló román csapatok letartóztatták és néhány hónapig fogságba tartották, majd nov.-ben a kivonuló román csapatok oltalma alatt Erdélybe, innen 1920. jan.-ban Csehszlovákiába.

majd Bécsbe ment. Az emigráció Kunfi Zsigmond vezette centrista irányzatának egyik meghatározó személyisége volt. Bécsben a Világosság csoporthoz tartozott, ebből 1927-ben kivált, létre hozta az Előre csoportot, amely az emigráció különféle irányzatainak egyesítését tűzte ki célul. A csoport Előre című lapját 1927-től 1933-ig ő szerkesztette. 1931-ben vendéglőt nyitott Bécsben, amely a szakértelem hiányában hamarosan csődbe ment és családjával együtt nyomorúságos körülmények között éltek. Az 1930-as években visszatért a szociáldemokrata eszmékhez és elítélte a bolsevizmust. Az 1934-es bécsi felkelés során letartóztatták és csak azzal a feltétellel engedték szabadon, ha elhagyja Ausztriát. Kénytelen volt Pozsonyba áttelepülni, ahol bekapcsolódott a szlovákiai szociáldemokrata mozgalomba. 1936-ban majdnem fél évet töltött az USA-ban. A kedvezőtlené vált politikai viszonyok miatt 1938. nov.-ben családjával együtt Párizsba költözött, ahol a német megszállás idején nem érte bántódás, az ellenállási mozgalomban nem vett részt. 1944 után szeretett volna hazatérni. 1945. febr.-ban személyesen Dálnoki Miklós Bélától, az akkori miniszterelnöktől kért hazatérési engedélyt, a választ nem siették el, ehhez hozzájárult az a levél is, melyet 1944. okt. 28-án írt Párizsból a Szovjet Kormánynak Magyarország helyzetéről és a békefeltételek kérdéséről. A koalíciós korszak politikai küzdelmeiben még a szociáldemokrata párt vezetősége sem tartotta lehetségesnek, hogy Garbait minden nézetével együtt, teherteréként vállalja. Hazájától távol halt meg Párizsban megkeseredve, szegényen. 1987-ben halálának 40. évfordulóján szülővárosa díszpolgárává választotta és emlékének szobrot állított. *Munkái:* A nemzeti uralom vívmányai (Weltner Jakabbal, Bp., 1906), Új utakon a hatalomért (Bratislava, 1935). Az építőipar fejlődéstörténetéről: Die Bauhütten, Vergangenheit und Zukunft Hamburg, 1928. Emlékét szobor, emléktábla, utca, rendezvény és intézmény őrzi. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* Tolnai Új Világlexikona V. Bp., 1926. 209.; Társadalmi Lexikon Bp., 1928. 227.; Révai Nagy Lexikona VIII. Bp., 1913. 354.; Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 369.; MÉL 1967. 572.; Új Magyar Lexikon III. 1960. 19.; Varga Lajos - Szabó Ágnes: Garbai Sándor 1879-1947 a forradalmi kormányzótanács elnöke. Bp. 1987.; Magyar Nagylexikon VIII. Bp., 1999. 481.; Markó László: A magyar állam fömúltóságai 151. 2000. **V.F.**

Gáspár Ferenc (? - ?) főbíró 1718-ban. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 149. **Cs.G**

Gelei József (Alacska, 1754. dec. 6. - Miskolc, 1838. márc. 1.) író, fordító, tanár, az MTA levelező tagja. Sárospatakon tanult, majd Bécsbe ment, ahol Szacsvey Sándor Magyar Kurirjánál volt segédszerkesztő. 1790-ben visszatért Magyarországra és Jászberényben vállalt tanári állást. II. József halála után előbb Halason, majd 1807-ig Sárospatakon, a református gimnáziumban tanított. 1832-ben lett az MTA levelező tagja. Sokat fordított németből magyarra. Legismertebb fordítása az Ifjabbik Robinzon (Pozsony, 1787). *Irodalom:* MÉL 1967. 572. **Gy. A.**

Glück Ignác (Kkh., 1878. aug. 13. - ?) író, kereskedő. Az elemi iskola elvégzése után szülei nem tudták taníttatni, s így a rőfőskereskedést tanulta ki. 1904 és 1912 között önálló üzlete volt Halason. 1916-tól Bp.-en élt, ott nyitott üzletet. Szabadidejében költeményeket, elbeszéléseket írt. *Kézírtos munkái:* Az erdőőr lánya (népdrama, 1898); Szerelem és becsület (dráma, 1904) – ezt a darabot 1912. dec. 12-én Kkh.-on Miklósi Gábor színtársulata adta elő, és 1913-ban Cegléden is bemutatták – Vándorló lelkek (drámolett). *Megjelent írása:* Egy vőlegény naplója (Szentes, 1914); Bosszúálló Isten (társadalmi dráma, Szentes, 1914). Ezt a darabot a Kispesti Színház 1917-ben adta elő. *Irodalom:* Nagy Szedes István 1936. 90. **Gy.A.**

Gózon Imre (Kkh., 1810. aug. 1. - Kkh., 1855. ápr. 20.) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1848-49-ben. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Gózon István (Kkh., 1821 - Kkh., 1912.) parasztverselő. Régi elszegényedett halasi családból

származik. Csak egy télen járt iskolába, de tehetsége, szorgalma által már ifjú korában kiemelkedett kortársai közül. 1842-ben nősült, felesége és két gyermeke halála után újabb családalapításba kezdett. 1857-ig főként fuvarozásból élt. 1848-ban a kiskun szabad lovascsapatban szolgált,

s részt vett a Verbász - Szenttamás körüli harcokban. Ezután született egyetlen lánygyermeke, aki után öt unokája (köztük Nagy Czirok László) lett. 1857-ben Bodoglár pusztán császárs, 1860-ban pedig a vármegye pandúrja volt. Ez időben ismerkedett meg a puszták pásztor-betyár alakjaival. Idős korában Halasra visszatérve az Iparszölökben épi-

tett házat, s mellé pár hold szőlőt, gyümölcsösöt telepített. Később e helyen az akkor felosztott legelőterületekből nagyobb buckás homokot vásárolt, s egyike lett a vadhomokot megszelídítő úttörőknek. Híressé vált szőlő- és gyümölcsstelepitésével példát mutatott a helyi gazdáknak. Kis földjén 82 éves koráig gazdálkodott, majd 1906-ban feleségével beköltözött a városba. 60 éves is elmúlt már, amikor verselni kezdett. Költeményeinek témáit a mindennapi életből vette, pusztai emlékeiből merítette, vagy a mese- és mondavilág anyagából kölcsönözte. 92 éves korában halt meg. Verseit unokája, Nagy Czirok László gyűjtötte össze és helyezte el a bp-i Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárában, majd – főként másolatokban – a kkh-i Thorma János Múzeumban. Előbbi helyen összesen 648 oldalnyi versanyagát tartják nyilván. Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szedor István 1936. 90-91.; Janó Ákos: Mint én, földműves költő. Szemelvények Gózon István elbeszélő költeményeiből. Bp., 1959.; Janó Ákos: Kiskunhalasi parasztszervezők. (= Szakál Aurél: Adatok Kkh-ról.) 1996. 107-137.; Janó Ákos: Kiskun parasztszervezők. Kiskunhalas, 2001. 22-25, 43-86.; Magyar Monika: A Néprajzi Múzeum kiskunhalasi gyűjteménye. (= Szakál Aurél: Halasi Múzeum.) Kkh., 1999. 139-364. *Kép:* TJM 2798.

Gózon Lajos (Kkh., ? - Siklós, 1896.) Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kirobbanásakor Pesten volt ügyvédgyakornok. A szabadságharc kezdetén a pesti önkéntes csapat tagja. Több csatában részt vett. Mansworth alatt szerzett érdemeiért tisztii rangra emelték, majd pedig későbbi vitézségéért a 66. vitéz zászlóalj őrnagya lett. 1849 júliusában a Sajó vonalánál ismét kiténtette magát a harcokban, s Görgei Artúr fővezér alezredessé nevezte ki, s vitézségi bizonyítványt adott neki. A közhonvédelmi alezredességig emelkedő Gózon Lajos a szabadságharc után Pécsen lett ügyvéd, mint siklósi fősolgabíró hunyt el 1896-ban. *Irodalom:* Nagy-Czirok László - Vorák József 1965. 357.

Grósz Adolf (Kkh., 1861. máj. 16. - ?) bankigazgató. Édesapja Grósz Móric kiskunhalasi tanító volt. A gimnázium elvégzése után jogot tanult, majd ügyvédként helyezkedett el. 1904-ben a Halasi Gazdasági Bank Rt. igazgatójává választották, mely tisztséget 1928-ig, nyugdíjba vonulásáig töltötte be. Az 1890-es években munkatársa volt a Hét című folyóiratnak, valamint szerkesztette - mint főmunkatárs - hosszú évekig a Kiskunhalas Helyi Értesítője című újságot. Sírja az izraelita

temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szedor István 1936. 91.

Grósz Antal (Kkh., 1912. júl. 7. - Bergen-Belsen, 1945. jan. 22.) fényképész. Elemi és középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte. A halasi református gimnáziumban érettségizett 1931-ben. Fotószaküzlete volt a Kossuth Lajos utcában, a Horváth-féle házban. Jeles halasi fényképésznek számított jó riportfényképei és saját kiadású képeslapjai miatt. Az 1944-es deportálás után koncentrációs táborban halt meg. Fényképeiből néhány megtalálható a Thorma János Múzeum gyűjteményében. *Irodalom:* Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. Kkh., 1994. 49. kép.; Szakál Aurél: Üdvözet Kiskunhalasról. Kkh., 2000. 13. és 87. kép.; 115.; Lehoczki György 2001. 235.

Grósz Ferenc (Kkh., 1900. jan. 22. - Kkh., 1962. okt. 9.) városi főmérnök. Édesapja Grósz

Ábrahám banktisztviselő, édesanyja Lusztig Lenonóra. Iskoláit Kkh.-on, a Műegyetemet Bp.-en végezte. 1923-ban abszolált. Rövid pesti gyakorlat után 1925-ben építészmérnöki diplomát szerzett és Bp.-en kezdett el dolgozni. 1930-ban megnősült, feleségül vette Stern Klárát, aki Debrecenben végzett kereskedelmi iskolát. Házasságukból két gyermek született: Mária (1931) és Imre (1934). 1934-ben végleg visszatért Kkh.-ra. Munkásságát az ún. Schneider villák tervezésével kezdte, ahol József öccse (szintén építész) is közreműködött. A villákon kívül ő tervezte meg a Rác gyógyszerész házat is. A közeli Csipkeház építésénél Alpár Gitta iparművész szakmai tanácsadója volt. Számos családi ház és nyaraló terve mellett azon fáradozott, hogy a halasi épületek megfelelő szigeteléssel epüljenek a talajvíz ellen. Az 1940-es években segédkezett a város óvóhelyeinek kiépítésében, a légvédelem megszervezésében a Városi Mérnöki Hivatal keretein belül, annak ellenére, hogy a zsidótörvények és az előretörő antiszemitizmus munkanélkülivé tette. 1944-ben gettóba zárták családjával együtt, és deportálták a bergen-belseni haláltáborba, ahonnan a szövetséges csapatok mentették ki súlyos betegen. Az angolok munkát ajánlottak fel neki, de ő ezt elhárította. 1945-ben Dobó Kálmán főmérnök mellett dolgozott a városházán. Később átvette a főmérnöki tisztséget, amit az 1960-as évekbeli nyugdí-

jazásáig viselt. A mocsarak lecsapolásakor vágott nádakból a drága vasbeton helyett nádbetont alkalmazott előregyártott lemezek formájában. A régi vásárteret kitelepítette a város közepéből, helyette új vásárcsarnokot teremtett, majd mellette az autóbusszpályaudvart is. A Sóstó fürdő és a Natkai fürdő mellett a városfejlesztés volt fő tevékenysége. Az egyik új lakótelepen utcát neveztek el róla. Az utolsó években Kkh. városrendezési tervén dolgozott, amit a tanács 1960-ban el is fogadott. Nagy Czirok László és Janó Ákos mellett a Thorma János Múzeum megteremtésén fáradozott, az 1960-as bővítés terveit ő készítette. Minden társadalmi és kulturális megmozdulást támogatt. Igazi halasi ember volt, kinek sok tisztelője és barátja volt. Sírja az izraelita temetőben található. Emlékét utca őrzi. *Forrás:* Grósz Ferenc fia, Grósz Imre (Venezuela) közlése. *Kép:* TJM 20304/16. **L.Gy.**

Grósz Lajos (Kkh., 1897. okt. 13. - Kalocsa, 1985. febr. 15.) gyógyszerész. Édesapja Grósz

Ábrahám, édesanyja Lusztig Leonóra. Elemi és középiskoláit Kkh.-on végezte, 1915-ben érettségizett. 1920-ban gyógyszerész diplomát szerzett Bp-en. A gyakorlati éveket egy szabadkai rokonánál végezte és utána Kkh.-on kezdett dolgozni Rác János (Magyar Korona) gyógyszer-tárában. 1950-től 1967-ig ő volt a gyógyszer-tár vezetője. Munkája mellett a városi Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének titkára volt. A városban művelt, intelligens és nagyon jószívű emberek tartották. Amennyiben ideje engedte, szívesen sakkozott a fiatalokkal. 1981. nov. 27-én gyémánt-diplomát kapott a SOTE Bp. Nagyvárad téri épületének dísztermében. Sírja az izraelita temetőben található. *Irodalom:* Grósz Lajos Venezuelában élő unokaöccse, Gózon Imre közlése. *Kép:* TJM 20304/4. **L.Gy.**

Grósz Móric (Izsák, 1830 - Kkh., 1889) Apja szabómester volt. Izsáki tanítója már 14 éves korában maga mellé vette a tehetséges fiút segédtanítónak. Önműveléssel, önképzéssel szerezte meg azokat az ismereteket, melyekre tanítói pályáján szüksége volt. 18 éves korában Kiskörösön az izraelita iskolában lett tanító. Halasra 1868-ban hívták meg tanítónak az izraelita iskolához. Kiváló munkát végzett 33 tanéven át, haláláig. Különösen sokat tett az oktatás magyarrá tételére és tanítványai hazafias neveléséért. Az iskolát saját kezü-

leg készített számoló és olvasó táblákkal szerelte fel. Úgyes szemléltető eszközöket, képeket készített. Ezek segítségével tanulói nemcsak a német és héber, de a magyar szavak olvasását is könnyebben tanulták meg. Híressé váltak Magyarországról készített „néma” térképei, melyek segítségével a tanulókat az ország jobb megismerésében segítette. Ezen munkásságáért sok elismerést kapott a felügyelő hatóságoktól. Legnevezetesebb munkája a Mózes II. könyvének tanításához kapcsolódó oltár, frigy láda, úrasztala, hétágú lámpa stb. miniatűr elkészítése a Szentírás tanításának segédeszközéül. Az 1871. évi londoni és az 1873. évi bécsi világkiállításon e munkájáért elismerésben részesült. Hazai teológusok is nagyra becsülték ez irányú munkáját. Sírja az izraelita temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 75.; Gszelmann Ádám: A Kiskunhalasi Ortodox Izraelita Elemi Népiskola múltja, (= Szakál Aurél szerk.: Legyen világosság) Kkh, 2001. 172. **G.Á.**

Gömbös Gyula jákfai (Murga, 1886. dec. 26. - München, 1936. okt. 6.) politikus, miniszterelnök. 1932-ben Kiskunhalas város díszpolgára lett. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* MÉL 1967. 613.

Gulyás Ferenc (Csongrád, 1880. nov. 3. - ?) plébános. 1903. jún. 24-én szentelték pappá. Káplán volt Püspökhatvanban, Galgamácsán, Kkh.-on és Hatvanban. 1907-ben Vecsésen, majd Nagykörösön volt adminisztrátor. 1912-ben tette le a zsinati vizsgát, s lett Halason plébános. Az ő idejében 1913-ban épült fel az új kántorlak. 1922-ben létrejött a római katolikus polgári leányiskola, s újraöntötték a hívek a világháborúban elpusztult harangokat. 1923-ban címzetes esperes lett. Rossz egészségi állapota miatt 1927-ben a bági plébániára ment. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 16. *Kép:* TJM 16751. **Gy.A**

Gulyás Pál (Debrecen, 1899. okt. 27. - Debrecen, 1944. máj. 23.) költő. Gulyás István debreceni tanár fia. Fél szemén hályoggal született, ezért testvérei és iskolatársai közt sok bántódás érte. Debrecenben tanári és bölcsészdoktori oklevelet szerzett. A Tanácsköztársaságot verssel üdvözölte. 1924-ben tanított Hajdúböszörményben, majd 1925-26-ban Kkh.-on, míg végül a debreceni Iparostanonc Iskolában kapott állandó beosztást. Első verseskötete 1923-ban jelent meg Viharban

címmel. 1927-ben alapító tagja volt a debreceni Ady Társaságnak, melyben később vezető tisztséget töltött be. Fülep Lajossal és Németh Lászlóval együtt szervezője, főszerkesztője volt a népi írók lapjának, a Válasznak. A népi írók csoportjához tartozó, eredeti hangú, erősen gondolati jellegű lírikus. *Fő művei:* Testvérgályák (társkötet Juhász Gyulával, Nyíregyháza, 1923); Misztikus ünnepi asztal (Bp., 1928); Tékozló (Debrecen, 1934); Az Alföld csendjében (Bp., 1943); Gulyás Pál válogatott versei (Bp., 1957). *Irodalom:* MÉL 1967. 630.

Gy. A.

Gulyás Sándor (Pacsér, 1892 - Kkh., 1957) gimnáziumi tanár, igazgató. Református családban született. Középfiskolai tanulmányait a halasi gimnáziumban fejezte be 1912-ben. Egyetemi évei alatt (1912-1916) a tehetséges hallgatókat felkaroló Eötvös Kollégium tagja volt. 1917-ben kapott tanári diplomát magyar, latin és angol nyelvből. Pályakezdő tanárként – az akkor még az Osztrák-

Magyar Monarchiához tartozó – Bosznia fővárosában, Szarajevóban jutott álláshoz, és két tanéven keresztül (1917-1919) tanított az ott élő magyar kisebbség számára létesített Julianus Barát Gimnáziumban. A monarchia felbomlását követően Magyarországra menekült, és 1919. szept.-től egykori gimnáziumában kapott tanári állást. 1927 nyarat nyelvyakorlás céljából Angliában töltötte, ösztöndíját a Közoktatási Minisztérium és a gimnázium is támogatta anyagi hozzájárulásával. Hazatérése után angolt is tanított. 1935. szept.-től igazgatói tisztelet töltött be a halasi gimnáziumban, egészen annak államosításáig, 1949-ig. Az iskolát jó vezetőkézséggel, a tantestület és a felettes hatóságok bizalmát élvezve vezette. Nemcsak igazgatóként, hanem szaktanárként és nevelőként is maradandó nyomot hagyott tanítványaiban. Sokat tett azért, hogy az ifjúsági egyesületek, sportkörök és kulturális szervezetek jól működhessenek. A diákszövetség ügyvezető elnökévé választotta, s vezette az Ifjúsági Segélyegyesületet is. Presbiter és a Református Önképzőkör elnökévé választották, részt vett a Szász Károly Kör és a városi Népművelési Bizottság munkájában, tagja volt a Halasi Népbank és a Hitelszövetkezet igazgatótanácsának. 1921-28 között állandó munkatársa volt a Napkelet és a Protestáns Szemle című folyóiratoknak, amelyekben számos könyvismertetése és

tanulmánya látott napvilágot. Gimnáziumunk sokat köszönhet Gulyás Sándornak, amiért a II. világháború előkészületei, a légítámaszok, majd a frontátvonulás és a háborút követő nehézségek ellenére biztosítani tudta annak működését, és az iskola vagyónát, felszerelését benne az ötvenezer kötetes könyvtár, a régiségtár és a szertárak értékeit – nagyjából – meg tudta menteni. A világháború után felállított „igazoló bizottság” már másként ítélte meg a tevékenységét, mivel „feddéssel igazolt” minősítéssel hagyta csak meg munkahelyén, és így elkerülte a „B” listázást, melynek keretében sok ezer értelmiségi családot meghurcoltak. Az államosítással összefüggésben, a megváltozott politikai légkörben az 1947/1948-as tanév végén lemondott az állásáról, és kényszernyugdíjba küldték. A Tito-ügy kapcsán koncepciós perben kémkedés vádjával elítélték, családját pedig internálták. 1949 és 1956 között a váci fegyházban raboskodott, ezt követően családjával együtt visszaköltözött Halasra. Sirját a hetvenes években feldúlták, majd az egyház az új református temetőbe helyeztette át. *Irodalom:* Gimnáziumi Értesítő 1920-21, 1934-35.; Nagy Szeder István 1936. 92-93.; Gimnázium iratai személyi anyagok 1920-45, 308/1941.; Darányi Mária és Szathmári Julianna közlései. *Kép:* TJM 14919.

G.Á.-L.L.

Gusztos Károly (Kkh., 1894. okt. 30. - Kkh., 1967. ápr. 21.) dr., jegyző, helyettes polgármester. Kiskunhalas város polgármestere 1947. júl. 1. és 1948. máj. 22. között. Sirja a régi református temetőben található. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Gyárfás István (Dömös, 1822. júl. 17. - Kkh., 1883. júl. 16.) táblabíró, történész, az MTA levelező tagja volt. Fiatalon, ref. lelkes apjának gyülekezeti lelkészként történt meghívása miatt, Halasra került, itt tanult a gimnáziumban, majd ügyvédi vizsgát tett Pesten. Horváth István tanítványaként, ki meghatározó jelentőséggel bírt későbbi munkásságára, 1847-ig Pesten élt.

Ezután Halasra költözött, aljegyzőként dolgozott. Az 1848-49 években a városnál viselt tisztségeket, amiért 1849-ben menekülnie kellett. 1850 elején felmentették, majd különféle jogi tisztségeket látott el, de mindvégig Halason lakott, s 1862-től kerületi táblabíró lett. 1871-ben Szabadkára került

mint királyi ügyész, 1873-ban Bp.-re királyi táblai rendes bíróvá nevezték ki. Nagyon sok írása jelent meg különféle szakmai lapokban gyümölcsészeti, történelmi, régészeti és jogi kérdésekről. Legjelentősebb műve: a Jászkunok története I-IV. kötete 1870-86. Szilády Áron ref. lelkész hosszas országgyűlési képviselőisége és távolléte idején, mint a ref. egyházközség főgondnoka sokat tett a halasi reformátusok érdekében. Sírja a régi református temetőben található. Emlékét emléktábla, utca és intézmény őrzi. *Forrás:* Nagy-Szedes István 1936. 53.; Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 354; *Kép:* TJM 60.6.1.

L.L.

Gyárfás Pál (? - Kkh., 1847. júl. 8.) református lelkész. Dömösön, majd 1826. jún. 18-tól 1847. július 8-ig Kkh-on volt lelkész. A régi református temetőben nyugszik. *Munkája:* Halotti beszéd Kármán Pál koporsójánál. 1829. március 17. Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szedes István 1936. 92.

Gy.A.

Gyenizse Antal (Kkh., 1823 - ?) parasztervelő. Kisbirtokos családból származott. Húsz évesen meghősült, egy fia és három lánya született. Fiát családjá bízta át a gimnáziumba íratta, kiből később híres ügyvéd lett Halason. Gyenizse Antal sokat veszekedett fiával, mivel az nem folytatta a gazdálkodást, s így öreg korában meg kellett válnia szeretett földjétől. Fiával való rossz viszonya miatt 35 évi házasság után feleségétől is elvált. Űres óráiban verselgetett. Verseiben a múlt siratása, a kesergő kuruc dalok hangja szólal meg, valamint a föld után sirva járó paraszt vigasztalansága és keserve árad. Versei, néhány kivételtől eltekintve elkallódtak. A Halas város határa mikénti elpusztulásának gyászos vázlata című költeményét Nagy Czirok László mentette át az utókor számára. *Irodalom:* Janó Ákos: Kiskun parasztervelők Kkh., 2001. 27., 86-90.

Gy.A.-J.Á.

Györfly István (Karcag, 1884. febr. 11. - Bp., 1939. okt. 3.) etnográfus, egyetemi tanár, az MTA levelező tagja. Egyetemi tanulmányait Kolozsváron és Bp.-en végezte. 1909-től a Magyar Nemzeti Múzeum gyakornoka. 1910-ben a kolozsvári egyetemen bölcsészdoktor lett 1912-től múzeumi segédőr. 1918-tól múzeumigazgató. 1926-tól az egyetem közgazdaságtudományi karán Kelet-Európa néprajzát adta elő. 1929-től magántanár, 1930-tól előadó a budapesti egyetemen, 1934-től a néprajz első nyilvános rendes tanára. 1938-tól a Táj- és Népkutató Központ vezetője. Györfly István és Nagy Czirok László szervezésében 1938 májusában pesti diákok érkeztek Halasra néprajzi és szociográfiai gyűjtésre. *Fő kutatási területei:* anyagi kultúra, településtörténet, néprajzi csoportok,

Kunság néprajza, népviselet és népművészet. Kiemelkedő eredménye az európai környezetben sajátosan magyar kétbelső, szálláskertes településtípus felfedezése a modern kutatás számára. Róla nevezték el később a baloldali parasztfiatalok Györfly-kollégiumát (1940). *Fő művei:* Nagykun-sági krónika (Karcag, 1922.); A cifraszúr (Bp., 1930); A néphagyomány és a nemzeti művelődés (Bp., 1939.); Magyar nép - Magyar föld (Bp., 1942.); Magyar falu - Magyar ház (Bp., 1943.); Matyó népviselet (Bp., 1956.) *Irodalom:* Kovács László: Györfly István irodalmi munkássága (Népr. Ért. 1939.); Ortutay Gyula: Györfly István (Írók, népek, századok, Bp., 1960.); Illyés Gyula: A magyar nép tudósa (Ingyen lakoma, Bp., 1964.) Magyar Néprajzi Lexikon 1979. 373-374. **H.E.**

Györgyi Dénes (Bp., 1886. ápr. 25. - Balatonalmádi, 1961. nov. 22.) építész. Györgyi Kálmán művészeti szakíró fia, Györgyi (Giergl) Alajos festő unokája. Megkapta a torinói világkiállítás magyar házára kiírt pályázat I. díját. 1909-ben a bp-i műegyetemen építészmérnöki oklevelet szerzett. 1907-től az Országos Műszaki Technológiai Iparmúzeum tanára. 1909-től a bp-i Iparművészeti Iskolán építő-iparművészetet tanított, majd az iskola igazgatója lett. 1945-ben nyugdíjazták. 1911-ben elkészítette a kkh-i Központi Iskola terveit, angol neogótikus stílusban, még ugyanebben az évben a torinói nemzetközi kiállítás magyar pavilonjának társtervezője volt. 1929-ben a barcelonai világkiállítás magyar pavilonjának tervezője és rendezője. Számos középületet, iskolát, templomot tervezett. *Fő művei:* Hangya Szövetkezet székháza (Bp.); Városmajor utcai Általános Iskola épülete (Kós Károllyal, 1912); Balatoni Múzeum (Keszthely, 1927); Déri Múzeum (Debrecen, 1928); Az egyetem internátusa és sporttelepe (Debrecen); Budapesti Elektromos Művek székháza (1929, 1930); Brüsszeli Világkiállítás magyar pavilonja (1935); Párizsi világkiállítás magyar pavilonja (1937); Cathedral of Learning magyar előadóterme (Pittsburg); Új város háza (Debrecen). *Művei:* Földszintes Lakóházak (többekkel, Bp., 1925); Új Magyar Építőművészet I-II. szerk. (1935-38). *Irodalom:* Művészeti Lexikon 2. 1966; Kubinszky Mihály: Gy.D. Magyar Építőművészet, 1972.; Hegyi Gyula: A koronázástól az újjáépítésig. Gy. D. építész emlékezete Magyar Hírlap, 1986. 302. sz.; Gy.D. a kor építész Magyar Nemzet, 1987. 46. sz.; Zrínszky József: Gy. D. a pedagógus Magyar Építőművészet, 1987.; Gerle János: 115 éve született Gy.D. Új Építőművészet, 2001.; ÜMÉL II. 2001.

Sz.K.

Gyugel Kálmán (1869 - 1945) építész. Eredetileg kőműves, építőmester, de terveket is készített. Munkássága jelentős, sok fontos halasi épület őrizte keze munkáját. Saját háza (Gyugel-ház, Szent György tér 9.; 1903), a református templomon kialakított magasabb toronysisak (Gál Sándorral közösen; 1904), a római katolikus paplak felépítése (1906), az eredeti, földszintes, eklektikus Babóvilla tervezése (Kossuth u. 21.; 1907), az Ipartestület székházának tervezése (1907; ekkor ő az Ipartestület elnöke), a takarékpénztár bővítésének tervezése (1910). Sírja a katolikus temetőben található. *Irodalom:* Szücs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. Kkh., 1994. 9, 14, 31, 64, 66, 68, 73. **Sz.A.**

Gyulai Mihály (? - ?) Főbíró: 1704, 1710. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I.k. 149.p. **Cs.G.**

Habsburg József Antal János, „József nádor” (Firenze, 1776. márc. 9. - Buda, 1847. jan.

13.) osztrák örökös főherceg, Magyarország nádor-ispánja, a jászok és kunok grófja, bírja. József nádor Mária Terézia unokája volt. Bátyja, I. Ferenc császár és magyar király 1795. júl.-ban nevezte ki Magyarországot királyi helytartóává. A Pozsonyban 1796. nov. 12.-én tartott országgyűlésen nádorrá választották. A magyar alkotmányos önállóságot tiszteletben tartó, magyar érzelmű nádor volt. Igyekezett a bécsi udvar és a magyar rendek érdekeit összhangba hozni. Székhelyét a budai királyi palotában rendezte be. Jelentős érdemeket szerzett a magyar gazdasági és kulturális élet felvirágztatásában. Támogatta különböző intézmények létrejöttét, működését. A Jászok Kerületük ügyeire is gondot fordított, a terület élére három jelentős szerepet játszó nádori főkapitányt nevezett ki: 1798-ban Steöszel József, 1815-ben Somogyi Antal, 1836-ban Szuha Imre. Elkészítette és 1799-ben kiadta „A Jász és Kun megyebeli törvényszékeket tárgyaló Statutumok” címmel a jászokra és kunokra vonatkozó törvényszabályzatokat. Kormányzása idejére esik a Hármaskerület fénykora. 1821. aug. 16-án járt Halason. 1845. máj. 20-án nagy gonddal rendezték meg a „Jászok kerületének kettős örömmünnepét” a redemptio 100 éves és József nádor főkirályi tisztségének 50 éves évfordulójára. A budai nádori kriptába temették. *Irodalom:* Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 38-39; Markó

László: A magyar állam föméltségai. Bp., 2000. 226-227. BKML Kkh. V. 201./B. Vegyes közíratok V-152-17 *Kép:* TJM 55.189.8. **Sz.A.**

Hajdu Ráfnis Gábor (Kkh., 1944. okt. 14. - Bp., 1980. aug. 8.) kritikus. 1969-ben szerzett a bp-i Eötvös Loránd Tudományegyetemen magyarkönyvtár szakos diplomát, majd az egyetemen először tanársegéd, később adjunktus lett. 1976-tól 1978-ig a Népszabadság kulturális rovatának munkatársa volt. 1978-tól haláláig a Kritika című lap főszerkesztő helyetteseként dolgozott. Öngyilkos lett. *Fő művei:* Sarkadi Imre (kismonográfia, Bp., 1973); Kritikák, esszék, tanulmányok (Bp., 1984). *Irodalom:* MÉL 1994. 343. **Gy.A.**

Hajós András (? - ?) főbíró 1757. nov. 1. - 1758. nov. 1. 1758-ban építik a Városházát egészen köből. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 8.p. 151.p.; Ferró Róza 2000. 161. **Cs.G.**

Halasy Nagy József (Ercsi, 1885. máj. 2. - 1976) filozófus, egyetemi tanár. 1905-től 1919-ig a

halasi református főgimnázium tanára volt, majd 1919-21 között a bp-i Erzsébet leányiskolában tanított. 1921-ben kinevezték a pécsi egyetem tanárává. (1932-ben veszi fel a Halasy előnevet, felesége halasi lány). A két világháború közötti időszak magyar filozófusainak egyik legjelentősebb alakjaként tisztelhetjük. Négy évtized alatt 269 közleménye jelent meg, köztük fordítások, recenziók, tanulmányok, értekezések, filozófia-történeti összefoglalók, kézikönyvek és ismeretterjesztő cikkek. Korának elismert és tisztelt egyetemi oktatója, tudományszervező egyénisége volt. Tankönyveivel és egyéb írásaival szinte felmérhetetlen hatást gyakorolt az akkori értelmiség gondolkodására. Volt rektor Pécsen és dékán Szegeden, 1942-44-ben pedig felsőházi tag. Az objektív igazságokat, örök erkölcsi értékeket hirdető keresztény humanista filozófusra a szovjetizált pártállami diktatúra idején már nem volt szükség, 1948-ban kényszernyugdíjazással távolították el az egyetemtől. A kitelepítést és az internálást az utolsó pillanatban kerülte el, családja 1952-ben Hajdúszoboszlóra menekítette. Többé már nem publikálhatott. *Forrás:* Nagy Szeder István 1936. 93.; Halasy Nagy József: Summa vitae (=Móra Ferenc Múzeum Évk. Irodalom és művészettörténeti tanulmányok 2. Szeged, 1999); Dér János: H.N.J. Humanissime, 2001. október. *Kép:* TJM 17497. **L.L.**

Halász Géza (Szombathely, 1914. aug. 14. - Kkh., 1998. dec. 25.) Szülei Farádon laktak, ahol

édesapja főjegyző volt. Középiskolai tanulmányait a soproni evangélikus liceumban végezte, tanítói képesítése mellé kántori oklevelet is kapott. A II. világháborúban hosszabb ideig katona, majd hadifogoly volt. 1938. szept. 2-án került Kkh.-ra. A vallás- és közoktatási miniszter tanítói

kinevezése kapcsán kikötötte, hogy díjazás fejében a kántori és jegyzői teendőket is el kell látnia a helyi evangélikus gyülekezetben. Ő ezt a feladatot szívesen vállalta, s ellátta 1949-ig, mikor is választania kellett a kántorság és a tanítói feladat között. Az Országos Neveléstudományi Intézetben általános iskolai tanítói képesítést szerzett 1948-ban. A Központi Iskolában végzett tanítói munkája mellett tanított az ipari iskolában, a gimnáziumban, ha kellett helyettesített az iskolához tartozó tanyai oktatási intézményekben. 1942-ben kötött házasságot Németh Margit tanítónővel. Házasságukból két gyermekük született. Az 1950-es évek elején tanári oklevelet szerzett magyar-történelem szakból. Jól sakkozott. E sportágban első osztályú minősítése volt. megszervezte a járási és városi sakkszövetséget, melynek elnöke lett. Színvonalas versenyeket szervezett, melyet mint versenybíró le is bonyolított. A jövő nemzedék számára ezeket írásban is rögzítette, és tudósított az újságokon keresztül. Kedvenc időtöltése a feladványfejtés volt. Sokáig éltáblása volt a Kiskunhalasi ÁG. MEDOSZ Sportklub Sakkszakosztály megyei első osztályú csapatának. Szépen festett. Az általa készített portrék ma volt iskolájának díszei. 1949-ben megbízták a Központi – később Szűts József – Általános Iskola igazgatásával. E feladatkört közmegelegedésre, magas színvonalon végezte 1974-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig. Ekkor a város sakkozói örökös elnökké választották. *Kitüntetései:* Kiváló tanár, oktatásügy kiváló dolgozója, Kiskunhalas városért, Aranypálma kitüntetés. Nyugdíjba vonulása után a Városi Könyvtárban dolgozott. Jelentős szerepe volt abban, hogy a könyvtár várostörténeti adattára létrejött. 2001-ben Halász Géza sakkemlékversenyt rendeztek Halason. Sírja a régi református temetőben található. Emlékét rendezvény őrzi. *Irodalom:* Szécsényi Mihály: A kiskunhalasi sak-

kozás 1926-2000 (TJM 20.798). *Kép:* TJM 20832.

Halász József (Kkh., 1925. febr. 9. - Bp., 1986. jan. 25.) 1975-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében.

Halász D. Sándor (Kkh., 1891. aug. 1. - Kkh., 1962. júl. 14.) dr., rendőrbíró, főjegyző. Kiskunhalas város polgármestere 1944. okt. 30. és 1945. jan. 5. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Háló Kovács József (Győr, 1761. márc. 17. - Nagykőrös, 1830. okt. 10.) református lelkész, költő, műfordító. Iskoláit Érdiőszegen kezdte, majd 1772-től a debreceni kollégiumban folytatta, ahol később Csokonai tanítója is volt. 1786-ban Derecskén iskolarektor lett. 1789-től német, holland és angol egyetemeken tanult. Göttingából hívták meg 1791-ben Nagykőrösre papnak. Itt 1815-ig látta el a lelkészi teendőket, majd 1815-1826-ig, nyugalomba vonulásáig Halason volt lelkész. Innen visszament Nagykőrösre, ott élt haláláig. Gazdag könyvtárát a debreceni, pápai, kecskeméti és nagykőrösi iskolákra hagyta. Részt vett a korabeli zsolnárvitásban is. A reformátusok 1808-ban megújított énekeskönyvében három éneke szerepel: a 148., 149. és a 161. számú. Mint közkedvelt költőnek sok verse jelent meg az akkori hírlapokban és folyóiratokban (Magyar Musa, Magyar Hirmondó, Figyelő). *Főbb munkái:* Magyar versek (Debrecen, 1782); Nagy Kőrösi prédikátor Kovács József urnak 1807. eszt. jún. 8. forró hidegben megholt ötödik esztendő fiacskáján Józsefben való keseregése (Bécs, 1807). Ugyanakkor lefordította Racine ifjúkori munkáját A vallás (Komárom, 1798) és Vergilius Aeneisét Magyar Éneis (Komárom, 1799-1804) címmel. *Irodalom:* Szinnyei 6. 1899. 1292-1294.; Nagy Szedes István 1936. 93.; MÉL 1967. 667.

Haraszti András (? - ?) főbíró 1678-ban. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a.I.k. 148.p.

Hartmann (Keményfi) János (Ujsoóvén - Ravno Selo, 1875. okt. 23. - Bp., 1943. dec. 27.) tanár, irodalomtörténész. Kkh-on járt gimnáziumba 1887-től, itt érettségizett 1893-ban. Egyetemi tanulmányait Kolozsvárott és Berlinben végezte, gimnáziumi tanári képesítést szerzett. Tanított Déván, Székelyudvarhelyen, Nagyváradon; 1918-1933 között Bp.-en a Markó utcai főreálban volt tanár, később igazgató. Mint tanügyi főtanácsos igazgató ment nyugdíjba. 1938 óta a MTA tagja. A Napkelet szerkesztője. Tanulmányait a magyar irodalom klasszikusairól írta. Petőfi tanulmánya

1910-ben jelent meg könyvben. Az Ötszáz év humora c. kötetet 1942-ben szerkesztette. Különféle tudományos lapokba írt. Művei: Petőfi tanulmányok (1910). *Irodalom*: Zámbo Aurél 1934. 60.; Új Idők Lexikona 1938.; Magyar Irodalmi Lexikon 1963.; Új Magyar Irodalmi Lexikon 2000. 1095. **D.M.**

Hegedűs József (Pákozd, 1902. márc. 26. - Kkh., 1990. febr. 19.) 1926-ban került Halasra.

1927-ben Vass Molnár Eleonórárt vette feleségül. 1945 után sokáig éltáblása volt a Kiskunhalasi Á.G. MEDOSZ Sport Klub sakk szakosztályának, felváltva Halász Gézával és dr. Szombati Károllyal. A csapat szakosztályvezető tisztségét is betöltötte. A levelezési sakkozás is érdekelte. Külföldi

levelező partnerei miatt megtanult angolul. Kiválóan értette az oroszvédelem minden rejtett változatát. A versenyekről újságíróknak keresztül tudósított. Rendkívüli pedagógiai érzéke és türelme lehetővé tette, hogy a fiatal sakkozónak saját tapasztalatából és tudásából a legtöbbet átadja. Ebből a körből került ki a kkh-i Kmetovics Erzsébet női mester (dr. Tompa Lászlóné). A református új temetőben nyugszik. A Városi Sakkszövetség 1994-ben és 1995-ben Hegedűs József emlékversenyt rendezett. *Irodalom*: Szécsényi Mihály: A kiskunhalasi sakkozás 1926-2000 (TJM 20.798). *Kép*: TJM 20850. **Sz.M.**

Hegedűs Kálmán (Szolnok, 1877. dec. 14. - ?) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1910 és 1915 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Hermán Ferenc (? - Bp.?) ügyvéd, lapkiadó. 1897-1904 között a Kun-Halás, majd a Kiskunság c. lapokat szerkesztette és adta ki. Részt vett a politikai életben, 1905-ben a fülöpszállási kerület országgyűlési képviselője lett. Ekkor Bp.-re költözött és ott is halt meg. *Művei*: Kiskunhalas. Az állam és a jászkunok. A felirati törvény tervezete (Bp., 1904.); Kiskunhalas. A jászkun váltáság-összeg megtérítése (Szabadka, 1907); A kurucz szobor (In.=Kiskunhalas R. T. város 1904. évi közigazgatási életéről.) Nagy Mórral, Kkh., 1905. *Irodalom*: Nagy Szeder István 1936. 94. **H.E.**

Herpay Mihály (1720 - 1783. márc. 19.) kiskun kerületi kapitány. 1745. júl. 12-én a remsptio alkalmából Jászberényben tartott ünnepi közgyűlésen Halast Herpay Mihály kerületi had-

nagy is képviselte. Belekeveredett az 1754. évi kuruc összeesküvésbe. A vizsgálati fogságban katolizált. 1755-től haláláig a halasi Herpay Mihály a kiskun kapitány. A hét-éves háborúban részt vett. 1756. okt. 19-től irányította a nádor huszárezred szervezését a Kiskun Kerületben (190 fő toborzása, felszerelése). Az első század kapitánya is ő lett. A teljes nádori huszárezred 1757. máj.-ban indult a csehországi hadszíntérre. A jászkun huszárezred 1757-1763 között 11 nagy csatában és számtalan kisebb ütközetben szerepelt. Az 1766. évi halasi zendülés körüli ügyintézés egyik szereplője szintén Herpay kiskun kapitány. A halasi katolikus plébánia szervezésében és a templom építésében nagy szolgálatot tett az egyháznak. A templom számára védőszentjének, Szent Mihály főangyalnak tiszteletére oltárt ajándékozott 1770-ben. Végrendeletét 1783. febr. 12-én írta alá. *Irodalom*: Nagy Szeder István 1936. 125-129.; 1993. 22. 99-101.; Janó Ákos 1965. 277-306.; Gacsári Kiss Sándor 1991. 15-18. 26. 51-52.; Kozicz János: Halasi huszárok a hétéves háborúban. (= Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum Emlékkönyv 1999.); Ferró Róza 2000. 101. *Kép*: Kiskunhalas története 2. 2000. 26. színes kép; TJM 97.42.1. **Sz.A.**

Hetessy Dániel (Alsóörs, 1814. okt. 14. - Kkh., 1888) Szülei köznemesek voltak. Elemi iskoláit szülőfalujában végezte el. Tanítója készítette fel a gimnázium első osztályának magánvizsgájára. Középiskolai tanulmányait Pápán végezte el 1826-1835 között. 1835 őszétől 8 éven át a Baranya megyei Várkonyban tanár, a református egyház rektor tanítója volt. 1939-ben feleségül vette Vass János halasi birtokos Mária nevű lányát. 1843. márc.-ban hívta meg tanítónak a halasi református egyház. A fiúiskola harmadik és negyedik osztályát tanította. A forradalom és szabadságharc idején, három hónapon át városi aljegyzői feladatokról látott el. Miután a református egyház elemi iskoláit átadta a városnak, 1870-től a községi iskola tanítója. 1875-1889 között igazgatója volt. Igazgatósága idején vált az iskola hat évfolyamos elemi iskolává. Az 1880-as években több mint 700 gyermek oktatását és vezetését, illetve több épületben 18-20 tanító munkáját kellett irányítani. Tanítói, igazgatói munkája mellett szívesen kertészkedett. Ő kezdte meg Halason a gyümölcsfa nemesítést 1845-ben.

A Szigeten talált sok vadcsemetét beoltotta. A halasi gyümölcskiállításon, 1880-ban nemes gyümölcszeleért, szőlőért aranyérmeket és díszlevelet kapott. 1886-ban, tanítói működésének 52. évfordulója alkalmából az iskolaszék, a volt tanítványok jubileumi ünnepséget rendeztek. A városi képviselőtestület határozatban mondott köszönetet munkájáért, illetve évi 100 forint tiszteletdíjat állapított meg részére élete végéig. Az ülésen Váry Szabó István polgármester köszöntötte, melynek befejeztével ezüst tintatartót és arany tollat adott át tiszteelőinek nevében a jubiláló tanítónak. Az ünnepséget követően 120 fő részvételével bankettet rendeztek. 1885-ben ment nyugdíjba. Összesen 54 tanéven át tanított, ebből 48-at Kkh.-on. Leányának férje a volt halasi tanár, később református püspök, író, akadémikus Baksay Sándor így írt róla és családjáról: „Mérhetetlen mélységű szeretet az apánál, feláldozó jóság az anyánál, mely soha ez pillanatig magára nem, hanem mindig gyermekeire gondolt titka annak a nevelésnek, mellyel gyermekük jövőjét előkészítették s a sorsnak, melyre őket kibocsátották. Mert szárnyon van mind a három. Viktor fiuk a francia irodalom szorgalmas tanulmányozója, és sikeres ismertetője, drávafoki lelkész. Viktória leányuk Baksay Sándorné. Eszter Mészáros János cecei lelkész és Tolnai egyházmegyei főjegyző neje. Az öreg pár egy egész életen keresztül sokat megtagadott magától; vetett sírva, mint a zsoldár mondja, de aratják most gyermekeik szeretetében azt, amit vetettek. A gyász nem lépte még át házunk küszöbét. Kevés atya és anya van így szeretve, mint ők. Öreg ember! Öreg pár! Sokáig tartson alkonyod; sokáig fényesítse azt ez a szeretetet!” Sírja az új református temető árnyas fái alatt található. *Irodalom:* Gszelmann Ádám: Elemi oktatás története Kiskunhalason, 1913-ig. Kézirat, 1985, 72-73.; Baksay Sándor összegyűjtött irodalmi dolgozatai II. (1917. Bp., Franklin T.) 151-153.

G.Á.

Hetesy Viktor (Kkh., 1844. dec. 13. - Bp., 1920. szept. 25.) református lelkész, egyházi író. Hetesy Dániel igazgató-tanító fia. A főgimnáziumot Nagykörsön, a teológiát Kecskeméten, majd Pesten végezte. Segédlelkészként több településen működött, majd 1871-ben rendes lelkész lett Drávafokon, 1888-tól a csúzai, 1890-től a bácskosuthfalvi gyülekezet élén állt. Pesti teológus korában Sándor Viktor álnév alatt írt egy 140 versből álló költeményt, amelyet A borítal és kártya szenvedély káros következményeiről címmel 1864-ben egy pesti népnaptárban adott ki. A Protestáns Tudományos Szemlében (1869-72) a Kecskeméti Lelkészi Tárbán (1871) és a Gyakorlati Lelkészet-

ben (1875-76) eredeti és franciából fordított egyházi beszédei jelentek meg. Munkatársa volt a Protestáns Egyházi és Iskolai Lapnak, a Somogy és a Pécs című újságoknak. *Művei:* A gazdag és szegény találkozása. Három prédikáció Coquereltől (ford. Kecskemét, 1870.); A drávafoki egyház évkönyve (Kaposvár, 1877); Kalauz a helvét hitvallást követők énekes könyvéhez (Bp., 1883); Egyházi beszédek (Négy kötetben. Híres francia szónokok műveiből átdolgozta és ford. Pécs, 1884-87); Az alsóbaranya-bácsi református egyházmegye végzése 1813-1888 (Pécs, 1888); Vigasz a siralom völgyében. Vasárnapi és alkalmi imádságok. (Pécs, 1893) *Irodalom:* Szinyei József: Magyar írók élete és munkái 4. 1896.

H.E.

Hikisch Rezső (Bp., 1876. szept. 3. - Bp., 1934. jún. 28.) építész. Tanulmányait Drezdában és Münchenben végezte. 1902-től Bp.-en működött. Több pályázatot nyert terveivel, de művei közül kevés valósult meg. Kiemelkedő középülete a kkh-i városháza, színház, szálloda (1905-1906). A felépült reprezentatív palota máig Halas elsőszámú látványossága. Korábbi halasi alkotása még a kuruc szobor talpazata. 1919-ben műegyetemi tanárrá nevezték ki. *Fontosabb művei:* Szentendrei úti fővárosi elemi iskola (1910); Astoria Szálló (1913); Bécsi úti fővárosi bérházcsoport (1928); Lukács-fürdő átépítése; a soproni Hűség kapu. 1938-ban műveiből emlékkiállítás rendeztek a Múcsarnokban. *Irodalom:* Művészeti lexikon 1935. 373.; Művészeti Lexikon 2. 1966. 382.; MÉL 1967.722.; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. 1994. 76-77. kép; Szücs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. 1994. 26-29.

Sz.A.

Hirhäger Károly (? - Kkh., 1890.) városi mérnök. Valószínűleg a halasi Hirhäger családból származik. Kkh.-on a városházán dolgozott 1872-1890 között, mint városi mérnök. Elsősorban városrendezéssel és a város vízrajzával, víz elvezetéssel foglalkozott. A városrendezési tevékenysége miatt sok méltatlan támadás érte, 1890-ben öngyilkos lett. *Művei:* Kiskunhalas város vízrajzi térképe magas vízállás esetén, 1883. 1:57600 (Lásd: Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története II. 1993. 1. melléklet.) *Irodalom:* Szücs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. Kkh., 1994. 11.

Sz.S.

Hódi Géza (Szeged, 1881. máj. 9. - Szeged, 1942. ápr. 29.) festőművész. A Képzőművészeti Főiskolán Balló Ede volt a mestere. Bp-i tanulmányai után Szegeden élt, 1907-ben megnősült, és felesége lakhelyére költöztek Kkh.-ra. 1906-tól rendszeresen állított ki a Múcsarnokban, a Nemzeti Szalonban és Szegeden. 1912-ben Párizsban

ezüst díjat kapott egy munkájára. A világháború alatt, hadifogolyként a tábori életet örökölte meg festményein. 1919-ben az MKP egyik kkh-i megalapítója, a Tanácsköztársaság alatt a művelődési ügyosztály vezetője. Elsősorban aktokat, tájképeket és csendéleteket festett. 1926-ban gyűjteményes kiállítása nyílt Szegeden. A húszas évektől emigrációban élt, előbb Szabadkán, majd Bécsben. 1935-ben hazatért és Szegeden telepedett le. *Irodalom:* Művészeti lexikon II. 1966.; „Küzdöttünk hiven a forradalomért...” Kecskemét, 1980.; Magyar Festők és grafikusok adattára Szeged, 1988.

Sz.K.

Hodossy Géza (1857 - 1918) jegyző. Pakson királyi törvényszéki jegyző. Apja Hodossy Péter mérnök. 1889. okt. 29-én feleségül vette a halasi származású Sass Matildot, Sass Károly lányát. Nyomatásban megjelent írása: Halas város ismertetése (Kecskemét, 1901). Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Bakó László - Horváth Etelka: Kiskunhalas történetének válogatott bibliográfiája. Kkh., 1993. 17.; Ferró Róza 2000. 188.

Gy.A.

Hoffer Endre nagyschawnicai (Büdösfá, 1836. jan. 2. - Palics-fürdő 1915. aug.) ref. lelkész, tanár. A gimnáziumot Nagykőrösön és Kecskeméten végezte el. A jogi tanulmányokat magánúton, teológiai tanulmányaival párhuzamosan végezte. 1859-ben avatták református lelkésszé Pesten. A bírói vizsgát 1869-ben tette le. 1856-1857-ben Kecskeméten a református gimnáziumban tanított. Halasra a gimnáziumba 1857-ben hívták meg ref. lelkész tanárnak, s itt dolgozott három tanéven át 1860-ig. Itteni tanárkodása idején házasodott meg. Feleségül vette a gazdag birtokos Besenyei Károly és Péter Julianna leányát, Zsuzsannát. Házasságukból egy fiuk, Imre született. 1860-1874 között Nagykőrösön, majd 1874-től Szegeden, az állami főreáliskola tanára, 1876-tól igazgatója volt. Otthonának élete végéig Kkh.-t tekintette birtokai és rokonai kapcsolatai miatt. Jelentősebb cikkei, melyek szakfolyóiratokban jelentek meg: a korona hazahozatala Bécsből 1790-ben; Debrecen megégetése 1802-ben; Autonómia és anyakönyvezés; Beythe István ismeretlen postilája. Több szócikke jelent meg szakfolyóiratokban, szaklapokban irodalom, nyelvészet, történelem, pedagógia, közigazgatás témakörökben. *Fő művei:* Az 1848. reakció és ellenforradalom (Rogge Walter után ford., Bp., 1876); Görög nyelvtan, Tanmódszeres rendszerben (Bp., 1877); Görög gyakorló-olvasókönyv (Bp., 1877). Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 94-95. Ferró Róza

2000., 184.; Sütő József: Századok lelke, Kkh., 1995. 44.

G.Á.-L.L.

Hoffer Imre nagyschawnicai (Szeged, 1877. júl. 27. - 1963.) mérnök, tanár. Halasi birtokos családból származott, édesapja Hoffer Endre állami főreáliskola igazgató és Besenyei Zsuzsanna. Középiskoláit a szegedi, verseci, nagyszebeni szász főreáliskolákban végezte el. Egy évet Franciaországban, a Belforti Lyceumban tanult. Szegeden érettségizett. 1899-ben kapott Bp.-en építész mérnöki oklevelet. Mint állami ipari szakoktatási tanár dolgozott a Bp-i Felső, a Temesvári Fa és Fém, a Szegedi Felső és 1914-től a Bp-i Felső Építőipari Szakiskolában. Az első világháborúban mint tüzér százados vett részt. 1929-ben vonult nyugdíjba. Számos cikke jelent meg álnevéken. *Munkái:* Szonettek (Temesvár, 1905); Ifjúság (Temesvár, 1908); A szörnyűséges harc (Temesvár, 1910). Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 95.; Ferró Róza 2000. 184.

Gy.A.

Hofmeister Juda (Kkh., 1858 körül - Kkh., 1917. márc. 13.) városi tiszti ügyész, lapszerkesztő. 1886-ban a Kis-Kun-Halás című lap szerkesztője, 1887-88-ban a Halasi Híradó című lap szerkesztője és kiadója is. Ez utóbbiból külön lenyomatban is kiadta humoros és a gimnázium akkori tanárait bíráló cikkét. Művei: Darázs-fészkek (Kkh., 1889.) Sírja az izraelita temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 95. **H.E.**

Horthy Miklós nagybányai (Kenderes, 1868. jún. 18. - Estoril, 1957. febr. 9.) tengerésziszt, Magyarország kormányzója. Kétszer járt Halason 1920 és 1926-ban. 1920-ban Kiskunhalas város díszpolgára lett. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* MÉL 1967. 741.

Horváth István (Jánoshalma, 1901. aug. 20. - Kunfehértó, 1992. jún. 22.) gazdálkodó. Kiskunhalas város polgármestere 1948. máj. 22. és 1950. aug. 15. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Horváth István (Pikó) (Tompá, 1931. nov. 27. - Kkh., 1988. jún. 19.) tanár. Édesapja Horváth János, édesanyja Osztrogonác Viktória volt. Az általános iskolai tanulmányait Tompán végezte, majd a kkh.-i Szilády Áron Gimnáziumban folytatta és ott is érettségizett. A középiskola elvégzése után a bp.-i Testnevelési Főiskolán szerzett testnevelői tanári diplomát. 1955-ben került vissza volt iskolájába, a Szilády Áron Gimnáziumba testnevelő tanárnak. Kkh. városban kimagasló és nagyon eredményes testnevelő munkát végzett. Ízig-vérig szakemberként tanítványai harmonikus testi

és szellemi nevelését tartotta célként önmaga előtt. Nagyon szerette a kézilabdát. Nemcsak a gimnáziumban, hanem egyesületi szinten is megalapította a városban a női kézilabda csapatot. 1961-ben megnősült, feleségül vette Schuszter Gizellát. Házasságukból Ildikó (1963) és Ágnes (1967) született. 1968-ban indult útjára a Szilády Kupa, a kézilabdások középiskolai tornája, melynek megalapítója volt. Tevékenységével az ifjúság, kollégái és a város lakosságának közmegebecsülését vívta ki. Neve városunkban összeforrta a kézilabda sport meggyökereztetésével, megszerettetésével. Kimagasló eredményeit, személyes példáját, tanári nevelő munkáját közel húsz testnevelő tanár tanítványa is fényesen igazolja. Nyugdíjasként is városunk sportegyesülete szaktanácsadójaként is tevékenykedett. *Kitüntetései:* Oktatásügy Kiváló Dolgozója 1964.; KISZ Aranykoszorús jelvény 1968.; Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója 1968.; MHSZ Érdemérem ezüst fokozata 1970.; KISZ KB. Dicsérő Oklevél 1972.; Pro Schola 1981; Kiskunhalas Városért kitüntetés 1984. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében. Sirja a régi református temetőben található. Emlékét rendezvény őrzi. *Forrás:* Horváth Istvánné közlése.

L.Gy.

Horváth Péter (Jászkóhalma, 1756. febr. 19. - Jászberény, 1829. febr. 24.) Jászkun kerületi jegyző, nádori alkapitány, történész. Iskolai tanulmányait Jákóhalmán, a gimnáziumot Egerben végezte. 1776-tól paptanárnak készült, majd tanított a nagykarolyi kegyesrendi iskolában. 1781. júl. 2-án elbocsátották – betegsége miatt. Ezután jogi tanulmányokat folytatott. 1783. máj. 28-tól Jászberény másodjegyzője. 1785. dec-től a Jászkun Kerület másodjegyzője. 1804-től ugyanott első nótárius, majd 1805-től főpénztáros. Egyidejűleg a jászberényi nemzeti oskolák felügyelője és a királyi gimnázium igazgatója (erről 1806-ban lemond). 1807-től 21 évig nádori alkapitány lett, a Jászkun Kerület második vezetője. Népszerű, felkészült, sokoldalú, haladó szellemű értelmiségi volt. Munkája közben oklevelek, krónikák, történetírók művei alapján kutatta a jászkunok múltját. A „Commentatio de initiis, ac Majoribus Jazygum et Cumanorum eorumque constitutionibus” című könyvét a kerületek 1000 példányban adták ki (Pest, 1801). A magyar nyelvű, átdolgozott változat 1823-ban, Pesten készült „Értekezés a kunoknak és jászoknak eredetükről, azoknak régi és mostani állapotokról” címen. (Ez 1994-ben reprint kiadásban ismét megjelent.) Horváth Péter hosszú, tartalmas életet élt. Tisztségében haláláig tevékenykedett. A jászberényi Főtemplom kriptá-

jában nyugszik. *Irodalom:* Sugárné Konesek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 45-46. **Sz.A.**

Huber Oszkár (Szabadka, 1891. - Kkh., 1919. aug. 6.) vörösőr. A tanácsköztársaság napjaiban Kkh-on politikai megbízottként, a detektív csoport vezetőjeként dolgozott. Feladata volt a városban és a környező községekben biztosítani a proletárdiktatúra rendjét. A tanács hatalom megdöntése után letartóztatták. Az ellenforradalmi tisztak a járásbírósg fogházából hurcolták el és a téglagyár mellett végezték ki elfogott társaival együtt. *Irodalom:* Küzdünk híven a forradalomért Kecskemét. 1980. **H.E.**

Imreh Lajos (1858. okt. 15. - 1923.) pedagógus. A tanítóképzőt Székelykeresztyúron végezte el. Az 1880-1881. tanévben Hosszúfalu községi iskolájában volt segédtanító. A következő tanévben Papolcon kapott segédtanítói állást. 1882. márc. 26-án Balatonfüreden kapott tanítói kinevezést a református egyház szeretetházában. 1888. szept-ben került Halasra, a községi elemi iskolához. Rendes tanítónak 1881-ben választották meg. 1902-től tíz éven át iskolaszéki jegyzői tisztséget is betöltött. 1912. szept.-ben kinevezték a Központi Elmei Népiskola igazgatójának. Ezt a munkakört 1923-ig látta el. *Irodalom:* Gszelmann Ádám: Az elemi oktatás története Kiskunhalason 1913-ig. (Kézirat) 1985. 77. **G.A.**

Ivanovics (M.) József (Vaskút, 1862. aug. 30. - ?) hírlapíró. Iskoláit Baján és Bp-en végezte. 1879-től 1883-ig az Athenaeum részvénytársulatnál dolgozott. 1884-ben vasúti tisztnak nevezték ki Zimonyba, ahonnan naponta átjárt Belgrádba a sajtóirodába, minisztériumokba és a szerkesztőségekbe, hogy az összegyűjtött híreket elküldje a Budapesti Hírlap, az Egyetértés, a Nemzet, a Budapest és a Pester Lloyd című újságoknak. Ugyanezekbe az újságokba ő maga is írt. 1888-ban leköszönt vasúti tiszteről, ezután csak a hírlapírásnak szentelte idejét. Belgrádban egyedül képviselte a Budapesti Hírlapot, melynek megbízásából 1889. júl. végén beutazta Szerbiát. 1890-ban a szerb kormány kiutasította Belgrádból. Első irodalmi dolgozata 1883-ban jelent meg a Csárdában címmel. Ezután több költeménye, népies elbeszélése, rajza és tárcája jelent meg az Egyetértés, a Budapesti Hírlap, a Magyar Hírlap, a Vasárnapi Újság, a Budapest, a Politikai Újdonságok, a Képes Családi Lapok, a Bajai Közlöny, a Pancsova és Vidéke, a Halas és Vidéke, a Magyar Nők Lapja, Határőr, valamint a verseczi Délvidék című lapokban. 1891. márc. 21-től, a Magyar Hírlap megindulásakor a lap állandó munkatársa lett. 1891-

ben a Magyar Szalonban több népdala jelent meg Zimonyi álnév alatt. 1884-ben Mijatovics szerb történetíró kétkötetes munkáját fordította le magyar nyelvre. *Irodalom*: Szinnyei 5. 1897. 225-226.

Gy. A.

Jakab Antal (Kkh., kb. 1896 - Kkh., ?) fényképész, okleveles gazda. A szabadkai földműves iskolát 1910-ben végezte el. Az első világháború idején, 1915-ben bevonult katonának. 1915-1919 között orosz hadifogságban járt. Apja 108 holdas homoki birtokán gazdálkodott (Rekettye pusztá 245.). A környék egyik legjobban felszerelt gazdája volt. A Gazdasági Egyesület tagja. Szabad idejében az 1920-30-as években szívesen készített fényképeket. Családját, szomszédait, környezetét és a várost fotózta. A Thorma János Múzeum gyűjteményében található néhány üvegnegatívja (F1181-1232). Pár felvétele már megjelent nyomtatásban. *Irodalom*: F. Szabó Géza: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye általános ismertetése és címtára II. Bp., 1930. 47.; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. Kkh., 1994. 128., 135., 137. kép. *Kép*: TJM 14344.

Sz. A.

Jankovich György jeszeniezei (Galábocs, 1821. - Galábocs, 1890. márc. 26.) Jászkun kerületi főkapitány. A Bach-korszak alatt végig császári-királyi Jászkun kerületi főkapitány 1850-1861 között. Jankovich a hatalom iránt teljesen lojális vezető volt, de a szabadságharc alatti tevékenységéért a Jász Kerületből senki nem került börtönbe. A Bach-korszak után a Hármas Kerületben visszaállt a régi közigazgatási rendszer. Jankovich 1861. jan-tól 1864. jan. 9-ig Jászkun kerületi főkapitány. 1864-től a Helytartó Tanács alelnöke. *Irodalom*: Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 47-48.

Sz. A.

Járosi Károly (Kkh., 1848. okt. 22. - Bp., 1900. okt.) jogász, jogi szakíró. Középiskolai tanulmányait Halason, Zentán és Szegeden végezte, a jogi egyetemet Bécsben kezdte és Pesten fejezte be. 1876-ban ügyvédi, 1877-ben jog- és államtudományi doktori oklevelet szerzett. Pályáját az abaújszántói járásbíróskágon albiróként kezdte, majd ugyanitt járásbíró lett. Innen 1888-ban a kassai királyi törvényszékhez bírónak, 1890-ben pedig a pesti királyi ítélőtáblához kisegítő bírónak. A királyi ítélőtáblák szétosztásakor 1891-ben a

nagyvárad királyi ítélőtáblához nevezték ki. Cikkei a Jogtudományi Közönyben (1884. A perfeljegyzés kérdéséhez), a Büntető Jog Tárában (1884. Ki a bűnös, ki a vétkező? A fegyveres lopás kérdéséhez; 1886. Szükséges-e a járásbíróági eljárásban állandó vádközeg alkalmazása, Célszerű lenne-e a járásbíróságok büntető bírósági szervezetébe a laicus elemet bevonni; 1887. Az 1881. évi XXXVII. törvénycikk 5. és 8. -áról és a pénzbüntetés átváltoztatásáról, A kérdések hatása az esküdtzéki eljárásban; 1890 Magyarosodjunk, Azokról az ítéletekről, melyeket teljesíteni nem lehet. *Irodalom*: Szinnyei József 5. 1897.; Vasárnapi Újság, 1900. 40. sz.

H. E.

Jaross Andor (Komáromesehi, 1896. máj. 23. - Bp., 1946. ápr. 11.) politikus, miniszter, háborús bűnös. 1939-ben Kiskunhalas város Díszpolgára. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében.

Járossy Mihály (Kkh., ? - ?) református lelkész. Halasi származású lelkész. *Megjelent munkái*: De unione christianorum in religione (1791), Commentatio brevis de unione protestantium in genere praesertim in Hungaria (1791). *Irodalom*: Nagy Szedor István 1936. 95.

Gy. A.

Jeremiás Lajos (Pázmándfalu, 1897. nov. 13. - 1974. febr. 5.) gimnáziumi tanár. Középkiskolai

tanulmányait Pápán végezte. Az első világháborúban katonáskodott, tartalékos hadnagyként szerezte le. Tanári oklevelet Bp.-en kapott történelem-földrajz szakon. Első munkahelye Miskolcon, az ottani református gimnáziumban volt 1921-1924 között. Halasra a református gimnáziumba

1924. szept.-ben került tanárnak. Még az év dec.-ben rábízta a Bocskai István cserkészcsapat vezetését, emellett két tanéven át az internátus vezető tanára volt. 15 éven át az 1939-1940. tanév végéig volt cserkészparancsnok. A csapat szervezője, fejlesztőjeként a tartalmas programokon túl biztosította a szükséges felszereléseket, a megfelelően berendezett cserkészotthont. Évente szervezett táborozást, havi rendszerességgel túrákat, melyekkel a próbakövetelmények teljesítését is lehetővé tette. A Magyar Cserkészszövetség 1940. dec.-ben tiszteletbeli parancsnokká választotta, a vallás- és közoktatási miniszter másfél évtizedes parancsnoki munkáért elismerő oklevéllel jutalmazta. Kkh. első olyan természetföldrajzi leírása, mely

személyes tapasztalatokon is alapul, tőle származik. A halasi csipkéről írt tanulmánya úttörő jelleű. Zenekedvelő, a zenét művelő tanár. A Zenekedvelők Egyesületének hegedűse volt. Előadómódja színes, magával ragadó volt. 1929-ben házasodott meg. Felesége Stepanek Ilona zongoraművész. Házasságából három gyermekük született. Földrajzi és történelmi tárgyú cikkei szaklapokban jelentek meg. Köztük: Kiskunhalas város és környékének földrajza. 1969-ben ment nyugdíjba. Sírja a régi református temetőben van. *Kép:* TJM 14919. **G.A.**

Jeremiás Lajosné Stepanek Ilona (Kkh., 1909. márc. 24.-Kkh., 2000. ápr. 6.) zenetanár.

Szülei Stepanek Ernő rajztanár és Vargha Etelka ref. polgári leányiskolai tanárnő voltak. Középkölkolat és Kereskedelmi Szakiskolat végzett Kkh.-on. 1929-ben férjhez ment Jeremiás Lajos gimnáziumi tanárhoz. Házasságukból 3 gyermek született: Béla (1930), Ildikó (1937), Attila (1943). Már 10 éves korától kezdve gyakran fellépett különböző hangversenyeken. A halasi kulturális élet aktív résztvevője volt, mint zongorakísérő, szólista és szervező. 1938-44 között zenei tanulmányokat folytatott Bertalan István karnagy és Szigeti Vilma művésztanár irányításával. 1944-1946-ig Németországban élt és szerepelt mint zongora kísérő és szólista. Kkh.-on a zeneiskola alapító tagja volt. 1975-ben kapott előadó-művész oklevelet, majd 1983-ban zongoratanári diplomát. 1994-ben Kiskunhalas város Pro urbe díjjal jutalmazta. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében. *Irodalom:* Tóth Ilona: Ki kicsoda Kiskunhalason? 1998. 52. *Kép:* TJM 20833. **L.Gy.**

Jeszenszky Tibor (Csömör, 1919. okt. 27. - Kkh., 1987. aug. 5.) evangélikus lelkész. Édesapja is lelkész volt. Elemi iskoláját Csömörön végezte, majd a Fásori Gimnáziumban tanult, de az utolsó éveket Mátyásföldön, a Corvin Mátyás reálgimnáziumban fejezte be. Teológiai tanulmányait Sopronban, a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetemen folytatta. 1940. jún. 18-án avatták lelkésszé a Deák téri templomban. Lelkészi munkáját Aszódon kezdte segédlelkésként, majd 1945-ben Bp.-en, Váron lett segédlelkész. 1946-tól Békéscsabán hitoktató lelkész, majd 1951-től Ambroázfalvára kerül rendes lelkészi munkakörbe. Itt

14 évet töltött. 1965. jan. 31-én iktatták be Hala-son lelkésznek. Az egyházmegyei közgyűlés pénztárosává választották. Szabadidejében családokat látogatott. Sajnálatlaltal tapasztalta, hogy az egyháztalagok nem ismerik egymást. A szórványokban is eredményes munkát végzett. Ökumenikus lelkületű lelkész volt. Sokat tett azért, hogy a város négy felekezete békességben, egymást megismerve, megértve éljen. A lelkészi tisztséget egészen haláláig betöltötte. *Irodalom:* dr. Gszelmann Ádám - Honti Irén: A Kiskunhalasi Evangélikus Egyházközség múltja. (Kézirat, TJM 20.814.) *Kép:* TJM 20850. **Gy.A.**

Jókai Mór (Komárom, 1825. febr. 18. - Bp., 1904. máj. 5.) regényíró, a magyar romantikus próza legkiemelkedőbb képviselője, az MTA tagja. 1893-ban Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* MÉL 1967. 814-816.

Jónás János (Kkh., 1848. nov. 4. - Eperjes, 1911. jan. 2.) kereskedelmi akadémiai igazgató, szakíró, műfordító. Szegénysorsú zsidó vallású szülöktől származott. A balassagyarmati rabbiiskolába került, de dr. Práger Ábrahám ezredorvos nagybátyjánál megismerkedett a világi tudományokkal, és ezután hazatért. Szüleinek üzletében dolgozott, és a halasi gimnázium tanáránál, Csontó Lajosnál rendszeres magánórákat vett a gimnázium tantárgyaiból. 1865-ben vizsgázott a négy alsó osztályból, majd rendes tanulóként folytatta az iskolát. Itt Szilády Áron hatására és támogatásával keleti és nyugati nyelveket tanult. Érettségijének évében, 1868-ban jelent meg az első dolgozata a Nyelvtudományi Közleményekben a Mohammed előtti Moallak címén összefoglalt költemények ismertetése és fordítása. Egyetemi tanulmányait a pesti orvoskaron és a bölcséleti karon egyidőben kezdi, de a megélhetés miatt fordítással is foglalkozott. Egy év után a berlini egyetemen a keleti nyelvek mellett történelmet, filozófiát, etnografiát és esztétikát tanult. 1870-ben Eötvös József közoktatási minisztertől ösztöndíjat kapott azzal a feltétellel, hogy gimnáziumi tanárnak készüljön. Még ebben az évben a müncheni egyetemre ment, ahol tanulmányait elismeréseként bajor ösztöndíjat kapott. Itt ismerkedett meg a szocialistákkal, levelezett többek között Bebellel is. Az egyetem nyári szemeszterén kiegészítette tanulmányait, közzgaz-

daságtant tanult. 1871-ben tért vissza szülővárosába, és a gimnázium tanáraként francia nyelvet tanított. 1872-ben a bp-i kereskedelmi és iparkamara fordítója, 1874 elején a bp-i II. kerületi állami főreáliskola helyettes tanára, őszén újra a halasi gimnázium tanára lett, és itt 1876-ig tanított. 1878-ban került vissza a bp-i kereskedelmi és iparkamarához, tapasztalatait a kamara évi jelentéseiben és egyes kereskedelmi és ipari kérdésekről a kormányhoz felterjesztett leveleiben írta meg. 1879-ben a bp-i kereskedelmi akadémia segédtanára, később titkára lett. 1885-ben kinevezték a pozsonyi kereskedelmi akadémia igazgatójává. Nyugalomba vonulása után Eperjesen telepedett le. Élete során számos bölcsészeti és kereskedelmi írása jelent meg, német nyelvtankönyve a halasi gimnáziumban húsz éven át volt használatban. *Cikkei:* Hunfalvy Pál adta ki a Nyelvtudományi Közleményekben (VII. 1868.) a Mohammed előtti korból származó Moallakat című arab költemény-gyűjtemény fordítását és a róla írt tanulmányát. A Budapesti Szemlében (XIV. 1869) Confucius élete és főbb tanai; egy politikai napilap számára fordította Dumas: A tüsziget című regényét; A Reformban (1870. 73., 76. sz.) A színészet Perzsiában (ford.), (215., 216. sz.) A dráma kelet kultúrnépeinél. A Magazin für Literatur des Auslandesbe könyvismertetésekért. A Tanáregylet Közönlönyében (V. 1872.) Az ónémet Hildebrand ének; (VIII. 1875.) A modern nyelvek oktatása középiskoláinkban. A Magyar Tanügyben (II. 1873.) Művészet és iskola; a Szegedi Híradóban (1878. 19-21. sz.) Rousseau János Jakab; több pedagógiai és közgazdasági cikke jelent meg a Nemzetben, a Pester Lloydban és a Közgazdasági Szemlében, programtervezése a székesfehérvári községi reáliskola Értesítőjében (1877.) Az iskola és a család stb. *Művei:* Indiai tündérmesék Írta Vámbéry Ármin. Angolból ford. (Pest, 1869.) (2. jav. kiad. Bp., 1881.); A szerzetes uralma vagy Róma a XIX. században. Garibaldi regényét ford. névtelenül (Pest, 1870.); Az ókor története Duncker Miksa munkájának 3. kiadása alapján ford. Négy kötetben (Bp. 1876-78.); Német nyelvtan és olvasókönyv. Négy részben. (Bp. 1876-79.); Uarda. Regény. Ford. (Bp. 1878.); Moritz Ballagi's Grammatik der ungarischen Sprache für Deutsche (Bp. 1881.); A socialis kérdésről (Bp. 1882. Németül u.o. 1883.); Tanulmányok és javaslatok az életbiztosítási üzlet körül (Bp. 1883.); Kereskedelem és forgalom isme (Pozsony, 1886., 2. átdolg. kiad. u. o. 1893.); Kereskedelmi és irodai munkálatok. Havas Miksával együtt. Kereskedelmi szakkönyvtár 1-8., 10-13. (Bp., 1886.); Az általában segélyezett pozsonyi kereskedelmi aka-

démia jelentései 1886 óta (Bp.); A kereskedelmi levelezés kézikönyve. Három kötetben. Kereskedelmi szakkönyvtár (Bp., 1887-89.); Visszapillantás a pozsonyi első takarékpénztár ötven évi működésére 1842-1891. (Bp., 1892. Németül u. o. 1892.). *Irodalom:* Szinnyei József: 5. 1897. **H.E.**

Jovanovics, Jovan (Zmaj) (Újvidék, 1833 - Kamenicza, 1904. júl.) költő, műfordító. Tekin-

télyes magyarországi szerb nemesi családból származott. A gimnáziumot Újvidéken, Halason és Pozsonyban végezte el. Jogot tanult a bp-i, bécsi és a prágai egyetemeken. Tanulmányai befejeztével Újvidéken lett aljegyző. 1863-ban kinevezték a Thököly Intézet igazgatójává, és mint ilyen, elvégezte az egyetem orvosi fakultását is. Később több vidéki városban és Belgrádban volt gyakorló orvos. Életének utolsó idejét a Szerémségben, egy kis szerb faluban, Kameniczán töltötte visszavonultan. Kiváló tehetségét a magyar irodalom remekművei fordításának és ismertetésének szentelte. *Lefordította szerb nyelvre:* a Toldit (1857); a Toldi estéjét (1870); a Murány ostromát (1876); a Toldi szerelmének egyes részeit (1880-as évek); Az ember tragédiáját (1889). Nemcsak magyar, hanem angol, orosz és német költőktől is sokat fordított. Mikor Belgrádban tartózkodott, akkor szerkesztette a Zmaj (Sárkány) című élelclapot, erről kapta a Zmaj előnevet. Első költeménye 1849-ben jelent meg. Összes költeményeit 1882-ben adták ki először. 1867-től a Kisfaludy Társaság tagja volt. 1896-ban a bp-i egyetem díszdoktorává avatták. *Irodalom:* Zámbo Aurél: Zmaj Jovanovics János (= Zámbo Aurél 1934. 24.) *Kép:* TJM 20850. **Gy.A.**

Józsa Antal (Kkh., 1861 - Bp., 1925. máj. 16.) tanfelügyelő, újságíró. Sárospatakon tanult teológiát. Ekkoriban cikkeket írt a halasi lapokban. Bp.-en a kultuszminisztérium tisztviselője, majd Gömör megyébe nevezték ki tanfelügyelőnek. Utóbb a miniszterelnöki sajtóirodán működött. Nyugalomba vonulása után a Borsszem Jankó és több fővárosi politikai és szépirodalmi lap munkatársa lett. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 97. **Sz.A.**

József nádor. Lásd: Habsburg József Antal János.

Kadosa Marcel (Kkh., 1874. ápr. 7. - 1944.) ügyvéd, újságíró, író. A bp-i egyetemen jogi doktori és ügyvédi diplomát szerzett, majd ügyvédi

irodát nyitott előbb szülővárosában, később Bp.-en, ahol Vázsonyi Vilmos polgári demokrata pártjához csatlakozott, itt lett a választójogért küzdő demokrata tábor agilis tagja. 1900-ban Vázsonyi Vilmossal együtt szerkesztette az Új Század című folyóiratot, majd 1905-től a Nép című politikai napilapot, végül 1910-től Láncki Jenő társaságában a Szociálpolitikai Szemle című folyóirat társszerkesztője lett. Ezenkívül politikai és szociológiai tanulmányai a Világ-ban, a Magyar Hírlap-ban és szakfolyóiratokban jelentek meg. Főbb művei: Blanka (versek, Bp., 1898); A kupica bolondjai (regény, Bp., 1902). 1944-ben egy koncentrációs táborban halt meg. *Irodalom:* Révai Nagy Lexikona XI. Bp., 1914. 110.; Magyar Zsidó Lexikon, Bp., 1929. 445.; MÉL I. Bp., 1967. 836. V.F.

Kalló János (Kkh., 1907. dec. 23. - Kkh., 1982. apr. 16.) sportoló. Helyben végezte az elemi iskola

két osztályát (1913 - 1915). Amerikában élt évekig (1916-1924). A halasi református gimnáziumban érettségizett 1931-ben. Ebben az évben elkezdett jární a bp-i Testnevelési Főiskolára. Főiskolai nehézsúlyú ökölvívó bajnok (1931). A főiskolát részint anyagi okokból abbahagyta.

Kkh.-on városi tisztviselő (1932-1950). Közben a Kkh.-i MOVE sportegyesület sportolója (1931-1944). Kiemelkedő eredményeket ért el elsősorban súlylökésben és diszkoszvetésben. A Kiskun Viadalonok többszörös bajnok. *Forrás:* Pluhár István: Magyarországi sportegyesületek története. Bp., 1941. Személyi adattár 46.; Fia Kalló János közlése. *Kép:* TJM 20850.

Sz. A.

Kálmán Farkas (Városhidvég, 1838. okt. 15. - Gyoma, 1906. okt. 2.) református lelkész, zenetörténész, zeneszerző. Teológia tanulmányait Pápan végezte, majd Szabadszálláson, Halason és Vajszón volt segédlelkész. 1885-ben Gyomára hívták meg lelkésznek. Már teológus korában foglalkozott zenével, különösen az egyházi zenetörténeti tanulmányokban mélyedt el. Több cikke jelent meg a protestáns énekirodalom történetéről. Dalszerzéssel is foglalkozott. *Fő művei:* Éneklőkar (Bp., 1880); A bártfai énekeskönyv (Protestáns Egyházi és Iskolai Lap, 1881); Új magyar Athenás (Sz. Kiss Károllyal és Bierbrunner Gusztávval, Bp., 1882-1885); Kuruc világ, dalok Thaly Kálmán verseire (1904). *Irodalom:* MÉL 1967. 844-845.

Gy. A.

Kálmán József (Kkh., 1905. máj. 5. - Bp., 1995. dec. 4.) dr., orvos. Az elemi iskola után a

halasi református gimnáziumot végezte el. Jelesen érettségizett. Egyetemre Pécsre és Bécsbe (két félévet) járt. 1929. júl. 27-én avatták a Pécsi Erzsébet Tudományegyetemen az orvostudományok doktorává. Ezután évekig Berlinben dolgozott egy női klinikán. Visszatért szülővá-

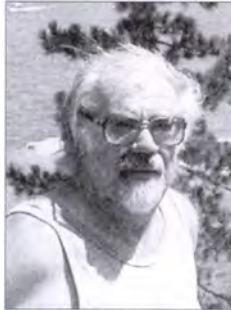
rosába és 1933. okt.-ben magánstanatóriumot létesített a Szent Imre utca 2. alatt. A jó hírű Kálmán szanatóriumot 1944-ig vezette. Ekkor családjával egy csehországi munkatáborba deportálták. Szenvedéseik leírása három évtized múlva nyomtatásban is megjelent. 1945-ben tértek haza. A visszakapott rendelőt az államosításkor kisajátították. Ez az intézmény lett a városi szakorvosi rendelő, ahol Kálmán József is dolgozott, mint belgyógyász és röntgen szakorvos. Dohány József főrabbi 1948-as távozása után - két évtizeden keresztül - Kálmán József tartotta össze a halasi zsidóságot, levezette az istentiszteleteket. 1974-1975-ben Grósz Lajos hitközségi elnökkel felújították a zsinagógát. A nagy tudású orvos, művelt, széleslátókörű ember 1995-ben hunyt el. Sírja Bp.-en a Kozma utcai temetőben található. *Fő műve:* A négy kosár története. Deportálás Kiskunhalasról 1944-ben. Magyar Izraeliták Országos Képviselőtársasága 1975-76 Évkönyv. (Bp., 1976). *Irodalom:* Lehoczki György 2001. 238. *Kép:* TJM 20834.

Sz. A.

Kamarás Gyula (Kkh., 1914. jún. 30. - Bp., 1968. máj. 31.) színész, rendező. A Színiakadémián 1936-ban végzett, majd Debrecenbe szerződött Horváth Árpád színtársulatához, itt tanulta a rendezés mesterségét. Később a Vígszínház, majd a Kolozsvári Nemzeti Színház tagja volt. 1943-tól újra a pesti Vígszínházban játszott. A II. világháború után a Nemzeti Színház, a Vígszínház, a Rádió színtársulata, a Vidám Színpad, majd az Ifjúsági, a Petőfi és a Jókai Színház voltak állomáshelyei. 1960-tól a Néphadsereg Művészegyüttesének rendezője volt. A hatvanas évek közepén a győri Kisfaludy Színházban rendezett. 1939-től szerepelt filmekben is. Nagy sikere volt a Sárga róza (1940) férfi főszerepében. A felszabadulás utáni magyar filmgyártás is sokat foglalkoztatta, elsősorban karakter- és intrikus szerepekben. *Főbb szerepei:* Hamlet (Shakespeare); Bánk bán, Biberrach (Katona József: Bánk bán); Petrucchio (Sha-

kepeare: Makrancos hölgy). Főbb rendezései: Hasek-Burian: Švejk; Shakespeare: Hamlet; Bródy S.: A tanítónő; Bíró L.: Sárga liliom; Gorkij: Elenségek; Euripidész: Trójai nők. *Irodalom: Új filmlexikon* I. Bp. 1971. **H.E.**

Kannás Alajos (Kkh., 1926. júl. 21. - Los Angeles, 1999. máj. 25.) dr., költő, pszichiáter. Szülei: Kannás Lajos és Jakab Zsuzsanna. Iskoláit Kkh.-on végezte, a ref. gimnáziumban érettségizett 1944-ben. Végig jeles tanuló volt, aktívan részt vett az ifjúsági munkákban, az SDG Kollegium ifjúsági elnöke volt. Kitünt. szavalataival, versfordításaival és saját versekkel is jelentkezett. 1945-48-ig esztétikát és irodalmat tanult a Pázmány Péter Egyetemen. 1948-ban elhagyta az országot. Egy ideig Ausztriában, Franciaországban tartózkodott, 1951-ben az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le, ahol állampolgárságot kapott. Mint amerikai katona 1956-ban Bécsbe kapott kiküldetést. Közben fordított, magyar irodalmi lapokkal tartott kapcsolatot. 1956-ban a forradalom idején határmenti találkozások alkalmával kapcsolatba került menekülőkkel, akiket segített és hatásukra megszületett első versesköteje, a *Kormos kövek*, melyet a Katolikus Szemle Rómában adott ki először. 1960-ban doktorált pszichológiából, 1961-ben visszatért Kaliforniába. Los Angelesben pszichiáterként dolgozott a Pomona-i és Norwalk-i intézményekben. Közben számos amerikai magyar újságban is megjelentek versei, írásai, az Ótágú síp szerkesztője volt; több hazai költővel, művésszel tartott itt kapcsolatot, barátságot, időnként haza is látogatott. *Művei:* (verses kötetek) *Kormos kövek* (Róma 1957, München 1988, Bp. 1991); *Kettős alakban* (München 1958); *Bécsi képesnyv* (Bécs 1963); *Miért is félnél?* (München 1963). Publikált: *Látóhatár; Új látóhatár; Katolikus szemle; Ahogy Lehet; Irodalmi újság; Testvériség* (Washington); *Amerikai Magyar Népszava; Népszava; Délamerikai Magyar Hírlap; Magyar Híradó* (Bécs); *Szívárvány; Politikai Fogoly; Magyar Élet* (Toronto); *Krónika; Magyar Könyvtárak; Pászortűz; Ifjú nemzedék; Szabad Nemzet; Californiai Magyarság; Caribi Újság; Független Magyarország; Új Európa; Új Hungaria; Izráeli Futár; Új Híd; Ifjú Nemzedék* (München); *Új magyar út; Magyarok útja, Napnyugat. Irodalom: Vándorénekek. Nyugateurópai költőkről* (12 verse)

1981.; Bélády - Pomogáts - Rónai: A nyugati magyar irodalom 1945. után 1986.; Magyar emigráns irodalom lexikona 1992. Erdélyi E.-Nobel I.: Örök-kéitthon már 1999. 254-262, 265.; Erdélyi E. - Nobel I.: A határon túli magyar irodalom kislexikona.; Irodalmi újság (1964. jún. 15); Református Élet (1996. febr. 4); Műhely Napló (1994. dec. 23); Halasi Tükör (1999. jún. 2. jún. 9); Petőfi Népe (1999. nov. 10); Hitel (1999. okt); Magyarság (1999. nov. 19); Humanissime (2000. nov); Kapu (1991. 9. szám). *Kép:* TJM 20753. **D.M.**

Karacs Teréz (Bp., 1808. ápr. 18. - Békés, 1892.) A magyar nőnevelés korai szakaszának kiemelkedő egyénisége, pedagógusa. Teleki Blanka köréhez tartozik. Édesapja Karacs Ferenc lelkész végzettségű részvetsző. Házuk valóságos irodalmi szalon írók, művészek kedvelt találkozóhelye. Katona József is lakott náluk. Karacs Teréz édesapja 1838-ban, édesanyja 1845-ben meghalt. Halálukkal az addigi ideális körülmények megszűntek, s Karacs Teréznek gondoskodnia kellett magáról. 1822-től cikkei jelentek meg pesti és vidéki lapokban a nevelés fontosságáról. Mint magánnevelő kezdte pályafutását Pesten. Ezt a munkát 1840-ben Máramaroszigeten folytatta. 1845-ben Teleki Blanka hívta az általa létrehozott nőnevelő intézetbe, de ő nem élt a felkínált lehetőséggel. Miskolcon vállalt munkát s létrehozta ott a református egyház országos hírvivő leányiskoláját. Ennek az intézménynek volt igazgatója 1846-1859 között. Miskolci éve alatt készített tantervében, tanrendjében kiemelt szerepet adott a magyar nyelvnek, a stílusnak és irodalomnak. Nevelési elképzeléseit, az oktatás tartalmát rögzítő tantervét Kkh.-on a református egyház által létrehozott Felsőbb Leányiskola (Protestáns Nőnevelde) is alkalmazta, s ez a halasi intézményt a magyarországi nőnevelés történetének előkelő helyére emeli. Az ő elgondolásai alapján szervezik meg, építik ki 1872-ben Karacs Teréz nővérenek lányai a „Hoffer kisasszonyok”, Teréz és Mária az iskolát olyan színvonalon, hogy az a gimnáziumnak mintegy testvérintézményévé vált. Karacs Teréz halasi működéséről (1877-1885) visszaemlékezésében így írt: „1877. Május 2-án Halasra tettem át lakásomat. Mária nővérem két leánya nevelőnő a helvét hitvallású egyház felsőbb leányiskolájában. Hoffer Mária és Hoffer Teréz közelében akartam elin-

emelkedő egyénisége, pedagógusa. Teleki Blanka köréhez tartozik. Édesapja Karacs Ferenc lelkész végzettségű részvetsző. Házuk valóságos irodalmi szalon írók, művészek kedvelt találkozóhelye. Katona József is lakott náluk. Karacs Teréz édesapja 1838-ban, édesanyja 1845-ben meghalt. Halálukkal az addigi ideális körülmények megszűntek, s Karacs Teréznek gondoskodnia kellett magáról. 1822-től cikkei jelentek meg pesti és vidéki lapokban a nevelés fontosságáról. Mint magánnevelő kezdte pályafutását Pesten. Ezt a munkát 1840-ben Máramaroszigeten folytatta. 1845-ben Teleki Blanka hívta az általa létrehozott nőnevelő intézetbe, de ő nem élt a felkínált lehetőséggel. Miskolcon vállalt munkát s létrehozta ott a református egyház országos hírvivő leányiskoláját. Ennek az intézménynek volt igazgatója 1846-1859 között. Miskolci éve alatt készített tantervében, tanrendjében kiemelt szerepet adott a magyar nyelvnek, a stílusnak és irodalomnak. Nevelési elképzeléseit, az oktatás tartalmát rögzítő tantervét Kkh.-on a református egyház által létrehozott Felsőbb Leányiskola (Protestáns Nőnevelde) is alkalmazta, s ez a halasi intézményt a magyarországi nőnevelés történetének előkelő helyére emeli. Az ő elgondolásai alapján szervezik meg, építik ki 1872-ben Karacs Teréz nővérenek lányai a „Hoffer kisasszonyok”, Teréz és Mária az iskolát olyan színvonalon, hogy az a gimnáziumnak mintegy testvérintézményévé vált. Karacs Teréz halasi működéséről (1877-1885) visszaemlékezésében így írt: „1877. Május 2-án Halasra tettem át lakásomat. Mária nővérem két leánya nevelőnő a helvét hitvallású egyház felsőbb leányiskolájában. Hoffer Mária és Hoffer Teréz közelében akartam elin-

emelkedő egyénisége, pedagógusa. Teleki Blanka köréhez tartozik. Édesapja Karacs Ferenc lelkész végzettségű részvetsző. Házuk valóságos irodalmi szalon írók, művészek kedvelt találkozóhelye. Katona József is lakott náluk. Karacs Teréz édesapja 1838-ban, édesanyja 1845-ben meghalt. Halálukkal az addigi ideális körülmények megszűntek, s Karacs Teréznek gondoskodnia kellett magáról. 1822-től cikkei jelentek meg pesti és vidéki lapokban a nevelés fontosságáról. Mint magánnevelő kezdte pályafutását Pesten. Ezt a munkát 1840-ben Máramaroszigeten folytatta. 1845-ben Teleki Blanka hívta az általa létrehozott nőnevelő intézetbe, de ő nem élt a felkínált lehetőséggel. Miskolcon vállalt munkát s létrehozta ott a református egyház országos hírvivő leányiskoláját. Ennek az intézménynek volt igazgatója 1846-1859 között. Miskolci éve alatt készített tantervében, tanrendjében kiemelt szerepet adott a magyar nyelvnek, a stílusnak és irodalomnak. Nevelési elképzeléseit, az oktatás tartalmát rögzítő tantervét Kkh.-on a református egyház által létrehozott Felsőbb Leányiskola (Protestáns Nőnevelde) is alkalmazta, s ez a halasi intézményt a magyarországi nőnevelés történetének előkelő helyére emeli. Az ő elgondolásai alapján szervezik meg, építik ki 1872-ben Karacs Teréz nővérenek lányai a „Hoffer kisasszonyok”, Teréz és Mária az iskolát olyan színvonalon, hogy az a gimnáziumnak mintegy testvérintézményévé vált. Karacs Teréz halasi működéséről (1877-1885) visszaemlékezésében így írt: „1877. Május 2-án Halasra tettem át lakásomat. Mária nővérem két leánya nevelőnő a helvét hitvallású egyház felsőbb leányiskolájában. Hoffer Mária és Hoffer Teréz közelében akartam elin-

dulni a leghosszabb útra. Ők nénjüknek szerető rokonai, öreg napjainak örömei és gyengéd ápolói. Az ő növendékeinek, a csinos halasi leánykáknak oktatása egyik öröme lett hanyatló korom napjainak. A magyar nyelv és irodalom tanulmányára oktatgattam őket heti négy órásckán át. A magyar nyelvre, melynek küzdelmét, elnyomtatását, diadalát és terjedését osztályrészemül jutott átélnem hosszú életemben.” Karacs Teréz Halasról – orvosi javaslatra – Békésre költözött ottani rokonaihoz. Ott halt meg 85 éves korában. Emlékét urca őrzi. *Irodalom:* Sütő József: Századok lelke Kkh., 1995. 42-45.; Ferró Róza 2000., 184. *Kép:* MÉL 1967. 857. **G.A.**

Kármán Pál (1767. jan. 30. - Kkh., 1829. ápr. 17.) nádori assessor, a kiskun kerület kapitánya, Bács-Bodrog vármegye táblabírája, az alsó-baranyai egyházi vidék kurátora. Kármán András halasi református lelkész és Csepy Anna fia. 1816. nov. 28-án feleségül vette a halasi származású Péter Krisztinát, Péter Ferenc lányát. Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 103. **Gy.A.**

Karner Ágoston (Sajkaszentiván, 1898. szept. 30. - Budakeszi, 1961. máj. 18.) városi hivatalnok. Újvidéken érettségizett 1917-ben. Majd az orosz fronton katona. Súlyosan megsebesült. Orosházán lábadozott, újságíróskodott. 1919-1920-ban tájkép festőként járta az ország déli részét és Kkh.-on telepedett le. A város közigazgatásában dolgozott (1921-1944). Szerkesztésében és kiadásában jelent meg a Kiskunhalas város útmutató és címtára című könyv (Szeged, 1927. 164 oldal). Ez a kötet a Kiskunhalas almanach egyik előzménye. Szervezőkészségét az 1930-as években a helyi evangélikus gyülekezet létrehozásánál és a MOVE futball csapatánál is hasznosította. 1944. okt.-ben hivatalával áttelepítik Pápára, majd Németországba. 1946-ban hazatért. Kecskemét, Kkh., Kálcsa börtöneiben szenvedett a MOVE-ban végzett munkája miatt. A háború miatt családjával hajléktalan lett. 1950-től Bp.-en segédmunkás. Kitelepítették, majd Budakeszin élt. Sírja is ott található. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 97.; TJM 20823. **Sz.A.**

Kathona Mihály (Bp., 1892. nov. 10. - Kkh., 1959. szept. 1.) dr., ügyvéd. Kiskunhalas város polgármestere 1939. dec. 16. és 1944. okt. 8. között. Sírja az új református temetőben található. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Kauszer József (Bp., 1848. máj. 7. - Bp., 1919. júl. 25.) építész. Párizsban Charles Garnier-nél, a párizsi operaház tervezőjénél tanult építészetet.

Minden történelmi stílusirányzatot kitűnően ismert, ezek alapján alkotta meg a korszak jelentős eklektikus épületeit. A kkh-i református gimnázium neoreneszánsz stílusú épületét tervezte (1891-92). Az ő tervei alapján fejezték be a bp.-i Szt. István Bazilika belső kiképzését (1891), illetve Ybl Miklós halála után ő fejezte be a kupola építését (1905). *Jelentősebb épületei:* Röser-bazár (Bp.); MÁV Nyugdíjintézet palotája a Köröndön (Bp., 1882); a Művészeti Gimnázium épülete (Bp.) és a szomszéd épület, a volt Református Főgimnázium; bp.-i Szt. László Kórház és az Új Szent János Kórház épületcsoportjai. *Irodalom:* Művészeti lexikon II. (1966); Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei 1994. **Sz.K.**

Kazai József (Kkh., 1855. - Kkh. 1938.) a helyi agrárszocialista munkásmozgalom egyik vezető alakja. Édesapja Kazai József, édesanyja Komáromi Anna földmunkások voltak. Szülei már korán, 6-8 évesen elszegődötték libapásztornak, kanásznak. Iskolába nem járt, irni-olvasni nem tudott. 15-16 éves korában már napszámos volt, s ebből élt öreg koráig. Élete végén tudott csak egy kis földet venni az Iparszőlőkben, abból élt szerényen. Felesége Gyenizse Mária volt. Az 1880-as évek elején tűnt fel bátor fellépésével, figyelemreméltó szavaival. Kiváló szónok volt. Az 1889-ben alakult Földműves Szocialista Csoport, majd az 1894. dec. 30-án megalakult Halasi Munkásképző Egylet tagja, ahol elnökhelyettesi tisztséget töltött be. 1896-ban a Legyek és pókok című röpirat terjesztéséért többedmagával letartóztatták, s elítélték. Részt vett 1897-ben az egylet első felvonulásán is. Az 1919-es eseményekben nem vett részt. Az 1930. febr. 28-án újrászervezett halasi Szociáldemokrata Párt tagja. 1938-ban, mint felekezetenkívüli temették el az új református temető külső szélén, az ismeretlenek és a hitetlenek sorába. *Irodalom:* dr. Láng Máttyás - Vorák József: A munkásmozgalom története (= Janó Ákos szerk.: Kiskunhalas helytörténeti monográfia I. 1965. 164., 169., 170.; Nagy Czirok László: Agrárszocialisták. (Kézirat, TJM 19.758); Nagy Czirok László: Népi mozgalmak, agrárszocialista úttörők Kiskunhalason. (Kézirat, TJM 19.849). **Gy.A.**

Kazinczi Sámuel (Kkh., 1803. aug. 22. - Hajdúböszörmény?, 1855. okt. 6.) orvos, megyei főorvos. A halasi és a kecskeméti gimnáziumban, majd a debreceni kollégiumban tanult. Orvosi tanulmányait Bécsben végezte. Az 1831. évi kolera idején, mint ötödéves orvostanhallgatót Trencsénbe küldték. 1832-ben szerezte meg orvosdoktori oklevelét, majd ez év júniusában a Hajdú kerület tisztiorvosa lett, és az is maradt 18 évig. Ezután Sza-

bolcs megye egyik főorvosa volt két évig, majd Hajdúböszörmény város orvosa három éven át. Bécsi tartózkodása alatt a Magyar Kurír főszerkesztője volt. Huszonhat kötetes orvosi naplót írt huszonhárom év gyakorlata alatt, amely a hajdúböszörményi református egyház tulajdonába került. Eszerint ötvenezer beteget gyógyított. *Munkája*: Dissertatio inaug. medica de odio. Vindobonae, 1832. *Irodalom*: Szinnyei József: 5. 1897. **H.E.**

Kis György (? - ?) főbíró 1729. (ápr. 24?) - 1730. ápr. 24., 1733. ápr. 24. - 1734. ápr. 24. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I. k. 150. p. **Cs.G.**

Kis Illés Imre (Kkh., 1830 körül - Kkh., 1900 körül) Szegénysorsú földműves család gyermeke. Már fiatal korában az akkori pásztor-betyárvilág nagy alakjainak társaságába került. A tudós pásztoroktól sajátította el az állatgyógyítás ismereteit. Az 1860-as évek elején embergyógyítással, kuruzlással is foglalkozott. Idősebb korában verselgetni kezdett. Néhány halasi tárgyú szomorú vagy tréfás versét az alföldi vásárokon árulták. Lakodalmi- és gúnyversei közül legismertebb volt a Bajuznos Kis József életrajza és lakodalmi című, amelynek egyes részei kéziratban később is közkezen forogtak. Hányt-vetetett életét a századforduló körüli években fejezte be. 21 kéziratot oldalt kitevő verseit Nagy Czirok László juttatta el a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárába. *Irodalom*: Magyar Monika: A Néprajzi Múzeum kiskunhalasi gyűjteménye. (=Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum. Kkh., 1999.) 193-364.; Janó Ákos: Kiskun parasztverselők, Kkh., 2001. 27-28, 110-122. **J.Á.**

Kis István (? - ?) főbíró 1695-ben, 1702-ben. *Forrás*: Nagy Szedor István 1936. 338.; BKML Kh. V.201.a. I. k. 149. p. **Cs.G.**

Kiss László (19. század első harmada) mérnök. Halas város területéről nagyon fontos térképeket rajzolt 1838-tól kezdődően. Elkészítette a tagosításkor a város belterületének és az Öregszőlőknek részletes térképét 1864-ig. Ismert térképei Kkh.-on a levéltárban és a múzeumban található. *Fő művei*: Kiskunhalas város földbirtokos lakosainak kaszálóinak térképe (1838); Pirtói, bodoglári, tajói réteknek és laposoknak térképe (1841); Kisteleki és Felsőnyomási rétek térképe (1841); Kiskunhalas városában 1849. évben megégett házaknak és telkeinek térképe (1849); Kiskunhalas város néhány háztelkének, utcáinak és a piac környékének térképe (1853); Kiskunhalas város beltelkeinek térképe. Alsóváros. Felsőváros. Keleti városkörnyék (1864). *Irodalom*: Kéziratok térképek a területi állami levéltárakban VII. Kéziratok térképek

a Kecskeméti Levéltárban. Bp., 1967. 681-688., Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 14. színes kép. **Sz.S.**

Kiss László (Kkh., 1841. okt. 20. - Kkh., 1926. szept. 15.) gimnáziumi tanár, amatőr fotográfus. Középközpontú szülővárosában és Kecskeméten végezte. A bp-i tudományegyetemen volt orvos-tanhallgató. Az orvosi diploma megszerzése előtt hazahívták a halasi ref. líceumba fizika tanárnak. 1867-1897 között fizika, kémia, természetrajz tantárgyakat tanított a halasi gimnáziumban. 1881-ben előfizette a Fényképészeti Lapokat, Magyarország első fotográfiai szaklapját. 1882-ben elkészítette Halas első városképet ábrázoló fotó sorozatát. Közülük máig fennmaradt a református templomot és a Kuruchalmon állt szelmalmot ábrázoló fényképe. Sirja a régi református temetőben található. *Irodalom*: Gimnáziumi Értesítő 1926/27. 1927. 5.; Kincses Károly: Levéttett Veressnél Kolozsvárt. Bp., 1993. 60.; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. Kkh., 1994. 3., 55. kép. **Sz.A.**

Kmeth Sándor (Kkh., 1858 - 1898). Régi halasi családból származott. Birtokát vezette, ahol sertésenyésztéssel foglalkozott. Felesége Egyed Izsák Julianna volt. A szegény iskolás gyermekek javára 10 ezer forintos alapítványt hozott létre, ezért a képviselő-testület egy utcát nevezett el róla. Emlékét utca őrzi. *Irodalom*: Kun-Halás 1899. január 8. 3.; Pestvármegye Adattára IV. Egyházak, intézmények és személyek adattára 1939. 21. **Gy.A.**

Kmethy István (Kkh., 1833. dec. 10. - Nyíregyháza, 1887. ápr. 1.) jegyző, hírlapíró. A gimnáziumot Halason, Debrecenben és Sárospatakon végezte el. Ezután az eperjesi jogakadémián tanult. Az 1848-49-es szabadságharcban mint tüzemester vett részt. A zsbói fegyverletétel után több évig bűjdosott. Hírlapírói pályáját a Szegedi Híradó megindulásával 1859-ben kezdte Kempelen Győző szerkesztő mellett. 1871-ben Nyíregyházára költözött, itt mint hírlapíró, szerkesztő s mint magántanár működött. Nyíregyházán ő teremtette meg a Szabolcs megyei magyar hírlapirodalmat. Szerkesztette a Nyíri Közlönyt (1871), megalapította és szerkesztette a Szabolcsot (1872-73), a Szabolcsmegyei és Hajdúkerületi Közlönyt (1874-76), majd a Szabolcsmegyei Közlönyt (1876) és a Szabolcsi Hírlapot (1879-80). A következő álnév és jegyek alatt jelentek meg írásai: Bodrogparti, Kiskáplár, Messzelátó, Apafi és (y.). Költe-ményeket, elbeszéléseket, történeti és vegyes témájú cikkeket írt még a Kalauzba (1858), a Szegedi Híradóba (1859), a Divatcsarnokba (1860), a Képes Családi Lapokba (1882), a Protestáns Egy-

házi és Iskolai Lapba (1885). Sajtó alá rendezett művéből, az *Episodok Bem* erdélyi hadjáratából részleteket közölt a Nyírvidékbe, melynek 1881-től főmunkatársa volt. *Munkái*: Társadalmi csarnok (Nagykanizsa, 1856); Czigányő (Pest, 1858); Szeszélyes orvos, vagy gyógyászati rendelvevények a szenvedő és vígadó emberiség számára (Pest, 1858); Egy szó azokhoz, akiket illet. A magyar helyesírás és szófűzés érdekében (Cegléd, 1879); Őszi napsugár (versek, Nyíregyháza, 1880); A magyar helyesírás rendszerének alapvonalai (Nyíregyháza, 1884); Nyelvtudományi csevegések a magyar helyesírás rendszerének alapvonalai című munka bírálóival (Bp., 1885). *Irodalom*: Szinnyei 6. 1899. 599-601.

Gy.A.

Kocsi György (? - ?) főbíró 1760. máj. - 1760. nov. 1. (Péter Ferencz betegsége miatt), 1763. nov. 1.-1764. nov. 1. 1760-ban építettek a városban egy Mészárszéket hentesszékkal és Soós bolttal együtt. I. k. 9.p. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I.k. 151.p., IV.k. 2.p.

Cs.G.

Kocsi Mihály (? - ?) főbíró 1794. nov. 2. - 1795. nov. 1., 1795. nov. 1.-1796. nov. 1. Másodbíró 1780 - 1782. Szenátor tekintve elei érdemeit 1779. *Forrás*: BKML Kh. V.201. XIII. k. 263. p., XIV. k. 1.p.; Bánkiné 2001. 14., 29.

Cs.G.

Kocsis Lajos (Kkh., 1885. jún. 10. - Kkh., 1919. aug. 6.) földműves. A kkh-i földmunkásmozgalom résztvevője, a proletárdiktatúra idején közellátási bizalmi. A 15. bácskai vöröszredben szolgált, a Csongrád és Szentés körüli harcokban vett részt. A júl. végi visszavonuláskor az ezred egy részével hazaérkezett Kkh.-ra. A Szegedről érkező csapatok elfogták, és a téglagyárnál kivégezték. Emlékét utca őrzi. *Irodalom*: Küzdünk híven a forradalomért Kecskemét. 1980.

H.E.

Kolozsváry Kiss István (Kkh. 1847. júl. 17. - Kkh., 1916. aug. 29.) dr. Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1892 és 1901 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Kolozsváry Kiss István (Kkh., 1874. máj. 22. - Kkh., 1928. nov. 9.) dr., Kiskunhalas város polgármestere 1918. szept. 10. és 1920. jan. 25. között, majd a város nemzetgyűlési képviselője 1920 és 1922 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek és Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Komlós István (Kkh., 1905. okt. 18. - 1988. máj. 14.) dr., diszkoszvető. Szülei Komlós József földműves és Gazdag Rozália voltak. A család nagy szegénységben élt, de mivel fiuk jó tanuló volt, a halasi gimnázium tanítottatta. A főiskolát is a város ösztöndíjasaként végezte el. 1928-ban

a főiskolai világbajnokságon, Párizsban diszkoszvetésben aranyérmert nyert. A városházán dolgozott tisztviselőként. 1936. aug.-ban megnősült, feleségül vette Figura Máriát. A háború után elküldték állásából, házukat államosították. 1955-től a Fa- és Építőipari Szövetkezetben tudott elhelyezkedni mint pénztáros és SZTK ügyintéző. 1982-ben innen ment nyugdíjba. Sirja a régi református temetőben található. *Forrás*: Ferró Róza közlése.

Gy.A.

Korda Imre (Kkh., 1853. okt. 3. - Kkh., 1914. jan. 2.) gimnáziumi tanár, író. Édesapja csizmadia

volt. Középkiskolai tanulmányait a halasi református gimnáziumban végezte 1863-1871 között. Mivel szülei szegények voltak, ezért egy évig nevelői állást vállalt Temesváron Radisich Jenő családjánál. 1872 őszén a budai műegyetemre iratkozott be, azonban néhány hónap múlva, minden segédesszközből kifogyva, kénytelen volt az intézettől megválni. Ismét nevelőnek ment, a Zemplén megyei Kisrozvágyon Szeghy Gyula gyermekeit tanította. 1873-ban ismét visszatért Pestre és folytatta tanulmányait. E mellett a Hon és az Üstökös című lapoknak is dolgozott. Műegyetemi tanulmányaival párhuzamosan bölcsészetet is tanult, s 1877-ben abból is diplomát szerzett. Újságírói pályán helyezkedett el. 1878-ban az Egyetértés című lap munkatársa lett. 1881-ben meghívták a halasi gimnáziumba tanárnak, s itt dolgozott 1910-ig mint magyar és irodalom, illetve a bölcsélet tanára. Tanári munkája mellett rendszeresen írt. A Kiskunhalasi nyelvjárás című tanulmányát a Magyar Tudományos Akadémia dicsérettel tüntette ki. 1882-1885 között az általa alapított, első halasi hetilapot, a Halasi Újságot szerkesztette. 1910-ben betegeskedése miatt szabadságot kért, majd pedig nyugdíjba ment 1911. aug.-ban. Hivatott művésze volt a magyar beszédnek és írásnak. *Fő művei*: Magnhild (fordítás norvégból, Bp. 1878); Halasi szólásmódok (Magyar Nyelvőr XIV. évf.); Halasi tájszók (Magyar Nyelvőr XIV. és XV. évf.); A kiskunhalasi nyelvjárás (Magyar Nyelvőr XV. évf.); Stilisztika és verstan (tankönyv, Halas, 1888). Sirja a régi református temetőben található. Emlékét utca és rendezvény őrzi. *Irodalom*: Gimnázium Értesítője 1911-1912.; Fülöp Sándor nekrológja.; Gimnázium Értesítője 1913-1914.; Zambó Aurél 1934.; Nagy Szeder István 1936. 97.

Kép: Sütő József: Századok lelke. Kkh., 1995. 59.

Kossuth Lajos (Monok, 1802. szept. 19. - Turin, 1894. márc. 20.) politikus, államférfi. 1892-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Emlékét szobor, emléktábla és utca őrzi. **5. 6. 7.** Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* MÉL 1967. 978-981.

Kovács András (? - ?) főbíró 1720-ban, másodszor 1724. ápr. 24-1725. ápr. 24. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a.1.k. 149-150. p. **Cs.G.**

Kovács István (? - ?) főbíró 1709-ben. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a.1.k. 149. p. **Cs.G.**

Kovács József (Kkh., 1866. máj. 22 - ?) református lelkész, városi tanácsnok. A középiskolát Kkh.-on végezte, majd 1890-ben Bp.-en szerzett oklevelet. Segédlelkész volt Mohácson, Tasson, Kkh.-on, valamint helyettes lelkész Gomba református gyülekezetében. 1891-1895 között Bp.-en volt hittantanár, s tizenkét évig tartalékos táborig segédlelkész. 1895-1922 között Kkh.-on, mint városi tanácsnok az anyakönyvi ügyeket és az államosítást a községi iskolák felügyeletét látta el. Tárcákat írt halasi és kunszentmiklósi lapokba, s a bp.-i Katholikus Közlönybe. Német nyelvről lefordította Henrik Drummond: A keresztyénség programja című művét (Bp., 1894). *Irodalom:* Nagy Szedes István 1936. 97-98. **Gy.A.**

Kovács Mihály (? - ?) főbíró 1696, 1701. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a.1.k. 148-149. p. **Cs.G.**

Kovács Sándor (Kkh., 1872. nov. 28. - Kkh., 1919. aug. 6.) földműves. Az 1800-as évek végén kapcsolódik be a helyi munkásmozgalomba, az MSZDP 1905-ös kongresszusán küldöttként vett részt, ahol nagy tetszéssel fogadták bejelentését: "az általános sztrájkra minden pillanatban készen állunk". A szociáldemokrata párt baloldalán tevékenykedett a forradalmak idején, így a tanácsközösség helyi vezető szerveiben felelős beosztást kapott. A városi és a megyei tanács tagjává választották, májustól pedig a három tagú direktórium tagja lett, emellett a szocializációs bizottság tagja volt. Küldöttként részt vett a jún. 12-23-ig ülésező Tanácsok Országos Gyűlésén, ahol a gazdasági helyzet vitájában fel is szólalt, bírálva a rendeletek kijátszásának lehetőségét és a túlkapásokat. A tanács hatalom leverése után a Szegedről érkezett tisztí különítményesek elfogták, és a téglagár mellett kivégezték. Emlékét utca őrzi. *Irodalom:* Küzdünk híven a forradalomért Kecskemét, 1980. **H.E.**

Kovács Tibor (Bp., 1914. febr. 23. - Bp., 1987. márc. 9.) dr., jogász. Kiskunhalas város polgármestere 1945. jan. 9. és 1947. június 21. között.

1976-ban Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek és Díszpolgárok című fejezetében.

Kovács Vince (Galgamácsa, 1886. aug. 9. - Vác, 1974. márc. 15.) dr., halasi plébános, később

püspök, váci apostoli kormányzó. Édesapja Kovács József, édesanyja Oravecz Katalin. Teológiát a bécsi és bp-i egyetemeken végzett. 1910. nov. 16-án szentelték pappá. Káplán volt Ceglédbercel, Káló, Uri és Mindszent községekben. 1914-ben missziós lelkész volt Majsán és Ja-

kabszálláson, majd Kecskeméten zárdalelkézi plébános lett, azután 1927-től adminisztrátor Kkh.-on. 1928. ápr. 29-én iktatta be dr. Hannauer István váci püspök a halasi plébánosi állásba, s rövidesen helyettes esperessé nevezte ki. Jóságos lelkű, emberszerető, szentéletű plébános volt Halasnak. Szentbeszédeit a gondolatok gazdagsága és a szép előadás jellemezte. Halasról 1933. jún. végén Vácra távozott. Kanonok, majd a váci székeskáptalan nagyprépostja lett. XII. Pius pápa püspökké nevezte ki. Angelo Rotta érsek, pápai nuncius szentelte püspökké Glattfelder Gyula csanádi püspök és Ozdóczy-Zadravecz István ferences szerzetes-püspök közreműködésével 1940. szept. 22-én a váci székesegyházban. 1959-ben XXIII. János Pál pápa a váci egyházmegye apostoli kormányzójává nevezte ki. Erről a tisztségéről 1969-ben magas kora miatt lemondott és nyugalomba vonult. Részt vett a II. Vatikáni Zsinaton is. *Irodalom:* Nagy Szedes István: Adatok Kkh. város történetéhez I. Kkh., 1924. 16-17.; Gacsári-Kiss Sándor 1991. 53. *Kép:* TJM 20850. **L.Gy.**

Kozits István (19-20. század fordulója) városi mérnök, lapszerkesztő. Kkh.-on a városházán dolgozott 1894-1906 között, mint városi mérnök. 1907-1912 között a Halas c. közgazdasági és iparos hetilap főszerkesztője. Kkh. legfontosabb épületének, a szecessziós városházának építése idején városi mérnök, ez az építés emléktábláján is olvasható. Néhány városléptéleg fontos épület tervét bizonyosan ő készítette. *Fő munkái:* Kaszinó (1897), Weisz-ház (1901). *Irodalom:* Horváth Etelka: Kiskunhalas sajtóbibliográfiája 1882-1993. (=Halasi Téka 13. Kkh., 1993. 37.); Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. Kkh., 1994. 11. 36-37. 72. **Sz.S.**

Kökény Mihály (Makó, 1920. máj. 29. - Bp., 1984. jan.) gépészmérnök. Kiskunhalas város megbízott városvezetője 1944. okt. 25. és 1944. nov. 6. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Körösi (Dajka) István (? - Kkh., 1739. jan. 7.) református lelkész. 1727-1739 között Halason református lelkész. Működése alatt készült a halasi református egyház ma is meglévő két ónkannája 1732-ben. Ezeket olvasható Körösi István prédikátor és Molnár Mihály főbíró neve. Az 591 halasi áldozatot követelő 1739. évi nagy pestisben az elsők között hunyt el. A református ötemetőben helyezték örök nyugalomra. *Irodalom:* Nagy Szedor István: Adatok Kiskunhalas város történetéhez. 1923. 80.; Melegh Attila Kiskunhalas népesedéstörténete. Bp., 2000. 87.; Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001.

Sz.A.

Krausz Vilmos (? - ?) rabbi. 1886. szept. 4-én hívta meg Halasra az izraelita hitközség Szászrégenből rabbinak. Ezt a tisztséget 1892-ig töltötte be a városban. Kkh-ról Debrecenbe ment rabbinak. Kiadott műve: Gyászbeszéd Rudolf trónörökös ö cs. és kir. fensége elhunytá felett (Halas, 1889). *Irodalom:* Nagy Szedor István 1936. 98.

Gy.A.

Kristóf József (Fülöpszállás, 1873 - Kkh., 1958) tanár, gimnáziumi igazgató. A halasi református gimnáziumban 8

éven át tanult, mindig eminens tanuló volt. A bp-i egyetemen számtant és fizikát tanult. Még nem fejezte be tanulmányait, amikor Halasra, volt iskolájába jött tanítani. 1897-1924 között volt az iskola tanára. 1924-ben a tantestület többségének bizalmából igazgató lett.

Ezt a tisztséget 11 tanéven át, 1935-ben történt nyugdíjba vonulásáig töltötte be. Tanítványai szerint szigorú, de igazságos tanár volt. Puritán egyszerűségével, felkészültségével, becsületességével tekintélyt szerzett magának a városban, tanártársai és tanítványai körében is. „Eminens diák, kiváló tanár, jó igazgató” mondta róla Gulyás Sándor, mikor nyugdíjba vonult. Sírja az új református temetőben található. *Kép:* TJM 17489.

G.Á.

Kurdics József (Kiskunfélegyháza, 1914. júl. 24. - Cegléd, 1999. ápr. 24.) tanár. A kiskunfélegyházi reálgimnáziumban érettségizett 1935-ben. A szegedi egyetemen kapott magyar-német középiskolai tanári diplomát 1940-ben. Öt nyelven beszélt. 1940-ben Kiskunfélegyházán, majd 1940-

1946 között Bp.-en tanít. Közben a II. világháborúban két évig katoná, megjárta a Don-kanyart is. Mélyen vallásos meggyőződése készítette arra, hogy mindenkor tövélegesen kiálljon az igazság mellett. 1944. márc. 19-én a Gestapo foglyul ejti. Mindszenty melletti kiállításáért 1946. márc. 7-től

1946. szept. 7-ig internálták. Öt évig B listán volt, nem kapott munkát. 1951-ig fizikai munkásként dolgozott. Kiskunfélegyházán csak általános iskolai tanár lehetett (1951-1955), majd a halasi Szilády Áron Gimnáziumban tanított (1955-1957). 1956-ban Kkh.-on a forradalomban jelentős szerepet játszott. Okt. 27-én a gimnázium tanárai öt választották meg képviselőnek a városi ideiglenes bizottságba. Okt. 28-án a parasztság képviselőinek bevonását sürgette. Okt. 29-én a sortűz kivizsgálását és a kintlévő fegyverek begyűjtését szorgalmazta. Részt vett a városi forradalmi bizottság szervezésében, a nov. 1-jén tartott helyi választások előkészítésében. Nov. 23-án Nagy Szedor Istvánnal felvonulást szervezett a forradalom és az áldozatok tiszteletére, de csak csendes gyertyagyújtás történhetett. Dec. 23-án felvitte Bp.-re az iskolák és a diákok adományait (64 vagon élelem, tüzelő). A diákságra nagy hatással volt (lebeszélte őket a párház felgyújtásáról, tankok megdobálásáról). 1957. febr. 7-én éjjel letartóztatták, internálták. Innen tanítványai kitartó utánjárására szabadult 1957. júl. 3-án. Kkh.-ról kitiltották, áthelyezték a szalkszentmártoni általános iskolába (1957-1958). Cegléden a Tánicsics Mihály Általános Iskolában oktatott (1958-1962). 1959-ben feleségül vette Pogrányi Mária-t. A Kossuth Lajos Gimnáziumban tanított nyugdíjazásáig (1962-1976). Kitüntetései: Pedagógus Szolgálati Emlékrem (1976), 1956-os Emléklap (1991. okt. 23.), JATE Aranyoklevél (1992), Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkereszt (1994). *Irodalom:* Végh Antal: Fekete szívárvány. Bp. 1996; Ceglédi Hírlap 1992. nov. 11.; Szabó Róbert: Az 1956-os forradalom kronológiája. Kiskunhalas 1956. okt. 23.-nov. 4. (=Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez.) Kkh., 1996. 294.; Tóth Ágnes szerk.: 1956 Bács-Kiskun megyei kronológiája és személyi adattára. Kecskemét, 2001. 722. 723. 724. 725. 726. 729. 737. 740. 742. 743. 745; Kürti György: K.J. 1914-1999. (= A ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium Értesítője az 1998/99-es tanévről.)

Cegléd, 1999. 12-13; Ceglédi Kék Újság 1999. máj. 5. Kép: TJM20850 **Sz.A.**

Lakatos Vince (Mikelaka, 1907. jan. 21. - Bp., 1978. febr. 20.) író, fotográfus, filmrendező. Vasúti alkalmazott édesapját 1910-ben a Kkh. melletti Halasi Tanyák bakterházába helyezték. Harkapusztán járt általános iskolába, napi 12 km-t gyalogolva. Ezek az évek, a kisdíjak élete és a tanyasi szegényparasztok élete mély nyomott hagyott benne. Ez lett a fő témája újságcikkeinek,

fényképeinek, regényeinek, majd az általa írt és rendezett filmek jelentős részének is. 1918-tól a kkh-i református gimnázium diákja. 1927-ben bölcsész hajlamai ellenére katonai ösztöndíjjal a szegedi egyetem jogi karára iratkozott be. Az anyagi okokból vállalt jurátus-pályát szintén két szemeszter után abba kellett hagynia, így 1929-től a kkh-i Polgármesteri Hivatalban vállalt állást. Kezdetben végrehajtó, majd írnok. Újságírói karrierje 1933-ban indult, az újonnan alapított Halasi Hírlapnál, amely cikkeinek nagy részét hamarosan egyedül ő írja. 1935-től kezd fényképezni egy Makina fényképezőgéppel. 1938-ban Boldizsár Iván javaslatára összeállítja első szociográfiájának a kéziratát. A könyv azonban csak ötven év múlva lát napvilágot (Kronika a kun pusztákról). 1939-ben előadást tart a Magyar Rádióban „A magyar műveltség végvárai” címmel a tanyai iskolákról és gazdakörökről. Szintén ebben az évben a Kunsági Napló felelős szerkesztője, majd a lap megszűntét követően 1940-ben létrehozza a Halasi Újságot. 1941 elején gr. Teleki Mihály, Kkh országgyűlési képviselője javaslatára Budapestre költözik. Először a Földművelésügyi Minisztérium selyemtenyészési főfelügyelője, de még ebben az évben a Nemzeti Újság, majd 1943-44-ben a Függetlenség, később az Esti Újság főállású munkatársa lesz. Nem csak szociografikus beszámolóit, de fényképeit is ezek a lapok közlik. 1942-ben elnyeri a Rákosi Jenő újságíró-díjat. 1945 után ismét a Földművelésügyi Minisztériumban dolgozik, de ekkor már az oktatás és ismeretterjesztés a feladata. Így került kapcsolatba a filmérettel. Először rövid témavázlatokat írt, majd dokumentumfilmes szakemberek hiányában maga kezdett forgatni. Az államosítást követően, 1948-tól a Híradó és Dokumentumfilm Gyárba került rendezőként és forgatókönyv íróként. Mintegy 180 rövidfilmet és 3.

egész estét betöltő filmet készített pályafutása során. A filméretté rátalálva gyakorlatilag felhagyott a fényképezéssel és regényírással, bár fényképei, regényeinek – sajátos ízű dialógusai – rendszeresen visszatérnek rövidfilmjeiben. Filmjeiért 35 díjat kapott hazai és külföldi fesztiválokon. Élete során megkapta az érdemes művész (1971), a Magyar Népköztársaság kiváló művésze (1973) díjakat. Lakatos Vince fotográfiai hagyatékának örökőse, Lakatos Iván és felesége Inkey Alice mintegy 800 db eredeti negatívot őriznek, amelyből mintegy 50 db lenagyított kópia a Halas Galéria tulajdona. *Regények, elbeszélések, szociográfiák:* Árva népem (1941); Zúg a nádas (1942); Hatrongyos (1943); Egykutyások (1944); A rab fia (1946); Kiskunsági krónika (1958); Mécsvilágnál (1979); Krónika a kun pusztákról (Kecskemét 1988); *Fényképkilátások:* Gödöllő (1987); Kiskunhalas (1998). *Halas környéki filmek:* Futóhomok (1950); Kiskunság (1957); Magány (1969); Konok homok (1974); Hírmondó (1977); Naplemente (1978); Halas hatalmas (1979); Virasztók. *Egyéb filmek:* Fekete hajnal (1960); Kihunyott egy csillag (1960); Öregmalmok (1961); Régi hangszerek (1963); Pásztorművészet (1964); Kalocsai rapszódia (1970); Századok, bútorok (1971); Korok, vásárok, városok (1973). Emlékét emléktábla és utca őrzi. *Irodalom:* MÉL III. 1981.; Forrás 1982/6 (fényképek); Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. Kkh, 1994. 97-99, 112-113, 122, 124-127, 129. kép; Albertini Béla: A Magyar Szociográfia Története. Kecskemét, 1997.; Szűcs Károly: Lakatos Vince fotográfiai életműve. (=Halasi Múzeum Emlékkönyv. Kkh, 1999); Szűcs Károly: Lakatos Vince a fotográfus. Kkh., 2001. *Kép:* Halasi Múzeum Emlékkönyv. 1999. 472. **Sz.K.**

Lakó György (Jánoshalma, 1908. szept. 26. - Bp., 1996. július 15.) akadémikus, nyelvész, egyetemi tanár volt. A kkh-i ref. gimnáziumban érettségizett 1926-ban, majd a Pázmány Péter Tudományegyetem magyar-német szakán végzett 1933-ban, ugyanott doktori oklevelet szerzett 1934-ben. Egyetemistaként bekapcsolódott a finn-ugor kutatásokba, 1930-31 között ösztöndíjas tanulmányokat folytathatott Helsinkiben, később Észtországban, Lettországban és Svédországban. A finn, észt, svéd nyelv mellett anyanyelvi szinten beszélt a német nyelvet is. 1935-től az Országos Szécsényi Könyvtár gyakornoka lesz, 1936-tól a jászapáti gimnáziumban helyezkedik el helyettes tanárként, majd a budai katolikus gimnáziumba kerül. 1940-től az Magyar Tudományos Akadémia alkalmazza a „szótár bizottságban”, emellett finn-ugor nyelvet tanított az egyetemen és az Eötvös-

kollégiumban. 1945-től újra az OSZK-nál alkalmazták, 1950-től az MTA Nyelvtudományi Intézetének osztályvezetője lesz, 1952-től a Szovjetunióban tanulmányozhatta a komi (zürjén) nyelvet, 1956-tól 1978-ig a budapesti egyetem finn-ugor tanszékét vezette. Jellemző volt rá a száraz, kissé merev, aprólékos, a részleteket firtató megnyilvánulás, ám az ötvenes években megkövetelt marxista nyilatkozattételre nem volt hajlandó, s talán ezért is, az 1948-ban MTA levelező taggá választása után, csak 1970-ben válhatott az akadémia rendes tagjává. A finnországi jyvaskylai egyetem díszdoktorrá választotta. 1954-67 között szerkesztette a Nyelvtudományi Közleményeket. Számos írása, fordítása jelent meg svéd, finn, német, francia és angol nyelven. Szülővárosa 1995-ben díszpolgárrá választotta. *Forrás*: Péter László nyomán. *Irodalom*: Felső-Bácska, 2001. jún. 8. 4. p.

L.L.

László Mihály (? - ?) főbíró 1783. nov. 1. - 1784. okt. 29. Másodbíró 1770. A Czedulaház 1784-ben épült. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. 1. k. 11. p. XI. k. 95. p.; Bánkiné 2001. 29.

Cs.G.

Latabár Dezső (Kkh., 1849. márc. 8. - Miskolc, 1886. júl. 26.) színész, Latabár Endre fia. Már 1854-ben gyermekszereplőként működött apja győri társulatánál. Hivatalosan azonban 1866. márc. 15-én mutatkozott be Endre fivére társulatánál. Főként komikus, operettekben pedig baritonszerepeket játszott. A nyolcvanas évek elején visszavonul a család miskolci szülőjébe, és ott is hal meg. *Irodalom*: Molnár Gál Péter; A Latabárok. 1983.

H.E.

Latabár Endre (Kkh., 1811. nov. 15. - Miskolc, 1873. júl. 8.) színész, színigazgató, zeneszerző, színpadi fordító, a Latabár színészdinasztia őse. 1831-ben abbahagyta tanulmányait a debreceni református kollégiumban és 1832-ben beállt színésznek Kilényi Dávid színtársulatába. A következő évben Kassára szerződött s ott működött 1838-ig. Ezt követően Kolozsváron 1842-ig mint színész szép sikereket ért el. Ekkor színtársulatot szervezett. 1850-től társulatával többször játszott Kecskeméten, majd 1857. okt. 3-án együttesével ő nyitotta meg a miskolci színházat, amelyet négy éven át vezetett. 1861-től 1873-ig Kassán volt igazgató. Mindig a legjobb társulatról volt híres. Tagjai között volt Paulay Ede, Benedek József, Szathmáry Árpád, Szentgyörgyi István, Déryné Széppataki Róza, Lászy Vilmos, Bercsényi Béla, Újházi Ede és mások. Jól beszélt a latin, francia, görög és olasz nyelvet. Számos operát és operettet ültetett át magyarra. Többek között Bellini: Norma, Soppé: A nőnevelde és a Szép Gala-

tea; Offenbach: Orfeusz az alvilágban, A gerolsteini nagyhercegnő és a Szép Heléna című műveit. Zenét szerzett Benedek József A szegedi kupec és Feleki Miklós Angyal Bandi című népszínművéhez. *Irodalom*: Szinyei József: 7. 1900.; MÉL. 1969.

H.E.

Ledényi Ferenc (1855 körül - ?) városi mérnök. Mérnöki diplomát szerzett, majd Bp.-en és Komáromban tevékenykedett. Főleg városfejlesztési feladatokat végzett. Komáromból került városunkba. Kkh.-on a városházán dolgozott 1891-1893 között, mint városi mérnök. Fő tevékenysége a város belterületének rendezése és az utcák elnevezése. 1893-as utcanév elnevezési terve a Kiskunhalasi Levéltárban van. *Irodalom*: Szalai Sándor: Halasi helynevek a 18-19. században (=Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 320.); Szalai Sándor: Kiskunhalas utcanevei a 18-19. században (=Kiskunhalas almanach 2002.); BKML Kh. V.273.b. Tanácsai iratok 8518/1891.

Sz.S.

Ligeti Vilma (Ungvár, 1912. júl. 1. - Bp., 1982. szept. 13.) író. Zongoratanári oklevelet szerzett a bp-i Zeneművészeti Főiskolán, majd Kkh.-on lett zenetanár. 1937-ben Franciaországba ment, ahol zongoratanárként működött. A II. világháború alatt részt vett a francia ellenállási mozgalomban, és a nőmozgalom illegális lapját szerkesztette. 1947-ben tért haza. 1947-től 1952-ig különböző kulturális és külügyi állásokat látott el, később csak írásaiból élt. 1961-től 1964-ig indiai tanulmányúton vett részt. *Fő művei*: Hazatérés (színmű, Bp., 1948); Daloló holnapok (színmű, Bp., 1949); Ének a Tiszaparton (regény, Bp., 1951); A Horty-korszak rövid önéletrajza (Bp., 1953); Aranykőd (Bp., 1957); A gangesz partján (Bp., 1969). *Irodalom*: MÉL 1994. 564.

Gy.A.

Lipót I. (Bécs, 1640. jún. 9. - Bécs, 1705. máj. 5.) magyar király. 1657-ben lépett trónra. Hosszú uralkodásának nagy része a törökök és a franciák elleni háborúkkal telt el. 1686-ban szabadult fel Buda, Szeged, s ekkor került ki a török uralma alól Halas is. I. Lipót 1697. febr. 1-jén adott ki kiváltságlevelet Halas városnak. Ezt „Privilegiális könyv” néven emlegették elődeink. A bécsi udvar utasítására készült 1699-ben a Jászkunság összeírása (Pentz-féle összeírás), a terület értékének megállapítására. 1702-ben I. Lipót eladta a Német Lovagrendnek a Jászkunságot, s benne a kiváltságos Halas várost is. *Irodalom*: Nagy Szedler István: Adatok Kiskunhalas város történetéhez. Kkh., 1923. 39-52; Markó László: A magyar állam föméltségai. Bp. 2000. 57-59.; Kiskunhalas története 2. Kkh.; 2001., 3. színes kép. **Sz.A.**

L. Nagy András (? - ?) főbíró 1754. jan. 1. (Búza Mihály helyébe) - 1754. nov. 1., 1766. nov. 1.-1767. nov. 1. A Malom főbíróháza alatt, 1754-ben épült. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. IV. k. 368. p. I. k. 8.p., 150.p. **Cs.G.**

Maár József (Kkh., 1868. márc. 17. - ?) községi aljegyző, újságíró. A középiskola négy osztálya után Bp.-en a felső ipariskola faipari tanfolyamán végzett. 1886-ban Halason választották meg írnoknak és az alsóbb ipariskolába rajztanárnak. 1890-ben letette a községjegyzői vizsgát, és 1891 januárjában Kiskérre került aljegyzőnek. A Kiskun-Halás című lapban rendszeresen megjelentek tárcái és néhány kisiparosokat oktató cikke (1886-90). 1891-től tudósításokat írt a Bácskába és az újverbázi Községi Közlönynek. *Munkái:* Egy község útja a boldogulás felé (Újverbász, 1897.); A magyar gazda törvénykönyve (U.o.1901.); Szerkesztette a halasi ipariskola első Értesítőjét 1897-ben, melybe Iparosainkhoz címmel bevezetést írt. *Irodalom:* Szinnyei József 8. 1902. **H.E.**

Mácsai János (Kalocsa, 1913. jan. 19. - Kkh., 1989) A kalocsai Érseki Tanítóképzőben végzett 1933-ban. Két évig nem kapott állást. 1935. szeptemberben Uszod község katolikus elemi népiskolájában kezdett dolgozni kántortanítóként. A II. világháború utolsó hónapjaiban orosz hadifogságba esett, ahonnan 1948. márc.-ban tért haza. Még ebben az évben megbízták Uszod község általános iskolája igazgatásával, majd rövidesen tanulmányi felügyelői megbízást kapott. 1949. aug. 15-én áthelyezték Kkh.-ra, s kinevezték a Felsővárosi Általános Iskola igazgatójává. Ennél az iskolánál 1950. aug. 15-ig működött, összesen egy tanéven át. 1950. szept.-ben a Városi Tanács művelődési osztályának vezetője lett. 1954-ben a Városi Tanács VB elnökhelyettesévé választották. Mandátumának lejártakor 1957. aug. 15-én az Alsóvárosi Általános Iskola igazgatója lett. Ezt a feladatkört 1974-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig látta el. *Forrás:* Gszelmann Ádám: A Felsővárosi Általános Iskola története. Kkh., 1997. **G.Á.**

Macszászi József (Kkh., 1897. nov. 6. - Kkh., 1990. júl. 30.) Kiskunhalas város nemzetgyűlési képviselője 1944 és 1947 között. 1975-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők és Díszpolgárok című fejezetében.

Major Mihály (? , 1750. - Kkh., 1811. júl. 18.) plébános. Hat évi káplánkodás után lett Halason plébános. 1780-ban, Neel János halála után kezdetben helyettes plébános, majd 1781. febr.-tól rendes plébános volt. A városi előjárósággal harmonikusan együtt tudott működni. Az ő idejében lett

teljesen kész a templom, 1788. szept. 8-án szentelték fel. 1787-ben felújították a paplakot, 1797-ben pedig sekrestyét építettek a templomhoz. 1801-ben, húsz évi szolgálat után nyugalomba vonult. A városi tanács nyugalomba vonulása után állandó adómentességet és évenként két öl tűzfát adott neki a dícséretes harmónia okáért. Halason élt haláláig. Nagy Szeder István 1936. 13. **Gy.A.**

Makai István (Kkh., 1909. jún. 21. - Kkh., 1975. júl. 5.) fodrász. Édesapja Makai Pál, édes-

anyja Tímó Erzsébet baromfi, tojás- és gyümölcskereskedők voltak. Az elemi iskola elvégzése után fodrásznak tanult és 1932. máj. 2-án üzletet nyitott Kkh.-on, a Hajnal utca 10. szám alatt. Hosszú évtizedekig együtt dolgozott Albert Antal fodrásszal. Szakmája mellett nagyon érdekelte a zene. Kottából tudott játszani, valamint lekottázta a hallott zenét. Szívesen írogatott verseket is. Egy verses kötete 1946-ban jelent meg Merengés címmel. A katolikus temetőben temették el. *Kép:* TJM 20753. **L.Gy.**

Makay Károly (Kkh., 1889. jan. 21. - Kkh., 1953. jan. 4.) id., gyógyszerész. Elemi és középiskolai tanulmányait Kkh.-on végezte. Bp.-en szerzett gyógyszerész diplomát 1913-ban, majd a két év segédidőt is itt töltötte le. Nős volt, négy gyermek apja. 1923-ban Kkh.-on bérelt helyiséget Ráczkevei Gyula asztalostól az Árpád u. 2. szám alatt ahol megnyitotta Kkh. 5. gyógyszertárát a Kigóhoz néven. 1923-tól ezen a helyen volt, 1938-ban a Kossuth u. 13. alá helyezte át. A gyógyszerész 1950. jún. 22-ig itt működött, majd az épületet lebontották és a gyógyszertár is megszűnt. Sírja az új református temetőben található. *Irodalom:* Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánjának 42593. kig. 1938. sz. engedélye; Kiskunhalas Helyi Értesítője 1923. júl. 14.; Makay Károly fia, Makay Károly közlése. **L.Gy.**

Malczyk Károly (20. század) rajztanár, festőművész. Az 1940-ben kibővített halasi római katolikus templom belsejét a menekültként itt tartózkodó Malczyk Károly lengyel festő és felesége Pawlik Milada tanítónő festette ki 1944-ben. A színes képekkel és díszítő mintákkal 1944. jún. 15-ig elkészültek. A szentély, a hajó, az előcsarnok falait egyetemes és magyar vonatkozású secco képek borítják. *Irodalom:* Gacsári Kiss Sándor 1991. 25. 34-41. **Sz.A.**

Mallász Gitta (1907 - ?) iparművész, díszlettervező, író. Fiatal korában úszóbajnok volt. Iparművészként reklámplakátokat tervezett a 30-as években divatos art-deco stílusban (Franck cikóriakávé, 1935). Minisztériumi felkérésre ő tervezte a halasi csipkeház első épületének látványtervét régi halasi tornácós stílusban. A csipkeházi helyiségek népies berendezése szintén az ő elképzelését tükrözte. 1945 után 15 éven át az Állami Balettintézet díszlettervezője volt, majd Franciaországba emigrált. Itt írta a számtalan nyelvre lefordított *Párbeszéd az angyallal* c. ezoterikus művét. *Irodalom: Sütő József: Kiskunhalas város híres ékesége a halasi csipke. Bp., 1935.; Magyar Művészet 1919-1945. Bp, 1985., 1075. kép.; Petrice van Eersel: Az ötödik álom Bp., 1994.; Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei 1994. Sz.K.*

Mária Terézia (Bécs, 1717. máj. 13. - Bécs, 1780. nov. 29.) magyar királynő. 1740-1780 között uralkodott. Ez alatt birodalma nyugati orientációját a keleti váltotta fel, s ezzel Magyarország súlya is megerősödött. Az abszolutizmus és az ellenreformáció is jellemezték működését. Az osztrák örökösödési háború időszakában, 1745. máj. 6-án adta ki a redemptioval (megváltkozással) foglalkozó nagy jelentőségű rendeletét, amely hosszú időre kijelölte a Jászkunhalmi és városunk fejlődésének útját. Az ellenreformáció jegyében veszítette el a Kiskunhalmi székvárosának rangját a református Halas 1754-ben. *Irodalom: Nagy Szeder István 1936. 83 - 109; Szakál Aurél szerk.: Redemptio emlékkönyv. Kkh., 1995.; Markó László: A magyar állam fölértékességei. Bp. 2000. 61-63. Sz.A.*

Markovits Mária (Kkh., 1875. szept. 22. - Kkh., 1954. okt. 21.) iparművész, csipkevarró. 1897-ben elvégezte Bp.-en a Magyar Királyi Állami Női Ipariskola fehérművarró szakosztályát. Kezdetől fogva szakmájának kiemelkedően tehetséges tagja volt. A király számára készített garnitúra kárpitjainak elkészítéséért 1900-ban a Párizsi Világkiállításon aranyéremmel díjazták. 1902-ben hazaköltözött Kkh.-ra és kézimunkaműhelyt nyitott. Dékány Árpáddal együtt ő alapozta meg a halasi csipke világhírét. Az addig ismert varrott csipkeöltések helyett új csipkevarró technikát dolgozott ki. Ettől kezdve fél évszázadon keresztül a halasi csipke minden eredményében és

minden bajában része volt. Markovits Máriaé is köszönhető, hogy a halasi csipke óriási nemzetközi sikereket ért el: St. Louis, világgiaállítás nagydíja (1904), Milánó, nemzetközi kiállítás nagydíja (1906); Párizs, nemzetközi kézműipari kiállítás nagydíja (1937); Berlin, nemzetközi kézműipari kiállítás nagydíja (1938). A csipkeműhely fenntartásával járó anyagi gondok legtöbbször rá hárultak. Az 1910-es és 1930-as évek jelentős sikereit tönkretették a világháborúk. Élete utolsó éveiben elhagyottan, nyomorban élt. A „halasi csipke édesanyjának” emléket a halasi Csipkeháznál márvány domborművű arckép és bronz szobor őrzi. Sirja a régi református temetőben található. Emlékét szobor és utca őrzi. *Irodalom: Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 377-378; Janó Ákos - Vorák József: Halasi csipke. 1969; MÉL 1981. 511; László Emőke - Pásztor Emese - Szakál Aurél: Halasi csipke. Kkh., 1996. Kép: TJM F1582. Sz.A.*

Márta Sándor (Fényeslitke, 1927. máj. 14. - Kkh., 2000. márc. 31.) mozdonyvezető. 1986-ban Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében.

Máthé Elek (Pécs, 1895 - Bp., 1968) dr., tanár, teológiai magántanár, ref. lelkész, műfordító, publicista. Kkh.-on ref. lelkész 1940-1945-ig. Középiskoláinak elvégzése után ref. teológiát tanult, a bp-i egyetemen tanári képesítést szerzett. 1926-tól a bp-i Lónyay utcai ref. gimnázium latin-görög szakos tanára. 1940-ben végiglátogatta az amerikai magyar egyházközösségeket, melyről tanulmányban számolt be. Ezzel egyidőben Kkh.-ra megválasztották a ref. egyház lelkészévé. 1941-43-ban a Magyarság és a Rádió munkatársa, a Sajtókamara, majd 1945-től a Magyar Radikális Párt Elnöki Tanácsának tagja. 1945 után a Magyarok Világszövetségének munkatársa nyugdíjazásáig. Számos fordítása jelent meg. Lefordította Plutarkhosz Párhuzamos életrajzeit, fordított Upton Sinclair, Walter Scott, Hemingway, Arthur Miller, Scott Fitzgerald, Osborn műveiből. Feleségével, Máthé Klára újságíró, író, műfordítóval, a háború alatt embereket bújtattak, mentettek, többek között 40 ember illegálisan megkeresztelésével, akik közt több életveszélyben lévő munkaszolgálatos volt. Elismerésként megkapták a Humanum rendjét, a Yad Vasem kitüntetést 1985-ben. A teológián

licista. Kkh.-on ref. lelkész 1940-1945-ig. Középiskoláinak elvégzése után ref. teológiát tanult, a bp-i egyetemen tanári képesítést szerzett. 1926-tól a bp-i Lónyay utcai ref. gimnázium latin-görög szakos tanára. 1940-ben végiglátogatta az amerikai magyar egyházközösségeket, melyről tanul-

mányban számolt be. Ezzel egyidőben Kkh.-ra megválasztották a ref. egyház lelkészévé. 1941-43-ban a Magyarság és a Rádió munkatársa, a Sajtókamara, majd 1945-től a Magyar Radikális Párt Elnöki Tanácsának tagja. 1945 után a Magyarok Világszövetségének munkatársa nyugdíjazásáig. Számos fordítása jelent meg. Lefordította Plutarkhosz Párhuzamos életrajzeit, fordított Upton Sinclair, Walter Scott, Hemingway, Arthur Miller, Scott Fitzgerald, Osborn műveiből. Feleségével, Máthé Klára újságíró, író, műfordítóval, a háború alatt embereket bújtattak, mentettek, többek között 40 ember illegálisan megkeresztelésével, akik közt több életveszélyben lévő munkaszolgálatos volt. Elismerésként megkapták a Humanum rendjét, a Yad Vasem kitüntetést 1985-ben. A teológián

évfolyamtársa volt Ván Benjáminnak, akivel együtt lelkészkedtek Kkh.-on. Mint gimnáziumi tanár több tanítványát, így Devecseri Gábort ő bízta az antik kultúra tanulmányozására és művelésére. Számos újságcikke, tanulmánya jelent meg a Ref. Élet, a Mi utunk című ifj. lapban, a Teológiai Szemlében, a Pesti Hírlapban stb. *Művei:* Seregszemle a magyar reformátusok között az Amerikai Egyesült Államokban (1941); Az amerikai magyarok nyomában (1942); *Irodalom:* Magyar Irodalmi Lexikon 1965; Pesti Hírlap 1940. M.E. felolvasókörútja Amerikában.; Szita Szabolcs: Magyarország 1944 Üldöztetés-embermentés 173. és 227.); Devecseri Gábor: Ökörtudós emberek (Lágymányosi istenek) 1967.; Devecseri Gábor: M. E. halálára. Élet és Irodalom 1968. 4. sz.; Devecseri Gábor: A Luther fordítójáról. *Kép:* TJM 20753.

D.M.

Matkó István (? - ?) főbíró 1706-ban. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I.k. 149.p.

Cs.G.

Mátyás Kovács Gyula (Kkh., 1875 - ?) író, tanfelügyelő. A tanítói oklevél megszerzése után érettségizett. Elvégezvén a jogot, államtudományi vizsgát tett. A kecskeméti és a kkh-i kirendeltségeknél tanfelügyelősködött. A Néptanítók Lapjában és kecskeméti újságokban jelentek meg cikkei. Elbeszéléseket írt. Két színműve megjelent nyomtatásban (1927, 1928). *Irodalom:* Nagy Szedder István 1936. 98-99.

Sz.A.

Medveczky Károly medveczei és kisbesztercei (Kkh., 1880 - Kkh., 1958) gazdasági főtanácsos. Szülei: Medveczky Károly és Tóth Irma. Középkorait a ref. lyceumban végezte, majd a magyaróvári Gazdasági Akadémián szerzett oklevelet, azzal a céllal, hogy majd a Tóth-féle családi birtok kezelését át fogja venni. A Kisszálláshoz közel eső Janka-majorban kezdett el dolgozni,

amit mintagazdasággá kívánt fejleszteni. Cikkei jelentek meg a növénytermesztésről, éveken át kapcsolatban volt az Országos Növénytermelési és Kísérleti Állomással (Magyaróvár), és a Növénykörtani és kár. Ampelologiai Intézettel (Bp.). Külföldi tanulmányútjairól beszámolót készített az OMGE (Országos Mezőgazdasági Egyesületek) részére a magyar gazdák németalföldi útjáról. Számos cikke jelent meg a korabeli újságokban, szaklapokban a szuperfoszfátózásról, az amerikai tengeri termelésről, stb. Érdeklődési

köre rendkívül széles volt. Nagy utazásokat tett szerte Európában, sokat foglalkozott a művészetekkel, történeti, irodalomtörténeti dolgokkal, hajnalig verseket olvasott, úri módon, nagyvonalúan élt. Azonban a gazdálkodáshoz gyakorlati érdeke nem volt, így aztán az eladósodott birtokot előbb-utóbb el kellett adni. Ekkor beköltözött Janka-majorból a Tóth-család Kossuth utcai házába, Halasra. A Gazdasági Egyesület elnökeként 1932-től sokat tevékenykedett a gazdatársadalom javára (tenyészállatok rendelése, vetőmag akció, műtrágya akció stb.) Elnöke volt a Halasi Népbank és Hitelszövetkezetnek. Cél: a kisgazdaságok hitellel való ellátása (1943). A Halasi Hírlap főszerkesztője volt (1933). Tanulmányt készített új vármegye kialakításához: Solt-Kiskun-Bodrog egyesítendő közép vármegye visszaállítása tárgyában (1932). Támogatta a halasi csipke felvirágoztatása, népszerűsítése tervét. (Elsőként viselt Kossuth-nyakendőjén halasi csipkét.) Elsőként szorgalmazta, hogy a város vásárolja meg Thorma János nagyméretű festményét a Talpra magyar-t a közgyűlési terem számára. 1940-ben a debreceni Csokonay-szobor öntőmintáját a müncheni öntőműhelyből Halasnak szándékozott megszerezni. A halasi vöröskereszt helyi megbízottjaként szerepe volt abban, hogy ifjú Horthy Istvánné a kormányzóhelyettes özvegye látogatást tegyen a halasi vöröskeresztnél (1943). A róm. katolikus egyház világi elnöke volt. Halas társadalmi életében és a mezőgazdaság érdekében kifejtett munkálkodásáért m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezték ki. Szeretett szarkasztikus megjegyzéseket tenni, és megőrizte méltóságos magatartását a háború utáni nyomorúságos időkben is, mikor semmi jövedelme nem volt, anyagi segítségre szorult, amikor azt ette, amit volt eselédje hoztak neki. Olvasás közben érte a halál. Újságcikkei, tanulmányai az alábbi lapokban jelentek meg: Köztelek, Gazdasági Lapok, Mezőgazdasági Szemle, Bácskai Évkönyv, Erdélyi gazda, Termelés, Magyarország, Hazánk, Budapesti Hírlap, Magyar Néplap, Bácskai Napló, Wiener Landw. Presse, Állattenyésztési Szemle, Kiskunhalas Helyi Értesítője, Halasi Hírlap, stb. Sirja a katolikus temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szedder István 1936. 99.; Zámbo Aurél 1934. 68.; Kállay-Tóth Eglantine: A Tóth család (kézirat TJM 20851). *Kép:* TJM 16689.

D.M.

Mesterházy Ambrus mesterházi (Bp., 1897. - ?) író, újságíró. 1917-től foglalkozott újságírással, dolgozott Aradon, Temesváron és Szabadkán. 1927-től Kkh.-on a Kiskunhalasi Helyi Értesítő című újság munkatársa volt. 1937. februárban az irodalom és közélet terén szerzett érdemei

elismerésül Horthy Miklós kormányzó kormánytanácsosi címet adományozott neki. *Megjelent munkái:* Krakélérek alkonya (Szabadka, 1923); Tarka rajzok. Riportok a mocsárból (Szabadka, 1923); Rabok vagyunk mostanáig (Bp., 1923); Új Mózesek és az a bizonyos vörös tenger (Bp., 1929); Per cruce ad lucem (Bp., 1931); A második évtized küszöbén (Bp., 1932); Sursum corda (Bp., 1933); Az iskolán kívüli népművelés kultúrjelentősége (Bp., 1934); Apponyi és Klebersberg. Két értekezés (Bp., 1934); Új Filótea (Bp., 1935). *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 99-100.; Nagy Czirok László: Az 1935-1938. év eseményei Kiskunhalason (=Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum. Kkh., 1999. 148.

Gy.A.

Mészáros Imre (Kkh., 1925. nov. 9. - 1995. nov. 17.) ÁFÉSZ elnök. 1984-ben Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjak című fejezetében.

Mészöly Géza csobánczi és sárbogárdi (Báestopolya, 1905. febr. 3. - Budaörs, 1991. jan.

3.) dr., főorvos. Nemesi családból származik. Édesapja dr. Mészöly István földbirtokos, járásbíró és történelmi elnök volt. Gyermekeivel Bácskában töltötte, ahonnan az I. világháború eseményei miatt 16 éves korában átszökött Kkh.-ra. Itt fejezte be a gimnáziumot. Tanulmányait a bp-

í Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatta, ahol 1930-ban orvostudórrá avatták. Az ezt követő években is sorra szerezte diplomáit: orr-fül-gégész, koponyasebész, ortopédsebész, belgyógyász, csontsebész. 37 éves korában az Európai Sebészárság aranyéremmel kitüntetett díszdoktorává avatták. Éveket töltött a bécsi és freiburgi klinikákon, majd a pécsi és szegedi klinikákon. Kkh.-ra hazatérve katonai szolgálatra hívták be, részt vett az ország területeinek visszafoglalásában, s a II. világháborúban, összesen 72 hónapig. Ennek keretében Szatmárnémetiben kórházigazgatóként, Szabadkán kórházi főorvosként dolgozott. 1941-ben feleségül vette a nemesi származású Szondy Ilonát, aki a hős Szondy György egyesületi leszármazottja. Tőle két gyermeke született: Zsolt és Anna, 1942-ben Kijevben frontsebész, egy 600 ágyas katonai kórház parancsnoka. 1944-ben tért haza. Ekkor a család Révfülöpön lakott, innen egyedül látta el a környékben 12 falu betegeit. 1948-ban visszatért Halasra, ahol kórházi

főorvosként, mint sebész és orr-fül-gégész 1963-ig dolgozott. Egészségügyi problémái miatt Százhalombattára költözött, ahol nyugdíjazásáig üzemi főorvosként működött. Életének utolsó éveit Budaörsön töltötte. Sirja az új református temetőben található. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 174. *Kép:* TJM 20753.

D.M.

Mészöly István (Kkh., 1826 - Kkh., 1914. ápr. 23.) Mészöly János birtokos és alsómesteri Tóth

Rozália fia. 1848-49-ben honvéd altisztként részt vett a pákozdi, schwetsháti, palendorfi, nagyszombati csatákban és az alvidéki hadjáratban. A szabadságharc után a Halas melletti Tajópusztán húzta meg magát, és ott gazdálkodott a nagyanyai Péter birtokon. Csak a dercsikai Huszár

Teréziával, 1865-ben kötött házassága után költözött be Halasra, melynek közügyeiben ezután tevékenyen részt vett. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 173. *Kép:* TJM 20753.

Gy.A.

Míg G. Károly (Kkh., 1888. ápr. 20. - Kecel, 1919. aug. 7.) szociáldemokrata politikus. Parasztesaládból származott és bár cipész mesterséget tanult, élete és tevékenysége a földmunkásmozgalomhoz kapcsolódott. Az MSZDP baloldalihoz tartozott. A párt helyi szervezete által rendezett népgyűléseken gyakran szónokolt. Az 1918. évi polgári demokratikus forradalom idején létrejött Néptanácsban a radikális baloldali képviselői között találjuk. Az 1919. febr. 3-án megalakult Kommunisták Magyarországi Pártja halasi szervezetének alapító tagja volt. A tanácsköztársaság helyi szerveinek kiépülésekor tagja lett a munkás-, katonai-, és földművestanácsnak és a közéleti hivatalban dr. Paprika Antal mellett dolgozott. Az ápr-i választások után intézőbizottsági tagként a lakás-, pénz-, gazdasági- és szocializálási ügyek intézője lett. A város kunfehértói birtokán febr.-ban 32 taggal megalakult termelőszövetkezet létrejöttében aktívan közreműködött. A proletárdiktatúra bukása után egy Horthy-különítmény tagjai fogdosták össze a helyi munkásvezetőket. A téglagyári vérengzést követően Míg G. Károlyt magukkal vitték Kecelre és ott végezték ki. *Irodalom:* Küzdünk híven a forradalomért Kecskemét. 1980.

H.E.

Mihó László (Kkh., 1817. - Cegléd, 1855. aug. 15.) református lelkész. Az alsóbb iskolát Halason, a felsőt Debrecenben végezte el. Tanulmányait a

bécsi protestáns egyetemen folytatta. Először Ómoravicán, majd Kopácson, Cegléden, végül Kecskeméten lett segédlelkész. Itt később papnak is megválasztották. Gyászbeszédei Fördös Lajos: Papi dolgozatok gyászbeszédre (Kecskemét, 1852-55.) című munkájában jelentek meg. *Munkái*: Egyházi beszéd, melyet Magyarhon szerencsés átalakulása emlékére tartott háláünnepegy alkalmával a kecskeméti reform. hívek templomában ápr. 9-én 1848. mondott (Kecskemét); Egyházi beszédek (Kecskemét, 1851); Egyházi beszéd, melyet Jézus menyemenetele ünnepén confirmatoria előkészítésül, a kecskeméti ref. hívek templomában máj. 5. 1853. elmondott (Kecskemét, 1853); Evang. ref. templomi énekek hangzatai (Kecskemét, 1898). *Irodalom*: Szinnyei 8. 1902. 1296-1297. **Gy.A.**

Mihó Miklós (18. század vége, 19. század első fele) könyvkötő. 1798-tól működött Halason. Könyvkötő munkája mellett bizományosa volt az Egyetemi Nyomdának. (A kinyomtatott könyvet beköti és vásárokon eladja.) Bekötötte a város tanácsulási jegyzőkönyveit, egyéb kéziratot és nyomtatványokat tartalmazó könyveit is. Legdíszesebb munkája Tooth János Kiskunhalas város története c. kéziratot műve, amelyet 1809-ben készített és névjelzésével is ellátott a hátsó borító belső oldalán: Készítette helybeli könyvkötő Mihó Miklós. Ez a Kiskunhalasi Levéltárban ma is megtalálható. Valószínűleg Péter Ferenc családtkönyvének kötése is az ő munkája (1819). 1831-től a 19. század közepéig Kecskemét városnak is ő kötötte a jegyzőkönyveit. Munkáira jellemző az izléses elrendezés, a pontos kivétel és a minták változatosága. A 19. század elején általánosan az ő művei a legkiemelkedőbbek. 1850 után már csak Mihó Miklósné szerepel a forrásokban. *Irodalom*: B. Koroknay Éva: Alföldi városok könyvművészete. Kecskemét, 1955. 11., Ács Gedeon: Mihelyt gyertyámat eloltom. Bp., 1989. 65-66. 250.; Ferró Róza 2000. 12. **Sz.S.**

Miskolczi Kerekes Sámuel (Kkh., 1857? - 1800) nyelvész, újságíró. Régi halasi birtokos családban született. 1772-ben végzett a halasi református iskolában. Főiskolára a debreceni kollégiumba járt (1775-82). Bécsben a Tereziánium magyar nyelvtanára. 1789-ben Görög Demeterrel indították a Hadi és Más Nevezetes Történetek c. hírlapot, majd 1792-ben a Magyar Hirmondót. Ezzel a magyar írók műveinek kiadását, a magyar nemzeti irodalmat kívánták szolgálni. Egész életét a magyar nyelv művelésének szentelte. A magyar felvilágosodás egyik vezéregyénisége volt. Halálára Csokonai Vitéz Mihály irt bús elégiát: „Még holt egy haza embere, / Megholt, és idegen por fedi

Bécs alatt / A fáradt Kerekest: jövel / Gyászos Melpomene! S éjjeli sípon / Jajdits bánatos éneket.” *Irodalom*: Sütő József: M.K.S. Gimnáziumi évkönyv 1940-1941.; Nagy Czirok László - Vorák József: 1965. 356.; Sütő József: Századok lelke. Kkh., 1995. 24-34. **Sz.A.**

Mocsáry Lajos (Kurtány, 1826. okt. 26. - Andornak, 1916. jan. 7.) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1878 és 1887 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Modok András (? - ?) főbíró 1720-ban. *Forrás*: Nagy Szeder István 1936. 339. **Cs.G.**

Modok Gergely (? - ?) főbíró 1737. ápr. 24. - 1738. ápr. 24., 1748. jan. 1. - 1749. jan. 1. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I. k. 150. p. **Cs.G.**

Modok Sándor (Kkh., 1852 - 1947) Régi parasztnemzetiségből származott. Gyerekkorában bojtár volt, később kurtagulyás lett és maradt is 50 éves koráig. Mivel egyik lábára megrokkant, szénáskerti csósznek állt a város szolgálatába. A takarmányfélékért odaérkező gazdákkal és cselédekkel folytatott naponkénti beszélgetésekből bő ismereteket szerzett a paraszti életéről és társadalmi viszonyokról. Szüleitől két hold földet örökölt, ahol öregségében kis kunyhójában verselgetni kezdett. 95 éves korában halt meg. 21 kéziratot oldalt tartalmazó versgyűjteményét és 32 oldalas vőfélykönyvét Nagy Czirok László juttatta el a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárába. *Irodalom*: Magyar Monika: A Néprajzi Múzeum kiskunhalasi gyűjteménye. (=Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum...) Kkh., 1999. 193-364.; Janó Ákos: Kiskun parasztverselők. Kkh., 2001. 30. 122-129. **J.Á.**

Molnár Ádám kaposi (Jákfalva, 1713. dec. 23. - Brassó, 1780. nov. 8.) orvos. Molnár Mihály tanító és Kapotsi Éva fia. Sopronban járt gimnáziumba, ahonnan 1733-ban Pozsonyba ment tanulni. Később a hallei egyetemen hallgatot jogot. Kolozsváron kezdett el mint ügyvéd dolgozni. Ezzel a pályával azonban nem volt megelégedve, s nevelőnek szegődött előkelő családokhoz. Később újból kiment Németországba. 1740-ben Belgiumban, 1744-ben pedig a göttingai egyetemen hallgatott orvostudományt. 1745 augusztusában itt avatták orvosá. Ezután visszatért Kolozsvárra. Még ebben az évben a Német Császári Természettudományi Akadémia tagjai közé vette fel. Meghívták Havasalföldre, és mint gyakorló orvos Bukarestben telepedett le. Itt mint kerületi orvos 24 évig működött. 1768-ban a török-orosz zavargások elől Brassóba menekült, ahol élete hátralevő idejét töltötte. Munkája: *Dissertatio inaug. medica*

sistens disquisitionemcausarum sterilitatis hominum utriusque sexus (Halas, 1747). *Irodalom*: Szinyei 9. 1903. 151-152.

Gy.A.

Molnár Béla (Bp., 1904. júl. 15. - Bp., 1971. nov. 30.) textiltervező, iparművész. Az Iparművészeti Iskolán Gróh István, Haranghy Jenő, Muhits Sándor tanítványa. 1931-1932-ben az Operaházban és a Nemzeti Színházban textiltervező és festő. 1936-ban tanársegéddé nevezték ki. Sokoldalú tervező. Halasi csipketervein kitűnő érzékel alkalmazta a hagyományos technika szigorú kereteit a kor ízlését tükröző, modern mintakincshez. Több éven át tervezett a halasi Csipkeház számára. 1936-ban kapta első állami megbízását halasi csipke tervezésére, a Báthory nevű lengyel hajó oltárterítőjére. Újabb állami megrendelések a Négyalakos csipke (1937), a Berlini terítő (1938). E legismertebb munkái mellett számos kisebb, a magyar népi motívumokból merítő, egyéni stílusú terve ismert. 1957-1962 között újabb csipkéket tervezett. 1948 és 1965 között az Iparművészeti Főiskola tanára, 1962-től a textiltanészek vezetője. Munkácsy-díjas (1964) textiltervező és iparművész volt. Az 1940. évi Milánói Nemzetközi Iparművészeti Kiállításon ezüst- és bronzérmes, az 1958. évi Brüsszeli Világkiállításon Grand Prix-t nyert halasi csipkével. 1963-ban a Fényes Adolf Teremben volt kiállítása. Emlékiállítását 1977-ben rendezte meg az Iparművészeti Múzeum. *Irodalom*: Művészeti Lexikon 1967. 362.; MÉL 1981. 535-536.; László Emőke - Pásztor Emese - Szakál Aurél: Halasi csipke. 1996. 25-26., 32., 176-181., 210-216.

Sz.A.

Molnár István agyagosi (Losonc, 1827. nov. 11. - Halas, 1887. márc. 18.) orvosdoktor, városi főorvos. Tanulmányait szülővárosában és a pesti egyetemen végezte. 1848-49-ben honvéd orvos volt főhadnagyi ranggal. A világségi fegyverletétel után folytatta tanulmányait a pesti egyetemen és 1852. júl. 8-án szerezte meg az orvosi oklevelet; dec. 15-ig alorvos volt a Rókus-kórházban. 1852 végén Halasra ment, hol előbb a sebészi, majd a főorvosi állásra választották meg; ezen tisztét 38 évig viselte. 1882-ben vasúti orvos is lett és Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye tiszteletbeli főorvosa volt. *Cikkei*: A Magyar orvosok és természetvizsgálók Munkálataiban (XII. 1868. Az alföldi sziksótermelésről vegyi és orvosi tekintetben); a Gyógyászatban (1861. Orreconkítás kardvágás által, gyógyulás, 1863. A halasi járványokról és váltólázról, mint a népszaporatlanság fő tényezőiről, 1864. Szülési nehézkór bujakorral, 1865. A meteorológiai észlelések kezelési módja, 1866. Vegyi vizsgálat gyanús folyadék fölött, 1867. A halasi

járványok, 1868. Az alföldi sziksótermelésről, 1871. Kis-Kun-halasi levél); a Tokaj-Hegyaljai Albumban (Pest, 1867. Tokaj-Hegyalja talaja); az Állam orvosban (1870. Az állam orvosok törvényszéki és rendőri eljárásainak hiányai a vidéken); a Vasárnapi Újságban (1871. A halasi sóstó és gyógyfürdője). Munkái: Az alföldi sziksó-termelésről, vegyi és orvosi tekintetben (Pest, 1869.); Kis-Kun-Halasi város helyrajza, természetrajzi és orvosi tekintetben (Kecskemét, 1878.); Emlékirat a Kis-Kunmegye ügyében. (Bp., é.n.) Sirja a régi református temetőben található. *Irodalom*: Szinyei 9. 1903. 200-201.; Nagy Szeder István: 1936. 100.

Sz.A.-Sz.S.

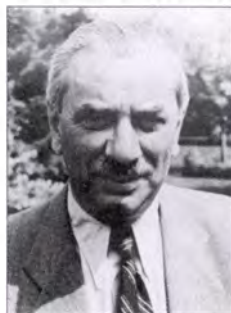
Molnár János (? - ?) főbíró 1765. dec. 1. - 1766. nov. 1. (Búza Mihály, majd Szabó Gergely helyébe erőtlenség miatt nem vállalták, 1770. nov. 1. - 1771. nov. 1., 1771. nov. 1. - 1772. nov. 1. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. IV. k. 297.p., VI. k. 227.p., VII. k. 29.p.

Cs.G.

Molnár Mihály (? - ?) főbíró 1731. ápr. 24. - 1732. ápr. 24., 1735. ápr. 24. - 1736. ápr. 24., 1739. ápr. 24. - 1740. ápr. 24. 1735-ben épült meg a Districtualis Tömlőcz és Parochiális Ház. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I. k. 150.p., 7.p.

Cs.G.

Monszpart László (Pusztacsákó, 1890. ápr. 12. - Kkh., 1955. márc. 28.) dr., sebészorvos. Orvosi oklevelét korengedménnyel 1913-ban szerezte a bp.-i egyetemen.

Az I. világháború alatt az olasz fronton, a Bozenben szervezett csont- és ízületi sérültek hadikórházában működött, mint Lorens Böhler bécsi professzor első asszisztense. 1918-tól Bp.-en az I. számú sebészeti klinikán

dolgozott és sebész szakorvos lett. Ő honosította meg Magyarországon a Böhler-féle szegeléset a combnyaktörésnél, és kitűnő eredménnyel alkalmazta. 1920. okt.-ben került Halasra. 1921-től városi főorvos. A kórház fejlesztése, fenntartása érdekében gyötrelmes harcokat folytatott hosszú évekig. 1923-ban a kórház épületét felcserélték a szegényházzal, ezzel nyílt tér a fejlesztések előtt. 1925-ben az általa létrehozott, berendezett Besenyei István városi kórház igazgató főorvosa. Nevéhez fűződik a kkh-i kórház további fejlesztése is: tudógondozó (1932), járványkórház (1935), szülőtthon (1941), új, nagy kórház építése (1941-1944). Ezekben az években a város sebészete szakmai körökben országos hírvé lett. 1937-ben a kkh-i

kórház sebészeti osztályán végezte dr. Monszpart László Magyarországon először a Schmidt-Peter-son féle combnyakszegést. 1944-ben a deportáltak idején számos zsidót mentett meg a kórházban bújtatva. 1945 után intézete az alaptalanul üldözött kulákok, régi tisztviselők menedékhelye lett. Ugyancsak 1945-öt követően volt a halasi római katolikus egyház világi előjárója. 1949-ben kiállt az egyházi iskolák államosítása ellen, azonnal leváltották a halasi kórház éléről. Példamutató élete, embersége miatt temetésekor, utolsó útja mentén Szilády Aron utcai házától a katolikus temetőig a református egyház, a zsidó hitközség és a római katolikus egyház vezetői egyaránt ünnepélyesen álltak templomaik elé végső tiszteletül. *Fő művei:* A combtörések eredményes kezelése (Orvosi Hetilap 1918/11.); A lábszártörés kezeléséről (Orvosi Hetilap 1918/36.); Az intézeti és gyakorló-orvosi gyógykezelés összehangolása a töréskezelésben (Magyar Sebészet 1949). Sírja a katolikus temetőben található. Emlékét utca őrzi. *Irodalom:* MÉL 1969. 239.; Vas Benő Gábor: M.L. (= Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. Kkh., 1996. 235-241.). *Kép:* TJM 96.16.1. **Sz.A.**

Murgács Kálmán (Sepsiszentgyörgy, 1893. szept. 20. - Bp., 1966. márc. 25.) jegyző, zeneszerző. Halasi családból származik. Hasonnevű

apja nyugdíjazásakor hazaköltöztek Kkh-ra. A diákéveit már itt töltötte. A halasi református gimnáziumban érettségizett 1913-ban. Ötödikes gimnazista korában a karácsonyi játékát 1921-ben mutatta be a Városi Színház. Több mint 300 népszerű dalt írt. Nótái 20 füzetben, 6 kötetben és sok más kiadásban jelentek meg. Országos hírv dalköltő volt. *Irodalom:* Szabolics Bence - Tóth Aladár: Zenei Lexikon II. Bp., 1931; 191.; Zámbo Aurél 1934. 70.; Nagy Szeder István 1936. 100.; Lefler József: Nótakedvelőknek. Bp., 1986. *Kép:* Zámbo Aurél 1934. 73. **Sz.A.**

Musa István (Kkh., 1884. júl. 15. - Kkh., 1959. aug. 8.) dr., Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1931 és 1935 között. Lásd bővebben

Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Nagy Csaba (Máramarosziget, 1943. okt. 6. - Szeged, 1992. jan. 22.) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1971 és 1980 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Nagy János (? - ?) főbíró 1745. ápr. 24. - 1746. ápr. 24. 1745-ben Leány Iskola építetett kő fundamentumra. A redemptio alkalmával, 1745-ben 79 huszárt állított ki teljes felszereléssel, 2016 rft kiadással a város. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 8.p., 150.p.; Nagy Szeder István: Kkh.város története. II. 1993. 125. **Cs.G.**

Nagy Kálmán (Kkh., 1872. ápr. 17. - Bp., 1902. febr. 23.) szobrász. Szülővárosában járt gimnáziumba, ahol rajztanárra, Dékáni Árpád hamar felismerte tehetségét, és a művészpálya felé irányította figyelmét. Ennek köszönhető, hogy a kilenc gyerekes, szegény családból származó Nagy Kálmán 1888 szeptemberében Bp.-re került az Iparművészeti Iskola kisplasztikai osztályába.

Mesterei Bezerédy Gyula és Zala György voltak. Ez utóbbi műtermében sajátította el a mesterség finomabb fogásait. 1897-ben mutatta be a Műcsarnokban a Kódobáló fiú c. kisplasztikáját, amivel azonnal elismerést szerzett. A következő évben elnyerte a székesfőváros 2000 forintos szobrászati ösztöndíját. Az 1900. évi Párizsi Világkiállításra állami megbízást kapott a magyar népelet jellegzetes figuráinak kisplasztikai megmintázására. Nagy Kálmán néprajzi hitelességű karaktereket akart alkotni, ezért modelljeit Debrecen, Kecskemét, Hódmezővásárhely, Szeged és Kkh. környékén kutatta fel (Debreceni juhász, Debreceni csikós, A kanász, Hódmezővásárhelyi gazda, Halasi juhász, stb.). A legsikerültebb alkotásokat az állam megvásárolta az alapítóban lévő Szépművészeti Múzeum (utóbb Magyar Nemzeti Galéria) számára. A művek terrakotta változatai Párizsban elnyerték a világkiállítás ezüstérmét. Nagy Kálmán 1900-ban Itáliában, Franciaországban, Németországban járt tanulmányúton és érezhetően a kor meghatározó szobrásza, August Rodin hatása alá került. Ilyen festő hatású felületképzéssel carrarai márványból alkotta meg (1899-1902 között) Kkh. város megrendelésére Erzsébet királyné mellszobrát, amely a korabeli közgyűlési terembe

került. A szobor ma a Thorma János Múzeum tulajdona és a halasi Csipkeház aulájában tekinthető meg. 1901-ben Bp.-en elnyerte az ún. Millacher-kút pályázatát. Fatális módon ez a megbízás okozta halálát is. A műtermében tartott és modellül szolgáló kisbáránnyól fertőzést kapott. A fertőzés következtében 1902-ben harminc éves korában, a magyar szobrászat egyik legnagyobb ígéretként halt meg. A kkh.-i református öregtemetőben temették el. Életművének jelentős része nyomtalanul eltűnt. Mintegy tíz kisplasztikája, szobra maradt fenn, melyek a Nemzeti Galériában, illetve a Thorma János Múzeumban találhatóak. Emlékét utca őrzi. Lásd még Kiskunhalas almanach Diszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* Cs. Szabó Kálmán: N.K. (Művészet 1902); Kiskunhalas Helyi Értesítője (1902. febr.26.); Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 375.; Művészeti lexikon III. (1966); MÉL III. (1981); Szűcs Károly: N.K. szobrász élete (=Halasi Múzeum emlékkönyv 1999). *Kép:* TJM 55.189.10.

Sz.K.

Nagy Lajos (Alsóbarbatéhejiszkrony, 1913 - Kkh., 1981. dec. 21.) dr., ügyvéd. Az első világhá-

borús események miatt menekülni kényszerült a család Erdélyből. Édesapjának Kkh.-on a MÁV-nál sikerült főraktárnoki állást kapni. Középiskolai tanulmányait Kkh.-on a Szilády Áron Református Gimnáziumban végezte, majd a jogi egyetemet Bp.-en a Pázmány Péter Tudományegyetemen. Ügyvédjelölti éveit Kkh.-on töltötte. Az ügyvédi vizsga letétele után Bp.-en, az akkori GYOSZ és dr. Mikecz Ödön miniszter irodájában dolgozott ügyvédként. 1942-ben megnősült. A fennálló rendszerek igazságtalanságaival mindig szemben állott. Vállalván a veszélyt zsidókat, Bácskából menekült svábokat, a feloszlott szerzetesrendi tagokat segítette, bújtatta, álnéven családtagként befogadta őket. A háborús éveket még Bp.-en élte meg családjával. 1946-ban ideiglenesen Kkh.-ra költöztek azzal a szándékkal, hogy ha majd helyre áll a társadalmi és anyagi rend, visszamennek Bp.-re. Ez azonban nem következett be, Kkh.-on telepedtek le. Itt sok nehézséggel, ellenségeskedéssel, támadással kellett megküzdenie. A tudatosan vállalt ideológiai és ebből eredő anyagi akadályok ellenére öt gyermekét sikerült az egyetemre juttatnia. A város meghatározó egyéniségeként, megbecsült ügyvédként 68 éves korában

fejezte be életét. Sirja a katolikus temetőben található. *Forrás:* dr. Nagy Lajos István felesége és fia közlése. *Kép:* TJM 20835.

L.Gy.

Nagy Lóránt (Medgyes, 1917. márc. 23. - Kkh., 1986. szept. 17.) dr., ügyvéd, numizmata.

Édesapja Nagy Miklós járásbírói elnök, édesanyja Mauks Margit háztartásbeli volt. Édesapját a Bajai Járásbírósg elnökévé nevezték ki, Nagy Lóránt 4-5 éves korában Bajára került. Elemi és középiskolai tanulmányait is itt végezte. Jelen érettségi bizonyítvánnyal a Pécsi Jogtudományi Egyetemre iratkozott be, ahol 1938. májban jogászdoktorrá avatták és kormányzói aranygyűrűvel jutalmazták. Eleinte Baján járásbíróként, majd törvényszéki bírónak is dolgozott. 1942. aug. 2-án megnősült, feleségül vette Somlay Leona bajai lakost. Házasságából egy leány, Judit született 1944-ben. Dr. Nagy Lórántot 1951. jan. 1-jével a kkh.-i járásbírósg elnökévé nevezték ki, és családjával együtt 1952-ben Kkh.-ra költözött. A járásbírósi elnöki beosztásából egészségének megromlása miatt, saját kérésére felmentették. 1956. jan. 1-től, 1976. febr. 29-én bekövetkezett nyugdíjazásáig ügyvédként működött a városban. Hivatali működése alatt több ízben kitüntették. A numizmatikával feltehetőleg Baján, gimnazista korában ismerkedett meg. Intenzívebben azonban csak Kkh.-ra kerülése után kezdett el vele foglalkozni. Elsősorban az Árpád-házi magyar pénzek és a szlapon pénzek korpuszának vázlatát. A különböző szaklapokban megjelent munkái pénztörténeti vonatkozásúak. Tanulmányai elsősorban Az Érem című újságban jelentek meg. Numizmatikai ismereteit, szakírói munkásságát a Magyar Numizmatikai Társulatban, a Bp-i Éremgyűjtők Egyesületében alapozta meg. 1969-ben alapító tagja volt a Magyar Éremgyűjtők Egyesületének 182-es tagsági számmal. Széleskörű numizmatikai felkészültsége, szervezőkészsége vonzotta a fiatalabb kkh.-i gyűjtőket. *Nagy Lóránt numizmatikai munkái:* Corpus Nummorum Cslavoniae tervezete (Az Érem 1964/27-28, 107. 1964/29-30. 146.); Dalmácia középkori pénzei (Az Érem 1966/37-38. 341.); A Török Birodalom XVI. századbéli boszniai verdejegyei (Az Érem 1969/47-48. 12.); Ottó király hamis dénárjáról (Az Érem 1969/49-50. 4.); Egy kiadatlan szlapon obulus (Az Érem 1971/2.

9.); Két rendhagyó hamisítvány (Az Érem 1972/1. 20.); Ismeretlen szlapon dénártípus? (Az Érem 1975/2. 48.); A CHN III. 66 A számú obulus csegely. (stb.) *Irodalom*: Kispéter Imre: Nagy Lóránt numizmatikai munkássága. (= Halasi Múzeum emlékkönyv.) Kkh., 2000. 447-448. *Kép*: TJM20837.

L.Gy.

Nagy Máté (? - 1724?) főbíró 1723. ápr. 24 - 1724. ápr. 24.? *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I. k. 150.p.

Cs.G.

Nagy Mihály komádi (Szeghalom, ? - ?) református esperes, lelkész. Debrecenben tanult, ahol 1763. ápr. 29-én lépett felsőbb osztályba. 1772-ben Halason volt rektor, majd 1774. júl. 7-től a baseli egyetemen volt. Ezután Nagydorogon lett pap és Tolnaegyházmegyei esperes. *Munkája*: "Istenre bízom magamat..." kezdetű dicséret. *Irodalom*: Szinnyi 9. 1903. 718.

Gy.A.

Nagy Mór (Kkh., 1868. febr. 19. - Kkh., 1928. okt. 20.) dr., ügyvéd. Kiskunhalas város polgármestere 1903. jan. 28. és 1909. jan. 28. között. Sírja a régi református temetőben található. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Nagy Czírok László (Kkh., 1883. aug. 4. - Kkh., 1970. ápr. 6.) néprajzkutató. A halasi református gimnáziumba járt és érettségizett (1893-1901). A jegyzői oklevél megszerzése után különböző vidéki településeken (1901-1918, 1941-1944) és Halason (1919-1941, 1944-1949) köztisztviselőként működött nyugdíjazásáig. A halasi közélet tevékeny résztvevője volt. Többek között

sok kiállítás, rendezvény és a halasi Bokréta szervezése köszönhető neki. Élete utolsó 20 évét teljesen a néprajznak és a múzeumnak szentelte. A kkh-i Thorma János Múzeum vezetője (1951-53), majd munkatársa. Ifjúkorától foglalkozott szülővárosa és annak környéke, a Kiskunság néprajzával, a pásztor- és betyárélettel, a paraszti életmóddal, céhekkel, malmokkal, népi természetismerettel, hiedelmekkel, népszokásokkal, népdalokkal. Kutatómunkája rendkívül szerteágazó volt. Kéziratban maradt munkáit a kkh-i múzeum és a bp-i Néprajzi Múzeum őrzi. Életműve a magyar néprajztudományban is nagy jelentőségű, de Kkh. története és néprajza szempontjából megkerülhetetlen. *Fő művei*: Régi népdalok Kiskunhalasról (Bp., 1952); Pásztorélet a Kiskunságon (Bp.,

1959); Budártúzek mellett. Kiskunsági anekdoták és alakok (Bp., 1963); Betyárélet a Kiskunságon (Bp., 1965). Sírja a régi református temetőben található. Emlékét emléktábla és utca őrzi. *Irodalom*: Zámbo Aurél 1934. 70.; Nagy Szeder István 1936. 101.; Vorák József: Emlékezés N. Cz. L.-ra (Cumania II. Kecskemét, 1974); Magyar Néprajzi Lexikon 1980. 685.; MÉL 1981. 559.; Vorák József - Fekete Dezső: N. Cz. L. (1883-1970) élete és munkája. Kkh., 1983; Tóth Károly: Emlékeim N. Cz. L.-ről (=Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum Emlékkönyv. Kkh., 1999. 27-30.); *Kép*: TJM16846.

Sz.A.

Nagy Kálózi Balázs (Kkh., 1908. márc. 9. - Bp., 1984. aug. 4.) református lelkész, történész. Elemi iskoláit és a gimnáziumot Kkh.-on végezte, teológiát 1926-1930 között Bp.-en tanult. Dömsödön volt segédlelkész, majd Dunaharasztiiban. 1936-ban lelképásztorná választották, 1979-ben nyugalomba vonult. 1934-ben beiratkozott a bp-i tudományegyetem bölcsészettudományi karára, ahol történelmi tanulmányokat folytatott, főleg Mályus Elemér irányítása mellett. 1943-ban Jász-kunsági reformátusok leköltöztetése Bácskába II. József korában. című disszertációjával bölcsészdoktori fokozatot szerzett. Több dolgozata jelent meg egyházi lapokban, a jelentősebbek a *Studia et Acta Ecclesiastica* jubileumi sorozat II és III. kötetében: Károlyi Péter (StAE II. Bp., 1967); Méliusz igehirdetéséről, Méliusz glosszáiból, Károlyi Péter prédikációiból, Alsóindvai Kultsár György postiláiából, Félegyházi Tamás Dogmatikája, Szilvásvárújfalvi Imre pedagógiai intelmei, (StAE III. Bp., 1973). *Irodalom*: Balázs László: Emlékezés N.K.B.-ra. (A Ráday Gyűjtemény Évkönyve IV-V. 1984-1985. Bp., 1986.); MÉL 1994.

V.F.

Nagy Kálózi Sándor (Kkh., 1887. dec. 19. - 1930. aug. 5.) tanár. Szegénysorsú iparoscsalád

gyermek. A gyermekek közül csak ő tanulhatott. A helyi gimnáziumban érettségizett. Tanári oklevelét, mint okleveles testnevelő tanár 1909-ben kapta meg. 1909. szept. -ben kezdte meg tanári munkáját a halasi ref. gimnáziumban. Mivel a tornát a középiskolák tanterve nem sorolta a rendes tantárgyak közé, az melléktananyagként számított, kezdetben ezért nem is tartozott a rendes tanárok közé. Az ellentmondás feloldására a református egyháztanács megemelte a tanórák számát

heti kettőre, s beállították az órarendbe. Ezzel lényegében legalizálták a testnevelő tanár helyét és szerepét a gimnáziumban. Alkalmazásával a testnevelés tárgy szabályozott és szakmailag is rendezett formába került. Egyike volt hazánk legkiválóbb testnevelő tanárainak. Nemcsak néhány kiválóval, mindenkivel foglalkozott. Óráin a teljes rend és fegyelem, de emellett jókedv is uralkodott. 1914. aug.-ban feleségül vette dr. Dobó Menyhért volt gimnáziumi tanár lányát, Erzsébetet. Házasságukból három leánygyermekük született. 1915 őszén önként beállt katonának. A boszniai és az olasz fronton harcolt két és fél éven át több kitüntetéssel is kiérdemelve. 1920-ban összegyűjtötte azok neveit, akik a halasi gimnáziumba jártak és az első világháborúban hősi halált haltak. 1921. szept.-ben emléktáblójukat leleplezték a gimnázium előcsarnokában. Jelentős szerepe volt abban is, hogy 1928. nov. 3-án megalakult az Öregdiákok Szövetsége. A református egyház presbitere, a város választott képviselője is volt. Emlékére „Nagy-Károly Sándor Sportklub” alakult. Emlékét rendezvény őrzi. *Irodalom:* Gimnázium Értesítője 1930-1931.; Kristóf József közlése. *Kép:* TJM 14919. **G.A.**

Nagy Szedes István id. (Kkh., 1876. szept. 8. - Kkh., 1936. okt. 18.), építész, helytörténész. A halasi gimnázium alsó

négy osztálya után Bp-en állami felső építőipariskolát végzett (1897). Szülővárosában, s annak környékén építészként dolgozott. 1903-ban kezdte önálló vállalkozói tevékenységét. Nagyobb építkezései: Takarékpénztár bővítése, Schneider Ignác Utódai cég első

telepe, adóhivatal Kkh-on, Pirtó és Mátéháza vasútállomás. Szerkesztette a Halas című hetilapot (1907-1913). Az első világháborúban mint honvéd százados vett részt. Az 1920-as években elvégezte a városi levéltár rendezését. Mintegy száz cikke jelent meg a Magyarország, Magyarság c. napilapokban, és a Kun-Halás, Kiskunság, Kiskunhalas Helyi Értesítője, Halasi Újság, Jánoshalmi Újság, Felső-Bácska, Kunsági Hírlap (kiskunmajsai), Félégyházi hírlap c. hetilapokban. Kiskunhalas történetének, gazdasági, iskolázási, művelődési adatainak feldolgozásával és térképek kiadásával kiemelkedően fontos munkát végzett, elévülhetetlen érdemeket szerzett. Kiskunhalas egyik legjelentősebb történetírója. *Fő művei:* Kiskunhalas r.t.

város térképe (1:7200) 1909; Halas mezőváros Kovács György féle 1761-es térképe (1:38160) 1920; Adatok Kiskunhalas város történetéhez I-III. (Kkh., 1924-1926.); Kiskunhalas város története oklevéltárral I-IV. (Kkh., 1926, 1935; 1936, 1993.). Sírja a katolikus temetőben található. Emlékét emléktábla és utca őrzi. *Irodalom:* Zámbo Aurél 1934. 70.; Nagy Szedes István 1936. 101-102.; Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 354-355.; MÉL 1969. 281. *Kép:* Zámbo Aurél 1934. 71. **Sz.A.-Sz.S.**

Nagy Szedes István ifj. (Kkh., 1907. márc. 8. - Kkh., 1994. júl. 26.) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1947 augusztusa és 1947 novembere között, 1991-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők és Díszpolgárok című fejezetében.

Nagypál László (Kkh., 1915. márc. 27. - Bp., 1982. aug. 8.) operanékes (tenor, majd bariton),

énektanár. Tanulmányait a bp-i Zeneművészeti Főiskola ének- és operaszakán, Molnár Imre tanárnál végezte 1933-39 között. 1939-73-ig a Magyar Állami Operaház, majd 1959-61-ben a debreceni Csokonai Színház magánénekes. 1976-82 között a jászberényi Palotási János Zeneiskola

énektanára. Az Operaházban Hovanszkij Andrejként debütált, 1964-ig a színház egyik legszebb hangú tenoristájaként működött. Kimagasló muzikalitás és kiművelt énekhang jellemezte szerepléseit. 1964-től nyugdíjazásáig baritonistaként működött. Külföldön is vendégszerepelt az Operaház tagjaként. *Fő szerepei:* Hoffmann (Offenbach: Hoffmann meséi); Pinkerton (Puccini: Pillangókisasszony); Don Carlos (Verdi: címszerep); Hermann (Csajkovszkij: Pique Dame); Belmonte (Mozart: Szóktetés a szerájból); Rodolfo (Puccini: Bohémélet). *Irodalom:* MÉL 1994. 657. *Kép:* TJM 20756. **Sz.A.**

Neel János (Kismarton, 1748 - Kkh., 1780. szept. 9.) plébános. 1772-ben váci káplán, 1776-ban monori plébános lett. 1777-től haláláig Kkh-on volt plébános. A beteges Neel plébános mellett állandóan egy ferencrendi páter működött. Az ő idejében, 1778-ban egészítette ki a városi tanács az 1769-ben keletkezett első katolikus temetőt 1290 négyzetőltre. *Irodalom:* Nagy Szedes István 1936. 13. **Gy.A.**

Németh Buhin Lajos (Kkh. - Fehértó - puszta, 1907. jan. 12. - Kkh., 2000. jan. 13.) amatőr festő. Eredetileg ipari iskolát végzett, de élete folyamán több szakmában szerzett oklevelet (molnár, gépész-kovács, lánghegesztő, malomgépész, cséplő-gépkezelő, vaseszetergályos stb.) Már tanonc idejében kitűnt rajz tehetségével és művészetek iránti érdeklődésével. Az alkotó művészetek iránti fogékonyság egész életét végigkíséri. Hallásból hegedülni tanult, fotókat készített Halas nevezetes szobraitól, épületeiről, kirándulóhelyeiről. Már fiatal korában megpróbálkozott grafikai vázlatok készítésével, és olajképek festésével is. Művészi példaképe Munkácsy Mihály és Francisco Goya volt. Képeiket többször lemásolta. A harmincas évek közepén megházasodott, és mintegy négy évtizedre abbahagyta a művészi célú olajképek festését. 1976-tól újra alkotni kezdett és az 1927-ben keletkezett kunfehértó-pusztai családi szelmlalmot ábrázoló olajképét több példányban lemásolta. Ezek egyikét 2001-ben a család a Halas Galériának ajándékozta, míg az eredeti képet a Thorma János Múzeum kapta meg. Önálló rajzain és festményein realiztikus felfogásban örökítette meg a Halas környéki tájat. Portréi, virágcsendéletei hasonló felfogásban készültek. Kiállítás: Közösségek Háza (Kkh., 2000). Sírja az új református temetőben található. *Irodalom:* Németh Buhin testvérek: id. Németh Buhin Lajosra emlékezünk (Halasi Tükör, 2000)

Sz.K.

Németh Ferenc (Zádor, 1811. - 1876.) református lelkész. Apja Németh Ferenc néptanító volt. Tanulmányait Halason kezdte, majd Debrecenben folytatta, ahol a hittani szakot végezte el. 1836-ban Vörösmarton lett rektor. 1840-ben Magyarújfaluban segédlelkész, majd 1842-ben rendes lelkész lett. 1846-ban Hobol, 1863-ban pedig Dombó választotta meg papjának. 1874-ben vonult nyugdíjba. Kéziratban mintegy négy kötetre terjedő egyházi beszéde és egy kötetnyi költeménye maradt ránk. *Munkája:* Keresztény imakönyv magányos isteni tiszteletr (Nagykanizsa, 1853). *Irodalom:* Szinyei 9. 1903. 913.

Gy.A.

Németh Márton (Nemesládony, 1910. nov. 8. - Pécs, 1986. júl. 11.) kertész-mérnök, szőlész, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa. Kertészeti tanulmányait 1933-ban a Kertészeti Tanintézetben, míg a szőlészetet a Felsőbb Szőlő és Borgazdasági Tanfolyamon végezte ugyanebben az évben. Olasz tanulmányút után 1937 és 1940 között Kkh.-on a Gyümölcsstermesztők Országos Egyesületének intézője, majd 1949-ig a Somogy vármegyei Hegyközségi Tanács titkára, 1949-től 1973-ig - nyugállományba vonulásáig - a Pécsi

Szőlészeti Kísérleti Telep vezetője volt. 1973-ban a mezőgazdasági tudományok kandidátusa lett. 218 borszőlőfajtából álló gyűjteményt létesített, s így biztosította a régi fajták fennmaradását, illetve azok természetesi értékeinek vizsgálatát. Elkötelezett híve volt a klónszelekciós nemesítésnek. Kiemelkedő ampelográfiai munkásság eredményeként három kötetben adta ki *Ampelográfiai Album*-át, amely nemzetközileg is komoly elismerést nyert. Másfél évtizedes kutató munkájából született meg a Borszőlőfajták határozó kulcsa, amely az azonosítást a növényfejlődés különböző időszakában segíti elő. Munkásságát Mathiász János emlékéremmel ismerték el. *Fő művei:* Borszőlőfajták határozókulcsa (Bp., 1966); A szőlő (Hegedűs Ábellel, Kozma Pállal, Bp., 1966); *Ampelográfiai Album* (1-3. kötet Bp., 1967, 1970, 1975). *Irodalom:* MÉL 1994. 669.

Gy.A.

Odry Lehel (Nemesmilitics, 1837. nov. 30. - Arad, 1920. febr. 5.) énekművész. Iskoláit a pécsi katonai nevelőintézetben, később Halason, majd Baján végezte. Ezután Pesten vaskereskedőnek, majd Bécsben könyvelőnek készült. Érces hangjával baráti körben nagy feltűnést keltett, ezért énekelni is megtanult. 1858. okt. 8-án lett színész Molnár György színigazgató társulatában. 1863. jan.-ban a Nemzeti Színházhoz szerződött mint karénekes. A következő évben már Bellini Norma című operájának Oroveso szerepében aratott szép sikert. 1884-ben az Operaház tagja lett. *Művei:* Az életből és a színpadról. Két kötetben. (Bp. 1875.); Brankovics György. Daljáték négy felv. Zene: Erkel Ferenc, szöveg: Obernyik Károly drámája után Ormai Ferenc és Odry Lehel. (Bp. 1875., Nemzeti Színház Könyvtára 82.) Bemutató: 1874. máj. 20. - Nemzeti Színház; Piros Panna. Énekes népszínmű három felv. (Bp. 1877., Nemzeti Színház Könyvtára 8.); Az ének- és játékmester. (Újpest, 1893.) *Irodalom:* Szinyei József: IX. 1903.

H.E.

Orbán Ferenc (1857. júl. 1. - 1942. aug. 27.) népköltő, birtokos. Édesapja Orbán Ferenc, édesanyja Dömötör Judit. 1880. november 9-én vette feleségül Thorma Zsuzsannát, akivel Balataszálláson gazdálkodtak. Verses füzete a Néprajzi Múzeumban található. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 180-181.

Gy.A.

Orbán István (Kkh., 1939. aug. 28. - Kkh., 1994. ápr. 20.) Fa- és Építőipari Szövetkezet elnöke. 1989-ben Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében.

Orsai (Spühler) Vilmos (? - ?) főbíró 1855. ápr. 30.-1861. jan. 10., 1862. febr. 8.-1866. márc.

10. Főjegyző 1851. máj. 4.-1855. máj. 1., 1866. márc. 10. - 1867. ápr. 28., 1869. jan. 1. - 1872. febr. (helyettes főjegyző). Második aljegyző 1849. ápr. 18.-1850. febr. 23. 1861. jan. 10-én bejelentette, hogy 1849. máj. 3-án a magyar belügyminiszter által megengedett, de az abszolút uralom alatt érvénytelennek nyilvánított Orsai nevet a maga és a családja számára visszafoglalta. *Forrás:* BKML Kh. V.244.c. XLIX. k. 68. p., V.244.a. 1862. 1. p.; Nagy Szeder István 1936. 343-344.; Nagy Szeder István: Adatok Kkh. város történetéhez II. 1993. 163.

Cs.G.

Oszlányi Kornél (Kaposvár, 1893. szept. 25. - Cleveland, 1960. nov. 16.) vitéz, vezérőrnagy. A

kassai hadapród iskolát végezte el (1907-1911). 1911-ben került az 52. gyalogezredhez. Ennek soraiban harcolt minden fronton az I. világháborúban. Súlyos sebesülést is szenvedett (Szerbia, 1914). Egy hőstettéért (Galícia, 1917) tiszti arany vitézségi éremmel tüntették ki. Az összeomláskor (olasz hadszíntér, 1918. okt.) egységét zárt rendben hazahozta. A világháborút főhadnagyi rangban fejezte be. Közben ezrede főzászlóalja székhelyén két és fél évi jegyesség után 1919-ben feleségül vette a halasi Farkas Ilonát. 25 éven keresztül minden évben heteket, hónapokat töltött itt. Idős korában így nyilatkozott: „Kedvesebb hely Halasnál számomra ma sincsen.” „Ez a város még a szülővárosomnál is többet jelent.” 1923-1927 között a Ludovika Akadémián oktatótiszt. 1925-ben vitézzé avatták. 1927-1936 között a Honvédelmi Minisztériumban volt különböző beosztásokban. 1936. aug. 1. - 1940. febr. 29. között Halason a Balogh Ádám 4. honvéd kerékpáros zászlóalj parancsnoka, mint alezredes. A II. világháborúban, a magyar hadbalépés idején ezredes volt. A Don-kanyarba küldött 2. magyar hadseregben 1942. nov. 15-től a 9. könnyűhadosztály parancsnoka. 1943. jan.-ban a szovjet áttörés után „az utóvédék utóvédjeként” fedezte hadosztályával a visszavonulást. Közben két sebesülést is elszenvedett. A Don-kanyarban nyújtott katonai teljesítményéért 1944. jan. 24-én megkapta a Katonai Mária Terézia Rend lovagkeresztjét, a legmagasabb tiszti kitüntetést. (Egyetlenként a II. világháborúban.) 1943-ban vezérőrnaggyá léptették elő. 1944. ápr. 15-től a 10. gyalogos hadosztály parancsnoka. A Szálasi puccs után nem esküdött fel

az új vezetésre (beteget jelentett). A háború végén amerikai fogságba esett (1945-1946), majd a Német Szövetségi Köztársaságban (1946-1951), 1951-től az Amerikai Egyesült Államokban élt haláláig. 1993. júl. 15-én posztumusz altábornaggyá léptették elő. *Irodalom:* Hermann Róbert - Somogyi Győző: Magyar Hősök arcképcsarnoka. Bp. 1996.; Szakály Sándor: A magyar katonai felső vezetés 1938-1945. Bp., 2002. 262.; TJM 20807. *Kép:* TJM 19478.

Sz.A.

Örkényi Strasser István (Szentes, 1911. febr. 6. - Kkh., 1944. okt. 11.) szobrász. A Képzőművészeti Főiskolán Sidló Ferenc tanítványa volt. 1940-ben állította ki először a Múcsarnokban műveit. Zsánerszobrokat (Kolduslány, Beteg leányka, Anya gyermekével stb.), plaketteket mintázott. Szimbolikus és biblikus témájú szobrait az expresszivitás jellemzi. Portréit leegyszerűsített formákkal mintázta. Emlékkiállítását 1947-ben rendezték meg. Műveinek egy része a Magyar Nemzeti Galériában, a Zsidómúzeumban, és a Magyar Nemzeti Múzeum Legújabbkori Történeti Múzeumban található. A fasizmus áldozataként pusztult el. Emléktáblája 115 társa nevével együtt ma a bp-i Kozma utcai temetőben olvasható. *Irodalom:* Művészeti lexikon III. (1966); Bakos Ágnes: Holocaust Európában Holocaust Kiskunhalason (=Szakál Aurél szerk.: Legyen világhíresség. Kkh. 2001.)

Sz.K.

Paczolay Győző (Kismánya, 1886. aug. 5. - Kkh., 1947) tanító, a Felsővárosi Elemi Népiskola első igazgatója. A tanítóképzőt Léván végezte, 1890-ben képesítőzött. Első munkahelye Udvard községben volt. 1892. jan. 3-án lett segédtanító Kkh.-on a községi iskolában. Rendes tanítóvá 1894. szept. 16-án választották meg. Kezdetben a 3. fiúosztály, később az 5. fiúosztály tanítója volt. 1912. szept.-ben a Felsővárosi Állami Elemi Népiskola igazgatója lett. Legfontosabb feladata az akkor felépült iskola beindítása, tantesületének kialakítása volt. Az igazgatási feladatokat osztálytanítói munkája mellett látta el. Az iskolavezetői feladatkört 1931. szept.-ig látta el. Győző nevű fiából hivatalnok, Istvánból református lelkész lett. Csendes, szerény, feltűnni nem vágyó, puritán, egyszerű életet élő, becsületos és pontos ember volt. Összesen 42 tanéven át szolgált az oktatás ügyét, ebből 20 évet igazgatóként.

A régi református temetőben levő családi sírboltban nyugszik. *Forrás:* Gszelmann Ádám: A Felsővárosi Általános Iskola története. Kkh., 1997. *Kép:* Gszelmann Ádám: Elemi oktatás Kiskunhalason. 1998. 97. **G.Á.**

Paczolay István (Kkh., 1906. jan. 6. - 1998. júl. 24.) ref. vallásnár, lelkész. Vallásnár a Szilády Ref. Gimnáziumban 1929-1951-ig, gyülekezeti lelkész 1958-tól. Édesapja Paczolay Győző tanító volt. Tanulmányait a kkh-i Szilády Gimnáziumban, majd a bp-i Ref. Teológián végezte. Segédlelkészként Harkányban, Nagykőrösön szolgált, majd 1929-ben a Szilády gimnázium vallásnárává választották. Itt működött 1951-ig, majd 1958-tól a halasi ref. gyülekezet lelkipásztori tisztségét töltötte be. A gimnáziumban a vallásnevelés mellett sokirányú ifjúsági munkát végzett: vezette a Bethlen Gábor Kör, rendszeresítette a diákok számára az évenként tartott Csendes Napok-at, az SDG (Soli Deo Gloria) kollégium vezetője volt, cserkészisztségeként részt vett a cserkészmunkában, később ő lett a cserkészcsapat parancsnoka, a Kecskeméti Egyházkerület több ref. gimnáziumában iskolalátogató körlelkész volt. Meghatározó szerepet töltött be a diákokon kívüli ifjúsági szervezet, a KIE (Keresztény Ifjúsági Egyesület) helyi megszervezésében, melynek elnöke volt annak megszüntetéséig. Mint ilyen konferenciákat, nyári táborozásokat, népfőiskolai tanfolyamokat szervezett, kerékpártúrákat vezetett. Részt vett az 1939. évi nemzetközi KIE konferencia Halason tartott gyűlésének szervezésében, 1943-ban a KIE háromhetes népfőiskolai tanfolyamának vezetésében, megszervezte az 1944. márc.-i népfőiskolai tanfolyamot. 1943-44-ben a Ref. Polg. Leányiskola megbízott igazgatója volt. Iskolán kívüli tisztségei: presbiter, a Ref. Kör alelnöke, a Diákszövetség Háznagya, a halasi Külmisziói Csoport vezetője, a városi Szegényügyi Bizottság, a csipkeházi, a városi Óvodai Bizottság tagja. Városi képviselő, Népművelési Bizottsági tag. 1939-ben házasságot kötött Szinay Erzsébet ref. polg. leányiskolai tanárnővel. Két gyermekük született: Márta és István. 1958-ban a halasi gyülekezet lelkészévé hívták meg, nyugdíjazásáig itt szolgált, de még azon túl is részt vett az egyházi életben, kisegítőként. Lelkészi szolgálatának kiemelkedő része volt a tanyai isten-

tiszteletek tartása, a halasi tanyavilág 17 települését látogatva, ahová kerékpáron járt ki. Több cikke jelent meg egyházi, ifjúsági, helyi lapokban. Volt tanítványai szeretették, öreg koráig tartották vele a kapcsolatot, nemcsak az a mintegy 30 fő, akik a lelkészi pályát választották az ő hatására. Életútját az Istenbe vetett hit és az emberek iránti szeretet jellemezte. 93 éves korában halt meg. Sírja a régi református temetőben található. *Cikkei:* Mi Utunk. ifj. lap. 1937. okt. 7-10.; Magvető c. Délvidéki Ref. Lap 1942. aug. 9-10. *Irodalom:* Gimnáziumi Értesítő 1930-40.; Polgári Leányiskola Értesítője 1943-44.; Kovács Bálint: Népfőiskolák (Püski kiadás, 1994. 83., 85.); Halasi Tükör 1997. febr. 19. *Kép:* TJM 20753. **D.M.**

Pajor Ödön (Kiskunmajsa, 1879. jún. 28. - Bp. 1936. okt. 24.) színész, bariton énekes. A halasi gimnáziumnak 1891-től volt tanulója. Középfőiskolai tanulmányainak befejezése után a zeneakadémiára iratkozott be, ahol operaénekesi diplomát szerzett. Pályáját Kolozsváron kezdte 1906-ban, majd 1911. dec. 7-én a bp-i Népepera nyitólőadásán a Quo vadisban Chilon szerepében mutatkozott be. *Irodalom:* Zámbo Aurél 1934.; Magyar színművészeti lexikon. é. n. 3. **H.E.**

Pálffy János erdődi (Vöröskő, 1663. aug. 20. - Pozsony, 1751. márc. 24.) gróf, nádor, tábornagy. 1677-1679-ben Bécsben és Pármában tanult. Harcolt Érsekújvár ostromában, Bécs védelmében, a párkányi és az esztergomi csatában (1683), Visegrád, Vác, Buda ostromában (1684), Buda visszafoglalásánál (1686). 1688-ban Lotharingiai Károly herceg főhadsege, 1689-től a magyar lovasezred ezredese és parancsnoka, 1698-1701 között a franciák ellen harcolt a Rajna mentén. 1700-ban altábornaggyá léptették elő. 1703-tól a császári sereg legskikeresebb hadvezéréként II. Rákóczi Ferenc ellen harcolt. 1704-ben horvát-dalmát és szlavón bán, valamint lovassági tábornok lett. 1710 elején a felső-magyarországi hadak, összességében az egész császári hadsereg főparancsnoka. 1710. nov.-ben a báró Károlyi Sándornak írt magánlevelével béketárgyalási ajánlatot tett a kurucoknak, dec.-ben a király teljhatalommal ruházta fel a tárgyalásokra. Pálffy János képviselte az udvart a Rákóczi szabadságharcot lezáró szatmári megegyezés aláírásánál 1711. ápr. 30-án. Nem használta ki a királyi haderő főlnyét, mert

tiszteletek tartása, a halasi tanyavilág 17 települését látogatva, ahová kerékpáron járt ki. Több cikke jelent meg egyházi, ifjúsági, helyi lapokban. Volt tanítványai szeretették, öreg koráig tartották vele a kapcsolatot, nemcsak az a mintegy 30 fő, akik a lelkészi pályát választották az ő hatására. Életútját az Istenbe vetett hit és az emberek iránti szeretet jellemezte. 93 éves korában halt meg. Sírja a régi református temetőben található. *Cikkei:* Mi Utunk. ifj. lap. 1937. okt. 7-10.; Magvető c. Délvidéki Ref. Lap 1942. aug. 9-10. *Irodalom:* Gimnáziumi Értesítő 1930-40.; Polgári Leányiskola Értesítője 1943-44.; Kovács Bálint: Népfőiskolák (Püski kiadás, 1994. 83., 85.); Halasi Tükör 1997. febr. 19. *Kép:* TJM 20753. **D.M.**

Pajor Ödön (Kiskunmajsa, 1879. jún. 28. - Bp. 1936. okt. 24.) színész, bariton énekes. A halasi gimnáziumnak 1891-től volt tanulója. Középfőiskolai tanulmányainak befejezése után a zeneakadémiára iratkozott be, ahol operaénekesi diplomát szerzett. Pályáját Kolozsváron kezdte 1906-ban, majd 1911. dec. 7-én a bp-i Népepera nyitólőadásán a Quo vadisban Chilon szerepében mutatkozott be. *Irodalom:* Zámbo Aurél 1934.; Magyar színművészeti lexikon. é. n. 3. **H.E.**

Pálffy János erdődi (Vöröskő, 1663. aug. 20. - Pozsony, 1751. márc. 24.) gróf, nádor, tábornagy.

1677-1679-ben Bécsben és Pármában tanult. Harcolt Érsekújvár ostromában, Bécs védelmében, a párkányi és az esztergomi csatában (1683), Visegrád, Vác, Buda ostromában (1684), Buda visszafoglalásánál (1686). 1688-ban Lotharingiai Károly herceg főhadsege, 1689-től a magyar lovasezred ezredese és parancsnoka, 1698-1701 között a franciák ellen harcolt a Rajna mentén. 1700-ban altábornaggyá léptették elő. 1703-tól a császári sereg legskikeresebb hadvezéréként II. Rákóczi Ferenc ellen harcolt. 1704-ben horvát-dalmát és szlavón bán, valamint lovassági tábornok lett. 1710 elején a felső-magyarországi hadak, összességében az egész császári hadsereg főparancsnoka. 1710. nov.-ben a báró Károlyi Sándornak írt magánlevelével béketárgyalási ajánlatot tett a kurucoknak, dec.-ben a király teljhatalommal ruházta fel a tárgyalásokra. Pálffy János képviselte az udvart a Rákóczi szabadságharcot lezáró szatmári megegyezés aláírásánál 1711. ápr. 30-án. Nem használta ki a királyi haderő főlnyét, mert

őszintén békét akart. A török elleni 1716-1717. évi háborúban a lovasság parancsnokaként vett részt. 1722-ben aktívan támogatta a Habsburg-ház nőági örökösödését biztosító Pragmatika Sanctio elfogadását a magyar országgyűléssel. 1724-ben az akkor felállított Helytartótanács tanácsosa lett. 1731-től országbíró, a Hétszemélyes Tábla bírja. 1740-ben az Aranygyapjas-rend lovagja lett, udvari tanácsossá nevezték ki. 1741-ben királyi helytartó, nádor, a kunok bírja. 1742-től a magyarországi császári hadak fővezére volt. 1745-ben jelentős része volt az udvar és a Jászkunság közötti tárgyalásokban, Mária Terézia redemptioról szóló 1745. máj. 6-án kelt rendeletének megszületésében. Ezt jól mutatja, hogy a Jászkunság egyesített címerében a Pálffy címer is szerepel. Pálffy János nádort a pozsonyi családi sírboltban temették el. *Irodalom:* Markó László: A magyar állam föméltségei. Bp., 2000. 236-237.; *Kép:* Szakál Aurél szerk.: Jászkun redemptio. Emlékkönyv a jászkun redemptio 250. évfordulójára. Kiskunhalas, 1995. 18.

Sz.A.

Pályi Práger Márton, (1892. máj. 14. - Bp., 1961. szept. 18.) orvos, higiénikus. Középiskolai tanulmányait a halasi gimnáziumban végezte, diplomát a bp-i orvosi egyetemen szerzett. 1918-1945 között a pesti munkáskerületekben volt körzeti orvos. 1925-től felelős szerkesztője volt az Egészségvédelem, 1927-től társszerkesztője A Szeretet Lapja és a Munkaügyi Szemle című folyóiratnak. Közel száz értekezésben, illetve brossúrában igyekezett a munkásokat és a munkaadókat felvilágosítani a különböző munkahelyi ártalmakról, azok megelőzéséről. 1946-ban gyakorlati iparegészségtan tárgykörből egyetemi magántanárrá habilitálták. 1946-1949-ben az Iparügyi Minisztériumban az új iparfelügyeletet vezette minisztériumi tanácsosi rangban. 1949-től főleg ipari tanulókat képző iskolák, intézmények és otthonok háziorsosa volt. Fő érdeme a kevés munkást foglalkoztató kisüzemek és műhelyek egészségügyének és biztonságának felmérése, javítási lehetőségek kidolgozása. *Művei:* Az asztalosipar egészségügye (Bp. 1942); Alkoholizmus. Okai, megelőzése, gyógyítása (Bp. 1944); Ipari munkásvédelem. Iparegészségügyi vezérfonal munkavállalók részére (Szakasits Antallal, Bp. 1946); Gyakorlati iparegészségtan (szerk. Szakasits Antallal, Bp. 1946) *Irodalom:* Nagy Szedor István 1936. 102.; MÉL 1981. 3.

H.E.

Pallya János (? - ?) iskolamester volt Halason. Kéziratok munkája: Szomorú halotti oratóija nemes Hérpai Mária felett. (Másolta Kutasy Mi-

hály, 1768. júl. 1.) *Irodalom:* Szinnyei 10. 1905. 208.

Gy.A.

Pándy Lajos (Bp., 1895. aug. 18. - Bp., 1957. okt. 31.) festőművész. A Képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károlynál és Réti Istvánnál tanult. 1922-ben a Nemzeti Szalonban, 1923-ban az Ernst Múzeumban volt kollektív kiállítása. Ő készítette a bp-i Kárpátia étterem és a szentendrei római katolikus templom freskóit. A római iskola stílusa hatott rá. Kkh.-ra Berki Andor meghívására látogatott az 1940-es években, ahol több portré megrendelést kapott. Itt festette a Fero juhász c. képét, valamint Berki Andort kun nemzetségfőnek öltözve és Farkas Elek, Halász D. Sándor, Szilády Áron arcképét. (TJM és Szilády Áron Gimnázium gyűjteményében található.) *Irodalom:* Művészeti lexikon III. (1966); Magyar Festők és grafikusok adattára (Szeged, 1988.); Berki Viola képrő művészete (szerk: Furkó Zoltán), Bp., 1998.

Sz.K.

Pap Gyula (? - ?) református gimnáziumi tanár Halason. Cikke: Egy pár vonás a rajzolás mibenlétéről In: A Kis-kun-halasi Ref. Gymnasium Értesítője (Kkh., 1881). *Irodalom:* Szinnyei 10. 1905. 289.

Gy.A.

Pap Sándor (? - ?) főbíró 1848. jún. 2. - 1849. júl. 29. (okt. 24.) A Cs. Királyi 3. Hadtest biztosa júl. 29-én helyette nevezte ki Füzik Pált főbírónak (Halasról megszöktek). Gyengélkedése miatt okt. 24-én hivatalosan is lemondott levélben. *Forrás:* BKML Kh. V.201.b. Mm 228 No. 45. V244.c. XLI. k. 55.p., 240.p.; Iványosi-Szabó Tibor szerk.: A mai Bács-Kiskun megye az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején. Kecskemét, 1988. 468.

Cs.G.

Pápay Mihály (18. század) orvos. Halas város első főorvosa 1779-től. Kéziratban maradt műve a városi levéltárban: Observationes Phisico mechanicae de Mortuis ac Noxiis hung. Meridionalis Paludibus corrigedis, tripicique earundem utilitate. *Irodalom:* Toth János 1861. 34.; Nagy Szedor István 1936. 102.

Sz.A.

Papp Ádám (Csongrád, 1907. febr. 2. - Jászszentlászló, 1987. máj. 1.) földigénylő bizottság elnöke. Kiskunhalas város tanácselnöke 1952. nov. 19. és 1954. nov. 1. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Papp Károly (Kisharta, 1832. okt. 31. - Bp., 1903) református lelkész. Iskoláit Dunapatajon, Halason és Kecskeméten végezte. 1856-ban nevelőnek ment Nógrád megyébe, közben magánúton elvégezte a negyedik osztályt a kecskeméti iskola teológia szakán. 1856 őszétől külföldön tanult, egy tanévet a hallei és az utrechti egyetemen töltött.

Hazatérve előbb Nagykerősön, 1859-től Kecskeméten volt káplán, majd 1860-tól Halason tanár. 1862-től Pesten káplán és segédtanár, majd ugyanott 1863-ban teológia tanár volt. 1863 őszén házasságot kötött Török Pál püspök leányával. 1864-ben megromlott egészsége miatt vidékre költözött. Loskón, majd 1874-től Szigetszentmiklóson, 1884-től pedig haláláig Pesten volt lelkész. A Dunamelléki Egyházkerületnek tanácsbírája, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak választmányi tagja volt. A legkiválóbb egyházi szónokok közé tartozott. Cikkeket irt különböző egyházi és tanügyi lapokba. 1893-1894-ben társszerkesztője volt a *Kalászkod* az életnek kenyeréhez című lapnak. *Munkái*: Egyházi beszéd (Bp., 1875); Bibliai történetek az Ó- és Új- Testamentumból (Kecskemét, 1877); Esti harang, vagy újabb keresztény tanítások (Bp., 1878); Ünnepi és alkalmi prédikációk (Bp., 1889); A vándor útja Istenhez (Bp., 1892); Az életről és a halálról a természeti és lelki világban (Bp., 1893). *Irodalom*: Színnyei 10. 1905. 330-332.; Nagy Szeder István 1936. 102.

Gy.A.

Papp Lajos (Kkh., 1886. jan. 9. - Kolozsvár, 1963. máj. 22.) festő, grafikus. Középkorai tanulmányait a kkh.-i Református Gimnáziumban végezte, rajztanára az édesapja kollégája, Dékány Árpád volt. Ezt követően művészeti tanulmányokat folytatott Bp.-en a Képzőművészeti Főiskolán (1904-08) és Stuttgartban (1909-11). Főleg litográfiai és rézkarccal foglalkozott és a könyvnyomtatásos és foltmaratásos rézkarccal nemzetközileg is elismert képviselője volt. 1912-ben a Nemzeti Szalonban egyik művét ezüstéremmel jutalmazták, de a következő évben díjat nyert a Műcsarnok tavaszi tárlatán, majd a Nemzeti Szalon kiállításán is (vallás- és közoktatásügyi miniszter díja). Ezt követően is számtalan elismerésben részesült. Az első világháború utolsó éveiben Stuttgartból Münchenbe költözött, majd 1918-ban váratlanul hazatért. Kolozsvárot telepedett le, ahol az Állami Fa- és Fémiskolában szabadkézi- és díszítőrajzot, ábrázoló mértant tanított. Itt 1923-ban egyéni kiállításra mutatkozott be, amelyen nagy szakmai- és közönségsikert arat. Ezt követően azonban élete hátralevő negyven évében elvtelve vesz részt kiállításokon. Művészi tevékenységét sejtetően azért zárta le alkotóereje teljében, mert az általa művelt, és a Kelet-Európában még újdonságszámába menő, egyedi nyomatokat nehezen fogadta el a környezete. Nem így az alkalmazott grafikát. A huszas években Kolozsvárotól számtalan plakát, reklámkiadvány fűződik nevéhez. Papp Lajosnak az angol rézkarcoló iskolára emlékeztető lapjai

közül néhány a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében, a Stuttgarti Képtárban és a Kolozsvári Művészeti Múzeumban található. Szülővárosát és népét több rézkarcon, festményen örökítette meg (Halasi Vásártér, 1912; Kunsági cigánylányok). *Irodalom*: Murádin Jenő: Papp Lajos grafikusművész. (=Halasi Múzeum emlékkönyv. Kkh., 1999); Magyar Festők és grafikusok adattára. Szeged, 1988.; Művészeti Lexikon 1967. 697.

Sz.K.

Papp László (Hajdúszoboszló, 1903. szept. 25. - Bp., 1973. máj. 22.) régész, néprajzkutató. Iskoláit Pécsen kezdte, később Kiskunfélegyházára költöztek. Kecskeméten érettségizett, ezután a szegedi egyetemen jogi diplomát szerzett, majd néprajzi, régészeti és művészettörténeti tanulmányait követően a szegedi tudományegyetemen bölcsészdoktori oklevelet kapott. Tanulmányai mellett 1923-tól a kecskeméti múzeum apidíjasaként dolgozott, 1927-ben kinevezték tiszteletbeli múzeum- és könyvtárórré. Elsősorban a középkori régészet és a történeti néprajz érdekelte. Részt vett a Kecskemét környéki középkori települések feltárásában. Tanulmányai főként a népi viselettörténetről és az alföldi tanyai települések kialakulásáról jelentek meg. Eredményei A magyarság néprajza c. összefoglaló munkába és Szabó Kálmán: Az alföldi magyar nép művelődéstörténeti emlékei c. könyvébe is beépültek. 1931-ben megélhetési okokból megvált a múzeumtól és mint jogász kereste kenyerét egészen 1958-ig. 1936-ban a kesztelyi Balatoni Múzeumban kapott rövid időre állást. 1937-ben ügyvédi irodát nyitott Bp.-en. 1938-1943 között a Táj- és Néprajzkutató Intézet és az egyetemi Néprajzi Intézet köré csoportosult néprajzkutatók és jogtörténészek társaságában részt vett a népi jogélet kutatásának megindításában. Része volt a Györfly Kollégium létrehozásában. Mivel a Magyar Ügyvédi Kamara választmányi tagja és a Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesületének titkára volt, 1945 után sem jogásként sem muzeológusként nem alkalmazták. 1955-ig a Dohányjövődék Nikotex üzeménél tisztviselőként dolgozott. 1958-ban törölték az ügyvédek névjegyzékéről. (Ezt 1967-ben hatálytalanították.) 1958-tól a pécsi Janus Pannonius Múzeum régésze, majd igazgatója volt. Nevéhez fűződik a mohácsi csatamező első eredményes régészeti kutatása, a tömegsírok feltárása. 1964-ben vonult nyugdíjba, de régészeti munkáját tovább folytatta. A Pécsen megjelenő Janus Pannonius Múzeum Évkönyve szerkesztője volt (1962, 1963, 1964) *Művei*: A keresztény egyházi élet első nyomai és középkori emlékei Kecskeméten (Kecskemét,

1929); A kecskeméti tanyatelepülés kialakulása (Szeged, 1936); Kiskunhalas népi jogélete (Bp. 1941.); Vezérfonal a magyar népi jogélet kutatásához (Bp. 1948.). *Irodalom*: Kiss A.: L. P. (Acta Archeol. Hung. 1974.); Magyar Néprajzi Lexikon.

H.E.

Paprika Antal (Kkh., 1881. máj. 9.-Kkh., 1919. aug. 9.) ügyvéd, szociáldemokrata politikus.

1899-ben érettségizett a halasi gimnáziumban, majd jogot tanult. 1914 előtt ügyvéd volt Kkh-on. Az első világháborúban megsebesült és orosz hadifogságba került, ott ismerkedett meg a szocializmus eszméivel. Az 1918. évi polgári demokratikus forradalom előtt, szept. első felében tért ha-

za a hadifogságból. Tevékenyen bekapcsolódott a város politikai életébe. A nov. 3-án megalakult munkástanács tagja, titkára és dec.-ben a közéleti hívatás vezetője lett. A tanácsköztársaság megalakulása után rövid ideig tagja volt a város vezetését átvevő öttagú direktóriumnak, ahol ugyanezt a feladatot látta el. A román csapatok bevonulása után elfogták és Reketyepusztán egy kukoricásban lötték le és ott földelték el. Sirja az új református temetőben található. Emlékét emléktábla és utca őrzi. *Irodalom*: Kiskun-Halasi Helyi Értesítője 1919.; "Küzdünk hiven a forradalomért 1980.; *Kép*: Janó Ákos 1965. 194.

H.E.

Pásith Antal (? - ?) főbíró 1866. márc. 10.-1867. febr. 23. *Forrás*: BKML Kh. V.244.a. 1866. l.p.

Cs.G.

Pásith István (? - ?) főbíró 1740. ápr. 24. - 1741. ápr. 24., 1750. jan. 1.-1751. jan. 1., 1753. júl. 1.-1753. dec. 31. 1750-ben készül el a templom Nagyharangja. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. 150.p., 8.p.

Cs.G.

Pataky Dezső (Áporka, 1872. május 25 - Kkh., 1937. május 1.) ref. lelkész, tanár és gimnáziumi igazgató. A középiskolát Kunszentmiklóson, illetve Kkh.-on végezte el, a teológiát és az egyetemet Bp.-en. 1894-96 között Ráckevén, 1896-99-ben Kkh.-on volt segédlelkész, ezt követően 1911-ig gimnáziumi történelem tanár, utána 1924-ig igazgató, Szilády Áron halála után 1934-ig pedig a ref. egyházközség lelkésze volt. Állandóan meghatározható odaadással, pedagógusi áhitattal csüngött szeretett iskoláján, melynek múltját nyomozva, buzgalommal igyekezett felkutatni a legkisebb rávonatkozó adatait is. Gondos, körültekintő igaz-

gatása alatt az iskola tovább virágzott és fejlődött, vonzóköre egyre növekedett. Mint igazgató, példás rendtartással, lanckadatlan buzgalommal és kartársi együttérzéssel járt el felelős tisztségben. Sirja a régi református temetőben található. *Irodalom*: Nagy-Szedes István 1936. 102.-103.; Gulyás

Sándor: P.D. Gimnáziumi Értesítő 1837/1938.

Kép: TJMF1857.

L.L.

Paulovics István (Kiskörös, 1877 - Kkh., 1937. ápr. 4.) dr., tudós, művelt tanár, irodalomtörténész. A család nehéz körülmények között élt, ezért kezdetben a gyakorlati életpálya felé indult. Összevontan végezte el a gimnázium különböző évfolyamait a halasi református gimnáziumban, mégis jelesen érettségizett. Egyetemi tanulmányait Bp.-en, Lipcsében és Jénában végezte, ahol tanári oklevele mellett doktori címet is nyert. Végzés után Selmecebányán az evangélikus gimnáziumban kezdett dolgozni, s ott működött 1903-1919 között. Tanári munkája mellett élénk tudományos tevékenységet is folytatott, de hírlapíróként is jelentős volt szerepe. Több értekezést írt az irodalomtörténet köreiből. Reviczky Gyuláról monográfiát írt. Száznál több cikke jelent meg az általa szerkesztett Selmecebányai Hírlapban. Pályáját a kényszerű menekülés kettétörte. Az első világháborút követő összeomlás után a megszálló csehek előbb bebörtönözték s azután kiutasították. 1919 őszén került Kkh.-ra, a református gimnáziumba. Hat esztendő telt el ebben az intézményben. 1924-ben nyugdíjba vonult. Utolsó útján a gimnázium kapujában búcsúztatták. Az iskola igazgatója beszédében emlékeztetett arra, hogy „halála nemcsak az iskola, az egész magyar irodalomtörténet vesztesége is.” *Forrás*: Gimnáziumi Értesítő 1936-1937.

G.Á.

Payr Egon (Bp., 1912. júl. 18. - 1967) építész. 1935-ben fejezte be műegyetemi tanulmányait. Először a főváros XIII. magasépítési ügyosztályára került. 1937-ben Kéri Gyulával az Országos Társadalombiztosító Intézet mecseki tudóstanatóriumára tervpályázatán volt első díjas, majd második díjat nyertek a látványosi autóbuszgarázs pályázatán. 1945-ben a Schömer Ervin, Tárnok Vilmos, Vaitz Sándor részvételével megalakult tervezőcsoport vezetője. A csoport készítette el a főváros első tízéves tervét. Később a Fővárosi Tervező Intézetnél és az ebből alakult Budapesti Vá-

rosépítési Tervező Vállalatnál dolgozott, 1950-tól az Iparterv-nél volt tervező építész, azután szakosztályvezető. Gabonatarházakat tervezett Újszászon, Kecskeméten, Orosházán, Szombathelyen, Kkh.-on, Körmenten. Nevéhez fűződik a móri kórház, a bp.-i Szent László Kórház bővítése és a Középkülső Tervező Vállalat székháza. *Irodalom:* MÉL 1981. 604.

Gy.A.

Péter Antal (Kkh., 1814. febr. 25. - Kkh., 1877. nov. 15.) ügyvéd, egyházi főgondnok, birtokos. Péter László és Tormássy Krisztina gyermekeként született. Részt vett az 1848-1849-es szabadságharcban. Kiskun kerületi biztos, táblabíró, majd 1850-1854 között kerületi kiskun kapitány volt Félégyházán. Tagja volt az Egyháztanácsnak. 1857. szept. 3-án feleségül vette Dömötör Eleonórát, Zseni Imre birtokos özvegyét. Péter Antal halála után felesége alapítványt hozott létre a kkh-i Református Főgimnázium tanulói számára. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 179.

Gy.A.

Péter Balázs (Kkh., 1915. júli. 1. - Bp., 1968. dec. 23.) kereskedő. Négy polgárit és kereskedelmi iskolát végzett. Cipőboltja volt a városháza épületében. 1943-ban feleségül vette Binszki Margitot. Öt gyereket neveltek fel. Már fiatal korában kitűnt jó szervezőképességével. Ezt a Keresztény Ifjúsági Egyesületben (1930-as évek) és a Kisgazdapártban (1945-1947, 1956) hasznosította. A Kisgazdapártban választmányi tag, a ref. egyháznál presbiter volt. 1950-ben államosították üzletét. 1956 forradalmi napjaiban jelentős szerepet játszott Kkh.-on. Okt. 27-től szervezte a volt kisgazda vezetőket. A kisgazdapárt megbízottjaként részt vett a helyi választások előkészítésében, lebonyolításában. Okt. 31-én a kb. 7000 fős tüntetésen beszédet mondott az első világháborús emlékműnél. Nov. 3-án újjáalakították a kisgazdapártot. 1957. máj. 21-én letartóztatták. Az 1956-os események miatt Nagy Szedes Istvánnal együtt fogták perbe. A Kecskeméti Megyei Bíróság 1958. márc. 24-én 1 év 6 hónap börtönre és 1000 Ft vagyonekobzásra ítélte. A Legfelsőbb Bíróság 1958. nov. 25-én Péter Balázst ebben a véres korszakban 10 hónap börtönre ítélte (azaz nem volt bűnös). Egy évre kitiltották Halasról, ezért Pesten vállalt munkát. Az egy év letelte után is Pesten maradt, mert Halason mint kereskedő nem dolgozhatott. Csak a hétvégeken tudta meglátogatni a

családját. 1968-ban halt meg. A református temetőben nyugszik. A Péter Balázs elleni ítélet semmissé nyilvánítására 1992. jan. 15-én került sor. *Irodalom:* Vitányi Iván: Egyhármad országn. 1985. 176-181.; Szabó Róbert: Az 1956-os forradalom kronológiája. Kiskunhalas, 1956. október 23-november 4. (=Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez.) Kkh., 1996. 295.; Ferró Róza 2000. 112-113.; Tóth Ágnes szerk.: 1956 Bács-Kiskun megyei kronológiája és személyi adattára. Kecskemét, 2001. 725. 726. 727. 731. 732. 733. 734. 736. 738. 742. 746. *Kép:* TJM 20850.

Sz.A.

Péter Dénes kiséri (Kkh., 1836. szept. 15. - Kkh., 1904. márc. 16.) halasi földbirtokos és író.

Halason a református templom melletti algimnáziumban kezdte tanulmányait, majd a nagyköri főgimnáziumban (1851-53) Arany János kedvenc tanítványa, mindvégig Szilády iskolatársa. Ugyanitt érettségizett, majd Bécsben és Pesten jogot tanult. 1863 és 1865 között az Úri Ka-

szinó jegyzője. A 70-es években a Vigalmi Bizottmányban tevékenykedett. 1877 és 1900 között huszonkét éven át a református egyházközség főgondnoka. Mint a presbitérium vezetője, 1892-ben az új gimnáziumi épület felépítésében Szilády Áron szövetségese. Elbeszélései jelentek meg a Vasárnapi Újságban, humoreszkjei kiséri név alatt a Borsszem Jankóban. Egy frakk kevés című vígjátékát 1859-ben előadta a Nemzeti Színház. A népnyelvi közléseit a Magyar Nyelvőr rendszeresen közreadta és egy ízben Móricz Zsigmondot plágiummal is megvádolták, amiért Kerek Ferkó c. regényében felhasználta Péter Dénes népnyelvi értekezését (MNYr., 1879). *Jelesebb munkája:* Jó kedvemből. Humoros elbeszélések és életképek, 1889. Frankó Miklós 1864-ben megfestette portróját, ami a Szilády Áron Gimnázium kisdísztermében látható. Sirja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Nagy Czirok László-Vorák József 1965.; Ferró Róza 2000. *Kép:* Frank Miklós: P. D. (1864)= Ferró Róza 2000. 188.; SZÁG

L.L.

Péter Ferenc (? - Kkh., 1726. jún. 30.) bíró 1715, 1718. Főbíró 1719, 1725. ápr. 24.-1726. ápr. 24. *Felesége:* Papp Zsuzsanna. Esküvő 1681. okt. 12. *Gyermekei:* Miklós 1690, István 1699. A város kőpinczéje házzal edgyütt készült 1725.

esztendőben szeptemberben és októberben. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 5. p., 149-150.p.; Nagy Szeder István 1936. 339.; Ferró Róza 2000. 86.

Cs.G.

Péter Ferenc (1707 - Kkh., 1760. nov. 23.) főbíró 1751. jan. 1.-1752. jan. 1., 1752. jan. 1.-1753. jan. 1., 1759. nov. 1.-1760. máj. (megbetegedett). Bíró 1759. Kerületi kapitány 1753-ban. A tanítói lakás 1752-ben készült. A Toronybéli Óra 1751-ben készítettett Túri óras által. A redemptio alkalmatosságával ezen város közhaszna mellett igen sokat fáradozott. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 8. p., 150-151.p.; Ferró Róza 2000. 15., 87.

Cs.G.

Péter Ferenc (Kkh., 1757. júli. 30. - Kkh., 1821. febr. 8.) királyi udvarnok, író. Iskoláit Halason kezdte. Jogot tanul.

1776-1778 között gyakornok. Jelentős birtokán gazdálkodott, de közben különböző hivatalokat viselt. Halason hosszú évekig szenátor. 1783-tól Kiskun kerületi esküdt. 1789-1807 között a halasi posta vezetője. 1795-től nádori táblabíró. 1802-től táblabíró. 1812-

ben megkapja a királyi udvarnok címet. 1795-ben és 1812-ben a nádornál, 1814-ben a császárnál járt audiencián. 1814-1819 között írta a Péter családkönyvet, a családjáról és életéről szóló magyar nyelvű visszaemlékezését. Megjelent nyomtatásban is. (Péter Ferenc: Családkönyv a nemes kiséri Péter családról. = Szakál Aurél szerk. Péter család. Kkh., 2000.) Helytörténeti szempontból jelentős személy, műve még nem eléggé kihasznált. Sírköve a régi református temetőben található. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 100-101. *Kép:* Kiskunhalas története 2. 2001. 27. színes kép; TJM 76.3.1.

Sz.A.

Péter Imre (Kkh., 1765. jún. 10. - Kkh., 1839. febr. 3.) nádori táblabíró, rendes esküdt, kiskun kerületi esküdt. Péter István főbíró, táblabíró és szentkirályi Tóth Zsuzsanna fia. 1797-től több mint negyven évig volt a kiskun kerület esküdtje. 1803-tól a Református Egyháztanács tagja volt több éven keresztül. 1792-ben megnősült, felesége kenessei Kenessey Zsófia volt. Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 92-93.

Gy.A.

Péter Imre (Kkh., 1803. febr. 3. - Kkh., 1875. febr. 1.) birtokos, mérnök. Az 1820-as évek második felétől már Halason működik földmérőként.

Legfontosabb térképe Kiskunhalas központját mutatja 1829-ben. 1860-1864 között a halasi Ref. Egyház főgondnoka. A régi Halas jellegzetes alakja, számtalan anekdota szereplője. Ő maga is szívesen és izesen mesélt vidám történeteket. *Irodalom:* Nagy Czirok László: Budártüzek mellett. Bp., 1963. 179.; Kéziratok térképek a területi állami levéltárakban VII. Kéziratok térképek a Kecskeméti Levéltárban. Bp., 1967. 687.; Ferró Róza 2000. 159.; Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 104. és 13., 20. színes kép.

Sz.S.

Péter István (1666 körül - Kkh., 1746. febr. 10.) 80-82 éves korában halt meg. Főbíró 1730. ápr. 24.-1731. ápr. 24., 1734. ápr. 24.-1735. ápr. 24. *Felesége:* 1. Tegzes Katalin (?-1710. okt.) Esküvő: 1711. ápr. 6. *Gyermekek:* Ferenc 1707. 2. Józsa Ilona (?-?) Esküvő: 1711. ápr. 6. 1735. ápr. 4-én tartottak határjárást, s a tanúk vallomása szerint Pokorádot 1665-1695 között id. Péter István halasi lakos bírta. Az 1761. ápr. 18-án tartott tanúkihallgatások szerint Bánegyházát is 30-40 évvel azelőtt Péter István bírta. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 150.p. Ferró Róza 2000. 86.; Nagy Szeder István: Kkh. város története II. 72.

Cs.G.

Péter István (1741. febr. 9. - 1814. aug. 12.) *Felesége:* szentkirályi Tóth Zsuzsanna (1742-1810. szept. 12.) *Esküvő:* 1760. máj. 12 gyermekük volt (2 kiskorában meghalt), közülük Imre (1765. jún. 10. - 1839. febr. 3.) jelentős szerepet töltött be a város életében, nádori táblabíró-Gazda, 1763 - 1812-ig. Szenátor 1769, 1776 másodbíró. Hétszer volt főbíró: 1778. nov. 1. - 1779.

nov. 1., 1779. nov. 1. - 1780. nov. 2., 1782. nov. 1. - 1783. nov. 1., 1784. okt. 29. - 1785. nov. 1., 1789. okt. 25. - 1790. nov. 1., 1790. nov. 1. - 1791. okt. 30., 1796. nov. 1. - 1797. nov. 1. 1763-tól 50 évig tanácsbeli, több ízben bíró, sedriális assessor. 1797-ben 64 huszárt adott a város 54-et teljes felszereléssel, 1148 ft. költséggel. *Irodalom:* Nagy Szeder István: Kkh. város története II. 130.; BKML Kh. V.201.a. X. k. 109.p., 206.p., XI. k. 1.p., 177.p., XII. k. 174.p., 260.p., XIV. k. 115.p.; V.201.b. U 124 -67 Péter István másodbíró számadása; V.201.a. XI. 73-74. Péter István vitája Herpay Mihály kapitánnyal; Ferró Róza 2000. 92. *Kép:* Kiskunhalas története 2. 2001. 28. színes kép; TJM 65.27.1.

Cs.G.

Péter István (Kkh., 1786 - Kkh., 1853. júl. 21.) nádori táblabíró, Kiskun kerületi esküdt, városi főjegyző, főbíró. Péter István főbíró, táblabíró és szentkirályi Tóth Zsuzsanna fia. A Református Egyháztanács tagja volt, 1845-ben gondnok lett. 1842-ben lemondott a főjegyzőségről. Felesége dömsödi Hajósi Julianna volt. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 98.

Gy.A.

Péter Lajos (Kkh., 1790 - Kkh., 1862. márc. 31.) birtokos, Kiskun kerületi útbiztos. Péter István főbíró, táblabíró és szentkirályi Tóth Zsuzsanna fia. 1830-1844 között iskolagondnok volt. Részt vett az 1848-as eseményekben. Tagja volt a Református Egyháztanácsnak. 1809. ápr. 15-én megnősült, felesége Besenyei Krisztina lett. Felesége 1820-ban bekövetkezett halála után

1833. okt. 28-án újból megnősült, felesége Papp Erzsébet lett. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 98. *Kép:* TJM 76.3.3.

Gy.A.

Péter László (1778. jan. 7 - 1845. nov. 13.) *Felesége:* Tornássy Krisztina (1779-1836. szept. 12.) *Esküvő:* 1798. máj. 1. 14 gyermekük (ebből egy halva született) volt. 1797. insurgens, halasi szenátor (1807-től), Bács megyei és Kiskun kerületi törvényszéki táblabíró. 1840 Ref. Egyházgondnok. Sedriális assessor és curator 1831. 16 évi szenátorság után akart lemondani arra hivatkozva, hogy neveletlen gyermekeit kell irányítania, de nem fogadták el az indokot. Hatszor volt főbíró: 1816. nov. 3 - 1817. nov. 2, 1824. okt. 31 - 1825. okt. 30, 1825. okt. 30 - 1826. okt. 29, 1828. nov. 2 - 1829. nov. 1, 1830. okt. 31 - 1831. okt. 30, 1831. okt. 30 - 1832. nov. 4. Távozásához még 1826-ban sem járultak hozzá (a főbírói tiszttel mellett a szenatori tisztséget is szerette volna végleg letenni.) Sirja a régi református temetőben található. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XXVI. k. 157.p., XXII. k. 154, 342.p., XXIV. 69, 255.p., XXVI. 53.p.; Ferró Róza 2000. 96.; Bánkiné 2001.16.

Cs.G.

Péter Miklós (Kkh., 1823. szept. 27. - Kkh., 1887. nov. 2.) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1861-ben. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Péter Zsigmond (Kkh., 1786 - Kkh., 1864. jún. 26.) Péter Ferenc táblabíró, királyi udvarnok és Tóth Judit fia. Iskoláit Halason, Pápán, Sopronban,

Pozsonyban és Sárospatakon végezte. Jogi végzettséget szerzett, prókatori esküjét 1809. jún. 11-én tette le. A városnak, illetve a Kiskun kerületnek 27 évig volt köztisztviselője. Hét éven át kiskun kerületi kapitány volt. Sokoldalúan képzett, művelt ember, festett, több hangszeren játszott, szépen táncolt. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején 200 ezüsförintot adott a nemzetőrök díjazására. A mezőgazdasági iskola felállítását már 1857-ben sürgette. 1858-ban a közbirtokosság 38 hold területet, az ún. Bükkönyöst alapítványul adta a gimnázium részére, hogy abból mezőgazdasági tanszéket nyissanak a korszerű gazdálkodás ismertetése és terjesztése céljából. Ennek oktatását be kívánta állítani a tanrendbe, de elemi iskolásoknak is tervezték ismeretek nyújtását. Péter Zsigmond 10.000 forintot adományozott erre a célra. A tanszéket meg is szervezték, a mintakertet is bérbe vették erre a célra. A tanszék és a mezőgazdasági ismeretek oktatása a gimnázium 8 évfolyamra történt kiépítését követően néhány év múlva, 1871-ben megszűnt. Az alapítvány kamatait részint a gimnázium fenntartására, részint a tanulók ösztöndíjára, segélyezésére fordították. Az idegen nyelvek tanításának hatékonyabbá tételét is feladatának tekintette az alapítvány kuratóriuma. Sirja a régi református temetőben található. *Forrás:* Ferró Róza 2000. 103-104.

G.Á.-Gy.A.

Peterka József Sebestyén (1768 - Kkh., 1825. dec. 23.) dr., orvos. Először Szombathelyen volt növendékpap, majd orvosi pályára lépett. Vácon volt orvos, majd 1805-ben a Jász- és a két Kun kerületnek, főleg a Kiskun kerületnek lett a rendes orvosa, s a Pesti Orvosi Kar tagja. Cikkei jelentek meg az Erneuerte Vaterländische Blätter és a Tudományos Gyűjteményben. Ebben a lapban jelent meg 1818-ban (8. sz. 66-84.) a Kiss Kun Kerületnek, 1805-ik és Jannuárius első napjától kezdve, egész az 1817-ik esztendei December Holnapnak utolsó napjáig, először Helyenként, azután össze summázottan leírt stasztikai esszé-című írása. Kéziratban ránk maradt munkája a Kis Kun Kerületnek Topographiai és Statistika leírása (1822), megtalálható a Szilády Áron Református Gimnázium könyvtárában. *Fő művei:* Dissertatio anatomico-physiologica medico-chirurgica de morbis oculorum (Vác, 1804); A fels. kir. magyar helytartói tanácsnak rendelkezésére állított közönséges egészséget tárgyzó rendszabásai (Vác, 1805); A közönséges szegénysorsú publicumhoz szóló egészséget tárgyzó oktató beszédje, melyet hivataljának kezdetén világosságra bocsátott (Vác, 1805); Physiologia. Ex Hungarico

in Latinum per... versa. (Pest, 1810); A tanuló és beteges emberekhez való tudósítása, t. i. hogy mi-
képpen kellésék az egészségnek fenntartására és
visszaállítására vigyázni. (Tissot M. P. Után né-
metből fordította, Pest, 1810); A bábamesterséget
tárgyozó catechismus, az az: kérdésekbe és fe-
leletekbe foglalt oktatás, az együgyűbb és falusi
bábaasszonyoknak, nemkülönb minden renden
levő asszonyságoknak és falusi bábáskodó seb-
orvosoknak a számára, közhaszonra kidolgozott és
elkészített (Pest, 1814); Értekezés az orvosi tudomá-
ny kezdetéről, annak dízéről és a polgári tár-
saságba való hasznos befolyásáról orvosoknak és
nem orvosoknak a számára (Pest, 1824); A dí-
szes nőtelenségről és annak megtartása módjáról
(Pest, 1824). Emlékét utca őrzi. *Irodalom:*
Szinyei 10. 1905. 888-889.; Nagy Szeder István
1936. 103.

Gy.A

Peti Sándor (Kkh., 1898. nov. 6. - Bp., 1973,
ápr. 6.) színész, érdemes művész. Iskoláit Halason
végezte. Rózsahelyi Kálmánnál tanult és 1921-
ben lett színész. Az Apolló Kabaré, az Andrassy
úti Színház és az Unió Színház tagja volt. Filmezett
Berlinben is. Hazatérése után 1928-ban a Magyar
Színházban, 1929-1970 között a Vígszínházban,
1945 után a Nemzeti Színházban játszott. 1956
után a Petőfi Színház, a Jókai Színház illetve a
Thália Színház tagja volt. Kis termetű, jellegzetes,
kissé vontatott beszédű karakterkomikus volt. Al-
kalma nyílt emlékezetes színpadi alakításokra.
(Viharos alkonyat - matróz, Švejk - címszerep, Tó-
ték - kézbesítő stb.) 1929-1970 között filmezett
Bp-en. Közül száz magyar filmben szerepelt, több-
ségében kitűnő epizód szerepekben látható a kö-
zönség. Filmjeinek listáját lásd a Filmlexikonban.
Irodalom: Új filmlexikon. 2. 1971.

H.E.

Pósfai János (Kiskunlacháza, 1778. jún. 3. - ?)
református lelkész. Fontos halasi cikke a Kúnokról
és azoknak egyik hajdani anyavárosáról Halasról
való értekezés (Tudományos Gyűjtemény 1821.
X. 3.). Ismerte és felhasználta ehhez Tooth János
kéziratban lévő Kiskunhalas történetét. *Munkái:*
Útmutatás, hogy vehetni munkába legkönnyebb
móddal a Budán 1807-ben tartott országgyű-
lésének 20-dik törvénycikkelyét, mely a magyar-
országi homokos puszták haszonra fordítását
sürgeti. (Buda, 1809.); Három tábla rajzzal. Rövid
oktatás a szőlőművelésről és a bor, pálinka és ecet
készítéséről. (Buda, 1815.); Magyar szógyűjtemé-
nye a tudományos akadémia birtokába jutott. *Iro-
dalom:* Szinyei 11. 1906. 77-78.

Sz.S.

Práger Ábrahám (Kkh., kb. 1819 - ?) orvos,
honvéd százados. A halasi Práger családból szár-
mazott. 1837-ben végzett a halasi gimnáziumban,

mint legelső izraelita tanuló. Pesten avatták or-
vosdoktorrá. Az 1848-49-es szabadságharcban
százados főorvos. 1875-ben nyugdíjas ezredorvos.
Emlékét utca őrzi Kkh.-on. *Forrás:* Zámbo Aurél
1934. 14.; Képviselőtestületi jegyzőkönyv 1992.
dec. 14. (=Polgármesteri Hivatal Kkh.)

Sz.A.
Práger Ferenc (Kkh., 1853? - Kkh., 1920.
szept. 19.) nyomdatulajdonos, lapkiadó. Gimnázi-
umi tanulmányait Halason és Bp-en végezte, majd
felsőkereskedelmi iskolai végzettséget szerzett.
Ezután visszajött Halasra és édesapja birtokán gaz-
dálkodott. 1880-ban alapította meg nyomdáját. Ő
volt az első képeslapkiadó. Nála jelent meg 1882-
ben Korda Imre szerkesztésében a Halasi Újság,
amelynek megszűnése után Hofmeister Judával
együtt megalapította a Kiskunhalas című társad-
almi hetilapot. Ennek megszűnése után a Kun-
halas című ugyancsak társadalmi hetilapot indí-
totta el, amelyet először ő, majd Hermán Ferenc
volt országgyűlési képviselő szerkesztett. 1901.
ápr. 3-án alapította a Kiskun-Halasi Helyi Értesí-
tője című társadalmi heti néplapot, amelyet élete
végéig szerkesztett. Sirja az izraelita temetőben ta-
lálható. *Irodalom:* Horváth Etelka: Kiskunhalas
sajtóbibliográfiája 1882 - 1993. (= Halasi Téka 13.
Kkh., 1993. 44.); Szakál Aurél: Üdvözlét Kiskun-
halasról. 2000. 7-8.

H.E.

Práger Miklós (Kkh., 1924. júl. 21. - Bp.,
1984. márc. 9.) könyvtáros, bibliográfus, könyv-
kereskedő. Bp.-en joghallgató volt, de három alap-
vizsga letétele után 1928-tól könyvkereskedő gya-
kornokként a Vajna és Bokor cégnél dolgozott,
majd 1930-ban a Martos cég alkalmazottja. 1931-
ben Lipcsében a Deutsche Buchandler Lehrans-
talt hallgatója. 1934-től 1944-ig a Ranschburg an-
tikváriumban dolgozott. 1944-ben munkaszol-
gálatos, 1945-től a Szikra könyvesbolt munka-
társa. 1948. szept.-től a Munkásmozgalmi Intézet
könyvtárosa. 1969-től nyugdíjas. Bibliográfiáiban
a hazai munkásmozgalmak dokumentumait dol-
gozta fel. Széleskörű kultúrtörténeti és bibli-
ográfiái ismereteit 1960-1978 között az Aka-
démiai Kiadó Lexikonszerkesztőségében is hasz-
nosította. Főbb művei: Marx és Engels műveinek
magyar bibliográfiája (Bp., 1953); A Magyar
Tanácsköztársaság sajtójának bibliográfiája. (Bp.,
1960.); Marx és Engels művei magyarországi
kiadásának bibliográfiája 1945-1965. (Bp., 1966)
Irodalom: Varga Sándor: P.M. nyolc évtizedes
életútja (Olvasó Nép, 1985. 4. szám); MÉL 1994.
731.

V.F.

Prónay György (Tápióság, 1887. márc. 21. -
Gödöllő, 1968. dec. 19.) báró, dr., Kiskunhalas vá-
ros nemzetgyűlési képviselője 1922 és 1927 kö-

zött, majd országgyűlési képviselője 1927 és 1930 között. 1927-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők és Díszpolgárok című fejezetében.

Puskás Sándor (Kkh., 1917. szept. 29. - Bp., 1991. ápr. 4.) színművész. 1945-ig pék volt városunkban. 1945-től magánúton tanult énekelni.

1948-ban végzett Rózsahegyi Kálmán színiiskolájában. 1948. szept.-től a Debreceni Csokonai Színház opera tagozatának tagja. 1952-től 1954-ig a Fővárosi Operett Színház tagja volt. Ezt követően hangverseny-énekesként dolgozott. Az

Országos Filharmónia, az Országos Rendező Iroda rendezvényeinek keretében lépett fel. A Nemzetközi Koncert Iroda, a Magyarok Világ Szövetsége külföldi rendezvények keretében belül 22 országban vendégszerepelt. Szülővárosával egész pályafutása alatt a kapcsolata erős és közvetlen volt. 1950-ig ő irányította Kkh.-on a pékséget. A Belügyminisztérium Duna Művészegyüttesében végzett művészi munkája elismeréseként többször kapott dícséretet, pénzjutalmat és a Közbiztonsági Érem arany fokozatát. (1977) a Szocialista Kulturáért, (1981) a HNF Elnökségétől Erdemes Társadalmi Munkás, (1983) a HNF Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetésben részesült. 20 évig volt önkéntes rendőr, rendelkezett a Kiváló Határőr kitüntetéssel is. Kiskunhalas Díszpolgára lett (1988). Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Kép:* TJM 14470. **L.Gy.**

Rabstein Imre (Szabadka, 1902. szept. 16. - Bp., 1979. ápr. 14.) gyógyszerész. Alsófokú tanulmányait és a Szabadkai Magyar Főgimnázium 5 osztályát Szabadkán végezte, majd 1918-21-ig a Szabadkai Felső Kereskedelmi Iskolában tanult, ahol először érettség vizsgát tett. 10 év szünet után, miközben bankhivatalnokként dolgozott, apja nyomdokain járva Bp.-re ment és a VIII. ker. Zrinyi Miklós Reálgimnáziumban magántanulónként elvégezte a 8. gimnáziumi osztályt és 1932-ben leérettségizett. Ekkor határozta el, hogy gyógyszerész lesz. 2 év gyógyszerész gyakornoki időt töltött Bp.-en a Duna gyógyszerárban, ahol gyógyszerészségdi végbizonysítványt kapott, a bp-i Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatva tanulmányait és 1937-ben szerzett gyógyszerész diplomát. 1937-1941-ig Bp.-en dolgozott. 1941-

ben Szabadkára hazatért feleségével és leányával majd az Ifkovics-féle magánpatikában lett alkalmazott gyógyszerész. 1945-1966-ig (nyugdíjba vonulásáig) a kkh-i II. Rákóczi Ferenc nevű gyógyszerár alkalmazottja, majd 1950-től felelős vezetője volt. Az 1950-es évektől kezdve a kkh-i kórház gyógyszerárát is ő kezelte. Kulturális, művészi érdeklődésére jellemző volt, hogy a Református Körben és a városi moziban színjátszó előadásokat szervezett, a színdarabokban a gyógyszerész kollégáival együtt léptek fel nagy sikerrel. Rabstein Imre sok esetben, mint konferáló segítette sikerre a fellépőket. Az 1950-es években a kkh-i Thorma János Múzeum Múzeumi Bizottságának tagja és titkára volt. Munkáját 1956. szept. 24-én a Népművelési Minisztérium Főosztálya elismerő levélben köszönte meg. Nyugdíjba vonulásakor a Bács-Kiskun megyei Gyógyszertári Központ, a megyei patikák versenyében első helyezésként pénzjutalomban részesítette őt és mind az őt beosztottját. Ezután még rendszeresen, hosszú évekig kijárt a Kunfehértón lévő gyógyszergyári csomagolótelepre felügyelni a munkát. Bp.-en helyezték örök nyugalomra. *Forrás:* Rabstein Imre leánya, dr. Rabstein Margot főorvos közlése. **L.Gy.**

Rácz János (Temesvár, 1884. ápr. 22. - Kkh., 1953. jan. 14) gyógyszerész. Az alsó- és középfokú iskoláinak elvégzése után Bp.-en szerzett gyógyszerész diplomát 1905. jún. 24-én. Tanulmányainak befejezése után az egyik bp-i nagykörűti patikában helyezkedett el mint gyógyszerész, ahol 1911-ig dolgozott. A patika tulajdonosa annyira megszerette, hogy amikor Rácz János közzölte vele, hogy Halason gyógyszerárát szeretne vásárolni, kölcsönt adott neki. 1911-ben Kkh.-ra költözött, és a Kossuth utca 1. szám alatt lévő gyógyszerár vezetője lett. Megnősült és feleségül vette Adler Zsuzsannát. Házasságukból két gyermek született Péter és Katalin. 1944 máj. és 1945 ápr. között deportálták, távolléte alatt a gyógyszerár vezetője Tomory Elemér gyógyszerész volt. A deportálásból visszatérve ismét ő lett a vezető. Az 1950-es években Czurda Rezső gyógyszerész is az ő általa vezetett patikában dolgozott. Az államosítás után tovább nem vezethette a patikát. Naponta átvárt Kiskőrösre, ahol az egyik állami patikában segédként alkalmazták, ugyanakkor a fiatalok képzésével is foglalkozott. Nyugdíjba soha nem ment. Sírja az izraelita temetőben található. *Forrás:* Rácz János fia közlése. **L.Gy.**

Rácz József (Kkh., 1904. márc. 13. - Kkh. 1990. márc. 31.) címfestő, amatőr festő. Szülei

Rác Mihály és Szekula Erzsébet volt. A négy elemi elvégzése után a címfestő szakmát tanulta ki. Kisiparosként dolgozott, majd a Fa- és Építőipari Szövetkezetben helyezkedett el. Egészen 1964-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig dolgozott itt. Első felesége Paprika Ilona volt, ki fiatalon, TBC-ben halt meg. Második felesége Péter Julianna volt. Amatőr festő volt, sok képe található Halason. A Thorma János Múzeum is őriz néhányat, pl. Nagy Czirik László portréja. *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 140-141. *Kép:* TJM 16972. **Gy.A.**

Ráday Gedeon (Pest, 1829. jún. 16. - Bp., 1901. nov. 29.) gróf, nagybirtokos, királyi biztos. Jogi tanulmányait Kecskeméten végezte. 1847-ben Pest vármegyéhez került, 1848-ban a belügyminisztériumban fogalmazó volt. Részt vett az 1848-49-es szabadságharcban. A fegyverletétel után családi birtokain gazdálkodott. 1861-ben és 1865-től a főrendiház tagja, 1865-68-ban jegyzője. 1867-ben a belügyminisztériumban osztálytanácsos és a rendőri osztály főnöke lett. 1869-ben az alsó-tiszai vidék közbiztonságának királyi biztosja lett, fő feladata az ún. betyárság felszámolása. Ezt végre is hajtotta, de kimélettensége s a foglyokkal való embertelen bánásmódja miatt többször volt parlamenti interpelláció tárgya. Megbízatását 1871 végén visszavonták. 1871-ben Kiskunhalas város díszpolgári címet adományozott neki. 1872-ben országgyűlési képviselő, honvédelmi miniszeri tanácsos volt. 1893-ban ment nyugdíjba. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* MÉL 1969. 459. **Gy.A.**

Rádóczi Gyula (Kkh., 1932. ápr. 24. - Bp., 1998. nov. 26.) numizmata, történész. Elemi iskoláit Kecelen a katolikus elemi iskolában végezte, középiskolába Halason a Szilády Áron Gimnáziumba járt. 1950-ben érettségizett. Egyetemi tanulmányokat a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertudományi Karán (1950-1953) és a Bp-i Orvostudományi Egyetemen (1957-1960)

folytatott. 1960-ban diplomázott. 1953-1957 és 1960-1966 között gyógyszerárakban dolgozott.

1967-től a Saccharin tablettázó üzem vezetője. Két tablettázással kapcsolatos találmányát szabadalmazták (1970, 1972). 1987-ben kötött házasságot Kovács Zsuzsanna gyógyszerésszel, három gyermekük született. 1980-tól a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum munkatársa. 1983-ban megszerezte gyógyszerész-doktori címet. 1984-ben avatták bölcsészdoktorrá. 1985-ben megírta kandidátusi értekezését: A Magyarországon hivatalos gyógyszernormatívumok fejlődése 1729-től napjainkig címmel. 1989-től a Magyar Gyógyász-kamara elnökségi tagja. A VII. Magyar Gyógyászszervezők szerkesztésében is részt vett. Tudományos munkásságának másik fontos területe a numizmatika. Az 1960-as évek elején kezdett el elmélyülten pénztörténettel foglalkozni. A Magyar Numizmatikai Társulatnak 1961-től tagja. 1970-1975 között főkönyvtáros volt. A Társulat főtítkári tisztségét 1979-től 1994-ig töltötte be, 1994-1998 között alelnök. A Magyar Éremgyűjtők Egyesületébe 1974-ben lépett be. Választmányi, majd 1998-tól tiszteletbeli tag. Az Érem című újság szerkesztőbizottságának 1976-tól tagja, 1990-től felelős szerkesztője. Gyűjtőtevékenysége magyar veretekre, ill. bankjegyekre korlátozódott. Numizmatikai kutatásainak központi témája Mária Terézia kora és a magyar papírpénzek volt. *Fő művei:* Mária Terézia magyar pénzverése. (Bp., 1982); A legújabb kori magyar pénzek 1892-1981. (Bp., 1984); Magyar papírpénzek 1848-1992. (Bp., 1992). Bibliográfiája 131 tétel. *Irodalom:* Baloghné Ábrányi Hedvig-Rádóczyne Kovács Zsuzsanna: Rádóczy Gyula gyógyszerésztörténeti és numizmatikai munkássága. (=Halasi Múzeum Emlékkönyv. Kkh., 1999. 435-446.). *Kép:* Halasi Múzeum Emlékkönyv 1999. 438. **Sz.A.**

Rados Kornél (Pozsonynádasd, 1901. febr. 25. - Bp., 1985. máj. 27.) mérnök, egyetemi tanár, a műszaki tudományok kandidátusa. 1926-ban a Bp-i József Nádor Műszaki Egyetem Mérnöki Karán szerzett oklevelet. Fiatal mérnökként magántervező irodákban dolgozott. 1932-ben Bp-en magas- és mélyépítési szerkezetek statikájával foglalkozó tervezőirodát nyitott. 1944-ig több mint nyolcvan különféle ipari, köz- és lakóépület tartószerkezetének terveit készítette el. 1944-ben munkaszolgálatra vitték, majd deportálták. 1945 novemberében tért haza. 1945 és 1948 között a Fővárosi Építési és Városrendezési Osztály műszaki főtanácsosa, majd vezető tanácsnoka volt. 1948 és 1950 között az Építéstudományi Intézet vezetője, majd az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán egyetemi tanár lett. Megszervezte az Ipari és Mezőgazdasági Épület-

tervezési Tanszék, melynek 1971-ig, nyugállományba vonulásáig vezetője volt. 1952-1954 és 1957-1960 között a Bp-i Műszaki Egyetem rektora, 1959-ben a műszaki tudományok kandidátusa lett. Az ipari építészeti egészét felöleli az Ipartelepek építészete című ötkötetes munkája. Mérnöki munkái közül meg kell említeni a Goldberg gyár telepein végzett rekonstrukciós munkát és az ott épített új épületeket, a Magyar Divatcsarnokot Bp.-en, a békásmegyeri csónakházat, az 1934-35-ben épített hűtőházat Kkh.-on. *Irodalom:* MÉL 1994. 741.

Gy.A.

Rébék Benő (Kkh., 1914. ápr. 14. - 1990. nov. 14.) tanácsstag. 1989-ben Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok című fejezetében.

Regös (Lájer) József (Szabadka, 1907. márc. 10. - Kkh., 1992. szept. 22.) általános iskolai tanár.

Iskolai tanulmányait Szabadkán kezdte, de 1919-ben kitelepítették a családot, mert édesapja nem volt hajlandó a szerb hatalomnak hűségesküt tenni, ezért a kkh-i református gimnáziumban fejezte be azt. Innen Bajára ment tanulni a tanítóképzőbe, azonban sportbalesete miatt Kalocsára

került, ahol, 1926-ban végzett kiváló eredménnyel. Még ebben az évben kántori oklevelet is szerzett jeles eredménnyel. Szegeden földrajz, természetrajz, vegytan és polgári iskolai énektanári oklevelet kapott 1929-ben. Nagy lelkesedéssel látott munkához a Kkh. külterületéhez tartozó Füzespuszta elemi iskolában. Itt az országban elsőként megszervezte a tanyai iskolában a 7. és a 8. osztályokat, saját elképzelései és önálló tervei alapján. A tanmenetet, a tananyagot, az órarendet önállóan készítette el, tankönyv helyett litografált jegyzeteket állított össze, a polgári iskolák tanmenetét tartva irányvonalnak. Ezzel országos elismerést, miniszteri dicséretet kapott és kijelölték az iskolát kísérleti iskolának. A leírt tapasztalatait felhasználva állították össze a később általánosan kötelezővé tett 7. és 8. osztály tananyagát. Az egyik vizsgát maga József főherceg is megtekintette. Mindez 1930-ban, mintegy tíz évvel korábban történt, mint ahogy az országban kötelezően bevezették a 8. osztályt. Jelentős volt az a népművelési munka, amelyet fáradhatatlanul végzett. Létrehozta a Füzesi Népkönyvtár Egyesületet, irányította az iskola énekkarát, népi zenekart veze-

tett, színpártot működtetett, gazdasági előadásokat, háziipari tanfolyamokat szervezett. 1942-ben Maglódra helyezték iskolaigazgatónak. A háború után jobboldali beállítottságú tanítás vádjával másfél évre vizsgálati fogságba került, majd amnesztiával szabadult a koholt vádak alól. Szabadulás után visszatért Kkh.-ra, de 1954-ig nem taníthatott. Amikor újra taníthatott, a napközi otthonos iskolai képzés kialakításában fejthette ki kiváló pedagógusi tehetségét. Negyvenkét évi munka után, nyugdíjba vonulásakor nem ismerték el élete szakmailag legaktívabb 17 évét. Élete alkonyán megkapta az arany-, gyémánt-, és vaspdiplomát, tanári tevékenységéért pedig az arany- és gyémántdiplomát. 1992-ben bekövetkezett halála megakadályozta abban, hogy átvegye a vaspdiplomát, és élvezze a rendszerváltás utáni megérdemelt igazságtételt és kárpótlást. *Forrás:* Felesége Regös Józsefné, és fia Regös Gyula közlése. *Kép:* TJM 20836.

L.Gy.

Reile Géza (Baja, 1918. ápr. 6. - Kecskemét, 1977. szept. 10.) jegyző. Kiskunhalas város tanácselnöke 1954. nov. 1. és 1960. szept. 1. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Reinhold Sándor (Felsőszeli, 1918. febr. 18. - Kkh., 1998. febr. 10.) Kiskunhalasi Izraelita

Hitközség elnöke, kereskedő. Családjá 1920-ban költözött vissza Kkh.-ra. Elemi iskoláit Halason végezte, majd kereskedői képesítést szerzett. 1942-ben munkaszolgálatra vitték a keleti frontra, szovjet hadifogságban is volt. 1945-ben visszakerült Kkh.-ra. 1946-ban feleségül vette Büchler Mártát, majd három gyermeket neveltek fel. A II. világháborút követően különböző helyeken dolgozott (pl. Bács-Kiskun Megyei Kisker Vállalat, Kiskunhalasi Barnevál), de életének meghatározója a vallás volt. 1985-1998 között a Kiskunhalasi Izraelita Hitközség elnöke. 1993-94-ben vezetésével készül el a zsinagóga felújítása. 1998-ban hunyt el. Sirja az izraelita temetőben található. *Irodalom:* Halasi Tükör 1998. febr. 18., febr. 25.; Lehoczki György 2001. 243. *Kép:* TJM 20850.

Sz.A.

Reinitz József (Kkh., 1847 - Bp., 1893. okt.) ügyvéd, államvasúti főfelügyelő, a MÁV jogi osztályának vezetője. Reinitz Márk ügyvéd, író öccse. Cikkei: A legrégebb költemény (Reform,

1870. 371. sz.); A büntetőjogi elévülés (Jogtudományi Közlöny, 1876); A becsülő eskü a vasúti kártérítési perekben (Jogtudományi Közlöny, 1887); A vaspálya felelősségéről szóló 1874. XVIII. t.c viszonya vasúti alkalmazottak nyugdíjához (Jogtudományi Közlöny, 1888). *Munkája*: Írásbeliség a fuvarozási jogban (Bp., 1888). *Irodalom*: Szinnyei: 11. 1906. 718.

Révész György (Kkh., 1799 - Kkh., 1874. márc. 19.) helytörténész, lakatos mester. A halasi asztalos és lakatos céhnél töltötte inaséveit. 1820. jún. 28-án indult a mesterlegény vándorlásra. A mestervizsgát a halasi lakatos céhnél 1828. okt. 16-án tette le. 1828-1871 között folyamatosan a halasi asztalos és lakatos céh egyik lakatosmestere. Az 1846. évi kiállításon lakatjaival kitüntést nyert. 1824-1874 között létrehozta a Révész-féle országos hírű régiséggyűjteményt. Anyagát főleg régészeti leleteket 1869-ben a városháza nagytermében a közönségnek is bemutatta. Halála után régiséggyűjteményét megvette a halasi református egyház 1874. ápr. 9-én. Ebben az évben a Révész gyűjtemény és a ref. liceumi gyűjtemény egyesítésével létrejött a Halasi Múzeum, későbbi közkeletű nevén a gimnáziumi régiséggtár. Itt a kb. 6000 régiség $\frac{1}{4}$ -ed része Révész György munkásságának volt köszönhető. *Fő műve*: Rendezett gyűjtemény a kiskunhalasi határban talált régiségekről, 1858. (Kézirat, TJM 16569). Emlékét utca őrzi. *Forrás*: Wicker Erika: „Halasi múzeum” I. Halasi Téka 9. Kkh., 1989.; Wicker Erika: A „Halasi múzeum” története 1874-1949. (=Halasi Múzeum Emlékkönyv 1999. 7-18.); Szakál Aurél: Kiskunhalasi céhek a 18-19. században. (= Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 222.); Ref. Egyház: Halotti anyakönyv.

Sz.A.

Révész Gyula (Kkh., 1859. márc. 1 - ?) állatorvos. Tanulmányait Halason és Bp.-en végezte. 1886. júniusban állatorvosi oklevelet szerzett. Az állatorvosi tisztviselő vizsgát pedig 1889-ben tette le. 1886. aug. 1-től 1890. márc. 1-ig a Budapesti Központi Tejesarnok Szövetkezetben, mint utazó felügyelő állatorvos, majd 1890. márc. 1-től 1893. máj. 1-ig Aradon, mint törvényszéki állatorvos dolgozott. 1893-tól mint magyar királyi állatorvos működött Bp.-en. Cikkét írt az Archeológiai Értesítőbe (Kkh., 1869). *Munkái*: A fejős tehének célszerű takarmányozásáról és tartásáról (Bp., 1889); A sertések nevelése, tartása és gondozása (Bp., 1900); Az egészséges állatok gondozása és a betegek ápolása (Bp., 1900). *Irodalom*: Szinnyei 11. 1906. 878-879.; Nagy Szeder István 1936. 104.

Gy.A.

Révész Imre (Újfehértó, 1826. jan. 14. - Debrecen, 1881. febr. 13.) református lelkész, az MTA levelező tagja. Révész Pál halasi jegyző és Beke Sára fia. A halasi családból származó Révész Imre elemi tanulmányait a tiszadobi iskolában kezdte, a gimnáziumot Debrecenben és Hajdúböszörményben végezte el. 1841-ben Debrecenbe ment az akadémiai tanpályára. Miután végzett, 1847-1851-ig a kollégiumban maradt oktatónak. Elsősorban klasszikus nyelveket oktatott, s a főiskolai olvasó társaságnak könyvtárosa és elnöke volt. 1849-1850-ben a nagykönyvtárban ideiglenes könyvtárnoki tisztséget töltött be. 1851-ben Balmazújvárosba hívták meg lelkésznek, de ő előbb külföldi egyetemre indult. Bécsben a teológiai fakultáson 1852 elejéig volt hallgató, majd Berlinben és Svájcban tanult. Hazatérve 1854-ben Szentesen lett lelkész. Innét hívták meg Debrecenbe 1854-ben lelkésznek. 1856-ban egyházkerületi aljegyzőnek választották, 1859. dec. 16-án pedig a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává, 1861-ben országgyűlési képviselővé és a képviselőház jegyzőjévé. Erről a tisztségéről azonban hamar lemondott. 1864-ben a debreceni kollégiumban az egyháztörténelem tanára lett, de erről a címről ismét hamar lemondott. 1867-ben a tiszántúli református egyházkerület levéltárnokává választották, ezt a tisztséget haláláig töltötte be. Az egyházügyi és alkotmányi harcnak, melyet a bécsi kormánnyal vívott a magyar protestáns egyház 1856-61 között, Révész Imre volt az egyik bátor hőse. Cikkei jelentek meg az Új Magyar Múzeum, az Akadémiai Értesítő, a Pesti Napló, a Magyar Sajtó, a Sárospataki Füzetek, a Protestáns Egyházi és Iskolai Lap és a Századok című újságokban. Főbb munkái és a róla szóló *Irodalom*: Szinnyei 11. 1906. 880-888.

Gy.A.

Révész Lajos (Kkh., 1854. aug. 1. - ?) tanár. Középsiskolai tanulmányait 1873-ban fejezte be Debrecenben, ahol polgári iskolai tanári címet szerzett nyelvészeti és történelmi szakcsoportokból. 1884-től rendes tanár lett a túrócszentmártoni Állami Felső Kereskedelmi Iskolában, ahol magyar nyelvet, földrajzot és történelmet tanított. A Felsőmagyarországi Közművelődési Egyesület és Polgári Iskola Tanárok Egyesületének tagja volt. 1887-1893-ig a Felvidéki Híradónak főmunkatársa, majd szerkesztője lett. *Munkái*: A magyarországi középosztály házi nevelése napjainkban. (Túrócszentmárton, 1887); Igaz történetek (Túrócszentmárton, 1892); Antik és modern képek (Túrócszentmárton, 1897). *Irodalom*: Szinnyei 11. 1906. 892-893.; Nagy Szeder István 1936. 105.

Gy.A.

Rocsek József (Kuttenberg, 1846 - 1915) Tiroli eredetű katonacsaládból származott. Cseh-

országban született, ahol apja az osztrák hadsereg századosaként állomásozott. Az elemi, majd pedig a katonai reáliskolát is ott végezte el. A hadapródi iskolát Morvaféher-templom, ill. Prága intézményeiben végezte el.

1864-ben a 34. gyalogezredbe osztották be. A dán háborúban karján megsebesült. 1866-ban a porosz-osztrák háborúban is harcolt. Ezt követően Magyarországra helyezték. 1869-ben kezdett magyarul tanulni. Ekkor már öt nyelvet beszélt. 1877-ben Kkh.-on megházasodott és kilépett a katonaságtól. Családjá birtokán gazdálkodott, majd városi tisztviselő lett, s 1892-ig a városházán dolgozott. 1892-től haláláig a Halasi Takarékpénztár könyvelője volt. A gimnáziumban 1888-ban kezdett tanítani. Éveken át fizetés nélkül tanította a tornát, bár tanári végzettsége nem volt. Szigorú fegyelem, jó humor jellemezte óráit. Mivel élete végéig törve beszélt magyarul, ez sok anekdotára, diáksínyre is alkalmat adott. 1909-ig tanított, ekkor helyét átadta volt tanítványának, Nagy Kálózi Sándornak. *Irodalom:* Gimnáziumi Értesítő 1911-12. *Kép:* TJM F4790. **G.Á.**

Rohoska Árpád (Kiskunmajsa, 1883. - ?) városi tisztviselő. Gimnáziumi tanulmányait Halason és Szarvason végezte, majd a keszthelyi gazdasági főiskolán tanult két évet. 1914-ben a halasi királyi járásbírósnál lett díjnok. Részt vett az első világháborúban, 1918-ban tért haza. 1920 és 1930 között a városi közigazgatásnál dolgozott. *Megjelent műve:* Ez én vetésem. Irredenta és egyéb költemények (Kiskunmajsa, 1935). *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 105. **Gy.Á.**

Róna Gábor (Kkh., 1887. jún. 31. - Kkh., 1967. jan. 27.) Hét testvére közül csak ő maradt életben. Az elemi iskola után a helyi gimnáziumban tanult. Négy évfolyam elvégzését követően Bajára ment tanítóképzőbe, ahol 1905-ben kapta meg tanítói oklevelét. Kiváló tornász, jó zenész volt már középiskolás korában. Működését Kecelen kezdte a római katolikus elemi iskolában. Egy tanév elteltével Kkh.-ra helyezték. Zsanán tanyai iskolában kapott állást. 1912-ben helyezték be az akkor megszervezett alsóvárosi elemi iskolába. 1925-ben igazgatói megbízást kapott a város tanyai iskoláinak keleti körzetében. Mint

igazgató önmagával is, de kollegáival szemben is magas követelményt támasztott. Jelentésében ezt meg is fogalmazta: „A tanító feladata a kifogástalan társadalmi és erkölcsi magaviselet, a hazafias gondoskodás, a néppel való együttérzés, a sikeres nevelői és oktatói munka.” Ennek akadályát abban látta, hogy „a szociális és gazdasági lezüllettség miatt a gyermekek ruhátlanok, rosszul tápláltak. A szülőkből meglazult a tekintély és törvénytisztelet.” Az általa is felismert gondokra megoldást kínált az a program, melyet Klebersberg Kunó dolgozott ki. E programot felvállalta, s körzetében annak maradéktalan végrehajtására törekedett. Analfabéta tanfolyamok, iskolai könyvtárak működtetése, gazdakörök szervezése, népművelési előadások sora valósult meg iskoláiban. Szerepe jelentős volt abban, hogy az egyes tanyai iskolák a pusztarész tényleges központjává váltak. Az iskolák nemcsak az oktatás, de a kultúra közvetítői lettek, az ott lakók élő közösséggé szerveződtek. Ezen munkájáért még ma is tisztelettel emlegetik. Felesége Mihaleczky Róza tanyai tanítónő. Házasságukból három fiúgyermek született. Gyermekük vallásos és hazafias érzelmeket és nevelést kaptak a példamutató szülőktől. Mintegy 10 éven át tanfelügyelői munkakört is betöltött a kiskőrösi járásban. Mint igazgató tanító kezdetben 7, később 12 iskola irányítását végezte. Emellett szakcikkeket is írt szakmai folyóiratokba a felmenő tanítási rendszerről, a fogalmazás tanításáról, illetve tanítói tapasztalatairól. Képviselte tanítótársainak ügyét. A Sóstó közelében üdülőt létesített a tanyai tanítók számára. Mindkét világháborúban katonáskodott hosszabb-rövidebb ideig. A II. világháború után koholt vádak alapján leváltották, rövid időre be is börtönözték. Később a Központi Iskolában kapott tanítói beosztást. Aktív idejének utolsó éveit Bodogláron töltötte el. A római katolikus temetőben Vass Lajos igazgató búcsúzott tőle a tanyai tanítók, szülők és gyermekek nevében. **G.Á.**

Róna (Rosenfeld) Sámuel (Kkh., 1857. ápr. 1. - Bp., 1910. febr. 14.) bőrgyógyász, egyetemi címzetes rendkívüli tanár. Középiszkolai tanulmányait Halason, orvosi tanulmányait a bp-i egyetemen végezte. 1881-ben kapta meg oklevelét, majd Bécsben a hírneves Kaposi Móric dermatológus asszisztense lett. 1882-től segédorvos a Rókus Kórházban, majd 1884-től Schwimmer Ernő bőrklinikáján működött. 1886-ban meglátogatta a bécsi, prágai, berlini, hamburgi speciális klinikákat és osztályokat, majd több orvostársával együtt megalapította a nyilvános ambulatóriumot Bp.-en a szegény bőrbetegek részére. 1887-ben a kórház főorvosa, 1889-ben egyetemi magántanár, 1899-

ben nyilvános rendkívüli tanár lett. Átvette hírneves professzorának, Schwimmer Ernőnek tanzsékét, akinek utóda lett a Szent István Kórház Bőrgyógyászati Osztályának főorvosi állásában is, melyet haláláig vezetett. 1910-ben műtét közben vérmérgezést kapott, s hivatásának áldozata lett 53 éves korában. Szakmájában világhírű specialista volt, aki külföldi, főleg angol és német szakfolyóiratokban állandóan dolgozott, kutatásai a szifilisz kórtanával és kezelésével kapcsolatosak. Jelentős volt orvostovábbképző tevékenysége is. *Fő művei:* A buja vagy nemibetegségek (tankönyv 1894); Bőrgyógyászat syphilidologia kézikönyv (1909); (Bővebben lásd: Nagy Szeder István 1936. 106.) *Irodalom:* Havas Adolf: R.S. Orvosi Hetilap, 1910.; A Pallas Nagy Lexikon XIV. 1897. 675.; Tolnai Új Világlexikona 15. 1929. 135.; Magyar Zsidó Lexikon. Bp., 1929. 750.; Nagy Szeder István 1936. 105-106; MÉL 1969. 532.; Orvosi Lexikon IV. Akadémiai Kiadó. Bp., 1973. 150.; Lehoczki György 2001. 244-245. **Sz.A.-V.F.**

Rózsa Béla (Szabadka, 1838 - Izsák, 1890. jan. 2.) plébános. 1862-ben szentelték pappá. Tizenöt évig volt káplán, majd Halason lett plébános 1872-től 1884-ig. Az egyház tagjaival és az egyháztanáccsal nehezen fért össze, a Halasi Újság hasábjain támadták egymást. A tanyai lakosok száma megnőtt ebben az időben, ezért ún. zugiskolákat hozott létre a tanyákon, ahonnan a tanulók év végén bejártak vizsgázni a katolikus elemi iskolában. Mikor a tanfelügyelőség ezt tilalmazta, szabályos római katolikus tanyai iskolákat hozott létre Bodogláron és Tajón. Ekkor a város református vezetősége támadta, ezért elhagyta a várost, s 1884-ben Izsákra ment papnak. Ott élt haláláig. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 15-16.; Gacsári Kiss Sándor 1991. 63. **Gy.A.**

Rózsa Sándor (Szeged, 1813. júl. 16. - Szamosújvár, 1878. nov. 22.) alföldi betyárvezér. Pásztor volt, akit a halasi határban elkövetett állatrablásért 1836-ban másfél évi börtönrre ítélték. A fegyházból megszökött, visszament a Szeged környéki pusztákra. 1845-ben kegyelmet kért, de kérését elutasították. 1848. okt. 13-tól a Honvédelmi Bizottmány mentelmével, szabadsapatával a szabadságharc oldalán harcolt a déli fronton. Mivel a betyárokból alakult szabadsapat teljesen fegyelmetlen volt, rabolt, kegyetlenkedett, ezért a magyar hadvezetés az alakulatot feloszlatta. A szabadságharc után folytatta rabló életmódját. 1853-ban 10 000 ezüst forint vérdíjat tűztek ki fejére, 1856-ban elfogták. Bár rablást rábizonyítani nem tudtak, önbíráskodásért halálra ítélték, de az ítélet politikai okból életfogytiglani börtönrre változ-

tatták. Ekkorra már legendás alakká vált, 1867-ben amnesztiával szabadult. Felajánkozott pandúrnak, de ajánlatát elutasították. Újra visszatért a tanyavilágba, de a betyárok felszámolására kiküldött Ráday Gedeon vezette kormánybiztosság 1869-ben törbe csalta, majd a bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte. A börtönben halt meg. *Irodalom:* Fekete Miklós: Híres alföldi betyár R.S. (Szeged, 1902.); Szabó Ferenc: Békésmegyei néphagyományok R.S.-ről. (Szeged, 1959.); Nagy Czirok László: Betyárélet a Kiskunságban. (Bp., 1965.); Békés István: Magyar ponyva pitával. (Bp., 1966.); MÉL 1969. 544.; Magyar Néprajzi Lexikon 1981. 381-383.; Küllös Imola: Betyárok könyve. (Bp., 1988.) **Sz.A.**

Sáfrány Mihály (? - ?) főbíró 1658-ban. *Forrás:* Nagy Szeder István 1936. 338. **Cs.G.**

Sághy Mihály (Csongrád, 1870. szept. 18. - ?) tanár. Sághy József és Csikós Erzsébet földművelők fia. A polgári iskola elvégzése után Kiskunfélegyházán a tanítóképzőben tanult. 1891-ben kapott tanítói oklevelet. Halason kezdett el tanítani. Néhány hónap múlva a csongrádi, majd 1893-ban a kiskunfélegyházi tanyai iskolába választották meg tanítónak. Később Csongrádon tanított, s a Csongrádi Közlöny című újságnak lett a munkatársa. 1888-ban kinevezték a Csongrádi Állami Polgári Iskolába tanárnak. 1902-ben a Csongrádi Iparostanone Iskola igazgatójává választották meg. Cikkeit és szépirodalmi dolgozatait több újság közölte. Állandó munkatársa volt a Peleskei Nótárius című humorisztikus lapnak. 1903-ban megalapította és három évig szerkesztette a Csongrádi Lapok című újságot. *Munkái:* Szárnyszegetten (Csongrád, 1896); Két férj, egy feleség (Csongrád, 1898); Csongrádmegye földrajza. A polgári iskolák számára (Csongrád); Pünkösöd (Csongrád, 1905); Verstan. A hangsúlyos verselés (Csongrád, 1905). *Irodalom:* Szinnyi 12. 1908. 27-28. **Gy.A.**

Sáhhó János (Komárom, 1882 - Kkh., 1947. aug. 5.) történelem-latin szakos középiskolai tanár.

1906-ban kezdett el dolgozni a halasi református gimnáziumban fiatal kezdő tanárként. Tanári munkája mellett az ifjúsági könyvtárt is vezette. 35 tanéven át tanított, végig Kiskunhalason. 1941. szept. 1-jén ment nyugdíjba. Sírja a régi református temetőben található. *Forrás:*

Gimnázium Értesítője 1947-1948. *Kép:* TJM 14919. **G.Á.**

Saji István (? - ?) főbíró 1702 (V. 4), 1705, 1713. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 149.p.; Nagy Szedler István 1936. 338. **Cs.G.**

Sajtos Balázs (? - ?) főbíró 1686-ban. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 148.p. **Cs.G.**

Sándor János (? - ?) főbíró 1758. nov. 1. - 1759. nov. 1. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 151.p. **Cs.G.**

Sándor Mátyás (? - ?) főbíró 1703-ban. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 149.p. **Cs.G.**

Sass Károly (Borjád, 1825. febr. 14. - Kkh., 1890. jún. 5.) uradalmi tisztviselő, Petőfi barátja. Elvégezte a keszthelyi gazdasági tanintézetet, 1845 őszén Károlyi Lajos gróf erdői birtokára került, ahol 1848 nyaráig Szendrey Ignác keze alatt mint uradalmi írnok működött. Petőfi kérésére közvetítette a költő és Júlia levelezését, és esküvőjük alkalmával Petőfi egyik tanúja. (A másik tanú Lauka József, Lauka Gusztáv testvére.) Az 1880-as években városi pénztárnok volt Kkh.-on. Barátságokról, valamint a költő szerelméről és házasságkötéséről részletes visszaemlékezést közölt: Adatok Petőfi házassága történetéhez (Petőfi három levelével, Halasi Újság, 1883. febr. 18., és aug. 12-től szept. 9-ig öt folytatásban). Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Ferenczi Zoltán: Petőfi életrajza I-III., Bp., 1896.; MÉL 1969. 578.; Ferró Róza 2000. 188. **Sz.A.-Sz.S.**

Schneider Ignác (Izsák, 1841 - Kkh., 1895. febr. 8.) kereskedő, a baromfifeldolgozó üzem megalapítója. 1852-ben Izsákról költözött Kkh.-ra. Baromfi- és tojáskereskedelemmel kezdett foglalkozni, ezt később vad- és gyümölcskereskedéssel bővítette. Rövidesen baromfihús kimerést nyitott. A vasúti forgalom megindulásával látványos fejlődésnek indult az üzem. A kereskedő élete végéig a környék minden heti és országos vásárán megjelent kocsiával, fűrgeségéről az emberek Szikra Nácinak nevezték. *Irodalom:* Nagy Szedler István 1936. **H.E.**

Schön Dávid (Kkh., 1851. - Bp., 1913.) tanár, szakíró. Középkisiskolait Halason és Bp-en, főiskolai tanulmányait Prágában végezte. Egy ideig Bécsben tanított. 1884-ben a pesti izraelita hitközségnél középkisiskolai hittanár. Hitoktatási tantervet dolgozott ki, szaklapoknak cikkeket és iskolák számára tankönyveket írt. Az izraelita hitoktatói testület elnöke 1906-ig. Főbb művei: Szemelvények a zsolttárból. (Bp., 1887); A zsidók története a babiloni fogságtól a talmud befejezéséig. (Bp., 1901); Az izraelita vallásoktatás polgári iskolai

vezérfonala. (Bp., 1904). *Irodalom:* Szinnyei 12. Bp., 1908. 569.; Zsidó lexikon Bp., 1929. 774. Nagy Szedler István 1936. 106.; Lehoczki György 2001. 245-246. **Sz.A.**

Schönberger Samu (Barsfürs, 1896 - ?) Bp-en, az Izraelita Tanítóképzőben kapott jeles oklevelet 1915-ben, és ebben az évben behívták katonának. Frontszolgálat és hadifogság után 1921-ben tért haza, mint hadnagy. Pesten kezdte meg tanítói működését az 1921-1922-es tanévben. A következő két évet Szegeden és Szentgotthárdon töltötte az ottani izraelita elemi iskolában. 1924-1928 között Esztergomban volt izraelita hitoktató. A halasi izraelita iskolában a harmadik és negyedik osztályba járók tanítását bízta rá az iskolaszék. A vezető tanítói munkakört is betöltötte. Hat pályázó közül esett rá a választás. Élettapasztalata, megfelelő szakmai múltja és gyakorlata emelte ki őt a többi pályázó közül. Halasra 1928. szept.-ben jött. Az egyházi telken lévő családi otthonban élt feleségével és két leánygyermekével. Maradéktalanul megvalósította azokat az elképzeléseket, melyeket dr. Dohány József főrabbi dolgozott ki, nem félve az oktatás terén a modernizálástól, a neológ elvek alkalmazásától. Elvárta, hogy az iskolát a tanítók tegyék nyitottá, lehetővé tette a nem zsidó vallású tanulók felvételét is. E gondolatokkal Schönberger Samu meggyőződésből azonosult. Ő maga is teljesen nyitott életet élt. Jó kapcsolata volt a város pedagógusaival. Kiváló hegedűs lévén, a Zenekedvelők Egyesületének kamarazenekarában játszott. Munkássága révén megbecsült tanítója lett nemcsak egyháznak, de a városnak is. Az izraelita elemi népiskola működésének is köszönhetően elismerést vívott ki magának. Dr. Dohány rabbi így vélekedett róla: „Lelkes, szeretetteljes igyekezettel dolgozik. A magyar nemzetnek hű zsidó polgára. Hazaszeretet és hűség jellemzi. Ezt öntötte mindig a gyermekekbe. A tanfelügyelők is dicsőhimnuszokat zengtek róla.” 1942. márc. 1-jén, 14 év itteni működés után távozott Halasról. Debrecenbe ment, s az ottani izraelita elemi iskola igazgatója lett. *Forrás:* Gszelmann Ádám: A Kiskunhalasi Ortodox Izraelita Elemi Népiskola múltja. (= Szakál Aurél szerk.: Legyen világosság) Kkh., 2001. 177-183. **G.Á.**

Schrodt Imre (? - Pest, 1792. máj. 30.) plébános. Majsán volt segédlelkész, onnan átjárva látta el Halason a kápláni teendőket, majd 1769-től Halas plébánosa lett. A vegyesvallású városban küzdelmes élete volt. A reformátusokkal való folytonos küzdelem miatt 1772-ben Újkécskőre ment, ahol 1776-ig volt plébános. 1781-ben lett monori plébános. 1791-ben nyugalmába vonult Pestre és

ott halt meg. *Irodalom: A váci egyházmegye történeti levéltára. II. Vác. 1917. 906.; Gacsári Kiss Sándor 1991. 52.*

L.Gy.

Schwörtz János Frigyes (18-19. század fordulóján) építőmester. Szegeden Vedres István kivitelező munkatársa volt, akinek tervei szerint 1799-1804-ben ő építette fel az egykorú tanácsházat, a szőregi templomot (1815) és a szegedi rókuszi kórházat (1829). Kkh.-on a református templom új, későbarokk, klasszicizáló stílusú keleti tornyának tervezője és kivitelezője (1817-1823). *Irodalom: Művészeti lexikon IV. 1966.; Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei 1994.* **Sz.K.**

Sebes Árpád (Bp., 1896. jan. 11. - Bp., 1963. okt. 13.) író, költő. 1914-ben érettségizett egy kereskedelmi iskolában, majd magántisztviselő lett. 1928-tól 1936-ig a Népszava külső munkatársa volt. 1935 folyamán a Népszava folytatásokban közölte Atlantisz pusztulása című regényét. 1945 után vidéki lapoknál dolgozott. 1947-től 1950-ig Kkh.-on a Hírek című hetilap felelős szerkesztője volt. *Munkái: Stix partján* (versek, Bp., 1925); *Asszonyért és kenyérért* (versek, Bp., 1928); *Doktor Gulliver a Sarkvidéken* (regény, Bp., 1930); *Menekülő lelkiismeret* (regény, Bp., 1946). *Irodalom: MÉL 1981. 690.*

Gy.A.

Sher-Gil, Amrita (Bp., 1913. jan. 30. - Lahore, 1941. dec. 5.) festőművész. Anyai részről magyar származású indiai festőnő, India modern festészetének egyik úttörője. Rövid életét megosztotta három meghatározó helyszín, Magyarország, Franciaország és India között. Amrita hét éves volt, amikor szülei átmenetileg Indiában telepedtek le. Itt a második anyanyelve az angol lett. 1929-ben a család – a gyermekek taníttatása érdekében – Párizsba költözött. Az érzékeny és extrém hajlamú Amritában itt éled fel az érdeklődés a képzőművészet iránt. Kezdetben családtagjai és barátai portréit festi meg, valamint erotikus töltésű női aktokat. Később Lucien Simon tanítványa lett, és ekkor Cezanne valamint Gauguin művésze hatott rá. 1935-ben már sikerrel állít ki a párizsi Salon tárlatán. Képei (Műterem, Kártyázók) a kritikusok véleménye szerint egy új figuratív festészet ígéretét hordozták. 1935-ben visszatér Indiába. Ekkor elemi erővel hat rá India tradicionális művészete, ami megváltoztatja az ő művészetfelfogását is. Ötvözni igyekszik a modern stílust és a hagyományos indiai ábrázolásmódot, szinkultúrát (Szieszta, Asszonyok, Két elefánt, Hegyi asszonyok, Három lány). 1938-ban visszatért Magyarországra és férjhez ment unokatestvéréhez és egyben gyermekkori pajtásához Egan Viktorhoz. Férjét katonorvosként Kkh.-ra helyezték és Amrita általa ke-

rül a városba 1938-39 fordulóján. Itt festi meg több hónapos művészi válságot követően a bruegheli hatást mutató „Vidéki piac Magyarországon” (1938) c. képét, amely a református templom előtt, a sötét ruhába öltözött, talicskás árusokat mutatja. Férjével 1940-ben visszaköltöznek Indiába, ahol egyre inkább a depresszió hatása alá kerül. Úgy érezte, hogy házassága ellaposodik, de a művészettől várt megtermékenyítő hatás is alábbhagyott. Huszonkilencedik életévében halt meg. Képei ma Új-Delhiben a Nemzeti Galériában található. *Kiállítás: Ernst Múzeum, Budapest (2001)* *Irodalom: Művészeti lexikon IV. (1966); Losonczy Miklós: Amrita Sher-Gil művészetének forrásai, Művészettörténeti Értesítő 1974/4; Keserü Katalin: Amrita Sher Gil indiai festőművész és francia-magyar kapcsolatai. (= Ernst Múzeum kiállítási katalógusa Bp., 2001).*

Sz.K.

Silling Ede (Soltvadkert, 1847. márc. 11. - Kkh., 1923. márc. 26.) ügyvéd, bíró. Kiskunhalas város polgármestere 1909. jan. 28. és 1918. aug. 8. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

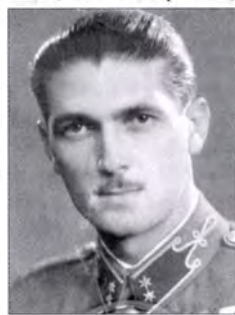
Simon János (? - ?) főbíró 1716, 1724. ápr. 4. - 1725. ápr. 24., 1732. ápr. 24. - 1733. ápr. 24. 1724-ben malom készült. *Forrás: BKML Kh. V.201.a. I. k. 149-150.p., 5.p.*

Cs.G.

Somogyi Antal gyöngyösi (Pest, 1768. júl. 13. - Pest, 1836. nov. 10.) nádori főkapitány. Ügyvédi vizsgát tett. Pest vármegyénél volt szolgabíró. József nádor nevezte ki nádori főkapitánynak. 1815. aug. 2-án iktatták be. 1815-1836 között töltötte be ezt a tisztséget. 1835-ben császári-királyi tanácsosi címet kapott. *Irodalom: Sugárné Konczek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 80-81.*

Sz.A.

Stachó Károly (Nagyvárad, 1918. szept. 13. - Kkh., 1991. szept. 25.) építész mérnök. Nagyváradon született egy 13

gyermekes nemesi család 12. gyermekeként. Középiskoláit Szegeden az állami Klauzár Gábor Reálgimnáziumban végezte. 1936-ban érettségizett. Ezután egyszerre nyert felvételt a Szegedi Egyetem Orvosi Fakultására és Bp.-en a Ludovika Akadémiára. Szülei tehermentesítésére a Ludovikát választotta, ahol 1939. aug. 20-án avatták hadnaggyá. A Kiskunhalasi 20. Gyalogezredhez került beosztásra mint rádiós tiszt. 1942-ben lett főhadnagy, és házasodott

össze a halasi Mikár Gabriellával. 1944. aug.-ban került ezredével a keleti frontra, ahol nov.-ben súlyosan megsebesült. Passauba szállították hadikórházba. Amerikai hadifogságból 1945. okt.-ben került haza. 1946-1951 között alkalmi munkákból tartotta el háromgyerekes családját. 1951-től dolgozott az építőiparban, végigjárta a szakma minden fokozatát. 1958-ban felvételt nyert a Bp.-i Műszaki Egyetemre, amelyet 1965-ben mint építészmérnök végzett el. 1963-1979 között a Kkh.-i Járási Tanácsnál osztályvezető főmérnök. Itt teljeseedik ki szakmai munkássága. A járás területén számtalan épületet tervezett, vagy vett részt a kivitelezési, műszaki ellenőrzési munkálatokban. Tervezéseinek zömét társadalmi munkában, díjmentesen végezte. Munkásságában kiemelkedő jelentőségű volt Kunfehértón a fürdő és az üdülotelep fejlesztése, formálása. Különböző társadalmi szervezetekben is végzett tevékenységet. A Hazafias Népfront Járási Bizottságában, mint alelnök szervezte a járási parképítő programot. 1979-1981 között a Városi Tanácson műszaki ellenőr. Innen ment nyugdíjba. Sirja a katolikus temetőben található. Fontosabb halasi munkái: Népfront utcai társasházak, KISZ II. lakótelep társasházai, Bokányi u. 13-15., Köztársaság u. 6-8., Kossuth u. 6. *Irodalom:* TJM 20803. *Kép:* TJM 20850. **Sz.A.**

Steiner Ignác (Nyitrapereszlény, 1886. okt. 16. - Kkh., 1966. dec. 6.) dr., főorvos. Középkiskoláit Nyitrán, az egyetemet Bp.-en végezte 1910-ben. Pályafutását Bp.-en és Tószegen kezdte, majd a posta és gyermekmenhely orvosa lett. Az első világháborúban főorvosként szolgált. Az 1920-as évektől Kkh.-on élt és praktizált. 1944. jún. 16-án deportálták, ahonnan 1945. jún. 26-án tért vissza. Orvosi teendői mellett példásan vezette a Kkh.-i Izraelita Hitközség életét. Az 1950-es évektől egészen nyugdíjazásáig a szakorvosi rendelő szakfőorvosaként dolgozott. 1961. okt. 15-én, 75. születésnapja alkalmából ünnepélyesen köszöntötték az aranydiplomás főorvost a helyi zsidóság vezetői (Práger Sándor, dr. Kálmán József, Grósz Ferenc), a szegedi főrabbi (dr. Schindler József) és a Magyar Izraeliták Országos Képviselője. 1966-ban hunyt el. Sirja az izraelita temetőben található. *Irodalom:* Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Általános Ismertetője és Címtára II. Bp., 1930. 23.; Lehoczki György 2001, 247-248. **L.Gy.**

Steöszel József rapéni (Gyöngyös, 1754. okt. 9. - Jászberény, 1815. máj. 21.) nádori főkapitány, királyi kamarás. József nádor 1798. júl. 27-én nevezte ki nádori főkapitánynak. 1798-1815 között viselte ezt a tisztséget. Jászberényben a Nagytemplom alatti kriptába helyezték végső nyuga-

lomba. *Irodalom:* Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképesarnok. Jászberény, 1995. 82-83. **Sz.A.**

Stepanek Ernő (Cegléd, 1881. jan. 21. - Kkh., 1934. aug. 8.) gimnáziumi rajztanár, festő, csip-

ketervező. Apja állomásfőnök, aki családjával együtt 1892-ben költözött Kkh.-ra. Művészi tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán végezte, ahol Benczur Gyula, Hollós Károly és Posteiner Gyula növendéke. 1903-ban rajztanári oklevelet szerzett és Marosvásárhelyen, majd Szabadkán és Kassán helyezkedett el. Dékáni Árpád távozását követően 1906. szept. 1-jétől került Kkh-ra a Református Gimnáziumba rajztanárnak. 1914-től főleg olaj és pasztell tájképeket állított ki a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalonban. Többször megörökítette a jellegzetes városkörnyéki tájakat, a halasi utcákat és szelmalmokat. Portréi közül a jelentősebbek Bessenyei Istvánról, Szilády Áronról készültek. Az 1910-es évek elejétől számtalan halasi csipketervet készített. Az ő tervei, elképzelése alapján alakult ki a halasi csipke jellegzetes klasszicizáló stílusa és ornamentikája, amellyel a csipke második periódusának világsikerét és népszerűségét elérte (Julianna holland királynő csipkéje; Kiskunhalas városcímere). Nagy zenekedvelő volt. A régi református temetőben helyezték örök nyugalomra. Emlékét emléktábla és utca őrzi. *Nyomatott művei:* Mértan, (1914); Halasi nóták, (1917). *Egyéni kiállítás:* Református Gimnázium (Kkh., 1917); Thorma János Múzeum (Kkh., 1961). *Irodalom:* Gimnázium Értesítője 1934-35.; Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 378.; Magyar Festők és grafikusok adattára (Szeged, 1988.); László Emőke - Pásztor Emese - Szakál Aurél: Halasi csipke. Kkh., 1996. *Kép:* TJM 14919. **Sz.K.-G.Á.**

Stern Sámuel (Kkh., 1839. szept. 16. - Bécs, 1900 körül) orvos, a bécsi orvostudományi egyetem rendes tanára. A prágai és bécsi egyetemeken tanult, ezek elvégzése után a bécsi közpórház orvosa, majd 1863-tól egyetemi magántanár, 1870-től pedig rendes egyetemi tanára lett a klinikai propaedeutikának. *Főbb művei:* Beitrage zur Kenntnis der Funktionen des Nervensystems (1868); Die propaedeutische Klinik als selbstndiges theoretischmedizinische Forschungs Institut (1870); Diagnostic der Brustkrankheiten von

propedeutisch klinischen Standpunkte (1877). *Irodalom: Magyar Zsidó Lexikon*. Bp., 1929. 809.

V.F.

Strasser Olga (Dunapataj, 1905. május 21. - 1944) Kalocsán az érseki római katolikus tanítóképzőben szerzett oklevelet 1923-ban. Később elvégezte a testnevelési főiskola továbbképző tanfolyamát is. Kecelen az izraelita elemi iskolában kezdte meg tanítói pályáját helyettesítőként az 1923-1924. tanévben. 1924-ben hívta meg az iskolaszék a kkh-i izraelita elemi népiskolához a fiatal, jól képzett, ambiciózus tanítónőt az első és második osztály vezetésére. Ugyanakkor rábízták a város két polgári leányiskolájában az izraelita hitoktatást is. 1924. szept.-ben került Halasra, s itt dolgozott 1944. márc.-nak végéig. 1932-ben férjhez ment Schütz Jenő zenetanárhoz. Becsületes, szorgalmas, lelkiismeretes és eredményes munkát végző pedagógus volt. Az állami felügyeletet ellátó tanulmányi felügyelő is mindig elismeréssel nyugtázta tevékenységét. Jelentős szerepe volt abban, hogy a két világháború közötti időben az iskolát, annak munkáját elismerték és nem izraelita vallású tanulók is szívesen látogatták. Jól beszélt németül is. A nehéz időkben is helytállt, teljes sorsközösséget vállalva tanítványával, azok szüleivel és a hitközség tagjaival. A holokauszt áldozata lett.

G.Á.

Sulyok István (Horgos, 1883. júl. 3. - Kkh., 1980. júl. 3.) Apja a római katolikus vallású

Sulyok Mihály öt holdat művelt meg. Anyja Kovács Piroska négy gyermekét nevelte. Sulyok István 1907-ben Bácsalmáson kötött házasságot, felesége Neszvecskó Erzsébet (1890-1990). Hat gyermekük született, de csak ketten éltek meg a felnőttkort: Mária (1920), Júlia (1922). Hat

elemi végzett szülőfalujában, majd dolgozni kezdett. Előbb a szegedi Kas kávéházban kifizetőfiú, majd 1902-ben egy bécsújhelyi uradalomban lovasz lett. Hároméves katonai szolgálata után Borotán telepedett le és gazdálkodni kezdett. Birtonkán gyümölcsstermesztéssel és almanemesítéssel foglalkozott. Az első világháborúban a román fronton katona, hadifogságba esett. Innen 1918-ban érkezett haza. 1927-ben Bácsalmásra költöztek, ahol szőlőművelésbe fogott, faiskolát létesített. Bekapcsolódott a helyi közéletbe, tagja lett a helyi olvasókörnek, megválasztották hegybírónak,

újságcikkei jelentek meg az Igazság, a Magyar Ugar, a Föld, a Felső Bácska, a Bajai Kis Újság c. lapokban. Az 1930-as években belépett a Nemzeti Egység Pártja helyi csoportjába, majd a körzeti vezetőségbe is beválasztották. 1944-ben segítséget nyújtott a származásuk miatt üldözötteknek. 1945-ben tagja lett a Független Kisgazdapártnak, megválasztották a bácsalmási járási szervezet elnökének. 1947 nyarán a Magyar Függetlenségi Párthoz csatlakozott, képviselőjelöltséget vállalt. Az 1947. aug. 31-én megrendezett országgyűlési választásokon a Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Bács-Bodrog vármegyei választókerületben parlamenti mandátumot szerzett. Az Országos Választási Bizottság 1947. nov. 20-án az MFP mandátumainak megsemmisítésekor parlamenti megbízatását megszüntette. Végleg visszavonult a közéleti szerepléstől. 1952-ben házának nagy részét államosították, ezért Nemesnádudvaron élő lányához költöztek, majd Csengődre mentek, ahol újra kezdte gyümölcskertészetét. Az 1956-os forradalom alatt írt verseit lakóhelyén terjesztették. 1957. márc.-ban letartóztatták, a kiskőrösi laktanyába internálták. Bácsalmásra visszaköltözését megtagadták, Kkh.-on telepedtek le. *Kép: TJM 20779.*

Sz.R.

Sussman, Sofer (Pozsony, 1828 - Paks, 1902. okt. 10.) főrabbi. Héber neve Eliezer. 1856-1886 között a Kkh-i Izraelita Hitközség főrabbi. A hitközség kegyeletes intézményeinek és jótékony egyleteinek alapítása legnagyobbbrészt az ő nevéhez fűződik. Nemcsak mint hitszónok, de mint zsidó tudós és tudományos író is a kor- és kortársai között az első helyek egyikét foglalta el, s ezen a téren az ország határain kívül is tekintélynek számított. 1886 közepétől megvált halasi állásától és Paksra került, ahol kerületi főrabbi lett. 1902-ben hunyt el. A halasi hitközség nagy küldöttséggel képviseltette magát a végtisztességen. Emlékét emléktábla őrzi. *Főbb munkái héber nyelven:* Jalkut Eliezer (Eliezer gyűjteménye); A babilóniai és jeruzsálemi talmud midrasaiból (fejtegetéseiből) 2 kötet; Jalkut Eliezer, a Zsolotárok könyvéből írásmagyarázatos szemelvények; Dameszek Eliezer (Damaskusi Eliezer), a Tóra fejezetei szerint rendezett midras-gyűjtemény. *Halála után megjelent munkája:* Meléoh Ketoresz (Illatszerek tára); Templomi és gyászbeszédeinek egy válogatott gyűjteménye. *Irodalom:* Kiskun-Halasi Helyi Értesítője 1902. okt. 15.; Kis-Kun-Halasi 1886. márc. 14., jún. 6.; Nagy Szeder István 1936. 110.; Lehoczki György 2001. 247.

L.Gy.-L.L.

Sütő József (Kkh., 1905. dec. 26. - Kecskemét, 1995. dec. 28.) középiskolai tanár. Kisparaszti családból származott. Tanítói, gimnáziumi tanárai

példája alapján választotta a pedagógusi hivatást. A helyi református gimnáziumban érettségizett. A bp-i egyetem bölcsészkarán tanult irodalmat és angol nyelvet. Egyetemistaként az Eötvös Kollégium tagja volt. Ez hozzájárult sokoldalú érdeklődésének kialakulásához, de későbbi szerteágazó irodalomtörténeti, iskolatörténeti, nyelvészeti kutatásait is megalapozta. 1931. szept.-től helyettes tanárként kezdett tanítani volt gimnáziumában, teljes jogú tanárrá 1934. jún. 13-án nevezték ki. Pályakezdeként több tanéven át a gimnázium internátusában is dolgozott felügyelő tanárként mellékkállásban. A kényszerű katonáskodás idejét leszámítva itt tanított 1961-ig. 1962-67 között a kkh-i Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum nyelvtanára volt. 1967-ben ment nyugdíjba és családjával Kecskemétre költözött. 1948 után az angol nyelv tanítására nem volt lehetőség. Elvállalta az orosz nyelv tanítását, s e tárgyból a középiskolai tanári oklevelet is megszerezte. Több száz cikke, tanulmánya jelent meg: Halas a Kunságban; Régi halasi diákok nyomában; Halas és Csokonai; Megjegyzések a kiskunhalasi népnyelv gyűjtéséhez; Tanulmányok a Bánk bán című Katona-dramáról, stb. Publikált a Magyar Nyelv, a Magyar Nyelvőr, a Forrás, az Irodalomtörténeti Közlemények című folyóiratokban. Volt tanítványai, tisztelői „Századok lelke” címmel jelentették meg tanulmányainak, dolgozatainak egy részét 1995-ben. Felesége Varga Olga a Református Polgári leányiskola, majd pedig a Felsővárosi Általános Iskola tanára volt, földrajzot és kémiát tanított. József fiúk jogot végzett. 1994-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Sírja a katolikus temetőben található. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Forrás:* Sütő József: Századok lelke. Halasi Téka 16. Kkh., 1995. **G.Á.**

Szabó Antal (Nagyszöllős, 1895. dec. 6. - 1966. jan. 28.) pedagógus. Édesapja vasúti tiszt volt. Nagybátyja az Eger melletti Kerecsenden volt prépost plébános, ezért is került Egerbe a tanítóképző intézetbe. Végzés után nem vállalt munkát, mert rövidesen behívták katonának. 1917-ben megnősült. A háború utolsó évében még katoná volt, mikor Nagyszöllős román megszállás alá került, s neki menekülnie kellett. Az anyaországban, mint menekült tanító kapott állást 1919. szeptben. A vallás- és közoktatási miniszter Kiskunhalas Rekettye pusztai iskolába nevezte ki tanítóként. Felesége és leánya csak 1920. jan.-ban tudott Halasra költözni. Rekettyéről Füzes pusztára helyezték át, ahol három évet tanított. 1924-ben a város külterületi iskoláit két körzetbe választották. A két igazgatóság közötti választóvonal a Soltvadkertre,

illetve Szabadkára vezető műút volt. Szabó Antalra bízták a nehezebb nyugati körzet igazgatását. 12 tanyai iskola mindennapi gondjait kellett intéznie. Jelentős szerepet vállalt, hogy a klebersbergi oktatási és nevelési elképzelések megvalósuljanak, kiegészítve népművelési tevékenységgel. Szorgalmas és lelkiismeretes munkája révén a tanyai iskolák kulturális centrumokká, a tanyai közösségek szervezőivé, a tanítók pedig a közösségek vezetőivé váltak. Az 1935-1936. tanévben az igazgatása alá tartozó iskolákban 332 ismeretterjesztő előadást, 95 műkedvelő rendezvényt, 665 órában különböző tanfolyamot tartottak. Ezen kulturális együttléteken 36814 ember jelent meg. 1944. okt.-ben Bp.-re menekültek. Az ostromot ott élték át egy budai pincében. A frontátvonulás után 1945. febr.-ban gyalog jöttek haza. Az igazoló bizottság állásfeszítésre ítélte. A volt tanítványok és azok szülei segítettek a talpra állásban, mivel lakásába sem tudott visszaköltözni. Egy évig könyvelőként dolgozott és csak 1946. szept.-ben kapott tanítói állást a Központi Iskolában. Ebben az iskolában tanított 1956-ig. Aktív pályájának utolsó három évét, 1956-1959 között Felsőszálalason töltötte el, ahol összevont osztályokat tanított. 1959-ben, 64 éves korában ment nyugdíjba. **G.Á.**

Szabó Endre (Nagyoroszi, 1841 - ?) pedagógus. Jogi pályára készült, de kisdédnevelő lett. 1865-ben szerzett övői oklevelet; előbb Halason, majd Álmosdon volt övő; s rövid ideig (1871) a kisdédvókat képző intézet igazgatója. 1873-ban a kolozsvári Fröbel-intézet titkára, 1874-től igazgatója volt. A rimaszombati ipariskola igazgatója (1878). Később elhagyta a nevelői pályát. Pedagógiai munkáinak részletes felsorolását lásd Szinnyei 1909. 180. *Álnevei:* Szabó bácsi, Gyermekbarát és Egy nevelő. *Irodalom:* Szinnyei 13. 1909. 179-180. **Sz.S.**

Szabó Gergely (? - ?) főbíró 1754. nov. 1 - 1755. nov. 1, 1755. nov. 1 - 1756. nov. 1, 1763. okt. 30. (1 napig) erőtlenesség miatt nem vállalja ugyanígy 1765. dec. 1 szintén erőtlenesség miatt nem vállalja (nem szolgálhatott). Szenátor 1752-ben, 1777-ben öregsége miatt lemond. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. 151.p. IV. k. 1.p., 297.p., Bánkiné 2001, 16. **Cs.G.**

Szabó István (? - ?) főbíró 1699-ben. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 149.p. **Cs.G.**

Szabó Iván (Bp., 1913. júl. 1. - Bp., 1998. febr. 11.) szobrász. 1933-34 között a Közgazdasági Egyetemen, 1934-39 között a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanult. Mestere Medgyessy Ferenc volt, akinek műtermében dolgozott. - Bolgár

Népi Érdemrend (1949, 1954); Munkácsy-díj (1956); Tornyai-plakett (1964); SZOT-díj (1964); Érdemes művész (1967); kiváló művész (1970); Szocialista Magyarorszáért Érdemrend (1981); 1939-től a Százados-úti művésztelep tagja. 1934-től a Szocialista Képzőművészek Csoportjának, 1942-től a KUT tagja. 1950-1981 között a Képzőművészeti Főiskola tanára. 1954-től a Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlatok szervezője. A 30-as évek végétől rokonszenvezett a népi írók törekvéseivel, és a nemzeti szobrászat és festészet képviselőivel. Szobrászatában a paraszti szépségideál megteremtésén fáradozott. Gyakoriak a tánc- valamint a ló- és lovas ábrázolásai. Egyik ilyen jelentős alkotása, az eredetileg a budapesti Mezőgazdasági Múzeum előtt felállított Sportlovasnő (1954) című alumínium szobra, amit 1974-ben Kiskunhalason állítottak fel. Később a reneszánsz eszmény felé fordult. Hat évtizedes pályafutása során műfaji és tematikus sokoldalúságra törekedett. *Költéri szobrai:* Arab ló (Bábolna, 1956); Népi táncosok (Népstadion, 1956); Anya gyermekkel (Hódmezővásárhely, 1960); Kinizsi (Nagyvázsony, 1964); Éneklő lány (Kecskemét, Zenegimnázium, 1964); Tinódi emlékmű (Sárvár, 1970); *Irodalom:* Művészeti lexikon IV. (1966); D. Fehér Zsuzsa: Sz. I. (Művészet, 1967/1.); 20. századi magyar festészet és szobrászat (Bp, 1986.); L. Kovásznai Viktória: Modern magyar éremművészet I. (Bp, 1993); Kortárs Magyar Művészeti Lexikon 3. (2001.).

Sz.K.

Szabó János (? - ?) főbíró 1685, 1715. 1715-ben Schola (iskola) készült. *Forrás:* BKML Kh.V.201.a.1.k. 148-149.p., 5.p. **Cs.G.**

Szabó László (Vásárhely, 1770 - 1840) plébános, címzetes prépost. Nyolc évig káplán, majd egy hónapig Nagykőrösön, 1801-től pedig Kkh.-on volt plébános. 1802-1803-ban újfelfedette a katolikus templom tornyát és a paplakot, 1805-ben kibővítették a kántorlakot. 1805-ben Dorozsmára ment papnak. 1830-ban kerületi esperes, 1838-ban csuthi címzetes prépost lett. Tudós és jeles szónok volt. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 13.

Gy.A.

Szabó Miklós (Paks, 1938. nov. 11. - Kkh., 1994. jún. 7.) dr., tanár, politikus. Halason a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett 1957-ben. A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán magyar és történelem szakon végzett 1962-ben. Ebben az évben házasságot kötött Szabó Klárával, két gyermeket neveltek fel. A Szilády Áron Gimnáziumban tanár (1962-1969). Ezután két évtizeden keresztül városi, majd megyei vezető. Kezdetben az MSZMP, Városi Bizottságán

dolgozott, ahol főleg városfejlesztési, kulturális feladatokkal foglalkozott. A város 1970-1980-as években történt fejlődése neki is köszönhető. Az MSZMP Kiskunhalasi Bizottsága I. titkára, majd a Bács-Kiskun Megyei Bizottsága I. titkára (1988-1989). Bölcsész doktori disszertációját Kkh. történetéből írta (1973). Közreműködésével visszakérült a városi levéltár anyaga Kkh.-ra (1987). 1990-ben fél évig nevelő, aug. 1-jétől a Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola igazgatója haláláig. Sirja a katolikus temetőben található. *Kiüntetései:* Pro urbe (1988), Díszpolgár (1996. posztumusz). *Művei:* A földmunkások mozgalmi és a Tanácsköztársaság Kiskunhalason 1895-1920. (Kézirat, 1973. Szegedi Tudományegyetem Könyvtára); Az 1919-es proletárdiktatúra és előzményei Kiskunhalason (=Proletártavas 1919. Kecskemét, 1969. 45-80.); A kiskunhalasi tanyavilág múltja, jelene, jövője (=Halasi Téka 7. Kkh., 1987. 13-29.). Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok és Pro urbe díjasok című fejezetében.

Sz.A.

Szabó Zsigmond (Deáki, 1886. - Kkh., 1940. jan. 11.) ref. lelkész. Középkorait Győrben a

bencésrendi gimnáziumban végezte. A teológiát Bp.-en és Pápan. Skóciában az aberdeeni és edinburghi egyetemeken folytatta tanulmányait. 1910-13-ig a bp.-i skót ref. egyház missziói lelkésze volt, 1913-1920-ig a máramarosi ref. gimnázium vallásánára. 1921-1924-ig Bp.-en missziói lelkész. 1924. febr. 4-én választották meg Kkh.-ra a ref. egyház lelkészévé, ahol 16 évig, haláláig szolgált. Tisztségei: gyülekezeti lelképásztor, egyházmegyei főjegyző, az egyháztanács elnöke, a kkh.-i ref. gimnázium és polgári leányiskola igazgatótanácsának elnöke. Kkh.-i szolgálata alatt új-játeremtí a missziói munkát, megindította az ifjúsági munkát a KIE-ben, a vasárnapi iskolai munkát mélyebb alapokra fektette, oktatta a konfirmandusokat, megszervezi a rendszeres tanyai istentiszteleteket, asszony- és leánykört alakít, végzi a kórházi betegek szolgálatát. Mindezen munkákban sikereket ért el. Határtalan munkabírása ellenállhatatlan belső kényszerből táplálkozott. *Irodalom:* Ref. Polg. Leányiskola évkönyve 1939-40. *Kép:* TJM 20850.

D.M.

Szabó Gy. Iván, Szabó Gyula Iván (Lesence-istvánd, 1859. jan. 9. - Kkh., 1903. okt. 23.) filo-

lógus. Iskoláit Veszprémben kezdte, Győrben folytatta és Pannonhalmán fejezte be, ahol a Benedek rend tagjaként teológiai és klasszika filológiai végzettséget szerzett. 1881-ben már a növendékeket oktatta. 1882-1885-ben Győrött, 1885-1887-ben Esztergomban tanárkodott az ottani gimnáziumokban. 1887-ben Pannonhalmára nevezték ki a filológus tanárjelöltek oktatására. 1896-ban újra Győrbe helyezték át. 1899-ben kilépett a rendből, felvette a református vallást és a halasi gimnázium tanára lett. Négy évig, haláláig tanított városunkban. Írt több cikket és tanulmányt szakfolyóiratokba; a Halasi Református Felsőleányiskola Értesítőjében (1901. Ünnepi beszéd Vörösmarty Mihály születésének százéves évfordulóján); a Pallas nagy lexikona V-IX. kötetébe a görög-római mitológiára vonatkozó cikkeket; az Okori lexikonba a görög és római színházi régiségekre és drámára vonatkozó cikkeket ő írta. Művei: Klug és Cookson összehasonlító grammatikájának átdolgozása. (A pannonthalmi tanárképzőben használt jegyzeteinek kinyomata.); Phaedri Augusti liberti fabularum. Aesopiarum libri quinque. A gymnasium III. osztálya számára. Magyarán. (Jeles Írók Tára 66., Bp., 1900); Livius XXI-XXX. A II. pun háború története szemelvényekben. A gymnasiumok VI. osztálya számára összeállította, bevezetéssel és magyarázattal ellátta. (Bp., 1902); Stílusgyakorlatok Liviushoz és Vergiliushoz. A gymnasium VI. oszt. számára. (Latin stílusgyakorlatok IV., Bp., 1906.) *Irodalom*: Pallas nagy lexikona XV. 1897.; Gimnázium Értesítője 1903-1904.; Szinyei 13. 1909.

H.E.

Szalay Imre (Kkh., 1862 - Kkh., 1897. nov. 26.) tanító. A tanítóképzőt Baján végezte el, majd Kovácsidán és Beczefalván tanított. 1885. szeptember elejétől haláláig a halasi községi elemi iskolában volt tanító. Megjelent művei: Megjegyzések az elemi iskolák tanrendszerére (Figyelmező IV.); A figyelmeztetésnek és az élőszóval való tanításnak fontossága (Figyelmező V.); Kis-Kun-Halas rendezett tanácsú város és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye földrajza, kapcsolatban a földrajzi előfogalmakkal. Segédkönyv a népiskolák III. osztálya számára (Halas, 1896). *Irodalom*: Nagy Szeder István 1936. 107.; Szinyei 13. 1909. 325.

Gy.A.

Szalay László zalai (Kiskörös, 1879. nov. 26. - Bp., 1944. febr. 15.) dr., író. A halasi ref. gimnáziumnak 1890-1898 között volt tanulója. Jogot végzett, állami szolgálatba lépett. Bp.-en újságíró, író. A néprajzi hitelességgel és remek művészi érzékeléssel írt novelláinak jelentős részét a halasi adatközlőknek (pl. Gózon István népi verselő) az elbeszé-

lései alapján vetette papírra. Az alföldi rétek, buckák és pásztorok, parasztok hűséges ábrázolója. A magyar pusztá, a tanyái élet megörökítője, feltárója. Legkedvesebb és legismertebb alakja az öreg Szuhay. A Szuhay elbeszélésekből írt színdarabját száznál többször adták elő. Az utóbbi

években több könyvét ismét kiadták. *Munkái*: Aranyos Jeruzsálem (Bp. 1927?); Szuhay (Bp. 1925.); Ez a föld (Bp. 1928); Mihály bácsi (Bp. 1928); A pusztá balladája (Bp. 1930); Szuhay (színmű, 1933); Zörgesgetek (Bp. 1937); Ólmos eső (Bp. 1939); Farsangi esküvő (színmű, 1939); Az utolsó nagy úr (Bp. 1942.); Óreg Szuhay (Bp. 1942.); A legendás Szuhay (Bp. 1942.); Szuhay a tanyán (Bp. 1944). *Irodalom*: Zámbo Aurél 1934. 76.; Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 368-369.; MÉL 1969. 1062.

Sz.A.

Szalay Zsigmond zalaszentgyörgyvölgyi (Nagykörös, 1856. okt. 31. - Kkh., 1945. júl. 7.) tanító, iskolaigazgató. Az alsó- és középfokú iskoláit, valamint a tanítóképzőt is Nagykörösön végezte, 1876-ban nyert oklevelet. Tanítói pályáját Seregélyesen kezdte el a református egyház elemi iskolájában. Egy év múlva Soltra került, ugyan-

csak egyházi fenntartású iskolába. 1878. márc. 10-

én nevezték ki Halasra tanítónak a községi elemi iskolához. 1889-ben a községi elemi iskola igazgatói teendőivel bízták meg. Miután a város iskoláit átadta az államnak, állami tanító, illetve az állami elemi iskolák igazgató tanítója lett 1907-ben. Ezt a tisztséget 23 éven át egészen nyugdíjba vonulásáig töltötte be. Közben 1889. júl. 1-jén Kkh.-on házasságot kötött Papp Erzsébettel. Házasságukból 5 gyermek született: István, László, Rózsa, György és Lajos. Felesége 1900. szept. 30-án meghalt. Pedagógiai munkája mellett rendkívül sok egyéb feladatot is ellátott. 1894-ben a Pest megyei tanítótestület a debreceni országos tanítógyűlésre képviselőjéül küldte ki. 20 évig a halasi református egyház pénztárnoka volt, 48 esztendőn keresztül pedig az egyház megválasztott presbitere. 1884 és 1932 között mintegy 60 cikke jelent meg a halasi

lapokban. Munkatársa volt a Néptanítók Lapja és a Népnevelők Lapja folyóiratnak. Az Országos Egészségügyi Egyesület 1893. júl. 15-én a közegészségügy érdekében kifejtett tevékenységéért 50 korona jutalomdíjat utalványozott részére. 1902. ápr. 10-én ismét megnősült, felesége Papp Mária óvónő lett. Az ipariskolában, mint református vallásitanító, a református főgimnáziumban 4 évig, mint tornatanár működött. A Halasi Gazdasági Bank Rt. Igazgatóságának 35 évig volt tagja, a Halasi Úri Kaszinó könyvtárát kevés megszakítással 44 évig kezelte. Hosszabb ideig volt Halas város képviselőtestületének megválasztott tagja. A Kkh-i Önszegélyező Szövetkezetnek 30 éven keresztül volt a könyvelője. 1912-ben, 36 évi pedagógiai szolgálat után ment nyugdíjba. A régi református öregtemetőben nyugszik. *Irodalom:* Gszelmann Ádám: Elemi oktatás története Kiskunhalason, 1913-ig. (Kézirat) 1985.; Erdész Gusztáv közlése. *Kép:* TJM 20839.

G.Á.-L.Gy.

Szász Károly szemérmjai (Nagynyed, 1829. jún. 15. - Bp., 1905. okt. 15.) ref. lelkész, püspök,

műfordító, egyházi író. Apja Szász Károly a nagyenyedi kollégium híres jogtanára, anyja Münstermann Franciska. Középkiskoláit szülővárosában és Kolozsváron végezte. 1848-ban Bp.-re költözött, ahová apját államtitkárnak nevezték ki, s ő az egyetemen matematikai előadásokat hallgatott. 1849-ben apjával együtt követte a kormányt Debrecenbe, s ott fogalmazóvá nevezték ki a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumba. Ezután katonai szolgálatba lépett, s káplárként, majd hadnagyként vett részt a szabadságharcban. A bukás után bujkált, nevelősködött, 1851-ben papi vizsgát tett. 1851-től Nagykőrösön, 1853-54-ben Kecskeméten matematika tanár. 1854-től Kézdivásárhelyen, 1857-től Kunszentmiklóson, 1863-tól Szabadszálláson lelkész volt. 1852-ben feleségül vette unokahúgát, Szász Pólt, (Iduna), aki még nagykorúsi éveiben meghalt. Második felesége halasi leány, Bibó Antónia volt. Ezért is pályázott a halasi szöszékre Szilády László halála után 1863-ban, mert feleségének tekintélyes birtokos rokonai voltak itt. De a köznép nem őt, hanem Szilády Áront, Szilády László fiát választotta meg, jóllehet Szász Károly már tagja volt az Akadémiának, a Kisfaludy Társaságnak és 8 évvel volt idősebb Szilády Áronnál. Szász Károly 1865-től

Deák-párti országgyűlési képviselő, 1867-ben Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban osztálytanácsos, majd miniszteri tanácsos. A Tudományos Akadémiának 1858-tól, a Kisfaludy Társaságnak 1860-tól tagja, 1882-ben a bp-i egyetemen magántanári képesítést szerzett. 1884-ben a Dunamelléki Ref. Egyházkerület püspöke lett. Mint új püspök 1884 és 1893 között püspöki vizitálást tartott az Egyházkerület gyülekezeteiben, mintegy 280 helyen. Ezen az útján kísérelte Szilády Áron egyházmegyei főjegyző (ami püspökhelyettesi rangot jelentett) kalauzolta. Püspöklátogatásából Ván Benjámint a moravicait elbeszélésében örököltette meg. Szász Károly sokat tartózkodott Halason felesége rokonai körében, különösen a nyári hónapokban. Itt a vidéki csendben végezte irodalmi tevékenységét, itt fordította Dantét is. Barátságban volt a város vezetőivel, a gimnázium tanáraival, és főként Szilády Áronnal, akinek sok esetben segítségére volt az új gimnázium felépítésében. A gimnázium sorsát szívügyének tekintette, az új épületet ő avatta fel. Gyermekei, unokái szívesen emlékeztek a Halason töltött időkre, ami 27 éven át tartott. A város 1929-ben utcát nevezett el róla, egykori lakóházát emléktáblával jelölték meg. A gimnázium önképzőköre 1906-ban a Szász Károly nevet vette fel. Szász Károly sírja a Kerepesi temetőben van. Irodalmi tevékenységével 17 éves kora óta foglalkozott, 1847 táján rendszeresen publikált különböző lapokban, a forradalmi időkben hazafias verseivel szerepelt. Számos egyházi jellegű munkája és tankönyve jelent meg. Lírájában a családi élet, a vallásos és hazafias érzés hangja szólal meg. Rendkívül széleskörű műfordítói munkásságot fejtett ki, többek között Shakespeare, Goethe, Schiller, V. Hugo, Béranger, Tennyson műveiből fordított magyarra. Dante isteni színjátékát ő fordította le teljes terjedelmében. A Szilády Áron Társaság 2000. márc.-ban emlékkonferenciát rendezett Szász Károlyról, melyen dédunokája Varga Domokos író tartott megemlékezést. Átadta továbbá nagyanyjának, Varga Gyuláné Szász Póla levelezésének azon részét, ami Halasról szól, s a püspök életébe betekintést adhat (kézirat). *Főbb művei:* Szász Károly költeményei (1861); Trencsényi Csák (eposz, 1861); Heródes (1867); Álmos (dráma 1870); Salamon (1878); A világ nagy eposzai (I-II. 1881-82); Szász Károly kisebb költeményei (1883); Schiller (élet- és jellemrajz 1887); Attila halála (dráma 1893); Szász Károly művei (válogatta és sajtó alá rendezte Ravasz László 1930). Emlékét emléktábla és utca őrzi. *Irodalom:* Novák Sándor: Sz.K. élete és művei 1904; Vasármapi Újság 1905/43; Beöthy Zsolt:

Sz.K. emlékezete 1909; Györy Aranka: Sz.K. mint költő 1930; Balogh László: Sz.K. angol irodalmi kapcsolatai 1942; Horváth János: Tanulmányok 1956; Komlós Aladár: A magyar költészet Petőfitől Adyig 1959.; Szinnyei 1909; Új Idők Lexikona 1941; Új Magyar Lexikon 1962; Magyar Irodalmi Lexikon 1965; MÉL 1969; ifj. Szász Károly: Sz.K. Halason Gimn. Ért. 1929-30; Gulyás Sándor: Sz.K. emléktábla leleplezése Gimn. Ért. 1929/30; Nagy Szeder István 1936. 108.; Ván Benjámin: Szilády Áron Délvidéki Ref. Lap 1942. aug.; F. Nagy József: Évforduló Sz.K. Műhelynapló 1994/12; Darányi Mária: Sz.K. emlékezete Humanissime 2000. febr.; Szontagh Pál: Hazaszeretet, nemzeti érzés Sz.K. munkásságában Confessio 2000/2. Kép: Vasárnapi Újság 1905. okt. 22.

D.M.

Szathmáry Sándor (Kkh., 1853 - Kkh., 1912. márc. 24.) gimnáziumi tanár, igazgató. A gimnázium nyolc évfolyamát a helyi református gimnáziumban végezte el. Érettségi után Bp.-en, a Műegyetemen tanult. Anyagi okok miatt tanulmányait többször is megszakította, s helyettesítőtanárként munkát vállalt a gimnáziumban. 1878-ban az egyik segédtanári állásra megválasztották.

Ekkor már tanári alapvizsgálója volt. Tanári oklevelét 1881-ben szerezte meg. Hat éven át mindig az első évfolyamosoknak tanított latint, számtant és fizikát. 1899-ben a református egyháztanács a gimnázium igazgatójává nevezte ki. Az 1905-ben lejáró mandátumát meghosszabbították. 1911-ben egyszerre vált meg az iskolától és az igazgatóságtól. Ezt követően főleg gazdálkodással foglalkozott. Házassága révén jelentős földbirtokra tett szert, feleségével közös birtokán a környék gyümölcsstermesztésének alapjait rakták le, meghonosítva és terjesztve a kiffer körtét. Ennek révén szerepet vállalt a homokhasznosítás terén is, de sok kisbirtokosnak megélhetést is biztosított. Sokat tett a gyümölcs értékesítésének terén is. A Nemzeti Munkáspárt helyi vezetője volt. A párt alapszabályába foglaltatta, hogy amennyiben az megszűnne, székházát a gimnázium örökli internátus céljára. Így juthatott a Mungó Kör egyházi tulajdonba, s lett a gimnázium internátusa. 1912-ben egy fehértői téli vadászat után fogatával mély árokba borult és meghalt. Sirja a régi református temetőben található. Emlékét utca őrzi. *Irodalom:* Gimnázium Ér-

tesítője 1911-1912., Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 364-365.; Petőfi Népe 1988. 8. sz. Kép: TJM 8925.

G.Á.-L.L.L.

Szathmáry Sándorné, Pethő Julianna (Kkh., 1854. márc. 6. - Kkh., 1942. máj. 21.) gyümölcs-

termesztő, gimnázium-igazgató felesége. Férjével az 1880-as években kezdett gyümölcsöt termesztetni. 1891-ben az Egressy duráncija elnevezésű őszibarackot, 1906-ban a kiffer körtét mutatta be. Főként ez utóbbival aratott sikert. Sz. S. halála után egyedül gazdálkodott, szőlőt és gyümölcsöt termesztett több mint száz holdnyi birtokán. Végrendeletében vagyonának nagy részét a református egyházra, városi házat pedig leányiskolai internátus kialakítására hagyta és alapítványt hozott létre egy Halason érettségizet diák továbbtanulásának támogatására. Sirja a régi református temetőben található. *Irodalom:* A Kiskunhalasi Ref. Szilády Áron Gimn. évkönyve. 1942.; Nagy Szeder István: Kiskunhalas története IV.; Gszelmann Ádám: Polgári iskolák Kiskunhalason. (Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez) Kkh., 1996. 214. Kép: Udvardy Flóra: Sz. S. (1940) Kiskunhalasi Református Kollégium Ökumenikus Óvodája. **H.E.**

Szebényi Imre (Doboz, 1923. febr. 9. - Toronto, 1983. nov. 19.) szobrász. Gyermekkorától Kkh-

on élt szüleivel, majd a Szilády Áron Református Gimnáziumban érettségizett. 1948-50 között az Iparművészeti Főiskolán ötvösnek készült, Somogyi József vezetésével. Ezt követően 1951 és 1955 között a Képzőművészeti Főiskolán szobrásznak tanult, mesterei Mikus Sándor és Szabó

Iván voltak. A Mikus által tervezett, és a bp-i Hősök terén felállított Sztálin-emlékmű bronz kapuját kivitelezte. Anyagi okokból a diploma megszerzése előtt elhagyta a főiskolát. Ezt követően főleg épületszobrászi munkákat vállalt. Képzőművészként az '50-es évek második felében ötvös munkákkal, érmeikkel és kalapált ólom kisplasztikákkal jelentkezett. A 60-as években megújuló szoborplasztikai felfogás egyik kezdeményezője.

Műveit ekkor már a mitologikus téma és a kalapált, hegesztett lemezalakítás jellemzi (Nyilazó fiú, Kariatida, Zodiákus épületplasztika, Oroszlán és bika, Magyar Sybilla, 1848, Duna és mellékfolyói). 1967-ben Schaár Erzsébettel, Vilt Tiborral és Varga Imrével együtt részt vett a székesfehérvári Könnyűfémű által támogatott alumínium szobortechnológia kísérleteiben (Vizöntő). 1968-ban a middelheimi szoborparkban (Antwerpen mellett) felállították kalapált, hegesztett lemezplasztikáját (Horgász). Kkh.-on a Szilády Áron Gimnázium új épületének nyugati falára került 1973-ban a Kiskun Tudomány (Jó pásztor) című, vörösrézlemezről domborítással és hegesztéssel készített szobra. Itthon nem kapta meg a megfelelő szakmai segítséget, ezért belgiumi sikerét követően 1968-ban Kanadába emigrált. Itt élete további évtizedeiben tanítással és épületszobrászi munkákból tartotta el magát. Horgony-lemezből, ólomból, rézből kalapált plasztikái adják az életmű javát. Kanadai éveinek fő műveit saját életének tragikus víziói alkotják (Sokarcú Démon, Befalazott szobrász, Szobrász szarkofágban, Befagyott Duna). Életműve legnagyobb szakmai elismeréseként a British Museum 1979-ben megvásárolta a Busó karnevál (Ecce Imago) c. éremsorozatát. 2000-ben a Thorma János Múzeum kapta meg a hagyatékából származó 10 kisplasztikát. Ezt az anyagot, kiegészítve más művekkel, azóta kiállítás keretében láthatja a közönség. *Irodalom:* Művészeti lexikon IV. (1966); Bodnár Éva: Diószegi Balázs és Szebényi Imre kiállítása Kiskunhalason (Művészet 1967/1.); Catalog of the Open Air Museum (Antwerpen-Middelheim, 1969); Dr. Kostya Sándor: Sz. I. szobrászművész (Kronika Canada -, 1878/10); Szűcs Károly: Sz. I. szobrászművész. Kkh., 2000.; Kortárs Magyar Művészeti Lexikon 3. (2001). *Kép:* TJM F9031. **Sz. K.**

Szécsei Ferencné (Kkh. 1910. júl. 1. - Kkh., 1972. jún. 5.) eseléd, raktáros. Kiskunhalas város tanácselnöke 1950. aug. 15. és 1952. júl. 20. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Székér József (1821 - 1874) főbíró 1867. máj. 18-tól. Sírja a régi református temetőben található. *Forrás:* BKML Kh. V.244.c. 1867. évi kötet; Nagy Szeder István 1936. 341. *Kép:* TJM 2772.

Cs.G.

Székér József (Kkh., 1862. júl. 13. - Kkh., 1945. okt. 24.) gyógyszerész. Édesapja Székér József, édesanyja Szabó Zsuzsanna. Az elemi és középiskolai tanulmányait Kkh.-on végezte, majd 1879-ben érettségizett. A gyógyszerészi diplomáját 1891. szept. 22-én szerezte Bp.-en. Mint gyógyszerész dolgozott Ercsiben, majd segédként Bp.-en. Közben Cegléden és Kecskeméten 1894-ben új gyógyszertárak felállítását kérte a belügyminisztertől. Kkh.-on, Diósgyőrött, Békéscsabán, Füzesgyarmaton bérlő, Gyomán gondnok volt. Nagyaradon, majd Adán vett gyógyszertárat és ott az Agglegény Egyesületnek volt az elnöke. Szobon, majd Jászkarajenőn 1906. jan. 26-tól 1909. ápr. 1-ig a Szentháromság nevű gyógyszertár tulajdonosa volt. 1913-tól Kkh.-on lett gyógyszertártulajdonos, és megnyitotta a városban a IV. gyógyszertárat a Szilády Áron utca 9. alatt II. Rákóczi Ferenc néven. Székér József részére engedélyezték, hogy 1914-1919 aug. végéig gyógyszerészgyakornokokat is tarthatott. A gyógyszertárban vele dolgozott Rabstein Imre gyógyszerész és Mészáros János gyógyszerész technikus. A városban a MANSZ, a Református Ifjúsági Kör és az Uri kaszinó tagja volt. Felesége Szalay Júlia a Rácz-féle patikában dolgozott. 1944. máj.-ban a városban gyűjtés volt a bombakárosultak javára, melyhez 100 pengővel járult hozzá. Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Halas és Vidéke 1900. XI. 17.; Kiskun-Halasi Helyi Értesítője 1913. okt. 1.; okt. 8.; Pest-Pilis-Solt-Kis-kun Vármegye Általános ismertetője és Cimtára. II. 1930. 24.; Halasi Újság 1944. V. 13. 3. o.; Cumania. III. Kecskemét 1975. 170. **L.Gy.**

Szentgyörgyi István (Bégaszentgyörgy, 1881. jún. 20. - Bp., 1938. szept. 28.) szobrász, főiskolai tanár. Az Iparművészeti Főiskola után 1905-1910 között Brüsszelben tanult. Főleg klasszicizáló aktokekat és portrékat mintázott. 1921-ben gyűjteményes kiállítást rendezett műveiből az Ernst Múzeum. 1925-től a Képzőművészeti Főiskola tanára. A két világháború között sokat foglalkoztatott művész. Számos díjat nyert. Műtermi hagyatékát, 14 szobrát a MNG örzi. *Jelentősebb szobrai, köztéri alkotásai:* Herczeg Ferenc és Réti István portréja, soroksári Hősi emlékmű (1926), Bp.-en Kacsás kút (1927), Diszkút (1928), a Harminckettesek emlékműve (1933), számos vidéki hősi emlékműve közül a szolnoki, mezőtúri, kkh-i (1926), valamint a halasi Szilády Áron szobor (1927), a törökkanizsai Talián- (1914), a kiskőrösi Petőfi- (1926), a makói Náray-szobor (1935). *Irodalom:* Művészeti Lexikon 1968. 431., MÈL 1969. 752.; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno. 1994. 89. kép. **Sz.A.**

Szentmiklósi László (Pesterzsébet, 1920. jún. 10. - 1984) dr., osztályvezető főorvos. 1981-ben Kiskunhalas város a Pro urbe díjjal tüntette ki. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjakos című fejezetében.

Szentpétery Sándor (? - ?) Erzsébet királyné szőlő- és gyümölcsstelep tulajdonosa Kkh.-on. *Munkája*: Homoki szőlők kincses tárháza (Bp., 1903). *Irodalom*: Szinnyei 13. 1909. 773. **Gy.A.**

Szilády Áron (Ságvár, 1837. nov. 3. - Kkh., 1922. márc. 20.) ref. lelkész, akadémikus és Kkh. város országgyűlési képviselője 1865 és 1878 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Szilády János (Ságvár, 1839. ápr. 6. - Feketehegy, 1889. ápr. 1.) református lelkész. Szilády Áron öccse. Középkolait Halason és Nagykörösön, majd a teológiát 1860-ban Pesten végezte el. Kunszentmiklóson két évig segédtanár, majd néhány hónapig Pomázon segédlelkész volt. 1864 őszén külföldön tanult, legtöbb időt Párizsban töltött. Hazatérve 1866-ban Pesten kápláni, 1869. márc. Vácon feyházi papi, 1872. szept. Baján, 1874. máj. pedig Feketehegyen lelkési tisztséget töltött be. A dunamelléki egyházkerület tanácsbírája, a debreceni zsinatnak pedig póttagja volt. *Munkái*: Fegyházaink reformjához általános és hazai szempontból (Vác, 1871); Egyházi beszédek (Kecskemét, 1874-76). *Irodalom*: Szinnyei 13. 1909. 877. **Gy.A.**

Szilády László (Kkh., 1812. ápr. 15. - Kkh., 1868. jún. 7.) ref. lelkész. Szilády Benjamin és

Ozer Róza kézműves szülők fia. Tanulmányait szülőhelyén, majd Debrecenben végezte. Akadémikus rektorságot Dömsödön viselt egy évig. 1834-ben Nagyszékelyen káplán, 1836-ban csepeli h. lelkész. 1837-től ságvári, 1846-tól jászkiséri, 1848-tól halasi lelkész. Egyházkerületi tanácsbírósgát is viselt. *Munkái*: Egyházi beszédek. (Pápa, 1840.); Hit, remény és szeretet. Ajtatos elmélkedésekben, (Kecskemét, 1844.); Köznapi imák és szertartási beszédek. (Uo. 1846.); Egyházi beszédei. (Uo. 1849.); Gyászbeszédei. (Uo. 1849-50.) Szerkesztette a mindkét nemű Papi dolgozatok I. füzetét, a többi füzetekben pedig dolgozatai jelentek meg. Arcképe: könyomat Barabástól (a Papi dolgozatok különféle viszonyokra III. füzetében.). Sírja a régi református temetőben

található. *Irodalom*: Szinnyei 13. 1909. 878-879.; Nagy Szedor István 1936. 110.; Bognár Zoltán: Szilády Áron, 1987. 8-9. *Kép*: Bognár Zoltán: Szilády Áron 1987. 133. **Sz.A.-Sz.S.**

Szilágyi Antal (Kkh., 1820. máj. 20. - ?) református lelkész. Szilágyi Márton gimnáziumi konrektor és Nagy-Ajtai Zsuzsanna fia. Tanulmányait 1828-ban kezdte a helyi gimnáziumban, s 1841-ben fejezte be Kecskeméten. Ezután Dunavecseré ment rektorak, ahol három évet töltött. 1844-ben Halason lett segédlelkész, majd 1846-tól Ságváron lelkész. Innen Jászkisérre ment 1848. máj. 1-jén papnak. A Fördös Lajos által az 1850-es években szerkesztett Papi dolgozatok különféle viszonyokra és gyászbeszédre című gyűjteményes munkában több egyházi beszéde szerepel. *Munkája*: Egyházi szónoklatok (Kecskemét, 1853). *Irodalom*: Szinnyei 13. 1909. 882. **Gy.A.**

Szilágyi Ferenc (Bp., 1910. aug. 10. - Kkh., 1999. júl. 12.) latin-magyar-angol szakos tanár,

gimnázium igazgató. Középkolait a bp-i Lónyai utcai ref. gimnáziumban végezte. Édesapja az első világháborúban meghalt, özvegy édesanyja egyedül nevelte három gyermekét, háziavarrónőként dolgozott. Édesapja hősi halottként post homus vitézi címet kapott, amit fia 18 éves korában örökölt,

akkor vitézzé avatták. Ezt a címet 1945-ig használta. Mint diák, jó tanulmányi eredményt ért el, az iskolai latin verseny győztese volt. Érettségi után elővizsga nélkül felvették a báró Eötvös Collégiumba. görög-latin szakos hallgató lett. Később a megszüntetett görög szak helyett a magyar-angol szakot vette fel. 1933-1942-ig a kunszentmiklósi ref. gimnáziumban tanár, 1942-1948-ig a kkh-i ref. gimnázium tanára, 1949-1973-ig a kkh-i állami gimnázium tanára és 1949-1957-ig igazgatója volt. 1973-ban ment nyugdíjba, ezt követően még két évig tanított. Kisdíák kora óta cserkész volt, majd vízcserkész tiszt. Részt vett a londoni Jamboren is. Angol nyelvtudásának tökéletesítésére két ízben is a nyári szüneteket Angliában töltötte. Halason ő indította el elsőként Szilády Áron életének és pályájának kutatását Nagy Szedor István segítségével. Nagysikerű kiállítást szervezett a Szilády emlékekből. Megfestette a gimnázium régi igazgatóinak arcképét az iskola számára Berki Violával. 1947-ben nősült, felesége Farkas Hedvig. Gyermekük László (1948-1979), Gabriella

(1949-). Sirja a katolikus temetőben található. *Kép:* TJM 20850. **D.M.**

Szluha Imre verbói (Cece, 1786. okt. 3. - Cece, 1873. máj. 19.) nádori főkapitány, királyi tanácsos. Fejér vármegyénél volt jegyző, főszolgabíró, követ. József nádor 1836. nov.-ben nevezte ki nádori főkapitánynak. 1836-1848 között töltötte be ezt a tisztséget. 1845-ben megszervezte a Jász-kun Kerületek megváltásának százados ünnepét. A reformkorban udvarhű magatartást tanúsított. 1848. máj. 1-jén a kerületi közgyűlésen ismertették a nádor leiratát a főkapitány lemondásáról. *Irodalom:* Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok. Jászberény, 1995. 86-87. **Sz.A.**

Szombati József (Újvidék, 1872. - Kkh., 1962. nov. 29.) dalszerző. Kétéves korában visszaköltöztek szülei Halasra. Fodrász iparosnak tanult. Önszorgalomból zenei képességeit annyira fejlesztette, hogy 1928-tól több száz dalt, nótát komponált. Ezekért kitüntetések is kaptak nyilvános pályázatokon. A Thorma János Múzeum örzi jelentős mennyiségű visszaemlékezését, kéziratát, kottáját, iratát (= TJM 3530-3552, 11684-11948). *Nyomatásban megjelent művei:* Halasi nóták. (Kkh. 1935); Kiskunsági nóták. (Bp., 1936). *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 110-111.; Ref. Egyház Halotti anyakönyv. **Sz.A.**

Szombati Károly (Kkh., 1905. jan. 27. - Kkh., 1976. dec. 20.) dr., orvos, sakkozó. Az elemi isko-

lát és a gimnáziumot Kkh-on végezte el, 1923-ban érettségizett. Érettségi után Bp.-en, az Orvostudományi Egyetemen szerzett 1929-ben diplomát. Ezután a kkh-i kórházban dolgozott mint kórházi orvos. 1933-ban városi orvossá nevezték ki, ott dolgozott 1950-ig. 1950-tól a városi tanács

egészségügyi osztályának vezetője. 1955-ben megnősült, felesége Suba Irma ének-zene tanár volt. 1965-től nyugdíjazásáig a városi, majd a járási KÖJÁL főorvosa lett. Zeneszeretete mellett nagy érdeklődést mutatott a sakk, mint szellemi sport iránt. Sorra nyerte a városi, területi és megyei egyéni sakkversenyeket, első osztályú minősítést szerzett. A kkh-i sakksapat éljártékosa volt, haláláig aktív sakkozó maradt. A városi egyéni sakkbajnokságot 1978-tól dr. Szombati Károlyról nevezték el, melyet minden évben megrendez a Kiskunhalasi Városi Sakkszövetség. Sirja a katolikus temetőben található. Emlékét rendezvény őrzi.

Irodalom: Zámbo Aurél 1934. 76.; Szécsényi Mihály: A kiskunhalasi sakkozás fejlődéstörténete (Kézirat, TJM 20.798.). *Kép:* TJM 20850. **Gy.A.-Sz.M.**

Szombati Károlyné Suba Irma Fedora (Kkh., 1914. jan. 1. - 1982. jún. 15.) ének- és zene-

tanár. Édesapja Suba Pál városi alkalmazott, édesanyja Seres Katalin háztartásbeli. Az elemi és polgári leányiskolát Kkh.-on végezte, a tanítóképzőt Sopronban, ahol 1933-ban tanítónői oklevelet szerzett. 1934-1941-ig a bp-i Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára jár, ahol 1941-

ben középiskolai énektanári és tanítóképző intézeti zene tanári oklevelet szerzett. Pedagógusi pályáját 1942-ben a bp-i Szent Margit Leánygimnáziumban ének- és zene tanárként kezdte, mint a szerzetesrend tagja, 1953. jún.-ig. Itt kapja a Fedora nevet. 1953-ban szüleihez költözik Kkh-ra, és kántorként a Felsővárosi Róm. Kat. templomban dolgozik. Még ebben az évben felmentését kéri és kilép a rendből. 1953. szept.-től a Szűts József Általános Iskolában kezd tanítani, ahol 1958-ban létrehozza az ének-zenei tagozatot. 1955-ben férjhez megy dr. Szombati Károly városi-járási tisztifőorvoshoz, aki zeneszerető, zeneértő ember volt, a városi zenekar első hegedűse emellett kiváló sakkozó. 1959-ben megalakítja az önálló zeneiskolát, ahol hangszeres zeneoktatás folyik, melynek igazgatója lesz. Később az ének-zenei tagozatot választja, lemond igazgatói állásáról, tagozatvezető lesz. A Zeneművészeti Főiskolán Kodály Zoltán tanítványa volt, akivel gyakorló pedagógusként továbbra is munkakapcsolatban állt. Kodály Zoltán adta meg az ének-zenei tagozat működési engedélyét Kkh.-nak. Az ének-zenei tagozat kórusa sok szép eredményt ért el, Kodály Zoltán elismerő szavakkal értékelte tudásukat, amikor Kecskeméten meghallgatta őket. A megyei, sőt országos találkozó, városi rendezvények rendszeres szereplője volt a kórus, sok első helyezést értek el a versenyeken. Az énektanítás mellett nagyon sok gyermeket tanított zongorázni. Pedagógusi munkáját több alkalommal kitüntetéssel ismerték el. 1977-ben nyugdíjba ment, de 1982-ig még kántorkodott a Felsővárosi Róm. Kat. templomban. A Szűts József általános iskola kórusa és a városi felnőtt kórus tiszteletből a Fedora nevet viseli. Sirja a katolikus temetőben található. *Kép:* TJM 20753. **D.M.**

Szöke László (Kecskemét, 1911. dec. 28. - Kkh., 2000. jún. 4.) dr., karnagy. Tekintélyes gazdasaládból származott.

Kecskeméten érettségizett, a Zeneművészeti Főiskolát (Nemzeti Zenede) 1935-ben végezte el. 1936-ban Kecskeméten tanított, 1936-ban a halasi gimnázium épületében működő Zeneiskola igazgatója volt Wilhelmus Henry előtt. 1937-ben a halasi Ref. Egyház

orgonista kántorrá választotta. Feladata volt a gimnáziumi ének- és zenetanítás, a ref. polgári leányiskolában énektanítás, énekkarok szervezése és azoknak jeles alkalmakon való szerepeltetése. A városi Zenekedvelők Egyesületének zenekarát fölfejlesztette és éveken át vezette, több nagyszerű hangversenyen szerepeltette. Újjászervezte a Városi Erkel Ferenc kórust. A református egyházi énekkart kibővítette, egyházi és egyéb ünnepi alkalmakkor gyakran megszólaltatta úgy a nagyszámú felnőttkart, mint a gimnazista és polgári diákokból összevont énekkart. Több nagyszerű egyházi és világi hangversenyt tartott. Saját szerzeményeiből bemutatásra kerültek zongoraszólók, orgonára írt darabok, melyekből több önálló hangversenyt hallhatott a város közönsége. A gimnázium énekkarával, a Kodály kórossal vidéken is fölléptek nagy sikerrel, Kodály műveket megszólaltatva. 1950 után visszavonult, csak egyházi, kántori állást vállalva. 1995-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem a 60. évén át kifejtett értékes szakmai tevékenységét elismerte és gyémánt oklevéllel tüntette ki. Nős volt, felesége a halasi Soket család leánya Erzsébet volt, három gyermekük született. Sírja a régi református temetőben található. *Kép:* TJM 20850.

D.M.

Szuper Lajos (Kkh., 1837 - 1904. okt. 21.) dr., honvéd főorvos. Régi halasi család tagja. Az 1862-63-as tanévban a halasi ref. algimnázium tanára volt. Megjelent munkája: A keszthelyi hévvíz (Magyar orvosok munkálatai. XI.). Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 111.

Gy.A.

Szuper Károly (Kkh., 1821. máj. 28. - Bp., 1892. nov. 20.) színész, igazgató. Eredetileg filozófiát hallgatott. Színi pályáját 1838-ban Halason kezdte, aztán folytatta a korabeli színészek vándoréletét. 1839-ben Fekete Gábor társulatánál Szabadkán Szigligeti Dienes című drámájában játszik és ennek a társulatnak már a következő évben

elsőrendű tagja volt. Majd kisebb-nagyobb várossokban szerepelt, mindenütt a közönség elismerése mellett. A forradalom híveként megírta Tömeges népfelkelés című agitációs szindarabját, melyet 1848. dec. 17-én Kecskeméten adtak elő. Barátság fűzte Petőfihez, aki 1842. nov.

10.-én a Szabó József féle székesfehérvári társulatnál az ő közbenjárására, ajánlására színészként léphetett fel. Barátságuk a költő haláláig nem szakadt meg. Az 1849. évet, mint honvéd verekedte végig. A szabadságharc leverése után, az 50-es évek elején Szöllösy Mihállyal együtt színtársulatot szervezett. Sok bújdosó honvéd színész nála talált menedéket. A tengődő vidéki színjátszás körülményei között magasabb színvonalra törekedett és úgy is mint színész, úgy is mint igazgató nagy érdemeket szerzett a színészet terén. Utolsó éveiben a Bp-i Nemzeti Színház, az Operaház, illetve az Országos Színészegyesület pénztárnoka volt. Emlékét utca őrzi. *Műve:* Szuper Károly színészeti naplója 1830-1850. Sajtó alá rendezte és 1889-ben Bp-en Váli Béla adta ki. *Irodalom:* MÉL 806. 1969.; Révai Nagy Lexikona XVII. 771. Bp., 1925.; A Pallas Nagy Lexikona XV. Bp., 1897. 854. *Kép:* TJM 14747.

V.F.

Szűry Sándor (? - ?) főbíró 1785. nov. 1. - 1786. nov. 1., 1786. nov. 1. - 1787. nov. 1., 1804. nov. 1. - 1805. nov. 4. Perceptor (adószedő) 1775-76, másodbíró 1778-79. Forrás: BKML Kh. V.201.a. XI. k. 774.p., XII. k. 1.p., XVIII. k. 270.p.; Bánkiné 2001. 29.

Cs.G.

Szűts József (Nagykörös, 1874. aug. 10. - Kkh., 1919. aug. 5.) tanító, szociáldemokrata politikus. Parasztszülők gyermeke. Nagykörösön szerzett tanítói oklevelet. Képesítése után Gomba községben kezdte meg működését helyettes tanítóként. 1892-ben Lovasberénybe került segédtanítónak, majd Tahitófalura, ahol 1894-ig tanított. A következő évtől kinevezték Szigetszent-

miklósrá, ahol öt évig tanított. Ezután az Alsófehér megyei Visegrádra került. Az itt töltött hét év alatt bontakozott ki népművelői és ismeretterjesztői te-

vékenysége. Emelett gyümölcsfákat nemesített, szőlőt telepített. Új szőlőoltási módszert dolgozott ki, amelyet országosan is elismertek. Selyemhernyó-tenyésztésre megtanította diákjait. 1906 és 1912 között egyik megyéből a másikba helyezték 1912-ben saját kérésére Kkh.-ra került, ahol a tanfelügyelői feladatokon kapott állást. Apósa, Szentgyörgyi Lajos tanfelügyelő segítségével még ebben az évben az új Központi Iskolában lett tanító. 1914-15-ben katoná az északi hadszíntéren, ahol hadnagyi rangot ért el. A háború után bekapcsolódik a helyi munkásmozgalomba. A tanácsköztársaság kikiáltása után a munkástanács tagja lett, majd az elnöki tisztséggel bízták meg. Funkciója mellett előadásokat tartott, újságcikkeket írt, pedagógus továbbképző tanfolyamot szervezett. Aug. 4-én a különítményesek hurcolták el. Emlékét szobor, utca, rendezvény és intézmény őrzi. *Irodalom:* Halász Géza: Sz.J. (= Kioltott fákllyák.) Bp. 1963. Kép: TJM 16773. **H.E.**

Tálasi István (Laskó, 1910. júl. 12. - Bp., 1984. ápr. 17.) néprajz professzor, MTA tagja. A bp-i tudományegyetemen végezte tanulmányait. 1935-1942 gimnáziumi tanár, 1942-1949 a bp-i Kelet-Európai Tudományos intézet munkatársa. 1949-től az ELTE tanára, 1951-1980 között az ELTE tárgyi néprajzi tanszékének tanszékvezető tanára. 1976-ban akadémikus, 1978-1982-ben a Magyar Néprajzi Társaság elnöke. Néprajzi munkásságában elsősorban a népi állattartással és földműveléssel foglalkozott. Sokszor kutatott a Kiskunságban. 1935. aug.-ban Kkh.-on végzett néprajzi gyűjtést Nagy Czirok László kalauzolásával. Halassal a kapcsolata évtizedekig folyamatos. *Fő művei:* A Kiskunság népi állattartása (Bp., 1936); Kiskunság (Bp., 1977); Néprajzi tanulmányok, írások (Bp., 1980). *Irodalom:* Magyar Néprajzi Lexikon 5. Bp., 1982. 165.; MÉL 1994. 884.; Nagy Czirok László: Az 1935-38. év fontosabb eseményei Kiskunhalason. (=Halasi Múzeum Emlékkönyv) Kkh., 1999. 143. **Sz.A.**

Tallér Vendel (Kkh., 1886. dec. 16. - Kkh., 1961. júl. 7.) kertész. Az első világháborúban katoná. 1918-ban rokkantan került haza. Napszámba járó szegény ember volt. 1921-ben vett 12 hold homokot. Évtizedekig emberfeletti munkát végzett családjával. 1929-től intenzív zöldség- és gyümölcsstermeléssel foglalkozik. A bolgárkertészet öntözési módszerét is használja (1933-1938). Volt olyan év, hogy 240 mázsa paprikát értékesített, máskor 450 mázsa barackot. 1936-38-ban kb. 30 napszámos kellett néha a kertészkedéshez. 1939-ben 7 holdon 3000 termő gyümölcsfája volt. Messzi vidéken híre járt konyhakertészetének. 1940-től kezdve Tallér Vendel csökkentette az in-

tenzív kertészkedést (felesége meghalt, fia bevonult katonának) és hagyományosan is gazdálkodott. 1941-ben 10 hold szántóföldet vásárolt. *Irodalom:* Lakatos Vince: A homok hőse, Tallér Vendel. Magyar Nemzet 1939. ápr. 15.; Új Idők 1944. márc. 25.; Lakatos Vince: Krónika a kun

pusztákról. Kecskemét, 1988. 39., ill. 31 - 32. kép; Szűcs Károly: Lakatos Vince a fotográfus. Kkh., 2001. 23. 50.; TJM 17742-17748. Kép: Lakatos Vince: Krónika a kun

pusztákról. Kecskemét, 1988. 32. kép. **Sz.A.**

Tar Antal (Kkh., 1891. szept. 2. - ?) csipketervező, iparművész. A halasi ref. gimnáziumban Dékányi Árpád tanítványa. 1908-ban érettségizett. Bp.-en az országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola textil szakának növendéke (1908-11). 1910-től kezdve ismertek halasi csipke tervei. Korai csipkéi a szecesszió jegyében készültek. 1914-1920 között az I. világháborúban katoná, ill. Oroszországban hadifogoly. Az 1920-1930-as években gazdálkodással is foglalkozik. Ötfán volt birtoka. 1938-ban vitézi rangot kapott. Az 1930-as években ismét nagyon szép halasi csipkéket tervezett. 1935-ben az Országos Iparművészeti Társulat halasi csipke tervpályázatán első díjat nyert. Munkája szerepelt 1940-ben a Milánói Nemzetközi Iparművészeti kiállításon. 1944. szept.-ben Bp.-re ment, majd valószínűleg Svájcba. *Irodalom:* László Emőke - Pásztor Emese - Szakál Aurél: Halasi csipke. Kkh., 1996. 15., 23., ill. 137-154. kép, 287-306. kép; Nagy Czirok László: Az 1935-1938. év eseményei Kiskunhalason. (=Halasi Múzeum. Kkh., 1999. 143.) **Sz.A.**

Tary István (1727. aug. 25. - 1779. ápr. 28.) főbíró. *Felesége:* Péter Katalin (1730. jan. 23.-1765. febr. 27). *Esküvő:* 1745. febr. 12. 10 gyermekük volt, köztük István (1761). Hétszer volt főbíró 1761. nov. 1.-1762. nov. 1. 1762. nov. 1.-1763. nov. 1., 1764. nov. 1.-1765. dec. 1., 1767. nov. 1.-1768. nov. 1., 1768. nov. 1. - 1769. okt. 29., 1776. nov. 1. - 1777. nov. 1., 1777. nov. 1. - 1778. nov. 1. 1778-ban háborús veszély fenyegetvén az országot, felszerelt 54 huszárt állított ki a város 3337,42 rft költséggel a porosz ellen, és 4869 pozsonyi mérő zabot adott katonai célokra. A háború nem tört ki. *Forrás:* BKML Kh. V. 201. a. I. k. 151.p., IV. k. 169.p., V. k. 29.p., 199.p., IX. k. 115.p., X. k. 19.p.; Nagy Szedor István: Kkh. város története II. 127.; Ferró Róza 2000. 89. **Cs.G.**

Tary István (1761. jún. 1. - 1836. jún. 25.) főbíró. *Felesége:* Thorma Mária (1768. márc. 30.-1835. márc. 17.) *Gyermeük:* Gerzson (1808). A tanács tagja 1788-, törvénytörési táblabíró, Református Egyház Tanács tag. Tizenkétszer volt főbíró 1800. nov. 9.-1801. nov. 1., 1806. nov. 2.-1807. nov. 1., 1807. nov. 1.-1808. okt. 30., 1808. okt. 30.-1809. nov. 5., 1812. nov. 1.-1813. okt. 31., 1813. okt. 31.-1814. okt. 30., 1817. nov. 2.-1818. nov. 1., 1820. okt. 29.-1821. okt. 28., 1821. okt. 28.-1822. nov. 3., 1829. nov. 1.-1830. okt. 31., 1832. nov. 4.-1833. nov. 3., 1833. nov. 3.-1834. nov. 2. 1825-ben idősejével együtt járó gyengélkedési tekintetéből kívánt visszavonulni a tanács nem járult hozzá. Az 1813. évi fegyverkezéshez a város állított toborzás útján 42 katonát, és fizetett a beszolgáltatandó terményekért 2890 váltó forintot, s a nádor huszárezredbe adott 14 katonát és lovat. Sírja a régi református temetőben található. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XVI. k. 167.p., XX. k. 92. 170, 294.p., XXII. k. 434.p., XXIV. k. 93.p., XXVI. k. 327.p., XXVIII. k. 326.p., XXX. k. 140.p., XXXIV. k. 155.p., XXXVI. k. 254, 263.p.; Nagy Szedor István: Kkh. város története II. 134.; Ferró Róza 2000. 89.; Bánkiné 2001. 16. **Cs.G.**

Tary Gerzson (1801 - 1867) főbíró. *Felesége:* Vedres Piroška. *Gyermekeik:* Gusztáv, Dénes (1829), Matild (1831), Gyula (1834). Főbíró 1867. ápr. 28-tól. Sírja a régi református temetőben található. *Forrás:* Nagy Szedor István 1936. 341.; Ferró Róza 2000. *Kép:* Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 30. színes kép; TJM 65.27.3. **Cs.G.**

Taxonyi István (Győr ? - ?) főbíró. Főjegyző 1755-1769. Főbíró 1774. nov. 1.-1775. nov. 1., 1775. nov. 1.-1776. nov. 1. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. IX. k. 1., 77.p.; Nagy Szedor István 1936. 342. **Cs.G.**

Tegez János (? - ?) birtokos, főbíró. Feltehetően a város harmadik újratelepülésekor érkezett Baranyából 1626-ban. A város főbírája 1636-ban. Ebben az évben az egri török divánál járt. (Tegez Jánosnak írva.) A 17. századi Halas leggazdagabb családjának őse. *Forrás:* BKML Kh. Török kori oklevelek I. (Halas); Szilágyi Áron és Szilágyi Sándor: Török-Magyar-Kori Történelmi emlékek Magyarországon II. 361-362.; Vargha Zoltán: A Tegez család. (=Magyar Családtör-

ténelmi Szemle 1940. VI. évf. VII. szám. 145-149.; Kiskunhalas története 1. Kkh., 2000. 328-338. **Cs.G.**

Tegez János (? - ?) főbíró. *Felesége:* Simonyi Kata. *Esküvő:*? 4 gyermekük született (István, Gergely, János, Panna) Az 1636-ban főbíró Tegez János fia, 1667-ben Halason főbíró. 1676. aug. 1. Tamás öccsével megveszi Vadkert, Csábor és Böszérpusztákat. 1677. márc. 11-én nemeslevelet szereztek, melyet Pest vármegye 1691-ben hirdet ki. 1699-ben bérlí Kiskörös pusztát. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 147.p.; Vargha Zoltán: A Tegez család. 1940. **Cs.G.**

Tegez János (1750 - ?) főbíró. *Gyermekei:* János (1784), Lajos (1787). Főbíró 1809. nov. 5.-1810. nov. 1. A főbíró helyettesíti 1815-ben volt helyettes bírót (Nagy Szedor István szerint) *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XX. k. 437.; Nagy Szedor István 1936. 341. **Cs.G.**

Teleki Mihály (Bp., 1896. ápr. 20. - London, 1991. aug. 20.) gróf, Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1935 és 1944 között. 1939-ben Kiskunhalas város diszpolgára. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők és Diszpolgárok című fejezetében.

Thorma Imre (? - ?) főbíró 1853. okt. 29.-1855. ápr. 30. *Forrás:* BKML Kh. V.244.c. XLVIII. k. 290.p.; Nagy Szedor István 1936. 341. **Cs.G.**

Thorma János (Kkh., 1870. ápr. 24. - Nagybánya, 1937. dec. 5.) festőművész. Halason szü-

tett, gyerekkorában Jászberényben élt. 1884-től lakott Nagybanán. Thormát a származás, az itt maradt rokonság, az édesanyjával itt töltött hetek, s később az évenként rendszeresen megismétlődő látogatások kötötték Halashoz. Az érettségét követően 1887-ben a Mintarajziskolában Székely Bertalannál tanult. 1888-ban Münchenben Hollósy Simon köréhez kapcsolódott. 1892-ben Párizsban a Julian Akadémián tanult. Ebben az évadban festette első jelentős képét, a Szenvedőket. (MNG). 1893-1896 között festette leghíresebb művét, a rendkívüli alaposággal készült Aradi vértanúkat (MNG, de Halason TJM-ban kiállítva), a legnagyobb méretű magyar történelmi képek egyikét. Ezt témája miatt nem engedték a hivatalos millenniumi kiállításon bemutatni. A külön kiállítás óriási sikert és ismertséget eredményezett. 1896-ban részt vett a nagybányai

művésztelep megalapításában Hollósi Simon, Ferenczy Károly, Iványi Grünwald Béla, Réti István társaságában. A telepnek végig egyik leghívebb tagja maradt. 1902 után az iskola tanára, majd 1919-től a telep vezetője lett. Lelkes munkássága akadályozta meg a háború után a művésztelep teljes széthullását. 1927-ben vonult vissza a művészneveléstől. A nagybányai művésztelep egyik jellegzetes mestere volt. A Petőfit és az 1848-as témát igen szerető Thorma másik nagyon híres képét a Talpra magyar!-t évtizedekig festette (TJM Kkh.) Az objektív ábrázolás mellett az oldottabb képek is érdekelték. Első mestere, Székely legalább olyan nagy nyomot hagyott benne, mint a nagybányai művésztelepre jellemző elvek. A plein-air inkább csak késői korszakában érdekelt. Gyűjteményes kiállítását a Nemzeti Szalonban rendezték 1939-ben. Emlékkiállítását a TJM-ban 2000-ben. Fő műveiből: Berki Antal és felesége, Bilcz Irén portréja (1892), Kocsisok közt (1902), Október elseje (1903, amely Münchenben és a Saint Louisi vilákkiállításán aranyérmet nyert), Kártyázók (1904), Húsvéti kenyérszentelés, Tavasz (1910-es évek), Ibolyaszedők (1920), Mezőn (1927), Fürdőzők (1926-33), Domboldal, Klastromréten, Zazar parti táj (1930-as évek). 1975-ben Kiskunhalas város díszpolgára. Emlékét szobor, utca és intézmény őrzi. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* Radocsay Dénes: T.J. 1954.; Nagy Czirok László - Vorák József 1965. 372-374.; Művészeti Lexikon 1968. 538.; MÉL 1969. 857-858.; Bay Miklós - Boros Judit - Murádin Jenő: Thorma. Bp., 1997.; Murádin Jenő: Thorma János 1848-as képei. Kkh., 1998. *Kép:* Murádin Jenő: T. J. 1848-as képei. Kkh., 1998. 3. kép.

Sz.A.

Thúry József (Makád, 1861. dec. 25. - Szabadka, 1906. máj. 22.) tudós, orientalista, a keleti nyelvek és a magyar östörténet kutatója, tanár, könyvtáros, akadémikus, közíró. Református vallású, egyszerű földműves családból származott. Az elemi iskolát Makádon végezte, majd gimnáziumi tanulmányokat folytatott Kunszentmiklóson és Budapesten. A magyar östörténet és a török nyelv már középiskolás korában érdekelt. Ez az érdeklődés vezette Thúryt 1880-ban az egyetemre, ahol sok keleti és nyugati nyelvvvel foglalkozott. Közvetlenül Vámbéry Armin tanítványa lett, aki-

től östörténetet tanult. Emellett megismerte a perzsa és arab nyelvet is. Az európai nyelvek közül francia, angol, orosz és német nyelven beszélt. Az egyetem befejezése után 1884 nyarán négy hónapos tanulmányútra küldték ki Konstantinápolyba. Hazatérve a Kereskedelmi Akadémián lett a török nyelv tanára. 1887-től Nagykörsön, majd Szilády Áron meghívásának eleget téve Kkh.-on lett a gimnázium tanára 1888-1906 között. Magyar és latin tanári munkája mellett bőven jutott tudományos tevékenysége számára idő. 1903-tól a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjai sorába választotta. 1900 és 1906 között a tanári munkája alól mentesítette az egyházatnacs, hogy tudományos tevékenységét zavartalanul végezhesse. 1906-ban Budapesten egyetemi tanári kinevezést kapott a keleti nyelvészeti tanszékre Vámbéry Armin utódként. Azonban pár hónappal álláshelelyének elfoglalása után meghalt. Kutatásai az összehasonlító nyelvészet, az irodalomtörténet és történet területére vonatkoznak. Hunfalvy és Budenz elméletével szemben a hun magyar közös eredet híve volt. A magyar nyelv eredetét a keleti nyelvekben kereste. Legjelentősebbek voltak török nyelvészeti munkái. Az ő fordításában jelentek meg 16. sz-i török történetírók magyar vonatkozású szövegei az MTA által közzétett Török történetírók című sorozatban. (I-II., Bp., 1893-1896). *Fő művei:* A kasztamuni török nyelvjárás (Bp., 1885); Csagatáj szótár (Bp., 1903); Török nyelvemlékek a XIV. század végéig (Bp., 1904); A közép-ázsiai török irodalom (Bp., 1904). 1999 tavaszától működik a Thury József Alapítvány és a gimnázium épületében 2001. szept. 6-án nyílt meg a Thury József Könyvtár. Sirja a régi református temetőben található. Emlékét intézmény, rendezvény és kopjafa őrzi. *Irodalom:* Gimnázium Értesítője 1905-1906., 1907-1908., 1933-1934.; MÉL 1969. 860.; Vásáry István (Halasi Téka 6.) Kkh. 1986. *Kép:* TJM 15894.

G.Á.-L.L.

Thuróczy Dezső (Kkh., 1879. okt. 31. - Kkh., 1963. máj. 10.) dr., ügyvéd. Kiskunhalas város helyettes polgármestere 1920. jan. 26-tól, polgármestere 1924. febr. 20. és 1930. jan. 15. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Thuróczy István (? - ?) Munkája: Steph. Thuróczy ac aliorum in Cumunicali oppido Halas residentium nobilium instantia (1790). *Irodalom:* Szinnyei 14. 1914. 143

Gy.A.

Tooth János (Karczag, 1774. febr. 5. - Kkh., 1826. szept. 6.) helytörténész, ügyvéd, városi jegyző, törvényszéki ítélő bíró. Tooth János kerületi szalmabiztos és Fazekas Mária fia. Iskoláit Kar-

cagon és Debrecenben végezte. 1782-ben Pestre ment joggyakorlatra Döri László mellé; 1794. írónkává nevezték ki a Kiskun Kerülethez. 1796. márc. 15-től Halas jegyzője. 1803. júl. 18. ügyvédi vizsgát tett, ekkor megyei ügyvéd. 1807. halasi tanácsos, 1808. aljegyző. 1809. jan. 1. bemutatta a tanácsnak Halas Krónikáját, s azt 1814-ig folytatta, mely évben a jegyzőségről lemondott és a ref. egyház főgondnokává választották. 1815-ben Kiskun megye esküdtté nevezte ki, a kerületi törvényszéknél ítélőbíró. 1821. jún. 1. bemutatta azon munkáját, mellyel a ref. egyház levéltárát lajstromozta. Kiemelkedő érdemeket szerzett azzal, hogy rendezte a városi levéltárat és annak adatai alapján írta meg a város és a ref. egyház történetét. *Munkája*: Kis-Kun-Halás város története. (Nagykőrös, 1861.); Kiskunhalas topografiai leírása 1801-ben. A kiskunhalasi evangélico-reformata eklésiának históriája (=Nagy Szeder István: Adatok Kiskunhalas város történetéhez 1926. 215-220., 347-378.) Sírja a régi református temetőben található. Emlékét utca őrzi. *Irodalom*: Szinnyei 14. 1914. 300-301.; Nagy Szeder István 1936. 112-113.; Nagy Czírok László-Vorák József 1965. 354. **Sz.A.-Sz.S.**

Torma István (? - ?) főbíró. 1746. ápr. 24 - 1747. ápr. 24. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. I. k. 150.p. **Cs.G.**

Torma István (? - ?) főbíró. 1780. nov. 2.-1781. nov. 1., 1781. nov. 1.-1782. nov. 1., 1787. nov. 1.-1788. nov. 1., 1788. nov. 1.-1789. okt. 25. Másodbíró 1771, 1775. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. X. k. 291, 347.p., XII. k. 76, 129.p.; Bánkiné 2001. 29. **Cs.G.**

Torma Mihály (? - ?) 1807 a tanács tagja. Hatszor volt főbíró: 1818. nov. 1-1819. okt.31, 1819. okt. 31-1820. okt. 19, 1826. okt. 29-1827. nov. 4, 1827. nov. 4-1828. nov.2, 1834. nov.2-1835. nov. 1, 1835. nov. 1-1836. nov. 6. *Forrás*: BKML Kh. V.201.a. XXVI. k. 528.p., XXVIII. k. 116.p., XXXII. k. 494, 654.p., XXXVIII. k. 70, 152.p.; Bánkiné. 2001. 16. **Cs.G.**

Tormási Lajos (Kkh., 1784. dec. 16. - Békés - Gyula, 1867. márc. 25.) orvos, Békés megye főorvosa. Tormási János halasi református lelkész, később püspök fia. 1806-tól Bécsben orvostanhallgató, itt doktorált 1812. május 2-án. Két hónap múlva Békés megye főispánja a megye főorvosává nevezte ki. 1846. máj. 1-től Gyulán a megyei kórház főorvosa, majd 1848-tól igazgatója lett. 1862-ben otthagyta állását, magánrendelésének és a himlőoltásnak élt. 1862. júl. 21-én tartotta 50 éves orvosdoktori jubileumát. Cikkei: A mentő himlőoltásnak rövid történeti rajza, némely észrevéte-

lekkel (Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Munkálatai, 1844); Mentő himlőoltás Békésvármegyében 1843 és 1844-ben (Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Munkálatai, 1846). *Munkái*: Carmen honoribus III. J. V. nobilis ab Hildebrand dicatum, dum effigiem illius discipuli grati animi pingi curarunt, eoque occasione solempne festum celebrarunt (Viennae, 1811); Dissertatio inauguralis medica de dignitate diatetici in curandis hominum morbis (Viennae, 1812). *Irodalom*: Szinnyei: 14. 1914. 332-333. **Gy.A.**

Tormássy János (Kecskemét, 1746. márc. 12. - Kkh., 1814.) ref. lelkész, püspök. 37 évig volt Halas lelképásztora, ebből hat éven át a Dunamelléki Ref. Egyházkerület püspökeként szolgált. Iskoláit szülővárosában és Debrecenben végezte. 1769-ben a genfi egyetemen folytatott teológiai tanulmányokat. Hazatérte után 1771-től 5 évig kecskeméti lelkész, 1777-ben halasi lelki

pásztornak hívták meg. 1791-ben egyházmegyei főjegyzőnek választották a Dunamelléki ref. Egyházkerületben. Részt vett a budai zsinaton és vezérszerepet vitt a lelkészi kar érdekeinek védelmezésében. Az 1790-91-i országgyűlés ref. prédikatori tisztét ő töltötte be. 1807-ben püspökké választották. Korabeli újság tudósítása szerint püspökké avatására az egyházi előkelőségek és vendégek 40 kocsival érkeztek Halasra, akiket a város határában díszkíséret fogadott, s ezen alkalommal 4 napig tartó egyházkerületi gyűlést tartottak. Egyházi ügyekben hathatósan működött kerületében, itthon szívügye volt az iskola. Sokat fáradozott, hogy a diákoknak szállást és étkezést biztosító konviktusuk legyen. Ő maga jó példával járt elő, elsőként tett jelentős összegű alapítványt a konviktus javára. Az államosítás után egyházi iskolává lett gimnázium konviktusa róla kapta nevét. Felesége Varjas Mária, Varjas János debreceni tudós professzor leánya volt. Krisztina leánya Péter László halasi birtokos felesége lett, Zsuzsánna leánya Tóth István dunavecsei ref. lelkész felesége, Lajos fiából Békés megyei főorvos lett. Meghalt 1814-ben, rövid betegség után Halason. A Szilády Áron Társaság 1996-ban, születésének 250. évfordulóján emlékkonferencián idézte fel alakját. Azon terve azonban, hogy arcképét (relifjét) a halasi református templom falára elkészíttessék az ott levő Csokonay relifhez hasonlóan, még nem

valósult meg. Munkái: Egynehány predikációk, melyeket a közelebb elmúlt országgyűlésre felsereglett úri rendek előtt Budán és Pozsonyban elmondott (Pest, 1791.); Kalmár József: A kegyelem templomáról, Fő Tisztelendő superintendens Tóth Pápai József úr püspöki felszentelése alkalmatosságával mondotta Rév Komáromban 30. jún. 1814. (Rév Komárom, 1814.); A cheirostesi-áról. Ugyanazon alkalmatossággal mondatott a helv. conf. tartó Dunamellyéki ekklesiái megyének superintendense Tormási János által; Brend vitéz árnyéka vagy a tsudálatos erejű kard (Pest, 1819.); Kéziratban maradtak a halasi gimnázium könyvtárában: A Dunán innen levő venerabilis superintendia reformációja rövid historiájának csekély és rövid lerajzolása – Evangéliumi, mind a két confession levő ekkleziájának a 18-ik századon által való állapotjának rövid leírása. E két munkából tette közzé Fábrián Mihály a Sárospataki füzetek 1867. évfolyamában a Dunamelléki ref. egyházkerület történetét, amely külön könyvben is megjelent.; A pesti religionária commissio actáinak rövid és egyszerű summázata (Figyelmező, 1878. évf.); Halas városa és ekklesiája historiája. (Kunhalasi Könyvtár I. füzet 1875.), ua. a Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez II., 1925.; ua. 1996-ban újból kiadva a Szilády Áron Társaság megbízásából; Dömsödi egyházkerületi gyűlésen 1782. márc. 29-én tartott s II. József türelmi rendeletének kiadásán örvendező beszéde. Sírja a régi református temetőben található. Emlékét utca őrzi. *Irodalom:* Magyar Kurir 1808. jan. 21. sz.; Szinyei J. 1909; MÉL 1969; Pataky Dezső: T. J. (Gimn. Ért. 1913/14 10-17.); Nagy Szeder István 1936. 115.; Nagy Czírok László - Vorák József 1965. 352. *Kép:* Nagy Szeder István: Adatok Kiskunhalas város történetéhez 220-221. **D.M.**

Tóth Abonyi Balázs (Kkh., 1926. aug. 1. - Kkh., 1999. jan. 19.) szíjgyártó mester, a népművészet mestere. Tóth Abonyi Balázs szíjgyártó mester és Szücs Vilma első gyermeke. A polgári iskola befejezése után a hároméves ipari iskolát végezte. 1943-ban kapta meg segédlevelét, 1948-ban mesterlevelét. 1953-ban megalakult a BM Határország Lovasiskolája Kkh.-on. Innen kapott meghívást. Vonzotta egy szíjgyártó központ létrehozása. Élete összeforrt a lovasiskolával. Célja a szíjgyártó mesterség megőrzése és művészi szintre emelése volt. Hazai és külföldi kiállításokon sikeresen szerepelt. Alkotói vágyát, munkaszeretét és szakmai tehetségét munkahelyén a Határorségnél többször nívódíjjal jutalmazták. A város megbecsült polgára volt. 1986-ban megkapta a Pro urbe kitüntetést. Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjasok

című fejezetében. Sírja az új református temetőben található. *Irodalom:* Bognár Viola: Tóth Abonyi Balázs nyerges- és szíjgyártómester. Kkh., 1998. **V-S.GY.**

Tóth Béla (Dunavecse 1910. jún. 2. - Bp., 1996. nov. 5.) rajztanár, festő, ref. lelkész. A bp-i

Képzőművészeti Főiskolán tanult 1927 és 31 között, ahol Rudnay Gyula és Edvi Illés Aladár voltak tanárai. A főiskolát követően két évig Pándon volt házitanító. 1933-tól a Nagykőrösi Tanítóképző, majd 1934-45 között a kkh-i Református Gimnázium tanára lett. Stepanek Ernő utódaként a Csipkeház művészeti irányítását végezte, sok csipke tervét készítette el. Akvarelljein a Halast és a város környéki tájat örökítette meg. Számtalan portrét festett. 1945-48 között a kecskeméti Református Gimnázium, 1948-51 között a halasi Központi Iskola, 1951-52 között az Építőipari Technikum, majd 1952-1955 között az Alsóvárosi Iskola rajztanára. 1955-ben Budakalásra költözött, ahol folytatta rajztanári tevékenységét. Sok műve a kkh-i Thorma János Múzeumban található. *Egyéni kiállítások:* Kkh., 1943; TJM, Kkh., 1997; *Irodalom:* Sz.A.: In memoriam Tóth Béla. Halasi Tükör, 1996. dec.4. *Kép:* László E. - Pásztor E. - Szakál A.: Halasi Csipke. Kkh., 1996. 25. **Sz.K.**

Tóth György (? - ?) főbíró 1698-ban. Ebben az évben került sor a templom prédikálószékekének és minden egyéb székek (padok) elkészítésére a festett, kazettás mennyezettel együtt. (padlásolása) *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 2.p., 149.p. **Cs.G.**

Tóth János (Kkh., 1826. szept. 20. - Kkh., 1910. júl. 19.) mérnök. Pesten végezte egyetemi tanulmányait és szerzett mérnöki diplomát. 1848-49-ben részt vett a magyar szabadságharcban, mint tüzér százados. Aradnál találkozott Kossuth Lajossal, mikor jelentette neki az orosz csapatok fenyegető előnyomulását. Az 1850-es években, mint mérnök részt vett Kkh. határának tagosításában. Ezután felhagyott a mérnöki tevékenységgel és földbirtokaival foglalkozott. 1857-ben feleségül vette Zseny Krisztinát. Később a Kossuth u. 29. alatti Tóth-házba költöztek. (Ez korábban Zsenyház.) Köztisztelőben álló emberként Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottságának és állandó választmányának, valamint Kis-

kunhalas város képviselő-testületének tagja volt. Sírja a régi református temetőben található. *Irodalom:* Kállay-Tóth Eglantine: A Tóth család. 1993. (Kézirat, TJM 20851). **Sz.A.**

Tóth Kálmán (Kkh., 1862. okt. 16 - Kisszállás, 1923. júl. 18.) dr., ügyvéd. Kiskunhalas város polgármestere 1891. jan. 19. és 1893. júl. 23. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Tóth Károly (Kkh., 1876. szept. 28. - Bp., 1928. ápr. 21.) jogász, egyetemi tanár. Tóth Lajos

jogász ikertestvére. Toth János helytörténész unokája, Tóth János földbirtokos, ref. főgondnok fia. Középiskoláit szülővárosában végezte (1894), a jogi tudományokat a budapesti egyetemen hallgatta, ahol 1904-ben királyi kitüntetéssel jogi doktorrá avatták. Jogi diplomájának

megszerzése után külföldi tanulmányutakat tett. Hazatérve bírósági szolgálatba lépett, majd 1905-1913 között debreceni jogakadémiai tanár, közben 1912-ben bp-i egyetemen magántanár (polgári perjog). 1913-tól kolozsvári, 1920-tól szegedi egyetemi tanár (polgári perjog). 1921-22-ben Szegeden az egyetem jogtudományi karának dékánja. 1926-27-ben az egyetem rektora. 1927-től a felsőházban a szegedi egyetemet képviselte. 1928-ban tragikus villamosbaleset áldozata lett. Emlékét őrzi a szegedi egyetem alapítását ábrázoló dombormű (Szeged, Aradi vértanúk tere). *Fő munkái:* Magánjogi jogvédelem a kereskedelmi jogban (I., Debrecen, 1907); Polgári törvénykezési jog (I II., Debrecen, 1923). *Irodalom:* Szinnyei 14. 1914. 412-413.; T. K. (Széphalom 1928, több megemlékezés); Moór Gyula: T. K. (Társadalomtud. 1928.); Nagy Szeder István 1936. 113-114.; Nagy Czirok László - Vorák József: 1965. 367-368.; MÉL 1969. 894.; *Kép:* TJMF2194. **Sz.A.-Sz.S.**

Tóth Lajos (Kkh., 1876. szept. 28. - Bp., 1936. nov. 25.) jogász, egyetemi tanár, akadémikus. Tóth Károly jogász ikertestvére. Toth János helytörténész unokája, Tóth János földbirtokos, ref. főgondnok fia. Középiskoláit szülővárosában végezte (1894), a jogi tudományokat a budapesti egyetemen hallgatta, ahol 1904-ben királyi kitüntetéssel jogi doktorrá avatták. Hazai jogi tanulmányainak elvégzése után bírósági szolgálatot teljesített, 1904-14 között debreceni jogakadémiai tanár, közben 1910-ben bp-i egyetemi magántanár.

1914-től a debreceni egyetem tanára (magánjog). A jog és államtudományi karnak kétszer volt dékánja. 1919-1920-ban rektorhelyettes, 1934-1935-ben rektor. A debreceni egyetemet a felsőházban képviselte. Az MTA levelező tagja (1933). Elnöke a debreceni Tisza István Tudományos Társaságnak, örökös tagja a debreceni Csokonai Körnek. A református országos zsinat rendes tagja. *Fő munkái:* A növedékjog (Debrecen, 1908); Vélemény a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetéről (Debrecen, 1914); Magyar magánjog (I II., Debrecen, 1923); Magyar magánjog. Általános tanok (I II., Debrecen, 1923); Dologi jog (Debrecen, 1930); Öröklési jog (Debrecen, 1932); Kötelmi jog (Debrecen, 1938). *Irodalom:* Szinnyei 14. 1914. 416.; Szentpéteri Kun Béla: T. L. emlékezete (Debrecen, 1938); Nizsalovszky Endre: T. L. levelező tag emlékezete (Akadémiai Értesítő 1941); Zámbo Aurél 1934. 77.; Nagy Szeder István 1936. 114.; Nagy Czirok László - Vorák József: 1965. 368.; MÉL 1969. 894-895. *Kép:* TJMF2193. **Sz.A.-Sz.S.**

Tóth Lajos (20. század) építész. A római katolikus temetőben épült a Babanyecz-család sírköpolnája 1927-ben. A kivitelező Tóth Lajos kkh-i építési vállalkozó volt. 1928-ban megépíti emeletes bérházát. (Tóth-ház, Garbai Sándor utca 6.) 1937-1940 között vezetésével készült a katolikus templom bővítése (közösen Menczer Henrik építésszel). 1940-ben a templom körüli térrendezés, lépcsők, támfalak Tóth Lajos tervei szerint készültek. *Irodalom:* Gaicsári Kiss István 1991. 25; Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei 1994. 19. 21. 71. **Sz.A.**

Tóth Mihály (? - ?) főbíró 1760. nov. 1-1761. nov. 1. 1761-ben épült az Archivum a Városházában. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. 9.p. 151.p. **Cs.G.**

Török Elek (1824-1910) főbíró 1867. febr. 23-tól. Sírja a régi református temetőben található. *Forrás:* BKML Kh. V.244.c. 1864.; Nagy Szeder István 1936. 341. **Cs.G.**

Tumó Máté (Kkh., 1863. szept. 23. - Kkh., 1933. dec. 24.) festőművész. Kkh.-Eresztópuzstán töltötte gyermekkorát. Bp.-en elvégezte a Képzőművészeti Főiskolát, Műterme volt Kkh.-on. Arc-képfestő lett. Főleg olajfestmény és ceruzarajz portrékat készített. Nagyon sok halasi családnak

volt és van képe Tumó Mátétól. 1929-ben festette a Halasi esküvői menet c. olajképét, ami művészeti és néprajzi szempontból is jelentős. A II. világháború alatt sok festménye elpusztult. 1889-ben feleségül vette a halasi Halász Darabos Erzsébetet, 6 gyermekük volt. Tumó (Teubner) Sarolta unokája szintén festő lett. A kkh-i Thorma János Múzeum gyűjteményében számos Tumó Máté mű található.

Sz.A.
Túróczy István (1758?-1828 körül) főbíró, hites ügyész, esküdt. Másodbíró 1788-1790. Nyolcszor volt főbíró: 1797. nov. 1. - 1798. nov. 1., 1798. nov. 1. - 1799. nov. 1., 1799. nov. 1. - 1800. nov. 9., 1801. nov. 1. - 1802. okt. 31., 1802. okt. 31. - 1803. okt. 30., 1805. nov. 4. - 1806. nov. 2., 1810. nov. 1. - 1811. nov. 3., 1814. okt. 30. - 1815. okt. 14. (testi erőtlenség miatt lemond). 1828-ban a hetven éves Túróczy Istvánt aki már negyven éve szenátor volt immunitását meghagyva azzal a kikötéssel mentették fel, hogy ha teheti továbbra is vegyen részt az üléseken. Helyére jelölték ifj. Túróczy Istvánt, de ő visszautasította a jelölést. 1799 tavaszán 32 katonát állított ki a város apró felszereléssel 298 ft. költségen. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. XV. k. 1, 157, 317.p., XVIII. k. 45, 124., 331.p., XXII. k. 171.p., XXIV. k. 247, 360.p.; Nagy Szeder István: Kkh. város története II. 1926. 130.; Ferró Róza 2000. 187.; Bánkiné 2001. 16., 29.

Cs.G.
Tyukody Jenő (Magyarberete, 1880 - ?) igazgató, tanító. Iskolái elvégzése után Kémer, Gyulafalva, Hódmezővásárhely és Kilyen településeken tanított. 1910-től Kkh.-on oktatott. 1911 és 1931 között a IV. körzet igazgatója, 1931-től pedig a Központi Iskola igazgatója volt. *Nyomatásban megjelent szakcikkei:* Gyermekek jellemhibák (Család és iskola, 1906-1907); Olvasmánytárgyalás (= Kehrer-Krehnyay: Pedagógiai szemináriumok I. kötet, 1930). *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 115.

Gy.A.
Ulakcsai Antal (Pécs, 1917. nov. 29. - Kkh., 1989. jan. 5.) református lelkész. Elemi iskoláját Somogy-csurgón végezte, ahol édesapja igazgató-tanító volt. Középiszkolóját a helybeli híres református gimnáziumban végezte. A Bp.-i Református Teológiai Akadémiát 1939-ben fejezte be. Közben Bp.-en az egyetem bölcsező karán filozófiát hallgatott, később Pécssett a jogi karra járt.

Tahitótfalun és Kecskeméten káplánkodott. A II. világháborúban az orosz fronton tábori lelkész. Hazatérve Kecskeméten a Középfokú Kereskedelmi Leányiskolában vallástanár. 1946-ban feleségül vette Csöke Karolinát. Négy lányuk és két fiuk született. A halasi gyülekezetnél 1953. szept. 1. - 1977. nov. 30. között volt lelkipásztor. Beköltetésére 1953. nov. 15-én került sor. Barátságos, de határozott egyéniséggel először a templom felújításának kezdett neki. A felújított templomba 1956. nov.-ben az oroszok majdnem beelődtek. Nagy Szeder István bevonta a pesterzsébeti segélyező adománygyűjtésbe. Ezt később bűnül rótták fel, de végül nem esett bántódása. 1969-ben agyérgörös érte. 24 évi szolgálata végig nehéz időkben folyt. 20 éven keresztül egyetértésben szolgált Paczolay István református lelkésszel. A nyugalmazott Ulakcsai Antal 1978-1988-ban a Szász Károly utcai egyházi lakásban lakott. 1988-ban költözött Szilády utcai lakásába. Súlyos betegsége miatt a halasi kórházban hunyt el. *Irodalom:* Tóth Ágnes szerk.: 1956 Bács-Kiskun megyei kronológiája és személyi adattára. Kecskemét, 2001. 742.; TJM 20.793. és 20.794. *Kép:* TJM 20841.

Sz.A.
Váci György (Czibolya) (Kkh., 1919. dec. 8. - Vác, 1995. febr. 18.) könyvkötő. Édesapja Czibolya György városi és uradalmi kertész volt. Édesanyja Dudás Julianna. Nyolcan voltak testvérek. Első könyvét óvodás korában kapta. Szabad idejében kifutófiúként dolgozott és a kapott pénzeket könyvre költötte. Elemi iskolás korában egy halasi könyvkötőnél kezdett dolgozni. Az iskolából kikerülve már tapasztalt inasként folytatta a munkáját. Tizenöt éves korára a mester azzal vitte vissza szüleihez, hogy amit ő tud, arra már képes a fiú is. Ő nem tud több tudást nyújtani neki. Ekkor volt Halason dr. Kovács Vince plébános, akinél gyakran ministrált a misén. A fiút megkedvelte az atya és az ő segítségével, Vácra került a Kapisztrán-nyomdába, mint szerzetesjelölt. Hangyaszorgalommal dolgozott, vallásos és imádságos élete példászerű. Kötései és általában minden munkája gondosak, szépen kidolgozottak. Megtanulta még a barátkötést is, amely egy töről fakad a reneszánsz kódexek fatáblás domborított bőrrel bevont aranyozott kötéseiivel. Közben külföldi műhelyeket keresett fel, eljutott Svájcba, Ausztriába, prágai és krakkói műhelyekbe, sőt Hollandiába, Franciaországba és Spanyolországba is. Nem csak a külföldi mesterek tudását igyekezett ellesni, végiglátogatta a hazai műhelyeket is. Elment Szombathelyre, Szegedre, Esztergomba és Egerbe is. Bőrrel, csonttal, mozaikkal és fémmel is dolgozott, s a régi

könyvek felújításának fogásait is ismerte. A II. világháború idején őt is behívták katonának. Mint szerzetes egy egészségügyi alakulathoz került. 1944-ben amerikai fogságba esett, Bajorországba vitték. Az államosítás után Vácott könyvkötőműhelyt nyitott. Ekkor vette fel a Váci nevet. 1958-tól az Országház könyvkötője lett. Munkái az angol királyi háztól kezdve Japánig, Észak-Amerikától Vietnámig mindenová eljutottak. Megrendelői voltak Finnország, Szovjetunió, Kína és az afrikai földrész hírességei. 1976-ban nyílt első kiállítása, melyet még 352 követett. Tevékenységeinek elismeréseként, mint az Országház könyvkötője, kétszer kapott aranydíjat. 1988-ban Kkh., 1989-ben Vác díszpolgára lett. Ferences barátként szegénységi fogadalmat tett, így az évtizedek során keresett pénzt nem személyes igényeinek kielégítésére fordította. 1991. szept.-től kényszernyugdíjas lett, de nyugdíját nem fogadta el. Vácott van eltemetve, a város saját halottjának tekintette. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok című fejezetében. *Irodalom:* Sinkó Márta: V.Gy. élete és munkássága. 1992. (Kézirat a Kkh-i Városi Könyvtárban.) **L.Gy.**

Váci Halász István (? - ?) református, főjegyző. Hosszú ideig, 1695-1732-ig volt Halas város főjegyzője. Nótáriussága kitéttik az első Tanátsi Protocolum első Levelén a maga Írásából. Az első Protocolum így kezdődik: Az Nemes Kis Kunságban lévő Halas Városának és Lakosinak is emlékezetre Szükséges Dolgai fel jegyeztetnek. Sok kárával tapasztalta eddig is Halas városa azt, hogy illyettén Könyve nem lévén, imitt amott lévő jedzéseken tettek, a mirül továbbra is emlékezni kívántanak ezen könyvben edgyütt találtassanak és jövőben haszonnal elővétessenek. (A fia követi őt hivatalában 1732-1746-ig.) *Forrás:* BKML Kh. XV. 17. Tooth János kéziratok Kis Kun Halas történeti könyve 313.p.; BKML Kh. V.201.b. D. Fasc. 39. No. 80.; Nagy Szeder István 1936. 342. **Cs.G.**

Vajda János (Pest, 1827. május 8. - Bp., 1897. jan. 17.) költő, publicista. Vajda Endre váli erdész és Velenczey Lidia fia. Középiskolai tanulmányait Székesfehérvárott és Pesten végezte. 1844-ben jelent meg első verse Bakonyi legény címmel az Életképekben. 1845-ben megszökött az iskolából, vándorszínésznek állt. 1846 nyaratól nevelő, majd Alesúton gazdatiszt-gyakornok lett. 1847-ben a Gazdasági Egyesület hivatalnokja Pesten. Versei ekkor már rendszeresen megjelentek. Petőfi baráti köréhez tartozott a Pilvax kávéházban. Részt vett az 1848-49-es forradalmi eseményekben. A szabadságharc bukása után besorozták közlegénynek

a császári hadseregbe, katonáskodott Stájerországban és Itáliában. Hazatérése után Halason és Budán dolgozott a földbeeslő hivatal napidíjasa-ként, Halason valószínűleg az 1854-től kezdődött tagosításban vett részt. 1855-től 1896-ig a következő újságok munkatársa volt: Magyar Sajtó, Nővilág, Csatár, Magyar Újság, A Nép Zászlója, Vasárnapi Újság, Politikai Újdonságok és a Jelenkor. 1870-től a Kisfaludy Társaság tagja. *Álnevei:* Arisztidesz, Homonnai Béla. *Irodalom:* Szinnyei 14. 1914. 754-759.; MÉL 1969. 941-942. **Gy.A.**

Ván Benjámín (Kkh., 1892. ápr. 7. - 1985. márc. 17.) ref. lelkész, író. *Szülei:* Ván István ker-

tész és Mucsi Julianna voltak. Halason a ref. gimnáziumban érettségizett 1912-ben. Teológiai tanulmányait a bp.-i és a pápai Teológián végezte (1912-1917). Papi vizsgáját 1919-ben tette le. Segédlelkész volt Szilády Áron mellett Kkh.-on (1917-1921). Nagycsepelyen (1921.ápr.), Látványban (1921-1924). Majd Nagyörös, Garé, Szava, Mohács következett (1924-1926). Látványban írta a Napraforgók című művét. Rendelkezési állományban volt 1926. febr. 1-jétől 1927. máj. 22-ig. 1927-től Látványban lelkész (1927-1937). Kiskunhalason lelkész 1937-től 1953-ig, politikai okokból való kényszernyugdíjazásáig. Mivel kitiltották Halasról 1953-1962 között Szankon élt, pásztorokodással, állatok nevelésével foglalkozott. 1962-től 1977-ig Rádfalván nyugdíjas lelkészként szolgált. 1977-től Ván István unokaöccsénél Kiskunhalason lakott, haláláig. Élete utolsó éveiben kiadatlan kéziratait rendezgette. Nem nősült meg, agglegény maradt. Az üldözöttek és a kisemberek pártfogója volt. Az első világháború után a baloldaliakat védelmezte, a II. világháború idején lengyel menekülteken, majd osztrájuildözötteken, szerzeteseken segített. Ökumenikus felfogása miatt már teológus korában, később segédlelkész korában számos alkalommal nézeteltérései voltak feletteseivel, többször helyezték fegyelmi alá. Különösen könyvének, Napra forgok című elmélkedéseinek (Bp., 1924) kiadása után, kryptokatolicizmussal vádolták, s emiatt éveken át pereskedett. A Királyi Magyar Természettudományi Társulat azonban rendes tagjává választotta 1925. jan. 21-én a Napra forgok-ban alkalmazott természeti hasonlataiért. Szókimondó volt, prédikációiban me-

rész hasonlatokat alkalmazott, mely miatt több kellemetlenség érte. Nagyhatású prédikációit rögtönzéssel mondotta, nem írta le előre, ezért gyorsírókat alkalmazott. Nyomatásban csak egy könyve és néhány elbeszélése jelent meg életében. A kkh-i Szilády Áron Társaság 1995. márc. 18-án V. B. halálának 10. évfordulóján emlékülést tartott, kiállításon mutatta be a vele kapcsolatos emlékeket. A Kiskunhalasi Ref. Egyház és a Szilády Áron Társaság kiadta a műveiből válogatott Tört. vetés című könyvet (Kkh., 1995), majd ennek a Napra forgók részleteivel bővített változatát (Kkh., 1998). *További művei:* Duna-Tiszaközi Hírlap, Nagykőrös: 1925. febr. 8., febr. 15., márc. 22., ápr., 26-i számában megjelent cikkek: A templom lelke, Anyagelvek, agyagelkek., Márc. 15-e után. Köszönöm a köszöntést című írások.; Az alázat - erő. Prédikáció, 1937. aug. 15. (Bp., 1937); Karácsonyi vágyakozás. Prédikáció 1941. dec. 25. (Bp., 1941); Szilády Áron. Elbeszélés. Délvidéki Ref. Lap. 1942. aug.; Varangyosbeka az úton. Elbeszélés. Élet és Jövő 1947. júl. 5.; A hagyományok hagyatéka. Elbeszélés. Ref. Lapja. 1975. jún. 8.; Nyársdugás. Elbeszélés. Műhely Napló 1995. dec. 22.; Napfogyatkozáskor. Elbeszélés. Humanissime 1999. aug.; Lopott fenyő. Elbeszélés. Humanissime 2000. nov.; Böjti prédikáció. Emmaus 2002. 1. sz.; Hartán néztem a Dunát. Önéletrajzi részlet.; Kéziratai a Ráday Levéltárban (Bp.); Puskás János látrányi lelkész; Szilády Áron; Palást alatt (önéletrajzi); Vissza nézek (önéletrajzi); Tört. vetés. A Napra forgók könyvismertetései, kritikái: Nemzeti Újság 1924. máj. 25.; Szózat 1924. jún. 8.; Ferences Közlöny 1926. szept.; A Revízió. Kelet Népe 20. évf. jany.; Evangéliumi Kulturszemle (Szij Rezső) 1944; Szász Károly: Napra forgók. Új könyv, új író. Budapesti Hírlap 1924. júl. 3.; Lelkész Egyesület ref. időszaki közl. 1995. 41. évf. 2. sz.; Denke Gergely: Könyvismertetés. *Irodalom:* Tulajdonképpen. Duna-Tisza közi Hírlap, Nagykőrös, 1925. jan. 11.; És mégis mozog Nagykőrös. 1925. márc. 8.; Búcsúzunk V. B.-tól. 1925. ápr. 5.; Kiskunhalasi Helyi Értesítője: 1925. ápr. 15., szept. 16., 1937. nov. 10., dec.; Kálvinista Szemle: 1924. aug. 16., 1925. szept. 19., 1926. febr. 27., márc. 13., okt. 9., okt. 23., 1927. máj. 19., 1928. okt. 20.; Református Élet: 1937. aug. 28., nov. 20., V. B. halálhíre. Új ember 1985. máj. 26.; Szabó Gábor: Isten kezében. Ref. Lapja. 1985. jún. 2.; Dobos Károly: Pesti gyermekek Halason. Ref. Lapja, 1985. júl. 28.; Szabó Imre: V. B. 1892-1985. Ref. Egyház 1985. okt.; Rácz Lajos: V. B. Lelkészegyesület időszaki közl. 1995. 2. sz.; Nagy Szeder István 1936. 115.; Draskóczy István: Szabó Imre esperes.

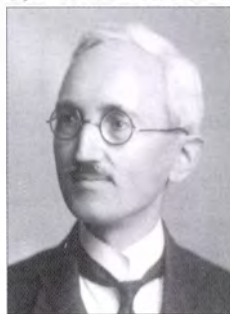
Bp., 1990. 112-113.; Kiss B. Julia: Hittem, azért szóltam. Debrecen, 1992. 80.; Szabó Imre: Sirjának a papok.; Andrássy Kurta János életrajza (kézirat). *Kép:* TJM 20753.

D.M.

Vári Szabó István (Kkh., 1827. aug. 16. - Kkh., 1906. szept. 25.) városi aljegyző, tiszti ügyész, közjegyző. Kiskunhalas város polgármestere volt 1872. nov. 20-1891. jan. 19. és 1893. júl. 23-1903. jan. 28. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek című fejezetében.

Varga Jenő (Hajdúböszörmény, 1913. márc. 4. - Bp., szept. 19.) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1967 és 1971 között. 1975-ben Kiskunhalas város diszpolgára. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők és Diszpolgárok című fejezetében.

Vargha Zoltán görzsönyi (Bp., 1886. ápr. 8. - Bp., 1973. febr. 5.) dr., történész. Bölcsészettől

doktorált. Állami főreáliskolai tanár Bp-en 1913-tól. Tanügyi főtanácsos (1943). Családtörténettel foglalkozó történész. Több jelentős halasi család tartozott felmenői közé (Bibó, Kármán, Péter, Szász, Tegzes), ezért a róluk szóló családtörténeti írások jelentős helytörténeti értékűek. *Fő művei:*

Péter Ferenc családkönyve (=Békefi emlékkönyv. Bp., 1912); A szemerjai Szász család. (Genealogiai füzetek. X. évf. 1. sz. Kolozsvár, 1912); A görzsönyi Vargha család története (Bp., 1913); Jászkiséri Péter család története (=Hollobroth Kálmán: Családtörténeti jegyzetek II. Bp., 1914); Vargha Gyula élete (Bp., 1930); Gr. Vigyázó Sándorné életrajza (Bp., 1931); Br. Podmaniczky János életrajza (Bp., 1933); Tegzes család (Magyar Családtörténeti Szemle 1940); Pótlás a Kármán család leszármazásához (Magyar Családtörténeti Szemle 1941); Szász Károly püspök bibliájában levő bejegyzések (Irodalomtörténeti Közlemények 1941); A Bibó család története (Magyar Családtörténeti Szemle 1943). *Irodalom:* Ferró Róza 2000. 172. *Kép:* TJM 20850.

Sz.A.

Vas Imre (Kkh., 1870. - ?) költő. Kisvagyonú parasztszülők gyermeke. Déléceg, dalias alakjával és választékos öltözködésével már fiatal korában kiemelkedett kortársai közül. A sarkantyús csizmát haláláig nem hagyta el. Ő volt az utolsó legénybíró Halason. Dékányi Árpád az ő segítségével szervezte működő gárdáját, amely 1896 elején

három ízben adta elő Budapesten a Falu rossza című népszínművet, amelyben Göndör Sándor szerepét Vas Imre játszotta. Ez a népi együttes volt az első, amely a fővárosban szerepelt. Fiatalon kezdett verselgetni. 1895-ben nősült, de a felesége négy hónap múlva öngyilkos lett. Második felesége is elhagyta, ami után háza és vagyona újra jóra került. Családi tragédiáit Jámbor Pál élete című önéletrajzi művében örökítette meg. Sorscsapásokkal teli élettörténetet és mondanivalója sajátos egyéni lírában olvad össze. Az első világháború idején súlyos betegséggel az egyik fővárosi kórházba került, ott halt meg. Holtteste nem került haza. Kéziratainak egy része elkallódott. Egyetlen ránk maradt verses kötetét a Halasi Munkásképző Egyesületre hagyta, s azt később annak jogutóda, az Ipartestület a halasi múzeum részére átadta.

Irodalom: Janó Ákos: Kiskunhalasi parasztverselők. (=Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez. Kkh., 1996. 107-137.); Janó Ákos: Kiskun parasztverselők. Kkh., 2001. 30-31., 129-146.

Vass Erzsébet (Kkh., 1900. szept. 20. - 1930. szept. 13.) újságíró. Édesapja Vass Árpád latin- görög szakos főgimnáziumi tanár, aki a Diák-szövetség elnöke, az egyháztanács tagja volt, édesanyja Tóth Eszter kunszentmiklósi származású volt. Gyermekéveit Halason töltötte, apját 1905-ben az óbudai állami gimnáziumba nevezték ki, így a család Bp.-re költözött. Vass Erzsébet magánúton végezte el a középiskolát Bp.-en, ahol jelesre érettségizett. Eleinte a Pázmány-Egyetem orvosi fakultásának, később a Hírlapíró Akadémiájának volt a hallgatója. Írói tehetsége korán jelentkezett, s a fővárosi lapok szívesen közölték cikkeket, elbeszéléseit: a Magyarság, a Virradat, a Budapesti Hírlap, a Nemzeti Élet stb. Szeretett utazni, sokszor rándult le a fővárosból szülőföldjére Halasra, Kunszentmiklósról rokonaihoz, külföldi utat tett Dániában, Stájerországban. 1930. szept.-ben az óbudai iskolában református hittan oktatására kapott megbízást, azonban pár nap múlva hirtelen meghalt, még a 30-ik születésnapját sem érte meg. A gyászoló család összegyűjtött elbeszéléseit dr. Szász Károly MTA tag előszavával könyvben kiadta. (Vass Erzsébet írásai. Bp.: 1931.) A könyv 20 elbeszélést tartalmaz, köztük halasi témájút is, az Őszi vásár az Alföldön címűt.

Irodalom: Halasi Céh 1997. okt. 23. *Kép:* V. E. írásai. Bp., 1931.

D.M.

Vass Lajos (Kkh., 1921. aug. 25. - Kkh., 1993. jan. 24.) tanító. Az elemi és a polgári iskola elvégzése után 1937-től a kiskunfélegyházi Állami Tanítóképzőbe járt. Tanítói pályáját 1942. júl. 1-jével kezdte meg a kecskeméti tanfelügyelőségen. Kinevezését a Cegléd-Csemői Állami Népiskolába kapta. 1942. okt. 6-án tényleges katonai szolgálatra hívták be, ahonnan 1945. febr. 16-án szabaddult. Tífusból való felépülése után Cegléden folytatta tanítói működését. 1945-ben Kkh.-ra kérte át-helyezését. A füzesi II. számú iskolában kezdett el tanítani. Innen 1946. ápr. 1-jével a Kiskunhalas-Rekettye I. sz. iskolához helyezték, ahol tanyai iskolai körzetek átszervezése során 1946. dec. 16-ával körzeti igazgatói megbízatást kapott. Hozzá tartozott Rekettye, Bodoglár, Inoka, Alsózállás, Felsőzállás, Füzes, Zsana iskoláinak az ügyintézője. Részt vett a művelődési munkák szervezésében, mint a város művelődési ügyintézője. 1947. aug. 3-án házasságot kötött, két gyermekük született. Felesége tanítónő volt, akivel együtt tanítottak Rekettyén 1946. máj. 8-tól 1981. dec. 15-ig, nyugdíjazásukig. 1951-ben városi tanulmányi felügyelői kinevezést nyert. Mint a külterületi általános iskolai igazgatója, mindig az itt élő családok helyzetének javítását tartotta szem előtt. Működése ideje alatt kezdeményezésére a szülőkkel együtt iskolaépítésre szánták el magukat, melynek eredményeként 1953-ban jelenlegi állapotára bővült ki az iskola. 1954-ben tanácstagnak választották meg az iskola területének körzetében. Ezt a bizalmat az ott élő emberek 1991-ig megadták igazgatójuknak. A tanyák villamosításában is nagy szerepet töltött be. A Hazafias Népfront munkájában is részt vállalt. Nyugdíjba vonulása után sem hagyta abba közéleti munkásságát. Régi tanárukra, Tulith Péterre emlékezve vándordíjat alapított. A Városvédő Egyesület tagjaként a II. világháborús emlékmű létrehozását kezdeményezte, aminek megvalósulásában döntő szerepet képviselt. Munkássága koronájaként szülővárosától 1988-ban Pro urbe díjat, 1992-ben díszpolgári kitüntetést kapott. Egész élete során mindig az emberek iránti önzetlen tenni akarás jellemezte és a város fejlődését tekintette legfőbb ügyének. Sírja az új református temetőben található. Emlékét utca őrzi. Lásd még Kiskunhalas almanach Díszpolgárok és Pro urbe díjasok című fejezetében. *Forrás:* Vass Lajos - Vass Aranka: Hol vannak a katonák. (=Szakál Aurél szerk.: Adatok Kiskunhalas történetéhez. Kkh., 1996. 243-290); Vass Lajosné és Vass Aranka közlése. **L.Gy.**

Végi Mihály (? - ?) másodbíró 1797-1799, főbíró 1815. nov. 5.-1816. nov. 3. *Forrás:* BKML K.h. V.201.a. XXVI. k. 157.p.; Bánkiné 2001. 29.

Cs.G.

Vetsei János (Halas, 1698. - Debrecen, 1763. jan. 1.) református püspök. Vécsey M. István református lelkész fia. Debrecenben tanult, ahol 1715. dec. 23-án lépett felsőbb osztályba, s 1724. máj. 1-jétől július 10-ig főiskolai senior volt. A nagykőrösi református egyház költségén holland és svájci akadémiákon tanult. 1726. dec. 9-től Debrecenben pap, 1748. aug. 13-án egyházmegyei jegyző, 1754-ben esperes, ugyanakkor egyházkerületi főjegyző lett. 1758. ápr. 26-án püspöknek választották. *Munkája:* Énekek...? (Debrecen, 1762). *Irodalom:* Szinnyei 14. 1914. 1025-1026.

Gy.A.

Vilonya Balázs (Kkh., 1938. nov. 4. - Kkh., 2001. nov. 17.) dr., jogász. 1953-1957 között vé-

gezte el a halasi Szilády Áron Gimnáziumot. Az érettségi után orvostudományi egyetemre felvételizett, de maximális pontszámmal politikai megkülönböztetés miatt nem vették fel. Katona (1958-59), honvédosztályos orvostanhallgató (1959-61), de nem fejezte be orvosi tanulmányait. 1961-

1971 között a Vízmű vállalatnál dolgozik és közben Szegeden a József Atila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán jogász diplomát szerzett (1965-71). 1964-ben házasságot kötött Lux Zsuzsanna tanítónővel, két gyermeket neveltek fel. Különböző gazdasági és költségvetési szervezeteknél dolgozott jogász munkakörökben: Bácska Mezőgazdasági Termelőszövetkezet, Kiszállítás (1971-75), Halasi Kötöttárúgyár (1975-79), Kiskunhalasi Járási Hivatal (1980-83), Texcoop Kötőipari Leányvállalat (1984-86). 1988-1989 között a Hazafias Népfront városi titkára. 1990. márc. 1-jétől Kiskunhalas Városi Tanács végrehajtó bizottsági titkára, majd októbertől a rendszerváltás után Kiskunhalas Város Önkormányzatának alkalmazásában a Polgármesteri Hivatal jegyzője nyugdíjba vonulásáig, 2000-ig. Ezt követően Pirtó Község Önkormányzatának jegyzője (2000-2001). A közéletnek hosszú ideig aktív résztvevője volt: a Vízmű vállalatnál szak szervezeti titár (1969-75), a Városi Tanács tagja (1977-1990), az Ügyrendi és Igazgatási Bizottság elnöke (1985-1990). A város jegyzőjeként a

Vagyonvédelmi Alapítvány elnöke. *Kitüntetései:* Kiváló Dolgozó (1969, 1972, 1974), Tűzoltósági Érem arany fokozat (1983), Kiváló Társadalmi Munkás (1983), Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozat (1986). 2001. dec. 8-án több száz gyászoló kísérte utolsó útjára a halasi református újtemetőben. *Irodalom:* Tóth Ilona: Ki kicsoda Kiskunhalason? 1998. 68.; TJM 20811. *Kép:* TJM 20842.

Sz.A.

Virányi István (Székesfehérvár, 1910. szept. 28. - Kkh., 1944. okt. 11.) a spanyol polgárháború résztvevője, mérnök. Tanulmányait a párizsi Sorbonne-on, a bp-i Közgazdasági Egyetemen, majd Brünnben a technikai főiskolán végezte. Már ebben az időben megismerkedett a baloldali mozgalmakkal, a brünni Magyar Egyesület titkára volt. A spanyol polgárháborúban főhadnagyi rangban harcolt, megsebesült és a szabadságharc leverése után internáló táborba került. 1942-ben tért haza Bp.-re és itthon folytatta illegális tevékenységét. Ugyanebben az évben internálták, majd büntetőszázadba osztották. 1944-ben Újvidéken megtalálta a kapcsolatot a jugoszláv partizánokkal, de nem sikerült megszöknie, mert századát elindították Bp.-re. 1944. okt.-ben a halasi vasútállomáson 92 társával együtt legyilkolták. *Irodalom:* MÉL 1969.

H.E.

Vitéz József (Csanád? 1762? - Bécs? 1816.) gróf Teleki Sámuel titkára, császári udvari ügynök. A halasi református gimnáziumban kezdte tanulmányait, majd a debreceni kollégiumba ment. II. Józsefuralkodása alatt gróf Teleki Sámuelnek a híres marosvásárhelyi Teleki-téka megalapítójának, a bihari főispánnak titkára lett. Majd Bihar vármegye táblabírájává, később pedig a magyar-orosz kancelláriánál udvari ügynökké nevezték ki, és a reformátusok gyülekezetének bécsi ülnöke lett. *Irodalom:* Sütő József: Régi halasi diákok nyomában. V.J. (= A Kiskunhalasi Református Szilády Áron Gimnázium évkönyve az 1941-42. iskolai évről. Kiskunhalas, 1942.); Sütő József: Századok lelke. Kkh., 1995.

H.E.

Vorák József (Makó, 1915. máj. 1. - Kkh., 1984. márc. 16.) múzeumigazgató. Gyermekkorát Bp.-en töltötte. 1930-tól járt a szegedi tanítóképzőbe. Anyagi okokból a tanítóképző utolsó évét Pesten végezte el, tanítói oklevelet is itt nyert (1936). Alkalmi munkákból és házitanítókodásból élt. 1941-1950 között tanító Mélykút-Grófmajorban (későbbi neve Dózsamajor). Közben a II. világháború alatt frontszolgálat, sebesülés, fogság (1943-1945). 1947-től járt Szegedre a Pedagógiai Főiskolára. 1951-ben általános iskolai szaktanári (magyar irodalom-történelem), 1952-ben kiváló

tanári oklevelet szerzett. Iskolaigazgató Rémen (1950-1952), járási tanfelügyelő Kkh.-on (1952-1955), és Kecskeméten. Visszatért Halasra, 1957-től 1960-ig tanárként működött. 1960. jan. hónaptól a Thorma János Múzeum munkatársa. 1968-tól 1979-ig, nyugdíjazásáig az intézmény igazgatója. A néprajz, helytörténet, irodalom, képzőművészet és műemlékvédelem kérdéseivel is foglalkozott. Kitűnő rajzkészségével halasi csipkéket is tervezett. *Fő művei:* Halas népe; A munkásmozgalom története; Halasi szegény nép zendülése a tanács ellen 1766-ban; A halasi csipke; Nagyjaink. Irodalom (= Janó Ákos szerk.: Kiskunhalas. Helytörténeti monográfia. Kkh., 1965. 130-212., 277-306., 336-391.); Halasi csipke (Janó Ákossal) Kkh., 1969.; Csokonai Béka-egér harca a kiskunhalasi Gőzön Imre énekeskönyvében. (= Debreceni Déri Múzeum Évkönyve 1969-70. Debrecen, 1972. 541-554.); Kolompár Kálmáné kiskunhalasi cigányasszony kézimunkái; Emlékezés Nagy Czirok Lászlóra (= Cumania II. Kecskemét, 1974. 169-228., 467-483.); Az 1807-es országgyűlés verses leírása (= Cumania III. Kecskemét, 1975. 183-223.); Kiskunmajsai cifra házornokok (=Halasi Múzeum Emlékkönyv 1999) *Kitüntetései:* Városfejlesztésért (1970, 1975), Szocialista kultúráért (1974), Munka érdemrend bronz fokozat (1979), Pro urbe (1980). Lásd még Kiskunhalas almanach Pro urbe díjak című fejezetében. Sírja a katolikus temetőben található. *Irodalom:* Bodor Géza: V.J. 1915-1984. (=Cumania 9. Kecskemét, 1986. 515-528.); László Emöke - Pásztor Emese - Szakál Aurél: Halasi csipke. Kkh., 1996. 31., 33. és 460-466. **Sz.A.**

Vuxa (Oláh) Mihály (? - ?) főbíró 1693-ban. *Forrás:* BKML Kh. V.201.a. I. k. 148.p.; Nagy Szeder István 1936. 338. **Cs.G.**

Wéber István (Hatvan, 1853. dec. 6. - Kkh., 1933. febr. 22.) plébános. 1878. aug. 4-én szentelték pappá. Buják, Kiskundorozsma, Újkécske, Nagykáta plébániáin volt káplán, 1883-ban tette le a zsinati vizsgát, s adminisztrátor lett Heréd, Izsák és Szegvár plébániáin. Kkh.-on római katolikus plébános 1885-1912 között. 1902-ben segédesperes lett. Működése alatt épült fel két részletben 1887. és 1893. évben a katolikus elemi iskola és a mai plébánia épülete (1905), valamint a Szentháromság szobor (1910). 1912-ben nyugalomba vonult Halason. Sírja a katolikus temetőben található. *Irodalom:* Nagy Szeder István 1936. 16.; Gacsári Kiss Sándor 1991. 47. 63.; Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. 1994. 68. **Sz.A.**

Zámbó Aurél (Kkh. 1886. - ?) bíró, lapszerkesztő. Halason született a helyi református gim-

náziumban érettségizett 1904-ben. Egyetemi tanulmányai után 1909-től Temesvár város törvényhatóságának rendőrségénél teljesített szolgálatot, majd annak községi bírája lett. Temesvár elcsatolását követően Bp.-re költözött. Mint újságíró tevékenykedett. 1930-tól a Véndiákok Lapja, majd

Magyar Értelmiség című folyóirat felelős szerkesztője. 1934-ben szerkesztésében jelent meg a halasi öregdiákszövetség díszes emlékkönyve. *Irodalom:* Zámbó Aurél 1934. 78., Nagy Szeder István 1936. 116. *Kép:* Zámbó Aurél 1934. 73. **Sz.A.**

Zámbó János (Szegvár, 1831. dec. 18. - 1903.) A gimnázium alsó négy osztályát Félegyházán, a felső 4 osztályt Szegeden végezte el. A szabadságharc alatt tanulmányait félbeszakította, tanárai hazaküldték. Tizenhat évesen beállt honvédek, tűzmester lett. A szabadságharc leverése után folytatta tanulmányait. 1853-ban a „kegyes tanító rend” tagjai közé lépett Vácott. Tanári képesítést 1865-ben nyert természettan matematika szakon. Tanított Vácon, Veszprémben, Kecskeméten, Kanizsán, Aradon, Sátoraljaújhelyen. 1870-ben kilépett a rendből, s Félegyházán tanárkodott 1872-ig. 1872. szept. elején meghívták Halasra Jónás János megüresedett helyére. 25 évig tanított a halasi gimnáziumban. 1897-ben 42 évi munkásság után nyugalomba vonult. Kiváló matematikus volt. Példatárat szerkesztett, tankönyvbírálatokat írt. Sátoraljaújhelyi tanár korában szerkesztette a „Zempléni Híradó”-t. Nyelvészetben is munkálkodott, a Nyelvörmek állandó külső munkatársa volt. Apróbb nyelvészeti és etnográfiai cikkeket írt. *Forrás:* Gimnázium Értesítője 1903-1904. **G.Á.**

Zárai Károly (Arad, 1851. márc. 21. - ?) jogi doktor, a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara titkára. Iskoláit Aradon, Lugoson, Temesváron, Halason és Pécsen végezte. 1881-ben létesítette a pécsi kamarát, melynek titkára lett. 1888-ban rendezte a pécsi és Baranya megyei kiállítását. 1889-ben aranykoronás érdemkeresztet kapott. Cikkei a Magyar Kereskedők Lapjában és a helyi lapokban jelentek meg. *Munkái:* Az italmérési regale; Kereskedelmi jogismeret; Pénz és hitelintézet jogtanácsos; A biztosítási szövetkezéstről (1886); Kereskedelmi öngyűvéd, vagyis a magyarországi kereskedőket érdeklő törvények és

rendeletek teljes és részletes gyűjteménye. (Pécs, 1886), stb. *Irodalom*: Szinnyei 14. 1914. 1741-1742.

Gy.A.

Zilahy Gyula (Balogh) (Zilah, 1859. jan. 22. - Bp., 1938. máj. 16.) színész, színigazgató. Tízévi vidéki szereplés után - Esztergom, Szabadka, Zombor, Újvidék, Kkh, Kolozsvár, Debrecen - 1889-ben szerződött a Nemzeti Színház komikai és fiatal szalonszerepre. 1902-ben az aradi, 1905-től 1913-ig a debreceni színház igazgatója volt. A fővárosba visszatérve a Belvárosi és a Renaissance Színházban működött. 1890-ben Farkas-Ratkó-díjjal tüntették ki. Legnagyobb sikerét mint Bliczky kadét aratta Herczeg Ferenc: A dolovai nábob leányában. Több némafilmben is szerepelt. *Főbb szerepei*: Lancelot Gobbo (Shakespeare: A velencei kalmár); Figaro (Beaumarchais: Figaro házassága); Polilla (Moreto: Közönyt közönnel); Palkó (Kisfaludy Károly: A pártütők); Gyuri (Szigligeti Ede: Liliomfi). *Ismertebb filmjei*: Örház a Kárpátokban (1914); A becsapott újságíró (társrendező, 1914); Egri csillagok (1923); Csárdáskirálynő (1927). *Megjelent írása*: Ötven év. Ifjúságom és életem (Bp., 1931). *Irodalom*: MÉL 1969. 1078.

Gy.A.

Zseni Benjaminné König Aranka Gizella (Úrszentiván, 1887. szept. 1. - Kkh., 1974. ápr. 4.) fényképész mester. Édesapja König Pál Ignác, édesanyja Gömöri Magdolna voltak. Az elemi iskoláit Úrszentivánon, a polgári iskoláit Újvidéken végezte, majd Singer János fényképésznél tanult és szerzett fényképész mester oklevelet. 1909-ben költöztek Kkh.-ra. Először a Szilády Áron utcában nyitott műtermet, majd 1917-ben egy kis házat vásárolt a Kossuth Lajos utcában, a volt Kohn Sebestyén féle vasbolt szomszédságában. Itt rendezte be műtermét. Közben házasságot kötött Zseni Benjammal, aki szintén fényképész volt. Házasságukból Katalin, Gizella és Rozália nevű leánygyermekük születtek, akik közül Katalin és Rozália lett elismert fényképész Kkh.-on, és öregbítették a dinasztia hírnevét a fotós szakmában. A fényképezéssel 1930-ig aktívan foglalkozott, majd átadta leányának, Katalinnak, aki továbbadta az unokának, Csobánczi Mátyásnénak. Az 1930-as évek után már nem aktívan, de segítette a műterem munkáját. Kkh.-on a Bercsényi u. 1. szám alatt laktak. Kkh.-on a református temetőben helyezték örök nyugalomra. *Forrás*: Csobánczi Mátyásné közlése.

L.Gy.

Zseni Katalin (Szabadszállás, 1915. jan. 18. - Kkh., 1969. dec. 5.) fényképész. Fényképész házaspár harmadik lányaként született. A család rövidesen Kkh.-ra költözött, ahol az apa Zseni Benő

és felesége, Aranka megnyitotta első állandó műtermét a Vihar utcában. Az üzlet nem nagyon virágzott, a családnak keményen meg kellett küzdeni a fennmaradásért, így a Zseni lányok taníttatására is egyre kevesebb jutott. Katalin 1934-ben beállt szülei fényképész műtermébe,

ahol a segédlevele szerint három évig tanonci szakbavágó munkát végzett. 1937. szept. 21-én fényképész segéd lett. Alig múlt huszonekét éves, amikor Bp.-re került, ahol a kor egyik sztárfotósa, Funk Pál avagy művésznévén Angelo mellett valóban felső fokot tanulhatta ki a műtermi fotózás szakmai fortélyait. 1940. jún. 5-én sikeresen letette a fényképész mestervizsgát. Utána rövidesen hazatért, ismét beállt szülei mellé a Zseni műterembe és ettől kezdve megállás nélkül fényképezte a halasiakat meg a hetedhét határból betérő embereket. Az államosításkor a műterem teljes felszerelését be kellett adni a közösbe, de ő nem adta fel. Egy kölcsönkapott fényképezőgéppel újra kezdte. Szinte mindenkit lefényképezett, aki a negyvenes évek közepétől a hatvanas évek végéig megfordult Kkh.-on. *Forrás*: fia Tiborszky Péter közlése. *Kép*: TJM 20304/10.

L.Gy.

Zseny József (Kkh., 1860. aug. 12. - Bp., 1931. szept. 1.) jogász, Pest megye főjegyzője. Az Országos Nemzeti Szövetség képviselője 1902-ben Amerikába vitte a kivándorolt magyaroknak a turulos nemzeti zászlót. Az ő kezdeményezésére állították fel a bp-i Városligetben a két világrész magyarságának kapcsolatát is szimbolizáló Washington-szobrot. *Műve*: Nemzeti zászlónk Amerikában (Bp., 1903.) *Irodalom*: Vasváry Ödön: Magyar Amerika. Szeged, 1988. *Kép*: Magyar Herkó Páter 1932. febr. 16.

H.E.

Zsigray Julianna (Törökszentmiklós, 1903. febr. 15. - Kkh., 1987. febr. 21.) írónő. Iskoláit Bp.-en végezte. Első írásait a Nyugat közölte. 1929-ben megnyerte az Új Idők novellapályázatának első díját, majd a következő évtől a lap munkatársa lett. 1930-tól 1944-ig a Singer és Wolfner könyvkiadónál korrektor, lektor, majd szerkesztő lett.

1944-ben németellenes magatartása miatt üldöztek. Műveiben főként a középosztály életét ábrázolta. Írásai nagy népszerűségnek örvendtek, több művét megfilmesítették. 1948 és 1957 között nem publikálhatott. 1957 után nagy zeneszerzőkről írt életrajzi regényeket. Az 1960-as évek végén költözött Kkh.-ra, itt élt haláláig. Regényeit holland és olasz nyelvekre fordították le, novellái osztrák és svájci lapokban jelentek meg. *Fő művei:* Szüts Mara házassága (Bp., 1931); Férficél (Bp., 1932); Aranyharang (versek, Bp., 1933); Zsuzsa és a komondor (Bp., 1933); Kristály muzsika (elbeszélés, Bp., 1934); Utolsó farsang (Bp., 1934); Marci (Bp., 1936); Egy férfi-két nő (Bp., 1937); Csillagos ég (Bp., 1937); Erzsébet magyar királyné (Bp., 1938); A római százados (Bp., 1938); Hét jegénye (Bp., 1939); Holtomiglan holtodiglan (Bp., 1940); Féltékenység (Bp., 1941); Ég az Alföld (Bp., 1942); Lázadó szív (Bp., 1943); Két világ (Bp., 1944); Visszhang (Bp., 1945); Májusi eső (Bp., 1947); Hűség (Bp., 1948); A Sugárúti palota (Bp., 1957); Tragikus keringő (Bp., 1959); Tékozló élet (Bp., 1963); Csendességi fogadalom (Bp., 1971); Távoli fény (Bp., 1982); Tör és paróka (Bp., 1986). Emlékét utca őrzi. *Irodalom:* MÉL 1994. 984-985.; Gyarmati Andrea: Kiskunhalas város művészeti gyűjteménye (=Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum.) Kkh., 1999. 490. *Kép:* Halász Ferenc: Arcunkon a történelem. Kecskemét, 1986. 215.

Gy.A.

Zsoldos János (Köveskál, 1767. máj. 2. - Pápa, 1832. máj. 12.) orvos. Sopronban és Debrecenben tanult, majd 1790 és 1792 között Halason volt tanító. 1792-ben a jénai egyetemen orvostudományt hallgatott. 1794-ben Bécsben folytatta orvosi tanulmányait, itt avatták doktorná 1795 decemberében. 1796-tól Pápán orvos, majd Veszprém vármegye főorvosa lett. Pápán női kórházat létesített. Orvosi kutatásainak eredményeként császári és királyi kitüntetést kapott. 1809-ben a Napóleon elleni háborúban a sebesültek gyógyításáért Narbonne és Marmont francia tábornokok dicsérető hálaíratot, I. Ferenc öfelsége polgári nagy aranyérempenzt adományozott neki. Az első hazai egészségügyi jogszabálygyűjtemény és nőgyógyászati könyv szerzője. Egészségügyi népszerűsítő munkákat is írt. *Munkái:* Asszony orvos (Győr, 1802); Dietetika vagy az egészséget fenn-

tartó és a betegségtől tartóztató rendszabályok (Győr, 1814); Egészség regulái versekbe foglalva (Győr, 1817); A choleraórá (Győr, 1831). *Irodalom:* Szinyei 14. 1914. 1953-1954.; MÉL 1969. 1097.; Ferró Róza 2000. 99.

Gy.A.

Zsbori Károly (Kalocsa, 1913. nov. 19. - Kkh., 1992. dec. 8.) iskolaigazgató. Iskoláit a 4 elemi, a 4 polgári, majd a tanítóképzőt is Kalocsán végezte. Tanítói oklevelét 1934-ben kapta meg. Ezután Homokmégy-Alsómégyen, mint kisegítő tanító dolgozott 1934. okt. 15-től 1935. szept. 30-ig. 1935. okt. 1-jétől 1936. szept-ig Kecskeméten teljesített katonai szolgálatot. 1936. okt. 6-tól Öregcsertőn tanított. 1938. okt. 6-tól 1938. dec. 11-ig ismét katona volt Kecskeméten. 1938. dec. 12-től a Kkh - Alsópirtói iskolához került és 1944. jún. 1-jéig ott tanított. Közben 1939-ben megnősült, házasságukból két fiú gyermek született. 1944. jún. 1-jén elvitték a szovjet frontra. 1945. jan. 13-tól 1947. jún. 17-ig hadifogoly volt a Szovjetunióban. 1947. jún. 25-től 1950. aug. 31-ig Kkh.-on az Alsóvárosi Iskolában tanított. Itt megalakította az úttörő csapatot és vezette igazgatói megbízatásáig, 1950-ig. 1950. szept. 1-jétől a Felsővárosi Iskola igazgatója lett. Elvégezte levelező hallgatóként a pécsi főiskolán a testnevelési szakot, majd ezt követően a történelem és a földrajz szakot a szegedi pedagógiai főiskolán. 1965-68-ig a Marxista Egyetem 3 éves tagozatát végezte el. Társadalmi munkát, mint városi tanácsstag 1950 óta végzett. A városi úttörő elnökségnek 15 évig volt tagja. A megyei igazgatói munkaközösséget 1959-től 1967-ig, a városi igazgatói munkaközösséget pedig megalakulása óta vezette. A szocialista oktató-nevelő munkája elismeréseként több ízben részesült rendkívüli feljebb sorolásban, pénzjutalomban. 1963-ban megkapta az oktatásügy kiváló dolgozója kitüntetését. 1974. szept. 1-jével ment nyugdíjba. Sírja a katolikus temetőben található. *Forrás:* Zsbori Károlyné és fia dr. Zsbori Zoltán közlése. *Kép:* TJM 20844.

L.Gy.

Kiskunhalas, a csipke városa

100 éves a halasi csipke (1902-2002)

Szakál Aurél

Kiskunhalas világhírű ékessége a halasi csipke 100 éves. Az elmúlt századfordulón jött létre, s a sok vihar, hányattatás ellenére azon kevés csipkeműhely közé tartozik, amely a mai napig működik. A 2002-ben megjelenő Kiskunhalas almanachban röviden feltétlenül szólni kell a centenáriumát ünneplő kiskunhalasi nevezetességről. Nem közlünk sok képet, mert akkor sokkal nagyobb terjedelemre lenne szükség. Szerencsére a közelmúltban már kétszer is megjelent a halasi csipkét részletesen bemutató album. (**László Emőke-Pásztor Emese-Szakál Aurél: Halasi csipke.** Kkh., 1996., 2000. 248 oldal, 530 kép.)

A csipkék királynőjének is nevezett halasi csipke 1902-ben indult el hódító útjára. Első megjelenése óta nagyon fontos részét képezi a magyar iparművészetnek. Ekkor Dékány Árpád (1861-1931) iparművész, csipketervező és Markovits Mária (1875-1954) iparművész, csipkevarró létrehozta a kiskunhalasi varrott csipke egyedi technikáját, elkészítette az első halasi csipkéket. A csipkék terveit Dékány Árpád alkotta, ezek Markovits Mária keze és találékonysága által váltak csipkévé.

A kiskunhalasi csipkék varrott csipkék. Technikájuk egyedülálló. Markovits Mária az addig ismert varrott csipkeöltések helyett új csipkevarró technikát dolgozott ki. A halasi csipke különlegessége a motívumok erőteljes körvonala. Erre kontúrfonalat félcelnek. A kontúrozott motívumok belsejét szövőöltéssel, stoppolással töltik ki. A halasi csipke varrásának két egymást követő munkafázisa a kontúrozás és a túvel szövés. A kitöltő öltésekből az első években tíz-tizenöt félét használtak. Később ezek száma 30-ra szaporodott. Jelenleg 60 féle változat ismert. Az öltések hangulatos megkülönböztető neveket kaptak: kunfátyolos, harmatcsepp, hópelyhes, rózsafüzér, nefelejcses, hármás ágbogas, négyes sejtes, stb. A különböző sűrűségű csipkeminták egymásmellettsége olyan a fehér csipkéken, mint a színek a festményeken.

A halasi csipkék motívumai változatosak. Ezt a csipketechnika lehetőségei és a tervező egyénisége, stílusa együttesen határozzák meg. Készültek szecessziós, magyaros, modern stílusú csipkék. Léteznek növényi díszes (virág-, levélmintás), állatos (hattyú, páva, galamb, szarvas, oroslán, stb.) emberalakos és nonfiguratív csipkék. Változatosak a halasi csipke felhasználási lehetőségei is. Leggyakoribb alkalmazásuk a kis terítő, terítő. A nagy terítők között volt már bravúrosnak mondható 100, 150, 180 cm átmérőjű is. Külön szólni kell a címeres csipketerítő divatjáról. Gyakori a szegélycsipke és a ruházati csipke (menyasszonyi fejdísz, galér, zsabó, kezelő, kötény, kitűző, díszsebkendő, legyező, tarsoly, stb).

1. Halasi csipke varrása 1907 körül, Dékány Árpád budapesti műhelyében

Kezdetben (1902-1906) minden csipkét Dékányi Árpád tervezett, de Budapestre költözése után még számos csipke tervet alkotott a halasi csipkeműhelynek és a halasi varrólányokkal is dolgozó budapesti műhely számára. Dékányi távozása után még sok kiskunhalasi illetőségű csipketervező működött a következő az évtizedek során. A legjelentősebbek: Stepanek Ernő (1881-1934), Tar Antal (1891-?), Csorba Tibor (1906-1985), Tóth Béla (1910-1996), Vorák József (1915-1984), Nagy Kálozi Lili (1918-), Bodor Miklós (1925-), Bródi Mária (1949-). Kapcsolatba kerültek a halasi csipkével máshol élő tervezők is. A legfontosabbakat mindenképpen meg kell említeni: Bazaláné Gábris Ilona, Pongrácz Margit, Kelety Eszter, Ország Ilona, Rucsinszky Anna, Demjén Júlia, Molnár Béla.

A csipke tervek megvalósulásához nélkülözhetetlen a csipkevarrók nagy türelmet és figyelmet igénylő munkája. Az elmúlt 100 évből mintegy 200 csipkevarrót ismerünk név szerint. Napjainkban 15 lány és asszony varrja a különleges csipkét. A kiskunhalasi csipke technikát évekig tanulják az erre vállalkozók. Fél év betanulás után 4-5 évi gyakorlás kell a biztos mesterségbeli tudáshoz. A halasi csipke varrása nagyon munkaidőigényes. A 15 csipkevarró napi nyolc órát dolgozva kb. 40 dekát varr meg évente. Ezért szokták mondani, hogy a halasi csipke drágább az aranyból.

Az óriási ráfordított munka miatt is a csipkevarrás szervezeti keretét majdnem mindig műhelyek biztosították. A 100 év alatt tíz egymás után következő, de különböző elnevezésű csipkeműhely létezett. Ez a bonyolult feladatok megoldása (tervezés, betanítás, alapanyag biztosítás, értékesítés, minőségvédelem) és a mindenkor nélkülözhetetlen támogatások (városi és országos támogatás) megszerzése miatt is szükséges volt. Kezdetben Markovits Mária személye, később a Csipkeház épületének léte tartotta egybe a kiskunhalasi csipkeműhelyt.

A halasi csipkének Budapest, London, Párizs, Berlin, Milánó, Róma, Brüsszel, Washington, St. Louis közönsége, illetve az angol, holland, olasz, japán uralkodó házak és a pápa is elismeréssel adózott már. Számos óriási nemzetközi siker jelzi a halasi csipke útját: St. Louis, világkiállítás nagydíja (1904), Milánó, nemzetközi kiállítás nagydíja (1906); Párizs, nemzetközi kézműipari kiállítás nagydíja (1937); Berlin, nemzetközi kézműipari kiállítás nagydíja (1938); Milánó, nemzetközi iparművészeti kiállítás ezüst és bronz érme (1940), Brüsszel, világkiállítás nagydíja (1958), Budapest, nemzetközi vásár első díj (1965); Kiskunhalas, csipke világkiállítás nagydíja (1998). Ezekon kívül számos országban és városban mutatták be a halasi csipkét.

A halasi csipke 100 éves történetét jelenleg öt korszakra oszthatjuk. A kezdetektől az első világháború végéig (1902-1918) terjedő néhány évet a sikeres kezdés jellemezte, de ennek lendületét megtörte a világegés. Az első világháborútól a Csipkeház felépítéséig (1918-1935) eltelt majd két évtizedben a csendes várakozás a jellemző. Ebben jelentősebb változást az 1930-as évek agilis polgármestere,

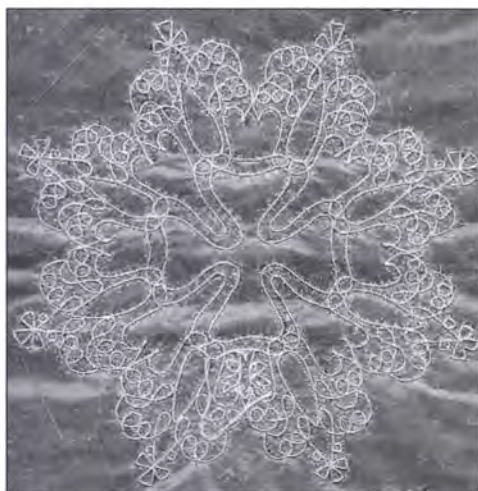
Foto: F. J.

2. Csipke kontúrozás. Csapi Benőné, 2001

Foto: F. J.

3. Csipke varrás. Antoni Tamásné, 2001

4. Egy kész kontúrozás

5. Négylevelű lóhere csipke

Fekete Imre hozott. A Csipkeház avatásától a második világháború végéig (1935-1945) terjedő időszak első éveit nagy fellendülést hoztak. Azonban elmondhatjuk, hogy az 1910-es és 1930-as évek jelentős sikereit tönkretették a világháborúk. A második világháborútól a rendszerváltásig (1945-1990) tartó szocialista korszak nem kedvezett az arisztokratikus csipkének. A halasi csipke minden eredményében

és minden bajában fél évszázadon keresztül részt vevő Markovits Mária a halálakor (1954) valószínűleg reménytelennek ítélte a csipke jövőjét Kiskunhalason. Ezekben az évtizedekben voltak ugyan biztató jelek, események, személyek a halasi csipke környezetében, de szinte mindig a túlélésért kellett küzdenie. Az utóbbi évek (1990-2002) az újrakezdés jegyében teltek el.

Az 1990-es évek elején megszűnt a halasi csipke varrásával is foglalkozó szövetkezet, a Csipkeház léte veszélyben forgott. Ezt követően kezdődött a csipkevarrás új fellendülése:

1992. Kiskunhalas Város Önkormányzata létrehozta a Halasi Csipke Alapítványt, mely a halasi csipke hazai és külföldi népszerűsítését, értékesítését tűzte ki céljául.

1993. nov. Részvétel a World Travel Expo-n, a világ legnagyobb utazási kiállításán.

1994. aug. 20. Felavatásra került Barth Károly Csipkevarrók szobra a Csipkeház bejáratánál, emléket állítva ezzel Dékányi Árpádnak és Markovits Máriának.

1995. szept. 4-30. Nemzetközi Csipkekiállítás Markovits Mária születése 120. évfordulójára.

1996. dec. A Halasi csipke album megjelenése.

1997. nov. 8. A felújított és bővített Csipkeház avatása.; Budapesten a Kézműves Vásár nagydíjának elnyerése.

1998. szept. 11-30. I. Csipke Világkiállítás; Budapesten Magyar Termék nagydíja.

1999. ápr. 30.-máj. 2. Hunnia virágai címmel magyarországi csipkekiállítás. (108 csipkekészítő és 270 csipke részvételével.)

2000. máj. 5-12. II. Nemzetközi Csipkekiállítás; Chatillon (Franciaország) a X. Nemzetközi Kézműipari Kiállítás díszvendége a halasi csipke.

2001. május 3-12. III. Nemzetközi Csipkekiállítás. (12 ország és 295 csipke részvételével); Szept. 14-20. Jegykendők, zsebkendők, keszkenők címmel csipkekiállítás ; Kiskunhalas Város Önkormányzata ezután a Díszpolgár és a Pro Urbe címekhez a Bródi Mária által tervezett díszpolgári és városért csipkét adja ajándékba.; A Külügyminisztérium elkészítette a 22 halasi csipkét bemutató vándorkiállítását a magyar nagykövetségek és konzulátusok számára.

2002. máj. 3. Centenárium (IV.) nemzetközi csipkekiállítás.

Nyugodtan állíthatjuk, hogy a sok kiskunhalasi tervező és a szinte kizárólag kiskunhalasi csipkevarrók munkájával létrejött halasi csipke ennek a városnak a himnusza az emberiség kultúrájának oltárán. Reményeink szerint sokáig készül még Kiskunhalason csipke, a „magyar Brüsszel egyszerű fehérmépének pompás kézimunkája”.

Fotó: F. J.

6. A csipkevarrók 2001-ben. Álló sor balról: Keresztúri Julianna, Nagy Zsuzsanna, Antoni Tamásné, Pajorné Berta Gyöngyi, Szógyi Mihályné, Nagy Istvánné, Végső Károlyné, Zajics Klára. Üllő sor balról: Kristóf Jánosné, Rózsáné Jójárt Etelka, Bakony Attiláné, Nagy Szeder Lászlóné, Monostori Józsefné, Csapi Benőné, Ádám Andrásné

Bródi Mária: Páva csipke (2001)

Bródi Mária: Flóra (2001)
Díszpolgárok részére tervezett emléksipke

Kiskunhalas, a szőlő és bor városa

Kunszeri Miklós

Mint ismeretes, a szőlő elsősorban a meleg-mérsékelt (szubtrópusi) öv mediterrán tartományának jellegzetes növénye. A szőlőművelés és borkészítés a Földközi-tenger medencéjében már az ókor elején megkezdődött. A bortermő szőlő (*Vitis vinifera*) termőterülete Európa mérsékelt szárazföldi és szárazföldi részének déli területeire is áttért. A Kárpát-medencében a szőlőtermesztés és a borkészítés a Kr. születése előtti 2. századba vezethető vissza. A Dunántúlon és a Szerémségben a szőlőtermesztés már a római uralom kezdetétől jelentős volt.

A magyarság azonban – a Kazár Birodalomból hozott, szőlőtermesztésre és borkészítésre vonatkozó török jövevényszavaink tanúsága szerint – nem a Kárpát-medencében, hanem még a honfoglalás előtt, a Fekete-tenger és a Kaukázus érintkezési sávjában ismerkedtek meg a szőlővel és a borral. Éppen ezért csaknem biztos, hogy a Dunántúl (Pannónia) és Erdély (Dacia) közötti térségben a magyarság a szőlő és borkultúra meghonosítója. Joggal feltételezhetjük ezek alapján azt is, hogy a Duna-Tisza közére 1239-ben betelepült kunok ugyancsak ismerték a szőlőtermesztést és borkészítést, miután a magyarokhoz hasonlóan szőlőtermesztéssel is foglalkozó vidékeken keresztül érkeztek hazánkba.

Térségünk szőlőtermesztésének első írásos emlékét az I. Géza király által a Garamszentbenedeki Apátság részére 1075-ben kiállított alapító levélben fedezték fel. A földek és jogok leírásában és körülhatárolásában a Szolnok és Csongrád közötti Tisza menti területeken, Alpár és Kürt (a mai Tiszaalpár és Tiszakürt) határában említ szőlőskerteket. A megnevezés művelt szőlőskertet jelez, ami viszont azt engedte feltételezni, hogy a szőlővel való foglalkozás, tudatos művelése, termelése nyilvánvalóan már az oklevél születését megelőzően is hosszabb ideje folyhatott a környéken.

Városunk területéről a szőlőtermesztéssel kapcsolatban az első konkrét adat 1699-ből származik, ekkor 177 kapa (kb. 13 ha) szőlőt írtak össze. 1720-ban ez a terület már 510 kapa (kb. 37 ha) volt, mely később, mintegy száz év alatt 1100 hektárra gyarapodott. A termelés jelentős felfutását jól jelzi, hogy 1797-ben 106 időszaki borkimérő volt már a városban. Kovács György 1761-ben készült Kiskunhalas határtérképén a Fejetéktől a Mélykúti útig terjedő homokbuckás határrész „Szőlőskert” néven van jelölve. Ez ma az úgynevezett Öregszőlők, amit az ott elszaporodott kártékony madarokról régi nevén Seregélyesnek neveztek. Az Öregszőlők elnevezés valószínűleg a 19. század elejéről származik, amikor a határban másutt is létesültek kisebb-nagyobb szőlők. Itt a szőlőtermesztés múltja valószínűleg a török korra nyúlik vissza. A 19. század közepéig szőlőt csak ezen a területen lehetett telepíteni, a határ más részén a Tanács nem engedte meg a telepítést, mivel az akadá-

1. Szőlőnyitás

2. Szüretelés

lyozta az állattartást és elvonta a lakosságot más mezőgazdasági munkáktól. Az 1800-as évek elején történtek kísérletek tanyai szőlőtelepítésekre is, de a hatóság ezt tilalmazta, mivel a szőlő állandó kinttartózkodást, kintlakást kívánt meg a gazdáktól. Nemcsak a tanyákon, a szőlőkben való kintlakás is tilos volt, itt még időszaki munkák idejére sem engedték ezt meg. A tilalmat a lakosok nem is szegték meg, ha nappal kint voltak a szőlőben, estére mindenki hazament. Este 7 óra után lezárták a szőlőbe vezető hidat (mely a nádason vezetett át), a kulcs a hegybírónál volt, aki mellett még három csősz is örködött a szőlők fölött.

Az Öregszőlőkben a szőlőtelepítést a Tanács is szorgalmazta. Kijelölt területeken szőlőnek is osztottak földet, ahol a betelepítés kötelező volt. Aki a szőlőültetést elmulasztotta, attól a földet elvették, és másnak adták. Később, 1803-ban, három évben jelölték meg azt az időt, ami alatt a szőlőnek kiosztott földeket be kellett telepíteni, hat év után pedig adó alá írták össze azokat. Nagyobb területet osztottak ki szőlőtelepítés céljára 1853-ban a Sóstó mellett, mely ma Iparszőlők néven ismeretes.

A Tanács nem csak a szőlőtelepítések felett örködött, hanem a szőlővel kapcsolatos egyéb munkákat is egységesen irányítani igyekezett. Szigorúan előírta a szüret időpontját, ami előtt szüretelni senkinek sem volt szabad. Aki a kitűzött időpontot megelőzve szüretelt, annak a szőlőtermését vagy a kiperéselt mustját elkobozták. E megkötöttség ellen a gazdák 1842-ben lázadni kezdtek, de eredménytelenül.

Kiskunhalas a szőlő-bor városává ténylegesen a 19. század végén vált, több, egyszerre kedvezően ható okból:

- 1858-ban Franciaországban, majd 1875-ben hazánkban, Pancsován is megjelent az Észak-Amerikából behurcolt filoxéra. Rohamos pusztítása az 1880-as évek elején kezdődött, s az 1880-as évek végére Magyarország szőlőültetvényeinek túlnyomó részét elpusztította. Jelentős kártételt csak az immunis (ellenálló) homoktalajokon

3. Préselés

4. Hordóképzítés

nem tudott okozni. Kötött talajokon csak oltvánnyal történő újratelepítéssel lehetne ellene eredményesen védekezni, a technológia kialakítása, az oltványok előállítás és ezeknek a szőlőknek az újratelepítése nagyon sok időt vett igénybe. A kiskunhalasi homok immunis a filoxérával szemben.

- 1882-ben megépült a Pest-Zimonyi vasútvonal, mely megnyitotta a piacot a halasi szőlőnek és bornak. A szekeres fuvarozásnál jóval olcsóbb és gyorsabb szállítás versenyképessé tette a halasi borokat, közvetlen kapcsolat létesült a nagy felvevő piacokhoz. Megoldódott az a probléma is, hogy Halason mély, egyenletes hőmérsékletű pincéket a talajadottságok miatt nem lehetett építeni, és a nagy hőingadozás miatt az itteni borok gyorsan öregedtek. A főképp budafoki és kőbányai bor nagykereskedők a borokat a melegek beállta előtt felszállították pincészeteikbe.

- A kialakuló nagyvárosi lakosság, az ipari munkásság és polgárság a városban már nem foglalkozhatott mezőgazdasággal, a borból történő önellátás csökkent, a városi lakosság tisztán vásárlóvá vált. A Kecskeméten létrehozott Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet a homoki szőlőtermesztésre és borgazdálkodásra a kornak megfelelő legkorszerűbb technológiákat adaptálta, segítve a gazdákat.

- 1893-ban Magyarországon, a világon negyedikként bortörvényt léptettek életbe: XXIII. törvény a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról. A korszerű szabályozás és ellenőrzés biztosította a tisztességes termelők, valamint a fogyasztók érdekeinek védelmét. Halas várost már ekkor borvidékbe sorolták, a Dunáninni kerületben a Dunáninni kerti (sík) szőlők borvidékbe.

A kedvező hatásokat a számok is jól tükrözik. Városunk határában, 1896-ban 1320 ha szőlő volt, mely a borvidék teljes szőlő területének több mint 4%-át jelentette. Ez a terület 1903-ra 2420 ha-ra, 1912-re pedig már 2806 ha-ra növekedett.

A szőlők háromnegyede kék szőlőkből, döntő részben kadarkából állt, de az ültetvények igen vegyesek voltak, „oly borvidék, melyen egy-egy holdnyi szőlőterületen legalább is 10-15 szőlőfaj nem műveltetnék – egyáltalán alig léteznek”. A bortörvény a korszerűsítésre az alábbi szőlőfajtákat javasolta: Slankamenka, Kövidinka, Ezerjó, Olasz-Rizling, Sárfehér, Piros-Veltelini, Sauvignon, Semillon, Oportó, Nagy-Burgundi, Kék Góhér, Kék Purcsin, Malbec, Merlot, Cabernet, Verdot. Ez a fajtasor mai szemmel is igen jól hangzik. Hektáronként 10-12.000 tőke volt, kizárólag fejműveléssel. A tőkét takarták, a téli fagykárok kiküszöbölésére. Az ültetvények döntő hányadát nem karózták, előnyben részesítették az erős hajtású fajtákat.

A virágzó szőlőtermesztésnek, úgy ahogy az ország egészének az I. világháború, majd az ezt követően az ország kétharmadának elcsatolása szörnyű károkat okozott. A háborúba elvitték a szőlőművelőket –ágyútölteléknek először mindig a parasztot viszik- és a lovakat. Hozzáértő dolgos ember és igavonó állat nélkül szőlőt nem lehet művelni. A több évig egyáltalán, vagy csak alig művelt szőlők tönkrementek. A Trianoni Szerződéssel a lakosság kétharmada külföldre került, még a szőlőterületnek csak egyharmada, mely viszonylagos túltermelést okozott. Az emberek elszegényedtek, bor vásárlására csak kevesebbet tudtak költeni, így a szőlőtermesztés és borászat gazdaságossága nagyon lecsökkent.

Az ágazat a harmincas évek elejére heverte ki a súlyos megpróbáltatásokat. A korszerű szőlőfeldolgozás, borászat megteremtése érdekében Kiskunhalason is állami pincét építettek 1937-ben. A legkorszerűbb szakmai szempontok alapján épült pincészet ma is kiválóan működik. Saját iparvágánnyal építették, biztosítva az olcsó és gyors szállítást lehetőségét. A 13.000 hl üvegcsempés vasbeton és a 4.000 hl ászoktér félig földbe süllyesztve, a folyosók csempézve. A szigetelés homokborítással, majd e felett hőszigetelő padlással és tetővel készült el. A pincét már ekkor elektromos hálózattal és szivattyúkkal látták el. Nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy ez a pince megvalósításakor világszínvonalú volt. A szőlőtermelők nem kényszerültek termésük rossz körülmények közötti feldolgozására azt a pincészetnek értékesíteni tudták.

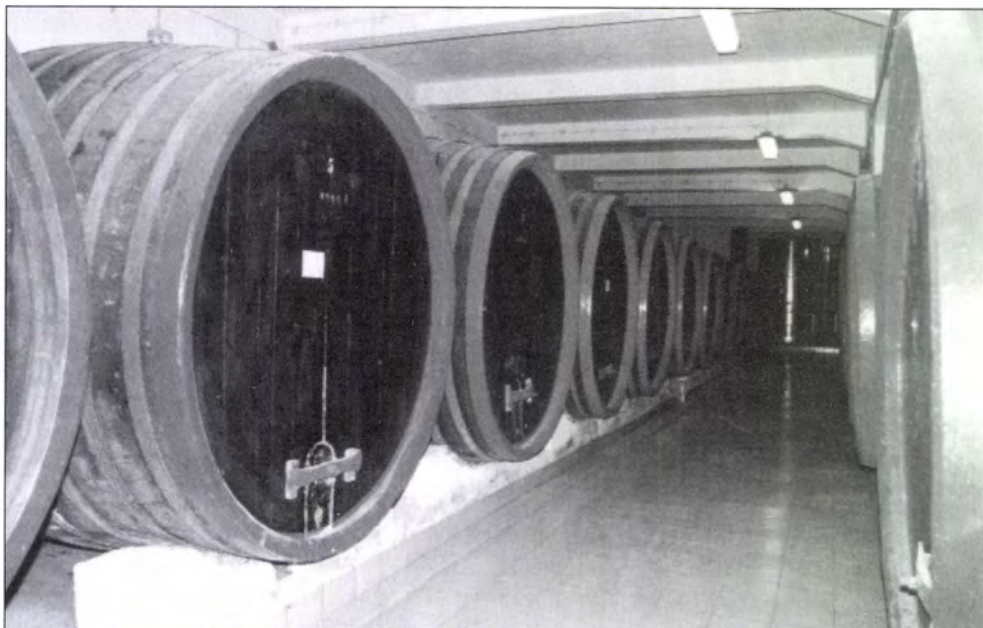
A II. világháború ismét visszavetette a halasi szőlőtermesztést is. A világháborút követő államosítások, a kötelező beszolgáltatási rendszer a szőlőtermesztést és borászatot tönkretette. Az irreálisan magas, és a pénzügyőrség által szigorúan behajtott boradó is sújtotta a termelőket. A parasztnak sem érdeke, sem földje, sem eszköze nem maradt a piacra történő termelésre. Városunk határában a szőlők úgyszólván csak a családi önellátást biztosították, a városi lakosságnak az öregsőlőkből, a tanyasiaknak a tanya mellett mindig megtalálható kis szőlőparcelláról.

A kiskunhalasi szőlőtermesztésben és borászatban gyökeres változást az 1960-as évek eleje hozott. 1960-ban egyesítették a Tajói Állami Gazdaságot a Sertéstenyész-tő Vállalattal, majd 1961-ben a Tangazdasággal Kiskunhalasi Állami Gazdaság néven. A Gazdaság már 1965-re 335 ha szőlőültetvénnyel rendelkezett. A szövetkezetek

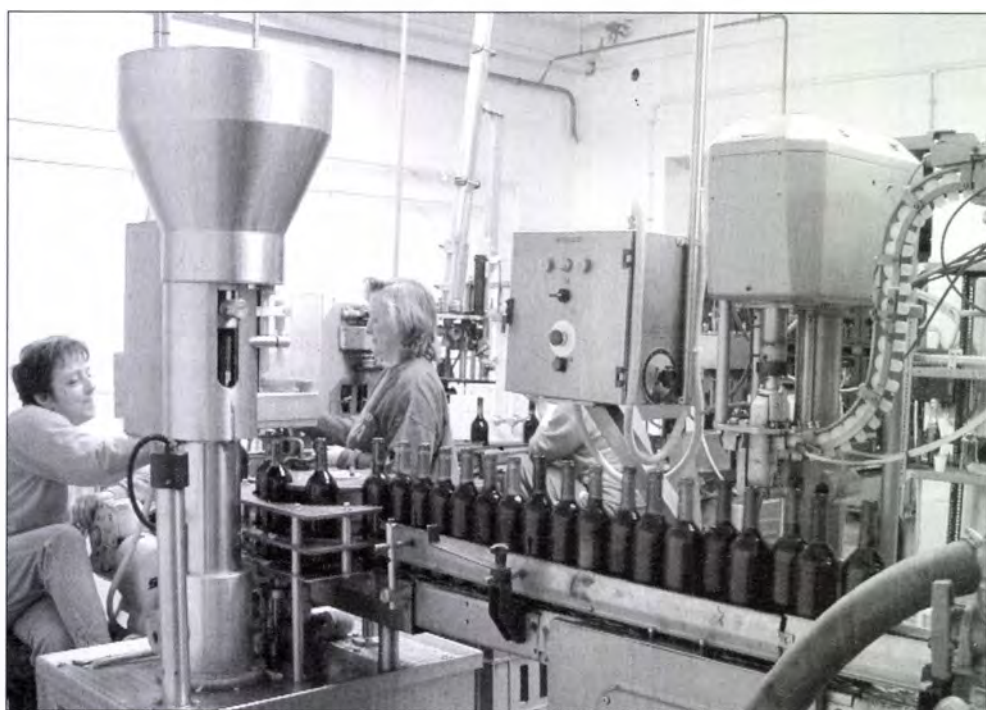
1963-65-ig összesen 430 ha szőlőt telepítettek, a nagyon jelentős állami támogatás kihasználásával. Az ültetvényeket 240 cm-es sortávolsággal létesítették, és már a magas művelésre tértek át a jobb gépesíthetőség és a kisebb kézimunka igény miatt. Sajnos ez a 2. ötéves terv kampányszerűsége miatt gondokat is okozott. A minőségi fajták szaporító anyagának hiánya miatt nem mindig a legkedvezőbb fajták kerültek eltelepítésre. Túlsúlyba került a kövidinka, mely magas művelésben csak alacsony minőséget tud biztosítani, igaz jelentős mennyiséget termelve. E mellett azonban, ha kisebb mértékben is, minőségi fajták is telepítésre kerültek, olasz rizling, hárslevelű, ottonel muskotály, stb. A kézimunka biztosítására építőtáborokat építettek Tajón, Kígyóson és Balotaszálláson. A nyári zöldmunkákat és a szüretet így diákmunka igénybevételeivel oldották meg, hasonlóan az ország nagy kertészettel foglalkozó gazdaságaihoz. 1972-ben a Kiskunhalasi Állami Gazdasághoz csatolták a Kunfehértói Állami Gazdaságot. Így az Állami Gazdaság újabb szőlőterületekkel gazdagodott. A termelés irányítására több mint tíz kertészmérnököt alkalmaztak, a növényvédelmet szakmérnökök irányították. A szőlőtermesztési technológiájuk országosan is az élvonalba került, több gazdaság is csatlakozott a Halasi Szőlőtermesztési Rendszerhez (HSZR). A HSZR nem csak a szőlőtermesztést koordinálta, hanem a partnerek megelégedésére a feldolgozást és értékesítést is szerződéses keretek között.

Az 1960-as évek végén KGST döntés alapján megszüntették a keskeny nyomtávú, szőlőművelésre kiválóan alkalmas, hazai gyártású UE-28-as traktor gyártását. Így kénytelenek voltak egy-egy sor kivágásával az ültetvényeket 480 cm-es sortávolságúra átalakítani, hogy az akkor egyedül beszerezhető szovjet MTZ traktorokkal is lehessen szőlőt művelni. Ez az átalakítás jelentős tőkeszám csökkenést okozott, így a termés mennyisége és minősége is csökkent. Az 1970-es évek elején már 360 cm-es sortávolságon folytatták a telepítéseket, mely kompromisszum volt a traktor és a termesztés technológiai igények között. Fajtaújrateremtés céljából a minőségi fajtákat helyezték előtérbe, így jelentős ottonel muskotály, kékfrankos, zöld veltelini, rajnai rizling ültetvényeket hoztak létre. Kis mértékben csemegeszőlő ültetvényeket is telepítettek. A termelési rendszer keretében a halasi termelőszövetkezeteknél is nagymértékű telepítésre került sor.

Az 1970-es évek második felében a szőlőtelepítéseknek nagy lendületet adott a szakcsoportos ültetvénytelepítés lehetősége. Az Állami Gazdaság földjén magánszemélyek, saját tőke nélkül, OTP hitelből telepítettek szőlőt. A beruházást az ÁG szakemberei irányították, biztosítva az összes szükséges anyagot és gépi munkát. A tulajdonos a kézi munkát végezte. Több száz halasi lakos jutott így szőlőültetvényhez, 3000 m²-es parcellákban, de egybefüggő szőlőkertekben. A művelés költségeit az ÁG megelőlegezte, a termést felvásárolta, és ennek értékéből utólag vonta le a költségeket. Ez a rendszer mindkét fél számára megelégedettséggel működött. A fajtaösszetétel is kedvező volt, zala gyöngye mellett rajnai rizling, kékfrankos, ottonel muskotály és chassellas került nagyrészt eltelepítésre. Az ÁG szőlőterülete 1300 ha-ra, a szakcsoporti szőlőké 150 ha-ra, még az HSZR által integrált szőlőké 2000 ha-t meghaladó mértékűre növekedett.

5. Kiskunhalasi borpince. Halasi Borászati Kft.

6. Kiskunhalasi palackozó. Bachus Drink Kft.

7. Halasi borosüvegek

Az 1980-as évek közepén a Szovjetunióban bevezetett „gorbacsovi száraz politika” leszűkítette borpiacunkat. Az árak visszaestek, jelentős borkészletek halmozódtak fel, a szőlőtelepítések leálltak. Németország egyesítésével az NDK piacainkat is elvesztettük. A nehéz helyzetbe került Állami Gazdaság vezetősége a dolgozók és a lakosság érdekeit elsődlegesnek tekintve a szakcsoporthoz szőlők földbirtoklását a szakcsoporthoz tagoknak nagyon méltányos áron értékesítette. Mindenki megvehette az ültetvénye földterületét. Ezzel az ÁG nagy előrelátásról tett tanúbizonyságot, miután ma több helyen gondot okoz, hogy másé a föld és másé a rajta lévő ültetvény tulajdonjoga. Az ÁG dolgozói ingyenes vagyonjegyben részesültek, melyért szőlő-birtokot is vásárolhattak. A többi ültetvény a kárpótlás keretében került értékesítésre. Ugyanez a folyamat játszódott le megközelítőleg a szövetkezeteknél is. Így az 1990-es évek közepére a szőlőbirtokok magánkézbe kerültek.

A termelési rendszer nagyon nagy hangsúlyt fordított a korszerű gépesítésre. Az 1970-es években a metszés egy részét már pneumatikus metszőollókkal végezték. Az MTZ-eket lecserélték Mercedes Unimog erőgépekre, melyhez a szükséges munkagépeket és permetező gépeket is beszerezték. Egy Mercedes Unimoggal három MTZ-t tudtak kiváltani, a munkaminőség jelentős emelkedése mellett. A legjelentősebb kézimunka, a szüret kiváltására szőlőkombájnokot vásároltak. A szőlőszállítást kamionokkal oldották meg. Az 1980-as években ennek eredményeként a Kiskunhalasi Állami Gazdaság szőlőtermesztése a világ élvonalába került. Sajnos a fent említett piacvesztés ennek a hihetetlenül korszerű technológiának a veszét okozta.

8. Kiskunhalas a szőlő és bor városa oklevél, 1987

Nagyüzemi szőlőfeldolgozást az 1960-as évek elejéig kizárólag a pincegazdaság 1937-ben épített pincészetében végeztek. Ez a kapacitás már nem volt elég az új telepítésekről származó termés feldolgozására, valamint az ÁG is önállósodásra törekedett. Ezért először Tajón építettek egy 42.500 hl-es tárolóterű borpincét, korszerű szőlőfeldolgozóval, laboratóriummal, és 1000 palack/óra teljesítményű borpalackozóval. Ezt követően Balotaszálláson építettek egy 25.000 hl-es pincét, szőlőfeldolgozóval. A Kunfehértói ÁG-gal történt egyesítéskor a kapacitás még 35.000 hl-rel bővült. Az összes tároló kapacitást húsz év alatt közel 250.000 hl-re fejlesztették. A palackozó gépsort előbb egy 5000 palack/órásra, majd egy 12.000 palack/órásra cserélték. 1979-ben megkezdték a pezsgő, majd a vermutgyártást is. Kiemelkedő figyelmet fordítottak a szakember ellátottságra, a borászati területben több mint húsz felsőfokú végzettséggel rendelkező alkalmazott dolgozott. A jó szakmai és kereskedői munka eredményeként a borforgalmazás elérte az évi 180.000 hl-t az 1980-as évek közepén, melynek 60%-a, 15 millió palackozva került értékesítésre. Az export elérte az évi 10 millió palackot, legnagyobb vevő a Szovjetunió, NDK és Lengyelország voltak, de e mellett exportáltak palackozott minőségi borokat Nyugat-Európába is. Évi több ezer hl hordósbort szállítottak az NSZK-ba és az Egyesült Királyságba.

A pincegazdaság a halasi pincészetét fokozatosan visszafejlesztette az 1980-as évek elejétől. Előbb megszüntette a szőlőfeldolgozást, majd a borászati

9. A Kiskunhalasi Borlovagrend egyik felvonulása

tevékenységet is. A Kecskeméten palackozott italainak értékesítését a Marx téren lévő nagykereskedelmi raktárából, az ún. szódagyárból végezte.

A privatizációt követően a pincészetek hosszabb-rövidebb ideig szüneteltették a tevékenységüket, de 1998-ra valamennyi pincészet az új tulajdonosok vezetése alatt ismételten üzemelt. Új borászati nagyüzemet is létesítettek az ÁG volt likőrüzemének területén, ahol a megszűnt tajói pezsgő- és vermutgyártást is tovább folytatja a Bacchus Drink Kft. A régi pincészetek utódai: Kiskunhalason a Halasi Borászati Kft, Balotaszálláson a Veltelíni Kft, Kunfehértón a Bognár-Boris Kft, Tajón a Háros-Vin Kft. A borok minőségének javulásával párhuzamosan ismét szállítanak az európai piacokra halasi borokat, elsődlegesen hordós, de már palackos kiszerelésben is.

Az egyre jobb szakmai munkát nem csak a piaci eredmények, hanem a különböző borversenyeken elért aranyérmes helyezések is bizonyítják. Kiemelkedő eredményt ért el a Halasi Borászati Kft 2000. évi Kiskunhalasi Kékfrankos száraz vörös bora, mely beválasztásra került a legjobb (TOP 10) alföldi borok közé. Török Zoltán a 2000. évjáratú Kékfrankos Rozé borával elnyerte a 2000. évi Országos Rozé Borverseny nagydíját.

1987-ben a Szőlő és a Bor Nemzetközi Éve alkalmából Kiskunhalas megpályázta a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatal (O.I.V.) által kiírásra került „Szőlő és a Bor Városa” címet. A bíráló bizottság a pályázat és a részletes helyszíni vizs-

10. A Borrend zászlója

szervezésével kíván hozzájárulni a kiskunhalasi és magyarországi idegenforgalom fejlesztéséhez, és támogatja a borászati szakképzést. Feladatának tekinti a kunok történelmének, valamint a redempciónak megismerését, és megismertetését. Ezért választotta jelvényének a Halas környéki, csólyosi avar kori lovas sírban talált üveg ivókürtöt, ami a kiskunhalasi Thorma János Múzeum híres lelete. A Borlovagrend zászlósborának a városunk borászatát Közép-Európában elismerté tevő Veltelini bort választotta.

Kiskunhalason ez évben már a XXIII. Nemzetközi Szüreti Fesztivál kerül megrendezésre. Színes felvonulással, jelentős kulturális műsorral, különböző színvonalas kiállításokkal, borbemutatókkal ünnepli a város a szüretet.

Irodalom

- Bellon Tibor:** Kiskunhalas gazdálkodása a 18-19. században. (= Ö. Kovács József-Szakál Aurél szerk.: Kiskunhalas Története 2.) Kiskunhalas, 2001.
- Benyák Zoltán-Benyák Ferenc (szerk.):** Borok és Korok. Bepillantás a bor kutúrtörténetébe. Hermész Kör. Budapest, 1999.
- Borvidéki értesítő.** Kunsági Borvidék Hegyközségi Tanácsa, Kecskemét 2001.
- Fekete Dezső (szerk.):** Gyárfás István élete és kertészeti írásai. Kiskunhalas, 1985.
- Janó Ákos (szerk.):** Kiskunhalas. Helytörténeti monográfia. Kiskunhalas, 1965.
- Simon András:** A szőlőfeldolgozás és mustnyerés eszközei a Thorma János Múzeumban. (= Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum Emlékkönyv.) Kiskunhalas, 1999.

gátal alapján a pályázatot elfogadta. A város vezetői Rómában vehették át a kitüntető oklevelet világhírű szőlő- és bortermező városok küldöttségeivel együtt.

1995-ben városunkban megalakult a hegyközség, összefogva a lakosság szőlő-és bortermezőit. Jelenleg 449 tagja van, akik 447 ha árutermő szőlőültetvényt művelnek.

1997. augusztus 1-én, az országban 23.-ként, a város hagyományos szőlő- és borkultúrájáért tenni akaró 21 ember megalapította a Kiskunhalasi Borlovagrendet. Őseink érdemeire utalva, a CULTORES MORIS REDEMPTIONIS, a redempció hagyományának követői nevet választva. Az egyesület célja Kiskunhalas és vidéke borainak, borpárlatainak és pezsgőinek megismertetése, propagálása az ország és világ bor- és pezsgőkedvelőivel. A kulturált borfogyasztás elterjesztésével és rendezvények

Kiskunhalas, a lovasélet városa

Kovács Iván

Kiskunhalason a régi mezővárosban és környezetében mindig fontos szerepe volt a lónak, mint a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen igavonó háziállatnak, és mint a hadviselésben szükséges szállítóeszköznek. A város évszázadokon át volt a régió lovaséletének központja, melynek fénykora vitathatatlanul a Határőrség Lovasiskolájával lett teljes. A Lovasiskola a ló és lovasképzésben, a katonai lovas hagyományok ápolásában, a lovassportban, az utánpótlás nevelésben nemzetközi tekintetben is kiemelkedőt ért el. A Lovasiskolában létrehozott Határőr Dózse SE az egyetemes magyar és nemzetközi sportéletben a lovasszakágban meghatározó szerepet töltött be, mint nevelő és mint sportrendezvényeket szervező egyesület. A félévszázados működése létrehozta Kiskunhalason és környékén azt a működő polarizált és sokrétű lovaséletet, amely megszűnését követően a távolabbi jövőben is emberöltönyikre határozza meg a régió lovassportját és lovas kultúráját.

A Lovasiskola

Címe: Kiskunhalas Fazekas Gábor u.1.

A halasi lovaséletnek vitathatatlan lendületet adott regionális és országos vonatkozásban is az 1902-ben épülni kezdő csendőr lovaslaktanya, amely akkoron a város szélének számító üres területen, a régi református temetőtől északra, több hektáron foglalt helyet. A Lovasiskola a korábbi katonai lovashagyományokon, tapasztalatokon kialakított, szigorúan a rendvédelmi feladatok szolgálati lóval történő ellátásának, és az arra való felkészítésének céljával jött létre. A Lovasiskola, mint lovascsen-dőr kiképző központ működött a második világháború végéig, amelyben minden feltétel megadatott a ló és lovászképzéshez, hiszen a legénységi épület mellett áttekinthető, célszerűen kialakított, akár 100-150 ló igényes tartására is alkalmas istálló sor létesült. A szabadtéren a lovak szabad mozgásához elegendő teret, a különböző katonai feladatok, gyakorlatok végrehajtására pedig lovardákat hoztak létre. A téli képzéshez pedig egy korszerű, megfelelő belső térrel rendelkező fedett lovardát építettek. A második világháborút követően néhány éven át a rendőrség kezelésében és tulajdonában, a rendőrségi lovasképzés bázisaként működött, amelyben már ekkor szerepet kapott a lovassport. A rendőrség sportolóinak és lovasainak Budapestre helyezése után 1949-1950-ben a Határőrség Kiskun-halasi Kerülete vette át a Lovasiskola épületeit, melyet 1953-ig különböző tanfolyamok és összevonások levezetésére használt. A második világháború végétől 1950-ig a Határőrség – mint Honvéd Határvasdász Csapatok közvetlenül a honvédségi pótló-telepekről kapta a

Kiskunhalas Város Nagydíja

Országos Parancsnokság Állategészségügyi Osztályának alárendeltségébe került. A kiképző keretet a Határőrség egységeinél és alegységeinél válogatták össze olyan tiszthelyettesekből, akik a múltban huszárok voltak, illetve olyan határőrökből, akik a polgári életben lovakkal foglalkoztak. A beindításhoz szükséges lovakat részben a Honvédség, részben a Rendőrség biztosította.

A Lovasiskolát az alábbi célok elérésére hozták létre: 1. Biztosítsa a határőr végrehajtó szolgálat részére szükséges lovászokat és hajtókat. 2. Képezze ki a szükséges háts és vonathámos lovakat. 3. Biztosítsa a tiszti iskolák lovaglás oktatását, hajtsa végre a kerületek állategészségügyi szolgálat vezetőinek és patkoló mestereinek továbbképzését. Szükség esetén tartson patkoló kovács tanfolyamot. 4. A Lovasiskola törzse vegyen részt a lovassportban

1953 februárjában megkezdődtek a lovász és hajtó tanfolyamok, melyek a 24-27 hónapos sorkatonai szolgálat időszaka alatt 3 hónaposak voltak, ezen időszak alatt kb. 3.000 fő lovászt és hajtót képeztek ki a Lovasiskolán. A ló és lovasképzéshez kitűnő terepadottságot nyújtott Kiskunhalas és környéke. A lovardákon kívüli úgynevezett terepgyakorlatokon éjszaka és nappali időben különböző katonai, rendészeti jellegű feladatokat oldottak meg a lovas járőrök. Kiskunhalas környezetében, akár a Tázlár-Ládahomok, akár a Pirtói dombok, vagy a Rekettye területe ideális színhelye lett a gyakorlatozásoknak. A 70-es, 80-as években virágzott a Lovasiskola és a szolgálati ló alkalmazása a Határőrségnél, amelynek köz-

lovas és ló utánpótlást. 1950-ben a Határ vadász alakulatokat az Államvédelmi Hatóság kötelékébe helyezték, melynek következtében a honvédségi lovas és ló utánpótlás megszűnt. Ebben az időszakban a Határőrségnek kb. 2.000 db lova volt, az őrsök és az őrsparancsnokok fő közlekedési eszköze a ló és a lovas jármű volt. Sürgető feladat lett e fontos szolgálati ág utánpótlásának biztosítása. Így alakult meg 1953 januárjában a Határőr Lovasiskola, mely közvetlenül a Határőrség

pontja a Kiskunhalasi Lovasiskola volt. A rendszerváltást követően, azonban egy korszerűbb, az európai normákhoz közelebb álló Határőrség formálása mellett döntött a kormányzat, amely a sorozott állomány megszüntetésével és a szolgálati lóállomány csökkentésével járt. A Határőrség hivatásos állományra történő átállításával a szolgálati ló alkalmazása fokozatosan leépült, majd 1998-ban teljesen ki is vonták a határőrizet rendszeréből. A Lovasiskola majd százéves tevékenysége hivatalosan 2000. június 26-án véget ért és jogutód nélkül megszűnt. Erre az időszakra a fokozatosan csökkenő lóállományt és az egyéb lószerszámokat leselejtezték, illetve a még hasznosíthatókat elárverezték. A Lovasiskola épületeinek egy része ma a Határőrség alapfeladatának ellátásában nyújtanak elhelyezési lehetőséget. A lovasképzéshez használt építmények, mint a csapat istállók, a bokszos istállók, a fedeles és szabadtéri lovardák jelenleg nem funkcionálnak, illetve egyes körletekben tárolási feladatot látnak el.

BM. Határőr Dózsa Sportegyesület

Címe: 6400 Kiskunhalas, Bajza u. 28; Telefon: 20/98-40-954. Fax: 77/423-652

Az alapítás éve és körülményei: A Kiskunhalasi BM. Határőr Dózsa Sportegyesületet a Határőrség Lovasiskolájának parancsnoka kezdeményezésére hozták létre. Hirling József akkori parancsnok szorgalmazta és 1953-ban megalakította az egyesületet. A Lovasiskola abban az időben a határon szolgálatot teljesítő lovasok és lovak képzését végezte. A sportegyesület az első időkben ezekre a szolgálati lovakra és belovaglóikra építkezve kezdte el a lovassport művelését. Később a tapasztalatszerzést követően célirányos ló vásárlásokkal a tehetséges fiatalok leigazolásával, a kiskunhalasi diákok bevonásával, valamint nagyon jó szakmai munkával az ország legeredményesebb, a válogatott gerincét alkotó lovasegyesület lett. Az egyesület elnöke: Tuska Pál nyugállományú határőr őrnagy. A Dózsa SE-nek jelenleg 50 fő tagja van, akik különböző szinteken képviselik az egyesületben folyó lovasszakágakat. A Határőr Dózsa SE-ben mind a négy szakágban képeztek lovasokat, akik azokban országos nemzetközi sikereket értek el. A négy szakág: díjugratás, lovastusa (military), fogathajtás, távlovaglás. Díjugratásban mind egyéni, mind csapat kategóriában sorozatban nyerte a felnőtt és korosztályos magyar bajnokságokat. A magyar bajnoki címek, a kitűnő szakmai háttér sok halasi lovasnak meghozta a magyar válogatottságot. Így Kiskunhalasról rész vett Dózsás lovas a Római, Müncheneri, Moszkvai, Barcelonai és az Atlantai olimpiákon. Egyéni olimpiai szereplés terén a II. Világháborút követően máig a legnagyobb magyar sikert tudhatja magáénak Suti István, aki 1960-ban Rómában a díjugratásban 10. helyezést ért el. A Határőr Dózsa SE, mint a legnagyobb hazai utánpótlás nevelő bázis is jól vizsgázott, amelyet a magyar bajnoki címek és válogatottságok évtizedeken keresztül bizonyítottak. Krizsán János 1967-ben a Hollandiában rendezett Military Ifjúsági EB-n egyéniben ezüstérmes lett.

Lovastusában felnőtt és korosztályos magyar bajnokságok sorát nyerték, versenyzőik az olimpiai, világbajnoki, európa bajnoki eseményeken rendszeresen képviselték a magyar és természetesen a Dózsás színeket. Fogathajtásban Szegedi Gábor majd két évtizeden át a válogatott állandó tagja volt, és csapatban Európa és Világbajnoki címet is szerzett. Távlovaglásban a klub lovasai állandó szereplői a magyar bajnoki fordulónak.

A Hatátör Dózsa SE nem csupán a versenyzéssel, versenyeztetéssel, de a versenyrendezéssel is magas fokon foglalkozott. A Lovasiskola területén egy európai színvonalú lovasversenyek rendezésére alkalmas lovaspályát építettek, amelyen 1968 óta rendeztek különböző szintű országos és nemzetközi versenyeket. A nemzetközi díjugrató lovasverseny elnyerte a CSIO minősítést is és Európa, sőt a világ legjobb lovasai is megfordultak a 3 napos május elsejei megmérettetésen, amelynek több tízezer nézője volt akkoron. Az utolsó XXXII. Merkbau Kupa Nemzetközi Díjugrató Lovasversenyt 1998-ban rendezték. A Lovasiskola 2000-ben történt bezárása után más feltételekkel, szerény körülmények között, immár a bázis szerv a Határőrség támogatása nélkül folytatta tevékenységét a klub. Elsősorban lovastusában és díjugratásban érték el hazai és nemzetközi sikereket. Az év legjobb lovastusa egyesülete címet nyerték el 2000-ben és 2001 évben. Magyar Bajnoki címet nyert Tuska Pál 2000-ben Melittis nevű lovával, 2001-ben pedig Gábris nyergében védte meg magyar bajnoki címét. A Magyar Ifjúsági Bajnokságban, 2001-ben első helyezést ért el ifj. Tuska Pál Melittissel, harmadik helyezést ért Bakai Vajk Bajna nevű lovával. A két versenyző tagja volt 2001-ben az Ifjúsági Európa Bajnokságon a 8. helyezést elért magyar csapatnak. A Tanintézeti Bajnokságban egyéniben Bakai Vajk Bajnával második, ifj. Tuska Pál Melittissel harmadik helyen végzett, míg csapatban az első helyezést szerezték meg. Díjugratásban az Általános Iskolás Bajnokságban ifj. Tuska Pál Lampionnal bajnoki címet nyert. A Magyar Ifjúsági Bajnokságban stílusban harmadik ifj. Tuska Pál Lampionnal, Bakai Vajk pedig Bandita nyergében hetedik lett.

A Határőr Dózsa SE jelenleg több helyszínen, Kiskunhalason és Pirtón végzi a lovas szakmai feladatait, jobbára önerőből és szponzori támogatásokból. A sportolás feltételeit komplex módon Pirtón alakították ki, ahol mindkét szakágban rendelkezésre állnak az alapvető feltételek. A munkába bekapcsolódott a II. világháborút követő időszak eddigi legeredményesebb magyar díjugrató olimpikonja Suti István, aki Sóstó melletti lovardájában képzzi a fiatal tehetséges díjugratókat (Suti István az 1960-ban Rómában rendezett olimpiai játékokon a díjugratásban egyéni versenyszámban 10. helyezést ért el, amelyet magyar színekben olimpián azóta sem sikerült felülmúlni). Az egyesület tagsága a fiatal lovak belovaglásával, sportlovak felkészítésével (kezdőtől-nehéz kategóriáig) foglalkozik. Az egyesület vezetése törekszik a lovassport népszerűsítésére, a kezdő lovasok rajtengedélyéhez szükséges vizsgafelkészítésének elvégzésével biztosítja a fiatal lovas utánpótlást, de a sportlovak képzésére is folyamatosan figyelmet fordít a lovastusa és a díjugrató szakágban. Az ország számos lovas

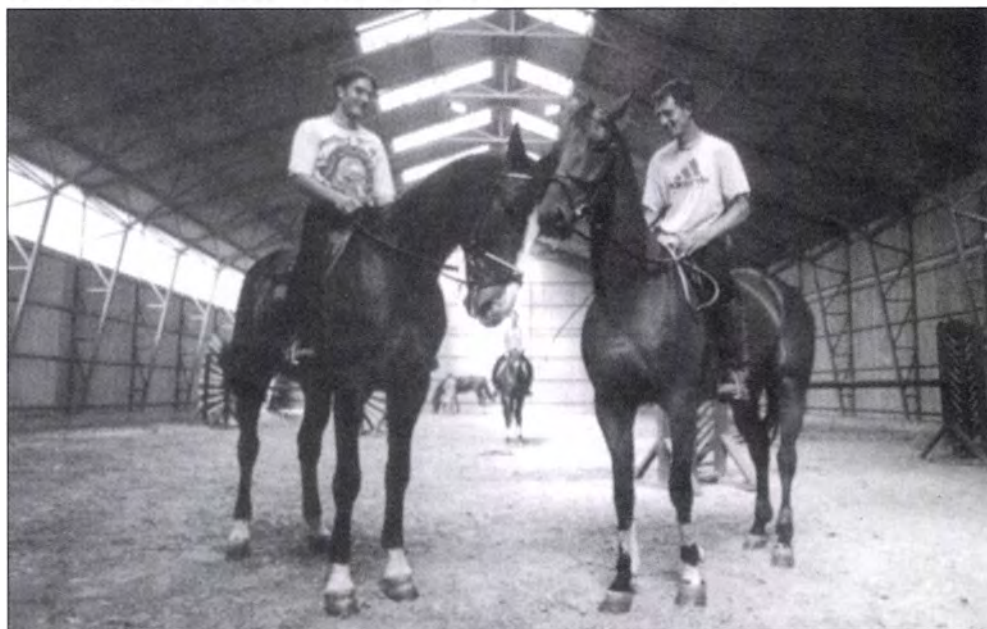
egyesületében versenyeznek egykori kiváló, pályafutásukat a Határőr Dózsa SE-ben kezdő lovasok, mint például Sós Attila, Sebők János, vagy Fodor Gábor.

A Határőr Dózsa SE 2003-ban ünnepli fennállásának 50. évfordulóját. Az egyesület több mint 40 éven át volt a magyar lovassport fellegvára, és bár manapság szerényebb feltételek között, de méltó módon képviseli a halasi lovassportot a hazai és a nemzetközi porondon egyaránt. A Dózsa SE 2002. január 26-i közgyűlésén határozott az 50. évforduló méltó megünnepléséről, amelynek kapcsán a klub történetét könyvben kívánják megjelentetni, és több látványos rendezvénnyel emlékeztetni fogják a kiskunhalasi közönséget sikereiben gazdag múltjukra. A Határőrség Kiskunhalasi Igazgatóságának Igazgatója Árvai Ferenc határőr ezredes, mint az egykori báziszszerv jelenlegi parancsnoka, a közgyűlésen minden segítségre és együttműködésre ígéretet tett, hiszen a Határőrség múltjához szervesen hozzátartozott a lovasszolgálat, és az azt előkészítő, felkészítő Lovasiskola. A Határőr Dózsa SE, pedig a magyar lovassport legkiválóbb reprezentánsa volt évtizedekig és ez a Határőrség múltjából kitörölhetetlen.

Információ: Tuska Pál elnök, telefon: 20/9-840-954

Wiltfang Lovasklub

*Címe: 6400 Kiskunhalas Baranyai F. u. 2. Telephelye: „Balázs” Lovastanya Sós-tó
Telefon és fax: 77/423-178; 20/9-580-638*

A Wiltfang Lovasklub 1998-ban alakult meg és az 1995-ben épült „Balázs” Lovastanya adottságait kihasználva rendezkedett be a Sós-tó közelében az 53-as út

mellett. Az egyesület vezetője Tóth Balázs elnök. A klubnak 10 fő alapító tagja van, amely az eredményességnek köszönhetően folyamatosan növekszik. Az egyesület profilja a díjugrató szakág, amelyben versenyzői a hazai legjobbakkal vetélkednek.

Ifj. Tóth Balázs junior magyar bajnok 2000-ben, az ifjúsági magyar bajnokság ezüstérmese, országos középiskolás csapatbajnoki aranyérmes, Bács-Kiskun Megye bajnoka, Dél-Magyarország területi kezdőlovassport bajnoka. CSI-A verseny junior aranyérmese Olaszországban, 5 éves lovak versenyében I. helyezés Pisában, Olaszországban. Több nemzetközi verseny nagydíj helyezette, az év lovas sportolója Kiskunhalason 2000-ben Ifj. Tóth Balázs a Wiltfang Lovasklub edzője is egyben. Szorgalmas munkájának és sportsikerekben gazdag eredményeinek köszönhetően számos környékbeli fiatalat vonzott a lovassportba, akiknek szakmai felkészítését is vállalta. Ifj. Tóth Balázs edző tanítványai az alábbi eredményeket érték el. Nagy Nikolett Bács-Kiskun Megyei bajnok B1-es kategóriában és számos kiváló helyezést ért el ifjúsági versenyeken. Faldum Tamás Bács-Kiskun Megyei Bajnokságon B1-es kategóriában ezüstérmes és szintén számos ifjúsági és meghívásos verseny döntőjének helyezett lovasa. Fülöp Teodóra Makón az ifjúsági kupán I. helyezést ért el. Budapesten a téli kupán ifjúsági II. helyezett, és szintén résztvevője a különböző ifjúsági versenyek élmezőnyének. Locskai József ifjúsági versenyeken szállt nyeregbe, ahol rendre a legjobb hat helyezés valamelyikén végzett.

A Wiltfang Lovasklub telephelyén egy európai színvonalú lovascentrumot alakítottak ki. Több tucat sportoló elhelyezésére alkalmas bokszos istálló rendszert hoztak létre, amelyben mindent célszerűen alárendeltek a feladatnak. A „Balázs” lovastanyán a kulturált lótartás minden feltétele adott, a klub versenyzőinek biztosítja a sportolási lehetőséget. 800 négyzetméteres fedett lovardában van lehetőség a téli felkészülésre. Fedett ló-jártató gépet építettek, amelyen a sebesség állítható és automatikusan változtatható a menetirány. Az istállók, a szabadtéri és fedeles lovardák elhelyezése, a lovak ápolásához, higiéniai gondoskodáshoz telepített eszközök célszerű sorrendben épültek. Mindehhez egy olyan stílusában a lovastanya funkcióit figyelembevevő vendégház hoztak létre, amelyben a szabadidős sportolást végzők valóban kulturált módon pihenhetnek. A vidékről érkező vendég lovasok szállást és ellátást kaphatnak. A lovastanya a lovasturizmus minden igényének megfelel. Vendégszobákkal, szaunával, lovaglási lehetőséggel, lovasoktatással, bér lótartással várják az érdeklődőket. A „Balázs” lovastanya egy hamisítatlan lovas rekreációs központ az 53-as főút közelében található Sós-tó melletti fenyves belsejében.

A Wiltfang Lovasklub volt a házigazdája a Magyar Lovas Szövetség kihelyezett elnökségi ülésének 2002. február 16-án, ahol többek között a Lovasiskola lovas-szakmai feladatainak visszaállítására irányuló javaslatot fogadtak el és küldtek a Belügyminiszternek.

A panzió és a vendéglátás vezetője Tóth Balázné. Telefon: 20/9-825-202

Halasi Lovas Klub

Címe: Kiskunhalas, Alsóöregszőlők 14. Telefon: 20/9-936-079; fax: 77/425-257

A Halasi Lovas Klubot 2000. április 3-án alapították. Kis Zoltán a klub alapításának kezdeményezője gyermekkorától kezdve a lovassportnak szánta az életét. Diákként kezdte lovaspályafutását a Határőr Dózsa SE-nél. Számos kiváló korosztályos eredményt ért el a Határőr Dózsa ifjúsági lovasaként, majd sorkatonai szolgálatát is a Lovasiskolában töltötte le. Tovább szolgálóként hivatásos belovagló volt a Határőrségnél. Leszerelését követően külföldi tapasztalatokat szerzett több éven át a lovaséletben. Hazatérésekor döntött úgy néhány volt lovastársával, hogy a megszűnt Lovasiskola pótlásaként lovasklubot alapít a halasi lovasélet fenntartása és az utánpótlás nevelése céljából.

A Halasi Lovas Klub bázisa a város szélén az Alsóöregszőlők térségében kialakított bokszos istállókkal, több hektáron szabadtéri lovardákkal rendelkező lovasközpont. Az egyesületnek 9 felnőtt és 7 ifjúsági versenyzője van, akik egy része még a korábban működő Lovasiskolában tanulták meg a lovaglás alapjait. A Halasi Lovas Klub alapvetően a díjugrató szakággal foglalkozik. A klub telephelyén minden adott a szabadtéri felkészülésre. A szakmai munkában olyan lovasszakemberek nyújtanak segítséget, mint Varró József sokszoros magyar válogatott, katonai világbajnok, a Moszkvai Olimpián is résztvevő díjugrató lovas, vagy Füzér Gábor szintén a válogatott színeiben már versenyző sportoló. A klub versenyzői díjugratásban „B” kategóriás versenyeken 30 első, 25 második, 32 harmadik helyezést, országos versenyeken 6 első, 4 második, 7 harmadik helyezést szereztek. A lovascentrumban naponta 8 és 17 óra között gyakorolhatnak a versenyzők és az érdeklődők.

A klub megalakulása óta kiemelt figyelmet szentel a versenyszervezésnek is.

Egyik alapvető célja, hogy a Kiskunhalason tradíciókkal bíró díjugratásnak versenyzési lehetőséget is biztosítsanak. Minden évben Kunfehértón meghívásos díjugrató versenyt rendeznek, amelyre külföldről érkezett, sőt hazai válogatott lovasok is leadják nevezésüket. Magas színvonalú versenyszervezésükkel, a kiváló pályaépítésükkel és gazdag díjazásukkal kivívták a lovasok szimpátiáját, és minden évben egyre többen látogatnak a Kunfehértón rendezett díjugrató versenyekre.

Információ: Kis Zoltán elnök, telefon: 20/9-936-079

Kiskunhalasi Lovasbandérium

Címe: Bandó u. 4. Telefon: 20/957-1129

Fotó: F. J.

A Kiskunhalasi Lovasbandérium 1997. április 1-én jött létre és hivatalosan május 1-én 12 alapító taggal alakult meg. A lovasbandérium civil szervezetként, egyesületként működik 1997 óta, eredete azonban messze a történelmi múltba nyúlik vissza. A mai Jászság, Nagykunszág és Kiskunszág területén élő népek ősei a kunok és a jászok a XIII. században bekövetkezett mongol pusztítás után érkeztek menekülteként Magyarországra. A jászok és a kunok is megtelepedtek a Jászkunszág területén, élvezve a király bizalmát, amelyért cserébe a jászok és kunok is fegyverrel szolgálták őt. A szolgálatért a király különböző kiváltságokat adott, melyeket a török hódoltság és az azt követő Habsburg uralom megszüntetett.

A császári udvar ezeket a kerületeket a XVIII. század elején eladta, és ezzel az itt

élők jobbágysorba jutottak. A három kerületben élők, a Jászság, a Nagykunság és a Kiskunság népei szerették volna visszacapni szabadságukat. Ehhez kiváló alkalomnak bizonyult, amikor 1745-ben az osztrák-poroszl háború miatt a bécsi udvarnak pénz és katona kellett. Az uralkodó Mária Terézia kegyesen megengedte, hogy a jászkunok visszaszerezzék régi kiváltságaikat, ennek fejében kiállítottak ezer lovaskatonát a királynő szolgálatába. Ez volt a híres jászkun huszárezred. 1745. május 6-án hirdették ki a királynő rendeletét, melyben az önmegváltást, redemptiót engedélyezte.

Kiskunhalas város a redemptió 250. évfordulója után 1995. május 6-án a jászok és a kunok szabadság megváltásának jelentőségét kiemelve május 6-át a város napjává nyilvánította. Ennek az ünnepnek a jegyében megrendezett eseményeket - emlékezvén arra az áldozatra, amelyet két és fél évszázada a huszárezred létrehozásával hoztak az itt élők - a korabeli öltözékben, viseletben megjelenő huszárok színesítették. A huszárok a huszáröltözetben lévők közül néhányan döntöttek úgy, hogy a korabeli huszárhagyományokat a Nádor Huszárezredről fennmaradt hiteles dokumentumok alapján ápolni fogják, és ehhez egy civil szervezetet hoztak létre. Végül 12 fővel a már fent említett 1997. május 1-én megalakult a Kiskunhalasi Lovasbandérium. A megalakulásakor Kuncze Gábornétól, az akkori belügyminiszter feleségétől, mint zászlóanyától zászlót kapott a bandérium, melynek egyik oldalán Kiskunhalas, a másik oldalán a Kiskunság címere található. A bandérium célja a XVIII. században jászkun területen létrejött huszárhagyományok, huszáreltmód felkutatása, ápolása és népszerűsítése. A halasi huszárok ezért a városi rendezvényeken, különböző országos és nemzetközi huszártalálkozókon, hagyományörző eseményeken rendszeresen résztvesznek. A bandérium tagjai hetente találkoznak, együtt tréningeznek és gyakorolják azokat a mozzanatokat, amelyeket a bemutatókon végre kell hajtaniuk. 1999. május 30-án Kunfehértón Országos Huszár Haditornát szerveztek, melyben a régi leírások alapján a huszár hadviselés elemeivel tarkított bemutatókat és gyakorlatokat kellett végrehajtani. A haditornát minden évben a város napjának ünnepélyén, május első hétvégéjén, a Redemptió Katonai Hagyományörző Táborban rendezik. A tábor három részből tevődik össze: 1. Küzdőtéri feladatok: kijelölt pályán akadályok leküzdése, fegyverforgatás; karikagyűjtés karddal, vágások, szúrások; 2. Karusszel: osztályban lovaglás, díjlovaglás; vezényszavak végrehajtása lóval alakzatban. 3. Mustra: alaki kiképzés, tiszteletadás; mozgásformák alakzatban.

A haditornán a kialakult szabályrendszernek megfelelő pontozással egyéni és csapatverseny folyik, amelyen az elmúlt esztendőben hat csapat vett részt. A verseny legeredményesebb résztvevője Vas Benő a Kiskunhalasi Lovasbandérium huszára volt, aki ezzel elnyerte az év huszára címet.

A Kiskunhalasi Lovasbandérium nemcsak a Jászkunságban kialakult huszárhagyományokat kívánja ápolni, hanem valamennyi olyan egyesülettel és társasággal fenntartja a kapcsolatot, akik történelmi, katonai, elsősorban lovashagyományokat ápolnak. Résztvettek már Lengyelországban, Krakkóban huszártalálkozón. Rendszeresen

meghívást kapnak Kiskunhalas partnervárosába a németországi Kronachba, ahol a kronachi várvédőkkel már közös táborozást is szerveztek. A Redemptiós Katonai Hagyományörző Táborba az országból különböző huszáralakulatokat, hagyományörző katonai egységeket hívtak meg, de Németországból és az Amerikai Egyesült Államokból is érkezett történelmi, katonai hagyományokat ápoló csoport.

A Kiskunhalasi Lovasbandérium parancsnoka Waclawczyk Dariusz huszár őrnagy, helyettese Farkas Gyula huszár hadnagy. A tiszti kar Rózsahegyi Zoltán huszár hadnagy, a bandérium kunfehértói svadronjának (lovassági alapegység) vezetője, Vas Benő huszár hadnagy a kiskunhalasi svadron vezetője, Janik József huszár hadnagy huszároktató, Miklósszegi Ferenc huszár hadnagy a rekrutákért, az utánpótlásért és a verbuválásért felelős parancsnok. Ma a csapat összesen 22 huszárból áll és néhányan az ún. rekruta időt töltik, amely 3-5 év próbaidőt jelent és a korabeli ruházat, lószerszámok és ló megszerzése mellett a legfontosabb feltétel, hogy valaki a bandérium tagja legyen. A Kiskunhalasi Lovasbandérium öltözete az 1745-ben felállított huszárezred viselete. A munda égszínké posztóból, ezüst színű zsinórral, két felől makkos gombokkal, hosszú gombházra. Mentéjének prémje fekete. A szablya-tarsolyokra a címerül egy félkéz karddal, tetejébe egy korona tétetett. A bandériumban következetesen a korabeli szabályzatnak megfelelő vezényszavakat, tiszteletadási formákat és hadigyakorlatokat ápolják.

Kiskunhalasi Ló és Lovasbarátok Klub

1995-ben alakult az a laza baráti kör, amelynek tagjai a kiskunhalasi lovasélethez valamilyen módon kötődtek. Többségük a Határőr Dózsa SE-ben megfordult ifjúsági lovas, de más pártoló tagok, országosan ismert közéleti személyiségek is a baráti társaságba tartoznak. Az egyesület egyetlen célja összefogni azokat a lovasélethez közelálló halasi embereket, akik valamilyen módon gyakorolják a lovassportot, vagy kedvelik azt. A lovasbarátok minden évben más elnököt jelölnek ki az éves feladatok koordinálására a klubszerű élet irányítására. Évente rendeznek lovasbált, amelynek meghívott vendégei a lovasélet országosan és nemzetközi szinten ismert reprezentánsai. A színész világból résztvevő volt már Benkő Péter, Halász Judit, Bessenyei Ferenc és Usztics Mátyás. A bálzás persze csak egy protokolláris rendezvény. Az egyesület évente több közös kilovaglást szervez, ahol sokkal inkább a részvétel a fontos, mint a lovastudás. A környékbéli lovastanyák, mint a Tóth Baranyi László vezette Pirtó lovastanya, vagy a Rózsahegyi Zoltán irányította Kunfehértói Ruta Lovastanya ad helyszínt a róka vadászatoknak, vagy az alkalmi kilovaglásoknak. Egy-egy ilyen baráti kilovaglásra gyakran születnek a halasi lovaséletet élénkítő felvetések, amelyek később megvalósulnak. A város környéki kiváló adottságú terepeken meghívásos távlovagló, díjjugrató, sőt még lovastusa bajnokságok is szerveződnek. A lelkes amatőr fogathajtók, mint Bugyi László, vagy Dózsa Károly szintén kapcsolódva a környék rendezvényeihez, a fogathajtást kedvelőknek nyújtanak versenyzési lehetőséget.

Kiskunhalas, a fürdőváros

Komáromi Szilárd

A kiskunhalasi fürdőélet rövid múltja

Városunk az alföldi homokhátság közepén fekszik. Földrajzi fekvéséből következően a régmúltban szél vájta szikes tavak vették körül. Ezt az urbanizáció, főképp a szervezett és szisztematikus lecsapolások, amely pl. a város észak-nyugati részén lévő nagy tavat érintették, jelentősen megváltoztatták.

A 20. század elején még meghatározó gazdasági tényező volt a halászat, pákászat és rákászat, ám ez az említett okok miatt a század első harmadára szinte teljesen megszűnt.

A múlt század 30-as 40-es éveiben a gyógyvízként nyilvántartott halasi Sóstó volt az idegenforgalom központja. Jelentősnek mondható csónakkötője, fából készített öltözői, teraszai hangulatos külsőségeket kölcsönöztek a kimutathatóan egészséges gyógyvíz turisztikai felhasználásának.

Ám 1944. a halasi fürdőéletben is szomorú fordulóévet jelentett. A városunkban állomásozó szovjet alakulatok tűzifaszerezés céljából lassacskán széthordták a mivesen összeállított strandépületeket, napozókat. Ezt követően egyedül a tisztasági fürdőként ismert, a mai Székely utcában működő magántulajdonban lévő városi fürdő látott el kizárólag szociális feladatokat kádjaival és kisebb medencéjével.

A Dél-alföldi régió hazánk leggazdagabb része a termálvízkészletet tekintve. Kiskunhalason az 1950-es évek elején folytatott olajkutatások során a próbafúrások tárták fel, hogy mekkora gyógyvízkészlete van a város alatt elhelyezkedő vízérnek. Ez mindenképpen lehetőséget biztosított a gyógy- és termálturizmusra, hiszen a halasi víz adatait tekintve jó tartalmú gyógyvíz, amely légúti panaszok, vérkeringéses, mozgásszervi és reumatikus, valamint nőgyógyászati megbetegedések megelőzéséhez, illetve utókezeléséhez használható.

Az 50-es években előbb csak földbe vájta deszka ülőalkalmatosságokkal ellátott „medencék” voltak, majd később 1960 körül épült ki a Vízmű Vállalat kezelésében az egy úszómedencéből, egy felnőtt termál és egy osztott víztükrös gyermek termálmedencéből álló komplexum, amely köré a halasi vállalatok beruházásából, valamint társadalmi munka felhasználásával tető-napozóteres bungalók épültek.

A 70-es évek elején a felnőtt termálmedence műanyag könnyűszerkezetes fedést kapott, amelyet aztán a 90-es évek elején jelentős átalakítással, illetve a megváltoztított gyermek termálmedencével, tusolókkal együtt közösen fedtek be. A napozóterület közepén pedig sekély gyermekpancsolót építettek. Az 1987-ben gyógyvízzé

I. táblázat: A kiskunhalasi termálvíz kémiai összetétele :

<u>Kationok összesen:</u>	<u>644 mg/liter</u>	<u>Anionok összesen:</u>	<u>1773 mg/liter</u>
Kálium	3,40	Klorid	112,00
Nátrium	620,00	Bromid	1,20
Amónium	8,10	Jodid	1,70
Kalcium	7,90	Fluorid	1,50
Magnézium	4,30	Szulfát	26,00
Vas	0,33	Hidrogén-karbonát	1630,00
		Összes szulfát	0,28

nyilvánított halasi termálvíz súlyfürdővel, masszázssal jól kiegészíti a Semmelweis Kórház, a teljes gyógyulást elősegítő utógondozó szolgáltatását.

A jelenlegi fürdő tulajdonosa Kiskunhalas Város Önkormányzata, jelen pillanatban a fürdő medencéinek termálvíz ellátását a II. számú termálkút biztosítja, amely 748 és 909 méter mélyről napi 900 m³ 48-49°C vizet szolgáltat.

A területre érkező csapadékvíz, illetve a fedett feszített víztükrös medencék ürítő vizei a környezeti terhelést nem jelentve a Dongéri-csatornába kerülnek. Ez a víz a vízforgató-szűrő-fertőtlenítő berendezésnek köszönhetően ivóvíz minőséghez közeli állapotban kerül a csatornába. A fürdő területén keletkező egyéb szennyvizeket a közműhálózat fogadja.

A halasi fürdőélet jelene

A Dél-alföldi régió vendégforgalmi adatai alapján nem sorolható az ország jelentősebb területei közé. Sajnos ettől Kiskunhalas sem tér el lényegesen. A vendégéjszakák számát tekintve csökkenés tapasztalható. Az országos vendégforgalomból 2000-ben mintegy 6 %-kal részesedett a Dél-alföldi régió, a vendégek 70 %-a belföldi volt. Ez a csökkenés 1999-2000 között 13,3 % volt. A halasi strand ezt a jelenséget úgy élte meg, hogy míg a 80-90-es években szinte maximálisan kihasznált volt a kemping, egyrészt azzal, hogy nyugati turisták az egész nyári szezonon Halason töltötték, másrészt a délre irányuló turisták tranzit jellegű időtöltése gyakori volt. A csökkenés egyik okát a helyzetet kritikusan vizsgálva abban is felfedezhetjük, hogy a kemping szolgáltatásai nem fejlődtek megfelelően, így a jól fizető nyugati turisták inkább a város kedvelt szálláshelyeit látogatják, míg a belföldi turisták gyakrabban keresik fel a kempinget, számuk azonban folyamatosan csökkenő.

A wellness fő terméksoporton belül mind az egészségturizmus, mind a természetturizmus vagy akár a vízi turizmus kínálata megjelenik a város idegenforgalmi életében. A Kiskunhalasi Termál Gyógyfürdő- és Strand kedvező lehetőségeket kínál mind a gyógyulás, mind a rekreálódás céljából a városba érkező turistáknak.

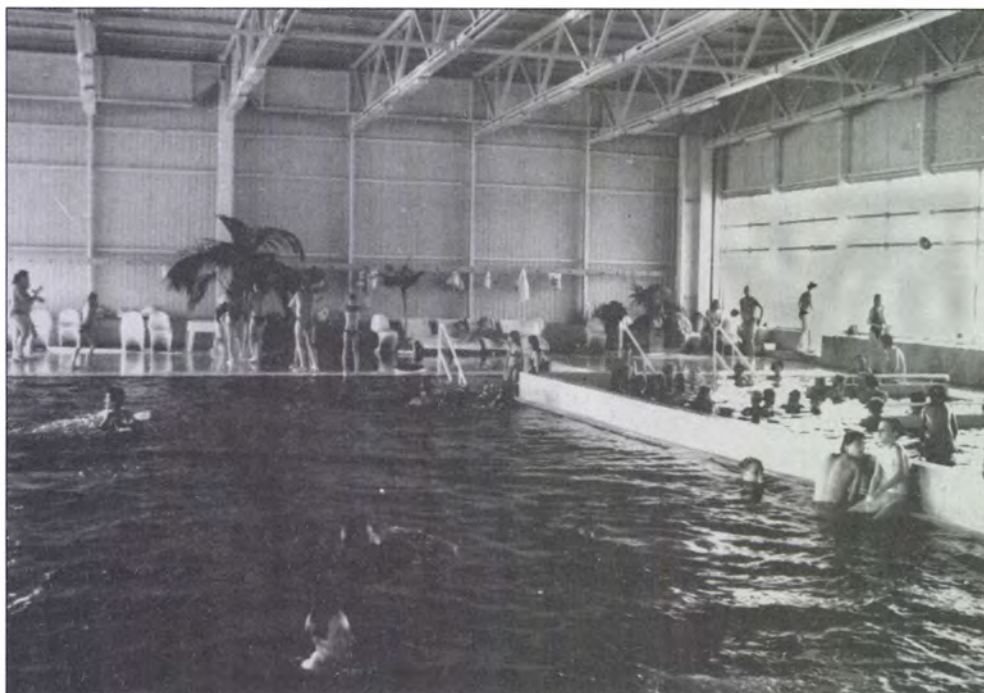
Fotó: F. J.

Az úszómedence nyáron

1993 februárjában készült el a Kiskunhalas Termálközpont tanulmányterve, mely a fürdő adottságainak felmérése mellett fejlesztési javaslatokat is tesz, alátámasztva mindezt megvalósíthatósági számításokkal. A tervben egy komplex fejlesztési javaslat fogalmazódik meg, melyben körvonalazódik egy 400 férőhelyes három csillagos szálloda felépítése, amelyben étterem, bár, ajándékbolt is található, a termálfürdő fejlesztése, amely gyógyászati egységgel és fedett medencékkel egészülne ki, a strand területének északi oldalán lévő, az egykori nagytó területéhez közeli mai záportározó területén igényes játszótér, tenisz- és mini-golfpályák, elegáns parkok jönnének létre. A tanulmányterv elkészítését követő közel egy évtized nem nyújtott lehetőséget a terv megvalósítására. Sem a kórház egészségbiztosítási rendszere, sem a közelben működő mozgássérült gyermekeket ellátó intézmény fejlődése, sem a város költségvetése nem tette lehetővé az elképzelés megvalósítását.

A 2002-ben elkészített megvalósíthatósági tanulmány (Aquaprofit Rt., Bp.) három lépcsőben képzeli el a termálközpont fejlesztését. Első ütemben egy élményfürdő rész kialakítását tervezik, második lépésben a kemping fejlesztésén túl egy színvonalas gyógyszálló építését körvonalazzák, harmadik lépésben pedig a meglévő és jól működő Csipke Szálló konferencia központtá történő átalakulása valósulna meg.

A termálturizmus fontos része e térség idegenforgalmának. Kiskunhalasnak jó lehetőségei vannak a gyógy – pihenési – kikapcsolódási és rekreációs programok kialakításához és fejlesztéséhez. A strand melletti üdülés önálló program is lehet, de

Termálfürdő

a tranzitturizmus újjáélesztése mellett a körutazó, valamint városlátogató idegenforgalom a diák és tömegsport, a hátizsákos turizmus is bővítheti a helyi kínálatot. Emellett a helyi lakosság, a fiatalság minél szélesebb körben elterjedő egészségmegőrző programjainak fejlesztése is fontos feladata a városvezetésnek. Ennek kiindulópontja a már napjainkban teljes elfogadottsággal működő iskolarendszerű úszásoktatás és a gyermekek gyógyúszó programjai.

A termálturizmusnak jelentős előnye, hogy a hagyományos idegenforgalommal szemben a szezonális csak kismértékben érvényesül. A vendégéjszakák számát tekintve még mindig nem lehetünk elégedettek. A fürdőhelyek mellett a többrétegű feladatot teljesítő helyi idegenforgalom és gyógyturizmus fejlesztése érdekében a fogadóbázist intenzíven javítani kell. Ezzel az új vendégkör bekapcsolása és a visszatérők vonzása is könnyebbé válik.

A termálvizek keresettségét a róluk kialakult image nagyban emelheti. A minőség felett országos szervek méréseikkel öröködnék. Nagyobb nyilvánosság egyben nagyobb vonzerőt is jelenthet.

A gyógyvíz Kiskunhalason ma még jobbra csak fürdözést jelent. Pedig a Semmelweis Kórház hatékonyabb közreműködésével kialakítható lenne a gyógy-szert helyettesítő egészségügyi szolgáltatás. Elmondható tehát, hogy a város idegenforgalmi bevétele, a helyi munkaerő regenerálódása, a termál- és gyógyturizmus

lehetőségeinek felhasználásával kiemelkedő eredményt produkálna. Ezért is tekinthető ez az ágazat a város egyik legnagyobb gazdasági tartalékának.

A fürdő fejlődését nagymértékben befolyásolja, hogy sikerül-e olyan kínálatot kialakítanunk és propagandát kifejleszteniünk, amely megfelel a piac változó, szélesedő igényeinek, egyben különleges kezelést biztosít a fürdővendégek számára. Ez kiegészülve a halasiakra jellemző vendégszeretettel, hatásosan járulhat hozzá az egészség megőrzéséhez, a fizikai és szellemi regenerálódáshoz.

Megállapítható, hogy a halasi strand az elmúlt fél évtizedben átlagosan 120.000 vendéget fogadott évente. Ez még a meglévő adottságok mellett is jól fejleszthető jobb marketing tevékenység mellett, hiszen ez azt jelenti, hogy kb. napi 360 fürdőző látogatja a termálfürdőt. Ezzel az eredménnyel a halasi strand ugyan nem éri el a vezető magyarországi leghíresebb fürdőinket, azonban magasnak tekinthető, így a középmezőnybe kerülhet. Ha lehetővé válik a tervezett beruházás, úgy az ezt követő négy évben a látogatók száma dinamikus növekedést mutat majd.

A halasi Csipke-fürdő tervei

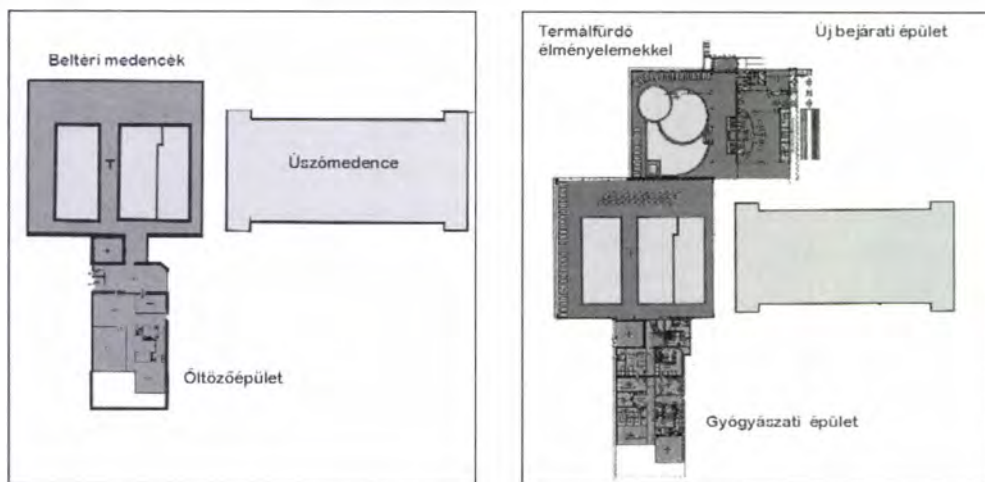
Manapság komoly vonzerőnek számít az élményfürdő. Ez egyben kulturális rendezvény, esztétikai élmény, gyógyászati lehetőség és természetközeli testkultúra is. A fürdő szolgáltatásai mind a fiatalok, mind a felnőtt vagy az idősebb korosztály számára élményeket és felüdülést nyújtanak. A környező települések fürdői alapvetően kisebbek a halasinál, és jelentősebb beruházást igényelnek. Ezzel az időben elkezdett munka – példaként említhetjük a kiskunmajsai fürdőt – jelentős előnyt jelenthet Kiskunhalasnak. A fürdők szolgáltatási rendszerét tekintve a fő fejlesztési irány a gyógyászati egység kialakítása kell hogy legyen, de figyelmet kell fordítani a nyári vendégkör kiszolgálására, élményelemek tervezésére is.

Kiemelt célkitűzés, hogy a fürdő ismertsége országos és regionális szinten is emelkedjék. Ezt a város összetett turisztikai kínálatával érjük el. Az egészségturisztikai trendnek megfelelően élményorientált minőségi szolgáltatásokat nyújtson a halasi strandfürdő, amihez a jelenlegi látogatószámot másfélszeresére, a külföldi látogatók arányát 20%-ról 35%-ra kell emelni.

A fejlesztési tervek építészeti, valamint a városra jellemző külső-belső jegyek tekintetében egyaránt egy megújult arculatot kell majd sugározni.

A fejlesztéssel az alábbi egységek alakulnak ki:

1. Élménymedence, pezsgőfürdő
2. Szauna
3. Szolárium
4. Frissítő masszázs
5. Gyógyászat

A fürdő központi része jelenleg és a jövőben

A meghatározott időközönként beindított élményelemek nagy valószínűséggel siker aratnak a látogatók körében. Ez a pezsgőfürdővel kiegészítve rövid időn belül intenzív fejlődést eredményezhet. Az aquafitness főképp a délutáni órákban nyújthat majd kikapcsolódást és sportolási lehetőséget mind a városi, mind az ideérkező turisták számára. A víz alatti fitness kortalanul lehetővé teszi a szárazföldi fitness gyakorlását sérülések veszélye nélkül. A szauna a tisztulás, a fájdalomcsillapítás, a felfrissülés helyszíne, amely a napsugárzás jótékony hatását pótló szoláriumok kiegészítésével növeli a fertőzésekkel szembeni ellenállást és aktiválja a nyirokáramlatokat. A masszázs megszünteti az izomfeszültséget, és stresszoldó hatása van, a szervek hamarabb méregtelenítődnek. A gyógyászati ágazat kínálata bővíthet a gyógy-masszázs, a fizioterápia, a nappali kórház, az iszapkezelés, a gyógytornaterem, a gyógyászati kádak és a gyógytornamedence lehetőségével.

Jelen írás célja az volt, hogy röviden ismertesse a halasi termálfürdő fejlesztési tervének turisztikai, gazdasági vonatkozásait, a szolgáltatási színvonal fejlődését, egy új gyógyászati részleg kialakítását.

A mai árakon számított csaknem 600 millió Ft összértékű beruházás önmagában vizsgálva csak hosszú távon megtérülő fejlesztés, de katalizátor lehet a város gazdasági életének dinamikusabbá válásában. Tehát főképp regionális hatásait kell kiemelni, hiszen közvetett hatása révén az idelátogatók többet költenek itt tartózkodásuk megnövekedett ideje alatt, további beruházásokat indukál a városban, amely új munkahelyeket teremt és kapcsoló fejlesztési vonatkozásaival meghatározója lehet a 21. századi Kiskunhalas arculatának.

Kiskunhalas sajtóbibliográfiája 1882-2001

Horváth Etelka

2002-ben 120 éves a kiskunhalasi újságírás. Ez a sajtóbibliográfia a Kiskunhalason megjelenő vagy kiskunhalasi vonatkozású újságok eddigi legteljesebb összefoglalását adja. Igyekeztem felderíteni a városi lapok mellett az iskolai, az egyesületi, az alkalmi és a sokszorosított lapok adatait is. Ezek közül azonban sajnos csupán az utóbbi évek kiadványait sikerült fellelni, elsősorban azért, mert a régiek ma már nem találhatók meg egyetlen általam ismert közintézményben sem. Az utóbbi tíz év kiadványainak egy része is sajnos hiányosan. Egyetlen újságtípust, a hirdetési újságot nem szerepeltettem a leírások között.

A címek betürendjébe sorolt tételek felépítése a következő:

- **Cím és alcím:** az eredetivel azonos írásmódban.
- **Megjelenési hely(ek),** az indulás és a megszűnés dátumával.
- **A megjelenés időszakossága** (hetenként, havonként esetleg rendszertelenül stb.)
- **A szerkesztésben közreműködők** névsora.
- **Kiadóként** a kiadótulajdonost, vagy azt az egyesületet, intézményt neveztem meg, amely a lapot megjelenteti.
- A lapot előállító **nyomda** neve, az éppen használatos változatban.
- A lap mérete (gerincmagassága) ívrétben.
- **Megjegyzés** a leírásokat követően. Az előbb v. utóbb kifejezésekkel az egymást váltó lapok kapcsolataira szeretnék utalni. Itt jelzem a melléleteket is.
- A **lelőhely** megnevezése után a gyűjtemények esetleges hiányosságaira, illetve dokumentumtípusára is utaltam. A Nagy Szeder-gyűjtemény a Thorma János Múzeumban található letét, melyet az intézményben különgyűjteményként kezelnek. Ha bárhol nyilvánvaló pontatlanságot fedeztem fel, a helyes adatot [] jelben közlöm.

A bibliográfiát egy személynév, egy kiadói és egy nyomdai mutató egészíti ki. Az elsónél mindenki szerepel, aki bármelyik leírt újság létrehozásában bármilyen módon közreműködött. A kiadók és a nyomdák mutatójában azonban már csupán a helyi adatokat közlöm.

A bibliográfia lezárásaként kronológia használatával szeretném megkönnyíteni azok tájékozódását, akik egy-egy korszak történelmében kívánnak alaposabban elmerülni.

1. AGRÁRÁGAZAT

Mezőgazdasági havilap.

Kiskunhalas, 2000. szept. –

Megjelenik: havonta

Szerk.: Szerencsés Ildikó, 2000. nov.: Szabó-Kocsis János

Kiadó: Dudás Ervin, 2001. márc.: Horizont Média Kft. (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk

2. BÁCS ZSARU

Havi rendőrmagazin. A Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány lapja. 1998. jan.: A Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság havonta megjelenő magazinja a Vagyonvédelmi Alapítvány kiadásában.

Kiskunhalas, 1997. máj. – 1999. jún.

Megjelent: havonta

Főszerk.: Hajós Terézia, 1998. jún.: Váradi Ilona

Kiadó: Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány, Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság

Nyomda: Keményfém és Társa ny. Kiskunhalas, 1998. máj.: Euro-Map Kft.

Kiskőrös, 1998. okt.: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Megjegyzés: Előbb: Halas Zsaru

Lelőhely: Kkhvk, TJM 2-3. évf.

3. BIG NEWS

A Bibó István Gimnázium diáklapja.

Kiskunhalas, 1995. –

Megjelenik: évente egy-két alkalommal

Felelős szerk: Kovács Erika

Kiadó: Bibó István Gimnázium

Nyomda: sokszorosításban (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

4. BÖNGÉSZŐ

A kiskunhalasi Kertvárosi Általános Iskola lapja.

Kiskunhalas, 2000. szept. – 2001. máj.

Megjelent: havonta

Szerk.: Bakró-Nagy Anita

Kiadó: Kertvárosi Általános Iskola

Nyomda: sokszorosított (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk

5. CSÖMÖGE

Extra lap. 1887. aug. 20.?: Extra lap. Lélekvidító tartalommal.

Kiskunhalas, 1886. pünkösöd – 1887. karácsony, 1908. jún. 24.

Megjelent: alkalmanként, 1887. aug. 20.?: hébe-hóba

Felelős szerk.: 1887. aug. 20.?: Jókedvű János, 1908. jún. 24.: Holló Lajos.

Főmunkatárs: 1887. aug. 20.?: Pattogó Pista

Kiadó: A Kis-Kun-Halás ill. a Halasi Híradó, 1908. jún. 24.: a szerkesztőség
Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas, 1887. aug. 20.?: Székely Simon ny. Szabadka, 1887. karácsony: Kardos G. ny. Kiskunhalas, 1908. jún. 24.: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas (4 r., 1887. aug. 20.?: 2 r., 1908. jún. 24.: 4 r.)
Lelőhely: OSZK

6. DIÁKÉLET

A Szilády Áron Gimnázium Dr. Paprika Antal KISZ Szervezetének lapja.
Kiskunhalas, 1968. – 1992.

Megjelent: évente egy-két alkalommal
Felelős szerk.: 1973.: Jámbrik Zsuzsa, 1975.: Bognár Zoltán, 1976-tól: ?
Kiadó: Szilády Áron Gimnázium
Nyomda: sokszorosításban (4 r.)
Lelőhely: Kkhvk (hiányos)

7. ELLENTÉT

A Szabad Demokraták Szövetségének regionális lapja.
Kiskunhalas, 1988. szept. – 1991. dec.

Megjelent: hetenként, 1990. júl.: havonta, 1991.: kéthetenként
 Szünetelt: 1990. szept. - 1991. nov.
Felelős szerk.: Tóth Zoltán, 1991. nov.: Papp László
Kiadó: Szabad Demokraták Szövetsége Kiskunhalasi Szervezete
Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)
Lelőhely: Kkhvk, TJM

8. FAZÉK

A kiskunhalasi Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola lapja.
Kiskunhalas, 1995. febr. –

Megjelenik: tanévenként három-négy alkalommal
Szerk.: az iskola sajtó és számítástechnika- informatika szakköre
Kiadó: Fazekas Gábor Utcai Általános iskola
Nyomda: Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatal nyomdája (4 r.)
Lelőhely: Kkhvk

9. FIRKÁSZ

A Felsővárosi Általános Iskola diákújságja.
Kiskunhalas, 1994. dec. –

Megjelenik: évente kétszer
Szerk.: Kincskereső szakkör, 1995. dec.: Soós Péter. Felelős szerk.: 1996. ápr.: Makayné Faddi Ágnes, 1998. dec.: Hegyes Emöke
Kiadó: Felsővárosi Általános Iskola
Nyomda: ?, 1998. dec.: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)
Lelőhely: Kkhvk, TJM

10. GYÜMÖLCSKULTÚRA

Gyakorlati ismereteket terjesztő szaklap. 1940. febr. 1.: Gyakorlati ismeretterjesztő szaklap. *Szeged, 1937. febr.: Szeged-Kiskunhalas, 1934. máj. – 1942. febr.*

Megjelent: évente tízszer, 1940. febr. 1.?: havonta

Szünetelt: 1939. okt. – 1940. jan.

Fel. szerk.: Bergendy Szilveszter

Kiadó: Bergendy Szilveszter

Nyomda: Szegedi Új Nemzedék Rt. Ny., 1937. febr.: Kiskunhalas Helyi Értesítője Lapváll. ny. (4 r.)

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

11. GYÜMÖLCSTERMELÉSI ÉRTESEÍTŐ

A Délpestmegyei Gyümölcs és Szőlőtermelők Egyesületének havonta megjelenő körlevele

Kiskunhalas, 1936. febr.? – ápr.?

Megjelent: havonta

Szerk.: ?

Kiadó: A Délpestmegyei Szőlő és Gyümölcsstermesztők Egyesülete ?

Nyomda: Buzárovits Gusztáv ny. Esztergom (8 r.)

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

12. HALAS

Közgazdasági és hivatalos hetilap. A Kiskunhalasi építőiparosok szövetségének hivatalos lapja. 1910. jan. 12.: Társadalmi, közgazdasági, kereskedelmi és iparos hetilap. A Kiskunhalasi Építőiparosok Szövetségének hivatalos lapja.

Kiskunhalas, 1907. jún. 9. – 1919. márc. 23.?

Megjelent: hetenként

Főszerk.: Kozics István. Fel. szerk.: Nagy Szeder István

Kiadó: az alapítók

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas, 1910. jan. 12.: Braun Adolf ny.

Szabadka, 1911. júl. 4.: Horváth István ny. Kiskunhalas, 1912. márc. 16.:

Krausz és Fischer ny. Szabadka. (4 r., 1910. jan. 12.: 2 r.)

Megjegyzés: Beolvadt a Halasi Független Hírlapba 1912. júniustól.

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

13. HALAS ÉS KISKÖRÖS

Társadalmi hetilap.

Halas, 1896. máj. 6. – 1897. aug. 2.?

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Dékányi Árpád. Társszerk.: Safáry Gyula

Kiadó: Dékányi Árpád

Nyomda: Székely Simon ny. Szabadka, 1896. aug. 2.?: Kálish Ignác ny.

Kiskörös, 1987. máj. 23.: Bleszits Vince ny. Szabadka. (2 r.)

Lelőhely: OSZK, NSZGY, Kkhvk (mikrofilm)

14. HALAS ÉS VIDÉKE (1)

Társadalmi és közművelődési közlöny. 1889. febr. 3.: Társadalmi és közművelődési hetilap. A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete kiskunhalasi fióktelepe és ügyvivőseinek hivatalos közlönye. 1890. jan. 5.: Társadalmi és közművelődési hetilap. *Kiskunhalas, 1888. szept. 15. – 1890. jún. 22.*

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Vaniss Károly

Kiadó: Vaniss Károly

Nyomda: Ottinger Ede ny. Nagykőrös, 1889. máj. 5.: Várnai L. ny. Szeged, 1890. jan. 5.: Székely Simon ny. Szabadka (2 r.)

Lelőhely: OSZK, TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm)

15. HALAS ÉS VIDÉKE (2)

1900. dec. 22.: Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Halas, 1900. szept. 29. – 1902. dec. ?

Megjelent: hetenként kétszer, 1900. dec. 22.: hetenként

Felelős szerk.: Hodossy Géza

Kiadó: Kémeri Sándor

Nyomda: Hirth Lipót és társa ny. Szabadka, 1903. ?; Braun Adolf ny. Szabadka (8 r.)

Lelőhely: OSZK (hiányos), TJM (hiányos), NSZGY (hiányos), Kkhvk (mikrofilm, hiányos)

16. HALAS ÉS VIDÉKE (3)

Bács-Kiskun megyei napilap.

Kecskemét, 1992. febr. 26. – 1994. dec. 29.

Megjelent: hetenként, mint a Petőfi Népe regionális kiadványa.

Főszerk.: Lovas Dániel

Kiadó: A Petőfi Lap- és Könyvkiadó Kft.

Felelős kiadó: Preiszinger András, 1993. máj. 5.: Preiszinger András és Martin Feldenkirchen.

Nyomda: Petőfi ny. Rt. Kecskemét (2 r.)

Megjegyzés: Induláskor az évfolyam és a lapszámozás a főlapéval azonos, 1992. ápr. 1-jétől a lapszámozás önálló, az évfolyamszámozás még mindig a főlapé, 1993. jún. 23-tól újra a Petőfi Népe számozásával jelenik meg.

Lelőhely: OSZK, Kkhvk

17. HALAS ZSARU

Havi rendőrmagazin. A Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány lapja.

Kiskunhalas, 1994. jan. – 1996. dec.

Megjelent: havonta

Felelős szerk.: Kastyják János

Kiadó: Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány

Nyomda: Halaspack Csomagolóanyag Rt. Kiskunhalas, 1995. jan.:

Keményfém és Társa Kft. ny. Kiskunhalas (4 r.)

Megjegyzés: Utóbb: Bács Zsaru

Lelőhely: Kkhvk, TJM (hiányos)

18. HALASI CÉH

Művészeti és kulturális folyóirat. 1997. okt.: Kulturális és művészeti folyóirat.

Kiskunhalas, 1997. ápr. – 1997. okt.

Megjelent: évente kétszer

Szerk: Lukács László

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM (hiányos)

19. HALASI CSERKÉSZ

289. sz. dr. Monzpart László Cserkész Csapat lapja.

Kiskunhalas, 1991. nov. –

Megjelent: egyetlen szám?

Felelős szerk: Aradszky Montika

Kiadó: 289. sz. dr. Monzpart László Cserkész Csapat.

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk

20. HALASI DÉLVILÁG

Szeged, 1991. ápr. 3. – 1991. ápr. 24. ?

Megjelent: hetenként

Főszerk.: Nikolényi István

Felelős kiadó: Bóde István

Nyomda: Szegedi Nyomda (4 r.)

Megjegyzés: A lap szegedi kiadása naponként Szegedi Napló címen jelent meg.

Lelőhely: OSZK, Kkhvk

21. HALASI FÓRUM

Társadalmi néplap. A Magyar Demokrata Fórum helyi szervezetének lapja.

Kiskunhalas, 1990. szept. 21. – ?

Megjelent: egyetlen szám?

Szerk.: Lukács László

Kiadó: MDF kiskunhalasi szervezete

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk

22. HALASI FÜGGETLEN HÍRLAP

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap. A Kiskunhalasi Függetlenségi és 48-as Kör hivatalos közlönye. 1914. jún. 6.?: A „Halas”-sal egyesült politikai, társadalmi, közgazdasági hetilap. A kiskunhalasi Függetlenségi és 48-as Kör hivatalos közlönye. 1916. jan. 1.?: Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap. A Kiskunhalasi Függetlenségi és 48-as Kör hivatalos közlönye. 1920. jan. 10.: A Kiskunhalasi Kisgazda- és Földműves Párt hivatalos közlönye.

Kiskunhalas, 1911. márc. 5. – 1923. ápr. 14.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Batory Gábor, 1914. jún. 6.?: Thuróczy Dezső, 1916. jan. 12.: Babó Imre, 1920. jan. 10.: Mészöly Károly

Kiadó: Kiskunhalasi Függetlenségi Kör, 1920. jan. 10.: Kiskunhalasi Kiszgazda- és Földműves Párt

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas, 1911. szept. 10.: Horváth Gyula ny. Szabadka, 1914. jún. 6.?: „Hungária” ny. Kiskunhalas (2 r., alakváltozás: 1911. okt. 11.)

Megjegyzés: Közben 1919. márc. 29. és jún. 28. között Halasi Munkás címen jelent meg. Beleolvadt 1912-ben: Halas

Lelőhely: OSZK, TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm)

23. HALASI HÉT

Heti hirmagazin.

Kiskunhalas, 1992. dec. 3. – 1994. júl. 7.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Váradi Ilona

Kiadó: Halasi Hét Kft.

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas, 1993. jan. 28.: Halaspack Csomagolóanyag Rt. ny. Kiskunhalas

Megjegyzés: Utóbb: Új Hét

Lelőhely: Kkhvk TJM

24. HALASI HÍRADÓ (1)

Társadalmi hetilap.

Halas, 1887. jan. 2. – 1888. dec. 30.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Hofmeister Juda

Kiadó: Hofmeister Juda

Nyomda: Székely Simon ny. Szabadka, 1887. okt. 16.: Kardos G. ny. Kiskunhalas, 1888. márc. 25.: Schlesinger Sándor ny. Szabadka (2 r.)

Megjegyzés: Előbb: Kis-Kun-Halas; Melléklet az 1887. 34. és 52. számához: Csömöge

Lelőhely: OSZK, TJM, Kkhvk (mikrofilm)

25. HALASI HÍRADÓ (2)

Bp., 1910. nov. 6.: Rákospalota, 1910. nov. 13.: Újpest, 1910. nov. 1. – dec. 17.?

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Balázs Pál, 1910. dec. 10.: Martosi Mórocz János

Kiadó: ?

Nyomda: Fischer Dezső és Társa ny. Rákospalota (2 r.)

Megjegyzés: U. a. mint a Kalocsai Hírek

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

26. HALASI HÍREK (1)

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front lapja.

Kiskunhalas, 1944. dec. 6. – 1946. dec. 15.?

Megjelent: hetenként, 1946. jan. 2.? hetenként kétszer

Szerk.biz.: Fazekas István, Bundzsák István, Csontos Jenő

Kiadó: A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front

Nyomda: Práger János ny. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: Utóbb: Hírek

Lelőhely: TJM (hiányos)

27. HALASI HÍREK (2)

A Magyar Szocialista Munkáspárt Kiskunhalasi Járási, Városi Bizottságának lapja. A Petőfi Népe halasi kiadása. 1974. jan. 9.: A Magyar Szocialista Munkáspárt Kiskunhalasi Járási-Városi Bizottságának lapja. Petőfi Népe kiadás. 1987. jún. 10.: A Magyar Szocialista Munkáspárt Bács-Kiskun Megyei Bizottsága lapjának, a Petőfi Népe nek halasi kiadása.

Kiskunhalas, 1963. febr. 21. – 1989. dec. 27.

Megjelent: hetenként

Főszerk.: Welther Dániel, 1967. márc. 8.: F. Tóth Pál, 1970. aug. 19.: Welther Dániel, 1982. jan. 6.: Sztrapák Ferenc, 1986. dec. 3.: Gál Sándor

Kiadó: MSZMP Kiskunhalasi Járási, Városi Bizottsága, 1987. jún. 10.: Bács-Kiskun Megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Mezei István, 1971. szept. 1.: Preiszinger András

Nyomda: Bács-Kiskun Megyei NYomda Vállalat, 1972. máj. 10.: Petőfi ny. Kecskemét (2 r., 1973. jan. 3.: 2 r.)

Lelőhely: OSZK, Kkhvk, TJM

28. HALASI HÍRLAP (1)

Politikai, gazdasági és társadalmi lap. A Gazdasági Egyesület félhivatalos közlönye. 1933. jún. 13.: A Gazdasági Egyesület félhivatalos közlönye. Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Kiskunhalas, 1933. máj. 15. – 1939. máj. 2.?

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Medveczky Károly, 1933. nov. 28.: Lakatos Vince

Főmunkatárs: 1935. ápr. 30.: Medveczky Károly

Nyomda: Kiskunhalas Helyi Értesítője Lapváll. ny. (2 r.)

Megjegyzés: Utóbb: Kunsági Napló

Lelőhely: OSZK, TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm)

29. HALASI HÍRLAP (2)

Kiskunhalas, 1944. júl. 25. – okt. 6.?

Megjelent: hetente kétszer

Felelős szerk.: Bernáth Zoltán

Kiadó: Halasi Hírlap Lapkiadó Kft.

Nyomda: Halasi Hírlap Lapváll. ny., 1944. júl. 28.: A volt Helyi Értesítő Lapváll. ny. (2 r.)

Lelőhely: OSZK, TJM (egyetlen szám), Kkhvk (mikrofilm)

30. HALASI KATOLIKUS LAP

Kiskunhalas, 1929. máj. 15. – 1935. jan.?

Megjelent: ?

Szerk.: ?

Kiadó: ?

Nyomda: Helyi Értesítő Lapváll. ny. Kiskunhalas (2 r.)

Lelőhely: OSZK (hiányos), TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm, hiányos)

31. HALASI KOLPING HARANG

Tájékoztató a Baranyi László Kolping Család Egyesület tagjainak közreműködésével.
Kiskunhalas, 1995. febr. –

Megjelent: havonta

Szerk.: ?

Kiadó: Baranyi László Kolping Család Egyesület

Nyomda: sokszorosított (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM (hiányos)

32. HALASI MUNKÁS

Halasi Független Hírlap (márc. 29-i szám), 1919. máj. 31.: A Kiskunhalasi Szocialista Párt hivatalos lapja, 1919. jún. 28.: A Kiskunhalasi Szocialista-Kommunista Párt hivatalos lapja.

Kiskunhalas, 1919. márc. 29. – jún. 28.

Megjelent: hetenként

Szerk.: 1919. ápr. 26. – máj. 17.: Bernáth Lajos, 1919. máj. 31.?: Szentpétery Béla

Kiadó: ?

Nyomda: Hungária ny. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: Előbb: Halasi Független Hírlap

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm), TJM

33. HALASI POLGÁR

Szabadelvű közéleti magazin

Kiskunhalas, 1992. júl. ? – 1992. [1993.] márc.

Megjelent: alkalmanként

Főszerk.: Kovács Ibolya

Kiadó: 1993. márc.: FIDESZ kiskunhalasi csoportja

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Megjegyzés: 2. számtól sokszorosításban jelent meg.

Lelőhely: Kkhvk, TJM

34. HALASI SZEGFŰ

Kiskunhalas, 1997. dec. 24. – 1998. máj. 1.

Megjelent: évente kétszer

Szerk.: Rigó Béla

Kiadó: A Magyar Szocialista Párt Kiskunhalasi Szervezete

Nyomda: Keményfém és Társa Nyomdaipari Kft. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: Előbb: Szocialisták a holnapért

Lelőhely: Kkhvk, TJM

35. HALASI SZÍNHÁZI ÉLET

Kiskunhalas, 1923. szept. ?

Megjelent: hetenként
Szerk.: Horváth István
Kiadó: Horváth István
Nyomda: Hungária ny. Kiskunhalas (?)
Lelőhely: –

36. HALASI TÜKÖR

A Dél-Bácskiskun Megyei Vízmű Vállalat, a Kiskunhalasi Állami Gazdaság, a Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat, a Kiskunhalasi Vörös Október Tsz, a Kiskunhalasi Vörös Szikra Tsz, a KUNÉP Kiskunhalasi Építőipari Vállalata, a Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyára, a Kiskunhalas és Vidéke ÁFÉSZ, az Elektroszet Kisszövetkezet és a Kiskunhalasi Városi Tanács lapja. 1990. aug. 31.: Független közéleti hetilap. 1995. jún. 14.: Közéleti hetilap. 1995. aug. 30.: Halas és környéke közéleti hetilapja. 2000. júl. 5.: Kiskunhalas és környéke közéleti hetilapja.
Kiskunhalas, 1987. ápr. 3. –

Megjelent: kéthetenként, 1990. jan. 5.: hetenként
 Szerk. biz. vez.: Földi Lajos. Szerk. biz. eln.: 1991. júl. 17. – 1994. júl. 13.: Farkas P. József.

Felelős szerk.: Kutasi Ferenc, 1987. okt. 2.: Hámosi Zoltán, 1992. júl. 17.: Földi Lajos, 1993. aug. 20.: Földi Lajos, Posztobányi László. Főszerk.: 1993. okt. 6.: Posztobányi László. Szerk: 1994. ápr. 13.: Kohout Zoltán. Főszerk.: 1995. jún. 14. Kohout Zoltán

Kiadó: Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat, 1991. jan. 25.: Tükör Lapkiadó Kft., 1992. júl. 17.: PRESSCARD PLUS Kft., 1994. júl. 20.: UNIPRESS Kft., 1995. jún. 14.: HALASPRESS Kft., 1998. márc. 18.: TÖV Kft.

Nyomda: Petőfi Nyomda, Kiskunmajsa, 1988. júl. 8.: PIV Kiskunhalasi Gyára, 1991. júl. 5.: Halaspack Rt. ny. Kiskunhalas, 1992. jún. 5.: Kópia Kft. Kiskunhalas, 1995. jún. 14.: Közlöny- és Lapkiadó Kft. Lajosmizse, 1996. nov. 13.: Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája, 1998. márc. 4.: Kópia Kft. Kiskunhalas. (2 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

37. HALASI ÚJSÁG (1)

Társadalmi hetilap.

Kiskunhalas, 1882. szept. 17. – 1884. jún. 29.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Korda Imre

Kiadó: Korda Imre

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas (4 r., 1883. jan. 7.: 2 r.)

Lelőhely: OSZK, TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm)

38. HALASI ÚJSÁG (2)

1923. júl. 4.: Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hetilap. 1924. ápr. 2? : Politikai és társadalmi hetilap.

Kiskunhalas, 1919. nov. 19. – 1924. ápr. 23.?

Megjelent: hetente kétszer, 1923. júl. 4.: hetenként

Főszerk.: Nagypál Ferenc, 1921. nov. 26. – 1922. szept. 6.: Darányi Mihály.
Fel. szerk.: 1919. nov. 23.: Karácsony Aladár, 1922. szept. 20.: Darányi Mihály

Kiadó: Farkas Áron, 1921. nov. 26.: Darányi Mihály, 1923. szept. 26.:
Nemzeti ny.?

Nyomda: Hungária ny. Kiskunhalas, 1920. ápr. 11.: Nemzeti ny. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: A Keresztény Nemzeti Párt lapja. 1. sz. megjelent 1919. okt. 30-án, de a cenzúra betiltotta.

Lelőhely: OSZK, TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm)

39. HALASI ÚJSÁG (3)

Politikai, társadalmi és gazdasági lap. A Magyar Élet Párt halasi szervezete, a MOVE Ébredő Magyarok Egyesülete és a Baross Szövetség halasi csoportjának lapja. 1940. okt. 4.: Politikai, társadalmi és gazdasági lap. 1941. márc. 11.: Politikai, társadalmi és gazdasági lap. A Magyar Élet Párt halasi szervezete, a halasi MOVE Ébredő Magyarok Egyesülete és a Baross Szövetség halasi csoportjának lapja. 1943. okt. 1.: Politikai, társadalmi és gazdasági lap.

Kiskunhalas, 1940. máj. 7. – 1944. jún. 20. ?

Megjelent: hetenként kétszer

Felelős szerk.: Lakatos Vince, 1941. jan. 28.: Hurt A. Ferenc

Kiadó: Hurt A. Ferenc

Nyomda: Mészáros Dezső és Borbás Imre ny. Kiskunhalas (2 r., alakváltozás 1942. nov. 24.)

Lelőhely: OSZK, TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm)

40. HALASI ÚJSÁG (4)

Közéleti hírlap.

Kiskunhalas, 1999. febr. – 1999. jún.-júl.

Megjelent: havonta

Felelős szerk.: Paprika Tamás

Kiadó: 1999. márc.: Szívárvány Reklámműhely Bt.

Nyomda: Házinyomda Kft. Kecskemét (2 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

41. HALASI VASÁRNAP

Image Reklámiroda információs kiadványa. 1994. júl. 30.: Közéleti hetilap.

Kiskunhalas, 1994. jan. 16. – 1994. dec. 18.

Megjelent: kéthetenként, 1994. júl. 30.: hetenként

Szerk.: ?, 1994. júl. 30.: Bodó Éva

Kiadó: 1994. febr. 13.: Image Reklámiroda, 1994. júl. 30.: Bodó Róbert

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas, 1994. ápr. 10. Druk-Ker Kft., 1994. máj. 22.:
Halaspack Rt., 1994. júl. 30.: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r., 1994. júl. 30.: 2 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

42. HALASI VÖRÖS ÚJSÁG

Kiskun-Halás helyi értesítője. 1919. ápr. 9.: Az Egyesült Kiskunhalasi Szocialista-

Kommunista Párt hivatalos lapja. 1919. ápr. 23.: A Kiskunhalasi Szocialista Párt hivatalos lapja.

Kiskunhalas, 1919. ápr. 2. – 1919. máj. 21.

Megjelent: hetenként

Szerk.: 1919. ápr. 23.?: Szentpétery Béla

Kiadó: ?

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: Előbb és utóbb: Kiskun-Halás Helyi Értesítője

Lelőhely: PTI, Kkhvk (mikrofilm), TJM

43. HANGYA

Értesítő.

Jánoshalma, 1937. dec. ? – 1938. dec. ?

Megjelent: alkalmanként

Szerk.: ?

Kiadó: ?

Nyomda: Brecka Antal ny. Jánoshalma (4 r.)

Lelőhely: TJM (hiányos)

44. HARSONA

A Szent József Katolikus Általános Iskola Lapja.

Kiskunhalas, 2001. ápr. –

Megjelenik: havonta

Szerk.: Tarné Sári Mária, Tubánszky Józsefné, Makai Imre. 2001. okt.: Tarné Sári Mária, Makai Imre

Kiadó: Szent József Katolikus Általános Iskola

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk

45. HAT-LAP

Kiskunhalas, 1990. máj. – 1990. aug.

Megjelent: havonta

Felelős szerk.: Kristóf Imre

Kiadó: Halas Területi Ifjúsági Szervezet

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk

46. HETI HALAS

Kiskunhalas és környéke független közéleti hetilapja.

Kiskunhalas, 2000. aug. 22. – 2001. febr. 13.

Megjelent: hetenként, 2001. febr. 13.: kéthetenként

Felelős szerk.: Posztobányi László

Kiadó: Che Bella Vita Kft., 2000. szept. 5.: Heti Halas Bt.

Nyomda: VARI-KER Bt. Kiskunmajsa (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

47. HÍREK

Demokratikus lap. 1948. szept. 1.?: Demokratikus hetilap.

Kiskunhalas, 1946. dec. 18. – 1949. nov. 27. ?

Megjelent: hetenként kétszer, 1947. dec. 17.: hetenként

Felelős szerk.: Ságodi Győző, 1948. aug.. 28.: Kovács Károly, 1949. febr. 2.: Sebes Árpád. Fel. kiadó: Ságodi Győző, 1948. szept. 4.: Kovács Károly, 1949. febr. 5.?: Sebes Árpád, 1949. máj. 21.: Roheim László

Nyomda: Práger János ny. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: Előbb: Halasi Hírek, Utóbb: Délpestmegyei Népújság

Lelőhely: OSZK (hiányos), TJM (hiányos), Kkhvk (mikrofilm, hiányos)

48. HUMANISSIME

A Kiskunhalasi Református Kollégium hivatalos értesítője.

Kiskunhalas, 1999. aug. –

Megjelenik: évente öt szám

Szerk.: Lukács László

Kiadó: Kiskunhalasi Református Kollégium

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

49. IGAZ SZÓ

Kiskunhalas, 1935. aug. – ?

Megjelent: ?

Szerk.: Medveczky Károly

Kiadó: C. Cumania (Foed. Emericana LII.). Fel. kiadó: Medveczky Károly

Nyomda: Helyi Értesítő Lapváll. ny. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

50. INDEX

A Halasi Diákönkormányzóság hivatalos, információs lapja.

Kiskunhalas, 1995. márc. – 1998. dec.?

Megjelent: ?

Szerk.: Bertalan Gábor

Kiadó: Halasi Diákönkormányzóság

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (2 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

51. KÉPES VILÁGLAP

A „Kiskunhalasi Újság” állandó szépirodalmi melléklete.

Kiskunhalas, 1912. nov. 5.? – ?

Megjelent: rendszertelenül

Szerk.: ?

Kiadó: mint főlapnál

Nyomda: Horváth Gyula ny. Kiskunhalas ? (4 r.)

Lelőhely: OSZK

52. KIS-KUN-HALAS

Társadalmi hetilap.

Kiskunhalas, 1886. jan. 1. – 1886. dec. 25.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Hofmeister Juda, 1886. szept. 26.: Babó Mihály, 1886. okt. 17.: Hofmeister Juda

Kiadó: Práger Ferenc

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas (4 r.)

Megjegyzés: Melléklete: Csömöge Utóbb: Halasi Híradó

Lelőhely: OSZK, TJM, Kkhvk (mikrofilm)

53. KISKUN-HALAS HELYI ÉRTESÍTŐJE

Közgazdasági és társadalmi heti néplap. 1905. júl. 26.: Közgazdasági, társadalmi és politikai heti néplap. 1931. máj. 9.?: Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Kiskunhalas, 1901. ápr. 3. – 1944. márc. 31.

Megjelent: hetenként, 1922. okt. 16.: hetente kétszer

Szünetelt: 1919. márc. 26. – 1920. jan. 7.?, 1939. nov. 3. – dec. 9.

Főszerk.: 1917. aug. 1. – 1919. márc. 6.?: Práger Ferenc. Fel. szerk.: Práger Ferenc, 1917. aug. 1.: Práger János. Szerk.: 1920. jan. 7.?: szerk. biz., 1938. jan. 10. – 1939. szept. 29.: Mesterházy Ambrus

Kiadó: Práger Ferenc, 1920. szept. 22.: Práger János

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas, 1933. máj. 9.?: Helyi Értesítő Lapváll. ny. Kiskunhalas (4 r., 1909. ápr. 7.: 2 r.)

Megjegyzés: Közben: Halasi Vörös Újság

Címváltozat: 1933. jan. 4.?: Kiskunhalas Helyi Értesítője

Lelőhely: OSZK, TJM (hiányos), NSZGY (hiányos), Kkhvk (mikrofilm)

54. KISKUNHALASI JÁRÁSI NÉPNEVELŐ

Népnevelők és pártbizalmiak számára.

Kiskunhalas, 1953. ápr. – ?

Megjelent: egyetlen szám:?

Szerk.: ?

Kiadó: MDP Kiskunhalasi Járási Pártbizottság

Nyomda: Bács-Kiskun megyei ny. Kecskemét (8 r.)

Lelőhely: OSZK

55. KISKUNHALASI ÚJSÁG

1910. jan. 5.?: Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hetilap.

Kiskunhalas, 1904. júl. 3. – 1916. ?

Megjelent: hetenként, 1914-től rendszertelenül

Felelős szerk.: Horvát Gyula

Kiadó: Horvát Gyula

Nyomda: Horvát Gyula ny. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: Melléklete 1912. nov. 5-től: Képes Világlap

Lelőhely: OSZK (hiányos), TJM (hiányos), NSZGY (hiányos), Kkhvk (mikrofilm, hiányos)

56. KIS-KUNSÁG

Közgazdasági és társadalmi hetilap. A „Kis-Kun-Halasi Gazdakör” hivatalos lapja.
1904. jan. 10.: Közgazdasági és társadalmi hetilap.

Kiskunhalas, 1903. dec. 25. – 1904. jún. 30.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Kozics Zoltán, 1904. márc.?: Hermán Ferenc. Főmunkatárs
1904. márc 6-ig: Fülöp Sándor

Kiadó: Hermán Ferenc

Nyomda: Horváth Gyula ny. Kiskunhalas (4 r.)

Megjegyzés: Előbb: Kun-Halás. (Az évfolyamszámozását ez a lap folytatja.)

Lelóhely: NSZGY

57. KISKUNSÁGI TANÜGYI ÉRTESÍTŐ

A Kiskunhalasi kir. Tanfelügyelőségi kirendeltség hivatalos lapja.

Kiskunhalas, 1914. jan. 15. – 1915. ápr. 1?

Megjelent: havonta kétszer

Felelős szerk.: Istrate József

Kiadó: a Kiskunhalasi kir. Tanfelügyelőségi kirendeltség

Nyomda: Hungária ny. Kiskunhalas (4 r.)

Lelóhely: OSZK

58. KÓL ÁMÉNU. NÉPÜNK HANGJA

Kiskunhalas, 1947. márc., 5707. Ár – 1947. máj., Sziván

Megjelent: ?

Szerk.: Hecht István

Kiadó: Magyar Cionista Szövetség Mizráchi Tagozatának kiskunhalasi csoportja

Nyomda: Práger János ny. Kiskunhalas (4 r.)

Lelóhely: OSZK

59. KÖZJÓ

A Rendezvény- és Programiroda információs kiadványa. 1996. márc.: Közösségi hírlevél.

Kiskunhalas, 1992. dec. – 1996. nov.

Megjelent: évente tízszer

Szerk.: Kovács Ibolya, Király Gábor, 1993. jún.: Kovács Ibolya, Király Gábor és Tóth Ilona, 1994. okt.: Kovács Ibolya, Bertalan Gábor és Tóth Ilona, 1994. nov.: Kovács Ibolya, Tóth Ilona, 1996. márc.: Tóth Ilona

Kiadó: Rendezvény- és Programiroda

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelóhely: Kkhvk, TJM

60. KULCS

Kiskunhalason és környékén megjelenő kiadvány.

Kiskunhalas, 2000. nov. –

Megjelenik: alkalmanként

Szerk.: Várad Krisztián

Kiadó: Magyar Szocialista Párt kiskunhalasi szervezete

Nyomda: Vari-Ker Bt. ny. Kiskunmajsa (2 r.)

Lelőhely: Kkhvk

61. KULTURÁLIS HÍRADÓ

A kiskunhalasi Művelődési Tanács Munkaközösségének havi folyóirata. 1960. febr.:

A kiskunhalasi Művelődési Tanács Munkaközösségének tájékoztatója.

Kiskunhalas, 1960. jan. – 1960. jún?

Megjelent: havonta

Szerk.: Horváth Istvánné, Janó Ákos, Weibl József

Kiadó: Művelődési Tanács

Nyomda: Városi Tanács soksz. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: OSZK, Kkhvk

62. KUN-HALAS (1)

Társadalmi hetilap

Kiskunhalas, 1890. okt. 26. – 1891. jún. 28.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Práger Ferenc

Kiadó: Práger Ferenc

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas (2 r.)

Lelőhely: OSZK, NSZGY, Kkhvk (mikrofilm)

63. KUN-HALAS (2)

Társadalmi hetilap. 1898. nov. 27.: Közgazdasági és társadalmi hetilap.

Kiskunhalas, 1897. szept. 5. – 1903. ?

Megjelent: hetenként

Fel. szerk.: Hermán Ferenc

Kiadó: Hermán Ferenc

Nyomda: Práger Ferenc ny. Kiskunhalas, 1900. márc. 25.: Hirth Lipót ny. Szabadka (2 r.)

Megjegyzés: Utóbb: Kis-Kunság

Lelőhely: OSZK, NSZGY (hiányos), Kkhvk (mikrofilm), TJM

64. KUNSÁGI NAPLÓ

Független politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Kiskunhalas, 1939. máj. 9. – 1940. szept. 24.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Lakatos Vince, 1940. febr. 24.: Diószeghy Miklós.

Főmunkatárs: Medveczky Károly

Kiadó: Medveczky Károly

Nyomda: Kiskunhalas Helyi Értesítője Lapváll. ny. (2 r.)

Megjegyzés: Előbb: Halasi Hírlap

Lelőhely: OSZK, TJM (egyetlen szám), Kkhvk (mikrofilm)

65. MAGYAR ALFÖLD*Kiskunhalas, 1925. ?***Megjelent:** néhány példány engedély nélkül**Szerk.:** Horvát Gyula**Kiadó:** ?**Nyomda:** ?**Lelőhely:** –**66. A MAGYAR LABDARÚGÓ JÁTÉKVEZETŐK TESTÜLETE
DÉLKÖZÉP ALOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI***Kiskunhalas, 1949. jan. 1. ? – 1949. okt. 5.***Megjelent:** havonta**Szerk.:** ?**Kiadó:** A Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya ?
Fel. kiadó: Várady Kálmán**Nyomda:** Mészáros Dezső ny. Kiskunhalas (4 r.)**Megjegyzés:** Előbb: Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya Hivatalos Lapja; Utóbb: Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztály ... számú körlevele**Lelőhely:** OSZK, Kkhvk (mikrofilm)**67. A MAGYAR LABDARÚGÓ JÁTÉKVEZETŐK TESTÜLETE
DÉLKÖZÉP ALOSZTÁLYA HIVATALOS LAPJA***Kiskunhalas, 1948. ?***Megjelent:** ?**Szerk.:** ?**Kiadó:** Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya ?**Nyomda:** Mészáros Dezső ny. Kiskunhalas (4 r.)**Megjegyzés:** Utóbb: A Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya Hivatalos Közleményei**Lelőhely:** OSZK, Kkhvk (mikrofilm)**68. MAGYAR LABDARÚGÓ JÁTÉKVEZETŐK TESTÜLETE DÉL-
KÖZÉPMAGYARORSZÁGI ALOSZTÁLYA ... SZÁMÚ HIVATALOS
KÖZLÖNYE***Kiskunhalas, 1950. ?***Megjelent:** ?**Szerk.:** ?**Kiadó:** Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközépmagyarországi Alosztálya ?**Nyomda:** Mészáros Dezső ny. Kiskunhalas (4 r.)**Megjegyzés:** Előbb: Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya ... számú Körlevele**Lelőhely:** OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

69. MAGYAR LABDARÚGÓ JÁTÉKVEZETŐK TESTÜLETE DÉLKÖZÉP ALOSZTÁLYA ... SZÁMÚ KÖRLEVELE

Kiskunhalas, 1949. nov. 1. – dec. 21.

Megjelent: havonta

Szerk.: ?

Kiadó: Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya?

Nyomda: Mészáros Dezső ny. Kiskunhalas (4 r.)

Megjegyzés: Előbb: A Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya Hivatalos Közleményei; Utóbb: Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközépmagyarországi Alosztálya ... számú Hivatalos Közölnye

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

70. MAGYAR VIRRADAT

Szépirodalmi és társadalmi folyóirat.

Kiskunhalas, 1934. dec. – 1935. febr.

Megjelent: ?

Szerk.: Tóth László, Bergendy Szilveszter

Kiadó: ?

Nyomda: ?

Lelőhely: –

71. MARGÓ

Független ingyenes információs havi értesület. 1993. dec. ? : Információs havilap.

1994. febr. ? : Információs értesítő.

Kiskunhalas, 1992. okt. – 1995. febr. ?

Megjelent: rendszertelenül

Szerk.: ?

Kiadó: ?, 1993. dec. ? : (Rendezvény- és Programiroda) Ifjúsági Információs Tanácsadó Iroda, 1994. szept. ? : magánkiadvány

Nyomda: ?, 1994. jan. ? : Polgármesteri Hivatal ny. (8 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

72. MÁSLAP

A II. Rákóczi Ferenc Szki Diáklapja. 1994. márc. : A II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági és Közgazdasági Szakközépiskola Diáklapja.

Kiskunhalas, 1993. tavasz –

Megjelenik: alkalmanként

Felelős szerk.: Anda Péter

Kiadó: II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola

Nyomda: Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatal ny. (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

73. MÚZEUMI HÍREK

Thorma János Múzeum baráti körének hírlevele.

Kiskunhalas, 2000. –

Megjelenik: évente kétszer

Szerk: Gyarmati Andrea és Szakál Aurél

Kiadó: Halasi Múzeum Alapítvány és Thorma János Múzeum

Nyomda: sokszorosításban (8 r.)

Lelőhely: TJM

74. MŰHELY NAPLÓ

A Városi Ifjúsági Műhely kulturális lapja. 1990. okt. 22.: Kulturális folyóirat.

Kiskunhalas, 1989. jún. – 1995. dec.

Megjelent: alkalmanként

Szerk.: Rozsnyai Sarolta, 1990. máj. 11.: Lukács László, 1990. okt. 22.:

Lukács László, Sutyinszky János, 1991. máj. 22.: Lukács László, Sutyinszky

János, Jáger Levente, 1992. szept. 22.: Lukács László, Sutyinszky János

Kiadó: Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesület

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas

Megjegyzés: A kiadó havilapként jelöli, de legtöbbször összevont számai voltak. Mutatványszáma 1989. febr. 17-én Műhely címmel jelent meg. (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

75. NAPRÓZSA

A Kiskunhalasi Városvédő és Városszépítő Egyesület hírlevele.

Kiskunhalas, 1999. dec. –

Megjelenik: évente kétszer

Szerk.: Rác-Fodor Mihály

Kiadó: Kiskunhalasi Városvédő és Városszépítő Egyesület

Nyomda: sokszorosításban (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

76. PARITÁS

Információs körlevél. 1998. márc.: Civil hírlap.

Kiskunhalas, 1996. márc. – 1999. márc., 2001. aug.

Megjelent: alkalmanként

Szerk.: Lukács László

Kiadó: Paritás - Kulturális Szolgáltató Társulás

Nyomda: Polgármesteri Hivatal Kiskunhalas, 2001. aug. 1.: Kópia Kft. Kiskunhalas

Megjegyzés: 1996-ban a Közjó mellékleteként jelent meg. 1999. áprilistól 2001. augusztusig szünetelt. (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

77. PESTMEGYEI HÍRLAP

Kiskunhalas, 1920. dec. 30. – 1922. szept. 17.

Megjelent: hetenként

Felelős szerk.: Tomor Béla

Kiadók: az alapítók

Nyomda: Pestmegyei Hírlap ny. Kecskemét (2 r.)

Lelőhely: OSZK, Kkhvk (mikrofilm)

78. A PUSZTA

Rásonyi Papp Gedeon gondolatközlése.

Kiskunhalas, 1935. máj. ? – ?

Megjelenés: szükség szerint

Szerk.: Rásonyi Papp Gedeon ?

Kiadó: Rásonyi Papp Gedeon ?

Nyomda: Horváth Gyula ny. Kiskunhalas (8 r.)

Lelőhely: OSZK

79. REDEMPTIO

A jász települések honismereti lapja. 1995. febr.: A jász és kun települések honismereti lapja.

Jászberény, 1994. dec. –

Megjelenik: kéthavonta

Szerk.: Muhoray György, 1997. febr.: Kiss Erika

Kiadó: Jász Múzeum Jászberény, 1995. okt.: Jász Múzeumért Alapítvány Jászberény

Nyomda: Közlöny és Lapkiadó Kft. Lajosmizse, 1997. febr.: Verzál-Print Kft. Jászberény (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

80. A RÖG

Kiskunhalas, 1921.?

Megjelent: egyetlen szám

Szerk.: Rásonyi Papp Gedeon

Kiadó: Rásonyi Papp Gedeon

Nyomda: ? (?)

Megjegyzés: Létezéséről A Puszta című lap előszavából tudunk.

Lelőhely: –

81. SZADIZDAT

Szabad gondolatok három lapon.

Kiskunhalas, 1991. ?

Megjelent: rendszertelenül

Főszerk.: Kovács Ibolya

Kiadó: FIDESZ kiskunhalasi csoportja

Nyomda: Kópia Kiszövetkezet Kiskunhalas (8 r., 1991. jún. ?; 4 r.)

Lelőhely: Kkhvk

82. SZÁZLÁBÚ

Kiskunhalasi Női Kézilabda Sportegyesület.

Kiskunhalas, 1993. nov. – 2000 (?).

Megjelent: havonta

Szerk.: Vas Benő

Kiadó: Kiskunhalasi Női Kézilabda Sportegyesület

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

83. SZILÁDY-ÁSZ

A kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola diákújságja.
Kiskunhalas, 1990. okt. – 1995. ?

Megjelent: alkalmanként

Szerk.: Lehóczki Krisztián, Váradi Krisztián

Kiadó: Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola

Nyomda: sokszorosított (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

84. SZILÁDY SZILÁNKOK

A Kiskunhalasi Szilády Áron Református Gimnázium lapja.

Kiskunhalas, 1994. dec. – 1995. nov.

Megjelent: rendszertelenül

Főszerk.: Harmos Aranka

Kiadó: Szilády Áron Református Gimnázium

Nyomda: sokszorosításban (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

85. SZÍNHÁZI ÚJSÁG

Színházi hetilap.

Kiskunhalas, 1921. okt. ? – 1938. dec. ?

Megjelent: hetenként

Szerk.: ?

Kiadó: ?

Nyomda: Hungária ny. Kiskunhalas (8 r.)

Lelőhely: TJM (hiányos)

86. SZOCIALISTÁK A HOLNAPÉRT

Ünnepi röpirat.

Kiskunhalas, 1992. máj. 1. – 1994. dec.

Megjelent: évente kétszer (május 1., karácsony), 1995 febr.: alkalmanként

Szerk.: ?

Kiadó: A Magyar Szocialista Párt Kiskunhalasi Szervezete

Nyomda: Halaspack Rt. ny. Kiskunhalas, 1994. febr.: házi sokszorosításban, 1994.

ápr.: Halaspack Csomagoló Rt. ny. Kiskunhalas (2 r., 1994. febr.: 4 r., 1994. ápr.: 2 r.)

Megjegyzás: Utóbb: Halasi Szegfű

Lelőhely: Kkhvk, TJM

87. SZÜTS HÍREK

Kiskunhalas, 1995. ősz – 1999. ősz

Megjelent: rendszertelenül

Szerk.: Heuréka-team (Hornyákné Sztanyik Magdolna) 1997.: Hornyákné Sztanyik Magdolna

Kiadó: Szüts József Általános Iskola

Nyomda: Keményfém és Társa Nyomdaipari Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM.

88. TÉT

Tudjuk, tesszük. A Halasi SZDSZ választási lapja.

Kiskunhalas, 1992. aug. 27.

Megjelent: egyetlen szám

Szerk.: ?

Kiadó: Szabad Demokraták Szövetsége kiskunhalasi szervezete

Nyomda: ? (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

89. TINI TURMIX

Időszakosan megjelenő ifjúsági lap.

Kiskunhalas, 1992. okt. – dec. ?

Megjelent: havonta

Szerk.: a 6. c.

Kiadó: Alsóvárosi Általános Iskola

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

90. TOLLFORGATÓ

A kiskunhalasi Cimbora Klub lapja.

Kiskunhalas, 1989. aug. – 1990. szept.

Megjelent: alkalmanként

Szerk.: Szanyiné Huber helga

Kiadó: Kiskunhalasi Városi Könyvtár

Nyomda: sokszorosításban (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

91. TRANSPACK

Csomagolási, anyagmozgatási magazin. 2002. jan-febr.: Magazin csomagolásról, anyagmozgatásról és a logisztika további területeiről.

Kiskunhalas, 2001. dec. –

Megjelenik: kéthavonta

Felelős szerk.: Szabó-Kocsis János

Kiadó: Horizont Média Kft. (4 r.)

Lelőhely: Kkhvk, TJM

92. ÚJ HÉT

Heti hírmagazin

Kiskunhalas, 1994. szept. 1. – 1995. júl. 6.

Megjelent: hetente

Felelős szerk.: Váradi Ilona

Kiadó: Hét Press Kft.

Nyomda: Kópia Kft. Kiskunhalas (2 r.)

Megjegyzés: Előbb: Halasi Hét

Lelőhely: Kkhvk, TJM

93. ÚJ NAPOK

Kiskunhalas, 1905 vége ? – 1906 eleje ?

Megjelent: összesen öt szám

Szerk.: Pacolai Béla

Kiadó: ?

Nyomda: ? (?)

Lelőhely: –

94. VAGYONVÉDELMI HÍRADÓ

A Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány lapja.

Kiskunhalas, 1991. szept. – 1992. szept. ?

Megjelent: kéthavonta

Felelős szerk.: Kastyják János

Kiadó: Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány

Nyomda: MAJSAprint Petőfi Kft. Kiskunmajsa – 4 r.

Lelőhely: Kkhvk

95. VÁROSUNK

Kiskunhalas városjóléti, közgazdasági és társadalmi kritikai szemléje. 1937. dec.

10.: Város-jóléti, közgazdasági és társadalom-kritikai szemle.

Kiskunhalas, 1937. márc. 14. – dec. 10. ?

Megjelent: évente tízszer

Felelős szerk.: Zámbó Aurél

Kiadó: Zámbó Aurél

Nyomda: Horváth Gyula ny. Kiskunhalas, okt. 5.: Brecska Antal ny. Jánoshalma (4 r.)

Lelőhely: OSZK (hiányos), TJM, Kkhvk (mikrofilm, hiányos)

Személynévmutató

Anda Péter	72	Bóde István	20
Aradszky Montika	19	Braun Adolf	12, 15
Babó Imre	22	Brecska Antal	43, 95
Babó Mihály	52	Bundzsák István	26
Bakró-Nagy Anita	4	Buzárovits Gusztáv	11
Balázs Pál	25	Csontos Jenő	26
Báthory Gábor	22	Darányi Mihály	38
Bergendy Szilveszter	10, 70	Dékáni Árpád	13
Bernáth Lajos	32	Diószeghy Miklós	64
Bernáth Zoltán	29	Dudás Ervin	1
Bertalan Gábor	50, 59	Farkas Áron	38
Bleszits Vince	13	Farkas P. József	36
Bodó Éva	41	Fazekas István	26
Bognár Zoltán	6	Feldenkirchen, Martin	16
Borbás Imre	39	Fischer Dezső	25

Földi Lajos	36	Lukács László	18, 21, 48, 74, 76
Fülöp Sándor	56	Makai Imre	44
Gál Sándor	27	Makayné Faddi Ágnes	9
Gyarmati Andrea	73	Martosi Mórocz János	25
Hajós Terézia	2	Medveczky Károly	28, 49, 64
Hámori Zoltán	36	Mesterházy Ambrus	53
Harmos Aranka	84	Mészáros Dezső	39, 66, 67, 68, 69
Hecht István	58	Mészöly Károly	22
Hegyes Emőke	9	Mezei István	27
Hermán Ferenc	56, 63	Muhoray György	79
Hirth Lipót	15, 63	Nagy Lajos	21
Hodossy Géza	15	Nagy Szeder István	12
Hofmeister Juda	24, 52	Nagypál Ferenc	38
Holló Lajos	5	Nikolényi István	20
Hornyákné Sztanyik Magdolna	87	Ottinger Ede	14
Horvát Gyula	55, 65	Pacolai Béla	93
Horváth Gyula	22, 51, 56, 78, 95	Papp László	7
Horváth István	12, 35	Paprika Tamás	40
Horváth Istvánné	61	Pattogó Pista	5
Hurth A[dolf] Ferenc	39	Posztobányi László	36, 46
Istrate József	57	Práger Ferenc	5, 12, 22, 37, 42, 52, 53, 62, 63
Jáger Levente	74	Práger János	26, 53, 58,
Jámbrik Zsuzsa	6	Preiszinger András	16, 27
Janó Ákos	61	Rácz-Fodor Mihály	75
Jókedvű János	5	Rásonyi Papp Gedeon	78, 80
Kálich Ignác	13	Rigó Béla	34
Karácsony Aladár	38	Roheim László	47
Kardos Gábor	5, 24,	Rozsnyai Sarolta	74
Kastyák János	17, 94	Safáry Gyula	13
Kémeri Sándor	15	Ságodi Győző	47
Király Gábor	59	Schlesinger Sándor	24
Kiss Erika	79	Sebes Árpád	47
Kohout Zoltán	36	Soós Péter	9
Korda Imre	37	Sutyinszky János	74
Kovács Erika	3	Szabó-Kocsis János	1, 91
Kovács Ibolya	33, 59, 81	Szakál Aurél	73
Kovács Károly	47	Szanyiné Huber Helga	90
Kozics István	12	Székely Simon	5, 13, 14, 24
Kozics Zoltán	56	Szentpétery Béla	32, 42
Kristóf Imre	45	Szerencsés Ildikó	1
Kutasi Ferenc	36	Sztrapák Ferenc	27
Lakatos Vince	28, 39, 64	Tarné Sári Mária	44
Lehóczki Krisztián	83	Thuróczy Dezső	22
Lovas Dániel	16		

Tomor Béla	77	Váradai Krisztián	60, 83
Tóth Ilona	59	Váraday Kálmán	66
Tóth László	70	Várnai L.	14
Tóth Pál, F.	27	Vas Benő	82
Tóth Zoltán	7	Weibl József	61
Tubánszky Józsefné	44	Welther Dániel	27
Vaniss Károly	14	Zámbó Aurél	95
Váradai Ilona	2, 23, 92		

Kiadók

II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola	72
289. sz. dr. Monszpart László Cserkész csapat	19
Alsóvárosi Általános Iskola	89
Baranyi László Kolping Család Egyesület	31
Bibó István Gimnázium	3
C. Cumania (Foed. Emericana LII.)	49
Che Bella Vita Kft.	4
Cimbora klub	90
Dél-Bácskiskun Megyei Vízmű Vállalat	36
Délpestmegyei Szőlő és Gyümölcsstermesztők Egyesülete	11
Elektroszet Kiszövetkezet	36
Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola	8
Felsővárosi Általános Iskola	9
FIDESZ kiskunhalasi szervezete	33, 81
Függetlenségi és 48-as Kör	22
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezte	14
Gazdasági Egyesület	28
Halas Területi Ifjúsági Szervezet	45
Halasi Diákönkormányzóság	50
Halasi Hét Kft.	23
Halasi Hírlap Lapkiadó kft.	29
Halasi Múzeum Alapítvány	73
Halaspress Kft.	36
Hét Press Kft.	92
Heti Halas Bt.	46
Horizont Média Kft.	1, 91
Image Reklámiroda	41
Kertvárosi Általános Iskola	4
Kisgazda és Földműves Párt	22
Kiskunhalas és Vidéke ÁFÉSZ	36
Kiskunhalasi Állami gazdaság	36
Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat	36

Kiskunhalasi Építőiparosok Szövetsége	12
Kiskunhalasi kir. Tanfelügyelőségi Kirendeltség	57
Kiskunhalasi Női Kézilabda Egyesület	82
Kiskunhalasi Református Kollégium	48
Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány	2, 17, 94
KUNÉP Kiskunhalasi Építőipari Vállalata	36
Magyar Élet Párt halasi szervezete	39
Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete Délközép Alosztálya	66, 67, 68, 69
Magyar Nemzeti Függetlenségi Front	26
M. C. Sz. Mizráchi tagozat	58
MDF kiskunhalasi szervezete	21
MDP Járási Pártbizottsága	54
MOVE Ébredő Magyarok Egyesülete halasi szervezete	39
MSZMP Járási Bizottsága	27
MSZMP Városi Bizottsága	27
MSZP kiskunhalasi szervezete	34, 60, 86
Művelődési Tanács Munkaközössége	61
Paritás - Kulturális Szolgáltató Társulás	76
PRESSCARD PLUS Kft.	36
Rendezvény- és Programiroda	59
Rendezvény- és Programiroda - Ifjúsági Információs Tanácsadó iroda	71
Szilády Áron Gimnázium Dr. Paprika Antal KISZ Szervezete	6
Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola	83
Szilády Áron Református Gimnázium	84
SZDSZ kiskunhalasi szervezete	7, 88
Szent József Katolikus Általános Iskola	44
Szivárvány Reklámműhely Bt.	40
Szocialista Párt	32, 42
Szocialista-Kommunista Párt	32, 42
Szűts József Általános Iskola	87
Thorma János Múzeum	73
TÖV Kft.	36
Tükör Lapkiadó Kft.	36
UNIPRESS Kft.	36
Vörös Október Tsz	36
Vörös Szikra Tsz	36
Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesület	74
Városi Tanács	36
Városvédő és Városszépítő Egyesület	75

Nyomdák

Halasi Hírlap Lapvállalat	29
Halaspack Csomagolóanyag Rt.	17, 23, 86
Halaspack Rt.	36, 41, 86
Helyi Értesítő Lapvállalat	30, 49, 53
Horváth Gyula	51, 55, 56, 78, 95
Horváth István	12
Hungária	22, 32, 35, 38, 57, 85,
Kardos G.	5, 24
Keményfém és Társa	2, 34, 87
Kópia Kft.	2, 7, 9, 18, 19, 21, 23, 33, 36, 41, 44, 45, 48, 50, 59, 74, 76, 81, 82, 89, 92
Kiskunhalas Helyi Értesítője Lapvállalat	10, 28, 64
Mészáros Dezső	66, 67, 68, 69
Mészáros Dezső és Borbás Imre	39
Nemzeti	38
PIV Kiskunhalasi Gyára	36
Polgármesteri Hivatal	8, 71, 72, 76
Práger Ferenc	5, 12, 22, 37, 42, 52, 53, 62, 63
Práger János	26, 47, 58
Városi Tanács	61
A volt Helyi Értesítő Lapvállalat	29

Irodalom

1. BIRCK Edit
Bács-Kiskun megyei sajtóbibliográfia / [összeáll. Birck Edit] ;
[a mutatókat szerk. Lisztes László] ; [kiad. a Katona József Megyei
Könyvtár] – Kecskemét : Katona József Megyei Kvt., 1986. – 694 p.
2. HORVÁTH Etelka: Kiskunhalas sajtóbibliográfiája = Halasi Téka 13. –
Kiskunhalas, 1993. – 35-56. p.

Kiskunhalas történetének válogatott bibliográfiája

Horváth Etelka

Kiskunhalas város történetének első bibliográfiai feldolgozását 1993-ban Bakó László kollégámmal készítettük el szinte egyidőben a Kiskunhalas Történeti Kutatása Alapítvány létrejöttével. Az alapítvány munkájának eredményeként az elmúlt években sorra jelentek meg városunk múltját feldolgozó hiánypótló munkák. A kiadott művekről Laki Rita készített újabb összegzést Kiskunhalas és környéke válogatott történeti bibliográfiája 1990-1999 címmel.

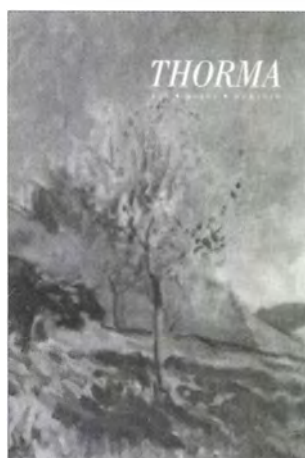
Ez a bibliográfia az előzőek összegzése kiegészítve azokkal a művekkel, amelyeket vagy 1999 óta írtak, vagy régebben jelentek ugyan meg, a történeti kutatásokban igazolódott nélkülözhetetlenségük miatt úgy véltem, hogy mindenképpen helyük van a válogatásban.

Az irodalomjegyzék önálló műveket, tanulmánykötetekben, sajtótermékekben megjelent tanulmányokat és cikkeket tartalmaz. Bekerültek az iskolai évkönyvek és a polgármesteri jelentések is. Nem tartalmazza azonban a bibliográfia a napilapok cikkeit, a kéziratokat és a szakdolgozatokat. A kutatómunka segítésére a gyűjteményes munkák analitikus feltárását is elvégeztem. A tanulmányok, sajtócikkek és a forrás között, ahol a vonatkozó írás megtalálható, = jel áll. A régebbi műveknél feltüntettem – ha volt ilyen – vagy a későbbi hasonló kiadást, vagy azt a gyűjteményes munkát, melynek részeként a mű legutóbb megjelent. Így egy leírás belül az eredeti és a legújabb kiadási adatok is megtalálhatók.

Rendezőelve a szerzői betűrend, amelyet a tematikus keresés érdekében a bibliográfia végén mutatóval egészítettem ki.

8.

18.

1. ABONYINÉ PALOTÁS Jolán – MOHOLY Károly: A gazdasági növekedés és a struktúra kapcsolatának vizsgálata a kiskunhalasi járás példáján = Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei 2. 1980. – 75-99. p.

2. ANDA Péter – KLEIN Imre – SZABÓ Józsefné (szerk.): A 85 éves II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola jubileumi évkönyve 1997-98. – Kiskunhalas, 1998. – 98 p.

3. ASZTALOS Mihály: Korszerű mézshomoktéglagyártás = Építőanyag, 1953. 7. sz. 250-257. p.

4. BAGI Gábor: Kiskunhalas társadalmá a redempciótól a polgári forradalomig (1745-1848) = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 355-388. p.

5. BAKÓ Elemér: A kiskunhalasi „népnyelv” irodalmának kérdéséhez = Magyar Nyelv, 37. [1942.] 139. p.

6. BAKÓ Elemér: A kiskunhalasi népnyelvi gyűjtőcsoport működése = Magyar Nyelv, 36. [1941.] 53. p.

7. BAKÓ László: Deszkaoromzatok és kapuk Kiskunhalason = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez . Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 139-146. p.

8. BAKÓ László – HORVÁTH Etelka: Kiskunhalas történetének válogatott bibliográfiája. Halasi Téka 13. – Kiskunhalas, 1993. – 11-34. p.

9. BÁLINT Sándor: Szegediek Kiskunhalason és környékén = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Írások Kiskunhalasról. Halasi Téka 12. – Kiskunhalas, 1993. – 9-16. p.

10. BALKÁNYI Kálmán: Szilády Áron és az adalék = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas város történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 9-10. p.

11. BALOGHNÉ Ábrányi Hedvig – RÁDÓCZINÉ Kovács Zsuzsa: Rádóczi Gyula gyógyszerésztörténeti és numizmatikai munkássága: Életrajz és bibliográfia = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 435-446. p.

12. BÁNKINÉ MOLNÁR Erzsébet: A Jászkun terület társadalma és önkormányzati igazgatása 1745–1848: Kiskunfélegyháza és Kiskunhalas feudális kori levéltára = Levéltári füzetek 1. – Gyula: Bács-Kiskun Megyei Levéltár, 1991. – 184 p.

13. BÁNKINÉ MOLNÁR Erzsébet: Kiskunhalas mezőváros önkormányzata a redempciótól az 1848. évi márciusi törvényekig = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 9-50. p.

14. BARABÁS Nándor: Töredékek a kiskunhalasi malomipar múltjából = Halasi Téka 4. – Kiskunhalas, 1985. – 26-30. p.

15. BÁRTH János: A halasi határperek történeti-néprajzi tanulságai = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 389-434. p.

16. BÁRTH János: Halasi tanyajárásaim = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 221-228. p.

17. BARTUCZ Lajos: A kiskunhalasi „kuruczhalom” feltárása = Bartucz Lajos: A prehistorikus trepanáció és orvostörténeti vonatkozású sírleletek. Paleopathológia 3. köt. – Bp: Medicina, 1966. – 421-444. p.

18. BAY Miklós – BOROS Judit – MURÁDIN Jenő: Thorma – Budapest: Körmendi Galéria, 1997. – 114 p. – (Körmendi Galéria Budapest I.)

19. BECSEINÉ KISS Erzsébet – KOVÁCS Ferencné: A százéves ipari szakmunkásképzés története Kiskunhalason 1887-1987 – Kiskunhalas: 618. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, 1988. – 106 p.

20. BÉL Mátyás: A kunok és jászok avagy filiszteusok kerületei – Bécs. 1737. – Megjelent még: Bács- Kiskun megye múltjából I. / [magyarul közread. Illyés Bálint és Szöts Rudolf] – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Levéltár, 1975. – 7-51. p.

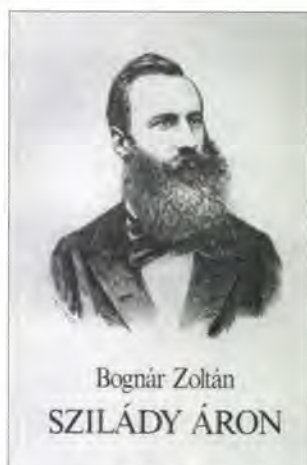
21. BELLON Tibor: Kiskunhalas gazdálkodása a 18-19. században = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 101-168. p.

22. BELLON Tibor: A város szép rendjének megtartása: Halasi mozaikok a 18-19. századból = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 109-116. p.

23. BERKI Viola képzőművészete: önéletrajz, dokumentumok / szerk. Furkó Zoltán – Ajtósi Dürer Kiadó, 1997. – 82 p.

24.

27.

24. BOGNÁR Viola: Tóth Abonyi Balázs nyerges- és szíjgyártómester – Kiskunhalas: Halasi Csipke Alapítvány, 1998. – 62 p.

25. BOGNÁR Zoltán: Az aradi vértanúk balladája egy halasi kéziratban = Halasi Téka 1. – Kiskunhalas, 1984. – 36-38. p.

26. BOGNÁR Zoltán: Jókai Mór képviselő úr levele Halas polgáraihoz = Halasi Téka 3. – Kiskunhalas, 1985. – 25-29. p.

27. BOGNÁR Zoltán: Szilády Áron – Bp.: Kiskunhalasi Városi Tanács, 1987. – 151 p.

28. BOGNÁR Zoltán – HORVÁTH János (szerk.): A Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola értesítője az 1991/92. tanévről – Új folyam 1. szám – Kiskunhalas, 1992. – 68 p.

BOROS Judit ld. 18. tétel

29. BÖDECS Pál (szerk.): A Kiskunhalasi Szilády Áron Református Gimnázium értesítője az 1993-95 tan évekről. – (Új folyam 1. szám) – Kiskunhalas, 1995. – 59 p.

30. CSATÓ Károly: A Daniella-álom = Forrás, 1980. 12. sz. 15-38. p.

31. CSERI Gábor: Kiskunhalasi adatok 1935-37-ből = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 157- 168. p.

32. CSONKA Mihály: A vőfélyekről = Néphagyományunk értékeiből: A társadalmi néprajzi gyűjtők válogatott anyaga – Bp.: Művelt Nép, 1954. – 72-74. p.

33. CSORBA Tibor, Sz.: A halasi csipke múltja – jövője – Kiskunhalas, 1933. 46 p.

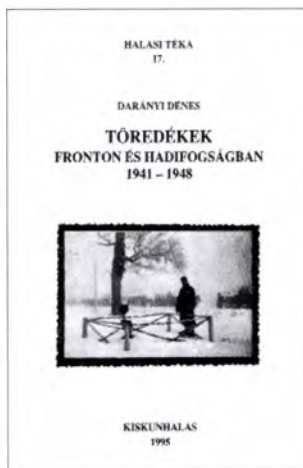
34. CSORBA Tibor, Sz.: A halasi csipke története = Műhely Napló, 1992. 12. sz. 1-3. p.

35. CSORBA Tibor, Sz.: Rövid halasi kalauz = A halasi csipke múltja – jövője – Kiskunhalas, 1933. – 34-46. p.

36. CSORVÁSI Zoltán: Lyra sztori: A Lyra együttes története 1976-1996 – Kiskunhalas, 1996. – 98 p.

33, 35.

41.

43.

37. CSUPOR István: Fazekasmunkák a kiskunhalasi Thorma János Múzeumban = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 277-306. p.

38. CZÍMER Károly: Kitől ered Mátyás király fekete seregének elnevezése?: Szeged és Halas szerepe a fekete sereg felosztatásában – Szeged: Hírlapkiadó és Ny. Rt., 1926. – 30 p.

39. DANCZI Villebald: A kiskunhalasi nyelvjárás hangtanához = Magyar Nyelv, 36. [1941.] 56. p.

40. DANCZI Villebald: Visszatérés a kiskunhalasi nyelvjárás hangtanához = Magyar Nyelv, 37. [1942.] 51. p.

41. DARÁNYI Dénes: Töredékek. Fronton és hadifogságban 1941-1948. Halasi Téka 17. – Kiskunhalas, 1995. – 189 p.

42. DÉKÁNI Árpád: Magyar parasztszatok = Magyar Iparművészet I. évf. 1897-98. 290-292. p.

43. DÉVÉNYI Iván: Thorma János – Bp.: Corvina, 1977. – 28 p., 24 t. – (A művészet kiskönyvtára 115.)

44. DIÓSZEGI Balázs: Írások művészetről, emberségről = Diószegi Balázs Munkácsy-díjas festőművész – Kiskunhalas, 1987. – 19-46. p.

DÓKÁNÉ VETŐ Ágnes ld. 86. tétel

45. DONÁTH István: A lakosság életviszonyai = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 109-129. p.

46. ERDEI Ferenc: Halas székváros = Erdei Ferenc: Futóhomok – Bp.: Akadémiai Kiadó, 1977. – 150-156. p.

53.

56.

47. ERDEI Ferenc: Halasi csipkeház és társai = Erdei Ferenc: Futóhomok – Bp.: Akadémiai Kiadó, 1977. – 194-197. p.

48. FADDI Istvánné – KOVÁCS Márta – VÁRNAI Lászlóné: 80 éves az iskolánk 1913-1983: Központi iskola – Kiskunhalas, 1993. – 63 p.

49. FALK Miklós: A Kiskunság aranya: Részletek a kiskunsági kőolaj- és földgázbányászat történetéből = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 299-325. p.

50. A FAZEKAS Gábor Utcai Általános Iskola évkönyve: Kiskunhalas: Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola, 1996-. – Megjelenik: tanévenként

51. FAZEKAS Gábor Utcai Általános Iskola 25. évi jubileumi kiadványa – Kiskunhalas, 1997. – 84 p.

52. FEKETE Dezső: Gyárfás István (1822-1883) élete és munkája: Kézirat gyanánt – Kiskunhalas, 1983. – 73 p. – (Halasi füzetek 1.)

53. FEKETE Dezső: Gyárfás István élete és kertészeti írásai – Kiskunhalas: Kiskunhalasi Állami Gazdaság, 1985. – 210 p.

54. FEKETE Dezső: Húsz év Kiskunhalas krónikájából: 1944. okt. 23. – 1964. dec. 31. – Kiskunhalas: Városi Tanács, 1984. – 190 p.

55. FEKETE Dezső: Négy évtized: Kiskunhalas járás krónikája 1944. okt. 12. – 1983. dec. 31. – Kiskunhalas: Városi-Járási Könyvtár, 1984. – 124 p.: ill.

FEKETE Dezső ld. még 385. tétel

56. FEKETE Imre: Kiskunhalas megyei város 1930. évi közigazgatási életéről: Dr. Fekete Imre polgármester jelentése – Kiskunhalas, 1931. – 112 p.

57. FEKETE Imre: Kiskunhalas megyei város 1931-34. évi közigazgatási életéről: Dr. Fekete Imre polgármester jelentése – Kiskunhalas, 1935. – 208 p.

61.

64.

58. FERRÓ Róza: Családfa a nemes kiséri Péter családról = Szakál Aurél (szerk.): Péter család: A nemes kiséri Péter család Kiskunhalason – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2000. – 85 – 189. p.

59. FERRÓ Róza: A Fero család története – Kiskunhalas: Magán kiadás, 1994. 126 p.

60. FERRÓ Róza: A Nagy Mézes család története – Kiskunhalas: Magán kiadás, 1995. – 290 p.

61. FURKÓ Zoltán: Berki Viola – Bp.: Corvina, 1978. – 20 p., 34 t. – (A művészet kiskönyvtára)

FURKÓ Zoltán ld. még 23. tétel

62. FÜLÖP Sándor – PATAKY Dezső: A halasi kurucz szobor – Halas, 1904. 20 p.

63. FÜLÖP Sándor: A kiskunhalasi kaszinó vázlatos története 1863-1913 – Bp.: é. n.

64. GACSÁRI KISS Sándor: Kiskunhalas – alsóvárosi római katolikus plébánia története – Kiskunhalas: Alsóvárosi Római Katolikus Egyházközség, 1991. – 82 p.

65. GALGÓCZY Károly: Pest-Pilis és Solt törvényesen egyesült megye monográfiája – Bp.: Aigner, 1877. – 3 db.

I. köt.: A megye múltja – 248 p.

II. köt.: A megye jelene általában – 275 p.

III. köt.: A megye részletes leírása általában – 408 p.

66. GALLINA Zsolt: Árpád-kori és középkori templomok Kiskunhalas környékén = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 83-108. p.

67. GALLINA Zsolt: A kiskunsági Ördög-árok = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 67-82. p.

77.

79.

68. GALLINA Zsolt: A történeti Halas régészeti lelőhelyei = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 31-42. p.

69. GENTHON István: Kiskunhalas = Genthon István: Magyarország művészeti emlékei 2. köt. – Bp.: Képzőművészeti Alap, 1961. – 160-161. p.

70. GERGELY András, A.: Egy kisszváros: szociográfia – Bp.: Művelődéskutató Intézet, 1986. – 234 p. – (Műhelysorozat)

71. GERGELY András, A.: Egy konok város korszakos küzdelmei = A. Gergely András: A pártállam varázstalanítása – Bp.: MTA Politikai Tudományok Intézete, 1991. – 176- 187. p.

72. GERGELY András, A.: Értéktudat és történelem: Kiskunhalas a társadalmi tér-időben. I. = Forrás, 1993. 5. sz. 55-67. p.

73. GERGELY András, A.: Etnikum – hagyomány – civil társadalom: Vizsgálódás egy regionális alternatíva körül = Tér és Társadalom, 1989. 1. sz. 17-29. p.

74. GERGELY András, A.: Etnoregionális alternatíva egy helyi társadalomban = Ideológiai, politikai tanulmányok, 1988. 126-134. p.

75. GERGELY András, A.: Helyi vezetés és helyi öntudat / [Riporter]: Csizmadia Ervin = Napjaink, 1987. 11. sz. 37-38. p.

76. GERGELY András, A.: Mai értéktudat és hiányzó történelem: Kiskunhalas a társadalmi tér-időben. II. = Forrás, 1993. 6. sz. 55-62. p.

GERGELY József ld. 322. tétel

77. GÓZON István: Mint én, földmíves költő...: Szemelvények Gózon István parasztverselő elbeszélő költeményeiből / Nagy Czirok László gyűjtéséből összeáll. és bev. Janó Ákos – Bp., 1959. – 132 p. 1 t.

86.

89.

78. GRANASZTÓI Péter: Az ágyszéktől a selyemkanapéig: A kiskunhalasi lakáskultúra változása 1760 és 1850 között = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 471-494. p.

79. GSZELMANN Ádám: Elemi oktatás Kiskunhalason. Halasi Téka 19. – Kiskunhalas, 1998. – 184 p.

80. GSZELMANN Ádám: A Felsővárosi Általános Iskola története 1912-től – Kiskunhalas, 1992. – 54 p.

81. GSZELMANN Ádám: Kiskunhalas iskolái (1664-1850) = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 519-536. p.

82. GSZELMANN Ádám: Kiskunhalas tanyai iskolái = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 177-196. p.

83. GSZELMANN Ádám: Országgyűlési képviseléválasztások Kiskunhalason 1848-1945. (Kivonatos közlés) = 1. rész: Halasi Téka. 4. – Kiskunhalas, 1985. – 13-25. p. ; 2. rész: Halasi Téka 5. – Kiskunhalas, 1985. – 1-20. p.

84. GSZELMANN Ádám: Polgári iskolák Kiskunhalason (1872-1948) = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 197-234. p.

85. GSZELMANN Ádám: Zugiskolák, parlagi tanítók a múlt század végén Kiskunhalason = Köznevelés, 1987. 4. sz. 9. p.

86. GSZELMANN Ádám – DÓKÁNÉ VETŐ Ágnes: Hild-érmes városok: Kiskunhalas – Bp.: Építésügyi Tájékoztatási Központ, 1990. – 77 p.

87. GYÁRFÁS István: Czölöpmaradványok Halason = Archeológiai Értesítő, 1987. II. köt. 189-195. p.

- 88.** GYÁRFÁS István: A jászkunok személyes és birtokviszonyainak történelmi és jogi fejtegetése: Különlenyomat a Magyar Igazságügyből – Bp., 1883. – 98 p.
- 89.** GYÁRFÁS István: A jász-kunok története. 1-4. köt. – 1870-86. – Hasonmás kiadás – Bp.: A Jászságért Alapítvány, 1992.
- 90.** [GYÁRFÁS István] SZÉKELYFI Gyula: Kis-Kun-Halas gyümölcészete = Kerti Gazdaság, 1858. 422-424. ; 431-433. p.
- 91.** [GYÁRFÁS István] SZÉKELYFI Gyula: Kiskun-Halas város borászata = Borászati Lapok, 1859. 135-143. p. ; 152. ; 158-159. p.
- 92.** [GYÁRFÁS István] Tajói: Közlegelő-felosztás és tagosítás Halason = Magyar Gazda, 1860. 7-8.; 19-21. p.
- 93.** GYARMATI Andrea: Kiskunhalas város művészeti gyűjteménye = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 489-502. p.
- 94.** HAJNAL Klára: A kuruchalomról = Halasi Téka 7. – Kiskunhalas, 1987. – 31-34. p.
- 95.** HALASI krónika: jegyezték 1723-1800 között Váczi Halász Istvántól Tooth Jánosig a városi jegyzők = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez – Kiskunhalas: Szerző, 1923. [1926.] – 59-72. p.
- 96.** HALÁSZ Géza – JANÓ Ákos: Kiskunhalas története a felszabadulásig = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 32-70. p.
- 97.** HALÁSZ Géza: Szücs [Szüts] József. In: Kioltott fákllyák – Bp.: Tankönyvkiadó, 1963. – 159-162. p.
- 98.** HALÁSZ István, Váczi: Az 1739. évi pestis adatai = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas Város történetéhez – Kiskunhalas: Szerző, 1923. [1926.] 73-81. p.
- HALÁSZ István, Váczi ld. még 95. tétel
- 99.** HATHÁZI Gábor: Halas kun székközpont és magyar mezőváros a középkorban = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1. köt. – Kiskunhalas – Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 169-302. p.
- 100.** HATHÁZI Mónika: Az 1848. évi országgyűlési választások Halason = Alma mater: Diák történetírók füzetek 1. – Kiskunhalas: Városi Ifjúsági Műhely, 1990. – [1-26.] p.
- 101.** HATHÁZI Mónika: A Szilády Áron Gimnázium dualizmus kori önképzőköréi = Alma mater: Diák történetírók füzetek II. – Kiskunhalas: Városi Ifjúsági Műhely, 1991. – 2-20. p.
- 102.** HERMÁN Ferenc: Kiskunhalas: Az állam és a jászkunok – Bp., 1904. – 132 p.
- 103.** HERMÁN Ferenc – NAGY Mór: A kurucz szobor = Kiskunhalas r. t. város 1904. évi közigazgatási életről – Kiskunhalas, 1905. – 60-63. p.
- 104.** HÓDOSSY Géza: Halas város ismertetése = Eötvös Nagy Imre (szerk.): Emlékkönyv és hivatalos katalógus a kecskemét-vidéki iparkiallításról – Kecskemét, 1901. – 160-173. p.

105. HORNYÁKNÉ SZTANYIK Magdolna (szerk.): Kerekasztal lovagjai: A Szüts József Általános Iskola kommunikációs kiadványa – Kiskunhalas: Szüts József Általános Iskola, 2001. – 44. p.

106. HORNYÁKNÉ SZTANYIK Magdolna: Szüts hírek: iskolatörténeti kiadvány – Kiskunhalas, 2000. – 97 p.

107. HORVÁTH Etelka: Kiskunhalas sajtóbibliográfiája = Halasi Téka 13. – Kiskunhalas, 1993. – 35-54. p.

HORVÁTH Etelka ld. még. 8. tétel

HORVÁTH János ld. 28. tétel

108. HORVÁTH József: Halasi végrendeletek a XIX. század első feléből = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 73-106. p.

109. HORVÁTH József: Végrendelkezés Halason (1700-1850) = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 495-518. p.

110. HUNYADVÁRI Éva: A színházi élet Kiskunhalason 1896-1914 = Alma mater: Diáktörténetírók füzetek II. – Kiskunhalas: Városi Ifjúsági Műhely, 1991. – 21-44. p.

111. IMRÉNYI Imre: Régi tanácsházak a Kiskunságban = Műemlékvédelem, 1957. 2. sz. 68-80. p.

112. IMRÉNYI-SZABÓ Imre: Öreg udvarházak = Régi kúriák és parasztházak Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében – Bp., 1944.

113. JÁGER Levente (szerk.): Kiskunhalas sportja 2000-ben – Kiskunhalas: Városi Sportbizottság, 2001. – 27 p.

114. JANÓ Ákos: Gazdasági élet = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 72-108. p.

115. JANÓ Ákos: Halasi múzeumi emlékeim = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 19-26. p.

116. JANÓ Ákos: Kiskun parasztverselők – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata: Thorma János Múzeum, 2001. – 159 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 9.)

117. JANÓ Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas: Városi Tanács, 1965. – 396 p.

118. JANÓ Ákos: Kiskunhalasi parasztverselők = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 107-137. p.

119. JANÓ Ákos – VORÁK József: A halasi csipke = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 336-351. p.

JANÓ Ákos ld. még 96. tétel

120. JUHÁSZ Antal: Egy pirtói tanya leírása = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 229-234. p.

116.

117.

119.

121. JUHÁSZ Antal: Településforma, településszerkezet = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 243-284. p.

122. KAMARÁS István: Oázis a futóhomokon = Forrás, 1980. 9. sz. 48-65. p.

123. KAMARÁS István: Oknyomozás és célkeresés: Halasiak városuk művelődéstérképe előtt = Forrás, 1980. 8. sz. 47-64. p.

124. KARACS Zsigmond: Emlékezés Karacs Terézre = Honismeret, 1993. 1. sz. 6-9. p.

125. KARNER Ágoston: Kiskunhalas város útmutató és címtára – Szeged, 1927. – 163 p.

126. KATONA István: Halas és az Állami Gazdaság = Halasi Téka 3. – Kiskunhalas, 1985. – 17-24. p.

127. KELEMEN Kajetán: A jászkun redemptio története és fejlődése a jelenkorig: Tekintettel a jász-kun birtokviszonyok rendezésére – Szeged, 1877. – 265 p.

128. KENEDICS Károly: Természeti viszonyok = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 7-31. p.

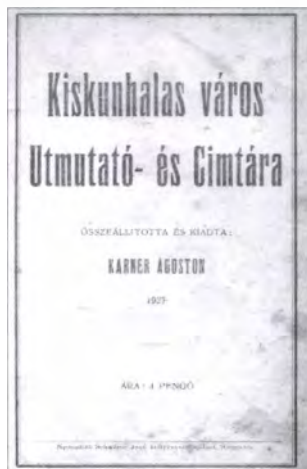
129. KERESZTES Ágnes: Elégségeseink = Valóság, 1981. 3. sz. 86-100. p.

130. KERESZTÚRI Zsuzsanna: Kiskunszági dohányzacskók = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 307-318. p.

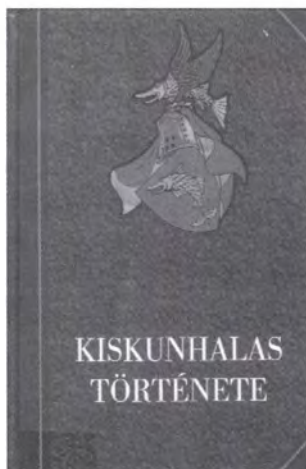
131. A KERTVÁROSI Általános Iskola 1990-től – 2000-ig: Az iskola fennállásának 10. évfordulójára – Kiskunhalas: Kertvárosi Általános Iskola, 2001. – 39 p.

132. KIRÁLY Gábor: Kiskunhalasi kalauz – Kiskunhalas, 1992. – 64 p. + 1 térkép

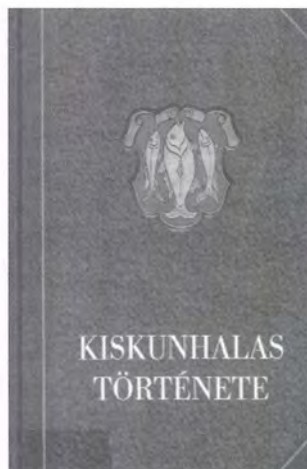
133. KIRÁLY Gábor: Kiskunhalasi kalauz – Kiskunhalas, 1993. – 64 p. + 1 térkép

125.

135, 161.

135, 162.

134. KISKUNHALAS és környéke kalauz – Kiskunhalas: Halasfeszt Bt., 2000. – 68 p.

135. KISKUNHALAS története 1-2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata 2000-.

1. köt. Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Tanulmányok Kiskunhalasról a kezdetektől a török kor végéig – 2000. – 416 p.

2. köt. Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Tanulmányok Kiskunhalasról a 18-19. századból – 2001. – 544 p.

136. A KISKUNHALASI Állami Polgári Fiúiskola értesítője – Kiskunhalas, 1926/27 – 1942/43. – Megjelent: tanévenként

137. A KISKUNHALASI Református Szilády Áron Gimnázium értesítője – Kiskunhalas, 1871/72 – 1948/49. – Megjelent: tanévenként

Címváltozatok: 1871/72 – 1902/03.: A Kiskunhalasi Hel[vét] Hityv[allású] Lyceum értesítője; 1903/04 – 1906/07.: A Kiskunhalasi Ev[angéliumi] Ref[ormátus] Főgymnasium értesítője; 1907/08 – 1923/24.: A Kiskunhalasi Református Főgimnázium értesítője; 1924/25.: A Kiskunhalasi Református Reál-gimnázium értesítője; 1925/26 – 1934/35.: A Kiskunhalasi Református Szilády Reál-gimnázium értesítője; 1935/36 – 1937/38.: A Kiskunhalasi Református Szilády Gimnázium értesítője; 1938/39 – 1946/47.: A Kiskunhalasi Református Szilády Áron Gimnázium értesítője; 1947/48 – 1948/49.: A Kiskunhalasi Állami Szilády Áron Gimnázium értesítője

138. A KISKUNHALASI Római Katolikus Polgári Leányiskola értesítője – Kiskunhalas, 1922/23 – 1934/35. (?) – Megjelent: tanévenként

139. KISPÉTER Imre: Nagy Lóránt numizmatikai munkássága = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 447-448. p.

140. KISS József: A Jászkun Kerület parasztsága a Német Lovagrend földesúri hatósága idején (1702-1731) – Bp.: Akadémiai Kiadó, 1979. – 279 p.

141. KISS József: A pesti invalidus ház jászkunsági földesurasága 1731-1745 – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1992. – 268 p.

142. KISS Kálmán: Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó: 1852-1983 – Kiskunhalas: Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat, 1984. – 143 p.

143. KISS Mária: A halasi nép öltözködése = Néprajzi Értesítő, 1953. 2-3. sz. 56-64. p.

144. KISS Mária: A jegykendő = Néphagyományunk értékeiből: A társadalmi néprajzi gyűjtők válogatott anyaga – Bp.: Művelt Nép, 1954. – 107-108. p.

145. KLEIN Imre – LUKÁCS János – SZABÓ Józsefné: A II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskola emlékkönyve: Készült a kiskunhalasi mezőgazdasági szakoktatás fennállásának 80. évfordulója alkalmából – Kiskunhalas: II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskola, 1993. – 100 p.

KLEIN Imre ld. még 2. tétel

146. KOMÁROMI Attila: Adatok Kiskunhalas felszabadulás utáni történetéhez, különös tekintettel a demokratikus átalakításért folyó harcokra = Művelődésügyünk, 1969. 139-155. p.

147. KONCZ Katalin: A háztartásbeli nők munkába vonásának lehetőségei és esélyei a kiskunhalasi járásban = Demográfia, 1980. 2-3. sz. 253-266. p.

148. KORDA Imre: Halasi szólásmódok = Magyar Nyelvőr, 1885. 14. köt. 230-232.; 331-332. – 374-375.; 423-424.; 471-472.; 516-517. p.

149. KORDA Imre: Halasi tájszók = Magyar Nyelvőr, 1885. 14. köt. 236-237.; 284-286.; 383-384.; 476-478.; 571-572. p.

150. KORDA Imre: A kiskunhalasi nyelvjárás = Magyar Nyelvőr, 1886. 15. köt. 25-28.; 64-67. p.

151. KOVÁCS Bálint: Protestáns Népfőiskolai Mozgalom Kiskunhalason = Halasi Céh, 1997. 1. sz. (ápr.) 23-25. p.

152. KOVÁCS Ibolya: A kaskötés és kosárfonás Kiskunhalason = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 319-338. p.

KOVÁCS Ferencné ld. 19. tétel

153. KOVÁCS János: Szepták a Duna-Tisza közén = Forrás, 1975. 3. sz. 40-55. p.

154. KOVÁCS József, Ö.: Kiskunhalas 1848 tavaszán és nyarán. Halasi Téka 8. – Kiskunhalas, 1988. – 61 p. 5 t.

155. KOVÁCS József, Ö.: A kiskunhalasi zsidóság társadalomtörténete a XVIII-XIX. században = Bács-Kiskun megye múltjából XI. – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Levéltár, 1992. – 81-151. p.

156. KOVÁCS József, Ö.: Zsidóság a Duna-Tisza közén a 19. században =

154.

160.

Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Írások Kiskunhalasról. Halasi Téka 12. – Kiskunhalas, 1993. – 45-53. p.

157. KOVÁCS József, Ö.: Zsidók a kiskunhalasi társadalomban = Ö. Kovács József: Zsidók a Duna-Tisza közén: Társadalomtudományi esettanulmányok XVIII-XIX. század – Kecskeméti füzetek 6. – Kecskemét: Kecskeméti Lapok Kft: Kecskemét Monográfia Szerkesztősége, 1996. – 147-193. p.

158. KOVÁCS József, Ö. – SZAKÁL Aurél: Bevezető a Péter család könyvéhez = Szakál Aurél (szerk.): Péter család: A nemes kiséri Péter család Kiskunhalason – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2000. – 5-9. p.

159. KOVÁCS József, Ö. – SZAKÁL Aurél: Kiskunhalas történeti kutatásáról = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 9-30. p.

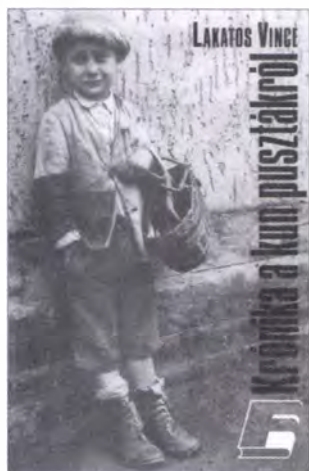
160. KOVÁCS József, Ö. – SZAKÁL Aurél (szerk.): Írások Kiskunhalasról. Halasi Téka 12. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Önkormányzata, 1993. – 79 p.

161. KOVÁCS József, Ö. – SZAKÁL Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1.: Tanulmányok Kiskunhalasról a kezdetektől a török kor végéig – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 416 p., 16 t.

162. KOVÁCS József, Ö. – SZAKÁL Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2.: Tanulmányok Kiskunhalasról a 18-19. századból – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 544 p., 16 t. + 3 térkép

163. KOVÁCS József, Ö. – SZEITERT Gábor: Halas 1848-1849-ben = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 51-100. p.

KOVÁCS Márta ld. 48. tétel

171.

175.

178.

164. KOZICZ János: 1848-as zászlók – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 1999. – 32 p. – (Thorma János Múzeum füzetek 2.)

165. KOZICZ János: Halasi huszárak a hétéves háborúban: Az 1756-os jászkun insurrectio Halason = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 117-130. p.

166. KOZICZ János: Kiskunhalas címertörténete = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1. köt. Kovács – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 381-409. p.

167. KŐHEGYI Mihály – VORÁK József: Petőfi esküvői tanújának emlékei Kiskunhalason = Forrás, 1973. Petőfi-különszám. 95-96. p.

168. KÖRÖSI Ilona, Sz.: Adalékok a népoktatás történetéhez: a XIX. sz. ázad második felében, Kecskeméten és a Kiskunságban = Cumania 6. – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatósága, 1979. – 229-248. p.

169. KRATOCHVILL Mimi: Bevezető sorok Berki Viola kiskunhalasi kiállításához = Szakál Aurél (szerk.): Berki Viola kiállítás: Kiskunhalas, Gyűjtemények Háza, 1996. április 3-május 2. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Önkormányzata, 1996. – 2-5. p.

170. KRISTON VÍZI József: A játszó gyermek Halason = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 159-175. p.

171. LAKATOS Vince: Krónika a kun pusztákról / szerk. Füzi László – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Tanács, 1988. – 198 p. ; 22 t.

172. LAKATOS Vince: Mécsvilágnál – Bp.: Tankönyvkiadó, 1979. – 146 p.

173. LAKI Rita: Kiskunhalas és környéke válogatott történeti bibliográfiája 1990-1999 = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János

179.

189.

Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 187-200. p.

174. LÁNG Mátyás – VORÁK József: A munkásmozgalom története = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 164-212. p.

175. LÁSZLÓ Emőke – PÁSZTOR Emese – SZAKÁL Aurél: Halasi csipke – Kiskunhalas: Halasi Csipke Alapítvány, 1996. – 248 p. ; Második, bővített kiadás: 2000. – 248 p.

176. LÁSZLÓ Imre: Halasi népdalok = Etnográfia, 11. évf. [1900.] 370-372. p.

177. LELE József: A halasi csata (1703. okt. 5.) = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 21-34. p.

178. LENGYEL Györgyi: Kiskunhalas – a csipke városa – Kiskunhalas: Csipkeház, 1982. – 71 p. ; 34 t.

179. LÉVAY Kálmán: Sáfrík-féle szélmalom – Kiskunhalas. Rendezvény- és Programiroda, 1996. – 18 p. – (Kiskunhalasi műemlékek)

180. LÓRÁND Nándor: Adatok Bács-Kiskun megye gyógyszerészeti hálózatának kialakulásáról és neves gyógyszerészeiről = Cumania 3. – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatósága, 1975. – 145-183. p.

LUKÁCS János ld. 145. tétel

181. LUKÁCS László (szerk.): Civil partnerek Kiskunhalason – Kiskunhalas: Paritas, 1996. – 20 p.

182. LUKÁCS László (szerk.): Községi kalauz: Egyesületek, alapítványok, közösségek, kiállítóhelyek, művelődési intézmények Kiskunhalason – Kiskunhalas: Rendezvény- és Programiroda, 1993. – 44 p.

183. LUKÁCS László (szerk.): Községi kalauz: Egyesületek, alapítványok, közösségek, kiállítóhelyek, művelődési intézmények Kiskunhalason – 2. javított

kiadás – Kiskunhalas: Rendezvény- és Programiroda, 1994. – 48 p.

184. MÁCSAI János: Az új Halas = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 213-263 p.

185. MADARÁSZ László – MUHARI Vendel – ŐSZ Csaba: 50 év a páncéltörők szolgálatában 1950-2000: Fejezetek a Magyar Honvédség 36. Gábor Áron páncéltörő tüzérezred öt évtizedes történetéből – Kiskunhalas: MH 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred, 2000. – 127 p.

186. MAGYAR Monika: A Néprajzi Múzeum kiskunhalasi gyűjteménye = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 339-364. p.

187. MAKAY László (szerk.): Kiskunhalasi kórház jubileumi könyve – Kiskunhalas, 1974. – 148 p. ; ill.

188. MARSCHALL Miklós – NYILAS György (szerk.): A kultúra mecénásai Kiskunhalason: Lehetőségek, kényszerek és korlátok a kultúra helyi finanszírozásában – Budapest, 1985. – 217 p.

189. MELEGH Attila: Kiskunhalas népesedéstörténete a 17. század végétől a 20. század elejéig – Budapest, 2000. – 132 p. – (Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutatóintézetének kutatási jelentései 65.)

190. MELEGH Attila: Népesedés, házasság és háztartáskialakítás Kiskunhalason és Tapolcán a 18. és 19. században – Budapest, 1995. – 182 p. – (A Központi Statisztikai Hivatal Népeség-tudományi Kutató Intézetének történeti demográfiai füzetei 14.)

191. MELEGH Attila: Népesedés és házasság Halason a 18-19. században = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 331-354. p.

192. MENDELE Ferenc – NÉMETH B. Ferenc: A kiskunhalasi műemlékszélmalom helyreállítása = Technikatörténeti Szemle, 1965-67. 4. sz. 209-230. p.

193. MESTER Sándor (szerk.): A Felsővárosi Általános Iskola évkönyve – Kiskunhalas, 1992-. – Megjelenik: tanévenként

MOHOLY Károly ld. 1. tétel

194. MOLNÁR István: A halasi Sóstó és gyógyfürdője – Kiskunhalas, 1871. – 19 p.

195. MOLNÁR István: Kis-Kun Halas város helyrajza, természetrajzi és orvosi tekintetben – Kecskemét, 1871. – 19 p.

196. MONSZPART László: A Kiskunhalasi Bessenyei Kórház fejlődésének története = Orvosképzés, 1934. Verebélyfüzet, 141-150. p.

197. MORVAY Péter: Történeti néprajzi adatok a kiskunhalasi levéltárból = Néprajzi Értesítő, 1955. 293-302. p.

MUHARI Vendel ld. 185. tétel

198. MURÁDIN Jenő: Papp Lajos grafikusművész (1886-1963) = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára –

199.

202.

207.

Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 457-466. p.

199. MURÁDIN Jenő: Thorma János 1848-as képei: A „Talpra magyar!” és az „Aradi vértanúk” históriája – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum; Halasi Múzeum Alapítvány, 1998.- 64 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 2.)

MURÁDIN Jenő ld. még 18. tétel

NAGY József ld. 260. tétel

200. NAGY József, F.: Kiskunhalasi cigányok = Népművelés, 1983. 1. sz. 20-21.

201. NAGY Lajos: A jászkun birtokviszonyok fejlődése és jogi alapja – Karczag: Spitzer S., 1878. – 288 p.

202. NAGY Mór: Kiskunhalas r. t. város 1903. évi közigazgatási életeréről: Dr. Nagy Mór polgármester jelentése – Kiskunhalas, 1904. – 77 p.

203. NAGY Mór: Kiskunhalas r. t. város 1904. évi közigazgatási életeréről: Dr. Nagy Mór polgármester jelentése – Kiskunhalas, 1905. – 72 p.

204. NAGY Mór: Kiskunhalas r. t. város 1905. évi közigazgatási életeréről: Dr. Nagy Mór polgármester jelentése – Kiskunhalas, 1906. – 85 p.

NAGY Mór ld. még 103. tétel

205. NAGY Piroska: Halasi cigányok között = Forrás, 1969. 4. sz. 52-55. p.

206. NAGY CZIROK László: Az 1935-1938. év eseményei Kiskunhalason – Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 141-156. p.

207. NAGY CZIROK László: Betyárélet a Kiskunságon – Bp.: Magvető, 1965. – 336 p.

208.

214.

208. NAGY CZIROK László: Budártüzek mellett – Bp.: Gondolat, 1963. – 229 p.

209. NAGY CZIROK László: Csokonai és Petőfi- emlékek a Kiskunságban = Forrás, 1973. 4-5. sz. 138-142. p.

210. NAGY CZIROK László: Felelet a 2. sz.. kérdésre = Az Országos Néprajzi Múzeum Adattárának Értesítője, 1954. – 131-132. p. – A takácstáncról

211. NAGY CZIROK László: Házások = Néprajzi Közlemények, 1956. 1-4. sz. 96-101. p.

212. NAGY CZIROK László: Leánykérés Halason = Kiskunság, 1955. 3. sz. 167-169. p.

213. NAGY CZIROK László: A lótenyésztés múltja és jelene a Kiskunságon = Néprajzi Közlemények, 1965. 1-2. sz. 131-289. p.

214. NAGY CZIROK László: Pásztorélet a Kiskunságon - Bp.: Gondolat, 1959.-383 p., 16 t.

215. NAGY CZIROK László: Pásztortörvények és szabályok ún. regulák a Kiskunságban = Néprajzi Értesítő, 1954. 259-272. p. ; 1955. 257-268. p.

216. NAGY CZIROK László: Régi halasi vásárok = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 307-335. p.

217. NAGY CZIROK László: Száraz és szélmolnárok élete a Kiskunságon – Bp.: Múzeumok Központi Propaganda Irodája, 1959. – 80 p., 1 térkép

218. NAGY CZIROK László: Az utolsó halasi verbuválások = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia, 1965. – 263-276. p.

219. NAGY CZIROK László – VORÁK József: Nagyjaink = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 352-378. p.

NAGY CZIROK László Id. még 372. tétel

220. NAGY CZIROK Lászlóné (szerk.): A Fazekas Gábor Utcái Általános Iskola Kalendárium 2001. – Kiskunhalas, 2001. – 80 p.

217.

221.

221. NAGY SZEDER István, id.: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 1-3. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1923 – 1926. – 380 p., 1 t.

222. NAGY SZEDER István, id.: Boszorkányperek Halason 1751 és 1759 = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 1. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1923. – 111-127. p.

223. NAGY SZEDER István, id.: Halas 1699-ben: Fordítás az Országos Levéltárban levő összeírásokról = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 1. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1923. – 39-52. p.

224. NAGY SZEDER István, id.: Halas város vagyoni állása 1751 és 1779-ben = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 2. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1925. – 183-188. p.

225. NAGY SZEDER István, id.: Halasi családok 1720 előtről összeállított névsora és a halasi nemesek 1761-ben = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 1. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1923. – 53-58. p.

226. NAGY SZEDER István, id.: Halasi írók és munkáik = Nagy Szeder István: Kiskun-Halas város története oklevéltárral 3. köt. Kiskun-Halas város egyházainak, iskoláinak és közművelődésének története – Kiskunhalas: Szerző, 1936. – 82-116. p.

227. NAGY SZEDER István id.: A halasi nép lázadása a város tanácsa ellen 1766. évben = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 2. köt. – Kiskunhalas, Szerző, 1925. – 189-202. p.

228. NAGY SZEDER István, id.: A halasi református templom története = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 1. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1923. – 5-37. p.

229. NAGY SZEDER István, id.: Házasságtörök bűnhődése Halason a XVIII.

232/1, 234.

232/2, 235.

század elején = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 2. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1925. – 251-256. p.

230. NAGY SZEDER István id.: Kiskun-Halás város egyházainak, iskoláinak és közművelődésének története = Nagy Szeder István: Kiskun-Halás város története oklevéltárral 3. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1936. – 142 p.

231. NAGY SZEDER István, id.: Kiskun-Halás város gazdaságtörténete = Nagy Szeder István: Kiskun-Halás város története oklevéltárral 4. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1935. – 131 p.

232. NAGY SZEDER István, id.: Kiskun-Halás város története oklevéltárral 1-4. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1926-1936.

1. köt.: A redemptio előtti kor 1745-ig 1-2. füzet – 1926.

2. köt.: A redemptio utáni kor 1745-től kezdve – [Nyomtatásban] megjelent 1993-ban – 280 p., 3 térkép

3. köt.: Kiskun-Halás város egyházainak, iskoláinak és közművelődésének története – 1936. -142 p.

4. köt.: Kiskun-Halás város gazdaságtörténete – 1935 – 131 p.

233. NAGY SZEDER István, id.: Redemptio az az Kis-Kun-Halás város területének 1745-ben történt megváltására vonatkozó adatok = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 1. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1923. – 83 – 109. p.

234. NAGY SZEDER István, id.: A redemptio előtti kor 1745-ig = Nagy Szeder István: Kiskun-Halás város története oklevéltárral 1. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1926. – 176, 131 p.

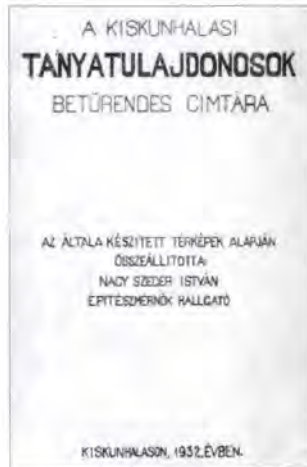
235. NAGY SZEDER István: A redemptio utáni kor 1745-től kezdve = Nagy

232/3, 230.

232/4, 231.

239.

Szeder István: Kiskunhalas város története oklevéltárral 2. köt. – Kiskunhalas, 1936. – [Nyomtatásban] megjelent a Sepsi család kiadásában, 1993. – 280 p.

236. NAGY SZEDER István, id.: A római katolikus lakosok betelepítésének iratai = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 2. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1925. – 129-182. p.

237. NAGY SZEDER István, id.: A zsidók betelepítésének okmányai = Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 2. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1925. 203-214. p.

238. NAGY SZEDER István, ifj.: A képviselő-testület választása 1941-ben Halason = Műhely Napló, 1991. 1-2. sz. 3-4. p.

239. NAGY SZEDER István, ifj.: Kiskunhalasi tanyatulajdonosok betűrendes címtára / az általa készített térképek alapján összeállította Nagy Szeder István – Halas, 1932. – 104 p.

240. NAGY SZEDER István, ifj.: Regél a halasi „Szilády Áron utca” = Műhely Napló, 1991. 3. sz. 2-3. p.

241. NAGY SZEDER István, ifj.: Reményi Ede és Halas = Műhely Napló, 1990. 11. sz. 4. p.

NÉMETH B. Ferenc ld. 192. tétel

242. NOVÁK László: A Duna-Tisza köze temetőinek néprajza = Cumania 5. – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatósága, 1978. – 219-305. p.

NYILAS György ld. 188. tétel

243. OLÁH Györgyné: 50 éves a halasi csipkeház = Halasi Téka 5. – Kiskunhalas, 1985. – 30-46. p.

244. ÖRSI Julianna: Halas 1777-es térképéről: Halasi épületek, halasi emberek a XVIII. században = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 47-66. p.

248.

258.

245. ÖRSI Julianna: Népélet Halason a 18. században = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 435-470. p.

ÖSZ Csaba ld. 185. tétel

246. PALÁSTI Károly: Kiskunhalas utcanevei = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Írások Kiskunhalasról. Halasi Téka 12. – Kiskunhalas, 1993. – 17-44. p.

247. PALUGYAI Imre: Jász-Kún kerületek s külső Szolnok vármegye leírása – Pest: Heckenast Gusztáv, 1854. – Reprint kiadás: Budapest: „A Jászságért” Alapítvány, 1993. – XII, 444, 62 p., 3 t. fol.

248. PAPP László: Kiskunhalas népi jogélete – Bp.: Táj- és Népkutató Intézet, 1941. – 72 p. – (Magyar Táj- és Népismeret könyvtára)

249. PAPP László: A kiskunhalasi tanyatelepülés kialakulása = Néprajzi Értesítő, 1940. 285-310. p.

250. PARÁDI Nándor: Néhány szó a kiskunhalas-fehértói kincsleletről = Cumania 12. – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatósága, 1990. – 71-80. p.

PÁSZTOR Emese ld. 175. tétel

251. PATAY Árpád: Az alföldi borvidék vázlatos története – Bp., 1960. – (Mezőgazdasági Múzeum füzetek 17. szám) – 34 p.

PATAKY Dezső ld. 62. tétel

252. PESTY Frigyes kéziratos helynévtárából: 1. Jászkunság / közléteszi Bognár András – Kecskemét-Szolnok: Katona József Megyei Könyvtár és a Versegly Ferenc Megyei Könyvtár, 1978. – 406 p.

253. PÉTER Ferenc: Családkönyv a nemes kiséri Péter családról = Szakál Aurél (szerk.): Péter család: A nemes kiséri Péter család Kiskunhalason – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2000. – 10-84. p.

254. PÉTER Tamás: Gál Lajos (1827-1909) = Alma mater: Diák történetírók füzetek I. – Kiskunhalas: Városi Ifjúsági Műhely, 1990. – 27-40. p.

255. PETERKA József: Kiss Kun kerületnek, 1805-ik és Jannuárius első napjától kezdvén, egész az 1817-ik esztendei, December holnapnak utolsó napjáig, először Helyenként, azután össze summázottan leírott statisztikai eszmérete = Tudományos Gyűjtemény, 1818. 8. sz. 66-84. p.

256. PINTÉR Géza: Kiskunhalas = Magyarország városai I. – Bp.: Égisz Kiadó, 1996. 442-446. p.

257. RÁCZ-FODOR Mihály: 10 éves a Kiskunhalasi Városvédő és Városszépítő Egyesület = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 175-178. p.

RÁDÓCZINÉ KOVÁCS Zsuzsa ld. 11. tétel

258. RÉBÉK Benő: Halasi rajzok – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2000. – 16 p. – (Thorma János Múzeum füzetek 4.)

259. RÉBÉK Benő: Rajzok a halasi deszkaormozatokról és kapukról = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 147-158. p.

260. REISZIG Ede – NAGY József: Kiskunhalas = Magyarország vármegyéi és városai 2. köt. Pest-Pilis-Solt- Kiskun vármegye – Bp.: é.n. – Hasonmás kiadás Bp.: Dovin, 1990. – 402-423. p.

261. RÉVÉSZ László: Aranyszántás Balotán: Gazdag honfoglaláskori női sírok Kiskunhalas környékén – Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum ; Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 2001. – 93 p.

262. ROMSICS Ignác (szerk.): Dokumentumok az 1918/19-es forradalmak Duna-Tisza közti történetéhez – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Levéltár, 1976. – 741 p., 20 t.

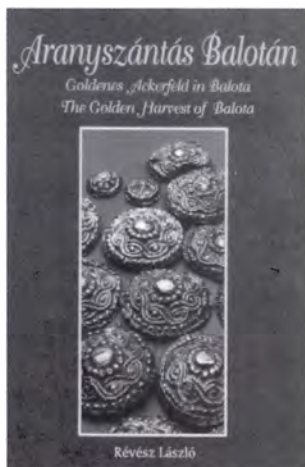
263. SCHWÓB János: Bernáth Lajos = Halasi Téka 3. – Kiskunhalas, 1985. – 7-16. p.

264. SERES Sándor: A Budapest-Kiskunhalas-Kelebia vonal története = Százéves a MÁV Szegedi Igazgatósága: Fejezetek a vasútigazgatóság történetéből 1888-1988. – Bp.: Közlekedési Múzeum: Szegedi Vasútigazgatóság, 1988. – 101-108. p.

265. SIMON András: A szőlőfeldolgozás és mustnyerés eszközei a Thorma János Múzeumban = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 241-254. p.

266. SOMFAI István: Kiskunhalas: [fotóalbum] – Kiskunhalas: Városi Tanács, 1980. – 80 p.

267. STEPANEK Ernő: Halasi nóták – Kiskunhalas, 1917.

261.

266.

268. SÜTŐ József: Garabonciás a halasi határban = Műhely Napló, 1992. 2. sz. 1-3. p.
269. SÜTŐ József: Halas a 600 éves város = Műhely Napló, 1992. 4. sz. 1-2.
270. SÜTŐ József: Halas a Kunságban = Műhely Napló, 1991. 1-2. sz. 1-2. p.
271. SÜTŐ József: Halas a moldvai Kunországban = Műhely Napló, 1991. 8-9. sz. 1-3. p.
272. SÜTŐ József: Halas és Csokonai = Műhely Napló, 1995. 1-3. sz. – Megjelent még: Sütő József: Századok lelke: Irodalmi és helytörténeti tanulmányok. Halasi Téka 16. – Kiskunhalas, 1995. – 39-41. p.
273. SÜTŐ József: Halas és Karacs Teréz = Műhely Napló, 1993. jún. – Megjelent még: Sütő József: Századok lelke: Irodalmi és helytörténeti tanulmányok. Halasi Téka 16. – Kiskunhalas, 1995. – 42-45. p.
274. SÜTŐ József: A Halasi Református Oskola (Schola Reformata Halasiensis) történetének problémái = A Kiskunhalasi Református Szilády Gimnázium Értesítője, 1938. – 5-16. p. – Megjelent még: A Kiskunhalasi Szilády Áron Református Gimnázium értesítője az 1993-95 tanévekről – Kiskunhalas, 1995. – 7-19. p.
275. SÜTŐ József: Kiskunhalas világhíres ékessége, a halasi csipke – Bp., 1935. – 11 p.; ill.
276. SÜTŐ József: A kiskunhalasi népryelv irodalmának kérdéséhez = Magyar Nyelv, 1943. 38. sz. 58. p.
277. SÜTŐ József: Kiskunsági parasztszínpad a millenium évében = Forrás, 1973. 4-5. sz. 118-126. p.
278. SÜTŐ József: Kun nyomok a Kiskunságban = Forrás, 1971. 3. sz. 72-75. p.
279. SÜTŐ József: Megjegyzések a kiskunhalasi népryelvi gyűjtéshez = Magyar Nyelv, 1942. 37. sz. 47. p.
280. SÜTŐ József: Régi halasi diákok nyomában I.: Miskolczi Kerekes Sámuel

= A Kiskunhalasi Ref. Szilády Áron Gimnázium évkönyve 1940/41. – 64-75. p. – Megjelent még: Sütő József: Századok lelke: Irodalmi és helytörténeti tanulmányok. Halasi Téka 16. – Kiskunhalas, 1995. – 24-34. p.

281. SÜTŐ József: Régi halasi diákok nyomában II.: Vitéz József = A Kiskunhalasi Ref. Szilády Áron Gimnázium évkönyve 1941/42. – 10-14. p. – Megjelent még: Sütő József: Századok lelke: Irodalmi és helytörténeti tanulmányok. Halasi Téka 16. – Kiskunhalas, 1995. – 34-38. p.

282. SÜTŐ József: Századok lelke: Irodalmi és helytörténeti tanulmányok Halasi Téka 16. – Kiskunhalas, 1995. – 163 p.

283. SÜTŐ József: Szilády Áron = A Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola értesítője 1991-92. – 13-22. p. – Megjelent még: Sütő József: Századok lelke: Irodalmi és helytörténeti tanulmányok. Halasi Téka 16. – Kiskunhalas, 1995. – 46-55. p.

SZABÓ Ágnes ld. 371. tétel

284. SZABÓ Attila: Kiskunhalas adóterhei a 18. század elejétől 1848-ig = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 169-192. p.

285. SZABÓ Endre: A kisdédóvó intézet története s jelen állapota = Protestáns Népiskolai Közlemények, 1866. 5. sz.

286. SZABÓ Géza, F.: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye általános ismertetője és címtára: Második körzet – Budapest: Springer, 1930. – 215 p.

SZABÓ Józsefné ld. 2. és 145. tétel

287. SZABÓ Miklós: az 1919-es proletárdiktatúra és előzményei Kiskunhalason = Proletártavas 1919: Tanulmánykötet Bács-Kiskun megye forradalmi múltjáról – Kecskemét: Megyei Tanács, 1969. – 45-80. p.

288. SZABÓ Miklós: A kiskunhalasi tanyavilág múltja, jelene, jövője = Halasi Téka 7. – Kiskunhalas, 1987. – 13-29. p.

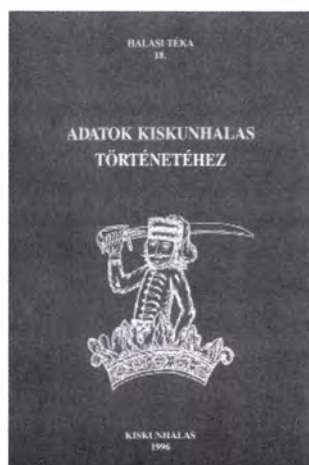
289. SZABÓ Miklósné: Kiskunhalas és a főgimnázium a századfordulón = Halasi Téka 6. – Kiskunhalas, 1987. – 3-10. p.

290. SZABÓ Róbert: Az 1956-os forradalom kronológiája: Kiskunhalas 1956. október 23 – november 4. = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 291-298. p.

291. SZABÓ Róbert: Nagy Szeder István és a Független Kisgazdapárt kapcsolata, 1930-1947 = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 169-174. p.

292. SZABÓ Tibor: Diószegi Balázs festői világa = Diószegi Balázs Munkácsy-díjas festőművész – Kiskunhalas, 1987. – 5-17. p.

293. SZAKÁL Aurél: 125 éves a halasi múzeum = Halasi Tükör, 1999. 14. sz. ápr. 7. 6. p.

294.

300.

294. SZAKÁL Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 325 p.

295. SZAKÁL Aurél: Az „Aradi vértanúk” és a „Talpra magyar” újjászületése: Thorma János 1848-as festményeiről = Halasi Tükör, 1998. 16. sz. ápr. 22. 6. p.

296. SZAKÁL Aurél (szerk.): I. Csipke Világkiállítás: Kiskunhalas, 1998. 09. 11 – 30. – Kiskunhalas: Piac Marketing Üzletközpont, 1998. – 33 p.

297. SZAKÁL Aurél (szerk.): Halasi csipke katalógus – Kiskunhalas: Halasi Csipke Alapítvány, 1997. – 64 p.

298. SZAKÁL Aurél (szerk.): Halasi klisék: A Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyára, a Halaspack Rt. és a Keményfém és Társa Kft. nyomdai kliséi 1963-1996 – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 1999.- 12 p. – (Thorma János Múzeum füzetek 3.)

299. SZAKÁL Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 1999. – 502 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 3.)

300. SZAKÁL Aurél (szerk.): Halasi művészek – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1996. – 51 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 1.)

301. SZAKÁL Aurél: Hunnia virágai katalógus: Kiskunhalas, 1999. 04. 30 – 05. 02. – Kiskunhalas: Halasi Csipke Alapítvány, 1999. – 32 p.

302. SZAKÁL Aurél: Ipari épületek = Szücs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. Halasi Téka 15. – Kiskunhalas, 1994. – 81-85. p.

303. SZAKÁL Aurél (szerk.): Jászkun redemptio: Emlékkönyv a jászkun redemptio 250. évfordulójára – Kiskunhalas: Kiskunhalas Önkormányzata: Thorma János Múzeum: Városi Polgári Kör, 1995. – 72 p.

303.

305.

306.

304. SZAKÁL Aurél: Kiskunhalas = Bács-Kiskun megye kézikönyve – Budapest: CEBA Kiadó, 1997. – 397-403. p.

305. SZAKÁL Aurél (szerk.): Kiskunhalas: Barangolások Kiskunhalason és környékén – Kiskunhalas: Kiskunhalas Önkormányzata: Városi Ifjúsági Műhely, 1994. – 64 p.

306. SZAKÁL Aurél: Kiskunhalas anno...: Képek Kiskunhalasról 1880-1940 – Kiskunhalas: Kiskunhalas Önkormányzata: Thorma János Múzeum: Városi Ifjúsági Műhely, 1994. – 66 p.

307. SZAKÁL Aurél: Kiskunhalas és környéke részvénytársaságai 1872-1944 = Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében 1998 – Baja, 1999. – 189-198. p.

308. SZAKÁL Aurél: Kiskunhalasi céhek a 18-19. században = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 193-242. p.

309. SZAKÁL Aurél: Kiskunhalasi fényképek és képeslapok = Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében 1994. – Kecskemét, 1995. – 233-237. p.

310. SZAKÁL Aurél: Kiskunhalasi szélmalomok: A halasi szélmalomok száma és helye 1799-1997 = Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében 1995-1996. – Kecskemét, 1997. – 165-178. p.

311. SZAKÁL Aurél: Kiskunhalasi tulipános ládák = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 255-270. p.

312. SZAKÁL Aurél (szerk.): Lázár Kálmán: Fémember-változatok szoborkiállítás 1993. augusztus 19 – szeptember 11. – Kiskunhalas: Városi Ifjúsági Műhely, 1993. – 13 p.

313.

317.

321.

313. SZAKÁL Aurél (szerk.): ...Legyen világosság: Emlékkönyv a Kiskunhalasi Izraelita Hitközség 150. évfordulójára – Kiskunhalas: Kiskunhalasi Izraelita Hitközség: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2001 – 295 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 10.)

314. SZAKÁL Aurél: A napsugaras díszítés Kiskunhalason = Ö. Kovács József–Szakál Aurél (szerk.): Írások Kiskunhalasról. Halasi Téka 12. – Kiskunhalas, 1993. – 55-65.p.

315. SZAKÁL Aurél: Nemzetközi csipkekiállítás 1995. 09. 4-30. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Önkormányzata: Halasi Csipke Alapítvány, 1995. – 16 p.

316. SZAKÁL Aurél: Parasztházak, kúriák = Szűcs Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. Halasi Téka 15. – Kiskunhalas, 1994. 49-52. p.

317. SZAKÁL Aurél (szerk.): Péter család: A nemes kiséri Péter család Kiskunhalason – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2000. – 240 p. , 4 t. – (Thorma János Múzeum könyvei 5.)

318. SZAKÁL Aurél: Régi halasi sírjelek 1-6. = Műhely Napló, Kiskunhalas. 1. Fejfák = 1991. 12. sz. 6-7. p.; 2. Fa sírkeresztek = 1992. 1. sz. 4-5. p.; 3. Kő sírkeresztek = 1992. 2. sz. 6-7. p.; 4. Református sírkövek I. = 1992. 3. sz. 6-7. p.; 5. Református sírkövek II. = 1992. 4. sz. 6-7. p.; 6. Zsidó sírkövek = 1992. 5. sz. 10-11. p.

319. SZAKÁL Aurél: Thorma János emlékezete a kiskunhalasi múzeumban = Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében 1997 – Kalocsa, 1998. – 199-206 p.

320. SZAKÁL Aurél: A Thorma János Múzeum 50 éve (1950-1999) = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 1999. – 31-54. p.

- 321.** SZAKÁL Aurél: Üdvözet Kiskunhalasról: Kiskunhalasi képeslapok 1898-2000 – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 2000. – 126 p.
- 322.** SZAKÁL Aurél – GERGELY József: Schneider tantusz: A kiskunhalasi Schneider cég bárcái = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 407-416. p.
- 323.** SZAKÁL Aurél – SZALAI Sándor: Kiskunhalas és környéke 1784-ben: A II. József-kori országleírás alapján = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 67-72. p.
- SZAKÁL Aurél ld. még 158., 159., 160., 161., 162., 175., 347. tétel
- 324.** SZAKÁLY Ferenc: Kiskunhalas a török uralom alatt = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 303-379. p.
- 325.** SZALAI Sándor: Halasi helynevek a 18-19. században = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 2. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2001. – 285-330. p.
- 326.** SZALAI Sándor: Numizmatikai adatok Kiskunhalas történetéhez = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 401-406. p.
- SZALAI Sándor ld. még 323. tétel
- 327.** SZATHMÁRI István: Szilády Áron és a nyelvtudomány = A Szilády Áron Társaság évkönyve 1994-95 – Kiskunhalas: Szilády Áron Társaság, 1995. – 9-20. p.
- SZEITERT Gábor ld. 163. tétel
- 328.** SZÉKELY György, V.: 15-16. századi denár lelet Kunfehértó határából = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 365-400. p.
- 329.** SZÉKELY György, V.: Árpád-kori települések a történeti Halas határában = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 129-168. p.
- 330.** SZENTGYÖRGYI Lajos: A boszorkányokról – Kiskunhalas, 1933. – 156 p.
- 331.** SZILÁDY Áron – SZILÁGYI Sándor: Okmánytár a hódoltság történetéhez Magyarországon I-II. – Pest, 1863. – 2 db – 1. köt.: 458 p. ; 2. köt.: 478 p.
- 332.** A SZILÁDY Áron Társaság évkönyve 1994-95 – Kiskunhalas: Szilády Áron Társaság, 1995. – 90 p. – (A Szilády Áron Társaság kiadványai 2.)
- SZILÁGYI Sándor ld. 331. tétel
- 333.** SZOMBATHY József: Halasi nóták: (20 magyar dal) – Kiskunhalas, 1935.

334.

336.

340.

334. SZOMJAS-SCHIFFERT György: Hej! cserényem előtt...: Kiskunhalas népdalai. Halasi Téka 14. – Kiskunhalas, 1994. – 303 p.

335. SZÜCS Károly: Bevezető a Halasi művészek című kiadványhoz = Szakál Aurél (szerk.): Halasi művészek – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1996. – 5-11. p.

336. SZÜCS Károly: Bodor Miklós grafikusművész: A Duna-Tisza köze művészi topográfiája – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2001. – 96 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 6.)

337. SZÜCS Károly: Bodor Miklós képei: A festőművész 75. születésnapjára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 2000. – 17 p. – (Thorma János Múzeum füzetek 5.)

338. SZÜCS Károly: A halasi Erzsébet királyné szobor keletkezéstörténete = Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében 1995-1996 – Kecskemét, 1997. – 139-144. p.

339. SZÜCS Károly: Halasi kémények = Műhely Napló, 1992. 5-7. sz. 6-7. p.

340. SZÜCS Károly: Kiskunhalas építészeti emlékei. Halasi Téka 15. – Kiskunhalas, 1994. – 98 p.

341. SZÜCS Károly: Lakatos Vince a fotográfus – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2001. – 93 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 8.)

342. SZÜCS Károly: Lakatos Vince fotográfiai életműve = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 467-472. p.

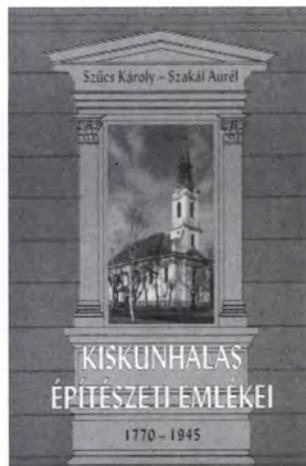
343. SZÜCS Károly: Nagy Kálmán szobrász élete (1872-1902) = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 449-456. p.

341.

345.

347.

344. SZÜCS Károly. Polgári jelképek, halasi épületek = Műhely Napló, 1992. 12. sz. 8-9. p.

345. SZÜCS Károly: Szebényi Imre szobrászművész 1923-1983 – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 2000. – 52 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 4.)

346. SZÜCS Károly: Tóth Károly a fotográfus = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 473-481. p.

347. SZÜCS Károly – SZAKÁL Aurél: Kiskunhalas építészeti emlékei 1770-1945 – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 2001. – 172 p. – (Thorma János Múzeum könyvei 7.)

348. TÁCZI SZABÓ Győző: Egy vidéki gimnázium társadalomrajza – Kiskunhalas, 1941. – 60 p.

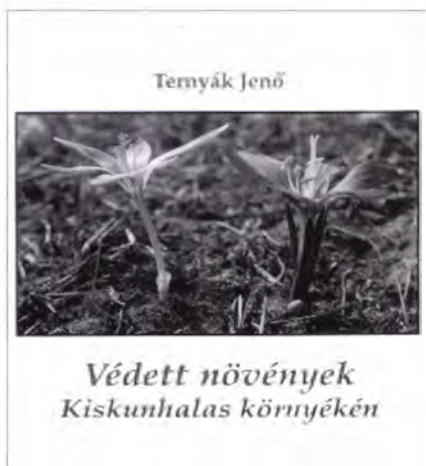
349. TÁLASI István: A jószág enyhelye a Kiskun pusztákon = Ethnográfia, 47. évf. 1936. 161-182. p.

350. TÁLASI István: Kiskunság – Budapest: Gondolat Kiadó, 1977. – 332 p., 16 t. – (Magyar néprajz)

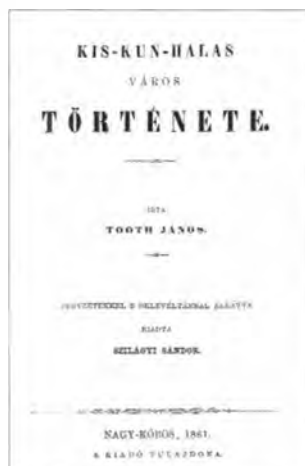
351. TÁLASI István: A Kiskunság népi állattartása – Bp., 1936. – 271 p. – (Néprajzi füzetek 6.)

352. TÁLASI István: A kiskunsági pásztorkodás – Bp.: Pázmány Péter Tudományegyetem Néprajzi Intézete, 1936. – 143 p. – Néprajzi füzetek)

353. TERNYÁK Jenő: Kiskunhalas környéke természeti értékei = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Írások Kiskunhalasról. Halasi Téka 12. – Kiskunhalas, 1993. – 67-77. p.

354.

359.

354. TERNYÁK Jenő: Védett növények Kiskunhalas környékén – Kiskunhalas: Rendezvény- és Programiroda: Városi Ifjúsági Műhely, 1993. – 36 p

355. THURÓCZI Dezső: Kiskunhalas r. t. város népművelésének története = Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági iskolánkívüli népművelési bizottságának I. évkönyve – Bp., 1928 = Műhely napló, 1990. 11. sz. 4. p.

356. THURY József: Kiskunhalas néprajza = Ethnográfia, 1. évf. 1890. 381-410. p.

357. [TOOTH János] PÓSFAY János: Értekezés a kunokról, és azoknak egyik hajdani Anya Városáról Halasról = Tudományos Gyűjtemény, 1821. 10. sz. 3-34. p. – [Eredeti mű: Tooth János: Szabad Kis-Kun- Halas városa története, kiegészítve Tormássy János adataival.]

358. TOOTH János: Kiskun-Halás topografikus leírása 1801-ben – Kiskunhalas, 1808. – Megjelent még: Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 2. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1925. – 215-220. p.

359. TOOTH János: Kis-Kun-Halás város története – Nagykörös, 1861. – 124 p.

360. TOOTH János: A kis-kun-halasi evangelico-reformata eklézsiának története – Kiskunhalas, 1823. – Megjelent még: Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 3. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1926. – 347-378. p.

361. TOOTH János: Szabad Kis Kun Halas városa története – Kiskunhalas, 1808. – Megjelent még: Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 3. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1926. – 257-345. p.

TOOTH János ld. még 95. tétel

362. TORMÁSSY János: Halás város eklézsiája története – Kecskemét, 1875. – Megjelent még: Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halás város történetéhez 2. köt. – Kiskunhalas: Szerző, 1925. – 221-250. p.

363. TÓTH Ágnes (szerk.): 1956. Bács-Kiskun megyei kronológiája és személyi

adattára – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára, 2000. – 1-2. köt. – (A Bács-Kiskun Megyei Levéltár kiadványa)

364. TÓTH Ilona (szerk.): Civil partnerek Kiskunhalason 1996 – Kiskunhalas: Paritás Kulturális Szolgáltató Társulás: Rendezvény- és Programiroda, 1996. – 20 p.

365. TÓTH Ilona (szerk.): Ki kicsoda Kiskunhalason? – Kiskunhalas, 1998. – 88 p.

366. TÓTH Károly: Emlékeim Nagy Czirok Lászlóról = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 27-30. p.

367. TÓTH Katalin: A bronzkor évszázadai a Duna-Tisza közén – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum, 1998. – 16 p. – (Thorma János Múzeum füzetek 1.)

368. TREITZ Péter: Soltvadkert – Halas városok határának földtani leírása. = Földtani Intézet 1903. évi jelentése – Bp., 1904. – 184-207. p.

369. VÁN Lajos: Az állami ipar eredményei Kiskunhalason 1970 és 1982 között = Halasi Téka 5. – Kiskunhalas, 1985. – 21-29. p.

370. VARGA Csaba: Baj-gyűjtemény = Forrás, 1980. 8. sz. 27-46. p. ; 9. sz. 30-47. p.

371. VARGA Lajos – SZABÓ Ágnes: Garbai Sándor 1879-1947: A forradalmi kormányzótanács elnöke – Bp.: Kossuth, 1987. – 209 p.

372. VARGYAS Lajos – NAGY CZIROK László: Régi népdalok Kiskunhalasról / sajtó alá rend. Sulyok Imre – Bp.: Zeneműkiadó, 1954. – 90 p.

VÁRNAI Lászlóné ld. 48. tétel

373. VAS Benő Gábor: Monspart László (1890-1955) = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 235-241. p.

374. VÁSÁRY István: Thury József (1861-1906). = Halasi Téka 6. – Kiskunhalas, 1987. – 11-20. p.

375. VASS Aranka: Kiskunhalas város 125 éves óvodatörténetéből. = Halasi Téka 7. – Kiskunhalas, 1987. – 1-11. p.

376. VASS Lajos – VASS Aranka: Hol vannak a katonák...: Megemlékezés a második világháború kiskunhalasi áldozatairól és az emlékmű létrejöttéről = Szakál Aurél (szerk.): Adatok Kiskunhalas város történetéhez. Halasi Téka 18. – Kiskunhalas, 1996. – 243-290. p.

377. VÉGH József: Rozskenyérűtés Kiskunhalason = Ethnográfia, 1940. 419-432. p.

378. VESZELSZKINÉ Huszárk Ildikó: Bibó István Gimnázium – Kiskunhalas, 1995. – 28 p.

379. VORÁK József: Bujdosó énekek, Rákóczi siratók Halasról: [szövegközlések] = Forrás, 1976. 3. sz. 9-13. p.

380. VORÁK József: Emlékezés Nagy-Czirok Lászlóra = Cumania 2. – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Múzeumok igazgatósága, 1974. – 478-487. p.

381. VORÁK József: Halas népe = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 130-163. p.

382. VORÁK József: A halasi szegény nép zendülése a Tanács ellen 1766-ban = Janó Ákos (szerk.): Kiskunhalas: Helytörténeti monográfia – Kiskunhalas, 1965. – 277-306. p.

388.

389.

383. VORÁK József: Két halasi virágének = Halasi Téka 4. – Kiskunhalas, 1985. – 32-35. p.

384. VORÁK József: Kolompár Kálmánné kiskunhalasi cigányasszony kézimunkái = Cumania 2. – Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatósága, 1974. – 169-228. p.

385. VORÁK József – FEKETE Dezső: Nagy Czirok László (1883-1970) élete és munkája: Kézirat gyanánt – Kiskunhalas, 1983. – 63 p. – (Halasi füzetek 2.)

VORÁK József ld. még 119., 167., 174., 219. tétel

386. WÉBER Mihály: Adatok Kiskunhalas vasúttörténetéről = Szakál Aurél (szerk.): Halasi múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 131-140. p.

387. WICKER Erika: A halasi határ régészeti emlékei az őskortól a honfoglalás koráig = Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 1. köt. – Kiskunhalas: Kiskunhalas Város Önkormányzata, 2000. – 43-127. p.

388. WICKER Erika: Halasi múzeum I.: Régiséggyűjtemények, múzeumlapítók a múlt századi Kiskunhalason (1824-1874). Halasi Téka 9. – Kiskunhalas, 1989. – 63 p.

389. WICKER Erika: Halasi múzeum II.: A gimnáziumi érem- és régiségtár története (1874-1949). Halasi Téka 10-11. – Kiskunhalas, 1990. – 118 p.

390. WICKER Erika: A „Halasi múzeum” története 1874-1949 = Szakál Aurél (szerk.): Halasi Múzeum: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára – Kiskunhalas: Thorma János Múzeum: Halasi Múzeum Alapítvány, 1999. – 7-18. p.

391. WICKER Erika: A kiskun vitéz esete a három hallal: Kis halasi címertörténet 1-4. = Ellentét, 1990. 12. sz. 8-9. p. ; 13. sz. 10-11. p. ; 14-15. sz. 10-11. p. ; 16. sz. 6-7.

Mutató

- általános művek:** 20, 46, 35, 65, 104, 125, 132, 133, 134, 160, 221, 224, 247, 252, 255, 256, 260, 286, 304, 305, 350, 357, 358
- antropológia:** 17, 94
- Berki Viola:** 23, 61, 169
- Bernáth Lajos:** 263
- bibliográfia:**
- irodalmi 226
 - sajtó 107
 - történeti 8, 173
- Bodor Miklós:** 336, 337
- boszorkányperek:** 222
- cigányság:** 200, 205, 384
- címertörténet:** 166, 391
- családtörténet:** 15, 58, 59, 60, 108, 109, 158, 223, 225, 239, 241, 253, 317
- csipke:** 33, 34, 47, 119, 175, 178, 243, 275, 296, 297, 301, 315
- Csokonai Vitéz Mihály:** 209, 272
- Dékáni Árpád:** 277
- Diószegi Balázs:** 44, 292
- egészségügy:**
- általában 45, 98, 195
 - gyógyszertárak 180
 - kórház 187, 196
- egyesületek:** 63, 101, 181, 182, 183, 257, 332, 364
- egyházak:**
- általában 230
 - izraelita 313
 - katolikus 64, 236
 - református 228, 360, 362
- életrajz:** 41, 219, 226, 363, 365
- építészet:** 69, 86, 111, 112, 121, 179, 192, 302, 310, 339, 340, 344, 347
- fürdők:** 194
- Gál Lajos:** 254
- Garbai Sándor:** 371
- gazdaság:** 1, 21, 31, 114, 231, 184, 284, 307, 308
- Gyárfás István:** 52, 53
- hadtörténet:** 165, 185, 218
- ipar:**
- általában 31, 302, 308, 369
 - Baromfifeldolgozó 142, 322
 - kőolajipar 49
 - kötöttárugyár 30
 - malomipar 14
 - téglagyártás 3
- irodalom:**
- általában 25, 226, 379, 383
 - parasztsérelők 77, 116, 118
- Jókai Mór:** 26
- Karacs Teréz:** 124, 273
- kereskedelem:** 31, 231
- közigazgatás:** 12, 13, 56, 57, 202, 203, 204, 238
- közlekedés:**
- általában 31
 - vasút 264, 386
- közrend:** 22
- lakáskultúra:** 78
- Lakatos Vince:** 341, 342
- Lyra együttes:** 36
- mezőgazdaság:**
- általában 15, 21, 31, 92
 - állami gazdaság 126
 - állattenyésztés 213, 349, 351, 352
 - gyümölcsstermesztés 90
 - szőlészet, borászat 91, 251, 265
- Miskolczi Kerekes Sámuel:** 280
- Monspart László:** 373
- művelődés:** 123, 188, 230, 355
- művészet:**
- általában 300, 335
 - fotóművészet 266, 306, 309, 321, 341, 342, 346
 - képzőművészet 18, 23, 44, 198, 199, 258, 259, 292, 295, 298, 336, 337
 - színház 110, 277,
 - szobrászat 62, 103, 312, 338, 343, 345

- zene 36, 267, 333
- Nagy Czirok László:** 366, 380, 385
- Nagy Kálmán:** 343
- Nagy Lóránt:** 139
- Nagy Szeder István:** 291
- néprajz:**
 - általában 186, 197, 207, 208, 211, 214, 215, 217, 265, 349, 350, 351, 352, 356, 381
 - díszítőművészet 24, 37, 78, 130, 152, 311
 - építészet 7, 16, 120, 259, 314, 316
 - hiedelmek 268, 330
 - népdalok 176, 334, 372
 - népszokások 32, 170, 212, 216, 242, 245, 248, 377
 - tánc 210
 - viselet 42, 143, 144
- numizmatika:** 11, 139, 322, 326
- nyelvészet:**
 - általában 327
 - helynevek 325
 - nyelvjárás 5, 6, 39, 40, 148, 149, 150, 276, 279
- nyomdászat:** 298
- oktatás:**
 - alsófokú iskolák 48, 50, 51, 79, 80, 82, 85, 105, 106, 131, 168, 193, 220, 230
 - középfokú iskolák 2, 28, 29, 101, 137, 145, 289, 274, 348, 378
 - népfőiskola 151
 - polgári iskolák 84, 136, 138
 - szakoktatás 19
- óvodák:** 285, 375
- Papp Lajos:** 198
- Rádóczy Gyula:** 11
- régészet:** 66, 67, 68, 87, 250, 261, 328, 329, 367, 387
- Reményi Ede:** 241
- Révész György:** 388
- Sass Károly:** 167
- Sóstó:** 194
- sport:** 113
- Szebényi Imre:** 345
- Szilády Áron:** 10, 27, 241, 283, 327
- Szűts József:** 97
- társadalomrajz:** 4, 9, 12, 15, 22, 45, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 108, 109, 121, 122, 123, 129, 147, 155, 156, 157, 171, 172, 189, 190, 191, 229, 244, 245, 370, 381
- településszerkezet:**
 - általában 121
 - tanyák 249, 288
 - utcanevek 240, 246
- temetők:** 242, 318
- természetrjz:** 128, 194, 353, 354, 358, 368
- Thorma János:** 18, 43, 199, 295, 319
- Thorma János Múzeum:** 93, 115, 265, 293, 295, 299, 319, 320, 388, 389, 390
- Thury József:** 289, 374
- Tóth Abonyi Balázs:** 24
- Tóth Károly:** 346
- történelem:** 4, 9, 12, 15, 26, 38, 41, 54, 55, 83, 88, 89, 95, 96, 99, 100, 102, 117, 127, 135, 140, 141, 146, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 174, 177, 184, 201, 206, 221, 222, 224, 227, 232, 233, 234, 235, 238, 244, 249, 262, 269, 270, 271, 278, 282, 284, 287, 288, 290, 291, 294, 303, 306, 323, 324, 326, 331, 357, 359, 361, 363, 376, 382
- utcanevek:** 240, 246
- Vitéz József:** 281
- zsídóság:** 155, 156, 157, 237

Kiskunhalas látnivalói. Séta a városban

Szakál Aurél

Kiskunhalas középpontja a városháza tornyánál található. Pontosabban mondva a Hősök terének a Hősök szobra melletti részén. Itt volt régen a piac. Itt haladt keresztül a Fő utca. (Ma Szilády Áron u.; Köztársaság u.; Szent Imre u.). Ezt a területet olyan fontos középületek határolják, mint a városházák és a református templom. Pár lépésre nyugatra volt a Halastó. (A várost régen övező tavak és vizek sora északról kezdve: Fejeték, Nagy tó, Halas tó, Harangos tó, Cserepes.) A központból nézve északra van a Felsőváros, délre az Alsóváros, dél-nyugatra a Tabán. Következzék Kiskunhalas városképi nevezetességeinek bemutatása térbeli elhelyezkedésük szerint. Ennek kiindulópontja csak a város közepe lehet.

A látnivalók sorszámot kaptak. Ezek a magyarázó térképen is szerepelnek. Nem közlünk épület és szobor képeket, mert akkor sokkal nagyobb terjedelemre lenne szükség, ill. a közelmúltban kétszer is megjelent városunk építészetének bemutatása. (Szűcs Károly: **Kiskunhalas építészeti emlékei**. Kkh., 1994. 99 oldal, 72 kép.; Szűcs Károly-Szakál Aurél: **Kiskunhalas építészeti emlékei 1770-1945**. Kkh., 2001. 172 oldal, 212 kép.) A városkép megismeréséhez haszonnal forgatható még a szerző két albuma. (Szakál Aurél: **Kiskunhalas anno**. Kkh., 1994; Szakál Aurél: **Üdvözlét Kiskunhalasról**. Kkh., 2000.) A fontosabb szobrok részletes leírása a Kiskunhalas almanach könyv Kiskunhalas szobrai című fejezetében található.

Kiskunhalas középpontja

Fotó: P. I.

Központ

- 1. Református templom** (Szilády Áron u.) Középkori előzmények után 1667-ben épült itt református templom. 1702-ben tornyot építettek a nyugati végéhez. 1772-ben barokk hajó, 1814-1823 között (Schwörtz János és Frigyes tervei szerint) klasszicista stílusú bővítés és keleti torony készült. 1904-ben megvalósult a magasabb toronysisak. A templom tér felőli oldalán 17-18. századi székenkő fekszik. Pár lépéssel odább a templom falán Csokonai Vitéz Mihály emléktáblája található. (Molnár Jenő, 1995; Lásd Kiskunhalas almanach. Szobrok 57.)
- 2. Régi református iskola** (Szilády Áron u. 2.) A református templomtól északra látható Halas legrégebbi iskolája. 1715-ben átépítették. Bővítések: 1771, 1796 és a 19. század közepén. Ez a régi gimnázium 1892-ig. Később Református Polgári Leányiskola 1948-ig.
- 3. Református parókia** (Hősök tere 2.) Korábbi előzmények után 1777-ben épült. Udvari homlokzatát toszkán jellegű oszlopokkal, tornác díszíti. Figyelemre méltó a klasszicista kerítéskapu 1850-ből.
- 4. Református imaház** (Hősök tere 2.) 1986-ban készült el Farkas Gábor Ybl-díjas építész tervei szerint.
- 5. Klasszicista városháza** (Hősök tere 1.) 1833-34-ben épült Fischer Ágoston kecskeméti építőmester tervei szerint. (Korábban: 1757-58-ban és 1799-ben épült itt városháza.) A kilenc ablaktengelyes klasszicista épületen a középrizalit attikáján bőségszarukkal keretezett városcímer látható a magasban.
- 6. Szecessziós városháza** (Hősök tere 1.) A városháza, színház és szálloda épület-tömbje 1905-1906-ban épült Hikisch Rezső és Kotál Henrik budapesti építészek tervei alapján. A klasszicista városházát körülöleli a szecessziós épület-tömb. A torony Halas jelképévé vált. Az egész épület a város elsőszámú látványossága.
- 7. Kisvárosháza** (Köztársaság u. 1.) 1796-ban görög boltoknak épült, utcai homlokzatán boltíves tornáccal. Az 1850 körüli klasszicista átépítéskor nyerte el emeletes formáját. Ekkor lett rövid időre a kiskun járási kapitány székháza.
- 8. Kereskedelmi és Hitelbank** (Bokányi D. u. 1.) 1990-ben készült el Masznyik Csaba tervei alapján.
- 9. Fekete ház** (Bethlen Gábor tér 1.) 1914-1920 között épült.
- 10. Postapalota** (Bethlen Gábor tér 7-8.) A Gazdasági Bank székházát 1904-ben adták át. (Tervező: Lajta Béla) Az új posta építéskor bővítés és átépítés 1932-ben. (Tervező: Kozma Rezső)
- 11. Polgárház** (Eötvös u. 4.) A Gazdasági Egyesület épülete a 19. század végén épült eklektikus stílusban.
- 12. MABI bérház** (Eötvös u. 2.) Vasvári László és Knezsek Gusztáv budapesti építészek tervezték. 1936-1948 között épült fel Halas első modern építészeti technológiákat alkalmazó emeletes háza.

A református templom 1702-től (1757-es ábrázolás) és 1772-től (1784-es ábrázolás)

A református templom 1823-tól (1882-es felvétel) és 1904-től (1925-ös felvétel)

Fotó: F. J.

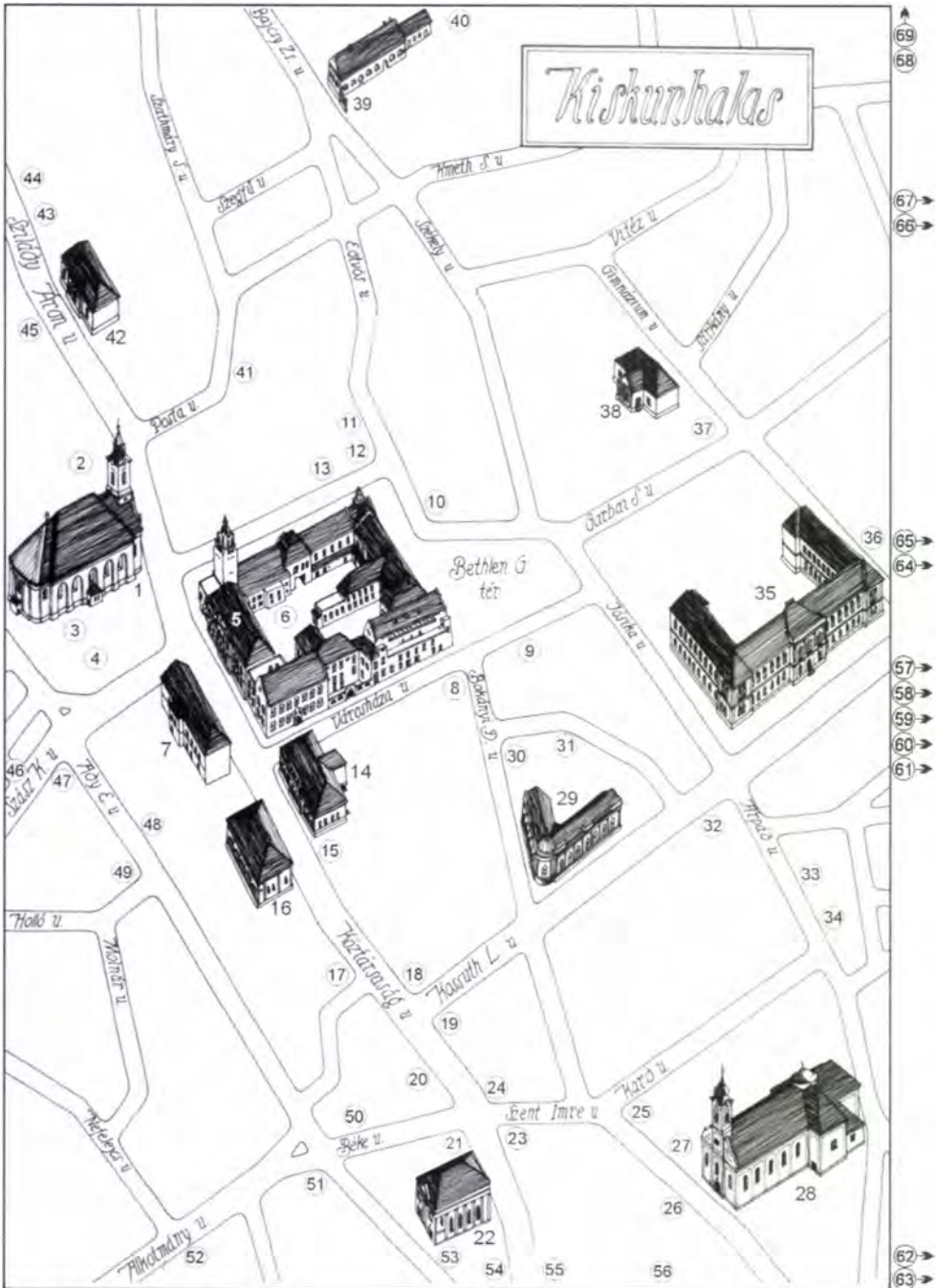

Fotó: E. T.

Fotó: E. T.

Kiskunhalas címerei a városházán három időpontból: 1834, 1906, 1992

A belváros látnivalói. Rébék Benő rajza

13. Weisz ház (Hősök tere 5.) Weisz Ignác kereskedő építtette 1901-ben az első emeletes magánházat. Tervezője Kozits István.

A régi Piac tér (másik neve Felső templomtér volt) kibővítésével jött létre a Hősök tere. A városházától keletre a városrendezés létrehozta az új főteret, a Bethlen Gábor teret. Ezen az összefüggő tér rendszeren számos szobrot láthatunk. A Hősök terén: az I. világháború hősi halottainak emlékműve (Szentgyörgyi István-Hikisch Rezső, 1926), a II. világháború hősi halottainak emlékműve (Pogány Gábor, 1991), Szilády Áron szobra (Szentgyörgyi István, 1927), Petőfi Sándor szobra (Mihály Gábor, 1978), Országzászló emlékmű (Falusi Mihály-Gulyás József, 1935, felújítás 2001). A Bethlen Gábor téren: 56-os kopjafa (Kosza István-Székely Tibor, 1996), Gömb-szökőkút (Mihály Gábor, 1982), Hollók (Barth Károly, 1993), Garbai Sándor szobra (Kalló Viktor-Skoda Lajos, 1987), Kiskun tudomány (Szebényi Imre, 1974; Szilády Áron Ref. Gimnázium újépületének homlokzatán). (Lásd Kiskunhalas almanach. Szobrok 17, 19, 21, 33, 41, 44, 49, 51, 55, 58.).

Fő utca

14. Kolozsváry-Kiss ház (Köztársaság u. 2.) Kolozsvári-Kiss Sándor építtette 1887-ben. Halason a legnagyobb eklektikus polgárház. Közel 50 éve a Thorma János Múzeum épülete. A múzeum kerti homlokzatát díszítő szobrok: Menekülő, Női akt (Sámuel Kornél és Szamovolszky Ödön 1910 körül készült alkotásai) Thorma János dombormű (Búza Barna, 1970). (Lásd: Kiskunhalas almanach. Szobrok 26, 27, 30.)

15. Gyárfás ház (Köztársaság u. 4.) Gyárfás István történész, akadémikus lakóháza, rá emlékeztető emléktáblával.

16. Gyárfás ház (Köztársaság u. 7.) 1870 körül épült későromantikus stílusban. 1891-ben Gyárfás István özvegyének tulajdona volt.

17. Központi Iskola (Köztársaság u. 9.) Györgyi Dénes egyik jelentős alkotása a historizáló stílus és a modern funkcionalizmus ötvözésével. 1912-1913-ban épült fel.

18. Árvay-féle bérház (Kossuth Lajos u. 2.) Árvay Lajos emeletes neobarokk bérháza 1931-ben készült el.

19. Takarékpénztár székháza (Kossuth Lajos u. 1.) Koczka szabadkai építész és Szeder István halasi építőmester tervei szerint 1892-ben készült. Bővítés Gyugel Kálmán és Nagy Szeder István terveivel 1910-ben. Eklektikus stílusú.

20. Zeneiskola (Köztársaság u. 17.) Modernista stílusú épület 1967-ből. Eredetileg az MSzMP székháza volt.

21. Izraelita hitközség háza (Petőfi Sándor u. 1.) A 19. század elején épült. 1900 körül átépítették eklektikus stílusban.

22. Zsinagóga (Petőfi Sándor u. 1.) Klasszicista-romantikus stílusban építették 1857-1861 között.

23. Zilah-ház (Szent Imre u. 1.) Emeletes lakóház és orvosi rendelő 1924-ből.

24. Kálmán szanatórium (Szent Imre u. 2.) Dr. Kálmán József 1933-ban magán-szanatóriumot nyitott az emeletes épületben.

25. Polgárház (Szent Imre u. 6.) 1900 körül épült eklektikus lakó- és üzletház.

26. Zárda (Szent Imre u.) Fábíán Gáspár budapesti műépítész neobarokk-klasszicista épülete 1934-ben épült.

27. Római katolikus parókia (Szent Imre u. 14.) Gál Sándor és Gyugel Kálmán vállalkozók 1906-ban építették a hatszögletű sarokpavilonos épületet.

28. Római katolikus templom (Szent Imre u.) 1769-70-ben épült Gföller Jakab tervei szerint barokk stílusban. Az 1937-1940 közötti bővítést Fábíán Gáspár budapesti építész tervezte.

A katolikus templomon és a Szentháromság téren (rég neve Alsó templomtér) több szobrot láthatunk. A templom homlokzatán: A római katolikus templom emléktáblája, Szent Péter szobra és Szent Pál szobra (1770). A templom közelében: Nepomuki Szent János szobra (1808), Mária a kereszt alatt (1815), Kálvária (1825), Mária a kis Jézussal (1874), Szentháromság szobor (1910). (Lásd Kiskunhalas almanach. Szobrok 1-5, 7-9, 12, 16.)

Kossuth utca eleje

29. Kaszinó (Bokányi D. u. 8.) Kozits István tervéből 1897-ben valósult meg eklektikus stílusban. Ma a Kiskunhalasi Művelődési Központ székháza.

30. Dobó-ház (Bokányi D. u. 4.) Eklektikus homlokzatú polgárház a sétálóutcában. Ma a Thorma János Múzeum Gyűjtemények Háza elnevezésű kiállítóterme.

31 Polgárház (Táncsics u. 5.) 1894-ben eklektikus stílusban átalakított épület.

32. Berki-ház (Kossuth Lajos u. 13.) A 19. század végén épült eklektikus lakóház. A gyakran itt vendégeskedő Thorma János festőművész emlékét is őrzi.

33. Polgárház (Árpád u. 4.) A 19. század végén eklektikus lakóházzá bővítették.

34. Molnár-ház (Árpád u. 12.) Molnár Mihály városi főjegyző kb. 1901-ben építette eklektikus stílusú lakóházát.

35. Szilády Áron Református Gimnázium (Kossuth Lajos u. 14.) A neoreneszánsz stílusú emeletes iskola Kauser József tervei alapján 1892-ben készült el.

36. Villanytelep (Gimnázium u.) A Halasi Villamossági Rt. erőműve 1903-ban épült.

37. Református internátus (Garbai S. u. 8.) Téglahomlokzatú, oromzatos épület 1892-ből.

Kúriák, gazdaházak, polgárházak

38. Babó-Fridrich kúria (Gimnázium u. 4.) Klasszicista stílusú lakóház díszes nyugati homlokzattal. Az 1820-as években épült jelentős műemlék.

39. Végh-kúria (Bajcsy-Zsilinszky u. 5.) Végh István boltíves tornácú háza 1840 körül épült.

40. **Tájház** (Marx tér 1.) 1800 körüli nádtetős, faoszlopos tornácú parasztház.
41. **Gazdaház** (Posta u.3.) A 19. században készült vakolat díszes ház.
42. **Péter-ház, Monzpart-ház** (Szilády Áron u. 17.) Péter Ferenc jelentős, copf stílusú lakóháza 1794-95-ben épült. Dr. Monzpart László 1928-ban emeletes neobarokk szárnyépületet illesztett hozzá.
43. **Dobozy-ház** (Szilády Áron u. 27.) 1895 körüli fontos eklektikus polgárház.
44. **Rocsek-ház** (Szilády Áron u. 31.) Eklektikus lakóház 1895-ből.
45. **Gál-ház, Soket-ház** (Szilády Áron u. 14.) Az 1892-ben átépített ház a klasszicizáló eklektika kifinomult alkotása.
46. **Polgárházak** (Szász K. u. 8., 9., 10/A., 12.) A Szász Károly utca elején több eklektikus polgárház áll egymás közelében.
47. **Pázsit-ház** (Ady Endre u. 1.) Pázsit József 1900 körüli eklektikus lakóháza.
48. **Pázsit-ház** (Ady Endre u. 4.) Pázsit István 1896-ban épült téglaburkolatú eklektikus háza.
49. **Zsótér-ház** (Ady Endre u. 7.) 1905 körül készült eklektikus polgárház.
50. **Zilah-ház** (Béke u. 5.) Zilah Benő 1903-ból való eklektikus háza.
51. **Szathmáry-ház** (Ősök tere 2.) Szathmári Sándor gimnázium igazgató 1900 körüli eklektikus polgárháza. Jelenleg ökumenikus óvoda.
52. **Babó-ház** (Alkotmány u. 4.) Az 1840-es években épült kora-romantikus stílusban.
53. **Pázsit-ház, Darányi-ház** (Révész György u. 10.) Pázsit Imre 1901-ben építteti az eklektikus, tornácós házat.
54. **Ipartestület székháza** (Petőfi Sándor u. 7-9.) Gyugel Kálmán tervei alapján 1907-ben épült eklektikus épület.
55. **Kohn-ház, Nagykálózi-ház** (Petőfi Sándor u. 8) Kohn Pál 1903-ban építtette eklektikus házát.
56. **Gyugel-ház** (Szent György tér 9.) Gyugel Kálmán építész 1903-ban készült háza a legszebb halasi eklektikus polgárház.

Kossuth utca középső része

- 57 **Babó villa** (Kossuth Lajos u. 21.) Az eredeti földszintes, eklektikus házat Gyugel Kálmán tervezte 1907-ben. A neobarokk átépítést Grósz Ferenc tervezte 1928-ban.
58. **Általános Művelődési Központ Általános Iskola és Sportszarnok** (Kossuth Lajos u. 23.) Közkeletű rövid elnevezése ÁMK. Roszik Pál tervei alapján 1984-ben épült.
59. **Egyed Izsák-ház** (Paprika Antal u. 12-14.) 1900 körüli eklektikus polgárház. 1987 óta a kiskunhalasi levéltár működik benne.

A Kossuth utcát díszítő szobrok: Hild érem emlékoszlop (Benedek György, 1988), Thorma János mellszobra, (Barth Mozer Ilona, 1992), Búsuló kuruc vagy Kuruc szobor (Damkó József, 1904). A közeli Hősök ligetében látható a Női lovas szobor (Szabó Iván, 1973). (Lásd Kiskunhalas almanach. Szobrok 15, 31, 50, 53.)

60. Schneider villák (Kossuth Lajos u. 35. és 37., Dékányi Árpád u. 8.) Az 1930-as évek közepén a tekintélyes Schneider család három modern polgári villát építtetett Grósz Ferenc tervei alapján.

61. Csipkeház (Kossuth Lajos u. 37/A.) A világhírű halasi csipke székhelye. A nyugati szárny 1935-ben készült Mallász Gitta budapesti iparművész elképzelései szerint, Dobó Kálmán építész terveivel. A keleti szárnyat (az előző tükörképét) és az összekötő folyosót Dobó Kálmán és Grósz Ferenc tervezte 1939-ben. A déli bővítés 1998-ban készült Farkas Gábor terveiből.

A Csipkeház bejáratát, homlokzatát, előterét díszítő szobrok: Csipkevarró (Barth Károly, 1994), Markovits Mária dombormű (Kucs Béla, 1957), Stepanek Ernő dombormű (Molnár Jenő, 1998), Erzsébet királynő (Nagy Kálmán, 1902). (Lásd: Kiskunhalas almanach. Szobrok 14, 25, 56, 59.)

A belváros és a vasút között

62. Katolikus temető 1797-től. (Lásd bővebben a Kiskunhalas almanachban.)

63. Izraelita temető 1800 körülől. (Lásd bővebben a Kiskunhalas almanachban.)

64. Régi református temető és sírkö kert 1778-tól. (Lásd bővebben a Kiskunhalas almanachban.)

65. Vasútállomás 1882-ben épült. Mai formáját többszöri átépítéssel nyerte. A déli vasúti őrház (a sorompótól északra) 1882-ből való. Mellette terül el az 1703-as halasi csata helye, ill. ide temették eredetileg az áldozatokat.

66. Gazdasági Malom (Kárpát u. 32.) 1895 körül épült ipari emlék és működő malom.

67. Sáfrik Malom (Kölcsey u. 19.) Műemlék szélmalom. 1860 után építette Hunyadi Antal. 1901 után átépítette és évtizedekig működtette Sáfrik József.

Sóstó

68. Sóstói csárda A 19. század elején épült késő klasszicista csárda. A keleti részén bővítés 1862-ben Kollman István vendéglős által.

A tótól délre, a műút mellett látható a Turul szobor, millenniumi emlékoszlop (Csák Attila-Babud László, 2001.; Lásd: Kiskunhalas almanach. Szobrok 67.)

69. Sóstói kilátó A tóparti dombon magasodik a millenniumra épített fa kilátó. Székely Tibor tervei alapján készült 2000-ben.

A kiskunhalasi séta során az alföldi város 18-19-20. századi látniival ismerkedhettünk meg. 100 épület és szobor bemutatására került sor. Természetesen lehetne még bővíteni ezek számát. A további érdekességek megismerésében segítséget nyújtanak a Kiskunhalas almanach kötet egyéb fejezetei is.

Kiskunhalasi szobrok, emléktáblák

Lehóczki György

1. kép

Fotó: F. T.

2. kép

Fotó: F. J.

3. kép

Fotó: F. J.

1. Ismeretlen: Római katolikus templom emlékműve

Római katolikus templom főbejárata fölött. Az elhelyezés éve: 1770. Dombormű. Vörös márvány. Felirata: *Maria Theresia Augusta Regnante A 1770*. Az emléktáblát a templommal együtt avatta fel Kereszturi Erdélyi József csongrádi főesperes, félegyházi plébános. Az ajtó fölé márványtáblát helyeztek, amely a koronás és anyagos magyar címer domborművét mutatja. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor: *Kiskunhalas-alsóvárosi római katolikus plébánia története*. Kkh., 1991. (a továbbiakban: Gacsári Kiss Sándor) 18.

2. Ismeretlen: Szent Péter szobra

Római katolikus templom főhomlokzatán baloldalon. A felállítás éve: 1770. Szobor. Mészkö. A szobrot és a készenálló templomot 1770-ben áldotta meg Szent Péter és Szent Pál apostolok tiszteletére Kereszturi Erdélyi József csongrádi főesperes, félegyházi plébános. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor 1991. 18.

3. Ismeretlen: Szent Pál szobra

Római katolikus templom főhomlokzatán jobboldalon. A felállítás éve: 1770. Szobor. Mészkö. Avatása mint az előzőnek. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor 1991. 18.

4. Ismeretlen: Nepomuki Szent János szobra

Római katolikus templomnál. A felállítás éve: 1808. Szobor. Mészkö. Felirata: *Isten dicsőségére a Kiskunhalasi kath. hívek 1928*. Nepomuki Szent János kőszobrát Kovács

4. kép

Foto: F. J.

5. kép

Foto: F. T.

6. kép

Foto: L. Gy.

József állíttatta 1808-ban. A szobor karbantartására 1817-ben 50 forint alapítványt tett Benedek András. A szobor eredetileg a Szent János téren állt (a mai alsóvárosi iskola helyén, a Szabadkai u. Szántó K. J. u. sarok). Mai helyére a templomkert keleti oldalára 1928-ban állították. A szobor hiányzó részeinek pótlása és restaurálása 1986-ban történt. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor 1991. 49.

5. Ismeretlen: Mária a keresztt alatt

Római katolikus templom. A felállítás éve: 1815. Szobor. Mészkö. Felirata: *INRY*. A templom előtt a plébániai ház felől álló kökeresztet és Fájdalmas Szűzanya szobrát Major Mihály egykori plébános alapítványából és emlékezetére állíttatta testvére Major György 1815-ben. Az eredeti állapotának megfelelően felújítva 1986-ban. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor 1991. 46.

6. Ismeretlen: Kökereszt feszület

Alsószállás 271. szám alatt lévő Máris-tanya. A felállítás: 1993. ápr. 9. A felszentelés: 1993. ápr. 17. (Az első felállítás 1822-ben készült). Szobor. Mészkö. Felirata: *Emeltette Osztrogonác István és neje* (a többi olvashatatlan). A kereszttet 1822-ben emeltette Osztrogonác István és neje tompai lakosok a Tompa-Csikéria-Mélykút határok találkozásánál lévő tanyájuk mellett. Majd Horváth Almáski Lajosné a családi örökségből származó kökereszt feszületet 1993-ban adományozta a Máris Holland-Magyar Gyorssegítő Szolgálatnak. A feszület elszállítását és ismételt felállítását a tompai Polgármesteri Hivatal segítségével a Kommunális Üzem dolgozói végezték. Tulajdonos: Máris Holland-Magyar Gyorssegítő Szolgálat. Forrás: Petőfi Népe 1993. nov. 17.; Harmat Rózsa vezető és Horváth Almáski László közlése

7-9. Ismeretlen: Köteles Kálvária

A katolikus templomtól délre (Eredetileg a kálvárián, a mai Lomb utcai óvoda helyén.). A felállítás éve: 1825. Szobor. Sósikúti jellegű puha mészkö. Felirata: *Öreg*

7. kép

Foto: F. J.

8. kép

Foto: F. J.

9. kép

Foto: F. J.

10. kép

Foto: E. J.

11. kép

Foto: L. Gy.

12. kép

Foto: F. J.

Gyenge Király István istenes költségén 1825. A Kálvária Jézust és a két latort keresztre feszítve ábrázolja. Halason a 18. században Farkas Márton Kálváriát állított a majsai úton. Ezt 1814-ben Farkas Márton költségén áthelyezték a mai Szabadkai út, Lomb utca és Gólya utca közti területre, amely 1769-től római katolikus temető volt. Ezért ezt a területet később így nevezték: Kálvária telke, vagy Kálvária. Erre a helyre 1825-ben Király Gy. István új keresztekét állíttatott. A Kálvária három kereszttjét 1966-ban hivatalosan műemlékké nyilvánították és 1976-ban a jelenlegi helyére állították fel. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor 1991. 47.

10. Ismeretlen: Kőkereszt feszület

Fácán u. 2. szám alatti katolikus templom mellett (Eredetileg a mai Szövetség térnél volt, a 19. század első felében készült). A felállítás éve: 1958. Szobor. Mészkö.

13. kép

Fotó: L. Gy.

14. kép

Fotó: F. J.

15. kép

Fotó: F. J.

A kökereszt feszület eredetileg a Vasút u. 1. számú házzal szemben állott, majd áthelyezték a Baross utca 2. szám alatti ház udvarába, ahonnan a honvédség saját költségén szállította el a felsővárosi templom mellé. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Kévés Ferenc közlése

11. Ismeretlen: Temetői feszület

Katolikus temető közepén. A felállítás éve: 1825. Szobor. Mészkö. Felirata: *Volovar Jan istenes költségén épüi: 1825.* Tulajdonos: Katolikus Egyház.

12. Ismeretlen: Mária kis Jézussal

Római katolikus templomnál. A felállítás éve: 1874. Szobor. Mészkö, 1:1. Felirata: *Készítette: Halász D. Ferenc és neje Czagány Anna 1874.* A templom előtt álló kőszobor Szűz Máriát a gyermek Jézussal ábrázolja. A szobor Mária tisztetétét és a szülői méltóság örömét, megbecsülését hirdeti. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor 1991. 46.

13. Kovács L.: Emlékkereszt

Alsószállás 91. szám alatti tanyával szemben, a műüttől 50 méterre. A felszentelés ideje: 1900. Szobor. Mészkö (a talapzat: 120x120x120 cm). Felirata: *Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged Mert Te szent keresztet által megváltotad a világot hodolatul Jézus Krisztusnak A világ megváltójának és a magyar kereszténység 900 éves jubileomi évfordulója alkalmából emeltette ezen szent keresztet Vida Imre és neje Tallér Erzsébet az urnak 1900-ik évében Kovács L. Szabadka.* Tulajdonos: Katolikus Egyház.

14. Nagy Kálmán szobrászművész: Erzsébet királynő szobra

Csipkeház előtere. Az elkészítés ideje: 1902. jan. 20. Carrarai márvány. (77 cm) A szobor első helye a városi tanács közgyűlési termében volt. Díszközgyűlésen leleplezte Vári Szabó István polgármester. Az ünnepségen a himnusz hangzott el, melyet

a főgimnázium énekkara adott elő. Ezután dr. Babó Mihály országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. A Nőegylet küldöttsége babérkoszorút helyezett a szobor talapzatára. Kovács Károly főjegyző felolvasta Nagy Kálmán szobrász levelét. Majd az énekkar a Szózatot énekelte el és a polgármester szép szavakkal fejezte be az ünnepséget. A szobor 1955 óta a múzeum képzőművészeti gyűjteményében van, 2001-ben a Csipkeházban lett felállítva. Tulajdonos: Thorma János Múzeum. Irodalom: Szűcs Károly: Nagy Kálmán szobrász élete (= Szakál Aurél szerk.: Halasi Múzeum emlékkönyv. 1999. 449-456.)

15. Damkó József: Búsuló kuruc (Kuruc szobor)

Kossuth és Beresényi utca sarkán. Az elhelyezés ideje: 1904. nov. 27. Szobor. Sósikúti homokkő. A talapzat északi oldalán felirat (80x60 cm): *Halálos némaság / borítja fátyolát / a honi határra. / Vége a viharnek. / A levert magyarnak / nincs harczza csak álma. / Sűrű sötét éjbe / szállt le dicsősége. / Szép napja világa / ha néha fölébred: / Szomorúan nézhet / sohajthat utána. / Endrődi Sándor, Kurucz nóták. A talapzat déli oldalán felirat (80x60 cm): *A II. RÁKOCZY FERENCZ / Fejedelem hadseregéről / Deák Ferencz parancsnok- / sága alatt az 1703-ik évi / okt. hó 3-án e téren harczolt / 3000 kurucz vitéz közül / istenért, hazáért, szabad- / ságért hősi halált halt / 234 kurucz emlékezetére / Kiskunhalas Város kegye / letes közönsége 1904. A szobrot a Rákóczi szabadságharcban 1703. okt. 5-én e térségben harcolt kuruc vitézek közül hősi halált halt 234 katona emlékezetére emelték. A szobor érdekessége, hogy az ország egyetlen kuruc szobra. (Mögötte a régi temető területén épült lakótelep az egykor itt harcoltak emlékére a Kuruc vitézek tere nevet viseli.) Az avató ünnepség 1904. nov. 27-én a ref. templomban kezdődött, ahol Szilády Áron lelkész tartott prédikációt. Az istentisztelet után 11 órakor történt a leleplezés. Az avatás, az egész város ünnepe volt. A korabeli fényképeken hatalmas tömeg látható. Ünnepi beszédet mondott Batory Gábor gimnáziumi tanár. A beszéd után dr. Nagy Mór polgármester rövid avatóbeszéd kíséretében koszorút helyezett a szoborra a város nevében. Az énekkar fejezte be az ünnepélyt a Rákóczi indulóval. A szobor előtt hatalmas kőlappal lefedett kriptá. Az 1920-as évektől benne már méltó helyen a 234 hős csontjai. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Kiskunhalas Helyi Értesítője 1904. nov. 30.; Horváth Róbert: Kkh. szobrai. Halasi Hírek 1977. szept. 14. 8.; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno 1994. 75-76. kép**

16. Ismeretlen: Szentháromság szobor

A katolikus templomtól délre. A felállítás ideje: 1910. jún. 12. Szobor. Mészkö. Felirata: *Isten dicsőségére emeltette idb. Halász D. Ferenc 1910. A szobor felszentelését Wéber István esperes plébános végezte. Saját költségén 8.000 koronáért állította Halász Darabos Ferenc (1826-1913). A szentháromság ősi hittételének szoborábrázolása hozzátartozik a középeurópai városkép vallásos légköréhez és ünnepélyes reprezentációjához. A halasi Szentháromság szobor oszlopának elülső oldalán az Immaculata szobra áll, az oszlop tetején pedig a dicsőséges*

16. kép

Fotó: E. J.

17. kép

Fotó: E. J.

18. kép

Fotó: L. Gy.

Szentháromság ábrázolása látható hagyományos módon. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Gacsári Kiss Sándor Kkh. 1991. 47.

17. Szentgyörgyi István szobrászművész-Hikisch Rezső építész: Az I. világháború hősi halottainak emlékműve (Hősök szobra)

Hősök tere. A felállítás ideje: 1926. jún. 13. Szoborcsoport. Mészkö. Felirat középső szobor talpazatán: *A hazáért elesett hőseink emlékére 1914-1918. Az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért ...* (A két obeliszk oldalain a háborúban elesettek nevei olvashatóak.) A korabeli fényképek és leírások alapján több százan vettek részt az ünnepségen, Horthy Miklós kormányzó is jelen volt. Az emlékművet leleplezte dr. Thuróczy Dezső polgármester, ünnepi beszédet mondott báró Prónay György nemzetgyűlési képviselő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Felső-Bácska 1926. jún. 18; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno 1994. 85-88. kép

18. Ismeretlen: Emlékkereszt

Zsana I. ker. 17. (Kiskunhalas és Zsana határán lévő volt Felsőzsana-i iskola, jelenleg vadászház udvarán.) A felszentelés ideje: 1926. okt. 3. Szobor. Mészkö. Felirata: *Isten dicsőségére Zsanapusztán a mohácsi vészben elpusztult Róm. Kath. Egyházközség és az 1914-18. évi világháborúban elesett hőseink emlékére emelték Sárváry Miklós, Baranyi Mórítz, Paor Sándor, Katona Mihály, Ternyák Mórítz, Tomány Mihály, Katona Károly, Vida István, Paor Mihály, Gáspár Bertalan közreműködésével. A zsanai Katholikusok.* Az emlékkeresztet felszentelte: Varga Mihály kiskunmajsai apát plébános, ker. esperes, Gulyás Ferenc esp. plébános és Szirniák Béla róm. kath. s. lelkész közreműködésével. A zsanaiak áldozatkészsége állította a mohácsi vész előtt ezen pusztarészen fennállott, de a török hódoltság alatt nyomtalanul elpusztult róm. kath. egyházközség emlékére. Ugyanekkor csendült fel először a már régebben felszentelt emlékharang, amelyet 400 évvel ezelőtt elnémult

19. kép

Fotó: F. J.

20. kép

Fotó: L. Gy.

21. kép

Fotó: F. J.

harangok helyébe ajándékozott a kiskunhalasi Kath. Népszövetség. Forrás: Kiskunhalas Helyi Értesítője 1926. okt. 6.

19. Szentgyörgyi István: Szilády Áron mellszobra

Szilády Áron u. 1. (Eredetileg a Kossuth és Táncsics utca kereszteződésénél helyezték el. 1968-ban került a jelenlegi helyére). A felállítás ideje: 1927. nov. 13. Szobor. Bronz. (Talapzat: 210 cm, szobor: 100 cm). Felirata: *Szilády Áron 1837-1922 református lelkipásztor MTA tagja a város országgyűlési képviselője 1865-től 1878-ig. Az emlékművet leleplezte és ünnepi beszédet mondott dr. Thuróczy Dezső polgármester. Az ünnepségen megjelentek a Szilády család tagjai, a város egyházi kulturális testületeinek, valamint a város lakosainak igen nagy száma. Az ünnepélyt bevezette a reálgimnázium 120 tagú énekara, Bertalan István tanár vezetésével énekelte a magyar Hiszek egy-et. Ezután következett a koszorúk elhelyezése. Szilády Áron unokája, Morellné Szilády Klára is letette a család koszorúját. A város koszorúját dr. Thuróczy Dezső polgármester, az egyházét Szabó Zsigmond lelkész, a Polgári Olvasókörét Nagy Szeder István helyezte el. Végül az énekkar és a közönség elénekelte a Himnuszt. A szobor 1968-ban történő áthelyezése a város általános rendezési terve alapján történt a Református Egyház javaslata alapján, mivel az épület, amely előtt állt, szanálásra lett ítélve. Az áthelyezés a város és egyház vezetőinek kisebb ünnepsége keretében történt. A szobrot áthelyezte Malisák László kőfaragó. 1997-ben a posztamensre a bővített feliratot rávéste Szanyi Béla kőfaragó. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Gimnáziumi Értesítő 1927-28; Halasi Tükör 1997. ápr. 16; Szakál Aurél: Kiskunhalas anno 1994. 89. kép.*

20. Ismeretlen: Útszéli kereszt

Kiskunhalas-Felsőkistelek 56. (volt iskola épület) mellett délre. A felállítás ideje: 1927. dec. 18. Szobor. Mészkö, márvány (56x38 cm-márványtábla). A márvány-

22. kép

Foto: L. Gy

23. kép

Foto: P. Á.

24. kép

Foto: P. Á.

tábla felirata: *Isten dicsőségére emeltette Meggyesi János és neje Patak Terézia 1927.* A keresztelést végezte dr. Kovács Vince esperes. A ritka népünnepély a dermesztő hideg dacára összehozta a pusztai lakosság százait és a szép számban megjelent városi vendégeket. A keresztelés után szentmise következett, amelyet szintén dr. Kovács Vince esperes végzett. Ezután Meggyesi János magyaros vendégszeretettel látta vendégül a városból megjelenteket, valamint a pusztai vezető embereit.

21. Falusi Mihály szobrász és Gulyás József kőfaragó: Országzászló emlékmű (Millenniumi országzászló)

Hősök terén a főpostával szemben. Az első felavatás ideje: 1935. máj. 26. A második 2001. aug. 20. Szobor. Műkö (A zászlórúd 12 m). Az emlékmű első avatásakor beszédet mondott Szabó Zsigmond ref. lelkész. 1950 körül átépítették 1919-es mártír emlékművé, majd az 1980-as években lebontották. A rekonstrukció 2001-ben a meglévő elemek felmérésével, régi fotók, adatok felhasználásával készült. A készítő: Székely Tibor építész, Faragó János kőszobrász, Horváth Gyula a Gránit Bt. tulajdonosa. Az elhelyezésnél az eredeti állapot visszaállítására törekedtek, de 180 fokkal elfordították. Az avatásnál Bakó Katalin a népművészet ifjú mestere Szent Istvánról énekelt. Halasi B. Erzsébet: Trianon című versét szavalta. Dr. Komáromi Szilárd alpolgármester mondott ünnepi beszédet. A Szűts József Általános Iskola Fedora Gyermekkórusa elénekelt a közönséggel együtt a szöveget, utána a tömeg spontán módon elénekelt a székely himnuszt, és végül a magyar himnuszt. 1000 fő jelent meg az ünnepségen. Az emlékmű költségeit kb. 5,5 millió Ft-ot a helyi vállalkozók, támogatók, és az önkormányzat fedezte. Tulajdonos neve: Kiskunhalas Város Önkormányzata és Thorma János Múzeum (turul, korona). Irodalom: Szakál Aurél: Kiskunhalas anno 1994. 93-94. kép.; Halasi Tükör 2001. jún. 6.

25. kép

Foto: F. J.

26. kép

Foto: F. J.

27. kép

Foto: F. J.

22. Gulyás József kőfaragó: Huszárló

Fazekas Gábor u. 1. szám alatt a Lovasiskola udvarán. A felállítás éve: 1947. Szobor. Gipsz, cement, vasváz. Az eredeti Budapesten a Hidász utcai honvédségnél áll, melyet 1935-ben készítettek az I. világháborúban elpusztult huszárlóvak emlékére. A halasi az eredetinek első másolata. Forrás: Hirling József közlése.

23. Kiss József kőfaragó: Kőkereszt feszület

Katolikus temető déli részén. A felállítás éve: 1948. Szobor. Mészkö. Felirata: *Békesség Nektek. A háború áldozatainak emlékére állította Kiss József kőfaragó 1948. Horváth József, Ismeretlen, Pintér Károly, Balog János, Kránicz János, Takács Lőrinc, Koczor Ferenc, Hermann Ferenc, Gera József, Valdemar Klass, Oláh Tibor, Sonkoly Antal, Boglár Károly, Bata József, Madácsi Ilonka, Guzsvenec Péter, Pusztai László, Erdélyi János, Kanalas Mihály, Miksi István, Éliás János, Farkas Mihály, B. Tóth Ferenc, Tölgyesi Dezső, Kőszegi Lajos, Szajki Ernő, Simon Béláné, Szerdahelyi B. Tibor, Horváth Ferenccné, Dobra József, Hajovszki Lajos, Varga Lajos, Bánovics János, Molnár Pál, Fankmár Péter, Horváth Pál, Ismeretlen, Orbán Dénes, Johann Hiss, Majer Károly, Vrászlai György, Pongrácz Sándor, Fábrián Mihály, Lóránt Tibor, Jakab István, Rácz József, Baráth Géza, Paprika Gyula, Rabcsányi István, Molnár József, Pataki Ferenc, Kiss Károly, Cseh János, Ismeretlen 9, Feró Margit, Papkó János, Németh Zsigmondné, Kiss Mátyás, Maróti Gergely, Koszter Ádám, Helinger Mátyás, Szakacsán Kálmán, Szabó Vilmos, Báth János, Herigh Ferenc, Wilhelm Hartung, Király Gy. Benő, Forgó Lajos, László Ferenc, Ismeretlen 10, Keresztesi Imre. 1928-1946. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Kiss József (fia) közlése.*

24. Szikszai Gyula őrmester: Gábor Áron mellszobra

Szabadság tér. (Eredetileg a Gábor Áron laktanya udvarán, Szegedi út 75.) A felállítás éve: 1957. Áthelyezés: 2001. máj. 24. Mellszobor. Mészkö (80 cm). Felirata:

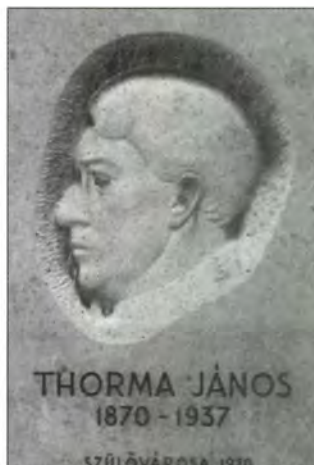
28. kép

Fotó: F. T.

29. kép

Fotó: F. J.

30. kép

Fotó: Sz. A.

GÁBOR ÁRON. A mellszobrot a tényleges katonai szolgálaton lévő Békés megyei katona készítette az egységnek. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

25. Kucs Béla szobrászművész: Markovits Mária dombormű

Csipkeház, Kossuth utca 37/a. A felállítás ideje: 1957. jún. 28. Dombormű. Márvány (40x55 cm). Felirata: *Markovics Mária 1875-1954.* Móczi András a HISZÖV országos elnöke nyitotta meg a felújított halasi Csipkeházat és felavatta Markovits Mária emlékművét. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: László E.-Pásztor E.-Szakál A.: Halasi csipke. Kkh., 1996. 29.

26. Sámuel Kornél szobrászművész: Menekülő

Thorma János Múzeum udvari bejárata, Köztársaság u. 2. Az elhelyezés éve: 1960. Szobor. Bronz (172 cm). Tulajdonos: Magyar Nemzeti Galéria.

27. Szamovolszky Ödön szobrászművész: Női akt

Thorma János Múzeum udvari bejárata, Köztársaság u. 2. Az elhelyezés éve: 1960. Szobor. Bronz (180 cm). Tulajdonos: Magyar Nemzeti Galéria.

28. Szebényi Imre szobrászművész: Szilády Áron dombormű

Szilády Áron Gimnázium főbejárata, Kossuth u. 14. Az elhelyezés éve: 1964. Dombormű. Rézdomborítás és márvány (100x81 cm). Felirata: *Szilády Áron 1837-1922 Kiváló tudós, a Magyar tudományos akadémia, a Kisfaludy Társaság, más hazai és külföldi tudományos társaságok tagja. Iskolánk újjászervezője, felvirágoztatója, létének és tudományos színvonalának állandó védelmezője. Ezt az épületet a közöny és meg nem értés ellen harcosan küzdve emeltette 1892-ben. „A derék nem fél az idők mohától ... Érdemét a jók, nemesek s jövő századok áldják.”* Az iskola 300 éves jubileumára helyezték el. Ünnepi megemlékezést tartott Katanics Sándor igazgató. Tulajdonos: Református Egyház. Forrás: Szücs Károly: Szebényi Imre. Kkh., 2000.; Sallay Sándor közlése

31. kép

Fotó: F. J.

32. kép

Fotó: F. J.

33. kép

Fotó: F. J.

29. Vass Károly szobrászművész: Munkás paraszt szövetség

A Zeneiskola homlokzatán, Köztársaság u. 17. A felállítás éve: 1967. Szoborcsoport. Műkö. Az épület, melyen a többalakos szoborcsoport van, MSZMP székház volt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: dr. Horváth Róbert: Kiskunhalas szobrai. Többalakos dombormű. Halasi Hírek 1977. okt. 19.

30. Búza Barna szobrászművész: Thorma János dombormű

Thorma János Múzeum udvari homlokzatán, Köztársaság u 2. Az elhelyezés ideje: 1970. okt. 4. Dombormű. Mészkö (90x65 cm). Felirata: THORMA JÁNOS / 1870-1937 / szülővárosa 1970. Az 1970. évi múzeumi hónap egyik jelentős kiállítása nyílt meg Kiskunhalason, ahol a múzeum névadójának, Thorma János festőművésznek centenáriumi emlékünnepejére került sor. Az eseményen a megyei tanács és a többi társadalmi szerv képviselője is megjelent. Vorák József múzeumigazgató üdvözlő szavai után Madarász László, a megyei tanács vb-elnökhelyettese leplezte le a múzeum falán elhelyezett Thorma János emléktáblát, majd Vincze Ferenc tanácselnök megkoszorúzta az emlékművet. A kiskunhalasi születésű nagy festőművésznek a múzeum három termében megrendezett kiállítását dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója nyitotta meg, majd Manga Jánosné Heil Olga művészettörténész, a kiállítás rendezője tárlatvezetést tartott. Tulajdonos: Thorma János Múzeum. Forrás: Petőfi Népe 1970. okt. 6. 3., Halasi Múzeum Emlékkönyv. Kkh, 1999. 36.

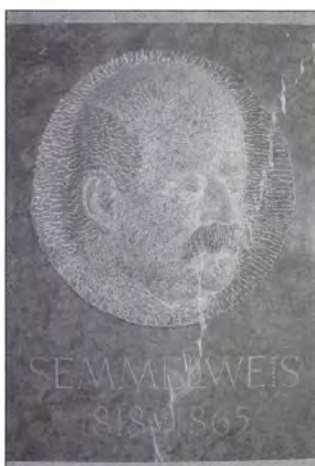
31. Szabó Iván szobrászművész: Női lovas szobor

Hősök ligete. A felállítás ideje: 1973. ápr. 30. Szobor. Bronz (A talapzat: 285 cm hosszú, 73 cm széles, 185 cm magas téglafal). Ünnepi beszédet mondott dr. Madas András a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettese. Szabó Iván szobrászművész bronzszobra 19 évig díszítette a Mezőgazdasági Kiállítás lovas pályáját.

34. kép

Fotó: L. Gy.

35. kép

Fotó: F. T.

36. kép

Fotó: F. J.

nak bejáratát. A pálya helyére a Kőbányára költözött BNV egyik pavilonját építették fel. Ezért a szobrot Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a nagy lovas múlttal rendelkező Kiskunhalas Határőr Dózsa lovasiskolájának elismeréseként a városnak ajándékozta. Az ünnepségen több százan vettek részt. A szobor avatásán ott volt Szabó Iván Munkácsy-díjas szobrászművész is, akinek alkotásához dr. Romány Pál gratulált, Táneczos Sándor a városi tanács elnöke köszönetét fejezte ki. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Hétfői Hírek 1973. ápr. 16.; Petőfi Népe 1973. máj. 3.

32. Simon Ferenc szobrászművész: Madaras lány

Városi könyvtár északi oldalánál. Az elhelyezés ideje: 1973. aug. 18. Szobor. Bronz (1:1, 91 cm). Ünnepi beszédet mondott Vass Lajos igazgató a Városi Műv. Biz. elnöke. A madarat tenyerében tartó ülő leány a béke, a barátság jelképes megfogalmazása. Az alkotás ünnepélyes felavatása az alkotmány ünnepének tiszteletére történt a megjelent vendégek, lakosok és diákok, mintegy 100 fő előtt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Horváth Róbert: Kiskunhalas szobrai: Lány madárral. Halasi Hírek 1977. szept. 28. 8.

33. Szabényi Imre szobrászművész: Kiskun Tudomány

Szilády Áron Gimnázium nyugati oldalán. A felállítás ideje: 1974. márc. 14. Szobor. Bronzlemez. Avató beszédet mondott Katanics Sándor a Bács-Kiskun megyei pártbizottság titkára. A szobor készítője az iskola régi diákja, aki akkor már Kanadában élt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Horváth Róbert: Kiskunhalas szobrai. Kiskun Tudomány. Petőfi Népe 1977. szept. 21. 8.; Szűcs Károly: Szabényi Imre Kkh., 2000.

34. Nyíró Gyula szobrászművész: Halasi csipke

Fazekas Gábor Általános Iskola Bajza utcai homlokzatán. Az elhelyezés éve: 1974

37. kép

Fotó: F. J.

38. kép

Fotó: L. Gy.

39. kép

Fotó: F. J.

Szobor. Vörösréz (2,5 m átmérőjű). Az iskola északi homlokzatán osztatlan, jobb-
oldali felületén van a kb. 6 m² felületű emlékmű. A világtájak irányát mutató négy
betű (A, B, C, D) 30 cm nagyságú. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.
Forrás: Képző- és Iparművészeti Lektorátus HSZ./61./1973. sz. határozata

35. Humenyánszky Jolán szobrászművész: Semmelweis Ignác dombormű

Semmelweis Kórház előcsarnoka. Az elhelyezés ideje: 1974. nov. 9. Dombormű.
Márvány (65x85 cm). Felirata: *SEMMEIWEIS 1818-1865*. Az avató ünnepségen ott
voltak Bács-Kiskun megye, Kiskunhalas és a megye több városának vezetői, élükön
Horváth Istvánnal, az MSZMP megyei bizottságának első titkárával és dr. Gajdócsi
Istvánnal, a megyei tanács elnökével. Leleplezte: dr. Schultheisz Emil egészségügyi
miniszter. Tulajdonos: Városi Kórház. Forrás: Halasi Hírek 1974. nov. 6.

36-37. Marton László:Hírnök szobor és Kerényi József: Három tavasz emlékmű

Semmelweis tér. A felállítás ideje: 1975. ápr. 3. Szobor. Bronz, beton (3,5m, 12m x
30cm a legmagasabb vitorla). Felirata: *Három Tavasz Emlékmű*. Alkotó: Kerényi
József. Felállítva: 1975; *Kiskunhalasi Építőipari Vállalat ajándéka Kiskunhalas város
lakosságának 1975*. A külső vitorlán 10x8 cm-es réztábla, rajta az előbbi felirat. A leg-
magasabb vitorla belső oldalán található a 47,5x37 cm márványtábla, melyen az utób-
bi felirat olvasható. *Az alkotók: a három vitorlát Kerényi József Ybl-díjas
építésmérnök tervezte. A 3,5 méteres bronz férfi (hírvivő) alakot Marton László
Munkácsy-díjas szobrászművész készítette*. Ünnepi beszédet mondott Katanics Sándor
a megyei pártbizottság első titkára. Az ünnepségen részt vettek a párt, tanács vezetői,
vendégek és a lakosság több száz fő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.
Forrás: Halasi Hírek 1975. febr. 19.; Petőfi Népe 1975. ápr. 9. 3.

38. Andreas Papachristos: II. Rákóczi Ferenc mellszobra

Kossuth utca 39. A felállítás ideje: 1976. máj. 10. Szobor. Bolgár mészke (66 cm,

40. kép

Foto: F. J.

41. kép

Foto: F. J.

42. kép

Foto: L. Gy.

talapzat: 40x40x144 cm). Felirat a talapzaton: *II. Rákóczi Ferenc 1676-1735. Rákóczi születésének 300. évfordulója alkalmából avatták fel szobrát. Az ünnepségen a madarasi fúvós zenekar játszott. Részt vettek a város vezetői, diákok, tanárok, a testvériskoláktól jött küldöttek 400-500 fő. A díszruhákba öltözött diákok, valamint a fanfárok hangjai és az esti fáklyás felvonulás, méltó ünnepnek bizonyult. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Petőfi Népe 1976. máj. 19.; Petőfi Népe 1977. szept. 19.*

39. Melocco Miklós szobrászművész: Kamasz Radnóti

Felsővárosi Általános Iskola Kölcsey utcai főbejáratánál. Az elhelyezés éve: 1978. Szobor. Bronz, márvány (3x25 cm). Felirata: *Kórust tanítottam Lányok és fiúk Hangja ül A fákon is ... Radnóti Miklós. A költőről megemlékezett dr. Gszelmann Ádám igazgató. Az iskola tanulói tisztelettel vették át a művész ajándékát és hallgatták az igazgatónak a költőről szóló megemlékezését. Tulajdonos: Felsővárosi Általános Iskola. Forrás: dr. Gszelmann Ádám közlése*

40. Péter Zsuzsa szobrászművész: Halasi Vénusz

Semmelweis Kórháztól délre a szökőkúttal összekapcsolva. A felállítás ideje: 1978. szept. 16. Szobor. Bronz. Megnyitó beszédet mondott Tánczos Sándor tanácselnök. A megnyitót követően dr. Szabó Miklós vette át a város lakossága nevében Péter Zsuzsa alkotását. A képzőművészeti világhét megyei megnyitója Kiskunhalason volt, melynek alkalmából készült ez a szobor. Az ünnepségen több százan vettek részt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Petőfi Népe 1978. szept. 17. 1.

41. Mihály Gábor szobrászművész: Petőfi Sándor szobra

Református Imaház és a buszállomás közötti téren. A felállítás ideje: 1978. szept. 17. Szobor. Bronzlemez domborítással hegesztve. (160 cm, a talpazat 43x75x190

43. kép

Foto: F. I.

44. kép

Foto: L. Gy.

45. kép

Foto: F. I.

cm téglából.) Felirat a talpazaton lévő 10x7 cm-es réztáblán: *Petőfi Sándor. Alkotó: Mihály Gábor szobrászművész. Felállítva: 1978.* A Képzőművészeti Világhét rendezvényei keretében avató beszédet mondott: dr. Gajdócsi István megyei tanácselnök diákok, tanárok, meghívott vendégek és a város lakossága, mintegy 100 fő előtt. A szobrot Mihály Gábor városunk ösztöndíjasa készítette. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Hírek 1978.

42. Buda István szobrászművész: Tanácsköztársasági emlékmű

Keceli út 246-248 közötti téren. A felállítás ideje: 1979. aug. 4. Dombormű. Pirogránit, téglá és beton. (A postamens 80x100x80 cm-es betonlap, melyen 80x98x200 cm-es téglaoszlop áll.) A domborművön hátrakötött kezű, bekötött szemű, kivégzésre falhoz állított mártír életnagyságú alakja látható. Avató beszédet mondott: Katanics Sándor, az MSZMP Bács-Kiskun megyei bizottságának titkára, majd Szabó Iván Munkácsy-díjas szobrászművész méltatta az alkotást. Az ünnepségen többszázan vettek részt. Az 1,3 hektárnyi területet, mely magába foglalja az emlékművet és a parkot a Kecskeméti Erdészeti Felügyelőség és a Kiskunhalasi Erdészet tervezte és fásította be. A pirogránit emlékmű a pécsi Zsolnay gyárban készült. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: *Petőfi Népe* 1979. aug. 7. 1.; Halasi Hírek 1979. aug. 8.

43. Veszprémi Imre szobrászművész: Ülő nő

Kötönyi út 15. A felállítás éve: 1981. Szobor. Mészkö (2 m). Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Oláh Györgyné közlése.

44. Mihály Gábor szobrászművész: Gömb-szökőkút

Bethlen Gábor téren. A felállítás ideje: 1982. júl. 10. Szobor. Beton és fém (80 cm). Az emlékművet körülvevő 4 m átmérőjű medencét és a vízelvezető árkot a Kommunális Költségvetési Üzem dolgozói készítették. A medence szélén körbe

46. kép

Foto: F. J.

47. kép

Fotó: F. J.

48. kép

Foto: L. Gy.

32x32 cm-es henger alakú ülőkék vannak elhelyezve. A 4 db gömb és az összekötő hengeres részek rozsdamentes acélból készültek és aranyfüst színűre festettek. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Petőfi Népe 1982. júl. 14., 1982. nov. 24.

45. Búza Barna: Szűts József mellszobra

Szűts József Általános Iskola aulája. A felállítás ideje: 1984. márc. 20. Mellszobor. Mészkö, téglatalpazat (1:1; 38x38x150 cm). Felirata: *SZÜTS JÓZSEF 1874-1919*. Az avató ünnepségen részt vettek Kiskunhalas 1919-es veteránjai, a város politikai és állami szervezeteinek, fegyveres erőinek és testületeinek vezetői, akiket Molnár László az iskola igazgatója köszöntött. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Hírek 1984. márc. 21. 1.

46. Pátzay Pál szobrászművész: Munkácsy Mihály

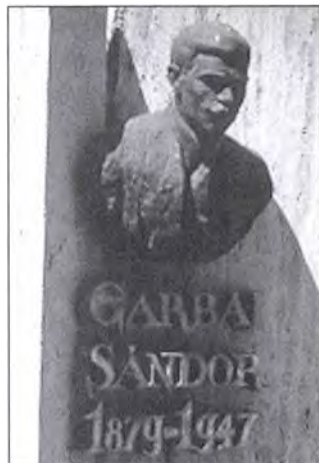
ÁMK előtere, Kossuth u. 23. Az elhelyezés ideje: 1985. jún. 28. Bronz. (184 cm) A szobrot a Magyar Nemzeti Galéria kölcsönadta az Általános Művelődési Központnak. Tulajdonos: Magyar Nemzeti Galéria.

47. Darányi Dénes fafaragó: Református Egyház címere

Református Imaház főhomlokzatán, Hősök tere 2. Az elhelyezés ideje: 1986. máj. 11. Dombormű. Bronz. Felirata: *Ha az Isten velünk Kicsoda ellenünk?* A domborművet Darányi Dénes fából kifaragta, majd Baján a Kismotor- és Gépgyárban öntötték bronzba. Tulajdonos: Református Egyház. Forrás: Székely Tibor közlése

48. Barabás Nándor: Kopjafa Fáy Andrásnak

Bajza u. 14. számú épület előtt. A felállítás ideje: 1986. máj. 30. Tölgyfa (16x13x180 cm). Felirata: *Fáy András a hazai első Takarékpénztár megalapítója Fáy András születésének 200. évfordulója alkalmából emeltette az Országos Takarékpénztár 1986. május 30.* A kopjafa ünnepélyes felavatásán megjelentek a

49. kép

Foto: F. J.

50. kép

Foto: F. J.

51. kép

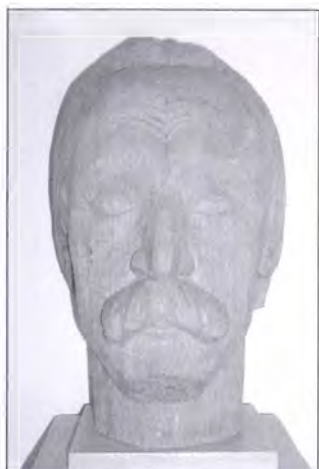
Foto: F. J.

városi tanács képviselői, megyei és a helyi OTP vezetői 40-50 fő. A kopjafát Fáy András születésének 200. évfordulójára készítették, és ebből az alkalomból, a róla elnevezett KISZ-lakótelepen avatták. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Petőfi Népe 1986. jún. 2.

49. Kalló Viktor szobrászművész-Skoda Lajos építész: Garbai Sándor mellszobra
Bethlen Gábor tér gimnázium felé eső részén. A felállítás ideje: 1987. okt. 23. Szobor. Bronz, beton (1:1,5). Felirata: *Garbai Sándor 1879-1947*. Az ünnepségen részt vettek Garbai Sándor élő rokonai, leánya dr. Farkas Józsefné, aki koszorút is helyezett el. Garbai Sándor életéről írt könyv szerzője Szabó Ágnes, valamint megyei vezetők, a város vezetői, diákok és a lakosság 450-500 fő. Ünnepi beszédet mondott Berecz János KB. titkár. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Hírek 1987

50. Benedek György szobrászművész: Hild emlékoszlop

Kossuth u. 25 és 27. közötti téren. A felállítás ideje: 1988. okt. 14. Szobor. Mészkö (150x80 cm). Felirata: *Kiskunhalas Várost 1988-ban Hild János emlékéremmel tüntették ki*. Avató beszédet mondott: Pozsgai Imre államminiszter. A Magyar Urbanisztikai Társaság jún. 23-i ülésén az 1988. évi Hild-érem elismerést Kiskunhalas városának ítéltek. A tervszerű, harmonikus és környezetkultúrát magas színvonalon megvalósító városfejlesztési tevékenységéért. Az ünnepségre a Fáklya moziban került sor, amely zsúfolásig megtelt. A helybeliek mellett ott voltak a testvérváros, a vajdasági Kanizsa küldöttei, a környező települések képviselői, országos és megyei testületek, intézmények vezetői. A járókelők kinn a téren tv-képernyőn követhették a programot, amely a Himnusz hangjai után szavalattal, s tehetséges fiatalok zenei bemutatójával kezdődött. Pozsgay Imre ünnepi beszédét követően Szabó János akadémikus, a Magyar Urbanisztikai Társaság elnöke átnyúj-

52. kép

Foto: F. T.

53. kép

Foto: F. T.

54. kép

Foto: L. Gy.

totta a társadalmi szervezet rangos elismerését, a Hild-érmét Szabó Károly tanácselnöknek. Majd az ünnepség után felavatták az ÁMK mellett az emlékművet. Az ünnepségen több százan vettek részt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Horváth Róbert: Elismerés városunknak. Kkh. kapta az idei Hild János érmet.; Halasi Hírek 1988. aug. 3.; Petőfi Népe 1988. okt. 15.

51. Pogány Gábor Benő szobrászművész: II. világháborús emlékmű

Hősök terén a városházától északra. A felállítás ideje: 1991. nov. 1. Szobor. Bronz, kő (5,2 m). Felirata: Kb. 1000 elesett katona mártír, áldozat neve. Avató beszédet mondott Tóth Zoltán polgármester. Az emlékmű oldalain található neveket Vass Lajos iskolaigazgató gyűjtötte és ajándékozta a városnak. Az utcakő talpazatot és a hozzá vezető utakat Székely Tibor tervezte. A kőműves munkákat a városi Kommunális Üzem dolgozói végezték. Az emlékmű felállításával kapcsolatos munkákat a Városvédő Egyesület fogta össze, Dóka József, Dóczi Károlyné, Rácz-Fodor Mihály és Székely Tibor irányításával. Az avatáson részt vettek a város vezetői, diákok és a lakosság 300-350 fő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Rácz-Fodor Mihály: Emlékmű terv (=Halasi Tükör 1991. május 10.); Halasi Tükör 1991. nov. 1; Vass Lajos-Vass Aranka: Hol vannak a katonák? Halasi Téka 18. Kkh. 1996. 243-290.

52. ifj. Kós Károly szobrászművész: Kós Károly mellszobra

ÁMK előtere Kossuth u. 23. Az elhelyezés éve: 1992. Tölgyfa. (60 cm) A szobrot Kós Károly fia ajándékozta az intézménynek. Tulajdonos: Általános Művelődési Központ.

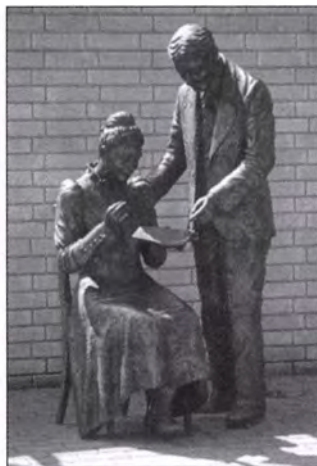
53. Mozer Ilona szobrászművész: Thorma János mellszobra

Bocskai u. 11 és 12. ház közötti téren. A felállítás ideje: 1992. okt. 4. Szobor. Bronz, a talpazat márvány (A mellszobor 65 cm, a postamens 150 cm. A postamensen

55. kép

Foto: T. H. L.

56. kép

Foto: F. J.

57. kép

Foto: F. T.

elhelyezett bronztábla 31x24 cm). Felirata: *Thorma János festőművész 1870-1937 Ilona Barth Mozer szobrászművész ajándéka szülővárosának 1992.* Ünnepi beszédet mondott Tóth Zoltán polgármester. Az ünnepségen a Felsővárosi Általános Iskola énekkara és Hatvani Zoltán előadóművész adott műsort a 100-150 fő előtt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata; Forrás: Halasi Tükör 1992. okt. 12.

54. Orbán Balázs faragó: Kopjafa az elhunyt igazgatók és nevelők emlékére. II. Rákóczi Ferenc Mg. Szakközépiskola Kollégiuma parkja, Majsai út. 2. A felállítás ideje: 1993. (Az iskola alapításának 80. évfordulójára). Tölgyfaoszlop (2,5 m) Feliratok a kopjafa két oldalán 15x3 cm-es réztáblán: 1. tábla: *Elhunyt igazgatók Vásárhelyi Sándor, Horváth Ferenc, Mucsi József, Rada Antal;* 2. tábla: *Elhunyt nevelők Iván István, Rothschnek Jenő, Ölveczki György, dr. Gasztonyi József, Mészáros Károly.* Ünnepi beszédet mondott Lukács János igazgató és Farkas Zoltán a gyergyószentmiklósi iskola igazgatója. A kopjafát a két iskola között lévő kapcsolat jeléül ajándékozták az erdélyiek Kiskunhalasnak. Az avatáson részt vett Nemes Márton, Szabó Károly volt igazgatók, és az iskola megalapítójának fia dr. Vásárhelyi Sándor is. A kopjafát minden évben a ballagás alkalmával megkoszorúzzák, ahol jelen vannak az elhunytak hozzátartozói, diákok és tanárok. Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola. Forrás: Halasi Hét 1993. máj. 13.; Nemes Márton közlése

55. Barth Károly szobrászművész-Kuminka István építész: Hollók Bethlen Gábor tér közepén. A felállítás ideje: 1993. aug. 20. Szobor. Bronz (160 cm). A 40x28 cm-es bronztábla felirata: *Hollók. Kiskunhalas egykoron Hunyadi birtok volt, erre emlékeztet ez a szobor 1993 Szobrász Barth Károly építész Kuminka István.* A szoboravató ünnepség jól illeszkedett a Halasi Hetek egyhónapos rendezvénysorozata megnyitó ünnepségébe, ahol Tóth Zoltán polgármester köszöntötte

a vendégeket. Rémán János a Halasi Hetek Alapítvány Kuratóriumának elnöke megköszönte az új műalkotást Barth Károlynak és Halasi Hetek emlékplakettet nyújtott át. Az ünnepségen több százan vettek részt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Tükör 1993. aug. 5.

56. Barth Károly és Mozer Ilona szobrászművészek-Kuminka István főépítész: Csipkevarró

A Csipkeház bejáratánál. Kossuth utca 37/a. A felállítás ideje: 1994. aug. 20. Szobor. Bronz. Felirat: (A téglafalon) *Csipkemúzeum (Az 56x45 cm-es bronztáblán): Markovics Mária és Dékáni Árpád. A halasi csipke megteremtőinek Halasi Csipke Alapítvány 1994 Barth Károly és Mozer Ilona alkotása. Építész Kuminka István.* Az ünnepségen a Csipkeház dolgozói és meghívott vendégek, valamint a város lakói vettek részt 100-150 fő. Az emlékművet felavatta és ünnepi beszédet mondott Tóth Zoltán polgármester. A műalkotás Markovits Mária és Dékáni Árpádnak állít örök emléket. Az alkotás életnagyságúnál kisebb (4/5) méretarányban készült. A műalkotást körülvevő enteriőr nyerstéglafal, pergola kerítés és diszburkolat. Bekerülési költsége 1,6 millió forint, eszmei értéke 3,8 millió forint. Markovits Mária neve az emlékművön hibásan lett felírva, az anyakönyvben Markovits Mária van írva. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Tükör 1994. aug. 17., aug. 24.

57. Molnár Jenő szobrászművész: Csokonai emléktábla

Református templom déli falán. Hősök tere 2. Az elhelyezés ideje: 1995. jún. 4. Dombormű. Bronz, márvány (100x90 cm). Felirata: *Csokonai Vitéz Mihály 1773-1805 Halasi legációja 200. évfordulójára. Lesz még az a Kor, melybe felettem is, Egy hív Magyarnak lantja zokogni fog, S ezt mondja népünk: Óh miért nem Élték ez emberi Századunkban?! Halas Város Pogárai 1995.* Az emléktáblát a városi Kommunális Üzem dolgozói helyezték fel a templom falára. Az emlékművet felavatta és ünnepi beszédet mondott Tóth Zoltán városi polgármester, Bödecs Pál lelkész, dr. Bognár Zoltán tanár. A felavatáson részt vettek a Bibó István Gimnázium tanulói, tanárai, meghívott vendégek, valamint a város lakói 300-350 fő. Az emlékmű létrehozásáért két szervezet dolgozott, a Városi Polgári Kör, valamint a Magyar Irodalomtörténeti Társaság helyi csoportja. Anyagilag a halasi polgárok adományai segítették. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Új Hét 1995. máj. 11. 4.

58. Kosza István fafaragó-Székely Tibor építész: 56-os emlékoszlop

Bethlen Gábor tér. A felállítás ideje: 1996. okt. 23. Szobor. Tölgyfa, gránitkő. Felirata: *1956 Halasi Polgárok 1996.* Ünnepi beszédet mondott Pajor Kálmán alpolgármester. Az 56-os Emlékbizottság nevében átadta az emlékművet Halas közönségének. Városunk művészei, diákjai versek, naplórészletek segítségével idézték fel 1956 eseményeit. Közreműködött a Szűts József Általános Iskola gyermekkórusa Faddi Istvánné vezetésével. Az ünnepi megemlékezés az 56-os sortűzök helyszíneinek felsorolásával, a virágok, koszorúk elhelyezésével és gyertyagyújtással zárult. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Tükör 1996. okt. 30.

58. kép

Foto: F. J.

59. kép

Foto: F. J.

60. kép

Foto: F. J.

59. Molnár Jenő szobrászművész: Stepanek Ernő dombormű

Csipkeház homlokzatán. Kossuth utca 37/a. Az elhelyezés ideje: 1998. jan. 22.

Dombormű, bronz (40x55 cm). Felirata: *Stepanek Ernő 1881-1934*. Ünnepi megemlékezést tartott dr. Bognár Zoltán gimnáziumi tanár. A Stepanek Ernő domborművet a Halasi Csipke Alapítvány és a Városi Polgári Kör állította, az egyik leghíresebb kiskunhalasi csipketervező emlékére. Az ünnepségen a hozzátartozók, vendégek és a város polgárainak népes tábora vett részt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Tükör 1998. jan. 20.; dr. Bognár Zoltán közlése

60. Margó Ede szobrász- Csák Attila szobrász: Kossuth Lajos dombormű

Soltvadkerti Takarékszövetkezet Kossuth utcai falán. Az elhelyezés ideje: 1998. márc. 15. Dombormű. Bronz, fekete márvány (66x35 cm). Felirata: *„A haza örök, s nemcsak az iránt tartozunk kötelességgel, amely van, hanem az iránt is, amely lehet, s lesz” Kossuth Lajos 1802-1894*. Az idézet fölött a Kossuth-címer látható. A domborművet Margó Ede szobrászművész alkotta. Az idézetet, az aláírást, az évszámokat, a Kossuth-címert Csák Attila szobrászművész véste kőbe. Az emléktábla alatt található egy 5x16 cm-es réztábla és rajta a következő felirat olvasható: *Ezen emléket az 1848-as forradalom 150. évfordulóján adományozta a városnak Rácz-Fodor Mihály*. Avató beszédet mondott dr. Ván Lajos a képviselőtestület korelnöke. A domborművet a városnak átvette és megkoszorúzta Tóth Zoltán polgármester. Az ünnepségen részt vettek a város vezetői, meghívott vendégek és a lakosság 100-150 fő. Az ünnepségen közreműködött a református fiú kamarakórus, majd a jelenlévők elénekelték együtt a Himnuszt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Alföldi Lapok 1998. márc. 12.

61. Pálosi Mihály faragó: Felsőszállási iskola emlékoszlop

Kiskunhalas-Felsőszállás. A felállítás ideje: 1998. szept. 19. Szobor. Fa. Felirata:

61. kép

62. kép

Fotó: F. T.

63. kép

Fotó: F. I.

Iskolánk emlékére az öreg diákok 1998. Az ünnepségen megjelent több, mint 200 fő, öreg diákok és pedagógusok, hogy méltón emlékezzenek a három évtizeddel azelőtt lebontott alma materre. Dr. Király Dezsőné (Takács Jolán) köszöntötte az ünnepségre eljöttet. Megköszönte Kerekes Katalinnak, a Felsővárosi Iskola igazgatójának a kutatáshoz, és Kiscsepregi Ákos Mélykút polgármesterének az emlékoszlop elkészítéséhez nyújtott segítségét, Pálóssy Mihály fafaragó művésznek az emlékoszlop elkészítését és Hegyi Zoltán kőművesnek az emlékoszlop felállítását. Osztálytársainak a sok szervező munkát amit végeztek, hogy a szép megemlékezés létrejöhessen. Majd dr. Gszelmann Ádám emlékezett meg az egykori iskoláról és az ott tanító pedagógusokról. A virágok elhelyezése után a Jung-tanyán a Halas táncgyűttes utánpótlás néptáncsoportja adott műsort Tóthné Nemes Éva tanárnő vezetésével. Forrás: Petőfi Népe 1998. szept.; Király Benőné közlése.

62. Szabó Vera szobrászművész: Thorma János szobor

Thorma János Múzeum előtere. Köztársaság u. 2. Az elhelyezés ideje: 1999. ápr. 9. Szobor. Bronz (47 cm). Felirata: *THORMA. Szabó Vera 1920.* A múzeum 125. éves fennállásának tiszteletére rendezett ünnepség keretében avatta fel Tóth Zoltán polgármester. Tulajdonos: Thorma János Múzeum.

63. Bartos Endre -Csák Attila: Batthyány Lajos-Aradi vértanúk emlékműve

Kereskedelmi és Hitelbank falán. Bokányi utca 1. Az elhelyezés ideje: 1999. okt. 6. Mészki táblán 14 bronz plakett, amelyek 20 cm átmérőjűek. Felirata: *Hőseink emlékezetére a 150. évfordulón állította Kiskunhalas Városa 1999. október 6.* Bartos Endre bajai szobrászművész a plaketteket, Csák Attila pátyi szobrászművész az emléktáblát készítette. Ünnepi beszédet mondott Rác-Fodor Mihály, a Városvédő Egyesület elnöke. Leleplezték és a város lakosságának átadták Tóth Zoltán polgármester és Rác-Fodor Mihály. Koszorút helyezett el az emlékműnél az

64. kép

Fotó: L. Gy.

65. kép

Fotó: L. Gy.

66. kép

Fotó: L. Gy.

Önkormányzat, a Városvédő Egyesület, a Szűts József Iskola, a Városi Polgári Kör, a Kuruc Vitézek Nyugdíjas Egyesület. Az ünnepségen a Felsővárosi Iskola és a Bernáth Lajos Kollégium diákjai adtak műsort dr. Katona Józsefné és dr. Szabó Miklósné tanárok vezetésével. A Szózat elhangzásával zárult az ünnepség. Részt vett több száz diák és polgár. Az ünnepséget az Önkormányzat megbízása alapján a Rendezvény és Programiroda rendezte meg. Az emlékművet a Városvédő Egyesület elnökének javaslata alapján dr. Komáromi Szilárd alpolgármester irányításával készítették el. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Tükör 1999.; Király Gábor közlése

64. Thúry József kopjafa

Szilády Áron Református Gimnázium udvarán, Kossuth u. 14. A felállítás ideje: 2000. máj. 20. Akác (18x15x215 cm). Felirata: *Thúry József emlékére készíttette szülőfaluja Makád 1997 év V. hó 23.* A Thúry József Alapítvány szervezte a kopjafa felállítását, melyet Thúry József szülőfaluja Makád adományozott az iskolának. Vincze István az alapítvány elnöke mondott ünnepi beszédet. A rendezvényt a koszorú elhelyezés, a Garabonciás Trió, a Kőbeka együttes (Bp.) zenés műsora zárta. Tulajdonos: Szilády Áron Ref. Gimnázium. Forrás: Halasi Tükör 2001. máj. 24; Humanissime 6. sz.

65. Kosza István fafaragó: Millenniumi kopjafa

A Református Egyház parókia udvarán, Hősök tere 2. A felállítás ideje: 2000. júl. 2. Szobor. Tölgyfa (15x15x250 cm). Felirata: *Anno 2000 Bács-Fekete hegy, Anno 2000 Valkenswaard Leek, Anno 2000 Weybridge, Magyar millenium 2000 július 1-2 Alsósófalva Salánk Szilágycseh.* A faanyagot Tobak Csaba harkakötönyi polgármester adományozta. Ünnepi köszöntőt mondott és fölszentelte Molnár Kálmán szilágycsehi esperes. Közreműködött a Lórántffy Zsuzsanna kórus, és a

67. kép

Fotó: F. J.

68. kép

Fotó: F. J.

69. kép

Fotó: L. Gy.

Szilády Áron Református Gimnázium kamarakórusa. Ezt követően 10 óraker ünnepi istentisztelet volt a református templomban Bödecs Pál lelkészelnök hirdett igét. A kopjafa felállítás a Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozója alkalmából történt, ahol a városból meghívottakon kívül számos külföldi vett részt. Tulajdonos: Református Egyház. Forrás: Reformátusok Halason (A Kiskun Ref. Egyház havi értesítője 2000. júl.).

66. Vili Gábor: Emlékkereszt corpussal a Felsőszállási iskola emlékére

Felsőszállási iskola helyén. A felállítás éve: 2000. szept. 9. Akácfa. A kőtábla felirata: *Emeltették az öreg diákok 2000.* Az anyagot ajándékozta Vágó László. A felszentelést Csernák Pál katolikus és Vincze István református lelkészek végezték. A jelzett napon 15 óraker találkoztak az ott végzett tanulók és meghívott vendégek a volt Felsőszállási Iskola helyén. 16 óraker a több mint 150 fő jelenlétében dr. Király Dezsőné egykori diák köszöntötte a megjelenteket. Ünnepi beszédet mondott dr. Gszelmann Ádám. Majd koszorút és virágokat helyeztek el. Utána a Jung tanyán a Szűts József Általános Iskola Fedora gyermekkórusa vallásos énekeket adott elő és szavalat zárta a műsort. Forrás: Halasi Tükör 2000. szept. 13.; Király Dezsőné közlése

67. Csák Attila szobrászművész-Babud László építésztechnök: Árpád kori falu jeloszlopa

Sóstótól délre, Zöldhalom dombtól északra. Az elhelyezés ideje: 2001. máj. 5. Szobor. Mészkö (40x40x235 cm oszlop). Felirata: *A közelben állt a XI-XIII. században Zöldhalom Árpád kori Falu templom körüli temetője. E jelet Kiskunhalas közönsége állította a Millennium évében.* A jeloszlop tetején turulsólyom van. Avató beszédet mondott dr. Komáromi Szilárd alpolgármester és Rácz-Fodor Mihály a Kiskunhalasi Városvédő és Városszépítő Egyesület elnöke. Felszentelte Csernák Pál katolikus és Mikesi Károly református pap. A Szűts József Általános Iskola Fedora

70. kép

Fotó: F. T.

71. kép

Fotó: F. T.

gyermekkórusa közreműködött Faddi Istvánné vezetésével. A jeloszlop felállításának ötletadója és a munkák szervezője Rácz-Fodor Mihály volt. Az emlékmű megvalósítását jelentősen segítette Gyovai István városi főépítész, Babud László építészmérnök és Székely Tibor építész. A költséget az Önkormányzat és a Millenniumi Kormánybiztosi Hivatal biztosította. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Tükör 2001. máj. 3.; máj. 9.

68. Babud László és Duffek Tivadar: Gábor Áron kiskunhalasi tüzérezred emlékműve

Szabadság tér. A felállítás ideje: 2001. máj. 24. Szobor. Mészkö, műkö (emléktábla 60x80 cm). Az emléktábla felirata: *1950. 11. 01. 2001. 06. 30. A magyar honvédség 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred Kiskunhalas helyőrségben becsülettel szolgált a hazát! MH. 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred Parancsnoksága Kiskunhalas Város Önkormányzat.* Az 1957-ben készült Gábor Áron mellszobor és az emléktábla mellett egy 45 mm-es páncéltörő löveg is áll. Az emlékmű egész tervét 2001-ben Babud László és Duffek Tivadar mérnökök készítették. A kivitelezést készítette Babud Építőipari Bt. Az egri honvéd zenekar után a Felsővárosi Általános Iskola adott rövid műsort katonadalokból, majd dr. Komáromi Szilárd alpolgármester és Romvári Frigyes ezredes, parancsnok együtt leleplezte a megújult Gábor Áron emlékművet. Ünnepi beszédet mondott dr. Komáromi Szilárd alpolgármester. A katolikus és református egyházak képviselői felszentelték, illetve megáldották, az új emlékművet katonai tiszteletadás mellett. Koszorúzás után a Szózat elhangzásával fejeződött be az ünnepség. Az emlékmű felállítását az alakulat parancsnoka, a Városvédő Egyesület, a Kuruc Vitézek Nyugdíjas Egyesület, és az önkormányzat végezték. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Romvári Frigyes közlése

69. Wolford László képzőművész: Szent László

Határőrigazgatóság, Mártírok u. 23. Az elhelyezés ideje: 2001. jún. 27. Dombormű. Fa (58x80 cm). Felirata: *I. Szent László 1077 - Király - 1095 határőrök védőszentje.* Avató beszédet mondott Jászai Zoltán alezredes. Leleplezte Kátai József

72. kép

Fotó: F. T.

73. kép

Fotó: F. T.

dandártábornok. Az ünnepség – amelyen Bács-Kiskun, illetve Csongrád megyei rendvédelmi vezetők és együttműködők is megjelentek – a néhai lovasbázison folytatódott, ahol 110-en vehettek át különböző szintű elismeréseket, jutalmakat. Tulajdonos: Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság. Forrás: Halasi Tükör 2001. júl. 4.

70. Emléktábla a református templom építéséről

Református templomban a szószék mellett. Az elhelyezés éve: 1772. Márvány. Felirata magyarul: A Szentháromság tiszteletére felséges Mária Terézia és II. József római császár dicsőséges magyarországi uralkodása alatt a helyét hitvalláson lévő halasi tanács és nép megnagyobbította az 1772. évben. Énekeljete Jehovának, kik álltok Isten tornácaiban és lakoztak Jeruzsálem falai között. A CXXXV. zsoltárból. Tulajdonos: Református Egyház. Forrás: Nagy Szeder István 1923. 26.; Kiskunhalas története 2. 2001. 248.

71. Emléktábla a református templom építéséről

Református templomban a szószék mellett. Az elhelyezés éve: 1823. Márvány. Felirata magyarul: Az 1790-91. évi XXVI. tc. alapján a vallásszabadság visszaállítatván, ezen templom megújított, kibővített és alapjától fogva új toronnyal ékesített, a református egyház előljáróinak gondoskodásából, egyesült erővel és saját költségén. Az ősök buzgóságához méltón, az elődök példáját követve az egy Istennek emelte a halasi nép. (A szövegen látható nagyobb betűk az 1823. évszámot adják.). Tulajdonos: Református Egyház. Forrás: Nagy Szeder István 1923. 35; Kiskunhalas története 2. 2001. 248.

72. Emléktábla a sóstói csárda bővítéséről

Sóstói csárda déli falán. Az elhelyezés éve: 1862. Márvány (48x30 cm). Felirata: Építette: Kollman István és Neje: Rozália 1862. Kollman István az 1840-es években költözött Halasra. 1862-ben alapította a Sóstó fürdőt. Forrás: Halasi Újság 1883. okt. 7.

74. kép

Foto: F. T.

75. kép

Foto: F. T.

73. A városháza építésének emléktáblája

Városháza főbejárata. Az elhelyezés éve: 1906. Márvány (80x110 cm). Felirata: *Ezen városháza Városi Fogadó és Színház ö-Cs-és apostoli királyi felsége I. Ferenc József magyar király uralkodása alatt Gulner Gyula főispán, Fazekas Ágoston alispán, dr. Nagy Mór polgármester, Kovács Károly főjegyző, Szekér Pál rendőrkapitány Kozits István és Bisothka Gábor városi mérnökök hivatalkodása idejében Hikisch Rezső építőművész és Kotál Henrik építész tervei szerint épült az 1905 és 1906 években.* Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

74. Stepanek Ernő -Seenger Béla kőfaragó (Bp.): A gimnázium hősi halottjai emléktábla

Szilády Áron Ref. Gimnázium előcsarnoka. A felállítás ideje: 1921. szept. 11. Márvány (136x100 cm). Felirata: *A HAZÁÉRT / 1914-1918* (három oszlopba felsorolva 70 név, és alatta:) *Az nem lehet, hogy annyi szív hiába ontta vért...* Avató beszédet mondott Fülöp Sándor tanár, Vaszilevits Fedor ezredes, dr. Thuróczy Dezső h. polgármester és Pataki Dezső gimnázium igazgató. Az ünnepség vasárnap délelőtt fél kilenckor kezdődött a gimnázium udvarán, majd 9 órakor a ref. templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyet Darányi Mihály tartott. Az istentisztelet után a hősi halottak sírjait koszorúzták meg. Az ünnepélyt a közönségnek a koszorúkkal elhalmozott emléktábla előtti elvonulása zárta be. Este a Kaszinóban bankett volt, ahol dr. Frankl Áron gyűjtést indítványozott a hadiárvák felruházására, mely 14.000 koronát eredményezett. Tulajdonos: Szilády Áron Ref. Gimnázium. Forrás: Kiskunhalas Helyi Értesítője 1921. szept. 14.; Jánoshalmi Újság 1921. szept. 16.; Halasi Tükör 1990. jún. 29.

75. Emléktábla az I. világháborúban hősi halált halt halasi zsidók emlékére

A zsinagóga főbejáratánál balra, Petőfi u. 1. Az elhelyezés ideje: 1926. máj. 20. Márvány (160x110 cm). Felirata: 21 hősi halott neve. Tulajdonos: Izraelita Hitközösség. Forrás: Halasi Tükör 1990. jún. 29.

76. Kannás Lajos kőfaragó: Szász Károly emléktábla

Szász Károly utca 33. Az elhelyezés ideje: 1930. jún. 29. Márvány (80x55 cm).

76. kép

Fotó: E. T.

77. kép

Fotó: E. T.

78. kép

Fotó: F. T.

79. kép

Fotó: F. T.

Az avató ünnepségen jelen volt dr. Szász Károly és felesége (id. Szász Károly fia és menyje), dr. Fekete Imre polgármester vezetésével a városi magisztrátus és a helybeli társadalmi egyesületek, testületek küldöttségei. Jelen voltak a Diákszövetség vidékről érkezett és helybeli tagjai, valamint nagy számú közönség. Az emléktábla leleplezési ünnepélyét a ref. templomban tartott ünnepi istentisztelet előzte meg, amely alkalommal vitéz Jávor János lelkész az iskola volt növendéke tartott prédikációt. Az Iparos Dalárda a megnyitón elénekelt a Hiszek egy-et, majd dr. Fekete Imre polgármester méltatta Szász Károly érdemeit, leleplezte az emléktáblát és elhelyezte a város színeivel díszített babérkoszorút. Ezután Fülöp Sándor jogszigorló szavalt el Szász Károlynak Hogy el fog veszni a magyar c. költeményét, majd az Iparos Dalárda énekelt el ez alkalomra szóló ünnepi ódáját. Gulyás Sándor ünnepi beszédben hódolt Szász Károly emlékének. Befejezésül az Iparos Dalárda a közönséggel együtt elénekelt a Himnuszot. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Gimnáziumi Értesítő 1929/30, 19-24.

80. kép

Foró: F. T.

81. kép

Foró: F. T.

77. Susman Sofer emléktábla

Zsinagóga főbejáratától jobbra. Petőfi u. 1. Az elhelyezés ideje: 1933. Fekete márvány. (80x120 cm). Az emléktáblán lévő felirat héber nyelven hirdeti a híres halasi rabbi emlékét. A táblát a hitközség készítette. Tulajdonos: Izraelita Hitközség.

78. Gulyás József kőfaragó: Baranyi László emléktábla

Katolikus templom előterében balra. Az elhelyezés ideje: 1944. aug. 15. Márvány (55x59 cm). Tulajdonos: Katolikus Egyház.

79. Csábi László kőfaragó: 1. emléktábla a II. világháborúban elesett halasi zsidók emlékére

A zsinagóga főbejáratánál balra, Petőfi u. 1. Az elhelyezés éve: 1945. Márvány (160x178 cm). Felirata: 128 mártírhalt neve. Tulajdonos: Izraelita Hitközség.

80. Csábi László kőfaragó: 2. emléktábla a II. világháborúban elesett halasi zsidók emlékére

A zsinagóga főbejáratánál jobbra, Petőfi u. 1. Az elhelyezés éve: 1945. Márvány (160x178 cm). Felirata: 125 mártírhalt neve. Tulajdonos: Izraelita Hitközség.

81. Csábi László kőfaragó: Emléktábla a Halasról elszármazott zsidó mártírok emlékére

A zsinagóga főbejáratánál jobbra, Petőfi u. 1. Az elhelyezés éve: 1945. Márvány (157x120 cm). Felirata: 49 mártírhalt neve. Tulajdonos: Izraelita Hitközség.

82. 1848-as centenáriumi emléktábla

Városháza Köztársaság utcai homlokzat. Az elhelyezés éve: 1948. Márvány (32x50 cm). Az emléktáblát az 1848-as forradalom emlékére helyezték el. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

83. Csábi László kőfaragó: Bleier Mór emléktábla

A zsinagóga előterében jobbra, Petőfi u. 1. Az elhelyezés éve: 1948. Márvány (55x82 cm). Felirata: (Az első három sor héberül van írva) *A lánglelkű zsidó a páratlan emberbarát mártírhalt Bleier Mór emlékére. A nyomorgók testvéreid voltak, kikért szívedet vagyond áldoztad az arcokról letörölt könnyek idők végéig őrzik*

82. kép

Fotó: F. T.

83. kép

Fotó: F. T.

84. kép

Fotó: F. T.

85. kép

Fotó: L. Gy.

emléked. 1948 5708 Cevra Kadisa. Az izraelita hitközség azért állított emléktáblát Bleier Mórnak, mert minden vagyonát, jövedelmét egész életén keresztül a zsidóknak adományozta. Annyira szerette a zsidókat, hogy állandóan ajándékozott nekik, végül a haláltáborban éhenhalt. Tulajdonos: Izraelita Hitközség.

84. Paprika Antal emléktábla

Kossuth és Paprika Antal utcák sarkán, a Kossuth utca 15/b nyugati falán. Az elhelyezés éve: 1959. Márvány (50x34 cm). Tulajdonos: Kiskunhalas Városi Önkormányzat.

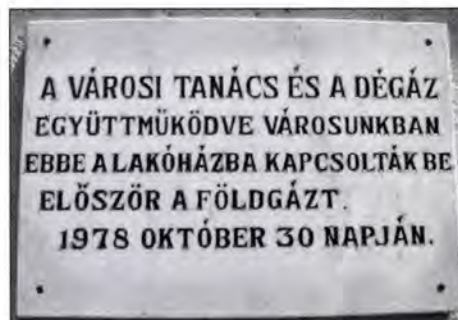
85. 1919-es mártírok emléktábla

Keceli út 246-248 között. Az első felállítás éve: 1959. Eredetileg a téglagár falán volt. Áthelyezve 1979. aug. 4. Márvány. (52x66 cm) Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

86. kép

Fotó: F. T.

87. kép

Fotó: F. T.

88. kép

Fotó: F. T.

89. kép

Fotó: L. Gy.

86. Malisák László kőfaragó: Halasi Földmunkás Szervezet emléktábla

Kossuth utca 6. bejáratánál. Az elhelyezés ideje: 1975. jan. 11. Márvány (70x27 cm). Leleplezte Tánczos Sándor tanácselnök, avató beszédet mondott dr. Szabó Miklós a városi pártbizottság első titkára. A felavatáson a város dolgozói vettek részt 30-40 fő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Hírek 1975. jan. 15. 8.

87. Szanyi Béla kőfaragó: Földgáz-bekötés emléktábla

Kuruc vitézek tere 35. bejáratánál. Az elhelyezés ideje: 1978. okt. 30. Márvány (40x60 cm). Ünnepi beszédet mondott Tánczos Sándor tanácselnök. Az ünnepségen részt vettek a város vezetői, meghívott vendégek, valamint a lakosság 100-150 fő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Hírek 1978. nov.; Tánczos Sándor közlése

88. Szanyi Béla kőfaragó: Boskó Vilmos emléktábla

Katolikus templom előterébe jobbra. Az elhelyezés ideje: 1980. júl. 18. Márvány (55x60 cm). Tulajdonos: Katolikus Egyház.

89. Malisák László kőfaragó: Halasi Vörös Újság emléktábla

Molnár u. 6. homlokzatán. Az elhelyezés ideje: 1982. ápr. 2. Márvány (72x52 cm). Leleplezte Gál Mihály városi-járási munkásör parancsnok. Avató beszédet mondott dr. Szabó Miklós a városi pártbizottság első titkára. Az emléktábla felavatásán részt

90. kép

Fotó: L. Gy.

91. kép

Fotó: F. T.

92. kép

Fotó: L. Gy.

93. kép

Fotó: L. Gy.

vettek a munkásörök, meghívott vendégek, valamint a város lakosai 50-100 fő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Petőfi Népe 1982. dec. 15.

90. Malisák László kőfaragó: Lakatos Vince emléktábla

Baky-kastély, Felsőöregszőlők út 5. Az elhelyezés ideje: 1983. jan. 21. Márvány (40x60 cm). Ünnepi beszédet mondott Vincze Ferenc népfrent elnök. Az ünnepségen részt vettek a szociális otthon dolgozói, lakói, környékbeli lakosok, valamint a város vezetői, meghívott vendégek 100-120 fő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Petőfi Népe 1983. jan. 19.; Vincze Ferenc közlése

91. Malisák László kőfaragó: Gyárfás István emléktábla

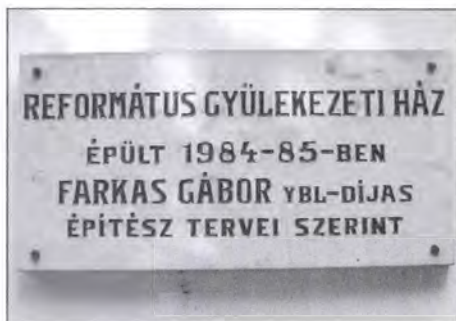
Köztársaság u. 4. Az elhelyezés ideje: 1983. júl. 16. Márvány (72x45 cm). Ünnepi beszédet mondott Tánczos Sándor tanácselnök. Az emléktábla leleplezésénél Györffy György történész méltatta Gyárfás István munkásságát. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

92. Malisák László kőfaragó: Nagy Czirok László emléktábla

Szathmáry Sándor utca 18. Az elhelyezés ideje: 1983. aug. 4. Márvány (38x72 cm). Ünnepi beszédet mondott Tánczos Sándor tanácselnök. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Malisák László közlése

93. Stepanek Ernő emléktábla

Csipkeház előcsarnoka, Kossuth u. 37/a. Az elhelyezés ideje: 1984. nov. 16. Márvány

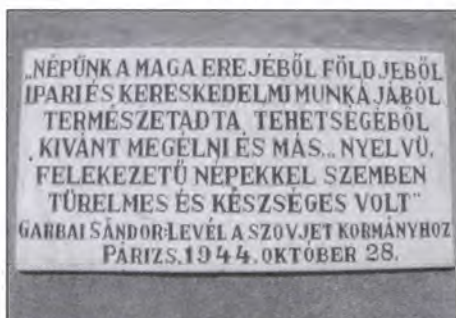
94. kép

Fotó: F. T.

95. kép

Fotó: F. T.

96. kép

Fotó: F. T.

97. kép

Fotó: F. T.

(40x50 cm). Avató beszédet mondott Vincze Ferenc Népfőnt elnök. Az emléktábla felavatása után a Stepanek Ernő gyűjteményes kiállítását nyitotta meg és tárlatvezetője volt Sallay Sándor a Szilády Áron Gimnázium igazgatója. Az ünnepségen 50-60 fő volt. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Hírek 1984. nov. 14.

94. Szanyi Béla kőfaragó: Református imaház emléktábla

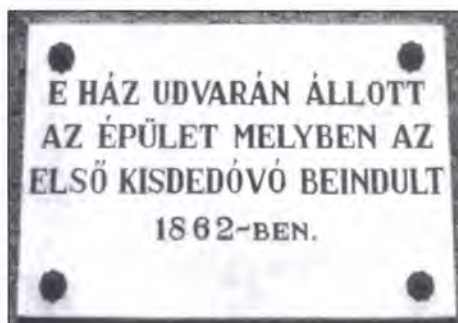
Hősök tere 2. Az elhelyezés ideje: 1986. máj. 11. Márvány (55x27 cm). Az imaházat és emléktáblát dr. Tóth Károly és a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke avatta fel, ahol több, mint 200 fő vett részt az ünnepi istentiszteleten. Az egyházi építkezés teljesen adományból épült fel. Az imaház tervét Farkas Gábor Ybl-díjas építésmérnök készítette. Kőművese Kákonyi Ferenc, műszaki vezető Székely Tibor volt. Tulajdonos: Református Egyház. Forrás: Székely Tibor közlése

95. Szanyi Béla kőfaragó: Babenyecz kápolna emléktábla

Katolikus temető. Az elhelyezés éve: 1986. Fehér márvány (33x43 cm). A kápolnát a Babenyecz család építtette saját költségén, valamint emléktáblát helyezett el az építés emlékére. Tulajdonos: Katolikus Egyház. Forrás: Szanyi Béla közlése.

96. Szanyi Béla kőfaragó: Garbai emléktábla

Bethlen Gábor téren a Garbai szobor mellett. Az elhelyezés ideje: 1987. okt. 23. Márvány (64x32 cm). Ünnepi beszédet mondott Berecz János KB titkár. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

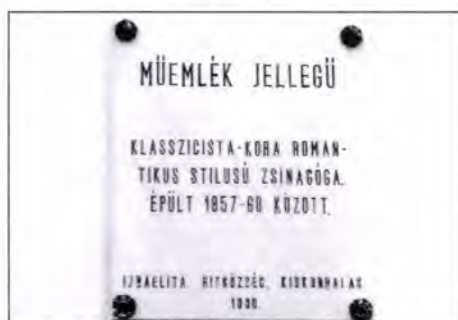
98. kép

Foto: L. Gy.

99. kép

Foto: L. Gy.

100. kép

Foto: F. T.

101. kép

Foto: L. Gy.

97. Szanyi Béla kőfaragó: Szilády Áron emléktábla

Szilády Áron Ref. Gimnázium előtere. Az elhelyezés ideje: 1987. okt. 30. Márvány. (58x19 cm). Ünnepi emlékezést tartott Sallay Sándor igazgató, majd a tudós életéről tartott előadást dr. Vásáry István kandidátus, az ELTE tanára. A fiataloknak dr. Bognár Zoltán tanár tartott megemlékezést. Irodalom: Petőfi Népe 1987. nov. 3.

98. Malisák László kőfaragó: Kisdedővó emléktábla

Köztársaság u. 8. Az elhelyezés éve: 1987. Márvány (55x40 cm). Ünnepi beszédet mondott: Cserkó Jenőné vezető óvónő. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

99. Csábi László kőfaragó: A fasiszta terror áldozatainak emléktáblája

Vasútállomás előtti park közepén. Az elhelyezés ideje: 1988. okt. 21. Márvány, az oszlop betonból (59x44 cm, az oszlop 90x60x100 cm). Ünnepi megemlékezést tartott Reinhold Sándor a Kiskunhalasi Izraelita Hitközség Elnöke. Az ünnepségen részt vettek a város vezetői, vasutas dolgozók, valamint meghívott vendégek. Itt volt Schönberger András debreceni rabbi, Reich Ferenc a Magyar Izraeliták Országos Központja előadója és Zoltai Gusztáv a MIOK Kulturális igazgatója. Az emléktábla leleplezése után koszorúzás volt és ünnepélyesen felavatták a MÁV újjáépített állomás épületét. Az eredeti emléktáblát 1965. ápr. 4-én helyezték el az állomás falán, amelyet az átépítéskor le kellett venni. A táblán a következő felirat volt:

102. kép

Fotó: F. T.

103. kép

Fotó: F. T.

„Szerettelek benneteket emberek. Legyetek éberek!” J. Fucsik. A fasiszta terror áldozataiként 1944. október 11-én itt kivégezt 196 mártir emlékére. 1965. április 4. Az eredeti emléktábla felavatásán részt vett Vincze Ferenc tanácselnök, Fodor József VB. titkár, Kispéter Imre a pártbizottság tagja. Ott volt dr. Steiner Ignác főorvos, a Kiskunhalasi Zsidó Hitközösség elnöke, Práger Sándor előljáró, a Chevra elnöke, Raj Tamás szegedi rabbi és a város vezetői, polgárai közül számosan. Ott volt az egykori túlélő Barna István, aki az emléktábla felavatása után emlékezett meg az áldozatokról. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Új Élet 1965. ápr. 15. 5.; Halasi Tükör 1988. okt. 19., 25., 28.

100. A zsinagóga építésének emléktáblája

A zsinagóga utcai homlokzatán, Petőfi u. 1. Az elhelyezés éve: 1990. Mészkö (60x50 cm). Tulajdonos: Izraelita Hitközösség.

101. Tömör János: A II. világháború és az 56-os forradalom áldozatainak emléktáblája

Szilády Áron Gimnázium aulája, Kossuth utca 14. Az elhelyezés ideje: 1992. nov. 11. Márvány (63x59 cm). Ünnepi megemlékezést tartott dr. Viszmege Sándor főorvos és Bödecs Pál igazgató. Az ünnepségen az öregdiákok vettek részt 50-60 fő. Tulajdonos: Református Egyház.

102. Csábi László kőfaragó: Adományozók emléktáblája

Zsinagóga előterében balra, Petőfi u. 1. Az elhelyezés ideje: 1994. jún. 5. Fekete márvány (75x90 cm). Felirata: 33 személy neve, aki hozzájárult a zsinagóga felújításához. Az 50 évi jubileumi emlékünnepeken megjelentek a város zsidó lakossága, valamint vidékről jött vendégek és Szabad György, a Magyar Országgyűlés elnöke, az Izraelita Nagykövetség képviselői mellett Kötörő Miklós, a Megyei Közgyűlés elnöke, a helyi történelmi egyházak képviselőit pedig Vangel Imre plébános, illetve Bödecs Pál református lelkész. Az adományozók 10,5 millió forintot adtak az 1993-94 évben elvégzett felújításhoz. Tulajdonos: Izraelita Hitközösség. Forrás: Halasi Tükör 1994. jún. 15.; Halasi Hírek 1994. júl. 13.

104. kép

Fotó: L. Gy.

105. kép

Fotó: L. Gy.

103. Szanyi Béla kőfaragó: Nagy Szeder István emléktábla

Csipke Hotel előtt a Semmelweis téren. Az elhelyezés ideje: 1996. okt. 23. Márvány (40x30 cm). Az emléktáblát a Polgári Kör tagjai mintegy 15-20 fő Nagy Szeder István születésének 120. és halálának 60. évfordulója tiszteletére helyezték el. Az emléktábla mellé egy mocsári tölgyfát is ültettek, melyet Alsótekeresről hoztak. Az emléktáblát felavatta, ünnepi megemlékezést tartott dr. Hajdú László főorvos. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: dr. Hajdú László közlése.

104. Rác Fodor Katalin festőművész: Villanytelep emléktábla

Mátyás tér 4. számú épület Gimnázium utcai oldalán. Az elhelyezés ideje: 1996. dec. 6. Sárgaréz (40x30 cm). Az ünnepségen rész vettek a Elektrotechnikai Egyesület és a Városvédő Egyesület tagjai 40 fő. A kihelyezett emléktábla jelzi, hogy ezen épületből indult meg 1903. dec. 3-án az villamosenergia szolgáltatás a városban. Ünnepi beszédet mondott Máté László kirendeltségvezető és Rác-Fodor Mihály a Városvédő Egyesület elnöke. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Rác-Fodor Mihály közlése.

105. Szanyi Béla kőfaragó: 1848-as jubileumi emléktábla

Thorma János Múzeum kerti homlokzatán. Az elhelyezés ideje: 1998. márc. 15. Fehér márvány (40x60 cm). Ünnepi beszédet mondott Szakál Aurél múzeumigazgató. Tulajdonos: Thorma János Múzeum.

106. Szanyi Béla kőfaragó: 1848-as jubileumi emléktábla

Városháza Köztársaság utcai falán. Az elhelyezés éve: 1998. márc. 15. Fehér márvány (32x50 cm). Ünnepi beszédet mondott Tóth Zoltán polgármester. Az ünnepségen részt vettek a város vezetői, meghívott vendégek és a lakosság 250-300 fő. Az ünnepségen közreműködött a református fiú kamarakórus. Az emléktáblát a Rendezvény- és Programiroda javaslatára a város vezetésének egyetértésével

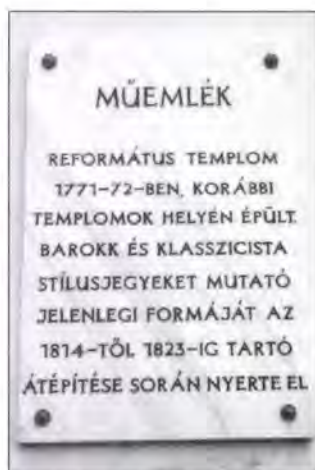
106. kép

Fotó: F. T.

107. kép

Fotó: F. T.

108. kép

Fotó: F. T.

készítették el. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

107. Baross Gábor emléktábla

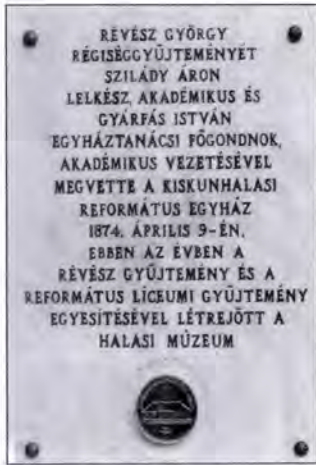
Vasútállomás főbejáratánál. Az elhelyezés ideje: 1998. aug. 20. Öntöttvas (29x33 cm). Az emléktáblát a Baross Gábor Alapítvány ajándékozta a városnak. Ünnepi beszédet mondott Tóth Zoltán polgármester. Az ünnepségen közreműködött a MÁV fúvós zenekar. A város lakosai, meghívott vendégek, valamint a Szegedi Területi Igazgatóságtól Kaposvári Péter igazgatóhelyettes, a társszolgálati ágak vezetői, Szöllösi István Pgf főnök, Papp László vontatási főnök vettek részt. 150-200 fő. Koszorút helyezett el az emléktáblán Tóth Zoltán városi polgármester és Hegyesi Mihály állomásfőnök. Az ünnepség végén a zenekar a Himnusz eljátszásával zárta a megemlékezést, melyet a vasminiszter 150 éves születésének évfordulója tiszteletére rendezett a Polgármesteri Hivatal. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata.

108. ifj. Szanyi Béla kőfaragó: A református templom 175. évfordulója emléktábla

Református templom főbejáratánál balra, Hősök tere 2. Az elhelyezés ideje: 1998. nov. 23. Fehér márvány (61x87 cm). A templom újjáépítésének 175 éves évfordulója tiszteletére az emléktáblát a műemlékvédelmi felügyelet előzetes engedélye alapján készítették el. Leleplezte Ván László főgondnok, ünnepi beszédet mondott Bödecs Pál református lelkész. Tulajdonos: Református Egyház. Forrás: Baki István közlése.

109. Zalatnay Pál -Fritz Mihály -ifj. Szanyi Béla: Halasi Múzeum emléktábla

Thorma János Múzeum kerti homlokzatán. Az elhelyezés ideje: 1999. ápr. 9. Mészkő, bronz (70x90x3 cm). Az emléktábla tervét Zalatnai Pál grafikus, az emléktáblát ifj. Szanyi Béla kőfaragó, az emléktábla alján található bronz plakettet Fritz Mihály szobrász készítette. Ünnepi beszédet mondott és az emléktáblát felavatta Molnár Nándor a Halasi Múzeum Alapítvány elnöke. A múzeum 125. éves fennállásának tiszteletére rendezett ünnepség keretében avatták fel az emléktáblát.

109. kép

Fotó: F. T.

110. kép

Fotó: F. T.

111. kép

Fotó: F. T.

Az ünnepségen a meghívott vendégek és a város polgárai vettek részt 150 fő. Tulajdonos: Thorma János Múzeum. Forrás: Halasi Tükör 1999. ápr. 14.

110. Molnár Jenő szobrász-ifj. Szanyi Béla kőfaragó: Bibó István emléktábla

Bibó István Gimnázium főbejárata balra. Szász Károly utca 21. Az elhelyezés ideje: 1999. máj. 21. Bronz, kararai márvány (80x120 cm). Ünnepi beszédet mondott és leleplezte Göncz Árpád köztársasági elnök. Bibó István munkásságát méltatta Sándor István író. Ezt követően koszorút helyezett el az emléktáblánál Göncz Árpád köztársasági elnök és Pintér András gimnázium igazgató. Az ünnepség Bibó István halálának 20. évfordulója tiszteletére került megrendezésre. Részt vettek még, Tóth Zoltán polgármester, dr. Várnai László alpolgármester, Zuschlag János országgyűlési képviselő, a hévizi és őri Bibó iskolák képviselői, a gimnázium tantestülete, a tanuló ifjúság, a városi intézmények vezetői, vállalkozók, a város polgárai. Tulajdonos: Bibó István Gimnázium. Forrás: Petőfi Népe 1999. máj. 22., máj. 29.; Halasi Tükör 1999. máj. 26.

111. Molnár Jenő szobrász-ifj. Szanyi Béla kőfaragó: Iskola-jelző tábla

Bibó István Gimnázium főbejárata jobbra. Szász Károly u. 21. Az elhelyezés ideje: 1999. máj. 21. Kararai márvány (90x65 cm), bronz. Az iskolajelző táblát a Bibó István emléktáblával együtt helyezték fel az ünnep alkalmából. Tulajdonos: Bibó István Gimnázium. Forrás: Petőfi Népe 1999. máj. 22.; Halasi Tükör 1999. máj. 26.

112. Ifj. Szanyi Béla kőfaragó: Idősek nemzetközi éve emléktábla

Bethlen tér déli oldalán. Az elhelyezés ideje: 1999. okt. 27. Mészke (40x30 cm). Az idősek nemzetközi éve alkalmából az ünnepi műsort a Közösségek Háza színháztermében dr. Vágó Éva városi tiszti főorvos nyitotta meg. A Szűts József Általános Iskola Fedora Gyermekkorusa köszöntötte a közönséget Faddi Istvánné vezetésével. Majd dr. Komáromi Szilárd alpolgármester mondott ünnepi beszédet.

112. kép

Fotó: F. T.

113. kép

Fotó: F. T.

A programot dr. Gyurcsik Klára háziorvos előadása zárta. Ezt követően a Gép Károlyné, ifj. Szanyi Béla és Halász Balázs összefogásával készült emléktáblánál Gép Károlyné rövid köszöntőt mondott. Tulajdonos: Kiskunhalas Város Önkormányzata. Forrás: Halasi Tükör 1999. nov. 3.

113. Rajnai Gabriella-Nagy Sándor: „Halas a hatalmas” várostörténeti emlékfal
Felsővárosi Iskola előtere, Szabadság tér 6. A felavatás ideje: 2000. máj. 26. Égetett mázas kerámia (185x110 cm). Készült a Millennium tiszteletére Mester Sándor terve alapján, alkotója Rajnai Gabriella fazekas, kivitelezte Nagy Sándor. Felavatta és ünnepi megemlékezést tartott Tóth Zoltán polgármester. A résztvevők, mintegy 200 fő. Tulajdonos: Felsővárosi Általános Iskola. Forrás: Mester Sándor közlése.

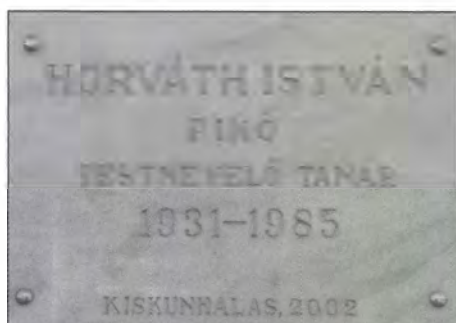
114. ifj. Szanyi Béla kőfaragó: Emléktábla a lovasoknak

Fazekas Gábor u. 1. Lovasiskola fedeles lovarda főbejáratának baloldalán. Az elhelyezés ideje: 2000. jún. 9. Fekete márvány (80x120 cm). Felirata: *Lovasiskola Épült 1902-1906. M.Kir. Lovascsendőrség 1945-ig. Rendőr Lovastanostály 1950-ig. Határőrség Továbbképző KP. 1952-ig. Határőrség Lovasiskola 1953-tól. Parancsnokok: vitéz Kricsfalusy Richard alez. 1945, dr. Mónus Illés alez. 1946-1950, Mihalcsik Gábor fhdgy 1953, Hirling József ezds 1954-1986, Dózsa Károly alez. 1986-2000. Határőr Dózsa SE Elnökei: Hirling József ezds. 1954-1963, Vasmanszki Károly ezds. 1963-1964, Fülöp János alez. 1964-1971, S. Tóth Sándor ezds. 1971-1974, Tóth József alez. 1974-1981, Kárász János ezds. 1981-1989, Fráter Sándor alez. 1989-2000. Kiemelkedő Nemzetközi Sport teljesítmények: Jávor Iván, Levél, 1964, Krizsán János, Zsena, 1966, Varró József, Pó, 1966, Suti István, Ragyogó, 1969, Varró József, Gambriusz, 1980, Bálint László, Szikrázó, 1985, Fazekas István, Tiktak, 1986, Sós Attila, Rozmaring, 1989, Nagy Andrea, Csikász, 1989, Horváth Ágnes, Regélő, 1989, Fazekas István, Gárda, 1989, Szegedi Gábor, Vida-Szultán, 1989, Sós Attila, Zsicsik, 1992, 95, 96., Tuska Pál, Zátony, 1993, 94, 95, 96., Varró József, Királymező, 1994, 95., Tuska Pál, Dáriusz, 1995., Sós Attila, Dicső, 1998.; 2000. május. Határőr Dózsa SE Kiskunhalas Város. Felavatták és*

114. kép

Fotó: F. T.

115. kép

Fotó: R. R.

ünnepi beszédet mondott dr. Komáromi Szilárd alpolgármester és Hirling József ezredes a sportegyesület tiszteletbeli elnöke. Megemlékeztek a 40 éven át működő sportegyesületről, amely 1999-ben megszűnt. Az elmúlt időszak alatt számos hazai és nemzetközi versenyen vettek részt a halasi lovasok és rendkívül gazdag érem és tárgyi emlékekkel gazdagították gyűjteményüket. Sok első, második és számtalan helyezést értek el és szereztek hírnevet a halasi lovassportnak és városuknak. Az elmúlt negyven évben a díjugratásban, a lovastusában és a fogathajtó szakágban Magyarország legsikeresebb lovas együttesének mondhatja magát a Határőr Dózsa SE. Az ünnepségen megjelentek a sportolók, parancsnokok, meghívott vendégek, ahol záró szavaiban Hirling József reményét fejezte ki, hogy Kiskunhalason lesznek még Nemzetközi Lovasnapok. Forrás: Petőfi Népe 2000. jún. 14.; Hirling József közlése

115. Szanyi Béla: Horváth István emléktábla

A Bibó István Gimnáziumban a Horváth István Sportcsarnok bejáratánál. Szász Károly u. 21. Elhelyezés ideje: 2002. március 15. Márvány (40 x 60 cm) A 35. Bibó Kupa nemzetközi középiskolás kézilabdatorna nyitónapján ünnepi beszédet mondott Pintér András gimnáziumigazgató. Az emléktáblát felavatta Vas Károly a Magyar Olimpiai Bizottság alelnöke és a Magyar Kézilabda Szövetség szakmai elnöke. Jelenlévő sportolók és közönség 200 fő. Tulajdonos: Bibó István Gimnázium. Forrás: Halasi Tükör 2002. márc. 20. 2.; Petőfi Népe 2002. márc. 20. 7

Kiskunhalasi utcák a 18.-19. században

Szalai Sándor

Nagy Szeder István
(1907 – 1994)
emlékének.

Kiskunhalas belterülete az I. katonai felmérés térképén

Kiskunhalas belterületének első hitelesnek tekinthető ábrázolásával Kovács György sokat hivatkozott 1761-ben készült térképén találkozunk. (Lásd: Kiskunhalas története 2. Kiskunhalas 2001. 1. Melléklet). Ez az ábrázolás sok fontos adatot tartalmaz a város akkori kiterjedését illetően, pl. ábrázolja a református templomot nyugatra néző toronnyal (a toronyról ez, és Kovács 1757-es térképén látható ábra az ismert, hitelesnek tekinthető ábrázolás¹). Feltünteti a korabeli vízállásokat, temetőt, a város kiterjedését, de sajnós a belterület szerkezetéről nem közöl semmit. A beépültnek jelzett területet összehasonlítva a 23 évvel későbbi állapotokat rögzítő katonai térképpel szembevetve a jelentős növekedés. Beépült a Tabánnak a Hunyadi utcától a tóig terjedő része, valamint az Ótemetőtől (ma Szilády Áron Református Gimnázium) északra elterülő magaslat. Megépült a katolikus templom, és 1778-ban megnyílt az új református temető. A legfontosabb az, hogy az új 1784-es térkép feltünteti az utcahálózatot is.

Kiskunhalas 18-19. századi történetében utcanevekkel ritkán találkozunk, annak ellenére, hogy a város 1784-ből származó térképén már jól kivehető az addig kiépült városrészek, jórészt ma is meglévő utcahálózata. (1. kép) A térkép az I. katonai felmérés során készült², az itt bemutatott részlet a város akkori belterületét, és közvetlen környezetét ábrázolja. A térképész a belterületet sűrű beépítettséget jelentő háztömbökkel ábrázolja, szemben a környező településekkel, ahol különálló házakat rajzolt, utalva a ritkább beépítésre. Ez a jelölési mód az I. katonai felmérés szelvényein más városoknál is előfordul, de főleg a felvidéki bányavárosok (Selmecbánya), fallal körülvett városok (Késmárk, Kassa, Gyulafehérvár), várak (Buda) esetében, az Alföldön ritka. Hasonló módon ábrázolják Kolozsvárt, ahol a város belső, sűrűn beépített részét háztömbökkel, a külső ritkábban beépült városrészeket a falvakra jellemző módon jelzik.

1784-ben a beépített területet a Tinódi, Batthyány, Deák Ferenc, Dékányi Árpád, Kossuth, Eötvös, Szathmáry Sándor utcák, és a Bethlen tér határolták. A Szilády Áron utca két házsora már felnyúlt egészen a Nagytóig. (a mai sportpálya). A Bajcsy-Zsilinszky utcától keletre lévő magasabb területen is kialakult egy kisebb különálló

Halasi utcák 1784-ben, a mai utcanevekkel

városrészt. Szembetűnő, hogy a várost körbefogó vizek mennyire akadályozták a terjeszkedést. Nyugatról a Halastó, délről a mai Szent József Iskolaig benyúló Báránfyok, észak felől pedig a mai Kiskun Áruházig benyúló Sárállások gátolták a város növekedését. Ez okozta, hogy Tooth János 1803-ban a városban „a házaknak rendetlen fekvését” emlegeti, amikor a tizedek kialakításánál „azoknak egyenes utzákat által lejendő elválasztását” tűzték ki célul. Ez a „rendetlen fekvés” – főleg a háztömbökön belül – még a 19. században keletkezett vázrajzokon is kimutatható. Ennek ellenére a bemutatott térképen csaknem valamennyi utca azonosítható a ma is meglévő utcákkal. Több kisebb utca – elsősorban a Tabánban – nem található, más utcák vonalvezetése megváltozott. Ez valóban a házak zsúfolt, rendezetlen építésének eredménye, de mindezekkel együtt az 1784-es térkép felbecsülhetetlen értéke a helytörténeti kutatásnak.

A II. József féle katonai térkép a kor színvonalán álló, felkészült szakemberek által készített térképmű, ezért megbízhatóságában nincs okunk kételkedni. A Halas belterületét ábrázoló szelvényen a városrészek, jelentősebb terep alakulatok (dombok, vízállások stb.) elhelyezkedése megfelel a ma is ismert helyzetnek. Az utcák vonala határozottan felismerhető, és meglehetősen rendezett belterületre enged következtetni. Az egész térképre jellemző, hogy „az utcahálózat feltüntetése igen pontos”²⁴.

A térképen 64 ma is meglévő utcát, teret lehet azonosítani, egyes utcák vonalvezetése az elmúlt kétszáz év alatt végrehajtott szabályozások, átépítések ellenére is megőrizte sok jellegzetességét. Például a Szathmáry Sándor, és az Eötvös utcák jobbra hajló íve kirajzolja az egykori Sárállások nyugati peremét, vagy a Szent Imre utca balra kanyarodó vonalvezetése jelzi, hogy a Szabadkai útról érkezők kikerültek a Katolikus templomnál kezdődő, egészen a Bokányi Dezső utca közepéig emelkedő, ma is meglévő magaslatot.

1786-ban végrehajtották az első kataszteri felmérést, melynek során a városban található lakóházakat is megszámlálták és sorszámokkal látták el. Sajnos e felmérés adatai csaknem teljes egészében megsemmisültek. A nagyon kevés töredékes anyagból azonban tudjuk, hogy Halason ebben az évben 1039 lakóház volt²⁵. Ezeket a házakat a számozás után is – még a hivatalos iratokban is – a tulajdonos nevével jelölték, később a tized számával, és a közvetlen szomszédok megnevezésével pontosították, utcanévre tulajdonképpen nem is volt szükség.

Utcanévek a 19. század első feléből

Bár a halasi utcáknak 1850-ig hivatalos elnevezése nem volt, a levéltári iratokban elvéve lehet találkozni utcanévekkel. 1803-ban a tizedek felosztásánál használták a „Báránfyokának egyenesen menő nagy utca” (Petőfi utca), a „rétnek menő utca” (Nyárfá utca) meghatározásokat. 1810-ben házhelyeket osztottak a Felszegen, és a

Lázárban. Az iratban találkozunk az Ország utca és Temető utca kifejezésekkel. 1813-ban ugyancsak a Felszegen történt telekosztás, amelyről Gózon László jegyző térkép-vázlatot készített. Ezen a Jókai utca Vadkerti utca néven szerepel. Az 1821-ben készült vázlaton szerepelnek a Temető utca, (Kossuth utca), a „Vágó utca” (Paprika Antal utca), a „Benedek felé menő utca” (Arany János utca), a „Régi szénáskert útja” (Bem utca), „KecsKeméti út” (Kölcsey utca), „Vadkerti út” (Jókai utca) elnevezések.

A halasi utcák elnevezése 1850-ben

1850. március 4-én császári pátens rendelte el Magyarországon az ideiglenes földadó bevezetését. A pátens ezzel kapcsolatban többek között elrendeli: „Azonnal végrehajtandó minden községben a házak megszámozása, s ugyanez alkalommal az utcák neveit is meg kell határozni, mely nevek az utcák sarkain feljegyzendők.” A Tanács 1850. április 20-i és 27-i ülésén foglalkozott az ezzel kapcsolatos feladatok végrehajtásával, amikor is megbízták Ifj. Bikádi János tanácsnokot, és Baky József jegyzőt a munka megszervezésével, akik június 29-én jelentették a Tanácsnak a munka elvégzését. Az iratban olvasható:⁵

Beadatott 1-ső Júli 1850. Tudósítás a' házak megszámozása, 's az utcáknak elnevezéséről. Az 1850-ik évi Julius 2.ik napján tartott tanátsi ülésben felolvastatván. Végeztetett. A 200-ik számra. Tudósító Urak eljárása helyeseltetvén, közhírré tétetni rendeltetik, miként minden ház tulajdonos mulhatatlan kötelességének tartsa a' házában jegyzett számokat, s ne talán utteza el-nevezést épségben tartani, melyeknek jövőendő kijavítása a' ház birtokosok terhe leendő, - valamint el-határoztatik az is, hogy a' házak számozására tett költség a' leg-közelebbi adó kivetés alkalmával a' ház tulajdonosokra illető kulcs szerint ki vettessék a' majorkodási pénztár által e' részben jelenleg tett kiadásnak megtérítése végett. Utasítatik végre majorkodási kezelő Úr, mi szerint Pap Antal Úrnak 206 f. 43 krt, ki küldött Uraknak pedig 5-5 ezüst forintokat fizessen ki. E tudósítás irattárba tétetni rendeltetvén.

Halas Város Tanátsa.

Nagyságos Jankovich György főkapitány úrnak f. é. 341-ik szám alatt kibotsájtott rendeletében az hagyatván meg, hogy a' városban lévő lakóházak megszámoztassanak, és az uccák elneveztessenek, a szegleteire felíratván azok nevei. E rendelet értelmében tetszett a' Tanátsnak alolirottakat olly végre kiküldeni, hogy valamint a' házakra festendő számok, úgy az ucca nevek felírására szak értő egyénnel illendő áron alku kötvén – e munkát a' rendelet értelménél fogva hova hamarabb bevégeztessük. Értekezvén e' részben a' festészetben gyakorlott Pap Antal Úrral, ki úgy nyilatkozott, hogy minden egyes házra a' szükséges számokat egy váltó garasért, az uccák szegleteire az elnevezéseket pedig 25 váltó Xkért (krajcár) festendi fel. Ezen követelt mennyiséget mérsékelt ár szabálynak látván alolirottak azt vállalkozónak oly feltétel alatt ajánlották meg, hogy a' festéshez jó minőségű olajos festéket használjon, oda utasítván egyszersmind, hogy e munkát mi hamarabb bevégezze. 105 nevezetesebb uccái lévén a városnak, nem figyelve az apróbb zugokra, az elnevezést csupán ezekre szorítottuk, s' az elnevezéseket 238 helyre festettük fel, miért a fentebbi alku szerént jár 99 f 10xr.

Az összes ház számot 1998-nak találtuk, melyek közül azonban pusztá fundus 47 találtatott s' így tsupán festést igénylő ház 1951, miért jár 97f 33xr

A' város négy sarkaira felállítani rendelt oszlopokra vállalkozó Úr saját pléh tábláira festvén e két szót „Halas város”, ezt alku szerint 2f 30 xrt értve darabját tévén meg esik 10f.

Őszvesen: 206 ft 43 xr.

Melly tudósításunkat azon alázatos véleményünk kíséretében terjesztjük a' tisztelt Tanács eleibe, hogy a' megtett számozásra kötelezőleg volna a lakosság felszólítandó, hogy azt jó karban tartva saját költségén, azért, hogy a majorkodási pénztár e tekintetben a' költségeztől jövőre megkíméltessék. Egyszersmind kérjük a' túl lapon érintett öszeveget a' majorkodási pénztárra kifizetés végett utalványozni. Halas, junius 29. 1850.

iff. Bikádi János tanácsnok, Baky József jegyző

Kisebb papírlapon, más kézírással készült az utcanev táblázat, és az elkészült utcanev felfestés kimutatása. A táblázaton – valószínűleg azért, mert a város ebben az időben hat tizedre volt osztva – az utcaneveknek hat oszlopot készítettek, de, csak öt oszlopot használtak fel. Ennek oka egyenlőre ismeretlen.

K.K.Halás Város utcáinak elnevezése

Az utca neve	Felfestődött	Az utca neve	Felfestődött	Az utca neve	Felfestődött
Fő-tér	3	Csiga utca	3	Al-temető sor	2
Búza- piacz	2	Halász "	1	Hímző utca	2
Nádor utca	4	Kis köz	1	Virág "	2
Szél utca	5	Közép köz	1	Vásár "	2
Híd "	5	Nagy köz	1	Dalnok "	2
Mélykúti út	2	Egyház utca	1	Béla "	2
Harang utca	4	Malom utca	2	Nyíl "	3
Tó "	2	K. Kereszt "	4	Bánya "	1
Rét "	2	Kör "	2	Patak "	1
Nyúl utca	3	Kálvária "	2	Hajnal "	4
Szártsa "	3	Szt. István "	2	Ősz "	2
Dob "	3	Szegedi út	1	Pusztaköz	2
Kígyó utca	3	Szív "	3	Úri utca	2
Kürt "	2	Czukor "	3	Városház "	3
Lövész "	4	Bástya "	3	Síp "	1
Mázsa "	1	Tópart "	2	Szerecsen "	2
Tized "	1	Molnár "	3	Dohány "	2
Sas "	1	Hajó "	3	Vásártér "	4
	50	Magyar "	3	Vágó "	1
Utca szám: 18		Óra "	2	Szarka "	3
		N. Kereszt "	2	Temető "	2
		Új világ "	2	Zarándok "	2
			50	Remete "	3
		Utca szám: 22			50
A' Felirat összeg: 150				Utca szám: 23	
Utca összeg 63					

Az utcanev jegyzék hátsó oldala:

Az utca neve	Felfestődött	Az utca neve	Felfestődött
Bálvány utca	3	Fel-temető sor	1
Kalap "	2	Nyomási sor	1
Akácza "	2	Rózsa utca	4
Tél "	1	Felső tó-part "	3
Nyár "	3	Kert utca	1
Lomb "	2	Pesti út	4
Liget "	3	Fő t	4
Sütő "	2	Posta utca	2
Korona "	2	Rostély "	3
Borz "	2	Árpád "	1
Homok "	2	Galamb "	1
Pacsirta "	2	Sarkantyú "	1
Kötő "	3	Iskola "	2
Pálmafa "	2	Gyalog köz	2
Zöldkert "	3	Tó- köz	1
Aranykéz "	2	Nád utca	1
Erdő "	2	Rév "	1
Mező "	3	Szt. János "	2
Zöldfa "	2	Sétatér	2
Király "	3	Hattyú "	1
Hangász "	1		38
Gránátos "	3		
	50		

Utcza szám: 22

Utcza szám: 20

Összesen: 105 utca

Sajnos eddig nem sikerült megállapítani, hogy a felsorolt utcaneveket mely utcák kapták, annyi mindenesetre megállapítható, hogy sok itt szereplő utcanev ma is él – természetesen nem tudjuk, hogy a mai nevet 1850-ben kapta e az utca – de sok név feledésbe is merült. Sőt feledésbe merült az egész utca elnevezés is, mert a hivatalos iratokban továbbra is a régi címet használják. Pl. Bikádi Benedek 3. tized 822. számú háza. A járási Kapitányi Hivatal (az önkényuralom helyi hatalmi szerve) sem ragaszkodott az utcanevek használatához, mert a hozzá benyújtott iratokban csak elvéve találunk utcaneveket, sőt 1855-ben egy büntetőügyben berendelt tanú címét „lakik a második tizedben” módon adja meg. A házszámzási rendszer továbbra sem változott, a házakat folyamatosan számozták, a számozást a 1. tizedben kezdve, így a házszám és a tizedszám már nyújtott némi támpontot a tájékozódáshoz,

azonkívül a régi jelölést mindenki megszokta, és szívesebben használta. Mindezek ellenére a korabeli vagyónátruházási iratok között elvétve található utcanev is a tized és a házsám mellett, amelyeknek segítségével egy-két utcát némi bizonytalansággal azonosíthatunk.

Utcanevek a 19. század második feléből

Egy 1852-ben készült iratban olvashatóak az alábbi utcanevek⁶.

„Halas városában a 6. tizedben a *Nyíl utcában* 1925.szám alatti házamat”, „A 3. tizedben *Új világ utcában* 1088. számú ház”, „Mihó Miklósné első tized *Fő utca* 13. szám alatti háza”, „Orbán János csizmadia 1. tized *Posta utca* 200 alatti háza”, „1. tized *Posta utca* 194. szám alatt Horváth Antal háza”, „2. tized *Tél utca* 695. számú háza Bangó Andrásnak”, „Martiny Sándorné 2. tized *Pacsirta utca* 332. számú háza”, „Péli János 3. tized *Vásár utca* 1007.szám alatti lakos”, „Hugyi Mihály 3. tized *Új Világ utca* 1088. számú házát”, „Prus (?) József és neje Borbényi Mária 3. tized *Szent István utca* 1105. számú házát”, „Dóczi János 5. tized *Szártsa utca* 1618. számú házát”.

1854-1856 közötti időből utcanevek:⁷ Adásvételi szerződés Sütő József és Szalai János között 1854. április 27-én a *Király utca* 496. számú házról. Zálog bejegyzése Király Gy. Antal *Magyar utca* 1801. Számú házára.

Terv a város utcáinak hivatalos elnevezésére 1893-ban

1892.szeptember 18-i rendkívüli ülésén a város képviselő-testülete Dr. Dobó Menyhért javaslatára elhatározta, hogy Kossuth díszpolgárrá történt megválasztása alkalmából a Vasút (sic!) utcát Kossuth utcának nevezik el. Ugyanez év november 21-én a közgyűlés felhatalmazta a polgármestert, hogy valamennyi utca elnevezése tárgyában rendkívüli közgyűlést hívjon össze. Ez valami miatt nem történt meg, de a városi mérnök és a rendőr kapitány, "mint azon tisztviselők, kik legjobban érzik az utcaelnevezések hiánya folytán elő álló bonyadalmakat" a következő évben sürgettek a munka elvégzését, sőt javaslatot is tettek az utcanevekre. Mindezek ellenére az utcák elnevezése csak öt évvel később valósult meg. Javaslatuk azonban több, ma is megszívlelendő elemet tartalmaz, ezért megérdemli a részletesebb ismertetést.

Ledényi 1893. október 18-án kelt javaslata:⁸

Halas rend. tan. város tekintetes tanácsához Ledényi Ferencz városi mérnök javaslata az utcák elnevezése tárgyában.

Tekintetes Tanács! A város közgyűlése Kossuth Lajosnak díszpolgárrá történt megválasztása, és a Vasút utcának Kossuth-utca elnevezéssel való ellátásával egyidejűleg, a város összes utcáinak elnevezését is elhatározván, alulírott mérnök, és Székér Pál rendőrkapitány- mint azon tisztviselők, kik leginkább érzik az utcaelnevezések hiánya folytán elő álló bonyadalmakat, és akadályokat- elhatároztuk, hogy külön felhívás bevárása nélkül az elő készítő munkálatokat megteesszük.

Elv gyanánt lévén tekintendő, hogy az utcák elnevezésekor a nép nyelvén élő, máris használt elnevezések lehetőleg megtartassanak, a város utcahálózatának egy e célra készített fogalmazványi példányát átadtam Szekér Pál rendőrkapitány úrnak avégből, hogy közegei által kik legjobban ismerik a lakosság által már elnevezett utcákat és azok neveit- vezettesse reá a már közhasználatban levő neveket.

A rendőrkapitányi hivatal azonban elismerésre méltó buzgalommal nem érve be a már használatba levő elnevezések feljegyzésével – helyi ismereteinek sikeres felhasználásával – az összes utcák elnevezését tartalmazó tervezetet adott vissza, mely némi csekély változtatásokkal, véglegesen elfogadható lesz.

Mellékelve van szerencsém a rendőrség munkáját következő megjegyzéseim kíséretében bemutatni:

Utca elnevezések tervezeténél ugyancsak elv gyanánt veendő, hogy az elnevezésre lehetőleg két szótagból álló szók használtsanak, három, vagy még több szótagból állók kerültsenek. Etekintben nem vonatkozom egyes tételekre, mert amennyiben egyes elnevezések régen használtak, vagy különben jellemzők az utcára, vagy környékre nézve kivételképen az említett szabálytól el lehet tekinteni.

Sokkal fontosabb a hasonló hangzású, vagy végezetű szók kerülése pl. Őz és Őr (12, 31 tétel) közül az egyik más névvel lesz pótlendő, annál inkább mivel még a hanyag írás is zavarokat okozhat, – így a Malom-és Gözmalom (18, 87 tétel) utcaelnevezések közül az egyik elhagyandó, szintén a Vásár, – és Vásártéri utca (71, 106 tétel), ugyancsak Kőhid- és Kis hid utca. (68, 29 tétel)

Az ily féle összetett elnevezések, mint Kövesdi-kút utca, Czirok-kút utca véleményem szerint szintén lehetőleg kerülendők.

Javaslatom a felhozottak után oda irányul miszerint az itt beterjesztett munkálatok az én megjegyzéseimmel együtt adassék ki egy oly bizottságnak, melynek tagjai a hivatalos személyeken kívül főképp nyelvészettel, és történelemmel foglalkozók legyenek, hogy a felcserélendő elnevezéseik lehetőleg helyi vonatkozású történelmi esemény-, személy- vagy helynevekkel legyenek pótolhatók, esetleg a túl profán „Liba”, „Hentes” stb. elnevezések is ilyenekkel legyenek felválthatók.

A bizottsági munkálatok befejezte után utasítandó lesz a mérnöki hivatal,- egy a közgyűlés elé terjeszhető, végleges tervezet, és megfelelő költségvetés készítésére. Halas 1893. évi október hó 18-án.

Ledényi Ferenc városi mérnök.

Kiadatik polgármester úrnak, hogy az általa alakítandó bizottság véleményének meghallgatása után tegyen ide előterjesztést. Kelt Halas város tanácsának 1894 évi április hó 14-én tartott üléséből. Kiadta Tóth József jegyző.

A városi levéltárban található egy rossz állapotban lévő pauszra rajzolt név, cím, és dátum nélküli, kb. 1:5000 méretarányú utcavázlat⁹. Mellette későbbi, kézzel írt jegyzet, mely szerint a tervezet Ledényi Ferenc, akkori városi mérnök munkája. Ledényi Ferenc 1891. és 1893. között volt a város mérnöke. A táblázat nem tartalmazza a rendőrség által készített felsorolás tételszámait, amelyekre Ledényi az előterjesztésben utal. Érdekes, hogy az 1850-es utcanévjegyzék 105 utcájával szemben, 1893-ban 43 évvel később a rendőrség csak kettővel több, azaz 107 utcát talált. 1893-ban az utcák elnevezése elmaradt. 1894 áprilisában – tehát fél évvel az előterjesztés benyújtása után – a Tanács utasítja a levéltárnokot, hogy végezzen kutató munkát helybeli neves személyiségek után, akikről utcát lehetne elnevezni, de eddig nem került elő arra utaló irat, amely ennek a munkának az elvégzését igazolná. Az 1898-ban történt utcanévadás sietségre enged következtetni, de ennek háttere sem tisztázott. Ugyanis az erre az időszakra vonatkozó tanácsi jegyzőkönyvek hiányoznak.

Ledényi térképén	Jelenlegi utcanevek	Megjegyzés
Retek utca	Áchim András utca	
Nádor utca	Ady Endre utca, Révész György utca	
Bánya utca	Alkony utca	
Csengeri utca	Alkotmány utca	
Madár utca	Álmos utca	
Zerge utca	Arany János utca, Markovits Mária utca	
Templom utca	Árpád utca	Az utca magába foglalta a mai Jósika utcát is, vélhetőleg azért hívták így, mert a katolikus templom mögött húzódott.
Nagy utca	Bajcsy-Zsilinszky utca, Jókai utca	Nagy, széles utca ma is mindkettő.
Futó utca	Bajnok utca	
Hársfa utca	Bálvány utca	
Sáros utca	Baross utca, Szövetség tér keleti oldala	Érdekes név. A terület ma is a város legbelvizesebb része.
Kígyó utca	Bástya utca Török utca	Kanyargós, egymásba torkolló utcák
Hajnal utca	Batthyány utca	Először a Kossuth utcát, majd a Paprika Antal utcát, jelenleg a korábbi Korona utcát hívják így. A név valószínűleg a keleti – nyugati irányra utal.
Rózsa utca	Béke utca	
Árok utca	Bercsényi utca, Kisfaludy utca	A Kisfaludy utca elején volt egy mélyedés, amely összegyűjtötte a környék csapadék-vizét. Ez volt a „büge”. Levezető árka a Kölcsey utca felé vezetett. A név erre utalhat.
Malom utca	Berzsenyi utca	Az utca közepén volt a katolikus egyház szárazmalma.
Víg utca	Bethlen tér, Bem utca	
Vásár utca	Bocskai utca, Kun tér, Hársfa utca, Attila utca	Az utcáknak csak a nyugati oldala épült be, a keleti oldalon húzódott a vásártér.
Óvoda utca	Bokányi Dezső utca	Az első óvoda a mai Központi Iskolával szemben lévő telken volt. Bejárata lehetett a telek másik oldalán húzódó, ma Bokányi Dezső utcáról is.
Szép utca	Bornemissza utca	
Fuvaros utca	Bundzsák István utca	
Pásztor utca	Czuczor utca	

Ledényi térképén	Jelenlegi utcanevek	Megjegyzés
Őr utca	Csillag utca	
Czirok kút utca	Csokonai utca	A Czirok kút a Csokonai és Jókai utcák kereszteződésében, a Jókai utca nyugati oldalán volt.
Csónak utca	Csónak utca	
Gulyás utca	Damjanich utca	
Király utca	Deák Ferenc utca, Szövetség tér nyugati oldala	
Vásártér utca	Dekáni Árpád utca	Ebben az időben az utcának csak a nyugati oldala volt beépülve. A keleti oldalon volt a Vásártér már 1821-ben.
Bádogos utca	Dob utca, Hajnal utca	
Dohány utca	Dugonics utca	
Gránát utca	Eötvös utca	
Hegy utca	Fácán utca	Az utca a Szabadság tér felől halasi viszonylatban elég meredeken emelkedik a volt Akasztóhegy déli oldalán. Az 1870-es években osztottak itt házhelyeket. Az utca kezdetben csak a Vadkerti úttól északra létezett.
Új sor utca	Fazekas Gábor utca északi szakasza	
Rigó utca	Fecske utca, Csiga utca	
Valéria utca	Gimnázium utca	
Ó utca	Gyapjú utca	
Bálvány utca	Hajó utca	
Holló utca	Hattyú utca	
Csalogány utca	Hímző utca	
Kék utca	Hold utca, Nyár utca, Marx tér, Báthory utca, Bajza utca	A szokatlan utcanevre nincs magyarázat. Ez az útvonal vezetett a városból a Kötönyi útra. Az utca végén a mai Szász Károly utcán lévő hidról kapta nevét.
Kis híd utca	Holló utca	
Őz utca	Honvéd utca	
Hentes utca	Hősök tere északi oldala	
Szív utca	Huszár utca	
Sikátor utca	Jegenye utca	Ma is a város legszűkebb utcája.
Lázár utca	József Attila utca	A Lázárváros „főutcája”, korábbi neve: Lázárkai középút.
Hattyú utca	Kalap utca	
Mészáros utca	Kard utca	
Juhász utca	Kármán utca	
Vas utca	Katona József utca	
Vadkerti út	Kazinczy utca, Vadkerti út	

Ledényi térképén	Jelenlegi utcanevek	Megjegyzés
Tó utca	Kertész utca	Az utca mellett, a mai sportpálya helyén terült el a Nagytó.
Kör utca	Kigyó utca	
Palota utca	Kinizsi utca, Szent György tér	Talán az itt található Bibó kúriáról kapta ezt a nevet.
Hold utca	Kismarton utca	
Fonó utca	Kórház utca	
Ostrom utca.	Kosár utca	
Kossuth utca	Kossuth utca	
Nagy kút utca	Kölesey utca	A Kölesey és Vörösmarty utcák kereszteződésében volt a Nagy-kút.
Kis utca	Lehel utca	
Dob utca	Lovag utca	
Rétszél utca	Magyar utca	Ekkor valóban itt húzódott a rét széle. „Ronda rétszéli hely”, mondotta Szilády Áron.
Síp utca	Mérleg utca	
Markotányos utca	Molnár utca	
Nád utca	Nád utca, Futó utca	
Kalap utca	Nap utca	
Koszorú utca	Nefelejcs utca	
Nyár utca	Nyárfa utca, Huszár utca, Honvéd utca	
Csapó utca	Nyárfa utca	
Gólya utca	Ó utca	
Molnár utca	Ősz utca	
Pacsal utca	Paprika Antal utca, Szövetség tér északi oldala	Régen a Szövetség tér keleti oldala táján volt a Vágószin. Az utca korábbi neve Vágó utca volt.
Fő utca	Petőfi utca, Köztársaság utca, Szilády Áron utca	
Sas utca	Pipa utca	
Posta utca	Posta utca, Kmeth Sándor utca, Kárpát utca	A régi posta a Szilády Áron és a Posta utca sarkán volt.
Rét utca	Rét utca	
Ív utca	Rigó utca	Az új kórház építése során az 1970-es évek elején megszűnt.
Keskeny utca	Sárkány utca	
Hajós utca	Sarló utca	

Ledényi térképén Jelenlegi utcanevek

Fürdő utca Sáros utca, Polgár utca

Nyomdász utca Sólyom utca
Szent János utca Szántó Kovács utca

Mélykúti út Szász Károly utca

Kövesdi kút utca Széchenyi utca

Magyar utca Székely utca, Kovács Pál tér,
Vitéz utca

Liba utca Szegfű utca,
Szathmári Sándor utca

Szabadkai út Szent Imre utca, Szabadkai út
Kerek utca Szép utca
Rövid utca Szív utca

Viola utca Szondi utca
Zrínyi utca Tábor utca
Vadász utca Tárnok utca
Kőhíd utca Thorma János utca

Harangoskút utca Tinódi utca
Gőzmalom utca Tó utca

Bokor utca Tóköz utca
Kertész utca Toldi utca
Kovács utca Tompa utca
Zöldfa utca Tuba utca

Megjegyzés

Érdekes név. Az utcák mellett még az 1940-es években is voltak a Halastóban szabad vízfelületek. Lehetséges, hogy ezekben fürödtek is.

Az utca elején, a mostani Szent József Katolikus Iskola telkén állt Nepomuki Szent János szobra. Ma a szobor a katolikus templom délkeleti sarkán áll.

Kezetben Kanális út volt a neve. 1799-ben épült, és az erre közlekedő mélykúti postakocsi járatról kapta nevét.

A Kövesdi-kút a Csokonai és Széchenyi utcák kereszteződésében volt.

Ebben az időben a Székely utca még zsákutca, a vége körülbelül a mostani Éliás cukrászda környékén volt.

Az 1890-es évek végén a Szathmári Sándor utca Szegfű és Posta utca közé eső szakaszán még házak voltak. Az utcát délről csak a Szegfű utcán keresztül lehetett megközelíteni.

Az új kórház építése során az 1970-es évek elején megszűnt.

Az utcában a Szathmári Sándor utca végénél a sárállások vizét levezető árok felett egy téglaboltozatos hid volt, amelyet az 1940-es évek elején átépítettek beton hídra.

1884-ben épült egy gőzmalom a Tompa utca sarkán, amely még az 1930-as években is működött.

Szélső utca	Új utca	Az első utca az u.n. Bessenyei telepen, mindkét neve jellemző az utcára.
Nyúl utca	Vadász utca	
Kórház utca	Vajda utca , Nyúl utca	A Nyúl utcában a mai Szociális Otthon helyén volt a város első kórháza.
Városház utca	Városháza utca, Táncsics utca	
Homok utca	Vas utca, Hunyadi utca	
Gém utca	Vezér utca	
Hajtsár utca	Vihar utca	
Víz utca	Víz utca	
Sóstó utca	Vörösmarty utca	
Bodzafa utca	Zalán utca, Sarló utca	
Iskola utca	Zerge utca	1912-ig ebben az utcában volt az „alsó szárnyiskola”.
Akácfa utca	Zrínyi utca	

Ennek az utcanévsornak legfőbb értéke, hogy tudjuk róla; zömmel a lakosság által adott, és használt elnevezésről van szó, még akkor is, ha számos olyan név is előfordul, amely már – legalább is hivatalosan – 1850-ben is előfordult. Úgy látszik ezeket az utcanéveket a lakosság folyamatosan használta, bár erre a hatóság nem kényszerítette. A másik jelentős körülmény, hogy fennmaradt a Ledényi-féle vázlat, amelynek segítségével meg lehetett állapítani, hogy ezek a lakosok által adott és használt nevek mely utcákat jelentették. E rövid összeállításból láthatjuk, hogy az eddig elsőnek tartott 1898. évi utcaelnevezés nem volt előzmény nélküli. Az utcák jórészt már a 18. század vége felé kialakultak, elnevezésükre a 19. század elejétől találunk kezdeményezéseket, próbálkozásokat. Ezek a törekvések elsősorban az elnevezendő utcának valamely tulajdonságát, vagy a lakosok jellegzetes foglalkozását vették figyelembe. Az utcanévadás a 20. századdal szemben még nem vált a politika szolgálóleányává. Ez igaz az 1850-es névadásokra is, bár azokat a császári önkényuralom idején felsőbb parancsra végezték. Még most a 21. század elején is felfedezhetjük a 19. századi utcanévekben a „hely szellemét”, és joggal feltételezhetjük, hogy elődeink több utcanév eredetét ismerték. További kutatások bizonyára újabb adatokat hoznak felszínre, de a felsorolt dokumentumok, kezdve a 18. századi térképektől egészen a nagy számban található vagyonátruházásokig, eddig is sok új adatot nyújtottak múltunk megismeréséhez.

Jegyzetek

- ¹ Kiskunhalas története 2. Kiskunhalas, 2001. 286; TJM 15058., 15059.
- ² Hadtörténeti Múzeum, Bp. I. Katonai adatfelvétel Coll.XVI. Sectio 30; TJM 16838.
- ³ Kiskunhalas története 2. Kiskunhalas, 2001. 289.
- ⁴ Dr. Borbély Andor – Dr. Nagy Júlia: Magyarország I. katonai felvétel II. József korában. Bp. 1932. 48.
- ⁵ BKML Khh. V.244.b. Főbírói iratok. 1850
- ⁶ BKML Khh. V.244.o. Ünneplés tárgyak jegyzőkönyve. 1852
- ⁷ BKML Khh. Főbírói iratok. Vagyonátruházások 1854-1856
- ⁸ BKML V.273.b. Közigazgatási iratok 281/9132.
- ⁹ BKML TJM 20752.

Kiskunhalasi utcanevek a 20. században

Palásti Károly

Utcanevéről beszélünk, de mindenki a közterületi nevekre gondol, mert idetartoznak a terek, közök, sorok stb. nevei is, és lényegük, hogy a település minden lakója használja, használhatja. A XVIII-XIX. század elnevezései éppen ezért nagyon gyakorlatiasak voltak. Kifejezték a város szerkezetét, az utca tulajdonságát, az ott található épületet vagy intézményt, az utca irányát, a tér funkcióját. Ezek a természetes névalakulások figyelhetők meg az 1850-es, de még a Ledényi Ferenc-féle elnevezésekkor is, 1893-ban. Ledényinél az utcanevek 4,5 %-a személynév, a többi név valóságos aranybányája a régi Halas életmódjának, környezetének, hajdani intézményeinek.

„A XIX. század közepétől egyre jobban terjed az utcanév-adásban az a szokás, hogy a névnek, a név jelentésének semmi kapcsolata nincs már az utcával. E divat terjedésének egyik oka az emlékállítási cél. Jelentős személyek, nagy emberek nevéről világszerte neveznek el utcákat, s a XIX. században Magyarországra is eljutott ez a divat. Először a kiegyezés utáni szabadabb légkörben az 1848-as forradalom hőseiről, az aradi vértanúkról neveztek el utcákat, majd Kossuth halála után szinte minden településen lett egy Kossuth utca, Rákóczi hamvainak hazahozatalakor Rákóczi utca, a millennium éveiben pedig a honfoglalás kori magyarság vezéreiről, az Árpád-házi királyokról neveztek el utcákat. Ezután megállíthatatlan lett az emlékállítási szokása az utcanevekben.”¹

A mai utcanévrendszer alapja az 1898-as hivatalos névadás. A helyi lap ekként kommentálja az eseményt: „Megdöböntő eset történt a héten városunkban. – A helybeli postahivatal ugyanis egy miniszteri rendeletre hivatkozva, arra kérte átiratilag a rendőrkapitányi hivatalt, hogy a város utcáinak és tereinek neveit vele hivatalosan közölje. – A városházánál majd hanyatt estek erre a különös kívánságra.”²

A megdöbbenés nem tarthatott túl sokáig, mert rövid idő alatt megszületett az eredmény. Az újság az elnevezéseket végző bizottság munkáját nagyra értékelve keresztényi kultúrmisszióknak tartja, hogy „pogány hitükből kegyetlenül megkeresztelte”³ az utcákat. Beteljesült tehát a vágy: „... nemsokára Halason sétálhatunk az Andrássy-úton, Váci-utcában stb. – persze homokban és – petróleum fény mellett.”⁴

A lap úgy tudja, hogy a régi elnevezéseket őrző „fő, úri, gránát és paczal utcáknak nevét kegyelettel meghagyta”⁵ a bizottság.

A mai utcanévanyagban már nem találkozunk e jelentéssel bíró, a századfordulón még élő utcanevekkel. A gyakorlatias elnevezésnek is megvan a kockázata. Mi lesz, ha feltöltik az árkot, a szélső utcán túl is terjed a város, ha elköltözik a vágóhid, a posta vagy a piac? Marad történelmi helynévként.

Az 1898-as elnevezés már az év végén megkapta kritikáját. A Kun-Halas című lap így ír: „... a helynevek csereberélése ellenkezik a történelmi érzékkel, a mely úgy sem igen erős nálunk.”⁶

Kemény bírálatot kapott az újdonsült utcanévrendszer a kiskunhalasiak tudós papjától, Szilády Árontól. Szilády a gimnáziumban tartott előadást a magyar keresztnevekről és családnevekről, és beszélt Halas utcaelnevezéseiről is. „Eskü-térnek van értelme Pesten, ahol a koronázáskor esküszik a király, de miért kell nálunk a „Csonka-bolt” környékét Eskü-térnek nevezni; vagy mivel szolgált rá a Szántay-kút környéke a Kálvin tér elnevezésre? – Sok nagyhírű történelmi nevekkal meg olyan helyek vannak felékesítve, amelyek az utca nevet meg sem érdemlik, mert ház sincs bennük, pl. a Bethlen-utca. – A nemzetünkről elnevezett Magyar-utca pedig egy félreeső, rétszéli ronda hely. – Ha már meg kellett ezt a dolgot csinálni – így végzé előadását - nem ártott volna többek meghallgatásával alaposabban eljárni és óhajtandó, hogy ez valami képpen helyrehozzásék.”⁷

Az idős, most már Halason tartózkodó MTA-tag nyelvész dohogása jogos volt, de tanácsai nem találtak meghallgatásra. A pestiesre sikerült utcanévek maradtak. A Kálvin tér ma is Kálvin tér, az Eskü térből pedig Marx tér lett az idők folyamán.⁸

Az a folyamat, amelyet Szilády Áron 1902-ben visszafordíthatónak vélt, már nem volt az. Az utcanévadás az emlékállítás eszközévé, rendszerváltozásokkor a politika szolgáló lányává vált. Példaként álljon itt a Fő utca nevének története: „Már 1898 előtt Fő utcának nevezte a nép, amely elnevezést az 1898. évi általános utca-keresztelés során szentesítettek hivatalosan is. 1914. szeptemberében – a nagy háborús lelkesedésben – a Fő utca északi felét I. Ferenc József utcának, a déli felét pedig II. Vilmos Császár utcának nevezték el. Az utcanév-táblák azonban soha nem készültek el... 1919-ben viszont az egész Fő utcát hivatalosan elnevezték Lenin utcának. A proletárdiktatúra azonban hamarabb megbukott az utca-táblák elkészülténél... 1922-ben az északi felét elnevezték Szilády Áron utcának, a déli részét 1931-ben Szent Imre utcának, a középső rész maradt Fő utca... 1937-ben a még Fő utcának maradt részt Szent István utcának nevezték el...”⁹

Az 1922-ben elhunyt Sziládynak utcanévvel, majd 1927-ben szoborral állítottak emléket. Szent Imre és Szent István nevének megjelenését a 900. évforduló, és az 1938-as országos rendezvények indokolták. A Horthy-korszak szellemiségét tükrözi az is, hogy teret neveztek el a trianoni magyar küldöttség vezetőjéről, gróf Apponyi Alberttről, már életében a kormányzó Horthy Miklósról, utcát az 1932-36 közötti miniszterelnökről, Gömbös Gyuláról. Sajátos csoport a két világháború közötti korból az az utcanévadás, amely a trianoni békeszerződéssel elszakított területek városneveit így menti meg. Ezeket a neveket jó ideig csak ezekben az utcanevekben lehetett magyarul leírni. „Javaslat hangzott el, hogy a semmitmondó utcanevek helyett olyan elnevezésekre volna szükség, amelyek a város közönségét emlékeztetnék az elszakított területekre. Ez már a revízió hangja, mely azután különféle és

egyre fokozódó formában jelentkezett.”¹⁰ Az 1932-es várostérkép tanúsága szerint csak a Bácskai utca, a Zenta utca és a Munkács utca kapott ilyen nevet.¹¹

Döntő változás következett be az utcaelnevezésekben a II. világháború után. Mivel nemcsak új utcákat neveztek el, hanem sok régit is, ezért a keresztelési akció újabb áldozatokat követelt. Nemcsak azokat az utcákat nevezték el újra, amelyek nyíltan a Horthy-rendszerre vagy a fasiszta korszakra utaltak, netán valamilyen vallási tartalomra, hanem azokat is, amelyek az utca fekvésére, a táj jellegére vonatkoztak. Olyan tulajdonnevekre cserélték, amelyek a szocialista átalakulást jobban szolgálták.¹²

A változtatás közlése egy 1945 óta tartó folyamatot zár le. Horthy Miklós terét már korábban Május 1. tér néven szerepeltették, a Paprika Antal utcát pedig már 1948-ban elnevezték.¹³ A Horváth István polgármester által 1949-ben közölt változási jegyzék időpontja azért érdekes, mert már megalakult a Magyar Dolgozók Pártja az előző évben, megalakul a M.F. Népfront, ezekben a hetekben folyik a Mindszenty-per, pár hónap múlva népfrontválasztások vannak, vagyis szentesül az egypártrendszer. Ez a változás nem érintette a Szentháromság teret, és 1949-ben még Pázmány Péter sem zavart senkit. Érezhető viszont az 1919-re való rájátszás. Leninről teret, a '19-es tanácsköztársasági áldozatokról utcákat neveznek el. A '19-es szociáldemokrata Fazekas Gáborról utcát és teret is neveznek el egyszerre. A csendőrlaktanya utcájából Október 23. utca lett, kifejezve az 1944-es felszabadulásunk napját. 1956 után a dátum helyett a pontosabb felszabadulás szó jelent meg.¹⁴ A megjegyezhetőségre is figyeltek a névadók. Károly utcából Míg Károly utca, a Vári utcából Ságvári lett, Rózsa térből Rózsa Ferenc tér. Felszámolták a feudalizmust is: nádor és király helyett lett munkásmozgalom és költészet. (Kazai József, Ady Endre, József Attila).

Külön érdekessége a listának, hogy a mai Katona József utca egykor Gaál Gasztonnak, az 1932-ben elhunyt kispazda politikusnak a nevét viselte pár évig. Az 1949-ben törölt utcanévek egy részét – ugyanott vagy másutt – a város azóta visszaállította.

Az elavultnak minősített nevek lecserélése még évek múlva is folyik. Az 1963-as utcanévjegyzék¹⁵ még tartalmazta az Apponyi teret, az 1973-as már nem. Ekkor Gagarin tér néven szerepelt.

A '70-es években jelentősen bővült az utcanévek száma. Cserére is sor kerül, hiszen 1975-ben egy beszélő név kapott – bár halasi vonatkozású – személynevet. A városháza utcáját, a Városház utcát Thorma János festőről nevezték el.¹⁶ Új nevet csak újonnan nyíló utcák kaptak. Erre a város észak-keleti részén és a Kertvárosban folyó építkezés miatt volt lehetőség. Az újonnan adott utcanévekkel az országos és a helyi jelentőségű munkásmozgalmi embereknek, valamint a Halas városért munkálkodóknak állítottak emléket. Jellemző lett a névbokrosítás. Erre példák a Kertváros virágneves utcái, vagy a Mártírok útjáról nyíló utcák: „A lakótelepnek a Mártírok útja, a Határőr laktanya, a tervezett főközlekedési út és a Dongéri csator-

na által határolt többszintes lakásépítés céljára kijelölt területén nyitandó három belső utat a második világháború idején az ellenállási mozgalomban részt vett és mártírhalált halt Pataki Istvánról, Kulich Gyuláról és Schönherz Zoltánról javaslom elnevezni. Figyelembe vettem, hogy mindhárom utca a Mártírok útjáról nyílik, amely a Tanácsköztársaság mártírjainak állít emléket, és az ifjú mártirokról való elnevezése az utcáknak mintegy a fasizmussal szembeni ellenállás folyamatát jelképezné. A lakótelepnek ezt a részét északon lezáró új főközlekedési út városi átkelési szakaszát „Április 4.” útnak javaslom elnevezni, amely szimbolikusan kifejezné, hogy a mártírok áldozatvállalása nem volt hiábavaló.”¹⁷

A '70-es évek elnevezései tehát igyekeztek figyelembe venni a Minisztertanács Tanácsai Hivatala elnökének rendelkezését: „Az utcanév megállapításakor figyelemmel kell lenni a történelmi hagyományokra, a földrajzi környezetre és a nyelvhasználati követelményekre.”¹⁸ Az 1984-es utcanévadás során például – Balajty Dénes, Bangó Péter, Dr. Monszpart László, Gyárfás István, Hódi Géza, Nagy Czirok László – Kiskunhalassal kapcsolatban álló személyekről neveztek el utcákat. A történelmi hagyományok figyelembe vételét jelenti a szintén 1984-es Kun kapitány utca. Az Olajbányász utca telitalálat. Figyelembe veszi, hogy ebben az utcában van az olajbányászok egyik épülete.

Az 1990-es választásokat követően országosan megindult az a törekvés, hogy a szocialista korszak utcaneveit megváltoztassák. Többszöri nekifutásra sikerült csak döntést hozni, mivel a politikai pártok mindegyike a saját álláspontját kívánta maradéktalanul érvényre juttatni. Többféle ötlet volt arra, hogy mi legyen az elmúlt 4 évtized neveivel.

1. Minden maradjon a régiiben! Ez az igazi demokrácia és tolerancia. Nem változtatunk az utcaneveken felülről, s nem okozunk bosszúságot a lakosságnak, vállalkozóknak, postának, hivataloknak. Tekintsük történelmi képződménynek, s majd az új utcanevek kiosztásakor vegyük figyelembe névadási adósságainkat! A szocialista korszak utcanevei azt a történelemszemléletet tükrözték, hogy az ellenálló, a jobbágyfelkelő, a Habsburg-ellenes, a munkásmozgalomban részt vevő személy érdekesebb a hangyamunkát végző, szakértelmével, szervezőkészségével kitűnő személynél; mintha a történelem csak felkelések idején írná lapjait. Ha minden utcanév marad, akkor marad az osztályharcos történelemszemlélet.
2. Maradjon az az utcanév, amely 1945 után keletkezett utcák neve, de ahol van régi, ott a régit adjuk vissza.
3. Csak azokat a neveket változtassuk meg, amely személyek a diktatúrához, véres leszámolásokhoz köthetők, vagy nem halasi kötődésűek. Oleg Kosevoj, Dimitrov és Tolbuhin nevek mellett nehéz lett volna érvelni, de Ady vagy József Attila ellen is. A kevésbé ismert személyek életrajzában ismeretében született meg a változtatásról a döntés.¹⁹

Ez a változtatás csökkentette a munkásmozgalom személyneveit, növelte a

1. táblázat: Kiskunhalasi utcanévváltozások, 1992

	1992 előtti név:	Új név:
1.	Míg Károly u.	Károly utca
2.	Április 4. u.	Karacs Teréz u.
3.	Bán Tibor tér	Kovács Pál tér
4.	Dénes Marcell u.	Mázsa u.
5.	Fürst S. u.	Eperd u.
6.	Gagarin tér	Ősök tere
7.	Gögös I. u.	Szállás u.
8.	Hámán K. u.	Szalag u.
9.	Hódi G. u.	Budár u.
10.	Huber O. u.	Számadó u.
11.	Ifjúmunkás u.	Bajnár u.
12.	Kállai É. u.	Városkert u.
13.	Kazai József u.	Révész Gy. u.
14.	Kilián Gy. u.	Pozsony u.
15.	Kollár I. u.	Peterka József u.
16.	Kulich Gy. u.	Kiffer u.
17.	Korvin Ottó u.	Korvin u.
18.	Kun Béla u.	Kassa u.
19.	Linhard A. u.	Szélmalom u.
20.	Martos Flóra u.	Fejérföld u.
21.	Mező Imre u.	Szentgál u.
22.	Munkásőr u.	Mocsári Lajos u.
23.	Münnich F. u.	Baranyai Ferenc u.
24.	Pákozdi A. u.	Vári Szabó István u.
25.	Pataki I. u.	Híd u.
26.	Népfront u.	
27.	Ságvári E. u.	Szuper Károly u.
28.	Rajk L. u.	Bedekovics Lőrinc u.
29.	Sallai I. u.	Henger u.
30.	Schönhercz Z. u.	Práger Ábrahám u.
31.	Somogyi Béla u.	Thorma János u.
32.	Thorma János u.	Városháza u.
33.	Szalai B. u.	Ormánság u.
34.	Sziklai S. u.	Erzsébet királyné tér
35.	Vass Imre u.	Vas u.
36.	Zalka M. u.	Bükkönyös u.
37.	Kardos Pál u.	Kismarton u.
38.	Thúry J. u.	Kard u.
39.	Dékány Á. u.	Dékáni Á. u.

Halashoz kötődő személyek, fogalmak arányát. Szellemiségében a történelmi Magyarországhoz, a Kárpát-medencei magyarsághoz kötődik, amikor az elszakított országrészekre emlékezteti a halasiakat: Kassa, Kismarton, Pozsony. A környék eltűnt településeinek nevét megjelenítette utcanevekben: Eperd, Fejérföld, Szentgál. A török pusztítás utáni újranevesítés egyik kibocsátó tájegységét utcanévvé tette: Ormánság. Utal a település fejlődésének korábbi időszakaira: Ősök tere, Híd utca. Olyan közneveket emel utcanévvé, amelyek a város növénytermesztő múltjára: Budár (= szőlőcsősz)²⁰, Bajnár (= szőlőfajta), Kiffer (= körtefajta); állattenyésztő múltjára: Számadó; régi iparára: Henger, Szélmalom – utalnak.

A Sóstó lakótelep utcáinak elnevezésekor folytatódott az a törekvés, hogy a helytörténet legyen az alapja a névadásnak.²¹ Régi földrajzi neveket őriz a Bánegyháza és a Karányi sík útja. A Fejeték és a halasi homok növény- és állatvilágának értékeit emeli utcanévvé az Árvalányhaj, Cseresznyés, Fakopács, Izabella, Kadarka, Mályva, Sáfrány, Sárgarigó, Szilvás, Tavaszi hérics, Venyige és Zsoltina elnevezés. A Halászsárdó és a Platán elnevezés a csárda környékén önmagáért beszél. Az Epreskert II. József korára és a selyemhernyó-tenyésztésre utal.

2. táblázat: Sóstó lakótelep utcanevei, 1993

Iparszőlők útja	6273, 6371/2
Latabár utca	8023, 8031
Venyige utca	8002, 8094
Zsoltina utca	8252
Tavaszi hérics utca	6354/1
Platán utca	8182/2/3/4
Sárgarigó utca	8182/1
Fakopács utca	8061; 8136; 8155
Izabella utca	8170/3, 8402
Mályva utca	6334/9; 8025; 8050
Epreskert utca	8053; 8085; 6294/1; 8103; 6294/2; 8070
Kolmann utca	8186
Cseresznyés utca	6303; 8169; 8235; 6315/2; 8231
Árvalányhaj utca	8227
Bánegyháza utca	6317
Sáfrány utca	8286; 8290; 8282
Halászsárdó utca	6338; 8342; 8346; 8338
Szilvás köz	8343/5; 8335/5
Karányi sík útja	6356
Kadarka utca	8144

A lakott terület növekedése miatt 1999. november 29-én újabb utcaelnevezésekre került sor.²² A Kőrösi úti lakótelep az egykori laktanyának elnevezését, Esze Tamás nevét kapta. Nem hiányzik most már a Szőlő és a Homok sem a névtárból. Ván Benjámin református lelkész a református temetőhöz, Lakatos Vince, a Naplemente című film rendezője pedig a Szociális otthonhoz közel kapott utcanevet. Intézményre utal a Lötér, a Laktanya, a Téglagyár utca, a Parti pedig az egykori tónak állít emléket, most már a túlsó parton. Örvendetes a köz utótag számának növekedése a város utcanevei között. Más arány is változott. 2001-re 32 %-ra csökkent a személynevek aránya az 1985-ös 41 %-hoz képest. A '90-es évek névváltoztatásai – úgy tűnik – olyan irányba mozdultak el, hogy kibírnak még néhány választást, mivel nemcsak halasibbak lettek a nevek, hanem lakossági konszenzuson alapulnak. Az ott lakók kérése volt a Kard, a Nemzetőr, a Népfront, a Ságvári Endre utca és a Schönfeld udvar neve is.

A halasi ember pedig esetenként ma is gyakorlatiasan nevezi el utcáját. A Bácskai utcát Bácskai sornak nevezi, s ha biztosra akar menni a tájékozódásban, akkor a Barnevál utcájáról, a golyafészkes óvoda teréről és Vili bognár utcájáról beszél.

3. táblázat: Új utcanevek, 1999

Esze Tamás lakótelep	volt szovjet laktanya területén lévő lakótelep közterülete	1815/62 hrsz-ú
Jókai Mór utca	Jókai utca folytatása a volt szovjet laktanya mellett	1830. 1817. 6273 hrsz-ú
Laktanya utca	Sóstó lakótelep	8001, 8009 hrsz-ú
Zsigray Julianna utca	Zsigray J. u. folytatása	9013 hrsz-ú
Levendula utca	Levendula utca folytatása	9024 hrsz-ú
Orgona utca	„Vajda” féle telekalakítás során került kialakításra	9048/4 1742/1, 9036/4, 1735/5/ hrsz-ú
Kamilla utca	„Vajda” féle telekalakítás során a Kamilla utca folytatása	9047/4 1735/15/hrs-ú
Pipacs utca	„Vajda” féle telekalakítás során, Pipacs u. folytatása	41738. 41740/1 hrsz-ú
Csendes köz	Mártírok útjával párhuzamosan	40591 hrsz-ú
Parti utca	Új református temető környezete	6261 hrsz-ú
Szőlő utca	Új református temető környezete	6258 hrsz-ú
Homok utca	Új református temető környezetében	6246 hrsz-ú

Jegyzetek

- ¹ Hajdú Mihály: Magyar tulajdonnevek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994. 63. p.
- ² Kun-Halas. 1898. febr. 20.
- ³ Kun-Halas. 1898. febr. 20.
- ⁴ Kun-Halas. 1898. febr. 27.
- ⁵ Kun-Halas. 1898. febr. 27.
- ⁶ Kun-Halas. 1898. dec. 25.
- ⁷ Kiskun-Halas Helyi Értesítője. 1902. febr. 19.
- ⁸ Hajdú Mihály idézett művében (65. p.) arra hívja fel a figyelmet, hogy Budapesten ma Kossuth, Petőfi és Ady nevét több mint 10-10 utca viseli. Észert szerte az országban halasiasan cselekedtek, csakhogy a főváros későbbi terjeszkedése miatt ott megnehezíti a tájékozódást.
- ⁹ Ifj. Nagy Szeder István: Halasi házszámok, utcanevek. II. = Kiskunhalas Helyi Értesítője. 1940. dec. 27.
- ¹⁰ Janó Ákos szerk.: Kiskunhalas. Helytörténeti Monográfia. I. Kiskunhalas, 1965. 68. p.
- ¹¹ Ifj. Nagy Szeder István: Kiskunhalas megyei város. 1:10.000 H. n. 1932.
- ¹² Az utcanév táblázat 1949-es oszlopát a Hírek 1949. febr. 26-án közölt jegyzék alapján állítottam össze. Közli még: Kiskunhalas megyei város megváltozott utca és tér neveinek jegyzéke. Kiskunhalas. 1949. Thorma János Múzeum. Adattári száma: 5718.
- ¹³ „Felavatták a Paprika Antalról elnevezett utcát. Hírül adtuk, hogy a 19-ben mártírhalált halt dr. Paprika Antalról a város képviselőtestülete utcát nevezett el.” = Hírek, 1948. június 23.
- ¹⁴ A dátum állítólag akkora zavart okozott, hogy a város felszabadulását 1956-tól nem merték évekig a napján ünnepelni.
- ¹⁵ Kiskunhalas utcanévjegyzéke. Összeállította Fekete Dezső főkönyvtáros, a kiskunhalasi Városi Könyvtár dolgozója. Kiskunhalas – Bácsalmás, 1974. = Városi Könyvtár, Kiskunhalas.
- ¹⁶ Új utca - és lakótelep elnevezések. = Halasi Hírek. 1975. júl. 2.
- ¹⁷ Kiskunhalas Városi Tanács VB. Igazgatási Osztályának előterjesztése a VB. 1977. szeptember 1-jei ülésére az "Április 4." Kertváros lakótelepen kialakításra kerülő utcák, terek elnevezésére. Kiskunhalas, 1977. augusztus 25.
- ¹⁸ A Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökének 1/1976./III.15./ MT TH számú rendelkezése az utcanév és településrésznév megállapításának általános szabályairól. Az utcanév megállapítása. = Tanácsok Közlönye. 1976. március 25. XXV./12. 205. p.
- ¹⁹ Kivonat a képviselőtestület 1992. december 14-i ülésének jegyzőkönyvéből. 376/1992. Kth. utcanevek felülvizsgálata.
- ²⁰ „Budár – szőlőörzö, csősz” = Nagy Czirok László: Betyárélet a Kiskunságon. Magvető Kiadó, Budapest, 1965. 329. p.
- ²¹ Kivonat, a Képviselőtestület 1993. május 24-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből. 139/1993. Kth. Sóstó lakótelep utcáinak elnevezése.
- ²² Kivonat, a Képviselőtestület 1999. november 29-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből. 272/1999. Kth.: Utcák elnevezése.

Kiskunhalasi utcák, utcanevek 1784-2001

Palásti Károly – Szalai Sándor

A következő táblázat 18-19. századi adatai Szalai Sándor levéltári kutatásaiból származnak, a későbbi utcaneveket Palásti Károly állította össze.

Az utcanévtáblázat adatai az alábbi térképek és utcajegyzékek alapján készültek:

- 1893 Bács-Kiskun Megyei Levéltár, Kiskunhalas V.273.b Közig. iratok 281/9132
- 1909 Nagy Szeder István: Kiskunhalas R.T. város térképe - 1:7.200. Kiskunhalason, 1909.
- 1932 Ifj. Nagy Szeder István: Kiskunhalas megyei város. 1:10.000. H. n. 1932.
- 1940 Ifj. Nagy Szeder István: Kiskunhalas megyei város. 1:18.000. H. n. 1940.
- 1949 Torma János Múzeum Adattár 5718
- 1985 Kiskunhalas Térkép. Kiskunhalas Városi Tanács VB megbízásából.
Készítette, sokszorosította és kiadja: Kartográfiai Vállalat. Budapest, 1982.
- 1985 Utcanévjegyzék 1985. 10. 22. Kiskunhalas Városi Tanács. Igazgatási Osztály.
Népességnyelvántartási Csoport.
- 2001 Kiskunhalas Térkép. 1:8.000. Cartographia Kft. Budapest, 1994.
- 2001 Okmányiroda. Kiskunhalas.

Utcanévtábla az
1920-as évekből

Utcanévtábla az
1960-as évekből

Utcanévtábla az
1990-es évekből

Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
60.	-	-	Csap	Csap	Csap	Csap	Csap	utca
61.	-	-	-	-	-	-	Csendes	utca
62.	-	-	-	-	-	Cserény	Cserény	utca
63.	-	Cserépes	Cserépes	Cserépes	Cserépes	Cserépes	Cserépes	utca
64.	-	-	-	-	-	-	Cseresznyés	utca
65.	-	Csiga	Csiga	Csiga	Csiga	Csiga	Csiga	utca
66.	azonosítható	Csillag	Csillag	Csillag	Csillag	Csillag	Csillag	utca
67.	-	-	Csipeke	Csipeke	Csipeke	Csipeke	Csipeke	utca
68.	-	Csokonai	Csokonai	Csokonai	Csokonai	Csokonai	Csokonai	utca
69.	-	Csónak	Csónak	Csónak	Csónak	Csónak	Csónak	utca
70.	-	-	-	-	-	Dalla	Dalla	utca
71.	-	Damjanich	Damjanich	Damjanich	Damjanich	Damjanich	Damjanich	utca
72.	azonosítható	Deák Ferenc	Deák Ferenc	Deák Ferenc	Deák Ferenc	Deák Ferenc	Deák Ferenc	utca
73.	azonosítható	Vásártér	-	-	-	Dékány Árpád	Dékány Árpád	utca
74.	-	-	-	-	-	Denes Marcell	Denes Marcell	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
75.	azonosítható	Bádgos	Dob	Dob	Dob	Dob	Dob	Dob	utca
76.	-	-	Dobó	Dobó	Dobó	Dobó	Dobó	Dobó	utca
77.	-	-	Mester	Mester	Mester	Dózsa György	Dózsa György	Dózsa György	utca
78.	-	-	-	-	-	-	Dr. Monszpart László	Dr. Monszpart László	utca
79.	-	Dohány	Dugonics	Dugonics	Dugonics	Dugonics	Dugonics	Dugonics	utca
80.	azonosítható	Gránát	Eötvös	Eötvös	Eötvös	Eötvös	Eötvös	Eötvös	utca
81.	-	-	-	-	-	-	Fürst Sándor	Eperd	utca
82.	-	-	-	-	-	-	-	Epreskert	utca
83.	-	-	-	-	-	-	Erdei Ferenc	Erdei Ferenc	tér
84.	-	-	-	-	-	-	Sziklai Sándor	Erzsébet királyné	tér
85.	-	-	Sóstói	Sóstói	Sóstói	Sóstói	Kőrösi	Esze Tamás	út
86.	azonosítható	Hegy	Fácán	Fácán	Fácán	Fácán	Fácán	Fácán	utca
87.	-	-	-	-	-	-	-	Fakopács	utca
88.	-	Új sor	Akácfa	Akácfa	Akácfa	Fazekas Gábor	Fazekas Gábor	Fazekas Gábor	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
89.	-	Rigó	Fecske	Fecske	Fecske	Fecske	Fecske	Fecske	utca
90.	-	-	-	Pálma	Pálma	Martos Flóra	Martos Flóra	Fejérföld	utca
91.	-	-	-	Félegyházi	Félegyházi	Félegyházi	Félegyházi	Félegyházi	út
92.	-	-	-	-	-	-	Felsőkistelek	Felsőkistelek	-
93.	-	-	-	-	-	-	Felsőszőlők	Felsőszőlők	-
94.	-	-	-	-	-	-	Felsőszállás	Felsőszállás	-
95.	-	-	-	-	-	-	Felsőtelep	Felsőtelep	-
96.	-	-	-	Fenyő	Fenyő	Fenyő	Fenyő	Fenyő	utca
97.	-	Nád	Futó	Futó	Futó	Futó	Futó	Futó	utca
98.	-	-	Fűrés	Fűrés	Fűrés	Fűrés	Fűrés	Fűrés	utca
99.	-	-	Fűzes	Fűzes	Fűzes	Fűzes	Fűzes	Fűzes	utca
100.	-	-	-	-	-	-	Gaál Lajos	Gaál Lajos	utca
101.	-	-	-	-	-	-	Gábor Áron	Gábor Áron	utca
102.	-	-	-	-	-	-	Galagonya	Galagonya	utca
103.	-	-	-	-	-	-	Galamb	Galamb	utca
104.	-	Vig	Malom	Malom	Malom	Malom	Garbai Sándor	Garbai Sándor	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
121.	-	-	-	Henger	Henger	Sallai-Fürst	Sallai Imre	Henger	utca
122.	-	-	-	-	-	-	Pataki István	Híd	utca
123.	azonosítható	Csalogány	Hímző	Hímző	Hímző	Hímző	Hímző	Hímző	utca
124.	-	-	-	-	-	-	Hímők	Hímők	utca
125.	-	Kék	Hold	Hold	Hold	Hold	Hold	Hold	utca
126.	-	Kis-híd	Holló	Holló	Holló	Holló	Holló	Holló	utca
127.	-	-	-	-	-	-	-	Homok	utca
128.	-	Óz	Honvéd	Honvéd	Honvéd	Honvéd	Honvéd	Honvéd	utca
129.	-	Északi oldal Hentes utca	Felső Templom	Horthy Miklós	Horthy Miklós	Május 1.	Hősök	Hősök	tér
130.	azonosítható	Homok	Hunyady	Hunyadi	Hunyadi	Hunyadi	Hunyadi	Hunyadi János	utca
131.	azonosítható	Sziv	Huszár	Huszár	Huszár	Huszár	Huszár	Huszár	utca
132.	-	-	-	-	-	-	Ibolya	Ibolya	utca
133.	-	-	-	-	-	-	-	Imreh Mária	utca
134.	-	-	-	-	-	-	-	Inoka-Kistelek	-
135.	-	-	-	-	-	-	-	Iparszőlők	úja

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
168.	-	Hold	Homok	Homok	Homok	Suba Imre	Kardos Pál	Kismarton	utca
169.	azonosítható	-	Kmeth Sándor	Kmeth Sándor	Kmeth Sándor	Kmeth Sándor	Kmeth Sándor	Kmeth Sándor	utca
170.	-	-	-	-	-	-	Kocsis Lajos	Kocsis Lajos	utca
171.	-	-	-	-	-	-	-	Kolmann	utca
172.	-	-	-	-	-	-	-	Kopolya	-
173.	-	Fonó	Kórház	Kórház	Kórház	Kórház	Kórház	Kórház	utca
174.	-	-	Pirtó	Korvin	Korvin	Korvin	Korvin	Korvin	utca
175.	-	Ostrom	Kosár	Kosár	Kosár	Kosár	Kosár	Kosár	utca
176.	azonosítható	(1812) Kossuth	Kossuth	Kossuth	Kossuth	Kossuth	Kossuth	Kossuth	utca
177.	-	Magyar utca	Bomba	Bomba	Bomba	Bán Tibor	Bán Tibor	Kovács Pál	tér
178.	-	Gránát	-	Gránát	Gránát	Gránát	Kovács Sándor	Kovács Sándor	utca
179.	-	-	-	-	-	-	Kökény	Kökény	utca
180.	-	Nagyút	Kölcsy	Kölcsy	Kölcsy	Kölcsy	Kölcsy	Kölcsy	utca
181.	-	-	Sóstói	Sóstói	Sóstói	Sóstói	Kőrösi	Kőrösi	út
182.	-	-	-	Kötönyi	Kötönyi	Kötönyi	Kötönyi	Kötönyi	út
183.	-	-	-	-	-	-	-	Középső ipartelep	-
184.	azonosítható	Fő	Fő	Fő	Fő	Köztársaság	Köztársaság	Köztársaság	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
185.	-	Vásár	Kun	Kun	Kun	Kun	Kun	Kun	tér
186.	-	-	-	-	-	-	Kun kapitány	Kun kapitány	utca
187.	-	-	-	-	-	-	Kuruc vitézek	Kuruc vitézek	tér
188.	-	-	-	-	-	-	-	Lakatos Vince	utca
189.	-	-	-	Lapály	Lapály	Lapály	Lapály	Lapály	utca
190.	-	-	-	-	-	-	-	Latabár	utca
191.	-	Kis	Lehel	Lehel	Lehel	Lehel	Lehel	Lehel	utca
192.	-	-	-	Lepke	Lepke	Lepke	Lepke	Lepke	utca
193.	-	-	-	-	-	-	Levendulia	Levendulia	utca
194.	-	-	-	Lomb	Lomb	Lomb	Lomb	Lomb	utca
195.	azonosítható	Dob	Lovag	Lovag	Lovag	Lovag	Lovag	Lovag	utca
196.	-	-	-	-	-	-	Lovardia	Lovardia	utca
197.	-	-	-	-	-	-	Lugas	Lugas	köz
198.	-	Rétszél	Magyar	Magyar	Magyar	Magyar	Magyar	Magyar	utca
199.	-	-	Majsai	Majsai	Majsai	Majsai	Majsai	Majsai	út
200.	-	-	Fazekas	Fazekas	Fazekas	Fazekas Gábor	Május 1.	Május 1.	tér
201.	-	-	-	Malom	Malom	Malom	Malom	Malom	sor
202.	-	-	-	-	-	-	-	Mályva	utca

Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
203.	-	-	-	-	-	Margaréta	Margaréta	utca
204.	Zerge	-	Zoldfa	Zoldfa	Zoldfa	Markovics Mária	Markovics Mária	utca
205.	-	-	Mélykúti	Mélykúti	Mártirok	Mártirok	Mártirok	út
206.	Kék utca	-	Eskü	Eskü	Marx Károly	Marx	Marx	tér
207.	-	-	Mátyás	Mátyás	Mátyás	Mátyás	Mátyás	tér
208.	-	-	-	-	-	Dénes Marcell	Mázsa	utca
209.	Sip	Mérleg	Mérleg	Mérleg	Mérleg	Mérleg	Mérleg	utca
210.	-	-	-	-	-	Mészáros Lázár	Mészáros Lázár	utca
211.	-	-	-	-	-	Munkásőr	Mocsáry Lajos	utca
212.	Markotányos	Molnár	Molnár	Molnár	Molnár	Molnár	Molnár	utca
213.	-	-	Munkács	Munkács	Munkács	Munkács	Munkács	utca
214.	-	-	-	-	-	Muskáti	Muskáti	utca
215.	Nád	Nád	Nád	Nád	Nád	Nád	Nád	utca
216.	-	Sziget	Natkai	Natkai	Brinkus Lajos	Brinkus Lajos	Nagy-Szedes István	utca
217.	-	-	-	-	-	Nagy Czirok László	Nagy Czirok László	utca
218.	-	-	-	-	-	-	Nagy Kálmán	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
234.	-	-	-	Pacsirta	Pacsirta	Pacsirta	Pacsirta	Pacsirta	utca
235.	-	-	-	-	-	-	Páfrány	Páfrány	utca
236.	-	-	-	-	-	-	Pákász	Pákász	utca
237.	-	-	-	-	-	-	Pálma	Pálma	tér
238.	-	-	-	-	-	-	Pandúr	Pandúr	utca
239.	azonosítható	Patzal	Hajnal	Hajnal	Hajnal	Hajnal	Paprika Antal	Paprika Antal	utca
240.	-	-	-	-	-	-	-	Partiszőlők	-
241.	-	-	-	-	-	-	Pásztor	Pásztor	utca
242.	-	-	-	-	-	-	Patkó	Patkó	utca
243.	-	-	-	-	-	-	Pattantyús	Pattantyús	utca
244.	-	-	Perc	Perc	Perc	Perc	Perc	Perc	köz
245.	-	-	-	-	-	-	Kollár István	Peterka József	utca
246.	azonosítható	Fő	Petőfi	Petőfi	Petőfi	Petőfi	Petőfi	Petőfi	utca
247.	-	Sas	Pipa	Pipa	Pipa	Pipa	Pipa	Pipa	utca
248.	-	-	-	-	-	-	Pipacs	Pipacs	utca
249.	-	-	-	-	-	-	-	Platan	utca

Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
250.	Fürdő	Polgár	Polgár	Polgár	Polgár	Polgár	Polgár	utca
251.	Posta	Posta	Posta	Posta	Posta	Posta	Posta	utca
252.	-	-	-	-	-	Kilán György	Pozsony	utca
253.	-	-	-	-	-	Schönherz Zoltán	Prager Abraham	utca
254.	-	-	-	-	-	Radnóti Miklós	Radnóti Miklós	utca
255.	Körház u. – NY, Homok u. – K.	Rákóczi	Rákóczi	Rákóczi	Rákóczi	Rákóczi	Rákóczi	tér
256.	-	-	-	-	-	Rakodó	Rakodó	utca
257.	-	-	-	-	-	Rege	Rege	utca
258.	-	-	-	-	-	-	Rekettye	-
259.	Rét	Rét	Rét	Rét	Rét	Rét	Rét	utca
260.	azonosítható	Alsó Nádor	Alsó Nádor	Alsó Nádor	Kazai József	Kazai József	Révész György	utca
261.	-	-	Rezeda	Rezeda	Rezeda	Rezeda	Rezeda	utca
262.	-	-	Róka	Róka	Róka	Róka	Róka	utca
263.	-	-	-	-	-	Róna	Róna	utca
264.	-	Rózsa	Rózsa	Rózsa	Rózsa Ferenc	Rózsa	Rózsa	tér
265.	-	-	-	-	-	-	Sáfrány	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
282.	-	-	-	Agyag	Agyag	Agyag	Szabó Ervin	Szabó Ervin	utca
283.	-	-	-	Szalag	Szalag	Hámán Kató	Hámán Kató	Szalag	utca
284.	-	-	-	Szállás	Szállás	Gógós Ignác	Gógós Ignác	Szállás	utca
285.	-	-	-	-	-	-	Huber Oszkár	Számadó	utca
286.	azonosítható	Szent János	Kőút	Kőút	Kőút	Szántó Kovács János	Szántó Kovács János	Szántó Kovács János	utca
287.	-	Mélykút	Mélykút	Szász Károly	Szász Károly	Szász Károly	Szász Károly	Szász Károly	utca
288.	azonosítható	Liba	Kőhid	Szathmáry Sándor	Szathmáry Sándor	Szathmáry Sándor	Szathmáry Sándor	Szathmáry Sándor	utca
289.	-	Kövesdűlő	Széchenyi	Széchenyi	Széchenyi	Széchenyi	Széchenyi	Széchenyi	utca
290.	-	-	Szegedi	Szegedi	Szegedi	Szegedi	Szegedi	Szegedi	út
291.	-	Liba	Szegfü	Szegfü	Szegfü	Szegfü	Szegfü	Szegfü	utca
292.	-	Magyar	Szekely	Szekely	Szekely	Szekely	Szekely	Szekely	utca
293.	-	-	Székcsős	Székcsős	Székcsős	Székcsős	Székcsős	Székcsős	utca
294.	-	-	-	Abrónes	Abrónes	Linhardt Antal	Linhardt Antal	Szeilmalom	utca
295.	-	-	-	-	-	-	Szeilmolnár	Szeilmolnár	utca
296.	-	-	-	Szénás	Szénás	Szénás	Szénás	Szénás	utca
297.	-	-	-	-	-	-	Merő Imre	Szenegál	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
298.	azonosítható	Palota utca	Szent György	Szent György	Szent György	Szent György	Kosevoj	Szent György	tér
299.	azonosítható	Szabadkai út	Fő	Szent Imre	Szent Imre	Szent Imre	Tolbuhin	Szent Imre	utca
300.	azonosítható	Szabadkai út	Alsó Templom	Szent Háromság	Szent Háromság	Szent Háromság	Dimitrov	Szentháromság	tér
301.	azonosítható	Kerek	Szép	Szép	Szép	Szép	Szép	Szép	utca
302.	azonosítható	Fő	Fő	Szilády	Szilády	Szilády	Szilády	Szilády Áron	utca
303.	-	-	-	-	-	-	-	Szilvas	köz.
304.	-	Viola	Szondy	Szondy	Szondy	Szondy	Szondy	Szondy	utca
305.	azonosítható	Sáros utca - K. Király utca - Ny.	Szövetség	Szövetség	Szövetség	Szövetség	Szövetség	Szövetség	tér
306.	-	-	-	Mozdony	Mozdony	Mozdony	Szűts József	Szűts József	utca
307.	azonosítható	Zrínyi	Tábor	Tábor	Tábor	Tábor	Tábor	Tábor	utca
308.	-	-	-	Tambura	Tambura	Tambura	Tambura	Tambura	utca
309.	azonosítható	Városláz	Harmat	Harmat	Harmat	Táncsics Mihály	Táncsics	Táncsics	utca
310.	-	Vadász	Tárnok	Tárnok	Tárnok	Tárnok	Tárnok	Tárnok	utca
311.	-	-	-	-	-	-	Tárogató	Tárogató	utca
312.	-	-	-	-	-	-	Tavaszi	Tavaszi	utca
313.	-	-	-	-	-	-	-	Tavaszi herceg	utca

	Az 1784. évi térképen azonosítható	1893 Ledényi Ferenc terve	1909	1932	1940	1949	1985	2001	
346.	-	Sóstó	Vörösmarty	Vörösmarty	Vörösmarty	Vörösmarty	Vörösmarty	Vörösmarty	utca
347.	azonosítható	Bodzafa	Zalán	Zalán	Zalán	Zalán	Zalán	Zalán	utca
348.	-	Iskola	Zerge	Zerge	Zerge	Zerge	Zerge	Zerge	utca
349.	-	-	Zöldhalom	Zöldhalom	Zöldhalom	Zöldhalom	Zöldhalom	Zöldhalom	utca
350.	-	Alkacfa	Zrínyi	Zrínyi	Zrínyi	Zrínyi	Zrínyi	Zrínyi	utca
351.	-	-	-	Zsák	Zsák	Zsák	Zsák	Zsák	utca
352.	-	-	-	-	-	-	-	Zsigmond Juhanna	utca
353.	-	-	-	-	-	-	-	Zsoltina	utca

Régi református temető és sírkö kert

Baki István

*Csak törpe nép felejthet ős nagyságot,
Csak elfajult kor hős elődöket.
A lelkes eljár ősei sirlakához,
S gyűjt régi fénynél új szöveteket.
(Garay János: Az Árpádok. Vezérhang)*

Gaál Lajos Darányi Dénes
Nagy Czirok László Gyenizse Lajos
Zseni István Nagy Szeder István
emlékére

Mielőtt a református temetők történetével foglalkoznánk, szükségesnek tartom, hogy nagyon röviden beszéljünk a város és lakosságának történetéről is. Ez főként azok számára adhat tájékozódást, akik nem ismerik oly mélységben a múltat, vagy most találkoznak ezzel először.

Kiskunhalas ősi települési hely. Kialakulása és megmaradása annak a jelentős állóvízi és mocsárvilágnak köszönhető, mely a települést körülvette. Jellemző, hogy még az 1930-as években is a református templomtól nyugatra, attól körülbelül 150 méterre mocsár, nádas terült el. E nagy kiterjedésű vizekben régen bőven volt hal. Feltehetően innen ered a település, „Halas” neve. Erre utal a város és a református egyház pecsétjében máig is szereplő „halak” és a református templom kilincse.

Tatárjárás után 1246 körül IV. Béla király kunokat telepít az országba. Főként a gyéren lakott helyekre, például a mai Nagykunság és Kiskunság területére. A kunok letelepedésüket feltételekhez kötötték. Ezek a kiváltságok, szabadságjogok, illetve szokásjog döntően befolyásolták Kiskunhalas történetét. Halas az évszázadok során, mint királyi birtok, mezőváros, Halasszék központja, majd a Kiskunság központja (1735-ig) jelentős szereppel bírt. Mint ilyen kiemelkedett környezetéből.

Az 1517-ben megindult reformáció hazánkban is gyorsan terjedt. Az egész Kunság Kálvin tanítását fogadta el. Szegedi Kis István és Kálmáncsehy Sánta Márton munkássága folytán 1541-ben Kiskunhalas lakossága a reformált hitre tért. Az 1678. évi összeírás szerint: 1495 fő a lakosok száma. A reformátusok száma: 1495 fő. Az 1761-es összeírás szerint Lutheránus 23 fő, Pápista (római katolikus) 12 fő, a többi református. 1769-70-ben 3401 fő református, 67 fő római katolikus, 102 lélek luteránus. Az 1802-es összeírás szerint „Lelkek száma: férfi 4303, asszony 4088,

summásan 8391. Kik közül református férfi nemen lévőek 3168, katolikus férfi nemen lévőek 998, lutheranus férfi nemen lévőek 86, (ezek magyarok) óhitben levő rác és görög 20, zsidó 31.” Természetesen a különböző vallásúaknak létrejöttek az önálló temetői.

Az első református temető

A reformáció terjedése idején a keresztyény felfogás nem engedélyezte a templom belsejébe való temetkezést. Írásos adatunk van a halasi reformátusok első temetkezési helyéről. A szegedi Ferencrendi kolostor könyvtárában 1767 szám alatt nyilvántartott „Theológia Naturális” című könyvben olvasható az alábbi bejegyzés latin nyelven: „Ez a könyv micskei Myskei György tulajdona ... Az Atyának Fiúnak és Szentléleknek nevében. Ammen. Tudtára adom mind azoknak, akik jelen iratot olvassák és figyelmébe ajánlom az összes keresztyéneknek, akik jelenleg e nyomorúságos században élnek, hogy Csütörtök Boldizsár gazdag szegedi pogárnak fia Csütörtök László két társával Eperd nevű pusztájára kocszott. A puszta közelében mintegy 14 rabló megtámadta őket Lukács napján egy pénteki napon 1575-ben és legyilkolták. Szent Orsolya napján lettek eltemetve a halasi templom alá. Ha láttad volna kedves olvasóm, mennyi férfi és asszony, gazdag és szegény, fiú és leány jött össze temetésükre és mily nagy sírással és zokogás között mentek vissza”, Myskeit tartják az első halasi református lelkésznek. Feljegyzésekből azt is tudjuk, hogy kisebb templom állt a mai templom helyén. Ezt kerítés vette körül s ezen belül temető volt.

Ennek a temetőnek létét igazolja az is, hogy 1818-1823 között, amikor a mai formájára bővítették a templomot, a tornyát a nyugati végéből a keletre helyezték. Az építkezés során emberi csontok kerültek elő. Tehát a református templom körül volt a reformátusok első temetője. E temetkezési hely 1709-ig állott fenn.

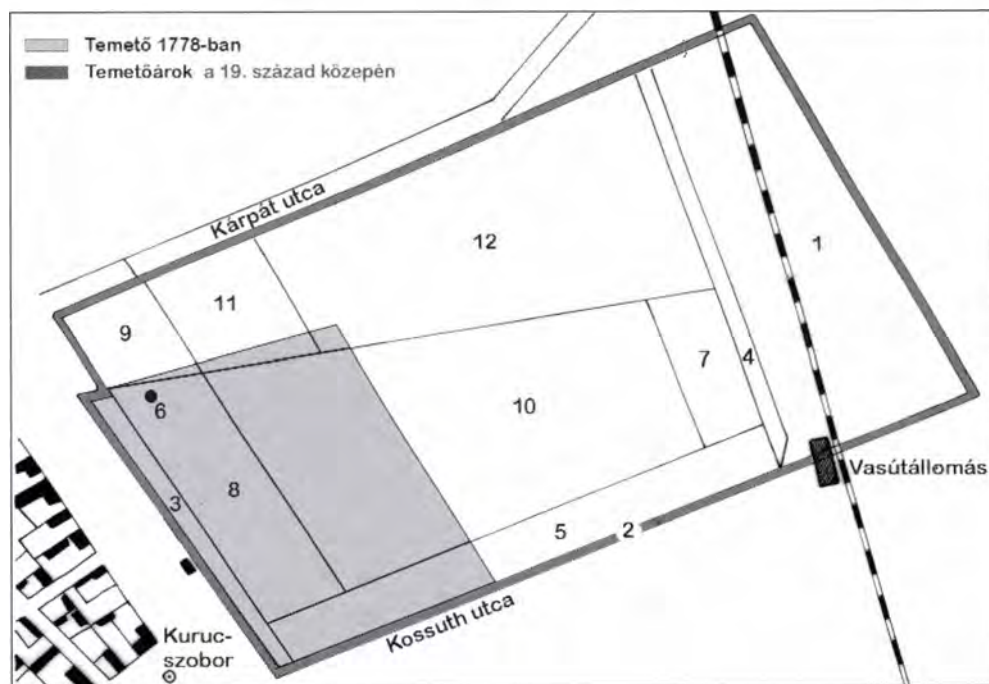
A második református temető. Az ótemető

1709-ben pestis pusztított a városban. E betegségben 1300-an haltak meg, ezért új temető kialakítására volt szükség. Ennek helyét a várostól keletre lévő dombon jelölték ki. A nagy kiterjedésű területet körülbelül a mai Kossuth, Jósika, Garbai, Gimnázium utcák határolták. Néhány évtized alatt betelt ez a temető is. 1778-ban lezárták. Később a helyét parkká alakították, sétaterként használták területét. A lezárás után 114 évvel, 1892-ben itt építették fel a Szilády Áronról elnevezett református gimnáziumot.

A harmadik temető. A mai Református Öreg temető

1778-ban a városon kívül, attól keletre lévő dombos területen jelölték ki az újabb temetkezési helyet a reformátusok részére. Helyét körülárkolták és fákkal ültették be. Területe nagyjából téglalap alakú volt. Eredetileg 6700 négyszögöl volt.

„1769-ben Mária Terézia királynő engedélyt ad a katolikusoknak betelepedésre.

1. térkép. A régi református temető változásai 1778-1975

1. A vasút által elfoglalt terület 1882-ben. 2. Az állomáshoz vezető út szélesítése, a temetőárok betöltése, 1882 utáni évek. 3. A Hősök Ligete kialakítása, 1930-as évek eleje. 4. A Rakodó utca kialakítása, 1930-as évek közepe. 5. A villasor telkeinek kisajátítása, 1947. 6. A víztorony. Kisajátítás 1950-ben. Építkezés 1963-ban. 7. A vasúti laktanya, orvosi rendelő, üzemi étkezdé, óvóhely 1954 körül. 8. Bérház építés, 1962 körül. 9. A benzinkút. Itt volt a temetőesősz háza és földje az 1970-es évekig. 10. Lakótelep építése, 1972. 11. A fűtőmű, 1975 körül. 12. Műemléki védettségű református régitemető. A térképet Szalai Sándor tervezte.

Ez évben elrendelte részükre a temető kijelölését és megnyitását. 1778-ban ezt a területet bővítik. ezen temető mellé a lutheránusok részére temetőhely vágattatott ki.” 1781-ig a katolikus felekezethez számították őket. 1781-től a reformátusok temetőjében kaptak nyughelyet.

A város különböző vallású lakosai számára közbirtokossági területekből jelölték ki a temetők helyét. Kezelése a felekezetek, egyházak joga. Református, római katolikus és lutheránus egyházaké. Ezért a temetők kegyeleti alapítványnak tekintendők. Temetőben a sírhelyért fizetni nem kellett, az a közbirtokossági tulajdon jogán ingyen járt. Használati ideje nem volt időhöz kötve, ha a sirt gondozták, örökre járt. Az elhunytat valóban „örök nyugalomra” helyezték. Ezért és így maradhattak meg az évszázados sírok, síremlékek.

Kiskunhalason felekezeti temetők alakultak ki, a mai napig is csak ilyenek vannak. Nagyon erős valláserkölcsi felfogás határozta meg, hogy mindenki a saját vallásának megfelelő temetőbe temetkezhetett. Ezt a szabályt szigorúan be is tartották. Kivétel

csak a közvetlen hozzátartozó lehetett. Jól példázza a korabeli felfogást Herpay Mihály kiskun kerületi kapitány 1783-ban készült végrendelete. Azért, hogy kapitány lehessen – az ellenreformáció idején 1754-ben – áttért a katolikus hitre. Hűségéért nemességet, „Fidei” felirattal nemesi címert és egy arany láncot kapott Mária Terézia királynőtől. Úgy látszik lélekben, magatartásában nem hagyta el református hitét, mert azt kívánta és úgy rendelkezett, hogy a református temetőbe temessék. Ezért a következő átkot írta a végrendeletébe: „Isten áldása ne legyen azon, aki engemet ide ... hova rendeltem nem temet”. Hasonló Jákób végrendelete is a Bibliában: „És parancsolta nekik, és mondta. Én az én népemhez takarítatom, temessetek engem az én atyáimhoz” I. Móz. 49:29.

A kiskunhalasi öreg temetőbe 1778. március 19-én József napján temették az első halottat, a felszegi Nagy István fiacskáját. Sírfelirata a következő: „Én ifjú Nagy József fekszem itt e hejbe / Engem tettek előbb az uly temetőbe / mivel, hogy születtem ebben az időben / 1778-tzad esztendőben. / Itt nyugszik az urnak gyenge gabonája / itt nyugszik Nagy József kinek szeme szája / már bé vagyon fogva, mert halál postája / Onnan felül eljött az urtól hozzája, / mivel még neki gyenge volt ideje / Csak tiz hétből állott az ő esztendeje / Nem juthat eszébe édesannya teje / azt sem tudta még ő fájt-e az ő feje”

A temetőt 1801-ben bővítették. Hosszabbik oldala kelet-nyugat irányú, a rövidebb észak-dél irányú. Korábban délről a Vásártér, Fasor utca, ma Kossuth utca, nyugatról üres tér, ma Hősök ligete, északról a Kötönyi út, ma Kárpát utcák határolták. A temető keleti oldala a mai vasúttól keletre volt. Területének nagysága: 48 kataszteri hold 900 négyszögöl, kb. 28 hektár. A későbbiekben a területét utakkal táblákra osztották, majd az idők folyamán többször csökkentették 1880 és 1975 között.

A temető kialakításakor még nem épült meg Halason a vasút, ezért 1880-ban, mikor a MÁV állomás épületét és az északról bevezető sínpályát építették, a temető keleti részéből vettek erre igénybe egy részt. 1882-ben a kisajátításkor 7 hold 955 négyszögölért fizetett a város kártérítést. (Értéke 2722 Ft.) Nagyon fontosnak tartotta a város vezetése a közlekedés fejlődését, a vasútvonal kiépítését. Ez a terület-csökkentés nem érintette fájdalmasan a lakosságot, mert ide akkor még nem temettek (csak a bogárzói birkaszín leégésekor bent égett juhászokat).

1912-ben Silling Ede polgármester az „A+2994-es helyrajzi szám” területrészen a temetést megtiltotta, beteltség miatt. Ekkor már 134 éve temetnek ide. Ezt követően 22 év múltán 1934. évben a jeltelen és gondozatlan sírokat felszámolták, kiürítették. A maradványokat a temető keleti végén, a jelenlegi 73. számú táblában közös sírba helyezték (20. kép). A sír ma is látható, emlékkövel jelölve. A megjelölt és gondozott sírok helyükön maradtak. A kiürített területre gyümölcsfákat ültettek. Ezek gondozását a rajta lévő természettel együtt, ellenszolgáltatás nélkül, tehát ingyen, egyházi alkalmazásban állóknak, főként tanároknak adták használatra, támogatásként. 1948-tól nagytiszteletű Ván Benjamin református lelképásztor, valamint a presbitérium határozata alapján ismét elkezdtek ide temetni. Ettől kezdve ez folyamatos volt. 1950-ben ide temették nővéremet is.

Erdei Ferenc Futóhomok című művében így ír (1937): „Az utas, ha vonaton érkezik Halasra a halottakkal találkozik először. Az ősi erdőtemető sok század óta fogadja be a Halasiakat, s beszédes öre az 500 éves városi múltnak. Reformátusok nyugszanak itt, törzsök tiszta református”. „Soha sem hallott zengésű nevek – Modok, Gyenizse, Ornyas” – Tary, Szűri, Tegzes, Latabár, Bikádi, Gózon, Matkó, Mutsi „kunokról beszélnek”. „Halas pedig szép és tisztos múltat őriz, s ezzel egyedül áll e sovány múltú vidéken.”

„A halasi régi református temető több, mint 30 holdas területével az 1920-as évek végéig egyike volt az ország legszebb, hangulatosabb temetőinek. A sírkövek sokasága, a temetői tölgy, szil, akác és többféle gyümölcsfák vonzóvá tették, s a régi halasi társadalom úgyszólván egyedüli, közeli kirándulóhelye volt.” Az 1940-es évekig kedvenc tartózkodási helye volt a tanuló ifjúságnak, különösen a vizsgákra készülési idején.

Az 1930-as években, hogy az állomást északról is meg lehessen közelíteni, a temető területének keleti végén nyitották meg a Rakodó utcát. Később, a temető délkeleti részéből, a Rakodó utcánál a MÁV vett igénybe egy területet egészségügyi intézmény és étkezde építése céljából. A Hősök ligete kialakításakor 1931-32-ben a temető nyugati szélét érintve alakították ki a Széchenyi utca folytatását, melyet platánfákkal ültettek körül. Az 53-as út szélesítésekor, annak a városban való átvezetése alkalmából vágták ki őket 1976-ban.

Az 1944. október 11-én, a vasútállomáson és környékén fellázadt és megölt 196 magyar munkaszolgálatos zsidó mártírt először a református temető keleti árkába temették tömegsírba. Hamvaik ma a Kozma utcai temetőben nyugszanak.

A Kossuth utcát a MÁV állomástól a Hősök ligetéig északról a református temető határolta. Az akkori város vezetése szégyellte és nem tartotta jónak, hogy a városba vezető főút a temető mellett haladjon. Ezért az 1947. augusztus 3-án kelt 10704/47 számú határozatával a Délpestvármegyei Földhivatal kisajátított a Kossuth utcával párhuzamosan a temetőből egy csíkot, házhelyek részére. Így és ott alakult ki a Kossuth utcai villasor. A kisajátítás ellen a város lakói és az egyház is tiltakozott a 87/1947 számú iratban, de hiába. Segítséget kértek a püspöktől is, aki válaszában úgy nyilatkozott, „Nem áll módomban segíteni.”

1950-ben a Földhivatal 1302/95-os határozatával a nyugati, a Hősök ligete felőli oldalról sajátítottak ki területet, két társasház építése céljából. Később itt építették fel a városi víztornyot. Ezt 1963. augusztus 20-án adták át. Ezzel megszűnt a temető bejárata, mely körülbelül ott volt, ahol a felépített lakások déli vége van. Itt állott a „halottbúcsúztató”, közismert nevén az „oratórium.” Ezt említi Erdei Ferenc „Futóhomok” című könyvében, mint szertartáshelyet. Az új bejáratot a lakások északi végén, a mai víztorony mellett alakították ki. Itt helyezték el az „oratóriumot” is. A köréje ültetett fák ma is mutatják helyét. Ebben az időben építették a benzinkutat a temetőhöz tartozó terület északnyugati sarkán. Ezen a területen kb. 1 katasztrális holdon állt a temetőcsősz háza. Körülötte mezőgazdasági művelést folytatott a csősz. Ez a fizetéséhez, jövedelméhez tartozott. Itt temetés nem történt.

A halasi temetkezési szokásokról

Temetés a régi időkben a család „ájtatos„ cselekedete volt. Sirásás előtt a csösznél kellett jelentkezni, aki kijelölte a sír helyét. A sirásást mindig a temetés napján, a kora reggeli órákban kezdték el. Közvetlen rokonok, komák, jó szomszédok, általában a halotthoz ragaszkodók, öt síratók végezték „kegyeletesen.” A sírokat rendesen úgy ásták, hogy a koporsókat, „pandalyba” (oldal fülke) tették. Újabb temetéskor a koporsókat egymás fölé helyezték, emeletszerűen. (Ezt a temetési módot a régi és az új törvény tiltja.)

Temetéskor a koporsót a „Szentmihály lovára” helyezték. Szertartás után ezt a koporsóval együtt a gyász kocsi tette, ahol ezt rögzítették. Így szállították a temetőig. Az egyháznak a régi időben fatengelyes nyitott kocsija volt. Az utolsó kocsit özvegy Kirka Ferencné készítette, ezt 1919-ben használták utoljára. Topán Gergelyné temették vele.

A fiatal, elhunyt fiút a rokon és jóbarát ifjak „ egymást váltva ” a Szentmihály lován, vállon vitték a temetőbe. Ha az ifjú leány volt, fehér ruhás leányok – rokonok, barátnők – vitték szintén vállon, a fiúkkal egymást váltva. A fiúk fekete öltönyt viseltek, gombjukban mirtusz ággal, mint az esküvőn. Gyermeket a keresztanyja a hóna alatt vitte a temetőbe.

A temetés 1950-ig úgy történt, hogy az elhunytat halálakor annak lakásán ravatalozták fel. Korábban, ahogyan nevezték, a „háznál” tartották meg a gyászszertartást, „háztól temettek”. Lehetőleg az udvaron ravataloztak. Ezt követően a koporsót a halottaskocsiba helyezték. A gyászolók gyalog kísérték ki a temetőbe. Ott a bejáratnál az oratóriumnál vettek tőle búcsút. Búcsúztatás után – általában csak a családtagjai kísérték a sírig, ahol a lelkész imával fejezte be a szer tartást. A temetési szer tartást mindig az elhunyt felekezetének a papjai végezték. Kivétel volt, ha valakitől a római katolikus egyház ezt megtagadta. (Pl.: öngyilkosság, elhagyatottság, szegénység miatt.) A református egyház lelkésze mindig elvégezte azt. A „társadalmi temetési szokás”, „búcsúztatás” ekkor még ismeretlen volt. Az elmúlt évtizedek folyamán – az istentagadó kommunista átnevelés alapján – jött divatba. A párttagoknak tilos volt temetéseken részt venni, ha ott egyházi szer tartás volt. De tilos volt minden egyházi szer tartáson (keresztelő, esküvő, temetés) való részvétel is.

A hagyományos temetési szokásokat fokozatosan kiszorították, megváltoztatták az egyéni temetkezési vállalkozók. Az első Brancs Vilmos volt 1896-ban, majd egyre többen. 1946-ig Halason több temetkezési vállalkozó volt. Bodicsi Imre, Lampel Dezső, Zilah Sándor, Gyenizse Antal, Vanyik István, Kovács B. László. Ezek díszes üveggel borított „halottas kocsival” rendelkeztek. Ezt általában szintén erre a célra alkalmazott díszes szerszámmal ellátott lovak húzták. A kocsit két oldalról szintén erre az alkalomra beöltöztetett 2-2, vagy 3-3 ember, „gyászhuszár” kísérte. Ők segítettek a temetés folyamán is. Ilyen kocsí és díszes öltönyt ma is látható a budapesti Fiumei úti „Nemzeti Sírkert temető” múzeumában.

Tapasztalataink szerint a sírok gondozása és ápolása a temetéstől időben távolodva csökken. A mai statisztika szerint kb. 10-15 évig jól gondozzák, 15-25 évig kevésbé, 25-30-tól alig. Ezenfelül ritkán törődnek hozzátartozójuk sírjával. Esetleg egy évben egyszer – halottak napján – látogatnak el hozzájuk. Persze van kivétel, de régebben nem így volt. Körülbelül az 1930-40-es évekig, különösen a kisebb városokban, falvakban, rendszeresen eljártak szüleik, rokonaik, jóbarátjaik sírjához. Így volt ez Halason is. Általában születés-halál évforduló, vagy névnap alkalmával emlékeztek az elhunytakra. Ezekre a látogatásokra rendszerint elvitték gyermekeiket is. Ezzel is erősítve az ősökhoz, családhoz tartozás tudatát. A sírok gondozatlanságának oka lehet: érzelmi kötődés hiánya, család elköltözése, esetleg azok kihalása. Jelenleg törvényben is elismert temetési lehetőségek: koporsós, hamvasztásos urnatemetés, hamvak szétszórása. Ez utóbbit egyre többen választják. Ezért, akinek nincs kötődése a családjához, a társadalomhoz, őt saját, vagy rokonai kívánságára szétszórják, hogy híre, hamva se maradjon.

1669-től vezetik az egyházi anyakönyveket a születés, esküvő, temetés adataival. A temetőben is vezettek nyilvántartást az eltemetettekről. Külön nyilvántartás volt a családok részére az előre biztosított temetkezési helyről („sírkertől”). Régi szokás volt Halason, hogy nemzedékek temetkeztek egymás mellé. Ezeket általában körül is kerítették. Ezek a vaskerítések szép és egyedülálló művészi formát őriznek. A halasi református temetőben az elhunytak kelet-nyugati irányba, arccal „nyári napkelet” felé néznek. Ezért a sírok is kelet-nyugati irányúak.

A temető nagy kisajátítása 1972 és 1975. Küzdelem a temetőért

„Minden nemzet mely hajdankora képeit, hagyományait századról századra át nem szállítja, elmúlt emlékezését semmivé teszi, vagy semmivé tenni hagyja, saját nemzeti életét gyilkolja meg.” (Kölcsey Ferenc)

1972. július 31-én kelt 417-2/1972 számú határozatával a Kiskunhalasi Városi Tanács Végrehajtó Bizottság Igazgatási Osztálya, dr. Földvári Lajos aláírásával értesítette a református egyházat újabb temetői terület kisajátításáról, „Magánérőből történő társasházépítés céljára”. Az érintett terület 7 katasztrális hold, 813 négyszögöl volt. Ezen eljárás ellen is felemelte tiltakozó szavát az egyház és a lakosság. E területen is folyamatos temetkezés volt. A város nem figyelmeztette a lakosságot tervezett céljáról. A városi tanácselnök 6229/1975-ös számú levelében az olvasható. „Kiskunhalas város 1961-ben jóváhagyott egyszerűsített általános rendezési terve, majd 1971-ben jóváhagyott rendezési terve a régi református temető **egész területét** lakások építésére határozta meg. A beépítést is tartalmazó rendezési tervet a Városi Tanács hagyta jóvá.” További idézet a tanácselnök leveléből: „Az tény, hogy az érdekelt hozzátartozóknak érzelmileg nem közömbös egy ilyen intézkedés, de azt sem lehet vitatni, hogy az egyéni érdekek nem állhatják útját a közérdeknek, fejlődésnek. Városunkban a lakásépítkezések szempontjából a régi református temető területe nélkülözhetetlen.”

A kisajátítási eljárás méltánytalan, sérelmező és következetlen volt. A Városi Tanács még az 1960-as évek elején határozta el a református öreg temető felszámolását, de a határozatát sem akkor, sem később nem hozták nyilvánosságra. Sőt, a határozat szellemével és betűjével homlokegyenest, egészen a legutóbbi időig engedélyezték a temetést.

Pótolhatatlan kárt okoztak a város múltját képviselő személyek sírjának megsemmisítésével, feldúlásával. Nyomtalanul eltűnt a görög temető rész, a kun kapitányok és a városban lakó, és itt nyugvó nevezetesebb személyek sírjai.

Az 1850-es évekig – a zsidóság betelepüléséig – görögök bonyolították a kereskedelmi tevékenységet. Beépültek a város életébe. Külön temető rész volt részükre, ott ahol most az óvoda épülete áll. Egy görög feliratú sírkő maradt csak meg a temetőből és két sírfelirat. A kisajátított területről, a jelentősebb sírkövekből, 70 db-ot sikerült megmenteni és a Szilády sírkert mögött elhelyezni. 28 db-ot a csőszház körül. A területet csak részlegesen hantolták ki, s ezeket a mai 32. táblában temették sorba, mint a kolerában elhunytakat. Az építkezés idején kb. 1 méterrel egyenesítették az új házak helyét. Ez ma is jól látható az előzőekben felépült két lakóház mögött. Töltésnek hordták el a földjét, és a Semmelweis teret töltötték fel vele, ami akkor még nádas rét volt. Az épületek alapjait géppel ásták ki. Ez alkalommal a kiemelt talajba csontok, sőt ép koporsók is kerültek. Ezeket válogatás nélkül hordták el töltésnek. A Semmelweis tér területén megesezt, hogy a gyermekek odakerült lábszár és karsontokkal játszottak, a koponyákkal labdáztak. Ezek az események óriási felháborodást, megdöbbenést váltottak ki a város lakóiból.

A város vezetése nem vette figyelembe a műemlékek védelméről szóló 1/1967 (I.31) számú ÉM rendelet 4. paragrafusát, mely előírja, hogy a temető kiürítéséhez hivatalos engedély szükséges a műemlékfelügyeletről. Ezt nem kérték, a saját érvényes törvényeiket sem tartották be. A kisajátítók sokszor hivatkoztak, a nekik erre jogot biztosító 10/1970 (IV. 17.) ÉVM-EÜEM rendeletre. Kiemelve és hivatkozva a 2. paragrafus első bekezdésének első részére. A szervezők nem vették figyelembe a 32. paragrafus 6. bekezdését.

1975. március 11-én a következő hirdetés jelent meg a Magyar Nemzet című országos napilapban: „Közérdekű értesítés! Értesítjük a hozzátartozókat, hogy a kiskunhalasi vasútállomásnál lévő református temető csőszház melletti része városrendezési okból részben kiürítésre kerül. Ennek során mintegy 300 sír kerül exhumálásra. Kérjük a hozzátartozókat, hogy az áthelyezéssel kapcsolatos kérelmüket Ulakcsay Antal nagytiszteletű úrnál személyesen, vagy írásban szíveskedjenek bejelenteni. Bővebb felvilágosítást jelentkezésük után az egyházközségnél kérésüknek megfelelően fogják megkapni.”

Ezzel párhuzamosan a Reformátusok Lapja is közölte a hirdetést március 16-án és 23-án, majd az április 27-én megjelent számában a következő szöveggel: „Kiskunhalason a Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága városrendezési okból, megbízottja a Bács-Kiskun Megyei Beruházási Vállalat útján a református temető egy részére kisajátítást folytat. Ennek keretén belül új, modern lakóépületek kerülnek a

város közepén kialakításra. A temető exhumálás jelenlegi szakaszában a csőszház melletti részben mintegy 300 sír kerül áthelyezésre. – Jelen közlemény az 1975. március 16-án és 23-án megjelent hirdetés kiegészítése.”

A megjelent hirdetések mérhetetlen megdöbbenést és félelmet váltottak ki a református lakosságból. Hiszen az évszázados temetőben majdnem mindenkinek nyugodott hozzátartozója. Érthetetlennek tűnt az intézkedés azért is, mert még nem telt el 3 év sem az előző kisajátítás óta. A temetkezés folyamatos volt. Ide temették az 1972-ben exhumáltakat is. Fokozta a bizonytalanságot, hogy a nagyszámú érdeklődőknek Ulakcsay nagytiszteletű úr nem tudott tájékoztatást adni. Sem a kisajátítandó terület nagyságáról, sem helyéről, sem idejéről. Részlet a nagytiszteletű úrnak a tájékoztatást kérőknek írt válaszleveléből: „Ami a kisajátítást illeti, a ref. egyház hivatalosan még semilyen igénybejelentést nem kapott. Azt jelenti ez, hogy – bár tárgyalások voltak róla, amiken mi elmondtuk azt, hogy ígéretet kaptunk arra, hogy a temetőnek ezt a részét nem bolygatják – még ma sem tudjuk, hogy lesz-e valóban kisajátítás, és ha lesz, mely területet érint ez? Az országos lapban a közleményt a Kecskeméti Beruházási Vállalat tette közzé olyan szöveggel, amivel annak idején a gyümölcsös részben lévő sírokkal kapcsolatban élt. Ebben az ügyben a Városi Tanács döntött így, feltételezve a volt tanácselnökkel és helyettesével folytatott megbeszéléseinket, s úgy látja jónak, hogy különböző kérdéseket ezen a módon old meg. – Hangsúlyozom tehát – amit neked valószínűleg nem is kell írnom – hogy a Halasi ref. egyháznak és személy szerint nekem semmi részünk sincs ebben a tervben! Kiskunhalas, 1975. április 9. Ulakcsay Antal ref. lelkész”

Az egyház vezetője nem tudott választ adni a tervezett kisajátításra, a beruházási vállalat címe nem szerepelt a hirdetésben. Ezért többen levélben kértünk erre választ, tájékoztatást, a várost vezető tanács végrehajtó bizottság elnökétől, és jelentettük be tiltakozásunkat a kisajátítás ellen. A tiltakozások jelentősebb érvei az alábbiak voltak:

1. A beruházásokat hosszabb időre tervezik. Időben elkészítve a kivitelezést, figyelmeztetve a lakosságot az őt érintő eseményre. Erre nem hívta fel a figyelmet senki, ezért folyamatos volt a temetés. Ez a megtévesztés, „kapkodás” látszatát kelti.
2. Érzelmileg sem közömbös, hogy az 1-2 éve vagy hónapja, hete, odatemetettek hozzátartozóit hogyan érinti ez az intézkedés, kik oda örök nyugalomra helyezték szeretteiket. Az utolsó temetés 1975. június 12-én volt, Dobó Kálmánt temették ekkor.
3. A város múltját őrzi a több, mint 200 éves temető, különösen a helyi és országos híró személyek sírjai őrzik a város történetét. Kár lenne nyomtalanul eltörölni.
4. Az ország egyik legszebb erdőtemetője, és a kun múlt őrizője. Így látta ezt a jószemű néprajzos, Erdei Ferenc is. Ide illik Kerényi József építész megállapítása: „Az utókor megkérdéz bennünket – kik kormányozták ezt az országot”, hogy a múlt emlékéből semmi sem maradt.”

A tiltakozó és tájékoztatást kérő levelekre az egész temető megszüntetéséről érkezett válasz „Kiskunhalas Város Tanácsának elnökétől”. 6223/1975 számú levél:

„Kérésére az alábbiakban tájékoztatom: Kiskunhalas város 1961-ben jóváhagyott rendezési terve, majd 1971-ben jóváhagyott rendezési terve a régi ref. temető egész területét lakások építésére határozta meg. A temető lezárásának elrendelését eddig azért nem tartottuk időszerűnek és szükségesnek, mert köztemető létesítésére városunkban 1976-ban kezdődő V. 5 éves tervben szerepel feladatként. Erre tekintettel éppen most teszünk előterjesztést a Végrehajtó Bizottság a f. hó 13-án megtartásra kerülő ülése elé, hogy 10/1970 (IV.17.) ÉVM-EÜM sz. rendelet második paragrafusában foglalt jogkörénél fogva, rendelje el a 4735 hrsz alatt fekvő régi ref. temető egész területére a temetési tevékenység megszüntetését 1975. július 31. napjával ... a Ref. Egyházközség hozzájárulásával. Megállapodás tervezete szerint a hozzátartozók jelentkezését és az exhumálással kapcsolatban felmerülő igényeket az egyházközség képviselője fogadja és veszi nyilvántartásba. Az exhumálásokat Kiskunhalasi Városi Kommunális Költségvetési Üzem végzi.” Kivonat a 59/1974 Városi Határozatból: „A város és a megyei hivatalok vezetése többször hivatkozik arra, hogy a ref. egyház hozzájárult, beleegyezett a temető felszámolásába.” Illik tudni, hogy a protestáns egyházakban csak a presbitériumnak van döntési joga. A lelkész ezt képviseli. Hatalmas ellentmondás látszik a Városvezetés VB jegyzőkönyveiben, a tanácselnök levelében közölt és a református egyház lelkészének közlése között, aki arról értesít (1975. ápr. 9.), hogy biztosan nem tud. Június 12-én még engedéllyel temettek, hiszen június 30. napjával tiltották meg a temetést, a június 13-án hozott VB ülés határozata alapján. Eddig az egyház a várostól nem kapott hivatalos írásbeli értesítést.

A Kiskunhalasi Református temetőben 1975. június 12-én még temettek, június 30-án lezárták, novemberben már exhumáltak.

Felmerült a kérdés, hogy miért nem tájékoztatták a város lakosságát? 1. A közszemlére kitett rendezési terv tájékoztatás kevés, a város lakóiból kevesen látták azt, azok sem biztos, hogy jól tájékozódtak benne. Az érintett református egyházat, mint tulajdonost és üzemeltetőt erről írásban kellett volna értesíteni. A temetési tevékenység folyamatos volt. 2. Helyi újság volt a városban, esetleg ott is tájékoztatni lehetett volna a polgárokat. A temető kiürítéséhez a műemlékvédelmi hivatal engedélyére volt szükség, ez az engedély a kiürítésig nem jött létre.

1975. július hó közepén találkoztam Zseni Istvánnal (Halasi születésűek vagyunk, családjaink több száz éve itt éltek, és ott is temették el őket). A politikai hatalom változása kényszerített el bennünket szülővárosunkból. Kapcsolatunk soha nem szűnt meg a várossal. Számos rokon és ismerős élt és maradt ott továbbra is. Zseni István pár nappal előbb volt Halason, elmondta, hogy beszélt a nagytiszteletű úrral, aki ma sem tud többet, csak azt, hogy a lakosság őt is állandóan ostromolja kérdéseivel. Nagy a felháborodás és a bizonytalanság a városban. Ezek után fölmerült bennünk a kérdés, mit tehetünk és tegyünk? Zseni István egy példával válaszolt: mikor még gazdálkodott (okleveles mezőgazda volt) egy őszi napon itt volt már a vetés ideje.

Kérdezte az egyik munkását (Rehák István): „- István vessünk, vagy várjunk még?” Válasz: „-Tekintetős úr, ha vetünk, várunk. Ha nem vetünk, nem várunk.” Ezzel eldőlt, hogy nekünk vetnünk kell! Valamit tenni kell! E küzdelemben veszíteni már nem lehet, esetleg csak nyerni. Ha ezt a kicsi, kb. 1/6 részt is felszámolják a temetőből: vége. (Az eredeti terület 48 kataszteri hold, 900 négyszögöl, ez kb. 28 hektár. A megmaradt rész 7,95 kataszteri hold, kb. 4 ha, 572 m².)

Megállapodtunk, hogy megkeresünk minden olyan személyt, akik valamiképpen érintve vannak a halasi Református Öregtemető felszámolásában. Alaposabban ismerik a temető személyi, néprajzi értékeit. E szempontok alapján talákoztam Nagy Czirok Lászlóval, a halasi néprajzos múzeumigazgató fiával, és Gaál Lajos halasi néprajzkutatóval, aki kiemelkedően foglalkozott a kun temetőkkel. Ez a kis együttes fogta össze, és lett magja mindvégig a temető mentési törekvéseinek. Megbeszéltük, hogy a temető megtartása érdekében:

1. Felkeresünk mindenkit, akitől támogatást remélhetünk, helyben- vagy távollakót.
2. Olyan kívülállót is, kik országos tekintélyű személyek és tőlük segítséget remélhetünk.
3. Először a helyi Magyar Szocialista Munkás Párt titkárát.
4. A helyi ügyet az ország nyilvánossága elé tárjuk. Újság, Tv híradó, stb.
5. Megkeresünk minden hatóságot, kik az ott lévő értékek mentésében érdekeltek, segíthetnek. Még a Magyar Szocialista Munkás Párt Központi Bizottságát is.
6. Beszerezzük és áttanulmányozzuk a temetőkre vonatkozó érvényes törvényeket.

E megállapodás alapján sikerült meghallgatást kérni, és kétszer is személyesen találkozni a kommunista párt helyi titkárával. Mivel tudtam, hogy alapvégzettsége történelem tanár, ezért a gyors és elő nem készített, sok fájdalmat okozó intézkedésen felül, az ott lévő értékek mentésére irányítottam figyelmét. Ezek nemcsak helyi jellegűek, de országosan is egyedülállók. Beszélgetésünk során kitűnt, hogy az intézkedést jónak és fontosnak tartja. Kiderült, hogy tőle a mentés ügyében semmit sem remélhetünk.

A Magyar Nemzet című újságban 1975. augusztus 7-én megjelent egy rövid híradás, védelemkérés, tiltakozás az értékes temetőmentés ügyében, „A halasi régi temető” címen, Nagy Czirok László közlésében: Ismerteti, hogy a több mint 200 éves temetőt, rövid időn belül fel akarják számolni. „Így különösnek találom, hogy a tanács nem vette tekintetbe, hogy itt sok olyan ember fekszik, akiknek nemcsak hamvait, de emlékét is feltétlenül meg kell őrizni. Mivel a város arra hivatkozik, hogy ez az egyetlen építési terület, ezért felhívja a figyelmet, hogy a nagykiterjedésű város területén található erre másutt is hely. Ezért nem szükséges a temetőt elpusztítani. Kegyeletsértőnek tartom az olyan intézkedést, amely a friss sírokat is megbolygatja. Soraimmal tiltakozni szeretnék a barátok, ismerősök és rokonok nevében, és egyúttal szeretném felhívni az illetékesek figyelmét, hogy még nem késő, még időben vagyunk, hogy egy elhamarkodott és egy át nem gondolt döntést olyan irányba tereljünk, mely minden érdekelt és városát szerető közös megoldásával találko-

zon.” Nagy segítséget jelentett számunkra Baróti Géza és Ruffy Péter főszerkesztők támogatása. Az újság egy hónapos előtervvel készült. Ez a közlemény egy héten belül megjelent, kiemelt betűszedéssel. A szerkesztőség megállapítása alapján szokatlanul nagy volt a visszhangja. Sok volt az írásbeli hozzászólás – melyből küldtek a tanácselnöknek is – telefon bejelentés, de volt olyan is, aki személyesen jött a szerkesztőségbe, egyetértéséről nyilatkozott.

Borbás Zoltán építészmérnök levelet írt dr. Trautmann Rezsőnek, az elnöki tanács elnökhelyettesének, leírva a jelenlegi helyzetet és a mentés érdekében segítségét kérve.

Felhívást és tájékoztatást tettünk közzé „Adatok a kiskunhalasi Református Öregtemetőről, mentése érdekében. Összeállította Gaál Lajos.” Az öreg temetőben nyugvó „európai és országos hírnű emberek sírjairól” kérjük, hogy „védetté nyilvánítsák, mert ha ma nem tudjuk becsülni a tegnapot, hogy várhatnánk, hogy a holnap megbecsülje a mát?” „A szükséges lépések megtételét a még élő hozzátartozók egyetemlegesen kívánják”. E felhívást 375-en írták alá, kérésül és tiltakozással. Nagyon erős volt a párt helyi ellenállása. Az üzemekben, vállalatoknál dolgozókat a párttitkár elbocsájtással fenyegette meg, ha aláírják, és ha a Magyar Nemzetben megjelent Nagy Czirok László cikkét olvasásra továbbadják. A fenyegetés ellenére nagyban segítettek az aláírásgyűjtést Bacsó Benőné Darányi Krisztina és Paor Lajosné Molnár Zsófia.

Együttműködés céljából megkerestük és megbeszélést folytattunk a város történetét jól ismerő Nagy Szeder István helytörténésszel. Mindenben egyetértett velünk, megígérte támogatását. Tájékoztattuk az eddig végzett munkáról és a tervezettekről. Így említettük Borbás Zoltán, dr. Trautmannhoz írt levelét is. Kiderült, hogy neki dr. Trautmann évfolyamtársa volt a műegyetemen. Ígérte, hogy ő is fog neki írni. A levelet szeptember 28-án elküldte.

1975. szeptemberben elkészült egy összeállítás „Emlékirat” címen. Az emlékiratot nem mindig azonos szöveggel – kicsi módosítással – és nem is egy időben 17 hivatalos helyre juttattuk el.

1975. október 16-án kelt 5285/1975 számú határozatban értesíti a Városi Tanács VB Igazgatási Osztálya a Református Egyházközséget „Fűtőmű elhelyezése céljára ingatlan kisajátítása” tárgyban. Ez az első írásbeli megkeresése a VB-nek az egyházközség részére. A kisajátítás 1 hektár és 2204 m² területet érint. Rendelkezik a terület, s a rajta lévő felépítmények értékéről. Egyik bekezdésében „a kisajátított temetőrészben lévő sírok és síremlékek – külön megállapodás szerinti – áthelyezéséről”. Ilyen megállapodást az egyházközséggel nem kötöttek. „Az indokok részben megállapítja, hogy a kártalanítással kapcsolatban a felek között egyezség nem jött létre.” Érdekes és ellentmondásos az utolsó bekezdés szövege, amely szerint a „kérelmező és az ingatlantulajdonosa megállapodást kötöttek”. Ilyen megállapodás soha nem jött létre.

Az Egyházközség presbiteriumi döntés alapján 85/1975 számú, október 20-án kelt beadványában „Fellebezéssel élt a határozat ellen, kérve annak megváltoztatását” és a „kisajátítást mellőzni”. A több ízbeni fellebezést mindig elutasították.

Ebben az időben, október 18-án jelent meg Varga Domokos „Egy temető sorsa” című írása az Élet és Irodalom című hetilapban. Erdei Ferencet idézve felhívja a figyelmet a temető értékére. „A halasi temető felett viszont a búcsúharangot hallom kongatni. A halottak jó emberek. Nemcsak, hogy kis helyen elférnek, de példásan türelmesek. Szavuk sem volt, mikor áttelepítették őket. Most törnek be az élők – a közjó nevében – a temető másik felébe. Ki szólhat ellene? Én mégis úgy hallom, szólnak sokan. Nem a lakni vágyók ellenében, az ő házaiknak helyet kell találni, és lehet is nyilván, habár nem olyan olcsó pénzért.” „Észérvekkel ez könnyen indokolható. És mégis, mégis ... Az igazi vesztesek, makacsul ismétlem, nem a halottak lesznek. Nem a halottak, hanem azok a halasiak és nem halasiak, akiket, ha nem vigyázunk, a rideg ráció hívei ilyenkor jóvátehetetlenül megfosztanak múltjuk egy-egy még meglévő emlékétől is.”

A Magyar Szocialista Munkás Párt KB irodája 1975. október 16-án kelt K (27066/3) 75 számú levelében arról értesített, hogy a temető fölszámolásának ügyében felülvizsgálatra utasította a város vezetését.

Válaszul Varga Domokos cikkére, november 1-jén szintén az Élet és Irodalomban Csató Károly írt hozzászólást. „Élők és a holtak érdeke” címen. Egyetért Varga Domokossal, hogy a temető történelmi hely, és hogy meg kell védeni. Párhuzamot von a régi intézkedések, s a maiak között. Megemlíti, hogy az 1940-es, 1960-as években gyümölcsfát ültettek és kukoricát termeltek az ott nyugvók fölött, s ahol kukoricát termeltek az ősök felett, most otthont kapnak a jelen kunjai. Azt nem említi, hogy ezt a részt 1912-ben lezárták, s csak a gondozatlan, jeltelen sírok – amiket kihantoltak – helyén ültettek fát. 22 év múltán.

Az elnöki tanács elnökhelyettese válaszolt Nagy Szeder István levelére. Elküldte a tanácselnök válaszlevelét, aki ismételten hangoztatta, hogy a fűtőmű elhelyezése csak a temető helyén lehetséges. Nagy változás, hogy az előző magánérdeklődőknek, tiltakozóknak arról tudósít, hogy a temető teljes területére szükség van lakások építésére. Az elnökhelyettesnek, Borbás Zoltánnak is már arról nyilatkozik, hogy a fűtőmű területén kívül a temető többi része megmarad. Kegyeleti emlékpark lesz. Ide kívánják áthelyezni a város nevezetes és megbecsült személyeinek földi maradványait. Figyelemre méltó ez a kijelentés azért is, mert a VB 24/1972-es határozata ennek helyéül az 53-as út mentén található katolikus temetőt jelöli ki erre a célra. Megtévésztöök és félrevezetők a város vezetőinek „válaszleveleiben” tett kijelentései, melyben azt ígérték, hogy gondosan megőrzik a köztisztelőben állók földi maradványait, és hogy nagy kegyelettel fogják őket újra eltemetni. Ezzel messzemenő körültekintést és jószándékát igazolva. (Egyetlen egyszer sem vették figyelembe, és tartották be a műemléki előírásokat, a törvényeket. Kijátszották és félrevezették az Országos Műemléki Felügyelőséget is.)

A Halasi Hírek és a Petőfi Népe hetilap 1975. november 19-i száma közli Csató Károly aláírásával „A kiskunhalasi öreg temető sorsa” című írást. A valós helyzetet hiányosan ismerő cikkíró ismertetést ad a régi temető és a mostani sorsáról. Az előzményekben tájékoztat, hogy ahol kukoricát termeltek az ott nyugvók fölött, ott ma 242 lakás emelkedik. „A döntés akkoriban ésszerű volt.” „A régmúltban”: „Szilády Áron gimnáziumot épített Kiskunhalason – bizonyára úgy mondták – a halottak ellenében tette. A gimnázium helyén temető volt, s ezt ma senki sem kifogásolja. Mint azt sem, hogy a Kossuth utcai villasor is az ősök nyughelye fölött épült” „Mi lesz valóban az öreg temető sorsa? Csak 9000 m²-t vesznek igénybe. A többi megmarad, parkosítják, kegyeleti emlékhellyé nyilvánítják” fejezi be tudósítását. Csató Károlyt félre tájékoztatták, vagy nem is akart tudni arról, hogy az akkori temető lezárása után, 114 év után épült a gimnázium. A villasor kisajátításakor tiltakozott az egyház és a lakosság is. Persze eredménytelenül.

Az Országos Műemléki Felügyelőség 1975. november 20-án kelt levelében értesíti a Városi Tanács VB-t „hogy a temető kiürítéséhez hivatalunk engedélye szükséges”. Ezt az engedélyt sohasem kapták meg, illetve nem szerezték be. A Petőfi Népe november 26-i számában „Felhívás” jelent meg a hozzátartozók jelentkezését kérve, mert a sírok áthelyezését megkezdik. Valóban november 24-én meg is kezdték, és 1976 tavaszán be is fejezték.

A VB válaszolt a Műemléki Felügyelőségnek. Ebben ígérte, hogy létrehoz egy emlékparkot, s ott helyezi el az általa érdemesnek tartott személyek hamvait. Arról nem nyilatkozik, hogy az exhumálást az engedély megszerzéséig leállítja, mert az valóban folyamatos volt. A Magyar Szocialista Munkás Párt októberben küldött levelére december közepén válaszolt. Kész helyzet elé állítva, mert a temető jelentős részét addigra kiürítették.

Az OMF 1976. március 3-án kelt levelében felhívja, értesíti a Bács-Kiskun megyei Beruházási Vállalatot, hogy a Műemléki Hatóság hozzájárulását csak akkor tudja megadni, ha a város a megmaradó terület emlékpark terveit elkészítteti. A szerződésnek tartalmaznia kell az OMF által kijelölésre kerülő síremlékek felmérését – amiket azóta részben megsemmisítettek – és az emlékhelyen kijelölt új helyüket. E felhívást kapta: Bács-Kiskun megyei Építési Osztály, Kecskemét, Kiskunhalasi Városi Tanács elnöke, Vorák József múzeumigazgató, Városi Tanács ÉKV Osztály, Kiskunhalas.

Figyelembe véve a temető gazdag növényvilágát, felmerült a gondolat, hogy kérjük természetvédelmi területté nyilvánítását is. Esetleg a Nemzeti Park részeként. E törekvés céljából megkerestük a Mezőgazdasági Élelmezési Minisztériumban Mészöly Győző főigazgatót, valamint a Környezetvédelmi Hivatal elnökét, Gonda György államtitkár elnököt, valamint Sente Ádám elnökhelyettesét. Segítés és támogatás céljából kapcsolatba léptünk dr. Szentiványi Gyuláné, a Hazafias Népfront elnöke és S. Hegedüs László titkárral. Ebben nagy segítséget kaptunk Racsmány

Mihálytól. Ő ugyan Budapesten lakott, de anyai ágon Modok Gergely kun kapitány leszármazottja volt.

A felhívásnak eleget téve, a Végrehajtó Bizottság készített tervet az Emlékparkról. A Budapesti Képzőművészeti Alapot bízták meg ezzel (Bokor József). Ezt az OMF nem hagyta jóvá, nem felelt meg az elérni kívánt célnak. Már a régebbi múzeumigazgatók: Nagy Czirok László és Janó Ákos ezzel kapcsolatos törekvését is figyelmen kívül hagyták. Vorák József 1974-ben összeírta a temető védendő értékeit, az ő munkáját sem használták fel.

A temetők kiürítésének levezetésében – mint ahogy erre többször hivatkoztak is – szerették volna az egyházat megbízni. Ezt az egyház nem vállalta. Ezért a város ezzel a feladattal Mácsai János volt művelődési vezetőt bízta meg. Az egyház csak az újratemetés, gyászszertartás ingyenes elvégzését vállalta azon hozzátartozók részére, akik ezt igényelték és kérték. Az exhumálást kommunális költségvetési üzem végezte. Szomorú és fájdalmas látványt nyújtott a temető tömeges feldúlása. Itt sem tartották be, bár erre a figyelmet felhívtuk, a 7/1970 (Ép.Ért.15.) ÉVM-EÜM rendelet utasítását, ez a 8. §. 4. előírja, hogy „halottat a koporsóval együtt kell szállítani”. Halason elterjedt volt – különösen kriptákban – a fémkoporsókban való temetkezés. Döbbenetes látványt nyújtott, ahogyan az ép koporsók oldalába ütött kis lyukon szedték ki a maradványok egy részét. Az összegyűjtött maradványokat, az exhumálás alkalmából használatos préselt papírdobozokba gyűjtve temették el az új helyén.

A kihantolás szakmai irányítója a Műszaki Osztály volt. Kértük, hogy az 1972-ben kisajátított temetőrészről áthozott síremlékeket, melyből 28 db a csőszház mellett volt elhelyezve, a megmaradt temetőbe vigyék. A csőszház bontásakor egy billenős rakfelületű teherautóra raktak 13 db-ot. Kivitték az új temetőbe, annak délnyugati sarkában leöntötték. Ezért a síremlékek jelentős része több darabra tört. A többi 15 darabot helyben letemették. A megmaradt temetőrészbe csak Gyárfás István, Markovits Mária és Sas Károly sírja került áttelepítésre.

Az OMF területi felügyelője, dr. Horváth Alice 1976. május 21-én Halasra utazott. A régi református temető műemléki értékeinek megtekintésére és a temető jövőbeli sorsának megbeszélésére. A találkozón Ulakcsay Antal és Nagy István református lelkipásztorok, valamint Vorák József múzeumigazgató és Baki István vettek részt.

1976. augusztus 5-én írásbeli kérelemmel fordultunk a Műemléki Felügyelőséghez, hogy a temető megmaradt részét – a benne még megtalálható értékek alapján – helyezze műemléki védelem alá. Kérésünk támogatására, jogosságára egy írásos ismertetőt és az ezt kiegészítő fényképanyagot adtunk át. Kérésünket a Néprajzi Múzeum (400/76, Bp. 1976. május 27.) és a Kulturális Minisztérium (21178/76, Bp. 1976. május 29.) állásfoglalása is támogatta. Ennek alapján az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium Területrendezési és Fejlesztési Főosztálya (Hiv. sz.: 7695/76) egyetértett a megmaradt temető védetté nyilvánításával. Utasította a várost a rendezési terv módosítására. Intézkedik, hogy az oda tervezett építményeket

máshol kell elhelyezni. Ez az első hivatalos állásfoglalás, mely egyetértett a kiskunhalasi régi református temető védetté nyilvánításával.

A Városi Tanács létrehozott egy tanácskozó testületet, mely főként a közterületek, a műemléképületek és a megmaradt temetőrész ügyeivel foglalkozott. Vezetője a tanácselnök helyettes volt. Résztvevők: Műszaki Osztály vezetője, Művelődési Osztály vezetője, Útfelügyelő, Kommunális Költségvetési Üzem, Képzőművészeti Alap, VÁTI, OMF, Városi Pártbizottság, Református Egyház. Időnként a MÉM képviselőjében Ván László a Kecskeméti Erdőfelügyelőségtől, Gaál Lajos, Baki István, Nagy Szeder István. Itt került bejelentésre, ismertetésre, hogy a Mezőgazdasági Élelmiszerügyi Minisztérium (Mészöly Győző Erdőtelepítés Országos vezetője) a Kiskunhalasi Erdészet segítségével (Gaál István) vállalja a temető megmaradt, s védelem alatti részének ingyenes bekerítését. A kerítés tervét Ván László erdőmérnök készítette. A kerítés a helyi erdészet segítségével el is készült.

1977. május 13-án az OMF levelet küldött a Városi Tanács elnökének, kérve, hogy az Építésügyi Minisztérium 7695/79. számú levelében közölt és kért rendezési terv módosítását küldje el, mert „megállapítottuk, hogy eddig e temető védelmére az elhangzott kijelentéseken kívül lépés nem történt.”

Az Országos Műemléki Felügyelőség 12971. számú határozatával 1979. augusztus 21-én a megmaradt temető teljes területét műemlékileg védetté nyilvánította, a benne található értékek megóvása céljából. Indoklás: „Tekintettel arra, hogy az érintett építmény építészeti, történeti, régészeti, képzőművészeti, iparművészeti, néprajzi szempontból jelentős és hatásosabb védelme megkívánja.” Védettségét a telekkönyvbe is be kell jegyezni.

A Reformátusok Lapja 1979. szeptember 23. számában közli Nagy Czirok László „Védett lett a kiskunhalasi temető” című tudósítását. A városra nagy nyomás nehezedett, mert tiltotta az általa lezárt temetőbe a temetést. Lezárt sírhelytáblákban lévő sírboltokba, vagy családi (kettős) sírhelyekben azonban a tábla lezárása után is szabad halottat eltemetni. A műemléki védelem azonban temetőről szólt. A város 1981. június közepén állásfoglalást kér az OMF-től. 1981. július 31-i válaszában az OMF közli – több főhatósággal egyeztetett válaszában – „a temetőlezárástól számított 25 évig temetőnek minősül. Így mindaddig temethetnek a jogszabályok betartásával.”

A Városi Tanács VB 1981. december 18-án felülvizsgálta eddigi határozatát. Közli, hogy a lezárástól számított 25 évig lehet temetni az ott lévő, le nem járt sírhelyekre, sírboltokba.

1982-83-ban Nagy Szeder István okleveles építészmérnök felmérte a temető teljes területét. Oly részletességgel, hogy a táblák teljes területe és az akkor ott lévő sírok egymáshoz viszonyított távolsága, valamint azok nagysága centiméteres pontossággal került meghatározásra. Sajnos a régi temetőkönyv a régi sírásó halálával elveszett, ezért a táblák Nagy Szeder István mérése szerinti új számozást kaptak. Megtervezte a 12-es táblában felállítandó – az 1972-es kiürítéskor áthozott – síremlékek pontos

helyét. Munkájában a helyi presbiterek egymást váltva, valamint Gaál Lajos és Makai István segítettek. A sírkövek felállítására 1989-90-ben került sor. E munkát Darányi Dénes és Gyenizse Lajos presbiterek készítették elő. A munkákat Nagy István, Szabó Gábor lelkészek valamint a presbiterek együttes segítségével végezték. Nagy Szeder István elhalálózása után, csak a külön-különi felmérések maradtak ránk. Ez 1998-ban került feldolgozásra. Ennek minden adata számítógépre került. Ezt a munkát, feldolgozást, Gyenizse Gábor földmérő, üzemmérnök végezte el.

A temető törvényben előírt rendelkezés betartásán kívül, a helyi sajátosságok, szokások, adottságok szerint: „Temetői szabályrendeletet kell készíteni”. Ennek irányításával működik a temető. Ez 1995-ben készült el. A képviselő testület 1997. március 24-i ülésén foglalkozott a temetőkkel. Így a régi református temetővel is. Jegyzőkönyv száma 31/1997 Kth. A temető szabályrendeletét a Képviselő Testület 1998. március 30-án tudomásul vette, jóváhagyta. Jegyzőkönyv száma 80/1998. Kth.

A Magyar Nemzeti Panteon létrehozására gróf Széchenyi István 1841-ben javasolta, hogy a nemzet elhunyt nagyjainak sírját meg kell őrizni. Ha lehet, egy közös temetőben. Ennek "A nemzet üdvölede" megjelölés nevet adta. Elgondolása azonban nem valósult meg. 1956-ban a Fiumei úti temetőt a Nemzeti Sírkert Központi Temetőjének nyilvánították. Antal József kormányra kerülésével felkarolta Széchenyi elgondolását. Létrehozta a kitűzött feladat megvalósítására a/ Nemzeti Panteon Kuratóriumot. A Művelődési Minisztérium 1991-ben készített tervezetet a „Nemzeti Kegyeleti Bizottság” létesítéséről. A Bizottság feladatai: a Nemzeti Sírkert létrehozása, erről ismertetni a közvéleményt, és ezt országos ügyé tenni. b/ Tudósítani, hogy nagyjaink sírjainak megőrzése, és emléküik ápolása minden magyar állampolgár közös feladata, mert az ott nyugvók életműve, munkája a magyar nép öröksége. A fenti célok megvalósítását biztosítja 1999. évi XLIII. törvény.

Az 1999. évi LXIII. törvény rendelkezik a temetőkről és a temetkezésekről. A 3.§ Értelmező rendelkezések e./ bekezdés meghatározása szerint „Nemzeti sírkert (nemzeti panteon) a műemléki védelem alatt álló, vagy a Nemzeti Kegyeleti Bizottság által annak minősített temető...” „A 15.§ (1.) Nemzeti sírkerthez – ezen belül a nemzeti panteonba – tartozó temetőket ... a Nemzeti Kegyeleti Bizottság határozza meg. (4.) Feladatait a titkárságon keresztül látja el. (5.) A Titkárság feladata a nemzeti sírkertbe tartozó temetkezési helyek nyilvántartásba vétele és nyilvántartása.”

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság 2001. július 4-én a Nemzeti Sírkert részévé minősítette a temetőt. A 464-05/2001. iktatószámú levelükben értesítik a Kiskunhalasi Református Egyházközséget: „A Nemzeti Kegyeleti Bizottság 2001. június 26-án megtartott ülésén tárgyalta a Kiskunhalasi Régi Református Temető Nemzeti sírkertté történő minősítésének ügyét. ... az alábbi határozatot hozta: A Bizottság a Kiskunhalasi Régi Református Temető 12. parcelláját Nemzeti sírkertté történő minősítésre előjegyzésre vette. A fenti parcella, tájékozódásunk alapján megfelel a Nemzeti Sírkertté minősítés feltételeinek.” Ez volt az egész országban az első nyilvántartásba vétel.

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság titkársága levélben ismét értesítette a Kiskunhalasi Református Egyházközséget a 2001. december 18-án megtartott ülésén hozott határozatról: „A Bizottság a Kiskunhalasi Régi Református Temető 12-es és 43-as parcelláját, valamint a 23-as parcellában lévő Varga Nagy István, a 32-es parcellában lévő Thúry József, a 42-es parcellában lévő Sass Károly és Hodossy Péter, az 53-as parcellában lévő Tóth János sírját a Nemzeti Kegyeleti Bizottság nemzeti sírhelyé nyilvánítja.” Ez a Magyar Közlönyben 2002. február 20-án az 1413. oldalon jelent meg.

A Bizottság döntése rendkívül figyelemreméltó. Ráirányítja a figyelmet arra, hogy a halasi református temetőben őrzött és található értékek milyen nagy jelentőségűek. Országunk múltjának, értékeinek őrzője és része. Nemzeti kincs. Emeli ennek a jelentőségét az is, hogy Magyarországon először a halasi református öreg temetőt vették védelmi nyilvántartásba. Megelőzve minden más temetőt.

A temető meghatározása a szabályrendelet 1.§ 2. szerint „A műemlékileg védett kiskunhalasi régi ref. temető, pantheon temető, a Nemzeti Sírkert része.”

Sikerült több éves küzdelem, és hűséges ragaszkodás után a temető körülbelül 1/6 részét megtartani a "hazájukhoz" ragaszkodóknak. Ismételt köszönet érte mindenkinek. Csoda ez, az akkor még minden hatalmat birtokló kommunista párttal szemben. Tisztába vagyunk vele, s tudjuk azt, hogy ez nem csak a mi érdemünk. Ezért mondhatjuk a Kalevala szavával „Tőlem semmi sem telik ki egymagamtól éppen semmi, ha nincs velem Alkotóm kegyelme igaz Isten segedelme!”

A műemlék református temető bemutatása

A temető értékei a síremlékek, a szép képzőművészeti alkotások, a sírfeliratok gazdagsága, és a város nagyjainak sírjai: kiskun kapitányok, főbírák, tisztségviselők, 48-as katonák, polgármesterek, református lelkészek, a Magyar Tudományos Akadémia tagjai, írók, a református gimnázium tanárai.

Az egész terület temető (a sírjellel megjelölt helyeken hamvak is vannak). A 12. tábla középső része kegyeleti emlékhely (csak az elhunytak emlékének megőrzésére szolgáló emlékmű, sírkő maradt fenn), ezt a részt nevezik református sírköertnek.

A temető nagyon fontos értékei a 12. tábla a református sírköerttel és a 43. tábla a Baky-kriptával. A röviden mondva református sírköertnek nevezhető kegyeleti emlékhely területét 1988-ban alakították ki, a felszámolt temetőből származó 98 darab 19. századi sírköből. A Baky-kripta kimagaslik a körülötte megmaradt festői, 1800-1900 közötti sírjelek közül. A Baky-kripta a temető legszebb sírboltja. Neogótikus formában épült az 1800-as év végén, 1894-ben temették bele az első elhunytat. Az épület indiai jeleket, formákat hordoz. Falazata sárga téglából (keramit) készült. Egy magasított dombon áll, amelyre lépcsőn lehet feljutni. Az építmény egy üres termet tartalmaz faragott, díszes ajtóval lezárva, felül kör alakú világító ablakokkal. A felső épületet, kb. 0,5 méter magas kovácsoltvas kerítés veszi

1. kép

Fotó: T. J.

2. kép

Fotó: T. J.

3. kép

Fotó: T. J.

4. kép

Fotó: T. J.

körül. Alul helyezkedik el a sírkamra, melynek bejárata a keleti oldal földszintjén nyílik, szintén díszes kovácsoltvas ajtón keresztül.

A temető nevezetesebb halottjai és síremlékei a táblák sorrendjében kerülnek bemutatásra.

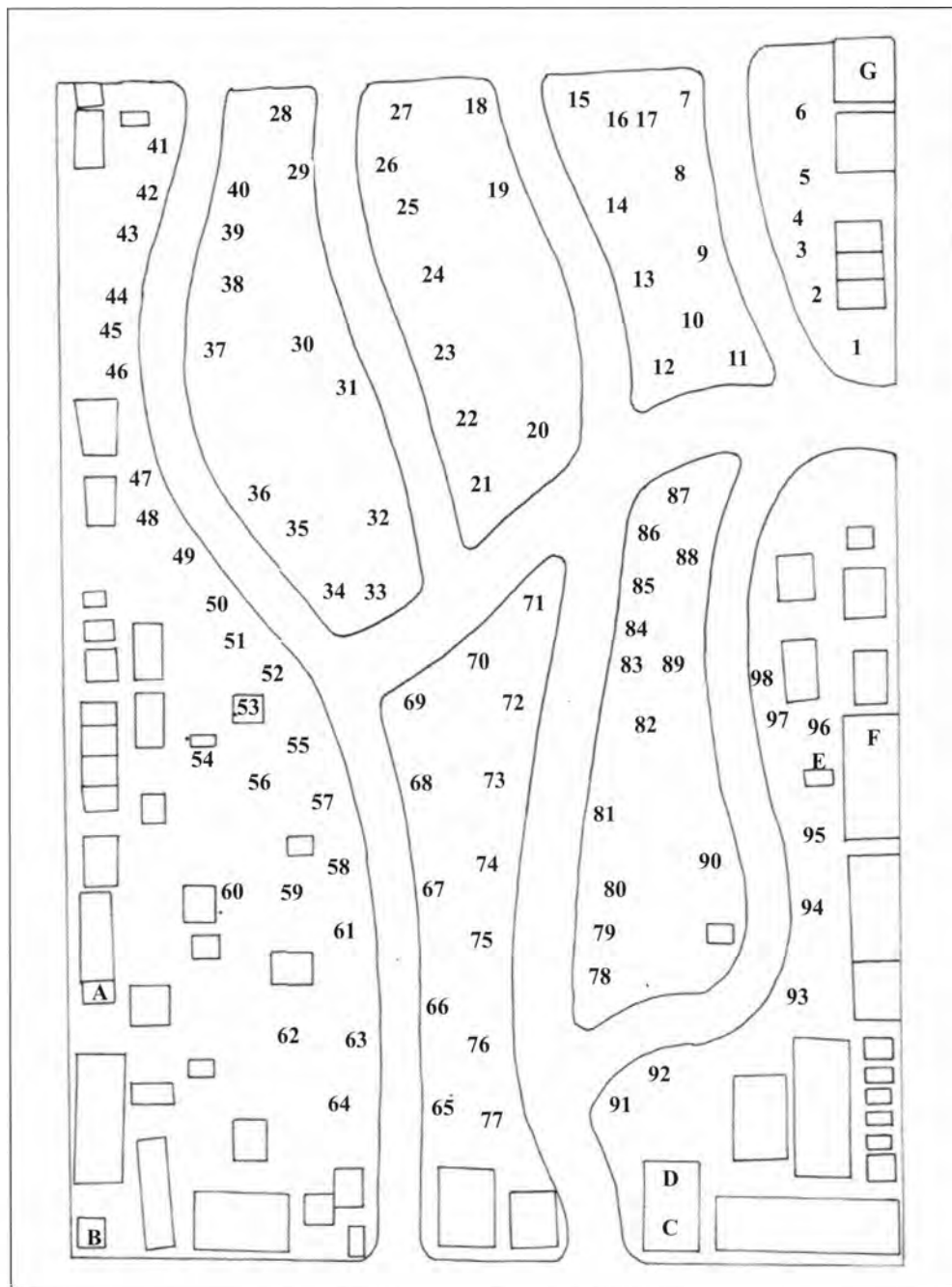
12. tábla. Nemzeti Sírkert: dr. Musa István (1884-1959) földbirtokos jogász, országgyűlési képviselő. Zseni István (1862-1912) és neje Babó Zsófia (1880-1969) földbirtokos. Szilády sírkert (1. kép): Szilády László (1812-1868) református lelkész, fia Szilády Áron (1877-1922) református lelkész, országgyűlési képviselő,

MTA tag; Szilády Móric (1844-1879) ügyvéd. Polgár János (1886-1961) gimnáziumi tanár; Markovits Mária (1875-1954) halasi csipke öltéstervezője (**2. kép**); Ván Benjamin (1892-1985) református lelkész (**3. kép**); Kirschner Dániel (1809-1851) gyógyszerész; Tary István (1780-1856) táblabíró; Szüry István (1776-1837) táblabíró; ifj. Zilah István (1911-1939) hősi halott; Szekér Pál (1856-1936) rendőr-főkapitány; Péter Zsigmond (1786-1864); Péter Imre (1765-1839); Bessenyei István (1835-1901) gimnázium építésének támogatója, a szegényház a mai kórház adományozója és Bessenyei Ferenc képviselő (1840-1904) (**4. kép**); Pataky Dezső (1872-1937) református lelképásztor; Rádóczy Gyula (1895-1963) gyógyszerész; dr. Rádóczy Gyula (1932-1998) gyógyszerész, a Magyar Numizmatikai Társulat alelnöke; Füredy Lajosné (1859-1931) gimnáziumi tanár; Gaál Lajos (1915-1986) helytörténész; Darányi István (1846-1912) földbirtokos; Zilah István sírkertje; Bessenyei Károly (élt 102 évet); dr. Baky József (1774-1862) orvos, táblabíró; Toóth János (1774-1826) főjegyző, Halas történetirója (**95. sírkő**); Tormássy János (1734-1814) lelkész, püspök (**96. sírkő**);

A sírkő kertben a sírköveken szereplő név	Évszám	Magasság
1. Zseni István	1828	127 cm
2. Kereszturi Máris, özv. Seni Istvánné	1831	150 cm
3. Seni Erzsébet	1836	120 cm
4. Zseni Imre	1857	170 cm
5. Zseni Viktória és István	1861	90 cm
6. Zseni László	1869	150 cm
7. Zseni István	1872	218 cm
8. Zseni Istvánné Márffy Judit	1878	250 cm
9. ns. Péter Judit	1789	130 cm
10. ns. Péter Ferenc	1821	235 cm
11. Tóth Judit ns. Péter Ferencné	1842	165 cm
12. ifj. Péter Ferenc	1835	155 cm
13. Pető Erzsébet Péter Ferenc özvegye	1855	190 cm
14. ns. Péter Imre	1839	200 cm
15. Péter Zsigmond	1864	220 cm
16. Péter Lászlóné Thormássy Krisztina	1841	147 cm
17. ns. Péter László	1845	170 cm
18. ns. Péter Erzsébet	1825	180 cm
19. Péter István (Zseni Eszter)	1849	187 cm
20. ns. Tóth Istvánné Pauer Terézia	1808	128 cm
21. Pap Mária	(kb. 1830)	100 cm
22. ns. Csepi Anna Kármán Andrásné	1820	170 cm
23. Kármán Pál	1829	155 cm

24.	ns. Péter Krisztina Kármán Pálné	1839	160 cm
25.	Bulits Sónia Jánosi Györgyné	1823	130 cm
26.	Jánossi György	1828	210 cm
27.	Alexandros Jannosi (= Jánosy Sándor)	1839	66 cm
28.	Vas István (Orbán Zsuzsanna)	1828	106 cm
29.	Végi Mihály	1833	112 cm
30.	Péter Ferenc	1836	173 cm
31.	Faragó Kis János	1831	117 cm
32.	Turóczy István	1831	112 cm
33.	Tatay Józsefné Turóczy Julianna	1861	95 cm
34.	özv. Rajkó Istvánné Turóczy Sára	1863	120 cm
35.	özv. Márffy Sándorné Turóczy Erzsébet	1879	258 cm
36.	özv. Turóczy Istvánné Keresztesi Deák Katalin	1880	175 cm
37.	Tary Gusztáv	1834	55 cm
38.	Tari István	1856	145 cm
39.	Szűri István	1837	80 cm
40.	Deák Péter	1840	147 cm
41.	Tomó Imre	1844	150 cm
42.	Homoki Sándorné Tóbi Sári	1845	126 cm
43.	Paprika János	1846	102 cm
44.	Varga B. János	1864	72 cm
45.	Gyenizse János	1848	155 cm
46.	Varga Nagy István	1848	105 cm
47.	Varga Nagy András	1863	160 cm
48.	Varga Nagy Kálmán	1863	100 cm
49.	Kecskeméti Zsuzsanna Csicsvay Andrásné	1848	133 cm
50.	Baky Eszter Polgár Károly özvegye	1850	147 cm
51.	Baky József	1862	196 cm
52.	Polányi Gyenes Józsefné Baky Krisztina	1865	105 cm
53.	Modok János	1894	123 cm
54.	Nyilas Mihály	1893	83 cm
55.	id. Gózon Imre	1851	146 cm
56.	Gózon Imre	1855	200 cm
57.	Gózon László	1851	202 cm
58.	Gózon Emil Kálmán	1869	185 cm
59.	Kirschner Dániel	1851	146 cm
60.	Borus Gergely	1837	97 cm
61.	Tóth Zsámboki Júlia	1856	115 cm
62.	Balassa Theresia Farkas Pálné	1853	137 cm
63.	Buza László	1852	145 cm

64.	Tegzes Imre, Tegzes Imréné Banga Sári	1883	155 cm
65.	Tegzes József	1885	105 cm
66.	Szentpéteri Gergely	1855	115 cm
67.	Tóth Mária	1855	115 cm
68.	Lehőcz Sándorné Erdéli Zsuzsanna	1856	82 cm
69.	Dömötör István	1858	122 cm
70.	ns. Dömötör Anna Lévy Ádámné	1861	110 cm
71.	Viczany Rezső-nő Jadzko Vilma	1859	157 cm
72.	Thorma Mihály	?	135 cm
73.	Nagy Otil, Nagy Emma	1864	72 cm
74.	Kupa Lajos, Dobos Julianna	1864	80 cm
75.	Sárközi István	1864	90 cm
76.	Vékey Sándor	1865	103 cm
77.	Vékey János	1866	110 cm
78.	Katona Lajosné Péter Terézia	1855	183 cm
79.	Katona Lajos	1867	150 cm
80.	id. Vajna Mihály, Bor Erzsébet	1870	163 cm
81.	Figura Julianna Vajna Jánosné	1880	143 cm
82.	Varga Jánosné Kocsi Zsuzsanna	1872	157 cm
83.	Kereszturi István	1873	135 cm
84.	Babud István	1874	155 cm
85.	Kis Faragó Mária Szabó Turzó Imréné	1875	96 cm
86.	Darányi István, Darányi Lidia	1875	90 cm
87.	Lukáts János, Kósa Sára	1876	110 cm
88.	Bazsa János, Berta Sári	1876	115 cm
89.	Furó Irén	1878	90 cm
90.	Damokos Judit	1888	62 cm
91.	Thorma Mátyás	1873	138 cm
92.	Farkas János	1928	115 cm
93.	Ismeretlen	?	115 cm
94.	Tóth Jánosné Zseni Krisztina	1890	240 cm
95.	Tooth János	1826	235 cm
96.	Tormássi János	1814	265 cm
97.	Tormássi Jánosné ns. Varjas Mária	1817	160 cm
98.	Csikós János	1898	200 cm

2. térkép: A 12. tábla sírjai és a sírkökert

1-98. református sírkő. A. Ván Benjámin; B. Markovits Mária; C. Bessenyei István, Bessenyei Ferenc;
D. Pataky Dezső; E. Gál Lajos; F. Szilády Áron, Szilády László; G. Musa István sírja

1. sírkő

Fotó: T. J.

2. sírkő

Fotó: T. J.

3. sírkő

Fotó: T. J.

4. sírkő

Fotó: T. J.

5. sírkő

Fotó: T. J.

6. sírkő

Fotó: T. J.

8. sírkő

Fotó: T. J.

9. sírkő

Fotó: T. J.

10. sírkő

Fotó: T. J.

11. sírkő Fotó: T. J.

12. sírkő Fotó: T. J.

13. sírkő Fotó: T. J.

14. sírkő Fotó: T. J.

15. sírkő Fotó: T. J.

16. sírkő Fotó: T. J.

17. sírkő Fotó: T. J.

18. sírkő Fotó: T. J.

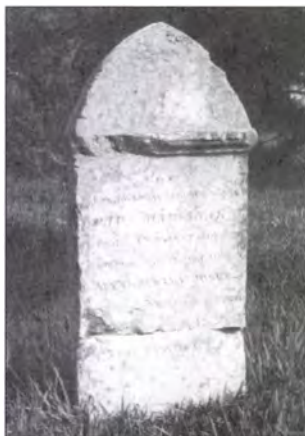

19. sírkő Fotó: T. J.

20. sírkő

Foto: T. J.

21. sírkő

Foto: T. J.

22. sírkő

Foto: T. J.

23. sírkő

Foto: T. J.

24. sírkő

Foto: T. J.

25. sírkő

Foto: T. J.

26. sírkő

Foto: T. J.

27. sírkő

Foto: T. J.

28. sírkő

Foto: T. J.

29. sírkő

Fotó: T. J.

30. sírkő

Fotó: T. J.

31. sírkő

Fotó: T. J.

32. sírkő

Fotó: T. J.

33. sírkő

Fotó: T. J.

34. sírkő

Fotó: T. J.

35. sírkő

Fotó: T. J.

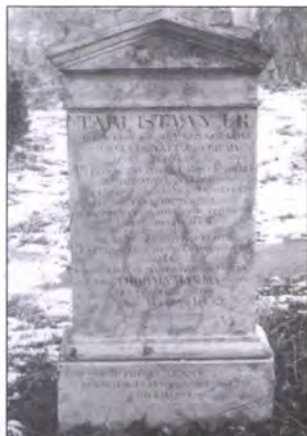
36. sírkő

Fotó: T. J.

37. sírkő

Fotó: T. J.

38. sírkő

Foto: T. J.

39. sírkő

Foto: T. J.

40. sírkő

Foto: T. J.

41. sírkő

Foto: T. J.

42. sírkő

Foto: T. J.

43. sírkő

Foto: T. J.

44. sírkő

Foto: T. J.

45. sírkő

Foto: T. J.

46. sírkő

Foto: T. J.

47. sírkő

Fotó: T. J.

48. sírkő

Fotó: T. J.

49. sírkő

Fotó: T. J.

50. sírkő

Fotó: T. J.

51. sírkő

Fotó: T. J.

53. sírkő

Fotó: T. J.

54. sírkő

Fotó: T. J.

55. sírkő

Fotó: T. J.

56. sírkő

Fotó: T. J.

57. sírkő

Fotó: T. J.

58. sírkő

Fotó: T. J.

59. sírkő

Fotó: T. J.

60. sírkő

Fotó: Sz. S.

61. sírkő

Fotó: T. J.

62. sírkő

Fotó: T. J.

63. sírkő

Fotó: T. J.

64. sírkő

Fotó: T. J.

65. sírkő

Fotó: T. J.

66. sírkő

Foto: T. J.

67. sírkő

Foto: T. J.

69. sírkő

Foto: T. J.

70. sírkő

Foto: T. J.

71. sírkő

Foto: T. J.

73. sírkő

Foto: T. J.

74. sírkő

Foto: T. J.

75. sírkő

Foto: T. J.

76. sírkő

Foto: T. J.

77. sírkő

Foto: T. J.

78. sírkő

Foto: T. J.

79. sírkő

Foto: T. J.

80. sírkő

Foto: T. J.

81. sírkő

Foto: T. J.

82. sírkő

Foto: T. J.

83. sírkő

Foto: T. J.

84. sírkő

Foto: T. J.

85. sírkő

Foto: T. J.

86. sírkő

Fotó: T. J.

87. sírkő

Fotó: T. J.

88. sírkő

Fotó: T. J.

89. sírkő

Fotó: T. J.

94. sírkő

Fotó: T. J.

95. sírkő

Fotó: T. J.

96. sírkő

Fotó: T. J.

97. sírkő

Fotó: T. J.

98. sírkő

Fotó: T. J.

A sírkö kertben felállított sírkövek feliratait 1990-ben gyűjtötte össze Darányi Dénes a Kiskunhalasi Református Egyház presbitere, közülük olvasható néhány az alábbiakban.

10. Péter Ferenc 1821 DOMS HIC BINERES SUOS GONDI VOLNIT SPECTABILIS AC PRILLUS-TRIS AC DOMINUS FRANCISCUS PÉTER S C R E T A MATTIS AULAE FAMILIARIS DISTR JAZYG ET CUMAN PALATINALIS H COTUUM VERO BÁCS ET CSONGRÁD TÁB JUD ASSASSOR V V TRACT ALSO BARÁNY ET BÁCS I TRACT CURATOR PRIMARIUS VIR RELIGIONE IN DEUM FIDELITATE ERGA PRINCIPEM AMORE IN PATRIAM ZELŐ IN COMUNE BONUM CONSPICIUS QI EXACTIS CUM CHARA CONJUGE JUDITHA TÓTH XL ANNIS VIVERE DEIT ANNO AETETIS SVAE LXIV CIE 5-N MENSIS FEBR MDCCCXXI (Itt nyugszik Péter Ferenc királyi kamarás a Jász és Kun kerületek nádori, Bács és Csongrád megyék törvényszéki táblabírája, az Alsóbaranyai és Bácsi egyházak főgondnoka, Aki a hitéhez és Istenhez hűségesen, hazája szeretetében, a közösség szolgálatában, feleségével Tóth Judittal töltött 40 évi boldog házasság után, 64 éves korában, 1821 február 5-én elhunyt; A sírkö kert egyetlen latin nyelvű felirata)

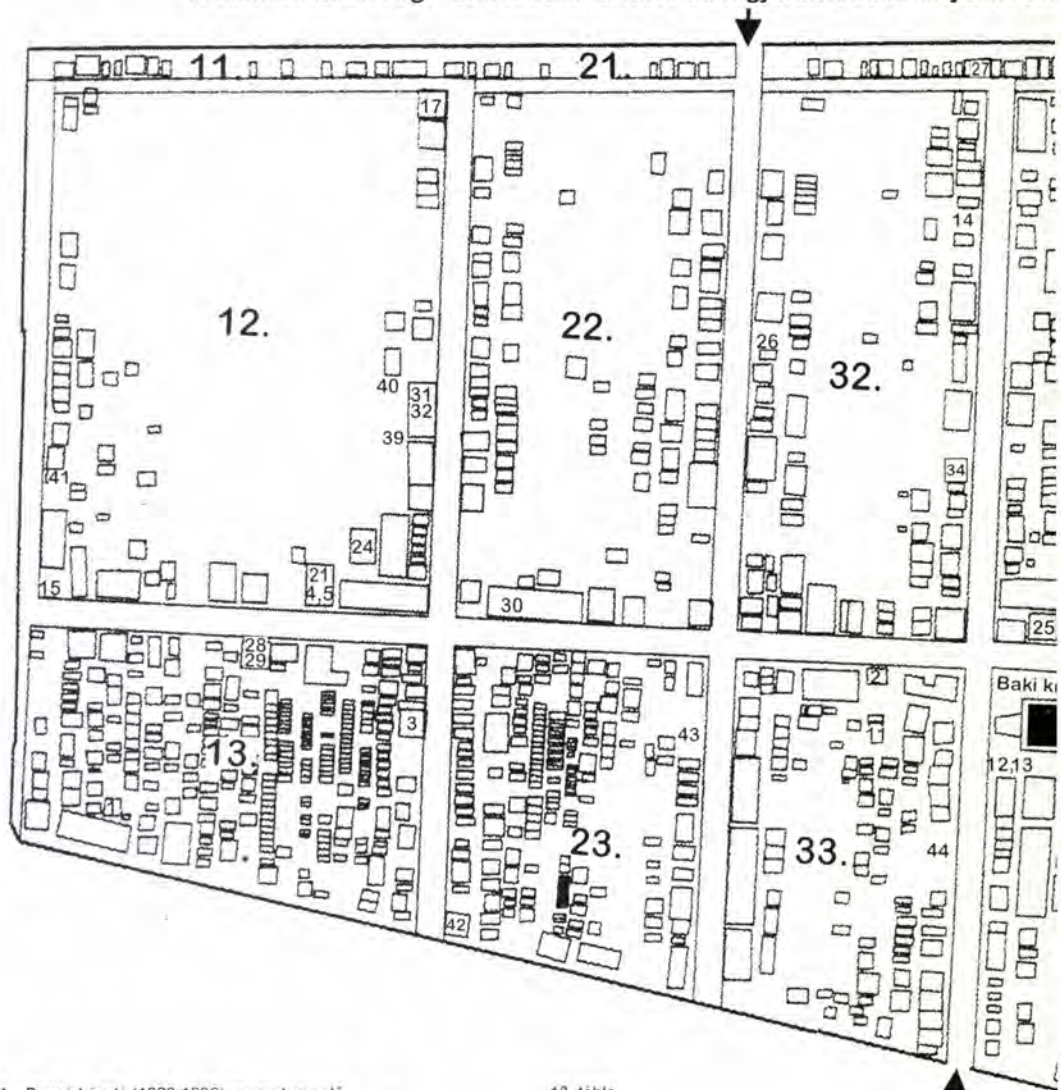
11. Tekintetes Tóth Judith nagy asszonynak Néhai csász. kir. udvarnok és ...ádori táblabíró tettes nem Péter Ferentz hitvesének, egy ...ívseges keresztyén házastársnak, legjobb gondos édesanyának, a szűkölködőknek segélyt nyújtani mindig kész jóttevőnek ...évekre terjed t világi pályán végképp kifáradt s örök nyugalomra szenderült földi ... már előbb ide költözött áldott emlékű férje Ferentz, szeretett fia és Erzsébet ártatlan kedves onokája porladó hamvaik között e néma csendben pihennek. Megholt az 1842-dik évi április 23-kán. Emelteté emlékezetét is híven tisztelő fia Péter Zsigmond nyug. lépett kis kun kapitány.

12. E gyászsírboltba temeték ideigleni nyugalomra embertársait szerető lelkét lehullott mulandó porait néhai tettes nemes ifjabb Péter Ferencz urak tettes nemes Veszprém vármegye tettes ns. k. kun kerület táblabírájának hiv. baráti, atyafiai s testvéreivel méltán kesereg bús özvegye Ns. Hollóssy Filep Katalin kinek vérző szívét példázza e sírkő. Elhunyt rövid élete 45-dik évében Boldogasszony hava 7-kén 1835. (1790-1835)

14. Itt nyugszik néhai tekintetes, nemes Péter Imre úr A T. N. Kiskunkerület 44 évig volt esküttje, tiszteletbeli nádori táblabírája, ember, hű polgár és buzgó keresztyén. Gyászolván őt mint felejthetetlen férjet özvegye T. N. Kenessey Sónia asszony és mint szeretve tisztelt atyát gyermekei Terézia, Julianna, Imre, István és Susanna s több unokái Született 1765. eszt. június 5-ikén meghalt 1839. eszt. mártius 3-dik munkás életének LXXIV évében. Aludd portest végálmodat Mig egy szebb nap sugara Felderítvén hajnalodat Ébreszt ditsőbb pályára. Ekkor hagyd el sírod halmát S mit vettedél arasd azt Nyerd a minden jök jutalmát És éld az örök tavaszt.

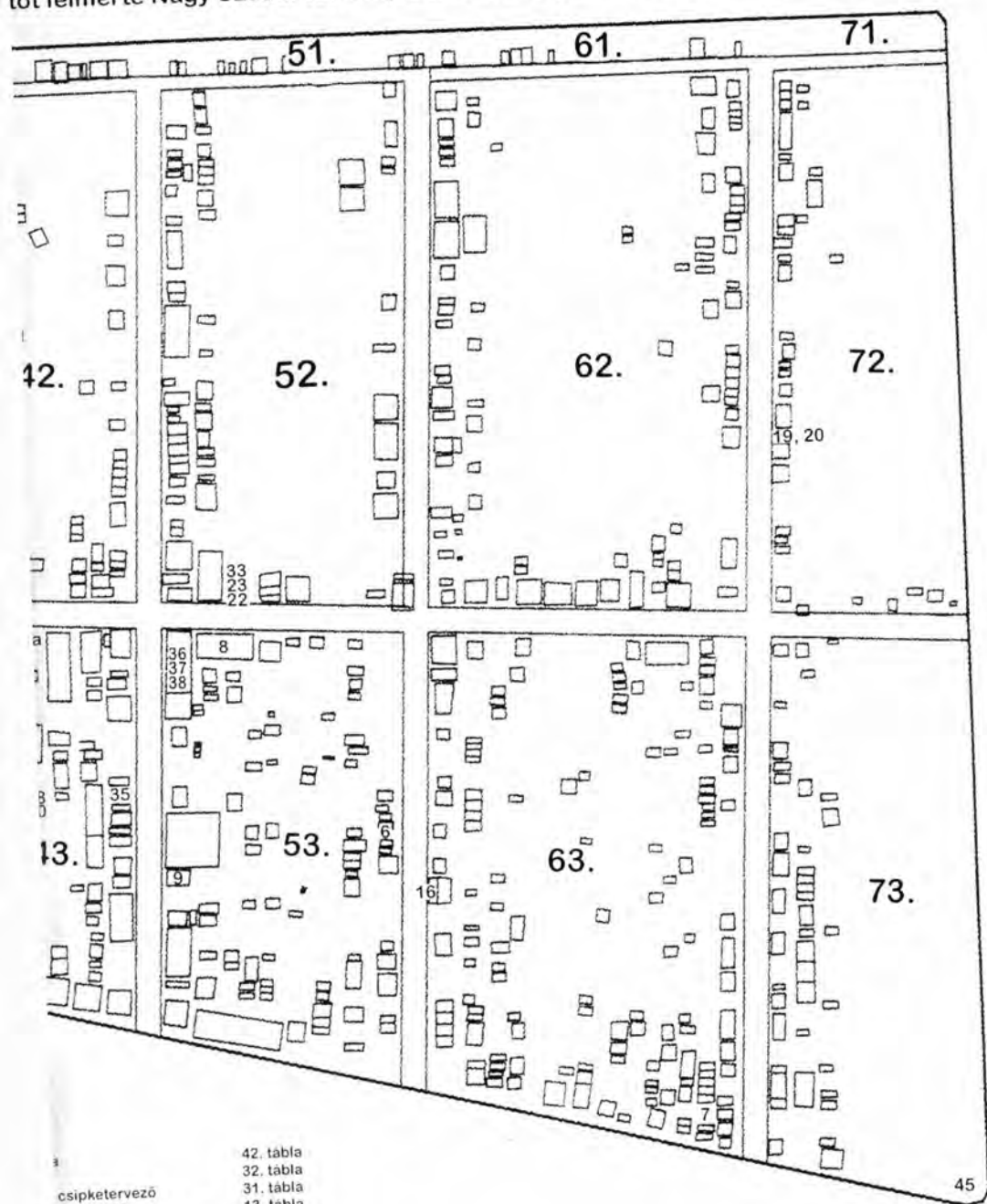
15. Néhai tekintetes Péter Zsigmond úr ezen Kiskun kerületnek 27 évig szolgált köztisztviselője, az utolsó 7 években pedig kapitánya. Gyengéd férj, jó szívű atyafi, hazájának leghívebb fia, másokon tehetsége erejéig segíteni legkészebb felebarát. A 79 évre terjedt hosszú élettel együtt járó sokféle terhek alatt leroskadva. Már előbb ide költözött édes szülei, kedves leánya és Ferencz testvére elnémult társaságokban ezen setét sírboltnak mély csendjében óhajtotta átaludni. Született az 1786-dik meghalt az 1864-ik évben Emelte hiv. élettársa Baký Krisztina

A kiskunhalasi régi református temető és legjelentősebb sírjai. A ter

1. Bacsó László (1828-1896) parasztervelő	13. tábla
2. Balajthy Dénes (1827-1894) gimnázium igazgató	33. tábla
3. Berki Viola (1932-2001) festőművész, grafikus	13. tábla
4. Besseney István (1835-1901) aljegyző, szegényház adományozó	12. tábla
5. Besseney Ferenc (1840-1904) országgyűlési képviselő, író	12. tábla
6. Darányi Dénes (1914-1996) katonatiszt, fafaragó, író	52. tábla
7. Dobó Kálmán (1878-1950) városi főmérnök	63. tábla
8. Farkas Elek (1871-1956) főrendi házi tag	53. tábla
9. Farkas Imre (1837-1920) országgyűlési képviselő	53. tábla
10. Gözön István (1821-1912) parasztköltő	43. tábla
11. Gusztos Károly (1894-1967) polgármester	33. tábla
12. Gyárfás István (1822-1883) történész, akadémikus	43. tábla
13. Gyárfás Pál (1789-1847) lelkész	43. tábla
14. Korda Imre (1853-1914) gimnáziumi tanár, író	32. tábla
15. Markovits Mária (1875-1954) iparművész, csipkevarró	12. tábla
16. Molnár István (1827-1887) városi főorvos	63. tábla
17. Musa István (1884-1959) országgyűlési képviselő	12. tábla
18. Nagy Czizok László (1884-1970) néprajzkutató, muzeumigazgató	43. tábla
19. Nagy Kálmán (1872-1902) szobrászművész	72. tábla
20. Nagy Mór (1868-1928) polgármester	72. tábla
21. Pataky Dezső (1872-1937) lelkész, gimnázium igazgató	12. tábla
22. Péter Dénes (1836-1904) író, egyházi főgondnok	52. tábla
23. Péter Miklós (1823-1887) országgyűlési képviselő	52. tábla
24. Rádóczi Gyula (19321-1998) numizmata, történész	12. tábla
25. Sass Károly (1825-1890) Petőfi nászn	
26. Silling Ede (1847-1923) polgármester	
27. Stepanek Ernő (1881-1934) festőműv.	
28. Szathmáry Sándor (1853-1912) gimn	
29. Szathmáry Sándorné (1854-1942) refr	
30. Székér József (1821-1874) főbíró	
31. Szilády Áron (1837-1922) lelkész, aka	
32. Szilády László (1812-1868) lelkész	
33. Tary Gerzson (1801-1867) főbíró	
34. Thury József (1861-1906) turkológus,	
35. Thuroczy Dezső (1879-1963) polgárm	
36. Tóth János (1826-1910) 48-as huszári	
37. Tóth Kálmán (1862-1923) polgármest	
38. Tóth Károly (1876-1928) jogász, akadi	
39. Tooth János (1774-1826) történész, f	

tőt felmérte Nagy Szeder István (1982-83) és Gyenizse Gábor (1998)

42. tábla
32. tábla
31. tábla
13. tábla
13. tábla
22. tábla
12. tábla
12. tábla
52. tábla
32. tábla
43. tábla
53. tábla
53. tábla
53. tábla
12. tábla

csipketervező
igazgató
intézet alapító
országgy. képviselő

démikus
mérnök

us
zö

40. Tormássy János (1746-1814) püspök
41. Van Benjámín (1892-1985) lelkész, író
42. Varga Nagy István (1832-1896) 48-as honvéd, ref. egyházi gondnok
43. Vary Szabó István (1827-1906) polgármester
44. Zsigray Julianna (1903-1987) író
45. 250 1934-ben exhumált sírja

12. tábla
12. tábla
23. tábla
23. tábla
33. tábla
73. tábla

16. Itt nyugszanak hamvadó porai néhai Tormássy Krisztina Péter Lászlóné asszonynak, kinek is mint tisztelve szeretett s soha eléggé meg nem siratható jó édesanyának háládatossága jeléül emelte ez oszlopot még emlékezetét is buzgón tisztelő fia Péter Antal. Míg Te az örök éjszakát csendesen itt szenderged át, Gyer, elod sírvermed hantjait könnyel áztatják Jó édes anyuk siratják s áldják emlékedet Nyugodj jó anyánk békével, míg majd felébredsz idővel, Meghalt 1836-ban

17. Tekintetes nemes Péter László úr tettes. Ns. Bács vármegye és kunkerület táblabírája Meghalt az 1845 ik évi nov. 11 ik életének 68 ik évében (1777-1845) Emlékezetére emelték ez oszlopo... váratlan elhunytát méltán fájjaló gyermekei: Susanna, Mária, Krisztina, Antal, Anna és Pál 1846-ban

20. E néma hantok fedik Pauer Terézia 27 évet élt asszonyság égbe szállt nemes lelke por sátorát melyet a hív férj ns. Tót István úr forró könnyei S hat reménnyel tölt árvák zokogó jajjai kísérték ide pünköst hava 23 dik 1808 hogy a gyermeki jól indult az idővel nő a tisztelett tanuja e sírkő mellyet Tóth Terézia asszonyság Férje Ns. Walterdorfer Károly úr háládatos tisztelete zálogául emeltették pünköst hava 2 án 1833

23. Itt nyugszik néhai tekintetes Kármán Pál úr ki több díszes hivatalai után véletlen haláláig ezen nemes kis kun Megyének kapitánya T.N. Bács Vármegye tábla bírása a N.T. alsó Baranyai és Bácsi Egyház vidék Curátora, Tettes. Ns. Péter Krisztina asszony felejthetetlen férje minden jók barátja, tudós, munkás Férjfű, bölcs kormányzó, lelkes hazafi és buzgó keresztyén volt. Született az 1767-ik eszt. január 30-kán meg – halt az 1829-ik eszt. ápril 17-kénn becses életének 63-dik esztendejében. Ami benne halandó volt Im itt fedi ez a sir bolt Lelke a ditső pálya bért Érdemeit Virtusait örök emlékül hagyta itt Hült porok Isten veletek békével szenderegjtek.

24. Itt nyugszik néhai P.Ns. Péter Krisztina előbb P.N. szőke László utóbb T.N. Kármán Pál úrnak hitestársa Gyászolván öt egyetlen egy leánya T. N. Szőke Judith asszony T.N. Sebestyén Gábor úrnak. T. N. Veszprém vármegye tiszti fő ügyviselőjének hitvese és három unokái Pál, Antal és Károly Született 1783-ik évi július 2-kán Meghalt 1839-ik november 10-kén életének LVII-ik évében Nyugodj jó társ és jó anya itt a legnyugodalmasb tanya nyugodd magad itten ki törődött tested porait csendes álm nyugtatja itt itt nem háborgat senki nyugodj, aludj s majd ébredj fel örök tavasz derültével.

25. A jó asszonyok egyikének a máriai kegyességű és Márthai szorgalmú Bulits Sófának elhunyt 70-ik esztendejében örök tisztelet jeléül ez oszlopot állította kesergő férje Jánosi György 8 k aug. 1823

27. A temető egyetlen görög nyelvű felirata magyarul: Itt nyugszik a megboldogultak között elhunyt gyermek Alexandrosz Joannói aki született 1836 augusztus 26-án a makedoniai Sziatiszta városból való Nikolaosz apától és Thereszia Chrisztoforoj anyától. Elhunyt 1839. július 5-én. E hervatag virág '...malva Fű lepte sirba vándor Talán ki légyen plántálva kérde? Jánosy Sándor gyász könyekkel itt áztatja Porom a szülék bánatja született 1836-k évi augusztus 26-dik meghalt 1839k évi july 5dik

28. L. B. S. E gyászos siralom alatt megholt teste egy jó keresztyénnek nyugvását kereste Vas István úr ki is 63 nyarat érvén életétől (fájdalom) el maradt, melyből 43-at házasságban tölte Orbán Zsuzsannával s most bánatot önte párja hív. szívére, kiknek életüket bírta mind a sírig a példás szeretet Kívánjuk holt teste nyugodjon békével a feltámadásnak boldog reményével Die 8 a nov. 1829.

32. Itt a könnyhullatás bús visszaemlékezés és hálás érzelm árny borította völgyében tértek le hamvai néhai ns. és nzet. Turóczy István úrnak K K Halas városa érdemekkel díszlett tanátsnokának ki mint egy nagy tapasztalású s szilárd buzgóságú hazafi, erény tellyes életű keresztyén páratlan hűségű férj és példás kegyességű atya mélyen kesergő kedveseinek karjain örökre elszenderült 1831. eszt. sz. Iván hava 30 K

38. Tary István úr A T.N. Jász és két kun kerületek törvényszéki táblabírája Halas városának 49 évekeig tanácsossa 16 ig főbírája fáradhatatlan előjáró Példás buzgóságú keresztyén 75 évekre terjedt földi pályáját végezte június 25 d.kánn 1856 ide tétetett e férj előtt 35 évekeig volt hűséges házastársa ama szorgalmatos Mártha buzgó Mária néhai nz. Thorma Mária asszony élete 67 dik esz.-be április 17 d.kén 1835. A fiú és leány a szüleik eránt való tiszteletek emlékjéül

40. a halál csendes éjjelébe szűk ölébe a jég sírnak itt hosszú álma nyomja Deák Péter csendre szenderülő hamvait Munkás életének 49 nyarába kedvesinek mellyet szentele Im letúnt le napja szép sugára S e moh fedte sírba szála le A de már most béke partra szálltak s elnyugodtak szenvedései sírja ormán vessztegelve állnak földi léte gyötrő vészzei Lelke mely bús léte sirlakába béke türés s erkölts trónja lett fény övedzve szálla jobb honába s él örökre boldog életet Mózes Éva még itt egy fiával Ah a hű férjet s atyát könnyezik 'E sír szobor 'bús faragványival 'az elhunytak 'hamvait tisztelik 'meghalt 1840 'márt 4 kén

41. Itt nyugszik néhai Tomó Imre un élt 67 évet, megholt 1844. aug. 8-án Ő is im mint más ezer reménnyel küzdve, mord halállal fog kezét, melynek e kövön lészen sugara ...

43. L B S Egy fáratt utazó érkezett hozzátok hült porok közzétek ötet fogadjátok Te pedig olvasó nézd aki születik e világra annak halnia kelletik itt nyugszik Paprika János hült teteme telt földi élete 52 évekre házasságban töltött Gyulai Máriával vidámon folyt élte sokaknak czimerül szolgálhat hogy kelljen itt élni emberül Özvegye volt férjét ez sírban tétette jó emlékezetét szívében relytette keseredett szívből emlékezetére Baján ezt vágatá koporsó kövére A O 1846 D I E 1A juli

46. Néhai nemes Varga Nagy István A nőnek, a három magzatának, sok jóknak könnyétől öntözött férj, atya, polgár porlik sírjának keblén, mint test a testek között s a hű férj, jó polgár, s bölts atyának lelke csillagokhoz költözött. Élte fáját még dús lomb takarta s már sír szélinek dült át mér a rajta jan 27 én 1848 élte 45 ik évében (1803-1848)

50. Jámbor, ki ez emlékkövön olvasod e sorokat Az élet csekély voltáról tanulhatsz itten sokat Mert a kit örökre elzárt e szomorú siralom. Baky Eszter lelkes s hív. társ Polgár Károly özvegye kit mint kedves papját most sem felejthet Kőrös hegye. Alussza a végzés örök álmát itten csendesen szülői és testvérei fájlalják keservesen.

De leginkább egyetlen egy Lidiája siratja, ki már mindenét elveszté, mert megholt atya s anya. Jó Isten! engedd pihenni békével e jó anyát, vigasztald kedvező sorssal árván maradt leányát. Meghalt 1850-ik év aug. 18-án

51. E néma sírűreg ölében nyugosznak hűlt tetemei nemes nemzetes Baky József úrnak Ki ifjabb éveiben hálás városának orvosa, később 3 évtizeden át tanácsnoka, több évekig főbírója és a tekintetes Jászkun kerületnek törvényszéki táblabírája volt. Meghalt 1862. augusztus 8-ik A feledhetetlen hamvak örök nyughelyét e közel jelölték meg gyászoló özvegye Vasas Csicsvai Eszter és hálás gyermekei: Terézia, József, Krisztina És unokája Polgár Lidia

80. itt nyugosznak porai néhai idősb Vajna Mihály és neje Bor Erzsébet jobb létre szenderült boldog házastársaknak, kik is 53 évi boldog házasságuk után a következő rendben követték egymást e mindeneket kielégítő örök nyugalom helyébe. Előbb meghalt a nő Bor Erzsébet az 1863 ik év november 8-iki életének 71ik évében s később követte őt a sírba hű férje idősb Vajna Mihály meghalt 1870ik év november 10ikén élt 81 évet Áldást és csendes nyugalmat kívánnak e hantok alatt nyugvók poraira a szerető szülőknek ez emléket emelő s örökké gyászoló gyermekei ifjú Vajna Mihály, Mária, Judit, János, Erzsébet, Sára és Zsuzsanna

95. Itt nyugszanak Tóth János H. ügyvéd Halas város főjegyzője s történetének írója kun kerületi eskütt 1774-1826 Első neje Mócsi Mária 1783-1820 Második neje Nagy Erzsébet 1792-1874 és unokája Tóth Terézia 1860-1861

96. ...néhai fő tisz. püspök Tormássi János úr nagy tudós, pap, orátor A ketskeméti ekklesiának V a halasinak XXXVI eszt. szeretett hiv. I. pásztora A Dunán innen lévő megye püspöke Tts. Bács vármegyének tábla bírása A közjó előlmozdítója háza bölts gondviselője, atyafiai szeretője, a jók szíves barátja munkás élet LXXI eszt. pályafutója (1773-1814) Emlékezetére ez oszlopot özvegye N. Varjas Mária gyermekei Susánna, Krisztina, Lajos emelték MDCCCXIV

13. tábla: Babó Antal (1830-1873) főbíró; Halász Géza (1914-1998) tanító, iskola igazgató; Kiss Andor (1920-1948) hitoktató; Bacsó László (1828-1896) népköltő; Szathmáry Sándor (1854-1912) gimnáziumi igazgató, Kiffer-körte meghonosítója; Szathmáry Sándorné Pethő Juliánna (1854-1942) a református gyermekinternátus megalakítója (**5. kép**); Nagy Sándor (1903-1962) jegyző; vitéz Kiss Gyula (1893-1963) református lelkész; vitéz Kiss Gyuláné (1892-1974) polgári iskolai tanár; dr. Berényi Sándor (1911-1991) orvos; Berki Viola (1932-2001) Munkácsy-díjas festőművész (**6. kép**), Tóth Miklós (1887-1967) építész; dr. Komlós István (1905-1988) adóhivatalnok, diszkoszvető; Dobó Kálmán (1910-1975) (Babó Krisztina férje).

22. tábla: Beke Pál (1919-1944) hősi halott; Rohoska Aladár (1878-1911) gyógyszerész; dr. Rohoska Soma (1843-1908) tiszti főorvos; Szekér József (1821-1874) 1848-as tisz, főbíró, egyházi gondnok; Szekér Endre (1868-1914) gimnáziumi igazgató; Szekér Sándor (1788-1860) 1848-as katona, postamester; Szekér Pál (1765-

5. kép

Foto: T. J.

6. kép

Foto: F. J.

7. kép

Foto: T. J.

1857) református lelkipásztor; Gyenizse Imre (1903-1944) hősi halott; dr. Bory Benő (1880-1939) rendőrtanácsos; Horváth István (1931-1988) gimnáziumi tanár.

23. tábla: Nemzeti Sírhely: Varga Nagy István sírboltja gazdagon díszített, egy-ézetű síremlék, a 19. század végén épült eklektikus stílusban (**7. kép**). Varga Nagy István 1848-ban, mint 16 éves ifjú a 17 éves bátyja után szökött és beállt a harcoló honvéd seregbe. Aradon elfogták, elítélték, de megszökött. Példát adott az ifjúságnak hazaszeretetből. Később a református egyház főpénztárnoka lett. Béres Lajos (1881-1934) pénzügyőr-főszemlélsz; H. Béres Erzsébet (1903-1999) tánc- és illemtanár; Kiss Károly (1905-1966) kórház gazdasági igazgatója; dr. Végh Ernő (1936-1995) állatorvos; Váry Szabó István (1827-1906) 1848-as főtiszt, Halas város első polgármestere (**8. kép**); Kathona Margit (1894-1943) polgári iskolai igazgató.

31. tábla: Böggös István (1873-1945) hősi halott; Jeremiás Lajos (1897-1974) gimnáziumi tanár; Stepanek Ernő (1881-1934) gimnáziumi tanár, festőművész, csipketervező (**9. kép**); Stepanek Ernőné Vargha Etelka (1884-1951) leánypolgári iskolai tanár.

32. tábla: Nemzeti Sírhely: Thury József (1861-1906) a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Egyetemi tanár, országos hírű turkológus, Vámbéri Ármin kinevezett utódja (**10. kép**). Silling Ede (1847-1923) polgármester; Bikády János (1823-1891) 1848-as katona; Silling Béla (1842-1877) királyi albiró; Paczolay István (1906-1998) gimnáziumi tanár, református lelkipásztor; Asztalos Andor (1909-1972) gimnáziumi tanár; Szalay Károly (1895-1964) gimnáziumi tanár; dr. Pákozdy László (1901-1975) ügyvéd; Engli Vilmos (1876-1951) főerdész; Fülöp Sándor (1876-1923) gimnáziumi tanár; Korda Imre (1853-1914) gimnáziumi tanár, újságíró; Kolozsvári Imre (1905-1945) hősi halott; Kósa István (1877-1937) gimnáziumi tanár

33. tábla: Váry Szabó János (1787-1849) orvos; Will Anna (1918-1998) gimnáziumi tanár; Végh István (1827-1895) 1848-as katona, mérnök; Balajthy Dénes (1827-1894) 1848-as katona, gimnáziumi igazgató; dr. Gusztos Károly (1895-1967)

8. kép

Foto: F. J.

9. kép

Foto: F. J.

10. kép

Foto: T. J.

11. kép

Foto: F. J.

12. kép

Foto: F. J.

13. kép

Foto: T. J.

református főgondnok, polgármester helyettes; Nagypál Imre (1889-1968) egyházi főgondnok; Zsigray Julianna (1903-1987) író (**11. kép**); dr. Kocsis Antal (1906-1970) orvos; Koltai György (1906-1996) főszemlész

42. tábla: Nemzeti Sírhely: Sass Károly 1848-as honvéd, Petőfi Sándor nász-nagya. Vele közös sirban Hodossy Péter 1848-as főhadnagy; Török Elek (1824-1910) királyi járásbíró; Sashalmi Sándor (1888-1966) mérnök; dr. Hodossy Géza (1857-1918) törvényszéki jegyző; dr. Hodossy Sándor (1890-1930) ügyvéd.

43. tábla: Nemzeti Sírkert: Baky-kripta (**12. kép**). A sírkamra felirata: Baky Család nyughelye. Baky Aranka (1871-1894); Baky József (1889-1965); Baky Józsefné, Czirok Nagy Jolán (1897-1959); Czirok Nagy Jánosné Baky Gabriella (1875-1954); Nagy Czirok János királyi törvényszéki aljárásbíró (1859-1963); Baky Gedeon királyi törvényszéki bíró, ügyvéd (1837-1936); Baky Gedeonné Szuper Jolán (1851-1926); Baky Gedeon tanuló (1926-1942)

A 43. tábla nevezetes halottai: Gyárfás Pál tanácsbíró (1789-1847) református lelképásztor és fia Gyárfás István (1822-1883) jogász, történész, 1848-ban halasi városi tisztségviselő, majd járási alkapitány, egyházi főgondnok, királyi táblabíró, a Magyar Tudományos Akadémia tagja (**13. kép**); Szuper József (1818-1895) királyi táblabíró; Szuper József (1784-1850) tanácsnok, közgyám; Gózon István (1821-1912) népi író, 1848-as katona (**14. kép**; a jobb fejfa); Nagy Czirok László (1883-1970) jegyző, néprajztudós, múzeumigazgató (**14. kép**; a bal fejfa); dr. Szőke László (1911-2000) orgonaművész, egyházi kántor, gimnáziumi tanár; dr. Thuróczy Dezső (1880-1963) polgármester (**15. kép**); dr. Thuróczy Dezsőné Gyarmathy Erzsébet (1887-1947) leánypolgári iskolaigazgató; Nagy Czirok János (1859-1902) királyi járásbíró; Márkus Dezső (1904-1980) agrármérnök; dr. Paczolay Győző (1938-1974) állatorvos; dr. Soker István (1893-1973) fogorvos; dr. Erdély Árpád (?-?) orvos; Erdély Árpád (1880-1955) városi főpénztárnok, egyházi pénztáros; Thuróczy István (1834-1906) városi jegyző; Szűcs József (1840-1904) ügyvéd.

A 43. tábla jelentősebb síremlékei: Téglás János (1841-1909), Zilah János (1842-1925), Szűcs Ferenc (?-1873), Figura Judit (1822-1902), Rébék Sándorné (1822-1902), Darányi Judit (1871-1934), Gál József (1888-1934), Buday Sándorné (1858-1951), Budai Valerinka óvónő (élt 17 évet), Babó Kornélné (1893-?), Török Gáspár Imre (1833-1906), Tomcsányi Lászlóné (1873-1901), Rébék Imre (1845-1899), Gál Anna (1820-1898), Gál Juliánna (1824-1902), Bacsó Sándor (1839-1900), Gaál Imre (1860-1937), Matkó József (1875-1934), Bíró István (1839-1900), Vilonya Istvánné (1824-1899), Borbás Sándor (1842-1906), Borbás István (1860-1904), özv. Szűcs Ferencné (1825-1905), Simon Sándor (1854-1916), Kocsis Juliánna (1870-1905), Zana István (1840-1870), Ván János (1820-1895), Kovács Vodér Józsefné (1800-1902), id. Ván Sándor (1843-1916), Ván Balázs (1848-1909), Kocsis Antal (1878-1947), Vas M. Zsuzsánna (1890-1898), Vas Molnár Lajos (1855-1899), Vas Molnár Antalné (?-1880), Darányi Gergelyné (1819-1898), Darányi Antal (1840-1924), Mészáros Mária (1885-1902), Matkó Eszter (1875-1934), Bíró István (1839-1900), Simon Mihály (élt 22 évet).

52. tábla: Topán Gergelyné Kis O. Zsuzsánna (1852-1919) árvaház adományozó; kiséri Péter Dénes (1836-1904) egyházi főgondnok, író (**16. kép**); kiséri Péter Miklós (1823-1887) gimnáziumi tanár és Tary Gerzson (1808-1867) főbíró hit. földmérő (**16. kép**); Kupa László (1833-1910) 48-as katona; Báthory Gábor (1867-1953) lelkész, vallás tanár; Báthory Gáborné Szabady Krisztina (1881-1967) általános iskolai tanítónő; Batory István (1901-1983) általános iskolai tanító, Tsz elnök.

53. tábla: Nemzeti Sírhely: A Tóth család síremléke. (**17. kép**) Tóth János az 1848-as „Keve” huszárezred századosa. Aradon ő jelenti Kossuth Lajosnak, hogy az osztrák csapatok körülvették a várost. A jelentés alapján ad Kossuth parancsot a kitérésre. Kossuth életének megmentőjeként tartják számon. A síremléket 1911-ben állította a család az apa tiszteletére, akit rendkívül nagy megbecsüléssel vettek körül. Az emlék-

14. kép

Fotó: I. J.

15. kép

Fotó: I. J.

16. kép

Fotó: I. J.

művet olaszországi fehérmárványból a szabadkai Kőfaragó- és Márványipari Rt. készítette és állította fel, 3500 koronáért. Készítője Monteverdi szobrászművész. Az emlékmű egy álló, karját mellén keresztbefonó angyalt ábrázol. Magasság 2,2 méter, mögötte 2 méter hosszú, 1 méter magas fekete svédgránit fal áll. Az első oldalon a szobor mögött a következő feliratok vannak bevésve. Tóth János 1826-1910. In Memoriam Aeterna Erit Iustus. A hátoldalon: dr. Tóth Kálmán (1862-1923) megyei tiszti ügyész, polgármester. Dr. Tóth Károly (1878-1928) egyetemi tanár, felsőházi tag, a szegedi egyetem alapítója. Nevét Szegeden dombormű jelöli és utca viseli. Dr. Tóth Géza (1879-1925) helyettes államtitkár, miniszteri tanácsos, a Ferenc József rend lovagkeresztjének és a II. osztályú polgári hadiérem keresztnek tulajdonosa.; Molnár Hugó (1858-1926) református lelkész. Molnár Hugóné Tóth Gizella (1865-1954), Medveczky Károlyné Toth Irma (1858-1943). A sírkertben áll még két darab tört oszlopú síremlék, amely hirtelen, vagy tragikus halálra utal. Felirata: ifj. Tóth Jánosné Sárkány Lenke (1879-1899), ifj. Tóth János (1867-1899), Toth Gizella (1897-1899). A sírboltot 0,5 méter magas kovácsoltvas – hiányos – kerítés veszi körül. A tábla nevezetes halottai: Szekér Sándor (1826-1902) postamester; dr. Szuper Lajos (1837-1904) honvéd főtorzszorvos; Szuper Géza (1882-1948) rendőrkapitány; dr. Farkas Imre (1837-1920) gimnázium igazgató; felsőtopai id. Zseny János (1754-1840) /családi címeres sírkő/; Rébék Sándor (1838-1903) 1848-as katona; Bikády László (1828-1914) 1848-as katona; schavnitzai Hoffer Endre (1836-1913) főreál iskola igazgató; schavnitzai Hoffer Imre (1877-1962) építész, gimnáziumi tanár, költő; ifj. schavnitzai Hoffer Imre (1926-1945) egyetemista, hősi halott; ifj. schavnitzai Hoffer Richárd (1872-1905) honvéd főhadnagy; schavnitzai Hoffer Kálmán (1938-1994) hajó-, repülő mérnök; dr. Farkas Elek (1870-1956) felsőházi tag, jogász; dr. Farkas Sándor (1875-1946) járásbíró elnök; Tóth Imre (1864-1926) általános iskolai igazgató; Kiss László (1841-1926) gimnáziumi tanár; Imre Lajos (1858-1923) általános iskolai

17. kép

Fotó: T. J.

igazgató; Imre Lajosné Závodszi Erzsébet (1857-1917) állami óvónő. Tari Mihály 1848-as honvéd tizedes (1832-1910) (18. kép).

62. tábla: Sáhó János (1882-1947) gimnáziumi tanár; dr. Berki Antal (1852-1920) ügyvéd; Hubaffy Mihály (1874-1916) csendőr százados; Zsifkovics Lajos (1851-1911) honv.ezr. hadbíró; Mihályi József (1892-1936) MÁV főintéző; Bartek Lajos (1857-1917) gimnáziumi tanár; Wiegandt Artur (1858-1922) MÁV főfelügyelő; Wiegandt Albin (1891-1917) mérnök, hősi halott; Wiegandt Artur (1889-1939) textilgyári mérnök; Hatházi László (1900-1952) tűzoltó parancsnok;

63. tábla: Halassy Béla (1874-1910) áll.isk. tanító; agyagosi Molnár István (1827-1887) tisztii főorvos (19. kép); dr. Tóth József (1795-1856) ker.főorvos; dr. Pázsit Pál (1868-1911) ügyvéd; Babó Gábor (1887-1934) takarékpénztár igazgató; Babó Gáborné Molnár Erzsébet (1894-1953) általános iskolai tanítónő; Dobó Kálmán (1878-1950) városi főmérnök.

72. tábla: dr. Nagy Mór (1868-1928) közjegyző, polgármester; Szekér József (1862-1945) gyógyszerész; Mészáros János (1890-1972) gyógyszerész; Greguss László (1903-1938) légügyiell.rep.fhgy; Greguss Gyula (1873-1930) általános iskolai igazgató; dr. Karsay Sándor (1947-1998) orvos; Vágott János (1863-1948) telekkönyv vezető.

18. kép

Foto: Sz. S.

19. kép

Foto: O. G.

20. kép

Foto: Sz. S.

73. tábla: A Hősök Ligete kialakításakor exhumált halottak közös sírja. A sírkő felirata: „E temető 1778. évben megnyitott, és 1902. évben bezárt déli felének nyugati széléből 20 m szélességben a városnak adott területen volt mintegy 250 sírből 1934 évben felszedett halottak földi maradványai 1934. évben ezen közös sírba helyeztetek.” (20. kép)

A megmaradt temetőben 20 évig – a város tiltó rendelkezése miatt – csak részleges temetés volt lehetséges. Ezért a legnagyobb területet – az elköltözés, kihalás miatt – gazdátlan, műemléksírok jelentik. Ezek karbantartása nagy anyagi terhet jelent az egyháznak. Saját erejéből erre alig van lehetőség. Ő is csak a hívek önkéntes adományából tartja fennt magát. Hatalmas gondot és pótolhatatlan veszteséget jelent a temető területén dúló felelőtlen, értelmetlen pusztítás, rombolás, lopás. Tudjuk azt is, hogy a jogszabályok fokozott védelmet írnak elő. A Büntető Törvénykönyv 1997. évi LXXIII. (216) §. a műemlék rongálást, megsemmisítést „büntettként” határozza meg. A 229/1997. (XII.13.) Kormányrendelet a műemlék rongálásakor kiszabható bírság összegét (56.) 20.000 forinttól 5 millió forintig írja elő. Elgondolkodtató, hogy ezzel az eljárásuk során a helyi hatóságok soha nem éltek.

Az ősi erdőtemető, jelentős faállományával természetes levegőszűrője a mellette lévő vasút zaj és légszennyezésének. Amennyiben a temetőt bemutatásra alkalmassá lehetne tenni, vonzó és országosan is egyedi idegenforgalmi terület lehetne. Sok példa van erre más városokban, például Budapesten a Fiumei úti temető. A kiskunhalasi református öreg temető valóban beszédes öre a halasi, a kun települések és Magyarország történetének. Nemzeti kincs.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani a temető nevezetes halottainak összeírásában közreműködött Bacsó Benőné Darányi Krisztinának és Bíró Imre presbiternek.

*Így maradok meg hírvivőnek
Őrzeni kincses temetőket!*

(Illyés Gyula: A haza magasban)

Irodalom

- Nagy Czirok László:** A haldoklás, halál, temetés és a temető néprajza Kiskunhalason (Kézirat) Thorma János Múzeum 4833
- Nagy Szeder István:** Adatok Kiskun-Halas város történetéhez 1924; Kiskunhalas város története I. 1926; Kiskunhalas város története III. 1936
- Révész Imre-Bíró Sándor-Tóth Endre-Bucsei Mihály-Varga Zoltán:** A Magyar Református Egyház története. Kossuth Kiadó Budapest, 1949
- Szakál Aurél:** Régi halasi sírjelek. Református sírkövek 1-2. (Műhely Napló. Kiskunhalas. 1992. 3.sz. 6-7.; 4. sz. 6-7.)
- Tooth János:** Szabad Kiskun-Halas város története. Nagykőrös, 1861.

Jegyzetek

- ¹ Révész-Bíró-Tóth-Bucsei-Varga 1949.
- ² Tooth János 1861. 53.; Nagy Szeder István: Kiskun-Halas Város története IV. 120.
- ³ Nagy Szeder István: Kiskunhalas története I. 1926. Oklevéltár 19.sz. Kiskunhalasi Reformátusok képes naptára 1927. A halasi templom c. rész. (TJM Könyvtár F.372); Szabó Zsigmond: Halasi templom. Református Élet. 326.; Nagy Czirok László: A Halasi Ref. Egyház legrégebb emlékei. TJM 19.812.;
- ⁴ Nagy Szeder István: Adatok Kiskun-Halas Város történetéhez. 370; Kiskun-Halas város története III. 35.
- ⁵ Nagy Szeder István: Kiskun-Halas város története III. 1936. 35.
- ⁶ Nagy Szeder István: Kiskun-Halas város története III. 1936. 35.
- ⁷ Tooth János 1861. 30.; Nagy Szeder István: Kiskun-Halas város története III. 1936. 34.
- ⁸ Nagy Szeder István: Kiskun-Halas város története III. 1936.
- ⁹ Tooth János 1861. 50.
- ¹⁰ Halasi Újság II. évf. 9.sz. 1883. szept. 30. 3.p.
- ¹¹ Nagy Czirok László: A haldoklás, halál, temetés ... 60.
- ¹² Nagy Czirok László: A haldoklás, halál, temetés ... 60.
- ¹³ Ván Benjámín ref. lelkész levele Bereczky Albert ref. püspökhöz. Baki István tulajdona.

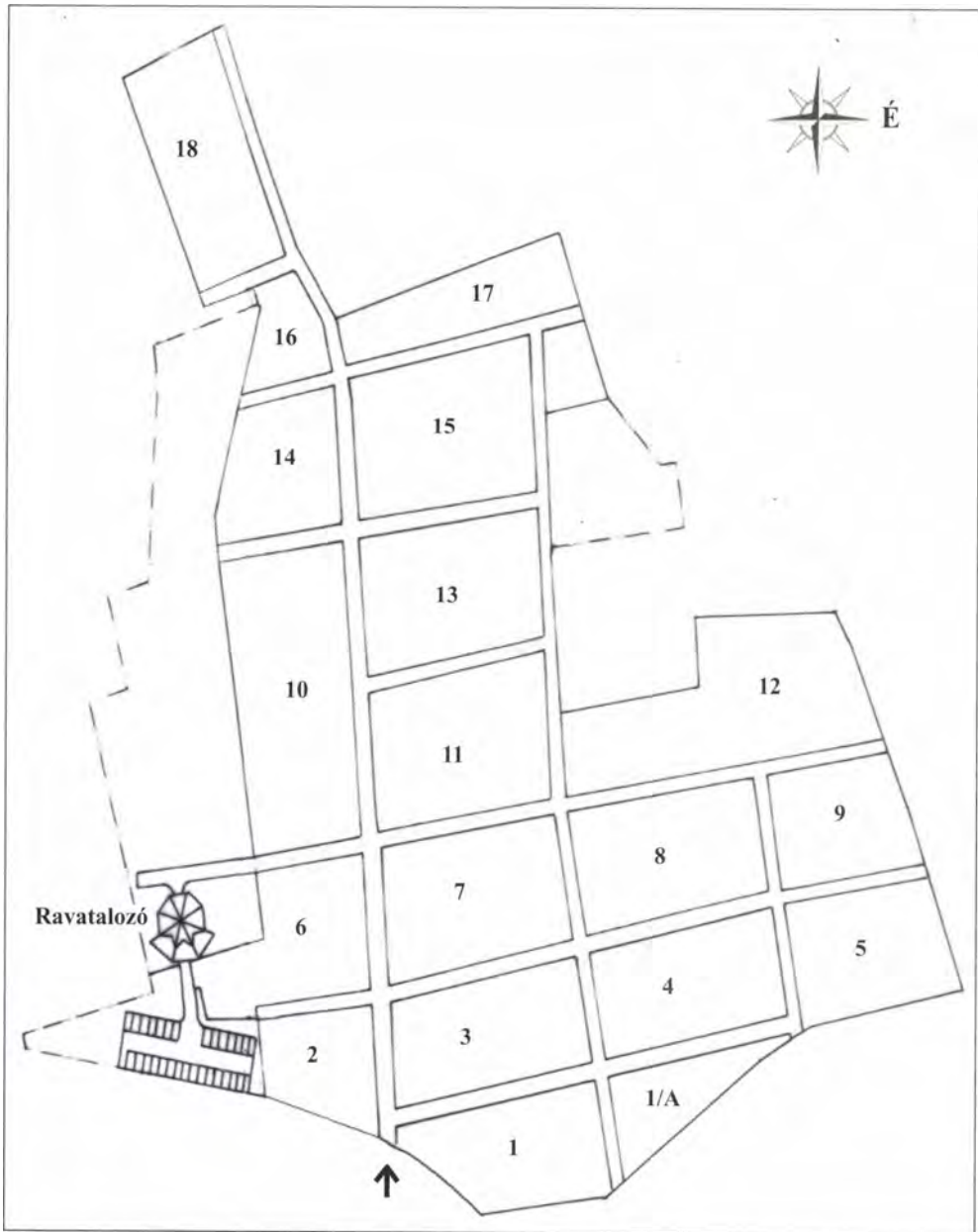
Református új temető

Baki István

Az 1910-es év közepén a régi református temetőben egyre kevesebb volt a hely a temetkezésekre. Kezdtet betelni a temető. 1912-ben Silling Ede polgármester lezáratta a temető egy részét. Ebben az időben fel sem merül a gondolata, hogy a sírokat meg lehet bolygatni (exhumálni), hisz az örökre jár. Erre csak 1934-ben került sor, ekkor is névtelen, gondozatlan sírokra, eltemetéstől számított 100-150 év múltán. Új temető megnyitására volt szükség. Ezt szorgalmazták a város nyugati felén lakó reformátusok is. Gondot jelentett a temető helyének kijelölése. Jellemezhetnénk a helyzetet úgy is, hogy a település észak-déli irányú „szigeten” alakult ki, a várost minden irányból, mocsaras vízvilág vette körül. Keletre az 1882-ben épült vasút is korlátozta a terjeszkedést. A nyugati oldalon, az Öregszőlőkben lehetett kevésbé lakott, száraz területet találni, amely alkalmas volt temető céljára.

A református egyház mindezeket figyelembe véve 1918-ban vásárolt itt területet temetőnek. Az új temető a keceli és a jánoshalmi út elágazásához közel található, a jánoshalmi út mentén. A tervezett református temető helyrajzi száma: 6721, területe 49.516 m². Egész területét utakkal, fasorokkal táblákra osztották. Ezt úgy alakították ki, hogy a sírok elhelyezése kövesse a régi hagyományt, kelet-nyugati irányú legyen. Az elhunytak fejjel nyugatra, arccal „nyári napkeletre” nézzenek (**1. kép**). Az első halottat 1918-ban, temették ide (Nagy Szeder István Kiskunhalas története III. 36.), Zseni Istvánné Jakab Juliánnát, Ván Benjamin lelkész temette. Ettől kezdve folyamatosan működik ez a temető, úgyhogy közben váltakozóan az öreg temetőbe is temettek. A temetőben ekkor még nem volt ravatalozó, mert a gyászszertartást háznál tartották. A sírnál csak rövid búcsúztatót mondtak. 1950-től elrendelik, hogy a temetőben kell ravatalozni. A temető szomszédságában volt dr. Halász Darabos Sándor rendőrbíró kicsiny szőlője, közepén egy nyári lakkal. Ezt használták ravatalozónak. 2000-ben bővítették a temetőt, a régi és az új terület új helyrajzi számot kapott: 6218. Területének nagysága: 58.012 m². A vásárolt területen 2001. év decemberére új ravatalozót építettek fel, amelyet Garay András és Tóth Péter építészmérnökök terveztek. Elsőként dr. Vilonya Balázst, a város volt főjegyzőjét temették innen. Az új ravatalozót 2002. január 20-án avatták fel (**2. kép**).

1. térkép: A Református új temető

1. kép

Foto: F. J.

2. kép

Foto: S. L.

Az 1960-as évek végén a Bibó család hamvait áthelyezték az új temetőbe (**3. kép**). A Bibó család sírboltja az öreg temető északi oldalán volt, a mostani 32. tábla északnyugati sarkán (most üres terület). Az ottani sírbolt bontását azzal indokolták, hogy az előtte lévő úton csatornát építenek. A család koporsóit a kialakított sírkertben földbe temették az új temető 8. táblájába. A barátosi Bibó család Háromszékből települt át 1720-ban. A város életében jelentős szerepet töltek be. Ebben a sírboltban nyugszanak: Bibó István a város főbírája 1822-1824-ig, a református egyház főgondnoka. Bibó Károly (1802-1870) Halas város első aljegyzője, a nádori ítéletábla bírja, kiskun kerület kapitánya. Fia, Bibó György (1830-1913), 1848-as huszárfőhadnagy, később a város rendőrkapitánya. Bibó István (1833-1910) tábla-, majd kúriai bíró. Bibó István (1877-1935) miniszteri tanácsos, Szegeden az egyetemi könyvtár igazgatója. Bibó Dezső (1872-?) kormányfőtanácsos. Az itt nyugvó családból származik Bibó István (1911-1977) egyetemi tanár, társadalomtudós, politikus, 1956-os miniszter. (A budapesti, Óbudai temetőben nyugszik.)

1975-ben ide szállították a régi temetőből exhumáltakat. Az áttelepítettek közül jelentősebb személyek síremlékei, sírjai: a temető bejáratától jobbra (északra) található a Kolosváry-Kiss család síremléke (**4. kép**), amely a temető legnagyobb sírköve. (1. tábla) Obeliszk formájú mauthauseni márvány, a Dunán szállították Bajáig, onnan ökrösszekérral fuvarozták Halasra. A sírkőre csak két név van bevésve: Kolosváry István (1799-1874) és Gál Mária (1820-1887). A sírkertben még 11 személy nyugszik. Jelentősebbek: Kolosváry István (1799-1891) 1855-ben Halas leggazdagabb polgára. Kolosváry-Kiss István (1847-1916) jogász, 1880-ban kapott engedélyt a Kiss név viselésére. Megalapította a halasi „Függetlenségi és '48-as pártot”. 1892-től 1901-ig Halas és a párt országgyűlési képviselője. Dr. Kolosváry-Kiss István (1874-1928) polgármester, 1918-ban a Kun Nemzeti Tanács egyik alapítója, 1920-1922-ig a nemzetgyűlés képviselője.

3. kép

Foto: S. L.

4. kép

Foto: S. L.

Közös sírkertben nyugszanak (8. tábla): dr. Kathona Mihály (1892-1959) 1940-tól 1944-ig Kiskunhalas polgármestere; dr. Németh János (1877-1965) kúriai táblabíró, református presbiter; dr. Szekér Károly (1869-1946) bíró; dr. Babó Imre (1891-1931) ügyvéd. Külön sírkertekben (13. tábla): Gál Lajos (1829-1909) 1848-as mérnökfőhadnagy, a halasi kuruc szobor egyik létrehozója, gimnáziumi tanár; Zseni Móric (1827-1903) ügyvéd, földbirtokos; Zseni József (1860-1931) vármegyei aljegyző, a halasi csipke létrehozója, számos nemzeti és hazafias egyesület tagja. Fúró Kornélia síremléke, törtszlop tetején angyalt ábrázoló síremlék. (Síelés közben vesztette életét Svájcban.) (5. kép)

1. tábla: dr. Hajdú Mihály (1907-1997) ügyvéd; dr. Kósa Károly (1910-1985) mezőgazdasági felügyelő; Gulyás Sándor (1892-1957) gimnáziumi igazgató;

2. tábla: Gyöngyösi Pap Ida (1937-1956) és Poloznyik Kálmán (1895-1956) 1956-os mártírok; Nagy Kálozy Sándor (1899-1966) református lelkész;

3. tábla: dr. Vilonya Balázs (1938-2001) városi- és körjegyző; Katanics Sándor (1927-1994) gimnáziumi tanár, igazgató;

4. tábla: dr. Pázsit Antal (1828-1889) királyi körjegyző; dr. Pázsit Antal (1902-1979) orvos; Szűry István (1818-1896) földbirtokos;

6. tábla: Nagy Felszegi Lajos (?-1944) hősi halott; dr. Fodor József (1923-1984) városi jegyző; Vass Molnár Gizella (1924-1993) gimnáziumi tanár; Brecska Antal (1875-1951) nyomdász;

7. tábla: Bertalan István (1890-1930) gimnáziumi tanár, karnagy; Ván István (1881-1960) műkertész; Ván István (1921-1993) kertézmérnök; ifj. Ambrus Lajos (1917-1945) mártír; Ván Klára (1930-1999) óvónő; Bíró Lajos (1880-1949) egyházfi; Gyenizse Balázs (1881-1953) színész, közgyám; Gyenizse László (1924-1944) általános iskolai tanító, hősi halott; Siha János (1938-1999) ezredes; Rothschnek Jenő (1915-1977) gazdasági tanár, docens; Monda Lajos (1916-1998) harangozó, temetőőr;

5. kép

Fotó: S. L.

- 8. tábla:** Bán György (1890-1970) általános iskolai tanító; Bács Géza (1909-1997) lelkész; Váczi Lajos (1937-1977) agrármérnök; dr. Séllyey Gábor (1917-1992) jogász; Frölich Pál (?-1949) egyetemi tanár; Frölich Lajos (1894-1957) általános iskolai igazgató; Tóth Abonyi Balázs (1924-1999) szíjgyártó, népművészet mestere; dr. Babó Mihály (1857-1923) ügyvéd, országgyűlési képviselő; Hollósy Simon István (1905-1977) lelkész; dr. Dobó (Scheibner) Menyhért (1835-1914) orvos, gimnáziumi tanár; Nagy Károly Sándor (1887-1930) gimnáziumi tanár; Papp Gizella (1882-1949) általános iskolai tanító; Bálint Ambrus (1897-1982) lelkész; Papp Kornélia (1888-1976) általános iskolai tanító; dr. Gyarmati (Stock) Kálmán (1918-1982) orvos;
- 9. tábla:** Sente István (1904-1986) tűzoltó őrsparancsnok; dr. Blaskovics Tibor (?-1986) jogász; Csordás Jenő (1921-1991) főmolnár, szélmalomfelújító;
- 10. tábla:** Németh Buhin Lajos (1907-2000) gépész, szélmolnár, festő; Jakab Lajos (1941-2000) gimnáziumi tanár;
- 11. tábla:** Vass Lajos (1922-1993) általános iskolai igazgató; Szüts József (1874-1919) általános iskolai igazgató, mártír; Szent-Györgyi Lídia (1888-1969) és Szent-Györgyi Lenke (1892-1954) iskolai tanítónők; Paprika Antal (1881-1919) ügyvéd, mártír; Kristóf József (1873-1958) gimnáziumi igazgató; dr. Batory Gábor (1899-1961) jogász; Szabady Eleonóra (1884-1975) iskolai tanító; dr. Kiss Dezső (1867-1927) orvos; Molnár Ferenc (1928-2001) kereskedelmi iskolai tanár; Makay Károly (1889-1953) gyógyszerész; dr. Gyarmati (Stock) Károly (1911-1989) fogorvos;
- 12. tábla:** Gargya László (1899-1984) hitoktató; Ványi Teréz (1879-1968) és Ványi Róza (1890-1954) iskolai tanítók; dr. Nagypál Ferenc (1883-1951) ügyvéd, egyházi jogtanácsos;
- 13. tábla:** Hetessy Dániel (1814-1885) iskolai tanító; Gyenizse Sándor (1894-1969) postamester; Sárbogárdi-Mészöly család: dr. Mészöly Géza (1905-1991) orvos; dr. Vass Árpád (1899-1958); dr. Zilah Benő (1858-1920) kúriai bírós; dr. Pethő Jenő

(1896-1969) táblabíró; dr. Dózsa Zsigmond (1881-1922) vallástanár; dr. Antal Zoltán (1883-1970) járásbíró elnök; dr. Gaál Gyula (1883-1941) író, árvaszéki ülnök; Tóth Imréné Kiss Klára (1888-1939) iskolai tanító; Bacsó Károly (1919-1993) iskolaigazgató; Németh Sándor (1914-1944) lelkész; Rácz Zoltán (1951-1977) kertészmérnök; Bacsó Benő (1913-1988) gimnáziumi tanár, ezredes; Nagy Istvánné Nagy Kálozy Zsuzsanna (1905-1982) vallástanár; dr. Szöllősy József (?-?) ügyvéd; Antal Pál (1913-1975) tanár.

A temető működését szabályozó rendtartást 1998. február 15-én hagyta jóvá a presbitérium. A városi képviselő testület 1998. március 30-án tartott ülésén 80/1998 kth. szám alatt fogadta el. Az 1999. évi XLIII. törvény alapján Kiskunhalas Önkormányzata a Református Egyházközséggel Kegyeleti Közszolgálati szerződést kötött 2001. január 13-án a köztemetés ellátására. A temetőtulajdonos egyházközség 2000. február 1-jétől számított 15 évre ingyenes használatra átadja az önkormányzatnak az Új Református temetőt. A temetőben új beruházások készülnek: ravatalozó, utak, kutak, kerítés. A beruházások tulajdonjoga a szerződés lejártán napján az egyházközségé marad. A sírhelyek kijelölése az egyházközség feladata, az érte járó díj őt illeti. Az önkormányzat temetőüzemeltetési feladatait külső vállalkozás bevonásával – jelenleg a Kegyelet Kft. – végezteti. Jelen szerződés 2015. február 1-jével jár le.

Végezetül itt szeretnék köszönetet mondani a temető nevezetes halottainak összeírásában közreműködött Bacsó Benőné Darányi Krisztinának és Bíró Imre presbiternek.

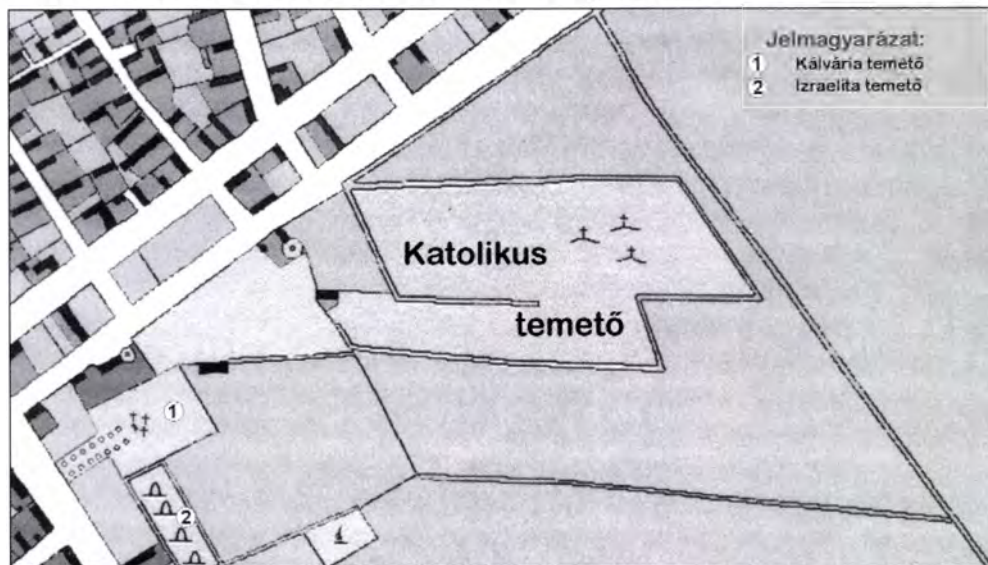
Katolikus temető

Szakál Aurél

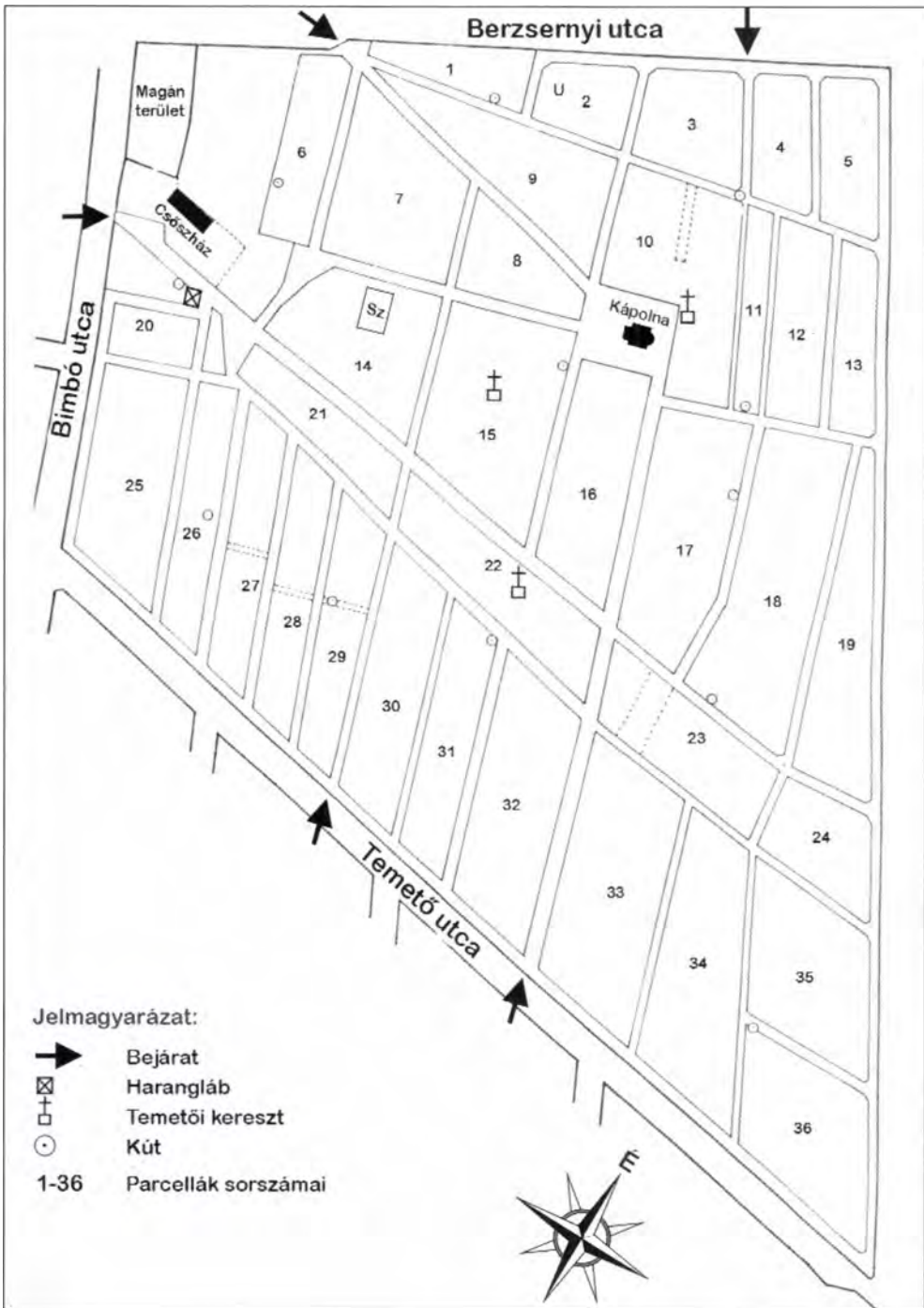
Kiskunhalason 1769-ben jött létre a római katolikus egyház. 1769. május 15-én helyezték el a katolikus templom alapkövét. Július 18-án Schrodt Imre eddigi kihelyezett káplánt plébánossá nevezte ki a megyés püspök. Szeptember 17-én megkezdődött a katolikus anyakönyvek vezetése.¹ Szintén az 1769-es évben mérték ki a katolikus temető területét.² Ez a mai Lomb utcai óvoda helyén volt, az izraelita temetőtől északra és a Szabadkai utcától keletre.

1778. március 16-án a katolikusok korábbi temetőjének területét kibővítették 1290 négyszögöltre. Az evangélikusok is itt kaptak temetőnek való területet. A megnagyobbított katolikus temető határát árokkal és a szélére ültetett szilfákkal, bokrokkal vették körül.³ Ezt a négyszögletes alaprajzú temetőt ábrázolja a Halas városról 1784-ben készített katonai térkép a településtől délre.⁴

1796. november 21-én Benedek István kurátor jelentette a városi tanácsnak, hogy

1. térkép: Alsóvárosi temetők, 1879

2. térkép: A katolikus temető

a következő év tavaszára a katolikus temető betelik. Ezért 1797-ben a katolikusok részére új temetőt mértek ki a város keleti részén, az első temetőtől keletre néhány száz méterre. Ettől az évtől kezdve működik a mai helyén a halasi katolikus temető.⁵

Az első temetőben 1814-ben állítottak fel egy kálváriát Farkas Márton költségén áthelyezés (esetleg csak felújítás) formájában. 1825-ben Király Gy. István új keresztet állíttatott. Krisztus keresztjének talapzatán ez a felírás áll: „Öreg Gyenge Király István istenes költségén 1825.” A Kálváriához 1860-ban Benke Fogas János keresztúti állomásokat, stációkat építtetett. A három keresztet az 1968-as műemléki védetség, majd a terület kisajátítása után, 1976-ban a templomkertbe szállították. A szobrok restaurálása 1986-ban történt. Természetesen az első temetőt a 19. században Kálvária telke, Kálvária néven említették.⁶

A második katolikus temetőben 1825-ben emelték a 15. táblában ma is meglévő nagy, mészkőből készített keresztet. Felirata szerint: „Volovár Ján / istenes költségén épü / 1825”. (Lásd Kiskunhalas almanach. Szobrok 11.) Valószínűleg a 19. század első felében állították fel azt a nagy kökeresztet, amely a 10. tábla szélén áll a Babanyecz kápolna mellett.

1858-ban a halasi tagosítás során kiegészítették a katolikus egyházi földbirtokokat. Valószínűleg a temetőt is.⁷ A Kiss László mérnök által a tagosítás végén 1864-ben készített alsóvárosi térkép („Kiskunhalas város alsó részének térképe”) „Cath temető” felirattal már pontosan azt a területet ábrázolja katolikus temetőnek, amit ma is ismerünk.⁸ Az 1879-ben készült kataszteri térképen a temetésre használt területnek a mai temető 7-8., 14-18., 21-22. táblája látszik.⁹

1893-ban készült Thorma János: Szenvedők című festményén a temető északi főbejárata és a fiatal fákkal szegélyezett fasora látszik. A kapu, főút, fasor elrendezése több mint 100 év után is így néz ki.

1914-1918-ban jött létre az I. világháborús hősi halottak sírkertje (11. tábla), Magyar, osztrák sebesültek és szerb hadifoglyok nevei olvashatók a kb. 60 sír katolikus és református formájú sirjelein.

1927-ben készült Babanyecz Benőné megbízásából a Babanyecz család sírkápolnája. A klasszicizáló-neobarokk kápolnát Győry Sándor műépítész tervezte, a kivitelező Tóth Lajos építési vállalkozó volt.¹⁰ (1. kép)

A II. világháború idején a front Kiskunhalas környékén 1944 októberében vonult keresztül. A katolikus temetőben a harcok idején és az exhumálásokkor (1945-1946-ban) 85 magyart, három németet (22. tábla) és 40-50 orosz katonát (14. tábla) helyeztek végső nyughelyre.¹¹ 1948-ban állította fel Kiss József kőfaragó a magyar (és német) hősi halottak emlékkeresztjét. (Lásd Kiskunhalas almanach. Szobrok 23.)

1959-ben már megvolt az 1919-es kiskunhalasi mártírok diszsírkertje.¹² „Szabadságért 1919. aug. 6.” felirattal a vaskerítésen. A mártírok közül öten nyugszanak itt: Brinkus Lajos (1874-1919), Kocsis Lajos (1885-1919), Míg Károly (1885-1919), Huber Oszkár (1891-1919), Kovács Sándor (1871-1919).

1. kép

Foto: T. J.

2. kép

Foto: É. T.

3. kép

Foto: F. J.

2000-ben a Kuruc Vitézek Nyugdíjas Egyesület kezdeményezésére Kiskunhalas Város Önkormányzata és a 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred támogatásával megújult a II. világháborús magyar hősi halottak sírkertje. 2000. nov. 2-án katonai tiszteletadás mellett dr. Komáromi Szilárd alpolgármester avatta fel.¹³

A kiskunhalasi katolikus temető területe. 11 ha 6455 m². A temetőt északról a Berzsényi utca, keletről az 53-as számú közút, délről a Temető utca, nyugatról a Bimbó utca határolja. A Berzsényi és a Bimbó utca sarkán lévő magánterületen lakóház van. Itt 120 éve szárazmalom működött, s ezért nem tartozott, nem tartozik a temetőhöz. A temetőbe a Berzsényi utca, a Bimbó utca és a Temető utca felől is léteznek bejáratok. A legfontosabb főutakat vadgesztenye fasorok szegélyezik. A temető központi helyén, a fő közlekedő utak elágazásánál álló Babanyecz kápolna az utóbbi évtizedekben ravatalozó kápolnaként működik. A temető üzemeltetője 2000. március 1-től a Kegyelet Kft.

Az alábbiakban következnek a temetői táblák néhány jelentősebb sirja:

1. tábla. Bánóczki család sírkertje. Czagány család sírkertje. Sánta Tamás (1830-1918) 1848-as nemzetőr zászlótartó.

2. tábla. Urnafal az urnás temetkezések részére. Katolikus sírkövek a temető már nem használt területéről származó régi kő sírkerecsztek elhelyezésére.

6. tábla. Árvai Károly (1890-1966) gyógyszerész

7. tábla. Molnár Mihály (1863-1925) városi főjegyző, világi elnök (**2. kép**), dr. Babanyecz Pál (1911-1969) esperes plébános, Vorák József (1915-1984) múzeumigazgató, Márk Lajos (1911-1992) főesperes, Nagy Szeder István (1907-1994) építész, politikus, történész (**3. kép**), dr. Csetényi Artúr (1910-1995) orvos, dr. Csetényi Artúrné dr. Bereczky Éva (1926-2000) or-vos, Szilágyi Ferenc (1910-1999) gimnáziumi tanár, Láng Mátyás (1920-1999) gimnáziumi tanár és felesége dr. Oertzen Etelka (1923-2001) orvos.

4. kép

Fotó: F. J.

5. kép

Fotó: F. T.

6. kép

Fotó: F. T.

8. tábla. dr. Monzpart László (1890-1955) kórházigazgató, sebész főorvos (**4. kép**), Róna Gábor (1887-1967) világi elnök, dr. Rupnik János (1899-1975) orvos, dr. Szombati Károly (1905-1976) orvos, Szombati Károlyné Suba Irma (1914-1982) ének- és zenetanár, dr. Nagy Lajos (1913-1981) ügyvéd, világi elnök, dr. Illés Gergely (1926-2001) főorvos.

9. tábla. Zsótér család sírkertje. Soós Frigyesné Kováts Ilona (1911-1988) képviselőtestületi tag.

10. tábla. Krammer Balázs (1863-1943) bodoglári templom építője, Medveczky Károly (1881-1959) gazdasági egyesületi elnök, Berta Imre (1895-1972) plébános, Horváth József (1910-1973) kiskunfélegyházi esperes plébános.

11. tábla. I. világháborús hősi halottak sírkertje, Körösy család sírja, Gyugel Kálmán (1869-1945) építész. (**5. kép**)

14. tábla. Halász D. Ferenc (1826-1913) Szentháromság szobor építtetője, dr. Vladár Károly (1926-1988) orvos, Stachó Károly (1918-1991) építész; Az 1919-es mártírok sírkertje, a II. világháborús szovjet hősi halottak sírkertje.

15. tábla. Volovári kereszt 1825-ből. Farkas Antal (1900-1943) vezérkari alezredes jelképes sírja, Kocsis Máttyás (1900-1975) főjegyző, világi elnök.

16. tábla. Kalocsai Iskola nővérek: Tuffner Mária Ignácia (1898-1935), Lapár Mária Augusztina (1879.-1938), Trascher M. Calasantia (élt 80 évet), Juhász M. Dominika (élt 88 évet), Rózsa M. Furibia (élt 45 évet), Kántor M. Egidia (élt 91 évet), Huszár M. Virgília (élt 63 évet), Juhász M. Anominata (élt 80 évet), Juhász M. Szalomea, Elza nővér (1898-1978), Kiss Mária (1919-1983), Gázsó M. Frida (1895-1984); Hangody István (1884-1950) kántor, dr. Vincze Jenő (1930-1998) főorvos, helyettes kórházigazgató.

17. tábla. Zsubori Károly (1913-1992) iskolaigazgató.

18. tábla. Nagy Szeder István (1876-1936) történész.

21. tábla. Wéber István (1853-1933) esperes plébános (**6. kép**), Fridrich család kriptája, Fridrich Lajos (1885-1962) tanár.

22. tábla. II. világháborús hősi halottak sírkertje. dr. Szabó Miklós (1938-1994) tanár, politikus, gimnáziumigazgató.

30. tábla. Sütő József (1905-1995) gimnáziumi tanár.

36. tábla. A 20. századi sírok alatt a Kápolnahely nevű régészeti lelőhely, középkori templom és temető helye található.

Köszönet a segítségért a következőknek: Czár Imre, Szakál Imréné, Szalai Sándor, Szanyi Béla sírkőfaragó és Paska István temetőgondnok.

Irodalom

Czár Imre 2002 A kiskunhalasi római katolikus temető jelentősebb sírjai (Kézirat. TJM 20846)

Gacsári Kiss Sándor 1991 Kiskunhalas-alsóvárosi római katolikus plébánia története. Kiskunhalas

Gál Mihály 2000 II. világháborús katonasírok Kiskunhalason (Kézirat. TJM 20848)

Nagy Szeder István 1936 Kiskunhalas város története III. Kiskunhalas város eg házainak, iskoláinak és közművelődésének története. Kiskunhalas

Szakál Aurél 1992 Régi halasi sírjelek 2. Fa sírkeresztek. (= Műhely Napló. Kkh. 1992. 1. sz. 4-5.)

Szücs Károly 1994 Kiskunhalas építészeti emlékei. Halasi Téka 15. Kiskunhalas

Tooth János 1861 Kiskunhalas története. Nagykőrös

Jegyzetek

¹ Tooth János 1861. 30.; Nagy Szeder István 1936. 10-11.

² Szalai Sándor szíves közlése: BKML. Kh. V201b. Vegyes közigazgatási iratok K-79. No. 10. 1786

³ Tooth János 1861. 33.; BKML. Kh. V201b. Vegyes közigazgatási iratok K-79. No. 10. 1786

⁴ Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 10. színes kép

⁵ Tooth János 1861. 45.; Nagy Szeder István 1936. 21.

⁶ Gacsári Kiss Sándor 1991. 47-48.

⁷ Nagy Szeder István 1936. 21.

⁸ TJM 18084

⁹ BKML Kecskemét. Másolata TJM 15259

¹⁰ Szücs Károly 1994. 21. 23.

¹¹ Gál Mihály 2000. Petőfi Népe 1959. aug. 5. 2.

¹² Halasi Tükör 2000. okt. 18., nov. 8.

Izraelita temető

Szakál Aurél

Kiskunhalasra a 18. század közepén telepedtek be az első zsidó családok, a magyarországi változásokkal párhuzamosan. Az 1790-es évekig azonban bizonytalan volt a Halason való megtelepedés, mert a Jászkun Kerület tiltotta azt.¹ A zsidók beköltözését követte a temetkezés szűkségessége. A ma is meglévő izraelita temető az első katolikus temetőtől, a kálváriától délre került kialakításra. Ez a katolikus temető 1769-ben jött létre, s 1797-re telt be. Halas 1784. évi katonai térképén még csak a négyszögletes alaprajzú katolikus temető szerepelt, de az izraelita nem.²

Valószínűleg a halasi zsidók letelepedése körüli 1795-1797. évi huzavonát követően a 19. század elején jött létre a kiskunhalasi izraelita temető. A legújabb kutatások eredményeként tudjuk, hogy Halason a temetés kegyes cselekedetét szervező Chevra Kadisa (Szent Egylet) 1826 óta működik.³ Ekkor már bizonyára létezett a halasi izraelita temető. A máig megmaradt temetési anyakönyveket a Kiskunhalasi Izraelita Hitközség megalakulásától, 1851-től vezetik.

Kiskunhalas 1864-ben készült térképén és 1879-es kataszteri térképén már jelezték az izraelita temetőt.⁴ Napjainkig szinte változatlan a területe 3570 m². Változás csupán annyi történt, hogy a 19. század végén a temető bejáratához megépült a temetőcsősz háza és a ravatalozó.

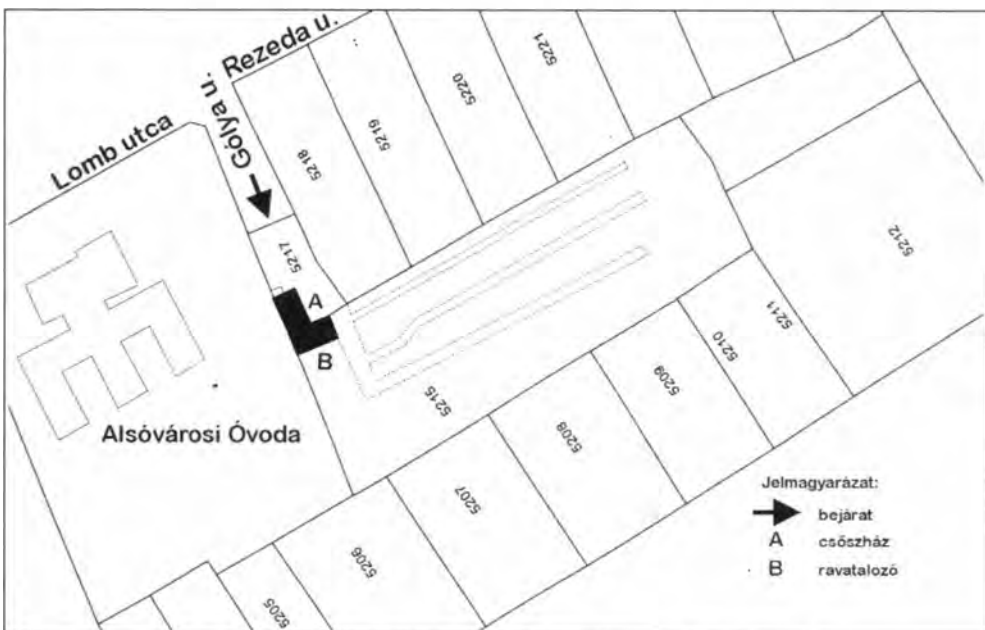
Az alsóvárosi izraelita temetőben szépen gondozott, párhuzamos sírsorokba rendezett, kelet felé néző sírokat láthatunk. Mindegyik síron kőből készült sírjel található. A temetőt egy szélesebb és két keskenyebb észak-dél irányú út osztja részekre. A temető északi, észak-nyugati területének jellemzői a tekintélyt sugárzó 19. századi vörös mészkő sírkövek és a 19. század végi, 20. századi fekete márvány sírmlékek. A temető nyugati és dél-nyugati részén egyenletes összhatású 19. századi és 19-20. századi sírkövek figyelhetők meg. A korábbi sírkövek alacsonyak, a későbbiek egyre magasabbak. A halasi zsidó sírkövek többségénél a felső rész félköríves. A 19. század közepétől tömegesen gyártották a sírkőfaragók ezeket a vörös mészkőből készült egyszerű, illetve klasszikus formájú, általában egy méter körüli magasságú sírköveket. Léteznek az ókori római sírköveket utánozó timpanonos, tete-

jük két sarkán akroterionnal díszített vörös mészkő síremlékek a 19. század közepe és második fele időszakából.

A 19. század közepén és második felében a halasi izraelita sírkövekre héber felirat került. A 19. század és a 20. század fordulójának időszakától egyre gyakoribbak, majd általánossá válnak a magyar nyelvű sírfeliratok. Ekkor már a magas, szép, fekete márvány obeliszkok és sírkövek, esetleg a gránit síremlékek, majd a műkö sírkövek a jellemzők.

A II. világháború során 1944-ben 8 ismeretlen szovjet katonát temettek el a temető keleti kerítése mellé az első sorba. 1945 után több családi sírköve felvésették hozzátartozóik a holocaust áldozatainak neveit.

Következzék itt a temető néhány jeles halottjának felsorolása: Grósz Móric (1830-1889) tanító, Dr. Hofmeister Juda (1858-1917) városi főügyész, Práger Ferenc (1863-1920) nyomdász, lapkiadó, Grósz Adolf (1861-kb.1940) bankigazgató, Schwarcz Mihály (1862-1935) hitközségi elnök, Weisz Ignác (1868-1946) hitközségi elnök, Ádám Dávid (1867-1947) borkereskedő, dr. Bálint (Weisz) Imre (1899-1947) orvos, Rácz János (1884-1953) gyógyszerész, dr. Donáth István (1913-1961) ügyvéd, Grósz Ferenc (1900-1962) városi főmérnök, Dr. Steiner Ignác (1886-1966) főorvos, Grósz Lajos (1891-1985) gyógyszerész, Szekulesz István (1906-1985) Chevra Kadisa elnök, hitközségi elnök, dr. Bencze (Bergl) György (1922-1998) egyetemi tanár, Reinhold Sándor (1918-1998) hitközségi elnök.

Az izraelita temető térképe. Készítette Gyenizse Gábor, 2002

Irodalom

- Bakos Ágnes 2000** Az izraelita temető sirjai. (Kézirat. TJM 19.918)
- Gál Mihály 2000** II. világháborús katonasírok Kiskunhalason (Kézirat. TJM 20848)
- Ö.Kovács József 1992** A kiskunhalasi zsidóság társadalomtörténete a XVIII-XIX. században. Bács-Kiskun megye múltjából XI. Kecskemét, 81-151.
- Ö.Kovács József 2001** Zsidók Kiskunhalason a 18. század elejétől a 20. század elejéig. (= Szakál Aurél szerk.: Legyen világosság.) Kkh., 2001. 9-40.
- Ö.Kovács József-Szakál Aurél 2001** Kiskunhalas története 2. Kkh.
- Lehoczki György 2001** Kiskunhalasi zsidó életrajzi lexikon. (= Szakál Aurél szerk.: Legyen világosság.) Kkh., 2001. 230-250.
- T.Molnár Gizella 2001** A kiskunhalasi izraelita egyesületek. (= Szakál Aurél szerk.: Legyen világosság.) Kkh., 2001. 188-206.
- Nagy Szeder István 1925** Adatok Kiskunhalas város történetéhez. Kkh.
- Szakál Aurél 1992** Zsidó sírkövek. Régi halasi sírjelek 6. Műhely Napló Kkh. 1992. 5. sz. 10-11.
- Szakál Aurél 2001** A kiskunhalasi izraelita temető. (= Szakál Aurél szerk.: Legyen világosság.) Kkh., 2001. 207-216.

Jegyzetek

¹ Nagy Szeder István 1925. 203-214.; Ö. Kovács József 1992., 2001

² Kiskunhalas története 2. Kkh., 2001. 10. színes térkép

³ T. Molnár Gizella 2001. 189

⁴ TJM 18084; BKML Kecskemét. Másolata TJM 15259

Baptista temető

Szakál Aurél

Nagy Szeder István a Kiskunhalas város történetéről szóló műve 3. kötetében (Kiskunhalas, 1936.) írt a kiskunhalasi baptistákról a 64-65. oldalon. Az írás alapján a gyülekezettről az első adatok 1887-ből származnak. A mai imaház részére 1896-ban vették meg az Eötvös utca 16 számú házat.

A kiskunhalasi baptista temető az Öregszőlőkben található a Kecel felé vezető úttól délre. A területet az 1920-as években vásárolta meg az egyház. A temető használatának kezdete az 1935-ös évre tehető.

A téglalap alakú kis temető területe 2363 m². Máiig csak a dél-nyugati rész szolgált temetés céljára. Mintegy 60 sír található itt. Közöttük Almási Károly (1912-2001) lelkipásztor nyughelye is. Egy korábbi épület helyén 2001-re megépült az új cseréptető ravatalozó.

A baptista temető térképe. Készítette Gyenizse Gábor, 2002

Kiskunhalas és környéke természeti értékei

Ternyák Jenő

Mielőtt megismerkednénk környékünk arculatával, ugorjunk vissza pár millió évet, és tekintsük át e változatos táj kialakulásának rövid történetét.

Hajdanán a földtörténeti középkorban a Triász-tenger hullámzott ezen a helyen, s többszáz méter vastagságban rakta le mészkő üledékét. Szinte teljes egészében, ez képezi a mai Alföldnek az alapját. Földmozgások követték egymást, s a magasan kiemelkedő térség, Tissia-tömb néven vált ismertté. Később ez lesüllyedt, s ismét elborította a tenger hazánk területét. A Mediterrán, Szarmata, és Pannon-tengerek, egymás után rakták le üledékeiket. Az újkor második felében, a folyók hordaléka, s a földkéreg emelkedése, megpecsételte a tenger sorsát, belső tóvá alakult, amely Levantei-tó néven ismert. Lefolyása nem volt, s finom szemcséjű üledék rakódott le. A tó feltöltődését segítették a beömlő folyók is, teljesen feltöltődött, s megszűnt a tó. Ezt a folyamatot, legerőteljesebben a Duna idézte elő. Az Ósduna, levezette az Alföld vizeit is. Nemcsak ezt cselekedte, hanem hordalékával feltöltötte ezt a területet. Ez olyannyira sikerült, hogy saját medrét is feltöltötte, s kitérítette útjából. Az Ósduna medre lassan nyugat felé helyeződött át, s elfoglalta mai helyét. Eközben az éghajlat is változik. A jéghatár délebbre húzódik, kezdetét veszi a jégkorszak. Erősen lehül a levegő, s állandóan erős északnyugati szelek fújnak. A több szakaszból álló jégkorszak idején állandóan változott a terület arculata. A folyók újabb és újabb hordalékot hagytak itt, s löszös területek jöttek létre. Ezek állandóan vándoroltak a víz és szél hatására. Lassan megkezdődött a homok előrenyomulása is, s 2-10 méter vastagságban borította be a Duna-Tisza közét. Erre példa a Fráterdomb **(1.kép)**. Kialakult a Duna-Tisza közti Homokhátság. Környékünk felszíne a holocén korszakban – földtörténeti jelenkorban – nyerte el mai formáját.

A buckaközökben, mélyedésekben létrejött tavak egyre sekélyesebbé váltak, részben kiszáradtak, vagy lecsapolták azokat **(2. kép)**. Kiskunhalas a Duna-Tisza közének egyik közlekedési csomópontja, sajátos földrajzi tájon helyezkedik el. A város tengerszint feletti magassága legnagyobb a Kiskunságban, 132 méter. Vízvásztó, a várostól nyugatra a Dunába, keletre a Tiszába folynak természetes vizei. Valamikor kiterjedt vízvilág ölelte körül a várost. Az 1800-as évek elején még csak egy irányból lehetett bejutni a városba. A várostól nyugatra az 1816-os lecsa-polást követően is megmaradt a tóláncolat. A Cserepes-tó, Harangos-tó, és a Nagy-tó **(3. kép)** valaha gazdag élővilágnak adott otthont. Az 1950-es évek végén megépült a Dong-éri csatorna, ezeknek a tavaknak a vizét a Tiszába vezette le. Jelenleg három tó van városunk közelében: északra a Sóstó, 8 km-re keletre a Harka-tó, 10 km-re nyugatra a Fehértó.

Fotó: T. J.

1.

Fotó: T. J.

2.

Fotó: T. J.

3.

Fotó: T. J.

4.

Először járjuk be városunkat, Kiskunhalast. Itt is vannak értékek, országos listán nyilvántartott és helyileg védett egyedi fák, fasorok és facsoportok. Városunk előkelő helyet foglal el a települések között a zöld övezetek és a fásítás terén. Kiskunhalas Képviselő Testülete sok fát részesített helyi védelemben. Természetesen szükség van ezen különlegesen szép és ritka egyedi fák és fasorok szigorúbb védelmére. De a kötelességünk az, hogy minden fát védjünk, ami a városban és környékünkön van. (1. táblázat)

Nem védettek, de említést érdemelnek még a régi református temetőben lévő fák is. A teljesség igénye nélkül: fekete fenyő – *Pinus nigra*, hegyi juhar – *Acer pseudo-platanus*, juharlevelű platánfa – *Platanus acerifolia*, kocsányos tölgy – *Quercus robur*, körislevelű (zöld) juhar-*Acer negundo*, nyárfafélék – *Populus*, páfrányfenyő – *Ginkgo biloba*, vérbükk – *Fagus silvatica* (vöröslevelű), vörösfenyő – *Larix decidua*, vörös virágú vadgesztenye – *Aesculus carnea*.

A Szilády Áron Református Gimnázium udvarán is vannak különlegességek: többek között, császárfafa- *Paulownia tomentosa*, mammutfenyő – *Sequoia wellingtona*, oregonciprus – *Chamaecyparis lawsoniana*, páfrányfenyő – *Ginkgo biloba*, simafenyő – *Pinus strobus*, tiszafa – *Taxus baccata*, virginiai boróka (vörös cédrus) – *Juniperus virginiana*, zöld juhar – *Acer negundo*.

5.

Fotó: T. J.

6.

Fotó: T. J.

A városban lévő sok fa eredményezi azt, hogy számos madárfaj fészkel a város területén. Négy fajról külön is érdemes szót ejteni. A szép színes tollazatú meggyvágó 4-5 évvel ezelőtt, csak hideg teleken látogatott városunkba. Ez a magevő madár megkedvelte ezt a térséget és állandó lakossá vált, ugyanis itt is költ. A szép hangú énekes feketeterigő egyes példányai városlakók lettek, míg az erdőben költő társaik ősszel délebbre vonulnak, a városban élők télen is maradnak. A bóbítát viselő búbos pacsirta vagy pipiske (4. kép) csak nagyon kemény teleken jött be a városba táplálékot keresve. Most pedig már itt is költenek, s a házak lapos tetején nevelik fel fiókáikat. Ugyanez a helyzet a barázdabillegetők egyes példányaival is. (2-3. táblázat)

A várostól északnyugatra lévő Nagy-tó lecsapolása után az északi részen lápos, mocsaras, kiszáradó láprét jött létre. Ez a Fejeték (5. kép), amelyet a Környezetvédelmi- és Területfejlesztési Minisztérium 1992-ben védetté nyilvánított. A 22 hektáros terület, a város északnyugati csücskénél található. Itt ritka és védett növények vannak. A két legértékesebb a fehér virágú vidrafű (7. kép), és a lilás színű posvány kakastaréj. További védett növények: fehérmájvirág, a sötétkék színű kornistárnics, a sallangos szirmú, a fehértől a liláig sokféle színárnyalatú buglyos szegfű (6. kép) szép látvány. Hosszú vékony szár végén virít a szibériai nőszirm kék virága. Az itt előforduló kosborfélék is védettek. Mocsári nőszőfű, mocsári kosbor, vitézkosbor, hússzínű ujjaskosbor, szúnyoglábú bibircsvirág és védett a gyíkpo-hár is. Említést érdemelnek még a nem védett, de a tájra jellemző növények: őszi vérfű, festő rekettye, ördögcharapta fű, nagy kakascímer, festő zsoldina, réti kakukkszegfű, rezgőfű, süntök. Az évek óta tartó vízhiány megoldatlan probléma a Fejetéken. Ha nem sikerül megoldást találni, kipusztulnak az említett növények, s új vegetáció lép a helyükbe. Eltűnik az a kevés mocsári teknős és vízisikló is, ami még előfordul itt. (4-7. táblázat)

Városunk tava a Sóstó. Kevesen tudják, 1945 előtt Európa híré gyógyfürdő volt. Ez ma már sajnos a múlté, évek óta nem megoldott a strandolási lehetőség. Jelenlegi funkciója horgásztó. Nagy összefüggő vízfelület és nádas borítja a területet. A tó északi részén mintegy húsz méter átmérőjű sziget van, rajta egybibés galagonya -

7.

Fotó: T. J.

8.

Fotó: T. J.

9.

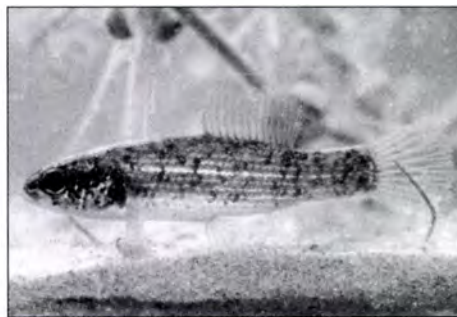
Fotó: T. J.

Crataegus monogyna bokrok. A tó délkeleti partjától az „Olajos útig”, vegyes faállományú erdő található. A tó életében előfordult, hogy teljesen kiszáradt, pl: 1962-ben (8. kép). Öt éve kutatom a tó és környékének élővilágát, s mint olvasni fogják, érdekes és értékes fajok találhatók a területen. Három védett növény faj került elő: agárkosbor, mocsári kosbor és szibériai nőszirm (9. kép). A vízben hűsítő növény is él, a közönséges rence. Sárga virága a vízből kiemelkedő vékony szár végén van. Víz alatti salangos levelei között tömlöcskék vannak, melyek alkalmasak arra, hogy a vízben élő apró állatokat beszippantsák. Egyéb érdekesebb növények: a déli parton ágas békabuzogány, rövidgalléros bábakalács, a nádasban pedig a villás sás füzékéi bókólnak. (8. táblázat) Védett állatok is élnek kerülhetnek pl.: vidra, eszmei értéke 250.000 Ft. Szerencsére sok mocsári teknős is van (10. kép), közönséges vízi cickány, keleti sünn, vízisikló. Legértékesebb egy ősi halfaj, a lápi póc, 100.000 Ft-ot ér (11. kép). A vízben élő állatok legnépesebb táborát a halak és békák képviselik. A két legértékesebb ősi hal a már említett lápi póc és a réti csík. Békák közül legtöbb kecske-, és tavi béka él a vízben, esti „hangversenyük” a városba is behallatszik. A víz fölött pompázatos szitakötők cikáznak, amint kapkodják az apró rovarokat. A vízben háromféle kagyló él, különböző csikbogarok, csigafélék és szitakötőlárvák. A ragadozó botpoloska, piócafélék, atka, csövéjő féreg, füles planária, és a halak táplálékkául szolgáló vízibolha és kandicsrák félék, a víz felszínén futkosó molnárpoloska. Szinte felsorolhatatlan az itt élő fajok száma. (9-14. és 16. táblázat) A madarakat még nem is említettem. Különlegesen érdekes és ritka védett madarakat lehetett és lehet látni. Ez idáig 104 féle szárnyast sikerült megfigyelni. A listán a leghétköznapibb, és állandóan látható madarak szerepelnek, de a ritkán láthatóak is. Ezek esetleg csak pár órát töltöttek itt pihenéssel, táplálkozással. Többek között: cigányréce, kék vércse, szalakóta, széki lile, tavi cankó, gólyatöcs és a kis kócsag. (15. táblázat) Nagyon fontos és lényeges, hogy ezeket a vizes élőhelyeket fenntartsuk, megőrizzük, hiszen sokszínű és változatos a növény- és állatvilága. Ha kiszáradnak, eltűnnek ezek a tavak, kihal az élőviláguk, s ezt nem lehet pótolni sohasem. A Sóstónk az utolsó láncszem ami még őrzi a múlt emlékeit, amikor még vízi világ vette körül a várost.

10.

Fotó: T. J.

11.

Fotó: T. J.

Igazi mesebeli „sziget” itt a Kiskunságban a Harka-tó és környéke, amely Kiskunhalas környék legértékesebb vizes élőhelye. Itt megtalálhatók nagyon ritka védett növények, és a madárvilága is talán a legértékesebb a Duna-Tisza közén. Az 515 hektáros terület legjelentősebb része a tótól északra lévő nádas, kisebb vizek, tocsogók, szikes rétek, füves területek. Itt folyik a Dong-éri csatorna. Vegyük sorra, mi minden érték van ezen a kis területen. A legszebb itt található növények a védett kosborfélék. Legnagyobb kincs a fokozottan védett pókbangó. Mintegy 300 tő van ezen a területen, egy tő eszmei értéke 30.000 forint. Agárkosbor 200 tő (**14. kép**), poloskaszagú kosbor 300 tő, mocsári kosbor 100 tő, vitézkosbor 50 tő. További védett növények: az egy méter magasságot is elérő sárgavirágú érdes csüdfű, többszáz töve az egész területen előfordul. Már messziről szembetűnik a magasra nőtt, lilás virágú budai imola. Ezen vizenyős terület igazi különlegessége a több ezer tő tarka sáfrány. Ez a növény inkább a homokos területeket kedveli. A 2001. év igazi felfedezése volt számomra a 250 tő fátyolos nőszirm (**12. kép**). Már messziről látszottak a magasra nőtt száruk végén a kék virágok, amint hajladoztak a szélben. Az előbb felsorolt növények össz eszmei értéke körülbelül 70 millió forint. Említést érdemelnek még a nem védett, de a tájra jellemző növények is: fekete nadálytő, sziki öszirózsa, sziki pozdor, sziki sóvirág, sárga nőszirm, lándzsás hídör, sziki káka, sziki madárhúr. (**17. táblázat**) Megtalálható itt a mocsári teknős-*Emys orbicularis*, vízisikló-*Natrix natrix*, pézsmapocok-*Ondatra zibethica*, ürge-*Citellus citellus*. Hazánk legnagyobb pókfaja is megtalálható itt, a földben élő szongáriai cselőpók-*Lycosa singoriensis* (**13. kép**). A fent felsorolt öt faj mind védett. A tó fő természeti értéke a madárvilága. Ezeket három csoportba lehet sorolni: fészkelők, őszi-tavaszi vonulók és kóborlók. Ez idáig 110 félé madarat sikerült megfigyelni. Kevés kivétellel, szinte valamennyi madár védett. Láthatunk itt, főképpen nyáron, fokozottan védett, és nagyon ritka kóborló fajokat is. 100.000 Ft eszmei értékűek a következő madarak: bölömbika, bakcsó, nagy póling, fattyúszerkő. 250.000 Ft eszmei értékű: üstökös-gém, kis kócsag, hamvas rétihéja, kormos szerkő, fehérszárnyú szerkő, gulipán, gólyatölcs, 500.000 Ft eszmei értékű: fekete gólya, kanalasgém, cigányréce. Fészkelő fajok, a teljesség igénye nélkül: kis-, és

Fotó: T. J.

12.

Fotó: T. J.

13.

búbos vöcsök, pocgém, nagy kócsag, fehér gólya, nyári lúd, tőkés-, böjti-, és barátrecék, rendszeres költőfajok. Továbbá bibic (**15. kép**), piros lábú cankó, nagy goda, dankasirály. Bütykös hattyú 1999-től rendszeresen költ. A nagy vízfelület csábítja az ősszel délre, tavasszal északra vonuló madarakat arra, hogy itt megpihenjenek, táplálkozzanak. Sok ezer madár gyűlik össze, bábeli a hangzavar: gágogás, rikácsolás, szárnycsapkodás hallatszik mindenfelől. Ekkor „csemegézhetnek” igazán a megfigyelést végző ornitológusok. Látható itt többek között: csörgő-, füttyülő-, nyilfarkú-, kanalas-, cigány-, kontyos-, hegyi-, és kerceréce. Arany-, és ezüstlile, kőforgató: apró-, temminck-, sarki-, és havasi partfutók. Hering-, ezüst- és vihasirály. A tó és környezetének védetté nyilvánítása folyamatban van. (18. táblázat)

A kunfehértói Fehér-tó, valaha hatalmas nádasával és nyílt vízfelületével igazi madárparadicsom volt. Most inkább strand és horgásztó. Hazánkban csak a kunfehértói erdőben él a virginiai holdruta – *Botrychium virginianum* (**16. kép**). A terület szigorúan védett. Szenzáció volt 1994-ben a gólyatöcs (*Himantopus himantopus*), és a gulipán (*Recurvirostra avosetta*) (**17. kép**) költése a fehértói tavon. Ha figyelmesen szemlélődünk, nyáron láthatunk kóborló, itt táplálkozó ritka madarakat. Nagy kócsag – *Egretta alba*, kics kócsag – *Egretta garzetta*, szürke gém – *Ardea cinerea*, vörös gém – *Ardea purpurea*, fekete gólya – *Ciconia nigra*, kanalagém – *Platalea leucorodia*, bütykös hattyú. Itt is él hazánk legnagyobb pókfaja a szongáriai cselőpók – *Lycosa singoriensis*. A szikes tavak vízmennyisége változó. Nagyban függ a csapadéktól, általában tavasszal a legtöbb, ha télen sok hó esik. Nyáron, ha elég csapadék hull, részben pótolja a nagy melegben elpárolgó víz mennyiségét. Csapadékszegény esztendők következménye lehet, hogy teljesen kiszáradnak ezek a szikes tavak. A Fehér-tó életében ez már többször előfordult, legutóbb 1990-ben. Kotrással és vízutánpótlással sikerült a vizet megtartani.

E tájon búj meg hazánk legtöbb tanyája. Az itt élő emberek évszázadok óta vivják harcukat a sívó homokkal (**18. kép**). Sikeresen: gyümölcsfákkal, szőlőültetvényekkel, erdősítéssel szelídítették meg a vándorló homokot, s az zamatos gyümölcssel fizetett, s fizet. Böven ömlik a napfény e tájra. A napsütéses órák száma

Fotó: T. J.

14.

Fotó: T. J.

15.

Fotó: T. J.

16.

Fotó: T. J.

17.

Fotó: T. J.

18.

itt a legmagasabb az országban. A nap felforrósítja a homokot, mézédessé érleli a gyümölcsöt, s az olykor szinte mediterrán klíma, itt a mérsékelt égövben szokatlanul érdekes növényekkel lepi meg a botanikában jártas embert. Félsvitagos jellegű növényzet alakult ki. Elsőként zúzmók és mohák jelennek meg, s lefészekezik a homok mozgását. Majd megjelennek a virágos növények is. Kialakul a homokpusztai gyepp. Feltűnnek a bokrok, s megteremtődnek az erdők kialakulásának feltételei. Egész Európában páratlan a homok növényvilága, az őstermészet szele legyinti meg az ide látogatót. Ma is megláthatjuk, megcsodálhatjuk környékünkön a szél alakító, formáló munkáját Inokán, Rekettyén és Pirtón. A szél homokhullámokba rendezi a finom homokszemcséket. Dombokat épít vagy tüntet el. Napjainkban is láthatunk még 4-6 méter magas dombokat, buckákat: Doktorné-hegye és a Kakas-hegy. A város határában lévő Fráter-domb (19. kép) kedvelt kirándulóhely. A szél most is alakítja ezt a dombot, az északi oldalról a déli oldalra görgeti a homokot, s ott bokrokat, fákat temet be. A homokos és pusztafüves területek állatvilága változatos, a tájra jellemző fajok fordulnak elő. A növényvilág változatos képet mutat. Jelenleg az erdőterület nagysága Kiskunhalas környékén kiemelkedően magas. Az összterület közel 40%-a erdő. Sajnos a tájidegen fenyőfélék uralják a területet. A jövőbeni koncepció az, hogy ahol kitermelik a tülevelűeket, oda lombos fák kerüljenek. A jelenlegi állapot: fekete

Fotó: T. J.

19.

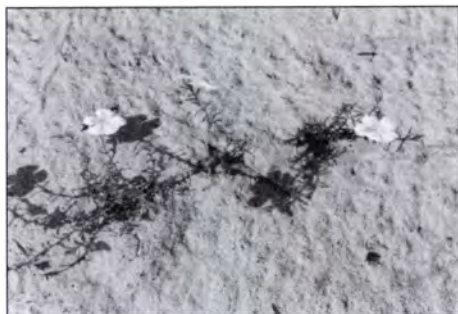
Fotó: T. J.

20.

fenyő 31%, erdei fenyő 18%, akác 27%, nyárfa 19%, tölgy-, és egyéb keményfa 5%. 1994-től a magánerdő telepítés dominál.

Kiskunhalas és Pirtó határán csodálatos látvány tárul a szemünk elé, ha a lábunk alatt folydogáló homokon felkapaszkodunk egy magasabb dombra (**20. kép**). Szinte ritmust formálnak a kisebb-nagyobb homokdombocskák, lágyan hajló vonalaikat szívesen követi a szem. A homokba mocsorogva kapaszkodó galagonya és kökénybokrok, valamint itt-ott, fehér nyáras és akácfa csoportok, mint megannyi kis oázisok tűnnek elő a végtelen kék ég alatt.

E területre, kutatásaim alapján védetté nyilvánítási javaslatot nyújtottam be a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz. A szakemberek is megvizsgálták ezt a környéket, és elfogadva a javaslatomat, napirenden van a védetté nyilvánítás. De nézzük mi is található itt, ezen a szemet gyönyörködtető vidéken. Uralkodó növények: fehér nyár, fehér akác, fenyőfélék, egybibés galagonya, gypürözsa, kökény, közönséges fagyal, terjedőben a közönséges boróka. Lágyszárú növények közül a pusztai kutyatej, tövisperje, és a selyemkóró a legelterjedtebb fajok. Meghökentő és bámulatos, hogy a felforrósodott sárga homokon, ahol még árnyék sincs, szép virágok nyílnak. Sárgállik a homok a törpecserje, naprózsa (**21. kép**) virágaitól. Társaságában van a bárány (homoki) pirosító, a vörösbarna nőszőfű, a berzedt rozsnok, a borzas len, a homoki imola, gyepes kőhúr, homoki árvalányhaj (**22. kép**). Gazdagabb a növényvilág az árnyékos helyeken, mélyedésekben és buckaközökben: a sárga virágú napvirág, aranyfürt, az apró fehér virágú buglyos fátyolvirág, a vajszinú és a szürkés ördög szem, hamvas szeder és a piros pozdor. Magyarországon ez idáig nem publikált növényt sikerült találnom, ez a délszaki naprózsa - *Fumana ericoides* (**23. kép**). Legközelebbi előfordulása a horvát tengerpart. Számos védett növény teszi még értékesebbé a területet. Galagonya bokor alatt leltem rá az erdei szellőrózsa fehérvirágú példányaira. Petőfi verssorai jutnak eszembe két védett növény láttán: „...Ott tenyészik a bús árvalányhaj, s kék virága a szármárkenyérnek...”. Fél méter magasra is megnő a két ritka növény, a vörösbarna nőszőfű és a szép piros madársisak. Bokrot alkotó a magasszárú, kék virágú borzas len. Két sárgavirágú növény is védett, a homoki varjúháj és a homoki nőszirm. Kellemes illatával

21.

Fotó: T. J.

22.

Fotó: T. J.

23.

Fotó: F. J.

24.

Fotó: T. J.

25.

Fotó: T. J.

és csipkészirmú fehér virágaival, szép látványt nyújt a kései- és a balti szegfű, védettek. Egy különlegesség, reliktum faj a csikófark, pirosbogyójú törpe levéltelen cserje. Különlegesség a csillogószőrű homoki vértő. Tavasszal bújnak ki zöld levelei a homoki kikericsnek. Ezek később elszáradnak és teljesen eltűnik a növény, majd szeptemberben újra kibújik a földből a bíboros-lilás virág, immár levél nélkül. Állománya több ezer tő. Apró kék virágával tűnik ki a védett báránypirosító. A gyökere piros festékanyagot tartalmaz, s ezzel jelölték a juhokat, sőt a lányok, asszonyok ezzel pirosították arcukat. Nekem nem, de a Nemzeti Park munkatársainak sikerült még az általam találtakon kívül háromféle védett növényre lelni, gyapjas- és homoki csüdfű. Az egész világon csak itt Halason, és innen északkeletre 50 km átmérőjű körben található a bugaci nőszőfű. (19. táblázat) Szegényes a terület állatvilága. Emlősök ritkán kerülnek szem elé: őz, gímszarvas, vörös róka, üregi- és mezei nyúl. (23. táblázat) Az itt fészkelő madarak közül legértékesebbek, a trópusi színezetű fajok: sárgarigó, szalakóta, gyurgyalag és a búbosbanka. (22. táblázat) A virágokon kardos lepkék és fecskefarkú lepkék. A gyér növényzeten imádkozó sáska (ájtatos manó) les áldozatára, lándzsaszerű csápjával ijesztő a sisakos sáska, a forró homokon öves homokfutrinkák szaladgálnak zsákmány után kutatva. Mindenfelé a homokban a védett hangyaleső lárváinak a krátereit láthatóak. Ha ebbe beletéved egy kisebb bogár, vagy rovar, azt erős csápjával megragadja és

Fotó: T. J.

26.

Fotó: T. J.

27.

megeszi. (20. táblázat) Lépteink zajára sütkérező zöld-, homoki- és fürgegyikok (24. kép) tűnnek el az avarban, lyukakban. (21. táblázat)

Sikerült a Pirtóhoz hasonló, Kiskunhalas és Tázlár között lévő értékes, homokbukás területre is felhívnom a szakemberek figyelmét. Védetté nyilvánítása folyamatban van. A Nemzeti Park szakemberei az itt lévő homoki kikerics állományt több százezer töre bec-sülik, ez a legnagyobb hazai állomány. Egy tő eszmei értéke 30.000 Ft.. Több 10.000 tő állományú a báránypirosító. A következő védett fajok is mindenütt megtalálhatóak a területen: több ezres állományú a csikófark, borzas len, homoki vértő (25. kép): a kékvirágú pusztai meténg több száz töve található itt. Késő ősszel kékül meg a szá-márkenyér virága. A fehérvirágú kései szegfű több ezres állománya gyönyörködteti a szemet. A pirosvirágú tartós szegfű (26. kép) egész Európában csak itt található a Duna-Tisza közi homokon, fokozottan védett növény, egy tő eszmei értéke 100.000 forint. (24. táblázat) Ha óvatosan mozgunk, hullőket is láthatunk: zöld-, fürgé- és homoki gyikokat. (25. táblázat) Emlősök: öz, róka, ürge, üregi- és mezei nyúl. (27. táblázat) Nagy értéket képviselnek az itt költő madárfajok is, ezek kevés egyedszámban fordulnak elő: vörös vércse, örvös galamb, vadgerle, gyurgyalag (27. kép), szalakóta, búbosbanka, tövisszűrő gébics, meggyvágó, és sárgarigó. (26. táblázat) Csak röviden környékünk pusztafüves területeinek növényeiről. Ezek ősgyepék, itt-ott galagonya és sóskafa bokrokkal. Tenyér nagyságú sárgavirága van a koratavasszal nyíló tavaszi héricsnek – *Adonis vernalis*. Már február végén nyílnak a tarka sáfrány – *Crocus reticulatus* virágai. Igazi kincs Kelebia határában a fokozottan védett egyhajúvirág – *Bulbocodium vernum*.

Ha nyitott szemmel járunk a természetben, s egy kissé ismerjük az élővilágot, sok élményben lehet részünk.

Évtizedek óta kutatom Kiskunhalas és környékének élővilágát. Írásomat megfigyeléseim és kutatásaim alapján írtam. A város és környékének természeti értékeiről írt cikkeim és fotóim megjelentek a BÚVÁR című lapban: (Kiskunsági barangolások + 9 fotó, 1983. február; Élet a sívó homokon + 12 fotó, 1988. március; Lápréti növényritkaságok /Fejeték/ + 8 fotó, 1988. szeptember; Alföldi szigetek + 11 fotó,

1996. április) A most megjelent munkához szakmai segítséget nyújtott Vajda Zoltán természetvédelmi felügyelő, Kiskunsági Nemzeti Park.

Jó tudni mindenkinek, hogy a védett és a fokozottan védett élőlények komoly eszmei értéket képviselnek:

Növények:	védett	2.000-10.000 forint
	fokozottan védett	30.000-100.000 forint
Gerinctelenek:	védett	2.000-50.000 forint
	fokozottan védett	100.000 forint
Halak:	védett	2.000-50.000 forint
	fokozottan védett	100.000 forint
Kételtűek:	védett	2.000-50.000 forint
Hüllők:	védett	10.000-50.000 forint
	fokozottan védett	100.000-1.000.000 forint
Madarak:	védett	10.000-50.000 forint
	fokozottan védett	100.000-1.000.000 forint
Emlősök:	védett	2.000-50.000 forint
	fokozottan védett	100.000-500.000 forint

1. táblázat. Kiskunhalas országosan (1-3.) és helyileg védett fái

Juharlevelű platánfa	Platanus acerifolia	Sóstó csárdaudvar 1 db, 100 éves hatalmas példány
Kocsányos tölgy	Quercus robur	Fejérföld utca (53-as út) 1 db 200 éves. Fürdő udvar és Vízmű terület 9 db
Mocsárciprus	Taxodium distichum	Alsó öregszőlők. Kis tó partján sorakozik 15 db
Ezüst hárs	Tilia argentea	Fejérföld utcai fasor
Japán akác	Sophora japonica	Hősök tere 1 db
Jegenye nyár	Populus italica	Sóstói csárda és kemping 25 db
Juharlevelű platánfa	Platanus acerifolia	Szent Imre u. 1 db, Dózsa Gy. u. 1. sz. előtt 3 db, Fürdő udvar 7 db, Sóstó 53-as út mellett 23 db, Sóstó kemping 60 db, MÁV Vasútállomás 2 db, Szabadság téri iskola körül 22 db Bercsényi u. 21 db
Kislevelű hárs	Tilia cordata	Jókai u. 4. előtt, 1 db, Kossuth utcai fasor
Kocsányos tölgy	Quercus robur	Szabadság tér 6. sz. előtt 1 db, Tó utca 12. sz. előtt 1 db, Kuruc v. tere 22. sz. előtt 1 db, Sóstó kemping 20 db, Bethlen G. tér 8 db
Magas köris	Fraxinus excelsior	Bethlen G. tér 3 db
Mocsárciprus	Taxodium distichum	Semmelweis tér 2 db, Fürdő udvar 5 db
Nyugati életfa (malonyai tuja)	Thuja occidentalis	II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola előtt 4 db
Ostorfa	Celtis occidentalis	Köztársaság utcai fasor, Kossuth u. 26. sz. és a Szilády Á. Gimn. utca közötti fasor, Hősök tere 3 db, Szent I. utcai fasor
Páfrányfenyő	Ginkgo biloba	MÁV pályafenntartás udvarán 1 db
Tiszafa	Taxus baccata	Bethlen G. tér 4 db
Törökgyöngy	Corylus colurna	Szabadkai u. 2-6 sz. ház előtti fasor, Szabadság tér 1-5. sz. ház előtti fasor, Bajcsy-Zsilinszky utca páratlan oldalán húzódó fasor
Vadgesztenye	Aesculus hippocastanum	Batthyány u. 2-40. sz. és 27-37. számú házak között húzódó fasorok, Dózsa Gy. u. 7. számától a Nagy Szeder utcáig húzódó fasor, Vasút utca 1-19. sz. házak közötti, mindkét oldali fasor
Vörös virágú	Aesculus carnea	Kuruc szobor mellett 1 db, vadgesztenye Schönfeld udvar 2 db

2. táblázat. Kiskunhalason, a városban fészkelő madárfajok

Balkáni fakopáncs	Dendrocopos syriacus	védett
Balkáni gerle	Streptopelia decaocto	
Barátposzáta	Sylvia atricapilla	védett
Barázdabillegető	Motacilla alba	védett
Bübosbanka	Upopa epops	védett
Bübos pacsirta	Galerida cristata	védett
Csicsörke	Serinus serinus	védett
Csóka	Corvus monedula	védett
Erdei pinta	Fringilla coelebs	védett
Fehér gólya	Ciconia ciconia	fokozottan védett
Fekete rigó	Turdus merula	védett
Fülemüle	Luscinia megarhynchos	védett
Füsti fecske	Hirundo rustica	védett
Házi rozsdafarkú	Phoenicurus ochruros	védett
Házi veréb	Passer domesticus	
Kék cinege	Parus caeruleus	védett
Kuvik	Athene noctua	fokozottan védett
Meggyvágó	Coccothraustes coccothraustes	védett
Mezei veréb	Passer montanus	védett
Molnárfecske	Delichon urbica	védett
Nagy fakopáncs	Dendrocopos major	védett
Nyaktekercs	Jynx torquilla	védett
Ókórszem	Troglodytes troglodytes	védett
Rövidkarmú fakusz	Certhia brachydactyla	védett
Sárgarigó	Oriolus oriolus	védett
Seregély	Sturnus vulgaris	
Széncinege	Parus major	védett
Szürke légykapó	Muscicapa striata	védett
Tengelic	Carduelis carduelis	védett
Tövisszűrő gébics	Lanius collurio	védett
Vörösbegy	Erithacus rubecula	védett
Zöldike	Carduelis chloris	védett

3. táblázat. Kiskunhalason, a városban észlelt téli vendég és kóborló madarai

Erdei fülesbagoly	Asio otus	védett
Csíz	Carduelis spinus	védett
Csonttollú	Bombycilla garrulus	védett
Téli pinta	Fringilla montifringilla	védett
Fenyőrigó	Turdus pilaris	védett
Gyöngybagoly	Tyto alba	fokozottan védett
Órvös légykapó	Ficedula albicollis	védett
Ószapó	Aegithalos caudatus	védett
Sárgafejű királyka	Regulus regulus	védett
Sarlósfecske	Apus apus	védett
Süvöltő	Pyrrhula pyrrhula	védett
Szőlőrigó	Turdus iliacus	védett
Tüzesfejű királyka	Regulus ignicapillus	védett

4. táblázat. Kiskunhalas-Fejétek Természetvédelmi Terület meghatározott növényei

Apró békalencse	Lemma minor	
Borzas fűzike	Epilobium hirsutum	
Budai ímola	Centaurea sadleriana	védett
Buglyos szegfű	Dianthus superbus	védett
Fehérmájvirág	Parnassia palustris	védett
Fehér tippán	Agrostis stolonifera	
Fekete nadálytő (ibolyás)	Symphytum officinale subsp. bohemicum	
Fekete nadálytő (sárgásfehér)	Symphytum bohemicum	
Festő rekettye	Genista tinctoria	
Festő zsoltina	Serratula tinctoria	

Gyíkpohár	Blackstonia acuminata	védett
Gyűrűs métegykóró	Oenanthe silaifolia	
Hamvas zsombor	Sisymbrium orientale	
Hínáros vízi boglárka	Ranunculus trichophyllus	
Hússzínű újjaskosbor	Dactylorhiza incarnata	védett
Jávorka-fényperjé	Koeleria jávorkae	védett
Kecske fűz	Salix caprea	
Kesernyész csucsor	Solanum dulcamara	
Kétlaki macskagyökér	Valeriana dioica	
Kornistármics	Gentiana pneumonanthe	védett
Közönséges lizinka	Lysimachia vulgaris	
Közönséges oroszlánfog	Leontodon hispidus	
Kúszó boglárka	Ranunculus repens	
Lapulevelű keserűfű	Polygonum lapathifolium ssp. pallidum	
Magas aranyvessző	Solidago gigantea	
Magyar imola	Centaurea pannonica	
Mezei csorbóka	Sonchus arvensis	
Mezei zsálya	Salvia pratensis	
Mocsári golyahír	Caltha palustris	
Mocsári kosbor	Orchis laxiflora ssp. palustris	védett
Mocsári nőszőfű	Epipactis palustris	védett
Mocsári tisztosfű	Stachys palustris	
Mocsári zsurló	Equisetum palustre	
Ördögharaptafű	Succisa pratensis	
Ószi vérfű	Sanguisorba officinalis	
Parti sás	Carex riparia	
Posvány kakastaréj	Pedicularis palustris	védett
Pusztai sárma	Ornithogalum gussonei	
Rezgőfű	Briza media	
Réti boglárka	Ranunculus acris recte	
Réti füzény	Lythrum salicaria	
Réti kakukkszegfű	Lychnis flos-cuculi	
Rostostövű sás	Carex appropinquata	
Sárga nőszirm	Iris pseudacorus	
Sokvirágú habszegfű	Silene multiflora	
Süntök	Echinocystis echinata	
Szárnyasmagvú budavirág	Spergularia marginata	
Széleslevelű gyapjúsás	Eriophorum latifolium	védett
Szibériai nőszirm	Iris sibirica	védett
Sziki cickafark	Achillea asplenifolia	
Sziki ősziróza	Aster tripolium	
Szúnyoglábi bibiresvirág	Gymnadenia conopea	védett
Szürke aszat	Cirsium canum	
Tőzegpáfrány	Thelypteris palustris	védett
Úszó békaszőlő	Potamogeton natans	
Vékony kakukkfű	Thymus pulegioides	
Vidrafű	Menyanthes trifoliata	védett
Vidra keserűfű	Polygonum amphibium	
Vitézkosbor	Orchis militaris	védett
Vízi csillaghúr	Stellaria aquatica	
Vízi menta	Mentha aquatica	
Vízi peszérce	Lycopus europaeus	
Vízmelléki csukóka	Scutellaria galericulata	
Zsombék sás	Carex elata	

5. táblázat. Kiskunhalas-Fejeték Természetvédelmi Területen észlelt rovarok

Barázdás csikbogar	Acilius sulcatus
Harántszávos csikbogar	Hydaticus transversalis
Közönséges búvárpóloska	Sigara lateralis
Tavi molnárpóloska	Gerris lacustris

6. táblázat. Kiskunhalas-Fejeték Természetvédelmi Terület hullői és kételtűi

Mocsári teknős	Emys orbicularis	védett
Pettyes göte	Triturus vulgaris	védett
Tarajos göte	Triturus cristatus	védett
Tavi béka	Rana ridibunda	védett
Vízisikló	Natrix natrix	védett
Vöröshasú unka	Bombina bombina	védett
Fürge gyík	Lacerta agilis	védett
Zöld gyík	Lacerta viridis	védett

7. táblázat. Kiskunhalas-Fejeték Természetvédelmi Terület észlelt madarai

Bakcsó	Nycticorax nycticorax	fokozottan védett
Balkáni fakopáncs	Dendrocopos syriacus	védett
Barna rétihéja	Circus aeruginosus	védett
Bibic	Vanellus vanellus	védett
Búbosbanka	Upupa epops	védett
Erdei pinty	Fringilla coelebs	védett
Fácán	Phasianus colchicus	
Fenyőrigó	Turdus pilaris	védett
Fülemüle	Luscinia megarhynchos	védett
Fürj	Coturnix coturnix	védett
Gyurgyalag	Merops apiaster	fokozottan védett
Kakukk	Cuculus canorus	védett
Kis örgébics	Lanius minor	védett
Nádirigó	Acrocephalus arundinaceus	védett
Nádi sármány	Emberiza schoeniclus	védett
Őrvös galamb	Columba palumbus	
Sárgarigó	Oriolus oriolus	védett
Seregély	Sturnus vulgaris	
Sordély	Miliaria calandra	védett
Szajkó	Garrulus glandarius	
Szalakóta	Coracias garrulus	fokozottan védett
Szarka	Pica pica	
Száresa	Fulica atra	
Széncinege	Parus major	védett
Tökés réce	Anas platyrhynchos	
Törpegém	Ixobrychus minutus	fokozottan védett
Tövisszűrő gébics	Lanius collurio	védett
Vadgerle	Streptopelia turtur	védett
Vízityúk	Gallinula chloropus	védett
Vörös gém	Ardea purpurea	fokozottan védett

8. táblázat. Kiskunhalas-Sóstó meghatározott növényei

Agárkosbor	Orchis morio	védett
Apró békalencse	Lemma minor	
Ágas békabuzogány	Sparganium ramosum	
Békapitypang	Thrinacia saxatilis	
Bodros békaszőlő	Potamogeton crispus	
Borzas füzike	Epilobium hirsutum	
Csikos kecskerágó	Euonymus europaea	
Csinos ezerjófű	Centaureum pulchellum	
Deres sás	Carex glauca	
Érdes tócsagaz	Ceratophyllum demersum	
Fehér pacsirtafű	Polygala amarella	
Fekete szityó	Juncus atratus	
Felfutó sövényiszulák	Calystegia sepium	
Füzéres süllőhínár	Myriophyllum spicatum	
Hamvas szeder	Rubus caesius	
Hínáros vízi boglárka	Ranunculus trichophyllus	
Kesernyész (ebszőlő) esucsor	Solanum dulcamara	
Keskenylevelű aggófű	Senecio erucifolius	

Keskenylevelű gyékény	Typha angustifolia	
Kisfészű aszat	Cirsium brachycephalum	
Közönséges gyujtoványfű	Linaria vulgaris	
Közönséges rence	Utricularia vulgaris	
Lándsás aszat	Cirsium vulgare	
Magas aranyvessző	Solidago gigantea	
Magas hölgymál	Hieracium bahini	
Mocsári aggófű	Senecio paludosus	
Mocsári kocsord	Peucedanum palustre	
Mocsári kosbor	Orchis palustris	védett
Mogyorós lednek	Lathyrus tuberosus	
Nagy kakascímer	Rhinanthus grandiflorus	
Nád	Phragmites communis	
Pasztinák	Pastinaca sativa	
Réti boglárka	Ranunculus acris	
Réti bolhafű	Pulicaria dysenterica	
Réti fűzény	Lythrum salicaria	
Rövidgalléros babakalács	Carlina intermedia	
Sédkender	Eupatorium cannabinum	
Siska nádtippán	Calamagrostis epigeios	
Széleslevelű gyékény	Typha latifolia	
Szibériai nőszirm	Iris sibirica	védett
Sziki cickafark	Achillea asplenifolia	
Sziki káka (zsióka)	Bolboschoenus maritimus	
Sziki őszirózsa	Aster tripolium	
Tavi káka	Schoenoplectus lacustris	
Vadmurok	Daucus carota	
Villás sás	Carex pseudocyperus	
Vízi hidőr	Alisma plantago-aquatica	

9. táblázat. Kiskunhalas-Sóstónál észlelt férgek, rovarok

Déli szitakötő	Crocothemis erythraea
Kék légivadász	Ischnura elegans
Kéksávós légivadász	Enallagma cyathigerum
Közönséges aca	Libellula depressa
Lápi szitakötő	Leucorrhinia pectoralis
Négyfoltos aca	Libellula quadrimaculata
Óriás szitakötő	Anax imperator
Sárgafoltos szitakötő	Somatochlora lamovacuolata
Szőrös szitakötő	Brachytron hafniense
Tavi szitakötő	Anax parthenope
Útszéli szitakötő	Sympetrum flaveolum
Vizipásztor	Orthetrum cancellatum
Barázdás csikbogár	Acilius sulcatus
Botposloska	Ranatra linearis
Csővájó féreg	Tubifex tubifex
Füles planária	Dugesia gonocephala
Harántsávós csikbogár	Hydaticus transversalis
Közönséges bűvárpoloska	Sigara lateralis
Közönséges hanyattűszó-poloska	Notonecta glauca
Óriáscsibor	Hydrous piceus
Tavi molnárpoloska	Gerris lacustris
Viziskorpó	Nepa cinerea

10. táblázat. Kiskunhalas-Sóstónál észlelt puhatestűek

Folyamkagyló	Unio tumidus
Tavikagyló	Anodonta cygnea
Vándorkagyló	Dreissena polymorpha
Mocsári csiga	Lymnaea stagnalis
Tányércsiga	Planorbium corneus

11. táblázat. Kiskunhalas-Sóstónál észlelt őshonos halak

Aranykárász	Carassius carassius	
Compó	Tinca tinca	
Csuka	Esox lucius	
Déverkeszeg	Abramis brama	
Haresa	Silurus glanis	
Karikakeszeg	Blicca björkna	
Küsz	Alburnus alburnus	
Laposkeszeg	Abramis ballerus	
Lápi póc	Umbra krameri	fokozottan védett
Réti csik	Misgurnus fossilis	védett
Sügér	Perca fluviatilis	
Szilvaorrú keszeg	Vimba vimba	
Vágódurbincs	Acerina cernua	
Veresszárnyú keszeg	Rutilus rutilus	

12. táblázat. Kiskunhalas-Sóstóba telepített halak

Amur	Ctenopharyngodon idella	
Angolna	Anguilla anguilla	
Bagolykeszeg	Abramis sapa	
Balin	Aspius aspius	
Ezüst kárász	Carassius auratus gibelio	
Fenekjáró küsz	Gobio gobio	
Fogassüllő	Lucioperca lucioperca	
Kőszüllő	Lucioperca volgensis	
Naphal	Lepomis gibbosus	
Ponty	Cyprinus carpio	
Törpeharesa	Ameiurus nebulosus	

13. táblázat. Kiskunhalas-Sóstónál észlelt kétélűek

Barna ásóbéka	Pelobates fuscus	védett
Barna varangy	Bufo bufo	védett
Kecskebéka	Rana esculenta	védett
Mocsári béka	Rana arvalis	védett
Pettyes göte	Triturus vulgaris	védett
Tavi béka	Rana ridibunda	védett
Vöröshasú unka	Bombina bombina	védett
Zöld levelibéka	Hyla arborea	védett
Zöld varangy	Bufo viridis	védett

14. táblázat. Kiskunhalas-Sóstónál észlelt hüllők

Fürge gyík	Lacerta agilis	védett
Zöld gyík	Lacerta viridis	védett
Mocsári teknős	Emys orbicularis	védett
Vízi sikló	Natrix natrix	védett

15. táblázat. Kiskunhalas-Sóstón és környékén észlelt madarak

Balkáni gerle	Streptopelia decaocto	
Balkáni fakopáncs	Dendrocopos syriacus	védett
Barátposzáta	Sylvia atricapilla	védett
Barátréce	Aythya ferina	
Barázdabillegető	Motacilla alba	védett
Barkóscinege	Panurus biarmicus	védett
Barna rétihéja	Circus aeruginosus	védett
Bíbic	Vanellus vanellus	védett
Billegető cankó	Actitis hypoleucos	védett

Böjti réce	Anas querquedula	
Bölmébika	Botaurus stellaris	fokozottan védett
Búbosbanka	Upupa epops	védett
Búbos pacsirta	Galerida cristata	védett
Búbos vöcsök	Podiceps cristatus	védett
Bütykös hattyú	Cygnus olor	
Cigányréce	Aythya nyroca	fokozottan védett
Cserregő nádiposzáta	Acrocephalus scirpaceus	védett
Csóka	Corvus monedula	védett
Csörgő réce	Anas crecca	
Dankasirály	Larus ridibundus	védett
Dolmányos varjú	Corvus corone cornix	
Énekes nádiposzáta	Acrocephalus palustris	védett
Erdei pinty	Fringilla coelebs	védett
Fácán	Phasianus colchicus	
Fehér gólya	Ciconia ciconia	fokozottan védett
Fekete rigó	Turdus merula	védett
Feketenyakú vöcsök	Podiceps nigricollis	védett
Fenyőrigó	Turdus pilaris	védett
Fogoly	Perdix perdix	védett
Foltos nádiposzáta	Acrocephalus schoenobaenus	védett
Függőcinege	Remiz pendulinus	védett
Fülemüle	Luscinia megarhynchos	védett
Fülemülesitke	Acrocephalus melanopogon	védett
Fűrj	Coturnix coturnix	védett
Füsti fecske	Hirundo rustica	védett
Füstös cankó	Tringa erythropus	védett
Gólyatölcs	Himantopus himantopus	fokozottan védett
Guvat	Rallus aquaticus	védett
Gyurgyalag	Merops apiaster	fokozottan védett
Házi rozsdafarkú	Phoenicurus ochruros	védett
Házi veréb	Passer domesticus	
Hegyi réce	Aythya marila	védett
Kabasólyom	Falco subbuteo	védett
Kakukk	Cuculus canorus	védett
Kanalas réce	Anas clypeata	védett
Karvaly	Accipiter nisus	védett
Kékes rétihéja	Circus cyaneus	védett
Kékbegy	Luscinia svecica	védett
Kék cinege	Parus caeruleus	védett
Kék vérese	Falco vespertinus	fokozottan védett
Kendermagos réce	Anas strepera	védett
Kerceréce	Bucephala clangula	
Kiskócsag	Egretta garzetta	fokozottan védett
Kis örgébics	Lanius minor	védett
Kis sirály	Larus minutus	védett
Kisvöcsök	Tachybaptus ruficollis	védett
Kontyos réce	Aythya fuligula	védett
Kormos szerkő	Chlidonias niger	fokozottan védett
Meggyvágó	Coccothraustes coccothraustes	védett
Mezei pacsirta	Alauda arvensis	védett
Mezei veréb	Passer montanus	védett
Molnárfecske	Delichon urbica	védett
Nádirigó	Acrocephalus arundinaceus	védett
Nádi sármány	Emberiza schoeniclus	védett
Nádi tücsökmadár	Locustella luscinioides	védett
Nagy fakopáncs	Dendrocopos major	védett
Nagygoda	Limosa limosa	fokozottan védett
Nagykócsag	Egretta alba	fokozottan védett
Nagypóling	Numenius arquata	fokozottan védett
Nyíl farkú réce	Anas acuta	védett
Ökörszem	Troglodytes troglodytes	védett
Pajzsoscankó	Philomachus pugnax	védett
Parti fecske	Riparia riparia	védett
Parti lile	Charadrius hiaticula	védett

Pettyes vízi csibe	Porzana porzana	védett
Piros lábú cankó	Tringa totanus	fokozottan védett
Réti cankó	Tringa glareola	védett
Rozsdás csuk	Saxicola rubetra	védett
Sárga billegető	Motacilla flava	védett
Sárgarigó	Oriolus oriolus	védett
Seregély	Sturnus vulgaris	
Sordély	Miliaria calandra	védett
Szajkó	Garrulus glandarius	
Szalakóta	Coracias garrulus	fokozottan védett
Szárcsa	Fulica atra	
Szarka	Pica pica	
Széki lile	Charadrius alexandrinus	fokozottan védett
Szécinege	Parus major	védett
Szürke cankó	Tringa nebularia	védett
Szürke légykapó	Muscicapa striata	védett
Tavi cankó	Tringa stagnatilis	fokozottan védett
Temminck-partfűtő	Calidris temminckii	védett
Tengelic	Carduelis carduelis	védett
Tökés réce	Anas platyrhynchos	
Törpegém	Ixobrychus minutus	fokozottan védett
Tövisszűrő gébics	Lanius collurio	védett
Vadgerle	Streptopelia turtur	védett
Vetési varjú	Corvus frugilegus	védett
Vízityúk	Gallinula chloropus	védett
Vörösbegy	Erithacus rubecula	védett
Vörös gém	Ardea purpurea	fokozottan védett
Vörös vércse	Falco tinnunculus	védett
Vörösnyakú vöcsök	Podiceps grisegena	védett
Zöld küllő	Picus viridis	védett

16. táblázat. Kiskunhalas-Sóstónál észlelt emlősök

Keleti sün	Erinaceus europaeus	védett
Közönséges vízicickány	Neomys fodiens	védett
Pézsmapocok	Ondatra zibethica	
Vidra	Lutra lutra	fokozottan védett
Vörös róka	Vulpes vulpes	

17. táblázat. Harkakötönyi Harka-tónál meghatározott növények

Agárkosbor	Orchis morio	védett
Budai imola	Centaurea sadleriana	védett
Emyös sárma	Ornithogalum umbellatum	
Érdes csüdfű	Astragalus asper	védett
Farkas kutyatej	Euphorbia cyparissias	
Fekete nadálytő (ibolyás)	Symphytum officinale subsp. bohemicum	
Felemás zsázsa	Lepidium perfoliatum	
Fürtös gyöngyike	Muscari racemosum	
Indiai nyenyúlhozám	Impatiens glandulifera	
Kisfészku aszat	Cirsium brachycephalum	
Korc (fátyolos) nőzirom	Iris spuria	védett
Lánczás hídör	Alisma lanceolatum	
Mocsári kosbor	Orchis palustris	védett
Pökbangó	Ophrys sphegodes	fokozottan védett
Poloskaszagú kosbor	Orchis coriophora	védett
Pozsgás zsázsa	Lepidium ssp. crassifolium	
Réti hölgymál	Hieracium caespitosum	
Sárga nőzirom	Iris pseudacorus	
Szarvas kocsord	Peucedanum cervaria	
Sziki káka	Bolboschoenus maritimus	
Sziki madárhúr	Cerastium dubium	

Sziki őszirózsa	Aster tripolium	
Sziki pozdor	Scorzonera tenuissima	
Sziki sóvirág	Limonium gmelini	
Tarka sáfrány	Crocus reticulatus	védett
Tollas szálkaperje	Brachypodium pinnatum	
Változó gurgolya	Seseli varium	
Vesszős kutyatej	Euphorbia virgata	
Vitézkosbor	Orchis militaris	védett

18. táblázat. Harkakötönyi Harka-tónál észlelt madarak

Apró partfutó	Calidris minuta	védett
Aranylele	Pluvialis apricaria	védett
Bakcsó	Nycticorax nycticorax	fokozottan védett
Balkáni gerle	Streptopelia decaocto	
Barátréce	Aythya ferina	
Barázdabillegető	Motacilla alba	védett
Barköscinege	Panurus biarmicus	védett
Barna kánya	Milvus migrans	fokozottan védett
Barna rétihéja	Circus aeruginosus	védett
Bíbic	Vanellus vanellus	védett
Billegető cankó	Tringa hypoleucos	védett
Bőjti réce	Anas querquedula	
Bölömbika	Botaurus stellaris	fokozottan védett
Bübosbanka	Upupa epops	védett
Bübos pacsirta	Galerida cristata	védett
Bübos vöcsök	Podiceps cristatus	védett
Bütykös hattyú	Cygnus olor	
Cigánycsuk	Saxicola torquata	védett
Cigányréce	Aythya nyroca	fokozottan védett
Csóka	Corvus monedula	védett
Csörgőréce	Anas crecca	
Dankasirály	Larus ridibundus	védett
Dolmányos varjú	Corvus corone cornix	
Egerészölyv	Buteo buteo	védett
Énekes nádiposzáta	Acrocephalus palustris	védett
Erdei cankó	Tringa ochropus	védett
Erdei pinta	Fringilla coelebs	védett
Északi búvár	Gavia stellata	védett
Ezüstlele	Pluvialis squatarola	védett
Ezüstsríaly	Larus argentatus	védett
Fattyúszerkő	Chlidonias hybridus	fokozottan védett
Fácán	Phasianus colchicus	
Fehér gólya	Ciconia ciconia	fokozottan védett
Fehérszárnyú szerkő	Chlidonias leucopterus	fokozottan védett
Fekete gólya	Ciconia nigra	fokozottan védett
Fekete rigó	Turdus merula	védett
Feketenyakú vöcsök	Podiceps nigricollis	védett
Fenyőrigó	Turdus pilaris	védett
Fülemülesítke	Luscinola melanopogon	védett
Fürj	Coturnix coturnix	védett
Füsti fecske	Hirundo rustica	védett
Fütyülő réce	Anas penelope	védett
Gölyatölcs	Himantopus himantopus	fokozottan védett
Gulipán	Recurvirostra avosetta	fokozottan védett
Guvat	Rallus aquaticus	védett
Gyurgyalag	Merops apiaster	fokozottan védett
Halászsas	Pandion haliaëtus	fokozottan védett
Hamvas rétihéja	Circus pygargus	fokozottan védett
Hantmadár	Oenanthe oenanthe	védett
Havasi partfutó	Calidris alpina	védett
Házi veréb	Passer domesticus	
Hegyi réce	Aythya marila	védett
Héja	Accipiter gentilis	védett
Heringsirály	Larus fuscus	védett

Kabasólyom	Falco subbuteo	védett
Kakukk	Cuculus canorus	védett
Kanalasgém	Platalea leucorodia	fokozottan védett
Kanalas réce	Anas clypeata	védett
Kárókatona	Phalacrocorax carbo	
Kékes rétihéja	Circus cyaneus	védett
Kék cinege	Parus caeruleus	védett
Kenderike	Acanthis cannabina	védett
Kendermagos réce	Anas strepera	védett
Kerceréce	Bucephalus clangula	
Kiscsér	Sterna albifrons	fokozottan védett
Kiskócsag	Egretta garzetta	fokozottan védett
Kislile	Charadrius dubius	védett
Kis őgébics	Lanius minor	védett
Kis sirály	Larus minutus	védett
Kis víziçsibe	Porzana parva	védett
Kisvöcsök	Podiceps ruficollis	védett
Kontyos réce	Aythya fuligula	védett
Kormos szerkő	Chlidonias niger	fokozottan védett
Kőforgató	Arenaria interpres	védett
Kucsmás billegető	Motacilla flava feldeggi	védett
Küszvágó csér	Sterna hirundo	védett
Mezei pacsirta	Alauda arvensis	védett
Mezei veréb	Passer montanus	védett
Molnárfeeske	Delichon urbica	védett
Nádirigó	Acrocephalus arundinaceus	védett
Nádi sármány	Emberiza schoeniclus	védett
Nagyoda	Limosa limosa	fokozottan védett
Nagykócsag	Egretta alba	fokozottan védett
Nagy őrgébics	Lanius excubitor	védett
Nagypóling	Numenius arquata	fokozottan védett
Nyári lúd	Anser anser	védett
Nyíl farkú réce	Anas acuta	védett
Órvös galamb	Columba palumbus	
Pajzsos cankó	Philomachus pugnax	védett
Parti fecske	Riparia riparia	védett
Piros lábú cankó	Tringa totanus	fokozottan védett
Réti cankó	Tringa glareola	védett
Réti sas	Haliaëtus albicilla	fokozottan védett
Sárga billegető	Motacilla flava	védett
Sárrjáró	Limicola falcinellus	védett
Sarki partfutó	Calidris canutus	védett
Sárszalonka	Gallinago gallinago	védett
Seregély	Sturnus vulgaris	
Szalakóta	Coracias garrulus	fokozottan védett
Szárca	Fulica atra	
Szarka	Pica pica	
Székicsér	Glareola pratincola	fokozottan védett
Széki lile	Charadrius alexandrinus	fokozottan védett
Szerecsensirály	Larus melanocephalus	védett
Szürke cankó	Tringa nebularia	védett
Szürke gém	Ardea cinerea	védett
Tavi cankó	Tringa stagnatilis	fokozottan védett
Temminck-partfutó	Calidris temminckii	védett
Tengelic	Carduelis carduelis	védett
Tökés réce	Anas platyrhynchos	
Törpegém	Ixobrychus minutus	fokozottan védett
Üstökögém	Ardeola ralloides	fokozottan védett
Vadgerle	Streptopelia turtur	védett
Vékonycsőrű viztaposó	Phalaropus lobatus	védett
Viharsirály	Larus canus	védett
Vizityúk	Gallinula chloropus	védett
Vörös gém	Ardea purpurea	fokozottan védett
Vörös vércse	Falco tinnunculus	védett
Zöldike	Carduelis chloris	védett

19. táblázat. Kiskunhalas-Pirtó homokbuckás terület meghatározott növényei

Aranyfűrt	Aster linosyris	
Átoktüske	Cenchrus tribuloides	
Bablevelű varjúháj	Sedum maximum	
Balti szegfű	Dianthus arenarius ssp. borussicus	védett
Báránypirosító	Alkanna tinctoria	védett
Bársony kerep	Lotus siliquosus	
Berzedt rozsnok	Bromus squarrosus	
Betyárkóró	Erigeron canadensis	
Borsos varjúháj	Sedum acra	
Borzas len	Linum hirsutum	védett
Bugaci nőszöfű	Epipactis bugacensis	fokozottan védett
Buglyos fátyolvirág	Gypsophila paniculata	
Bunkós hagyma	Allium sphaerocephalum	védett
Cinege fűz	Salix rosmarinifolia	
Csikófark	Ephedra distachya	fokozottan védett
Csillagpázsit	Cynodon dactylon	
Csomós harangvirág	Campanula glomerata	
Délszaki naprózsa	Fumana ericoides	
Deres sás	Carex flacca	
Ebfojtó müge	Asperula cynanchica	
Egér árpa	Hordeum murinum	
Egybibés galagonya	Cratageus monogyna	
Erdei aranyvessző	Solidago virga-aurea	
Erdei szellőrózsa	Anemona silvestris	védett
Ezüstös hölgyalm	Hieracium pilosella	
Északi kakukkfű	Thymus serpyllum	
Farkas kutyatej	Euphorbia cyparissias	
Fehér akác	Robinia pseud-acacia	
Fehér fűz	Salix alba	
Fehér nyár	Populus alba	
Fehér tündérrózsa	Nymphaea alba (kipusztult 1988)	
Fenyérfű	Andropogon ischaemum	
Fényes poloskamag	Corispermum nitidum	védett
Gumós perje	Poa bulbosa	
Gyapjas csüdfű	Astragalus dasyanthus	fokozottan védett
Gyepes kőhúr	Minuartia verna	
Gyepűrózsa	Rosa canina	
Hamvas szeder	Rubus caesius	
Hamvas zörgőfű	Crepis tectorum	
Hegyi here	Trifolium montanum	
Homoki árvalányhaj	Stipa borysthenica	védett
Homoki bakszakáll	Tragopogon floccosus	védett
Homoki baltacím	Onobrychis arenaria	
Homoki cickafark	Achillea kitaibeliana	
Homoki esenkesz	Festuca vaginata	
Homoki csüdfű	Astragalus varius	védett
Homoki fátyolvirág	Gypsophila arenaria	védett
Homoki gurgolya	Seseli annuum	
Homoki imola	Centaurea arenaria	
Homoki keserűfű	Polygonum arenarium	
Homoki kikerics	Colchicum arenarium	fokozottan védett
Homoki nőszírom	Iris arenaria	védett
Homoki pimpó	Potentilla arenaria	
Homoki ternye	Alyssum tortuosum	
Homoki útifű	Plantago arenaria	
Homoki varjúháj	Sedum hillebrandii	védett

Homoki vértő	<i>Onosma arenaria</i>	védett
Homokviola	<i>Syrenia cana</i>	
Juhsóska	<i>Rumex acetosella</i>	
Karsú fényperje	<i>Koeleria cristata</i>	
Karsú gyöngyike	<i>Muscari tenuiflorum</i>	
Keskenylevelű sás	<i>Carex stenophylla</i>	
Kék nőzirom	<i>Iris germanica</i> (elvadult)	
Kék szamárkényér	<i>Echinops ruthenicus</i>	védett
Kései perje	<i>Cleistogenes serotinus</i>	
Kései szegfű	<i>Dianthus serotinus</i>	védett
Királydinnye	<i>Tribulus terrestris</i>	
Korai sás	<i>Carex praecox</i>	
Kökény	<i>Prunus spinosa</i>	
Kömagvú gyöngyköles	<i>Lithospermum officinale</i>	
Közönséges bábakalács	<i>Carlina vulgaris</i>	
Közönséges boróka	<i>Juniperus communis</i>	
Közönséges fagyal	<i>Ligustrum vulgare</i>	
Közönséges oroszlánfő	<i>Leontodon hispidus</i>	
Közönséges párlófű	<i>Agrimonia eupatoria</i>	
Kunkorgó árvalányhaj	<i>Stipa capillata</i>	
Lappangó sás	<i>Carex humilis</i>	
Lenlevelű szellérke	<i>Thesium linophyllum</i>	
Lyukaslevelű orbáncfű	<i>Hypericum perforatum</i>	
Magyar cickafark	<i>Achillea pannonica</i>	
Magyar ebnyelvűfű	<i>Cynoglossum hungaricum</i>	
Magyar imola	<i>Centaurea pannonica</i>	
Magyar szegfű	<i>Dianthus pottederae</i>	
Mezei aszat	<i>Cirsium arvense</i>	
Mezei üröm	<i>Artemisia campestris</i>	
Mezei varfű	<i>Knautia arvensis</i>	
Molyhos napvirág	<i>Helianthemum nummularium</i>	
Naprózsa	<i>Fumana procumbens</i>	
Nehézszagú iglice	<i>Ononis arvensis</i>	
Nyalábos köhúr	<i>Minuartia glomerata</i>	
Nyulparéj	<i>Chondrilla juncea</i>	
Orvosi ziliz	<i>Althaea officinalis</i>	
Parlagi ligetszépe	<i>Oenothera biennis</i>	
Pelyhes zabfű	<i>Helictotrichon pubescens</i>	
Peszterce	<i>Ballota nigra</i>	
Piros fogfű	<i>Odontites rubra</i>	
Piros madársisak	<i>Cephalanthera rubra</i>	védett
Piros pozdor	<i>Scorzonera purpurea</i>	
Posvány sás	<i>Carex acutiformis</i>	
Pusztai kutyatej	<i>Euphorbia seguieriana</i>	
Pusztai ternye	<i>Alyssum desertorum</i>	
Rezgőfű	<i>Briza media</i>	
Reketye fű	<i>Salix cinerea</i>	
Réti boglárka	<i>Ranunculus acris</i>	
Réti perje	<i>Poa pratensis</i>	
Sarlós gamandor	<i>Teucrium chamaedrys</i>	
Sárga fogfű	<i>Odontites lutea</i>	
Selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>	
Sima komócsin	<i>Phleum phleoides</i>	
Sokvirágú boglárka	<i>Ranunculus polyanthemus</i>	
Spárga nyúlárnyék	<i>Asparagus officinalis</i>	
Szarvas kerep	<i>Lotus corniculatus</i>	
Szikár habszegfű	<i>Silene otites</i>	
Szilkés gurgolya	<i>Seseli hippomarathrum</i>	

Szürös gyöngyajak	Leonurus cardiaca	
Szürke káka	Holoschoenus romanus	
Szürke poloskamag	Corispermum canescens	védett
Szürkés ördög szem	Scabiosa canescens	
Tarka zsurló	Equisetum variegatum	
Tavaszi ködvirág	Erophila verna	
Tavaszi sás	Carex caryophylla	
Tövisperje	Tragus racemosus	
Vajsziú ördög szem	Scabiosa ochroleuca	
Varjútövis	Rhamnus cartharticus	
Változó gurgolya	Seseli varium	
Vetési gomborka	Camelina microcarpa	
Vöröbarna nőszőfű	Epipactis atrorubens	védett
Vizi kányafű	Rorippa amphibia	
Zamatos turbolya	Anthriscus cerefolium	

20. táblázat. Kiskunhalas-Pirtó homokbuckás területen észlelt rovarok

Fecskefarkú lepke	Papilio machaon	védett
Kardoslepke	Iphiclides podalirius	védett
Hangyaleső	Myrmeleon formicarius	védett
Imádkozó sáska	Mantis religiosa	védett
Öves homokfutrinka	Cicindela hybrida	
Sisakos sáska	Acrida hungarica	védett

21. táblázat. Kiskunhalas-Pirtó homokbuckás területen észlelt hüllők

Fürge gyík	Lacerta agilis	védett
Homoki gyík	Lacerta taurica	védett
Zöld gyík	Lacerta viridis	védett

22. táblázat. Kiskunhalas-Pirtó homokbuckás területen észlelt madarak

Barátposzáta	Sylvia atricapilla	védett
Barna rétihéja	Circus aeruginosus	védett
Bübosbanka	Upupa epops	védett
Cigánycsuk	Saxicola torquata	védett
Csíz	Carduelis spinus	védett
Erdei pinty	Fringilla coelebs	védett
Fekete rigó	Turdus merula	védett
Fülemüle	Luscinia megarhynchos	védett
Gyurgyalag	Merops apiaster	fokozottan védett
Kakukk	Cuculus canorus	védett
Kék cinege	Parus caeruleus	védett
Kis örgébics	Lanius minor	védett
Meggyvágó	Coccothraustes coccothraustes	védett
Nagy fakopáncs	Dendrocops major	védett
Örvös galamb	Columba palumbus	
Sárgarigó	Oriolus oriolus	védett
Seregély	Sturnus vulgaris	
Szajkó	Garrulus glandarius	
Szalakóta	Coracias garrulus	fokozottan védett
Szarka	Pica pica	
Széncinege	Parus major	védett
Tövisszűrő gébics	Lanius collurio	védett
Vadgerle	Streptopelia turtur	védett
Zöld küllő	Picus viridis	védett

23. táblázat. Kiskunhalas–Pirtó homokbuckás területen észlelt emlősök

Gímszarvas	Cervus elaphus
Mezei nyúl	Lepus europaeus
Óz	Capreolus capreolus
Úregi nyúl	Oryctolagus cuniculus
Vörös róka	Vulpes vulpes

24. táblázat. Kiskunhalas és Tázlár közötti homokbuckás terület meghatározott növényei

Átoktüske	Centhrus tribuloides	
Báránypirosító	Alkanna tinctoria	védett
Bársony kerep	Lotus siliculosus	
Berzedt rozsnok	Bromus squarrosus	
Betyárkóró	Erigeron canadensis	
Borsos varjúháj	Sedum acra	
Borzán len	Linum hirsutum	védett
Bunkós hagyma	Allium sphaerocephalum	védett
Cinegefűz	Salix rosmarinifolia	
Csikófark	Ephedra distachya	fokozottan védett
Csíkos kecskerágó	Euonymus europaea	
Csillagpázsit	Cynodon dactylon	
Deres fényperje	Kolereia glauca	
Deres sás	Carex flacca	
Délszaki naprózsa	Fumana ericoides	
Egér árpa	Hordeum murinum	
Egybibés galagonya	Cratageus monogyna	
Erdei aranyvessző	Solidago virga-aurea	
Ezüstös hölgyemál	Hieracium pilosella	
Ezüstös pimpó	Potentilla argentea	
Élesmosófű	Chrysopogon gryllus	
Fehér akác	Robinia pseud-acacia	
Fehér nyár	Populus alba	
Fenyérfű	Andropogon ischaemum	
Festő zsoltina	Serratula tinctoria	
Fényes poloskamag	Corispermum nitidum	védett
Gumós perje	Poa bulbosa	
Hamvas szeder	Rubus caesius	
Hamvas zörgőfű	Crepis tectorum	
Hamuka	Berteroa incana	
Homoki árvalányhaj	Stipa sabulosa	védett
Homoki bakszakáll	Tragopogon floccosus	védett
Homoki ballagófű	Salsola kali	
Homoki csenkesz	Festuca vaginata	
Homoki csüdfű	Astragalus varius	védett
Homoki fátyolvirág	Gypsophila arenaria	védett
Homoki gurgolya	Seseli annuum	
Homoki imola	Centaurea arenaria	
Homoki imola	Centaurea ssp. tauscheri	
Homoki keserűfű	Polygonum arenarium	
Homoki kikerics	Colchicum arenarium	fokozottan védett
Homoki nőzirom	Iris arenaria	védett
Homoki pimpó	Potentilla arenaria	
Homoki szalmagyopár	Helychrisum arenarium	védett
Homoki ternye	Alyssum tortuosum	
Homoki útifű	Plantago arenaria	
Homoki varjúháj	Sedum hillebrandii	védett
Homoki vértó	Onosma arenaria	védett
Homokviola	Syrenia cana	
Karcsú fényperje	Koeleria cristata	
Keskenylevelű sás	Carex stenophylla	
Kék szamárkönyér	Echinops ruthenicus	védett
Kései szegfű	Dianthus serotinus	védett
Királydinnye	Tribulus terrestris	

Kocsányos tölgy	<i>Quercus robur</i>	
Koloncos legyezőfű	<i>Filipendula vulgaris</i>	
Korai sás	<i>Carex praecox</i>	
Kökény	<i>Prunus spinosa</i>	
Kömagvú gyöngyköles	<i>Lithospermum officinale</i>	
Közönséges bábakalács	<i>Carlina vulgaris</i>	
Közönséges boróka	<i>Juniperus communis</i>	
Közönséges párlófű	<i>Agrimonia eupatoria</i>	
Kunkorgó árválányhaj	<i>Stipa capillata</i>	
Lappangó sás	<i>Carex humilis</i>	
Lenlevelű zsellérke	<i>Thesium linophyllum</i>	
Lyukaslevelű orbáncfű	<i>Hypericum perforatum</i>	
Magyar cickafark	<i>Achillea pannonica</i>	
Magyar ebnyelvűfű	<i>Cynoglossum hungaricum</i>	
Magyar imola	<i>Centaurea pannonica</i>	
Magyar szegfű	<i>Dianthus pottederae</i>	
Mezei szarkaláb	<i>Consolida regalis</i>	
Mezei üröm	<i>Artemisia campestris</i>	
Mezei varfű	<i>Knautia arvensis</i>	
Méreggyilok	<i>Cynanchum vincetoxicum</i>	
Molyhos napvirág	<i>Helianthemum nummularium</i>	
Naprózsa	<i>Fumana procumbens</i>	
Nehézszagú iglice	<i>Ononis arvensis</i>	
Nehézszagú zörgőfű	<i>Crepis rhocadifolia</i>	
Nyalábos köhúr	<i>Minuartia glomerata</i>	
Nyúlparéj	<i>Chondrilla juncea</i>	
Nyúlsaláta	<i>Prenanthes purpurea</i>	
Orvosi salamonpecsét	<i>Polygonatum odoratum</i>	
Őszi vérfű	<i>Sanguisorba officinalis</i>	
Parlagi ligetszépe	<i>Oenothera biennis</i>	
Pelyhes zabfű	<i>Helictotrichon pubescens</i>	
Peszterce	<i>Ballota nigra</i>	
Pézsmá hagyma	<i>Allium moschatum</i>	
Piros fogfű	<i>Odontites rubra</i>	
Posvány sás	<i>Carex acutiformis</i>	
Pusztai meténg	<i>Vinca herbacea</i>	
Pusztai terna	<i>Alyssum desertorum</i>	
Reketye fűz	<i>Salix cinerea</i>	
Réti perje	<i>Poa pratensis</i>	
Sarlós gamandor	<i>Teucrium chamaedrys</i>	
Sárga fogfű	<i>Odontites lutea</i>	
Sárga hagyma	<i>Allium flavum</i>	
Selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>	
Sima komócsin	<i>Phleum phleoides</i>	
Sokvirágú boglárka	<i>Ranunculus polyanthemus</i>	
Sóskafa	<i>Berberis vulgaris</i>	
Spárna nyúlárnyék	<i>Asparagus officinalis</i>	
Szarvas kerep	<i>Lotus corniculatus</i>	
Szikár habszegfű	<i>Silene otites</i>	
Szilkés gurgolya	<i>Seseli hippomarathrum</i>	
Szürke aszat	<i>Cirsium canum</i>	
Szürke poloskamag	<i>Corispermum canescens</i>	
Tartós szegfű	<i>Dianthus diutinus</i>	
Tavaszi sás	<i>Carex caryophyllea</i>	
Tövisperje	<i>Tragus racemosus</i>	
Varjútóvis	<i>Rhamnus catharticus</i>	
Vetési gomborka	<i>Camelina microcarpa</i>	
Vízi peszterce	<i>Lycopus europaeus</i>	
Vízmelegi csukóka	<i>Scutellaria galericulata</i>	
Zamatos turbolya	<i>Anthriscus cerefolium</i>	

védett

védett
fokozottan védett

25. táblázat. Kiskunhalas és Tázlár közötti homokbuckás területen észlelt hüllők

Fürge gyík	Lacerta agilis	védett
Homoki gyík	Lacerta taurica	védett
Zöld gyík	Lacerta viridis	védett

26. táblázat. Kiskunhalas és Tázlár közötti homokbuckás terület észlelt madarai

Barna rétihéja	Circus aeruginosus	védett
Bübosbanka	Upopa epops	védett
Bübos pacsirta	Galerida cristata	védett
Csíz	Carduelis spinus	védett
Erdei pityer	Anthus trivialis	védett
Fácán	Phasianus colchicus	
Fehér gólya	Ciconia ciconia	fokozottan védett
Fekete rigó	Turdus merula	védett
Fenyőrigó	Turdus pilaris	védett
Fülemüle	Luscinia megarhynchos	védett
Gyurgyalag	Merops apiaster	fokozottan védett
Hantmadár	Oenanthe oenanthe	védett
Kék cinege	Parus caeruleus	védett
Kis örgébics	Lanius minor	védett
Kis sólyom	Falco subbuteo	védett
Meggyvágó	Coccothraustes coccothraustes	védett
Mezei veréb	Passer montanus	védett
Nagy örgébics	Lanius excubitor	védett
Órvös galamb	Columba palumbus	
Parti fecske	Riparia riparia	védett
Sárgarigó	Oriolus oriolus	védett
Szajkó	Garrulus glandarius	
Szalakóta	Coracias garrulus	fokozottan védett
Szarka	Pica pica	
Szécinege	Parus major	védett
Tengelic	Carduelis carduelis	védett
Téli pinty	Fringilla montifringilla	védett
Tövisszűrő gébics	Lanius collurio	védett
Vadgerle	Streptopelia turtur	védett
Vörös vérese	Falco tinnunculus	védett
Zöldike	Carduelis chloris	védett

27. táblázat. Kiskunhalas és Tázlár közötti homokbuckás területen észlelt emlősök

Mezei nyúl	Lepus europaeus	
Őz	Capreolus capreolus	
Üregi nyúl	Oryctolagus cuniculus	
Ürge	Citellus citellus	védett
Vörös róka	Vulpes vulpes	

Kiskunhalas Város Önkormányzata

Összeállította: Gyarmati Andrea

Kiskunhalas Város Képviselő testülete 1998-2002

Tóth Zoltán	Városi Polgári Kör	polgármester
Dr. Komáromi Szilárd	Városi Polgári Kör	alpolgármester
Dr. Várnai László Sándor	MSZP	alpolgármester
Csáki László	MSZP	
Csatári József	FIDESZ-FKGP-MDF	
Gáspár István	Városi Polgári Kör	
Gép Károlyné	MSZP	
Gyöngyi László	FIDESZ-FKGP-MDF	
Horti István	FIDESZ-FKGP-MDF	
Horváth Etelka	MSZP	
Dr. Horváth László	Független Egység	
Horváth Mihály	Városi Polgári Kör	
Dr. Kecskés István	Városi Polgári Kör	
Kószó János József	MSZP	
Molnár Ferenc	FIDESZ-FKGP-MDF	
Nagy-Czirok Jenő	FIDESZ-FKGP-MDF	
Nagy Kálmán	Városi Polgári Kör	
Dr. Nagy Lajos	FIDESZ-FKGP-MDF	
Nagy Péter	FIDESZ-FKGP-MDF	
Patocskai Tamás	MIÉP	
Rostás László	Cigány Kisebbség	
Saár László	Városi Polgári Kör	
Vas Benő	Városi Polgári Kör	
Vili Gábor	Városi Polgári Kör	

Kisebbségi Önkormányzat 1998-2002

Elnök: Rostás László
 Képviselők: Kincses Györgyné
 Kollár Zoltán
 Követs Ferenc
 Szabó Tünde

Fotó: F. J.

A képviselőtestület eskütétele az alakuló ülésen, 1998. november 2.

A közgyűlés bizottságainak elnökei, tagjai 1998-2002

Ügyrendi és Jogi Bizottság

Elnök: Dr. Nagy Lajos képviselő

Horti István képviselő

Dr. Kecskés István képviselő

Patocskai Tamás képviselő

Dr. Krammer Balázs nem képviselő

Dr. Martinov Tibor nem képviselő

Dr. Mezei János nem képviselő

Pénzügyi és Költségvetési Bizottság

Elnök: Kószó János képviselő

Gép Károlyné képviselő

Molnár Ferenc képviselő

Nagy Péter képviselő

Saár László képviselő

Dóczi Károly nem képviselő

Fülöp Józsefné nem képviselő

Sándor Csaba nem képviselő

Szabadi István nem képviselő

Gazdasági Bizottság

Elnök: Saár László képviselő	
Gyöngyi László képviselő	Gidai János nem képviselő
Horváth Mihály képviselő	Kardos László nem képviselő
Kószó János képviselő	Nagy István nem képviselő
Vili Gábor képviselő	Dr. Schindler Árpád nem képviselő

Mezőgazdasági és Közrendvédelmi Bizottság

Elnök: Nagy Kálmán képviselő	
Nagy-Czirok Jenő képviselő	Pösz Miklós nem képviselő
Patocskai Tamás képviselő	Rédei Ferenc nem képviselő
Rostás László képviselő	Venczel József nem képviselő

Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság

Elnök: Horváth Mihály képviselő	
Csáki László képviselő	Babud László nem képviselő
Nagy-Czirok Jenő képviselő	Berecz Árpád nem képviselő
Nagy Péter képviselő	Pajor Kálmán nem képviselő
Vili Gábor képviselő	Regős Gyula nem képviselő

Közoktatási és Kulturális Bizottság

Elnök: Horváth Etelka képviselő	
Horti István képviselő	Gregó Sándor nem képviselő
Dr. Horváth László képviselő	Hatvani Zoltán nem képviselő
Molnár Ferenc képviselő	Szörfi István nem képviselő
Patocskai Tamás képviselő	Várad Krisztián nem képviselő
Vas Benő képviselő	Vastag György nem képviselő

Szociális Bizottság

Elnök: Vas Benő képviselő	
Gép Károlyné képviselő	Gyovainé Hetyei Zsuzsanna nem képviselő
Gyöngyi László képviselő	Halász Balázs nem képviselő
Nagy Kálmán képviselő	Kollár Károly nem képviselő
Rostás László képviselő	Módra István nem képviselő

Egészségügyi Bizottság

Elnök: Dr. Kecskés István képviselő

Dr. Hajdú László képviselő

Horváth Etelka képviselő

Dr. Cseri László nem képviselő

Sport Bizottság

Elnök: Csáki László képviselő

Csatári József képviselő

Dr. Horváth László képviselő

Lajkó Róbert nem képviselő

Papp Mihály nem képviselő

Kiskunhalasi intézmények

Összeállította: Gyarmati Andrea

Közintézmények

1. Kiskunhalas Város Polgármesteri Hivatala

Cím: 6400 Kiskunhalas, Hősök tere 1.

Központi telefonszám: 77/523-100; Fax: 77/423-641

E-mail: halaspg@axelero.hu; Internet: www.kiskunhalas.hu.

Polgármester:	Tóth Zoltán	Tel.: 77/523-101
Alpolgármesterek:	dr. Komáromi Szilárd	Tel.: 77/523-105
	dr. Várnai László	Tel.: 77/523-102
	dr. Ferenci Mária	Tel.: 77/523-106
Jegyző:	Kristóf Sándorné	Tel.: 77/523-139
Aljegyző:		
A tisztségviselők fogadónapja: szerda 8-12 óra.		
Szervezési osztály:	Kristóf Sándorné	Tel.: 77/523-139
Számítástechnikai csoport:	Kozsuch Mihály	Tel.: 77/523-159
Pénzügyi- és költségvetési osztály:	Kovács Erzsébet	Tel.: 77/523-129
Költségvetési csoport:	Urbán Imre	Tel.: 77/523-113
Adóügyi csoport:	Faddi István	Tel.: 77/523-190
Gondnokság:	Imgrund Ádámné	Tel.: 77/523-163
Ellenőrzési osztály:	Györffy Amália	Tel.: 77/523-191
Közoktatási-, kulturális és sport osztály:	Molnár Nándor	Tel.: 77/523-183
Gyámhivatal:	Babenyecz Mónika	Tel.: 77/523-178
Hatósági osztály:	Posgay Gábor	Tel.: 77/523-136
Műszaki iroda	Kőrösi Dezső	Tel.: 77/523-189

2-3.

Népjóléti iroda:	Juhász György	Tel.: 77/523-165
Városfejlesztési osztály:	Gyovai István	Tel.: 77/523-131
Városüzemeltetési Gondnokság:	Szelezsán János	Tel.: 77/421-563
Okmányiroda:	Tel.: 77/523-166;	Fax: 77/423-174
Városi Rendészet	Muntyán László	Tel.: 77/523-172

Köztisztviselők és technikai dolgozók száma: 121 fő

Ügyfélfogadás: hétfő 8-12 óra, szerda 8-12 és 14-17 óra, csütörtök 13-17 óra.

2. Kiskunhalasi Városi Bíróság

Címe: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 14.

Tel.: 77/421-444, 422-745; Fax: 77/422-745

A városi bíróság elnöke: dr. Viszmege Sándorné címzetes megyei bíró

Bírák: Nagyné dr. Tajti Ilona elnökhelyettes, bíró, dr. Varga-Sabján Vera címzetes megyei bíró, dr. Hartai Mária bíró, dr. Sallay Sándor bíró, dr. Hegyes Emőke bíró, dr. Tamás Adrienne bíró, dr. Kenyeres Tibor bíró, dr. Krizsán Mónika bíró

Titkárok: dr. Örkényi László, dr. Pásztor Ottília; Fogalmazók: dr. Piegel Zsolt, dr. Dely Levente Zsolt; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 20 fő

Ügyfélfogadás: hétfőtől-péntekig 9-11 óra; Panasznap (jogi felvilágosítás, tanácsadás): minden hónap első péntekén 8-12 és 13-15 óráig

3. Kiskunhalasi Városi Ügyészség

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 14. Pf.:18.

Tel.: 77/422-626, 421-433; Fax: 77/421-433

E-mail: halavugy@freemail.hu.

Alapítási év: 1953

Városi vezető ügyész: dr. Téglás Péter. Ügyészek: dr. Miskolczi József vezetőhelyettes ügyész, dr. Zs. Tóth Judit ügyész, Czinegéné dr. Krammer Ágnes ügyész, dr. Szegedi Mónika ügyész, Ábrahám-Fúrósné dr. Darázs Gyöngyi ügyész, Móriczné dr. Rekedt-Nagy Gyöngyi ügyész, dr. Hóvári Brigitta ügyész; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 5 fő; Ügyfélfogadás: munkanapokon 8-16 óra

6.

7.

4. Közjegyző: dr. Csetneki Erika

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 11. fsz. 2.

Tel.: 77/421-277, 423-756; Fax: 77/421-277

E-mail: csetneki@mokk.hu.

Ügyfélfogadás: munkanapokon 8-12 és 13-16 óra

Irodai-, jogi felvilágosítás, hitelesítés: munkanapokon 8-12 és 13-16 óra

5. Közjegyző: dr. Petruska Judit

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 5.

Tel.: 77/422-305; Fax: 77/422-403

E-mail: petruska@mokk.hu.

Ügyfélfogadás: munkanapokon 8-16 óra

Irodai-, jogi felvilágosítás, hitelesítés: munkanapokon 8-16 óra

6. Kiskunhalasi Rendőrkapitányság

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 19-21.

Tel.: 77/423-255

Az intézmény vezetője: Fazekas Sándor r. alezredes, kapitányságvezető

Hivatásos alkalmazottak száma: 182 fő

Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 30 fő

Ügyfélfogadás: mindennap

7. Polgárórség. Kiskunhalasi Önvédelmi Egyesület

Cím: 6400 Kiskunhalas, Práger Á. u. 3.

Tel.: 77/422-799

Alapítási év: 1993

Az egyesület vezetője: Iványi András elnök

9.

10.

8. Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Polgári Védelmi Kirendeltsége

Cím: 6400 Kiskunhalas, Hősök tere 1. Pf.: 66.

Tel.: 77/421-940; Fax: 77/523-127

Alapítási év: 1935

Az intézmény vezetője: Faddi Zoltán mk. pv. alezredes, kirendeltség-vezető

Hivatásos alkalmazottak száma: 3 fő

Ügyfélfogadás: szerda 9-11 óra, valamint bejelentkezés szerint.

9. Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság

Cím: 6400 Kiskunhalas, Körösi út 21.

Tel.: 77/421-355, 520-080; Fax: 77/421-355

E-mail: tuohalas@matavnet.hu.

Alapítási év: 1904

Az intézmény vezetője: Babud Jenő tűzoltó őrnagy, tűzoltóparancsnok

Hivatásos alkalmazottak száma: 60 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 2 fő

Ügyfélfogadás: hétfő-csütörtök 8-16 óra, péntek 8-12 óra

10. Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság

Cím: 6400 Kiskunhalas, Mártírok útja 25. Pf.: 23.

Tel.: 77/422-944; Fax: 77/422-944

E-mail: horig5@freemail.hu; Internet: www.horhalas.ini.hu

Alapítási év: 1996

Az intézmény vezetője: Árvai Ferenc hőr. ezredes, határőrségi tanácsos

Hivatásos alkalmazottak száma: 1000 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 145 fő

Ügyfélfogadás: hétfő 9-12 óra, szerda 9-12 és 13-15 óra

11. Vámhivatal Kiskunhalas

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 16.

Tel.: 77/421-174; Fax: 77/422-367

Alapítási év: 1867

Az intézmény vezetője: Ván Zoltán Vámhivatal parancsnok

Ügyfélfogadás: 8-16 óra

12. Körzeti Földhivatal Kiskunhalas

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 29.

Tel.: 77/429-944; Fax: 77/429-944

E-mail: kiskunhalas@takarnet.hu

Alapítási év: 1967

Az intézmény vezetője: Regős Gyula hivatalvezető

Alkalmazottak száma: 54 fő

Ügyfélfogadás: hétfő-péntek 8-11³⁰ óra, hétfő-péntek 13-15 óra

13. VI. számú Falugazdász Területi Központ

Címe: 6400 Kiskunhalas, Bokányi D. u. 17.

Tel.: 77/528-976; Fax: 77/528-976

E-mail: fgk6@emitel.hu

Alapítási év: 1998

Az intézmény vezetője: Gáspár István területvezető falugazdász

Alkalmazottak száma: 6 fő

Ügyfélfogadás: hétfő-csütörtök 8-16 óra

14. Országos Egészségügyi Pénztár Bács-Kiskun Megyei Egészségbiztosítási Pénztára Kiskunhalasi Kirendeltség

Cím: 6400 Kiskunhalas, Nagy Szeder I. u. 1. Pf.: 167.

Tel.: 77/422-544; Fax: 77/422-820

Alapítási év: 1992

Az intézmény vezetője: Rostásné Dujmov Anikó kirendeltségvezető helyettes

Alkalmazottak száma: 16 fő

Ügyfélfogadás: hétfő-szerda 8-15 óra, csütörtök-péntek 8-12 óra

15. Adó- és Pénzügyi Ellenőrző Hivatal Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága Kiskunhalasi Kirendeltsége

Cím: 6400 Kiskunhalas, Nagy Szeder I. u. 1.

Tel.: 77/522-110; Fax.: 77/429-406

Internet: www.apenh.hu

Alapítási év: 1987.

Az intézmény vezetője: Jekl Ferenc II. Végrehajtási Főosztály főosztályvezetője

Alkalmazottak száma: 45 fő

Ügyfélfogadás: hétfő 8-12 óra, kedd-csütörtök 8-15³⁰ óra, péntek 8-12 óra

16. Állami Foglalkoztatási Szolgálat Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Kiskunhalasi Kirendeltsége

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szent Imre u. 12.

Tel.: 77/421-554, 423-554

E-mail: mkozp@mail.datanet.hu

Alapítási év: 1989

Az intézmény vezetője: Vilonya Balázs kirendeltségvezető

Alkalmazottak száma: 12 fő; Ügyfélfogadás: hétfő, kedd, csütörtök 7³⁰-16 óra, szerda 7³⁰-12 óra

17. Bács-Kiskun Megyei Területi Államháztartási Hivatal Kirendeltsége

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 1.

18. Önkormányzati Intézmények Gazdasági Szervezete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 1.

Tel.: 77/523-167

Alapítási év: 1960

Az intézmény vezetője: Szabó Istvánné gazdasági igazgató; Alkalmazottak száma: 8 fő

Ügyfélfogadás: hétfő-csütörtök 7³⁰-16 óra, péntek 7³⁰-13³⁰ óra

Kulturális intézmények

19. Thorma János Múzeum

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 2.

Tel.: 77/422-864; Fax: 77/422-864

E-mail: muzeum@halas.hu;

Internet: www.muzeum.halas.hu

Alapítási év: 1874

Az intézmény vezetője: Szakál Aurél múzeumigazgató

Alkalmazottak száma: 6 fő

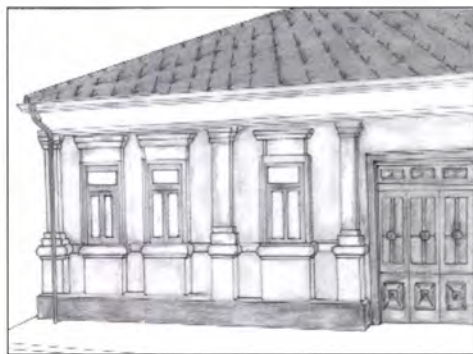
Nyitvatartás: március 1-november 30-ig kedd-szombat 9-17 óra

A Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatósága (Kecskemét) szervezetébe tartozik.

19.

Fotó: F. J.

20.

A kiskunhalasi múzeumi gyűjtemény a református egyház által 1874-ben alapított gimnáziumi régiségtárból jött létre. 1944-1945-ben súlyos háborús veszteség érte. 1950-ben állami kezelésbe került, és felvette a halasi születésű festő, Thorma János (1870-1937) nevét. Épülete egy 1887-ből származó polgárház, az ún. Kolozsvári-Kiss ház. A múzeum tárgyainak és tételeinek száma ma már meghaladja a 75 ezret. A gyűjtemény elsősorban néprajzi és helytörténeti jellegű (9000 db), de régészeti (5000 db), numizmatikai (5000 db), képző- és iparművészeti (1000 db) anyagot is tartalmaz. Jelentős még a Dokumentumtár (20.000 db), Fotótár (25.000 db), Könyvtár (10.000 db) is. Legértékesebb emlékei: a csölyospálosi avar üveg ivókürt, a balotai honfoglalás kori sirlelet, az 1784-es kiskunhalasi céhlevél és városábrázolás, továbbá Thorma János „Talpra magyar!” című festménye. Állandó kiállítások: Halas, a kiskun mezőváros (17-19. századi helytörténet és néprajz); Thorma János festményei; Magyarországi pénzek – Kiskunhalasi Érmek (numizmatikai kiállítás); Udvari kiállítási színpad (18-19. századi nagyméretű néprajzi tárgyak).

20. Gyűjtemények Háza

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bokányi D. u. 4.

Tel.: 77/422-864; Fax: 77/422-864

E-mail: muzeum@halas.hu; Internet: www.muzeum.halas.hu

Alapítási év: 1985

Az intézmény vezetője: Szakál Aurél múzeumi igazgató

Alkalmazottak száma: a múzeum dolgozói

Nyitvatartás: március 1-november 30-ig csütörtök-szombat 9-17 óra

A Thorma János Múzeum kiállítóhelye. Berki Viola időszakos kiállításainak, valamint évi egy-két más időszakos kiállításnak ad helyet.

21.

22.

21. Csipkeház

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 37/A

Tel.: 77/421-737, 421-982; Fax: 77/523-150

E-mail: halasicsipke@emitel.hu; Internet: www.museum.hu

Alapítás éve: 1935

Az intézmény vezetői: Tóth Zoltán a Halasi Csipke Alapítvány kuratóriumi elnöke, Kiliti Zsuzsanna Csipkeház igazgató

Csipkevarrók száma: 15 fő; Egyéb alkalmazottak száma: 2 fő

Nyitvatartás: mindennap 9-12 és 13-16 óra, május 1-szeptember 30-ig 9-12 és 13-17 óra. Zárva: húsvét, pünkösd, karácsony.

100 éves hagyománya van a halasi csipke varrásának. A halasi csipke az évszázad folyamán méltó vetélytársa lett a brüsszeli csipkének, több vilákiállítás nagydíját elnyerte. Az elmúlt 100 év során a világ több híressége kapott ajándékba halasi csipkét a magyar állam ajándékaként. 1996-ban II. János Pál pápa, 2000 áprilisában pedig a japán császárné zárta az eddig megajándékozottak sorát. A sok türelmet igénylő csipkevarrás leheletfinom, erősen sodrott len cérnával történik. A halasi csipke elkészítése roppant időigényes, aprólékos kézimunka, ezért a csipke grammonkénti értéke az aranyéval vetekszik. A három, egymáson keresztbefektetett hal 1935 óta a halasi csipke védjegye. A csipkék az évszázados tervek alapján, az eredeti motívumok felhasználásával készülnek napjainkban is. A Csipkemúzeum állandó kiállításán megtekinthető a halasi csipke múltja és jelene. A látogatóknak lehetőségük van, hogy a varróműhelybe belépve személyesen kísérjék figyelemmel a csipkevarrás jó szemet és türelmet igénylő folyamatát. Kiskunhalas Város Önkormányzata 1992-ben létrehozta a Halasi Csipke Alapítványt, amelynek célja a halasi csipke hagyományainak ápolása, a kivételes kézműves technika megőrzése, hazai és nemzetközi hírnevének öregbítése.

23.

24.

22. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára Kiskunhalasi Részlege

Cím: 6400 Kiskunhalas, Paprika A. u. 12-14. Pf.: 2.

Tel.: 77/421-678; Fax: 76/495-951

E-mail: leveltar@bacs-kiskun-leveltar.hu; Internet: www.bacs-kiskun-leveltar.hu

Alapítási év: 1987

Az intézmény vezetője: Cseri Gábor részlegvezető

Alkalmazottak száma: 1 fő

Kutató és ügyfélszolgálat: kedd-péntek 7³⁰-12⁰⁰ és 12³⁰-15³⁰ óra

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára Kiskunhalasi részlege épületének műszaki átadása 1986. augusztus 21-én volt, a hivatalos megnyitó pedig 1987. december 9-én. A Megyei Levéltár központja Kecskeméten, a Klapka u. 13-15. szám alatt van. A részleg első vezetője Ö. Kovács József volt. A halasi vonatkozású levéltári anyagot Kecskemétről a Megyei Levéltárból és a Kiskunfélegyházi Részlegéből, valamint Kiskunhalas Városi Tanácstól, később a Polgármesteri Hivatalból szállították ide. Ma a részleg 400 iratfolyóméter anyagot őriz. A legrégebbi iratok a török kori oklevelek. Kiemelkedő értéket képvisel a feudális kori tanácsi irategyüttes. A kapitalista korból ugyanezen testület iratain kívül a közigazgatás területi szakszervei, testületek, intézmények, egyesületek, gazdasági szervek iratai is megtalálhatók. Kiskunhalas város levéltárának felét az 1950-től működött tanács iratai (1968-ig) teszik ki. Az iratok gyűjtése és rendezése folyamatos, melyhez a belső használatú könyvtár gyarapítása is hozzátartozik. Átlagban 30-40 kutató és ügyfél keresi fel a részleget. A levéltár segítséget nyújt a város története után érdeklődőknek a kutatásban; ugyanakkor közigazgatási feladatokat is ellát az ügyfélszolgálati munkán keresztül. Az utóbbi években a kárpótlás és a hadigondozás miatt keresték fel sokan az intézményt.

23. Kiskunhalasi Városi Könyvtár

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szövetség tér 11. Pf.: 58.

Tel.: 77/421-851, 427-781, 423-832; Fax: 77/423-832

E-mail: kkhalas@kjm.k.hu; Internet: www.konyvtar.halas.hu

Alapítás éve: 1897

Az intézmény vezetője: Varga-Sabján Gyula könyvtár-igazgató

Alkalmazottak száma: 15 fő

Állomány nagysága: 134.000; Folyóiratok száma: 300

Nyitvatartás: kedd-péntek 9-18 óra, szombat 9-13 óra

A könyvtár általános gyűjtőkörű közművelődési könyvtár. A könyvön, napi, heti és folyóiratokon kívül mikro- és diafilmmel, hanglemezzel, hangkazettával, CD-vel, CD-ROM-mal számítógépes adatbázissal, internet hozzáféréssel, az önkormányzat jegyzőkönyveivel, rendeleteivel, határozataival áll olvasói rendelkezésére. A látogató tájékoztatást kérhet a könyvtár, illetve más könyvtárak szolgáltatásairól és gyűjteményéről, helyben használhatja a kölcsönözhető gyűjteményt, részt vehet a rendezvényeken, térítés ellenében kérhet technikai szolgáltatásokat és fénymásolást. Könyvtári tagsággal kölcsönözhet magyar és idegennyelvű könyveket, könyveket hangkazettán, hanglemezeket és kazettákat, CD-ROM mellékleteket, könyvtárközi kölcsönzést kérhet, használhatja az olvasóterem állományát és a hangtárat, számítógépes szolgáltatásokat vehet igénybe.

24. Kiskunhalasi Református Kollégium Thúry József Könyvtára

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 14.

Tel.: 77/421-215/23-as mellék; Fax: 77/421-177

E-mail: kisrk@freemail.hu; Internet: www.szilady.sulinet.hu

Alapítási év: 1760, újraalapítva 2001

Az intézmény vezetője: Gyenizse Katalin mb. könyvtárvezető

Alkalmazottak száma: 2 fő

Állomány nagysága: 16.000 kötet; Folyóiratok száma: 54 + módszertani lapok

Nyitvatartás: tanítási és munkanapokon 14-18 óra

Az 1664 táján alakult halasi református „oskola”, mely a Debreceni Református Kollégium korai particulája, könyveiről számszerint 1760-ból szól az első írásos feljegyzés. Szilády Áron és Thúry József halasi működésének és könyvtárfejlesztő munkájának köszönhetően az egykori iskolai könyvtár a vidék egyik legjelentősebb könyvgyűjteményévé nőtte ki magát. Szilády Áron már 1863-ban nyilvános könyvtárként nyitotta meg az egyházi iskola könyvtárát, ezt a hagyományt követve szerveztük meg a Thúry József Könyvtár működését. A könyvtári állomány mintegy fele (kb. 8000 kötet) történeti, muzeális kötet. A Kiskunhalasi Református Kollégium Thúry József Könyvtára nyilvános könyvtárként várja a város és vonzáskörzete polgárait. Rendezvényeink: irodalmi estek, felolvasások és közönségtalálkozók. Helyt adunk

25-26.

27.

társasköri rendezvényeknek is. Minden év május 22-én, a könyvtár névadója tiszteletére, emléknapot rendezünk a Thúry József Alapítvánnyal együtt.

25. Kiskunhalasi Művelődési Központ

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bokányi D. u. 8.

Tel.: 77/422-350, 420-032; Fax: 77/422-350

E-mail: kmk@mailbox.hu; Internet: www.kmk.halas.hu

Megnyitás éve 1955: jelenlegi nevén 2000-től működik.

Az intézmény vezetői: Hatvani Zoltán igazgató, Király Gábor igazgatóhelyettes

Szakmai dolgozók száma: 9 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 8 fő

Nyitvatartás: hétfő-péntek 9-18 óra

Az intézmény elsősorban kulturális programok, városi ünnepek, tanfolyamok szervezésével, lebonyolításával foglalkozik. Az épület a KMK székhelye is. Helyet ad intézményen kívüli kezdeményezéseknek, programoknak, rendezvényeknek.

Az intézményhez tartozik a Közösségek Háza, a Városi Filmszínház, a Boróka Civil Ház, az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, a Halas Galéria, a Végh-kúria, a Sáfrik Malom és a Csillagászati Obszervatórium. (Lásd a 26-33-as szám alatt.)

26. Közösségek Háza

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bokányi D. u. 8.

Tel.: 77/422-350, 420-032; Fax: 77/422-350

E-mail: kmk@mailbox.hu; Internet: www.kmk.halas.hu

Jelenlegi nevén 1992-től működik

Vezető: Hatvani Zoltán igazgató

Nyitvatartás: hétfő-péntek 9-20 óra, hétvégén programok szerint

28-29.

31.

Az épület 1897-ben épült. Az eltelt több, mint 100 évben mindig – ma is – társasélet, kulturális programok színhelye. Nagytermében színházi előadások, koncertek, pódium-műsorok kerülnek bemutatásra. Kamaratermében helyi alkotók, képző-, ipar- és fotóművészeti kiállítások láthatók havi rendszerességgel. A sok helyszínnel rendelkező Kiskunhalasi Művelődési Központ székhelye. Helyet ad konferenciáknak, tanácskozásoknak, tanfolyamoknak.

27. Városi Filmszínház

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bethlen Gábor tér 1.

Tel.: 77/421-368; Fax: 77/422-250

E-mail: mozihalas@mailbox.hu; Internet: www.mozi.halas.hu

Megnyitás éve:1906.

Vezető: Gregussné Modok Annamária filmszínházvezető

Férőhelyek száma: 234; Előadások kezdete: általában naponta 18 és 20 óra

A magyar és az egyetemes filmkultúra terjesztése napi két előadásban, ezen kívül filmvetítések óvodáknak, heti egy alkalommal art mozi. Az épület helyet ad különböző rendezvényeknek is.

28. Boróka Civil Ház

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 21.

Tel.: 77/421-004; Fax: 77/421-004

E-mail: borokacivilhaz@freemail.hu; Internet: www.boroka.halas.hu

Megnyitás éve: jelenlegi nevén 2000-től működik.

Vezető: Tóth Ilona civil referens

Nyitvatartás: naponta 10-18 óra között és a programok függvényében

A városban működő civil szervezetek, alkotóközösségek működésének segítése, koordinálása. Kapcsolatot tart és közvetít az önkormányzat, illetve a közalapítványok és a civil szféra között. Helyszínt biztosít a civil szervezetek, valamint a Civil Vezetők Klubja és a Civil Fórum részére.

29. Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 21.

Tel.: 77/423-398; Fax: 77/423-398

E-mail: iti@ngo.hu; Internet: www.iti.halas.hu

Megnyitás éve: 1992

Vezető: Szilveszter Szilvia ifjúsági ügyvivő

Nyitvatartás: hétfő-péntek 11-19 óra, hétvégén program szerint

Az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda fiatalok részére információt szolgáltat: oktatási, képzési lehetőségekről, pályázatokról, országos kulturális, szabadidős és turisztikai programokról, szálláshelyekről, nyári táborokról, segítő, krízisellátó helyekről. Tanácsadással segíteni kíván polgári szolgálatos ügyekben, kiközvetítés-sel diákjogi, lelki-egészségvédelmi, AIDS prevenciós és szexuális kérdésekben. Egyéb szolgáltatásai: nyári diákmunkák szervezése, koncertjegyek, ifjúsági rendezvények, nyári színházi előadásokra jegybeszerzések, videó, CD másolási lehetőségek, olvasószolgálat. Az iroda a szolgáltatásait mindenféle disz-krimináció nélkül, az egyenlő hozzáférés lehetőségével ingyen biztosítja.

30. Halas Galéria

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 21.

Tel.: 77/421-004; Fax: 77/421-044

E-mail: galeria@halas.hu; Internet: www.galeria.halas.hu

Megnyitás éve: 2000

Vezető: Szücs Károly galériavezető;

A Halas Galéria közérdekű muzeális gyűjtemény. Feladata a gyűjtőkörébe tartozó anyag tudományos feldolgozása, a Kiskunhalas tulajdonában lévő képző-, ipar- és fotóművészeti gyűjtemények tudományos kutatása,

feldolgozása, rendszeres kiállítása és ismeretterjesztő, oktatási feladatok ellátása. Gyűjteményébe tartozik többek között Berki Viola, Diószegi Balázs Munkácsy-díjas festőművészek mintegy kétszáz alkotása, valamint Lakatos Vince számos, az 1930-as években készült szociofotója.

31. Végh-kúria

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bajcsy-Zsilinszky u. 5.

Tel.: 77/421-004; Fax: 77/421-004

Vezető: Rébék Benő tárlatvezető

Nyitvatartás: csütörtök-péntek-szombat 14-18 óra

A Halas Galéria kiállítóhelye. Diószegi Balázs állandó kiállításának és a Nemzetközi Elektrografikai Múzeum anyagának ad helyet. Alkalmanként más kiállítások és rendezvények helyszíne is.

32.

33.

32. Sáfrik Malom

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kölcsey u. - Szélmalom u. sarok

Tel.: 77/421-004

E-mail: kmk@mailbox.hu; Internet: www.szelmalom.halas.hu

Vezető: Hollósi-Simon István tárlatvezető;

Nyitvatartás: április 1-október 31. szombat-vasárnap 10-18 óra

A Halas Galéria kiállítóhelye. A 19. század közepén épült vályogtéglából 1892-ben téglaköpeny fallal burkolták körül. 1901-ben vette meg Sáfrik József, aki felülhajtós szerkezetűvé alakította át. Műemlék épület.

33. Csillagászati Observatórium

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 43.

Tel.: 77/423-355; Fax: 77/422-350

E-mail: halascillagda@emitel.hu;

Vezető neve: Balogh István: obszervatórium-vezető

Nyitvatartás: kedd-szombat 18-24 óra

Csillagászati megfigyelések, tudományos kutatások, együttműködés az oktatási intézményekkel, ismeretterjesztés, távcsöves bemutatók a fő tevékenységük. Évente szerveznek csillagászati napokat.

34.

35.

34. Tiszti Klub. HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Kht. Kiskunhalasi Intézménye

Cím: 6400 Kiskunhalas, Petőfi u. 7-9.

Tel.: 77/522-429; Fax: 77/522-431

Alapítási év: 1951

Az intézmény vezetője: Vajda Ilona igazgató; Alkalmazottak száma: 5 fő

Nyitvatartás: 9-20 óráig (a rendezvények függvényében módosulhat)

Az intézmény rendelkezik egy 250 főt befogadó és színpaddal ellátott színházteremmel, egy tanácsteremmel,

egy étteremmel és egyéb közösségi szinterekkel. Az eddig Helyőrségi Klub néven ismert honvédségi művelődési intézmény egy mi-niszteri rendelet következtében 2000. július 16-tól kivált a honvédség költségvetéséből és a Honvédelmi Minisztérium által létrehozott HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Kht. Kiskunhalasi Intézményeként működik. 2001 júliusától megszűnt a kiskunhalasi tüzérezred, ezáltal lecsökkent az ellátandó igényjogosultak köre. A hagyományos népművelői munkát az új szükségletekhez kell igazítani. A Tiszti Klub helyszíne különféle ismeretterjesztő, családi, rekreációs, szórakoztató programoknak, felnőtt és ifjúsági képzéseknek, közösségi találkozásoknak. Támogatják a művészetet, fontosnak tartják a tehetségkutatót és -fejlesztést az ifjúság körében, valamint a társadalmi kapcsolatok ápolását.

35. Vasutas Művelődési Ház

Cím: 6400 Kiskunhalas, Állomás u. 4.

Tel.: 77/422-541

Alapítási év: 1972

Az intézmény vezetője: Gyöngyi Sándor igazgató; Alkalmazottak száma: 2 fő

Nyitvatartás: hétfő-péntek 10-22 óra, szombat 15-03 óra, vasárnap 15-21 óra

Az intézmény elsősorban a munkahelyi és a lakossági közművelődés színtere.

Amatőr művészeti csoportok, fúvószenekar, képzőművész, stúdió táncsoport működik itt. Csillagász, ifjúsági, bélyeggyűjtő és asztalitenisz klubbal rendelkezik. Könyvtári tevékenységet is ellát. Felnőtt és egyéb oktatást is folytat. A Vasutas Művelődési Házban az alábbi egyéb szervezetek működnek: Stúdió 2000 Kiskunhalas Tánc Sportegyesület, MÁV Lokomotív Sport Horgász Egyesület, Városi Bélyeggyűjtő Kör, MÁV Nyugdíjas Szakszervezet.

36. Cigány Közösségi Ház

Cím: 6400 Kiskunhalas, Tó u. 36.

Tel.: 77/528-064, 528-066; Fax: 77/528-064

E-mail: kozosseghaz@emitel.hu

Alapítási év: 2000

Az intézmény vezetője: Rostás Norbert cigány közösségi ház vezető

Nyitvatartás: hétköznap 8-16 óra

A Cigány Közösségi Házban működik a Bács-Kiskun Megyei Cigány Érdekképviseleti Szervezet és a Megyei Antidiszkriminációs Jogvédő Iroda. Rendszeresen a felzárkóztató programok és a szülők-nevelők találkozója. Évente 4-5 alkalommal pályázati tájékoztatót, valamint pályaválasztási és mentálhigiénés előadásokat, továbbképzéseket tartanak. Lakossági fórumokat is szerveznek az intézményvezetők közreműködésével. Heti két alkalommal gyakorolnak a Neve Sherhaja cigány kulturális- és sportegyesület tagjai.

Oktatási intézmények

37. Kiskunhalas Város Önkormányzatának Bölcsődéje

Cím: 6400 Kiskunhalas, Május 1 tér 3/A

Tel.: 77/422-873

Alapítási év: 1977

Az intézmény vezetője: Annus Istvánné bölcsődevezető

Gyermekgondozók száma: 7 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 3 fő

Férőhelyek száma: 40; Csoportok száma: 3

38. Bokréta Családi Napközi

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bokréta u. 3.

Tel.: 77/423-418

Alapítási év: 1996

Vezetők: Vajasdi-Nagy Károlyné, Vajasdi-Nagy Károly

Gyermekgondozók száma: 1 fő;

Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 1 fő

Gyermekek száma: 7 fő; Csoportok száma: 1

37.

38.

39. Csibészke Családi Napközi

Cím: 6400 Kiskunhalas, Révész Gy. u. 6.

Tel.: 77/427-611

Alapítási év: 1995

Vezetők: Tornyaié Mathesz Éva, Molnár László Gáborné

Gyermekgondozó: 2 fő; Ügyviteli és technikai dolgozó: 2 fő

Gyermekek száma: 14 fő; Csoportok száma: 1

Az országban elsőként létesült a gyermekek napközbeni elhelyezésének ilyen formájaként.

40. Családi Napközi

Cím: 6400 Kiskunhalas, Sáros u. 2.

Tel.: 77/424-366

Alapítási év: 1996

Vezetők: Böcz Miklósné, Böcz Miklós

Gyermekgondozó: 1 fő; Gyermekek száma: 5 fő; Csoportok száma: 1

41. Családi Napközi

Cím: 6400 Kiskunhalas, Mészáros L. u. 20.

Vezető: Rik Józsefné

42. Családi Napközi

Cím: 6400 Kiskunhalas, Dékányi Á. u. 9.

Vezető: Akkermann Károlyné

43. Ady Endre Utcai Összevont Óvodák Ady Endre Utcai Óvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Ady Endre u. 4.

Tel.: 77/421-812

Alapítási év: 1979

Az intézmény vezetői: Ácsné Fehér Klára óvodavezető, Kissné Halász Éva tagóvoda-vezető

39.

43.

Nevelők száma: 7 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 5 fő

Óvodások száma: 89 fő; Csoportok száma: 3

Az Ady Endre utcai Óvoda a város központjában helyezkedik el. Egész napos nevelést biztosító napközi otthonos óvoda, ahol három korcsoportos felmenő rendszerű nevelés, oktatás folyik. Óvodai nevelésünk célja óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlesztése, a gyermeki személyiségük kibontakoztatása. Figyelembe vesszük az életkorukat, az egyéni sajátosságukat és az eltérő fejlődési ütemüket, s így a differenciált nevelésre, oktatásra lehetőség nyílik. Célunk, hogy gyermekeink fejlődésük során elérjék az iskolaérettséget, ezt segíti a fejlesztő pedagógus és logopédus. Óvodai nevelésünkben az egészséges életmódra nevelés és a környezet megismerésének programja ötvöződik. Külön gondot fordítunk az egészséges életmód szokásainak kialakítására, a testi képességek sokirányú fejlesztésére, a természetes anyagok használatára. Komplexen fejlesztjük gyermekeink képességeit, tevékenységeken keresztül, főképpen a játékon. Kirándulásokat szervezünk, sétákat teszünk az erdőben az évszakok változásait figyelve. A hagyományokat folyamatosan ápoljuk. Középső csoporttól angol, német nyelvvél való ismerkedésre van lehetőség. A különtornát és az úszásoktatást nagycsoportban szakember tartja. Gyermekközpontú nevelésünk a gyermeki személyiség kibontakoztatására irányul. Önálló gondolkodású, kreatív gyermekeket szeretnénk nevelni.

44. Ady Endre Utcai Öszevont Óvodák Átlós Úti tagóvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Átlós út 21.

Tel.: 77/421-760

Alapítási év: 1981

Az intézmény vezetői: Ácsné Fehér Klára óvodavezető, Locskai Gábor Elemérné tagóvoda-vezető

Nevelők: 4 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 3 fő

Óvodások száma: 44 fő; Csoportok száma: 2

Az Átlós Úti Óvoda 1981. óta kettő csoporttal működő napköziotthonos óvoda.

45.

47.

Óvodánk fő koncepciója az „Egészséges életmódra” és a „Környezet megismerésére és megóvására” nevelés. Fő célunk az erkölcsi nevelés mellett a személyiség formálása, az óvodai, az iskolai beilleszkedés előkészítése. Feladatunk a multikulturális nevelés, mely felkészíti a gyermekeket mindkét kultúrához való alkalmazkodásra. Pedagógusaink felkészülten, hivatástudattal vesznek részt a nevelőmunkában. Különösen fontosnak tartjuk a családokkal való jó viszony kialakítását, melyben a szülők látják, hogy gyermekeiket megbecsülik, szeretik. Nyílt napokat tartunk, melyen gyermekorvos, védőnő, nevelési szaktanácsadó segíti a szülőket gyermekeik egészséges életmódra nevelésében. Az óvónők játéknapokat rendeznek, ahol a szülők gyermekeikkel együtt ajándékokat készítenek. Óvodánk nevelésében az örömlélmény és a társas szükséglet kielégítése a vezető motívum. Ettől a cigány gyermekek számára az intézmény izgalmas játszóház és meleg otthon.

45. Ady Endre Utcái Összevont Óvodák Magyar Utcái tagóvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Magyar u. 18.

Tel.: 77/522-000 2241-es mellék

Alapítási év: 1993

Az Intézmény vezetői: Ácsné Fehér Klára óvodavezető, Dugár Károlyné tagóvodavezető

Nevelők: 4 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 3 fő

Óvodások száma: 47 fő; Csoportok száma: 2

Óvodánk elsődleges és legfontosabb célja a gyermekek egészséges életmódra nevelése. Intézményünk két csoporttal működik. Ebből – és az itt dolgozó pedagógusok és a szülők együttműködő kapcsolatából – adódóan gyermekeink családi légkörben töltik mindennapjaikat. Ezt erősítve óvodánk nyitott a családok felé, ünnepeinket, nemzeti ünnepeinket és az óvoda hagyományos ünnepeit – mikulás, karácsony, farsang, anyák napja, évzáró – közösen tartjuk. Minden évben megrendezzük a szülők jótékonysági bálját is, ezzel erősítve a szülő-szülő, szülő-nevelő kapcsolatot. A befolyt összegből bővítjük óvodánk játék- és eszköztárát, mindemellett pályázati lehetőségeket is kihasználunk. Ezen összegeket elsősorban – pedagó-

giai programunkat figyelembe véve – képesség- és mozgásfejlesztő játékokra, eszközökre fordítjuk. Megismertetjük a gyerekeket a közvetlen és tágabb környezetükkel az évszakonkénti kirándulásokkal, intézmények látogatásával. Tágas, füves udvarunkon fajjátékok biztosítják a gyerekek sokoldalú mozgását. A kialakított légkörben gyerekek és szülők szívesen tartózkodnak intézményünkben.

46. Ady Endre Utcai Összevont Óvodák Szilády Áron Utcai tagóvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 12.

Tel.: 77/422-951

Alapítási év: 1995

Az intézmény vezetői: Ácsné Fehér Klára óvodavezető, Hegyiné Kassai Éva tagóvoda-vezető

Nevelők: 9 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 5 fő

Óvodások száma: 80 fő; Csoportok száma: 4

Óvodánk hét éve működik négy csoporttal, gyermekeink többsége a Kertvárosból és a Felsőöregszőlőkből jár. Óvodánkban a HOP célkitűzéseinek megfelelően az „Egészséges életmódra” és a „Környezet megismerésére és megóvására” nevelést tartjuk a legfontosabbnak. Nevelésünk elengedhetetlen feltétele, hogy a szülőkkel való kapcsolattartást minél szorosabbra fűzzük. Egyik legnagyobb kincsünk a nagy, füves, fás udvar. Így gyermekeink egészséges körülmények között mozoghatnak, játszhatnak, kertészkedhetnek, ismerkedhetnek a természettel. A nemzeti ünnepeinken kívül óvodánk már többféle hagyománnyal rendelkezik: mikulás ünnepség, karácsonyi ünnep rendezése, farsangi bál, családi sportnap, kirándulás gyermeknap alkalmával. Óvodánkban angol nyelv oktatása, különtorna, úszásoktatás működik. Kemencével rendelkezünk, így kézművességre is van lehetőség. A problémás gyermekekkel fejlesztőpedagógus és logopédus foglalkozik rendszeresen.

47. Felsővárosi Összevont Óvodák

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szabadság tér 3.

Tel.: 77/421-427; Fax: 77/421-427

Alapítási év: 1897

Az intézmény vezetői: Gazdag Sándorné óvodavezető, Halász Péterné vezetőhelyettes

Nevelők száma: 12; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 7 fő

Óvodások száma: 134 fő; Csoportok száma: 5

Kiskunhalason a Felsővárosi Óvoda 1897-ben épült. Ez volt az első óvoda, melyet a város saját erejéből épített. A Felszegen épült óvoda napjainkig – a háború alatt is – óvodaként működik. 1965-ben új épületrésszel bővült a lakosság segítségével. 1973-tól, a szolgálati lakás megszüntetésével, kialakult az óvoda jelenlegi képe. Udvara tágas, természetes alapanyagú udvari játékokkal felszerelt. Levegőjének tisztaságát a több évtizedes növényzet adja. Nevelőmunkánk alapelve a gyermekek személyiségének elfogadása, tisztelete, szeretete. Óvodai nevelésünk feladata a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül az egészséges élet-

49.

50.

mód kialakítása, az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása. Különösen kiemelt szerepet kap a játék, az óvodás korú gyermek leggazdagabb örömforrása és az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása. A fejlődés és fejlesztés a gyermekcsoportokban sokszínű tevékenység keretében valósul meg.

48. Felsővárosi Összevont Óvodák Bajza Utcai tagóvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szabó Ervin u. 2.

Tel.: 77/422-373

Alapítási év: 1973

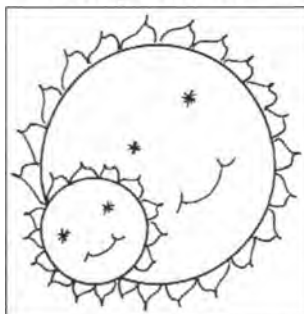
Az intézmény vezetői: Gazdag Sándorné óvodavezető, Csapi Antalné tagóvoda-vezető

Nevelők száma: 8 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 5 fő

Óvodások száma: 103 fő; Csoportok száma: 4

1973. január 1-jén nyitotta meg kapuját a három gyermekcsoport befogadására alkalmas óvoda. Az 1980-as évek elején a magas gyermekszületés-szám indokolta a negyedik csoportszoba kialakítását. Ezt elősegítette a főzőkonyha megszüntetése 1986-ban. 1997-ben végrehajtott fűtőkorszerűsítés kapcsán megüresedett olajtároló helyén az óvoda nevelőtestülete – jelentős szülői segítséggel – kézműves szobát alakított ki. Itt lehetőség nyílik a gyermekek számára ismerkedni különféle természetes anyagokkal, ezen keresztül a sodrás, fonás, szövés, nemezelés, batikolás technikájával gyakorolhatják az ábrázolás minden területét. Fontos ez azért, mert programunkban megfogalmaztuk, hangsúlyt helyezünk a következő kulturális értékekre: a szülőföld, az otthon tisztelete, a természetes környezet védelme, szeretete, az anyanyelvi nevelés ápolása. Óvodai nevelésünk érzelmi biztonságot nyújtó, derűs intézményi légkörről gondoskodik oly módon, hogy a gyermek testi, szociális és értelmi fejlődése egyéni ütemének megfelelően történjen.

49. Központi Összevont Óvodák Vasút Utcai Óvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Vasút u. 2.

Tel.: 77/422-430; Fax: 77/422-430

E-mail: csipkeovi@freemail.hu;

Internet: www.csipkeovi.hu

Alapítási év: 1938

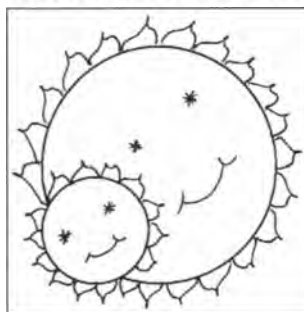
Az intézmény vezetői: Nyerges Pál Attiláné óvoda-vezető, Varga Ferencné vezetőhelyettes.

Nevelők: 8 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 5 fő

Óvodások száma: 80 fő; Csoportok száma: 3

A „Csipkeházi” Óvoda a város egyik legrégebbi, nagy múlttal rendelkező óvodája. A központhoz közel, a világhírű Csipkeház szomszédságában található. Külső megjelenésében azzal azonos, a város egyik legszebb épületeként tartják számon. Az udvaron álló több évtizedes gesztenye és hársfák alatt a város sok gyermeke játszott az elmúlt 64 évben. Az óvoda játék és foglalkozási eszközökkel jól felszerelt. A berendezési tárgyak modernnek, elsősorban természetes anyagokból készültek. Az udvaron hinták, többfunkciós mászóeszközök biztosítják a gyermekek mozgásfejlődését. Nevelésünk célja a gyermekek személyiségének kibontakozása, figyelembe véve egyéni sajátosságait, eltérő fejlődési ütemüket. Így felkészítjük őket testileg, lelkileg, szociálisan az iskolai élet megkezdésére. A szülők igényeihez alkalmazkodva lehetőséget adunk idegen nyelvvél való ismerkedésre, iskolai külön-tornára, úszásra. Számtalan kirándulás, séta, színház, mozilátogatás során szereznek sokoldalú tapasztalatot gyermekeink a természeti és társadalmi környezetről. Hitvallásunk Herman Alice nyomán: „A ma gyermeke a holnap felnőttje, a jövő évtizedek társadalmát építi majd, ezért a gyermek mindannyiunk felelőssége.”

50. Központi Összevont Óvodák Lomb Utcai Óvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Lomb u. 5.

Tel.: 77/425-718

Alapítási év: 1976

Az intézmény vezetői: Nyerges Pál Attiláné óvoda-vezető, Szőkéné Takács Erika tagóvoda-vezető

Nevelők száma: 6 fő Ügyviteli és technikai dolgozók száma: 5 fő

Óvodások száma: 89 fő; Csoportok száma: 3

A Lomb utcai Óvoda az Alsóvárosban található. Három tágas csoportjához külön mosdó, öltöző és udvari kijárat tartozik. Modern, jól felszerelt óvoda. Az udvar 3000 m² alapterületű, parkosított. Kedvező természeti adottságai között említhetjük a zaj és pormentességet, a jó levegőt, a nagy kiterjedésű zöld területet hatalmas fákkal. A nagy udvar ad otthont az udvari sportrendezvényeinknek is. Gondosan válogatott udvari játékok teszik lehetővé a szabadban töltött idő tartalmas eltöltését.

51.

53.

A különféle mászóókák, hinták, kerékpárok, rollerek biztosítják a gyermekek mozgásfejlődését. Kiemelt nevelési területeink az anyanyelvi, a környezeti és az egészséges életmódra nevelés. A tágabb világ megismerési céljából évente több alkalommal teszünk kirándulást városunk közelében lévő nevezetes helyekre, mint Bugac, Ópusztaszer, vadsparkok. A szülők igényeihez alkalmazkodva lehetőséget adunk idegen nyelvvél való ismerkedésre, különtornára, úszásra, hitoktatásra. Az óvodai nevelés során arra törekszünk, hogy a gyermekek érzelmekben gazdag, esztétikus óvodai környezetben, koruknak és képességüknek megfelelően fejlődjenek, szociálisan, testileg, szellemileg.

51. Kuruc Vitézek Téri Napközi Otthonos Óvoda

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kuruc vitézek tere 17.

Tel.: 77/421-098

Alapítási év: 1979

Az intézmény vezetői: Varga Margit óvodavezető, Ifkovics Zoltánné és Sipos Béláné óvodavezetőhelyettes

Nevelők: 27 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 14 fő

Óvodások száma: 300 fő; Csoportok száma: 12

Nevelési programunk szülőföldünk népi hagyományaira, az évkör jeles napjaira, az ünnepekre való készülődésre épül. Legfontosabb feladatunknak tartjuk, hogy a gyermekeknek olyan környezetet biztosítsunk, ahol természetes anyagokból készült eszközökkel játszhatnak a csoportszobákban és az udvaron is. Ismerjék meg a közvetlen természeti, társadalmi környezetüket és gyökereiket a néphagyományokon keresztül. A szülők hozzájárulásával a „Hétszínvirág” Alapítvány segítségével megszerveztük a vízben való mozgást, az úszást, a különtornát. Biztosítjuk a német és angol nyelvvél való játékos ismerkedést a nyelvvizsgával rendelkező óvónők vezetésével. Speciális csoportunkban a fejlődésben lemaradt, részképeség-zavarral küzdő gyermekek fejlődését segítjük elő a szakértői bizottságok véleménye alapján. A gyermekek fejlődésének elősegítése érdekében biztosítjuk a testi és lelki egészség feltételeit, a szociális kapcsolatok harmóniáját.

52. Bölcsődék-Óvodák Gazdasági Szervezete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kuruc vitézek tere 16.

Tel.: 77/422-570; Fax: 77/422-570

Az intézmény vezetője: Hirsch Józsefné gazdaságvezető

Alkalmazottak: 45 fő

Ügyfélfogadás: mindennap 7³⁰-16 óra

A gazdasági szervezet a városban működő négy óvodai igazgatóság és egy bölcsőde pénzügyi könyvelését, bérigazgatási feladatait végzi. Két telephelyen üzemeltet – Lomb utca 1000 adagos, Kuruc vitézek tér 400 adagos – főzőkonyhát, mosodát, karbantartó műhelyt. Biztosítja az ellátottak és az alkalmazottak részére az étel kiszállítását, a tiszta textilneműt. Ezeket a feladatokat két gépkocsi üzemeltetésével oldja meg. Az esetenkénti sürgős javítási feladatokat a karbantartó végzi el.

53. Kiskunhalasi Református Kollégium Ökumenikus Óvodája

Cím: 6400 kiskunhalas, Ősök tere 2.

Tel.: 77/422-300

Alapítási év: 1992

Az intézmény vezetői: Nagyné Kovács Hedvig óvodavezető, Vavrekné Tallér Márta óvodavezetőhelyettes

Nevelők: 10 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 8 fő

Óvodások száma: 112 fő; Csoportok száma: 4

1992 szeptemberében kapta vissza az épületet a Református Egyházközség. Két csoporttal indult, majd 1994-ben már négy csoporttal kezdte meg a tanévet. Azóta is folyamatosan működik, mindig megfelelő létszámmal. Az óvodai nevelést hitbéli felkészítéssel együtt végzi, felekezeti megkülönböztetés nélkül. 1998-ban az épületet az egyház bővítette és felújította, mintegy 18 millió forintos beruházással. Az óvodában külön foglalkozásként különtorna és zeneóvoda működik, valamint a nagycsoportos gyermekeknek úszótanfolyamot is szervezünk. Gyermekeinket hitben, szeretetben, megértésben készítjük fel az iskolában való helytállásra.

54. Általános Művelődési Központ

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 23.

Tel.: 77/421-744, 421-439;

Fax: 77/426-310

E-mail: amkkiskunhalas@emitel.hu

Alapítási év: 1984

Az intézmény vezetői: Kovács Dóra igazgató, Hugyi Imréné igazgatóhelyettes, Ladányi Sándorné igazgatóhelyettes, Kovács Attila sportcsarnokvezető, Mongyiné Kádár Katalin gazdasági vezető

Nevelők: 29 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 17 fő

Tanulók száma: 400 fő; Osztályok száma: 16

54.

55.

Az ÁMK 16 tanulócsoporthos általános iskola és sportintézmény, a nevelésen és az oktatáson túli speciális tevékenységei a nyelvtanulás, az informatika, az egészségmegőrzés és az intenzív egyéni fejlesztési program. Az angol, a német és a francia nyelvek közül egyet vagy kettőt választhatnak a tanulók, az angol nyelv iránt érdeklődőket anyanyelvi tanár is segíti immárom tíz éve. Mindkét nyelv elsajátítását, a nyelvvizsgákra való felkészítést is az iskola Nyelvi és Sportalapítványa állja. Sokféle, változatos lehetőséget kínálunk a gyors információáramlás tudományos alapjaival és eszközrendszerével, a számítógéppel és az internet felhasználásával való megismerkedésre. Az egészségmegőrzési program alapja a mindennapos testnevelésóra, amelynek keretében nyolc éven át úszásoktatás folyik, az alsó tagozaton lábboltozat- és gerincjavító tornát is végeznek. A lemaradókat és a kiemelkedő tehetségeket a gyermekekre szabott, kipróbált és eredményes egyéni módszerekkel fejlesztjük. Vidám, nyitott, a szűkebb társadalmi környezetével kommunikálni akaró és tudó iskola a miénk, ahol jól érezheti magát diák, tanár és szülő.

55. Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola

Cím: 6400 Kiskunhalas, Fazekas Gábor u. 1.

Tel.: 77/421-973; Fax: 77/420-115

E-mail: fazekasg@axelero.hu;

Internet: www.extrahu/fazekasg

Alapítási év: 1972

Az intézmény vezetői: Nagy Czirik Lászlóné igazgató

Nevelők: 38 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 11 fő

Tanulók száma: 480 fő; Osztályok száma: 22

Iskolánk 1972 óta működik. 1973-ban indult testnevelés tagozatunk torna, atlétika és fitness irányultságú. Országos és nemzetközi dobogós helyezéseket érnek el öt sportágban tanulóink. 2000-ben Arany fokozatú tornász iskola címet kaptunk. 1999-től Nemzeti Atlétikai Programban támogatott iskola vagyunk. A DSE-ben nyolc csoport nyolc sportágban működik. „A Magyar

56.

Fotó: T. D.

57.

Köztársaság jó tanulója - jó sportolója” kitüntetését nyolc évben 12 tanulónk kapta meg. 2002-ben OKÉV engedéllyel emelt szintű informatika oktatást indítottunk. Az ország két informatikai bázisiskolájának egyike lettünk. Az angol és a német nyelvet első osztálytól kezdhetik a gyerekek tanulni kislétszámú szintcsoportokban. Négy éve dolgozunk nemzetközi projekteken. Szakköreink: színjátszó, tűzzománc, informatika, angol, német, énekkar és matematika. Fejlesztő pedagógus segíti a nehézséggel küzdő tanulókat és gyógytestnevelés foglalkozásokat tartunk. Úszni mindenkit tanítunk. 12 ezer kötetes könyvtárunk mindennap nyitva tart. Rendszeres programok: Szóvarázs területi prózamondó verseny; Családi Sportnap; mese-, vers- és prózamondó versenyek. Szakértői segítséggel építjük minőségbiztosítási rendszerünket. A Segíts magadon! Alapítvány főleg a nyelvi, informatikai és sporttevékenységünket segíti.

56. Felsővárosi Általános Iskola

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szabadság tér 6.

Tel.: 77/421-044; Fax:77/421-044

E-mail: suli5317@szeged.sulinet.hu;

Alapítási év: 1912.

Az intézmény vezetői: Kerekes Katalin igazgató, dr. Elek Vidorné igazgatóhelyettes, Mester Sándor igazgatóhelyettes
Nevelők: 54 fő;

Ügyviteli és technikai dolgozók: 19 fő

Tanulók száma: 763 fő; Osztályok száma: 31

Iskolánk fő profilja az idegen nyelvek emelt szintű oktatása, első évfolyamtól minden osztályra kiterjedően. Gyermekünk 30 éve tagozatos formában tanulják az idegen nyelvet, tizenegy nyelvszakos tanár irányításával. Jelenleg német és angol nyelvoktatás folyik. Végzőseink több mint 30%-a tesz sikeres nyelvvizsgát a 8. osztály végén. Számítástechnikai és multimédiás nyelvi laborban sajátíthatják el a gyerekek a korszerű alapismereteket. A Felsővárosi Általános Iskola kiemelt feladatként

kezeli a tehetséggondozást és felzárkóztatást szakköri keretek között, éves átlagban 13 működtetésével. Négy alapítvány támogatja az iskola nevelőoktató tevékenységét (Kalamáris Kulturális Alapítvány, Esély-Segély Diák Szociális Alapítvány, Rekreatúra Diák- és Szabadidősport Szervező Alapítvány, Alapítvány a Nyelvoktatás Fejlesztésére). Külkapcsolataink a nyelvgyakorlás fejlesztését és az európai gondolat terjedését és megértését szolgálják. Ebben segítenek testvériskoláink a Nowy Sacz-i 18. számú Karol Szymanowski és a kronachi Gottfried Neukam Általános Iskola. Az önálló ismeretszerzést és a művelődést egyaránt szolgálja iskolai könyvtárunk, mely 14 ezer könyvtári egységből áll. Hagyományos rendezvényeink a CANTEMUS megyei énekkari találkozó és a Kalamáris országos tanszerbörze. Évente két kiállítást szervez a nálunk működő Suligaléria. Rendszeresen szervezünk pár napos vártúrákat és egyhetes humán szaktábort, melynek célja a határon túli magyar kultúra emlékeinek megismerése. Fontos számunkra az egészséges életmódra nevelés, a testedzés is. Alsó tagozatosaink a Diákolimpia játékos sportvetélkedőn évek óta országos döntősök, nyertek már magyar bajnokságot a kézilabdásaink és az atlétáink is. Minden évben szervezünk sítábort és kenutábort. Saját kiadványaink a tanévet bemutató „Évkönyv” és az évente kétszer megjelenő „Firkász” című iskolaujság. Az iskolában önálló tagozatként működik az Irányi Dániel Tagozat, amely városi feladatként ellátja a túlkoros tanulók oktató, nevelő munkáját és a felnőttek alapfokú oktatását is.

57. Kertvárosi Általános Iskola

Cím: 6400 Kiskunhalas, Nyírfu u. 23.

Tel.: 77/422-188; Fax: 77/422-188

Alapítási év: 1990

Az intézmény vezetői: Muntyán Lászlóné igazgató, Kovács Sándor igazgatóhelyettes, Márta Ágnes igazgatóhelyettes

Nevelők: 38 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 16 fő

Tanulók száma: 416 fő; Osztályok száma: 20

Iskolánk 1990. szeptember 1. óta működik. Elsődleges feladatunk a Kertvárosban élő 6-14 éves korú gyerekek nevelése, oktatása nappali tagozaton. 1997 szeptemberére óta emelt óraszámú informatika oktatásnak adunk helyet. Első és második osztályban szabadidőben, választható jelleggel, majd harmadik osztálytól idegen nyelvórákon oktatunk angolt és németet. Tanítunk néptáncot, társastáncot, aerobikot is. Szakköreink: történelem, rajz, környezetvédelem. A lemaradók felzárkóztatására, a tanulási hátrányok enyhítésére két főállású, fejlesztő pedagógust alkalmazunk. Tanulóink mezőgazdasági technika órákon a gyakorókertben közvetlenül is megismerkedhetnek az élő természettel. Sportcsarnokunk, amely 1993-ban épült fel, és három sportpályánk lehetővé teszi, hogy minden gyermek naponta sportolhasson. Állandó sportrendezvényünk a Kertváros Kupa teremlabdarúgó bajnokság. Legsikeresebbek atlétikában és labdarúgásban vagyunk. 1994 óta vagyunk az

58.

59.

Egészségesebb Iskoláért Európai Hálózatnak tagiskolája. Intézményünknek nagy segítséget nyújt a Kertváros Jövőjéért Alapítvány és a Szülői Munkaközösség.

58. Szűts József Általános Iskola

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 9.

Tel.: 77/421-371; Fax: 77/421-371

E-mail: szuts@halas.hu;

Internet: www.szuts/halas.hu/

Alapítási év: 1913.

Az intézmény vezetői: dr. Várnai Lászlóné igazgató,
Andrási Szabolcsné igazgatóhelyettes, Nagy-Czirokné
Horváth Ildikó igazgatóhelyettes

Nevelők: 42 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 12 fő

Tanulók száma: 590 fő; Osztályok száma: 25

Nyolc évfolyamos általános iskolai képzés folyik iskolánkban, mely ének-zene és sport tagozatos. Az első osztálytól oktatjuk az angol és a német nyelvet. Szakköreink: számítástechnika, idegen nyelvek, énekkar, sport, gyógytestnevelés, hagyományörzés, tehetségklub, középiskolára előkészítő foglalkozások. Könyvtári állományunk 8930 db kötetből áll. Kiemelt rendezvényeink a hagyományos iskolai ünnepeken felül a Területi Népzenei Találkozó, a Megyei Szűts József Szavalóverseny, az Országos meghívásos Szűts (kézilabda) Kupa, zenei tagozatosok hangversenye. Az iskola működését segíti az Iskolaszék, a Szülői Munkaközösség, a Diákönkormányzat, az „Iskolánkért Alapítvány”, a Fedora Zenei Egyesület, a Diáksport Egyesület, a Szűts József Általános Iskola Kézilabda Sportjáért Alapítvány.

59. Szent József Katolikus Általános Iskola

Cím: 6400 Kiskunhalas, Áchim András u. 1.

Tel.: 77/421-016; Fax: 77/421-016

E-mail: katiskola@freemail.hu;

Internet: www.sztjosef-khalas.sulinet.hu

Alapítási éve: 1997

Az intézmény vezetői: Szilágyiné Kósa Erzsébet igazgató, Fekete Károlyné igazgatóhelyettes, Misalekné Zsigó Katalin igazgatóhelyettes

Nevelők: 40 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 16 fő

Tanulók száma: 368 fő; Osztályok száma: 19

A Szent József Katolikus Általános Iskola fenntartója a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye. A matematika tantárgyat oktatjuk emelt szinten. Angol és német nyelvet tanítunk heti három órában hat éven át. Az első és második osztályban heti két órában választható az idegen nyelv. Szakköreink: énekkar, színjátszó kör, informatika, kézműves, anyanyelvi, történelem. Sportolási lehetőségeink: úszás, kézilabda, labdarúgás, atlétika, asztalitenisz, birkózás. Könyvtárunk állománya 5249 kötetből – ebben megtalálható a gyermek-, ifjúsági- és szakirodalom egyaránt –, 522 hangkasszettából és videóból, valamint 68 db CD-ROM-ból áll. Pedagógiai hitvallásunkat jellemzi, hogy hitben és lelkiekben gazdag, szüleit, hazáját szerető és tisztelő, kiegyensúlyozott, a jövőben hinni és bízni tudó fiatalokat akarunk adni városunknak, egyházmegyénknek és hazánknak. Keresztény értékrenden alapuló minőségi képzésre törekszünk, valamint a felzárkóztatást tartjuk fontos feladatunknak. Alapítványunk a Tudás és Remény Alapítvány, melynek célja a nevelés és oktatás támogatása, fejlesztése, ehhez személyes tárgyi feltételek biztosítása; tehetséges tanulók támogatása; hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása és higiénias körülményeinek javítása; kulturális- és sportrendezvények, tanulmányi kirándulások, táborozások támogatása, sport- és tanulmányi versenyek szervezése, helyezettek díjazása; az iskola épületének és közvetlen környezetének karbantartása, felújítása.

60. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Zeneiskolája

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 17.

Tel.: 77/422-553; Fax: 77/422-553

Alapítási év: 1959.

Az intézmény vezetői: Szőke Antal igazgató, Békefi Józsefné igazgatóhelyettes

Nevelők és oktatók: 17 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 3 fő

Tanulók száma: 372 fő

A kiskunhalasi zeneiskola 1991 tavasza óta működik jelenlegi helyén. Négy tanszak köré csoportosulnak a tanított főtárgyak, úgymint: szolfézs és magánének, zongora, vonós és fúvós tanszakok. Rézfúvós és fafúvós kamaraegyüttes működik a zeneiskolában. Regionális és országos versenyeken évről évre részt vesznek

60.

62.

növendékeink szép sikerrel. A város kulturális életének szerves részét képezik a zeneiskola által szervezett, rendezett hangversenyek. Részt veszünk városi rendezvényeken, kiállítás- és tárlatmegnyitókön. Iskolánk virágzó külkapcsolatot tart fenn a szabadkai és törökkanizsai zeneiskolákkal.

61. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Speciális Nevelési Központja és Logopédiai Szakszolgálat

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 17.

Tel.: 77/422-249; Fax: 77/422-249

Alapítási év: 1968

Az intézmény vezetői: Szalainé Kupferschmidt Éva igazgató, dr. Döme Ottóné igazgatóhelyettes

Nevelők: 30 fő; Gyógypedagógiai asszisztens és gyermekfelügyelők: 6 fő;

Logopédusok: 2 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 6 fő

Tanulók száma: 228 fő; Osztályok/csoportok száma: 19

Alapfokú oktatási intézményként működünk a tanulásban és értelmileg akadályozott tanulóknak az előkészítőtől a 10. osztályig, pervazív fejlődési zavarban szenvedő gyerekeknek előkészítőtől 8. osztályig, a dyslexiás tanulók számára 1-2. évfolyamon. Logopédiai szakszolgálatot működtetünk Kiskunhalason a Kuruc vitézek tere 17. szám alatt, valamint a környező településeken.

62. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Mozcássérültek Nevelőintézete

Cím: 6400 Kiskunhalas, dr. Monszpart L. u. 1.

Tel.: 77/422-577; Fax: 77/422-577

Alapítási év: 1982

Az intézmény vezetői: Kató Ilona igazgató, Halla Zoltánné igazgatóhelyettes

Nevelők: 13 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 4 fő

Gyermekek száma: 24 fő; Csoportok száma: 3 (1 óvodai, 1 iskolai, 1 ambuláns)

Az intézet a központi idegrendszer károsodása miatt mozgássérültté vált gyermekek konduktív pedagógiai nevelését végzi. A gyermekek fejlesztése mozgásállapotuk és

életkoruk alapján óvodai és iskolai csoportban, illetve egyénileg történik. Célunk a gyermekek óvodai, iskolai integrációjának előkészítése.

63. Révész Központ, Református Pedagógiai Szakszolgálat

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szilády Áron u. 2.

Tel.: 77/423-130; E-mail: orpsz@emitel.hu

Alapítási év: 2002.

Az intézmény vezetője: Maruzsenszki Ernesztina, igazgató gyógypedagógus

Gyógypedagógusok: 5 fő; Fejlesztőpedagógusok: 2 fő

Ügyviteli és technikai dolgozók: 2 fő; Tanulók száma: 33 fő

A gyermekek fejlődése során a szülőknél gyakran felmerül a kétség, rendben van-e minden. Az aggodalmakra természetesen választ lehet kapni a védőnőtől és a gyermekorvostól egyaránt. Amikor a beszéd, a mozgás, a látás és az értelem fejlődésével kapcsolatos kérdések merülnek fel, érdekes megkeresni olyan szakembereket, akiknek a szakterületük a fejlődés közben észlelhető enyhe vagy súlyos eltérések kezelése. A segítségkérés elmulasztása sokszor jogos, mert kérdéseikkel, aggodalmukkal a családok nem tudnak kihez fordulni. Ennek a problémának az enyhítésére a Református Egyház Szeretetszolgálati Központjában, a Révész Központban működik a Református Pedagógiai (tanácsadó, fejlesztő és gondozó, tanulási nehézségeket kezelő, integrációs) Szakszolgálat. Itt biztosítjuk a foglalkozásokat előre megbeszélte időpontokban, egy vagy több szakemberrel, valamint igény szerint az ellátást a Gyermekházban. Célunk: a fejlődési eltérések minél korábbi észlelése, a lassabban fejlődő vagy sérült funkciók korai fejlesztése, az óvodai és az iskolai beilleszkedés segítése, más iskolákba nem fogadott gyermekek oktatása, a szülőknek és családtagoknak fontos információk átadása a neveléshez, az életvezetéshez, a gyermek és a család jogosultságainak érvényesítéséhez.

64. Révész Központ, Kiskunhalas Református Egyházközség Fogyatékos Gyerekek Gondozóháza

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szilády Áron u. 2.

Tel.: 77/423-130

Alapítási év: 2001.

Az intézmény vezetője: Maruzsenszki Ernesztina gyógypedagógus

Gondozók: 7 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 2 fő

Gyerekek száma: 20 fő; Csoportok száma: 2

A Református Egyház Szeretetszolgálati Központjában, a Révész Központban működik a Gyermekház, a fogyatékos gyermekek gondozóháza. Itt biztosítjuk a messziről érkezett gyermekek hétközi ellátását, valamint a környékbeliek napközi ellátását. Ez a Gondozóház és a Református Pedagógiai Szakszolgálat egymást kiegészítve működik.

65.

66.

Foto: F. J.

65. Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziuma

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 14.

Tel.: 77/425-736; Fax: 77/421-177

E-mail: kisrk@freemail.hu;

Internet: www.szilady.sulinet.hu

Alapítási év: 1664

Az intézmény vezetői: Bödecs Pál lelkész főigazgató, dr. Bognárné Nagy Éva igazgató, Csorba Imre igazgatóhelyettes, Zseni Zsófia igazgatóhelyettes

Nevelők: 39 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 19 fő

Tanulók száma: 441 fő; Osztályok száma: 16

A Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziuma 338 éves múltra tekinthet vissza. A debreceni Református Kollégium „particuláját” fejlesztette korszerű főgimnáziummá a XIX. század végén Szilády Áron. 1993 ősze óta az iskola újra a Református Egyház felügyelete alatt működhet, s ismét bekapcsolódhatott az egyházi gimnáziumok közösségébe. 1995-ben megalakítottuk a Kiskunhalasi Református Kollégiumot. A régi református iskolatípus létrejöttével jelenleg az alábbi tagintézmények kapcsolódnak össze: Szilády Áron Gimnázium, Gyárfás István Diákotthon, Thúry József Könyvtár, Ökumenikus Óvoda, Tormássy János Konviktus/Étterem. Munkánkat segíti a Kiskunhalasi Református Oktatási Intézmények Szilády Áron Alapítványa, a Pro Lingua Idegennyelvi Alapítvány és a Thúry József Alapítvány. Iskolánkban nagy figyelmet fordítunk a matematika-informatika, biológia-kémia, idegennyelv tantárgyak és humán tudományok igényes oktatására. 2001-től ECDL vizsgaközpontként is működünk, tehetséges diákjaink Európai Számítógép-kezelői Jogosítványt szerezhetnek. Az elmúlt években tanulóink 75%-a nyert felvételt egyetemre vagy főiskolára. A gimnáziumban jelenleg nyolc, hat és négy évfolyamos képzés keretében több mint 400 diákot tanítanak a kiválóan felkészült, és az egyházi oktatás ügye iránt elkötelezett tanáraink, hogy

valóra váljon Szilády Áron álma a hitben és ismeretekben gazdag, művelt, erős és egyenes jellemű magyar fiatalságról.

66. Bibó István Gimnázium

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szász Károly u. 21.

Tel.: 77/422-760; Fax: 77/424-995

E-mail: gimi@biboi-khalas.sulinet.hu

Internet: www.biboi-khalas.sulinet.hu

Alapítási év: 1995.

Az intézmény vezetői: Pintér András igazgató, Veszelszkiné Huszárik Ildikó igazgatóhelyettes, Rapavi Róber igazgatóhelyettes

Nevelők: 42; Ügyviteli és technikai dolgozók: 22

Tanulók száma: 538; Osztályok száma: 18

A hat évfolyamos képzésben egy-egy osztály vesz részt. A 7-8. osztályban számukra kötelező a latin nyelv, az angolt vagy németet pedig heti 5 órában tanulják. A négy évfolyamos képzésbe 3-3 osztály tartozik. A diákok évfolyamszinten, tudásuknak megfelelő kiscsoportban 5 órában angolt vagy németet, 3 órában angolt, németet, latint vagy oroszot tanulnak. Szakkörök igény szerint működnek. A 11-12. évfolyamon fakultációs képzés van. 1968 óta rendszeres spotrendezvény a középiskolások nemzetközi kézilabdatornája, a Bibó Kupa. A diákokat segíti a Tehetségért Alapítvány. A pedagógiai törekvések középpontjában a sokoldalú tehetségfejlesztés áll. Ezt szolgálják hagyományos bibós alkalmak (a diáktárlat, a diák-szülő-tanár találkozó, a főcitábor); ezt példázzák a kiadványok (a FEJ-JEL füzetsorozat, a verseskötetek, a kétnyelvű novelláskötet). Egyre tartalmasabbak az idegen nyelv tanulását lehetővé tevő külkapcsolatok, jelentősek a szlovákiai, romániai sportcserék, valamint az amerikai központú Globe-programban való részvétel. 2001-ben az országosan kiemelkedő felvételi eredményekért, valamint a kiváló tehetséggondozásért az „Év iskolája” címet nyerte el a gimnázium.

67. II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 39.

Tel.: 77/422-433; Fax: 77/422-433

E-mail: teko@rakoczi-khalas.sulinet.hu

Internet: www.rakoczi-khalas.sulinet.hu

Alapítási év: 1950.

Az intézmény vezetői: Klein Imre igazgató, Csúzdi Zoltán általános igazgatóhelyettes, Anda Péter szakmai igazgatóhelyettes, Gyenizse László gyakorlati oktatásvezető

Nevelők: 43 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 45 fő

Tanulók száma: 575 fő; Osztályok száma: 17

67.

68.

Iskolánk több, mint 85 éves múltra tekint vissza. Az idők során sokszor alakultunk át, többször változtattunk a képzésünkön. Igyekeztünk mindig a kor követelményei szerint tanítani. Intézményünkben agrárközgazdasági és áruforgalmazó technikus szakra felkészítő mezőgazdasági, valamint közgazdasági és informatikai szakmacsoportban folyik képzés. Alapképzéseink: gazdasági informatikus (emelt szintű), agrár közgazdasági és áruforgalmazó technikus, pénzügyi szakügyintéző (Dunaújvárosi Főiskolánál akkreditált), számviteli szakügyintéző (Dunaújvárosi Főiskolánál akkreditált). Kiegészítő képzéseink: számítástechnikai műszerész (emelt szintű) és külkereskedelmi ügyintéző. Kiemelkedően fontosnak tekintjük a tudást, de komoly figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra és a lelki nevelésre is. Tehetséges tanulóink mindig megtalálják az érdeklődési körüknek megfelelő tevékenységet. A szakkörök mellett működik színjátszó csoport (Hoppá színpad), iskolaújság (Más-Lap), iskolarádió és -televízió, természetjáró kör. Az érettségi mellett tanulóink mindegyike számítástechnikai szakképesítést is szerez. Diákjaink testi nevelését korszerű és jól felszerelt tornaterem, kézilabdapálya, tenispálya és kondicionáló terem szolgálja. Iskolánk története során kialakult hagyományokat ma is őrizzük és továbbvisszük. 2002-ben már 29. alkalommal rendeztük meg a mára már nemzetközivé vált Rákóczi Kupa teremlabdarúgó tornát. 16 ezer kötetes könyvtárunk a hozzákapcsolódó olvasóteremmel segíti az oktatókat, és lehetőséget nyújt a tanulóknak az információgyűjtéshez.

68. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Garbai Sándor Szakképző Iskolája és Kollégiuma

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kazinczy u. 5.
 Tel.: 77/421-218, 422-218, 422-802; Fax: 77/422-802
 E-mail: titkarsag@emitel.hu
 Alapítási év: 1965

Az intézmény vezetői: Balla Tibor igazgató, Jekő György tagintézmény-vezető, Kovács Ferencné közismereti igazgatóhelyettes, Baunoch Sándor műszaki igazgatóhelyettes, Budainé Gulyás Gabriella tagintézményvezető-helyettes

Nevelők: 112 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 58 fő

Tanulók száma: 2073 fő; Osztályok száma: 72

A 9-10. évfolyamon az általános műveltséget megalapozó képzésen kívül a következő szakképzések közül választhatnak tanulóink: gépészet, építészet, faipar, könnyűipar, elektronika-elektrotechnika, szolgáltatási, kereskedelmi-marketing, vendéglátás-idegenforgalom, élelmiszeripar. A 9-12. évfolyamon szakközépiskolai képzés folyik humán, műszaki, gazdasági-szolgáltatási szakterületen. Iskolánkban egészségügyi és szociális, kereskedelmi és vendéglátó, valamint kézműves tagozat működik. Oktatott idegen nyelv az angol és a német. Elsősorban a labdajátékokat és az atlétikát kedvelik tanulóink. Két könyvtárral rendelkezünk, melyben 33606 könyvtári egység található. Iskolánk működését a Garbai Szakképző Alapítvány, valamint a Garbai Sándor Diáksport Egyesület segíti.

69. Bernáth Lajos Kollégium

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bajza u. 1/A
 Tel.: 77/422-964; Fax: 77/422-964
 Alapítási év: 1976

Az intézmény vezetői: Gregó Sándor igazgató, dr. Szabó Miklósné igazgatóhelyettes, Szécsényiné Nagy Katalin gazdasági igazgatóhelyettes

Nevelők: 13 fő; Gyermekfelügyelők: 3 fő

Ügyviteli és technikai dolgozók: 13 fő

Tanulók száma: 241 fő; Tanulócsoportok száma: 11

Az intézményt Kiskunhalas Város Önkormányzata tartja fenn. Lakóink óvodások, de többségbe vannak az általános és középiskolás tanulók. A korok és nemek szerinti elkülönítés a tetszetős tetőtér ráépítéssel megnyugtatóan megoldott. Négy és nyolc ágyas szobákban vannak elhelyezve diákjaink. A csoportok tanulási és szabadidős tevékenységének szervezése a diákönkormányzattal egyetértésben történik. Sportolási lehetőségek, az internet használata, önálló könyvtár állnak a tanulók rendelkezésére.

69.

70.

70. Kiskunhalasi Református Kollégium Gyárfás István Diákotthona

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 14.

Tel.: 77/429-862

Alapítási év: 1996.

Az intézmény vezetője: Damkó László megbízott igazgató

Nevelők: 5 fő; Ügyviteli és technikai dolgozók: 2 fő

Tanulók száma: 52 fő diákotthonlakó, 260 fő externista; Externátusi csoportok száma: 13

A diákotthon lakóinak száma a 2001/2002-es tanévben 52 fő. A diákotthon a Szilády Áron Gimnázium még 260 diákja számára megszervezi az externátusi foglalkozást, melynek keretében a diákok szinte minden tantárgyból korrepetálhatnak, illetve emelt szintű oktatásban részesülnek.

71. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Nevelési Tanácsadója

Cím: 6400 Kiskunhalas, Városháza u. 2.

Tel.: 77/429-367; Fax: 77/429-367

Alapítási év: 1984.

Az intézmény vezetője: Baloghné Dudás Ilona igazgató

Pedagógusok: 4 fő + 1 általános szociális munkás; Pszichológus: 1 fő;

Adminisztrátor: 1 fő

Gondozottak száma: 120-130 fő/év

A tanácsadó a gyermekek és serdülők mentálhigiénés ellátását biztosító pszichológiai szolgáltatást nyújtó nevelési-oktatási intézmény. Alapvetően gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el; megelőző, feltáró, tanácsadó és gyógyító munkát végez. Szolgáltatásaival elsősorban az óvoda, az iskola nevelőmunkájának eredményességét, valamint a szolgáltatásokat önként igénylő családokat, gyermekeket, fiatalokat segíti. Szolgáltatásait igénybe vehetik: gyermekek, fiatalok; szülők, gondviselők; oktatási-nevelési intézmények; egészségügyi intézmények; gyámhatóság. Az intézmény célja: segítségadás a 3-18 éves korú gyermekek, fiatalok neveléséhez szülőknek, pedagógusoknak azokban az esetekben, amelyek-

ben a gyermekek optimális fejlődése a szokásos nevelési módszerekkel nem biztosítható. Fő feladata a segítségadás egyéni és csoportos terápiával, pedagógiai foglalkozással, családgondozással a gyermek, a fiatal magatartási, tanulási, életviteli, pubertáskori problémáinak megoldásában. Tanácsot ad a konkrét problémák megoldására, a nevelés helyes irányára, módszereire. A gyámhatóság kérésére szakvéleményt készít láthatási, örökbefogadási ügyekben, állami gondozásba helyezéskor. Elvégzi a fejlettség szerinti beiskolázáshoz szükséges vizsgálatokat azoknál a gyermekeknél, akik sem óvodába, sem iskolai életre előkészítő foglalkozásra nem jártak.

Egészségügyi intézmények

72. Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Kiskunhalasi Városi Intézete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Semmelweis tér 28.

Tel.: 77/421-949; Fax: 77/421-949

E-mail: antszhal@emitel.hu

Alapítási év: 1991

Az intézmény vezetője: dr. Vágó Éva tisztifőorvos

Tisztiorvosok száma: 2 fő; Egyéb alkalmazottak száma: 16 fő

73. Semmelweis Kórház

Cím: 6400 Kiskunhalas, dr. Monszpart L. u. 1.

Tel.: 77/522-000; Fax: 77/522-011

E-mail: igazgatas@halasi-korhaz.hu; Internet: www.halasi-korhaz.hu

Alapítási év: 1924.

Főigazgató: dr. Benke Attila; Főigazgató általános helyettese: dr. Kiss József; Rendelőintézet, vezető főorvos: dr. Hajdú László; Ápolási igazgató: dr. Kellner Barnabásné; Gazdasági igazgató: Füzes Attila; Főkönyvelő: Mamlecz Benőné

Kórházi orvosok: 125 fő; Egészségügyi szakdolgozók: 495 fő;

Műszaki-gazdasági dolgozók: 142 fő

Kórházi ágyak száma: 665

Szakrendelések és ambulanciák:

Belgyógyászat I.

Belgyógyászat II.

Sebészet

Szülészet-nőgyógyászat

Szülészet-nőgyógyászati echo

Csecsemő-gyermek echo

Gyermek pulmonológia

Gyermek cardiológia

Bőr- és nemibeteggyógyászat II.

Urológia

Urológiai UH

Onkológia

Gyógytorna

Elmegyógyászat

Addiktológia

Műtéti anaesthesiológia

73.

73.

Fotó: P. Á.

Szemészet
 Bőr- és nemibeteggyógyászat I.
 Kardiológia
 Felnőtt echocard
 Holter
 Traumatológia I.
 Traumatológia II.
 Idegsebészet
 Csecsemő-gyermekgyógyászat
 Gyermek nephrológia
 Fül-orr-gégészet
 Audiológia
 Gyermek-gégészet
 Ideggyógyászat
 Gyermek ideggyógyászat

Fájdalomtherápia
 Foglalkozás egészségügy
 Ortopédia
 Reumatológia
 Osteoporosis
 Fizio- és mozgásterápia
 Tüdőgyógyászat
 Mozgásszervi rehabilitáció
 Gastroenterológia
 Általános infektológia
 Endokrinológia
 EKG
 EEG
 Haematológia

Diagnosztikai osztályok

Labordiagnosztika
 Röntgen
 CT
 Ultrahang
 Izotóp diagnosztika
 Kórbonctan
 Szövettan
 Cytológia
 Immunhisztológia
 Gastroenterológia

osztályvezető főorvos

dr. Homorné Sánta Anna
 dr. Kiss Marianna
 dr. Kiss Marianna
 dr. Kiss Marianna
 dr. Pusztay Györgyi
 dr. Hamar Sándor
 dr. Hamar Sándor
 dr. Hamar Sándor
 dr. Hamar Sándor
 dr. Letoha Miklós

telefon

2184
 2304
 2109
 2126
 2182
 2373

 2370

Fekvőbeteg osztályok	osztályvezető főorvos	telefon
Invazív mátrix osztály	dr. Lengyel János	2295
Sebészet	dr. Nagy András vezető főorvos	2194
Traumatológia	dr. Nagy József vezető főorvos	2285
Szülészet-nőgyógyászat	dr. Szabó Elek vezető főorvos	2105
Fül-orr-gégészet	dr. Visnyovszky László vezető főorvos	2296
Szemészet	dr. Nyíri Sándor vezető főorvos	2226
Urológia	dr. Holman Endre vezető főorvos	2276
Non invazív mátrix osztály	dr. Bodrogi Tibor	2174
I. Belgyógyászat	dr. Kindl Imre vezető főorvos	2144
II. Belgyógyászat	dr. Balogh Elemér vezető főorvos	2246
Felnőtt fertőző	dr. Egri Antal mb. vezető főorvos	2210
Gyermek fertőző	dr. Bodrogi Tibor	2174
Csecsemő-gyermek	dr. Bodrogi Tibor	2174
Bőrgyógyászat	dr. Böleskei Lajos osztályvezető főorvos	2305
Neurológia	dr. Katona József osztályvezető főorvos	2180
Reumatológia	dr. Takács Katalin osztályvezető főorvos	2223
Intenzív	dr. Kiss József osztályvezető főorvos	2188
Kardiológiai intenzív	dr. Balogh Elemér vezető főorvos	2246
Psychiátria	dr. Kalmár Sándor osztályvezető főorvos	2317
Mozgásszervi rehabilitáció	dr. Takács Katalin osztályvezető főorvos	2223

Beteglátogatás ideje: folyamatos

74. Országos Mentőszolgálat Kiskunhalasi Mentőállomása

Cím: 6400 Kiskunhalas, Nagy Szeder I. u. 1.

Tel.: 77/421-634

Alapítási év: 1947.

Az állomás vezetője: dr. Burány Béla

Mentőorvosok száma: 2 fő; Mentőtisztek száma: 2 fő

Mentőápolók, gépkocsivezetők, egyéb alkalmazottak száma: 35 fő

75. Fogászati ellátás:

Halas-Dent Fogorvosi Gyógyászati Szolgáltató Kft.

Cím: 6400 Kiskunhalas, dr. Monszpart L. u. 1.

Tel.: 77/428-136; Fax: 77/522-011

Alapítási év: 1996.

Az intézmény vezetője: dr. Horváth Iván főorvos, ügyvezető igazgató

Fogorvosok: dr. Horvát Iván, dr. Bácsalmási Antal, dr. Kajtor Ágnes fogsabályzó-fogszakorvos, dr. Terbe Zsuzsanna, dr. Gszelmann Róbert

Egészségügyi dolgozók száma: 9 fő

76. Felnőtt háziorvosi ellátás:

1. körzet: dr. Gyurcsik Klára

Kölcsey u. 20.

77/420-326

2. körzet: dr. Lévay Ildikó	Bem u. 2.	77/422-623
3. körzet: dr. Katona Magdolna	Kölcsey u. 20.	77/420-326
4. körzet: dr. Kuluncsich Tamás	Eötvös u. 2.	77/422-048
5. körzet: dr. Somogyvári János	Szent Imre u. 1.	77/422-145
6. körzet: dr. Dukai Zita	Szent Imre u. 1.	77/420-525
7. körzet: dr. Tar Ágnes	Szent Imre u. 1.	77/422-145
8. körzet: dr. Dutkai Ióránt	Szent Imre u. 1.	77/420-525
9. körzet: dr. Varsányi Irén	Eötvös u. 2.	77/422-048
10. körzet: dr. Bús Imre	Bem u. 2.	77/422-623
11. körzet: dr. Herczeg Katalin	Bem u. 2.	77/422-623
MÁV üzemegezéséségügyy orvos: dr. Vezendi Béla	Rakodó u. 6.	77/421-170
77. Gyermek háziiorvosi ellátás:		
1. körzet: dr. Masa Anna	Kölcsey u. 20.	77/420-327
2. körzet: dr. Szász Éva	Hajnal u. 5.	77/425-748
3. körzet: dr. Illés Ágnes	Bem u. 1-3.	77/421-962
4. körzet: dr. Németh Magdolna	Bem u. 1-3.	77/421-962
5. körzet: dr. Petrekánits Zsuzsanna	Nagy Szeder I. u. 1.	77/425-578
6. körzet: dr. Varga Gyula	Nagy Szeder I. u. 1.	77/425-579
78. Csecsemőtanácsadás: dr. Illés Ágnes dr. Masa Anna dr. Németh Magdolna dr. Szász Éva dr. Petrekánits Zsuzsanna dr. Varga Gyula	Hajnal u. 5.	77/421-031
79. Terhes tanácsadás: dr. Bástyí András dr. Jeremiás Attila dr. Urfí László	Hajnal u. 5.	77/421-031
80. Városi orvosi ügyelet:	Eötvös u. 2.	77/422-048

Szociális intézmények

81. Kiskunhalas Városi Önkormányzat Szociális Intézménye

Cím: 6400 Kiskunhalas, Nyúl u. 5-7.

Tel.: 77/422-022; Fax: 77/422-022

Alapítási év: 1993

Az intézmény vezetője: Gép Károlyné intézményvezető

Gondozók: 36 fő; Egyéb alkalmazottak: 16 fő

81.

84-85.

Férőhelyek száma: 90

Az Egyesített Szociális Intézmény egyik gondozási egysége a 90 férőhelyes Idősek Otthona, ahol igény szerint teljeskörű személyes ellátást és gondozást biztosít a város az időskorú emberek számára. Fő feladatunk a tiszteletteljes egyéni bánásmód, a hiányzó család pótlása, a testi, lelki és szociális biztonság megteremtése, fenntartása az emberi méltóság tiszteletben tartásának figyelembevételével. Az intézmény további gondozási egységébe tartozik még a Gondozóház és az Idősek Klubja. (Lásd 82-83. szám alatt.)

82. Egyesített Szociális Intézmény, Gondozóház

Cím: 6400 Kiskunhalas, nyúl u. 5-7.

Tel.: 77/422-022

Alapítási év: 1993

Az intézmény vezetője: Gép Károlyné intézményvezető

Gondozók: 3 fő; Egyéb alkalmazottak: 1 fő

Férőhelyek száma: 10

Az átmeneti gondozóház teljeskörű ellátást, gondozást biztosít legfeljebb egy év időtartamra a kiskunhalasi időskorú emberek számára, igény szerint.

83. Egyesített Szociális Intézmény, Idősek Klubja

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 10.; Tel.: 77/422-220

Alapítási év: 1985

Az intézmény vezetői: Gép Károlyné intézményvezető, dr. Petzné Juhász Ildikó részlegvezető

Gondozók: 3 fő; Egyéb alkalmazottak: 1 fő

Férőhelyek száma: 30 fő

30 fő nyugdíjas részére a hét hat napján biztosítunk nappali ellátást, étkezést, kulturális foglalkozást és egészségügyi ellátást igény szerint. Fő célunk a biztonság és rehabilitáció biztosítása nyugdíjasaink számára

84. Családsegítő - Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei

Cím: 6400 Kiskunhalas, Báthori u. 1.

Tel.: 77/423-290; Fax: 77/423-290

E-mail: cssszzkkh@enternet.hu

Alapítási év: 1987

Az intézmény vezetői: Nyilas László igazgató, Nemes Antalné gazdasági vezető

Alkalmazottak: 51 fő

Ügyfélfogadás: hétfő-péntek 8-16 óra

A Családsegítő - Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó

Intézményeihez tartozó öt intézményben (lásd a 85-89-es szám alatt) a munkáltatói jogkör gyakorlását, szervezeti és szakmai irányítását, valamint a gazdálkodási feladatokat látjuk el.

85. Családsegítő - Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei

Családsegítő Szolgálata

Cím: 6400 Kiskunhalas, Báthori u. 1.

Tel.: 77/423-290; Fax: 77/423-290

Alapítási év: 1987

Az intézmény vezetői: Nyilas László igazgató, Márta Csabáné szolgálatvezető

Alkalmazottak: 10 fő

Ügyfélfogadás: hétfő-péntek 8-16 óra

A családsegítő szolgáltatásban nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. A családsegítő szolgáltatás általános és speciális szolgáltatása keretében segítséget nyújt a szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megelőzése céljából. Speciális szolgáltatás keretében a szociálisan rászorult egyének, csoportok számára önálló szolgáltatást biztosít, a gyermekeket nevelő családok számára speciális programokat szervez. A családsegítő szolgáltatás keretében végzett tevékenységnek – a szolgáltatást igénybevevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybevevő környezetére, különösen családtagjaira. A családsegítő szolgálatnak az egyén és a család számára nyújtott szolgáltatása térítésmentes. A családsegítést külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő végzettséggel rendelkező szociális szakemberek végzik.

86.

87.

86. Családsegítő - Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei Gyermekjóléti Szolgálata

Cím: 6400 Kiskunhalas, Báthori u. 1.

Tel.: 77/422-848 Fax: 77/423-290

E-mail: cssszzkkh@enternet.hu

Alapítási év: 1997

Az intézmény vezetői: Nyilas László igazgató, Rémánné Halmosi Éva gyermekjóléti szolgálat vezetője

Alkalmazottak: 9 fő

Ügyfélfogadás: mindennap 8-16 óra

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, valamint biztosítani a testi, lelki fejlődését. Tájékoztatni a gyermeket, illetve szülőjét azokról a jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek ezt elősegítik. A támogatásokhoz való hozzájutást esetenként kezdeményezzük, vagy eljárunk az illetékes hatóságnál. Szükség szerint közreműködünk a hivatalos ügyek intézésében. A cél elérését – vagyis a gyermek, gyermekek a családban történő nevelését – a családgondozás, valamint a szolgáltatások közvetítése (pszichológus, jogász) segíti. A kialakult problémától és a veszélyeztetettség mértékétől függően a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa családgondozást végez. Előfordul azonban, hogy a szülő, vagy a gyermek nem működik együtt, nem érzik a veszélyeztetettséget, mint a gyermek fejlődésének hátráltató tényezőjét. Ebben az esetben védelemben vételi eljárásra kerül sor, amely egy hatósági eljárás. Magatartási szabályok előírására kerül sor, amelynek be nem tartása egyéb gyámhatósági intézkedéseket vonhat maga után, például családból történő kiemelés. A 15/1998. évi NM rendelet értelmében a Gyermekjóléti Szolgálat feladata az is, hogy szabadidős programokat szervezzen a családban jelentkező nevelési, kulturális hiányosságok enyhítésére. 1999 óta működtetjük – programok szervezésével – a Csellengők Klubját. Feladata még a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, a családjából

88.

89.

kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása, a helyettes szülői hálózat szervezése, örökbefogadással kapcsolatos feladatok ellátása.

**87. Családsegítő - Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei
Férfi Átmeneti Hajléktalan Szálló és Népkonyha**

Cím: 6400 Kiskunhalas, Molnár u. 6.

Tel.: 77/423-820; Fax: 77/423-290

E-mail: cssszkhh@enternet.hu

Alapítási év: 1991

Az intézmény vezetői: Nyilas László igazgató, Lakos György szállóvezető

Alkalmazottak: 4 fő

Férőhelyek száma: 30 fő; Népkonyhai szolgáltatás: 30 fő

Városunkban 1990 óta működik a hajléktalan férfiak ellátására szakosított intézmény. Jelenleg 30 személynek tudunk ellátást biztosítani. A hidegebb téli időszakokban, krízishelyzetben ez a létszám 35-40 fő is lehet. Itt biztosítjuk a szálló lakói részére az éjszakai pihenésre, tisztálkodásra, étkezésre, az étel melegítésére, a betegek elkülönítésére, valamint a közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket. Az átmeneti szállón végzett szociális és mentális gondozás körébe tartozik az egyéni esetkezelés, a szociális csoportmunka, a közösségi szociális munka, az átmeneti szállóról történő továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítség, az intézményen belüli közösségi élet szervezése, a szocioterápia, a családi és társas kapcsolatok ápolásának segítése, a hivatalos ügyek intézésének segítése. A jövedelemmel rendelkező személyek térítési díjat fizetnek, a jövedelemmel nem rendelkezők felmentést kapnak a térítési díj fizetése alól. A népkonyhai ellátást 2002-től 30 fő részére tudjuk biztosítani. Ebben az ellátásban részesülnek a szálló azon lakói, akik nem rendelkeznek jövedelemmel, továbbá azok a városban élő személyek, akiknek szociális helyzetük miatt ez átmeneti segítséget biztosít. Az ételt a Kórház Élelmezési Kft.-től naponta térítésmentesen kapjuk. A Kalmár Pékségtől heti rendszerességgel kapunk adományként kenyeret, magánszemélyektől pedig ruhaneműt, esetenként használati tárgyakat.

88. Családsegítő - Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei Családok Átmeneti Otthona

Cím: 6400 Kiskunhalas, Alsóöregszőlők 5.

Tel.: 77/428-355; Fax: 77/423-290

E-mail: cssszzkkh@enternet.hu

Az intézmény vezetői: Nyilas László igazgató, Ráczné Rádi Edit intézményvezető

Alkalmazottak: 9 fő

Férőhelyek száma: 65 fő (21 család)

A gyermekjóléti alapellátás keretein belül működtetett intézmény, mely a város peremén helyezkedik el, a halasiak által ismert Baky kastélyban. Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől. Az intézmény hat hónapos megállapodást köt a bekerülő családokkal, mely szükség esetén három hónappal meghosszabbítható. Ez idő alatt az otthon szakdolgozói mindent megtesznek azért, hogy a lakhatási problémákat megoldják, és a család képessé váljon az önálló életvitelre. Az átmeneti otthon a szülő és gyermeke számára biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét, berendezett lakószobában az együttes lakhatást, gyermekfelügyeletet, -étkeztetést, klubszobát. A családgondozók munkája a követ-kező: életvezetési tanácsadás, munkavállalás ösztönzése és munkahely keresése, takarékos életmód kialakítása, a gyermekek szocializációjának elősegítése, szabadidős programok szervezése, szülőcsoportok kialakítása a személyes higiéne és a mentálhigiéne ápolására, az otthonból történő kijutás segítése. Jogi és pszichológiai segítségnyújtást is igénybe vehetnek a családok. Célunk az, hogy a kiszolgáltatott helyzetbe került családok önálló életvezetési képességüket mielőbb visszanyerjék a gyermeki jogok és az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett.

89. Családsegítő - Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei Védőnői Szolgálata

Cím: 6400 Kiskunhalas, Hajnal u. 5. Egészségház

Tel.: 77/421-031, 425-577; Fax: 77/425-577

E-mail: cssszzkkh@enternet.hu

Alapítási év: 1996

Az intézmény vezetői: Nyilas László igazgató, dr. Horváth Attiláné védőnői szolgálatvezető, intézményvezető

Iskolaorvosok: 3 fő; Védőnők: 13 fő; Egyéb alkalmazottak: 3 fő

Ügyfélfogadás: munkanapokon 8-9 óra

A Védőnői Szolgálat 86 éves múltira tekint vissza. Tevékenységünket körzeti védőnők, főállású ifjúsági védőnők és egy iskolai asszisztensnő látja el. A Semmelweis Kórházban is működik egy főállású kórházi védőnő. Alapfeladatunk az anya- és csecsemőgondozás, de tevékenységünk kiterjed a gyermekek 18 éves koráig. Munkánkat részben az

90.

91.

intézményekben (Egészségház, óvodák, általános és középiskolák), részben a családok otthonában végezzük. Családlátogatásaink során segítjük a várandós anyát gyermeke fogadására, valamint a gyermeküket nevelő szülőket problémáik megoldásában. Tanácsadásaink alkalmával megtörténik a gyermekek védőoltásának beadása, elvégezzük a szükséges rutinvizsgálatokat, és a megfelelő szakrendelésre utaljuk őket. Az óvodákban egészségügyi felvilágosító előadásokat, tisztasági és szűrővizsgálatokat tartunk. Általános- és középiskolákban az előzőekben felsoroltak mellett rendszeres felvilágosító előadások hangzanak el az alábbi témákban: egészséges táplálkozás, testi higiéné, a serdülőkor testi és lelki változásai fiúknál és lányoknál, családi életre nevelés, szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás, drog, AIDS. Napi munkánk mellett rendszeresen szervezünk közösségi programokat a lakosság részére. Az idősebb korosztály számára már hét éve működik a változó korú nők klubja, az Indián Nyár. Évente többször szervezünk a szülésre, szülői szerepre felkészítő tanfolyamokat. Célunk az egészség biztosítása a lakosság számára, bármely korosztályba tartozik is.

90. Nefelejcs Szakosított Otthon Napközi Otthona

Cím: 6400 Kiskunhalas, Nefelejcs u. 9.

Tel.: 77/422-740

Alapítási év: 1996

Az intézmény vezetői: Balogh Zoltánné intézményvezető, Dudás Erika napközi otthonvezető; Gondozók: 5 fő

Gondozottak száma: 37 fő

Intézményünk a családjukban élő, akadályozott emberek számára biztosít napközi ellátást 8-16 óráig. Rehabilitációs munkát, szabadidős tevékenységet (kosárfonás, üvegfestés, batikolás, gyertyaöntés, úszás, sportolás, kirándulás), differenciált egyéni fejlesztést, személyiségfejlesztő terápiát kínál a segítségért hozzáfutóknak. A közös együttléti teljes emberi életet nyújt a fiataloknak.

92.

93.

91. Nefelejcs Szakosított Otthon Gondozóháza

Cím: 6400 kiskunhalas, Alsóöregszőlők 49/A.

Tel.: 77/422-740

Alapítási év: 1998.

Az intézmény vezetői: Balogh Zoltánné intézményvezető, Fodor Ildikó Gondozóház vezető; Gondozók: 2 fő

Férőhelyek száma: 6

A Gondozóház-Lakóotthon a város zártkerti övezetében, jól megközelíthető tanyás ingatlanban van. A hat sérült fiatal egyszemélyes lakószobákban él. A magas szakmai színvonalú ellátást egy fő segítő állandó ittlakása is segíti. Mindennapjaink az anyaintézményhez kapcsolódva telnek rehabilitációs munkával, egyéni differenciált fejlesztésekkel. Szabadidejünkben a lakásukhoz tartozó földterületen gazdálkodnak: kertet, földet művelnek, állatokat tartanak.

92. Nefelejcs Szakosított Otthon Fogyatékosok Otthona

Cím: 6400 Kiskunhalas, Nefelejcs u. 9.

Tel.: 77/422-740

Alapítási év: 1996.

Az intézmény vezetői: Balogh Zoltánné intézményvezető, Benke Éva Fogyatékosok Otthona vezető

Gondozók: 12 fő; Egyéb alkalmazott: 1 fő

Férőhelyek száma: 28

A városközpontban lévő családi otthonunk 28 sérült fiatal részére állapotuk és segítségigényük alapján biztosít differenciált ellátást önkéntes igénybevétellel. Kislétszámú intézményünkben 1-2-3-4-5 fős szobákban két különálló épületben óvó, gondoskodó, szerető környezetben és közösségben élnek végleges otthonukban a fiatalok. Napjaikat szervezett tevékenységsorozat, önmegvalósítás jellemzi.

93. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Pszichiátriai és Fogyatékos Betegek Otthona

Cím: 6400 Kiskunhalas, Körösi út 16.

Tel.: 77/423-390; Fax: 77/423-390

E-mail: bkmopbo@emitel.hu

Alapítási év: 1992.

Az intézmény vezetője: Simon Ilona igazgató

Orvos: 1 fő; Egészségügyi szakdolgozók: 138 fő; Műszaki-gazdasági dolgozók: 83 fő

Férőhelyek száma: 355

Az intézmény 1993. április 1-jén kezdte meg működését 220 férőhellyel. Jelenleg 355 fő bentlakásos ellátására alkalmas. Az otthon építészeti adottsága két épületben, három szinten 9 osztály kialakítását tette lehetővé; 3 férfi, 3 női és 3 koedukált osztály működik. Az intézmény feladata a pszichiátriai betegek és fogyatékos személyek részére otthon biztosítása, szakmai egészségügyi ellátás, orvosi, ápolói, gondozói tevékenység, ápolási, gondozási terv alapján. A lehetőségekhez mérten kiterjed a megelőző, gyógyító, mentálhigiénés és rehabilitációs szintekre. Biztosítja a személyre szabott bánásmódot, az otthon lakóinak foglalkoztatását, szabad vallásgyakorlást. Az intézményben a betegellátást a Szakmai Kollégiumok által összeállított ún. terápiás protokoll előírásainak megfelelően végezzük. Az ápolást, gondozást 120 fő ápoló végzi. Segíti, irányítja munkájukat a pszichiáter, a pszichológus és az általános orvos. Helyben működnek a fogászati, belgyógyászati, szemészeti szakorvosi rendelések. A napi háromszori étkezés mellett a megfelelő diétás étkezést biztosítjuk. A szabadidős tevékenység szervezeten, csoportos formában működik. Rendszeresen működnek kreatív, terápiás foglalkozások és szakkörök, pl.: zeneterápia, népi tánc, színjátszó kör, sütő-főző szakkör, stb.

Egyházak, pártok, társadalmi szervezetek

Összeállította: Gyarmati Andrea

Egyházak

1. Alsóvárosi Római Katolikus Plébánia

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szent Imre u. 14.

Tel.: 77/421-191; Fax: 77/421-191

Alapítási év: 1390 előtt

Az anyakönyvezés kezdete: 1769

Plébános: Vangel Imre plébános, kerületi esperes

Pap: Hozdik Zsolt káplán

Világi elnök: dr. Vizsmeg Sándor

Képviselőtestület tagjai: Vangel Imre plébános, Hozdik Zsolt káplán, dr. Vizsmeg Sándor világi elnök, Almádi József, dr. Czár Imre, Gál Istvánné, Halász Kálmánné, Keszler Erzsébet, Kiss Edit, Knáb János, dr. Krammer Zoltán, Kuti Sándorné, dr. Kovács Mária, Misalekné Zsigó Katalin, Nagypál László, Rékasi László, Soós Frigyes, Szilágyiné Kósa

Erzsébet, Vinczéné dr. Jenővári Éva. Balotaszállásról: Demeter Ferencné és Sánta József, Harkakötönyből: Tarjányi Gyuláné, Zsanáról: Juhász Péter és Pintér János.

Istentisztelet helye: Szentháromság téri templom

Istentisztelet ideje: mindennap van esti mise: a tavaszi óraállítástól május 31-ig 18 óra, június 1-augusztus 31-ig 19 óra, szeptember 1-től az őszi óraállításig 18 óra, az őszi óraállítástól a tavaszi óraállításig 17 óra. Vasárnapokon 8³⁰ és 10 órakor, valamint este.

Kiskunhalas katolikus vonatkozásban két önálló plébániára oszlik. A Felsővárosi Plébániától kelet-nyugati irányban a Keceli út – Bethlen Gábor tér – Garbai Sándor u. – Kötönyi út vonala választja el. Hozzá tartozik még három település: Balotaszállás, Harkakötöny és Zsana, valamint Tajón egy misézőhely. A középkori plébánia a török hódoltság után megszűnt, újjraalapítása 1769-ben történt. A jelenlegi templom és a torony 1769-1770-ben épült, majd a szentélyt 1937-ben lebontva a kereszthajóval és új szentéllyel bővítették dr. Fábián Gáspár budapesti műépítész tervei alapján, majd Malczyk Károly és Pawlik Milada lengyel menekült házaspár festette ki 1944-ben, Baranyi László plébánossága idején. A templom Szent Péter és Szent Pál apostolok tiszteletére lett felszentelve. Az orgonát 1931-ben Geyer József zenetanár ter-

vei szerint a pécsi Angster cég építette át, mely így három manuális, 12 regiszteres pneumatikus rendszerű lett. A toronysisak vörösrézrel lett borítva 1982-ben. A templom külső felújítása 1992-1994-ben történt. A háború előtt a Kalocsai Iskolanővérek működtettek iskolát, 1997 szeptemberétől pedig a Szent József Katolikus Általános Iskola végzi a katolikus szellemű oktatást és nevelést.

2. Felsővárosi Római Katolikus Plébánia

Cím: 6400 Kiskunhalas, Fácán u. 2.

Tel.: 77/421-067

Alapítási év: 1983

Az anyakönyvezés kezdete: 1971

Templom titulusa: Jézus Szíve

Pap: Csenák Pál érseki tanácsos

Világi elnök: Hegyes Kálmán

Képviselőtestület tagjai: Dáginé Polyák

Ibolya, dr. Gasztonyi György, Gyömrei

Ágnes, Illés István, Katus Ferencné, Kiss

Sándor, Lengyel István, Nagy Dénesné, Oláh András

Istentisztelet helye: Felsővárosi templom

Istentisztelet ideje: vasárnap és ünnepnap 7³⁰ és 9 órakor

A Római Katolikus Egyházközség Tempomépítő Bizottsága 1930. év elején elhatározta, hogy a Felsővárosban, az elemi iskola melletti Erzsébet királyné kertet megvásárolja, és templomot épít. Ezt azonban nem engedélyezte a Polgármesteri Hivatal. 1932-ben viszont eladó lett az Erzsébet királyné kert mögötti nádtetős ház, melyet megvásároltak. A munkálatokat Tóth Lajos építési vállalkozó végezte. 1933. május 24-én, áldozócsütörtökön, dr. Haász István tábori püspök szentelte fel az új templomot. A templomnak kettős titulusa van: Jézus Szíve és Lisieuxi Kis Szent Teréz. A Kis Szent Teréz lelkészség 1971 után végül 1983-ban Jézus Szíve plébánia rangra emelkedett. Két búcsút tartanak: Jézus Szíve és Kis Szent Teréz ünnepét követő vasárnapokon.

3. Kiskunhalasi Református Egyház

Cím: 6400 Kiskunhalas, Hősök tere 2.

Tel.: 77/421-123; Fax: 77/421-123

Alapítási év: vitatott, de 1632-ben már lelkész van

Az anyakönyvezés kezdete: 1678 (protokolum 1668-tól)

Vezető lelkészek: Mikesi Károly gyülekezeti lelkész, Bödecs Pál gyülekezeti lelkész

Lelkészek: Vincze István vallástanár és

ifjúsági lelkész, Berze János beosztott lelkész, Ulakcsai Zoltán beosztott lelkész
 Presbitérium vezetői: Bödecs Pál elnök-lelkész, Molnár János főgondnok
 Presbitérium tagjai: Székely Tibor tb. főgondnok, Mikesi Károly lelkész, Vincze István lelkész, Ulakcsai Zoltán beosztott lelkész, Berze János beosztott lelkész, Baki Károly, Darányi Éva, Dóka József, Gyenizse Lajos, Halász Balázs, Hunyadi Péter, Jeremiás Béláné, Juhász Sándor, Kákonyi Ferenc, Lovas János, Makay Károly, Máté László, Mátyásiné Ván Magdolna, Mike Árpád, Paczolay István, Simon Balázs, Tóth Istvánné, Tóth Péter, Vas Benő, dr. Váczi Lajos, dr. Ván Lajos, Vincze József
 Istentisztelet helye: templom (májustól október 31-ig), imaház (november 1-től április végéig)

Istentisztelet ideje: de. 10 óra

Az első halasi református lelkész Myskei György lehetett a XVI. század végén. Ekkor még csak egy egész kis templom állhatott azon a helyen, ahol a mostani van. Ezt többször átépítették, bővítették (1667., 1699., 1771-1772.). A kezdetben torony nélküli templomra először 1703-ban emeltek tornyot, mégpedig a nyugati oldalra. A negyedik bővítés eredménye a mostani állapot, melyet 1814 és 1823 között értek el. A jelenlegi torony 1816-ban készült el (toronyfedele nem azonos a mostanival, a toronyot pedig áthelyezték a keleti oldalra). Az orgonát 1845-ben készítették, a keresztkutat 1848-ban, az úrasztalát 1883-ban. A toronyban két harang van; „fisz” és „a” hang. A modern imaház 1984-1985-ben épült. Az egyház két legnevesebb lelkésze Thormássy János (1777-1814) és Szilády Áron (1862-1922).

4. Evangélikus Gyülekezet Kiskunhalas

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 22.

Tel.: 77/421-912

Alapítási év: 1937

Az anyakönyvezés kezdete: 1937

Lelkész: Hegyi Emőke gyülekezeti munkatárs

Presbitérium vezetői: dr. Ádám Gyula

tiszteletbeli felügyelő, Szeberényi Imre

felügyelő, Kérges Albert másodfelügyelő,

Dinnyés Józsefné gondnok-pénztáros,

Kristóf Imréné jegyző

Presbitérium tagjai: Nagy Lászlóné számvevőszéki biztos, Borbás Lajosné számvevőszéki biztos, Kocsányne Halász Zsuzsa számvevőszéki biztos, Bolla Sándor, Csövári Mihály, Dévai Sándor, Fegyveres Elek, Fekete Istvánné, Jeszenszky Tiborné, Jeszenszky Péter, Kőrösi Sándorné, Kovács Józsefné, Nagy Borbála, Solti Józsefné, Szevin János, Szigetvári Péter, Széchenyi Benjaminné

Istentisztelet helye: Szilády Á. u. 22.

Istentisztelet ideje: minden vásár- és ünnepnap 10 óra

A kiskunhalasi Evangélikus Gyülekezet 1937-ben, a soltvadkerti gyülekezet fiókegy-

házaként alakult. Első lelkésze Szende Ernő volt. Akkor az istentiszteleteket a Szilády Áron Gimnázium dísztermében tartották. 1945-ben lett önálló gyülekezet. 1945 őszétől a Jósika utca egyik épületében bérelt teremben voltak az istentiszteletek egészen 1978 decemberéig. Ekkortól, az időközben vásárolt Szilády Áron utca 22. szám alatti parókia épületében kialakított imateremben folynak az istentiszteletek. Ezt az imatermet 1996-ban kibővítették, így használják ma is. A gyülekezet fennállása alatt Szende Ernő után Virág Gyula, Bachát István, Jeszenszky Tibor, Huley Alfréd, Nagy Ilona, Honti Irén és Holeczka Anikó lelkészek szolgáltak a gyülekezetben. Jelenleg Hegyi Emőke gyülekezeti munkatárs látja el a lelkészi feladatokat. 1975-ben a gyülekezethez csatolták leányegyházként a tázlári gyülekezetet. Szórványként a gyülekezethez tartozik még húsz település. Hitoktatás folyik jelenleg heti 13 órában. Ezeket a Szilády Áron Gimnáziumban, az általános iskolásoknak a parókián és Tázláron tartják. Alkalmanként konfirmációs oktatást is tartanak.

5. Kiskunhalasi Baptista Gyülekezet

Cím. 6400 Kiskunhalas, Eötvös u. 18.

Tel.: 77/422-587

Alapítási év: 1890

Anyakönyvezés kezdete: 1890

Vezető lelkész: Katona Béla

Presbitérium vezetői: Kádár Péter, Friebert Tibor

Presbitérium tagjai: Hegyes Lajosné, Juhász János, Kádár Zoltán, Kormos Lajos, Mongyiné Kádár Katalin

Istentisztelet helye: Eötvös u. 18.

Istentisztelet ideje: csütörtök 18 óra, vasárnap 10 és 17 óra

A Békehírnök (a Magyarországi Baptista Egyház hetilapja) több, mint száz esztendő korai példányaiban már megjelentek a gyülekezet missziós hírei. Az első kiskunhalasi hitvalló asszony több mint 110 éve baptizált Budapesten, akit hamarosan többen követtek. Száz évvel ezelőtt a lap közölte a halasi imaház megnyitását. Az építkezést 18 különböző korú, hívó férfi vállalta Seres Sámuel (1859-1923) pásztorukkal. A munka vezetője Bartha Benő testvér volt. Az ünnepélyes megnyitás napján (1897. október 7.) az alig 50 építkező gyülekezeti tag mellé az Úr újabb három hitvallót adott. Hitvalló evangéliumi közösség, mely kész más felekezeti testvéreikkel minden ökumenikus együttműködésre, de őrzik eredeti örökségüket: az evangélizáció készségét, hogy Krisztust mentő szeretettel minden korban hirdessék. A gyülekezeti élet szerves része a vasárnaponkénti istentisztelet, a zenekar és az énekkar munkája, a különféle korosztályok számára működtetett bibliakörök. A gyülekezet ismét építkezik, hisz a 105 éves imaház lebontásra érett. Az új baptista templom a Nagy Szeder utcában épül a gyülekezeti tagok, magán-

személyek, az önkormányzat és az állam adományaival, összefogásával. Az új épület 300 férőhelyesre tervezett, s a gyülekezeti tevékenység mellett kulturális eseményeknek (komolyzenei hangversenyek, kiállítások, stb.) is teret kíván adni.

6. Kiskunhalasi Izraelita Hitközség

Cím. 6400 Kiskunhalas, Petőfi S. u. 1.

Postacím: 6400 Kiskunhalas,

Semmelweis tér 24.;

Tel.: 77/423-489

Alapítási év: 1851

Anyakönyvezés kezdete: 1850

Hitközségi elnök: Raáb András

Az istentiszteletet Szegedről vagy Budapestről érkező rabbi tartja.

Az istentisztelet helye: Petőfi S. u. 1. zsinagóga

Az istentisztelet ideje: péntek este

Az 1740-es évektől figyelhető meg a zsidóság betelepülése, legkorábban a Kiskunságban, főként Halason jutottak szerephez a zsidó kereskedők. Az 1850-es években már a városi közjövdelem egyharmadát ők adták. Elsősorban az ipari és a kereskedelmi, illetve a szolgáltatások terén találhatók meg. Számuk a XX. század elejére mintegy 400-450 főt tett ki. A Kiskunhalasi Izraelita Hitközség jelenleg kb. 30 tagot számlál. A közösség tagjainak meghatározó többsége diák vagy fiatal pályakezdő. A hagyományokhoz híven péntek esténként találkoznak a hitközség tagjai a zsinagógában. Mivel a halasi zsidóságnak nincs rabbija, ezért az ünnepek hiteles megtartása érdekében néhány alkalommal rabbit és kántort hív a közösség. Az ünnepek értékét méltó módon emeli az aktuális eseményekhez kapcsolódó, bibliai történeteket bemutató színházi előadás is, amelyet a közösség gyermek tagjai, vagy a hitközség által felkért amatőr színtársulat játszik el. A megemlékezések hitelességét az ünnep történelmi és történeti hátterének bemutatásáról szóló dokumentum felolvasásával és bemutatásával biztosítják az érdeklődőknek. A hitközség keretein belül lehetőség nyílik a zsidóság ősi hagyományainak megismerésére, valamint héber nyelvtanfolyam indítására is. Az elsődleges és legfontosabb cél a zsidóság történelmi értékeinek megóvása, erkölcsi értékrendjének megtartása és az egyházi kultúrkincs áplása, amellyel méltó példát állítanak a jövő generációjának embere elé.

Pártok, politikai szervezetek

7. FIDESZ Magyar Polgári Párt Kiskunhalasi csoport

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 1.

Tel.: 77/423-663; Fax: 77/423-663

Alapítási év: 1990

A párt elnöke: dr. Szabó Erika

Taglétszám: 32 fő

A kiskunhalasi szervezet 1990. április 5-én alakult. Elnökök sorrendje: Morvainé Kovács Ibolya, dr. Schindler Árpád, dr. Ádor Sándor, Molnár Ferenc, dr. Ádor Sándor, dr. Szabó Erika. 1990-1994-ben 2 fő önkormányzati képviselője (Juhász György és Wicker Erika), 1994-1998-ban 1 fő önkormányzati képviselője (Elek János), 1998-tól dr. Szabó Erika országgyűlési képviselő és 4 fő önkormányzati képviselője (Molnár Ferenc frakcióvezető, Gyöngyi László, Horti István és Nagy-Czirok Jenő) volt a pártnak.

8. Kiskunhalasi Független Egység

Cím: 6400 Kiskunhalas, Fazekas G. u. 17.

Tel.: 77/422-554; Fax: 77/421-323

Alapítási év: 1998

A párt elnöke: dr. Horváth László

Taglétszám: 60 fő

Független, konzervatív, keresztény, nemzeti eszmerend-szerű egység. 1998-ban 1 fő önkormányzati képviselője volt a pártnak.

9. Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság út 1.

Tel.: 77/424-986; Fax: 77/424-986

Alapítási év: 1908, újraalapítva 1989

A párt elnöke: Csatári József

Taglétszám: 124 fő

1990-ben dr. Horváth László országgyűlési képviselő és négy fő önkormányzati képviselője, 1994-ben három fő önkormányzati képviselője, 1998-ban Csatári József országgyűlési képviselő és két fő önkormányzati

képviselője volt a pártnak.

10. Magyar Demokrata Fórum Kiskunhalasi Szervezete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 1.

Tel.: 77/423-301

Alapítási év: 1989

A párt elnöke: dr. Nagy Lajos

Taglétszám: 28 fő

1990 óta vesz részt az önkormányzat munkájában képviselőkkel, bizottságokban elnökökkel, tagokkal. 1994-1998 között Pajor Kálmán alpolgármesteri tisztséget töltött be, 1998-tól országgyűlési képviselőnk dr. Szabó Erika

FIDESZ-MDF jelölt.

11. Magyar Igazság és Élet Pártja

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bethlen Gábor tér 6. I. em. 5.

Tel.: 77/407-499

Alapítási év: 1997

A párt elnöke: Patocskai Tamás

Taglétszám: 21 fő

Az 1998-as országgyűlési választáson indult, ahol 5,55%-ot ért el. 1998-ban az önkormányzatba listáról Patocskai Tamás MIÉP-es képviselő jutott.

12. Magyar Szocialista Párt Városi Szervezete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Bethlen G. tér 6. I. em.

Tel.: 77/422-819; Fax: 77/427-970

E-mail: kiskunh.@mszp.hu

Internet: www.http://kiskunh.mszp.hu

Alapítási év: 1989

A párt elnöke: Venczel József

Taglétszám: 153 fő

Az első elnöke a pártnak Szabó Károly volt, őt Venczel József követte a tisztségben, melyet mind a mai napig betölt. 1990-ben egy fő önkormányzati képviselője, 1994-ben dr. Várnai László országgyűlési képviselő és hat fő önkormányzati képviselője, 1998-ban öt fő önkormányzati képviselője volt a pártnak.

13. Munkáspárt Kiskunhalasi Alapszervezete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 1.

Alapítási év: 1918-tól jogfolytonos, 1957-től MSZMP, 1993-tól Munkáspárt

A párt elnöke: Kollár Károly

Taglétszám: 28 fő

Országgyűlési képviselőválasztásokon a következő eredményeket érték el: 1990-ben 3,3%, 1994-ben 3,7%, 1998-ban 4,1%, 1990-től a Kiskunhalasi Alapszervezet egy taggal az önkormányzatban.

14. Szabad Demokraták Szövetsége

Cím: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 1.

Alapítási év: 1989

A párt elnöke: Király György

Taglétszám: 19 fő

1990-1994 között Tóth Zoltán polgármester, 1990-1994 dr. Szabó Erika a párt országgyűlési képviselője volt.

15. Városi Polgári Kör

Cím: 6400 Kiskunhalas, Pacsirta u. 3. Pf.: 14.

Alapítási év: 1994

Az egyesület elnöke: dr. Komáromi Szilárd

Taglétszám: 43 fő

A polgári társadalmakra jellemző létformák a lakosság közérzetének javítása, Halas szellemi arculatának formálása a célja a Polgári Körnek. Ezért vesz részt a város közéletét befolyásoló tevékenységekben oly módon is, hogy részt vállal az önkormányzati munkából. A többpárti demokrácia híve, de nem kötelezi el magát egy párt vagy világnézet mellett sem. Tagjai szabadon politizálhatnak, de az egyesületet pártpolitikai célokra nem használhatják fel. Önkormányzati szerepvállalás: 1994-1998. polgármesteri tisztség, kilenc képviselő, 1998-2002. polgármesteri tisztség, kilenc képviselő.

Társadalmi szervezetek

16. Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Kiskunhalasi Képvisellete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 5-7.

Tel.: 77/428-493; Fax: 77/428-493

Alapítási év: 1995

A szervezet vezetője: dr. Torday Zsolt képviselő-vezető

Alkalmazottak: 2 fő

Tagok száma: 355

Szolgáltatások: tanácsadás; oktatás, tanfolyamszervezés, szakmai rendezvények; üzleti kapcsolatok fejlesztése; okmányhitelesítés, származási bizonyítványok, ATA Carne-t; PR és marketing; pályázatok, befektetések; uniós támogatás; szakmai tanulmányutak szervezése; szakképzési tevékenység; irodai, technikai, informatikai szolgáltatások; társasági szolgáltatások; hatósági ügyintézés; munkaerő-közvetítés; információ-szolgáltatás; jogi segítségnyújtás.

17. Kiskunhalasi Ipartestület

Cím: 6400 Kiskunhalas, Szatmári S. u. 5.

Tel.: 77/421-306; Fax: 77/421-306

Alapítási év: 1990

A szervezet vezetője: Gyöngyi Lászlóné elnök

Alkalmazott: 1 fő

Tagok száma: 200 fő

Érdekképviselői szervezet. Kézműves, fuvarozó, taxizó vállalkozók a tagjai. Az Ipartestület tagja a Fuvarozó Vállalkozók Országos Szövetségének, az Ipartestületek Országos Szövetségének, alapító tagja a Közlekedési Biztosító Egyesületnek és az ipartestületek Délalföldi Területi Szövetségének.

18. Kiskunhalasi Orvosi Kamara

6400 Kiskunhalas, dr. Monszpart L. u. 1.

Tel.: 77/522-000; Fax: 77/522-011

Alapítási év: 1994

A szervezet vezetője: dr. Nagy András elnök

Alkalmazott: 1 fő

Tagok száma: 240 fő

19. Magyar Állatorvosi Kamara Bács-Kiskun Megyei Területi Szervezete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Erdei F. tér 1/B.

Tel.: 77/421-323; Fax: 77/421-323

Alapítási év: 1996

A szervezet vezetője: dr. Váczi Lajos megyei elnök. Alkalmazott: 1 fő

Tagok száma: 17 fő

Magánállatorvosok érdekvédelmi szervezete.

20. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kiskunhalasi Csoportja

6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 49.

Tel.: 06-30/2045-422; Fax: 77/421-597

Alapítási év: 1991

A szervezet vezetője: Szöllösi István csoportvezető

Tagok száma: 8 fő és 15-20 fő segítő

A csoport 1991-ben alakult. Jelentős feladatot látott el a Kelebia állomásra telepített MMSZ kórházvonatának a működtetésében a kiskunhalasi orvosok segítségével. 1998-ban 2 millió forintnyi adományt juttattunk el Kárpátaljára, 2001-ben 1,5 millió forintnyi adományt gyűjtöttünk és szállítottunk Szabolcs-Szatmár-Beregbe. Próbálunk a halasi és a környékbeli rászorulókon segíteni.

21. Magyar Vöröskereszt Kiskunhalasi Szervezete

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 36.

Tel.: 77/421-418; Fax: 77/421-418

Alapítási év: a második világháború idején működött Kiskunhalason vöröskeresztes hadi kórház

A szervezet vezetője: Szücsné Nagy Andrea városi titkár
Alkalmazottak száma: 1 fő

Munkánkat civil szervezetként, önkénteseink segítő együttműködésével végezzük. Egészséges életmódra neveléssel, szociális gondoskodással járulunk hozzá a lakosság életminőségének javításához. Véradókat mozgósítunk és köszöntjük őket minden évben. Elsősegélynyújtó tanfolyamokat (közúti és munkahelyi) tartunk, illetve vizsgákat bonyolítunk le a gépjárművezető tanulóknak. Felkészülünk, és szükség esetén részt veszünk természeti és humán katasztrófák enyhítésében. Keresőszolgálatunk révén összehozzuk a szétszakadt családokat. Táborokat, programokat szervezünk a sérült gyermekek részére.

Egyesületek, alapítványok

Tóth Ilona

1. Alapítvány a Nyelvoktatás Fejlesztésére. Székhelye: Szabadság tér 6. Telefon: 421-044. Képviselő: Dr. Martinov Tibor elnök, dr. Elek Vidorné titkár. Működés kezdete: 1989. Számlaszáma: 52700055-10050422 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az alapítvány fő célként a Felsővárosi Általános Iskolában folyó emelt szintű idegen nyelvi oktatás tárgyi és személyi feltételeinek folyamatos fejlesztését tűzte ki. Működésének fő területei: nyelvtanárok képzésének és továbbképzésének támogatása, szakmai konferenciák rendezése, nyelvvizsga felkészítők, nyelvi táborok, vendégtanár fogadása az USA-ból és Angliából, két évente idegen nyelvi fesztivál rendezése (Schoolfest, Schulfest), az iskola szakkönyv- és médiatárának folyamatos bővítése, a végzős nyolcadikosok 25-30%-ának alapfokú, „C” típusú nyelvvizsgára bocsátása, 400-450 tanuló emelt szintű nyelvoktatáshoz szükséges többlet órák költségei egy részének fedezése. Az alapítvány támogatásával 2000-ben korszerű multimédiás nyelvi labor kezdte meg működését az iskolában.

2. Albert Schweitzer Segítő Szolgálat Alapítvány. Székhelye: Attila u. 7/a. Képviselő: Tóth Istvánné. Telefon: 421-886. Működés kezdete: 1999. Számlaszám: 11732064-20050447 (OTP Bank Rt.). Adószám: 18357376-1-03. A közhasznú alapítvány az lamberénéi (Afrika) leprakórház megalapítójának, orvos, orgonaművész, lelkipásztor, a legszegényebbek gyámolítójának a nevét vette fel, ezzel is demonstrálva az általuk végzett tevékenységet. Munkájuk közé tartozik többek közt szociális és mentális tanácsadás, válságkezelés házassági konfliktusok esetén, háztartások válságmenedzselése, szociális felmérések, kutatások végzése, adatgyűjtés szociális területen, gyakorlati szakoktatás szociális képzéseken, jogsegélyszolgálat biztosítása kiskorúak érdekeinek képviseletére, pszichiátriai és fogyatékos betegek szociális ellátását végző intézetek, szervezetek, jogi személyek támogatása, az egészségügyi és szociális rendszer javítására irányuló szellemi és szervező tevékenység, szociális lakásépítés, nyugdíjas otthon szervezése, tervezése.

3. Alsóvárosi Diáktársaság. Székhelye: Áchim A. u. 1. Telefon: 421-016.

Képviselő: Somogyi Erika. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 11732064-20003461 (OTP Bank Rt.). Az egyesület célja, hogy a Szent József Katolikus Általános Iskolában tanuló diákok számára hasznos és tartalmas szabadidős programokat, rendezvényeket szervezzen. Ilyenek például a havi kirándulások, túrák, játszótársaságok, színházlátogatások, vetélke-

dők, egészségnevelési hét, a különböző világnapokhoz fűződő rendezvények: Madarak és fák napja, Állatok világnapja, Környezetvédelmi világnap stb., és a farsangi multságok. A rendezvényeken a diákok aktívan részt vesznek. Az egyesület által szervezett sok változatos program gazdagabbá és tartalmasabbá teszi a diákok iskolán kívüli életét.

4. Asztma Klub. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Elekes Tünde. Telefon: (20) 95050-81. Működés kezdete: 1998. a klub tagjai havi rendszerességgel találkoznak, Asztmával, allergiával kapcsolatos problémákat, kérdéseket vitatnak meg szakember segítségével. A klub célja nemcsak a beteg emberek betegségével kapcsolatos problémák megbeszélése, hanem a családok összefogás a programok szervezésével. Mivel a krónikus betegségeket pszichoszomatikus betegségnek is tekintik, a test és lélek harmóniájára, az egészséges emberekéhez közeli életminőség kialakítására törekszenek elsősorban klubtagjaik körében.

5. Baranyi László Kolping Család Egyesület. Székhelye: Szabadkai u. 1. Képviselő: Soós Frigyes. A halasi kolpingosok azért választották Baranyi László volt katolikus lelkipásztort névadónak, mert ő igen sokat tett az itteni fiatalok nevelésében a háború előtt. Így elmondható, hogy a régen elkezdett munka folytatóiként alakult meg az egyesület 1992-ben lelkes fiatalok, segítőkész idősebbek közös megegyezésével. A kéthetenkénti összejövetelnek adnak alkalmat a programok lebonyolítására. A programok között irodalmi estek, képzőművészeti kiállítások, művészettörténeti előadások, nyelvtanfolyamok, tánciskolás foglalkozások, zenés - táncos, műsoros estek, kirándulások szerepelnek. De az élet más területét is figyeljük: idősek, betegek látogatása, segítése, rászorulóknak adományozása (menekültek, árvízkárosultak), testvéri kapcsolat helyi, országos, külföldi egyesületekkel, részvétel a mozgalom körzeti, országos, nemzetközi rendezvényein, tisztségek vállalása, feladatok végzése, táborok (helyi, országos), majális, kirándulások, ünnepek szervezése. A tagjaink azon igyekeznek, hogy minél többet tudjanak nyújtani a közösségnek, kis és nagyobb környezetüknek. Mindenki a képességeinek megfelelő feladatot vállalva, azt örömmel végzi. 1995 óta minden hónap első vasárnapján közreadjuk – Halasi Kolping Harang címmel – tájékoztatónkat, amely a híreken kívül érdekes cikkeket, tagjaink és támogatóink által hozzánk eljuttatott írásokat, verseket közöl. A tagság összetétele kor szerint arányos, foglalkozás szerint is igen jó. Van közöttünk diák, szakember, segédmunkás, mérnök, tanár, gazdasági ügyekkel foglalkozó, egészségügyi alkalmazott, nyugdíjas, aktív dolgozó. Szívesen látunk minden érdeklődőt rendezvényeinken, összejöveteleinken, amelyekről a fent említett újságból (beszerezhető az Alsóvárosi Római Katolikus Templomban) értesülhetnek.

6. Bemutatószínház-sorozat Alapítvány. Székhelye: Kossuth u. 15/b. Telefon: 420-780. Képviselő: Szilveszter Szilvia elnök. Működés kezdete: 1993. Számlaszáma: 11998408-06150024 (Postabank Rt.). A bemutatósínház-sorozat a

70-80-as években jött létre a HARLEKIN Színpadhoz kötődően, 1993 óta alapítványi formában működik. Célja olyan színházi előadások megszervezése városunkban, melyek a hagyományos színházi trendektől eltérő módon, más színházeszmény jegyében valósítják meg előadásaikat. Nevezhetjük őket közismertebben alternatív színházaknak is. Az alapítvány által szervezett előadásoknak mindig nagy sikere van, kialakult törzsközönségét elsősorban a 17-30 éves korosztály alkotja.

7. Civil Alap Közalapítvány. Székhelye: Hősök tere 1. Képviselő: dr. Bognár Zoltán elnök. Telefon: 422-760. A közalapítványt Kiskunhalas Város Önkormányzata hozta létre azzal a céllal, hogy nyújtson anyagi támogatást azon kiskunhalasi polgárok, művelődéspártoló és művészeti tevékenységet folytató egyesületek, alapítványok és egyéb közösségek részére, akik rendszeres működésük során magas színvonalú kulturális tevékenységet folytatnak, tevékenységükkel valós szükségletet elégítenek ki. A közalapítvány támogatását pályázat útján lehet elnyerni. A pályázati kiírásokra beérkező pályázatokat 5 fős kuratórium bírálja el.

8. Csillagászati Klub. Székhelye: Állomás u. 4. Képviselő: Pospiszl Györgyi. Telefon: 422-541. Működés kezdete: 1972. A klub célja a csillagászatot szerető fiatalok és felnőttek számára továbbképzést és állandó tájékoztatást adni a csillagászat tudomány fejlődéséről. Ennek érdekében előadás-sorozatokot szerveznek, ahol a szakma kiváló tudósai tartanak előadásokat.

9. Derű Ifjúsági Klub. Székhelye: Állomás u. 4. Képviselő: Szabados Zoltán. Telefon: 422-541. Működés kezdete: 1972. A klub céljának tekinti a kulturális hagyományok ápolását, az ifjúság művelődési igényeinek kielégítését, a város kulturális kapcsolatrendszerének szélesítését.

10. Diablo Zenekar. Székhelye: Bajza u. 18. Képviselő: Kardos Roland. Telefon: 422-617. Működés kezdete: 1995. A Diablo Zenekar egy misztikus, sötét hangulatú zenét játszó rock, ill. metal együttes. Megalakulásuk elsődleges célja az volt, hogy ápolják a már oly régen megszokott kiskunhalasi rock zenei hagyományokat, másfelől pedig az együttes tagjai nagyon szeretik ezt a műfajt. Céljuk zenéjük széleskörű megismertetése és a közönség megfelelő szórakoztatása. Főleg saját szerzeményeket, és ismert külföldi előadók műveit játszik rendezvényeken, klubokban. Fellépési meghívásokat szívesen fogadnak.

11. Diákkapcsolatok a Nyelvtanulásért Közalapítvány. Székhelye: Kossuth u. 23. Telefon: (20) 4345-720. Képviselő: Vastagné Tandari Erzsébet. Működés kezdete: 1995. Számlaszáma: 11998408-03602955 (Postabank Rt.). A közalapítvány általános és középiskolás tanulók között diákcsere-kapcsolatok létrejöttét segíti elő, melynek keretein belül a diákok nyelvtanulását anyanyelvi környezetben teszi lehetővé. A nyelvtanulás mellett cél az is, hogy a diákok kölcsönösen megismerhessék egymás országainak kulturális értékeit és nemzeti hagyományait, ennek alapján hozzájárul az egységes európai szellemiség kialakulásához. Kétévente szervez nyelvi versenyt angol és német nyelvből középiskolások részére.

A győzteseket a célnyelvi országba utaztatja tanulmányútra. Angol és német nyelvi könyvtárat létesített. A könyvek száma jelenleg még igen kevés, de a folyamatos fejlesztésen fáradoznak.

12. Esély-Segély Diákszociális Alapítvány. Székhelye: Szabadság tér 6. Telefon: 421-044. Képviselő: Dr. Gyuresik Klára elnök, Mester Sándor titkár. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 10402568-25612495 (Kereskedelmi és Hitelbank). Az alapítvány célja a szociálisan hátrányos helyzetben lévő tanulók, közösségek támogatása a 6-16 éves korosztály körében. Munkája során kiemelt figyelmet fordít a megelőzésre és a segítségnyújtásra. A megelőzés érdekében szűréseket, felvilágosító előadásokat, szabadidőprogramokat, tábortokat szervez, illetve ezek költségeihez hozzájárul. A segítő munka fő területei: jótékonyági akciók, adománygyűjtés, anyagi hozzájárulás, információk biztosítása. Megalakulása óta közel negyedmillió forinttal támogatta a tanulmányi kirándulások, szakjellegű tábortok megvalósulását. Több mint 400 tanuló kapott az elmúlt években karácsonyi ajándékcsomagot, vagy más tárgyi juttatást. Az alapítvány mentálhigiénés programot működtetett az elmúlt 3 évben, „Ami a szívedet nyomja” címmel. Ezen kívül részt vett az árvízkárosultak javára szervezett gyűjtőakciókon.

13. Fáy András Iskolaegyesület. Székhelye: Fazekas u. 1. Képviselő: Vargánéné Mészáros Ildikó. Telefon: 421-973. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 11732064-20036847 (OTP Bank Rt.). Az egyesület célja az iskolához tartozó diákközösségek összefogása és képviselete. Az itt tanuló diákok számára kulturálódási és sportolási lehetőségek biztosítása. Különböző érdeklődési körű csoportok, szakkörök támogatása, fenntartása.

14. Fedora Zenei Egyesület. Székhelye: Köztársaság u. 9. Telefon: 421-371. Képviselő: Faddi Istvánné. Működés kezdete: 1997. Számlaszáma: 52700055-11100843 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az egyesület a Szűts József Általános Iskola 1957 óta működő ének-zene tagozatának tevékenységét segíti, erősíti. Az iskolában két gyermekkórus működik: Fedora Kicsinyek Kórusa (vezető: Kovács Márta), és Fedora Gyermekkórus (vezető: Faddi Istvánné). A Fedora Városi Vegyeskar 2001-ig tartozott az egyesülethez, majd nevet változtatva önálló zenei egyesületet hozott létre (lásd: Kiskunhalasi Városi Vegyeskar Zenei Közhasznú Egyesülete). Az egyesület tevékenységi köréhez tartozik a hagyományápolás, a népi kultúra megbecsülése, népszerűsítése. Különböző zenei előadások, népzenei versenyek, rendszeres karácsonyi, pünkösd-i és iskolai hangversenyek rendezése.

15. Felsővárosi Egyházközség Alapítvány. Székhelye: Fácán u. 2. Képviselő: Kovács Ferenc elnök. Telefon: 421-067. Működés kezdete: 1996. Számlaszáma: 10402568-25613977 (KHB Rt.). Az alapítvány célja a hitélet fejlesztése a Felsővárosban és vonzásokörzetében, ehhez személyi és tárgyi feltételek biztosítása. Felkarolják a széthulló családokat, kallódó gyermekeket. Segítik a rászoruló gyermekek taníttatását, táborozását. Támogatják az időseket, a magukra maradtakat.

16. FÉSZEK Társasházi Egyesület. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Szabó

Károly elnök. Telefon: (20) 9608 222. Működés kezdete: 1998. Számlaszáma: 11732064-20050760 (OTP Bank Rt.). Az egyesület létrejöttét az új társasházi törvény tanulmányozása során határozták el a tagok. Úgy látták, hogy azok a bonyolult feladatok, amelyek a törvényből fakadnak, csak közös felkészüléssel, összefogással oldhatók meg. Kezdetben klubként működött, majd a közös képviselők egyesületi formát határoztak el. Sikerült 20 fős tanfolyamot indítaniuk és OKJ-s szakmai vizsgát tettek. Érdekképviseleti jellegét a lakótelep érdekeinek az önkormányzati szintű feladatok megoldásában realizálják. Igénylik az előzetes véleménynyilvánítást. A közelgő felújítási munkálatok pályázati háttérének megvalósításán dolgoznak.

17. Filmbarát Kör. Székhelye: Czuczor u. 1. Képviselő: Flösser Tamás. A Filmbarát Kör célja, hogy heti egy alkalommal art-filmeket vetítsen, vagyis olyan alkotásokat, amelyek nem a hollywoodi klisék és produceri előírások szerint készülnek, hanem csupán a rendezői elképzelés érvényesül bennük.

18. Fogadj el! Alapítvány. Székhelye: Köztársaság u. 17. Képviselő: Benke Éva. Telefon: 422-740. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 11732064-20036421 (OTP Bank Rt.). A kiemelten közhasznú alapítvány célja, hogy a városban és a környező településeken akadályozottsággal élők számára segítséget nyújtson: gyógyítva nevelés, az oktatás feltételeinek segítése az iskolában, kulturális, szabadidős programok szervezése, sportversenyek, a rendszeres testmozgás támogatása, az iskoláskor után a társadalmi beilleszkedés segítése, ennek érdekében az értelmi akadályozottak, mozgás és halmozottan sérültek otthona, napközi otthon, lakóotthonok, szociális foglalkoztatók működési feltételeinek segítése.

19. Free Dance Style Club. Székhelye: Katona J. u. 4. Képviselő: Baráth Amarilla. A Club táncosai két csoportban (ifjúsági és felnőtt) mai modern táncot tanulnak és adnak elő. Gyakori résztvevői és helyezettei különböző táncversenyeknek, ill. gyakran fellépnek városi rendezvényeken.

20. GANZAIR Kiskunhalasi Atlétikai Club. Székhelye: Városháza u. 2. Telefon: 523-155. Képviselő: Gidai János elnök. Működés kezdete: 1991. Számlaszám: 52700055-10050862 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az egyesület fő tevékenysége az atlétikai utánpótlás nevelése az iskolákkal együttműködve, így a diáksport és az egyesületi sport területén is folyamatos a tehetségek kiválasztása, versenyzők felkészítése. A lelkiismeretes és színvonalas szakmai és nevelési tevékenység következtében az egyesület országosan ismert és elismert eredményeket tud felmutatni. A GANZAIR atlétái a korosztályban a Magyar Bajnokságokon számtalan bajnoki és dobogós helyezést szereztek az elmúlt években. A legjobbak a válogatott keret tagjaiként, a nemzeti színeket képviselték többször is a nemzetek közti viadalokon és kontinens-bajnokságokon. A klub edzői Bencsik Pál, Siha János, Zag László, szakosztályvezető Bácsalmási Antal.

21. Garabonciás Trió. Székhelye: Kertész u. 24. Képviselő: Kerésmár Zsolt.

Telefonszám: (20) 450 3316. E-mail: kercesmar@mafi.hu. Működés kezdete: 1997. Számlaszáma: 11732064-20041528 (OTP Bank Rt. – Thúry József Alapítvány). A Garabonciás Trió megzenésített verseket ad elő. Zenei gyökerei a versek önálló zeneiségébe és a magyar népzenebe nyúlnak vissza. A megfogalmazott gondolatosság a Ratkó Józseftől származó hármastétel köré csoportosul: „születés, halál és ami közte van, a szerelem”. A garabonciáság az élet jelképes és örökös vándorútjára utal, az ég és föld kapcsolatára és az emberi lélek létra szerepére.

22. Gyermekünkért Nevelési Alapítvány. Székhelye: Szabadság tér 3. Képviselő: Somogyi Józsefné. Telefon: 421-427. Működés kezdete: 1991. Számlaszáma: 10402568-25611494 (KHB Rt.). Az alapítvány célja az óvodába felvett gyermekek személyiségfejlesztése, iskolakészültségük a lehetőségekhez mért legmagasabb színvonalon történő fejlesztése. A megfelelő módszerek alkalmazásával a tehetségek, képességek felismerése, fejlesztése. Törekszik a családi eredetű szociális hátrányok csökkentésére.

23. Halasi Box Club. Székhelye: Városháza u. 2. Telefon: 523-100.

Képviselő: Szabó Lajos. Működés kezdete: 1997. Számlaszáma: 52700055-10056040 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Kiskunhalason 1947-ben indult útjára az ökölvívás Csenki Ferenc vezetésével. Csapatuk közel húsz éven keresztül az ország legjobbjai közé tartozott. Átmeneti megtorpanás után a sportág halasi fennállásának 50. évfordulója alkalmából a volt halasi bokszolók baráti köre újraindította az ökölvívást városunkban, ezért a klub az 1947-es sportkör utódjának tekinti magát. A versenyztetés mellett a sportág és általában a küzdősportok megszerettetése is a céljai közé tartozik. Az újraindulás óta több magyar bajnoki helyezést és diákolimpiai helyezést értek el. Rendezvényeik: Bács-Kiskun megyei körverseny (évi két forduló), „Testvérvárosok kupája” (nemzetközi torna).

24. Halasi Csipke Alapítvány. Székhelye: Kossuth L. u. 37/a. Telefon: 421-982. Képviselő: Tóth Zoltán elnök. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 10402568-25612378. A Magyarország déli részén elterülő kisvárosban - egyedül az országban közel 100 éves hagyománya van a csipkevarrásnak. Az alapítvány legfőbb célja a varrott csipke hagyományainak őrzése. A halasi csipke az évszázad folyamán méltó vetélytársa lett a brüsszeli csipkének, több világkiállítás nagydíját elnyerte. Az elmúlt 100 év során a világ több híressége kapott ajándékba halasi csipkét a magyar állam ajándékként. A múlt század végén, 1996-ban II. János Pál pápa, 2000 áprilisában pedig a japán császárné zárta az eddig megajándékozottak sorát. 2002. május 3-án nemzetközi kiállítás nyílt abból az alkalomból, hogy ebben az évben volt 100 éves a halasi csipke. A kiállítást Habsburg György nagykövet nyitotta meg, aki elvállalta a halasi csipke nagyköveti tisztét is.

25. Halasi Hetek Alapítvány. Székhelye: Hősök tere 1. Képviselő: Rémán János. Telefon: 523-100. Működés kezdete: 1993. Számlaszáma: 11732064-20037824 (OTP Bank Rt.). Az alapítvány feladata rendezvénysorozatok szervezése, lebonyolítása, Kiskunhalas Város szellemi és anyagi értékeinek bemutatása, a bel- és külföldi turizmus növelése a város kulturális fejlődése érdekében.

26. Halasi Ifjúságért Egyesület. Székhelye: Szondi u. 15. Telefon: 429-388. Képviselő: Nagy Tóth Marianna. Működés kezdete: 2001. Számlaszáma: 11732064-20053402 (OTP Bank Rt.) A szervezet célja a gyermekek és fiatalok, valamint családok és kisközösségek támogatása, a továbbtanulás elősegítése, az egyéni és közösségi szabadidő eltöltésének, az iskolán kívüli nevelés támogatása, kulturális és sportprogramok szervezése, kiadványok megjelentetése, pálya- és munkahelyválasztási tanácsadás stb. Az egyesület tevékenységi jogosultsága országos, de elsősorban Kiskunhalason és környékén, valamint a megyében munkálkodik, tehát regionális.

27. Halasi Könyvtárpártoló Alapítvány. Székhelye: Szövetség tér 11. Képviselő: Varga-Sabján Gyula. Telefon: 423-832. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 11732064-15338820 (OTP Bank Rt.). Az alapítvány célja, a Kiskunhalasi Városi Könyvtár gyűjteményének és szolgáltatásainak fejlesztése. A lakosság és a könyvtárhasználók igényeinek megfelelő dokumentumok beszerzése, a beszerzett dokumentumok könyvtári használatra alkalmassá tétele, a város és a környék polgárosodásának elősegítése. Kiskunhalas város szellemi értékeinek növelése.

28. Halasi Múzeum Alapítvány. Székhelye: Köztársaság u. 2. Képviselő: Molnár Nándor elnök. Telefon: 422-864. Működés kezdete: 1996. Számlaszáma: 11732064-20046035 (OTP Bank Rt.). Adószáma: 18349379-1-03. Az alapítványt Huszár Ambrus és a Modinvest Kft. hozta létre Kiskunhalas és környéke kulturális és történelmi értékeinek megőrzésére, a Thorma János Múzeum támogatására. A Halasi Múzeum Alapítvány szervezi a Thorma János Múzeum restaurálási, kiállítási, könyvkiadási programjainak nagy részét. Eddig elért jelentősebb eredmények: festmény- és térképrestaurálások, Thorma János nagy történelmi festményeinek restaurálása, kiállítása, Thorma János emlékkiállítás, térképkiállítások kiállítása.

A Halasi Albumok sorozatból kötetek megjelentetése, a Thorma János Múzeum könyvei 1-11. kiadása. A kuratórium tagjai az alapítástól kezdve Molnár Nándor elnök, Szakál Aurél titkár, dr. Bognár Zoltán, dr. Komáromi Szilárd, Szabó Károly. A 2001-ben létrehozott felügyelő bizottság tagjai dr. Ván Lajos elnök, dr. Martinov Tibor, Varga-Sabján Gyula. Az alapítvány évek óta sikeresen szervezi a múzeum-barát kört a lakosok, elszármazottak, támogatók közül. Ez évente 140-150 főt jelent.

29. Halasi Szépmíves Céh. Székhelye. Bajcsy-Zsilinszky E. u. 5. Képviselő: Rébék Benő. Működés kezdete: 1997. A Céh fiatal alkotók és érdeklődők állandó társasköre, akik színházba, kiállításokra járnak, országjáró kirándulásokon vesznek részt. A különféle festészeti, grafikai munkák és szépírások megjelentetésére is lehetőséget nyújtanak alkotók számára. Évek óta megjelenik Mákony és Margitka c. kiadványuk. Kortárs kiállításokat, előadóesteket szerveznek.

30. Halasi Tenisz Club. Székhelye. Erzsébet királyné tér 7/b. Képviselő: Forgács Péter elnök. Telefon: 425-375. Működés kezdete: 1987. Számlaszáma: 11300328-03146541. A Halasi Tenisz Club pályái a város központjától nem messze találhatóak. A játék örömeit nemcsak a klubtagok, hanem turisták és bérletet váltók is élvezhetik. Évente 6-8 amatőr versenyt szervez a klub, melyeknek a fele általában nyílt verseny, tehát minden jelentkező nevezési díj ellenében részt vehet rajta. Bár a klubnak nincs saját oktatója, vannak a városban néhányan, akik vállalkoznak arra, hogy megszerettetik a teniszt az érdeklődőkkel. A klubot irányító elnökség arra törekszik, hogy minél többen töltsék szabadidejüket a felkínált pályákon.

31. Halasi Vikingek. Székhelye: Szabadság tér 6. Telefon: 421-044.

Képviselő: Mester Sándor. Működés kezdete: 1990. Kiskunhalason 1981 óta van szervezett vízitúrázás. A túrákon négy személyes túrakenukkal vesznek részt. A túrák nyitottak, azokhoz bárki csatlakozhat, de bázisában 1990 óta a felsővárosi iskolás diákokra, szülőkre épül. Az elmúlt években bejárták a Dunát Ulmtól Bajáig, a Tiszát Tiszabecstől Szegedig, a kis folyók közül a Bodrogot és a Körösöket. Három alkalommal voltak vadvízi evezésen (1996 – Schwarza, 1999 – Liptószentmiklós, 2000 – Salzach), ezen kívül olyan speciális túrákon vettek részt, mint a sümegi hegyet megkerülő „Melegvízi téli túra”, vagy a megyei „Vajás-foki túra”. A rendszeres túrázók közel kétezer folyamkilométert tettek meg eddig.

32. HALAS-KART Egyesület. Székhelye: Damjanich u. 25. Telefon: (70) 225-

2189. Képviselő: Kovács László. Működés kezdete: 1999. Számlaszáma: 52700055-10059146 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az egyesület elődje a 70-es évek elejétől működött szakkörként. A '90-es években a kiskunhalasi Pitypang Egyesületen belül tevékenykedett, majd 1999-ben alapították meg az egyesületet a régi szakköri tagok. 10 db gokartjuk és 3 db segéd-motorkerékpárjuk van, illetve rendelkeznek ügyességi versenyek lebonyolításához szükséges eszközökkel. Tevékenységük

közé tartozik az általános iskolás gyermekek közlekedésbiztonsági oktatása, nevelése, a környezetvédelemre nevelés, az ifjúságvédelem, az intézmények, iskolák, vállalatok által szervezett rendezvényeken gokart bemutatók tartása.

33. Hétszínvirág Alapítvány. Székhelye: Kuruc vitézek tere 17. Képviselő: Ifkovics Zoltánné. Telefon: 421-098. Működés kezdete: 1994. Az alapítvány célja támogatást nyújtani a gyermekek testi és szellemi képességeinek fejlesztéséhez szükséges program megvalósításához. Műhelyprogramokat szervez, ahol a gyermekek megismerkedhetnek a népi kismesterségekkel, nemezelhetnek, írókázhatnak, agyagozhatnak, virágozhatnak.

34. História Kör. Székhelye: Szövetség tér 11. Telefon: 421-851. Képviselő: Palástiné Tyavoda Julianna, Mészáros Imre, Mester Sándor. Működés kezdete: 1992. A kör kezdetben spontán szerveződés volt, 1996-tól - a Városi Könyvtár segítségével - szervezett működés jellemzi a csoportot, mely Kiskunhalas és a környező húsz település történelem tanárait tömöríti. Szakmai továbbképzéseket, bemutatókat, könyvismertetőket szervez a tagok számára. Rendezvényeik: 1992-től évente megyei általános iskolás történelmi csapatversenyt rendeznek, egyik évben az egyetemes, a másik évben a magyar történelem egy-egy kiemelkedő eseményéhez kötődve. 1998-tól História Esték címmel a nagyközönséget is érdeklő témákból nyilvános előadásokat tartanak, neves történészek bevonásával, ezzel a történelem iránti érdeklődés felkeltését kívánják szolgálni. 1999-től „Redemptusok örökösei” címmel középiskolás csapatversenyt szerveznek, három, egykori jászkun megye bevonásával, mely témaválasztásában a XVIII. századhoz kötődik.

35. Honvéd Gábor Áron Sportegyesület. Székhelye: Petőfi u. 7-9. Telefon: 522-429. Képviselő: Romvári Frigyes elnök. Működés kezdete: 1958. Számlaszáma: 52700055-11104469 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Adószáma: 19972130-1-03. Az egyesület célja az alakuláskor az volt, hogy a honvédségnél szolgálatot teljesítők fizikai állóképességének fejlesztése érdekében bekapcsolódjanak a helyi és regionális sportéletbe. A sportegyesület 1999 óta közhasznú egyesület, jelenlegi célja a rendszeres sportolás (versenyzés), a testedzés és felüdülés lehetőségének biztosítása, az ilyen irányú érdeklődés és igények

felkeltése, az egészséges életmódra nevelés, valamint a jó közösségi élet színterének megteremtése. 1983-ban alakult a természetjáró szakosztály, melynek létszáma 50-80 fő között változik. 1992-ben labdarúgó szakosztályt hoztak létre, mely a már meglévő tömegsport szakosztály bázisán alapult. 1993-ban alakult a tae-kyon szakosztály, mely a fizikai állóképesség növelése és a hatékony önvédelem oktatásának érdekében tevékenykedik. A szakosztály vezetője és egyben edzője is Kalicz László. 1994-ben alakult meg a tájékozódási futó szakosztály, melynek tagságát kezdetben hivatásos katonák és családtagjaik alkották, de nyitás történt a civil szféra irányába is. Összességében a sportegyesület a működő szakosztályain keresztül igyekszik kielégíteni tagsága sportolási és a szabadidő hasznos eltöltésével kapcsolatos igényeit. Az elmúlt években bekövetkezett változások kapcsán az egyesület nyitottá vált, minden érdeklődő számára sportolási lehetőséget biztosít.

36. Hoppá Színpad. Székhelye: Kossuth u. 39. Képviselő: Anda Péter. Telefon: 422-433. Működés kezdete: 1992. A színjátszókör tagjai a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola diákjai.

37. II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskoláért Alapítvány. Székhelye: Kossuth u. 39. Telefon: 422-433. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 11732064-20035437 (OTP Bank Rt.). Az alapítvány célja a tanulmányi- és sportversenyek, valamint vetélkedők szervezéséhez támogatást nyújtani. Támogatja az iskolai kulturális és szabadidős programokat, a diákok nyelvtanulását, a külföldi cserekapcsolatok kiépítését. Javítja az oktatás anyagi és technikai feltételeit, a számítástechnikai ismeretek elsajátítását.

38. Iskolánkért Alapítvány. Székhelye: Köztársaság u. 9. Képviselő: Kovács Márta. Telefon: 421-371. Működés kezdete: 1991. Számlaszáma: 10402568-25611401. Az alapítvány célja az iskolai diákélet, kulturális és művészeti tevékenységek, programok támogatása. Az ének-zenei tagozat, a nyelvtanítás és a számítástechnikai oktatás fejlesztése, eszközvásárlásainak segítése.

39. Kalamáris Kulturális Alapítvány. Székhelye: Szabadság tér 6. Telefon: 421-044. Képviselő: Kovács Imre elnök, Gál Istvánné titkár. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 10402568-25612505 (Kereskedelmi és Hitelbank). Az alapítvány célja a felsővárosi körzetben gyerekeket és felnőtteket érintő közművelődési programok szervezése, kiadványok megjelentetése. Megkülönböztetett súlyt fektet a városrész és a diákélet hagyományainak ápolására, kulturális jellegű alkotásainak megteremtésére, bemutatására. Fontosnak tartja a tehetség gondozását formai

kötöttség nélkül. Célként fogalmazza meg technikai eszközök beszerzését, folyamatos felhasználásuk biztosítását, bemutatkozási lehetőséget, kiállítások megszervezését, a tehetség kibontakozásához szükséges költséghozzájárulást.

40. KÁLVÁRIA Közösen az AIDS Ellen Alapítvány. Székhelye: Kossuth u. 21.

Képviselő: Tóth Baranyi Éva elnök. Telefon: mobil AIDS info 8.00 - 21.00 óráig (20) 9183 626, (20) 3622-068. Működés kezdete: 1993. Számlaszáma: 11732064-20038320 (OTP Bank Rt.). Az alapítvány célja, hogy minden hozzá forduló ember megismerje a HIV fertőzés elkerülésének lehetőségeit, módjait. Tabuk nélkül beszél a szexualitásról, a droghasználatról és mind azon kérdésekről, amelyek kapcsolódnak a ma még gyógyíthatatlan, halálos betegséghez. Az AIDS nem válogat

sem kor, sem nem, sem szexuális beállítottság szerint. Aki szexuálisan aktív életet él **VESZÉLYEZTETETT!** AIDS SEGÉLY KISKUNHALAS: 1994. február 14- től folyamatos az alapítvány szolgáltatása Kiskunhalason, és határok nélkül működik 1999. májusától a „KÁLVÁRIA MOBIL AIDS INFO” naponta folyamatos elérhetőséggel. AIDS SEGÉLY VONAL minden kedden este 19.00 - 21.00 óra között a (77) 421-004-es telefonszámon. 1997. december 1-jén, az AIDS Világnapján a Magyar AIDS Alapítvány sok budapesti AIDS ellen küzdő szervezete ajánlására az alapítványt – eddig végzett munkája elismeréseként – FREDDIE MERCURY díjjal tüntette ki.

41. Kántor András Veteránautósok és Motorosok Egyesülete. Székhelye: Tárogató u. 8. Telefon: (70) 236-4824. Képviselő: Fejes Ferenc. Működés kezdete: 1995. Számlaszám: 52700055-11101112 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az egyesület azzal a céllal alakult, hogy néhai barátjuk – névadójuk – emlékére minden évben városunkba hozzák a régi járműveket és tulajdonosaik nagy nemzetközi társadalmát, növelve lakóhelyünk hírnevét, lakosainak egyedülálló látványos programot nyújtva. A régi járművek szerelmesei minden évben növekvő létszámmal érkeznek, jelentősen emelve ezzel a rendezvény színvonalát, és egyre több látóval nyújtva az érdeklődő nagyközönségnek. A programok alkalmával ellátogatnak a környező településekre is. Országos szinten a résztvevők szerint az egyesületé a legnagyobb és legjobban szervezett találkozó. Az egyesületet 2001-ben felvette tagjai sorába a FIVA - Nemzetközi Veterán Autós és Motoros Szövetség is. Céljuk, hogy minél több járművet restaurálhassanak, ezeket megőrizték az utókor számára és minden évben megmutathassák a járműszerető embereknek.

42. Kertváros Jövőjéért Alapítvány. Székhelye: Nyírfu u. 23. Telefon: 422-188. Képviselő: Kovács Sándor elnök. Működés kezdete: 1994. Számlaszáma: 11998408-03601363. Az alapítvány célja a Kertvárosi Általános Iskola oktatási feltételeinek javítása, a tanulók szabadidős tevékenységének támogatása, a hátrányos helyzetű tanulók támogatása.

43. Kincses Zenekar. Székhelye: Harangos tér 11. Képviselő: Maruzsenszki

Andor. Működés kezdete: 1998. A zenekar célja a magyar dialektusok zenéjének autentikus megszólaltatása. A tagok a kellő szakmai tudásra nyári táborokban és önálló munkával tettek szert. A zenekar gyakori szereplő a környék falvainak kulturális életében. Gyakran vállalnak táncházakat és egyéb műsorokat. Mind-ezek mellett a környék táncsoportjainak zenei kíséretét

is ellátják. A zenekar főbb sikerei: bonyhádi országos népzenei találkozó – nívó díj; Középiskolások Országos Népzeneversenye – arany fokozat; Középiskolások Országos Találkozója – Különdíj (1999), második hely (2001).

44. Kiskunhalas Női Kézilabda Sport Egyesület. Székhelye: Városház u. 2.

Képviselő: Paczoly Gyuláné. Telefon: (20) 4533-771. Működés kezdete: 1957. Jelenleg az NB I.-B-ben versenyző csapatot tart fenn. 1957-ben a megyei bajnokságban indultak, 1963-ban kerültek fel az NB II.-be, mint a Kiskunhalasi MÁV csapata. Később az NB I.-B-ben szerepelt a csapat. 1971 óta ismét NB II.-ben, majd megyei bajnokság következett egy rövid ideig.

1988-tól visszakerültek az NB II.-be. 1994-től 5 évig NB I.-ben játszottak. Jó szakmai munka tette lehetővé a kisváros csapatának a legmagasabb osztályba jutását. Az egyesület sok ismert játékost és válogatottat adott a magyar kézilabda sportnak.

45. Kiskunhalas Történeti Kutatása Közalapítvány. Székhelye: Hősök tere 1. Képviselő: Szakál Aurél elnök. Telefon: 422-864. Működés kezdete: 1993. Számlaszáma: 11732064-20038155 (OTP Bank Rt.). Adószáma: 18341845-1-03. Az alapítványt Kiskunhalas Város Önkormányzata hozta létre a Kiskunhalas története könyvsorozat és helytörténeti könyvek szerkesztésére és kiadására. Eddigi eredmények: a Kiskunhalas története 1-2. és a Kiskunhalas Almanach megjelenítése. A Kiskunhalas története 3. (tanulmányok Kiskunhalasról a 19-20. századból) előkészítése. Kiskunhalas történetével kapcsolatos könyvek támogatása (Halasi Téka sorozat 18., 19., Thorma János Múzeum könyvei 3., 5. kötetek, családtörténeti könyvek). Az alapítvány kuratóriuma 1993-2000 között: Vas Benő elnök, Ö. Kovács József titkár, dr. Bognár Zoltán. Kuratórium 2000-től: Szakál Aurél elnök, dr. Ö. Kovács József titkár, dr. Bognár Zoltán, dr. Komáromi Szilárd, Vas Benő. A 2001-ben létrehozott felügyelő bizottság tagjai: Gömzsi László elnök, Granyák Pál, Vágóné Csuport Gyöngyi.

46. Kiskunhalas Város Sportjáért Közalapítvány. Székhelye: Hősök tere 1. Telefon: 523-100. Képviselő: Lajkó Róbert elnök. Működés kezdete: 1991. Számlaszáma: 11732064-20009537 (OTP Bank Rt.). A közalapítvány jogi személy, melynek célja a város versenysport szakosztályainak, diáksport egyesületeinek és diáksport köreinek támogatása, magas szintű utánpótlás, nevelési tevékenység segítése, a tehetségek gondozása, valamint a szabadidősport lehetőségeinek javítása.

47. Kiskunhalasi Amatőr Képzőművész Kör. Székhelye: Állomás u. 4. Képviselő: ifj. Szalai József. A Kör 1988-ban alakult. Évek óta eredményesen készíti fel a diákokat egyetemi, főiskolai felvételikre, jó lehetőséget biztosít arra, hogy a fiatalabb korosztály együtt dolgozva az idősebb művészekkel átvegye és tovább vigye a művészetekkel való foglalkozást, jártasságot.

48. Kiskunhalasi Birkózó Club. Székhelye: Szász K. u. 55. Képviselő: Némedi Imre. Telefon: 426-679. Működés kezdete: 1990. Számlaszáma: 256900-790000. A jelenlegi önálló klub 1990 májusában szerveződött. Korábban a Soltvadkerti Birkózó Club kihelyezett szakosztályaként működött az ÁMK-ban Dósa István vezetésével. 1991-92-ben az új, 40 fős gárda az első ligába hozta fel a klubot. Megalakulásuk óta minden évben dobogós helyezéseket érnek el a különböző országos és egyéb versenyeken. A szakosztályok közötti versenyben is mindig előkelő helyen végeznek. 2001-ben több ifjúsági neveltjük felvételt nyert a Budapesti Központi Sportiskolába (Sulyok Zsolt, Micic Markó, Csapi Antal). Kiemelkedő teljesítményt nyújtott még Sutka Bálint, aki kétszeres magyar bajnok, háromszoros diákolimpiai bajnok. A szakosztály jelenlegi vezetője Némedi Imre, edzője ifj. Némedi Imre.

49. Kiskunhalasi Football Club. Székhelye: Kertész u. 18. (Városi Sportpálya).

Elnök Tóth Zoltán, szakmai igazgató Gulyás József, technikai vezető Harkai Péter. Telefon: 421-382. Működés kezdete: 1902. Számlaszáma: 52700055-10052792 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Adószáma: 18345478-1-03. Az 1902-ben alakult Kiskunhalasi AC hagyományait folytatva 1995-ben alakult a Kiskunhalasi FC, mely a város és környékén élő fiatalok számára biztosít sportolási lehetőséget, ezen belül minőségi labdarúgást.

Hosszú, megyei I. osztályban való szereplés után az 1999/2000-es őszi-tavaszi bajnokságot biztosan megnyerve, a 2000. évi őszi egyfordulós kvalifikációs bajnokságban való jó szereplés tette lehetővé a felsőbb osztályba jutást. Idén, a 2001/2002-es bajnokságban az NB II. Winner Középcsoport középmezőnyében szerepelt. A labdarúgó szakosztály igazolt játékosainak száma (felnőtt és utánpótlás) 141. A felnőtt csapat 21, az ifjúsági 25, a serdülő 30, valamint a gyerekosztály 65 fős kerettel működik.

50. Kiskunhalasi Honvéd Kulturális Egyesület. Székhelye: Petőfi u. 7-9. Telefon: 522-429. Képviselő: Romvári Frigyes elnök. Működés kezdete: 1996. Számlaszáma: 52700055-10055238 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Adószáma: 18351569-1-03. Az egyesület 1999-től közhasznú szervezetként működik, taglétszáma 50 körüli. Fő célkitűzése a helyőrségben szolgálatot teljesítő katonák és a polgári lakosság közötti kapcsolatok tartalmi fejlesztése, a meglévő kulturális értékek megőrzése, a tagság és családtagjai művelődési igényeinek színvonalas kielégítése. Törekszik arra, hogy megtartsa a már meglévő igényes színteret, ahol biztosított a tagság szellemi és fizikai megújulása, a szabadidő hasznos eltöltése, a sokirányú művelődés és kikapcsolódás. Célja továbbá a honvéd családokkal, az ifjúsággal és a nyugállományú katonákkal való kapcsolattartás, a fiatalok hazaszeretetre, honvédelemre való nevelése, a katonai és polgári értékek, hagyományok megőrzése, ápolása. Jelentős feladatnak tekintik a civil szféra felé történő nyitást, a város kulturális életébe való bekapcsolódást, más városi egyesületekkel, szervezetekkel, intézményekkel való kapcsolatok kiépítését, a velük való együttműködést. 2001-ben a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége felvette soraiba az egyesületet, ami a további munkához nemcsak erkölcsi, de anyagi biztosítékot is jelent.

51. Kiskunhalasi Kézilabda Club. Székhelye. Városház u. 2. Képviselő: Pintér Imre. Telefon: 421-035. Működés kezdete: 1992. (1958). A férfi kézilabdázás az 50-es évek végén Horváth István (Pikó) Kiskunhalasra kerülésével, valamint a kispályás kézilabda térhódításával indult igazán fejlődésnek városunkban. Az 1960-as évek közepén az NB másodosztályában is küzdött Halas csapata. Valamennyi halasi középiskola rendelkezett férfi kézilabda csapattal, ami folyamatos utánpótlást jelentett a felnőtt férfi kézilabda csapat számára. 1992-ben az új egyesülési törvénynek megfelelően, valamint az egységes Városi Sportkör szakágazatra, sportágakra bomlását követően, önálló cégbírószági bejegyzéssel bíró egyesületté alakult a férfi kézilabda csapat. 1996 óta az NB Déli Csoportjának folyamatos résztvevője. A 2001-2002-es bajnokságban bronzérmert szerzett. A csapat mindvégig saját nevelésű, halasi illetőségű, amatőr játékosokkal vesz részt a bajnoki küzdelmekben.

52. Kiskunhalasi Kosárlabda Club. Székhelye: Bajnár u. 14. Képviselő: Kelemen Krisztián. Telefon: (30) 357-7164. Működés kezdete: 1993. Az egyesület elsődleges célja a kosárlabda sportág helybeli népszerűsítése, a versenyzetési lehetőségek megteremtése, és városunk hírnevének további öregbítése. Jövőbeni fő feladatuk az utánpótlás nevelésének magas szintű megszervezése, és folyamatos napirenden tartása. Távlati céljuk a magasabb osztályban való eredményes szereplés, amihez a kitartáson és kemény munkán kívül nagyobb ismertségre és elismerésekre van szükségük.

53. Kiskunhalasi Lovasbandérium Egyesület. Székhelye: Bandó u. 4.

Képviselő: Waclawczyk Dariusz Működés kezdete: 1997. Számlaszáma: 52700055-10057924 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). A Kiskunhalasi Lovasbandérium több rendezvény résztvevője, szervezője. Célja a jászkun huszár- és lovashagyományok őrzése, népszerűsítése, nemzeti értékeink népszerűsítése, gyarapítása, a magyar hadtörténelem értékeinek megismertetése.

Fő rendezvénye a májusi „Redemptios” Katonai Hagyományörző Tábor, mely hazai és külföldi hagyományörzők „műhelye”, ahol közös gyakorlatok alatt fejlesztik képességeiket. Részt vesznek több állami, regionális, városi ünnepségen, bemutatókon. Kiszolgálják a Kiskunhalas és vonzáskörzetébe tartozó települések rendezvényeit. Kapcsolatot tartanak a kronach-i (Németország) katonai hagyományörzőkkel. A bandérium 14 huszárból és 6 fiatal regrutából áll.

54. Kiskunhalasi Magyarnóta- és Népdalkör. Székhelye: Szilády Áron u. 13/1. Telefon: (70) 238-4398. Képviselő: Akkermanné Kovács Katalin. Működés kezdete: 2001. A szervezet célja a lassan feledésbe merülő régi nóták és népdalok felelevenítése, a tagok képzése, különböző versenyeken való részvétel. A népdalkört citerazenekar kíséri. Vállalnak különböző rendezvényeken való fellépést, az emberek szórakoztatását.

55. Kiskunhalasi Mentő Alapítvány. Székhelye: Nagy-Szedes István u. 1.

Telefon: 421-634. Képviselő: Dr. Burány Béla. Működés kezdete: 1999. Számlaszáma: 10402568-25614806-. Az alapítvány célja a beteg- és mentőellátás szakmai színvonalának emelése, ehhez a feltételek megteremtése, eszközvásárlás, továbbképzések szervezése.

56. Kiskunhalasi Református Nőszövetség. Székhelye: Hősök tere 2. Képviselő: Bödecsné Szalai Hajnalka. Telefon. 421-123. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 11300328-00751366 (Konzumbank). A szövetség célja a vallási, egyházi célú szeretetszolgálat. Vállalt feladataik közé tartozik a kórházi beteglátogatás, idős emberek, családok látogatása, lelkipozdóása, ügyeik intézése.

57. Kiskunhalasi Református Oktatási Intézmények Szilády Áron Alapítványa. Székhelye: Hősök tere 2. Képviselő: Dóka József elnök. Telefon: 422-349. Működés kezdete: 1991. Az alapítvány célja egyházi oktatási intézmények létesítése és fenntartása.

tartása, egyházi ifjúsági szervezetek támogatása, tanulmányi ösztöndíjak folyósítása, szociálisan hátrányos helyzetű diákok támogatása, nyári táborozások segítése.

58. Kiskunhalasi Sakk Klub. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Szécsényi Mihály elnök. Telefon: 421-488. Működés kezdete: 1993. Számlaszáma: 52700055-10051959 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az egyesület célja a sakk sportág versenyszerű gyakorlásának megszervezése, az ehhez szükséges feltételek megteremtése. A sportág népszerűsítése a városban és annak vonzáskörzetében, sporttanfolyamok és edzőtáborok szervezése. Kapcsolattartás a nemzetközi, az országos és a megyei sakk szakosztályokkal és szövetségekkel. Az utánpótlás nevelése terén versenyző játékosok kinevelése, patronálása. A Klub eddigi legkiválóbb eredményeket elért versenyzője Tóth Lili, hatszoros magyar bajnok ifjúsági sakkozó. A klubélet kialakításával lehetőséget kívánnak adni szélesebb rétegeknek a szabadidő hasznos eltöltésére.

59. Kiskunhalasi Spartacus Szövetkezeti Sportegyesület. Székhelye: Sóstói u. 19/a. Képviselő: Tóth János. Telefon: 422-250. Működés kezdete: 1953. Számlaszáma. 52700055-11103437 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az egyesület a városi Kisiparosok és Ipari Szövetkezetek összefogásával alakult 1953-ban. Alapító tagjai Lalia András, dr. Király Benő, valamint a Fa és Építőipari KTSZ vezetősége. Szakosztályai: labdarúgó, szabadidő és tömegsport, később az 1960/70-es években férfi kézilabda is. Örökké szerény anyagi lehetőségek következtében a megye labdarúgásában az alsóbb ill. középső régióban szerepelt. Járási és területi bajnokságokban, 1996 óta megyei II. osztályban szerepel, és ad mozgási, sportolási lehetőséget a város fiataljainak.

60. Kiskunhalasi Városi Kézilabda Szövetség. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Lekrinszki Tivadar. Telefon: (20) 9345-444. Működés kezdete: 1960. A szövetség Kiskunhalas kézilabda sportját fogja össze. Tagjai kézilabda játévezetők, akik nagy odaadással végzik a szervezésben és lebonyolításban kapott munkát. Főleg az utánpótlás nevelését tartják fontosnak, de a versenysportban is kiemelkedőt alkotnak. Például a „PIKÓ Kupa” elnevezésű verseny, mely már nemzetközi méreteket öltött és az ország egyik legnagyobb felkészülési kézilabda tornája.

61. Kiskunhalasi Városi Labdarúgó Szövetség. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Nyerges Ferenc. A szövetség feladata Bács-Kiskun megye amatőr labdarúgásának irányítása, utánpótlás nevelés. Bács-Kiskun megye I. II. III. oszt. labdarúgó játévezetői tevékenységben való részvétel. A Csongrád megyei NB. III. játévezetői tevékenységében való részvétel. Közreműködés a Bács megyei játévezetői ellenőrzésben és a megyei labdarúgó szövetség elnökségi munkájában.

62. Kiskunhalasi Városi Vegyeskar (volt FEDORA Városi Vegyeskar).

Székhelye: Köztársaság u. 9. Képviselő: Faddi Istvánné kórusvezető. Telefon: 423-175. Működés kezdete: 1994. A kórus 1994-ben alakult a Szűts József Általános Iskolában pedagógusokból, volt tanítványokból, egyéb foglalkozású, énekelni szerető emberekből. Saját szervezésben minden évben tavasszal és karácsonykor hangversenyt adnak az adott ünnepkörhöz

kapcsolódó, igényes kórusművekből, a középkortól napjainkig, különböző stílusban. Rendszeres résztvevői a városi rendezvényeknek, pl. pedagógusnap, Halasi hetek. Nagy sikerrel szerepeltek már Békéscsabán, Piliscsabán. Kiskunmajsán a Kultúrával a Nyugat kapujában megyei kórusversenyen különdíjat kaptak. Rendszeresen járnak hangversenykörútra Erdélybe. Csíkszereda, Csíkzsögöd, Gyimesközéplek, Gyimesbük, Csíksomlyó, Csiktaplaca, Sepsiszentgyörgy, Gyergyószentmiklós templomaiban, kultúrházaiban és iskoláiban szerepeltek már nagy sikerrel.

63. Kiskunhalasi Városi Vegyeskar Zenei Közhasznú Egyesülete. Székhelye: Kossuth u. 21. Telefon: 423-690. Képviselő: Lovas János elnök. Működés kezdete: 2001. A vegyeskar 1994-ben alakult Fedora Városi Vegyeskar néven pedagógusokból, diákokból, különböző foglalkozású, énekelni szerető emberekből. Saját szervezésben minden évben karácsonykor és tavasszal adnak hangversenyt az adott ünnepkörhöz kapcsolódó igényes kórusművekből a középkortól napjainkig különböző stílusban. Rendszeres résztvevői a városi rendezvényeknek (pl.: pedagógusnap, Halasi Hetek). Nagy sikerrel szerepeltek Békéscsabán, Piliscsabán. Kiskunmajsán a „Kultúrával a Nyugat kapujában” megyei kórusversenyen különdíjat kaptak. Rendszeresen járnak Erdély kisebb és nagyobb településeinek templomaiba, iskoláiba hangversenyt adni.

64. Kiskunhalasi Városvédő és Városszépítő Egyesület. Képviselő: Rác-Fodor Mihály. Telefon: 421-646. Működés kezdete: 1988. Az egyesület alapvető célja a város arculatának őrzése, az épített és természetes környezet megóvása, lehetőségeihez mérten vállalkozik a város szellemi értékeinek feltárására és megóvására is. Olyan közszellem kialakítására törekszik, amely természetesnek tartja Kiskunhalas és közigazgatási körzete értékeinek megőrzését, sőt gyarapítását, ezzel együtt a helyi feltételek minőségének javítását. Részt vesznek – többek közt – az önkormányzat városfejlesztési bizottságának munkájában, kezdeményezésükre elkészült a városi jelentőségű építészeti és természeti értékek védelméről szóló helyi rendelet. Közreműködtek a református temető kegyeleti emlékparkjának létrehozásában, valamint a Sáfrik-szélmalom helyreállításában. 1990-ben hirdették meg először a Szép Ház pályázatot, amely azóta jó hatású mozgalommá vált, 1998-tól ez

kiegészült a Virágos Városért pályázattal. Részt vettek a városi milleniumi és egyéb emlékművek megvalósításában (pl. Kossuth Lajos bronz domborműve, Batthány Lajos és az aradi vértanúk bronz plakettje, Sóstó Kilátó). Pályamunkákból rendszeresen kiállításokat szerveznek. Önálló, rendszeres hírlevelük a Naprózsza.

65. KÖSZOLG Sport Club. Székhelye: Bokányi u. 13. Telefon: 422-917. Képviselő: Lakos Dénes elnök. Működés kezdete: 1982. Számlaszám: 52700055-10050855 (Soltvadkert és Vidéke takarékszövetkezet). Az egyesület hosszú időn keresztül működtetett asztalitenisz szakosztályt, 1987-től az NB III. osztály élvonalában szerepeltek az asztaliteniszesezők. Az elmúlt évben megalakult a sakk és a teke szakosztály is. Az egyesület névadó szponzora a Közúti Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. egy négysávos korszerű tekecsarnokot építtetett a Sport Club részére azzal a céllal, hogy a dolgozóik és versenyzőik egyaránt vonzó sportolási lehetőségekhez jussanak. Céljuk, hogy mindhárom sportágban a Nemzeti Bajnokságban szereplő csapata legyen az egyesületnek. Szakosztályvezetők: Kuti Sándor (asztalitenisz), Ábel Lajos (sakk), Tóth Bagi József (teke).

66. Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesület. Székhelye: Petőfi S. u. 7-9.

Telefon: 522-429. Képviselője: Bakaity István. Telefon: 421-957. Működés kezdete: 1973. Számlaszám: 52700055-10054677 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Az egyesület célja a magyar fegyveres erők és testületek nyugállományú tagjainak, polgári alkalmazottjainak és hozzátartozóiknak biztosítani a rendszeres találkozást, a közös programokon való rész-

vételt. Segíteni a társadalmilag és egyénileg egyaránt hasznos szabadidő eltöltését a nyugállományú emberek számára. Biztosítja a tagok rendszeres tájékoztatását az őket érintő kérdésekről – lehetőségekhez mérten – kielégíti a művelődési és szórakozási igényeket (színházi látogatások, országjáró kirándulások stb.). Ápolja a haza iránti elkötelezettséget és hőseink tiszteletét. Figyelemmel kíséri tagjainak szociális helyzetét, kezdeményezi, segíti a problémák megoldását. Képviselőin keresztül részt vesz az Országos Nyugdíjas Fórum, Bajtársi Egyesületek Országos Szövetség érdekérvényesítő munkájában.

67. Lorántffy Zsuzsanna Kamarakórus. Székhelye: Hősök tere 2. Képviselői: Andáné Vastag Andrea és Nagyné Váczi Zita. Az 1970-es évektől a Szabó Gábor – akkor még – lelkész-kántor által alapított gyülekezeti kórus 1997. március 3-án megújulva, világi tagokkal kibővülve jött össze először Lorántffy Zsuzsanna református nagyasszony nevével felvéve. Ez időtől kezdve minden hétfőn este gyakorolnak, készülnek a fellépésekre a kamarakórus tagjai. A tagok között található köztisztviselők, közalkalmazottak, zenészek, de van közöttük lelkész, MÁV alkal-

mazott, bíró, könnyűipari mérnök, egészségügyi dolgozó, műszerész, vállalkozó stb., akik között közös pont a zene, az éneklés szeretete. Az egyre bővülő és nagyobb lélegzetű művekkel gyarapodó repertoárban egyaránt helyt kapnak a zenetörténet teljes szélességében a madrigálzene kincsei és az egyházi muzsika értékei. Megalakulásuk óta számtalan fellépésük volt. A megtanult kórusművek lehetővé teszik, hogy egyházi és világi alkalmakkor egyaránt fel tudnak lépni, így az egyházi ünnepeken kívül a kezdetektől kezdve több felkérésük volt vállalati, szervezeti, iskolai bálokon való szereplésre. Átfogó elképzelésük, hogy munkájukkal egyaránt szolgálni szeretnék a város, az egyház érdekeit és az éneklési vágyukat, de szívesen kapcsolódnak más rendezvényekhez.

68. LYRA Együttes. Székhelye: Bokányi u. 8. Képviselő: Csorvási Zoltán.

Telefon: 422-350. Működés kezdete: 1976. Az együttes 1976-ban alakult azzal a céllal, hogy a városba látogató költők közönségtalálkozóin, zenés-irodalmi műsorokban vegyen részt. A kezdetek után egyre nagyobb lett az együttes repertoárja és a fellépések száma. Nemcsak Bács-Kiskun megyében, hanem az ország különböző művelődési intézményeiben,

táborokban, klubokban, iskolákban és óvodákban lépnek fel. Az évek során több komplett műsort állítottak össze a különböző korosztályok számára, például „Minden szót újra kimondani!” zenés-verses műsor József Attila, Buda Ferenc, Szilágyi Domonkos, Kosztolányi Dezső, Tamás Menyhért, Goór Imre, Pintér Lajos, Váczi Mihály, Baranyi Ferenc, Papp Mária verseiből, vagy a Cicacucc gyermekműsoruk. 1996-ban az együttes 20. születésnapjára koncertjén a jelen lévő 500 főnyi közönség tapsolhatott annak a 13 zenész-énekesnek, akik a Lyranak hosszabb-rövidebb ideig tagjai voltak. 1994 óta a Lyra 3 tagú együttesként működik megújult erővel, sok-sok dallal és fellépéssel. Működésüket Kiskunhalas Város képviselő-testülete 1997-ben Pro Urbe díjjal jutalmazta. Budapesten a Kaláka együttes által szervezett Dalnokversenyen elért jó szereplésük után felléptek a Petőfi Irodalmi Múzeumban és a Magyar Rádió Márványtermében, Zentán és Kiskunhalason is. 1998-ban II. helyezést értek el a Gödöllőn megrendezett Talpra Petőfi! Országos versenyen a Lennék én folyóvíz c. megzenésített verssel. Évente egy alkalommal verskoncertet rendeznek Kiskunhalason Első ének címmel a városban élő fiatal költők műveiből. Ugyancsak évente egy alkalommal rendeznek Lyra Fesztivált, amelyre a helyi előadók mellett meghívást kapnak országosan ismert előadók és együttesek. 1996-ban Lyra sztori címmel könyv jelent meg az együttes 20. évéről. 1999-ben Dalok könyve című könyvükben feldolgozott verseket gyűjtöttek egybe az együttes jelenlegi énekesének, Sebők Juditnak a rajzillusztrációival. 2000

októberében Solton, a Kultúrával a Nyugat kapujában nemzeti fesztivál szakági döntőjén első helyezést értek el, bejutva ezzel a soproni országos döntőbe. 2000 decemberében szerepeltek a Halas Tv és az MTV által rendezett Aranyág c. műsorban is. 2001. áprilisában jelent meg az együttes első CD-je, a második megjelenése 2002. júliusára várható. 2001. augusztus 20-án a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Közművelődési Díját vehették át. Az együttes tagjai fenállásuk óta: dr. Vladár Károly, Vladár Éva, Kovács Sándor, Szemerédi Edina Adél, Vajda Ilona, Farkas Márta, Tóth Cecília, Sípos Szabó Éva, Sutyinszki János, Csorvási Kata, Hatvani Zoltán, Nagy Zoltán, Sebők Judit.

69. Magyar Éremgyűjtők Kiskunhalasi csoportja. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Kispéter Imre. A klub segíti a szervezett éremgyűjtők gyűjtői tevékenységét újdonságok beszerzése, országos találkozók, kiállítások való részvétel révén, a numizmatika népszerűsítése, ismeretterjesztő előadások szervezése is a tevékenységi körükbe tartozik.

70. MÁV Fúvószenekar. Székhelye. Állomás u. 4. Képviselő: Katancsics Gyula. Telefon: 422-541. Működés kezdete. 1950. A zenekar a megye területén vállal fellépéseket, rendszeresen részt vesznek a városi ünnepeken.

71. Motolla Hagományörző Egyesület. Székhelye: Kossuth u. 21. Telefon: (70) 2161-524. Képviselő: Kovács Ibolya elnök. Működés kezdete: 1992. Számlaszáma: 52700055-11101765 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). A szervezet tevékenysége közé tartozik hagyományörző kézműves körök működtetése („Kópice” Kossárfonó Kör, „Szöszmötölő” szövő kör, „Bocskorszj” bőrös kör, „Aranygyapjú” nemzelő kör, „Motolla” kézműves kör), játszóházak, gyermekfoglalkozások szervezése (városi gyermeknap, szüreti játszóház, karácsonyi játszóház) és felkérésre helyi, kistérségi, intézményes, szakszervezeti, vállalati gyermekfoglalkozások szervezése.

72. Mozgáskorlátozottak Kiskunhalasi Egyesülete. Székhelye: Nyúl u. 5. Képviselője: Gergely József. Telefonszám: 427-013. Működés kezdete: 1997. Számlaszáma: 52700055-10055276 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). A közhasznú egyesület célja a működési területén élő mozgássérültek érdekvédelme, annak érvényesítése. Minden irányú rehabilitáció, egészségi állapotuk és a társadalomban elfoglalt helyük javítása, illetve megtartása érdekében. Az önálló életvitel lehetőségének megteremtése, esélyegyenlőség biztosítása. Folyamatosan növekvő taglétszámuk jelenleg 620 fő. A mozgáskorlátozottak érdekeit 5 főből álló vezetőség, 3 fős felügyelő bizottság és 3 fős fegyelmi bizottság képviseli. Minden csütörtökön ügyfélszolgálati napot tartanak 9-13 óráig. Sorstársi, ügyviteli és a fogyatékos-sági támogatással kapcsolatos tanácsadás a fogadónapon. A tagság részére kéthetenként klubösszejeveteleket tartanak, családi körülmények között, ahol esetenként egészségügyi, felvilágosító, helyes életmódra nevelő előadások is elhangzanak. Az egyesület tagjai a hét minden napján (szombat, vasárnap kivételével) 9-15 óráig térítés nélkül használhatják a jól felszerelt kondicionáló termünket.

Egész évben a nyári hónapok kivételével, folyamatosan biztosítják a gyógytorna lehetőségét, képzett gyógytornász vezetésével. A rászorulóknak biztosítják a rehabilitációs gyógykezelés lehetőségét. Használt segédeszközöket térítésmentesen kölcsönöznek. Befogadnak lakás Akadálymentesítési Támogatás-kérelmet, melyeket a környezettanulmány elkészítése után továbbítanak. Nívós kirándulásokkal és kultúrprogramokkal segítik sorstársaik szabadidejének hasznos eltöltését. Kapcsolatépítésük az önkormányzati szervekkel, az üzleti- és vállalkozói szférával, a humán civil társégszervezetekkel, a helyi kórházzal folyamatos és pozitív.

73. Néptánc Kulturális Alapítvány. Székhelye: Szabadkai út 1-3. Telefon: (30)

3400-894. Működés kezdete: 1991. Számlaszáma: 10402568-25611676. Az alapítvány fő célja a Halas Táncgyűttes működtetése és a népi hagyományok megőrzése. E cél érdekében gyermek és ifjúsági csoportokban oktatnak néptáncot, kutatják a népi játékokat, fesztiválokat, játszóházakat és táncházakat szerveznek.

74. Nyelvi és Sport Alapítvány. Székhelye: Kossuth u. 23. Telefon: 421-744. Képviselő: Hugyi Imréné. Működés kezdete: 1991. Számlaszáma: 11732064-20009496 (OTP Bank Rt.). Az alapítvány célja a kiskunhalasi Általános Művelődési Központ általános iskolájában tanuló gyermekek és tanáraik nyelvtanulásának elősegítése, külföldi tanulmányutak támogatása, belföldi nyári táborok költségeihez való hozzájárulás. Diáksport-rendezvények tárgyi feltételeinek biztosítása, utazási, felszerelési, sporteszközök, étkeztetés, nevezési és versenydíjak, sportcsarnok-fenntartási költségekhez történő hozzájárulás formájában.

75. Ördögös Zenekar. Székhelye: Harangos tér 11. Telefon: 424-346. Képviselő:

Maruzsenszki Endre. A zenekar eredeti, vonós magyar népzenei játszik. A hegedű, brácsa, cselló és nagybőgő mellett klarinétot és tangóharmonikát használnak zenéjükben. Elsődleges céljuknak tekintik, hogy a népzenei és magyar hagyományokat közelebb hozzák a fiatalokhoz. Ezért rendeznek havonta táncházat a Kiskunhalasi Művelődési Központban. Rendezvényeiken tánctanítás, izes vonós zene és jó hangulat várja

az érdeklődőket. A hatéves munkának köszönhetően számos neves hazai és külföldi zenei rendezvényt tudhatnak maguk mögött. Tudásukat folyamatosan bővítik. Rendszeresen járnak az ország kis falvaiba, ahol idős emberektől zenélni és énekelni tanulnak.

76. Pitypang Közösség- és Tehetségfejlesztő Egyesület. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Szécsényi Mihályné ügyvezető alelnök. Telefon: 422-350. Működés kezdete: 1992. Az egyesület tevékenységét az ifjúság körében az alkotó- és mozgásművészet, a hobby és a szabadidőkultúra kialakítása, fejlesztése és terjesztése érdekében fejti ki elsősorban szakkörain keresztül. Ezenkívül családi játszóházakat, tehetséggondozó táborokat szervez.

77. Remény Egészség- és Családvédő Egyesület. Székhelye: Kossuth u. 21. Képviselő: Kovács Gyuláné. Az egyesület szervezett kereteken belül nyújt segítséget a szenvedélybetegeknek (alkohol-, gyógyszer- és drogfüggőknek) valamint családtagjaiknak. Felvilágosító előadásokat szervez, de szórakozási, kikapcsolódási lehetőségeket is teremt az érintettek számára.

78. Segítő-Vonal Mentálhigiénés Egyesület. Székhelye: Báthory u. 1. Képviselő: Szabóné Vér Éva. Telefon: (20) 428-9945. Működés kezdete: 1994. Számlaszáma: 11732064-20051280 OTP Bank Rt.). Az egyesület közhasznú szervezet, tagjai oktatási, egészségügyi és szociális területen dolgozó szakemberek. Céljuk szociális, mentális tanácsadás, szolgáltatás, válságkezelés családi konfliktusok esetén. Feladataik közé tartozik konferenciák, képzések szervezése és lebonyolítása, egészségfejlesztő- és megóvó korcsoportos programok szervezése, szenvedélybetegségek prevenciók kezelése, hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének elősegítése, pályaválasztási tanácsadás, szupervízió, kisebbségi csoportok mentális felzárkóztatása. Az egyesület 1994 óta SOS Telefonos Lelkiségi Szolgálat működtet. 2000-től harmincadik tagszolgálata az Országos Szövetségnek. 2001-ben országos konferenciát szerveztek Kiskunhalason az Országos Szövetség felkérésére.

79. Segíts magadon! Alapítvány. Székhelye: Fazekas Gábor u. 1. Képviselő: Németh Kornélia. Telefonszám: (60) 383 376. Működés kezdete: 1994. Számlaszáma: 11998408-03601514 (OTP bank Rt.). A közhasznú alapítvány az oktatás feltételeinek javításában segít, elsősorban a nyelv, az informatika és a testi nevelés területén.

80. SOLARIS Napfizikai és Orvosbiológiai Alapítvány. Székhelye: Kossuth u. 43. Képviselő: Dr. Vizmeg Sándor elnök. Telefonszám: 421-111. Működés kezdete: 1995. Számlaszáma: 11732064-20043441 (OTP Bank Rt.). A közhasznú alapítvány 1995 óta folyamatosan végez kutatási tevékenységet, mely a Napon lejátszódó jelenségek emberi szervezetre gyakorolt hatásának megfigyelésére koncentrálódik.

Kísérleti és elméleti munka, melyet abból a célból végez, hogy minél mélyebb és pontosabb ismeretek nyerjen a Napon lejátszódó jelenségek alaptermészetéről, hatásmechanizmusáról, melyet az az emberi szervezeten belül különböző betegségek (katasztrófa) kialakulására gyakorol. Gyakorlati célja, hogy a megszerzett tényadatok ismeretében hogyan tudjuk kivédeni a már alapbetegségben szenvedők katasztrófa helyzetbe jutását. A megszerzett ismeretek, gyakorlati tapasztalatok birtokában kidolgozza az alkalmazás – az előrejelzés – módszerét. (Számítógépes hálózat útján a házi orvosi szolgálattal, kórházakkal az információ áramlás kialakítása a betegség létrejöttének megelőzése céljából.) Ebben a programban együtt dolgozik országosan is elismert szakemberekkel (csillagászok, orvosok, meteorológusok, rádiómérnökök.) Az ország különböző kórházai is egyre szélesebb körben kapcsolódnak be vizsgálataikban. Beindították a helyi TV-n keresztül a heti egy alkalommal (csütörtök) kísérletképpen az orvosi előrejelzést a lakosság számára, melyek kapcsán visszajelzéseket várnak és egyre többet kapnak is. Kapcsolataik kiterjednek a gyógyszertárakra is a vizsgált időszak gyógyszerfogyasztás emelkedésének megfigyelése érdekében. A SOHO és NASA Internetről leszedhető, naptevékenységről szóló adatait használják, és egyeztetik azokat a helyi kórházban regisztrált betegadatokkal. A SOHO és NASA adatok alapján világ- és Európa-szintű időbeni tájékoztató adatokat kapnak a naptevékenységről az értékelő munkájukhoz. A kutatómunka mellett közösségi, művelődési tevékenységet is végeznek. Egészségügyi, ismeretterjesztő előadásokat tartanak. Rendszeresen együttműködnek Kiskunhalas város és szűkebb régiójában tevékenykedő egészségügyi és nyugdíjas klubokkal. 2001-ben -új szolgáltatásként igény és felkérés alapján – kezdték el a gyermekek gerinc és ízületi betegségeinek felmérését, és a megtalált betegségek egyénre szabott korrekciós torna ajánlását.

81. Standby Quartette. Székhelye: Szélmolnár u. 14. Képviselő: Mácskovics László. Telefon: (309 318-1551). Működés kezdete: 1998. A Standby Quartette zenekar 1998-ban alakult azzal a szándékkal, hogy zenei szórakoztatást szolgáltatson rendezvényeken, a szórakozni vágyó embereknek. Az alakulás óta számos városi és vidéi rendezvényen részt vettek, feltett szándékuk, hogy még több fellépést vállaljanak. Céljuk a szórakoztatás és jó hangulat keltése. Szeretik, ha az emberek jó érzéssel és vidáman távoznak koncertjeikről. Műsorukban számos hazai és külföldi előadó ismert szerzeménye található.

82. Stúdió Táncklub. Székhelye: Állomás u. 4. Képviselő: Juhász Ágnes. Telefon: 422-541. Működés kezdete: 1989. A táncklub célja a fiatalok latin és standard táncokra való tanítása, versenyekre való felkészítése, versenyek rendezése, a tánc népszerűsítése.

83. Szathmáry Sándor Kertbarátkör. Székhelye: Bokányi u. 8. telefon: 422-350. Működés kezdete: 1979. Nevének megfelelően baráti kör azok számára, akik szeretik a kerttet, a növényeket., akik elfogadják a közösség szellemiségét. Rendszeres programjaik között szerepelnek szakelőadások, szakmai bemutatók, kirándulások, kiállítások, amelyek témája természetesen kapcsolódik a kertészkedéshez.

84. Szélkiáltó Természetvédelmi Egyesület. Székhelye: Felsőszállás 96. Képviselő: Fehér Péter elnök. Telefon: (30) 405-4667. Működés kezdete: 1996. Számlaszáma: 52700055-10003619 (Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet). Adószáma: 1835595803. Az egyesület közhasznú szervezet, megalakulása óta szervez nemzetközi természetvédő táborokat. Ezekben a táborokban erdélyi és magyarországi gyerekek, fiatalok vesznek részt. A cél az, hogy a résztvevők megismerjék közvetlen környezetük élővilágát és táji jellegzetességeit. Rendszeresen szerveznek városunk határába vagy messzebbre is ismeretterjesztő túrákat, kirándulásokat. 2001-ben indították el a madárodú programot, melynek keretében szén és kék cinegék, búbosbankák, szalakóták, mezei verebek számára helyeznek ki madárodúkat, ezeket telente kitakarítják. 2001 őszén természetvédelmi információs táblát állítottak fel a Hősök ligetében. E táblán a rendezvényeiken résztvevők élményeit mutatják be írásokkal és képekkel. Már 3. alkalommal rendeznek természetfotó-kiállítást azokból a képekből, melyeket év közben készítenek. Kísérleti jelleggel erdei iskolát is indítottak. Az egyesület környezetvédelmi problémákat is felvállal. Általában a beérkező lakossági panaszokkal foglalkoznak, több-kevesebb sikerrel, mert a problémák megoldásában nem túl érzékeny az illetékes hatóság.

85. Szent Margit Katolikus Vegyeskar. Székhelye: Szent Imre u. 14. Képviselő: dr. Czár György Imre. Működés kezdete: 1925. A vegyeskar hetente tart közös próbát és készül a következő vasárnapi szentmisére. Minden vasárnap a liturgia előírásait is betartva 3-4 szolamú motettákat szólaltatnak meg Halmos, Bárdos, Kodály, Beethoven és más zeneszerzők műveiből. Évente részt vesznek egyházmegyei találkozókön, valamint a Kolping Egyesület által szervezett balatonföldvári országos kulturális összejöveteleken. Külön meghívásoknak is eleget tesznek, így énekeltek már többek között Kecelen, Baján, Soltvadkertben, Vácott, Csongrádon és Gyulán is. Közös kirándulásokat és névnapí összejöveteleket is szerveznek.

86. Szilády Áron Gimnázium Öregdiákjainak Baráti Köre. Székhelye: Kossuth u. 14. Képviselő: Dr. Vizsmeg Sándor. Telefon: 421-111. Működés kezdete: 1991. Számlaszáma: 11732064-20034319 (OTP Bank Rt.). Az egyesület lehetőséget biztosít az iskola öregdiákjainak az évenként kétszeri összejövetelre, baráti beszélgetésre. Tevékenységével az iskola tanulóinak erkölcsi és anyagi segítségét támogatja.

87. Szilády Áron Társaság. Székhelye: Hősök tere 2. Képviselő: Bödecs Pál. Telefon: 421-123. Működés kezdete: 1993. Számlaszáma: 11732064-20039431 (OTP Bank Rt.). A társaság fő célja a Kiskunhalashoz kötődő tekintélyes személyiségek emlékének, szellemi örökségének ápolása, az általuk alkotott értékek közkinccsé tétele. Nemes eszméiknek, a nemzeti művelődési hagyományoknak méltó és példaadó képviselője. Évi rendszerességű társasági rendezvényeik: vízkeresztkor közgyűlés, Szilády Áron halálának évfordulóján koszorúzás a Szilády-szobornál, születésének napján koszorúzás sírjánál, Társasági Konferencia rendezése, Pro Iuventute pedagógiai díj kiírása és átadása, őszi kirándulások, legációk.

88. Szilaj Citerazenekar. Székhelye: Vezér u. 4. Telefon: (30) 352-6455.

Képviselő: Szücs Sándor. Működés kezdete: 1972. Az együttes tagjai legfontosabb feladatuknak a hagyományőrzést tekintik, melyet a helyi és az ország egyéb helyszínein megrendezett eseményeken fejlesztenek, ápolnak. Az együttesnek alapítása óta számos sikerben volt része, többször kaptak arany fokozatú minősítést országos szakmai vetélkedőkön. Közép-

Európa szinte minden országába kaptak meghívást. Zenei repertoárjukban főleg alföldi népdalok szerepelnek.

89. Szivárvány Bábszínházi Alapítvány. Székhelye: Lomb u. 5.

Képviselő: Fejes Józsefné. Működés kezdete: 1996. Számlaszáma: 10402568-25613922. Az alapítvány célja a bábjáték iránt érdeklődő, a bábszínházi előadásokban szívesen közreműködő felnőttek és gyerekek közösségi összefogása. Közreműködni Kiskunhalas óvodásai és kisiskolásai nevelő, oktató munkájában, rendszeres bábszínházi előadások szervezésével és bemutatásával, melyek komplex (zenei, esztétikai, anyanyelvi) élményeket adnak a gyerekeknek. Fontosnak tartják még történelmi múltunk méltó ápolását, valamint a csoportban résztvevő gyermekek képességfejlesztését. Részt vesznek régiós- és országos rendezvényeken, bővítik nemzetközi ifjúsági kapcsolataikat, évente bábos alkotó- és közösségépítő családi táborokat szerveznek.

90. Szűts József Általános Iskola Kézilabda Sportjáért Alapítvány. Székhelye: Köztársaság u. 9. Képviselő: Papp Mihály. Telefon: 421-371. Működés kezdete: 1997. Számlaszáma: 11732064-20047665 (OTP Bank Rt.). Az alapítvány célja az iskolai kézilabda sportág támogatása, a tanulók egészséges életmódra nevelése. Kézilabda sporttáborok, sitáborok szervezése, úszásoktatás szervezése.

91. TDSE Kiskunhalas. Székhelye: Kossuth u. 23. Képviselő: Koller István. Telefon: 402-834. Működés kezdete: 1997. Számlaszáma: 51100036-10008212. Az egyesület a karate sportágban működő sportolók tevékenységét segíti.

92. Tehetségért Alapítvány. Székhelye: Szász K. u. 21. Képviselő: Pintér András. Telefon: 422-760. Működés kezdete: 1991. Számlaszáma: 11732064-2000955 (OTP Bank Rt.). Az alapítvány célja a tehetséges fiatalok támogatása, tehetségük kibontakoztatásának segítése. Támogatja az iskola tanulói, tanárai, valamint fiatal szakemberek körében a nyelvtanulást, a nyelvvizsgára való felkészülést.

93. Thúry József Alapítvány. Székhelye: Kossuth u. 14. Képviselő: Vincze István elnök. Telefon: 421-177. Működés kezdete: 1994. Számlaszám: 11732064-20041528 (OTP Bank Rt.). Adószáma: 18345203-1-03. A közhasznú alapítvány támogató, segítő, kezdeményező közösségi és szakmai feladatokat végez. Tevékenységei között szerepel a könyvtárfejlesztés (jelenleg kb. 8000 kötetnyi állománnyal rendelkeznek, hosszú távú céljuk egy védett, multimédiás kutatói könyvtár kialakítása), a Thúry Téka (a könyvállomány gyarapítása érdekében főbizományosi terjesztőként könyvügynöki szolgáltatást folytatnak magyarországi könyvkiadókkal), az együttműködés országos és helyi gyűjteményekkel, könyvtárakkal. A széleskörű nyilvánosság érdekében tevékenységüket programfüzetek, szakmai katalógusok formájában propagálják, melyeket díjmentes előjegyzés alapján postáznak az érdeklődőknek. A Thúry József Könyvtár 2001. szeptember 6-án került átadásra a gimnázium főépületében. Minden évben alapítványi emléknapot tartanak május 22-én, a névadó emlékére. Péter Dénes Népfőiskolájuk alapvetően három, egymást segítő tevékenységi kört teljesít azzal, hogy működési rendszere segíti az öntevékeny civil szervezeteket, az igényes kulturális rendezvényeket, és sajátos népfőiskolai programot valósít meg.

94. UNION THAI BOKSZ Egyesület. Székhelye: Fazekas G. u. 1. Képviselő: Dudás István. Telefon: 402-834. Működés kezdete: 2000. Számlaszáma: 11732129-20038519. Az egyesület a profi bokszt, thai bokszt és karate sportágakban működő sportolók edzésével, a hazai és nemzetközi versenyeken való részvételük szervezésével foglalkozik.

95. Zeneszeretők Kiskunhalasért Alapítvány. Székhelye: Köztársaság u. 17. Képviselő: Békefi Józsefné. Telefon: 422-553. Működés kezdete: 1994. Az alapítvány célja a tehetséges és hátrányos helyzetű tanulók támogatása, volt és jelenlegi zeneiskolai növendékek számára koncertek szervezése, szakmai kurzusok, továbbképzések, kirándulások szervezése az iskola oktatói és növendékei számára.

96. Zöldsport Klub. Képviselő: Kovács Iván. Működés kezdete: 1995. A Klub célja a szabadidősportban résztvevők összefogása, részükre rendszeres sportolási lehetőség biztosítása, túrák szervezése. A zöldsport elnevezés a klub által szervezett sportágakra, sportolási formákra utal, amelyek kizárólag a természetben, azaz zöld övezetben kerülnek megrendezésre.

Ki kicsoda Kiskunhalason

Tóth Ilona

A Kiskunhalas almanach sok más, érdekes fejezete mellett külön figyelmet érdemel a *Ki kicsoda Kiskunhalason?* című rész, melyben a városunk életében fontos szerepet játszó, közéleti személyiségeket szeretnénk megismertetni.

1998-ban már megjelent a *Ki kicsoda Kiskunhalason* első változata. Most kétszer akkora terjedelemben sikerült elkészíteni az összeállítást.

A bemutatott személyek kiválasztásánál a fő szempont az volt, hogy napjaink kulturális, társadalmi, gazdasági és sport életének kiemelkedő képviselőit mutassuk be. Nem feledkeztünk el azokról sem, akik már nincsenek aktívan jelen városunkban, de kötődnek Halashoz és jelentős eredményeket érnek el szakterületükön.

Amennyiben valakit hiába keres az olvasó, annak két oka lehet: nem gondoltunk rá (ezért utólag is elnézést kérünk), illetve nem kaptunk választ feltett kérdéseinkre.

A ki kicsodában megtalálható összes személyről közlünk fényképet és érdeklődésre számot tartó adatokat (születés, életút, családi állapot, munkásság, stb.).

A szereplők kiválasztásában, ajánlásaikkal nagyon sokan segítettek. Nekik ezúton is köszönetemet fejezem ki, mint ahogy köszönöm azok munkáját is, akik életrajzi adataik rendelkezésemre bocsátásával lehetővé tették a ki kicsoda elkészítését. Ugyanakkor rendkívül sajnálatos, hogy voltak jó néhányan olyanok is, akik nem vállalták a kötetben való szereplést, az ő részvételükkel még teljesebb lenne a kortárs lexikon.

Remélem, hogy a több mint háromszázötven személy közreműködésével elkészített fejezet olvasásakor kellemes és hasznos perceket tudunk szerezni. E gondolatok jegyében ajánlom szíves figyelmükbe a következő oldalakat.

mény). *Életút:* kiskunhalasi Ady Endre utcai Óvodá - óvónő (1980-94), 1994-től óvodavezető ugyanitt. *Hobbi:* varrás, utazás. *Lakcím:* Bercsényi u. 14. *Telefon:* 427-364

Ádám Gyula dr. jogász – Kiskörös, 1907. március 22. *Szülei:* Ádám Gyula, Körösi Teréz. *Gyermekei:* András (1942), Enikő (1946). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1923-27), majd a budapesti Pázmány Péter Egyetemen szerzett állam- és jogtudományi diplomát (1927-31). *Életút:* 1931-től a családi malomvállalatnál dolgozott, majd rövid ideig joggya

kornok volt Kiskunhalason. Járásbíróági aljegyző, később jegyző, titkár, majd közjegyző lett (1942-80). *Közélet:* a Kiskunhalasi Evangélikus Egyházközségnek 20 éven át volt felügyelője, a Városvédő Egyesület, az Öregdiákok Szövetségének, és a Szilády Áron Társaságnak a tagja. *Kiüntetései:* a Munka Érdemrend bronz fokozata, Kiskunhalas Díszpolgára (2002). *Lakcím:* Ösök tere 4. *Telefon:* 422-064

Akkermanné Kovács Katalin a Kiskunhalasi Magyaróta és Népdalkör vezetője – Kiskunhalas, 1957. május 19. *Szülei:* Kovács János, Simon Rózsa. *Elvált.* *Gyermeke:* István (1981). Szakmunkásképzőt végzett. 2001-ben alapította meg a népdalkört, melynek azóta is vezetője. *Közélet:* 1997-99 között a Kiskunhalasi Mozgáskorlátozottak Egyesületénél volt kultúrfelelős. *Hobbija:* ker-

tészkesedés. *Lakcím:* Szilády Áron utca 13/1. *Telefon:* (70) 238-4398

Albrechtné dr. Kunszeri Gabriella okleveles vegyész-mérnök, főrestaurátor – Orosháza, 1947. november 2. *Szülei:* Kunszeri Miklós, Háger Erzsébet. *Férfjezett:* Albrecht András műszaki tanár (1969). *Gyermekei:* András (1970), Judit (1977). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1962-66), diplomát a Budapesti Műszaki Egyetem vegyész-mérnöki karán kapott (1970-75), műszaki doktori cím textil- és papírkémiai technológiából (1984). *Életút:* a BME szerves kémiai technológiai tanszékén dolgozott (1972-

82), 1982 óta a Magyar Országos Levéltár állományvédelmi osztályának vezetője. *Közélet:* a Nemzetközi Levéltári Tanács állományvédelmi bizottságának tagja (1987-), a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület restaurátor szakosztályának titkára (1986-94), elnöke (1994-98) a Levéltári Kollégium állományvédelmi munkabizottságának elnöke (1998-), a Magyar Levéltárosok Egyesülete választmányi tagja (2000-). *Hobbija:* az utazás, művészetek. *Munkái:* előadások, közös kutatás holland levéltárosokkal, hazai és külföldi publikációk. *Kiüntetés:* Lengyel Lajos díj (1991, 1998), Széchenyi Ferenc díj (2001). *Elérhetősége:* Magyar Országos Levéltár 1014 Budapest, Bécsi kapu tér 4., *Telefon:* (1) 355 6575

Andasin Jánosné bábjátékoktató – Mezöhegyes, 1928. június 22. *Szülei:* Besenyei Bálint, Besenyei Mária. *Férfjezett:* Andasin János MÁV-tervező (1948). *Gyermekei:* János (1949), István (1950). *Tanulmányai:* a Magyar Népművelési Intézetben bábjátékoktatónak tanult 1961-ben. *Életút:* pályáját a Városi Művelődési Központban kezdte munkatársként (1960-87), majd nyugdíjazásáig a Városi Tanács népszerűségi nyilvántartójaként dolgozott (1987-90). *Közélet:* gyermekklub-vezető, megyei szakreferens, bábcsoport vezető, 1979-től a Magányosok Klubjának vezetője. *Hobbija:* az utazás és a zene. *Lakcím:* Bercsényi u. 18. *Telefon:* 421-712

Anda Péter tanár – Kalocsa, 1960. december 13. *Szülei:* Anda Zoltán, Simon Zsuzsanna. *Nős:* Vastag Andrea tanárnő (1990). *Gyermeke:* Géza Pál (1991). *Tanulmányai:* a budapesti I. István Közgazdasági Szakközépiskolában érettségizett (1975-79), a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen (1980-85), és a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Ta-

nárképző Intézetének mérnök-tanár szakán tanult (1995-97). *Életút:* 1992-től a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskola informatika tanára, 1995-től az iskola szakképzési igazgatóhelyettese. *Közélet:* tagja az Országos Szakmai Vizsgaelnöki Névjegyzéknek. *Hobbija* a zene, számítástechnika, színházcsinálás.

Andáné Vastag Andrea tanár - Kiskunhalas, 1963. június 26. *Szülei:* Vastag Pál, Ónodi Mária

Magdolna. *Férjezett:* Anda Péter tanár (1990). *Gyermeke:* Géza Pál (1991). *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Szakközépiskolában érettségizett (1981). Diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (Szeged, 1984), a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán (1992), és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen (Budapest, 2001) szerzett. *Életút:* a Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziumában és a II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskolában énektanár. *Közélet:* a Lorántffy Zsuzsanna Kamarakórus tagja és karvezetője, a Civil Alap Közalapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija:* minden a művészetek területén. *Kitüntetései:* Miniszteri Dicséret (1991), Pro Iuventute díj (1995).

Babud Imre kereskedelmi kirendeltségvezető – Kiskunhalas, 1931. április 27. *Szülei:* Babud Sándor, Simon Julianna. *Nős:* Gordán Margit (1955). *Gyermekei:* Éva (1958), Imre (1964). Nevéhez fűződik a Hangya kereskedelmi hálózat (népboltok) kiépítése Kiskunhalason. A város kereskedelmi bizottságában dolgozott, volt NEB-ellenőr, a Bács-Kiskun megyei Iparcikk-Ruházati Kereskedelmi Vállalat kirendeltségvezetője. *Kitüntetései:* Kiváló Társadalmi Munkáért 4 alkalommal, a Belkereskedelem Kiváló Dolgozója 3 alkalommal, a Szocialista Kereskedelem 25 éve, a Szocialista Kereskedelem 30 éve, Pro Urbe díj (1982). *Lakcím:* Kuruc vitézek tere 31. *Telefon:* 425-331

Babud Jenő tűzoltóparancsnok – Kiskunhalas, 1967. augusztus 20. *Szülei:* Babud Jenő, Kladek Magdolna. *Nős:* Barabás Beáta banki ügyintéző (1990). *Gyermekei:* Tamás (1991), Ákos (1998). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett, majd a budapesti Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán szerzett diplomát. *Életút:* pályáját beosztott

tűzoltóként kezdte (1986), majd volt szolgálatparancsnok (1990), tűzoltási és műszaki mentési osztályvezető (1995). Jelenleg a tűzoltóság parancsnoka. *Közélet:* a Tűzoltó Sportklub választmányi tagja, a Hivatásos Tűzoltók Országos Szövetsége pénzügyi ellenőrző bizottságának tagja. *Hobbija* a sport. *Lakcím:* Sólyom u. 8.

Bakaity István nyugállományú ezredes – Kiszombor, 1928. október 17. *Szülei:* Bakaity István,

Kiss Zsófia. *Nős:* Hujter Edit tanár (1957). *Gyermekei:* István (1958), Attila (1967). *Tanulmányai:* tűzterítési iskolát (1950), parancsnoki tanfolyamot (1953) végzett, majd a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián végzett (1960-64). *Életút:* 1950-től hivatásos tisztként szolgált nyugállományba

vonulásáig. Nagykörösi (1950-51), Kecskeméti (1952) dolgozik, majd hadosztály tűzértörzsfőnök Pápán (1953-57), tűzrezred törzsfőnök Jászberényben (1957-60). 1964-ben került Halasra a 36. Gábor Áron Páncéltörő Tűzrezred törzsfőnökének, majd parancsnok-helyettesé nevezik ki (1964-83). *Közélet:* 1983 óta a Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesület tagja, 1992-től elnöke, a Szathmáry Sándor Kertbarát Kör tagja, társasházi közös képviselő. Közreműködött a római katolikus temetőben mintegy 90 hősi halott sírkertjének létrehozásában, amelyet 2000-ben avattak és szenteltek fel. *Hobbija* a kertészkedés, barkácsolás. *Kitüntetései:* három Köztársasági Elnöki, kilenc Honvédelmi Miniszteri kitüntetés. A Honvédelmi Miniszter ezredessé léptette elő (1998). Pro Urbe díj (2002). *Lakcím:* Kossuth u. 2.

Baki Judit építészmérnök – Kiskunhalas, 1947. október 26. *Szülei:* Baki István, Varga Ilona.

Hajadon. *Tanulmányai:* a budapesti Martos Flóra Gimnáziumban érettségizett (1962-66), majd a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett diplomát (1967-72). *Életút:* a budapesti Tervezésfejlesztési és Típustervező Intézetnél dolgozott (1972-92), a budapesti XII. kerületi Polgármesteri Hivatal főtanácsosa (1993), 1991-től vezető építésztervező, 1994-től magántervező építész. *Közélet:* a budapesti Nemzeti Alapítvány és a Gönczy Pál Református Iskola-alap alapító tagja, a Magyar Építész Kamara és a Szilády Áron Társaság tagja. *Főbb épülettervei:* az Országos Meteorológiai Szolgálat Számítógép Központja (Budapest), a neszemlyi Református Konferencia Telep rekonstrukciója, a BRFK Irodaházának és a piliscsabai Szent Vince Kollégium társtervezője. *Belsőépítészeti tervei:* kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium, Gyárfás István Internátus, Ökumenikus Óvoda, ezen kívül számos óvoda, iskola, lakóház terve szerte az országban. *Lakcím:* Budapest, Herman Ottó u. 19/B. *Telefon:* (1) 202-3139

Bakó Katalin népdalénekes, könyvtáros – Csíkszereda, 1976. november 29. *Szülei:* Bakó

László, Bakó Terézia. *Férjezett:* Ujvári Gábor számítástechnikai szakember (1998). *Gyermeke:* Márton (1999). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1991-95), majd 1996-2001 között az ELTE Bölcsészettudományi Karán szerzett könyvtá-

ros diplomát. *Életút:* 1988-tól foglalkozik népzenevel, énekléssel. Jelenleg az MTA Zenetudományi Intézetének munkatársa. *Közélet:* a Moldvai Csángó Magyar Bizottság tagja, a Csángó Magyarok Honlapjának szerkesztője, a Kontyvirág Egyesület alapító tagja és a Vándor Vokál együttes énekes. *Hobbija* a kézművesség. *Kitüntetései:* Népművészet Ifjú Mestere (1993), Bács-Kiskun Megye Önkormányzatának Kulturális Nagydíja (1995). *Mű-ei:* közreműködött a Táncháztalálkozó, az Új Élő Népzene, a Tradíció '93, a Tán-

ház-Népzene című CD-n és hangkasszettákon, valamint a most készülő Vándor Vokál CD-n. *Lakcím:* 1096 Budapest, Ernő u. 19.

Bakó László könyvtáros – Csíkszereda (Székelyföld), 1937. július 19. *Szülei:* Bakó István,

András Rozália, *Nős:* György Terézia könyvtáros (1972). *Gyermekei:* László (1959), Márton (1969), Katalin (1976). *Tanulmányai:* a csíkszeredai Pedagógiai Tanítóképző Iskolában szerzett diplomát (1951-55), majd a bukaresti A Kultúra és Nevelés Országos Tanácsa Tanulmányi és

Továbbképző Központjában kapott könyvtáros diplomát (1981-85). *Életút:* pályafutását Atyhán és Erdőszentgyörgyön kezdte tanítóként (1955-58), majd az erdőszentgyörgyi Járási Könyvtárban lett könyvtáros (1960-68), innen a csíkszeredai Megyei Könyvtárhoz került (1968-87), majd a kiskunhalasi Városi Könyvtárban helyezkedett el, ahol az 1998. évi nyugdíjazásáig könyvtárosként dolgozott. *Közélet:* a Halasi Téka szerkesztőbizottságának tagja. *Hobbija* a gyökérszobrászat, könyvkötés, néprajzi kutatások. *Munkái:* Kereszt-szemések, Gyergyókilyénfalvi gyűjtés (Bukarest, 1983), Kiskunhalas történetének válogatott bibliográfiája (Halasi Téka 13., 1993), Deszkaorombzatok és kapuk Kiskunhalason (Halasi Téka 18., 1996). *Lakcím:* Vasút u. 8/B.

Bakó Terézia könyvtáros – Kilyénfalva (Székelyföld), 1948. október 11. *Szülei:* György Fe-

renc, Czirják Juliánna. *Férjezett:* Bakó László könyvtáros (1972). *Gyermekei:* László (1959), Márton (1969), Katalin (1976). *Tanulmányai:* a Gyergyószentmiklósi Gimnáziumban érettségizett (1962-66), majd a gyergyószentmiklósi Gazdasági, Államigazgatási és Jogi Szakközép-

iskola könyvelő szakán végzett (1973-77). A szegedi Somogyi Könyvtárban középfokú könyvtárkezelő tanfolyamon vett részt 1989-ben, ezután a budapesti Országos Széchényi Könyvtár könyvtárasszisztensi (1994) és alapfokú számítógéppelhasználó (2002) tanfolyamát végezte el. *Életút:* első munkahelyein, a tölgyesi, gyergyóújfalui,

csikszentmártoni Fogyasztási Szövetkezetekben statisztikusként dolgozott (1966-76), innen a csikszeredai Megyei Könyvterjesztő Vállalathoz került statisztikusnak (1976-87). 1987-től a kiskunhalasi Városi Könyvtárban dolgozik könyvtárosként. *Munkái:* Keresztzemesek, Gyergyókilyénfalvi gyűjtés (Bukarest, 1983). *Lakcím:* Vasút u. 8/B.

Balla Tibor igazgató – Kassa, 1943. január 1. *Szülei:* Balla Oszkár, Olaj Erzsébet. *Nős:* Mácsai

Teréz tanár (1970). *Gyermekai:* Zoltán (1971), Zsolt (1976). *Tanulmányai:* gimnáziumi érettségit tett Kunszentmiklóson (1961), majd mechanikai műszerész szakmát tanult Budapesten (1963). A Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett közlekedésmérnöki diplomát (1969), majd

ugyanitt mérnök-tanár diplomát (1976). Elvégezte a BME közoktatás-vezetői szakát is (1998). *Életút:* mechanikai műszerészként dolgozott a Nehézipari Kutató Intézetben (1963-64), gyakornok közlekedésmérnök volt (1969-70), majd a siófoki Volán Vállalatnál dolgozott műszaki osztályvezetőként, majd 1972-ben Kiskunhalasra került a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolába, ahol előbb tanár volt, később a tanműhely vezetője lett. 1984-ben neveztek ki a Garbai Sándor Szakképző Iskola igazgatójává, ahol azóta is dolgozik. *Közélet:* tagja volt a KAC-MEDOSZ elnökségének, a Bács-Kiskun Megyei Autóklub vezetőségének, és elnöke az Autóklub helyi csoportjának. Jelenleg társadalmi funkciót nem tölt be. *Kitüntetései:* Miniszteri dicséret, Kiváló Munkáért, Szocialista Kultúráért, Diákközösségek Segítéséért, Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért díj. *Lakcím:* Izabella u. 1. *Telefon:* 420-550

Balogh István csillagász – Kiskunmajsa, 1940. szeptember 15. 1983. október 4-én avatta fel Kulín

György professzor az ő vezetése alatt működő Városi Csillagvizsgálót, amely országos jelentőségű és felszereltségű bemutató csillagvizsgáló. 1968-ban építette fel a ma is működő csillagászati távcsövet a hajdani Fém-munkás Gyár segítségével. Napkutatóval is fog-

lalkozik. Az 1980-as években a Bács-Kiskun Megyei csillagászati szakosztály elnöke volt, a Magyar Csillagászati és Űrutasági Választmány elnökségi tagja (1988-), a Magyar Természettudományi Társulat rendes tagja (1992-). *Kitüntetései:* Tudományos Munkásságért díj (1985), Pro Urbe díj (1992). *Lakcím:* Kossuth u. 26.

Balogh István Kálmán a halasi Írisz (kékli-
liom) gyűjtemény megalapítója, tulajdonosa – Gá-

doros, 1951. november 27. *Szülei:* Balogh István, Hudák Mária. *Nős:* Kováts Marianna előadó (1990). *Tanulmányai:* a békéscsabai 611. számú Szakmunkásképző Intézetben központifűtés-szerelő szakmunkásbizonyítványt szerzett (1966-69), majd a kiskunhalasi Vendéglátóipari és Kereskedelmi Szakmunkásképző Iskola bolti eladó szakán végzett (1997-98). *Életút:* a Békés Megyei Állami Építőipari Vállalatnál központifűtés-szerelő, csoportvezető (1966-74), majd az orosházi Kazángyártó és Építőipari Szövetkezetnél kazángyártó, lánghegesztő, fűtő, Meo-s, gázkazán fűtő-megbízott gyakorlati oktató (1974-89), ezután a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolánál fűtő-karbantartó, kertész, megbízott gyakorlati oktató. *Közélet:* a kiskunhalasi Szélkiáltó Természetvédő Egyesület társelnöke, az Írisz-gyűjtemény alapító-tulajdonosa. *Hobbi:* madártan, kertészkedés. *Kitüntetés:* Kimagasló botanikai és kertészeti tevékenységéért (1995). *Lakcím:* Boeskaui u. 6. *Telefon:* 425-224

Balogh Zoltánné Balogh Magdolna gyógypedagógus, közoktatási szakértő – Kiskunhalas,

1947. április 16. *Szülei:* Balogh József, Godó Anna. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1961-65), utána a kiskunhalasi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumot végezte el (1966-68). Ezután a gödöllői Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézetében tanult (1972-73), majd a keszthelyi Agrártudományi Egyetem nagykanizsai Agronómiai Karának képzésén vett részt (1976-77). Tanulmányait a budapesti Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Ta-

nárképző Főiskolán folytatta (1980-82). Legutóbb a Budapesti Műszaki Egyetem Természettudományi Karán tanult (1995-97). *Életút:* pályáját a Paprika Antal Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben és Malomban kezdte, később a Kiskőrösi Petőfi Sándor Gimnázium és Kertészeti Szakközépiskola Kollégiumában nevelőtanárként dolgozott. 1978-tól gyógypedagógus, 1982-96 között a Speciális Nevelési Központ igazgatóhelyettese. 1996-tól a Nefelejcs Szakosított Otthon alapítója és igazgatója. 1997-től közoktatási szakértő gyógypedagógia és tanügyigazgatás szakterületeken. *Közéleti funkciói:* 1992-97 között a „Fogadj el!” Alapítvány kuratóriumának elnöke, 1997-től kurátora. *Hobbija* az állatok, és a természet védelme, szerezete. *Lakcím:* Hímző utca 18. *Telefon:* 422-740

Baloghné Dudás Ilona óvónő, tanár, pszichológus – Méra, 1954. február 28. *Szülei:* Dudás Ferenc, Varkoly Matild.

Férjezett: Balogh József BM dolgozó (1978). *Tanulmányai:* az encsi Vácz Mihály Gimnáziumban érettségizett (1968-72), diplomát a sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskola óvónői szakán szerzett (1972-74). Elvégezte a Besenyei György Tanárképző

Főiskola pedagógia szakát (Nyíregyháza, 1977-78), majd az ELTE Bölcsészettudományi Karának pszichológia szakát (Budapest, 1988-93), az ELTE tanácsadás szakpszichológus szakát (2002). *Életút:* pályáját a göncruszakai napköziotthonos óvodában kezdte vezető óvónőként (1972-78), majd a kiskunhalasi napköziotthonos óvodában lett óvónő (1978-87). 1987-től a kiskunhalasi Nevelési Tanácsadó igazgatója. *Hobbija* az olvasás, a régiségek gyűjtése. *Lakcím:* Kuruc vitézek tere 39. *Telefon:* 424-260

Baráth József művésztanár – Pozsony, 1929. augusztus 01. *Szülei:* Baráth Ignác, Gere Mária.

Nős: Wiegandt Alíz biológia-földrajz szakos tanár (1953). *Gyermeke:* Magdolna (1959). *Tanulmányai:* a Pécsi Pedagógiai Főiskolán szerzett orosz nyelv szakos tanári diplomát 1953-ban, majd a Szegedi Pedagógiai Főiskolán 1957-ben magyar nyelv és irodalom tanári,

1961-ben általános iskolai rajz tanári képesítést szerzett. 1968-ban elvégezte a Képzőművészeti Főiskola Rendkívüli Rajztanárképző Tagozatán a művészeti rajz, ábrázoló geometria, művészettörténet szakokat. *Életút:* dolgozott a vendéglátóiparban, a mezőgazdaságban napszámosként és bányában, majd a pécsi Zsolnai Porcelángyárból került a főiskolára. A diploma megszerzésétől nyugdíjazásáig a pedagógiai pályán dolgozott, nagyobbrészt vizuális nevelést, rajztanítást oktatott. *Hobbija* a képzőművészet elmélete és gyakorlata. *Kitüntetései:* Pro Urbe díj (1999). *Lakcím:* Állomás u. 6. *Telefon:* 426-054

Barna László hosszútávúfutó – Balotaszállás, 1960. április 6. *Szülei:* Barna László, Kis Erzsébet. *Nős:* Sisák Gyöngyi szülész (1997). *Gyermekei:* Xénia (1986), Szabolcs (2000). *Tanulmányai:* a szegedi Szakmunkásképző Iskolában szerzett erősáramú műszerészi, és a szintén szegedi Déri Miksa Ipari Szakközépiskolában technikus végzettséget.

Életút: 1978-tól a MÁV Rt. Kiskunhalasi VVF-nél villamos diszpécser. *Sportpályafutása:* atlétikában ifjúsági válogatott 1975-77 között, serdülő magyar bajnok (1975), ifjúsági magyar bajnok (1976, 1977, 1978). Felnőtt válogatott 1999-2001 között, a nantes-i VB résztvevője 100 km-en (1999), holland EB 100 km-en (1999), EB VI. helyezés csapatban (2000), senior EB maratoni V. helyezés egyéniben (2001), Bécs-Budapest egyéni V. hely (1999), 50 km-es magyar bajnokság II. helyezés (1998), 100 km-es magyar bajnokság IV. helyezés (1999, 2000), félmaraton, maraton senior magyar bajnokság I. helyezés (2001). *Lakcím:* Kuruc vitézek tere 28. *Telefon:* 424-958

Bartek Sándor önkormányzati képviselő – Kiskunhalas, 1956. január 11. *Szülei:* Bartek

Károly, Szőke Zs. Matild. Elvált. *Gyermeke:* Nándor (1981). *Közélet:* önkormányzati képviselő, oktatási bizottsági tag (1990-94), önkormányzati képviselő, oktatási bizottsági tag, a sportbizottság elnöke (1994-98). *Lakcím:* Árpád u. 25.

Barth Károly Prof. h. C. szobrász, festő és restaurátor – Budapest, 1939. december 12. *Nős:*

Mezőfi Mojzer Ilona. *Tanulmányai:* gimnáziumi érettségi (1958), képzőművészeti studium, *tanárai:* Laborc Ferenc, Pátzai Pál, Barcsai Jenő professzorok (1964). Művészeti tanulmányutak Európában, Japánban, Kínában, USA-ban. 1975-ig Budapesten mint tervező-kivitelező iparművész és

restaurátor dolgozott, 1975 óta Németországban él, ahol mint szobrász, festő és restaurátor tevékenykedik. Tagja a Kronbergi művésztelep művészeti csoportjának. *Művei:* nagyszámban állnak szobrai köztereken és épületekben Európa több országában és USA-ban. Ezek közül *Magyarországon:* Dózsa emlékmű, Luther Márton, Széchenyi István bronzszobra, diszkutak, bronz emléktáblák a Parlamentben, az Unitárius Egyház templomfalán, a Fásori Evangélikus Gimnázium épületében, Hollóskút stb. A halasi Csipkeváró bronz szoborkompozíció közös alkotás feleségével (Barthné, Mezőfi Mózer Ilona).

Barthné, Mezőfi Mózer Ilona szobrászművész, restaurátor – Kiskunhalas, 1938. május 24.

Férjezett: Barth Károly. *Tanulmányai:* iskolai és szobrászati tanulmányi évek Budapesten és Németországban. 1975-ig Budapesten tevékenykedett, mint iparművész, utána Németországban mint restaurátor és szobrászművész. Tagja a Kronbergi művésztelep művészeti csoportjának.

Művei: köztéri szobrai közül Magyarországon találhatók: a Budapesti Műszaki Egyetemen felállított Vigner Jenő Nobel-díjas fizikus, Kármán Tódor repülési és technikai kutató, Neumann János matematikus szobra, a Budapesti Orvostudományi Egyetemen Prof. Dr. Prágay Dezső biokémikus tudós bronz mellszobra. A szegedi DÓM-téren látható Bibó István politológus, Kiskunhalason Thorma János festőművész bronz mellszobra, továbbá közös alkotás férjével a Kiskunhalasi Csipkeház bejáratánál a Csipkeváró bronz szoborkompozíció, Kiskunmajsán Arany

János mellszobra. A háromalakos életnagyságú bronz relief a templom falán közös alkotás férjével. *Németországban látható alkotásai:* Löwenstein hercegő bronz portréja, bronz portré sorozat ismert személyiségekről, Kisgyörgy János festőművész bronz mellszobra. *Közös alkotás férjével:* Prof. Anton Burger diszkút, Georg von Opel emlékmű, Fritz Best diszkút és a kecskescsalád szoborkompozíció. *Az USA-ban:* John von Neumann matematikus bronz mellszobra. Nevét és tevékenységét az Európai Művészeti Lexikon jegyzi. *Kitüntetései:* Osaka Japán oklevél, Kiskunmajsza Tiszteletbeli Polgára. Németországban diszkutak, emlékművek, bronzportré mellszobrok híres személyiségekről, Csellózó leányka, Viktória császárné bronzszobra, stb. Nevét és tevékenységét az Európai Művészeti Lexikon, a Who's Who in International Art encyklopédia, Biography of the Year, First Presidential Edition jegyzi. Signetje megtalálható a nemzetközi signet katalógusban. *Kitüntetései:* Európai kultúráért aranyérem és diploma (1980), Professzor h.c. (1983), Diploma Academico delle Nazioni (1983), Pro Urbe díj (2001).

Bátory Gábor tanár – 1964. március 19. *Szülei:* Dr. Bátory Gábor, Nagy Eszter. *Nőtlen. Gyermeke:* Bianka (2000).

Tanulmányai: a kiskunhalasi Szilárd Áron Gimnáziumban szerzett érettségije után a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola testnevelés-földrajz szakán diplomázott, majd a Janus Pannonius Tudományegyetem Természettudományi Karán tanult. *Életút:*

1984-88 között a Kiskunhalasi Atlétikai Club tornaedzője volt, majd a Kiskunhalasi Speciális Iskolában tanított (1991-92), innen került a Garbai Sándor Szakképző Iskolába testnevelés-földrajz szakos tanárként. *Közélet:* a Kiskunhalasi Kosárlabda Club alapítója és elnöke. Hobbija az utazás és a sport. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (2001). *Lakcim:* Pozsony u. 31. *Telefon:* (20) 324-8803

Békefi Józsefné Lovas Jolán zenetanár – Kiskunhalas, 1954. augusztus 23. *Szülei:* Lovas János, Békési Ilona. *Férjezett:* Békefi József mezőgazdasági üzemmérnök (1975). *Gyermekei:* Lilla (1978), Laura (1983). *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolában érettségizett (1968-72), majd a Liszt

Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora-szolfézs-ének-zene szakán szerzett diplomát (1972-75). *Életút:* 1975-től a kiskunhalasi Önkormányzati Zeneiskola zongora és szolfézs tanára, 1977-től a szolfézs tanszak vezetője, 1994-től igazgatóhelyettes. *Közélet:* a „Zeneszeretők

Kiskunhalasért” Alapítvány kuratóriumának elnöke. *Hobbija* a család és a méhészkedés. *Lakcím:* Pipacs u. 19. *Telefon:* 424-595

Bencsik Pál tanár – Sztálinváros, 1958. február 14. *Szülei:* Bencsik Pál, Primász Teréz. *Nős:*

Batka Éva tanár (1981). *Gyermekei:* Lilla (1989), Fanni (1994). *Tanulmányai:* a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Tanári Karán szerzett földrajz-testnevelés szakos tanári diplomát. *Életút:* a Homokszentgyörgyi Általános Iskolában kezdett tanítani (1982), 1995 óta a kiskunhalasi Faze-

kas Gábor Utcái Általános Iskola tanára. *Közélet:* a Kaposvári Építők atléta-edzője (1982-90), a START Atlétikai Club vezető edzője (1980-95). 1995 óta a GANZAIR Atlétikai Club vezető edzője. 2001-től az ISM „Héraklész program” dobó szakág szaktanácsadója. *Hobbija* a barkácsolás (famegmunkálás). *Kitüntetései:* a Magyar Atlétika Utánpótlásneveléséért (1994), Az év utánpótlás edzője (ISM, 1999), Az év edzője (Kiskunhalas, 1999, 2001). *Lakcím:* Sóstó u. 10. *Telefon:* 425-557

Benke László ezredes, nyugállományú polgárvédelmi törzsparancsnok – Kiskunhalas, 1929. december 13. *Szülei:* Benke Lajos, Farkas Viktória. *Nős:* Molnár Aranka (1960). Felesége 1994-ben meghalt, 2000-től élettársi kapcsolatban él Szekeres Vendelné Wilhelm Lenkével. *Gyermekei:* László (1960), Mariann (1975). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnázium esti tagozatán érettségizett (1964), majd elvégezte a Polgári

Védelmi Tiszti Iskolát (1958). Főtisztai tanfolyamra járt Budapesten (1964-65). *Életút:* 1948-ban földművesként dolgozott, majd vasbeton-szerelő lett (1949-50). A városi tanácson dolgozott népművelési előadóként (1954-55), majd polgári védelmi törzsparancsnokként tevékenykedett (1955-86). *Közélet:* városi tanács tag volt (1955-90), a Magyar Vöröskereszt elnökségi tagja (1957-70), a Magyar Polgári Védelmi Szövetség kiskunhalasi körzeti ügyvezető elnöke és a Magyar Polgári Védelmi Szövetség országos elnökségének tagja volt. *Hobbija* a versírás, szőlő- és gyümölcsstermesztés, kertészkedés. *Kitüntetései:* Munka Érdemrend bronz fokozata (1960), Haza Szolgálatáért bronz (1967), ezüst (1972), arany (1985) fokozata, Vöröskereszt Aranykoszorús Érdemrend (1968). *Munkái:* polgár- és katasztrófavédelmi szakanyagok az emberi élet és az anyagi javak védelme tárgyában. *Lakcím:* Mázsa u. 22. *Telefon:* 421-505, 426-810

Benkő Tibor katonatiszt – Nyíregyháza, 1955. október 16. *Szülei:* Benkő Zoltán, Rác Ilona. *Nős:*

Megyesi Julianna élelmiszer analitikai technikus (1978). *Gyermekei:* Viktória (1979), Brigitta (1985). *Tanulmányai:* a tiszavasvári Mezőgazdasági Gépszerelő Szakmunkásképző Iskola elvégzése után (1970-73) a nyíregyházi Mezőgazdasági Gépész Szakközépiskolában érettségizett (1973-75). A szentendrei Kossuth Lajos Katonai Főiskola tüzér parancsnoki és pedagógia szakán szerzett diplomát (1975-79), majd a leningrádi Kalinyin Tüzér Akadémián tanult (1985-88). 2000-2001 között az Amerikai Egyesület Államokban (Carlisle) a Szárazföldi Vezérkari Akadémián tanult. *Életút:* pályáját az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságon gépészként kezdte (1973-75), majd a Kiskunhalasi Páncéltörő Ezred szakaszpáncsnoka lett, később ütegparancsnok-helyettes, ezred hadművelési tiszt (1979-84). Innen Székesfehérvárra Hadsereg Tüzértörzshöz került (1988-90), 1990-től a Kiskunhalasi Páncél-törő Dandár ezredparancsnoka, dandárparancsnok-helyettes, dandárparancsnok. 2001 óta a Debreceni Gépésített Lövészdandár dandárparancsnoka. *Közélet:* a jánoshalmi Honvéd Kaszinó Kulturális Egyesület vezetőségi tagja. *Hobbija* a barkácsolás. *Kitüntetés:* Árvízvédelemért Emlékérem, miniszteri és különböző katonai kitüntetések a haza szolgálatáért. *Munkái:* Oktató- és vizsgáztató gépek alkal-

malaként (1958). Főtisztai tanfolyamra járt Budapesten (1964-65). *Életút:* 1948-ban földművesként dolgozott, majd vasbeton-szerelő lett (1949-50). A városi tanácson dolgozott népművelési előadóként (1954-55), majd polgári védelmi törzsparancsnokként tevékenykedett (1955-86). *Közélet:* városi tanács tag volt (1955-90), a Magyar Vöröskereszt elnökségi tagja (1957-70), a Magyar Polgári Védelmi Szövetség kiskunhalasi körzeti ügyvezető elnöke és a Magyar Polgári Védelmi Szövetség országos elnökségének tagja volt. *Hobbija* a versírás, szőlő- és gyümölcsstermesztés, kertészkedés. *Kitüntetései:* Munka Érdemrend bronz fokozata (1960), Haza Szolgálatáért bronz (1967), ezüst (1972), arany (1985) fokozata, Vöröskereszt Aranykoszorús Érdemrend (1968). *Munkái:* polgár- és katasztrófavédelmi szakanyagok az emberi élet és az anyagi javak védelme tárgyában. *Lakcím:* Mázsa u. 22. *Telefon:* 421-505, 426-810

Benkő Tibor katonatiszt – Nyíregyháza, 1955. október 16. *Szülei:* Benkő Zoltán, Rác Ilona. *Nős:* Megyesi Julianna élelmiszer analitikai technikus (1978). *Gyermekei:* Viktória (1979), Brigitta (1985). *Tanulmányai:* a tiszavasvári Mezőgazdasági Gépszerelő Szakmunkásképző Iskola elvégzése után (1970-73) a nyíregyházi Mezőgazdasági Gépész Szakközépiskolában érettségizett (1973-75). A szentendrei Kossuth Lajos Katonai Főiskola tüzér parancsnoki és pedagógia szakán szerzett diplomát (1975-79), majd a leningrádi Kalinyin Tüzér Akadémián tanult (1985-88). 2000-2001 között az Amerikai Egyesület Államokban (Carlisle) a Szárazföldi Vezérkari Akadémián tanult. *Életút:* pályáját az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságon gépészként kezdte (1973-75), majd a Kiskunhalasi Páncéltörő Ezred szakaszpáncsnoka lett, később ütegparancsnok-helyettes, ezred hadművelési tiszt (1979-84). Innen Székesfehérvárra Hadsereg Tüzértörzshöz került (1988-90), 1990-től a Kiskunhalasi Páncél-törő Dandár ezredparancsnoka, dandárparancsnok-helyettes, dandárparancsnok. 2001 óta a Debreceni Gépésített Lövészdandár dandárparancsnoka. *Közélet:* a jánoshalmi Honvéd Kaszinó Kulturális Egyesület vezetőségi tagja. *Hobbija* a barkácsolás. *Kitüntetés:* Árvízvédelemért Emlékérem, miniszteri és különböző katonai kitüntetések a haza szolgálatáért. *Munkái:* Oktató- és vizsgáztató gépek alkal-

mazása a katonai főiskolákon a pedagógia oktatásban (Szentendre, 1978), A Varsói Szerződésből a NATO-ba angol nyelvű kiadás (Carlisle Army War College, 2001).

Berecz Árpád épi-tésmérnök – Mélykút, 1943. január 28. Szülei: Berecz József, Dóczi Erzsébet. *Nős:* Fekete Éva közgazdász (1967). *Gyermekei:* Ingrid (1970), Gábor (1976). *Tanulmányai:* a szegedi Vedres István Építőipari Technikumban érettségizett (1957-61), diplomát az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola magaspépítési szakán szerzett (Budapest, 1979-83).

Tervezői szakmérnöki diplomával is rendelkezik (1994-96), felsőfokú építőipari külkereskedelmi szakvizsgát (1987), ingatlanközvetítői és értékbécselő szakvizsgát (1990) tett. *Életút:* technikusként, később mérnökként előkészítő, kivitelező, tervező, beruházó és vállalkozási mérnökként dolgozott, ezzel párhuzamosan építészeti magántervezéssel is foglalkozott. Munkahelyei 1961-99 között: Dél-Bács-Kiskun Megyei Vízmű Vállalat Kiskunhalas, Kiskunhalasi Állami Gazdaság, ISV. Kiskunhalasi Tervező Iroda, Fém munkás Vállalat Kiskunhalasi Gyára, Kiskunhalasi Építőipari Vállalat. 1999 óta önkormányzati építéshatósági, városépítészeti feladatokat lát el (Pirtó, Kiskörös, Kecel). *Közélet:* 1994 óta az önkormányzat városfejlesztési- és környezetvédelmi bizottságának tagja, a Magyar Építész Kamara, az Építéstudományi Egyesület tagja. *Hobbija* a történelem, szépirodalom, sport (ezen belül a labdarúgás, mely sportágnak közel 10 éven át igazolt játékosa volt Szegedi Építők SC., Kiskunhalasi MEDÓSZ SC. Kiskunhalasi Gábor Áron SC.). *Lakcím:* Gaál Lajos u. 2. *Telefon:* 421-199

Béres László ny. kórházi gazdasági igazgató – Alsódabas, 1918. november 2. *Szülei:* Béres Lajos, Szabó Eszter. *Özvegy* (Kotrics Erzsébet 1944). *Tanulmányai:* gimnáziumi érettségi után elvégezte a Nagykőrösi Tanítóképzőt. 1937-39 között a Budapesti Táncitanítóképzőbe járt. ÁFÉSZ revizori iskolát végzett. *Életút:* 1940-ben vonult be katonának, azt megelőzően nővére tánciskolájában zongorázott. Harcolt az ukrán fronton, majd hadifogságban volt Edelbergben. Hazatérése (1945) után a környező falvakban tartott táncanfolyamokat. Betegsége miatt pályát kényszerült változtatni, 1951-től a kiskunhalasi Földműves Szö-

vetkezetről helyezkedett el főpénztárnokként, valamint dolgozott különböző számvetési munkakörökben is. 1954-ben megválasztották a Földműves Szövetkezet elnökének, majd a Földműves Szövetkezetek Járási Központjába helyezték revizornak. 1960-ban a Kiskunhalasi Kórházba került főkönyvelőként, majd egy év után a kórház gazdasági vezetője lett. Az új kórház átadása után gazdasági igazgatóként ment nyugdíjba. *Közélet:* hosszú éveken át a kiskunhalasi ÁFÉSZ igazgatósági tagja volt, két ciklusban volt tanácsstag, és a VB pénzügyi állandó bizottság elnöke. A kiskunhalasi Határőr Dózsa Sportkör elnökségi tagja, szervezője a hagyományossá vált májusi lovasversenyeknek. Országos és nemzetközi lovas bíró. *Hobbija* a lovassport. *Kitüntetései:* Munka Érdemrend bronz és arany fokozata a kórház építéséért, és Halas Város lovas sportjának támogatásáért, katonai kitüntetések (Tűzkereszt Érem, Vitézségi Érem bronz fokozata), Pro Urbe díj (1987).

Bertalan Gábor középiskolai tanár – Veszprém, 1969. november 7. *Tanulmányai:* a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnáziumban érettségizett (1988), földrajz tanári szakos diplomát a pécsi János Pannonius Egyetemen szerzett (1993).

Főiskolai diplomával is rendelkezik művelődésszervezésből, és felsőfokú szakképesítést kapott mozgóképkommunikátorként, mozgóképforgalmazóként, videoműsorkészítőként. *Életút:* egy évet Kiskunhalas közművelődésében töltött, 1996 óta a Szilády Áron Gimnáziumban főállású tanár, sajtótitkár. Tanítványai szép sikereket érnek el országos tanulmányi versenyeken. *Közélet:* nem tagja egyik pártnak sem, de több civil és szakmai szerveződés munkájában részt vesz. Tagja a Szilády Áron Társaságnak és a Magyar Földrajzi Társaságnak. *Számos hobbija van:* tenisz, tollaslabda, magashegységi túrázás, utazás, fényképezés, videózás és számítógépes multimédiás anyagok készítése. Gyűjti a szebb ásványokat, kőzeteket, ősmaradványokat, és a zöld színű üvegeket. *Telefon:* 421-215. *E-mail:* bertalan@freemail.hu,

honlap: www.szilady.sulinet.hu/berci/index.htm.

Bodor Miklós grafikus-festőművész – Nagykőrű, 1925. június 12. *Szülei:* Bodor Miklós, Surányi Rozália. *Nős:* Szász Zsófia Ilona (1982). *Tanulmányai:* Acélszerkezeti Technikum (Kiskunfélegyháza 1954-58), Szegedi Tanárképző Főiskola rajz szak (1961-63), Juhász Gyula Tanárképző Főiskola magyar szak (Szeged, 1967-69). *Tanulmányút* Kanadában (1996) és Olaszországban (2000). *Életút:* pályáját a kiskunfélegyházi Ipari tanuló Szakiskolában oktatóként, tanárként kezdte (1958-64), innen a Bács-Kiskun Megyei Tanácsadóhoz került előadóként (1964), majd a Kiskunfélegyházi Városi Tanácsnál lett népművelési felügyelő (1965-69), ezután a Csólyospálosi Általános Iskola iskolavezetője (1969-71), majd a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Művelődési Központ igazgatója lett (1971-74). Később igazgatója a kiskunmajsai Művelődési Központnak (1974-81). Halason élt 1984-1992 között. A Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyárában grafikusként működött (1986-90). Művei rendszeresen szerepelnek önálló és csoportos kiállításokon. *Alkotásai megtalálhatók:* Thorma János Múzeum (Kiskunhalas), Kiskunmajsai, Kiskőrösi Képtár, Kiskun Múzeum, Kecskeméti Képtár, Jászszentlászló, Miske, Szank, Fővárosi Történeti Múzeum. A következő művészeti díjakban részesült: Bács-Kiskun megyei Tanács VB. művészeti alkotói díj (1982), Jászszentlászlói Községi Tanács VB. alkotói díj (1983-84), Bács-Kiskun Megyei Tanács VB. művészeti ösztöndíj (1987), Bácska és Dunamelléki Termelőszövetkezetek Szövetsége művészeti ösztöndíj (1987). *Kitüntetés:* Szocialista Kultúráért (1969), Nagy István Emlékplakett (1973), Téli Tárlat 3. díj (1973), Megyei Grafikai Kiállítás 1. díj (1983), Megyei Téli Tárlat Megyei Tanács díja (1984), Petőfi a képzőművészetben pályázat 3. díj (1988), Szocialista Kultúráért (1988), BMV díj (Szent István palástja csipke grafikai tervéért, 1988. Ezt a csipkét kapta II. János Pál pápa ajándékba 1996-ban), Vasvár Város plakettje (2000). *Lakcím:* 9841 Kám, Kisfaludy u. 4-6. *Telefon:* (94) 376-645

Bodrog Tibor mérnök-közgazdász – Kiskunhalas, 1955. január 24. *Szülei:* Bodrog Tibor, Kiss Ilona Rozália. *Gyermeke:* Ágnes (1983). *Nős:* VIDA Irén tanár (1977). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1969-73), majd a chemnitz (Németország) Műszaki Egyetemen nyomdaipari gépészmérnök (1973-77), a budapesti Közgazdasági Egyetemen mérnök közgazdász (1989) diplomát szerzett. *Életút:* 1977-84-ig a kecskeméti Petőfi Nyomda gyakornoka, majd főművezetője, 1984-91 között a Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyárában marketing vezetője, vállalkozási osztályvezetője, főmérnöke majd igazgatója, 1991-től a Halaspack Rt. elnök-vezérigazgatója. *Közélet:* a Halasi Csipke Alapítvány felügyelő bizottságának elnöke, a Halasi Könyvtárpártoló Alapítvány kuratóriumának tagja. *Hobbija* a kirándulás és a főzés. *Lakcím:* Nyírfa u. 7. *Telefon:* 426-372

Bodrog Tibor a Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyárában ny. igazgatója – Szenttamás, 1923. április 30. *Szülei:* Bodrog József, Sank Etelka. *Nős:* Kiss Ilona bedolgozó (1950). *Gyermekei:* Tibor (1951), József (1955). *Tanulmányai:* a zombori Felsőkereskedelmi Iskolában végzett (1937-41), Kecskeméten az Esti Egyetem szakosítottját végezte el (1972-74). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Motor és Gépjárvító Vállalatnál kezdte főkönyvelőként (1951-58), majd a Fa- és Épületipari Vállalatnál volt szintén főkönyvelő (1958-66). A Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyárában igazgatója volt (1966-83). *Közélet:* tanácsstag volt (1966-85), és a Városi Tanács pénzügyi bizottságának elnöke (1973-85). *Hobbija* a szőlészkedés saját kertjében. *Kitüntetései:* többszörös Kiváló Dolgozó, a Könnyűipar Kiváló Dolgozója, Pro Urbe díj (1983), az Elnöki Tanács Munka Erdemrendjének ezüst (1979), majd arany (1984) fokozata, Lengyel Lajos díj (a Papír és Nyomdaipari Műszaki Egyesület díja, 1999). *Munkája:* Kiskunhalas ipara 1950-1975 (társszerző Füzes István). *Lakcím:* Tavasz u. 4/a. *Telefon:* 422-698

Bodrog Tibor dr. gyermekorvos – Kiskunhalas, 1951. február 24. *Szülei:* Bodrog Tibor, Kiss Ilona. *Nős:* Solymosi Éva nyelvtanár (1975).

Gyermekei: Éva Orsolya (1979), Áron Tibor (1983). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1965-69), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetemen diplomázott (1969-75), ezután csecsemő-gyermekgyógyász (1981), nephrológus (1991) és

neohatológus (1992) szakvizsgát tett. *Életút:* munkásságát a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertani Intézetében kezdte (1975-77), majd a Gyermekklinikán dolgozott (1977-1993), 1993-tól osztályvezető főorvosa a kiskunhalasi Semmelweis Kórház gyermekosztályának. 1995-től Kiskunhalas és Kiskőrös gyermekgyógyász szakfelügyelő főorvosa. *Közélet:* az „Életünk a gyermekünk” Közhasznú Alapítvány alapítója és kuratóriumi tagja. *Tudományos társasági tagságok:* tagja a Magyar Gyermekorvosok Társaságának, a Magyar Nephrológiai Társaságnak, a Magyar Diabetológusok Társasága Gyermeknephrológiai szekciójának és a Gyermek Gasztroenterológiai Szekciónak. *Hobbija* az olvasás és az utazás. *Kitüntetés:* Szegedi Orvostudományi Egyetem Rektori Dicséret (1982), Egészségügyi Miniszteri Dicséret (1984), Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Rektori Dicséret (1993). *Művei:* 35 tudományos dolgozat hazai és külföldi folyóiratokban, 79 tudományos előadás kongresszusokon. *Lakcím:* 6722 Szeged, Petőfi Sándor sugárút 15.

Bognárné dr. Nagy Éva tanár, igazgató – Putnok, 1954. június 24. *Szülei:* F. Nagy József, Bóna

Éva. *Férjezett:* dr. Bognár István közgazdász (1978). *Gyermekei:* Veronika (1979), István (1984). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1968-72), a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola biológia-mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szakán szer-

zett diplomát (1973-77). A JATE Természettudományi Karán biológia szakos tanári diplomát kapott (1979-83). *Életút:* az Alsóvárosi Általános Iskolában kezdett tanítani (1977-95), majd a Szilády Áron Gimnáziumba került tanárként (1995-97).

1997 óta az intézmény igazgatója. *Hobbija* a természetjárás és a téli sportok. *Lakcím:* Dózsa Gy. u. 14. *Telefon:* 423-087

Bognár Zoltán dr. tanár – Kemeneshőgyész, 1952. március 16. *Szülei:* Bognár Zoltán, Tóth Rozália.

Nős: Kovács Dóra tanár. *Gyermeke:* Viola (1978). *Tanulmányai:* a pápai Türr István Gimnáziumban érettségizett (1966-70), a szegedi József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett magyar-orsz. szakos tanári diplomát (1970-75), doktori vizsgák irodalomtör-

ténetből (1990). *Életút:* 1975 óta tanít Kiskunhalason, előbb a Szilády Áron Gimnáziumban, majd 1995-től a Bibó István Gimnáziumban. *Közélet:* a Magyar Irodalomtörténeti Társaság megyei tagozatának elnöke, alapítója a Kiskunhalasi Pedagógus Kamarának, a Városvédő Egyesületnek, a Városi Polgári Körnek, a Szilády Öregdiákok Szövetségének, funkciói vannak az önkormányzati alapítványok kuratóriumában. *Hobbija* a helyi alkotók publicitáshoz segítése. *Kitüntetései:* Kiváló Munkáért díj, Móricz Zsigmond-Díj, Pilinszky János-Díj. *Munkája:* Szilády Áron-monográfia (1987). *Lakcím:* Bercsényi u. 14. *Telefon:* 422-409

Bótás József építőipari technikus, tervező – Kiskunhalas, 1934. július 30. *Szülei:* Bótás József,

Modok Erzsébet. *Nős:* Bartek Zsófia könyvelő (1958). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett, majd a szegedi Vedres István Építőipari Technikumban szerzett építőipari technikus képe-

tést. *Életút:* tősgyökeres halasi paraszti családból származik, sorkatonai szolgálatát Pécsen töltötte le. 1952-től kezdett el dolgozni a BKM Tatarozó Vállalatnál segédmunkásként, ahol kőműves szakvizsgát is tett. Később ugyanitt művezető lett (1959), majd felmérő technikus. 1963-tól a BKM Termelőszövetkezeti Beruházási Irodánál, majd átszervezés után a BKM Beruházási Iroda, ill. jogutód vállalatnál dolgozott 1977-ig műszaki ellenőrként. Műszaki ellenőri tevékenységének kiemelt állomásai: termelőszövetkezeti majorok építésének, a Garbai Szakmunkás-

képző Iskola épületének, a felsővárosi és alsóvárosi iskolák bővítésének, az Erdei Ferenc lakótelep, a jánosalmi gimnázium, a Kertvárosi Általános Iskola, a Semmelweis Kórház, a Bibó István Gimnázium építésének lebonyolítása és műszaki ellenőrzése. Lakossági út- és tanyavillamosítások szervezése és lebonyolítása. 1977-94 között nyugdíjba vonulásáig a városi tanács VB pénzügyi terv- és munkaügyi osztályán dolgozott csoportvezetőként. *Kedvenc időtöltése* a bélyeggyűjtés és a kertészkedés. *Kitüntetés:* Építésügyi miniszteri kitüntetés (1974) a kórházépítés műszaki ellenőri munkájáért. *Lakcím:* Hímzű u. 5. *Telefon:* 421-317

Bödecs Pál László református lelkész, kollégiumi főigazgató – Budapest, 1957. április 6. *Szülei:*

Bödecs László, Anger Ibolya. *Nős:* Szalai Hajnal református lelkész (1986). *Gyermekei:* Anna (1989), Pál Márton (1990), András (1994). *Tanulmányai:* a szentendrei Móricz Zsigmond Gimnáziumban érettségizett (1972-75, a gimnázium első két évét a soproni Széchenyi István Gimnáziumban járta), majd a BME Villamosmérnöki Karán szerzett diplomát (1976-80). Ezután elvégezte a Budapesti Református Teológiai Akadémiát (1981-86). *Életút:* a Ganz Villamossági Műveknél kezdett dolgozni mérnökként (1980-81), majd a Lábodi Református Egyházközségben lett lelkész (1986-92). 1992-ben került Kiskunhalasra a Kiskunhalasi Református Egyházközségbe lelkésznek, 1997-től elnök lelkész. A Szilády Áron Gimnázium megbízott igazgatója (1993-97), 1997-től a Kiskunhalasi Református Kollégium igazgatótanácsának elnöke, főigazgatója. A Gábor Dénes Műszaki Informatikai Főiskola Kiskunhalasi Konzultációs Központjának igazgatója (1993-tól). *Közélet:* a Szilády Áron Társaság elnöke (1993-tól). *Hobbija* az olvasás. *Kitüntetései:* Pro Schola Reformata Halasiense (1997), Gábor Dénes Emlékérem (2000). *Lakcím:* Hősök tere 2. *Telefon:* 421-123

Bödecsné Szalai Hajnal református lelkész – Csurgó, 1962. december 12. *Szülei:* Szalai József, Pecséthy Erzsébet. *Férjezett:* Bödecs Pál László református lelkész (1986). *Gyermekei:* Anna (1989), Pál Márton (1990), András (1994). *Tanulmányai:* a csurgói Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumban érettségizett (1977-81), ezután elvégezte a Budapesti Református Teológiai Akadémiát (1981-86).

Buda Zsuzsanna költő, hitoktató, lelképásztor – Budapest, 1938. február 24. *Szülei:* Buda Imre, Zalavári Irén. Hajadon.

Életút: a Kisbajomi Református Egyházközségben lett lelkész (1986-92), 1993-ban került Halasra beosztott lelkészként. *Közélet:* a Kiskunhalasi Református Nőszövetség elnöke (2000-től). *Hobbija* a kézművesség. *Lakcím:* Hősök tere 2. *Telefon:* 421-123

Tanulmányai: a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola növénytermelési tagozatának elvégzése után (1952-55) az Országos Takarékpénztárnál is alapvizsgát tett 1960-ban. Középfokú számítógép-kezelői ismeretekből vizsgázott 1990-ben,

majd Kiskunhalason a Római Katolikus Egyházmegyei Teológián tanult (1991-94). *Életút:* pályáját a Bács-Kiskun Megyei Terményforgalmi Vállalatnál kezdte adminisztrátor-gépiróként (1955), innen a Budapesti Fermentáló Vállalathoz került ugyanilyen munkakörbe (1956-59). Ezután az OTP Bács-Kiskun Megyei Fiókjánál volt számfeltevő, ügyviteli alkalmazott Kiskunhalason (1959-65), majd a kiskunhalasi Járási Földhivatalnál lett adminisztrátor 1968-ban. 1969-ben az Ügyvédi Munkaközösségnél dolgozott, utána a Városi Tanácsnál volt adminisztrátor (1970-76). 1976-78 között a kiskunhalasi Braun Éva Középfokú Kollégiumban volt előadó, majd a Semmelweis Kórházhoz került egészségügyi adminisztrátorként (1978-92). Végül a kiskunhalasi Alsóvárosi Főplébánián lett hitoktató, lelképásztor. *Hobbija* a kötés-horgolás és az olvasás. *Kitüntetés:* Aranytoll díj (1993). *Művei:* versei 1991-től folyamatosan 23 országos antológiában szerepeltek, 2000-ben jelent meg a „Gyöngybezárt szavak” c. önálló verseskötönyve. *Lakcím:* Széchenyi utca 48. *Telefon:* 428-543

Bús Imre dr. szakfelügyelő főorvos, kollégialis vezető háziorvos – Kiskunhalas, 1956. szeptember 1. *Szülei:* Bús Imre, Markó Erzsébet. *Nős:* Dr. Herceg Katalin orvos (1982). *Gyermekei:* Katalin (1984), Máté (1988). *Tanulmányai:* a Szegedi

Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1975-81), majd általános orvostan szakvizsgát tett (1987), ezután elvégezte az Oxford Open CMS menedzserképzőjét (1994). *Életút:* 1981-83 között a kiskunhalasi Semmelweis Kórház Neurológiai Osztályán dolgozott, majd 1983-tól háziiorvosként tevékenykedik. *Közélet:* 1988-tól kollegiális vezető házi orvos Kiskunhalason, 1995-től Kiskörös és vonzaskörzetében szakfelügyelő főorvos, a kiskunhalasi Felsővárosi Általános iskola Iskolaszéki elnöke (1996-2001). *Hobbija* az utazás és az olvasás. *Kitüntetés:* Kiskunhalas Város Egészségügyéért (2001). *Lakcim:* Dózsa Gy. u. 4/A. *Telefon:* 422-082

Crowson, Paul Robert tanár, angol nyelvi lektor – Louth (Anglia), 1968. október 16. *Szülei:*

Malcom Crowson, Phylliss Chapman. *Tanulmányai:* a Liverpooli Egyetemen (University of Liverpool) angol-média szakon végzett (1987-90), majd a Londoni Egyetemen (University of London) szerzett angol nyelvtanári diplomát (1993-94). *Életút:* Angliában végzett különböző fizikai munkák után (1989-94) került Kiskunhalasra a Felsővárosi Általános Iskola (1994-97) és a Szilárdy Áron Református Gimnázium nyelvtanáráként (1994-98). 1995-től angol nyelvi lektorként és nyelvtanárként dolgozik a Bibó István Gimnáziumban. *Kedvelt időtöltése* az olvasás, az írás, a műfordítás, a kerékpározás, a helytörténet és a kutyáival való foglalkozás. *Fordításai* a következő kiadványokban jelentek meg: Kiskunhalas építészeti emlékei (Kiskunhalas, 1994), Jászkun Redemptio (Kiskunhalas, 1995), Halasi Csipke (első és második kiadás Kiskunhalas, 1996), Thorma János 1848-as képei (Kiskunhalas, 1998), Halasi művészeti naptár (Kiskunhalas, 1999), Üdvözlét Kiskunhalasról (Kiskunhalas, 2000), Mellbimbó férfin (Budapest, 2000), Kiskunhalas, a csipke városa filmszöveg (Kiskunhalas, 2001), Frenák Pál Társulat honlapja (2001), Kiskunhalas honlapja (2001), Aranyszántás Balotán (Kiskunhalas, 2001). *Önálló művei:* Living English (tankönyv

Kiskunhalas, 1997), Total Mental Fitness Workout (tankönyv és szöveggyűjtemény - Kiskunhalas, 1998), Speak For Yourself (tankönyv kazettával Kiskunhalas, 2001), Know Better! (tankönyv kazettával Kiskunhalas, 2001), Bulletproof Rhetoric (versgyűjtemény - Kiskunhalas, 1997). Szerkesztésével készült a BIG Shorts című kétnyelvű antológia 1999-ben. *Lakcim:* Bokányi Dezső u. 10/B.

Czár György Imre dr. állatorvos, kántor-karnagy – Homokmégy, 1942. május 23. *Szülei:* Czár

János, Romsics Erzsébet. *Nős:* Kovács Irén divattervező (1967). *Gyermekei:* Attila (1970), Miklós (1977). *Tanulmányai:* a kalocsai Szent István Gimnáziumban érettségizett (1956-60), elvégezte a Felsőfokú Növénytermesztési Technikumot (Kiskunhalas, 1961-63). Az Állatorvos-

tudományi Egyetemen szerzett diplomát (1964-69). *Életút:* a homokmégyi Aranykalász Termelőszövetkezetben kezdett el dolgozni főállattenyésztő-állatorvosként (1969-1971), majd a kisszállási Petőfi Termelőszövetkezetbe került állatorvos-előhelyettesnek (1971-74). Később a Bács-Kiskun Megyei Állategészségügyi Állomáson lett szakállatorvos (Kecskemét, 1974-78). Szaknácádó állatorvosként működött az ISV, Boscoop-nál (Szeged, 1979-92), ezután a Halasnett Kft.-nél ügyvezető (Kiskunhalas, 1994-96), 1997-től egyéni vállalkozó. *Közélet:* 1978-tól kántorkarnagy a Szent Péter és Szent Pál alsóvárosi római katolikus nagytemplomban, 1990-től a választási bizottság állandó tagja. *Hobbija* a zene. *Lakcim:* Hajnal u. 4.

Csábi Bettina sportoló – Bácsalmás, 1977. október 2. *Szülei:* Csábi Ferenc, Várhegyi Rozália.

Férjese: Koller István (2000). *Tanulmányai:* a bajai III. Béla Gimnáziumban érettségizett, jelenleg a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogiudományi Karának ötödéves hallgatója. *Életút:* full contact, thai boks, kick-boks világbajnok, kyokushin karate Európa bajnok, hatszoros magyar bajnok, szlovák és holland bajnok, kétszeres Európa Kupa győztes, Világkupa győztes. Ed-

dígi 9 professzionális ökölvívó mérkőzéséből 9 győzelemmel került ki. Hobbija a kertészkedés és az olvasás. *Kitüntetés:* Jánoshalmáért Díj, Év Sportolója (Bács-Kiskun Megye, 1998, 2000), Belügyminiszteri Emléktárgy adományozás (1997). *Lakcím:* 6440 Jánoshalma, Pacsirta u. 15. *Telefon:* 402-834

Csáki László a Kommunális Kft. ügyvezetője – Kiskunhalas, 1952. október 8. *Szülei:* Csáki Ferenc, Cserényi Ilona.

Nős: Hödör Éva laboráns (1974). *Gyermekei:* Rita (1974), Tünde (1981). *Tanulmányai:* a 618. számú Garbai Sándor Szakmunkásképző Iskola autószerelő szakán végzett (1967-70), majd a kecskeméti Környezetvédelmi Szakasszisztensi Iskolában tanult (1997). *Élet-*

út: pályáját a 9. számú VOLÁN Vállalat autószerelőjeként kezdte Kiskunhalason (1967-74), innen a Szőlőfürt Szakszövetkezet nehézgépjüzemébe került szerelőként (1974-78), majd a Kommunális Üzem autószerelője (1978-91), géprészlegének megbízott vezetője lett (1991-96), 1996-tól a Kommunális Kft. ügyvezetője. *Közélet:* 1988-ban szakszervezeti vezető, 1994-ben sportbizottsági tag, sportvezető, 1994-től a Football Club elnökségi tagja, a Halasi Szüret Alapítvány kuratóriumi tagja, 1995-től a Gyógyúszó Egyesület oktatója, 1998-tól önkormányzati képviselő, a sportbizottság elnöke. *Hobbija* a régi tárgyak gyűjtése, javítása. *Kitüntetés:* Kiváló dolgozó (1986, 1987), Nemzetközi Környezetvédelmi Elismerés (Németország-Bautsen, 1998). *Lakcím:* Vitéz u. 3. *Telefon:* 424-884

Csányi István ügyvezető igazgató – Kiskunhalas, 1943. november 12. *Szülei:* Csányi István,

Barta Mária. *Nős:* Varga Ilona (1967). *Gyermeke:* Zoltán (1972). *Tanulmányai:* elvégezte a kiskunhalasi Szakképző Iskolát (1958-61), a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1960-64), ezután a kiskunhalasi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumban tanult (1964-66), a

keszthelyi Agráregyetem Főiskolai Karán végzett (1971-74), később a budapesti Közgazdaságtudo-

mányi Egyetem Szakközgazdasági Karának biztosítási szakát végezte el. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Vörös Október Termelőszövetkezet üzemegegyeség vezetője (1970-76), innen az Állami Biztosító Kiskunhalasi fiókjához került igazgatóként (1976-92), 1992 óta a Csányi és Társa Kft. ügyvezető igazgatója. *Közélet:* tanácsstag (1978-86), tanács vb-tag (1980-86), Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetsége elnökségi tagja (1996-99), a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara etikai bizottságának tagja (1996-2000), Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnökségi tagja (2000-). *Kitüntetés:* Pénzügy Kiváló Dolgozója (1988). *Munkája:* Biztosítók és Biztosítási Alkuszok Magyarországon (1993). *Lakcím:* Paprika Antal u. 19. *Telefon:* 423-830

Csapó Imre dr. jogász, közigazdász – Kiskunhalas, 1933. szeptember 29. *Szülei:* Csapó Imre,

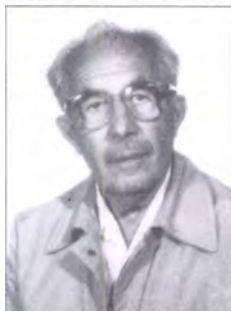
Fecske Éva. *Nős:* Lukács Zsuzsanna menedzser (1985). *Gyermeke:* Csaba (1965). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1953), majd a szegedi JATE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen

szerzett másoddiplomát. Ezután bírói, ügyési, szövetkezeti szakjogász és adószakértői szakkvizsgát tett. *Életút:* 1956-ban könyvtáros volt Kiskunhalason, 1957-62-ig a Kiskunhalasi Járási Tanácsnál volt pénzügyi főelőadó, majd munkaügyi vezető. 1962-72 között Kiskunhalason járási ügyész, 1972-74-ig a kiskunhalasi KUNÉP Vállalat jogi igazgatási osztályvezetője, majd 1988-ig különböző vállalatoknál és szövetkezeteknél jogtanácsos. 1989-90-ben ingatlanforgalmazási és adószakértői magántevékenységet folytatott. A nagyobb közérdeklődéssel kísért büntető ügyekben (embargós, olajügyek, 1956-os sortűzpercek) a sorozatos média-szereplések által büntetőjogi védőként vált országosan is ismertté. *Közélet:* társadalmi tevékenységet főleg szakmai és kulturális téren fejtett ki, pl.: 1958-62 között a kiskunhalasi járási közös Munkaügyi Egyeztető Bizottság elnöke volt, 1959-ben a kiskunhalasi Petzvál J. Fotóklub alapítója, majd 12 éven át elnöke, fotókiállítások szervezője, résztvevője. A járási Sportbizottság tagja volt. *Hobbija* a fotózás, videózás, vitorlázás. *Kitüntetés:* Életmentő emlékérem. *Munkái:* szak-

cikkek, vitairatok folyóiratokban. *Lakcím:* Fenyő u. 3. *Telefon:* 421-313

Csatári József (Kkh., 1949. dec. 18.-) agrár-mérnök, birkózóedző. Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1998 és 2002 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Csenki Ferenc ökölvívó edző – Kiskunfélegyháza, 1922. december 10. *Szülei:* Csenki Ferenc,

Némédi Rozália. *Nős:* Herpai Mária (1971). *Tanulmányai:* a kiskunfélegyházi Szent László Gimnáziumban érettségizett (1934-42). *Életút:* ágazatvezetőként dolgozott a Baromfifeldolgozó Vállalatnál (1950-63), az Előre Mgtysz-nél (Kunfehértó, 1963-73), a Vörös Október Mgtysz-nél

(Kiskunhalas, 1973-78), a Petőfi Tsz-nél (Jánoshalma, 1978-79), a Jonathán Mgtysz-nél (Kiskunmajsa, 1980-90), majd 1991-től ágazatvezető a tompai Kossuth Mgtysz-nél. *Közélet:* ökölvívó edző Kiskunhalason (1947-78), Jánoshalmán (1979-80), Kecskeméten (1981-90), 1991-től újra Kiskunhalason és Kiskörösön. Ökölvívó tanítványai 24 országban szerepeltek. *Kitüntetései:* Sport Érdemes Dolgozója (1969), Ifjúság Neveléséért (1984, 1990, 1993), Pro Urbe díj (1997), Magyar Ökölvívásért (1998), Kiváló Dolgozó (Elelmiszer és Mezőgazdasági Minisztérium, 1968, 1975, 1982, 1984). *Lakcím:* Szilády Á. u. 20. *Telefon:* 424-020

Cseri Gábor Attila levéltáros – Kecskemét, 1968. július 28. *Szülei:* Cseri Győző Gábor, Hatvani Piroska. *Nőtlen. Tanulmányai:* a kecskeméti Kodály Zoltán Általános Iskola és Gimnáziumban érettségizett (1974-86), az ELTE történelem-levéltár szakán szerzett diplomát (1989-94). *Életút:* levéltári kezelőként kezdett dolgozni a Bács-Kiskun Megyei Levéltárban (Kecskemét, 1987-

88), 1994-től a Bács-Kiskun M-i Önkorm. Levéltára Kiskunhalasi Részlegének vezetője. *Hobbija* a sport, zene, esztétika. *Munkái:* Kiskunhalasi adatok 1935-37-ből (Halasi Múzeum Emlékkönyve). *Munkah. cím:* Paprika A. u. 12-14. *Tel.:* 421-678

Csernák Pál plébános – Mindszent, 1937. november 7. *Szülei:* Csernák Pál, Takács Emília. *Nőtlen. Tanulmányai:* az esztergomi Ferences Gimnáziumban érettségizett (1954-57), majd az egri Hittudományi Főiskolán szerzett diplomát (1957-62), Vácott, 1962-ben szentelték pappá. *Életút:* pályáját hitoktatóként kezdte (Nyárlőrinc, 1962-64; Dabas-Sári, 1964-69; Monor, 1969-

71; Kiskunhalasi Alsóvárosi Plébánia, 1971-74; Rákospalotai Főplébánia, 1974-77; Csongrádi Főplébánia, 1977-78), 1978 óta plébánosként tevékenykedik (Dömsöd, 1978-81; Gödöllő-Mária-besnyő, 1981-85; 1985-től kiskunhalasi Felsővárosi Plébánia). *Hobbija* a klasszikus zene, madarászás, bélyeggyűjtés. *Kitüntetés:* érseki tanácsosi (1987). *Lakcím:* Fácán u. 2. *Telefon:* 421-067

Csillag István tanár – Kiskunhalas, 1968. március 4. *Szülei:* Csillag István, Ulrich Mária. *Nős:* Somogyi Éva szociális munkás (1994). *Gyermekei:* Dániel (1996), István (2001). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Garbai Sándor Szakmunkásképző Iskolában autószerelőként végzett (1982-85), majd a Dolgozók Szakközépiskolájában szerzett érettségét (1985-88), ezután elvégezte a Miskolci Egyetem Dunaújvárosi Főiskolai Karának műszaki oktató szakát (1991-94), valamint a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola testnevelés szakát (1995-97). *Életút:* középiskolája elvégzése után a kiskunhalasi Semmelweis Kórházban volt autószerelő (1985-87), majd a Fazekas Gábor Utcái Általános Iskolában KAC és KTC torna edző (1988-93), a BM HŐR (Kiskunhalas) sporttisztje (1994-99), 1999-től gazdasági kiemelt főelőadóként dolgozik. *Közélet:* 1998-tól a Severin-Csillag Fitness Klub, a Kiskunhalasi Fitness Egyesület, és a Kunfehértói Fitness Egyesület alapító tagja és edzője. *Hobbija* a számítástechnika. *Sporteredménye:* Európa Bajnoki 5. helyezés (sportakrobatika, 1985). *Lakcím:* Esze Tamás lakótelep 3/C. *Telefon:* 425-843

Csorvási Kata szerkesztő-riporter – Kiskunhalas, 1956. augusztus 18. *Szülei:* Szabó Sándor,

Papp Katalin. *Férjezett:* Csorvási Zoltán népművelő (1976). *Gyermekei:* Borbála (1980), Dorottya (1980). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1970-74), elvégezte az Asztalos János Kertészeti és Földmérési Szakközépiskola földmérő szakát (1977-79). Részt

vett az OMIKK Teleschola szerkesztő-riporter képzésén (1993-95). *Életút:* a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdett dolgozni földmérőként (1975-1990), a Halas Tv szerkesztő-riportere (1991-95). A Halas Rádió szerkesztő-riportere (1996-98), főszerkesztő a Kiskörösi Tv-nél (1998-2001). 2001 óta a Halas Hangja Rádió szerkesztő-riportere. *Hobbija* az olvasás, utazás. *Munkái:* Húsevő baktérium, Veránka szigete, Húsvétolás, Pünkösödölés, Határozatlanul (filmek a Halas Tv számára). Újra éled a Halasi csipke (film az MTV számára, 1996). Több nap mint kolbász, Szlovák táncegyüttesek találkozója, Petőfi Szilveszter 2001, Mindenem a zongora - Szokody Anikó zongoraművész portréja (filmek a Kiskörösi Tv-nek). Publikációk a Kurírban, a Petőfi Népében, a Kecskeméti Lapokban, a Halasi Tükörben, az Új Héten. Riportok, tudósítások az MTV-Szeged, Duna Tv, Kiskun Tv számára.

Csorvási Zoltán népművelő – Harkakötöny, 1952. június 15. Szülei: Csorvási Ferenc, Sárfi Julianna. *Nős:* Csorvási Kata szerkesztő-riporter (1976). *Gyermekei:* Borbála (1980), Dorottya (1980). *Tanulmányai:* a budapesti Malomipari Szakmunkásképző elvégzése után (1966-69), a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1970-72), majd a szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola művelődés-szervező szakán szerzett diplomát (1992-95). *Életút:* a szakmunkásképző elvégzése után a Kiskunhalasi Malomban kezdett dolgozni molnárként (1969-72), majd a kiskunhalasi Ganz Mávnál lett programos (1974), később a kiskunhalasi Fém-munkás Vállalatnál raktáros (1974-76). Ezután a Gózon István Művelődési Központban dolgozott szervezőként (1976-81), a Gábor Áron Tüzérlaktanyában könyvtárosként (1981-82), majd ismét a

Gózon István Művelődési Központban (1988-92), 1992-től a jogutód Rendezvény- és Programiroda (2000-től Kiskunhalasi Művelődési Központ) programszervező munkatársa. *Közélet:* a Bemutatószínház-sorozat Alapítvány kuratóriumi tagja, a Lyra együttes alapítója és vezetője 1976-tól. *Hobbija:* a zene és a Lyra együttes. *Kitüntetés:* Pro Urbe díj (1997), Bács-Kiskun Megye Közművelődési díja (2001). *Művei:* 80 megzenésített vers kortárs és klasszikus költők műveiből, Lyra sztori (könyv, 1996), Dalok könyve (1999), „Veled” c. 1. Lyra lemez (2001), „Ne rejtőzz el” c. 2. Lyra lemez (2002). *Zenekarai:* Ding-Dong (Budapest 1967-69, Kiskunhalas, 1969-71), Porcukor's (1971-72), Kent (1972-74), Lyra együttes (1976-tól), Halas népzenei együttes (1985-87), Harmadik Műszak (1985-86), Panel (1989-92). *Lakcim:* Bocskai u. 11. *Telefon:* 422-710, (30) 305-5834

Daczi Zsolt zenész – Kiskunhalas, 1969. június 12. *Szülei:* Daczi Dezső, Pátyerkő Borbála. *Nős:* Bekker Anita fodrász (1998). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségizett. *Életút:* 1989 óta a Bikini együttes gitárosa, 1993-97 között a Tirana Zenekar alapítója és zenekarvezetője volt, 2000-től a TAHI Stúdió vezetője. *Hobbija* a kutyák és a kertészkedés. *Kitüntetés:* Aranylemez (Bikini együttes 1990, 1991, 1997). *Munkái:* 1989-2002 között 14 Bikini lemez, Gitáriskola (video, 1995), Carpathia Project (CD, 2000), első szólólemez 2002-ben, emellett közreműködött Vincze Lilla, az Ómen és a Lyra együttes zenei anyagának felvételein.

Daday Zoltán távközlési üzem mérnök – Szeged, 1943. szeptember 13. *Szülei:* Daday Zoltán, Tihanyi Ilona Etelka. *Nős:* Dér Márta Gyöngyi mérlegképes könyvelő (1966). *Gyermekei:* Zsolt (1967), Attila (1970). *Tanulmányai:* gimnáziumi érettségi Kiskunfőlegyházán (1962), híradástechnikai műszerész szakmunkás bizonyítvány (1964), Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola üzem mérnöki diploma (1973). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Postahivatalban kezdte

Daday Zoltán távközlési üzem mérnök – Szeged, 1943. szeptember 13. *Szülei:* Daday Zoltán, Tihanyi Ilona Etelka. *Nős:* Dér Márta Gyöngyi mérlegképes könyvelő (1966). *Gyermekei:* Zsolt (1967), Attila (1970). *Tanulmányai:* gimnáziumi érettségi Kiskunfőlegyházán (1962), híradástechnikai műszerész szakmunkás bizonyítvány (1964), Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola üzem mérnöki diploma (1973). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Postahivatalban kezdte

Daday Zoltán távközlési üzem mérnök – Szeged, 1943. szeptember 13. *Szülei:* Daday Zoltán, Tihanyi Ilona Etelka. *Nős:* Dér Márta Gyöngyi mérlegképes könyvelő (1966). *Gyermekei:* Zsolt (1967), Attila (1970). *Tanulmányai:* gimnáziumi érettségi Kiskunfőlegyházán (1962), híradástechnikai műszerész szakmunkás bizonyítvány (1964), Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola üzem mérnöki diploma (1973). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Postahivatalban kezdte

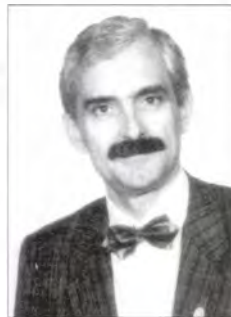
mint híradástechnikai műszerész, munkahelyét azóta sem változtatott, csak annak neve változott MATÁV-ra, majd EMITEL Rt.-re. A távközlés minden szakán dolgozott. 1978-ban a Kiskunhalas Posta Távbeszélő Főközpont vezetője, majd a Távközlési Fenntartási Üzemegységek megalakulásakor annak vezetője lett. A privatizáció után az Emittel Rt. 77-es körzetszámmal hívható Távközlési Szolgáltató Központ vezetője. *Közéleti tevékenysége:* a közműfejlesztés idején lakóközvetének bizalmija, a MATÁV Szegedi Igazgatóságának üzemi tanácstagja, a Paletta Áfész felügyelőbizottsági, majd igazgatótanácsi tagja. *Kedvenc időtöltése* a kertészkedés, turisztika. *Kitüntetései:* Kiváló Dolgozó (1979, 1986), Szegedi Posta Igazgatói Dicséret (1984), Magyar Posta Elnöki Dicséret (1989). *Lakcím:* Mázsa u. 12. *Telefon:* 422-000

Darányi Mária üzemgazdász, vállalati revizor – Kiskunhalas, 1921. január 7. *Szülei:* Darányi Mihály, Nagy Czirok Erzsébet. Hajadon. *Tanulmányai:* a különböző, előírt számviteli tanfolyamok elvégzése mellett a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán tanult. *Életút:* pályáját banktisztviselőként kezdte Kiskunhalason, majd különböző bajai vállalatoknál dolgozott pénzügyi, számviteli,

főkönyvelő helyettesi és főkönyvelői munkakörben, 1963-tól belső ellenőr a DÉMÁSZ-nál. Nyugdíjasként a Magyar Villamosművek Tröszt revizori főosztályán revizorként dolgozott 1992-ig. *Közélet:* a kiskunhalasi református egyház tagja, különböző funkciókat töltött be a Leánykörben, a Vársármapi iskola vezetésében 1945-ig. 1993-tól Nőszövetségi tag, a Szilády Áron Társaság tagja, illetve ügyvezető alelnöke. Ugyancsak 1993 óta foglalkozik helytörténettel. *Művei:* 1995-től a DÉMÁSZ üzemi lapjában a vállalat nyugdíjasairól folyamatosan jelentek meg riportjai, melyet 2001-ben könyv alakban is megjelentettek. Emellett helytörténeti dolgozatok, újságcikkek jelentek meg helyi folyóiratokban (Paritás, Humanissime). *Lakcím:* Révész Gy. u. 10. *Telefon:* 424-208

Dóka István József építészmérnök – Mórchida, 1952. február 22. *Szülei:* Dóka Sándor, Baranyai Ida. *Nős:* Vető Ágnes építészmérnök (1976). *Gyermekei:* Ágnes (1979), Zsuzsa (1980). *Tanulmányai:* a győri Hild József Építőipari Technikumban érettségizett (1966-70), majd a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán szerzett dip-

lomát (1971-76). *Életút:* pályáját a Győr-Sopron Megyei Tanács tervezőjeként kezdte (1976-84), majd a kiskunhalasi KUNÉP tervezőjeként dolgozott (1984-91). 1991-től a kiskunhalasi HUNÉP-KER Kft. tervezője. *Közélet:* a Kiskunhalasi Városvédő Egyesület titkára, a Szilády Áron Társaság tagja, a Szilády Áron Oktatási Alapítvány elnöke. Hobbija a fotózás, magyar őstörténet kutatása. *Kitüntetés:* Vállalati Kiváló dolgozó (1989), „Szép Házak” (1990, 1996). *Lakcím:* Ormánság u. 2. *Telefon:* 421-401

Dósa István tanár – Kiskunfélegyháza, 1934. december 26. *Szülei:* Dósa János, Tóth Erzsébet.

Nős: Horváth Irén könyvesbolti eladó (1964). *Gyermekei:* Zsolt (1966), Hedvig (1977). *Tanulmányai:* a kiskunfélegyházi Testnevelési Gimnázium elvégzése után (1949-54) a budapesti Magyar Testnevelési Egyetemen szerzett diplomát (1959-64). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Alsóvárosi Iskolában kezdte (1954-72) testnevelő tanárként, majd ugyanezen szakon dolgozott a Fazekas Gábor Utcai Általános Iskolában (1972-74), a Szűts József Általános Iskolában (1974-84), és az ÁMK Általános Iskolájában (1984-96). *Közélet:* 1958-88 között a kiskunhalasi úttörőcsapat vezetője, a Városi Táborozási Bizottság vezetője, majd diáksport vezető. 1986-96 között az ÁMK sportszarnokának vezetője, 23 éve birkózó vezetőedző, közben torna- és kézilabdaedző. *Kitüntetés:* Sport Érdemes Dolgozója (1964), Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1981), Gyermekekért Érdemérem (1989). Pro Urbe díj (1995). *Lakcím:* Mázsa u. 17. *Telefon:* 426-993

Dózsa Károly tanár, ny. határőr ezredes – Kiskunhalas, 1949. április 16. *Szülei:* Dózsa Károly, Susák Anna. *Nős:* Szabó Rozália kereskedő (1971). *Gyermekei:* Tünde (1971), Tamás (1978). *Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Technikumban érettségizett (1963-67), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola pedagógia-földrajz szakán szerzett diplomát (1979-83). *Életút:* pályáját mezőgazdászként kezdte a kiskun-

félegyházi Bem Mgtszben (1967-70), később a határőrség lovasiskolájában lett kiképző, majd parancsnokhelyettes (1970-86). Ugyanitt parancsnok 2000-ig, az iskola felszámolásáig, 2000-től nyugdíjas vállalkozó. *Közélet:* a Magyar és a Megyei Lovas Szövetség elnökségi tagja (1998-ig, ill.

2001-ig), a Határőr Dózsa SE alelnöke 2000-ig, országos díjugrató-fogathajtó-távlovagló bíró. *Hobbija* a méhészkedés. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1989, 1992, 1994, 1999), *Lakcím:* Csillag u. 17. *Telefon:* (20) 3847-769

Elekes Tünde védőnő – Kiskunmajsa, 1970. május 10. *Szülei:* Elekes György, Gyuris Klára. Elvált. *Gyermekei:* Diána (1991), Lilla (1993). *Tanulmányai:* a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Gimnáziumban érettségizett (1988), majd elvégezte a szegedi Egészségügyi Főiskolát (1992) és az Egészségügyi Továbbképző Intézet allergológus-pulmonológus szakasszisztens szakát

(1997). *Életút:* szakvizsgája megszerzése óta a kiskunhalasi Semmelweis Kórház Tüdőgondozó Intézetében dolgozik, mellette védőnő és allergológus-pulmonológus szakasszisztens is. *Közélet:* az Asztma Klub Kiskunhalas alapítója és 1998-tól vezetője, a Magyar Védőnők Egyesületének országos szakmai műhelyvezetője, a Magyar Asztmanövérek Egyesületének vezetőségi tagja. *Hobbija* az olvasás. *Művei:* különböző szakmai publikációk. *Lakcím:* Erdei Ferenc tér 4/B. *Telefon:* (20) 9505-081

Erdei Zoltán dr. ny. szemész főorvos – Makó, 1937. április 3. *Szülei:* Erdei Sándor, Czene Anna. *Nős:* Szűcs Ibolya tanár (1963). *Gyermeke:* Mónika. *Tanulmányai:* a szegedi Vegyipari Technikumban érettségizett (1951-55), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1955-61), ugyanitt szemész szakvizsgát tett 1965-ben. *Életút:* a Szegedi Orvostudományi Egyetem Szemklinikáján volt egyetemi tanársegéd, egyetemi adjunktus, a németországi Hallei Szemklinikán továbbképzésen vett részt (1971-72). 1972-től 1999-es nyugdíjazásáig a kiskunhalasi Semmel-

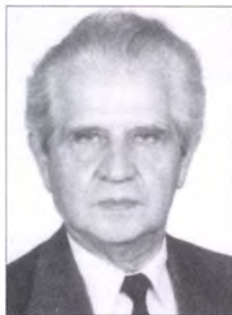

weis Kórház Szemészeti Osztályán volt osztályvezető főorvos, négy évig kórház igazgatóhelyettes. Jelenleg BT ügyvezető. *Hobbija* az utazás és az olvasás. *Fontosabb művei:* Myoepithelial Elements in Visceral Precancerosis (Budapest, 1965.), Activators of Tear-Lysozyme (Koppenhága, 1966), Chromatographic Investigation of Free Amino Acids of the Human Vitreous Body (Koppenhága, 1967). Emberi könny szabad aminosavainak vizsgálata (Budapest, 1968), Mittels Ophthalmodynamometer auslösbare Störung der Farbensinns (Heidelberg, 1969). *Lakcím:* Vasút u. 2/a. *Telefon:* 422-511

Esztergominé Nagy-Kálózi Lili halasi csipke tervező – Kiskunhalas, 1918. június 8. *Szülei:* Nagy-Kálózi Sándor, Dobó Erzsébet. *Özvegy:* Esztergomi Miklós közigazdász (1944). *Gyermeke:* Katalin (1945). *Tanulmányai:* Szilády Áron Református Gimnázium (Kiskunhalas 1930-36). Halasi csipke-tervezés önképzés útján. *Életút:* a Kiskunhalasi Református Egyháznál volt pénztári adminisztrátor (1936-41), innen a Pécsi Református Leánynevelő Intézethez került nevelőként (1941-42), majd a Kiskunhalasi Állami Adóhivatalnál volt díjnok (1943-47), ezután a Pestvidéki Adóhivatalban dolgozott (1947-50), 1956 óta foglalkozik a halasi csipkék tervezésével. *Hobbi:* rajzolás, kirándulás, kiállítások. *Kitüntetés:* Pro Urbe díj (1996), Csipkeházért (1997). *Művei:* halasi csipketervek 1956-tól máig. *Lakcím:* Budapest, Raoul Wallenberg u. 2. *Telefon:* (1) 320-5295

F. Nagy József tanár – Földes, 1925. február 13. *Szülei:* Nagy Lajos, Veress Zsuzsanna. *Nős:* Bóna Éva tanár (1952). *Gyermekei:* Éva (1954), Judit (1958). *Tanulmányai:* a Hunyadi Mátyás Középfokú Gazdasági Tanintézetben érettségizett (Debrecen, 1942-47), majd a Szent István Egyetem Agrártudományi Karán szerzett agrármérnöki diplomát (Budapest-Gödöllő, 1947-51), elvégezte az Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézet középiskolai tanári szakát is (Budapest,

1951-52). *Életút:* pályáját a kiskvárdai Mezőgazdasági Technikumban kezdte tanárként (1952-53), innen az abaújszántói Gyárfás József Mezőgazdasági Középiskolába került tanárnak és az Agrokémiai és Fajkísérleti Kutatótelep vezetőjeként dolgozott (1953-57), műszaki anyagkezelő (Hajdúböszörmény, Jánoshalma, Szabadszállás 1957-60), II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskola tanár, gyakorlati oktatás vezető (Kiskunhalas, 1960-1985). *Közélet:* az abaújszántói Munkás-Paraszt Tanács járási-városi elnöke (1956), a Hazafias Népfront Környezetvédelmi Bizottságának szervező titkára (Kiskunhalas, 1962-84), a Városi Ifjúsági Műhely kollégiumi páholyának vezetője (1987-1994), a Közművelődési Alap kuratóriumi elnöke (Kiskunhalas, 1990-95), a Szilády Áron Társaság társelnöke (1993-2001), a PARTÁS Kulturális Szolgáltató Társulás elnöke (1998-2001), a Volt Politikai Foglyok Országos Szövetsége Kiskunhalasi elnöke (1990-2001), a Kiskunhalasi Közművelődési Tanács Elnöke (1998-2000). *Hobbi:* szakmai és közéleti írás, kertészkedés. *Kitüntetés:* Földművelési Miniszeri dícséret (1965), Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója (1968, 1973), Szocialista Kultúráért (1981), Kiváló Munkáért (1985), Pedagógus Szolgálati Emlékérem (1985), Pro Urbe díj (1989), 1956 Emlékplak (1991), Kiskunhalas Díszpolgára (1993), „A hazáért” érdemkereszt (1994). *Művei:* Az agrobiológia irányelvei (tankönyv, 1951), Növénytermesztési alapismeret (tankönyv, 1958), A gyakorlati oktatás módszertana (tankönyv, 1979), *Lakcím:* Dékányi Árpád u. 2. *Telefon:* 421-116

Faddi Istvánné Varga Erzsébet tanár, kórusvezető – Kiskunhalas, 1946. október 3. *Szülei:*

Varga Sándor, Szabó Lenke. *Férjezett:* Faddi István köztisztviselő (1971). *Gyermekei:* Helga (1972), Petra (1973). *Tanulmányai:* a kecskeméti Bányay Júlia Gimnázium ének-zene tagozatán érettségizett (1961-65), diplomát a Szegedi Tanárképző Főiskola magyar-ének szakán szerzett (1970). *Életút:* a Szűts József Általános Iskolában kezdte pályáját (1970-

72), majd átkerült a Fazekas Gábor Utcái Általános Iskolába (1972-87). 1987 óta újra a Szűts József Általános Iskolában tanít. *Közélet:* a területi ének munkaközösség irányítója (1978-86), 1993 óta a FEDORA Városi Vegyeskar (2001-től a Kiskunhalasi Városi Vegyeskar) kórusvezetője, a FEDORA Zenei Egyesület elnöke (1997-2001). 2001 óta a Kiskunhalasi Városi Vegyeskar Zenei Közhasznú Egyesület szervező titkára. *Hobbija* az utazás, fényképezés, baráti kapcsolattartás, erdélyi hangversenyutak szervezése, lebonyolítása. *Kitüntetés:* PARITÁS díj (1997). *Munkái:* zenei témájú cikkek újságokban, folyóiratokban. *Lakcím:* Gyöngyvirág u. 3. *Telefon:* 423-175

Farkas László dr. okleveles erdőmérnök – Budapest, 1945. október 24. *Szülei:* Farkas Imre, Kiss

Mária. *Nős:* dr. Kvasznicska Ilona orvos (1973). *Gyermekei:* Edina (1974), Róbert (1978). *Tanulmányai:* a sarkadi Ady Endre Gimnáziumban érettségizett (1960-64), elvégezte a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemet (1966-72), majd okleveles csőd- és válságmenedzseri nemzetközi ismereteket szerzett (1992). *Életút:* erdei favágóként kezdett dolgozni Bánkúton (1964), innen a szegedi Országos Erdőrendezési Szolgálat-hoz került ösztöndíjas erdőrendezőnek (1970-74), országosan elsőként működteti Kiskunhalasról a Halasi Környezetvédő Zöldtelefon-szolgálatot (1974), meghonosítja Magyarországon a kanadai Timberjack TJ-30, fakombájnos, iparszerű fakitermelési, erdészeti munkarendszert (1976), a Kiskunhalason szervezett ISMS Nemzetközi Gombatudományi és Termesztési Konferencia és Bemutató szakmai házigazdája volt (1984), 1987-től Környezet- és Erdőgazdálkodási Innovációs Iroda alapító tulajdonosa, 1994-től a Környezetvédő-Váltságkezelő Telefonszolgálat vezetője. *Közélet:* az Országos Erdészeti Egyesületek tagja, a Városi Ifjúsági Műhely alapító tagja és első elnöke (1988-91), a Halasi Városvédők, a Szilády Áron Társaság alapító tagja, a Halasi Független 48-as kör tagja, az FKGP Országos Környezetvédelmi Kabinet tagja. *Hobbija* a vezetéstudomány, környezettudomány, gombagasztronómia, új közgazdaságtan. *Lakcím:* Jósika u. 1. *Telefon:* 422-343

Farkas Margit a „KÁLVÁRIA” Közösen az AIDS Ellen Alapítvány kuratóriumának titkára, ny. osztályvezető főnövér – Akasztó. 1938. októ-

ber 12. **Szülei:** Farkas Pál, Harmann Margit. **Tanulmányai:** Budapesten Szülésznőképzőt végzett (1956-58), majd a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1958-61), ezután Baján közgazdasági érettségi vizsgát tett (1965), majd a kecskeméti főiskolára járt

(1971-75), később Budapesten AIDS Workshop tanfolyamot (1983), és HOT-LINE tanácsadói tanfolyamot végzett (1983), végül Kiskunhalason pedagógia-módszertan képzésen vett részt (1985). **Életút:** pályáját a kiskunhalasi Semmelweis Kórház Szülészeti-Nőgyógyászati Osztályán szülésznőként kezdte, később ugyanitt gazdasági főnövéreként, kórház higiénikusként, a fertőző osztály osztályvezető főnövéreként dolgozott (1958-93). **Közélet:** HOT-LINE AIDS tanácsadó. **Hobbi:** kerékpározás, olvasás, rejtélyfejtés. **Kitüntetés:** Egészségügy Kiváló Dolgozója (1974), Semmelweis emlékplakett (1984), Freddie Mercury díj (1997). **Telefon:** (20) 3622-068 (Mobil Aids Info)

Farkas Sándor az Év Postása (2001) – Kiskunhalas, 1966. május 6. **Szülei:** Farkas Sándor, Kovács Katalin. **Nős:** Zumel Margit raktáros (1985). **Gyermekei:** Szilvia (1987), Tamás (1989). **Tanulmányai:** férfiszabó szakmunkás bizonyítványt a 608-as számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben szerzett (1980-83). **Életút:** a kiskunhalasi Méretes Szabóságban kezdett

el dolgozni (1984-1990), 1990-91 között magánvállalkozó, 1991-93-ban az 1. számú Postahivatalnál távirat-kézbésítő, majd egyesített kézbésítő, 1993 óta külterületi kézbésítő. **Kitüntetés:** a 2001. év Postása (miniszteri kitüntetés). **Hobbija** a horgászat és a kutyák. **Lakcím:** Átlós út 12. **Telefon:** 427-060

Fazekas Sándor rendőr alezredes – Jászkarajenő, 1947. április 18. **Szülei:** Fazekas Sándor, Kókai Julianna. **Nős:** Vas Anna számviteli munkatárs (1970). **Gyermekei:** Szilvia (1973), Anett (1974). **Tanulmányai:** a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Technikum érettségizett (1961-64), innen a budapesti Kossuth Lajos Katonai

Főiskolára került (1965-69), majd átképzésen vett részt a budapesti Rendőrtiszt Főiskola (1986). **Életút:** pályáját a Kiskunhalasi Rendőrkapitányságon kezdte nyomozóként (1970-78), majd a kecskeméti Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság főeladói beosztása (1978-83) után ismét a

Kiskunhalasi Rendőrkapitányságon lett rendőr őrs parancsnok (1983-84), ör- és járőrszolgálati osztályvezető (1984-88), körzeti megbízotti osztályvezető (1988-89), közbiztonsági és közlekedésrendészeti osztályvezető (1989-99), 1999-től megbízott, majd kinevezett kapitányságvezető. **Hobbija** a kertészkedés, utazás, olvasás. **Lakcím:** Akác köz 5. **Telefon:** 423-274

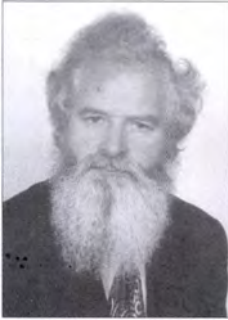
Fehér Erika felelős szerkesztő, szerkesztő-riporter, műsorvezető – Kiskunhalas, 1969. szeptember 3. **Szülei:** Fehér László, Babenyecz Edit.

Tanulmányai: a II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskolában érettségizett, Bodor Tibor színművésznél tanult beszédtechnikát, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán testépítő sportoktató diplomát szerzett, majd a budapesti OMIKK Teleschola isko-

la szerkesztő-riporter szakán tanult, ezután a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Főiskolai Karának művelődésszervező-média szakán végzett. **Életút:** 1992 óta a HALAS TV felelős szerkesztője, szerkesztő-riportere, műsorvezetője. **Hobbija** az utazás, sport, olvasás. **Művei:** nevéhez fűződik a Kóktél című szórakoztató magazinműsor elindítása, több mint 3000 televíziós riport, tudósítás, kisfilm, több száz adás szerkesztése és műsorvezetése. **Kitüntetés:** Moholy Nagy László díj (Regionális és Kábeltelevíziók Országos Film- és Videófesztiváljának megosztott nagydíja az „Egyedül a tanyavilágban” című riportfilmért).

Fehér Péter mérnök – Kiskunhalas, 1948. április 13. **Szülei:** Fehér Dezső, Kugelmann Lídia. **Elvált.** **Tanulmányai:** Gépipari Szakközépiskolában érettségizett 1975-ben, ezután a Zalaapáti Mészáros Szakmunkásképzőben szerezt meg a szakmunkás bizonyítványt (1980). **Életút:** pályáját a kiskunhalasi Ganz Mátyásnál kezd-

Fejes Ferenc a Kántor András Veteránautósok és Motorosok Egyesületének elnöke – Tázlár,

1953. május 6. *Szülei:* Fejes Ferenc, Hirsch Katalin. *Nős:* Vén Erzsébet (1977). *Gyermekei:* Barnabás (1982), Regina (1990). *Tanulmányai:* a kecskeméti 607. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézetben szerzett szerkezeti lakatos szakmunkás bizonyítványt (1968-71). *Közélet:* a Magyar Veteránautós és Motoros Szövetség alelnöke (2000-től). *Hobbija* a régi (30 évnél öregebb) járművek gyűjtése, restaurálása, megőrzése. *Lakcím:* Tárogató u. 8. *Telefon:* 422-625

Fejes Józsefné Hegedűs Erzsébet óvónő – Kecel, 1953. október 3. *Férjezett:* Fejes József szakoktató (1974). *Gyermeke:* Rita (1980). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1968-72), diplomát a Kecskeméti Óvónőképző Főiskolán kapott (1972-74). Bábcsoport-vezető-képző tanfolyamot végzett (1993-94), a Bárczi Gusztáv Gyógy-pedagógiai Főiskolán az

írás-olvasás nehézségei és diszkalkulia szakképesítést szerzett (1997-98). *Életút:* az Imrehegyi óvodában kezdett dolgozni óvodavezetőként (1974-80), majd a Lomb Utcai Óvodába került (1983-98). 1998 óta a Központi Összevont Óvodákban fejlesztő pedagógus. *Közélet:* a Szivárvány Báb-színházi Alapítvány kuratóriumi elnöke, a Felsővárosi Egyházközség Alapítvány képviselője. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (1989). *Lakcím:* Dobó u. 17. *Telefon:* 421-990

Fenyvesi Györgyné Katona Mária tanár – Újhartyán, 1950. október 22. *Szülei:* Katona András,

Reis Borbála. Elvált. *Gyermekei:* Katalin (1974), György (1977). *Tanulmányai:* a budapesti Cinkotai Gimnázium kémia-biológia tagozatán érettségizett, majd az Egri Tanárképző Főiskola matematika-kémia szakán szerzett diplomát. *Életút:* a kiskunhalasi Szűts József Általános

Iskolában volt matematika-kémia tanár (1973-82), majd a kiskőrösi Vasvári utcai Általános Iskolában dolgozott szaktanárként (1983-85), innen a kiskunhalasi Alsóvárosi Általános Iskolába (1985-86), utána ismét a Szűts József Általános Iskolába (1985-90) került szaktanárként. 1991-92 között a szentesi Klauzál Téri Általános Iskolában volt szaktanár, majd 1992-től a Szűts József Általános Iskolában tanít. *Közélet:* 1986-2001 között a matematika munkaközösség vezetője, míg 2001 óta osztályfőnöki munkaközösség-vezető. *Hobbija* az olvasás, kertészkedés, rejtvényfejtés, kézimunkázás. *Kitüntetés:* Pro Iuventute (1998, 1999). *Lakcím:* Muskátli u. 4. *Telefon:* 421-383

Ferenczi Mária Magdolna dr. jegyző – Jánoshalma, 1958. január 29. *Szülei:* Ferenczi László,

Miskolczi Mária. Elvált. *Gyermeke:* Felícia (1974). *Tanulmányai:* Kecskeméten szerzett általános ápoló és asszisztens képzettséget az Egészségügyi Szakiskolában (1981), majd ugyanitt fogorvosi asszisztensi képesítést (1983). A Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1984), majd a JATE Állam- és Jogtudományi

Kar jogász szakán kapott diplomát (Szeged, 1993). Közigazgatási szakvizgát tett (Kecskemét, 2000). *Életút:* orvosírmokként kezdett dolgozni a jánoshalmai körzeti orvosi rendelőben (1975-77), aztán a Semmelweis Kórház Fogászati Rendelőintézetében volt fogászati asszisztens (1977-89). Később a Városi Tanács VB Igazgatási Osztályára került szabálysértési előadónak (1989-94), osztályvezető lett a Polgármesteri Hivatalban (1994-2000), aljegyző (1995-2000), 2000-től Kiskunhalas jegyzője. *Közélet:* a Konduktív Pedagógia Kiskunhala-

son Alapítvány kuratóriumi elnöke. *Hobbija* az utazás. *Lakcím:* Szélmolnár u. 3. *Telefon:* 423-091

Ferincz János üzemvezető, fotós – Csörnyeföld, 1948. december 19. *Szülei:* Ferincz János,

Szakony Julianna. *Nős:* Pálinkó Katalin anyag-gazdálkodó (1973). *Tanulmányai:* a nagykanizsai Winkler Lajos Vegyipari Technikum elvégzése után (1963-67), a Zsigmond Vilmos Kőolajbányászati- és Mélyfűdőipari Technikumban tanult (1977-79), ezután Kecskeméten végezte el a Pe-

tőfi Népe Újságíró Stúdióját (1985-86), majd Budapesten a MUOSZ újságírói tanfolyamon vett részt (1987). *Életút:* pályáját a nagykanizsai Olaj- és Gázipari Kutatólaboratórium Dunántúli Kutató és Feltáró Üzemében kezdte (1970-78), innen került a kiskunhalasi Kőolaj- és Földgázbányászati Vállalathoz (1978-92), 1993-tól a kiskunmajsai Western Rotary Kft. Kiskunsági Üzemének vezetője. 1974-től újságíróként (olajipari lapok, Petőfi Népe, Halasi Tükör) és fotóriporterként is tevékenykedik. A '80-as évektől több önálló és csoportos fotókiállítása volt Nagykanizsán és Kiskunhalason (pl. Olajipari Galéria, Kiskunhalasi Művelődési Központ, Végh-kúria). *Hobbija* a fotózás. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (1982), Ifjúságért Érdemérem, Bányász Szolgálati Érdemérem (1985), Pro Urbe díj (2000). *Művei:* Kiskunhalas (képeskönyv fotói, 1994), Jász kun Redemptio fotói (1995), Halasi Művészek portréfotói (1996), Halasi Képeslapok, Kiskunhalas fali naptárak (1996-2002), turisztikai és reklámcélu kiadványok. *Lakcím:* Kocsis L. u. 4. *Telefon:* 424-665

Ferró Róza Gizella közgazdász – Kiskunhalas, 1931. március 03. *Szülei:* Ferró János, Horváth (Nagy Mézes) Erzsébet. Hajadon. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi római katolikus polgári leányiskola elvégzése után (1941-45) női szabó iparos tanonc lett (1946-48), elvégezte az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsának (OKISZ) Erdőkertesén szervezett vezetőképző tanfolyamát

(1973) és az OKISZ budapesti képesített könyvelői iskoláját (1951-52), végül a budapesti Marx

Károly Közgazdaságtudományi Egyetem közgazdász továbbképzőjén tanult (1974-75). *Életút:* kezdetben női szabó segédként dolgozott (1948-51), majd a Fa- és Építőipari Szövetkezet könyvelője (1952-71), nyugdíjazásáig főkönyvelője (1971-86) lett. Nyugdíjasként családtörténet-író (1986-2000). *Közélet:* a Városi Szövetkezeti Bizottságban volt gazdasági felelős, ennek keretében működött a szövetkezetek tömegsportja és az Erkel Ferenc Vegyeskórus (1973-86). *Hobbija* a kertészkedés, kézimunkázás, olvasás. *Kitüntetés:* Ipari Szövetkezet Kiváló Dolgozója (1971), Szövetkezeti Ipar Kiváló Dolgozója (1973), Tömegsportért (1975), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1984), „40 éves a Magyar Ipari Szövetkezeti Mozgalom” (1988), Thorma János Múzeum alapításának 125. évfordulóján jubileumi bronz emlékérem. *Művei:* Ferró család története (1994), Nagy Mézes család története (1995), Péter család - Családfa a nemes kíséri Péter családról (2000).

Fodor Ildikó gyógypedagógus – Nyíregyháza, 1971. november 21. *Szülei:* Fodor Imre, Gombos

Mária. *Élettársa:* Rébék Benő szociális ápológondozó. *Gyermeke:* Eszter (1997). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1986-90), majd a budapesti Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola oligofrémpedagógia-pszichopedagógia szakán szer-

zett diplomát (1990-95). *Életút:* a kiskunhalasi Nevelési Tanácsadóban kezdett el dolgozni (1995-96), 1996 óta a Nefejeles Szakosított Otthon munkatársa. *Közélet:* a Halasi Szépművés Céh tagja. *Kedvenc időtöltése* a szöveg, kirándulás-túrázás, zene, olvasás, film, színház. *Munkái:* a „Mákonny és Margitka” című verses-rajzos füzetek (1-4.) főszerkesztője. *Lakcím:* Kertész u. 49. *Telefon:* 424-296

Fodor Imre – Nyíregyháza, 1968. október 27. *Szülei:* Fodor Imre, Gombos Mária. *Nőtlen. Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségizett (1983-87), bronz jelvényes túravezetői szakvizsgát tett (Budapest, 1990), elvégezte a Békés Megyei Művelődési Központ közösségfejlesztő képzését (1995-96), diplomát a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola művelődésszervező-média szakán szerzett (1997-2001). *Életút:* a kiskunhalasi Filmszínházban kezdett dolgozni dekoratorként és közön-

ségszervezőként (1990-93), majd a Rendezvény- és Programiroda Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodájában volt ifjúsági ügyvivő, közösségfejlesztő munkatárs (1993-99). 1999 óta a Kiskunhalasi Művelődési Központban dolgozik programszervezőként. *Közélet:* a Halasi Szép-

míves Céh tagja, a MEOE kiskunhalasi szervezetének titkára (2001-), a www.halasz.hu honlap főszerkesztője (2001-). *Hobbija* a gyaloglás, zene, kutyák, számítógép. *Telefon:* (20) 378-0075. *E-mail:* sodi@mailbox.hu

Franczia Imre mérnök – Kiskunhalas, 1963. november 2. *Szülei:* Franczia Imre, Gáspár Katalin. *Nős:* Kékesi Zita tanárnő (1987). *Gyermekei:* Zsombor (1990), Csenge (1992). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1978-82), majd a dunajvárosi Nehézipari Műszaki Egyetem Főiskolai Karának számítástechnikai üzemmérnök szakán

szerezett diplomát (1986-90). *Életút:* érettségi után a kiskunhalasi Dimitrov téri Általános Iskolában kezdett tanítani képesítés nélküli tanárként (1982-83), majd ugyanezen munkakörben átkerült az ÁMK Általános Iskolájához (1986). Ezután a kiskunhalasi Texcoopnál lett programozó (1986-89), a Halaspack Rt-nél rendszerszervező programozó (1989-91). 1992-től a Transinform Kft. ügyvezetője. *Hobbija* a túrázás, tenisz, zene. *Művei:* Halasi iránytű (szerkesztő, 1991), Bács Kóktél (szerkesztő, 1992), 1990-től Apró Hírmondó (szerkesztő). *Lakcím:* Pozsony u. 63/D. *Telefon:* 426-367

Frieber Tibor grafikus, nyomdász – Kiskunhalas, 1965. február 17. *Szülei:* Frieber János, Kardos Katalin. *Nős:* Horváth Angéla Ágnes. *Gyermekei:* Szalai Ágnes (1985, nevelt lánya), Máté (1991), Barnabás (1992), Márta (1994), Rebeka (2000). *Tanulmányai:* a kecskeméti Piarista Gimnáziumban érettségizett (1979-83), képesítést a budapesti Ságvári Endre Nyomdaipari Szakközépiskolában szerzett (1985-87). *Életút:* 1983-95 között a Halaspacknál, 1995-2001 között Modok és Társánál kiadványszerkesztő. 2002-től alkalm-

zott-grafikus. *Közélet:* 1998-tól a kiskunhalasi baptista gyülekezet Élő Reménység Alapítványa kuratóriumi elnöke. *Hobbija* a festés, versírás. *Munkái:* Üdvözet Kiskunhalasról c. könyv, valamint 20 más kötet tervezése, az Agrárágazat és Transpack c. országos lapok készítése.

Lakcím: Bajcsy-Zs. E. u. 24. *Telefon:* (20) 3311-303

Gál Gabriella Anett énekművész, tanár – Kiskunhalas, 1978. május 30. *Szülei:* Gál Lajos, Nagy Gabriella Erzsébet. Hajadon. *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Művészeti Szakközépiskola zeneművészeti szakán érettségizett (1992-96), a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Konzervatóriumában tanult magánének szakon (1992-96). A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem magánének szakán diplomázott (1996-2002). *Életút:* általános iskolája, majd a konzervatórium leánykarának szólistája Magyarországon és külföldön (Franciaország, Svájc, Spanyolország). Résztvevője a gödöllői nyári opera előadásorozatoknak (1997-2001), közreműködője fővárosi, vidéki és külföldi zenei produkcióknak. A kortárs zeneművészet rendszeres interpretálója, nevéhez kortárs zeneszerzők művei is kapcsolhatók. *Közélet:* rendszeresen részt vesz Kiskunhalas kulturális, elsősorban zenei programjain. Kezdeményezője a Kiskunhalason 1997 óta megrendezésre kerülő zeneszerzők életét bemutató koncertsorozatnak (Puccini, Handel, Mozart, Gershwin, Debussy életéről). *Hobbija* a kézimunkázás, olvasás, zenehallgatás. *Lakcím:* Pozsony u. 54. *Telefon:* 425-351

Gál Szilvia fuvolista, tanár – Kiskunhalas, 1978. szeptember 2. *Szülei:* Gál Sándor, Nagy Jolán Erzsébet. Hajadon. *Tanulmányai:* a békéscsabai Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába elvégzése után (1993-97) az ausztriai Univerzitet für Musik und darstellende Kunst Graz iskolájában tanult (1997-2000), 2001-től a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának germanisztika szakos hallgatója. Évek óta részt vesz különböző neves fuvolaművészek mesterkur-

zusain bel- és külföldön egyaránt *Közélet*: rendszeres közreműködője Kiskunhalas kulturális rendezvényeinek. *Hobbija* az irodalom. *Kitüntetés*: Kiemelt Nívódíj a Békéscsabai Fuvolaquartettel a Nemzetközi Fuvoladuó és Kisegyüttes Fesztiválon (1995), Kiemelt nívódíj (1999) és I. díj (2001) az 1945 után született művek előadói versenyén. *Lakcím*: Magyar u. 21. *Tel.*: 422-012

Gálík Judit hírolvasó, műsorvezető – Budapest, 1967. március 20. *Férjezett*: dr. Varga Gyula. *Tanulmányai*: az ELTE-n szerzett középiskolai biológia szakos tanári diplomát. A Halas Tv-nél hírolvasó, műsorvezetőként dolgozik. *Közélet*: a Néptánc Kulturális Alapítvány kuratóriumi elnöke.

Gallina Zsolt régész-muzeológus – Komló, 1971. március 27. *Szülei*: Gallina József, Schnell

Márta. *Nős*: dr. Németh Angéla jogász. *Gyermekei*: Réka Csenge (1998), Vajk János (2000). *Tanulmányai*: a pécsi Széchenyi István Gimnáziumban érettségizett (1985-89), majd a szegedi JATE Bölcsészettudományi Kar történelem-régészet szakán (1990-95), és a szegedi Hittudományi Főiskola hitoktató szakán (1997-2000) szerzett diplomát. *Életút*: a Bács-Kiskun Megyei Múzeumi Szervezet Katona József Múzeumában dolgozott régészként (Kecskemét, 1996), majd a Thorma János Múzeumba került régész-muzeológusként (Kiskunhalas, 1996-99). 1999 óta Kaposváron a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatóságán dolgozik. *Hobbija* az utazás, zenehallgatás. *Munkái*: A Kalocsai Sárköz régészeti emlékei (1996), 10-11. századi temetőrészlet Homok-mégy-Székiesen (1999), Árpád-kori és középkori templomok Kiskunhalas környékén (Halasi Múzeum, 1999), A

történeti Halas régészeti lelőhelyei (Kiskunhalas története 1. 2000). *Lakcím*: 7396 Magyarszék, Kossuth u. 32. *Telefon*: (82) 317 275

Gáspár István agrármérnök, falugazdász – Kiskunhalas, 1944. június 4. *Szülei*: Gáspár Imre,

Czapáry Gabriella. *Nős*: Szabó Jolán Mária üzemgazdász (1966). *Gyermekei*: Csaba (1966), Mónika (1969), Szabolcs (1979). *Tanulmányai*: a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1958-62), diplomát a keszthelyi Agrártudományi Egyetemen szerzett (1963-68). *Életút*: a kunfehértói Állami Gazdaságban kezdett dolgozni növénytermesztő agronómušként, majd a kiskunhalasi Állami Gazdasághoz került növénytermesztő főigazgatóvezetőnek (1966-80). Ugyanebben a besosztásban a Vörös Szikra Mgtsz-ben működött (1980-92), 1993-tól pedig a Földművelésügyi Minisztérium Bács-Kiskun Megyei FM Hivatal falugazdája, VI. területi központ vezetője. *Közélet*: a Szilády Áron Társaság és a Városvédő és Városteremtő bizottság tagja. *Hobbija* a szakmája, a mezőgazdaság. *Kitüntetés*: Miniszteri kitüntetés. *Lakcím*: Kmeth S. u. 7. *Telefon*: 427-028

Gazdag Sándorné óvodavezető – Kiskunhalas, 1947. július 30. *Szülei*: Sós Kálmán, Windecker Katalin. *Férjezett*:

Gazdag Sándor biztosítási tanácsadó (1967). *Gyermekei*: Gyöngyi (1968) Norbert (1977). *Tanulmányai*: a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1961-65), a kecskeméti Felsőfokú Óvónöképző Intézetben tanult (1965-67), majd a budapesti ELTE Tanító- és Óvónöképző Főiskolai Karán óvodamenedzser-vezetőképző szakon szerzett diplomát (1994-96). *Életút*: pályáját a Kiskunhalasi Állami Gazdaság üzemi óvodájában kezdte (1967-69), majd a Központi Óvodába (1969-73), végül a Felsővárosi Óvodába került óvónöként, ahol 1989 óta óvodavezetőként is dolgozik. *Közélet*: a Gyermekünkért Nevelési Alapítvány alapító tagja és az Egészségesebb Óvodák Nemzeti Hálózata Egyesületének tagja. *Hobbija*: olvasás, utazás. *Kitüntetés*: Miniszteri Dicséret (1984). *Lakcím*: Hid u. 4.

Gép Károlyné szociális szervező – Mélykút, 1950. november 27. *Szülei:* Bogdán Mihály, Lipka Julianna. Elvált (Gép Károly tanár [1971]).

Gyermeke: Anikó (1972). *Tanulmányai:* a bácsalmási Hunyadi János Gimnáziumban érettségizett (1965-69), a Kecskeméti Egészségügyi Szakközépiskolában asszisztens szakot végzett (1969-72). Diplomát a budapesti Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán gyógypedagógus, szociális szervező szakon szerzett (1981-85). Elvégezte a számbéki Tanítóképző Főiskola intenzív családgondozói szakát (1992) is. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Semmelweis Kórházban kezdte asszisztensként (1969-78), majd a mélykúti Nagyközségi Tanácsnál volt szociális gyámügyi előadó és vöröskeresztes titkár (1978-85). Később a kiskunhalasi Városi Tanácsnál az egészségügyi osztály csoportvezetője (1985-90), a szociális osztály vezetője (1990-98), 1998-tól a Kiskunhalas Város Egyesített Szociális Intézmény vezetője. *Közélet:* önkormányzati képviselő, szociális és pénzügyi bizottsági tag. *Kitüntetés:* Vöröskeresztes Munkáért bronz fokozata (1984). *Hobbija* a kertészkedés, zenehallgatás, olvasás. *Lakcím:* Ady E. u. 19. *Telefon:* 426-645

Gergely József okl. gépészmérnök-tanár – Szekszárd, 1936. december 19. *Szülei:* dr. Gergely Lajos, Jakab Ilona. *Gyermekei:* Mónika (1965), Ágnes (1969). *Tanulmányai:* a mezőtúri Mezőgazdasági Gépészeti Technikumban érettségizett (1951-55), diplomát a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kar járműgépész szakán (1959-65), és mérnök-tanári szakán szerzett (1967-69). A magyarnándori Állami Gazdaságban kezdett dolgozni (1955-59), majd a szabadszállási Mezőgazdasági Gépészeti Szakiskolában lett oktató (1959-62). A kiskunhalasi 618. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet tanára (1962-65), majd ugyanitt igazgatóhelyettes (1965-69). Ezután a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolába kerül (1969-80), ahol tanárként és műhelyfőnökként dolgozik. A

Kiskunhalasi Felsőfokú Technikumban adjunktus másodállásban (1969-73). A II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskolában műszaki igazgatóhelyettes, majd a szakmai munkaközösség vezetője (1980-96). 1997 januárjától a Mozgáskorlátozottak Kiskunhalasi Egyesületének elnöke. *Hobbija* az éremgyűjtés. *Kitüntetés:* Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója (1972), Miniszteri Dicséret (1975), Kiváló Munkáért (1979), Kiváló Termelőségvetkezeti Munkáért (1986), Pro Fakultate (1993). *Lakcím:* Alkotmány u. 10/A. *Telefon:* 427-379

Gidai János okl. villamosmérnök - Budapest, 1946. március 27. *Szülei:* Gidai Gyula, Radnó Erzsébet. *Nős:* dr. Dénes Enikő háziorvos (1970). *Gyermeke:* János (1974). *Tanulmányai:* a dunaujvárosi Gimnáziumban érettségizett (1960-64), majd a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Kar (1964-69), és Teljesítményelektromikai Szakmérnöki szak (1976-78) szerzett diplomát. *Életút:* pályáját a Ganz-Mávag Kiskunhalasi Gépgyáranak gyártmányszerkesztőjeként kezdte (1969-74), később ugyanitt gyártmányfejlesztési osztályvezető. Irányításával és szakmai munkájával került kifejlesztésre az automatikus vezérlésű áramfejlesztő sor, amely a legkorszerűbb technikát jelentette. Szakmai vezetésével történt az ipari és fékkompresszorok gyártásának beindítása Kiskunhalason (1974-78), majd fejlesztési főmérnök-ként nevéhez fűződik áramfejlesztő rendszerek telepítése Iránba (1978), a '80-as években több telepítési munka külföldön: (áramfejlesztők, öntözőrendszerek) Algéria, Tunézia, Egyiptom. 1990-92 között igazgató. A Ganz-Air Kft. ügyvezető igazgatója 1992-től. *Közélet:* a Ganz-Air Kiskunhalasi Atlétikai Club elnöke. *Hobbi:* vízi sport. *Lakcím:* 6440 Jánoshalma, Béke tér 9.

Goór Imre tanár, író, festőművész – Kiskunhalas, 1921. november 4. *Szülei:* Goór István, Jáger Viktória. Elvált. *Gyermekei:* Imre (1948), Joób Tamás (1961). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Református Gimnáziumban érettségizett (1931-39), a Ferenc József Tudományegyetemen jog- és államtudományi abszolutórium (Szeged, majd Kolozsvár 1943), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajz-földrajz szakán végzett (1960-64). *Életút:* 1945-47 között Kiskunhalason újságíró, majd a Moképnél grafikus (1956), később a kecskeméti Népfőnt kulturális

megyei munkatársa lett (1958-59), majd a kecskeméti Béke téri Iskolába került rajztanárként (1960-70). Rajztanár lett a kecskeméti Kodály Zoltán Gimnáziumban (1970-72). Ebben az időszakban a Kecskeméti Képzőművészeti Kör vezetője is. Ezután a FORRÁS c. lap szerkesztője (1968-96), kiállítással egybekötött tanulmányúton vett részt Firenzében (1974). *Kiállításai:* 1956-tól különböző helyeken Calgarytól Banffig, több alkalommal Kiskunhalason is. Ezek sorában magyar Zománcművészeti Tárlat, Szegedi Nyári Tárlat, Életműkiállítás a kecskeméti Erdei Ferenc Művelődési Központban 1992-ben. *Művei:* Csigolya-gyöngyök - verseskötet (Kecskemét, 1976), számtalan festmény, grafika és zománcművészeti alkotás, közéleti művei közül kiemelkedő a kecskeméti Kéttemplom közben elhelyezett Trianon emléktábla. *Közélet:* 1993-ig megyei MDF elnök, majd MIÉP városi elnök és megyei tiszteletbeli elnök, tagja a PEN Klubnak és a Magyar Képzőművészek Szövetségének. *Hobbija* az atlétika, tenisz, sioktatás. *Kitüntetés:* Megyei Művészeti díj (1976), Pilinszky díj (2000). *Lakcim:* 6000 Kecskemét, Nárcisz u. 20. *Telefon:* (76) 470-196. *E-mail:* goor.artatavnet.hu

Gregussné Modok Annamária a Filmszínház vezetője – Keszthely, 1962. július 7. *Szülei:* Modok László, Keszti Mária. *Férjezett:* Greguss Gábor vállalkozó (1988). *Gyermekei:* Viktor (1990), Csilla (1994). *Tanulmányai:* a bajai Türr István Közgazdasági Szakközépiskolában érettségizett (1976-80), majd az OKAPI tanfolyamán moziüzem-vezetői végzettséget szerzett

1997-ben. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Baromfi-feldolgozó Vállalatnál kezdte anyagkönyvelőként (1980-82), majd a KISZ Városi Bizottságán volt titkárnő (1982-88), ezután a Kiskunhalasi Művelődési Központoz került, ahol 1991-től a Filmszínház vezetőjeként dolgozik. *Hobbija* a strandolás, gobelin, kosárlabda. *Kitüntetés:* Közművelődésért díj (2002). *Lakcim:* Pipacs u. 21. *Telefon:* 422-752

Gszelmann Ádám dr. tanár – Soltvadkert, 1934. szeptember 7. *Szülei:* Gszelmann Ádám,

Schnürlein Éva. *Nős:* Halmágyi Julianna tanár. *Gyermeke:* Ildikó (1961). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett, majd a Tanárképző Főiskola történelem-ének szakán (1953) és a szegedi József Attila Tudományegyetem történelem szakán tanult (1965).

1983-ban szerzett egyetemi doktori címet történelemből. *Életút:* pályáját a kunfehértói Általános Iskola tanáraként, igazgató helyetteseként kezdte (1953-64), ezután a kiskunhalasi Mezőgazdasági Technikum óraadója (1964-68), majd tanára (1968-74) lett. A Felsővárosi Általános Iskolában igazgatóként dolgozott (1974-94), 1994-től a Szilády Áron Református Gimnázium óraadó tanára. *Közélet:* 1990-94 között önkormányzati képviselő. *Hobbija* a horgászat, komolyzene. *Kitüntetés:* Oktatásügy Kiváló Dolgozója, Ifjúságért érdemérem, Kiváló Tanár, Pro Urbe díj (1987). *Művei:* Polgári Iskolák Kiskunhalason, Kiskunhalas tanyai iskolái, Elemi oktatás Kiskunhalason, Hildérme városok Kiskunhalas, Halas oktatástörténete 1848-ig, A kiskunhalasi ortodox izraelita elemi iskola múltja, A Felsővárosi Általános Iskola története, Országgyűlési képviselőválasztások Kiskunhalason 1848-1945 (kézirat). *Lakcim:* Fazekas G. u. 13. *Telefon:* 421-680

Gyarmati Andrea muzeológus – Bácsalmás, 1974. szeptember 8. *Szülei:* Gyarmati Árpád, Baji

Erzsébet. Hajadon. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolában érettségizett (1989-93), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történelem-művelődésszervező szakán szerzett diplomát (1993-97). *Életút:* 1998-99-ben a kiskunhalasi Önkormányzati Intézmények Gazdasági Szervezeténél dolgozott, 1999 óta a kiskunhalasi Thorma János Múzeumban tevékenykedik. *Hobbija* az olvasás, zenehallgatás, filmek, építészet. *Művei:* Kiskunhalas Város művészeti gyűjteménye (Halasi Múzeum Em-

lékkönyv, 1999). *Lakcím:* Álmos u. 1. *Telefon:* 420-314

Gyenyize Katalin könyvtáros – Kiskunhalas, 1977. március 10. *Szülei:* Gyenyize László, Rózsa

Etelka. Hajadon. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium humán tagozatán érettségizett (1991-95), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola könyvtár-történelem szakán szerzett diplomát (1995-99). 1999-től a Szegedi Egyetem Állam- és Jogtudományi Kará-

nak jogász szakán tanul. *Életút:* 1999-2001 között a kiskunhalasi Városi Könyvtárban volt könyvtáros, 2001-től a Kiskunhalasi Református Kollégium Thury József Könyvtárában dolgozik könyvtárvezetőként. *Közélet:* a Thury József Alapítvány kuratóriumi munkatársa. *Hobbija* az utazás, kerámia, történelem. *Lakcím:* Fazekas G u. 10.

Győrffy Amália Erzsébet üzemgazdász – Jánoshalma, 1947. június 9. *Szülei:* Győrffy Ferenc,

Engi Amália. Elvált. *Gyermekei:* Ferenc (1969), Gábor (1975). *Tanulmányai:* a bajai Türr István Közgazdasági Technikumban érettségizett (1961-65), diplomát a budapesti Pénzügyi és Számviteli Főiskolán szerzett (1973-77). *Életút:* pályáját Jánoshalmán kezdte a Községi Ta-

nácsnál gazdálkodási főelőadóként (1966-77), majd Kiskunhalasra került és a Városi Tanács VB pénzügyi-, terv- és munkaügyi osztály költségvetési csoportvezetője lett (1977-81), később osztályvezetővé nevezték ki ugyanitt (1981-93). 1993-ban a Pszichiátriai Szociális Otthon gazdaságvezetője, majd az OTP Rt. Kiskunhalasi Fiók lakossági hitelszervezetének vezetője (1993-99). 1999 óta a Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatal ellenőrzési osztályának a vezetője. *Közélet:* a kiskunhalasi ÁFÉSZ felügyelő bizottságának tagja (1992-97), 1994 óta önkormányzati képviselő, a gazdasági és mezőgazdasági, és a költségvetési és pénzügyi bizottságoknak a tagja. *Hobbija* az olvasás, rejtvenyfejtés. *Küldetés:* Kiváló Munkáért (1982, 1988). *Lakcím:* Hid u. 1. *Telefon:* 421-493

Hajdú László dr. orvos – Makó, 1946. május 30. *Szülei:* Hajdú László, Domide Piroska. *Nős:*

Tóth Ilona gyógyszerész (1969). *Gyermekei:* Krisztina (1971), Orsolya (1974). *Tanulmányai:* a nagybányai 12 osztályos kísérleti iskolában érettségizett (1962-64), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1965-70). *Életút:* pályáját a szekszárdi Balassa János Megyei

Kórház kardiológiai osztályán kezdte orvosként (1970-74), 1974-től a kiskunhalasi Semmelweis Kórház belgyógyászatán, 1982-től pedig a Tüdőbeteg Gondozóban dolgozik. *Közélet:* 1994-től önkormányzati képviselő. *Hobbija* az olvasás, zene, gyalogtúrák, világjárás, szakma. *Küldetés:* Az egészségügy kiváló dolgozója (1989). *Művei:* több dolgozat belgyógyászati, kardiológiai, pulmonológiai témakörben (Orvosi Hetilap, Bács-Kiskun Megyei Orvosgyógyászati Évkönyvekben) és tudományos előadás országos, regionális és helyi konferenciákon. *Lakcím:* Gyárfás u. 34.

Hajnal Klára dr. egyetemi adjunktus – Zalaegerszeg, 1954. május 10. *Szülei:* Hajnal László,

Vass Klára. Elvált. *Gyermeke:* Kriszta (1980). *Tanulmányai:* a körmendi Kölesey Ferenc Gimnáziumban érettségizett (1968-72), diplomát a Pécsi Tanárképző Főiskola földrajz-rajz szakán szerzett (1972-76). Elvégezte a JATE földrajz szakát (Szeged, 1977-81), majd egyetemi doktori fokozatot szerzett természetföldrajzból (JATE, 1986).

Életút: a bonyhádi Petőfi Sándor Gimnáziumban kezdett tanítani (1976-77), ezután Kiskunhalasra került a Fazekas Gábor Utcái Általános Iskolába (1977-83). Oktatott a Szilády Áron Gimnáziumban (1983-87), 1987 óta a Pécsi Tudományegyetem TTK Földrajzi Intézet Társadalomföldrajzi és Urbanisztikai Tanszékének adjunktusa. *Közélet:* választmányi tagja a Budapest Klub Társaságnak, tagja a kiskunhalasi Székiáltó Természetvédő Egyesületnek, a Magyar Földrajzi Társaságnak, a Tanárképzők Szövetsége környezetpedagógiai szakosztályának. *Hobbija* a rajzolás-festés, spirituális filozófia és irodalom. *Munkái:* tanulmányok

a társadalomföldrajz, globális világproblémák, fenntartható fejlődés, területi tervezés, turizmus és urbanisztika témakörökben különböző tankönyvekben, tanulmánykötetekben. *Lakcím:* Pécs, Hunyadi út 64/C. *E-mail:* hajnal@freemail.hu

Halász Balázs a Mentha üzlet tulajdonosa – Kiskunhalas, 1951. március 11. *Szülei:* Halász Balázs, Mozgai Zsófia. *Nős:*

Kiszeli Anna Borbála szakács (1975). *Gyermekei:* Balázs (1978), Barbara (1985), Brigitta (1990). *Tanulmányai:* a jánoshalmi Mezőgazdasági Gépezsképző Intézetben végzett (1965-68), majd a budapesti Kállay Éva Egészségügyi Szakközépiskolában érettsé-

gizett (1982-86). *Életút:* a Paprika Antal Termelőszövetkezetben kezdett el dolgozni mezőgazdasági gépészként (1968-70), majd az Építőipari Vállalatnál lett anyagbeszerző (1972-74). Az Országos Mentőszolgálat kiskunhalasi egységénél dolgozott gépkocsivezetőként, később ápolóként (1974-79), ezután a Városi Tanács egészségügyi osztályának szociálpolitikai csoportjában külterületi házi ápolóként tevékenykedett (1979-87). A Családsegítő Szolgálatnál volt családgondozó (1987-91), jelenleg vállalkozó, a Menta gyógynövény és natura élelmiszerüzlet tulajdonosa. *Közélet:* a Szilády Áron Gimnáziumban a Szülők Iskolai Közösségének elnöke (1998-tól). *Hobbija:* egzotikus kiskanalak gyűjtése a világ minden tájáról. *Kitüntetés:* Kiváló Véradószerző (1980), Érdemes Társadalmi Munkás (1982). *Lakcím:* Széchenyi u. 28. *Telefon:* 426-035

Halla Zoltán – Jánoshalma, 1963. október 9. *Szülei:* Halla Béla, Tamási Katalin. *Nős:* Zag Judit

konduktor (1987). *Gyermekei:* Dániel (1990), Eszter (1996). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1978-82). *Életút:* egészségügyi, majd idegenforgalmi munkakörök után 1988-tól a kiskunhalasi Polgármesteri Hivatalban a polgári szertartás-

sok, városi rendezvények szervezésében és lebonyolításában vesz részt. A Halasi Hetek Alapítvány titkáráként a Halasi Hetek Fesztivál koordi-

nátora, műsorfüzet szerkesztője. A Protokoll Szervíz Kft. ügyvezetőjeként városi falinaptárak készítése, városi rendezvények (országos szépségverseny, sörfesztivál, Aranykapu vásár, kiállítások, gálaműsorok) szervezése a feladata. *Kedvenc időtöltése* a zenehallgatás. *Lakcím:* Tambura u. 10. *Telefon:* 426-871

Hamar Sándor dr. pathológus-citológus szakorvos, megbízott osztályvezető főorvos – Me-

zőszilas, 1951. július 18. *Szülei:* Hamar Sándor, Lendvai Julianna. *Nős:* dr. Németh Magdolna orvos (1978). *Gyermekei:* Sándor (1980), Ágnes (1982). *Tanulmányai:* a székesfehérvári József Attila Gimnáziumban érettségizett (1965-69), majd a pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1970-76). *Életút:* 1976-tól a kiskunhalasi Semmelweis Kórház Pathológiai Osztályán dolgozik különböző beosztásokban. *Hobbija* a videófilmzés, a szőlészkedés-borászkodás és a hosszútávfutás. *Lakcím:* Kossuth L. u. 30. *Telefon:* 421-181

Hári Ernő állomásvezető – Budapest, 1973. január 22. *Szülei:* Hári Ernő, Király Györgyi Zsuzsanna. *Nős:* Fenyvesi Katalin adminisztrátor (2000). *Tanulmányai:* a székesfehérvári József Attila Gimnáziumban érettségizett (1987-91), diplomát a győri Széchenyi István Főiskola közlekedésmérnöki szakán szerzett (1991-95). Elvégezte a MŰOSZ-Komlói Oktatási Stúdió-

jának kommunikációs szakát, rádiós műsorvezető-szerkesztő képzettséggel rendelkezik (Budapest, 1994-95). A Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Karán szakközgazdász képesítést kapott (1998-2000). *Életút:* Székesfehérváron a Kodolányi János Főiskolán, a Vörösmarty Rádióban szerkesztő-műsorvezetőként dolgozott (1994-95), majd Kiskunhalasra kerülve a Kunság Volán Rt.-nél lett forgalomirányító (1995-97). 1997 óta ugyanitt állomásvezető. 2001-től a Halas Hangja Rádió szerkesztő-műsorvezetője. *Kedvenc időtöltése* a nyúltenyésztés, utazás, természetjárás. *Lakcím:* Széchenyi u. 4.

Hartai Mária dr. városi bírósági bíró – Bácsalmás, 1953. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1976-ban. A Bajai Városi Bíróságon fogalmazó, majd 1978-tól bírósági titkár. 1978-tól közjegyző. Bírónak 1979-ben nevezték ki és a polgári ügyszakba nyert beosztást a Kiskunhalasi Városi Bíróságra.

Hatvani Zoltán népművelő-könyvtáros – Üllés, 1955. október 15. *Szülei:* Hatvani Gábor,

Szécsi Erzsébet. Nőtlen. *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1971-75), diplomát a Debreceni Tanítóképző Főiskola népművelő-könyvtár szakán szerzett (1976-79). Az Országos Filharmóniánál előadóművész vizsgát tett (1979). Elvégezte a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola népművelés szakát is (1981).

Életút: pályáját a kiskunhalasi Városi Könyvtárban kezdte könyvtárosként (1975-83), majd 1983-tól a Gózon István Művelődési Központ munkatársa lett, 1988-tól ugyanott igazgató. A jogutód Rendezvény- és Programirodánál programszervező (1992-1999). 1999 óta a Kiskunhalasi Művelődési Központ igazgatója. *Közélet:* a Harlequin Színpad tagja volt. *Kitüntetés:* a Szocialista Kultúráért (1989). *Lakcím:* Árpád u. 32. *Telefon:* 424-081

Hegedűs Zsuzsanna (Kkh., 1961. jan. 6.-) Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1980 és 1983 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Hegyes Attila szerkesztő-riporter – Kiskunhalas, 1970. március 01. *Szülei:* Hegyes Kálmán,

Németh Erzsébet. Nőtlen. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1987-91), majd a budapesti OMIKK Tele-schola iskolájában tanult (1994-96), a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Főiskolai Karán művelődésszervező-média szakon végzett. *Élet-*

út: 1994-95 között a Videokronika szerkesztője, 1995-től a HALAS TV felelős szerkesztője, szerkesztő-riportere, műsorvezetője és adásrendezője. Hobbija a műholdas televíziózás. *Művei:* több mint 2000 televíziós riport, tudósítás, dokumen-

tumfilm. *Kitüntetés:* Helyi Érték Díj (Helyi Televíziók Országos Egyesülete, 1998).

Hegyes Emőke dr. városi bírósági bíró – Baja, 1970. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1993-ban. A Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó, majd 1995-től bírósági titkár. Bírónak 1995-ben nevezték ki, polgári ügyszakba nyert beosztást.

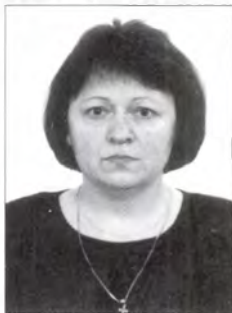
Hegyesi Mihály mérnök főtanácsos – Kiskunfőlegyháza, 1953. július 7. *Szülei:* Hegyesi Mi-

hály, Bari Ilona. Elvált, *élettársa neve:* Vajda Ilona. *Gyermeke:* Péter (1982). *Tanulmányai:* a kiskunfőlegyházi Móra Ferenc Gimnázium német nyelvi tagozatán érettségizett (1967-71), felsőfokú munkaügyi tanfolyamot végzett Budapesten (1985), ezután a Széchenyi István Főisko-

la Közlekedésmérnöki Karán szerzett diplomát (1994-98), alapfokú német nyelvvizsgálója van (1997). *Életút:* MÁV szolgálat 1971-től. Forgalmi szolgálattevő Kiskunfőlegyházán (1973-80), menetirányító a Szegedi Igazgatóságon (1981), SZB titkár Kecskeméten (1984-90), vonalbiztos a Szegedi Igazgatóságon (1991), állomásfőnök Kelebián (1992-97), 1997-től a Kiskunhalas Csomóponti Főnökség vezetője. *Hobbi:* barkácsolás. *Kitüntetés:* Határőr Emlékklap (1995). *Lakcím:* 6423 Kelebia, Ady E. u. 17.

Hegyiné Kassai Éva óvónő – Kiskunhalas, 1959. május 30. *Szülei:* Kassai Béla, Taba Eszter.

Férjezett: Hegyi István kereskedő (1984). *Gyermeke:* István Norbert (1987). *Tanulmányai:* a jánoshalmi Radnóti Miklós Gimnáziumban érettségizett (1973-77), diplomát a kecskeméti Óvónőképző Intézetben szerzett (1979-80). *Életút:* a Gagarin Téri Óvodában kezdett dolgozni óvónőként (1980-92), majd az Ady Endre Utcai Óvodába került (1992-95). 1995 óta a Szilády Áron Utcai Óvodában óvónő, tagóvoda vezető. *Hobbija:* olvasás, kirándulás. *Kitüntetés:* miniszteri dícséret (1991). *Lakcím:* Kuruc v. tere 33. *Telefon:* 420-139

Hirling József nyugállományú ezredes – Zebe-gény, 1928. január 19. *Szülei:* Hirling Ágoston,

Gresz Teréz. *Nős:* Vass Lenke ápolónő (1952). *Gyermekei:* János (1947), Ágnes (1953). *Életút:* a Kiskunhalasi Határőr Lovasiskola parancsnoka (1953-86), a Határőr Dózsa SE lovas-edzője (1986-98). *Közélet:* a Magyar Lovas Szövetség elnökségének tagja (1957-86), a Dél-magyarországi Lovas Szövetség elnöke. Hobbija a lovassport. *Kitüntetései:* Pro Urbe díj (1981), Sport Érdemérem arany és ezüst fokozata, Széchenyi István Lovas Emlékérem, Kiváló Szolgálatért Érdemérem arany fokozata. *Lakcím:* Kárpát u. 14.

Holman Endre dr. urológus – Szegvár, 1954. szeptember 19. *Szülei:* Holman István, Mihály

Erzsébet. *Nős:* Juhász Zsuzsanna tanár (1977). *Gyermeke:* Réka (1987). *Tanulmányai:* a szentesi Horváth Mihály Gimnáziumban érettségizett (1969-73), majd a Szege-di Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán szerzett diplomát (1973-79), 2001-ben PhD fokozatot ért el.

Életút: első munkahelyén, a Szentesi Városi Kórház urológiai osztályán 1979-ben kezdett dolgozni, majd a kecskeméti Megyei Kórház urológiai osztályára került adjunktusként (1988-92). A yemeni Arabial Felix Hospital Sana'a-ban főorvosként dolgozott (1993-98). Az 1999. évi hazatérése óta a kiskunhalasi Semmelweis Kórház urológiai osztályán főorvos. *Közélet:* a Magyar Endourológiai Társaság elnöke, a Magyar Urológus Társaság vezetőségi tagja, az Urológiai Szakmai Kollégium tagja, az Európai Urológus Társaság tagja, a Jugoszláv Endoszkópos Társaság tiszteletbeli tagja, az Endourological Society New York tagja, a Journal of Central European Urology helyettes főszerkesztője. *Hobbija:* olvasás, színház, film, tenisz. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1988), Kiskunhalas Egészségügyéért (2001). *Művei:* Laparoscopia az urológiában (könyv 1995), 49 tudományos közlemény (ebből 9 külföldi folyóiratokban), 105 tudományos előadás hazai és nemzetközi kongresszusokon. *Lakcím:* 6000 Kecskemét, Kard u. 15. *Telefon:* (76) 498-599

Horváth Etelka könyvtáros, középiskolai tanár – Kecskemét, 1956. február 21. *Szülei:* Horváth István, Gönczöl

Etelka. *Gyermeke:* Anna (1981). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban megszerzett érettségi (1970-74) után a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetemen diplomázott (1974-79). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Városi Könyvtárban kezdte könyvtárosként (1979-83), majd a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában lett tanár (1983-88), később az MSZMP Városi Bizottságánál munkatárs, végül 1990 óta a Városi Könyvtárban könyvtáros. *Közélet:* 1992-től önkormányzati képviselő, az MSZP városi szervezetének elnökhelyettese. *Hobbija* az olvasás és a varrás. *Művei:* Kiskunhalas történetének válogatott bibliográfiája (Bakó Lászlóval közösen Halasi Téka 13., 1993), Kiskunhalas sajtóbibliográfiája 1882-1993 (Halasi Téka 13., 1993).

Horváth László (Földeák, 1923. jún. 13.-) dr., állatorvos. Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1990 és 1994 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Horváth Róbert dr. ügyvéd – Kiskunhalas, 1951. január 24. *Szülei:* Horváth Róbert, Babó

Irén. *Nős:* Szabó Edit könyvelő-adótanácsadó (1974). *Gyermeke:* Gábor (1994). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1965-69), a JATE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát (1970-74), anyakönyvvezetői (1975) és ügyvédi jogtanácsosi szakvizsgát tett (1980). Tanult az Újságíró Stúdióban (Kecskemét), számítógépezései ismereteket szerzett Kiskunhalason (2000). *Életút:* pályáját a Kiskunhalasi Városi Tanács VB. igazgatási osztályán kezdte csoportvezetőként (1975-78), majd a Vörös Október MGTSZ-nél lett jogtanácsos (1978-92). 1992 óta egyéni ügyvéd. *Közélet:* a Halasi Tükör c. hetilap alapító, szerkesztő bizottsági tagja, Városi Választási Bizottság-i tag. *Hobbija* a horgászás, természetjárás és utazás. *Kitüntetései:* Kiváló Dol-

gozó (miniszteri kitüntetés), MŰSZI díj, Pulitzer díj. *Munkái:* Kiskunhalas köztéri szobrai (cikksorozat), jogi ismeretterjesztő cikkek a Halasi Tűkör jogi tanácsadó rovatában. *Lakcím:* Török u. 12. *Telefon:* 420-847

Hudi János juhtenyésztő – Borota, 1948. február 27. *Szülei:* Hudi József, Kollár Julianna. *Nős:*

Domonyi Erzsébet östermelő (1973). *Tanulmányai:* 3 éves juhtenyésztő szakiskolába járt Kaposváron, melyet kitűnő eredménnyel végzett el. *Életút:* a borotai Vörös Október Tsz juh ágazatának vezetőjeként országosan elismert törzstenyészetet fejlesztett ki, 1990 óta saját juhállománnyal és törzstenyészettel rendelkezik. Egyik fajtája, a magyar merinó, amelynek termelési paraméterei országosan az elsők között van. *Lakcím:* Rózsa u. 11. *Telefon:* (30) 9434-322

Huszár Ambrus építész-technikus, vízellátás-csatornázási mérnök, igazságügyi szakértő – Kiskunhalas, 1942. július 7.

Szülei: Huszár Ambrus, Makai Margit. *Nős:* Láng Judit közgazdász technikus, restaurátor (1964). *Gyermekei:* Judit (1965), Ambrus Szilárd (1968). *Tanulmányai:* a szegedi Vedres István Építőipari Technikumban érettségizett (1956-60), ezután a bajai PMMF Vizgazdál-

kodási Karán szerzett diplomát (1977-81). *Életút:* a kiskunhalasi Vízmű Vállalatnál kivitelezés, tervezés, gazdálkodás, beruházás szakterületeken volt gyakornok, művezető, építésvezető, csoport- és osztályvezető (1960-87), 1987-től magánvállalkozó, 1990-től igazságügyi szakértő (szakterületek: építészet, vízellátás, csatornázás, ingatlanforgalmazás). *Közélet:* a Halasi Múzeum Alapítvány alapítója (1996). *Hobbi:* munka, utazás, sport. *Kitüntetés:* háromszoros Kiváló Dolgozó. *Munkái:* 250 családi lakóház terve, több község vízellátásának tervezésében és kivitelezésében való részvétel, lakóházak, szennyvízcsatornák bekötésének tervezése és kivitelezése, napjainkig közel félszáz igazságügyi szakvélemény elkészítése. *Lakcím:* Kismarton u. 13. *Telefon:* 422-084.

Huszár Ambrusné Láng Judit közgazdász technikus, restaurátor – Kiskunhalas, 1943. szeptem-

ber 21. *Szülei:* Láng János, Szombati Judit. *Férjezett:* Huszár Ambrus mérnök (1964). *Gyermekei:* Judit (1965), Ambrus Szilárd (1968). *Tanulmányai:* középiskoláját Baján végezte el, 1962-ben szerzett közgazdász technikus oklevelet a Bányai Júlia Közgazdasági Technikumban. Restaurátor szakképesítést Budapesten az országos restaurátor és módszertani központban kapott. *Életút:* 1967-72 között az OTP Kiskunhalasi Fiókjánál dolgozott, 1972-től a kiskunhalasi Thorma János Múzeum restaurátora, titkára. *Közélet:* a Halasi Múzeum Alapítvány gazdaságisa, a Kiskunhalas Történeti Kutatása Alapítvány ügyintézője. *Hobbija* az olvasás és a múzeumlátogatás. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (miniszteri kitüntetés, 1980). *Lakcím:* Kismarton u. 13.

Illés Ágnes Ilona dr. gyermekorvos – Nyíregyháza, 1956. augusztus 27. *Szülei:* Dr. Illés Ger-
gely, Groholy Ilona. *Férjezett:* Dr. Ádám Zoltán orvos (1986). *Gyermekei:* Ágnes (1980), Márta (1983), Zsuzsa (1987). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium fizika tagozatán érettségizett (1970-74), a Szegedi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán

szerzett diplomát (1974-80), majd Szegeden gyermekgyógyász (1985), Budapesten gyermekpulmonológiai (1996) szakvizsgát tett. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Semmelweis Kórház Gyermekosztályán kezdte (1980-85), 1986-tól a III. számú gyermekpraxisban, 1996-tól pedig gyermekpulmonológiai szakrendelésen dolgozik, melynek kiskunhalasi megteremtője. Mindeközben 1991-96 között a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolában gyermekgyógyászat oktató, egészségügyi felvilágosító rendezvények előadója. 2001-ben Országos Gyermekpulmonológiai Konferenciát szervezett. *Hobbija* a zongora, úszás, sielés, utazás, olvasás. *Művei:* publikációk tudományos szaklapokban (pl.: Gyermekgyógyász). *Lakcím:* Gyöngyvirág u. 6. *Telefon:* 422-236

Illés Lajos tanár, szakoktató – Kisszállás, 1953. március 18. *Szülei:* Illés Sándor, Tóth Rozá-

lia. *Nős:* Liska Teréz tanár, szakközgazdász (1957). *Gyermekei:* Zsuzsa (1982), Tamás (1987). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskolában szakácsként végzett (1967-70), majd a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett

(1972-76), a Vendéglátóipari Főiskolán szerzett vendéglátóipari műszaki oktató (1976-78) és üzemgazdasági tanár (1980-82) diplomát. *Életút:* a BKM-i Vendéglátó Vállalatnál kezdett dolgozni szakácsként (1967-74), innen a kiskunhalasi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskolába került szakoktatóként (1974-96). 1999 óta a Garbai Sándor Szakképző Iskola és Kollégiumban dolgozik vendéglátós szaktanárként. *Közélet:* volt patronáló tanár, diák üdültetési felelős és iskolai programszervező (1978-82), foglalkozott szakmai táborok szervezésével (1980-88), alapító tagja volt az egykori Forrás - Új Tükör Klubnak (1980-86), tagja volt a Magyar Gasztronómiai Szövetségnek (1982), a Halasi Pedagógus Kamara alapító tagja, a német diákcsere-program elindítója, az első csoport szervezője a Kronach-i Lorenz-Kaim Iskolával (1989). Tájélegül ételek receptjeit gyűjti a Vendéglátó Főiskola Étrend Egyesületének felkérésére. *Munkái:* gasztronómiai cikksorozat a Halasi Tükör című hetilapban „Régi és Új ízek” címmel, szakmai cikkek, tanulmányok a KIT Képző-úvvezető Kiadónál. Hobbija a színház és a gasztronómia. *Kitüntetései:* Kiváló Szövetkezeti Munkáért a felnőtt oktatásban végzett tevékenységéért (1980), Művelődésügyi Miniszteri Dicséret (1987), Pro Iuventute díj (Szilády Áron Társaság, 1997). Tanítványai a Szakács-Cukrász Olimpiai bronzérmes, nemzetközi szakmai kiállításokon arany, ezüst és bronzérmeket szereztek. *Lakcím:* Mátyás tér 5/C.

Iványi András gépésztechnikus – Akasztó, 1944. december 20. *Szülei:* Iványi András, Nagy Ilona. *Nős:* Tóth Éva Mária tanárnő (1973). *Gyermeke:* András (1975). *Tanulmányai:* lakatos szakmunkás (1961), gépésztechnikus (1962), normatechnológus (1970) végzettsége van. *Életút:* a Kalocsai Építőipari Vállalatnál volt csoportvezető (1962-68), innen a Kiskőrösi Irodagépipari Vállalathoz került üzemvezetőként (1968-77), később a Kiskunhalasi Ganz-Gépgyár technikus-rendészeti vezetője lett (1977-97), 1997-től a kis-

kunhalasi Családsegítő Szolgálatnál dolgozik. *Közélet:* a Kiskunhalasi Polgárőrség alapító titkára (1993), a Megyei Polgárőr Szövetség vezetőségi tagja (1994-től), az Országos Polgárőr Szövetség küldötte (1994-től), a Kiskunhalasi Polgárőrség elnöke (1998-tól). *Hobbi:* kertészkedés. *Kitüntetés:* Belügyminiszteri dicséret oklevél (1993), Polgárőr Érdemérem arany fokozata (2000). *Lakcím:* Práger Á. u. 3. *Telefon:* 422-799

Jäger Levente újságíró, televíziós szerkesztő – Kiskunhalas, 1973. március 10. *Szülei:* Jäger József, Csipő Gabriella.

Nős: Lajkó Ágnes tanár, művelődésszervező (2000). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1987-91), majd a MÚOSZ előkészítőjére járt (1991-92). A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Karának művelődésszervező-média szakát végezte el (1998-2002). *Életút:* 1990-91 között a Műhely Napló, 1993-94 között a Halasi Hét munkatársa volt. 1994-től a Halasi Tükörnek, 1995-től a Halas TV-nek, 2000-től a Népszabadságnak, 2001-től a Nemzeti Sportnak is dolgozik. 1999-től a Kiskunhalasi Kézilabda Klub elnökségének tagja. *Kedvenc időtöltése* az olvasás és a zenehallgatás. *Művei:* Kiskunhalas Sportja (2000), Százlábú (kézilabda újság, 1996-99), Halasi hetes (kézilabda újság, 1999-2000).

Jakabfi Márta tanár, iparművész – Kecskemét 1959. szeptember 27. *Szülei:* Jakabfi László, Cseh Margit. Elvált. *Gyermeke:* Vörös Dóra (1988).

Tanulmányai: a kecskeméti Bányai Júlia Gimnáziumban érettségizett (1973-77), diplomát a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola földrajz-rajz szakán szerzett. (1977-81). *Életút:* tanár (Kecskemét, Orosháza), 1985-től a kiskunhalasi

Fazekas Gábor Utcái Általános Iskolában tanít. Művészeti tevékenysége korán kezdődött, keceli általános iskolás korában több hazai és nemzetközi gyermekrajz pályázatot nyert (többek között az indiai Nehru-díjat). 1986-87 között a kecskeméti Zománcművészeti Alkotóműhelyben a művészi tűzzománc készítésének technikáját sajátította el. 1986 óta vezeti az iskolai tűzzománc szakkört. Tanítványai számtalan hazai és nemzetközi rajzpályázaton sikerrel szerepeltek. Sok egyéni és csoportos kiállításon mutatta be saját művészi tűzzománcait. Kitüntetés: „Kiskunhalas Város Közoktatásáért” díj (2001). *Hobbija* az utazás, hosszútávú kerékpártúra, kiállítás látogatás. *Lakcím:* Katona József u. 5. *Telefon:* 423-997

Janó Ákos dr. középiskolai tanár, muzeológus, múzeumigazgató – Kismarja, 1927. május

22. *Szülei:* Janó Ferenc, Ákos Róza. *Nős:* Erdei Anna röntgenasszisztens (1952). *Gyermeke:* Ákos (1953). *Életút:* pályáját a hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeum muzeológusaként kezdte (1950-52), majd ugyanitt igazgató volt (1952-53), innen a kiskunhalasi múzeumba került, ahol szintén

igazgatóként dolgozott (1953-68), ezután a sárospataki Rákóczi Múzeum igazgatójaként tevékenykedett nyugdíjazásáig (1968-88). *Közélet:* a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Történelmi Szakosztálya kiskunhalasi, városi, járási, és Bács-Kiskun Megyei szervezetének elnöke, 9 éven át a sárospataki Városi Tanács tagja, és a városfejlesztési bizottság elnöke. *Hobbi:* a fényképezés, a sakk, és a zene. *Kitüntetés:* Szocialista Kultúráért (két alkalommal), Kiváló Népművelő, Kiskunhalasért, Sárospatakért Emlékérem, Pro Urbe (Sárospatak), a Magyar Nemzeti Múzeum plakettje. *Művei:* Hajdúvid (falutörténet), Kendermunkák és társasélet Szatmárban, Kiskunhalasi parasztverselők (Halasi Téka 18., 1996). A halasi csipke (Vorák Józseffel, 1975), Bács-Kiskun megye népművészete (Solymos Edével), Kiskunhalas helytörténeti monográfia (1965), Fejezetek a szanki és mőricgáti tanyásgazdálkodás múltjából, Szőlő- és gyümölcsstermesztés a szanki homokon, Kiskun parasztverselők. (2001). *Kiadás alatt:* Falu a pusztában (Szank települése és népesedése a XIX. században), Sárospatak - történelmi képeskönyv. *Lakcím:* Sárospatak, Árvay J. u. 10. *Telefon:* (47) 312-674

Jekő György igazgató – Újkécske, 1942. április 10. *Szülei:* Jekő István, Kecskés Terézia Jan-

ka. *Nős:* dr. Tóth Mária orvos (1970). *Gyermekei:* György (1972), Attila (1975), Mária (1980). *Tanulmányai:* a budapesti Bláthy Ottó Villamos-energiaindító Technikumban szerzett technikus bizonyítványt, majd a szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán diplomázott matematika szakon. Később a Budapesti Műszaki Egyetem Pedagógiai Tanszékén végzett közoktatási vezetőként, végül a budapesti Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző

vendéglátó menedzser tanfolyamát végezte el. *Életút:* pályáját tanárként kezdte a Tiszakécskei Általános Iskola és Gimnáziumban (1968-71), majd a kiskunhalasi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Intézetben folytatta (1971-74). Később ugyanitt igazgatóhelyettes (1974-80), igazgató (1980-1999) lett. 1999-től a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Garbai Sándor Szakmunkásképző Iskola és Kollégiuma Kereskedelmi és Vendéglátóipari Tagintézményének címzetes igazgatója, tagintézmény vezetője. 1997-től szakképzési szakértő a belkereskedelem és vendéglátás szakterületen. *Közélet:* 1996-99 között „A kereskedelmi és vendéglátóipari szakemberképzésért” Oktatási és Szakképzési Alapítvány kuratóriumi elnöke, 1999-től kuratóriumi titkára. *Hobbija* a gasztronómia. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1980), Kiváló munkáért (1987, 1989), Bács-Kiskun Megye Ifjúságának Neveléséért (1998). *Lakcím:* Bokányi D. u. 15.

Jeremiás Attila dr. szülész-nőgyógyász főorvos – Kiskunhalas, 1943. augusztus 19. *Szülei:*

Jeremiás Lajos, Stepanek Ilona. *Gyermekei:* Attila (1972), Péter (1976). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1957-61), diplomát a SZOTE Általános Orvostudományi Karán szerzett (1962-68). Aneszteziológusi szakképzettséggel is rendelkezik (1978). *Életút:* 1968-ban kezdte pályáját az akkori Kiskunhalasi Városi Kórházban, és azóta is itt dolgozik.

Közélet: az egyetemi évek alatt a Szegedi Egyetemi Atlétikai Klub elnökségtagja volt, mint az orvosi egyetem sportfelelőse, a Solaris Napfizikai és Orvosbiológiai Alapítvány alapító tagja, a Ganzair Atlétikai Club tagja, a Szilády Áron Gimnázium Öregdiákjai Baráti Körének titkára. **Sportsikerei:** 1994 óta résztvevője az Orvos Világjátékoknak (súlylökés, diszkosz, erőemelés). A Dobó Világkupán (Ausztria, Magyarország) többször volt I. helyezett, a Veterán Olimpián súlylökésben II. helyezett lett (Brisbane, 1994), és szintén súlylökésben aranyérmes (Gateshed, 1999). **Hobbija** a sport, zene. **Munkája:** nevéhez fűződik az időskori nőgyógyászati betegségekkel foglalkozó országos fórum megszervezése Kiskunhalason három alkalommal is. **Lakcím:** Markovits M. u. 16. **Telefon:** 421-086

Jeremiás Béla Ernő középiskolai tanár – Kiskunhalas, 1930. május 29. **Szülei:** Jeremiás Lajos,

Stepanek Ilona. **Nős:** Cséplő Sára tanár (1967). **Gyermekei:** Edit (1971), Béla Árpád (1977). **Tanulmányai:** a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Karának matematika-fizika szakán szerzett diplomát (1949-53). **Életút:** 1953-tól a kiskunhalasi Szilády

Áron Gimnázium matematika-fizika szakos tanára volt 1994. évi nyugdíjazásáig. Ezután részmunkaidőben tanított addigi iskolája mellett a Bibó István Gimnáziumban is 2001-ig. **Kitüntetés:** Kiváló Munkáért (1978). **Lakcím:** Jósika u. 1. **Telefon:** 422-087

Jeszenszki Péter hosszútávfutó, villamos üzemmérnök – Makó, 1960. október 19. **Szülei:**

Jeszenszki Tibor, Bócz Klára. **Nős:** Csordás Mária tanító (1988). **Gyermeke:** Dániel (1990). **Hobbija:** futás, triatlon. Sport pályafutásának kiemelkedő versenyei: szupermaraton futás (2 x 100 km-es verseny), maraton futás (27 versenyen), Iron Man (három alkalommal hosszútávú triatlon

verseny). **Lakcím:** Bajza u. 16. **Telefon:** 421-644

Judák Imre dr. gépészmérnök – Akasztó, 1930. május 26. **Szülei:** Judák János, Fecske

Mária. **Nős:** Minda Rózsa övönő (1955). **Gyermekei:** Hajnalka (1956), Rita (1958). **Tanulmányai:** a Jézustársasági Szent István Gimnáziumban érettségizett (Kalocsa), majd ipari tanuló volt Miskolcon. Diplomát szerzett a Budapesti Műszaki Egyetemen (1950-54), majd Szegeden a Jogi

Egyetemen. **Életút:** főmérnökként kezdett dolgozni a kiskunhalasi Gépállomáson (1954-60), majd a Gépállomások Igazgatóságára került szintén főmérnöki beosztásban (Kecskemét, 1960-67). A Fémmunkás Vállalat Kiskunhalasi Gyáránál lett igazgató (1967-86), majd nyugdíjazásáig a BEKÉV Beszerző Vállalat vezetője volt (Kiskunhalas, 1986-90). **Közélet:** a Dél-magyarországi Kereskedelmi Kamara elnökségi tagja, tanácstag. Kedvenc időtöltése a természetjárás, horgászat, vadászat és kertészkedés. **Kitüntetései:** Munka Érdemrend, A Haza Szolgálatáért Érdemérem, Az Építőipar Kiváló Dolgozója, miniszteri dicséret, Pro Urbe díj. **Lakcím:** Eötvös J. u. 2. **Tel.:** 422-512

Juhász Gábor tanár – Bácsalmás, 1962. november 14. **Szülei:** Juhász Ferenc, Szűcs Anna.

Nős: Laduver Mónika tanítónő (1985). **Gyermekei:** Mónika (1988), Gábor (1991). **Tanulmányai:** a bajai Bányai Júlia Kereskedelmi Szakközépiskolában érettségizett (1977-81), diplomát az Eötvös József Tanítóképző Főiskola tanítói szakán szerzett (Baja, 1982-85). Elvégezte a

szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola orosz szakát (1986-88), majd a JATE német nyelv és irodalom szakát (1991-94). **Életút:** az Univerexpo Ipari Szövetkezetben dolgozott adminisztrátorként (Mélykút, 1981-82), majd a kiskunhalasi Fazekas Gábor Utcái Általános Iskolába került orosz-német szakos tanárnak (1985-2001). 2001 óta a Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatalban dolgozik, ahol médiafeladatokat lát el és a testvérvárosi kapcsolatok koordinátora. **Közélet:** 1994-től a Halas Tv munkatársa, tolmács. 1996 óta a Forchheim-i - (Németország) partneriskolai kap-

csolatok szervezője. *Hobbija* a festés, rajzolás, olvasás, túrázás. Alkotásaiból kiállítás nyílt Mélykúton (1997, 1998), Kiskunhalason a Közösségek Házában és Kronachban (1997). *Kitüntetés:* Pro Iuventute díj (1998). *Lakcím:* Pozsony u. 27. *Telefon:* 420-656

Juhász György népjóléti irodavezető – Kiskunhalas, 1971. május 28. *Nős:* Tary Melinda

(1994). *Gyermekei:* György (1995), Anita (1997), Mihály (1998).

Tanulmányai: a SZOTE-JATE Főiskolai karának általános szociális munkás szakán szerzett diplomát, majd az ELTE BTK szociálpolitika szakán tanult, jelenleg a Budapesti Közgazdasági- és Államigazgatási Egyetem

szociális igazgatás szakának hallgatója. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Egyesített Szociális Intézményben kezdte, ahol különböző beosztásokban dolgozott, majd a Polgármesteri Hivatal Népjóléti Irodájához került, melynek 1998 óta vezetője. *Közélet:* önkormányzati képviselő volt 1990-94 között. *Lakcím:* Zsoltina u. 8. *Telefon:* 429-126

Juhászné Czinkóczy Éva tanár – Kiskunhalas, 1961. május 10. *Szülei:* Czinkóczy Imre, Szöllős

Mária. *Férjezett:* Juhász István tanár (1982). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnázium fizika tagozatán érettségizett (1975-79), diplomát a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola matematika-fizika szakán szerzett (1980-84). *Életút:* az Alsóvárosi Általános Iskolában tanított

(1984-97), közben 1985-től csapatvezető, 1989-től diákönkormányzatot segítő tanár is volt. 1997 óta a Felsővárosi Általános Iskolában dolgozik, itt szintén diákönkormányzatot segítő tanár és ifjúságvédelmi felelős is. *Közélet:* az Alsóvárosi Diák-társaság alapító tagja, titkára (1992-97). *Hobbija* az olvasás, kirándulás. *Kitüntetései:* Kiváló Úttörővezetői Munkáért (1987), Pro Iuventute díj (1997, 2001). *Lakcím:* Pozsony u. 94. *Telefon:* 423-257

Juhászné Némedi Mária lakossági fiókgazdát – Kiskunhalas, 1962. május 26. *Szülei:* Né-

medi János, Nagy Sára.

Férjezett: Juhász Gyula vállalkozó (1983). *Gyermekei:* Attila (1984), Mária (1986). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1976-80), majd mérlegképes könyvelői tanfolyamot végzett (1988-91). A Nemzetközi Bankképző Központban

banki tanácsadói diplomát kapott (1993-95), közép szintű bankszakmai német nyelvtanfolyamot végzett (1995-98). *Életút:* az OTP kiskunhalasi fiók-jánál dolgozott 1980-ban, majd a Magyar Nemzeti Bank kiskunhalasi fiókjába került, melynek mai jogutódja a Kereskedelmi és Hitelbank Rt. Itt különböző beosztásokban dolgozott: volt könyvelési csoportvezető, számviteli osztályvezető helyettes, pénzforgalmi osztályvezető, jelenleg 2000-től lakossági fiókgazdát. *Közélet:* a Stúdió 2000 Táncsport Egyesület vezetőségi tagja (2001-től). *Hobbija* a sport (minden, ami mozgás). *Lak-cím:* Zrínyi u. 1. *Telefon:* (30) 2283-294

Kalmár Béla sütőmester – Tatabánya, 1945. március 2. *Szülei:* Kalmár Béla, Blazsamik Erzsé-

bet. *Nős:* Pásztor Teréz boltvezető (1966). *Gyermekei:* Zsuzsanna (1970), Teréz (1974). *Tanulmányai:* 1962-ben sütőipari szakmunkásvizsgát tett, 1969-ben sütőmesterként vizsgázott.

Életút: 1959-64 között édesapja sütőüzemében tanult és dolgozott. 1964-től 1969-ig a Bajai Sütőipari Vállalatnál volt műszakvezető. 1969 óta dolgozik vállalkozóként, kezdetben Kunfehértón, majd 1993-tól Kiskunhalason. *Közélet:* 1972-94 között különböző társadalmi funkciók a Kunfehértói Tanácsnál (illetve Önkormányzatnál). *Hobbija* a kirándulás és az utazás. *Kitüntetés:* Az Ipar Kiváló Mestere. *Lak-cím:* Kunfehértó, Kossuth L. u. 30. *Telefon:* 407-084

Kalmár Teréz pékmester, könyvelő, statisztikus, vállalattervező – Kiskunhalas, 1974. május 29. *Szülei:* Kalmár Béla, Pásztor Teréz. *Férjezett:* Posztobányi Csaba szobafestő-mázoló, tapétázó (2002). *Tanulmányai:* a bajai Türr István Közgaz-

dasági és Postaforgalmi Szakközépiskola számvitel-ípar szakán érettségizett (1988-92), ezután vállalkozói gazdasági ügyintézői tanfolyamot végzett (1993). 1999-ben tette le a pék szakmunkás vizsgát, majd 2000-ben megszerezte a pékmesteri fokozatot. *Életút:* az érettségi után könyvelő-

irodában dolgozott Kiskunhalason, majd 1993-ban a Kalmár Sütőipari és Kereskedelmi Betéti Társaságnál kezdett dolgozni beltagként. 2001-től a Kalmár Sütőipari Vállalkozás tulajdonosa. *Hobbija* a sport, kutyák, utazás. *Lakcím:* Bocskai u. 14. *Telefon:* 427-513

Káposzta Lajos ifj. kulturális vállalkozó – Budapest, 1968. június 9. *Szülei:* Káposzta Lajos, Hegyi Ilona. *Nős:* Tóth Kata

szülész nő (1998). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1982-86), diplomát az ELTE Bölcsészettudományi Karának történelem-német szakán szerzett (1987-93). Idegenforgalmi Főiskolát végzett (1994-96). *Életút:* tanárként dolgozott a

kecskeméti Széchenyi István Idegenforgalmi Szakközépiskolában (1993-97), tanár Kiskőrösön a Petőfi Sándor Gimnáziumban (1997-2001). 1998-tól a Halas Televízió szerkesztő-riportere. *Közélet:* a soltvadkerti 884. sz. Hunyadi János Cserkészcsapat parancsnoka (1989-től), a szintén soltvadkerti Idegenforgalmi és Kulturális Egyesület titkára (1997-től). *Hobbija* a zene. *Kitüntetés:* Súlyom Jenő díj (1998). *Munkái:* a Házi olvasmányok a soltvadkerti evangélikusság történetéből c. könyv társszerzője (1997), több történelmi és néprajzi tanulmány, portréfilmek, egyházi műsorok alkotója. *Lakcím:* Soltvadkert, Koltói A. u. 44.

Kárász Péter tanár – Csorna, 1963. július 27. *Szülei:* Kárász János, Kiss Mária. *Nős:* Csókási Julianna tanár (1985). *Gyermekei:* Tamás (1987), Petra (1990). *Tanulmányai:* középfokú tanulmányait a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában végezte (1981), a bajai Tanítóképző Főiskolán (1985) és a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán (1989) szerzett diplomát, majd oktatási informatikus (1998)

és számítástechnikai programozó (1999) felsőfokú szakképesítést szerzett. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Dimitrov Téri Általános Iskolában kezdte tanárként, majd ugyanitt dolgozott igazgatóhelyettesként 1989-ig, innen a Kertvárosi Általános Iskolába került, ahol 1992-ig volt tanár,

azóta a Fazekas Gábor Utcai Általános Iskolában tanít. Eközben 1997-ben elindította az APC számítástechnikai iskolát, 1998-ban a Megyei Pedagógiai Intézet számítástechnikai informatika szaktanácsadója volt, 1999-ben országos közoktatási szakértőként is dolgozott. 2001 óta az emelt szintű számítástechnika-informatika tanítási program bázisiskolájának témavezető tanára, több számítástechnikai könyv lektora. *Munkái:* Pszichomotoros fejlesztés a számítástechnika órán, A mappa- és állományműveletek tanítási problémái (publikációk a Nyomkövetés c. folyóiratban 2001, 2002). *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1989), Pro Iuventute (Szilády Áron Társaság, 1996).

Kardos Roland zenész – Kiskunhalas, 1976. szeptember 20. *Szülei:* Kardos Gyula, Lakatos

Magdolna. *Nőtlen. Tanulmányai:* a Garbai Sándor Szakképző Intézetben szerzett karosszérialakatos szakmunkás bizonyítványt (1991-94), ugyanebben az intézményben, a Dolgozók Hároméves Szakközépiskolájának kétéves nappali tagozatán érettségi bizonyítványt kapott

(1995-97), elektronikai műszerész iskolát végzett (1999-2001). *Közélet:* a Diablo Zenekar vezetője és gitárosa (1995 óta), valamint a Standby Quartett szórakoztatózenét játszó zenekar gitárosa. *Hobbija* a rajzolás, festés, zene, vers, próza, számítástechnika. *Munkái:* a Diablo Zenekar Mephisto c. demófelvétele (1996), Stigma Diabolicum c. demo elkészítése (1997), Kardos Roland: Sötét dimenzió c. saját hangzóanyag elkészítése (2000). *Lakcím:* Bajza u. 18. *Telefon:* 422-617

Kardos Sándor – Kiskunhalas, 1964. május 25. *Szülei:* Kardos Sándor, Péli Teréz. *Gyermeke:* Renáta. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Garbai Sán-

dor Ipari Szakmunkásképző Intézetben szerzett szakmunkásbizonyítványt, a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett. „Megnősültem, lányom született, katona voltam, elváltam. Pestre kerültem, dolgoztam, aztán csavarogtam néhány évet, ha kellett meszet oltottam, pulóvert

terveztem, kertet ástam, téglát hordtam, fehérneműt varrtam, gépet javítottam, disznót gondoztam, laktam szociális otthonban, pszichiátrián. Voltam művezető, kékfestő, sírkőcsiszoló, mosodás, manőken, dekoratőr, kocsmáros, dinnyecsősz. Huszonkét éve festek, rajzolok, szeretem és tisztellem a természetet, képeimen a pillanatot szeretném rögzíteni tisztán, belemagyarázás nélkül. 1998 óta tagja vagyok a Hajósi Nemzetközi Művésztelepnek. Képeimet láthatták: Kiskunhalason, Kiskőrösön, Kalocsán, Hajóson, Baján, Szeliden, Madarason, Jánoshalmán. Kiállítottam még: pulóvert a BNV-én, kékfestőt, fajátékot Bácsalmáson, bútorokat Kiskunhalason és Kecelen. Verseim jelentek meg halasi lapokban, a „Mákony és Margitka” füzetekben, és a Lyra Együttes „Veled” című CD-jén. Jelenleg legújabb szakmamban, asztalosként öreg bútorokat újítok fel egy kis faluban, a déli határszélen. Szeretnék egy fürdőszobát, és egy önálló rajzos-verses könyvet. A sorrendet még nem döntöttem el.” (Kardos Sándor kérésére szó szerinti szöveg.)

Kastyják János dr. ügyvéd – Nagykanizsa, 1953. július 10. *Szülei:* Kastyják János és Csankovszki Erzsébet. *Nős:* Kerny Katalin adminisztrátor (1973). *Gyermekei:* Andrea (1974), János (1978). *Tanulmányai:* a kecskeméti Katona József Gimnáziumban érettségizett (1971), majd a szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát (1977), később elvégezte a Rendőrtiszti Főiskola Átképző Tagozatát (1982). *Életút:* pályáját Kecskeméten a Bács-Kiskun Megyei Rendőrfőkapitányságon kezdte vizsgálóként, nyomozóként (1974-80), innen Kiskunhalasra került, ahol a Rendőrfőkapitányságon bünyügyi osztályvezető-helyet-

tes volt (1980-86), majd a közrendvédelmi és közlekedési osztályon (1986-89) és a bünyügyi osztályon (1989) lett osztályvezető, 1989-2000. között rendőrfőkapitány alezredesi rendfokozatban, 2000-től nyugállományban egyéni ügyvéd. *Hobbija* az írás, foci, zenélés. *Kitüntetés:* Közbiztonsági Érem arany fokozata. *Lakcím:* Bocskai u. 5. *Telefon:* (20)981-4100

Kató Ilona konduktor – Tiszalök, 1959. február 15. *Szülei:* Kató Sándor, Róka Julianna. *Élettársa:* Németh László. *Tanulmányai:* a nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium elvégzése után a budapesti Mozgássérültek Nevelőképző- és Nevelőintézetében szerzett konduktori oklevelet, majd elvégezte a Budapesti Tanítóképző Főiskolát és a Budapesti Műszaki Egyetem közoktatási vezető szakát. *Életút:* 1977-től konduktorgyakornokként, majd konduktorjelöltként, 1981-től konduktorként dolgozott a Mozgássérültek Nevelőképző- és Nevelőintézetében, 1982-től a kiskunhalasi Mozgássérültek Nevelőintézetében dolgozik. 1993-ig csoportvezető konduktor volt, azóta igazgató. *Hobbija* az olvasás. *Kitüntetés:* Pro Caritate (népjóléti miniszter, 1992). *Lakcím:* Szent Imre u. 4. *Telefon:* 420-605

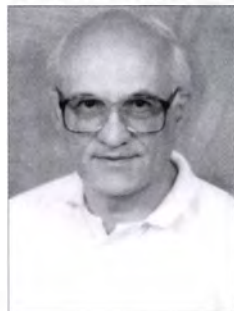

Katona István mérnök – Kecskemét, 1933. augusztus 15. *Szülei:* Katona János, Nagy Julianna. *Nős:* Erdélyi Klára igazgatásszervező (1964). *Gyermekei:* István (1965), Mónika (1969). *Tanulmányai:* Kisvárdán szerzett agrár szakérettiségit (1955), majd elvégezte a Kertészeti Egyetemet (1955-60). *Életút:* a Tajói Állami Gazdaság kertészeként kezdett dolgozni (1960), 1961-től a Kiskunhalasi Állami Gazdaság főker-tésze, 1965-től igazgató-helyettese, 1975-92 között igazgatója, majd nyugdíjazásáig vezérigazgatója. 1989-től a Kertészeti Egyetem címzetes egyetem-docense. *Közélet:* KISZ KB tag (1971-79), 1975-től a kiskunhalasi Városi Tanács tagja, VB tag, az Állami Gazdaságok Szőlészeti és Borászati Szakbizottságának elnöke (1979-89), a Megyei Szőlő- és Bortermelők Szövetségének elnöke

(1989-től), 1992-ben a Magyar Bor Akadémia alapító tagja, 1995-től a Kunsági Borvidék Hegyközségi Tanácsának elnöke, a HNT Ellenőrző Bizottságának elnöke, 1985-90 között országgyűlési képviselő, 1990 óta a Magyar Borok Háza Alapítvány kurátora. *Hobbija* a kertészet és a természetjárás. *Kitüntetései*: Állami Gazdaság Kiváló Dolgozója (1962), Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója (1972, 1975), Ifjúságért Díj (1983), Munka Erdemrend ezüst fokozata (1978), Nagyváthy János Emlékérem (1983), Tessedik S. díj (1984), MTEsz díj (1988), Gyárfás díj (1988), Pro Urbe díj (1985). *Munkái*: Költség és haszon a mezőgazdaságban (könyv, társszerző), szacikkek a Tudomány és mezőgazdaság, valamint az Állami Gazdaság c. folyóiratokban. *Lakcím*: Erzsébet királyné tér 5. *Telefon*: 421-883

Katona József dr. ideg-elmegyógyász, idegsebész, addiktológus, alternatív gyógyászat szakorvos

– Hódmezővásárhely, 1937. november 6. *Szülei*: Katona József, Hős Mária. *Nős*: Gaál Ildikó tanár (1962). *Gyermekei*: Miklós (1963), Renáta (1964). *Tanulmányai*: szülővárosában, a Bethlen Gábor Gimnáziumban érettségizett, tanulmányait a Szegedi Orvostudományi Egyetemen

folytatta. Párhuzamosan a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának olasz nyelvszakát is elvégezte. *Életút*: az orvosi diploma megszerzése után a Szegedi Orvostudományi Egyetem Neurológiai Klinikájára került, ahonnan – tanársegédi státuszából – 1973-ban nyerte el a kiskunhalasi Semmelweis Kórház akkor szervezett neurológiai majd a pszichiátriai osztályvezető főorvosi állást. Jelenleg a neurológiai osztályt és a neurorehabilitációs részleget vezeti. *Közélet*: a NIVO II. Alkoholelles Klub alapítója és elnöke volt, a Magyar Akupunktúrás Orvosok Egyesületének és a Magyar-Francia Fito-terápiás Alapítvány elnökségi tagja volt. *Hobbija* az utazás, sport, barkácsolás, nyelvek, zene, képzőművészet. *Kitüntetés*: Egészségügy Kiváló Dolgozója, Életmentő Erdemérem, „Pro sanitate” miniszteri kitüntetés. *Művei*: „Ego” (verseskötet, 1973), Természetgyógyászati alapismeretek (tankönyv társszerző, 1998), továbbá számos tudományos dolgozat hazai és külföldi folyóiratokban, több tudományos előadás. *Lakcím*: Nyil u. 12. *Telefon*: 429-598

Katona Józsefné dr., Gaál Ildikó tanár – Szeged, 1940. szeptember 4. *Szülei*: Gaál Géza, Wind-

hager Mária. *Férjezett*: dr. Katona József orvos (1962). *Gyermekei*: Miklós (1963), Renáta (1964). *Tanulmányai*: a szegedi Tömörkény István Gimnáziumban érettségizett (1954-58), majd a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola magyar-ének szakán szerzett diplomát (1958-61). Könyvtáros

alapiszolgával is rendelkezik. Kodály szeminariumokat végzett Kecskeméten. *Életút*: Pályafutását a Gárdonyi Géza Általános Iskolában kezdte (Szeged-Szentmihálytelek, 1961-63), majd a Rózsa Ferenc Úti Általános Iskolában tanított (Szeged, 1963-74). Ezután Kiskunhalasra került, ahol a Szűts József Általános Iskolában tanított (1974-81), majd jelenlegi munkahelyére, a Felsővárosi Általános Iskolába ment át. 1982 óta a Zeneiskolában is tanít zenei előképzőt és magánéneket. *Közélet*: a „CANTEMUS” megyei kórusverseny szervezője. *Hobbija*: zene, kertészkedés. *Kitüntetései*: Művelődési Miniszteri kitüntetés (1982, 1996), Pilinszky-díj (1997), Pedagógus Szolgálati Emlékérem (2001). *Lakcím*: Nyil u. 12. *Telefon*: 429-598

Kenyeres László bírósági tisztviselő, hivatásos pártfogó, szociálpedagógus – Kiskunhalas,

1949. május 09. *Szülei*: Kenyeres Ferenc, Bartus Ilona. *Nős*: Szabó Ildikó Mária tanító, szociálpedagógus (1972). *Gyermekei*: Ildikó (1973), László (1976). *Tanulmányai*: a HM váci Tartalékos Tiszti Iskola elvégzése után (tartalékos százados, 1970-72) a budapesti Testnevelési Főiskola kö-

zép fokú sportszervező szakán (1982-84), a bajai Közlekedési Fő-felügyelet járművezető gyakorlati szakoktatójaként (1986), majd KRESZ szakoktatóként tanult (1988). Ezután elvégezte a Testnevelési Főiskola vezető-szervezői szakát (1984-88), az Esterházy Károly Tanárképző Főiskola szociálpedagógia szakát és a kriminálpedagógus, gyermek- és ifjúságvédelmi, tanácsadó tanári specializációt. *Életút*: a Kecskeméti Konzervgyárban műszerész (1967-69), a Ganz-Mávag Kiskunhala-

si Gyáregységében termelésirányító diszpécser (1969-74). Az MHSZ területi vezetője (1974-88), 1988-tól a Bács-Kiskun Megyei Bíróság tisztviselője, hivatásos pártfogó (Kiskunhalas), 1996-tól a Szegedi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Karának általános szociális munkás szakán gyakorlatvezető. *Közélet:* a Magyar Pártfogók Országos Szövetségének alapító tagja, 1992-2000 között az ellenőrző bizottság elnöke. *Hobbija* a zene (blues, dixieland), sport, a vezetői munka tartalmának (idő)elemzése, szociometriai vizsgálatok készítése. *Kitüntetés:* több munkahelyi és miniszteri kitüntetést kapott. *Művei:* cikkek, tanulmányok a Pártfogó című folyóiratban. *Lakcím:* Pozsony u. 88. *Telefon:* 424-441.

Kenyeres Tibor dr. városi bírósági bíró – Nagykőrös, 1970. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1994-ben. A Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó, majd pedig 1996-tól bírósági titkár. 1997-ben nevezték ki a városi bíróságra, polgári ügyszakba nyert beosztást.

Kercsmár Zsolt okl. geológus, tudományos munkatárs – Tatabánya, 1970. augusztus 11. *Szülei:*

Kercsmár László, Kovács Mária. Nős. *Tanulmányai:* a tatabányai Szabó József Geológiai Szakközépiskolában érettségizett (1984-88), majd a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Kar geológia szakán szerzett diplomát (1989-95), később az ELTE Természettudományi Kar Doktori Iskolájának földtudományi szakán tanult (1995-98). *Életút:* pályáját a budapesti ELTE TTK Őslénytani Tanszék PhD aspiránsaként kezdte (1995-98), ezután a budapesti Magyar Állami Földtani Intézet tudományos munkatársa lett (1999-től). *Közélet:* a Magyar Garabonciás Szövetség elnökségi tagja (1998-tól), a Magyar Garabonciás Szövetség Garabonciás Társaskörök ideiglenes bizottságának elnöke (1998-2000), a Thúry József Alapítvány alelnöke (1999-től), a Garabonciás Trió alapító tagja. *Hobbi:* ásvány- és őslénygyűjtés. *Kitüntetés:* Tatabánya Alkotóművészeiért Alapítvány kitüntetése (1995). *Művei:* Hajnal - MC kiadvány, Rock Chanel I. (1991 - Peron Music), Kercsmár - Dzsida Jenő: Jó éjszakát - MC kiadvány, Rock Chanel I. (1991 Peron Music), Összegyűjtött virágaid - MC és CD kiadvány, Rock Chanel IV. (1994 - Peron Music).

Lakcím: Kertész u. 24. *Telefon:* (20) 450-3316 *E-mail:* kercsmar@mafi.hu

Kerekes Katalin középiskolai tanár, közoktatásvezető, igazgató – Kiskunhalas, 1952. augusztus 12. *Szülei:* Kerekes Sándor, Parádi Ilona. *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1966-70), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történelem-orosz szakán szerzett diplomát (1971-75). Elvégezte a József Attila Tudományegyetem BTK történelem

kiegészítő szakát is (Szeged, 1978-81), majd a Budapesti Műszaki Egyetem közoktatás-vezetői szakát (1999-2000). *Életút:* Pályafutását a Szűts József Általános Iskolában kezdte tanárként (1975-77), majd 1977-85 között városi, járási úttörőelnekként dolgozott a KISZ városi bizottságán. A Felsővárosi Általános Iskolába szervezési igazgatóhelyettesként került 1985-ben, majd 1994 óta ugyanitt igazgatóként működik. *Hobbija* az irodalom, zene, utazás. *Kitüntetései:* Kiváló Úttörővezető (1974), Kiváló Ifjúsági Vezető Érem (1982), Úttörővezető Érdemérem (1985), Honvédelmi Érdemérem (1986). *Lakcím:* Bocskai u. 4. *Telefon:* 428-750

Keresztúri Zsuzsanna tanító – Kiskunhalas, 1976. július 16. *Szülei:* Keresztúri Lajos, Rozsnyai Mária, Hajadon. *Tanulmányai:* Kiskunhalason érettségizett a Szilády Áron Gimnáziumban (1990-94), majd az Eötvös József Főiskola Pedagógiai Fakultásán kapott tanítói diplomát (Baja, 1994-97). Elvégezte a Népi Mesterségek és Művészetek Szakközépiskoláját, valamint a Népi Játék és Kismesterség Oktató Képző börtárgy készítő szakát (1995-99). *Életút:* a Szűts József Általános Iskolában dolgozott napközis nevelőként (1997-2000). *Közélet:* tagja volt a Motolla Hagymányórzó Egyesületnek. *Hobbija* az olvasás és zenehallgatás. *Művei:* Kiskunsági dohányzacskók (Halasi Múzeum Emlékkönyv, 1999). *Lakcíme:* Bokányi D. u. 5-7.

Király Gábor tanár, népművelő – Kiskunhalas, 1958. december 24. *Szülei:* Király Imre, Ba-

konyi Gizella. Nőtlen. *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1973-77), diplomát a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola magyar-népművelés szakán (1978-82), és az ELTE népművelés szakán (Budapest, 1987) szerzett. *Életút:* pályáját a Gózon István Művelő-

dési Központban kezdte 1982-ben, és annak jogutód intézményeiben dolgozik azóta is, jelenleg a Kiskunhalasi Művelődési Központban igazgatóhelyettesként. *Közélet:* a Forrás - Új Tükör Klub vezetője volt (1982-88), szervezője az Életreform Klubnak (1988-98), 1995-ben alapító tagja a Kántor András Veterán Autósok és Motorosok Egyesületének. Kedvenc időtöltése a zenehallgatás, bélyeggyűjtés, fényképezés. *Kitüntetés:* Halasi Hetek díj (1998). *Munkái:* kiadványok, naptárak, képeslapok. *Lakcím:* Szilády Á. u. 20.

Király György ügyvezető – Kiskunhalas, 1948. április 15. *Szülei:* Király Balázs, Sánta Julianna. *Nős:* Patyi Irma mérlegképes könyvelő (1969). *Gyermeke:* Edina (1971). *Tanulmányai:*

Budapesten távközlési műszerészként, majd gépészmérnök-ként, Kaloecán felsőfokú műanyagfeldolgozóként végzett. *Életút:* a kiskunhalasi Ganz-Mávagnál dolgozott gépészmérnök-ként

(1969-80), majd egy műanyagfeldolgozóként lett üzemvezető (1980-90), 1991-től Kft. ügyvezető. *Közélet:* az SZDSZ kiskunhalasi ügyvivője. *Hobbija* az olvasás, történelem, társadalomfejlődés. *Lakcím:* Károly u. 62. *Telefon:* 422-160

Kispéter Imre technikus – Szeged, 1929. október 27. *Szülei:* Kispéter Lajos, Frank Etelka. *Nős:* Zahalka Edit kozmetikus (1956). *Gyermekei:* Nóra (1956), Gábor (1959). *Tanulmányai:* a szegedi Állami Felsőipari Iskola villamosipari tagozatán szerzett szakképesítést (1945-49), majd elvégezte a Marxista-Leninista Esti Egyetem politikai gazdaságtan szakosítóját (Kecskemét, 1968-72). Energetikus, elektrikusi, ill. középfokú idegenvezetői szakvizsgával rendelkezik. *Életút:* technikusként kezdett dolgozni a DÉMÁSZ Bajai Üzletigazgatóságán (1949-51), majd a kiskunhalasi ki-

rendeltségre került üzemvezetőnek (1955-74). A városi pártbizottságon volt pártalkalmazott (1975-89). A Petőfi Népe kiskunhalasi kiadásaként megjelenő Halasi Hírek szerkesztőbizottságának tagja volt (1963-88), 1989-ben ennek vezetője lett a lap megszűnéséig. Közreműködött a Halasi

Tükör első szerkesztőbizottságában (1987). *Közélet:* 1956-tól tagja a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetségének, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatnak, a Magyar Elektrotechnikai Egyesületnek, a Kiskunhalasi Városvédő és Városszépítő Egyesületnek, a Magyar Éremgyűjtők Egyesületének. 1991 óta ez utóbbi kiskunhalasi csoportjának titkára. *Hobbija* az érem- és bélyeggyűjtés, fotózás, régi újságok gyűjtése. *Kitüntetés:* a Nehézipar Kiváló Dolgozója (1966), Honvédelmi Érdemérem (1968, 1972), Munka Érdemrend bronz fokozata (1973), Városfejlesztésért emléklap (1973), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1979), Kiváló Társadalmi Munkáért (1980), Szocialista Kultúráért jelvény (1985). *Munkái:* újságcikkek, fotók a Halasi Hírekben, Petőfi Népében, Halasi Tükörben (1963-89). *Lakcím:* Semmelweis tér 14. *Telefon:* 421-311

Kiss László középiskolai tanár – Budapest, 1964. május 29. *Szülei:* Kiss János, Hóvári Teréz.

Nőtlen. *Tanulmányai:* a ceglédi Kossuth Lajos Gimnáziumban érettségizett (1978-82), majd a szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karának földrajz-történelem szakán szerzett diplomát (1983-88). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban

kezdte tanárként (1988-94), 1994-től a Bibó István Gimnázium tanára. *Hobbija* a túrázás, a foci és a bridzs. *Kitüntetés:* Pro Iuventute (1998), Kiskunhalas Város Közoktatásáért (2001). *Lakcím:* Béke u. 1-3.

Klein Imre középiskolai tanár, igazgató – Mór, 1949. szeptember 10. *Szülei:* Klein Imre, Lampert Julianna. *Nős:* Kovács Éva (1974). *Gyermekei:* Tamás (1976), Krisztián (1979). *Tanulmányai:* a székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium és Szak-

középfiskola elektromos berendezés-szerelő szakán érettségizett (1964-68), majd a szegedi JATE Természettudományi Karának matematika-fizika szakán szerzett diplomát (1969-74). A BME Természet- és Társadalomtudományi Karán közoktatás-vezetői szakot végzett (1997-99). *Életút:* ta-

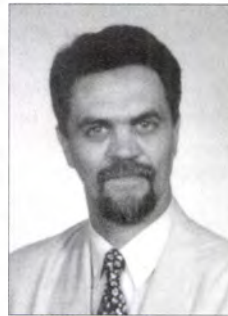
nárként kezdett dolgozni a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépfiskolában (1974-85), ugyanitt általános igazgatóhelyettes (1985-96), 1996-tól a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépfiskola igazgatója. *Közélet:* Kiskunhalas igazgatói munkaközösségének vezetője (2001-től). *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret, Kiváló Munkáért kitüntetés, Településfejlesztésért Emlékérem, Elismerő Oklevél Városfejlesztésért, Kiskunhalas Város Közoktatásáért. *Lakcím:* Zsigray J. u. 18. *Tel.:* 426-741

Knézy Jenő sportriporter, MTV főmunkatárs – Nagyvárad, 1944. augusztus 19. *Szülei:* dr. Knézy

Jenő, Barta Gert-rúd. *Nős:* Máthis Zsuzsa üzemeltetési igazgató (1969). *Gyermekei:* Beatrix (1971), Jenő (1972). *Tanulmányai:* a gödöllői Agrártudományi Egyetem mezőgazdasági gépészmérnök karán szerzett diplomát (1964-1969). *Életút:* a budapesti Élelmiszeripari Kutatóintézetben kezdett dolgozni (1962-64), később a budapesti Mezőgazdasági Gépgyárba került üzem-mérnöként (1969-71), 1971 óta a Magyar Televízió Sportosztályánál szerkesztő-riporter, főmunkatárs, főszerkesztő. *Közélet:* Magyar Kosárlabda Szövetség társelnök, MOB tag 1997-től, Magyar Sportújságírók Szövetsége alelnöke, FIBA sajtóbizottságának tagja. *Hobbi:* főzés, borászat, blues zene. *Művei:* Foglalkozása: sportriporter (könyv), Sydney 2000: olimpiai bajnokok Knézy Jenő naplójával (könyv). *Lakcím:* 1016 Budapest, Szirtes u. 30.

Kocsis István főtanácsos – Kiskunhalas, 1946. július 2. *Szülei:* Kocsis István, Körösi Terézia. *Gyermeke:* Dániel (1984). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Mezőgazdasági Technikumban érettségizett (1961-65), elvégezte a Tanácsakadémia kecske-

méti tagozatát (1975-78), Képzést kapott az Államigazgatási Főiskola kiegészítő tagozatán (1983-84). Felsőfokú munkaügyi tanfolyamot végzett (1989). *Életút:* a Városi Tanácsnál dolgozott különböző munkakörökben (1969-88), idegenvezető bel- és külföldön (1982-90), helyi és megyei lap-tudósító (1986-91). A kiskunhalasi Munkaügyi Központ kirendeltség-vezetője 1988-97 között. 1997-től a Polgármesteri Hivatalban főtanácsos. *Közélet:* labdarúgó játékvezető (1968-83), atlétikai versenybíró (60-as, 70-es években), alapító tagja a Forrás Új Tükör Klubnak (amely 1978-ban Aranykoszorús Ifjúsági Klub címet kapott), majd annak vezetője (1976-78). A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság megyei elnökségi tagja (1994-97), a Magyar Munkaügyi Kamara országos elnökségi tagja (1993-95). 1999 óta a Fészek Társasági Egyesület alelnöke. *Kitüntetés:* Munkaügyi Miniszteri Dicséret Oklevél (1996). *Lakcím:* Széchenyi u. 8.

Kohout Zoltán Gábor újságíró – Budapest, 1969. augusztus 6. *Szülei:* Kohout Gábor, Amb-

rózy Katalin. *Nős:* Blank Zita óvónő (1989). *Gyermekei:* Dávid (1988), Máté (1991). *Tanulmányai:* a budapesti Petőfi Sándor Gimnáziumban érettségizett (1983-88). *Életút:* a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár és Dokumentációs Szolgálatánál kezdett dolgozni könyvtárosként (1988), majd Kiskunhalasra kerülve a Tisza Fűszértnél volt raktáros, műszakvezető-helyettes (1990-92). Újságíró a Halasi Hét c. városi hetilapnál (1992-93). 1993 óta a Halasi Tükör c. városi hetilap újságírója, főszerkesztője. *Közélet:* tagja volt a Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesületnek (1990-95), 1992-től a Bemutatószínház-sorozat Alapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija* az írás, utazás, kirándulás, zene, olvasás. *Munkái:* publikációk a Műhely Napló, a Magyar Orvos, a Kecskeméti Lapok és a Halasi Tükör hasábjain.

Kollarics Gábor tanár – Budapest, 1967. július 16. *Szülei:* Kollarics Endre, Egyed Kornélia. *Nős:* Bácsalmási Gabriella tanító (1993). *Gyermeke:*

Attila (1995). *Tanulmányai:* a budapesti I. István Gimnáziumban érettségizett (1981-85), majd a Budapesti Tanítóképző Főiskolán szerzett először diplomát (1985-88). Később elvégezte a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolát (Kaposvár, 1993-95), mozgóképgyártó, videóműsorkészítő, mozgóképforgalmazó és üzemeltető szakképesítést szerzett (1998). *Életút:* pályáját a budapesti Varga Gyula András Parki Általános Iskolában napközis nevelőként és rajztanárként kezdte (1989-91), ezután az Álmos vezér Téri Általános iskolában volt tanító, rajztanár (Budapest, 1991-92). Szintén a budapesti Kecskeméti József Utcai Általános Iskolában dolgozott mint rajztanár (1992-95). Ugyanebben az időszakban a Budapesti Tanítóképző Főiskola vizuális nevelési tanszékén gyakorló iskolai tanító. 1995-től a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium rajz- és médiantárra, óraadó tanár a Szilády Áron Református Gimnáziumban (1995-97). *Közélet:* 1996-tól folyamatosan filmklubok szervezése a városban. *Kedvenc időtöltése* a kirándulás, olvasás, zenehallgatás, képalakítás, fotózás, futball. *Kitüntetés:* Pro Iuvenute díj (1999, 2000, 2002). *Munkái:* Egy montázs-klub tanulságai (tanulmány a Budapesti Tanítóképző Főiskola Tudományos Közleményei XIII. számában, 1993), 17 fotómontázs, Közélet és a fotómontázshoz (képanyag és cikk az Eredvéc f. folyóiratban, 1991). *Lakcím:* Vasút u. 6/d. *Telefon:* 423-364

Koller István az UNION Kiskunhalas szakmai vezetője – Kiskörös, 1966. június 20. *Szülei:* Koller István, Greksa Mária. *Nős:* Csábi Bettina ökölvívó, (2000). *Gyermeke:* Csenge (1989). *Tanulmányai:* a kalocsai Dózsa György Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségizett (1981-84), majd a budapesti Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán szerzett diplomát (1984-87). Másod-

diplomát a budapesti Testnevelési Főiskola edzői szakán kapott (1991-93). *Életút:* a főiskola elvégzése után Jánoshalmán kezdte el hivatásos katonai szolgálatát, melyet végül Baján fejezett be 1992-ben. A küzdősportokkal 18 éve foglalkozik, le-

szerelése után kezdte el felépíteni azt a bázist, amelyből ma az UNION Kiskunhalas és bázis-egyesületei (Jánoshalmi VSE, TDSE Kiskunhalas) táplálkoznak. Jelenleg hazánk egyik legmagasabban jegyzett küzdősport szervezetének a szakmai vezetője. *Közélet:* az UNION Kiskunhalas szakmai vezetője, a Jánoshalmi VSE és a TDSE Kiskunhalas elnöke, a Jánoshalma Karate Alapítvány kurátora, az Oyama Kyokushin Karate Hungary és a Magyar Shidokan Karate Szövetség női válogatottjának szövetségi kapitánya. *Hobbija* az olvasás, kertészkedés, autók. *Lakcím:* Jánoshalma, Pacsirta u. 15. *Telefon:* 402-834

Komáromi Szilárd dr. jogász, tanár – Kiskunhalas, 1963. május 16. *Szülei:* Komáromi Áron, Török Irén. Nőtlen.

Tanulmányai: a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1977-81), a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola magyar-történelem szakán szerzett diplomát (1983-87), ezután a szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett (1988-93). *Életút:* pályáját a kunfehértói Községi Könyvtár könyvtárosaként kezdte (1981-83), majd Kiskunhalasra került, ahol a Városi Könyvtár gyermekkönyvtárosaként, helytörténészként dolgozott (1983-89), 1989-től a Garbai Sándor Szakképző Iskola tanára. *Közélet:* a Kiskunhalasi Pedagógus Kar és a Városi Polgári Kör elnökségi tagja, az utóbbinak 1998-tól elnöke, önkormányzati képviselő, az önkormányzat szociális bizottságának elnöke, a jogi bizottság tagja, 1998-tól Kiskunhalas Város alpolgármestere. *Hobbija* a puli és a go-játék. *Lakcím:* Dózsa Gy. u. 17. *Telefon:* 421-534

Kószó János közgazdász – Kecskemét, 1943. április 27. *Szülei:* Kószó János, Szendrői Matild.

Nős: Kis Ildikó kirakart rendező (1975). *Gyermekei:* Ágnes (1977), Éva (1980). *Tanulmányai:* a makói József Attila Gimnáziumban érettségizett (1957-61), majd a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Ipari karán szerzett diplomát (1971-75). *Életút:* pályáját a MÁV-nál kezdte Szegeden (1962-67), majd a DÉMÁSZ Szegedi

Kirendeltségénél lett energiaellenőr (1969-71), ezután a KSH-nál Szegeden főelőadó (1971-74), a hőmezővásárhelyi Hódikötnél pénzügyi-számviteli főosztályvezető (1974-80), a halasi Kötöttárugyárnál gazdasági igazgatóhelyettes (1980-85), a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban különböző vezető beosztásokban dolgozott (1985-96). 1996-tól a Halasi Bacchus Kft. résztulajdonosa, egyik igazgatója. *Közélet:* a Halasi Szüret Alapítvány elnöke (1992-től), az önkormányzat gazdasági bizottságának tagja 1990-94 között, 1994-től önkormányzati képviselő, a gazdasági bizottság vezetője. *Hobbija* az olvasás és a kártyázás.

Kovács Anita gimnáziumi tanuló – Kiskunhalas, 1985. november 2. *Szülei:* Kovács Sándor,

Szabó Anna, Hajadon. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Önkormányzati Zeneiskola zongora tanszakán tanult 1993-2000 között, 2000-tól a Bibó István Gimnázium tanulója. *Életút:* 1994 óta énekel népzenei versenyeken, találkozókon, 1997-től édesapjával együtt megzenésített verseket ad

elő, 1997-ben a „Ha én lennék a miniszterelnök” című országos pályázaton és 1998-ban az Országos Petőfi Szavalóverseny énekeltes vers kategóriájában I. helyezést ért el. 2000 nyarán a magyar kulturális delegáció tagjaként népdalokat énekelt Kínában. *Hobbija* a zene és az irodalom. *Kitüntetés:* Kazinczy-jelvény arany fokozat (1999). *Lakcím:* Stepanek E. u. 1. *Telefon:* 426-601.

Kovács Attila tanár – Kiskunhalas, 1965. október 15. *Szülei:* Kovács József, Nagy Ibolya. *Nős:*

Bodicsi Erzsébet tanító (1986). *Gyermekei:* Tamás (1986), Péter (1988), Donát (1995). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1980-84), majd a budapesti Testnevelési Egyetem tanári szakán szerzett diplomát (1985-89). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi

Fazekas Gábor Utcái Általános Iskolában kezdte testnevelő tanárként (1989-91), 1991-től az ÁMK Általános Iskolájának testnevelő tanáraként, 1996-tól emellett az ÁMK Sportsarnokának vezetőjeként is tevékenykedik. *Közélet:* 1999-től a

Korda Imre Díj kuratóriumi tagja. *Hobbija* a kerétkedés. *Kitüntetés:* Pro Iuventute (1999). *Lakcím:* Széchenyi u. 10. *Telefon:* 422-800

Kovács Dóra tanár, igazgató – Drégelypalánk, 1952. január 26. *Szülei:* Kovács Gábor, Vlasits

Irén. *Férjezett:* dr. Bogárnár Zoltán tanár (1974). *Gyermeke:* Viola (1978). *Tanulmányai:* A bácsalmási Hunyadi János Gimnáziumban érettségizett 1971-ben, majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szerzett tanári diplomát matematika-fizika szakon. 1982-ben az ELTE TTK

fizika szakát végezte, később a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola pedagógus intenzív képzésén szerzett tanítói diplomát (1987), a BKM Pedagógiai Intézetének 2 éves vezetőképzésén tanult (1987) és a JATE Juhász Gyula Tanárképző Főiskola közoktatás-vezetői szakán végzett. 1975-84 között a kiskunhalasi Alsóvárosi Általános Iskolában volt matematika-fizika szakos tanár, 1984-től 1997-ig az Általános Művelődési Központban dolgozott általános helyettesként és az általános iskola intézményvezetőjeként, 1997-től az ÁMK Általános Iskolájának és Sportsarnokának igazgatója. *Hobbija* az olvasás.

Kovács Gyuláné Varga Aranka a Remény Egyesület elnöke – Budapest, 1934. június 13. *Szülei:*

Varga Ferenc, Gál Etelka. *Férjezett:* Kovács Gyula gépészmérnök (1956). *Gyermekei:* Márta (1957), Barna (1963), Krisztina (1970). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1949-53), különböző munkahelyi tanfolyamokon vett részt (banki ügyintéző, képesített

könyvelő, felsőfokú egészségügyi statisztikus, marxista-leninista középiskola és esti egyetem). *Életút:* az OTP Soltvadkerti Fiókjánál (1958-62), majd a Kiskunhalasi Fióknál (1962-79) dolgozott. Később a Semmelweis Kórházba (1979-89), majd a Polgármesteri Hivatalba került (1989-97). *Közélet:* a Kiskunhalasi Alkoholizmus Elleni Klub tagja, majd aktivistája (1986-97), bírósági ülnök (1997). 1997 óta a Remény Egészségügyi és Családvédő Egyesület elnöke. *Kitüntetései:* Kiváló

Munkáért (1987). *Hobbija* a természet, emberi kapcsolatok építése. *Lakcím:* Városcsokor u. 3. *Telefon:* 424-099

Kovács Ibolya népművelő, iskolavezető – Kiskunhalas, 1966. július 13. *Szülei:* Kovács György,

Paor-Smolcz Erzsébet. *Gyermeke:* Kamilla (1996). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1980-84). Diplomát szerzett a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola népművelés-technika szakán (1984-88), a Felsőfokú Népi Játék és Kismesterség Képző In-

tézet kosárfonó szakoktatói szakán (Budapest, 1990-94), és a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem néprajz szakán (1991-96). *Életút:* a Gózon István Művelődési Központban kezdett dolgozni népművelőként (1988-89), majd a Jurinovits Miklós Úttörőházban (később Boróka Gyermekház) lett szakalkalmazott (1989-92). A Rendezvény- és Programirodában tevékenykedett közösségfejlesztő főmunkatárs beosztásban (1992-94), majd a Kézműves Szakiskolai Képzés iskolavezetője lett (1994-98). 1998 óta a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Garbai Sándor Szaképző Iskola kézműves tagozatának vezetője. *Közélet:* a FIDESZ helyi szervezetének vezetője, képviselőjelöltje volt (1990-92), a Narancs Klub vezetője, a Motolla Hagymányörző Egyesület elnöke (1992-96, 1999-től újra), a PARITAS Kulturális Szolgáltató Társulás alelnöke (1996-98), 2001-ben elnökségi tagja, a Halasi Szűret Alapítvány kuratóriumi tagja (1998-), a Civil Alap Közalapítvány kuratóriumi tagja (2001-). *Hobbija* a kézművesség. *Munkái:* Szadizdat szerkesztője (Kiskunhalas, 1990-91), a Halasi Polgár szerkesztője (Kiskunhalas, 1991-92), Őszi kézműves könyv írója (2001). *Lakcím:* Kuruc vitézek tere 41.

Kovács László szerviz üzemi technikus – Kiskunhalas, 1969. július 19. *Nős:* Rácz Eszter eladó (1999). *Gyermeke:* Gergő (2000). *Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségizett gépszerelő szakon (1984-88), majd szerviz üzemi technikus végzettséget szerzett (1990-91). *Életút:* 1988-91 között gépkocsivezetőként dolgozott a Magyar Posta Rt.-nél (Kiskunhalas), 1991 óta pedig garázsvezető. 1999-től a HALAS-KART Egyesület elnöke. Kedvenc időtöltése a gokartozás, az egyesületi munka.

Kitüntetés: Magyar Úttörők Szövetsége Kiváló Ifivező (1986). *Lakcím:* Damjanich J. u. 25. *Telefon:* (20) 949-1390

Kovács Márta tanár – Kiskunhalas, 1957. április 15. *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskolában érettségizett (1971-75), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola népművelés-ének szakán szerzett diplomát. A Budapesti Műszaki Egyetem közoktatás-vezetői szakán másoddiplomázott (2000). *Életút:* 1981-

Szűts József Általános Iskolába, ahol azóta is tanít ének-zenét és honismeretet. A művészeti munkaközösség vezetője, feladata az iskola zenei tagozatának az összefogása. Nagyon szereti a magyar népzene, lelkes közönsége a népzenei rendezvényeknek, szívesen vállal fellépéseket diákjaival kulturális programokon *Közélet:* 1994 óta a Pedagógus Szakszervezet körzeti-városi titkára. *Kitüntetései:* Miniszteri Dicséret (1987), Eötvös Emlékérem ezüst fokozata (1996), Kiskunhalas Város Közoktatásáért díj (2001).

Kovács Sándor tanár, igazgatóhelyettes – Kiskunhalas, 1954. június 11. *Szülei:* Kovács Sándor,

Bakain Zsófia Vilma. *Nős:* Szabó Anna tanító (1981). *Gyermekei:* Bohner Virág (1978), Anita (1985). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Zeneiskola hegedű tanszakán tanult (1962-72), a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1968-72), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola matematika-fizika szakán diplomázott, szerzett oktatástechnológusi képesítést (1974-78).

Életút: tanári pályáját a kiskunhalasi Alsóvárosi

Általános Iskolában kezdte (1978-81), majd a Dimitrov téri Általános Iskolába került igazgatóhelyettesként (1981-88). A Bács-Kiskun Megyei Tanács művelődési osztályán lett oktatósi főelőadó (1988-90). 1990-től dolgozik a Kertvárosi Általános Iskolában tanárként és igazgatóhelyettesként. Mindeközben hegedült a Hot Jazz Szeged Együttesben (1975-78), énekelt és vonós hangszereken játszott a Lyra Együttesben (1978-86), 1997-től Anita lányával együtt fellépéseken gitározik és énekel. *Közélet:* 1999-től a Kertvárosi Jövőjéért Alapítvány kuratóriumi titkára. *Hobbija* a zenélés. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (oktatási miniszter 1985). *Lakcím:* Stepanek E. u. 1. *Telefon:* 426-601

Kovácsné Hajdók Zsóka író, költő – Órhegy, 1950. február 19. *Szülei:* Hajdók Gyula, Kolodi

Erzsébet. *Férjezett:* Kovács Ferenc (1968). *Gyermekei:* Ferenc (1970), Anita (1974). *Tanulmányai:* két év kereskedelmi iskola után Budapesten újságíró stúdiót végzett (1978-79), 1987-88-ban gyors- és gépiró iskolát végzett, majd 1995-ben rádiós szerkesztő-műsorvezető tan-

folyamon tanult. *Életút:* 1964-ben kezdett el dolgozni közértes kisegítőként, buszkalauzsként. 1969-ben költözött Kiskunhalasra, ahol a Házipari Szövetkezetben lett szövegíró betanított varrónő. 1980-tól a Semmelweis Kórházban egészségügyi adminisztrátor, Közben két évig a Halas Rádiónál volt asszisztens. *Közélet:* a gyermek- és ifjúságvédelmi albizottság helyettese volt (1980-85), 1988 végén lakossági gyűjtést szervezett kiskunhalasi beteg gyermekek számára, akiknek a gyógykezelése külföldön történt. *Hobbija* saját tervezésű ruhák varrása és a kertészkedés. *Díjai:* Kincskereső novellapályázat III. díj (1976), MÚOSZ riport pályázata (1978), SZOTE szociográfiai pályázat III. díj (1982). *Művei:* írásai jelentek meg a Kincses kalendáriumban, a Népszabadságban, a Képes Újságban, a Halasi Hírekben, a Halasi Tükörben, a Petőfi Népében, valamint a Jelenlét, Naprözsza, Vadvirág című folyóiratokban.

Körmeny László dr. fül-orr-gégész audiológus főorvos – Szeged, 1951. július 23. *Szülei:* dr. Körmeny László, Rota Lenke. *Nős:* dr. Takács Katalin osztályvezető főorvos (1979). *Gyermeke:* Patrícia (1981). *Tanulmányai:* a kalocsai I. István Gimnáziumban érettségizett (1965-69), a Szegedi

Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán szerzett diplomát (1972-78), majd ugyanitt fül-orr-gégész szakvizsgát (1982), Budapesten pedig audiológiai szakvizsgát tett (1997). *Életút:* porcelánfestő betanított munkásként kezdett dolgozni Kalocsán (1971), az egyetem el-

végzése óta a kiskunhalasi Semmelweis Kórház gégeészetén dolgozik adjunktusként. *Közélet:* a Közművelődési Alap kuratóriumának tagja volt 1994-95 között. *Hobbija* a festés. *Kiállításai:* ikon jellegű képeiből: Kiskunhalas, Sepsiszentgyörgy, Kalocsa, Harta (1993-98). *Művei:* Zaj, mint civilizációs ártalom (Bács-Kiskun megyei Orvos Gyógyszerész Napok Évkönyve, 1990), tudományos előadások szerzője vagy társszerzője, ebből 9 nyomtatásban is megjelent (ld. Magyar Orvosi Bibliográfia 1985/5, 1987/1, 1988/3, 1991/2, 1991/6), 4 elfogadott újítása van (ld. SZMT Találmányú Újítási Hivatal, Kecskemét, 1987). *Lakcím:* Szilády Á. u. 38. *Telefon:* 430-011/2267

Körösi Dezső üzemmérnök, irodavezető – Kiskunhalas, 1956. október 22. *Szülei:* Körösi Dezső,

Kránicz Erzsébet. *Nős:* Botka Ilona köztisztviselő (1979). *Gyermekei:* Beáta (1984), Dávid (1996). *Tanulmányai:* a szegedi Vedres István Építőipari Szakközépiskolában érettségizett (1971-75), majd a pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskola magasépítő szakán diplomázott (1975-78). *Életút:* 1978-tól a KUNÉP-nél volt építész előkészítő, 1981-től a kiskunhalasi Városi Tanács (majd Polgármesteri Hivatal) építésügyi hatósági ügyintézője, 1998 óta ugyanitt a műszaki iroda vezetője. *Hobbija* a sport (elsősorban a labdarúgás) és a galambtenyésztés.

Kövecz Gyula dr. orvos – Baja, 1936. november 10. *Szülei:* Kövecz Gyula, Juhász Mária. *Nős:* Váradi Mária tanár (1960). *Gyermeke:* Ildikó (1965). *Tanulmányai:* a bajai III. Béla Gimnáziumban érettségizett (1951-55), diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett (1955-61). Elvégezte a Közgazdaságtudományi Egyetemet is (Budapest, 1996). *Életút:* a diploma megszerzése

után a Bajai Városi Kórházban kezdett dolgozni (1961-68), majd a Kiskunhalasi Városi Kórházba (azóta Semmelweis Kórház) került, ahonnan 2002-ben igazgatóként ment nyugdíjba. Közélet: a Magyar Kórházszövetség elnöke (1996-98), a MIRTUSZ 2001. Kht. (Egészségügyi Minőségügyi Rendszert Tanúsító Kht.) ügyvezetője. *Hobbija* az olvasás. *Kitüntetései*: számtalan az egészségügy területén végzett munkájáért kapott elismerés, Pro Urbe díj (2002).

Krámlí Kinga népdalénekes – Kiskunhalas, 1983. november 8. *Szülei*: Krámlí László, Vinék

Terézia. Hajadon. A Szilády Áron Református Gimnázium tanulója, magánéneket tanul Bodza Klára (Budapest) népdalénekesnél. Kicsi kora óta énekel, számtalan fellépése volt itthon és külföldön egyaránt. A Kincses, az Ördögös Zenekarok és a Halas Táncgyűttes énekes. *Eddigi elismerései*: Kiemelt Nívódíj, Török Erzsébet díj, országos arany és kiemelt arany minősítések, többszörös országos és megyei első helyezések. Közreműködött az Új élő népzene c. CD-én. *Lakcím*: Kisszállás, Hámán Kató u. 19. *Telefon*: (30) 328 6546.

Krausz Zoltán vállalkozó – Kiskunhalas, 1959. szeptember 20. *Szülei*: Krausz Dezső, Rechnitzer Rozália. *Nős*: Szalkai Mária vállalkozó (1984). *Gyermekei*: Tamás (1986), Zsolt (1991).

Tanulmányai: a kiskunhalasi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskolát végezte el (1973-76). *Életút*: 1976-93 között a Sigma Kereskedelmi Vállalat alkalmazottjaként dolgozott Kiskunhalason, 1993-tól vállalkozó. *Közélet*: a Halasi Kaszinó Alapítvány alapítója. *Hobbija* a kirándulás, a természet és az autó-motor. *Kitüntetés*: A Belkereskedelem Kiváló Dolgozója

(1986). *Lakcím*: Stepanek Ernő u. 9. *Telefon*: 425-897

Kristóf Imre mérnök, újságíró – Kiskunhalas, 1965. augusztus 28. *Szülei*: Kristóf Imre, Földi

Mária. *Nős*: Kristóf Andrea (1996). *Gyermekei*: Miklós (1996), Janka (1998). *Tanulmányai*: a kiskőrösi Petőfi Sándor Gimnázium és Kertészeti Szakközépiskolában érettségizett (1978-83), majd a kecskeméti Kertészeti Egyetem Főiskolai karán kapott diplomát (1983-86). Elvégezte az

ELTE média szakát (1994-96). *Életút*: a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdett dolgozni gazdaságvezető-helyettesként (1986-89), majd ifjúsági vezető volt a Kommunista Ifjúsági Szövetségben, a Halasi Területi Szövetségnél (HATISZ) 1989-91-ben. A Gózon István Művelődési Központban programvezető (1991-92), a HATISZ Lakásszövetkezet ügyvezető elnöke (1992-94), a Polgármesteri Hivatalban kommunikációs főelőadó (1994). 1997 óta a Halas Tv főszerkesztője. *Közélet*: 1997-től a Borlovagrend tagja. *Hobbija* az akvarisztika, kertészet. *Kitüntetései*: Erdei Ferenc Emlékérem, Kiváló Közösségi munkatárs (1986). *Munkái*: HAT-LAP ifjúsági havilap szerkesztője (1990), a Városháza Értesítő szerkesztője (1994-96).

Krizsán János sportoló – Hódcság (Jugoszlávia), 1950. október 21. *Szülei*: Krizsán Antal, Ké-

ringer Gizella. *Nős*: Kovács Erzsébet ápolónő (1971). *Gyermekei*: Mónika (1972), János (1974). *Tanulmányai*: Mezőgazdasági Technikumban érettségizett.

Életút: BM Határőrség Kiskunhalas Lovasiskolában belovagló (1969-81), BM Határőrség Kiskunhalasi Igazgatóságán kiképzési előadó (1981-98). 1998-tól BM nyugdíjas. A lovassportban elért eredményei: ifjúsági országos bajnokság 3. helyezés (1966), 2. helyezés (1967), 1. helyezés (1968), ifjúsági EB 2. helyezés (Koppenhága, 1966), - megnyitó 2. helyezés, Győztesek Díja 4. helyezés (London, 1968). Junior országos bajnokság egyéni 2. helyezett (1969), 1. helyezett (1970), 2. helyezett

(1972.) Junior csapatverseny 1. helyezés (1969, 1970-71-72). Military országos bajnokság 1. helyezés (1971-72), 1972-ben a Military Olimpiai Csapat tagja. *Közélet:* BM Határőr Dózsa Sportkör elnökségi tagja 2001-től. *Hobbija* a sport, utazás. *Kitüntetései:* Belügyminiszteri Dicséret (1992), BM Államtitkári Dicséret (1995), BM Határőrség Országos Parancsnoki Dicséret (1993, 1994, 1996), BM Határőrség Pénzügyi-Anyagi Főnöki Dicséret (1990). *Lakcím:* Petőfi S. u. 24. *Telefon:* 425-908

Krizsán Mónika dr. bíró – Kiskunhalas, 1972. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1996-ban. A Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó, majd 1998-tól titkár. Bírónak 2000-ben nevezték ki a városi bíróságra és azóta a polgári ügyszakban dolgozik.

Kuluncsich Tamás dr. háziorvos, szakorvos – Szabadka, 1946. január 3. *Szülei:* Dr. Kuluncsich

József, Ocskó Rózsa. *Nős:* Daróczy Katalin gyógyszerész (1983). *Gyermeke:* Eszter (1985). *Tanulmányai:* a bajai Frankel Leó Gimnáziumban érettségizett, majd a pécsi Zeneművészeti Szakközépiskolában tanult. Ezután a Szege

di Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán szerzett diplomát, Kiskunhalason és Budapesten (1997) tanult háziorvostant. *Életút:* az egyetem elvégzése után két évig a miskolci Semmelweis Városi Kórház belgyógyászatán dolgozott, majd 1978 óta Kiskunhalason háziorvos. *Hobbija* a komolyzene, zongorázás, többször volt nyilvános zongoraestje. *Lakcím:* Hajnal u. 3. *Telefon:* 421-561

Kuminka István építésmérnök – Budapest, 1943. december 8. *Szülei:* Kuminka Ferenc, Kali

na Julianna. *Nős:* Balázs Gizella adminisztrátor (1967). *Gyermeke:* Edit (1969). *Tanulmányai:* a budapesti Bolyai János Gimnáziumban érettségizett (1958-62), a Budapesti Műszaki Egyetemen okleveles építésmérnökként (1962-67), majd okleveles gazdasági mérnökként végzett

(1973-75), ezután az Eötvös Lóránd Tudományegyetem területfejlesztési szakmérnök szakát vé-

gezte el (1993-95). *Életút:* a Kiskunhalasi Építőipari Vállalatnál különböző beosztások, 1969-től ugyanitt főmérnök, majd műszaki igazgatóhelyettes. Kiskunhalas Város főépítésze (1992-95), a PILON Kft. tervező-vállalkozója (1996-tól). *Közélet:* az Építéstudományi Egyesület kiskunhalasi csoportjának elnöke (1980-90). *Hobbija:* horgászat, kertészet. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (1980), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1987). *Lakcím:* Hunyadi J. u. 1. *Telefon:* 421-652

Kunszeri Miklós Péter borász-italtechnológus szakmérnök – Békéscsaba, 1952. október 29.

Szülei: Kunszeri Miklós, Háger Erzsébet. *Nős:* Varga Margit óvónő (1978). *Gyermekei:* Áron (1979), Anna (1983). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Technikumban szerzett mezőgazdasági technikus képesítést (1967-71), majd a bu-

dapesti Kertészeti Egyetem Tartósítőipari Karának borász szakán okleveles tartósítőipari mérnök diplomát kapott (1972-78). A Kertészeti Egyetem Továbbképző Intézetében borász-italtechnológus szakmérnökként végzett (1985-86). *Életút:* pályáját a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdte műszakvezetőként, a pezsgőüzem vezetőjeként (1978-80), innen a kiskőrösi Állami Gazdaságba került kerületi igazgató, főborász beosztásba (1980-84). 1984 óta az Országos Borminősítő Intézetnél borászati felügyelő, főfelügyelő. *Közélet:* a Kiskunhalasi Cultores Moris Redemptiois Borlovagrend nagymestere. *Hobbija* a tarokk. *Munkái:* szakmai újságcikkek a Borászati Füzetek és az Agrárágazat c. kiadványokban. *Lakcím:* Vörösmarty M. u. 52. *Telefon:* 421-351

Kurucsainé Nagy Éva tanár – Kiskunfélegyháza, 1965. július 31. *Szülei:* Nagy Béla, Szikora

Irén. *Férjzett:* Kurucsai Ferenc autóvillamossági szerelő (2000). *Tanulmányai:* a kiskunmajsai Dózsa György Gimnáziumban érettségizett (1979-83), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző főiskola magyartörténelem szakán (1985-89) és a Szege

szettudományi Karának pedagógiai értékelési szakán (2000-2002) szerzett diplomát. *Életút:* 1989-től a kiskunhalasi Szűts József Általános Iskola tanára. *Hobbija* az olvasás, sport, utazás. *Kitüntetés:* Pro Iuventute díj (2000). *Lakcím:* Erdei F. tér 4/A.

Lajkó Róbert középiskolai tanár – Kiskunhalas, 1964. április 10. *Szülei:* Lajkó Mihály és Péli Julianna. *Nős:* Lutzkó Andrea tanár (1989).

Gyermekei: Norbert (1991), Liza (1995). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1978-82), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola földrajz-testnevelés szakán szerzett diplomát (1984-88).

ezután a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Természettudományi Karának testnevelés szakát végezte el (1993-96). *Életút:* a Szilády Áron Gimnáziumban kezdte pályafutását 1988-ban, majd a Bibó István Gimnáziumban folytatta, ahol jelenleg is testnevelő tanár. *Közélet:* Kiskunhalas Város sportbizottságának tagja (1998-tól), a Kiskunhalas Város Sportjáért Alapítvány elnöke (2000-től). *Hobbija:* a sport és a zene. *Lakeime:* Schönfeld udvar 4/1.

Lakatos Lászlóné Molnár Anna Judit szolféztanár, a Halasi Tükör munkatársa – Szombathely, 1950. december 20.

Szülei: Molnár János, Kupó Erzsébet. *Férjezett:* Lakatos László tanár (1976). *Gyermekei:* Orsolya (1977), Tamás (1981). *Tanulmányai:* a szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium orosz tagozatán érettségizett (1965-69), a pécsi Tanárképző Főiskola orosz-ének-zene szakán szerzett diplomát (1969-1973).

Alapfokú könyvtárosi vizsgát tett (1975), C kategóriás karnagyi végzettséggel rendelkezik (1976). *Életút:* Sárváron kezdett dolgozni a Gárdonyi Géza, ill. az Alkotmány Úti Általános Iskolában nyelvtanárként és iskolai könyvtárosként (1973-76), majd Kiskunhalasra kerülve az Alsóvárosi Általános iskolában tanított nyelvet és éneket, valamint kórusvezető volt (1976-77). 1977-től a zeneiskola szolféztanára. *Közélet:* 1992-től a Petőfi Népe

munkatársa, dolgozott a Halasi Hét-nek (1993-tól az újság megszűnéséig), 1993-tól a Halasi Tükör munkatársa, a zeneiskola médiafelelőse (1992-től), közalkalmazotti képviselő, szakszervezeti bizalmi, az Érdekegyeztető tanács tagja. *Hobbija* az olvasás, zene, kézimunka, színház. *Munkái:* cikkek, kritikák a város kulturális programjairól, hangversenyekről, a zeneiskola életéről. *Lakcím:* Gábor Á. u. 5. *Lakcím:* Akác köz 1. *Telefon:* 421-766

Laki Rita könyvtáros – Kiskunhalas, 1979. január 31. *Szülei:* Laki János, Mátyási Ilona. Hajadon.

Tanulmányai: a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban kezdte középfokú tanulmányait (1993-95), majd annak szétválása után a Bibó István Gimnáziumban érettségizett (1995-97). Diplomát a bajai Eötvös József Főiskolán szerzett (2002). *Életút:* 1998-tól a kiskunhalasi Thorma

János Múzeum tárlatvezető-könyvtárosa. *Művei:* Kiskunhalas és környéke válogatott történeti bibliográfiája 1990-99. (Halasi Múzeum Emlékkönyv, 1999). *Lakcím:* Szabadkai út 12. *Telefon:* 423-602

Lázár Zsolt videó-operatőr, vágó – Kiskunhalas, 1973. január 20. *Szülei:* Lázár László, Tóth

Ágnes Matild. Nőtlen. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskolában érettségizett, majd a budapesti OMIKK Tele-schola iskolájában tanult, ezután a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Karán szerzett diplomát művelődésszerve-

ző-média szakon. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskolában kezdte oktatótechnikusként (1992-95), majd 1995-től a HALAS TV-nél operatőr és vágó. *Hobbija* a horgászat és a sport. *Művei:* számos műsorban közreműködött, ezek közül is kiemelkedik az „Önarc-kép” című portréorozat, melynek operatőre és vágója is volt. *Kitüntetés:* Moholy Nagy László díj (Regionális és Kábeltelevíziók Országos Film- és Videófesztiváljának különdíja a „Kiskunhalasi Lovasbandérium” című filmért).

Lekrinszki Tivadar nemzetközi kézilabda játéktekvezető – Üllés, 1952. február 3. *Szülei:* dr. Lekrinszki Ferenc, Tari Veronika. *Elvált.* *Gyermekei:* Norbert (1975), Tivadar (1981). *Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Technikumban érettségizett (1966-70). *Életút:* a kiskunhalasi Állami Gazdaság állattenyésztési telepvezetője (1973-91), 1993-tól nemzetközi kézilabda játéktekvezető. *Közélet:* 1996-tól a Kiskunhalasi Városi Kézilabda Szövetség elnöke. Hobbija a kerétkedés, sport. *Kitüntetései:* KISZ KB dicséret oklevél (1980), Aranykoszorús KISZ jelvény (1986), Kiemelkedő Sportmunkáért miniszteri kitüntetés (1990), Pro Urbe díj (2000). *Lakcím:* Lugas köz 1. *Telefon:* (20)9345-444

Lévay Ildikó dr. belgyógyász háziorvos – Szeged, 1949. június 8. *Szülei:* Lévay Béla, Hevesy Jolán. *Férjezett:* Tóth István okl. mérnök-gazdász. *Gyermeke:* Annamária (1979). *Tanulmányai:* Szegeden érettségizett a Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium francia tagozatán, orvosi diplomát a SZOTE Általános Orvosi Karán szerzett (1974). *Életút:* az egyetem után a kiskunhalasi Semmelweis Kórház 3-as belgyógyászati osztályán kezdett dolgozni, később körzeti orvos, háziorvos lett. *Közélet:* lányával együtt megalapította a Markovics Mária Cserkész Leánycsapatot, amelyet 10 éven keresztül vezettek. *Kedvenc időtöltése* a kirándulás, olvasás, főzés, szereti az embereket, szívesen segít másokon. Országos szintű tudományos fórumokon munkájával kapcsolatos előadásokat is tartott.

Lovas János vámparancsnok – Kiskunhalas, 1952. december 13. *Szülei:* Lovas János, Békési Ilona. *Nős:* Zellei Eszter (1980). *Gyermekei:* János (1982), László (1985), Tamás (1992). *Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Technikumban érettségizett (1967-71), diplomát a Kecskeméti Kertészeti Főiskolán szerzett (1971-74). Elvégezte az Alapfokú (1977), Középfokú (1977-78), majd Felsőfokú Pénzügyi Iskolát (1995-96). *Életút:* mezőgazdasági agronómusként

kezdt dolgozni (1974-77), 1977-től a Kiskunhalasi Vámhivatalban dolgozik különböző beosztásokban: pénzügyőr (1977-90), parancsnok-helyettes (1990-97), 1997 óta a Vámhivatal parancsnoka. *Közélet:* a Református Egyházkerület presbitere (2000-). Hobbija az énekítés, a Kiskunhalasi FEDORA Városi Vegyeskar tagja. *Kitüntetés:* Pénzügyőrségetért Érdemérem (1995). *Lakcím:* Molnár u. 3. *Telefon:* 426-589

Lukács János okl. mezőgazdasági mérnök-tanár – Harc, 1936. április 27. *Szülei:* Lukács János, Fábíán Julianna. *Özvegy.* *Gyermeke:* Márta (1964). *Tanulmányai:* a szekszárdi Mezőgazdasági Technikumban érettségizett (1950-53), majd elvégezte a gödöllői Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési Karát (1953-59) és a budapesti Mezőgazdasági Mérnök-továbbképző Intézet tanárképző

szakát (1961-63). *Életút:* pályáját a Tolna megyei Tanács Állattenyésztési Felügyelőségén kezdte környezet felügyelőként Szekszárdon, majd a kiskunhalasi Mezőgazdasági Technikumban lett tanár (1960-62), igazgatóhelyettes (1962-től), az itt működött főiskolai kar állattenyésztési előadója (1970-73), megbízott igazgató (1978-79), igazgató (1985-96), 1996-tól nyugalmazott címzetes igazgató. *Közélet:* a labdarúgó szakosztály vezetőségi tagja, később a Kiskunhalasi Football Club elnöke, ÁFÉSZ-küldött. *Hobbija* a labdarúgás. *Kitüntetés:* Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója (1963), Állami Gazdaság Kiváló Dolgozója (1969), Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1972), Aranykoszorús Kommunista Ifjúsági Szövetség jelvény (1972), Haza Szolgálatáért Érdemérem ezüst fokozata (1982), Esterházy Miksa Emlékérem (1998). *Lakcím:* Dékány A. u. 2. *Telefon:* 424-916

Lukács László népművelő – Kiskunhalas, 1963. december 14. *Szülei:* Lukács Sándor, Czweiner Magdolna. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1978-82), majd rádió és televízió műszerész képzettséget szerzett (Budapest, 1982-84), ezután a TIT or-

szágjárás-vezető tanfolyamát végezte el (Budapest, 1983-84), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola pedagógia-népművelés, szociálpedagógia-néprajz szakán szerzett diplomát (Szeged, 1986-91). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Gózon István Művelődési Központ technikusaként kezdte (1984-86), majd az Általános Művelődési Központ közművelődési előadója lett (1986-87), ezután a Hírös Film Bács-Kiskun Megyei Mozgófilm-forgalmazó Vállalat üzemvezető-helyetteseként dolgozott (Kiskunhalas, 1987-91), később filmszínházvezető (1991), a Rendezvény-és Programiroda igazgatója (1992-99). 1999-től Kiskunhalasi Református Kollégium főtítkára. *Közélet:* a Középiszokolás Klub vezetője (1982-86), a Négy Évszak Olvasó- és Regőstábor szervezője (1987-93), a Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesület alapítója, ügyvezető alelnöke (1989-95). 1989-től a Magyar Garabonciás Szövetség titkára, 1993-tól a Szilády Áron Társaság elnökségi tagja, 1993-98 között, és 2001-ben a PARITÁS Kulturális Szolgáltató Társulás ügyvezető igazgatója. *Hobbija* a természetjárás, honismeret, újságírás. *Művei:* szerkesztőként - Műhely Napló kulturális folyóirat (1989-95), NÉOT évkönyvek (1987-90), Makám Regőstábor könyvek, Közösségi Kalauz (1994), KÖZJÓ, PARITÁS információs lapok (1994-96), Jeles Napok cikksorozat (1994-95), Civil Partnerek (1996), a CORVINUM Garabonciás Nevelési Központ oktatási-nevelési program kommentárja (1996-2000), egyéb kiadványok. *Kitüntetései:* MKM miniszteri dicséret (1991), Bács-Kiskun Megyei Közművelődésért díj (1999). *Lakcím:* Kuruc Vitézek tere 2.

Magyar Lajosné középiszokolai tanár – Hódmezővásárhely, 1931. augusztus 09. *Szülei:* Molnár Ferenc, Kun Rozália. *Férjezett:* Magyar Lajos gyártmányfejlesztő (1958). *Gyermekei:* Margit (1959), Magdolna (1960), Mónika (1966). *Tanulmányai:* a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnáziumban érettségizett 1951-ben, majd a szegedi JATE Természettudományi Karán szerzett diplomát 1956-ban, mint matematika-fizika szakos középiszokolai tanár. *Életút:* 1956-ban előbb az akasztói Általános Iskolában tanított, majd a kunfehértói Állami Gyermekotthonban lett nevelő. 1962-től 1987. évi nyugdíjazásáig a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban tanított, melynek ke-

retében részt vett a levelező felnőtt oktatásban is. Nyugdíjasként még 2000-ig a Szilády Áron Református Gimnázium tanára volt. *Közélet:* a Városért Alapítvány kuratóriumának volt tagja 2000-ig. *Hobbija:* házimunka, olvasás, kertészkedés. *Kitüntetés:* Az oktatásügy kiváló dolgozója

(miniszteri dicséret, 1976), Kiváló Munkáért (miniszteri kitüntetés, 1981), Kiváló Pedagógus (miniszteri kitüntetés, 1983), Pro schola (Szilády Áron Gimnázium, 1987), Arany Pálma díj (Pedagógiai Kamara, 1995), Pilinszky János díj (Kecskemét, 2000), Pro Urbe díj (Kiskunhalas, 2001). *Munkája:* a gimnázium évkönyvéből a matematika érettségi feladatok összegyűjtése, rendszerezése. *Lakcím:* Török u. 8. *Telefon:* 426-111

Makay László dr. ny. kórházigazgató főorvos – Baja, 1926. április 11. *Szület:* Makay Antal,

Gyurkics Anna. *Nős:* Pozsonyi Zsófia könyvtáros (1959). *Gyermekei:* Zsófia (1960), Mónika (1964). *Tanulmányai:* a bajai cisztercita rendhez tartozó III. Béla Gimnáziumban érettségizett (1936-44), ezután a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetemen, majd Orvostudományi

Egyetemen szerzett diplomát (1944-50). Szülészeti-nőgyógyászati szakvizsgát tett Szegeden 1954-ben. *Életút:* pályáját a bajai kórházban kezdte orvosként, majd adjunktus lett, később megbízott osztályvezető főorvos (1950-60). A kiskunhalasi kórházba 1960-ban került osztályvezető főorvosnak, majd az intézmény igazgató főorvosa lett (1961-89). *Közélet:* városi tanácsstag és VB tag volt (1962-88), a Bács-Kiskun Megyei Tanács tagja (1966-88), a Bács-Kiskun Megyei Tanács egészségügyi és szociális bizottságának elnöke (1970-88), a Bács-Kiskun Megyei Orvosetikai Bizottság alelnöke (1966-88). *Hobbija* a versenybridzs, számítógép, internetezés. *Kitüntetés:* Munka Érdemrend bronz fokozat (1968), Kiváló Orvos (1972), Munka Érdemrend arany fokozat (1974), Semmelweis Érem (1986), Pro Urbe díj (1999). *Munkái:* Kiskunhalas-Kórház (könyv, történeti és tudományos közlemények, 1974), 27 tudományos köz-

lemény és kongresszusi előadások. *Lakcím:* Dózsa Gy. u. 16. *Telefon:* 422-148

Mándity László művészeti vezető – Baja, 1976. január 15. *Szülei:* Mándity László József,

Ballai Mária. Nőtlen. *Tanulmányai:* a Garbai Sándor Ipari Szakképző iskolában szerzett szakmunkás bizonyítványt (1990-93), táncpedagógus-képző tanfolyamot végzett (Kecskemét, 1999). *Életút:* 1988-ban egyik alapítója a Halas Táncgyűttesnek és azóta is tagja. 1997-ben a Tánc-

együttes és a Zákányszéki Zabosfa Táncgyűttes helyettes vezetője, tánckarvezetője. 1998-tól a Halas Táncgyűttes művészeti vezetője, valamint az ifjúsági és felnőtt csoport irányítója. *Hobbija* a tánc, olvasás. *Munkái:* különböző néptánc-koreográfiák pl.: Borsodi, Dunántúli, Rába-közi, Szatmári táncok elkészítése, betanítása helyi és vidéki együtteseknek. *Lakcím:* Bükkönyös u. 39. *Telefon:* (30) 3400-894

Martinov Tibor dr. ügyvéd – Kiskunhalas, 1961. május 17. *Szülei:* Martinov Emil, Tölgyesi

Irén. *Nős:* Somfeleán Éva tanár (1987). *Gyermekei:* Ádám (1990), Kitti (1992). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1975-79), majd a JATE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát (1980-85). *Életút:* pályáját a Kiskunhalasi Városi Ügyészségnél kezdte

(1985-89), ahol fogalmazóként, majd ügyészként dolgozott, innen a Kossuth MgTsz-hez került jogtanácsosként (1989-92), 1992-től egyéni ügyvéd. *Közélet:* 1994-től az önkormányzat jogi és ügyrendi bizottságának tagja, a kiskunhalasi Választási Bizottság elnökhelyettese (1998-2002), 2001-től a Halas Múzeum Alapítvány felügyelő bizottságának tagja. *Hobbija* a zene, sport, utazás. *Lakcím:* Fazekas G. u. 5.

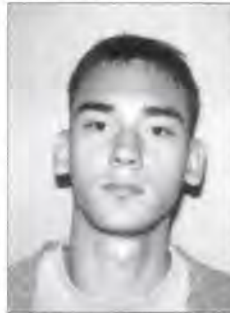
Martonosi Pál ny. könyvtárigazgató – Zombor, 1916. június 16. *Szülei:* Martonosi Pál, Juhász Erzsébet. *Nős:* Bányay Gabriella banktisztviselő (1952). *Gyermeke:* László (1954). *Tanulmányai:* a négy polgári után vízmesteriskolát végzett (Budapest, Kassa), majd az ELTE egyéves tanfolya-

mán könyvtárosi képesítést szerzett (1953). *Életút:* családja 1921-ben települt át Magyarországra. Katonai szolgálatok után egy könyvesboltban helyezkedett el, majd könyvtárosi állást megpályázva került a Városi Könyvtárba, ahonnan igazgatóként ment nyugdíjba 1982-ben. *Közélet:*

mint könyvtárigazgató a TIT városi-járás titkárként tevékenykedett 14 évig. A Petőfi Népe mutációs lapjának szerkesztőségi tagja volt. A járás községi és tanyai könyvtárainak a vezetője, irányítója, Bács-Kiskun megye könyvtárainak szakfelügyelője volt. *Hobbija* az utazás. A TIT titkárként és idegenvezetőként számos európai országban járt. *Kitüntetései:* több kitüntetést kapott hosszú pályafutása alatt például Kiváló Népművelő, Szabó Ervin díj, Állami Díj II. fokozata (1975), Pro Urbe díj (1993). *Lakcím:* Bocskai u. 10. *Telefon:* 421-570

Maruzsenszki Andor népzeneész – Topolya (Vajdaság), 1983. május 4. *Szülei:* dr. Maruzsenszki József, Szaulity Ernesztina. *Tanulmányai:*

az ómoravicai Zeneiskolában hegedű szakon tanult (1988-95), ezután a jánoshalmi Lajtha László Zeneiskolába járt klarinét szakra (1995-99), jelenleg a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium tanulója. *Közélet:* a Kincses Zenekar vezetője, népzenei oktat az Ördögös népzenei táborban.

Hobbija a zene, irodalmi tevékenység, sport. *Díjai:* Tolnai Tollforgatók országos irodalmi pályázata 2. hely, Benola Kálmán Református Középiskolák országos történelem versenye 1. hely (1998), 3. hely (1999), 3. hely (2000), 3. hely (2001). *Munkái:* Jósda c. verseskötete (2000), versek a Mákony és Margitka c. irodalmi kiadvány 2., 3., 4. kötetében. *Lakcím:* Harangos tér 11. *Telefon:* (30) 9706-260

Maruzsenszki Endre népzeneész – Topolya (Vajdaság), 1978. január 5. *Szülei:* Maruzsenszki József, Szaulity Ernesztina. Nőtlen. *Tanulmányai:* a Szilády Áron Református Gimnáziumban érettségizett, jelenleg a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatója. *Életút:* a zene, ezen

belül is a magyar népzene gyermekkora óta meghatározó szerepet tölt be az életében. Édesapjától korán megtanult muzsikálni, első hangszere egy citera volt. Később ennek helyére a hegedű lépett. Már zeneiskolás éve alatt intenzíven foglalkozott a magyar népzennel. Büszke hagyományainkra, népzeneinkre, és arra, hogy a zenén keresztül ki tudja fejezni érzelmeit, magyarságát. *Közélet:* 1997 óta rendszeresen szervez táncházakat, ahol meghívott táncosok és zenészek színesítik a programot. Népzenei műsorokat szerkeszt, negyedik alkalommal szervezi nyaranta az Ördöngös népzenei tábort. *Hobbija* a hegedülés, népzene gyűjtés idős zenészektől, idegen nyelvek (angol, spanyol, szerb). Legnagyobb zenei elismerése: a „Szólj síp, szólj!” vajdasági népzenei versenyen 6-szoros első helyezés szólócitara kategóriában. *Lakcím:* Harangos tér 11. *Telefon:* (30) 9035-128

Maruzsenszki Erna gyógypedagógus – Szabadka, 1955. december 1. *Szülei:* Szaulity Tibor, Bús Rózsa. *Férjezett:* dr. Maruzsenszki József állatorvos (1977). *Gyermekei:* Endre (1978), Andor (1983). *Tanulmányai:* a szabadkai Egészségügyi Szakközépiskolában érettségizett (1974), majd a belgrádi Gyógypedagógiai Egyetem értelmi fogyatékos gyermekek terápiás és oktatási ellát

sának szakán szerzett diplomát (1982). 1985-től rendelkezik augmentatív kommunikáció és Bliss nyelv oktatói jogosultsággal, 2000-ben közoktatás-vezetői szakirányú képzettséget szerzett. *Életút:* a kiskunhalasi Révész Központ vezetője, a Református Pedagógiai Szakszolgálat igazgatója, a Kiskunhalasi Református Kollégium Gyárfás István Diákotthonának igazgatója. Útjelei a családja, a magyarsága, a vallása, valamint az emberi méltóság rehabilitációja, különösképpen a fogyatékosokkal élő embereké. Támpontjai sokszor sodorták ingoványos, erőpróbáló utakra, ennek is köszönhető házastársi, anyai, nemzeti büszkesége, hite, barátai, hivatása, a mindig előre mutató örömei. *Kedvenc időtöltése* a népművészet, építészet,

kézművészet. *Lakcím:* Harangos tér 11. *Telefon:* 424-346

Maruzsenszki József dr. szak-állatorvos, tanár – Ómoravica (Jugoszlávia), 1955. január 1.

Szülei: Maruzsenszki József, Illés Teréz. *Nős:* Szaulity Ernesztina gyógypedagógus (1977). *Gyermekei:* Endre (1978), Andor (1983). *Tanulmányai:* Zentán érettségizett az Egészségügyi Szakközépiskolában (1970-74), majd a belgrádi Állatorvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1979-84). Állatorvos-tanári szakot végzett (Újvidék, 1989). Diplomahonosítás a budapesti Állatorvostudományi Egyetemen (1995), állatorvos-tanári szak (GATE-Gödöllő, 1996), szak-állatorvosi diploma járványtan-igazgatásból (Budapest, 1999-2001). *Életút:* pályáját telepi, majd körzeti állatorvosként, állatorvos-tanárként a bácstopolyai Állategészségügyi Szakközépiskolában kezdte. 1993-ban Magyarországra költözik, állatorvos-tanári állást kap a jánoshalmi szakközépiskolában (1994-2000). 1995-től magán állatorvosi gyakorlatot folytat, 2001-től a Megyei Állategészségügyi Állomáson dolgozik. *Közélet:* a Művelődési Egyesület elnöke (1989-93), gyermek népzenei tábor szervezője, a vajdasági Művelődési Szövetség elnökségi tagja, a Paritás KSZT ügyvezető igazgatója (1999-2000), 1998-tól az Ördöngös népzenei tábor szervezője. *Hobbija* a népzene. *Lakcím:* Harangos tér 11. *Telefon:* 424-346

Mátis László gépészmérnök – Vásárosújfalú, 1955. február 13. *Szülei:* Mátis László, Nagy Irén

Piroska. *Nős:* Barabás Ágota munkaügyi előadó (1976). *Gyermekei:* Bernadett (1977), Barnabás (1981). *Tanulmányai:* a soproni Kempelen Farkas Gépipari Szakközépiskolában tanult közép fokú gépészetet (1973), a Budapesti Műszaki Egyetem Közlekedésmérnöki Karának közlekedési gépészmérnök szakán végzett 1979-ben, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Gépészmérnöki Karának energiagazdálkodási szakmérnök szakán 1984-ig tanult, a BME Természet- és Társadalomtudományi Karán 1996-ban mérnök tanári, majd a

Gazdasági és Társadalomtudományi Karán 1999-ben közoktatásvezetői diplomát szerzett. *Életút:* kezdetben a soproni AFIT Autófelszerelési Vállalatnál dolgozott fejlesztőmérnökként (1979-82), innen a mélykúti Búzakalász Mezőgazdasági Szövetkezethez került energetikusként (1982-92). 1992-től a kiskunhalasi Garbai Sándor Szakképző Iskolában dolgozik tanárként. *Hobbija* a hadtörténet és a járműtechnika. *Kitüntetés:* Pro Iuventute díj (Szilády Áron Társaság, 1994, 1995, 2000). *Lakcím:* Práger Á. u. 7. *Telefon:* 429-769

Mester Sándor tanár, népművelő, szociológus – Kiskunhalas, 1957. augusztus 31. *Szülei:* Mester Sándor, Bali Margit.

Nős: Taskovics Valéria tanítónő (1990). *Gyermekei:* Sándor (1991), Ágnes (1993). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1971-75), a Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának történelem-népművelő

szakán szerzett diplomát (Debrecen, 1976-81), majd a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának szociológiaművelődéskutató szakát végezte el (1985-90). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Gózon István Művelődési Központ szervezési főelőadójaként kezdte (1981-83), ezután a Kommunista Ifjúsági Szövetség Városi Bizottságának titkára lett (1983-86), a Városi Tanácsnál volt közművelődési felügyelő (1986-1988), a Megyei Politikai Bizottság munkatárs-szakreferense (Kecskemét, 1988-89), 1989-től a Felsővárosi Általános Iskola igazgatóhelyettese. *Közélet:* az Esély-Segély Alapítvány kuratóriumi titkára, a Halasi Sibarát Kör szervezője, a Bács-Kiskun Megye Közoktatásáért Közalapítvány elnöke (1997-99), a História Kör és a „Halasi Vikingek” vezetője. *Hobbija:* ökolívás, turisztika, víziturizmus, rafting, túravezetés. *Kitüntetés:* OTDK Nívódíj (1981, 1983), Kiváló Ifjúsági Vezető (1987), Pro Iuventute (1997). *Művei:* írások a Népművelés, a Köznevelés című folyóiratokban, a Magyar Nemzetben, a RAABE Közoktatási Kézikönyvben, az Acta Juvenum Universitatis Debreceniensis Studiumban és a, a Resech Paperben. A Felsővárosi Általános Iskola évkönyveinek szerkesztője. *Lakcím:* Radnóti Miklós. u. 4.

Mezei János dr. ügyvéd – Szabadka, 1943. június 9. *Szülei:* Mezei János, Babenyecz Mária.

Nős: Sörös Éva csoportvezető (1979), *Gyermekei:* Linda (1980), Dávid (1984). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett, diplomát a JATE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett. *Életút:* a Kiskunhalasi Városi Tanácsnál dolgozott jogi főelőadóként (1967-75), később a Kiskunhalasi Állami Gazdaság-Halaszvin Rt. vezető jogtanácsosa (1975-96). 1996 óta egyéni ügy-véd. *Közélet:* a Kiskunhalas Város Sportjáért Alapítvány kuratóriumi titkára (1992-99), az önkormányzat jogi és ügyrendi bizottságának tagja (1990-), a Halas Tv felügyelő bizottságának tagja (1997-), a Magyar Kézilabda Szövetség felügyelő bizottságának elnöke (1998-), a KNKSE elnökségi tagja (1993-). *Hobbija* a sport. *Kitüntetés:* Pro Schola (Bibó István Gimnázium 2002). *Lakcím:* Árpád u. 27. *Telefon:* 422-266

Mikesi Károly Árpád református lelkész – Medgyesegyháza, 1937. november 6. *Szülei:* Mikesi Károly, Munkácsi Irén.

Nős: Csikai Irén Éva tervező-statisztikus (1964). *Gyermekei:* Tibor (1965), Tünde Éva (1978). *Tanulmányai:* a kecskeméti Katona József Gimnázium nyelvi tagozatán érettségizett (1951-55), diplomát a Károlyi Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán szerzett (1956-61). Posztgraduális tanulmányok (Cambridge, 1986-87). *Életút:* pályáját segédlelkészként kezdte Cecén (1961-62), beosztott lelkész volt Kecskeméten (1962-66), missziói lelkész Tázlárán (1966-73), gyülekezeti lelkész Baján (1973-86). 1986-tól Kiskunhalason gyülekezeti lelkész. *Közélet:* a Magyar Református Lelkészegyesület alelnöke (1989-92), a Dunamelléki Református Lelkészegyesület elnöke (1992-98), egyházmegyei tanulmányi előadó (1993-tól). *Munkái:* cikkek, tanulmányok, fordítások egyházi lapokban (Reformátusok lapja, Református Egyház, Teológiai Szemle), Mindennap az Ige fényében - könyvfordítás (1998). *Lakcím:* Szász K. u. 10/a. *Telefon:* 421-490

Miklósa Erika operaénekes – Kiskunhalas, 1970. június 9. *Szülei:* Miklósa Ferenc, Vetráb Ve-

ronika. *Férjezett:* Lóránt Zoltán (1996). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1984-88), a szegedi Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola előkészítő tagozatára járt (1988-90), majd a philadelphiai Adacemy Of Vocal Arts-ban (1996-97) és a milánói Teatro

Alla Scala-ban (1997-98) tanult. *Életút:* 1979-től sportoló, 1990-től a Magyar Állami Operaház magánénekes. *Jelentősebb szerepei:* Mozart: A varázsfuvola (az Éj Királynője), Donizetti: Lammermoori Lucia (címszerep), Verdi: Állarcosbál (Oszkár szerepe). *Hobbija* a természet, utazás, sport. *Kitüntetései:* Európai Kultúrdíj (Zürich, 1993), Pro Opera Lirica - Az Év Operaénekes (1994), Magyar Köztársaság Érdemérem Kiskeresztje (1998), Kiskunhalas Díszpolgára (1999).

Mikó Piroska Anna tanító, népművelő, köz-
művelődési szakfelügyelő, szakértő – Kelebia,

1949. október 22. *Szülei:* Mikó Lajos, Sólya Ilona. *Gyermekei:* Emese (1969), Tünde (1970), Mariann (1970). *Tanulmányai:* a Türr István Gimnázium és Szakközépiskolában érettségizett (1965-69), a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskolán szerzett diplomát (1979-81), majd el-

végezte a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola népművelés szakát (1981-85). Felsőfokú játszóház-vezetői tanfolyamot végzett Kecskeméten (1998), kulturális ágazati államigazgatási szakvizsgát tett (2000). *Életút:* a Bácsalmási Művelődési Központban kezdett dolgozni népművelőként (1974-78), majd a Kisszállási Művelődési Házban lett igazgató (1979-91). 1991-től a Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatalban közművelődési főtanácsos. *Közélet:* a Tanyavilág Kulturális Egyesület ügyvivője (1993-tól). *Hobbija* a kézművesség. *Munkája:* Játszóház-vezetők kézikönyve (1995). *Lakcím:* Kisszállás, II. körzet 1/C

Modok Balázs mérnök – Kiskunhalas, 1947. augusztus 27. *Szülei:* Modok Balázs, Schmidt Erzsébet. *Nős:* Csáki Ilona tanár (1970). *Gyermekei:* Szabolcs (1971), Melinda (1974). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1961-

65), majd a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán szerzett villamosmérnöki diplomát (1966-71), illetve ugyanitt a Gépészmérnöki Karon gazdasági mérnöki diplomát (1987-89). *Életút:* a Papiripari Vállalat Kiskunhalasi Gyárában dolgozott különböző beosztásokban:

műszaki előadó (1971), műszaki osztályvezető (1974), szolgáltató főmérnök (1991). A Keményfém és Társa Nyomdaipari Kft-nél tag, ügyvezető igazgató (1994), 1999-től a Modok és Társa Kft. tagja és ügyvezető igazgatója. *Közélet:* a Városért Alapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija* a sport, futball. *Lakcím:* Mészáros L. u. 12. *Telefon:* 422-176

Molnár Ferenc épületgépész mérnök – Bácsalmás, 1961. augusztus 22. *Szülei:* Molnár Ferenc,

Horváth Eszter. *Nős:* Kurgyis Rita tervezőmérnök (1985). *Gyermeke:* Dávid (1989). *Tanulmányai:* az Építőipari Szakközépiskola elvégzése után (1975-79) a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karán szerzett diplomát (1980-85). *Életút:* a Kiskunhalasi Építőipari Vállalatnál mérnökségvezető (1986-91), az UNISZER Kft.-nél ügyvezető (Kiskunhalas, 1991-94), a németországi Carl Duisberg Gesellschaft e.V. ösztöndíjasa (Köln, 1996-97), 1997-től épületgépész vállalkozó. *Közélet:* a Fidesz-MPP kiskunhalasi szervezetének alelnöke, önkormányzati képviselő, megyei közgyűlési tag. *Hobbi:* zene, számítástechnika. *Művei:* középületek, lakóházak, ipari létesítmények épületgépészeti tervezése, kivitelezése. *Lakcím:* Kossuth L. u. 27/B. *Telefon:* 423-234

Molnár Nándor tanár – Kiskunhalas, 1961. április 24. *Szülei:* Molnár Ferenc, Pastrovics Etelka. *Nős:* Faragó Melinda matematika-kémia szakos általános iskolai tanár, számítástechnika szakos középiskolai tanár (1983). *Gyermekei:* Péter (1984), Petra (1985), Ágota (1989). *Tanulmányai:* a bajai Tanítóképző Főiskola tanító szakán szerzett diplomát (1980-83), később a Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola pszicho-

pedagógia szakos tanári szakán (1986-87) és a Budapesti Műszaki Egyetem Tanárképző Intézetének közoktatásvezetői szakán végzett (1994-95). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Bernáth Lajos Kollégium nevelőtanáraként kezdte (1983-87), majd a Bács-Kiskun Megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézetnél lett hivatásos pártfogó (1987-92), innen a Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatalba került oktatási főelőadónak (1992-99). 1999 óta a közoktatási, kulturális és sport osztály vezetője. *Közélet:* a Halasi Múzeum Alapítvány elnöke. *Hobbija* az olvasás és az informatika. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (Oktatási Miniszter, 1990). *Lakcím:* Paprika A. u. 26/B. *Telefon:* 428-938

Muntyán Lászlóné Sági Kata tanár, iskolaigazgató – Jánoshalma, 1954. február 10. *Szülei:* Sági László, Szalavári Mária. *Férjezett:* Muntyán László kertészmérnök (1974). *Gyermekei:* Ágnes (1976), László (1978). *Tanulmányai:* a jánoshalmi Radnóti Miklós Gimnáziumban érettségizett (1968-72), diplomát a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola tanítói szakán (1972-75), és a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történelem szakán (1984-86) szerzett. 2000-ben államvizsgázott a JATE pedagógia-értékelési szakértői szakán. *Életút:* pályáját az Alsóvárosi Általános Iskolában kezdte tanítóként (1974-82), majd a Dimitrov téri Általános Iskolába került tanár-tanítóként (1982-90). 1990 óta a Kertvárosi Általános Iskola igazgatója. 1997-től tanúgy-igazgatási szakértő. *Közélet:* a Ganzair Atlétikai Club elnökségi tagja. *Kitüntetés:* Miniszteri dicséret (1986). *Lakcím:* Hid u. 4.

Nagy András Péter dr. sebész főorvos – Budapest, 1943. július 8. *Szülei:* Nagy Lajos, Boros Margit. *Nős:* Kiss Rozália fogászati asszisztens (1971). *Gyermekei:* Zita (1973), Viktória (1975). A kecskeméti Katona József Gimnáziumban szerzett érettségi után (1957-61) a szegedi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán diplomázott (1964-70), majd sebész (1974) és szívse-

bész szakvizsgát tett (1980). *Életút:* Diploma után a Szegedi Orvostudományi Egyetem I. számú Sebészeti Klinikáján dolgozott (1970-1992), utána a kiskunhalasi Semmelweis Kórház általános sebészetén lett osztályvezető főorvos. *Közélet:* az egyetemi szakszervezeti bizottság tagja (1978-1992), 1994-től a Magyar Orvosi Kamara kiskunhalasi szervezetének elnöke, képviselő-testületi tagja, az ILCO Szövetség Kiskunhalasi Klubjának orvos elnöke, 1999-től a Kiskun Szto-mások Alapítvány kuratóriumának elnöke. *Kitüntetés:* Egészségügyi Miniszteri Dicséret (1980), Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Díj (2001). *Hobbija* a sakk, zene, gasztronómia. *Művei* közé tartozik 58 tudományos közlemény, 104 tudományos előadás. *Lakcím:* Kossuth L. u. 32. *Telefon:* 423-321

Nagy Kálmán önkormányzati képviselő – Kiskunhalas, 1953. március 1. *Szülei:* Nagy Kálmán, Kocsi Julianna Judit. *Nős:* Óvári Katalin. *Gyermekei:* Rita (1975), Kálmán (1983). *Tanulmányai:* a halasi Ipari és Szakmunkásképző Intézetben tett gépszerelő szakmunkászvizsgát (1970), a Szilády Áron Gimnázium Gépészeti Szakközépiskoláján érettségizett és gépész technikus végzettséget szerzett, vámu-gyintéző, boltvezető. *Életút:* a Ganz-Mávag Kiskunhalasi Gyáregységénél lett sablon készítő, majd MEO-s, innen került a helyi Volán vállalathoz, mint gépkocsivezető, majd garázmester. Később a II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola autóbusszvezetője lett, majd a Budapesti Építőipari Gépesítő Vállalat kiskunhalasi gépkölcsönző boltjának vezetőjeként dolgozott. Az üzlet megszűnése után magánvállalkozóként élelmiszerboltot nyitott, melyet családi vállalkozásként üzemeltetett. Ezt követően a NOVARA Kft. gazdasági vezetőjeként dolgozott, jelenleg ismét a Kunság Volánnál autóbusszvezető. *Közélet:* önkormányzati képviselő, bizottsági tag. *Lakcím:* Holló út 1/A. *Telefon:* 425-702

Életút: a Ganz-Mávag Kiskunhalasi Gyáregységénél lett sablon készítő, majd MEO-s, innen került a helyi Volán vállalathoz, mint gépkocsivezető, majd garázmester. Később a II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola autóbusszvezetője lett, majd a Budapesti Építőipari Gépesítő Vállalat kiskunhalasi gépkölcsönző boltjának vezetőjeként dolgozott. Az üzlet megszűnése után magánvállalkozóként élelmiszerboltot nyitott, melyet családi vállalkozásként üzemeltetett. Ezt követően a NOVARA Kft. gazdasági vezetőjeként dolgozott, jelenleg ismét a Kunság Volánnál autóbusszvezető. *Közélet:* önkormányzati képviselő, bizottsági tag. *Lakcím:* Holló út 1/A. *Telefon:* 425-702

Nagy Lajos dr. ügyvéd – Budapest, 1944. november 3. *Szülei:* dr. Nagy Lajos, Kecskés Margit.

Nős: dr. Mészáros Mária orvos (1977). *Gyermekei:* Borbála (1978), Lajos (1979), Zsófia (1981). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1962), majd a szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát (1962-66).

Életút: 1970-től ügyvéd Kiskunhalason. *Közélet:* az MDF kiskunhalasi szervezetének alapító tagja és elnöke 1988-tól, önkormányzati képviselő 1990-től, az önkormányzati bizottság elnöke 1990-94 között, az ügyrendi és jogi bizottság elnöke 1994-2002 között, a Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara fegyelmi megbízottja (1989-97), majd 1997-től főmegbízottja. *Lakcím:* Szilády Á. u. 26.

Nagy Zoltán zenész – Kiskunhalas, 1967. február 8. *Szülei:* Sipos László (nevelőapja), Horváth Margit. *Nős:* Gálík Rózsa

Eszter kertészmérnök (2000). *Gyermeke:* Máté (1996). *Tanulmányai:* az egészségügyi szakiskola elvégzése után (1981-84) felnőtt szakápolói képzést szerzett (1986), szakközépiskolai érettségizett (2001). *Életút:* az Ozirisz együttes (1991-95) és a Lyra együttes

tagja. *Hobbija* a zene és a sport. *Kitüntetései:* Pro Urbe díj (1997), Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés közművelődési díja (2001). *Munkái:* Minden szívdobbanás című kazetta (1992), Ködösítés című kazetta (1994), Veled című CD (2001), Szalai Pityu 2. nagylemeze (2002). *Lakcím:* Kuruc vitézek tere 42. *Telefon:* 424-257

Nagy-Czirok Lászlóné tanár, igazgató – Kiskunhalas, 1957. február 14. *Szülei:* Kísi József, Szalai Margit. *Férjezett:* Nagy-Czirok László (1977). *Gyermeke:* László (1978). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1971-75), a Juhász Gyula tanárképző Főiskola matematika-fizika szakán szerzett diplomát (Szeged, 1975-79), ezután elvégezte a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Vezetőképző Intézetének humánmenedzser szakát

(1995-98), számítógépezési szakképzést szerzett 1998-ban, 2001-től a Budapesti Műszaki Egyetem közoktatás vezetői szakán tanul. *Életút:* 1979-94 között tanár a Fazekas Gábor Utcai Általános Iskolában, 1994 óta igazgató ugyanitt. *Közélet:* a Segítség magadon! Alapítvány alapítója, az Union Thai Bokszt Klub elnökségi tagja.

Hobby: olvasás, nyelvek, utazás. *Kitüntetés:* Kiváló munkáért (1987). *Lakcím:* Radnóti M. u. 22. *Telefon:* 424-567

Nagyné Dr. Tajti Ilona városi bírósági bíró, a városi bíróság elnökhelyettese – Szeged, 1966. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1990-ben. A Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó, majd 1995-től bírósági titkár. 1995-ben nevezték ki bírónak a Kiskunhalasi Városi Bíróságra, büntető ügyszakba nyert beosztást. 2001-től elnökhelyettes, a Bács-Kiskun Megyei Bíróság Büntető Kollégiumának tagja.

Nagyné Lehoczki Zsuzsa tanár – Soltvadkert, 1961. november 8. *Szülei:* Lehoczki Endre, Rácz

Fodor Julianna. *Férjezett:* Nagy Attila modonyvezető (1984). *Gyermekei:* Dóra (1985), Péter (1987), Gábor (1990). *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola kerámia szakán érettségizett (1976-80), a Juhász Gyula Tanárképző Főis-

kola magyar-oros szakán szerezte meg első diplomáját (1980-84), majd a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán magyar nyelv és irodalom tantervi szakértőként végzett (1997-99), a budapesti Fűti Omega tanfolyamán társasházkezelői képzést szerzett (2001). *Életút:* 1984-94 között a kiskunhalasi Bernáth Lajos Kollégiumban volt nevelőtanár, majd 1994 óta a Szűts József Általános Iskolában dolgozik tanárként és munkaközösség-vezetőként. *Közélet:* a HATISZ Lakás-szövetkezet (Schönfeld udvar) elnöke, a 70 lakásos társasház közös képviselője, a FÉSZEK Társasházak Egyesületének felügyelő bizottsági tagja. *Hobbija* az utazás és az

olvasás. *Kitüntetés:* Pro Iuventute (2001). *Lakcím:* Schönfeld udvar 1/1. *Telefon:* 422-216

Németh Magdolna dr. gyermekorvos – Dombovár, 1951. november 11. *Szülei:* Németh József,

Nagy Anna. *Férjezett:* dr. Hamar Sándor orvos (1978). *Gyermekei:* Sándor (1980), Ágnes (1982). *Tanulmányai:* a Komlói Gimnázium orosz-olasz tagozatán érettségizett, majd a pécsi Orvostudományi Egyetemen kapott diplomát 1976-ban, ugyanitt gyermekgyógyászatból szak-

vizsgázott 1980-ban. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Semmelweis Kórház Gyermekosztályán kezdte (1976-80), majd 1980-tól körzeti gyermekorvosként dolgozik. *Hobbija* a zene, tánc, kirándulás. *Lakcím:* Kossuth L. u. 30. *Telefon:* 421-181

Nyerges Pál Attiláné óvodapedagógus, óvodavezető – Kisvárdá, 1953. június 22. *Szülei:* Madách János, Székely Magdolna. *Férjezett:*

Nyerges Pál Attila okl. gépészmérnök (1974). *Gyermeke:* Pál (1976). *Tanulmányai:* a kisvárdai Császy László Gimnázium német tagozatán érettségizett (1967-71), a hajdúböszörményi Besenyei György Tanárképző Főiskola óvodapeda-

gógus szakán diplomázott (1971-73), majd a Debreceni Egyetem Wargha István Pedagógiai Főiskolai Kar vezető óvodapedagógus szakán szerzett másoddiplomát (1999-2001). *Életút:* pályáját a mónosbéli Nevelőotthonban kezdte óvodapedagógusként (1973-74), majd az orosházi Kond Utcai Óvoda óvodapedagógusa lett (1974-83), innen került Kiskunhalasra a Központi Összevont Óvodák tagozatvezetőjének (1983-93), 1994-től ugyanitt óvodavezető. *Közélet:* 1998-tól a „Sziárvány” Bábcsoport Alapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija* a sport, zene, utazás. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1981). *Lakcím:* Szent György tér 2. *Telefon:* 421-087

Nyilas László igazgató – Kiskunhalas, 1956. január 16. *Szülei:* Nyilas Antal, Deák Ilona. *Nős:* Balogh Etelka óvodapedagógus (1976). *Gyermekei:* Tünde (1979), Viktória (1987). *Tanul-*

mányai: a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiszkolában szerzett szerviz-technikusi, felsőfokú energetikus képzettséget. Elvégezte a Wesley János Főiskola általános szociális munkás szakát, a zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola családsegítő szakát. A Népjóléti

Képzési Központban szociális tereptanári végzettséget kapott. Jelenleg a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatója szociológia szakon. *Életút:* nehézgép üzemág-vezetőhelyettes a Szőlőskert Mg. Szakszövetkezetben (1976-79), energetikus, műszaki vezető a Vörös Szikra Mg Tsz-ben (1979-89). Családgondozó a Családsegítő Szolgálatnál (1989-93), az önkormányzati pártfogói csoport vezetője (1993-97), a Gyermekjóléti Szolgálat vezetője (1997-99), 1999-től a Városi Önkormányzat Családsegítő-Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei igazgatója. 1994 óta szociális tárgyak óraadója a Garbai Szakképző Iskolában, 2001-től a Dél-alföldi Családsegítő Módszertani Központ területi koordinátora feladatát is ellátja. *Közélet:* a Halasi Hetek Alapítvány kuratóriumi tagja, a Kiskunhalasi Önvédelmi Egyesület (Polgárőrség) elnöke (1993-97), a Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesületének megyei ügyvivője, országos képzési bizottsági tag. *Hobbija* a régi technikai eszközök gyűjtése, csillagászat, természetjárás, horgászat. *Lakcím:* Pozsony u. 80/1. *Telefon:* 424-807

Oláh Sándor ügyvezető igazgató – Kiskunhalas, 1958. február 24. *Szülei:* Oláh Sándor, Zombor Ilona. *Nős:* Marosi Judit tanár (1990). *Gyermekei:* Ivett (1990), Máté (1992). *Tanulmányai:* a Dózsa György Gimnáziumban érettségizett, majd 1989-ben vendég-látóipari felsőfokú képesítést szerzett. *Életút:* érettségi után a Bács-Kiskun megyei Vendéglátóipari Vállalathoz került szállodai portásként, 1981-től ugyanitt szállodavezető, 1986-tól kirendeltségvezetői teendőket látott el, 1990-től egyéni vállalkozóként több ven-

déglátóipari egységet üzemeltetett, 1997 óta a Halas Hotel tulajdonosa és ügyvezető igazgatója. *Lakcim:* Soltvadkert, Bajcsy-Zs. E. u. 55. *Telefon:* 422-822)

Ö. Kovács József dr. történész – Kecskemét, 1960. április 30. *Szülei:* Ö. Kovács József, Vicsián Julianna. *Nős:* Mucsi Ildikó tanár, könyvtáros (1985). *Gyermekei:* Márton (1988), Anna (1991). *Tanulmányai:* Esztergomban érettségizett, a szombathelyi tanárképző főiskola (történelem-népművelés) elvégzése után az ELTE történelem szakán szerzett középiskolai tanári

diplomát. Ugyanitt kapott egyetemi doktorátust (1990), elnyerte a történelemtudományok kandidátusa címet (1995). 1993-tól közel két évig külföldön, elsősorban Németországban folytatott tanulmányokat. *Életút:* a Bács-Kiskun Megyei Levéltár munkatársa (1983-93). 1986-ban került Kiskunhalasra és lett az akkor megnyíló levéltári részleg vezetője. 1994 óta a Miskolci Egyetem BTK Újkori Magyar Történelmi Tanszékének oktatója. Kutatási és oktatási tevékenysége a XVIII-XIX. századhoz kötődött. 1995 óta a történettudomány történetével, hazai és külföldi társadalomtörténelmi témákkal foglalkozik. Duna-Tisza közí munkái jelentős része Kiskunhalasra vonatkozik. *Közélet:* a Kiskunhalas Történelmi Kutatása Alapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija* a sport. *Munkái:* Kiskunhalas 1848 tavaszán és nyarán (Kiskunhalas, 1988), Zsidók a Duna-Tisza közén - társadalomtörténelmi esszé tanulmányok (Kecskemét, 1996). *Historiográfia és társadalomtörténet* (Miskolc, 2002). *Szerkesztés:* Kiskunhalas története 1-2. (Kiskunhalas, 2000-2001). *Lakcim:* 2100 Gödöllő, Balaton u. 10. *Telefon:* (28) 411-317

Paczolay Gyula András tanár, szakedző – Budapest, 1941. április 9. *Szülei:* Paczolay Gyula, Aczél Edit. *Nős:* Krix Erika Krisztina (1989). *Gyermekei:* Péter (1965), András (1990). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumba járt (1955-58), majd a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Gimnáziumban érettségizett (1958-59). Elvégezte a Magyar Testnevelési Egyetem tanári szakát (1959-63), tornász szakedzői szakát (1975-79), majd posztgraduális képzésen vett részt ugyanitt (1981-82). *Életút:* a 618. számú Szakmunkásképző Intézetben kezdett dolgozni testnevelő tanár-

ként (Kiskunhalas, 1963-73), 1973 óta a Fazekas Gábor Utcai Általános Iskolában a testnevelés tagozat vezetője. 1980-tól nemzetközi torna bíró, 1986-tól I. számú magyar bíró a világversenyeken. Olimpiai bíró (Szöul 1988, Atlanta 1996). Bíró világbajnokságokon (Rotterdam 1986, Stuttgart 1990, Indianapolis 1992, Brisbane 1993, Dortmund 1995, Sabae 1996). Bíró Európabajnokságokon (Budapest 1981, Osló 1985, Moszkva 1987, Prága 1989, Stockholm 1993, Koppenhága 1996). 1997 óta a „Tiszteletbeli örökös nemzetközi bíró” cím tulajdonosa. 1998-tól FIG és UEG konzulens. 1998 óta a seniorok tornájának szervezője és vezetője dr. Vismeg Sándor segítségével és szakmai vezetésével. *Közélet:* 1974 óta a Tulit Péter Emlékverseny, gyermek-világbajnokság kitalálója és szervezője. A MOTESZ elnökségének tagja (1992-), a férfi torna szakág vezetője, az általános torna szakág vezetője (1996-). A Halasgym Mozgás-Egészség-Torna Fesztivál szervezője (1997-), a Magyar Gimnasztráda Válogatott vezetője a XII. World Gymnastrada-n, (Göteborg, 1999). A Guinness rekordot felállító magyar csapat - vezetője a IV. Eurogym Fesztiválon. *Kitüntetései:* Pro Urbe díj (1979). *Munkái:* Programozott oktatás a tornában, A szülők beállítódása és a torna eredmények vizsgálata, Forgó mozgások mechanikai elemzése a tornában, Tornászok kiválasztása. A dyslexia gyógyítása egyensúly gyakorlatokkal. *Lakcim:* Városcsokor u. 1.

Paczolay Gyuláné testnevelő tanár – Budapest, 1941. január 10. *Szülei:* Horváth Jenő, Komlósi Mária. *Elvált.* *Gyermeke:* Péter (1966). *Tanulmányai:* Budapesten érettségizett, majd a Magyar Testnevelési Főiskolán szerzett diplomát (1963). *Életút:* 1963-2000 között a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban és a Bibó István Gimnáziumban dolgozott testnevelő tanárként.

14 éves kora óta sportol, volt ifjúsági és junior kézilabda válogatott. 1963-tól edző a helyi kézilabda csapatnál (ifjúsági, felnőtt), 1968-ban alapítója

14 éves kora óta sportol, volt ifjúsági és junior kézilabda válogatott. 1963-tól edző a helyi kézilabda csapatnál (ifjúsági, felnőtt), 1968-ban alapítója

14 éves kora óta sportol, volt ifjúsági és junior kézilabda válogatott. 1963-tól edző a helyi kézilabda csapatnál (ifjúsági, felnőtt), 1968-ban alapítója

14 éves kora óta sportol, volt ifjúsági és junior kézilabda válogatott. 1963-tól edző a helyi kézilabda csapatnál (ifjúsági, felnőtt), 1968-ban alapítója

volt a „Szilády Kupa” (jelenleg „Bibó Kupa”) nemzetközi középiskolás kézilabda tornának. Tanítványai többször eljutottak az országos kézilabda döntőig. Ismert játékosokat, köztük sok válogatottat is kinevelt. *Közélet:* 1991 óta Bács-kiskun megyei középiskolás kézilabda szakágvezető, 1995-től a Kiskunhalasi DSB elnöke, 2001-ben a Magyar Amatőr Kézilabda Alsövetség alelnöke, majd átalakulása után az Amatőr Tanács tagja. 2000-ben a Kiskunhalasi Női Kézilabda SE elnöke volt, jelenleg az ifjúsági csapat edzője. *Hobbija* az utazás, fényképezés, kézimunka, kertészkedés. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (művelődésügyi miniszter, 1981), Kiváló Nevelőmunkáért (BKM Szakosztály Szövetség, 1983), Magyar Sportért Kitüntető Cím (belügyminiszter, 1996), Exempla Docent (Bibó István Gimnázium igazgatósága, 1997), „Az 1999-es tanév legeredményesebb testnevelőjének” (Kiskunhalas, 1999), Diáksportért (Magyar Diáksport Szövetség, 2000). *Lakcím:* Kuruc vitézek tere 1. *Telefon:* 426-420

Pajor Kálmán okleveles villamosmérnök, ügyvezető – Kiskunhalas, 1943. december 24. *Szülei:* Pajor Kálmán,

Molnár Eleonóra. *Nős:* Nagy Mária műtárgybecsüs (1970). *Gyermekei:* Endre (1971), Zoltán (1972), Nóra (1982). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1958-62), a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karának

erősáramú szakán szerzett diplomát (1962-67), majd felsőfokú tervező-beruházó szakvizsgát (1972) és felsőfokú idegenforgalmi szakvizsgát (1992) tett. *Életút:* pályáját a DÉMÁSZ-nál kezdte gyakorló mérnökként és tervezőként (1967-69), később a Kiskunhalasi Építőipari Vállalatnál lett tervező, műszaki osztályvezető, építésvezető, főépítésvezető helyettes (1969-87), majd a Sóstó-Fürdő Idegenforgalmi Kft. ügyvezetője lett (1987-93), 1993-tól a VILLSZER Bt. majd Kft.-nél vezető mérnök, 1997-től pedig a LESZVOLT Kft. ügyvezetője. *Közélet:* 1980-tól a városvédő és szépítő bizottság elnöke, majd a Városvédő és Városhasznosító Egyesület vezetőségi tagja, illetve tagja, 1981-ben a Városi Tanács tagja, 1984-ben a Városi Tanács végrehajtó bizottságának tagja, 1990-98 között önkormányzati képviselő, 1996-ben az '56-os Emlékbizottság ügyvivője. *Hobbija* a könnyűbúvárkodás, természetjárás, zene. *Kitüntetés:* Kiváló Dolgozó (1982, 1986), Honvédelmi Érdemé-

rem (tartalékos tisztként, 1975), A Haza Szolgálatáért érdemérem arany fokozat (tartalékos tisztként, 1982). *Lakcím:* Dózsa Gy. u. 1. *Telefon:* 423-433

Pál László tanár, újságíró – Kiskunhalas, 1973. június 17. *Szülei:* Pál László, Tamás Mária Margit.

Nőtlen. *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1987-91), majd az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán szerzett tanári diplomát (1991-95). Ezután elvégezte a budapesti MÚOSZ Bálint György Újságíró Iskoláját (1995-96). 1996-tól a Halasi Tükör főmunkatársa. *Kedvenc időtöltése* a zenehallgatás, olvasás.

Palásti Károly középiskolai tanár – Kiskunhalas, 1960. április 13. *Szülei:* Palásti Károly, Szakál

Emma. *Nős:* Tyavoda Julianna tanár (1983). *Gyermeke:* Zsolt (1993). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1974-78), a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola magyar-történelem szakán szerzett diplomát (1979-83), majd a budapesti Eötvös

Lóránd Tudományegyetem magyar szakán (1986), a Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola drámapedagógia szakán (1996), végül az Eötvös Lóránd Tudományegyetem történelem szakán (2001) tanult. *Életút:* pályáját a szabadszállási Gépjárműtechnikai Tiszthelyettes- és Szakmunkásképző Iskolában kezdte tanárként (1983-87), majd a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolában (1987-95), szétválása után, 1995-től a Bibó István Gimnáziumban tanít. *Hobbija* az olvasás, kertészkedés, futball, kirándulás. *Kitüntetés:* Pro Scola (2000), Pro Iuventute (2001). *Művei:* Kiskunhalas utcanevei (Írások Kiskunhalasról. Halasi Téka 12, 1993).

Papdi József vállalkozó – Kiskunhalas, 1955. január 9. *Szülei:* Papdi István, Lázár Rozália. *Nős:* Peics Ilona iskolaigazgató (1980). *Gyermekei:* Szilvia (1981), Violetta (1983). *Tanulmányai:* a géplakatos, majd autószerelő szakmunkás bizonyítvány megszerzése után (1969-72) a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett,

később géplakatos, karosszéria lakatos, mechanikai és autóvillamossági műszerész szakmunkás bizonyítványt szerzett, majd ezen szakmákból mestervizsgát tett. Ezután a dunajvárosi Kohó- és Fémipari Műszaki Főiskolán szerzett diplomát. *Életút:* 1992-től mint vállalkozó, több

bel- és külföldi cégben tulajdonos. *Közélet:* a Ganz-Air Kiskunhalasi Atlétikai Club elnökhelyettese, a Gyermekekért Alapítvány kuratóriumi tagja. *Lakcím:* Kisszállás, Kállai É. u. 16. *Telefon:* 457-040

Patocska Tamás kertészmérnök – Budapest, 1955. június 10. *Szülei:* Patocska Ferenc, Csák

Margit. *Nős:* Kis Éva. *Gyermekei:* Krisztina (1978), Tamás (1980), Zoltán (1981), Éva (1988), Mátyás (1996). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett kémia tagozaton (1969-73), diplomát a Kecskeméti Kertészeti Főiskola szőlészborász szakán szerzett

(1974-77). Később a budapesti Kertészeti Egyetemen tanult (1988-89). *Életút:* a Kunbajai Állami Gazdaságban kezdett dolgozni gyakornokként, majd 1979-ben a Kiskunhalasi Állami Gazdaságba került. Ezután telepvezető lett Balotaszálláson (1985-89), később Kunfehértón kerületvezető, főágazati igazgató (1989-92). *Közélet:* a kunfehértói Petőfi Vadásztársaság elnöke (1994-99), 1999-től a Fejérti Vadásztársaság elnöke, a Kunfehértóért Alapítvány tagja, 1998-tól a Kiskunhalasi Önkormányzat MIÉP-es képviselője, a MIÉP Bács-Kiskun megyei elnöke. *Hobbija:* a sport, vadászat, politika. *Lakcím:* Kunfehértó, IV. körzet 3. *Telefon:* 407-499

Péter Imréné tanár – Tompa, 1950. június 5. *Szülei:* Franciskovics István, Wajzer Matild. *Férjhezett:* Péter Imre gépészmérnök. *Gyermekei:* Tamás (1975), Nóra (1980). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1964-68), majd a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola magyar-országi szakán szerzett diplomát (1968-72). Elvégezte a JATE német szakát is (1992-95). *Életút:* a Fazekas Gábor Utcái Általános Iskolában

dolgozott tanárként és igazgatóhelyettesként, ill. az iskolai és területi nyelvi munkaközösség vezetője volt (1972-96). Az ÁMK Általános Iskolájában tanított (1996-97). 1997 óta a Szilády Áron Református Gimnázium tanára. *Közélet:* a gimnázium osztályfőnöki munkaközösségének

vezetője, a Pro Lingua Idegennyelvi Alapítvány elnöke. *Kedvenc időtöltése* az olvasás, utazás, idegenvezetés. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1977), Kiváló Munkáért (1989). *Lakcím:* Futó u. 2/a. *Telefon:* 423-504

Petruska Judit dr. közjegyző – Jánoshalma, 1961. szeptember 17. *Tanulmányai:* a JATE Állam- és Jogtudományi

Karán szerzett diplomát (1988), jogi szakvizsgát tett (1990). A Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó (1988-90), ugyanitt közjegyző (1990-92). 1992 óta közjegyző.

Pintér András igazgató – Parád, 1948. május 23. *Szülei:* Csontos Erzsébet, Pintér András. *Nős:*

Cseh Ágnes tanár (1972). *Gyermekei:* Attila (1973), Andrea (1976). *Tanulmányai:* a gyöngösi Vak Botyán Gimnáziumban érettségizett (1962-66), majd a szegei JATE TTK matematika-fizika szakán kapott diplomát (1967-72), a Budapesti Műszaki Egyetemen közoktatás-

vezetői végzettséget szerzett (1998-99). *Életút:* Az egyetem elvégzése után került Kiskunhalasra a Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolába. Kipróbálta a középfokú oktatás minden területét (osztályfőnökség, levelező oktatás, egyetemi előkészítő), óraadó a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában és a Garbai Sándor Szakmunkásképző Intézetben. 1994-95. között megbízott igazgatóként dolgozott

a Szilády Áron Gimnáziumban, majd 1995-től a Bibó István Gimnázium igazgatója. 1990-től négy éven keresztül az önkormányzat oktatási bizottságának tagja. *Hobbija* a kártyázás. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1977), Kiváló munkáért (1982), Bibó emlékérem (1995). *Lakcím:* Juhar u. 19. *Telefon:* 426-613

Pintér Imre kertészmérnök, ügyvezető – Szeged, 1946. október 28. *Szülei:* Pintér István, Szücs

Margit. *Nős:* Ágó Mária gazdasági ügyintéző (1970). *Gyermekei:* Tamás (1973), Zoltán (1975). *Tanulmányai:* 1965-ben érettségizett Szegeden a Rózsa Ferenc Gimnáziumban, 1971-ben szerzett diplomát a budapesti Kertészeti Egyetemen, majd elvégezte a kecskeméti

MLEE szakosítóját. *Életút:* pályáját a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdte mint területfelelős agrónómus (1971-72), telepvezető (1972-73), üzemi pártbizottsági titkár (1973-86), külkereskedelmi előadó (1986-92), közben 1986-90 között termelési vezérigazgató helyettes. 1992-től a Veltelimi Kft. ügyvezetőjeként tevékenykedik. *Közélet:* középiskolai KISZ-alapszervezet titkára, egyetemi KISZ bizottsági tag, MSZMP tag 1968-ban, üzemi PB titkár 1973-86 között, a Járási PB, VB tagja, 1987-89 között az MSZP helyi alelnöke, 1998-tól a Kiskunhalasi Női Kézilabda Sportegyesület elnöke. *Hobbija* a labdarúgás és a vadászat. *Kitüntetés:* Vállalati Kiváló Dolgozó, Munka Érdemrend ezüst fokozat. *Lakcím:* Kocsis L. u. 7. *Telefon:* (20) 4730-759

Pintér László gyógyszerész – 1955. október 16. *Szülei:* Pintér Károly, Feics Erzsébet. *Nős:* Mu-

haros Ágnes (1998). *Gyermekei:* Dóra (1979), Ágnes (1981), Gergely László (1992). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1970-74), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyintézetéi Karán szerzett diplomát (1974-79), 1985-ben lett gyógyszerellátási szakgyógyszerész. *Életút:* 1979-től gyógyszerészként dolgozik Kiskunhalason, 1990-től a kiskunhalasi Aranymérleg Patika gyógyszer-

tárvezetője. *Közélet:* 1992-től a Magángyógyszerészek Országos Szövetségének elnökségi tagja, 1992-94 között a Magyar Gyógyszerész Kamara elnökségi tagja, 1998 óta a Magyar Gyógyszerész Kamara Bács-Kiskun megyei szervezete Etikai-Fegyelmi Bizottságának és Vállalkozói Tagozatának elnöke. *Hobbija* az utazás, zenehallgatás, CD-gyűjtés. *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (2001). *Lakcím:* Práger Á. u. 2.

Pintér Zoltán költő – Budapest, 1963. december 5. *Szülei:* Pintér Tibor, Dinnyés Veronika. *Nős:*

Bartek Katalin eladó (1986). *Gyermeke:* Szabolcs (1990). Munkája mellett régóta ír verseket, néhány éve a Lyra együttes számára is alkot. *Kedvenc* időtöltése még a barkácsolás, kirándulás. 1999-ben jelent meg *Abblakom c. önálló verseskötete.* *Lakcím:* Állomás u. 9. *Telefon:* (20) 4450-996

Pösz Attila tanár – Kiskunhalas, 1956. március 11. *Nős:* Csorba Katalin gyógyszerésztári asz-

szisztens (1988). *Gyermeke:* Attila (1993). *Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában közép-fokú növénytermesztőként és állattenyésztőként végzett (1970-74), a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskolában szak-

nyitványt szerzett (1974-76), később a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolán diplomázott vendéglátóipari szakoktatóként (1980-83). A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán német szakos tanári diplomát kapott (1992-95). *Életút:* 1974-78 között a Bács-Kiskun Megyei Vendéglátóipari Vállalatnál dolgozott, 1978-tól a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző és Szakközépiskolában (később Garbai Sándor Szakmunkásképző Intézet) tanár, a HALAS TV-ben bemondó (1994-99), zenei műsorokban műsorvezető, irodalmi műsorokban versmondó, 1999-től külső munkatárs. 1981-2001 között a Polgármesteri Hivatalban tartott házasságkötéseken zenei közreműködő. *Hobbija* a zongorázás, a zenélés és az olvasás.

Pösz Miklós mérnök, falugazdász – Kiskunhalas, 1946. október 6. *Szülei:* Pösz József, Bakain Klára. *Nős:* Földi Éva munkaügyi előadó (1969). *Gyermekei:* Éva (1970), Anett (1973). *Tanulmányai:* középiskolai tanulmányait Kiskunhalason végezte, felsőfokú tanulmányok Kiskunhalason, Nagykanizsán, Kecskeméten. Növénytermesztési üzem-mérnöki és növényvédelmi és tápanyag-gazdálkodási szakmérnöki diplomákkal rendelkezik. *Életút:* a Városi Tanács termelés és ellátásfelügyeleti osztályán dolgozott szakfelügyelőként (1971-73), majd a Bács-Kiskun Megyei Földhivatalnál volt mezőgazdász (1974-79), a TESZÖV-nél szaktanácsadó (1980-84), a Vörös Október Termelőszövetkezetben növényvédelmi szakirányító (1984-92). 1992-2000 között egyéni vállalkozó és a Földkiadó Bizottság elnöke (FVM megbízott). 2001 óta az FVM Bács-Kiskun Megyei Földművelésügyi Hivatalánál (Kecskemét) Kiskunhalas Város falugazdája. *Közélet:* utcabizottsági elnök, a Városvédő és Városszépítő Egyesület alapító tagja, 1992-94 között az önkormányzat gazdasági bizottsági tagja, 1994-98 között önkormányzati képviselő. 1998 óta az önkormányzat mezőgazdasági és közrendvédelmi bizottságának tagja. *Hobbija* a munkája, ezen belül a gyümölcs-termesztés. *Lakcím:* Hajó u. 1. *Telefon:* 425-601

Pusztay Györgyi dr. osztályvezető főorvos – Szeged, 1952. november 24. *Szülei:* Pusztay Ödön, Zimmermann Anna. *Férjezett:* Dr. Csapi Géza gyógyszerész (1979). *Gyermekei:* Borbála (1981), Bence (1982). *Tanulmányai:* a szegedi Radnóti Miklós Gimnáziumban érettségizett (1967-71), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi karán szerzett diplomát (1971-77). 1985-ben klinikai laboratóriumi szakvizsgát, 1989-ben transzfúziológiai szakvizsgát, 1994-ben pedig izotópdiaosztikai szakvizsgát tett. *Életút:* első munkahelye a Szegedi Orvostudományi Egyetem Központi Izotópdiaosztikai Laboratórium (1977-79), majd 1979-től a kiskunhalasi Semmelweis Kórházban dolgozik az alábbi

részlegeken: laboratórium (1979-85), Vértranszfúziós Állomáson vezető főorvos (1986-95), Izotópdiaosztikai Laboratórium (1990-től) főorvosa (1996-tól). 1989-től a Keceli Önkormányzat Szakorvosi Rendelőintézet laboratóriumának vezetőjeként is dolgozik. *Közélet:* a „Kecel Időseiért” Közalapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija* a zene és a néptánc. *Lakcím:* Kecel, Rákóczi F. u. 1. *Telefon:* 522-059

Raáb András az izraelita hitközség elnöke – Kiskunhalas, 1952. október 6. *Szülei:* Raáb Gábor, Berger Jolán. *Özvegy. Gyermeke:* Gábor (1987). *Tanulmányai:* a Garbai Sándor Szakképző Iskolában végzett. *Életút:* az iskola befejezése után 3 évet töltött Németországban, hazatérve a ruházati kereskedelemben töltött munkái mellett aktívan részt vett a kulturális életben. A Kis-kunhalasi Izraelita Hitközség 1982-ben elnökségi tagjává, majd 1998-ban hitközségi elnökké választotta. *Közélet:* a Magyarországi zsidó Hitközségek Szövetségének választmányi tagja (1998-), valamint a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat közgyűlésének izraelita egyházi vezetője. *Munkája:* „Legyen világosság...” könyv kiadása (Kis-kunhalasi Izraelita Hitközség, 2001.). *Lakcím:* Semmelweis tér 24. *Telefon:* 423-489

Rácz-Fodor Katalin grafikusművész – Kiskunhalas, 1966. augusztus 20. *Szülei:* Rácz-Fodor Mihály, Csordás Margit Ibolya. *Férjezett:* Vecsernyés Sándor építész. *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola grafika szakán érettségizett (1980-84), majd a budapesti Magyar Képzőművészeti Főiskola sokszorosító- és tervezőgrafika szakán tanult (1986-90), művész-tanári diplomát szerzett (1990) és művészképzőbe járt (1990-93). *Kiállításai:* Grislehamn, Vaddö, Kronach, Budapest, Szeged, Sopron, Nyíregyháza, Kecskemét, Baja, Ajka, Hajós, Kalocsa, Kiskunhalas. *Közélet:* 1990-től a Művészeti Alap, majd a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének tagja, a Városvé-

teljesítményekért díjazott (1990-93). *Kiállításai:* Grislehamn, Vaddö, Kronach, Budapest, Szeged, Sopron, Nyíregyháza, Kecskemét, Baja, Ajka, Hajós, Kalocsa, Kiskunhalas. *Közélet:* 1990-től a Művészeti Alap, majd a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének tagja, a Városvé-

dő Egyesület alapító tagja. *Hobbija:* fotózás, zene, éneklés. *Kitüntetés:* Hermann Lipót díj (1991). *Alkotásai:* portrék, figurális ábrázolások, természet tanulmányok, városképek, képgrafikák, termzarcok, akvarell- és olajfestmények, díszüvegek, bélyegek, város címerek, díszoklevelek, illusztrációk, könyvborítók, újságok, kulturális kiadványok, emblémák, arculatok, csomagolásgrafikák. *Lakcím:* Nyírfa u. 13. *Telefon:* 421-646

Rácz-Fodor Mihály ny. kirendeltségvezető – Prónayfalva, 1939. április 2. *Szülei:* Rácz-Fodor

Mihály, Horváth Juliana. *Nős:* Csordás Margit Ibolya népiszövő-oktató (1962). *Gyermekei:* Sándor (1963), Katalin (1966), Ibolya (1968). *Tanulmányai:* szegedi Déry Miksa Villamosipari Technikum (1953-57), budapesti Victoria Gem Oktatási Központ régiség és műtárgybecsüs szak-

képzés (1995-96). *Életút:* az Áramszolgáltató Vállalat Kiskunhalasi Kirendeltségénél dolgozott szerelőként, üzemviteli technikusként, hálózatépítő művezetőként 1957-95 között, 1975-től nyugdíjazásáig kirendeltségvezető volt. *Közélet:* a Városvédő Egyesület elnöke, a Szilády Áron Társaság tagja, 2000-ben a Millenniumi Testület elnöke, ez idő alatt készült el a Sóstó-kilátó, az Árpád-kori falu jeloszlopa és az Országzászló megújítása. *Hobbija* az érem- és műgyűjtés, a faesztérgályozás. *Kitüntetés:* A Nehézipar Kiváló Dolgozója (1972), Pro Urbe díj (1998). *Művei:* II. Világháborús emlékmű megvalósulásának szervezése (1991), A Halasi Villamossági Rt. története 1903-1951 (Kiskunhalas, 1995), Kossuth emléktábla (1998). *Lakcím:* Nyírfa u. 13. *Telefon:* 421-646

Rapavi Róbert tanár – Mélykút, 1958. szeptember 3. *Szülei:* Rapavi Kázmér, Bóna Ilona. *Nős:*

Veverka Margit tanár (1981). *Gyermekei:* Réka (1989), Rebeka (1998). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1973-77), a szegedi JA-TE matematika-fizika szakán (1978-83), majd az ELTE számítástechnika szakán (1987-89) szerzett tanári diplomát. *Életút:* 1982-

95 között tanár a Szilády Áron Gimnáziumban,

1995 óta a Bibó István Gimnáziumban igazgatóhelyettes. *Hobbija* a kerékpározás, futás, olvasás. *Lakcím:* Jósika u. 3.

Raum, Manfred Kronach polgármestere – Neuendettelsau (Ausztria), 1941. március 26. *Szü-*

lei: Konrad Raum, Elisabeth Raum. *Nős:* Veronika Bock (1968). *Gyermekei:* Judit (1977), Jörg-Tobias (1981). *Tanulmányai:* az Ansbach-i Reál-gimnáziumban érettségizett (1960), majd Erlangenben, Nürnbergben, Innsbruckban, Kielben és Würzburgban folytatott felsőfokú tanulmányokat.

Életút: 1970-ben lépett be a Németországi Szociáldemokrata Pártba (SPD), 1976-84 között főtanácsos a kronach-i Járási Hivatalban (közben 1978-84 között a járási képviselő helyettese), 1984-90-ig a Hof-i hivatali szakfőiskola kormányzati igazgatója, 1990-től Kronach Város polgármestere. *Hobbija* a zene, mozi, olvasás, internet, túrakerékpározás. *Kitüntetése:* Kiskunhalas Díszpolgára (1997). *Elérhetősége:* www.Manfredraum.de

Regös Gyula földmérő mérnök, térinformatikai szakmérnök – Kiskunhalas, 1952. március 31.

Szülei: Regös József, Varga T. Ilona. *Nős:* Csáki Mária köztisztviselő (1973). *Gyermekei:* Diána (1975), Dóra (1981). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett, majd a székesfehérvári Erdészeti és Faipari Egyetem Földmérési és Földrendezői Főiskolai

Karán szerzett diplomát. *Életút:* a kiskunhalasi Körzeti Földhivatalnál földmérési előadó (1970-80), föld-mérési csoportvezető (1980-95), majd 1995-től hivatalvezető. *Közélet:* a Kiskunhalasi Önkormányzat képviselője (1990-94), a városfejlesztési bizottság elnöke, később tagja (1994-től), a Városért Közalapítvány elnöke, a „Fogadj el!” Alapítvány alapító kuratóriumi tagja, a Mérnöki Kamara Bács-Kiskun megyei vezetőségének tagja, az Igazságügyi Szakértői Kamara tagja, földmérési igazságügyi szakértő, a Magyar Földmérési és Térképészeti Tudományos Társaság Bács-Kiskun megyei titkára, a Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete országos vá-

lasztmányának tagja, az MKKSz Földhivatali Országos Tanácsának tagja, a Bács-Kiskun Megyei Földhivatal szakszervezeti bizottságának elnöke, a Városvédő és Szépítő Egyesület alapító tagja. *Hobbija* a földmérés, a sport és az utazás. *Kitüntetés:* Miniszteri dicséret (1985). *Művei:* szakdolgozatok a geodézia területén. *Lakcím:* Erzsébet királyné tér 1/A. *Telefon:* 420-041

Rémán János szak-főtanácsos – Kecskemét, 1948. május 28. *Szülei:* Rémán János, Papp Erzsébet. *Nős:* Halmosi Éva

a Gyermekjóléti Szolgálat vezetője (1976). *Gyermekei:* Csongor (1979), Gyöngyi (1981). *Tanulmányai:* a Bajai Tanítóképző Intézetben szerzett diplomát (1966-69), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán népművelés-pedagógia szakot végzett. Az

ELTE média szakán tanult (1994-96). *Életút:* a Zsanaí Általános Iskolában tanító, majd tanár (199-74), a kiskunhalasi Gózon István Művelődési Központban művelődésszervező, igazgatóhelyettes (1975-76). A Családi Intézet igazgatója (1976-93), 1993-tól a Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatal főtanácsosa. Közben 1994-től több mint egy évig volt a HALAS TV mb. főszerkesztője. *Közélet:* a Halasi Hetek Alapítvány kuratóriumi elnöke. *Kedvenc időtöltése* a sakkozás, zenehallgatás és utazás. *Lakcíme:* Gimnázium u. 14. *Telefon:* (20)9867867

Répa István naív művész – Soltvadkert, 1919. augusztus 28. *Szülei:* Répa Mihály, Lehóczky Margit. *Nős:* Bánóczky Mária (1947). *Gyermekei:* Mária (1948), Zsuzsanna (1949), István (1951). *Tanulmányai:* 6 elemi (1925-31), esti tagozaton 7-8. általános iskolai osztály (1963-65). *Életút:* gazdasági cseléd volt (1933-35), majd nap-számosként kereste kenyerét (1935-39). 1940-

ben került a vasúthoz, onnét ment nyugdíjba 1979-ben. *Közélet:* római katolikus egyházközségi tanácsstag (1980-88). *Hobbija* a fafaragás, régi gazdasági eszközök, fogatok megmintázása. *Kitüntetés:* Felvidékért Emlékérem (1939), Délvidékért Emlékérem (1941), Erdélyért Emlékérem (1942),

Háborús Tűzkereszt (1943), Kiváló Dolgozó (1969, 1979). *Kiállításai:* MÁV Ferencvárosi Művelődési Ház (1983, 1985), Kiskunhalasi Állami Gazdaság (1987), Római Katolikus Önképző Egyesület (1990-91), Református Imaház (1992), Közösségek Háza, Gyűjtemények Háza (1996), Kunfehértó, Művelődési Ház és Tóparti Galéria (1999), Csipkeház (Kiskunhalas, 2000). *Lakcím:* Szent Imre u. 1. *Telefon:* 428-054

Rigó Béla író, szerkesztő – Kolozsvár, 1942. augusztus 19. *Nős:* Romhányi Ágnes. Tanári diploma

mat a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett (1960-65). *Életút:* tanár, köztisztviselő, a MÓRA Könyvkiadó szerkesztője. Az Unikornis Kiadó és az Egmont-Pannónia Kiadó főszerkesztője, a Dél-Magyarország munkatársa (1992-95), a Kincskereső

főmunkatársa, 1995-től főszerkesztője. 1960 óta jelennek meg versei, kritikái, tanulmányai, szépirodalmi és publicisztikai művei. *Főbb munkái:* És akkor Szergej (1985), Tündériskola (1985), Zengő ABC (1989), Kandúrhatnamságok (1989), Így élt Katona József (1991), Katona József: Bánk Bán (1998). Rajzfilmsorozata a Trombi és a Tűzbanó. *Kitüntetései:* Pro Urbe díj (2002). *Lakcím:* 1122 Budapest, Petrényi köz 14. *Telefon:* (1) 356 0724

Romvári Frigyes Tibor ezredes – Orosháza, 1951. szeptember 17. *Szülei:* Romvári Frigyes,

Gombkötő Julianna. *Nős:* Nagy Márta kertész-mérnök (1973). *Gyermekei:* Krisztina (1977), Frigyes (1982). *Tanulmányai:* az orosházi Kossuth Lajos Mezőgazdasági Technikumban érettségizett (1966-70), majd a budapesti Kossuth Lajos Katonai Főiskolán diplomázott (1970-74), a buda-

pesti Zrinyi Miklós Katonai Akadémián tanult (1981-84). *Életút:* a kiskunhalasi Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezrednél volt szakaszparancsnok, ütegparancsnok, ezred-hadművelési tiszt, ezred-törzsfőnök, ezredparancsnok-helyettes, ezredparancsnok (1974-2001). *Közélet:* 1984-től a Honvéd Gábor Áron Sportegyesület elnöke, a Kiskunhalasi Női Kézilabda Sportegyesület elnöke

(1999-2000), 1999-től a Kiskunhalasi Honvéd Kulturális Egyesület elnöke. *Hobbija* az utazás, a kispályás labdarúgás, az utizás. *Kitüntetés:* 9 honvédelmi miniszteri különböző fokozatú kitüntetés. *Lakcím:* Nyírfa u. 18. *Telefon:* 422-184

Rostás László a Kiskunhalasi Kisebbségi Önkormányzat elnöke – Kiskunhalas, 1953. március

18. *Szülei:* Rostás Péter, Kolompár Ilona. *Nős:* Dujmov Anikó TB osztályvezető (1989). *Gyermekei:* Adrienn (1975), Norbert (1979), Brigitta (1989). *Tanulmányai:* az Eötvös Lóránd Tudományegyetem szociális munkás szakán szerzett diplomát (1989-91). *Életút:* a kiskunhalasi

Fémmunkás Vállalatnál kezdett el dolgozni lakatosként, hegesztőként (1972-87), majd itt lett csoportvezető (1982-87). Innen a Családsegítő Szolgálathoz került szociális munkásként (1987-95), 1993-tól a Kiskunhalasi Kisebbségi Önkormányzat elnöke. *Közélet:* az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat alelnöke, a Megyei Cigány Szervezet elnöke, városi képviselő. *Hobbija* a cigány nyelv, a sport és a vers. *Kitüntetés:* Szakma Ifjú Mestere (1980), Kiváló Munkáért (1981). *Lakcím:* Kossuth L. u. 17. *Telefon:* (30) 9439-085

Rozsnyai Sarolta könyvtáros – Kiskunfélegyháza, 1953. november 23. *Szülei:* Rozsnyai Jenő,

Sárkány Sarolta. Elvált. *Gyermekei:* Rita (1975), Olivia (1978), Lőrinc (1979). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1968-72), majd elvégezte a Debreceni Tanítóképző Főiskola népművelő-könyvtár szakát (1972-76), a nyíregyházi Bessenyei

György Tanárképző Főiskola történelem szakát (1983-86). C-kategóriás rendezői oklevelet szerzett Szolnokon (1984-85), végül elvégezte az Országos Szécsényi Könyvtár újságírói tanfolyamát (1988). *Életút:* pályáját az abádszalóki Művelődési Házban kezdte igazgatóként (1976-77), innen a kunmadarasi Községi Könyvtárba került vezetőként (1978-83), majd ugyanitt a Művelődési Ház igazgatója lett (1983-86). 1986-tól a kiskunhalasi Városi Könyvtár csoportvezetője. *Közélet:* 1987-

től a Négy Évszak Olvasótábor csoportvezetője, a Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesület szervező titkára (1989-91), a Bemutatószínház-sorozat Alapítvány titkára, a Kincskereső Klub vezetője. *Hobbija* a zene, tánc, kerékpározás, irodalom. *Művei:* Műhely Napló c. folyóirat (szerkesztő 1989). *Lakcím:* Kuruc V. t. 31. *Telefon:* 425-497

S. Császár Anna óvónő, keramikus – Kiskunhalas. *Szülei:* Császár László, Maksa Anna. *Férje-*

zett: Sári András labdarúgó edző. *Gyermekei:* Zoltán (1978), Tímea (1979). *Tanulmányai:* Gyermekgondozónő-képző Szakiskolát végzett (Budapest, 1966-68), a kecskeméti Tanítóképző Főiskola óvónői szakán kapott diplomát (1984-85). *Közélet:* a Pitypang Tehetség- és Közösségfejlesztő

Égyesület tagja, kerámia szakkörének vezetője. 1983 óta készít kisplasztikákat és domborműveket. Több egyéni és kollektív kiállításon szerepeltek alkotásai. *Első önálló tárlata* a Közösségek Házában volt „Mese és valóság” címmel (1997), a legutóbbi a Csapkeházban „Világnak világa” címmel (2000). *Kollektív kiállításai:* Gulácsy Lajos Galéria (Szeged, 1997), Csapkeház (Kiskunhalas, 1997), Sepsiszentgyörgy, Székesfehérvár, Kunszentmiklós, Kronach (1998, 2002), Kiskunhalas, Ajka, Kalocsa (1999), Kecskemét, Kiskunhalas, Nowy Sancerz (2000), Kelebia (2001). *Közintézményekben megtalálható alkotásai:* Mese illusztráció (Kiskunhalas, Csapkeház), Keresztelőre menők (Kiskunhalas, Thorma János Múzeum), Anyóka (Kecel, Városi Könyvtár), Tűnődés (Kunszentmiklós, Polgármesteri Hivatal), Váza hatyúkkal (Kiskunhalas, Boróka Civil Ház), Szabadság, szerelem (Halas Galéria). *Lakcím:* Ady E. u. 7. *Telefon:* 422-670

Saár László mérnök – Budapest, 1954. november 11. *Szülei:* Saár László, Radvánszki Ibolya. *Nős:* Juhász Mária Magdolna igazgató (1976). *Gyermekei:* Szabolcs (1977), Zsófia (1984). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségizett, majd a debreceni Agrártudományi Egyetem Gépészeti Főiskolai Karán szerzett diplomát (1976). *Életút:* a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdett dolgozni 1976-ban gépészeti területen, középvezetői beosztásban. A gazdaság átalakulása után a Farmer Mg. Leányvállalat műszaki főmérnökként dolgozott. 1989-ben került a balotaszállási

Kossuth Szövetkezethez műszaki főmérőkként, később ugyanitt elnökként dolgozott. 1995 óta a Balotaker Kft. ügyvezető igazgatója. *Közélet:* 1998 óta a önkormányzati képviselő (Városi Polgári Kör), az önkormányzat gazdasági bizottságának elnöke, a pénzügyi bizottság tagja.

Hobbija a horgászat. *Lakcím:* Fenyő u. 11. *Telefon:* 426-513

Sallay Sándor a Szilády Áron Gimnázium ny. igazgatója – Kiskundorozsma, 1929. január 26.

Szülei: Sallay István, Kungli Jolán. *Nős:* Turcsányi Katalin általános iskolai tanár, igazgatóhelyettes (1959). *Gyermeke:* Sándor (1967). *Tanulmányai:* az Újszegedi Tanítóképző és Líceumban tett líceumi érettségit (1947), elvégezte a szegedi Pedagógiai Főiskola biológia-földrajz szakát

(1950), középiskolai tanári oklevelet szerzett biológia-földrajz tárgyakból a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Karán levelező tagozaton (1958). *Életút:* pályáját a kiskunfélegyházi Tanítóképző és Testnevelési Gimnáziumban kezdte, majd jogutód intézményében, a Petőfi Sándor Gimnáziumban folytatta biológia-földrajz tanárként (1950-65). 1965 és 1990 között a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium igazgatója volt. *Közélet:* több ciklusban tanácsstag, az országgyűlési választási bizottság elnöke két ciklusban. A városi sportegyesület (KAC) társadalmi elnöke (1975-85). A Bács-Kiskun megyei igazgatók munkaközösségének vezetője (1970-85). *Kitüntetései:* Kiváló Tanár (1963), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1973), Haza Szolgálatáért Érdemrend arany fokozata (1975), Budai Dezső díj (1982), Megye Sportjáért (1985), Településfejlesztésért (1988), Szilády Áron Emlékérem (1989), Esterházy Miksa Emlékérem (1996). Az iskola az ő igazgatása alatt az egyetemi felvételik sikere alapján a megye első három legeredményesebb gimnáziuma közé tartozott, országosan elismert helyen állt az egészségügyi szakközépiskola. 1990-ben, nyugdíjba vonulásakor utódai jó adottságú, szilárd hagyományú, színvonalas iskolát vettek át.

Sallay Sándor dr. városi bírósági bíró – Kiskunhalas, 1967. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1991-ben. A Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó, majd 1993-tól bírósági titkár. Bírónak 1993-ban nevezték ki a városi bíróságra, büntetőügyszakba nyert beosztást.

Samir Rady Prof. Dr. mezőgazdasági tudományok kandidátusa – Al-Dhahryia (Egyiptom),

1941. szeptember 3. *Nős:* Kecskeméti Ilona gyógyszerész. *Gyermekei:* Feriz, Leila. *Tanulmányai:* Kafrelsayk Mezőgazdasági Egyetem (Egyiptom), Magyar Tudományos Akadémia. *Életút:* egyetemi tanulmányai után, 1962-ben egy éves gyakorlaton vett részt a Gödöllői Agrártudományi

Egyetemen. Hazatérése után a Mezőgazdasági Minisztériumban dolgozott mint szaktanácsadó, majd 1964-től újra Magyarországra jött, ahol a Dél-Alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben, Szegeden kapott állást a Kukoricanevelési Főosztályon. 1969-ig dolgozott itt, majd a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Minősítő Bizottságának aspiránsaként dolgozott. 1972 óta a mezőgazdasági tudományok kandidátusa. 1974-77 között a kelebiai Termelő Szövetkezet gesztorsága alatt folytatta kutatásait és a nemesítést. 1979-től az Iraki Kormány felkérésére az Iraki Mezőgazdasági Minisztérium főtanácsosaként tevékenykedett. 1981-től a kiskunhalasi Vörös Október és Vörös Szikra Termelő Szövetkezetek gesztorsága alatt, szervezett formában, kellő háttérrel megindította az alapkutatót, az újbóli hivatalos fajtabejelentéseket, melynek első eredménye, hogy 1985-ben elismerték az első két önálló fajtáját. 1988-tól önálló jogi keretek között, a KISKUN Gabonakutatói és Termeltetési Közös Vállalat alakításával végzi a további kutatásokat. 1990-ben hozta létre a Magyarországon egyedülálló KISKUN Kutatóközpontot, amely több mint 75%-ban részesül a magyar nemesítésből. *Tudományos tagságok:* Magyar Növénynevelők Egyesülete, Magyar Tudományos Akadémia Növénytermesztési Bizottsága, Vetőmag Kereskedők Szövetsége, Magyar Innovációs Szövetség, Vetőmag Terméktanács. *Tudományos díjak, kitüntetések:* Bács-Kiskun megye Tudományos Díja (1987, 1997), Innovációs Nagydíj (1993), Kiskunhalas Díszpolgára (1996), Fleischmann Rudolf Díj a

Magyar Tudományos Akadémia legmagasabb díja (1998). *Lakcím:* Kossuth L. u. 30. *Telefon:* 423-323

Schwob János tanár – Felsőszentiván, 1933. július 20. *Szülei:* Schwob János, Takács Rozina.

Nős: Horváth Ilona tanítónő (1956). *Gyermekei:* Ilona (1956), János (1959). *Tanulmányai:* középiskolai tanulmányait a bajai III. Béla Gimnáziumban, a kalocsai Szent István Gimnáziumban és a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban végezte, majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző

Főiskola földrajz-rajz szakán szerzett diplomát. *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Városi Tanács Bodoglári Kirendeltségének vezetőjeként kezdte (1956-59), innen a Bodoglári Általános Iskolába (1959-62), a kiskunhalasi Felsővárosi Általános Iskolába (1962-68) került tanárként, igazgatóhelyettesként (1968-69). A kiskunhalasi Városi Tanács Művelődési Osztályánál volt tanulmányi felügyelő (1969-73), osztályvezető (1973-76), majd a Bernáth Lajos Kollégium igazgatójaként dolgozott 1976-tól 1994. évi nyugdíjazásáig. Eközben 1980-82 között az Országos Pedagógiai Intézetnek volt külső munkatársa, 1979-85 között a Művelődésügyi Minisztérium szaktanácsadói testületének tagja a diákotthoni szekcióban. *Közélet:* a kiskunhalasi Városi Tanács tagja volt 3 cikluson keresztül, 1963-tól a Magyar Vöröskereszt kiskunhalasi vezetőségének elnöke, 1964-től a Magyar Vöröskereszt Bács-Kiskun megyei vezetőségének tagja, egy ciklusban az országos vezetőségnek is tagja. *Hobbija* a fafaragás. *Kitüntetései:* „Község- és Városfejlesztésért” Emlékérem (1960, 1968, 1970), Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1971), Honvédelmi Érdemrend (1972, 1985), Vöröskeresztes Munkáért Kíntüntetés arany fokozata (1972), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1981), Szocialista Kultúráért (1989), Pedagógus Szakszolgálati Emlékérem (1994), Magyar Vöröskereszt elismerő oklevél (1992). *Munkái:* Diákotthoni Nevelési Terv (társszerző), Kiskunhalas Város bentlakásos intézmények története, Bernáth Lajos élete és munkássága. *Lakcím:* Henger u. 19. *Telefon:* 424-055

Sebők Judit a Lyra Együttes tagja – Kiskunhalas, 1974. augusztus 22. *Szülei:* Sebők Géza, Szakáll Éva. Hajadon. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi

si Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1988-92), közben a kiskunhalasi Zeneiskolában magánének szakon (1989-95), majd a jánosalmi Radnóti Miklós Gimnáziumban tanult (1992-94), eközben a jánosalmi Mezőgazdasági Technikum Gazdaszszony-képzőjét végezte el (1992-94). *Életút:* 1994-től a kiskunhalasi TÖV Önkormányzati Vagyongézelő Kft. dolgozója, 1995-től a kiskunhalasi Lyra együttes tagja. *Hobbija* a lovaglás, zene, vadászat, képzőművészet, számítástechnika. *Kitüntetés:* Pro Urbe díj (1997), Bács-Kiskun Megye Közművelődéséért díj (2001). *Művei:* Dalok könyve illusztrációja (Kiskunhalas, 1999), „Veled” című 1. Lyra lemez (2001), „Ne rejtőzz el” című 2. Lyra lemez (2002), „Lovam lépked réti úton...” című önálló képzőművészeti kiállítás (Kiskunhalasi Művelődési Központ, 2001). *Zenekarai:* Wax (1998-99), VHS Csoport (1993-94), Voices (1994-98), Lyra együttes (1995-től). *Lakcím:* Erzsébet királyné tér 8/B. *Telefon:* (70) 229-9753

Sípos János mérnök – Kiskunhalas, 1958. október 9. *Szülei:* Sipos János, Horváth Gizella. *Nős:*

Simola Katalin egészségügyi szakasz-szisztens (1981). *Gyermeke:* Szabolcs (1984). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1973-77), a kecskeméti Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskolán szerzett diplomát automatizálási üzemmérnök szakon (1979-82), majd a budapesti KÖZGÁZ biztosítási szakközgazdasági képzésén okleveles biztosítási szakértő végzettséget kapott (1992-94). *Életút:* pályáját a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdte automatizálási üzemmérnöként (1982-84), 1984-től az Állami Biztosító (majd a jogutód ÁB-Aegon) munkatársa, 1992-től vezetője. *Közélet:* A Kiskunhalasi Női Kézilabda Sportegyesület társadalmi elnöke. *Hobbija* a sport és az utazás. *Kitüntetés:* intézményi, illetve intézményvezetői (1997, illetve 1995, 1996). *Lakcím:* Zsigray J. u. 2. *Telefon:* 422-847

Somogyi Antal (Bácsalmás, 1936. aug. 25.) üzemgazdász. Kiskunhalas város tanácselnök helyetteseként 1988. dec. 21. és 1990. okt. 29. között a tanácselnöki teendőket látta el. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Soós Károly dr. sebész, idegsebész főorvos – 1931. november 21. *Szülei:* Soós Károly, Vörös

Ilona. *Nős:* Dr. Fáy Piroška orvos (1956). *Gyermekei:* Katalin (1960), Károly (1962). *Tanulmányai:* a szegedi Dugonics András Piarista Gimnáziumban érettségizett (1942-50), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1950-56). 1960-ban Szegeden sebész,

1967-ben Budapesten idegsebész szakvizsgát tett. *Életút:* pályáját a szegedi II. számú Sebészeti Klinikán kezdte (1956-72), 1972-től a Semmelweis Kórházban dolgozik. 1995-től igazságügyi orvosszakértő. *Közélet:* 1990-94 között a Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Kollégiumának tagja, 1994-től a MOK Megyei Etikai Bizottságának tagja, 2000-től a Semmelweis Kórház Etikai Bizottságának tagja. *Hobbija* az olvasás. *Lakcím:* Semmelweis tér 25. *Telefon:* 422-863

Szabó Erika (Szentes, 1959. jan. 19.-) dr., jogász. Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1990-től 1994-ig és 1998-tól. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Szabó Lászlóné Földvári Anna mérlegképes könyvelő, raktárvezető – Eger, 1953. augusztus 11.

Szülei: dr. Földvári Lajos, Kálmán Anna. *Egyedülálló.* *Gyermekei:* László (1971), Zoltán (1973), Tünde (1976). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1970-74), majd a szegedi Fodor József Élelmiszeripari Szakközépiskolában baromfihusfeldolgozó ké-

pesítést (1976), időelemző szakképesítést a nagykorosi Toldi Miklós Élelmiszeripari Szakközépiskolában (1984) szerzett. A MÉM Mérnök- és Vezetőképző Intézetben középfokú munkaelemzői képzettséget (Budapest, 1987), majd a Pénzügyi-

és Szakoktatói Rt.-nél számviteli alapképzettség kapott (Kecskemét, 1995), ugyanitt mérlegképes könyvelői tanfolyamon vett részt (1997), anyag- és áruforgalmi ügyintézői tanfolyam a kecskeméti Regionális Munkaerőképző Központnál (2001). *Életút:* 1969-től a Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Rt.-nél dolgozik különböző beosztásokban. *Közélet:* a Nagycsaládosok Kiskunhalasi Egyesületének elnöke (1994-96), a Fábrika Népvesztési Egyesület menedzsere (1997-), a Gyermekek Mosolyáért Alapítvány elnöke (1999-), Kiskunhalas Közművelődési Tanácsának elnöke (2000-), a Baromfifeldolgozó Rt. üzemi tanácsának elnöke. *Hobbija:* zene, olvasás. *Kitüntetés:* Erdemes Társadalmi Munkás. *Lakcím:* Kuruc vitézek tere 26.

Szabó Károly (Hajós, 1945. nov. 10.-) tanár. Kiskunhalas város tanácselnöke 1985. jún. 19. és 1988. dec. 21. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

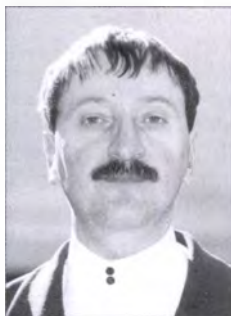
Szabóné Vér Éva pedagógus, egészségfejlesztő mentálhigiénikus – Szeged, 1961. augusztus 29.

Szülei: Vér András, Mintál Anna. *Gyermeke:* Máté (1984). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1975-79), a Kecskeméti Óvónőképző Intézetnél (1981-83), a budapesti Testnevelési Főiskola mentálhigiénés szakán (1988-91) és a Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Egészségtudományi Karának egészségfejlesztő-mentálhigiénikus szakán tanult (1999-2001). *Életút:* a diploma megszerzése után a kiskunhalasi Ady Endre Utcai Napköziotthonos Óvodában dolgozott óvónőként, majd 1994-ben a Családsegítő Szolgálat munkatársa lett, ahol annak 20 fős Átmeneti Ifjúsági Szállóját vezette, melynek megszűnése óta mentálhigiénikusként dolgozik az intézményben. 1999 óta a Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Intézet szaktanácsadója, pályaválasztási tanácsadó. *Közélet:* a Telefonos Lelkiségi Szolgálat alapító tagja, 1996-tól vezetője, 2000-től a Segítő-Vonal Mentálhigiénés Egyesület elnöke. *Hobbija* a tenisz és a kosárlabda. *Lakcím:* Lehel u. 1.

Szakál Aurél történész, néprajzos, múzeum igazgató – Kiskunhalas, 1959. március 9. *Szülei:* Szakál Imre, Czenczik Klára. *Nős:* Árendás Rozália tanító (1986). *Gyermekei:* Anna (1989), Esz-

ter (1992), Márta (1992). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1973-77), diplomát a Bajai Tanítóképző Főiskola éneknépművelés szakán szerzett (1978-81). Elvégezte a JATE történelem szakát (Szeged, 1985-90), majd a Kossuth Lajos Tudományegyetem néprajz szakát (Debrecen, 1988-92). *Életút:* népművelőként kezdett dolgozni a szekszárdi Babits Mihály Megyei Művelődési Központban (1981-83), majd a szentesi Koszta József Múzeumban volt muzeológus (1990-91). 1991-ben került a kiskunhalasi Thorma János Múzeumba muzeológusként, 1995 óta az intézmény igazgatója. Megszerezte az „Év múzeuma 1998” címet. *Közélet:* a Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesület elnöke (1992-95), a Halasi Múzeum Alapítvány titkára, a Kiskunhalas Történelmi Kutatása Alapítvány elnöke, a Halasi Csapke Alapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija:* az olvasás, zene. *Kitüntetései:* MTA Szegedi Tudományos bizottsága I. díj (1992), Redemptio Emlékérem (Karcag, 1995), PARITÁS díj (Kiskunhalas, 1996), Bács-Kiskun Megye Közművelődéséért díj (Kecskemét, 2001). *Munkái:* Kiskunhalas anno... Képek Kiskunhalasról 1880-1940 (Kiskunhalas, 1994), Halasi csipke - társszerző (Kiskunhalas, 1996), Üdvözlét Kiskunhalasról. Kiskunhalasi képeslapok 1898-2000 (Kiskunhalas, 2000). *Szerkesztések:* Halasi Téka sorozat 12., 14-15., 17-19. számok (Kiskunhalas, 1993-98), Kiskunhalasi Albumok 1-6. (Kiskunhalas, 1994-2001), Thorma János Múzeum könyvei 1-10. kötet (1996-2001), Kiskunhalas története 1-2. (Kiskunhalas, 2000-2001). Tanulmányok néprajz, hangszer- és helytörténet témakörökben. *Lakcím:* Zsigráy u. 10.

Szalai István üzemmérnök, zenész – Kiskunhalas, 1958. február 1. *Szülei:* Szalai József, Pleiner Teréz. *Nős:* Nagy Mária (1985). *Gyermekei:* Ágnes (1984), Edit (1987). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnázium matematika-fizika tagozatán érettségizett, majd a Budapesti Műszaki Egyetem Vizsgazáradási Főiskolai Karán (Baja) szerzett diplomát. *Hobbija* a zene, rajz.

Jelentősebb alkotásai: A Hold, Garnéla, Napfogyatkozás (zsúrizett grafikák, 1987), Szerencseszillag (CD, 1999).

Szalai József művésztanár – Kiskunhalas, 1955. július 1. *Szülei:* Szalai József, Pleiner Teréz.

Nős: Kupferschmidt Éva iskolaiigazgató (1979). *Gyermekei:* Zsuzsa (1979). *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Művészeti Szakközépiskola keramikus-rajzoló tagozatának elvégzése után a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola biológia-rajz szakán szerzett diplomát. *Életút:* tanár-

ként dolgozott a Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola Diákotthonában, a Dimitrov Téri Általános Iskolában, a Szilády Áron Gimnáziumban és a Kertvárosi Általános Iskolában. Művészeti előadóként tevékenykedett a Jurinovits Miklós Úttörőházban (módszertan), a MÁV Művelődési Házban (könyvtár, programszervező) és a Dél-Bács-Kiskun megyei Vízmű Vállalatnál. 1997 óta kizárólag művészeti tevékenységet végez. 1986-tól kezdve a Kiskunhalasi Amatőr Képzőművész Kör vezetője. *Hobbija* a rejtvényfejtés, fafaragás. 2000-ig 39 önálló kiállítása volt, 2000-ben jelent meg A dalnok című könyve. *Lakcím:* Baranyai F. u. 18. *Telefón:* 428-626

Szalai Sándor MÁV mérnök, főtanácsos – Budapest, 1937. április 25. *Nős:* Dr. Csapláros Mária bírő (1959). *Gyermekei:* Péter (1962), Zoltán (1967). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1951-55), majd a MÁV Tisztképző Intézetén tanult (1958-59), a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán szerzett diplomát (1979-83). *Életút:* iskolai elvégzése után a vasútnál helyezkedett el. A vasúti szakvizsgák megszerzését követően forgalmista, menetirányító és állomásfőnök beosztásokban dolgozott 1992. évi nyugdíjazásáig. *Hobbija* a helytörténelmi kutatás. *Kitüntetés:* Kiváló Dolgozó (5 alkalommal), Erdemes Vasutas (1966). *Lakcím:* Árpád u. 40. *Telefón:* 420-467

Szülei: Csapláros Mária bírő (1959). *Gyermekei:* Péter (1962), Zoltán (1967). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1951-55), majd a MÁV Tisztképző Intézetén tanult (1958-59), a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán szerzett diplomát (1979-83). *Életút:* iskolai elvégzése után a vasútnál helyezkedett el. A vasúti szakvizsgák megszerzését követően forgalmista, menetirányító és állomásfőnök beosztásokban dolgozott 1992. évi nyugdíjazásáig. *Hobbija* a helytörténelmi kutatás. *Kitüntetés:* Kiváló Dolgozó (5 alkalommal), Erdemes Vasutas (1966). *Lakcím:* Árpád u. 40. *Telefón:* 420-467

Szalai Sándorné, dr. Csapláros Mária Zsuzsanna jogász, megyei bírő – Kiskunhalas, 1941.

február 17. *Szülei:* Csapláros István, László Mária. *Férjezett:* Szalai Sándor üzemmérnök, mérnök főtanácsos. *Gyermekei:* Péter (1962), Zoltán (1967). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1959), majd a szegedi József Attila Tudományegyetem Jogtudományi Karán szerzett diplomát, ezután ügyvédszi-bírói szakvizsgát tett (1971). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Városi Bíróságnál kezdte fogalmazóként (1967-70), szakvizsgálója után büntető bíróként dolgozott (1971-84), majd megyei bíró lett (1984-85). Ezután a kiskörösi Városi Bíróság elnökeként tevékenykedett (1985-97), 1997-től a kecskeméti Bács-Kiskun Megyei Bíróságon megyei bíró. *Hobbija* az olvasás és a kirándulás. *Kiüntetés:* Kiváló Munkáért (1983). *Lakcím:* Árpád u. 40. *Telefon:* 420-467

Szalainé Kupferschmidt Éva gyógypedagógus, igazgató – Budapest, 1959. november 5. *Szülei:*

Kupferschmidt János, Kovács Regina. *Férjezett:* Szalai József művésztanár (1979). *Gyermeke:* Zsuzsa (1979). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1974-78), majd a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán szerzett diplomát (1978-83). *Élet-*

út: a főiskola után a kiskunhalasi Kisegítő Iskolában kezdett el dolgozni gyógypedagógus-tanárként (1981-91), majd a Kertvárosi Általános Iskolában volt fejlesztő pedagógus (1991-99). 1999-től a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Speciális Nevelési Központja és Logopédiai Szakszolgálatának igazgatója. *Lakcím:* Baranyi F. u. 18. *Telefon:* 428-626

Szalay László festő – Kiskunhalas, 1964. március 28. *Szülei:* Szalai József, Pleiner Anna Mária Terézia, Elvált. *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Művészeti Gimnázium rajz-kerámia tagozatán érettségizett (1978-82), két évet járt a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajz-földrajz szakára, 1983-ban a szentendrei művésztelepen Kóka Ferenc festőművésznél tanult. *Élet-*

út: leg a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Pszichiátriai és Fogytékos Betegek Otthonában dekorátor, művészeti szervező), de mindvégig a művészet volt az egyetlen állandó tényező az életében, az egyetlen életmód, amelyben megtalálta önmagát. 14 éves kora óta nap mint nap rajzol és fest, az alkotás már régóta nem szórakozás, hanem létforma nála. 19 éves korától vannak rendszeres *kiállításai:* Kiskunhalason a MÁV Művelődési Házban, Közösségek Házában, Vizmű Klubban, Olajpresszóban, Helyőrségi Klubban, Kertvárosi Általános Iskolában, az Általános Művelődési Központban, a Gyűjtemények Házában, a Vállalkozók Klubjában, Csipkeházban. Vidéken: Balotaszálláson, Tompán, Jánoshalmán, Sümegen, Tapolcán, Pécsen, Sikondán, a szegedi Pető Zoltán Rehabilitációs Intézetben, Ifjúsági Házban, a JATE Klubban, a Juhász Gyula Klubban. *Néhány műve cím szerint:* A holló, Agyzárlat, A kapu, Paganini halála, Reménytelenül, Coloránia, A csönd, Kis herceg-sorozat, Shakespeare-sorozat. *Grafikai sorozatok:* Egy mutáns álmai, versillusztrációk, zeneillusztrációk. (Összesen több száz rajz és olajfestmény.) *Hobbija* az olvasás, zenehallgatás, sport. *Lakcím:* Mázsa u. 19. *Telefon:* 422-866

Szathmári Julianna óvónő – Hódmezővásárhely, 1910. október 3. *Szülei:* Szathmári Imre, Molnár Julianna. Hajadon. *Tanulmányai:* a hódmezővásárhelyi Óvónőképző Intézetben 1928-ban szerzett óvónői oklevelet, majd a kecskeméti Óvónőképző Főiskolán mint óvónői oklevelet kapott. *Életút:* a kiskunhalasi Felsővárosi Óvoda vezető óvónője volt (1929-67), közben 1954-től nyugdíjazásáig (1967) körzeti óvodai felügyelőként dolgozott. 1968-93 között a kiskunhalasi Felsővárosi Általános Iskola adminisztrátoraként, majd ügyintézőjeként tevékenykedett. *Közélet:* 1974-85 között a Nyugdíjas Pedagógus Klub vezetője volt. *Hobbija* a kézimunka, kertészkedés, utazás. *Kiüntetés:* Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1955), Arany Pálma

Diszoklevél (1998), Pro Urbe díj (1999). *Lakcím:* Garbai S. u. 4/C. *Telefon:* 424-566

Szécsényi Mihály árufuvarozási menedzser – Kiskunhalas, 1951. április 2. *Nős:* Répa Mária tanár (1970). *Gyermekei:*

Levente (1971), Gábor (1972). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1971-75), sakkedzői oklevelet szerzett (1977), elvégezte a MÁV Tiszt-képző Intézetének forgalmi kereskedelmi tagozatát (Budapest, 1979-81), középfokú munkavédelmi

szakképesítést szerzett (Budapest, 1986), vámközvetítő szakvizsgát tett (Budapest, 1997). Diplomát a Semmelweis Egyetem Testnevelés- és Sporttudományi Kara sakk szakedzői szakán szerzett (1998-2002). *Életút:* a MÁV Díjszabás és Kártérítési Csoport Igazgatóságán kezdett dolgozni (Szeged, 1977-84), majd munkavédelmi ügyintéző lett a MÁV körzeti üzemfőnökségén (Kiskunhalas, 1984-88). Ugyanitt körzeti rendészetvezető (1988-91), később kirendeltség-vezető a balesetvizsgálati és védelmi főnökségen (1991-93). 1994-től árufuvarozási területi értékesítő. *Közélet:* a Kiskunhalasi Sakk Klub elnöke, a Vasutas Művelődési Ház igazgatótanácsának elnöke, a Pitypang Tehetség- és Közösségfejlesztő Egyesület elnöki megbízottja, a Kiskunhalasi Közművelődési Tanács tagja, a kunfehértói Előre Horgászegyesület fegyelmi bizottságának elnöke. *Hobbija* az angol nyelv, sakk, programszervezés, nemzetközi kapcsolatok. *Kitüntetései:* Kiváló Úttörővezető (1980), Kiváló Munkáért (1985), Kiváló Társadalmi Munkáért (1989), Kiváló Dolgozó (1990), a Magyar Sakkozásért (1994), Az év sportolója (Kiskunhalas, 1995). *Lakcím:* Vasút u. 6/a. *Telefon:* 421-488

Szécsényi Mihályné Répa Mária tanító, tanár, kulturális menedzser – *Szülei:* Répa István, Bánóczyk Mária. *Férjezett:* Szécsényi Mihály árufuvarozási menedzser. *Gyermekei:* Levente (1971), Gábor (1972). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1962-66), majd a Budapesti Tanító-képző Intézetben szerzett tanítói diplomát (1966-69). Elvégezte a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történelem szakát is (1975-77), majd részt vett a JATE kulturális menedzser képzésében (1997-98). *Életút:* a Kiskunhalas-Inokai Általános Iskolában kezdett el tanítani (1969-74), később városi úttörőelnök lett

(1974-77), majd a Jurinovits Miklós Úttörőház igazgatója (1977-89). A Boróka Gyermekeház igazgatója (1989-92), programszervező, háznagy a Rendezvény- és Programirodában (1992-99), 1999-től kulturális menedzser, programszervező a Kiskunhalasi Művelődési Központban.

Közélet: a Pitypang Tehetség- és Közösségfejlesztő Egyesület ügyvezető alelnöke (1992-), a Kiskunhalasi Sakk Klub tagja (1993-). *Hobbija* az angol nyelv, sakk, programszervezés, utazás, nemzetközi kapcsolatok. *Kitüntetései:* Kiváló Úttörővezető (1980), Honvédelmi Érdemérem (1986). *Lakcím:* Vasút u. 6/a. *Telefon:* 421-488

Szegedi Gábor ny. határőrszázados – Budapest, 1953. október 27. *Szülei:* Szegedi Gábor, Jakus Erzsébet. *Nős:* Kiss Erzsébet főkönyvelő

(1979). *Gyermeke:* Gábor (1982), Pályafutását a Kiskunsgói Állami Gazdaságban (Apajpuszta) kezdte belovaglóként (1969-76), majd a BM Határőr Lovasiskolájában dolgozott (1976-2000). Ez alatt az idő alatt különféle beosztásokban

és rendfokozatokban a lovak és lovasok kiképzésében működött közre. A HÖR Lovasiskola felszámolásakor szolgálati nyugdíjba került. 2000-tól a LÁZÁR Lovasparkban (Domonyvölgy) szaktanácsadó. 1986-ban és 1992-ben kettes fogathajtásban országos bajnok, 1987-ben csapatban világbajnoki ezüstérmes (Riesenbeck - Németország). 1989-ben csapatban világbajnoki aranyérmes Balatonfenyvesen. A világon egyedülálló „pusztatizes” kitalálója és hajtója (két hátsó lovon állva maga előtt kétszer négy lovat hajt úgyszólván és vágatásban is úgy, hogy a lovakkal csak a hajtószáron keresztül van kapcsolatban). *Hobbija* a lovak, a lóspport. *Kitüntetés:* Pro Urbe díj (1996), Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt (1997). *Lakcím:* Gyárfás I. u. 38. *Telefon:* 422-036

Székely Tibor építész-technikus – Budapest, 1935. december 25. *Szülei:* Székely László, Fischer Ilona. *Nős:* Gusztos Mária csecsemő- és gyermekápolónő (1962). *Gyermekei:* Tibor (1963.), Márta (1965), Boglárka (1970). *Tanul-*

mányai: a bajai Magasépítőipari Technikumban szerzett építés-technikusi végzettséget (1951-55). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Építőipari KTSZ-ben technikusként kezdte (1955-57), majd 1957-től a Városi Tanács VB ipari és műszaki osztályának főelőadója lett. A Városi Tanács Kórházának műszaki osztályvezetője (1963-1980). Ezután Kiskunmajsára került a Jonathán Mezőgazdasági Termelőszövetkezet építésvezetőjeként (1980-87). Visszatérve Kiskunhalasra a Kiskun-sági Mezőgazdasági Szövetkezet szolgáltató ágazatánál lett építéstervező (1987-89), majd a Polgármesteri Hivatal műszaki osztályán főelőadóként dolgozott nyugdíjazásáig (1989-95). *Közélet:* a Kiskunhalasi Református Egyház főgondnoka (1985-1997), majd tiszteletbeli főgondnoki címet kapott. A Bács-Kiskun Megyei Egyházmegye főgondnoka, a Dunamelléki Egyházkerület és a Magyarországi Református Egyház zsinatának tagja (1988-96), majd 1996-tól a Bács-Kiskun-sági Egyházmegye világi főjegyzője. *Hobbija* a festészet, a kertészkedés és a horgászat. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (Egészségügy, 1971), Kiváló Dolgozó (1984), Kiváló Munkáért (Országos Vízügyi Hivatal, 1985), Pro Urbe díj (1994), Pro Schola Reformata Halasiense (1998). *Munkái:* lakó- és középületek tervezése, festőként 45 év alkotása (passzellel technikával 22 egyéni és 19 közös kiállításon bemutatva), II. világháborús emlékmű építészeti terve (1991), 1956-os kopjafás emlékmű építészeti terve (1996), Sóstói Dombkilátó terve (2000), Országzászló Emlékmű rekonstrukciós terve (2000). *Lakcím:* Csokonai V. M. u. 1/A. *Telefon:* 429-356

Székely Tibor ifj. népzeneész – Kiskunhalas, 1963. augusztus 30. *Szülei:* Székely Tibor, Gusztos Mária. *Nős:* Garas Ella cytológus (1993). *Gyermeke:* Bence (1994). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1977-81), aztán rádió-tv műszerésznek tanult. Elvégezte az Óbudai Népzeneiskolát is (1991-95). *Életút:* tv- és videóműszerészként dolgozik,

emellett zenél. Tagja volt a Halas Együttesnek (klarinét), majd a Kontorás Zenekarnak (nagybőgő). Jelenleg az Ördögös Zenekarban és a Garabonciás Trióban (nagybőgő, cselló, ének) játszik. *Lakcím:* Kiszfaludy u. 64. *Telefon:* (20) 381-4981

Szenczi Lajos rendező-operatőr – Kiskunhalas, 1969. május 24. *Szülei:* Szenczi Lajos, Bodicsi Teréz. *Nős:* Ercsi Angelika kereskedő (1977). *Gyermeke:* Alexa (1998). *Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségizett (1983-87), elvégezte a Tele-schola rendező-operatőri szakát (1992-95), majd a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar média és menedzser szakát (1998-2002). *Életút:* 1988-tól oktatás technikusként dolgozott, 1990-től vállalkozóként az MTV-nél munkatárs. 1992-ben a HALAS TV alapító tagja, majd műszaki vezetője. 2002-től a Helyi Televíziók Országos Egyesülete Pénzvizsgáló Bizottságának elnöke. *Kedvenc időtöltése* a sport, zene, film, főzőcske. *Művei:* Ónarckép portréfilmsorozat a város diszpolgáiról és Pro Urbe díjasairól (rendező), útifilmek, referenciáfilmek, videoklipek (pl. Dj Sterbinszky - videomix 2000), és több száz televíziós műsorszám (többek közt az Aranyág c. játékonysági műsor egyik fő szervezője). *Lakcím:* Fenyő u. 36. *Telefon:* 428-228

Szentirmai Péter hosszútáv futó, tanár, vállalkozó – Szolnok, 1958. augusztus 27. *Szülei:*

Szentirmai Béla, Csomor Lenke. *Nős:* Gémesi Tünde közgazdász (1979). *Gyermekei:* Bernadett (1986), Péter (1987). *Tanulmányai:* a szolnoki Verseyhgy Ferenc Gimnáziumban érettségizett (1972-76), majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola biológia-testnevelés szakán szerzett diplomát (1977-81). *Életút:* a szolnoki Tallin Körzeti Általános iskolában kezdett tanítani, majd a kiskunhalasi Felsővárosi Általános Iskolába került. 1986-tól vállalkozó (magánkereskedő). *Sportpályafutása:* 1969-75 között kenuzott, országos vidékbajnok volt (1973), 1998-tól triatlonista, futó. Középtávú OB korosztályos bajnok

szakán szerzett diplomát (1977-81). *Életút:* a szolnoki Tallin Körzeti Általános iskolában kezdett tanítani, majd a kiskunhalasi Felsővárosi Általános Iskolába került. 1986-tól vállalkozó (magánkereskedő). *Sportpályafutása:* 1969-75 között kenuzott, országos vidékbajnok volt (1973), 1998-tól triatlonista, futó. Középtávú OB korosztályos bajnok

(2000-2001), triatlon hosszútávú OB (ironman) II. hely (2000), ugyanezen versenyen korosztályos bajnok (2001), országos maraton senior bajnokság III. hely (2000), ugyanezen a versenyen II. hely (2001), 100 km-es futó OB abszolút V. hely (2000), duatlon VB 20. hely (Rimini, 2001). *Közélet:* a Kiskunhalasi Ideggyógyászati Alapítvány kuratóriumi tagja. *Kedvenc időtöltése* a sport, zongora, orgona, horgászat és a zene. *Lakcím:* Bajcsy-Zsilinszky E. u. 10.

Sziklai István dr. fül-orr-gégész, tanszékvezető egyetemi tanár – Kalocsa, 1954. február 28.

Szülei: Sziklai István, Zsigmond Veronika. *Nős:* Héjja Mariann logopédus. *Gyermekei:* Gerda (1980), Nóra (1981), Emese (1987). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1968-71), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1972-78). *Életút:* Szegedi Orvostudományi Egyetem Fül-Orr-Gégeklinika és Biokémiai Intézetében kezdett dolgozni (1978-85), majd a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Fül-Orr-Gégekli-nikájára került (1986-97), ezután a Debreceni Egyetem Fül-Orr-Gégeklinikájára került (1997-), X. Bichat Orvosi fakultás: Visiting Scientis (Párizs, 1986-88), Northwestern University: visiting professor of audiology (Chicago, 1991-92), Széchenyi Professzori Ösztöndíj (2000-). *Közélet:* a Debreceni Egyetem Általános Orvoskarának általános dékánhelyettese, a Magyar Fül-Orr-Gé-georvosok Egyesülete elnökségének tagja. *Kitüntetés:* Politzer Díj (Nemzetközi Fülsebész Tár-saság díja, 1995). *Művei:* Fül-Orr-Gégegyógyászat - egyetemi tankönyv társszerző, Gyermek traumatológia - egyetemi tankönyv - társszerző, Gyermekgyógyászat - társszerző (Medicina, 2002).

Szilágyiné Kósa Erzsébet általános iskolai tanár, igazgató – Kiskunhalas, 1946. március 24. *Szülei:* Kósa Sándor, Joó Erzsébet. *Férjezett:* Szilágyi Pál tanár, ötvös iparművész (1995). *Gyermekei:* Károly (1973), Zita (1976). *Tanulmányai:* a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola matematika-fizika szakán szerzett diploma után (1964-68) Kecskeméten vezetőképzőt végzett (1985-86), majd Szegeden szerzett számítógép-kezelői szakképesítést (1997-98). *Életút:* a diploma megszerzése után az Alsóvárosi Általános

Iskolában kezdett el dolgozni tanárként, majd igazgatóhelyettes lett (1975-97). 1997-től a Szent József Katolikus Általános Iskola igazgatója. *Közélet:* tagja a Kiskunhalasi Alsóvárosi Főplébánia képviselő-testületének, elnöke a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának. *Kedvenc időtöltése* a matematika és a varrás. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (1980). *Művei:* A matematika tagozatos általános iskolai kísérleti tantervről és tanítási tapasztalatairól (Művelődésügyünk, 1987). A képességfejlesztés tanórán kívüli lehetőségei (Megyei pedagógiai pályázat I. helyezés, 1990). *Lakcím:* Rezeda u. 8/A. *Telefon:* 424-784

Szilveszter Szilvia vizsgázálkodási technikus, művelődésszervező – Mosonszentjános, 1949. március 3. *Szülei:* Szilveszter Sándor, Rutay Terézia. *Elvált.* *Gyermeke:* Yvette (1971). *Tanulmányai:* a bajai Tóth Kálmán Gimnázium és Vízügyi Szakközépiskolában érettségizett (1964-68), majd elvégezte a bajai Település Vizsgázálkodási Technikus Szakosítót (1973-74), később

„B” kategóriás Színjász Rendező és Művészeti Oktató képesítést szerzett Budapesten (1980-82), majd Művelődésszolgáltatás Szervezői Szakképzésen vett részt (Kecskemét, 1997-98). *Életút:* pályáját a budapesti Vizsgázálkodási Tudományos Kutatóintézet műszaki ügyintézőjeként kezdte (1968-70), innen a Dél-Bács-Kiskun Megyei Vízmű Vállalathoz került tervező-beruházóként (Kiskunhalas, 1970-95), 1996-tól a Kiskunhalasi Művelődési Központ ifjúsági ügyvivője. *Közélet:* a Megyei Színjász Szakbizottság elnöke (1976-86), a HARLEKIN Színpad vezetője, rendezője (1976-86), a PARITÁS Kulturális Szolgáltató Társulás elnöke (1993-95), majd elnökségi tagja (2000-ig), a Bemutatószínház-sorozat Alapítvány kuratóriumi elnöke (1993-tól). *Hobbi:* színház, utazás. *Kitüntetés:* PARITÁS díj (1997). *Művei:* Kiskunhalas színházi élete 1915-1949. *Lakcím:* Kossuth L. u. 15/b. *Telefon:* 420-780

Szipán Ferenc zenész – Budapest, 1927. november 28. *Édesanyja neve:* Szipán Mária. *Nős:*

Zsigmond Erzsébet (1948). *Gyermekei:* Ferenc (1949), Sándor (1950), Erzsébet (1954). *Tanulmányai:* a Kiskunhalasi Zeneiskolában tanult 6 éveg, hivatásos előadóművészi vizsgát tett (1964). Egész életét a zenélés töltötte és tölti ki a mai napig is. Zenekarával számos sikeres fellépése

volt és van, 20 éven keresztül tanítványaival is nagyon sok szép eredményt értek el. A zenén kívül *kedvenc időtöltése* még a kertészkedés. *Kitüntetései:* Pro Urbe Díj (2002). *Lakcím:* Petőfi u. 31.

Szitás Istvánné Szigeti Szeréna postavezető – Kiskunhalas, 1953. március 4. *Szülei:* Szigeti Tíbor, Salánki Mária. *Férjezett:* Sitás István postabiztonsági osztályvezető (1974). *Gyermeke:* Attila (1975). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1967-71), majd posta segéd-tiszti tanfolyamot végzett (1972-73). Diplomát a Közlekedési és Távközlési Műszaki Fő-

iskola postaüzemi szakán szerzett (Győr, 1977-81). Üzemszervezési tanfolyamot végzett Budapesten (1983). *Életút:* pályáját rovatolóként kezdte a Kiskunhalasi Postán 1972-ben. A Szegedi Postaigazgatóságon rendszeres helyettes (1974-78). A kiskunhalasi postán különböző munkaköröket tölt be (1974-78), főpénztáros (1978-80), hivatalvezető-helyettes (1980-85), hivatalvezető (1985). 1986-tól Kiskunhalas 1. Körzeti postavezető. *Közélet:* a Postások Szakmai Egyesületének szegedi területi küldötte. *Kedvenc időtöltése* a zenehallgatás, kertészkedés és olvasás. *Kitüntetései:* Elnöki Elismerés (1986), Vezérigazgatói Dicséret (1996), KHVH Hírközlésért érem (1998). *Műve:* Kiskunhalas Posta helyzetfelmérése és elemzése (1981). *Lakcím:* Nyárfa u. 10. *Telefon:* 422-513

Szomjas-Schiffert György dr. etnomuzikológus, zeneszerző – Dunakeszi, 1910. április 25. *Szülei:* Schiffert Ferenc, Veczkó Alexia. *Nős:* Imrik Magdolna. Kiskunhalason nőtt fel, később szü-

leihez idejárt haza. *Tanulmányai:* a szegedi Ferenc József Tudományegyetemen szerzett jogi doktorátust (1934), ugyancsak Szegeden, a Zenekonzervatóriumban zeneszerzést tanult, majd magánéneket. Könyvtárosi oklevelet kapott 1940-ben. *Életút:* a Statisztikai Hivatal könyvtárában

dolgozott (1936-40), majd a Vallás- és Közoktatási Minisztérium művészeti osztályán zenei referens volt (1940-49). 1949-ben az MTA Kodály Zoltán vezette népzene-kutató csoportjába került. E csoport később beolvadt a Zenetudományi Intézetbe, melynek főmunkatársa lett 1976-os nyugdíjba vonulásáig. 1969-ben a zenetudomány kandidátusa, később a MTA doktora lett. *Közélet:* az International Council for Traditional Music, a Nemzetközi Kodály Társaság és a Magyar Kodály Társaság tagja. *Munkái:* a Kiskunsgóban 3500, a Csallóközben 2000, a Lappföldön 276, máshol 300 népdalt gyűjtött. A finnugorság ősi zenéje nyomában (Magvető, 1965), hajnal va-gyon, szép piros... (Magvető, 1972), A finnugor zene vitája I-II. (Akadémiai Kiadó, 1976), Hej, Cserényem előtt... Kiskunhalas népdalai (Halasi Téka 14., 1994). Ezenkívül zenei és zenetudományi tanulmányok több nyelven, népdalfeldolgozások, kamarazene, dalok. *Hobbija* a sakkfeladvány-szerzés. *Kitüntetései:* a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti-keresztje (1992), Szabad Magyarországért emléklap (1999). *Lakcím:* 1032 Budapest, Solymár u. 8. *Telefon:* (1) 3889-409

Szőke Antal zenetanár – Szeged, 1946. április 12. *Szülei:* Szőke Lajos, Petrovszky Mária Mag-

dolna. *Nős:* Tóth Ágnes zenetanár (1970). *Gyermekei:* Ágnes (1972), Norbert (1977). *Tanulmányai:* a szegedi Tömörkény István Zene-gimnáziumban érettségizett (1960-64), záróvizs-záróvizsgát a szegedi Konzervatóriumban tett (1965). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola

Szegedi Tagozatán szerzett tanári diplomát (1965-68). *Életút:* a kiskunhalasi Állami Zeneiskola harsona- és szolfézsztanára (1968-93), az intézmény megbízott igazgatója (1993-94), 1994 óta kineve-

zett igazgatója. Kinevezésétől fogva törekszik arra, hogy a zeneiskola a minőségi zenei nevelésen felül, a város zenei életének formálójává, meghatározó intézményévé váljon. *Kedvenc időtöltése* a hivatásán felül az olvasás, barkácsolás. *Lakcím:* Nefelejcs u. 4.

Szöke Antalné Tóth Ágnes zenetanár – Kiskunhalas, 1951. szeptember 3. *Szülei:* Tóth Lajos,

Gönczöl Margit. *Férjezett:* Szöke Antal zenetanár (1970). *Gyermekei:* Ágnes (1972), Norbert (1977). *Tanulmányai:* a Szegedi Tömörkény István Művészeti Szakközépiskola zenei tagozatán érettségizett 1966-ban, majd a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola ének-zene szakán szerzett diplomát 1974-ben. *Életút:* a kiskunhalasi és kiskőrösi Zeneiskola hegedűoktatója (1971-74), a kiskunhalasi Fazekas Gábor Utcái Általános Iskola nevelőtanára (1974-79), az Alsóvárosi Általános Iskola énektanára (1979-89). 1989-től a Kiskunhalasi Zeneiskola (2002-től BKMÖ Kiskunhalasi Művészeti Iskolája) blockflöte és furulya tanára. *Hobbija* az olvasás és kertészkedés. *Lakcím:* Nefelejcs u. 4. *Telefon:* 420-930

Szöke Sándor mérnök – Kiskunhalas, 1951. március 14. *Szülei:* Szöke Sándor, Kovács Erzsébet.

Nős: Gombos Éva belsőellenőr (1976). *Gyermekei:* Anita (1978), Tibor (1983). *Tanulmányai:* Budafokon élelmiszeripari szakközépiskolában érettségizett (1965-69), a gödöllői Agrártudományi Egyetem Gy. F. gazdaságmérnöki karán szerzett diplomát (1989-94). Elvégezte a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem szőlész-borász szakmérnöki karát is (1998-2000). *Életút:* Budafokon dolgozott (1969-72), majd a Kiskunhalasi Állami Gazdaságba került (1972-74). Később az imrehegyi szakszövetkezet borászatában dolgozott (1974-96). 1996 óta a Halasi Borászati Kft. vezetője. *Közélet:* az Alföldi Szőlészek és Borászok Egyesülete borászati bizottságának, és a halasi hegyközség elnöke. A Kunsági Borvidék Borminősítő Bizottság, az Első Magyar Szőlészeti és Borászati Egyesülés alel-

nöke. A Kiskunhalas Városért Alapítvány kuratórium tagja. *Hobbija* a sport. *Lakcím:* Szent György tér 12.

Szücs János műszaki és kereskedelmi vezető – Hódmezővásárhely, 1942. január 14. *Szülei:* Szücs

János, Jeremiás Terézia. *Elvált.* *Gyermekei:* Ildikó (1964), János (1966). *Tanulmányai:* mérlegkészítő lakatosnak, majd gépészmérnöknek tanult, ezután elvégezte a Kohó és Gépípari Főiskola műszaki műszaki oktató szakát és az ML. Szakosítót pol. gazd. szakon. *Életút:*

1960-ban ökölvívó sportolóként került Kiskunhalasra, legnagyobb eredménye az országos vidékbajnokság II. helyezése, folyamatosan tagja volt az NB II-es kiskunhalasi ökölvívó csapatnak. Munkáját a Serneválnál, majd a Kiskunhalasi Állami Gazdaságnál kezdte, 1961-től a Ganz Mávag Kiskunhalasi Gépgyárának jogelődjénél dolgozott karbantartó lakatosként, később tanműhely üzemvezetőként. A főiskola elvégzése után ugyanitt vízgép gyártási szerviz- majd ágazatvezető, utána kereskedelmi és műszaki igazgató munkakörben dolgozott. 1996-tól a kiskunhalasi Kórház Élelmészeti Kft. kereskedelmi és műszaki vezetőjeként tevékenykedik. *Közélet:* 1966-tól választott üzemi KISZ titkár 1979-ig, 1965-től megszűnéséig az MSZMP tagja, kulturális és sportszervező volt a Ganz Mávag Kiskunhalasi Gépgyáránál, a Kiskunhalas Járás- Városi Atlétikai Szövetség elnökeként végzett sportszervezői munkát 1990-ig. Jelenleg párton kívüli. *Hobbija* a képzőművészeti kiállítások szervezése. *Lakcím:* Szabó E. u. 7. *Telefon:* (30) 239-3907

Szücs Károly művészettörténész, fotókritikus – Kiskunhalas, 1952. február 7. *Szülei:* Szücs Károly, Kaszás Irma Eszter. *Elvált.* *Gyermeke:* Dániel (1984). *Tanulmányai:* a nagykovácsi Élelmiszeripari Szakközépiskolában érettségizett (1966-71), majd az ELTE Bölcsészettudományi Karának történelem-népművelés-művészettörténet szakán szerzett diplomát (1977-83). Ugyanitt posztgraduális fotótörténeti diplomát szerzett (1993-95). *Életút:* a Magyar Nemzeti Galériában dolgozott művészettörténész-muzeológusként (Budapest, 1983-95), majd ugyanebben a munkakörben a Kecskeméti Galériában (1996-97). Művészeti vezető a Rendezvény- és Programirodánál (Kiskunhalas, 1998-2000), majd 2000-től a Halas Galéri-

ában. 1994-2000 között a budapesti Bolt Galéria művészeti tanácsadója, több katalógus szövegének írója. Rendszeresen publikál a kortárs fotóművészet és a médiám alapú képzőművészetek köréből a Balkon, a Fotóművészet és a Fotó c. lapokban, ill. a Halasi Tükörben. Kiskunhalasi

helytörténettel a '90-es évek eleje óta foglalkozik, 2000-tól a városi közgyűjtemény (Halas Galéria) múzeumi kutatásai keretében. *Hobbija* a hosszútávú kerékpározás és az evezés. *Munkái*: helytörténeti vonatkozású nagyobb tanulmányok, könyvek: Halasi művészek. (Kiskunhalas, 1996), A halasi Erzsébet királyné szobor keletkezéstörténete. (= Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében 1995-96. Kecskemét, 1997), Nagy Kálmán szobrász munkássága és élete 1872-1902 (Halasi Múzeum Emlékkönyv, 1999), Bodor Miklós képei (Kiskunhalas, 2000), Szebényi Imre szobrász-művész 1923-1983 (Kiskunhalas, 2000), Lakatos Vince a fotográfus (Kiskunhalas, 2001), Bodor Miklós grafikusművész (Kiskunhalas, 2001), Kiskunhalas építészeti emlékei 1770-1945 (Kiskunhalas, 2001). Berki Viola kiállítási katalógusa (Ernst Múzeum, Budapest, 2001). Contemporary Hungarian Photography (Budapest, 2002). *Lakcím*: Karacs Teréz. u. 4. *Telefon*: 424-445

Szűcsné Nagy Andrea a Magyar Vöröskereszt kiskunhalasi szervezetének titkára – Szeged, 1970.

május 8. *Szülei*: Nagy Sándor, Berta Zsuzsanna. *Férjezett*: Szűcs János tanár, reklámgrafikus (1993). *Gyermekei*: Liza (1993), Ákos (1996). *Tanulmányai*: a szegedi Radnóti Miklós Gimnáziumban érettségizett (1984-88), diplomát a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szerzett (1988-

92). *Életút*: az ÁMK Általános Iskolájában volt testnevelő tanár (1992-93), 1999 óta a Magyar Vöröskereszt kiskunhalasi szervezetének titkára. *Hobbija* a röplabdázás, fallabdázás, olvasás.

Tabajdi József maratoni futó – Szabadszállás, 1941. október 2. *Szülei*: Tabajdi István, Tabajdi Judit. *Nős*: Csösz Eszter gyors- és gépiró (1968).

Gyermekei: József Nándor (1976), Tünde (1988), Angéla Eszter (1990). *Tanulmányai*: szakmunkásképző (1957-60), gépipari technikumot végzett (1970-74), fűtő- és hűtőgépezési szakvizsgát tett, középfokú sportedzői végzettséggel rendelkezik. *Életút*: a szabadszállási

Gépjavító KTSZ-ben kezdett dolgozni (1960-66), majd a budapesti Lenfónó Gyárban volt karbantartó (1966-68). Ezután Kiskunhalasra került a Fa- és Építőipari KTSZ-hez (1968-74), majd a Baromfifeldolgozó Vállalatnál dolgozott technikusként (1975-78). A Városi Sportpályán lett karbantartó (1978-97), 1997 óta a LEVI'S Magyarország Kft.-nél gépkezelő. Közélet: életében nagy fontosságú a sport, elsősorban a futás, amely sportágban kiemelkedő eredményei vannak. Közreműködik az atléták edzésében, sportesemények szervezésében. *Hobbija* ezen kívül az utazás, kertészkedés. *Kitüntetés*: Vállalat Kiváló Sportolója (1984), Város Sportjáért díj (1990, 1992), Kelet-Magyar Hőse sportdíj (1992, 1994, 1995), Sparta Hőse sportdíj (1992), Pro Urbe díj (1999). *Lakcím*: Pozsony u. 58. *Telefon*: 420-470

Tallér Balázs kőműves mester – Kiskunmajsa, 1955. szeptember 26. *Szülei*: Tallér Balázs,

Szalóki Matild. *Nős*: Gyunyánszki Ilona aszisztens (1974). *Gyermekei*: Ilona (1975), Adrienn (1979). *Tanulmányai*: a kiskunhalasi 618. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben kőműves (1970-73), a kiskörösi 621. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben ács-állványozó

szakmunkás bizonyítványt kapott (1983-84), majd Kecskeméten 1985-ben tette le a kőműves mester-vizsgát. *Életút*: 1973-75 között egy helyi vállalkozónál dolgozott, majd a kiskunhalasi KUNÉP-nél volt brigádvezető. 1987-től kisipari vállalkozóként dolgozik. *Hobbija* a sport és az építészet. *Kitüntetései*: a Thury József Könyvtár felújítási munkálataiért (2001), Szép Ház kivitelezéséért (2001). *Munkái*: számos ház építése és felújítása közül kiemelkednek a Thury József Könyvtár, a Református templom, a Katolikus templom, az

Evangélikus Imaház, a Lomb utcai Óvoda, és a Szilády Áron Református Gimnázium felújítási munkálatai. *Lakcím:* Gyöngyvirág u. 28. *Telefon:* 421-718

Tallérné Nyitrai Ilona a Mozgáskorlátozottak Kiskunhalasi Egyesületének titkára – Prónayfalva, 1945. március 31.

Szülei: Nyitrai Mihály, R. Nagy Rozália. *Férjezett:* Tallér János gépkocsivezető (1989). *Gyermekei:* Imre (1970), Anikó (1974). *Tanulmányai:* alapfokú könyvtárosi szakvizsgát szerzett Balatonbogláron (1964), ezután bizonylatkezelői tanfolyamot végzett Kiskunhalason (1978).

Életút: a Kossuth Bánya adminisztrátoraként kezdett dolgozni Komlón (1962-70), majd a kiskunhalasi Ganz-Mávag raktárosa lett (1973-81), ezután a Vízmű Vállalat raktárosa-ként dolgozott Kiskunhalason (1981-90), 1990-től rokkantnyugdíjas. *Közélet:* a Mozgáskorlátozottak Kiskunhalasi Egyesületének titkára. *Hobbi:* kertészkedés. *Kitüntetés:* Kiváló Társadalmi Munkáért (1980). *Lakcím:* Zsák u. 3. *Telefon:* 420-650

Tamás Adrienne dr. városi bírósági bíró – Kiskőrös, 1970. A Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1993-ban. A Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó, majd 1995-től bírósági titkár. Bírónak 1995-ben nevezték ki a városi bíróságra, polgári ügyekben nyert beosztást.

Tánczos Sándor (Szeged, 1926. szept. 12.-) üzemgazdász. Kiskunhalas város tanácselnöke 1973. márc. 23. és 1985. jún. 19. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Teubner Sarolta (szül.: Tumó Sarolta) festőművész – Kiskunhalas, 1947. január. 29.

Tanulmányai: a budapesti Bláthy Ottó Erőszármú Ipari Technikumban érettségizett (1965), Drezdában szerzett mérnöki diplomát (1971). Filozófiából és etikából főiskolai diplomája van (1978). 1970-ig egyesületi sportoló volt, több nyelven beszél, különböző vasúti szakvizsgákat

tett. Két gyermeke van. Az alkotáshoz fantáziája.

saját képekkel teli világa és belső harcai vezették, melynek eredménye az egyéni képbeszéd. Stílusa az értelem és érzelem összhangján alapul, jellemeket meghatározó módon mutat utat az ember belső világába. *Egyéni kiállításai:* Az új aszkézis (1991, München), A pillangó (1992, Kiskunhalas), A tavasz (1993, München), A dolgokban az embert látni (1997, Rátkay Klub). 1997 óta Torontóban, Tokióban is voltak kiállításai.

Técsy Bálint dr. orvos – Nagykőrös, 1936. március 1. *Szülei:* dr. Técsy Bálint, dr. Albert Zsófia.

Nős: dr. Koós Katalin orvos (1961). *Gyermekei:* Mónika (1965), Marianna (1966). *Tanulmányai:* a nagykőrösi Arany János Gimnáziumban megszerzett érettségi után (1950-54) a Szegedi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán diplomázott (1954-60). *Életút:* az egyetemi

évek után a kecskeméti Megyei Kórház urológiai osztályán kezdett dolgozni (1960-70), majd Algériába került, ahol a Constantini Egyetemi Klinika urológiai osztályán tevékenykedett (1970-74), onnan 1974-ben költözött Kiskunhalasra, itt 1998-ig dolgozott a Semmelweis Kórház urológiai osztályának főorvosaként. *Hobbija* a sport, a kertészkedés és az utazás. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (1985). *Munkái:* urológiai szakdolgozatok. *Lakcím:* Kossuth L. u. 27. *Telefon:* 421-514

Téglás Péter dr. jogász doktor, vezető ügyész, címzetes főügyészségi ügyész – Magyarpolány, 1952. december 14.

Szülei: dr. Téglás István, Bognár Margit. *Nős:* dr. Zoltán Erna Mária közjegyző (1977). *Gyermeke:* Attila (1980). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1967-71), diplomát a szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi

Karán szerzett (1977). Ügyészségi szakvizsgát tett (1979). Bűnügyi nyomozói alapképzettséggel rendelkezik. Jelenleg az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán gazdasági büntetőjogi tanulmányokat folytat. *Életút:* a mai napig élete első és egyetlen munkahelyén dolgozik a Magyar Köztársaság ügyészségén. 1977-ben kezdett fogalma-

zóként, 1979-ben ügyésszé nevezték ki, 1984-től vezetőhelyettes ügyész, 1991 óta vezető ügyész. *Hobbija:* elmélkedés az élet és a természet dolgairól. Számos munkahelyi kitüntetéssel rendelkezik. *Munkái:* publikációk szakfolyóiratokban és napi sajtóban. *Lakcím:* Vitéz u. 6. *Telefon:* 424-187

Torday Zsolt dr. mérnök, közgazdász – Gyergyószárhegy, 1942. március 15. *Szülei:* dr. Torday

József, Zakariás Apollónia. Elvált. *Élettársa:* Erdélyi Rózsa. *Gyermekei:* Hargitta (1966), Szilvia (1974), Aliz (1981). *Tanulmányai:* a budapesti Kertészeti Egyetem kertészmérnök szakának elvégzése után (1975), a nagykanizsai Agrártudományi Egyetem Agrár Főiskoláján szerzett me-

zőgazdasági üzemmérnök diplomát (1978). A Gödöllői Agrártudományi Egyetem posztgraduális képzésén gazdasági szakmérnöki diplomát kapott (1988), ezután elvégezte a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem mérnök-közgazdász (1990), valamint a pénzügyi-szakközgazdász szakot (1994), ugyanitt doktori címet szerzett (1996). *Életút:* a ceglédi Kossuth Lajos Gimnáziumban érettségizett (1956-60), a ceglédi Vendéglátóipari Vállalatnál zenész (1960-62), a TESZÖV Kiskunhalas-Kecskemét főmunkatársa, majd titkárhelyettese (1968-76), a Harkakötönyi Termelőszövetkezet elnöke (1977-90), az OTP Rt. Kiskunhalasi Fiókjánál fió�vezető (1990-92), a kiskunhalasi DUNA-HOLDING RT-nél ügyvezető igazgató (1992-94), a fajszi Kék Duna Mezőgazdasági Szövetkezetnél elnökgazgató (1994-97), az APEH Csongrád Megyei Igazgatóságánál szakfőtanácsos (1998-99), 2000-től a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara kiskunhalasi kirendeltségének képviselővezetője. *Hobbija:* a zene, olvasás és a kertészkedés. *Kitüntetés:* Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója (miniszeri kitüntetés, 1988). *Munkái:* A borgazdaság vertikális integrációja a Kiskunsági TESZÖV tagszövetkezeteiben (1975), A mezőgazdasági szövetkezetek fejlődése a Kiskunhalasi Járásban (1978), A vágójuh termelés időszertü ökonómiai kérdései kedvezőtlen termőhelyi mezőgazdasági nagyüzemben (1990), Kisvállalkozások törkeellátásának menedzselése a DUNAHOLDING RT Kiskunhalasi hálózatánál (1994), A hitelszövetkezetek szerepe az agráriumban (doktori disszertáció, 1996). *Lakcím:* Szilády Áron u. 39. *Telefon:* 423-143

Tóth B. László fotós, operatör – Kiskunhalas, 1960. december 16. *Szülei:* Tóth B. László, Nagy

Ésster. *Nős:* Németh Anikó tanár (1987). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1975-79), Budapesten rádió-tv műszerész végzettséget szerzett (1979-81). A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola matematika-technika szakán diplomázott (1982-85), majd ugyanitt végzett videó műsor szerkesztő és operatör felsőfokú szaktanfolyamot (1985-86). *Életút:* különböző szegedi folyóiratoknál kezdett fotósként (Dél-Magyarország, Egyetemi Lapok, Csongrád Megyei Hírlap 1982-86), majd az MTV-nél lett segédoperatör Szegeden, kameraman és operatör Budapesten. Ezen kívül közreműködik reklám munkák, prospektusok és naptárak fotózásánál. *Hobbija* a lovaglás, az utazás és a fotózás. *Kitüntetés:* országos fotópályázatok I., II. díja (1975, 1982). *Művei:* közreműködött az „Angyalbörben”, a „Fehér köcsagok” című tv-filmekben (1990), ő fényképezte a „Zene-táj-város” sorozat Kiskunhalasról készült részét 1993-ban, a „Szarajevó a háborúban” című ORF-dokumentumfilmet. *Őnálló fotókiállításai:* Ausztrál pillanatok magyar szemmel (Kiskunhalas, 1997), Budapest BM Palota (1998), „Aranyos” képeim Thaiföldről (Baja, Kiskunhalas, 1998). Videoklipeket és reklámfilmeket is fényképezett (2001). *Lakcím:* Széchenyi utca 30. *Telefon:* (30) 932-5425

Tóth Baranyi Éva a „KÁLVÁRIA” Közösen az AIDS Ellen Alapítvány kuratóriumi elnöke –

Kiskunhalas, 1961. március 5. *Szülei:* Tóth Baranyi József, Nagy Éva. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Ipari Szakmunkásképző Iskola elvégzése után (1975-77), a nyíregyházi Tenisz segédedzői és teniszütő-húzó Iskolában tanult (1990-91), ezután Budapesten AIDS WORKSHOP és AIDS HOT-LINE tanfolyamot végzett (1993). *Életút:* a szakmunkásképző elvégzése után a Kiskunhalasi Kötőtárugyárban kezdett dolgozni kötő-hurkoló-konfekció szakmunkásként. Később

a Szegedi Nemzeti Színházban öltöztető-statiszta. Ezután a kiskunhalasi Thorma János Múzeumban teremőr-tárlatvezető. A Kiskunhalasi Építőipari Vállalat balatonygyőri üdülőjében teniszpálya-kezelő. *Vállalkozó:* teniszütő-húrozó és teniszoktató. 1987-től rokkantnyugdíjas. 1993-ban a „KÁLVÁRIA” Alapítvány alkotója, létrehozója. *Közélet:* a „KÁLVÁRIA” Alapítvány kuratóriumi elnöke, a HOT-LINE AIDS tanácsadó és az AIDS SEGÉLY vezetője 1994 óta. *Hobbi:* kerékpározás, zene, testedzés, a közéletben való munkálkodás társadalmi munkában, rejtvényfejtés, olvasás. *Kiüntetés:* Freddie Mercury díj (1997). *Művei:* AIDS-szel kapcsolatos híryanagok publikálása, cikksorozat a Halasi Program Magazinban az AIDS megelőzéséről, figyelemfelkeltésről szóló nyomdai anyagok tervezése, szerkesztése (Kálvária-kiadványok). *Telefon:* (20) 9183-626 (Mobil AIDS INFO)

Tóth Ilona tanár, népművelő – Szikszó, 1962. január 28. *Szülei:* Beregnyei Sándor, Huszár Ilona.

Gyermekei: Lili (1986), Ervin (1990). *Tanulmányai:* a miskolci Zrínyi Ilona Leánygimnázium orosz tagozatán érettségizett (1976-80), diplomát a nyiregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola orosz-népművelés szakán szerzett (1980-84). *Életút:* pályáját nyelvtanárként

kezdte a kiskunhalasi Fazekas Gábor Utcai Általános Iskolában (1984-86), majd a Jurinovits Miklós Úttörőházban volt munkatárs (1986-92). A Rendezvény- és Programirodában munkatárs (1992-94), majd főmunkatárs (1994-2000). 2000-tól a jogutód Kiskunhalasi Művelődési Központ BORÓKA Civil Házában civil referens. *Közélet:* a PARITÁS Kulturális Szolgáltató Társulás főtanácsnoka (1994-97), a Halas Néptánc Alapítvány kuratóriumi tagja (1997-2001), a Pitypang Tehetség- és Közösségfejlesztő Egyesület elnökségi tagja (1996-). *Kedvenc időtöltése* az olvasás, zenehallgatás, sakkozás, nyelvtanulás. *Munkái:* a Közjó c. közösségi hírlevél főszerkesztője (1994-96), a Civil Partnerek c. kiadvány szerkesztője (1996), a Közösségi Kalauz három kiadásának szerkesztője (1993, 1994, 1997), a Halasi Program Magazin főszerkesztője (1996-97), a Ki kicsoda Kiskunhalason? c. könyv szerkesztője (1998), a Halasi Kalendárium főszerkesztője (2000). *Lakcím:* Kossuth u. 36.

Tóth Istvánné (Kkh., 1941. okt. 19.-) mezőgazdasági üzemmérnök. Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1985 és 1990 között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Tóth János építőanyag kereskedő – Kiskunhalas, 1952. január 17. *Szülei:* Tóth Lajos, Varga

Johanna. Elvált. *Gyermekei:* Csaba (1975), Erika (1982), Kata (2001). *Tanulmányai:* 1969-ben végzett kőművesként a kiskunhalasi Ipari Szakmunkásképzőben, 1976-ban érettségizett, majd 1980-ban elvégezte az Építőipari Főiskola termelés-szervezés szakát, 1986-ban pedig TŰZÉP

telepvezetői szakvizsgát tett. *Életút:* a kiskunhalasi Fa- és Építőipari Szövetkezetnél kőműves szakmunkás 1969-72 között. 1974-től beton, műkő- és mozaiklapkészítő részlegvezető, építésvezető. 1982-től az Alföldi TŰZÉP Vállalat kiskunhalasi telepén telepvezető-helyettes. 1988 óta tüzelő- és építőanyag magánkereskedő. 1993-tól a FÁ-Z-ig Kft. társtulajdonosa, egyéni vállalkozó. *Közélet:* 1996-tól a kiskunhalasi Spartacus SZÖV. SE. elnöke, részt vesz a város labdarugó utánpótlásának nevelésében. *Hobbija* a labdarúgás és a horgászat. *Lakcím:* Sóstó u. 19/A.

Tóth Károly fotóművész – Kiskunhalas, 1927. március 6. *Szülei:* Tóth János, Futó Julianna. *Nős:*

Kondorosi Anna (1973). *Gyermekei:* Károly (1954), Krisztina (1975). *Tanulmányai:* a budapesti Medicor Röntgen Gyár röntgen technikusaként végzett (1950-54). *Életút:* 1955-70 között megyei röntgen technikusként dolgozott a Pécsi Megyei Kórházban, majd az Amerikai Egyesült Államokban az IBM mikrofotográfiai laborjában (1970-73). Hazatérte után újra a régi munkahelyén, ugyanabban a beosztásban dolgozott. 1983-tól nyugdíjas. 23 önálló kiállítása volt eddig Magyarországon és Ausztriában (1998-ban és 2000-ben Kiskunhalason is). *Közélet:* 1959 óta tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének, alapító és elnökségi tagja a Mecseki Fotóklubnak. Országos és nemzetközi kiállításokon zsűri tag. *Hobbija* a

lamokban az IBM mikrofotográfiai laborjában (1970-73). Hazatérte után újra a régi munkahelyén, ugyanabban a beosztásban dolgozott. 1983-tól nyugdíjas. 23 önálló kiállítása volt eddig Magyarországon és Ausztriában (1998-ban és 2000-ben Kiskunhalason is). *Közélet:* 1959 óta tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének, alapító és elnökségi tagja a Mecseki Fotóklubnak. Országos és nemzetközi kiállításokon zsűri tag. *Hobbija* a

fotográfia-fotóművészet. Több mint 100 nemzetközi fotókiállítás, több mint 200 hazai kiállítás, díjak, tiszteletdíjak, oklevelek jellemzik életútját. *Kitüntetés:* a Pécsi Közgyűlés kulturális bizottságának Életmű Díja (1997). *Művei:* Gyermektorna c. könyv társszerzője (1966), Pécsi Házak Baranyai Tájok önálló fotóalbum (Pro Pannónia Könyvkiadó, 1993), Sey Gábor: Címerek Pécssett c. könyve fotóanyagának elkészítése (1995). *Lakcím:* 7624 Pécs, Herman O. u. 3. *Telefon:* (72) 323 664.

Tóth Lili ifjúsági sakkozó – Kiskunhalas, 1986. február 2. *Szülei:* Tóth Ervin, Beregnyei Ilona. A Szilády Aron Református Gimnázium humán tagozatának tanulója. Nyolcéves kora óta sakkozik versenyszerűen, eddig 6 alkalommal volt magyar bajnok (Paks, Szeged 1998, Szeged 1999, Zánka 2000, Balatonlelle 2001, Paks 2002). Tagja és legjobb pontszerzője volt a magyar ifjúsági válogatottnak (Románia, 1998), több ifjúsági sakk Eb és VB résztvevője. *Elismerései:* A hónap sakkozója, Az év sakkozója (Kiskunhalas, 1998). *Kedvenc időtöltése* a zenehallgatás, utazás, olvasás. *Lakcím:* Kossuth u. 36.

Tóth Péter tanár, edző – Kiskunhalas, 1971. április 13. *Szülei:* Tóth István, Terbe Julianna. *Gyermeke:* Helga (1990). *Tanulmányai:* Magyar Testnevelési Egyetem Továbbképző Központjában tanult tornaedző, sportszervező szakon, majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szerzett diplomát testnevelő tanár és pedagógia szakon, jelenleg a pécsi Jannus Pannoniusz Tudományegyetem testnevelő tanári szakán tanul. *Életút:* pályáját tornaedzőként kezdte a Kiskunhalasi Torna Clubnál, majd a Fazekas Gábor utcai Általános Iskolában lett tanár és fitness edző a Kiskunhalasi Fitness Egyesületnél. 1997-98-ban a dániai Viborgban volt tornaedző egy népfőiskolán. Eközben torna- és fitnessbíróként is tevékenykedik. *Hobbija* a sport és az informatika. *Kitüntetés:* Jó tanuló - Jó sportoló (A Magyar Népköztársaság díja, 1987), Az év edzője (Kiskunhalas, 1997), az

Év testnevelője (Kiskunhalas, 2001). *Lakcím:* Szélmalom u. 1. *Telefon:* 426-250.

Tóth Zoltán (Kkh., 1949. febr. 2.-) kertészmérnök. Kiskunhalas város polgármestere 1990. okt. 29-től. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Tóth Zoltánné mérnök-tanár – Pestszenterzsébet, 1947. június 2. *Szülei:* Papp István, Fogarasi

Irén. *Férjezett:* Tóth Zoltán polgármester (1973). *Gyermekei:* Cecília (1975), Hilda (1980). *Tanulmányai:* a budapesti Kossuth Lajos Gimnáziumban szerzett érettségi után (1961-65) a Kertészeti Egyetemen (1966-72), az Agrártudományi Egyetem Gépészmérnöki Karának mérnök-tanári szakán (1982-84), majd a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karának közoktatás vezető szakán végzett (1999-2000). *Életút:* pályáját a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál kertészmérnökként kezdte (1972-74), innen a Kiskunhalasi Kommunális Üzemhez került kertész mérnök-műszaki vezető beosztásba (1974-82), 1982 óta a Garbai Sándor Szakképző Iskola tanára, munkaközösség vezetője. *Közélet:* 1998-tól a Magyarországi Csipkeközpont Alapítvány kuratóriumi elnöke, alapító tagja. *Hobbija* a zene, tánc és a táncitanítás. *Lakcím:* Árpád utca 5.

Tuska Pál lovas szakedző – Tótkomlós, 1957. január 29. *Szülei:* Tuska Pál, Motyovszky Zsu-

zsanna. Elvált. *Gyermekei:* Pál (1986), Péter (1990). *Tanulmányai:* a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségizett (1971-75), majd a kaposvári Állattenyésztési Főiskolán szerzett először diplomát (1980-84). Később elvégezte a Testnevelési Egyetemet (Budapest, 1990-94), majd lötenyésztő szakmérnöki diplomát szerzett (Kaposvár, 2000-2001). 1977-től hivatásos határőr lovas, különböző beosztásokban dolgozott, 1993-2000 között parancsnokhelyettes, 2001-től nyugdíjas. A lovassport egész életében fontos szerepet játszott, 1980-tól válogatott a military sportágban. Résztvevője volt a barcelónai

(1992) és az atlantai (1996) olimpiáknak. Európa-bajnokságon (1993, '95) és világbajnokságon (1994, '98) szerepelt. *Közélet*: a Magyar Military Válogatott vezető edzője (1993-tól), a Magyar Lovas Szövetség elnökségének tagja (1994-től), majd alelnök 2000-tól, a Határőr Dózsa Egyesület elnöke (2000-től), edzői bizottsági tag. *Kedvenc időtöltése* az olvasás, sport. *Kitüntetés*: Közbiztonsági Érdemérem. *Munkái*: szakmai cikkek a Lovasfutár, Lovas Élet, Lovas Magazin c. folyóiratokban. *Lakcím*: Bajza u. 28. *Telefon*: (20) 9840 954

Tyavoda Julianna tanár – Tiszakécske, 1960. szeptember 13. *Szülei*: Tyavoda János, Tóth Mária. *Férjezett*: Palásti Károly középiskolai tanár (1983). *Tanulmányai*: a kecskeméti Közgazdasági Szakközépiskolában érettségizett (1974-78), ezután a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán (1979-83), a József Attila Tudományegyetemen (1984-87) kapott diplomát, jelenleg a Pécsi

Tudományegyetemen hallgatója. *Életút*: 1983-ban kezdett tanítani a szabadszállási Általános Iskolában, 1987 óta a kiskunhalasi Alsóvárosi Általános Iskolában (1997-től Szent József Általános Iskola) tanít. *Közélet*: 1996-tól a História Kör társelnöke. *Hobbija* az utazás, a kirándulás, a kerékpározás, az olvasás és a színház.

Ulakcsai Zoltán agrármérnök, református lelkész, vallástanár – Kiskunhalas, 1957. március 07.

Szülei: Ulakcsai Antal, Csöke Karolina, Elvált. *Gyermekei*: Zoltán (1984), Zsófia (1988). *Tanulmányai*: a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1971 - 75), a szarvasi DATE Mezőgazdasági Főiskolai Karán öntözés-melirációs szakon szerzett diplomát (1975-78), majd a Budapesti Református Teológiai Akadémián (1982-87), és az Akadémia kecskeméti Katedetika Tagozatán (1990-93) tanult. *Életút*: pályáját a tompai Kossuth MgTSz-ben kezdte ágazatvezető-helyettesként (1978-83), majd a Magyar-Szovjet Barátság MgTSz-ben ágazatvezető (1983-84), a kecskeméti Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézetnél mérnök (1984-93). Ezután a

Kecskeméti Református Egyházközség beosztott lelkészeként tevékenykedett (1993-97), később a Kerekegyháza-Fülöpháza-Kunkerekegyházi Református Társegyház gyülekezeti lelkésze (1997-2001), 2001-től a Kiskunhalasi Református Egyházközségnél beosztott lelkész. *Hobbija* az olvasás és a bélyeggyűjtés. *Lakcím*: Szász Károly u. 28. *Telefon*: (30) 361-0461

Vadkerti Tóth Mónika felelős szerkesztő-riporter – Kiskunhalas, 1973. augusztus 1. *Szülei*:

Vadkerti Tóth József, Juhász Julianna. *Férjezett*: Csikós Gábor vállalkozó (2001). *Gyermeke*: Gréta (1992). *Tanulmányai*: középfokú tanulmányait a Kiskunhalasi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Iskolában végezte, majd egy marketing továbbképzésen tanult. *Életút*: 1992-ig a kereskedelemben dolgozott. 1997 óta külső munkatárs, 2000-től főállású munkatárs a HALAS TV-nél. Emellett a csipke kiállításokon, a városi rendezvényeken műsorvezető, háziasszony. *Hobbija* a kirándulás és a sport.

Vágó Árpád vegyész mérnök, környezetvédelmi szakmérnök – Kiskunhalas, 1954. július 8.

Szülei: Vágó Gergely, Hajdú Mária. *Nős*: Csusport Gyöngyi mérnök-közgazdász-tanár (1991). *Gyermeke*: Tünde Lilla (1992). *Tanulmányai*: a veszprémi Vegyipari Technikumban érettségizett (1968-72), majd elvégezte a Vegyipari Egyetem vegyész üzemmérnök (1980-85) és Vegyész mérnök szakát (1986-88). A Budapesti Műszaki Egyetemen környezetvédelmi szakmérnökként végzett (1992-93). A BATALAS Ltd-nél KIR Környezetirányítási - EMS-Európai auditor (1996), majd minőségirányítási Lead auditor, szakértő (2001) végzettséget szerzett. *Életút*: pályáját a veszprémi Nehézvegyipari Kutató Intézet vegyésztechnikusaként, tudományos segédmunkatársaként kezdte (1973-87), a KfV Kiskunhalasi Üzeménél, Nagykanizsán dolgozott termelési mérnökként, környezetvédelmi vezetőként (1987-92). A MOL Rt.-hez került Szolnokra, ahol fejlesztési főmunkatársaként (1992-95), tudományos

főmunkatársként (1993-2002) dolgozott. *Közélet:* 1990-93 között a Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesület elnöke, 1990-94 között az önkormányzat tagja, 1991-95-ig a KDNP városi elnöke. *Kitüntetés:* Invenció díj (OMFB-Magyar Feltalálók Egyesülete, 1992), GENIUS '96 díj (Magyar Feltalálók Egyesülete, 1996), Ipar a környezetért aranyérem (IPM-KVM-Magyar Országgyűlés, 1996), MOL Tudományos Szakmai Konferencia (Különdíj 1996, III. díj 1997, I. díj 1998). *Munkái:* 13 szolgálati találmány-szabadalom, kb. 15 fontosabb szakcikke jelent meg folyóiratokban, több hazai és nemzetközi konferencián tartott előadást (pl. Bécs, Prága, Düsseldorf, Szeged, Budapest, Sárospatak, Siófok, Tihany, Veszprém, Budapest, Eger, Balatonlelle, Duanújváros). *Lakcim:* Tormássy u. 9.

Vajda Ilona népművelő, igazgató – Baja, 1963. március 3. *Szülei:* Vajda Károly, Papp Ilona. Elvált. *Gyermekei:* Viktória (1979) és Ágnes (1983).

Tanulmányai: a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett, a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar népművelő szakán (1990-1994), majd ugyanitt a Felnőttképzési Kar humán menedzser szakán szerzett diplomát. Rádiós szerkesztőriporteri vizsgát tett (1995), az Állami Zeneiskola magánének szakán tanult Dr. Visnyovszkiné Madai Lillánál (Kiskunhalas, 1986-1988), majd Váy Éva tanárnőnél Budapesten (1988-1992), és Ötvös Csilla operaénekesnőnél (1992-1993). Operett-musical énekesi szakvizsgát (1990), és számítógép-használó OKJ-s vizsgát tett (2001). *Életút:* a Halasi Tükörmél újságíró (külső munkatárs, 1989-1995), a Halas Rádióban (külső munkatárs, 1995), a Magyar Rádiónál (Szeged) külső munkatárs, 1995-1999), a Halas Televízió tudósító-riportere (1995-1997). A Rendezvény- és Programirodában dolgozott (Kiskunhalas, 1993-1995), majd a Kiskunhalasi Helyőrségi Klub közművelődési előadója lett (1996-1997). 1997 óta az intézmény (mely 2000 júliusától a HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Kht. Kiskunhalasi Intézményeként működik) igazgatója. *Közélet:* 1994-től a budapesti Kultúra Közvetítő Kamara tagja, 1996-2001-ig a Kiskunhalasi Honvéd Kulturális Egyesület egyik alapítója és vezetőségi tagja. 1996 óta a Budapesti Honvéd Kulturális Egyesület, valamint a Buda-

pesti Honvéd Kulturális Szövetség tagja. Pártoló tagja a Budapesti Honvédség és Társadalom Baráti Körnek is.

Ván Lajos dr. közgazdász – Kiskunhalas, 1935. augusztus 23. *Szülei:* Ván Lajos, Cseri

Erzsébet. *Nős:* Darányi Irén (1961). *Gyermekei:* Péter (1964), Judit (1969), Barna (1976). *Tanulmányai:* a budapesti Piarista Gimnáziumban érettségizett (1950-54), ezután a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen (1959-64) és annak Továbbképző Intézetében tanult szakköz

gazdászként (1976). *Életút:* az OTP Kiskunhalasi Fiókjánál kezdett dolgozni fiókvezető-helyettesként (1958-71), innen a kiskunhalasi Fémmunkás vállalatához került főkönyvelőnek (1971-85). A Vörös Október Tsz-ben elnökhelyettes (1985-89), utána adószakértő (1989), majd a Ganz-Mávag Kiskunhalasi Gyáránál gazdasági igazgatóhelyettes lett (1989-92). 1992-től egyéni vállalkozó, 1995-től nyugdíjas, 1997 okleveles könyvvizsgáló. *Közélet:* tanácsstag, illetve a kiskunhalasi Tanács VB. tagja (1987-90), 1994-98 között városi képviselő, a pénzügyi-költségvetési bizottság elnöke, a gazdasági bizottság tagja. A Civil Alap Közalapítvány és a Halasi Múzeum Alapítvány felügyelő bizottságának elnöke. *Kitüntetés:* Építőipar Kiváló dolgozója (1982), az „Év vállalkozója” (1999). *Művei:* Az állami ipar eredményei Kiskunhalason 1970-1982 (Halasi Téka, 5. szám, 1985). *Lakcim:* Új u. 10. *Telefon:* 422-932

Vangel Imre plébános – Szegvár, 1942. december 19. *Szülei:* Vangel Sándor, Farkas Anna. Nőt-

len. *Tanulmányai:* a Kecskeméti Piarista Gimnáziumban érettségizett, majd elvégezte a Budapesti Hittudományi Akadémiát, licencia fokozattal. *Életút:* káplánként kezdett tevékenykedni Kistarcsán (1966-67), Kunszálláson (1967-70), Persterzsébeten a Jézus Szíve plébánián (1970), Vác-Deákváron (1970-72), Budapest-Mátyásföldön (1972-73), Budapest-Rákosszentmihályon (1973-75), ezután Egerben teológiai tanárként dolgozott (1975-82). Plébános volt Nagy-

körösön (1982), Újpest-Clarisseumban (1983-84), Újpest-Chinoín plébánián (1984-87), 1987-től Kiskunhalason. *Közélet*: a majsai kerület esperese, a Főegyházmegyei Papi Szenátus és a Szinódusi Állandó Bizottság tagja. *Hobbija* az egyháztörténelem. *Kitüntetés*: Érseki tanácsos és tiszteletbeli kanonok 1993-tól. *Művei*: Berkes András váci nagyprépost élete és munkássága (licencia dolgozat, kéziratban). *Lakcím*: Szent Imre u. 14. *Telefon*: 421-191

Vánkosné Sövegjártó Éva titkárnő – Kiskunhalas, 1949. szeptember 24. *Szülei*: Sövegjártó

Sándor, Kovács Julianna. *Férjezett*: Vánkos Attila távközlő műszerész (1976). *Gyermekei*: Anette, Éva. *Tanulmányai*: a kiskunhalasi Zeneiskolában hegedű tan szakon tanult, a középiskola elvégzése után vendéglátói és szállodai ismereteket szerzett.

Életút: tanulmányai befejezése után a budapesti Centrál Vendéglátóipari Vállalatnál kezdett el dolgozni üzembiztosként, Kiskunhalasra költözését követően a Sáfrik-féle szélmalom tárlatvezetője lett, súlyos betegsége után pályát váltott, jelenleg a Mitsubishi Király Márkaszerviz titkárnőjeként dolgozik. *Közélet*: a Kiskunhalasi Szalonzenekar tagja. *Hobbi*: korabeli és tájjellegű babák gyűjtése, szabás-varrás, zene, utazás. *Művei*: a Sáfrik-féle szélmalomról készült kiadvány szerkesztése és német nyelvű fordítása. *Lakcím*: Kölcsey F. u. 19.

Vannayné Zádory Emőke zenetanár – Cegléd, 1941. december 9. *Szülei*: Zádory István, Rojtán

Mária. Elvált. Tanulmányait a ceglédi Kossuth Gimnázium humán tagozatán kezdte (1955-59), majd a szegedi Zeneművészeti Főiskola zongoraszfűzés szakán szerzett diplomát (1959-62). *Életút*: a ceglédi Erkel Ferenc Zeneiskolában zongora- és szolféztanár (1963-80), 1980-tól a kiskunhalasi Zeneiskolában zongora- és szolféztanár, tan szakvezető. Közben 5 éven át volt a Bács-Kiskun Megyei Zeneiskola szaktanácsadója. *Hobbija* a zene, az utazás és a síelés. *Kitüntetés*: Miniszteri Dicséret (1976), Szocialista Kultúr-

ért (1979). *Lakcím*: Köztársaság u. 10-12. *Telefon*: 424-399

Varga Margit vezető óvónő – Szolnok, 1953. április 26. *Szülei*: Varga József, Pleiner Jolán. *Fér-*

jezett: Kunszeri Miklós Péter borász (1978). *Gyermekei*: Áron (1979), Anna (1983). *Tanulmányai*: a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1967-71), majd a kecskeméti Óvónőképző Főiskolán szerzett diplomát (1971-73), később a budapesti HRG Alapítványnál gyógyújszó oktatóként végzett (1999-2001). *Életút*: a Balotaszállási Óvodában kezdett dolgozni, majd átkerült a kiskunhalasi Székely utca Óvodába, onnét a Kuruc Vitézek téri Óvodába, ahol jelenleg is dolgozik. *Hobbija* a természetfotózás. *Kitüntetés*: Miniszteri Dicséret. *Lakcím*: Vörösmarty u. 52. *Telefon*: 421-351

Varga-Sabján Gyula könyvtáros, népművelő Bácsalmás, 1946. szeptember 6. *Szülei*: dr. Varga-

Sabján Gyula, Mann Margit. *Nős*: Szabó Sarolta tanár (1975). *Gyermeke*: Petra (1976). *Tanulmányai*: a bácsalmási Hunyadi János Gimnáziumban érettségizett (1961-65), diplomát a Debreceni Tanítóképző Intézet népművelő-könyvtáros szakán szerzett (1968-71). 1981-ben

végzett a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola könyvtár szakán, az ELTE BTK könyvtár szakán is diplomát szerzett (1983-87). Elvégezte az Országos Széchényi Könyvtár szervezés-módszertani továbbképző tanfolyamát (Budapest, 1988-89). *Életút*: pályáját segédkönyvtárosként kezdte a jánosalmi községi könyvtárban (1967-68), majd a kiskunhalasi városi-járásai könyvtárba került könyvtárosnak (1969-71). Itt csoportvezető lett (1971-75), később hálózati-módszertanos könyvtáros (1975-77), majd osztályvezető (1977-83). 1985-től a könyvtár igazgatója. Megszerezte az „Év könyvtára 1998” címet. *Közélet*: a Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei szervezetének tagja, a KKDSZ könyvtári tagozatának megyei vezetője, az országos ügyvivő tanács állandó meghívottja, a Halasi Könyvtár-

pártoló Alapítvány elnöke. *Hobbija* a könyvtár. *Kitüntetés:* kulturális miniszteri kitüntetés (1978), művelődési miniszteri kitüntetés (1983). *Lakcím:* Fazekas G. u. 3.

Varga-Sabján Vera dr. Bácsalmás, 1940. A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1964-ben. A Kiskunhalasi Városi Bíróságon joggyakornok, majd fogalmazó, 1968-tól bírósági titkár. Bírónak 1969-ben nevezték ki a Kiskörösi Járásbíróságra. 1970-től a Kiskunhalasi Járásbíróságon ítélték büntető ügyekben. 1999-től címzetes megyei bírósági bírő.

Várnai László (Kkh., 1951.jan. 25.-) dr., jogász. Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1994-1998. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Várnai Lászlóné dr. Braun Zsófia tanár – Hercegszántó, 1953. június 6. *Szülei:* Braun János, Erdélyi Zsófia. *Férjezett:* dr. Várnai László jogász (1975). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1967-71), diplomát a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskolán (1972-75) és a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola nevelőtanár szakán (1987-89) szerzett.

Elvégezte a BME közoktatás-vezetői szakát is (Budapest, 1997-99). *Életút:* képesítés nélküli óvónőként kezdett dolgozni Balotaszálláson (1971-72), majd 1975-ben a Szűts József Általános Iskolába került tanítóként, később ugyanitt igazgatóhelyettes lett (1988-89), 1989 óta igazgatója az intézménynek. *Hobbija* a sport. *Kitüntetés:* Miniszteri dicséret (1980). *Lakcím:* Híd u. 4. *Telefon:* 421-157

Vas Benő – Kiskunhalas, 1946. november 10. *Szülei:* Vas Benő, Pálfi Eleonóra. *Nős:* Németh Anikó (1970), Szőke Anikó (1999). *Gyermekei:* Benő (1971), János (1974), Vajk (1984), Dóra (1986), Ádám (1993). *Tanulmányai:* postafor-galmi technikumban érettségizett (Budapest), majd ipari szakmunkás-képző iskolába járt Kiskunhalason. *Életút:* villanyszerelőként kezdett dolgozni Kiskunhalason (1969), majd a Pamut-

nyomó Ipari Vállalatnál volt segédművezető (1969-73). Később a Dél-Bács Kiskun megyei Vízmű Vállalatnál művezető (1973-76). Ezután a Termelőszövetkezetek Területi Szövetségénél energetikus (1976-80). A Gépipari Elektromos Karbantartó Vállalatnál szervízvezető (1980-86). A Hajdúsági Iparműveknél területi megbízott (1986-90). Kiskunhalas város alpolgármestere (1990-98). 2000-től a Perfekting Mérnöki Iroda Kft.-nél létesítmény divízió vezető. *Közélet:* az „ellenTÉT” című újság szerkesztőségi tagja volt (1988-90), 1990-től képviselőtestületi tag, a Bács-Kiskun megyei Közgyűlés tagja (1994-98), a Kiskunhalas Történeti Kutatása Alapítvány kuratóriumi elnöke (1993-2000), 2000-től kuratóriumi tagja, a Kiskunhalas Női Kézilabda Sportegyesület elnöke (1993-96), 1992-től a „Fogadj el!” Alapítvány kuratóriumi tagja, 1997-től a Kiskunhalasi Határőr Dózsa Sportegyesület elnökségi tagja, 1998-tól Kiskunhalas önkormányzata szociális bizottságának elnöke. *Hobbija* a lovassportok (military), németjuhász kutyák, postagalambok. *Kitüntetései:* Kiváló Dolgozó (1979, 1988). *Lakcím:* Boeskaui u. 9.

Vass Aranka óvónő – Kiskunhalas, 1963. január 4. *Szülei:* Vass Lajos, Gulyás Aranka. Hajadon. *Tanulmányai:* a kalocsai Szent István Gimnázium óvónőképző szakán érettségizett, majd a Kecskeméti Óvónőképző Főiskolán szerzett diplomát. 1981-től az Ady Endre Utcai Óvodában dolgozik. *Közélet:* a Kiskunhalasi Pedagógus Kar elnökségi tagja (1991-). *Hobbija* az olvasás. *Munkái:* Környezetismeretünk és az elősarak adta lehetőségek cikk (Óvodai Nevelés, 1995), Adatok Kiskunhalas történetéhez - Hol vannak a katonák? (Halasi Téka 18. számában, 1996). *Lakcím:* Viola u. 2.

Vass Katalin főmunkatárs – Kiskunhalas, 1943. május 10. *Szülei:* Vass Lajos, Szakál Katalin. *Gyermeke:* Balogh Annamária (1967). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium humán tagozatán érettségizett (1957-61), majd elvégezte a bajai Türr István Közgazdasági Technikumot (1961-64), ezt követően SZTK ügyintézői szakvizsgát tett Baján (1971-72), majd Kecskeméten államigazgatási ismeretkből (1979), államháztartási könyvelésből, költségvetési szakon (1979-80) szakvizsgázott. I. osztályú

atléikai versenybírói képesítést szerzett (1980), majd szintén Kecskeméten elvégezte a tájékozottáspolitikai gyakorlata és elvei c. tanfolyamot (1986-87). *Életút:* a pályáját szerződés-nyilvántartóként kezdte a kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalatnál (1961-65), majd Zsanán az „Igazság” Egyszerűbb Gazdasági Együttműködésnél volt könyvelő (1966-68). Ezután a Kiskunhalas és Vidéke Sütőipari Vállalatnál dolgozott SZTK ügyintézőként (1968-77). Innen a Bács-Kiskun Megyei Tanács VB Járási Hivatalának Testnevelési és Sportfelügyelőségéhez került gazdasági előadóként (1977-80). 1980-tól a kiskunhalasi Városi Tanács Testnevelési és Sportfelügyelőségén (később Polgármesteri Hivatal sportosztályán) dolgozott mint főelőadó. *Közélet:* a kiskunhalasi Közművelődési Alap (később Civil Alap Közalapítvány) ügyintézője (1992-2001). *Hobbija* az utazás és az olvasás. *Kitüntetés:* Kiváló Munkáért (Országos Testnevelési és Sporthivatal, 1984). *Munkái:* 1985-től újságcikkek a sport területéről a Halasi Hírekben, a Petőfi Népében, a Halasi Tükörben, az egykori Új Hétkben és a Délvidékben, gyűjtőmunka a Bács-Kiskun Megyei Olimpiai Krónika 1896-1995. c. könyvhöz, Szegedi Gábor „pusztatizes” fogathajtó ajánló szövege a Guinness Rekordok Évkönyvében (1997). *Lakcím:* Kuruc Vitézek tere 2. *Telefon:* 424-793

Vastagné Tandari Erzsébet tanár – Kiskunmajsja, 1952. június 15. *Szülei:* Tandari József,

Lőrinc Erzsébet. *Férjezett:* Vastag György tanár (1974). *Gyermekei:* Györgyi (1978), Judit (1987). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1966-70), majd az egrői Ho Si Minh Tanárképző Főiskola matematika-fizika szakán szerzett diplomát (1975-79). Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán német szakos nyelvtanári diplomát is szerzett (1997-2000). *Életút:* pályáját a Bernáth Lajos Kollégiumban kezdte nevelőtanárként (1979-91), 1991-től az ÁMK Általános Iskolájában nyelvtanár és ifjúságvédelmi felelős. *Közélet:* a Diákkapcsolatok

a Nyelvtanulásért Alapítvány kuratóriumi elnöke (1995-), az ifjúságvédelmi felelősök munkaközösségének vezetője (1997-2001). *Kitüntetés:* Miniszteri Dicséret (1986). *Lakcím:* Szállás u. 3. *Telefon:* 421-090

Venczel József tanár – Kerekegyháza, 1949. február 27. *Szülei:* Venczel József, Sáfrány Erzsébet.

Nős: Misán Györgyi Anna tanítónő (1974). *Gyermekei:* László, Katalin. *Tanulmányai:* a kecskeméti Katona József Gimnáziumban érettségizett, történelem-pedagógia szakos tanári diplomát Szegeden szerzett, majd a filozófia szakot is elvégezte (1983). Továbbképzésen Európa

Unió-s oklevelet kapott. *Életút:* tanári pályáját a Szilády Áron Gimnáziumban kezdte (1975). Szakkörököt szervezett, rendszeresen elvitte diákjait színház-, tárlat- és múzeumlátogatásokra. Nyolc évig irányította a gimnázium focicsapatát, ezalatt az idő alatt háromszor nyertek Rákóczi Kupát, egy ízben megyebajnokságot. Közreműködött a fakultatív tanterv kidolgozásában. A 80-as években kidolgozta és a gyakorlatba is átültette a humán tagozat történelem tantervét. Tíz évig szakfelügyelőként, majd szaktanácsadóként működött a megyében. Jelenleg a pártviszonyok és struktúrák rendszerváltás utáni átalakulásával foglalkozik. *Közélet:* az egyetemi évek alatt a KISZ-bizottság diákjóléti bizottságát vezette 3 évig, valamint hozzá tartozott a társadalmi munkák szervezése is. Az MSZMP-nek 1974-től volt tagja funkció nélkül. Elnöke volt a Szilády Áron Lövész Klubnak. Az MSZP alapító tagja és 1990 óta helyi elnöke, a megyei önkormányzatban az oktatási bizottság szakértő tagjaként dolgozik 1998 óta. *Hobbija* a régi könyvek gyűjtése, az olvasás, népdalok hallgatása. *Kitüntetései:* az Oktatásügy Kiváló Dolgozója. *Munkái:* tantervek, A rendszerváltást leíró bibliográfia. *Lakcím:* Nemzetőr u. 20.

Venczelné Misán Györgyi tanítónő, okl. grafológus – Szeged, 1947. április 21. *Szülei:* Misán György, Kis Anna. *Férjezett:* Venczel József tanár (1974). *Gyermekei:* László, Katalin. *Tanulmányai:* a szegedi Körössy József Közgazdasági Technikumban érettségizett, diplomát a kecskeméti Övönöképző Főiskolán és a jászberényi Tanítóképző Főiskolán szerzett. Mérlegképes tanfolyamot végzett (Budapest), részt vett a Személyiségfejlesztő Központ grafológus képzésén, elvégezte az Apor

Vilmos Tanárképző Főiskola drámapedagógia szakát, több személyiségfejlesztő és természetgyógyász szaktanfolyamot végzett. *Életút:* tanulmányai befejeztével közgazdászként dolgozott, majd övönő lett, később vezető-helyettes a Kuruc vitézek téri Óvodában. Aztán a Dimitrov téri Általános Iskolában tanított, onnét került át az ÁMK iskolájába, ahol jelenleg is dolgozik. *Kedvenc időtöltése* az olvasás, zenehallgatás, tanulás, színjátszás, utazás. *Lakcím:* Nemzetőr u. 20.

Verez András operatőr, vágó – Kiskunhalas, 1976. október 19. *Szülei:* Verez József, Patócs Jolán. Nőtlen. *Tanulmányai:* a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Technikumban érettségizett, majd a budapesti Számítástechnikai Oktató Központ képzésén szerzett felsőfokú számítógép programozó végzettséget. *Életút:* 1996-98 között a kiskunhalasi II. Rákóczi

Ferenc Mezőgazdasági Technikumban dolgozott oktatás-technikusként, majd 1998 óta a HALAS TV vágója, operatőre. Hobbija a videómunkák és a barkácsolás. *Kitiüntetés:* Moholy Nagy László díj (a Regionális és Kábeltelevíziók Országos Film és Videofesztiváljának különdíja a „Kiskunhalasi Lovasbandérium” című filmért).

Veress Sándor dr. szülész-nőgyógyász – Kiskunhalas, 1926. március 17. *Szülei:* Czinkóczy Erzsébet, Veress István.

Életút: Kiskunhalasi Kórház (1951), Szegedi Női Klinika (1953), Szülészeti Otthon - vezető (Bercel, 1957), rendelőintézet vezetője (Hódmezővá-

sárhely, 1961), majd a Szegedi MÁV rendelőintézet nőgyógyászati szakrendelés vezetője. *Közélet:* a Magyar Orvosírók és Képzőművészek Körének alapító tagja, 1976-tól titkára, a Kiskunhalasi Öregdiákok Körének, és a Szilády Áron Társaság tagja. *Hobbi:* vadászat, sajtólevelezés. *Kitiüntetés:* Tudományos Ismeretterjesztő Társaság érme 1980-ban. *Művei:* 40 tudományos dolgozat az Orvosi Hetilapban, a Magyar Nőorvosok Lapjában, a Népegészségügyben. Ezenkívül a különböző társaságok évkönyveiben megjelent írások és a sajtólevelezések száma 1000 felett van. *Lakcím:* Szeged, Bécsi krt. 37-39., I/107. *Telefon:* (62) 319 139

Vezendi Béla dr. orvos – Szeged, 1953. szeptember 23. *Szülei:* Vezendi István, Horváth Irén.

Nős: Dr. Huri Anikó csecsemő- és gyermekgyógyász, gyermekpulmonológus (1954). *Gyermek:* Gábor (1979), Tamás (1984). *Tanulmányai:* a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium biológia-kémia tagozatán érettségizett (1968-72), a Szegedi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán diplomázott (1972-78), majd általános orvos-tanból (1989) és foglalkozás-egészségügyből (1998) szakvizsgázott Budapesten. *Életút:* pályáját Szegeden, az Országos Mentőszolgálatnál kezdte részállású mentőtisztként (1976-78), majd a kiskunhalasi Semmelweis Kórház II. számú Belgyógyászati osztályára került (1978), később körzeti orvosként dolgozott Kiskunhalason (1979-88), majd 1988-tól Zsanán praktizál háziorkosként. Közben volt a kiskunhalasi Szociális Otthon orvosa (1979-87), jelenleg is a MÁV TEK részállású üzemorkosa (1993-tól), és Bt-je keretén belül 1996-tól közel 200 cégnek nyújt foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást. 1993 óta az ÁNTSZ Kiskunhalasi Intézetében háziorkos, szakfelügyelő szakfőorvos, 1997-től a SZAOE mentora, 1999-től a Vasútegészségügyi Kht. Kiskunhalasi Rendelőjének vezetője. *Közélet:* a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesületének tagja (1988), rövid ideig a Magyar Orvosi Kamara (MOK) megyei titkára, majd a MOK megyei Oktatási Bizottság tagja volt. Jelenleg a MOK Megyei Érdekvédelmi Bizottság háziorkosi tagozatában tevékenykedik. *Hobbi:* utazás, autózás. *Lakcím:* Katona J. u. 6. *Telefon:* 421-715.

Vida József Attila könyvvizsgáló, ügyvezető – Jánoshalma, 1950. november 2. *Szülei:* Vida Jó-

zsef, Matzner Anna. *Nős:* dr. Szirák Eleonóra ügyvéd (1976). *Gyermeke:* Orsolya (1982). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett (1969), majd a kecskeméti Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola gépgyártás-automatizálási szakán szerezte

első üzemmérnöki diplomáját (1974). A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Ipari Karának tervező szakán közgazdász diplomát szerzett (1984). 1989 óta adótanácsadó, 1991-től adószakértő, 1997-től bejegyzett könyvvizsgáló. *Életút:* a Fém munkás Vállalat Kiskunhalasi Gyárában szerkesztő technikus (1975-79), ügyvitel-szervezői (1979-83) és kereskedelmi-osztályvezetői (1983-84) beosztásokban dolgozott, 1984-től önálló cégében tevékenykedik. *Hobbija:* éremgyűjtés. *Lakcím:* Bethlen G. tér 6. *Telefon:* 423-022

Vili Antal operatőr – Kiskunhalas, 1949. május 18. *Szülei:* Vili Antal, Paprika Mária. *Gyermekei:* Vera (1981), Mariann (1985). *Tanulmányai:* a gimnáziumi érettségi után (1964), nyomdaipari technikus (1974), majd videoműsor-készítő, operatőri szakképesítést (1986) szerzett. *Életút:* 1967-97 között a Halaspack Rt.-nél dolgozott, 1997 óta a Halas Tv munkatársa. A Halas Tv alapító tagja. *Kitüntetés:* Helyi Érték díj (operatőri munkáért, 1999).

Vili Gábor önkormányzati képviselő – Kiskunhalas, 1954. június 17. *Szülei:* Vili Antal, Paprika Mária. *Nős:* Váradí Ibolya (1985). *Gyermekei:* Nóra (1985), Ágota (1987), Gábor (1988), Nelli (1994). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnáziumban érettségizett, majd asztalos mester lett. *Életút:* a faiparban kezdett dolgozni, később vállalkozó lett ugyanezen a területen.

Életút: 1990 óta önkormányzati képviselő, 2002 óta a Kiskunhalasi Víziközmű Társulat elnöke. *Kitüntetés:* Korda Imre díj (2001). *Lakcím:* Vasút u. 1.

Vincze Ferenc (Zólyom, 1916. máj. 7.-) közgazdász. Kiskunhalas város tanácselnöke 1960. szept. 1. és 1973. márc. 23. között. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Polgármesterek, tanácselnökök című fejezetében.

Vincze István református lelkész, vallásánár – Kiskunhalas, 1966. december 2. *Szülei:* Vincze Sándor, Lantos Jolán. *Nős:* Király Krisztina védőnő (1991). *Gyermekei:* Gergő (1992), Eszter (1993). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolában érettségizett, majd elvégezte a Budapesti Református Theológiai Akadémiát. Diplomát szerzett a Károly

Gáspár Református Egyetem vallásánár szakán. *Életút:* pályáját Harkányban kezdte, ahol a délvidéki háború menekültjeivel és öt gyülekezet gondjaival-örömeivel foglalkozott. A gyülekezetben tapasztalt ifjúsági munka tette számára vonzóvá a vallásánári munkát. 1995-ben költözött vissza Kiskunhalasra, azóta tanít a Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziumában, és ifjúsági bibliaórák közösségeket vezet a gyülekezetben. *Közélet:* a Thury József Alapítvány elnöke (1999), a PARITÁS KSZT elnöke (2001), a Kiskunhalasi Református Kollégium al-elnöke (2001). *Kedvenc időtöltése:* a barkácsolás, kirándulások szervezése. *Kitüntetései:* az Év tanára Pro Iuventute díj (1997), Pro Schola Reformata Halasiense díj (1999). *Lakcím:* Szabadkai u. 4.

Viszmege Sándor dr. szülész-nőgyógyász, aneszteziológus – Kiskunhalas, 1936. március 9.

Szülei: Viszmege Lénárd, Katona Erzsébet. *Nős:* Dr. Koós Ilona bíró. *Gyermekei:* Ágnes (1967), Györgyi (1970). *Tanulmányai:* Szilády Áron Gimnázium (Kiskunhalas, 1950-54), a Szegedi Orvostudományi Egyetem (1954-60). *Életút:* Városi Kórház szigorló orvos (Hódmezővásárhely, 1960-61), Semmelweis Kórház szü-

lész-nőgyógyász, aneszteziológus szakorvos (Kiskunhalas, 1961-86), intenzív osztályvezető főorvos (1976-96). 1970-től orvosi magánrendelést is folytat, szülészet, nőgyógyászat, akupunktúra, lágy lézer, kiropraktika szakágakban. *Közélet:* a Szilády Áron Gimnázium Öregdiákjainak Baráti Körének elnöke, a SOLARIS Napfizikai és Orvosi-biológiai Alapítvány kuratóriumi elnöke, a Kálvária Közösen az AIDS Ellen Alapítvány kuratóriumának tagja, a Római Katolikus Egyházközség világi elnöke, a Halas Tv felügyelőbizottságának elnöke. *Hobbi:* csillagászat, sport, korszerű gyógyítás tudományos szintű tanulmányozása és alkalmazása. *Kitüntetés:* Pro Urbe díj (1997). *Művei:* A Seduxen alkalmazása - eklampsiában (Semmelweis Kórház jubileumi könyve, 1974), Magzatvíz embólia esete, Nőgyógyászati műtétek praemedicatiója Seduxennel. *Lakcím:* Szász K. u. 31. *Telefon:* 421-545

Vizmeg Sándorné dr. címzetes megyei bírósági bíró, a városi bíróság elnöke – Túrkeve, 1940. A József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett 1963-ban. 1964-től a Kiskunhalasi Városi Bíróságon fogalmazó. A jogi szakvizsgát 1965-ben tette le és ebben kinevezték bírónak, azóta polgári ügyszakban működik. 1973-tól a Városi Bíróság elnöke. 1979-től a Bács-Kiskun Megyei Bíróság Polgári és Közjogászati Kollégiumának tagja. 1988-93 között a Jogi Szakvizsgabizottság tagja.

Vladár Éva Ágnes tanár – Kiskunhalas, 1957. július 9. *Szülei:* Dr. Vladár Károly, Dr. Szakály

Margit. *Gyermeke:* Bianka (1986). *Tanulmányai:* a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium fizika tagozatos osztályában érettségizett 1975-ben, a Pécsi Tanárképző Főiskola angol-orosz szakán szerzett diplomát (1977-81), majd Angliában az Exeteri Egyetemen angol részképzésen vett részt,

1988-91 között a pécsi Janus Pannónius Tudományegyetem angol szakát végezte el, ezután az Pennsylvaniai Egyetemen (USA) posztgraduális képzésen vett részt 1991-ben. *Életút:* a kiskunhalasi Semmelweis Kórházban kezdte 1975-ben diétás nővérként, 1976-77 között a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakiskolában volt képesítés nélküli tanár, a Szilády Áron Gimnáziumban tanított orosz és angol nyelvet (1981-1995), 1995 óta a Bibó István Gimnáziumban dolgozik nyelvtanárként.

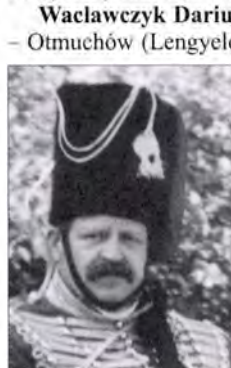
Közélet: a Lyra együttes és a Városi Polgári Kör alapító tagja, a Városi Ifjúsági Műhely vezetőségi tagja, a Szilády Áron Társaság tagja, a Diák-kapcsolatok a Nyelvtanulásért Közalapítvány kuratóriumi tagja. *Hobbija* az utazás, a kelta népzene, a magyar néphagyományok, az éneklés és a kutyái. Fordításai jelentek meg a Kiskunhalas (1994); a Kiskunhalas építészeti emlékei (1994), a Kiskunhalas anno... (1994), a Jászok Redemptio (1995), és a Halasi Csipke (1996) című könyvekben. *Lakcím:* Bokányi Dezső u. 10/B.

Vladár Károly dr. a fizikai tudomány kandidátusa – Budapest, 1956. április 11. *Szülei:* dr. Vladár Károly, dr. Szakály

Margit. *Nős:* Lakics Erika ápolónő (1980). *Gyermekei:* Zsigmond (1983), Simon (1987), Sára (1989). *Tanulmányai:* a Szilády Áron Gimnázium fizika tagozatán érettségizett, diplomát az ELTE fizika szakán szerzett. 1980 óta az MTA Központi Fizikai Kutatóintézet, majd jogutóda, a Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet munkatársa. 1990-től a Középiskolai és Matematikai Lapok fizika szerkesztőbizottságának tagja. *Közélet:* a Magyar Dudazenekar és a Garabonciás Trió tagjaként zenél, járja az országot. *Kitüntetései:* Akadémiai Ifjúsági Díj (1985), az Eötvös Lóránd Fizikai Társulat Gyulai Zoltán díja (1987). *Művei:* 22 tudományos közlemény nemzetközi folyóiratokban (Physical Letters, Phys. Rev. stb.), magyar nyelven: Vezetési elektronok és kétnívós rendszerek kölcsönhatása amorf fémekben (Magyar Fizikai Folyóirat XXXV. 313-366 (1988)). *Lakcím:* 1118 Budapest, Tűzkö u. 1.

Waclawczyk Dariusz M. ügyvezető igazgató – Otmuchów (Lengyelország), 1952. október 12. *Szülei:* Waclawczyk Oskar, Kryczek Marta. *Nős:* Barta Éva ügynök (1975). *Gyermekei:* Natalia (1977), Éva (1984). *Tanulmányai:* Gimnázium Otmuchów (1967-71), Opolei Mérnöki Főiskola (1971-73), Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Kar - erőáramú szak (1978-85). *Életút:* Veb Henneberg Porcelan Ilmenan (NDK, 1974-76), Szczecini Kikötő igazgatósága

(NDK, 1974-76), Szczecini Kikötő igazgatósága

(Lengyelország, 1976), Semmelweis Kórház Energia Részleg - részlegvezető (Kiskunhalas, 1976-88), Controll-Flex Kft. - szervizmérnök (Kecskemét, 1989-91), DMW Gmk - ügyvezető igazgató (Kiskunhalas, 1992-94), 1994-től K. W. Ker. Kft. - ügyvezető igazgató. *Közélet:* alakulásától a Kiskunhalasi Lovasbandérium parancsnoka, a HÖR Dózsa SE számvevő bizottságának elnöke. *Hobbija* a lovaglás.

Wicker Erika régész-muzeológus – Császár-töltés, 1955. június 15. *Szülei:* Wicker Mátyás, Angeli Julianna. Elvált.

Tanulmányai: a bajai Frankel Leó Gimnáziumban érettségizett (1969-73), majd a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának német nyelv és irodalom, régészet-muzeológia szakán érettségizett (1973-78), ezután a berlini

Humboldt Egyetemen tanult (1978). *Életút:* pályáját a kiskunhalasi Thorma János Múzeum régész-muzeológusaként kezdte (1978-95), ahol 1979-től múzeumigazgató, 1995-től a kecskeméti Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezetének megyei múzeumigazgatója. *Közélet:* Kiskunhalas képviselőtestületének tagja (1990-94). *Hobbija* az olvasás, utazás, kertészkedés. *Kitüntetés:* Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Elnökének Kitüntető Díja (1997). *Jelentősebb művei:* „Halasi múzeum” 1-2. (Halasi Téka 9-10, 1989, 1990), Pillanatképek évezredekről. A Csölyosi és a Pálosi határ régészeti emlékei (=Tanulmányok Csölyospálos történetéről és népeletéről. Csölyospálos, 1995). A tázlári határ régmúltja (Tázlár, 1997). Koporsók a csölyospálosi avar kori temetőben (Cumania 12., Kecskemét). A halasi határ régészeti emlékei az őskortól a honfoglalás korig. (=Kiskunhalas története 1. Kiskunhalas, 2000). *Lakcím:* Kecskemét, Énekes u. 90.

Zádory Attila dr. osztályvezető főorvos – Cegléd, 1937. szeptember 24. *Szülei:* Zádory István, Rojtán Mária. *Özvegy:* Ábry Mária könyvelő (1971). *Gyermekei:* Claudia (1973), Édua (1974), Attila (1976). *Tanulmányai:* a ceglédi Kossuth Lajos Gimnáziumban érettségizett (1952-56), majd a Szegedi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát (1956-62). 1967-ben általános sebész, 1969-ben pedig baleseti sebész szakvizsgát tett. *Életút:* pályáját a kecskeméti Megyei Kórház baleseti sebészetén kezdte (1962-76), majd nyugdíjazásáig a kiskunhalasi Semmelweis Kórház baleseti sebés-

zetén dolgozott előbb részlegvezető főorvosként (1976-87), majd osztályvezető főorvosként (1987-98). *Hobbija* a zene, a sport és a kertészkedés. *Kitüntetés:* Minisztériumi Osztályvezetői Dicséret (1970). *Munkái:* 31 tudományos cikk egészségügyi lapokban, kongresszusokon, megyei orvosnapokon. *Lakcím:* Hajó u. 16. *Telefon:* 421-857.

Zádory Claudia zongoratanár – Kecskemét, 1973. július 28. *Szülei:* Dr. Zádory Attila, Ábry Mária. Hajadon. *Tanul-*

mányai: a szegedi Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskolában érettségizett (1991), a svájci Conservatoire de Lausanne-n szerzett „virtuositè” diplomát (1992-95), a szegedi LFZT-n zongoratanári diplomát kapott (1998), ezután a Debreceni Egyetemen tanult vállalkozásgazdasági szakmérnök-ként, kereskedelem és marketing szakirányban. *Életút:* 1993-95 között zongora és zenei előkészítő tanár az Écose de Musique de Leysin-ben. 1995-99-ig zongoratanár Kiskunhalason az Önkormányzati Zeneiskolában. 1999-től a Pannon GSM-nél dolgozik Budaörsön. *Hobbija* a macskatenyésztés és a lovaglás. *Művei:* „Pernyék” című verseskötet (1996).

Zádory Édua – Kecskemét, 1974. október 12. *Szülei:* Dr. Zádory Attila, Ábry Mária. *Férjezett:*

Csösz Géza programozó (1995). *Tanulmányai:* a Kiskunhalasi Zeneiskolában töltött évek után a szegedi Konzervatórium-ban Szecsödy Ferencnél (1986), Svájcban Habib Kayabeh-nél és Varga Tibornál (1991-től), Bécsben a Zeneakadémián Ginter Pichlernél és Kovacic Ernstnél (1998-tól) tanul. *Életút:* a Svájcban és Ausztriában töltött tanulmányi évek alatt Magyarország több városában, Ausztriában, Svájcban, Görögországban, Törökországban, Portugáliában, Olaszországban,

Amerikában és Japánban hangversenyezett szőlőben, zenekarban és kamaraegyüttesekkel. Jelenleg a Trio Masqu együttesben játszik. *Hobbija* a zene. *Lakcím:* Bécs (Ausztria), Strohgasse 20/2. *Telefon:* 43-1714-1622

Zag László tanár – Magyaregregy, 1934. február 10. *Szülei:* Zag József, Sáska Margit. Özvegy

(Czakó Márta, 1957). *Gyermekei:* László (1959), Judit (1963). *Tanulmányai:* a Bonyhádi Gimnáziumban érettségizett (1953), majd a Magyar Testnevelési Főiskolán szerzett testnevelő tanári diplomát, ill. atlétika oktatói oklevelet (Budapest, 1957). *Életút:* testnevelő tanárként dol-

gozott a Felsővárosi Általános Iskolában (1957-60), majd a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában volt kollégiumvezető és testnevelő tanár (1960-1994). *Közélet:* a Járási-Városi Atlétikai Szövetség elnöke, a városi sportbizottság tagja (1994-98). *Kedvenc időtöltése* a kertészkedés és a zene. *Kitüntetései:* Kiváló Munkáért, Magyar Atlétikáért Érdemérem bronz fokozata, Pro Urbe díj (2001). *Munkája:* Az atlétikai mozgások ritmusának elemzése (Magyar Testnevelési Egyetem könyvtára). *Lakcím:* Tambura u. 10.

Zellei Gáborné gazdaságvezető – Kiskunhalas, 1948. július 22. *Szülei:* Pata Péter, Szabados Mária. *Tanulmányai:*

a bajai Türr István Közgazdasági Technikumban érettségizett (1962-66), felsőfokú államháztartási könyvelői végzettséget szerzett (Budapest, Pénzügyminisztérium (1979-82). *Életút:* pályáját a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdte könyvelőként (1966-69),

majd a Jurinovits Miklós Úttörőházban, és annak jogutódaiban, a Boróka Gyermekházban, és a Rendezvény- és Programirodában volt gazdaságvezető (1969-1999). 1999 óta a Kiskunhalasi Művelődési Központban gazdasági ügyintéző. *Közélet:* a Kálvária Közösen az AIDS Ellen Alapítvány ku-

ratóriumi tagja (1993-), a SOLARIS Napfizikai és Orvosbiológiai Alapítvány titkára (1995-2001). *Hobbija* a zene, irodalom, sport, közösségi életben való közreműködés. *Lakcím:* Alkotmány u. 12/b. *Telefon:* 423-236

Zuschlag János (Kkh., 1977. máj. 7.-) történész. Kiskunhalas város országgyűlési képviselője 1998-tól. Lásd bővebben Kiskunhalas almanach Országgyűlési képviselők című fejezetében.

Zs. Szőke László mezőgazdasági vállalkozó – Sajószentpéter, 1956. szeptember 29. *Szülei:* Zs.

Szőke László, Mísalek Mária. *Nős:* Monori Anna tanár (1977). *Gyermekei:* Viktória (1978), Dóra (1980), László (1989). *Tanulmányai:* a kecskeméti, majd a kiskunhalasi Szakmunkásképző Iskolában tanult (1971-74), majd víz-gáz-készülék-szerelő szakmunkásvizsgát tett (1974). *Életút:*

1984 óta önálló kisiparos, 1988-ban csatlakozott az MDF-mozgalomhoz, 1989-ben Nagy Szeder István irányítása alatt részt vett a helyi és körzeti Kiszgazdapárt szervezésében, jelenleg mezőgazdasági vállalkozó. *Közélet:* a Kiszgazdapárt körzeti titkára (1993), megyei vezetőségi tagja, a Független Magyar Ifjúság megyei elnöke (1994), országos vezetőségi tag, önkormányzati képviselő (1994-98). *Hobbija* a természetjárás, barkácsolás, helytörténet. *Lakcím:* Alkotmány u. 18. *Telefon:* 426-139

Cégismertető

Cégek, boltok, mesterek, szolgáltatók Halason

Összeállította: Gyarmati Andrea - Laki Rita - Szabó Krisztina - Szakál Aurél

Az ismertetőben áttekintést adunk a Kiskunhalason működő közel 3000 cégről, vállalkozásról. Az adatgyűjtés sok forrás felhasználásával történt. A telefonkönyv, hirdetési újságok, helyi médiák hirdetései, szórólapok, névjegykártyák, kártyanaptárak, visszaküldött adatlapok, a hirdetők által kitöltött regisztrációs lapok és megfigyeléseink adatait összesítettük és rendszereztuk. Összeállításunkban a teljességre törekedtünk, ennek ellenére elfordulhat, hogy egyes vállalkozások elkerülték figyelmünket, esetleg szerepelhetnek olyanok, melyek a hónapok óta tartó adatgyűjtés ideje alatt már megszűntek. Esetleges hibáinkért elnézést kérünk.

A cégek csoportosítása:

1. Bányászat
2. Egészségügyi ellátás
3. Egyéb feldolgozó tevékenység
4. Élelmiszer és ital gyártás
5. Építőipar
6. Fafeldolgozás
7. Fémfeldolgozás, fémtermék gyártása
8. Gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás
(jogi tevékenység, mérnöki tevékenység, könyvelés, hirdetés, vagyonvédelem, stb.)
9. Gép, berendezés gyártás
10. Ingatlanügyek
11. Jármű és üzemanyag gyártás, kereskedelem, javítás
12. Kiskereskedelem
13. Kölcsönzés
14. Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás
15. Műanyag és vegyi anyag termék gyártás
16. Nagykereskedelem
17. Oktatás
18. Papírgyártás, kiadói és nyomdai tevékenység
19. Pénzügyi tevékenység
20. Szállítás, raktározás, posta, távközlés
21. Számítástechnikai tevékenység
22. Szolgáltatások
23. Textiláru és bőrtermék gyártás
24. Vendéglátás, szálláshely
25. Villamosgép és műszer gyártása, javítása

1. Bányászat

Halas-Bagger Rt., kavics, homokbányászat, Alsóöregszőlők 158.
MOL Rt. Kiskunhalas, Olajbányász u. 7.

2. Egészségügyi ellátás

dr. Ádor Sándor, állatorvos, Paprika Á. u. 25. 424-960
 Agócs Lajos, fogtechnikus, Bajcsy-Zsilinszky u. 11. 421-314
 dr. Aladics Balázs, állatorvos, Ibolya u. 11. 421-649
 dr. Aladics Sándor, állatorvos, Ibolya u. 11. 421-649
 Állateü. és Élelmiszer Ell. Áll. BKM-i Főállatorvosi Hív. 428-717
 Hősök tere 1. 420-522
 dr. Ambrus Sándor, állatorvos, Pozsony u. 51/d 422-621
 Antóniné Blehó Rita, gyógytornász, Epreskert u. 14. 426-851
 dr. Bácsalmási Antal, fogszakorvos, Jókai u. 8. 421-063
 dr. Balogh Ágota, szemorvos, Szilády Á. u. 20. 424-260
 Balogné Dudás Ilona, pszichológus, Kuruc vítezek tere 39. 425-655
 Bartek Sándorné, egészségügyi ellátás, Vörösmarty u. 18. 422-263
 dr. Bástyi András, szülész-nőgyógyász, Bajcsy-Zsilinszky u. 27. 422-787
 Berzátzy László, fogtechnikus, Imreh M. u. 8. 421-452
 dr. Berzátzy László, állatorvos, Szövetség tér 1. 422-519
 Bio-Promed Bt., egészségügy, Margareta u. 11. 425-205
 dr. Boda Valéria, gyermekorvos, Petőfi u. 34. 423-585
 dr. Bodrogi Tibor, gyermekgyógyász, Szent Imre u. 1. 423-454
 dr. Bogdán Gusztáv, fogorvos, Práger Á. u. 5. 20/9872-751
 dr. Botos Endre, fogorvos, Karacs T. u. 1. 422-082
 dr. Bölcskei Judit, bőrgyógyász, Kigyó u. 3. 423-538
 BTP-2000 Bt., fekvőbeteg-ellátás, Pozsony u. 59/d 422-245
 dr. Bús Imre, háziorvos, Dózsa Gy. u. 4/a 522-375
 Children Bt., egészségügy, Juhar u. 17. 421-932
 dr. Czabán László, állatorvos, Szent György tér 5. 420-867
 Csernák Márta, gyógyszerész, Fazekas G. u. 39. 420-525
 Csordás Jenő Istvánné, fogtechnikus, Szilády Á. u. 38. 420-525
 Dentáltechnik Kft., fogtechnika, Dekáni Á. u. 11. 421-765
 dr. Dinnyés József, fogszakorvos, Stepanek E. u. 3. 422-511
 dr. Dukai Zita, háziorvos, Szent Imre u. 1. 422-815
 dr. Dutkay Lóránt, háziorvos, Szent Imre u. 1. 422-191
 EG-Let Bt., egészségügy, Virág u. 5. 421-765
 Elmix Kft., fogtechnikai labor, Csónak u. 2/4 422-511
 dr. Erdei Zoltán, szemészorvos, Vasút u. 2/a 422-815
 dr. Erdély Árpádné, fogorvos, Szász K. u. 9. 422-191
 Evetovits István, állatorvos, Fazekas G. u. 54/a
 Fociendum Bt., járóbeteg-ellátás, Budór u. 2.
 Fair-Med Bt., egészségügy, Schönfeld udvar 5/9
 Faragóné Prohászka Andrea, fogtechnikus, Petőfi u. 16. 420-275
 Fogtechnikai Labor, Szilády Á. u. 38. 421-932
 Dr. Földesi és Társa Bt., szakorvosi ellátás, Nád u. 4. 30/995-6159
 dr. Gasztonyi György, állatorvos, Thorma J. u. 13. 422-920
 GFT Bt., egészségügy, Kunkapitány u. 6.
 Ginoft Bt., járóbeteg-ellátás, Bajcsy-Zsilinszky u. 27.
 Gréczy István, fogtechnikus, Kuruc vítezek tere 34. 421-061
 Gregó és Társai Szolg. Bt., járóbeteg-ellátás, Dózsa Gy. u. 2/a 420-170
 Gyarmati Pharma Bt., Kossuth u. 17.
 Gyömrei Ágnes, logopédus, Városcsokor u. 16. 421-719
 Dr. Gyönyösti Ágnes és Tsa. Bt., járóbeteg-ellátás, Kocsis L. u. 10. 420-326
 dr. Gyurcsik Klára, háziorvos, Kölcsey u. 20., 423-011
 Halas Labor Kft., járóbeteg-ellátás, Monzpart L. u. 1. 423-011
 Halas Műtő Kft., egészségügy, Monzpart L. u. 1. 423-011
 Halas-Dent Kft., fogorvosi ellátás, Monzpart L. u. 1. 423-011
 Halasi Sükid Prevenációs Bt., egészségügy, Monzpart L. u. 1. 422-082
 dr. Herczeg Katalin, fül-orr-gégész, Dózsa Gy. u. 4.

dr. Horváth László, állatorvos, Fazekas G. u. 19. 422-554
 Humazol Bt., járóbeteg-ellátás, Kossuth u. 3. II/5
 dr. Huri és dr. Vezendi Egészségügyi Szolgáltató Bt., Katona J. u. 6. 421-715
 Ill-San Bt., egészségügy, Bocskai u. 1.
 dr. Jamrik és dr. Kiss Bt., járóbeteg-ellátás, Szilády Á. u. 18/4
 Jása Bt., egészségügy, Szilády Á. u. 5-7.
 Je-Med Bt., fekvőbeteg-ellátás, Malnár u. 4/a 429-663
 dr. Jenővári Éva, onkológus, Dekáni Á. u. 6. 422-751
 dr. Jeremiás Attila, neurológiai és fejfájás magánrendelés, Szilády Á. u. 24.
 dr. Jeszenszky Valéria, reumatológus, belgyógyász 30/2496-129
 Kigyó u. 3.
 dr. Josa Zoltán, fogorvos, Kossuth u. 6. 427-867
 dr. Kajtor Ágnes, fogorvos, Vörösmarty u. 2. 423-280
 dr. Kártyik Zsuzsanna, szemorvos, Posta u. 1. 426-085
 KA-TI-Dent Fogtechnikai Bt., Béke u. 6. 423-678
 dr. Katona Magdolna, háziorvos, Kölcsey u. 20. 420-326
 Kelemen Emese, pszichológus, Bathány u. 49. 422-240
 Kertváros-Dent Bt., fogorvosi ellátás, Stepanek E. u. 3.
 Kinezis Bt., gyógytorna, masszázs, Nagy Szeder I. u. 1. 30/9788-652
 Király Géza, fogtechnikus, Magyar u. 17. 422-283
 Kiskunhalasi SSP. Kezelő Bt., Monzpart L. u. 1.
 Kiss és Darabos Bt., járóbeteg-ellátás, Vasút u. 8/b 421-561
 dr. Kuluncsich Egészségügyi Bt., Hajnal u. 3.
 dr. Kupecz és Társa Bt., szakorvosi ellátás, Szalag u. 4. 423-104
 Légrády Mátyásné, szociális dolgozó, Sereg u. 3. 422-623
 dr. Lévai Ildikó, háziorvos, Bem u. 2.
 dr. Lengyel János és Társa Bt., fekvőbeteg-ellátás, Kuruc v. tere 1. fsz. 1.
 Lumbágó Bt. (dr. Gasztonyi Györgyi) orvos 422-163
 Semmelweis tér 27/a
 dr. Makay Gábor, állatorvos, Kardvirág u. 5. 423-431

KINEZIS BT.

OTTHONÁPOLÁSI SZOLGÁLTATÓ

**GYÓGYTORNÁ
MASSZÁZS
SZOLÁRIUM**

**KISKUNHALAS
NAGY SZEDER I. U. 1.
Tel.: 30/9788-652
Délután: 77/428-680**

dr. Maruzsenszki József, állatorvos, Horangos tér 11.	424-346
Mártonné Dudás Ildikó, egészségvédelem, Tormássy u. 14.	427-531
dr. Masa Anna, gyermekorvos, Kálcsy u. 20.	420-327
Maxi Dent Bt., fogtechnikai labor, Marx tér 3.	429-565
Med-Oral Bt., járóbeteg-ellátás, Práger u. 5.	
Med-Prevent Trade Bt., járóbeteg-ellátás, Zsigray J. u. 19.	
dr. Mészáros Imre, állatorvos, Attila u. 3.	421-748
Mobil-Help Bt., járóbeteg-ellátás, Kiffer u. 1. 2/10	422-407
Molnár János, gyögmasször, Kossuth u. 22/b	424-334
dr. Nagyné és Társa Bt., járóbeteg-ellátás, Szilady Á. u. 26.	
Napról-Napra Vízit Bt., fekvőbeteg-ellátás, Kossuth u. 32. 1/3	423-371
dr. Németh Magdolna és Tsa. Bt., járóbeteg-ellátás, Kossuth u. 30. II/4	
NN Med Bt., járóbeteg-ellátás, Karacs u. 8. 1/6	
Orbán Éva, gyögmasször, Kossuth u. 24.	420-422
Dr. Palásti és Társa Bt., egészségügy, Bem u. 5. 4/10	
Péterné-Optika, lószersz, Holló u. 1.	423-874
Piegel János, fogtechnikus, Fazekas G. u. 90/a	425-544
Prima-Protetika Kft., gyógyászati segédeszközök gyártása Monszpárt L. u. 1.	522-046
Pusi Bt., fekvőbeteg-ellátás, Kiffer u. 2.	425-226
Rékasi Csaba, fogtechnikus, Marx tér 3.	429-565
dr. Sárosi és Társa Bt., járóbeteg-ellátás, Kiffer u. 5. II/4	
dr. Sebestyén és Társa Bt., járóbeteg-ellátás, Bajcsy-Zsilinszky u. 21.	
Simi Bt., egészségügy, Zsigray u. 2.	
Somnus Bt., egészségügy, Bem u. 8.	
dr. Somogyvári János, háziorvos, Szent Imre u. 1.	422-145
Somoskői György, fogtechnikus, Gimnázium u. 7.	427-731
dr. Soós Károly és Társa Bt., fekvőbeteg-ellátás, Erdai F. tér 3/a 4/14	
Spirál-CT Kft., egészségügy, Monszpárt L. u. 1.	423-011
dr. Surján Endre, fogszakorvos, Paprika A. u. 26.	429-950
dr. Syphakanlaya Phouxy, állatorvos, Városterk u. 10.	422-474
dr. Szabó és Társa Bt., egészségügy, Mátyás tér 8.	421-856
Szegedi Erika, fogtechnikus, Vörösmarty u. 97.	427-453
Szív Bt., járóbeteg-ellátás, Imreh M. u. 11	423-589
Szlovák és Kajtor Bt., járóbeteg-ellátás, Vörösmarty u. 2.	423-280
dr. Szücs Ildikó, belgyógyász, Kigyó u. 3.	30/2193214
Tabáné Daczi Judit, logopédus, Kocsis L. u. 14.	421-245
dr. Tar Ágnes, háziorvos, Szent Imre u. 1.	422-145
dr. Tassi György Bt., járóbeteg-ellátás, Semmelweis tér 17.	322-063
dr. Vancsura János, urológus, Zsigray J. u. 6.	423-024
dr. Varsányi Irén, háziorvos, Eötvös u. 2.	422-048

3. Egyéb feldolgozó tevékenység

Baunoch Sándor, ötvös, Pozsony u. 4.	423-555
Car-Tex Halas Kft., Szénás u. 15.	429-816
Famegmunkálás Kft., bútorgyártás, Mátyás tér 5. C/23	
Görgyán Lajos, fűrészarú gyártás, Bocskai u. 1. 2/9	
Gyenisze Gábor, kárpitos, Imreh M. u. 20.	
Halas Bútor Kft., ülőbútor készítés, Karacs T. u. 8.	
Hatházi János, kárpitos, Fácán u. 6.	425-160
Jeremiás Péter, aranyműves-ötvös, Vörösmarty u. 2.	428-127
Kemenes Iván, kárpitos, Árpád u. 33.	
Kiss László, seprűkészítő, Felsőkistelek 36.	
Körösi Károly, kárpitos, Sógvári u. 37.	420-018
Körösi Károlyné, kárpitos, Sógvári u. 27.	429-926
Lévay Ottó, bútorkészítő, Fejérföld u. 9.	420-350
Magyaró István, kárpitos, Széchenyi u. 73/a	425-782
Multiglass Bt., bútorkészítés, Kuruc vízelek tere 12.	
Palásti Róbert, ipari termék gyártása, Zsigray u. 41.	
Sáriné Császár Anna, keramikus, Ady E. u. 7.	422-670

Sayti Mónika, ötvös, Csap u. 1/a	
Szilágyi Pál, ötvös, iparművész, Rezeda u. 8/a	424-784

4. Élelmiszer és ital gyártás

Arany Kapu Rt., szeszgyártás, 6413 Kunfehértó, IV.körzet 6.	407-044
Bacchus Drink Kft., Majsai út 18.	422-344
Baka István, szikvízkészítő, Radnóti u. 90.	426-002
Baka János, szódavízgyártó, Kovács Pál tér 3.	425-875
Baka Mihály, szikvízkészítő, Himzö u. 12.	
Bakáné Kovács Katalin, szikvízkészítő, Fazekas G. u. 58.	427-233
Baromfifeldolgozó Hajdú Bet Rt. Győregység, Vasút u. 21.	423-655
Berla Kft., bortermelés, Tulipán u. 14.	421-434
Bisonex Kft., húsfeldolgozás, Széchenyi u. 50.	
Csala Zoltánné, pék, Bem u. 4.	
Csányi és Társa Sütőipari és Kereskedelmi Bt., Nyárfa u. 3.	427-025
Csavina Kft., bortermelés, Szilady Á. u. 5-7.	
Csirke Kft., Kötényi út 22.	
Deák Sándor, ostsütés, Markovits M. u. 13.	
Dicső Istvánné, tejgyártó, Kamilla u. 5.	424-739
Ébert-Hús Kft., József A. u. 19.	
Fanlexa Bt., szárazlégyártás, Bocskai u. 13. III/7	
Gorjánac József, méhészt, Nyil u. 12.	425-950
Halasbárd Kft., húsfeldolgozás, Gyűrűs I. u. 18.	
Halasi Bonbon Édesipari Kft., Szalmáry S. u. 33.	422-504
Halasi Borászati Kft., bortermelés, Baththyány u. 54.	422-228
Halasi Csirke Kft., Kötényi út 22.	423-152
Halasi Savanyító Bt., gyümölcs és zöldség feldolgozás, Baththyány u. 63.	
Halma Halasi Malom Kft., Kárpát u. 32.	422-622
Havas László, pék, Szent György tér 1.	420-922
HDH Kft., desztillált szeszital gyártás, Majsai út 18.	

Arany Kapu

Ipari és Kereskedelmi Rt.

6413 Kunfehértó, IV. körzet 6., Pf: 5.

Tel.: 77/407-044, Fax: 77/407-110

E-mail: szaboki_sandor@aranykapu.hu

Web: www.aranykapu.hu

BAROMFIELDOLGOZÁS KERESKEDELEM

A Halasi Csirke Kft. 1992-ben alakult családi vállalkozás. Fő tevékenységünk a baromfi-feldolgozás. Különböző csirke termékeket már 1993 óta exportálunk Nyugat-Európa számos országába. Jelenleg azonban a Kelet-Európai országokba irányuló szállításainkat is dinamikusan fejlesztjük.

HALASI CSIRKE KFT.

6235 Böcsa, III. ker. 1.

6400 Kiskunhalas, Kötönyi út 22.

Tel.: 77/423-152, 77/423-162, 77/423-232

E-mail: csirke@halasicsirke.hu • Web: www.halasicsirke.hu

Hegedűs Sándor, hentes, Bojnár u. 18.	420-232
Herédi Szabó Károly, méhész, Vörösmarty u. 93.	420-497
Hűsbolt, húskereskedés, Petőfi u. 26.	426-281
Hűszület, Kálcsay u. 8.	423-515
Jó István, hentes, Petőfi u. 26.	426-281
Kalmár Sütőipari Vállalkozás, Jókai u. 71.	523-014
Kapus Béla, termelői bor, Tormássy u. 21.	
Király Pék és Társa Bt., Kuruc vitézek tere 18.	428-298
Kiskunhalasi Baromfi-feldolgozó Rt., Pf.: 21.	423-655
Kötöny-Hús Kft., húsfeldolgozás, Lomb u. 2.	
Krauszné Tóth Ilona, szárzajtésa készítő, Pozsony u. 63/c	
Majsa-Hús Kft., Kossuth u. 17.	421-423
Mig György, hentes, Kartész u. 32.	425-861
Ördög Mihály, bortermelés, Felsőiskolák 20.	
Patyi János, méhész, Szalag u. 45.	427-078
Patyiné Tandori Mária, méhész, Szalag u. 45.	427-078
Pethő Péter, borász, Pozsony u. 8.	425-501
Pezsőgő Bt., Bethlen G. tér 7/c	423-079
Pogi-Kuckó (Ruskó Éva), látványipékség, Fazekas G. u. 56.	427-767
Royal II. Sütőipari Rt., Szabadkai út 90.	422-155
Rózsa és Társa Bt., Szilády Á. u. 37.	429-927
Rózsa és Társa Bt., pékárú gyártás, Lomb u. 4.	
Sándor Ferenc, gombatermelő, Golya u. 4.	426-307
Sándor Károly, méhész, Tó u. 16.	426-465
Satri Bt., kenyérgyártás, Szent István u. 2.	
Stefániga János, hentes, Kertvárosi ABC	20/4138-770
Szabados József, méhész, Dugonics u. 17.	428-569
Szabó Lajosné, cukrász, Vadkerti u. 63.	424-370
Szarvas Kft., deszillált szeszital gyártása, Pozsony u. 59/c	422-823
Szarvas Szeszfőzde, palinka bérház, Felsőöregszőlők 290.	421-307
Szűcs Sütőde, pékség, Jöcint u. 6.	422-166
Szvetnik László, méhészmester-mézfelvárló, Hunyadi u. 43.	426-459
Taba Attila, bortermelés, Kocsis L. u. 14.	

S. Építőipar

Ács Attila, szobafestő-mázoló, Sóstói szőlők 1.	428-362
Ács János, épület asztalos, Tó u. 31.	426-498
Acsai V. Attila, villanyszerelő, Kollmann u. 26.	428-442
Ádám Csaba, szobafestő-mázoló-tapétázó, Mátyás tér 7.	
Ágoston Imre, építész technikus, Radnóti u. 26.	424-910
Akzentó-Bau Kft., építőipari vállalkozás, Bocskai u. 11.	420-669
Általános Tervező és Kivitelező GMK, Árpád u. 18.	422-816
Amarante Bt. villanyszerelés, Kározy u. 13.	
Ambrus Tibor, csőszerező, Bem u. 1.	423-582
Andóczy Péter, szobafestő-mázoló, Csillag u. 3.	425-776

Angeli László, szobafestő-mázoló-tapétázó, Nagy-Czirik u. 11.	
Antóni Tamás, villanyszerelő, Radnóti u. 86.	426-699
Antóni Zoltán, szobafestő, Epreskert u. 14.	422-621
Babud Dezső, ács, állványozó, Járászék u. 42.	
Babud Károly, villanyszerelő, Kisfaludy u. 29.	420-159
Babud Építőipari és Mérnöki Bt., Ady E. u. 9.,	427-594
Bácsbauer Kft., magospéptészet, Szegedi út 73.	
Bácsmakk Kft., tervezés, Kossuth u. 31.	425-367
Bakos István, építésztechnikus, Kard u. 14.	426-439
Baksa Mobil-98. Építőipari Kft., Kisfaludy u. 42.	
Baksa Sándor, szobafestő-mázoló, Zalka M. u. 11.	
Baksa Péter, szobafestő-mázoló, Bükkönyös u. 11.	420-965
Balaskó István, kőműves, Tábor u. 20.	
Bálint és Társai Bt., villanyszerelés, Rákóczi u. 4.	
Bándzsal András, szobafestő-mázoló-tapétázó, Bálvány u. 16.	425-087
Bánóczki Imre, szobafestő-mázoló-tapétázó, Vasút u. 6/a,	421-498
Bánóczki László, villanyszerelő, Vasút u. 6/c,	427-837
Bárany Lajos, villanyszerelő, Bajza u. 88.	425-055
Baranyi Imre, épületburkoló, Kálcsay u. 23.	426-550
Baricz László, kőműves, Szilády u. 32.	425-183
Baróti Sándor, építéstervező, Bajza u. 14.	423-541
Barta István, szobafestő-mázoló-tapétázó, Bocskai u. 1. II/8	
Baur Imre, szobafestő-mázoló, Járászék u. 44.	427-630
Bau-Test Minőségvizsgáló Kft., Olajbányász u. 2.	428-912
Bazsa László, vízvezeték-szerelő, Szélmolom u. 36.	426-224
Bednári Antal, villanyszerelő, Cserépek u. 21.	421-711
Bende Béla, szobafestés-mázolás, Kamizsa tér 2/a	426-393
Benke Lajos, villanyszerelő, Tavasz u. 4/a	422-688
Benke Sándor, építőipar, Dob u. 1.	423-620
Bennapok Bt., építőipar, Szilády Á. u. 5-7.	425-853
Berecki Árpád, építész, tervező, Mátyás tér 8.	423-199
Berecki János, földmunkavégzés, Kazinczy u. 10.	
Béri József, szobafestő-mázoló, Kuruc vitézek tere 21.	420-946
Berta József, szobafestő-mázoló-tapétázó, Károly u. 75.	427-933
Binex Bt., uszodagépészet, vegyszerek, pezsőgömdencék Imreh M. u. 4.	423-835
Bódis István, villanyszerelő, Kálcsay u. 3.	421-332
Badrogi Mihály, építész, Tulipán u. 8.	20/3372-829
Bognár Mihály, villanyszerelés, Szondi u. 16.	
Bokor István, építőipari technikus, Tormássy J. u. 13.	425-806
Borbás Lajos, gőzszerelő, Sóstó u. 52.	421-616
Borbás Zoltán, szobafestő-mázoló, Pipacs u. 17.	425-863
Bor-Ka 93 Bt., épület karbantartás, József A. u. 17/a	423-556
Borkúti Péter, kőműves, Zrínyi u. 33.	
Borsos Zoltán, árokásó vállalkozó, Vadkerti út 69.	427-873
Bótás József, építőipari technikus, Himző u. 5.	421-317
Brucker László, vasútipítés, karbantartás, Korvin u. 52.	426-546
Bugyi Sándor, szobafestő-mázoló-tapétázó, Ág u. 16.	
Bús József, építész, Zalán u. 9.,	423-531
Büsné Nagy Margit, lakberendező, Zalán u. 9.,	423-531
Cobra-8 Bt., közmunkakölés, Bathányi u. 21.	
Coll-4. Kkt., építőipar, Széchenyi u. 17.	421-543
Czene Zsolt, csatornázási szakmérnök, Kossuth u. 22/a	426-685
Czibalya Balázs, vízvezeték-szerelő, Szilády u. 20.	421-147
Csaba Zoltán László, üveges, Juhar u. 25.	425-870
Csanádi Ferenc, villanyszerelő, Széchenyi u. 9.	426-611
Csapi és Társai Kft., víz-, gáz-, fűtés szerelés, Zrínyi u. 43.	420-212
Csuth Ádám, kőműves, Sóstó u. 7/a	420-598
Cseho Kovács Lajos, bádogas, Tulipán u. 12.	420-298
Cserkő Endre, villanyszerelő, József A. u. 24.	426-274

Csik Antal , szobafestő-mázoló-tapétázó, Kárpát u. 15.	421-581	Francia Imre , szobafestő-mázoló, Bercsényi u. 14.	421-951
Csász József , szobafestő-mázoló, Futó u. 4.	421-403	Frankó-Szer Kft. , víz-, gáz-, fűtés-tervezés, kivitelezés, Kiffer u. 5.	420-466
Dági László , szobafestő, Kuruc vílezek tere 41.	429-150	Friebert Miklós Zsolt , vízvezeték-szerelő, Erdei F. tér 5/b	424-014
Dani József , csőhálózatszerelő, Bajza u. 42.		Fuga Bt. , építőmesteri szolgáltatás, Bajza u. 76.	
Dani Tibor , épületburkoló, Károly u. 39.		Furucz József , szobafestő-mázoló-tapétázó, Bem u. 1.	
DanubiusBeton Bajai Kft. Kiskunhalasi Betonüzem Olabányász u. 2.	30/3855-825	Fülöp Miklós , vízvezeték-szerelő, Fűzespuszta 64.	
Darányi Tibor , szobafestő-mázoló, Széchenyi u. 109.		Füzér János , vízvezeték-szerelő, Pozsony u. 44.	
Darányi Imre Tibor , vízvezeték-szerelő, Kiffer u. 2.	424-651	Gábor Sándor , kőműves, Virág u. 49.	20/3834-929
Dávid Imre , fűtésszerelő, Pozsony u. 56.	420-290	Gál Dezső , villanyszerelő, Szűts J. u. 4.	
Deák Attila , szerelésvezető-vállalkozó, Juhar u. 10.,	420-243	Garas Károly , kőműves, Radnóti u. 80.	420-391
Deák Róbert , építészmérnök, Közjáróság u. 4.	422-470	Garas László , tetőfedő, Kuruc vítezék tere 29.	426-236
Detkó László , kőműves, Karacs T. u. 12.	425-263	Gazdag Dezső , építőipar, Arany J. u. 21.	428-349
Dinamika Építőipari Szolg. és Ker. Kft., Majsai út 18.	523-677	Gellér Zsolt , szobafestő-mázoló-tapétázó, Damjanich u. 29.	
Dobos László , építőipar, vasút, Kossuth u. 49.		GN Tervező és Kivitelező Kft. , Radnóti u. 29.	427-520
Dobri és Társa Bt. , szobafestés-mázolás, Nemzetőr u. 14.		Gradiens Energetikai Kft. , épületgépezési szerelés Erdei F. tér 6/d	422-883
Dóczi József , kézi földmunka végzése, Hojó u. 18.		Gyenisze János , építészmérnök, Bokányi D. u. 10/b	423-302
Dóczi Sándor , villanyszerelő, Juhar u. 4.	428-960	Gyenisze Károly , víz-, gáz-, központifűtés szerelő, Czuczor u. 4.	429-192
Dóczi Sándor , csőhálózat szerelő, Pipacs u. 21.		Gyenisze Lajos , kőműves, Hattyú u. 4/b	424-847
Doszkoty Zoltán , szobafestő-mázoló-tapétázó, Fűzes u. 3.	428-248	Gyenisze László , kőműves, Vasút u. 6/a	420-237
Elő László , villamosgépszerező, Zrínyi u. 23.		Gyöngyi László , écs, Szántó K. u. 10.	420-274
Engineering Bt. , építőipar, Sárto u. 20.		György Béla , villanyszerelő, Tárógató u. 10.	426-146
Épiterinv Bt. , építőipar, Eötvös u. 7.	422-982	Gyurika Mihály , víz-, gázszerelő, Bem u. 5.	423-374
Építőcenter Kft. , magaspépítéssel, Jókai u. 81-83.	521-300	Gyuris Attila , nyílászáró szigetelés, Esze T. ltp. 2/b	70/2593-673
Fáber Elek , parkettázó mester, Tulipán u. 15.	426-588	Halasbau Kft. , épületbontás, földmunka, Jókai u. 81-83.	521-306
Faddi István , épület burkoló, Tormássy J. u. 26.	422-588	Halas-Épszolg. Kft. , építőipar, Csap u. 8.	421-852
Faggyas József , földmunkavégzés, Szemalom u. 35.		Halas-Haus Kft. , építőipar, Szilády Á. u. 5-7.	523-444
Fárbás Gábor , épületgépezési szerelés, Széchenyi u. 21.	422-766	Halasi Csököt Bt. , kútfúrás, kútjavítás, Szentgál u. 11.	424-120
Farkas János , gázvezeték és készülék szerelés, Szász K. u. 14.		Halaskörnyéki Szimplex Bt. , épületgépezési szerelés Kertész u. 45.	421-266
Farkas László , szobafestő-mázoló-tapétázó, Bocskai u. 18.			
Fá-Z-ig Ker és Szolg. Kft. , építőipari szolgáltató, kereskedő Olabányász út 5/b	423-131		
Fehér Imre , építész, Pozsony u. 61/c	425-127		
Fejes József , villanyszerelő, Dobó u. 17.			
Fennon Építőipari és Szolgáltató Bt. , építőmesteri szolgáltatás Széchenyi u. 18. 1/5			
Fenyvesi István , szobafestő-mázoló-tapétázó, Hid u. 5.	420-164		
Figura Antal , építésztechnikus, Sarló u. 3.	426-607		
Floisz Ferenc László , épületasztalos, Zsigray u. 27.			
Fliesenbau Bt. , padló, falburkolás, Kunkapitány u. 18.	420-982		
Fodor Attila , villanyszerelő, Szántó Kovács u. 3.	425-975		
Földi Sándor , kőműves, Kunkapitány u. 18.	421-481		
Földes Lajos , villanyszerelő, Kisfaludy u. 8/a	421-734		
Földes Zoltán , szobafestő-mázoló, Szondi u. 32.			

DINAMIKA

Építőipari Szolgáltató és
Kereskedelmi Kft.

6400 Kiskunhalas, Majsai út 18.
Tel.: 77/523-677, Fax: 523-676
E-mail: dinamika@westel900.net • www.dinamika.halas.hu

ENERGIATAKARÉKOS EMBERBARÁT KÉSZHÁZAK

TUV GMBH minősítéssel

CSALÁDI HÁZAK, SORHÁZAK, NYARALÓK, IRODAÉPÜLETEK, GARÁZSOK
TERVEZÉSE – GYÁRTÁSA – KIVITELEZÉSE
TÖBB MINT TIZ ÉVES NEMETROSZÁGI ÉS HAZAI TAPASZTALATTAL
SZERKEZETKÉSZTŐL A KULCSRAKÉSZIG

**RÖVID ÁTFUTÁSI IDŐ, KORSZERŰ ÉPÍTÉSI MÓD ALACSONY
FŰTÉSIGÉNYŰ, ENERGIATAKARÉKOS, KÖNNYŰSZERKEZETŰ**

GYORS- ÉS KÉSZHÁZ • KÖRNYEZETBARÁT ANYAGOK

Halas-Haus

Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
H-6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 5-7.
Tel.: 77/523-444/126
Fax: 77/523-444/129, 423-787

...álmodja meg, a Halas-Haus megvalósítja...

Halasi Könyveszerkezet Bt. , építőipar, Futó u. 2/a.	
Halas-Terv Bt. , építészeti tervezés, Mátyás tér 7.	422-349
Halas-Tükör Kft. , építőipar, Kossuth u. 27/d fsz. 2.	
Halas-Út Kft. , építőipar, Bocskai u. 2.	424-735
Halász Szabó István , gázszerelő, Kármán u. 11.	428-772
Hanák László , kőműves, Alsóöregszőlők 13/c	421-536
Harkai András , kőműves, Honvéd u. 5.	427-906
Hatházi Antal , szobafestő-mázoló, Felsőöregszőlők 41710 hrsz.	
Hegedűs Nándor , központifűtés-, vízvezeték-szerelő, Kárpát u. 15.	424-505
Hegyi Sándor , villanszerelő, Szentánna u. 15.	423-972
Hegyi Sándor , villanszerelő, Tórogató u. 3.	423-801
Holz-Natur Kft. , épületesztalos, ipari termék gyártása Imreh M. u. 28.	424-601
Horváth Csaba , gázszerelő, Hírnök u. 1.	20/9514-486
Horváth Dezső , üveges, Imreh M. u. 25.	426-628
Horváth Imre , szobafestő, Szentgál u. 13.	426-941
Horváth István , villanszerelő, Vadkerti u. 15.	426-044
Hugyi Imre , építőmérnök, tervező, Posta u. 14.	422-899
Hunépfő-Építőipari Tervező Kft. , Mátyás tér 7.	422-349
Huszár Ambrus , építész, igazságügyi szakértő, csatornázás Kismarton u. 13.	422-084
Jakab Attila , árokásás, Kőrösi út 2.	
Jámbrík Attila , villanszerelő, Szállás u. 19.	420-480
Jankai Tibor , ácsolás, Inoka-kistelek 4/a	
Joó László , szobafestő-mázoló-tapétázó, Szathmáry u. 26.	
Joó Sándorné , építőanyag kereskedés, Felsőkistelek 20.	
Juhász Balázs , villanszerelő, Kötönyi u. 2.	428-731
Juhász Gázszerelviz , gázszerelés, Tulipán u. 21/a	421-631
Juhász Imre , ács, állványozó, Felsőöregszőlők 287.	
Juhász László , gázszerelő, Tulipán u. 21.	421-631
Kalmár Károly , kőműves, Szántó Kovács u. 21.	
Kálmán Lajos István , építőmesteri szolgáltató, Felsőszállás 4.	
Kardos Gyula , szobafestő-mázoló-tapétázó, Bajza u. 18.	422-617
Kardos Károly , földmunka végzés, Kossuth L. u. 30. 1/3	
Kardos Tűzép , Tó u. 34.	423-553
Károly Andor , kőműves, Jókai u. 46.	424-479
Kárpai Ferenc Dezső , üvegező, Margareta u. 23.	
Kátai Tibor Gábor , üvegező, Bem u. 5.	
Kende Ferenc , villanszerelő, Kórház u. 2/a	423-512
Keresztúri Zsolt , szobafestő-mázoló-tapétázó, Virág u. 37.	422-904
Kéri János , földmunkavégzés, József A. u. 21.	
KÉTE Bt. , házipépítés, mg. termék feldolgozás, Kocsis L. u. 27.	423-194
Kévés Ferenc , mélyépítő művezető, Károly u. 32.	426-454
Kis Sándor , villanszerelő, Széchenyi u. 47.	422-035
Kis Tibor , kőműves, Sereg u. 3.	20/3122-308
Kiskun-Bau Építőipari és Szolg. Kft. , Vörösmarty u. 32.	428-726
Kiskunhalasi Tóth és Társa Bt. , villanszerelés, Szűts J. u. 9.	421-907
Kiss és Fái Kft. , építőmesteri szolgáltatás, Szilády A. u. 50.	423-763
Kiss József , kőfaragó, Baththyány u. 21.	425-005
Kiss László , villanszerelő, Czuczor u. 5/a	420-457
Kiss Tibor , kőműves, Sereg u. 3.	
KISS és FÁI, Építőipari Ker. Szolg. Kft. , Jókai M. u. 54.	420-996
Koch Antal , szobafestő-mázoló-tapétázó, Tavasz u. 13.	425-708
Koch Zsolt , szobafestő-mázoló, Vasút u. 6/a	428-422
Kollár Jenő , villanszerelő, Kárpát u. 3.	426-027
Kolompár István , kézi földmunkavégzés, Kinizsi u. 9.	
Kolompár József , kézi földmunkavégzés, Hunyadi u. 47.	
Kolompár László , árokásó vállalkozó, Árpád u. 20.	428-814
Kolompár Mátyas , kőműves, Kinizsi u. 9.	
Kolompár Miklós , kézi földmunka, Alkotmány u. 23.	
Komlós Sándor , víz-, gáz-, fűtőszelvény, Kisfaludy u. 45.	423-622
Komlós Sándor , szerkezetkészítés, Széchenyi u. 35.	
Kónya Jenő 421-279	
Pincék, falak, lapostetők szigetelése, épületburkoló munkák. Épület-vásárlás-eladás, felújításhoz szaktanácsadás	
Számadó u. 3. 20/524-2494	
Korda Sándor , szobafestő-mázoló, Jókai u. 7.	421-386
Kostanz Kft. , épületesztalos, ipari termék gyártása, Felsőpartelep 1.	421-244
Köszö Mihály , villanszerelő, Jókai u. 37/a	425-015
Kovács Antal , villanszerelő, Kuruc vítelek tere 20.	423-958
Kovács Benő , bádogos, Baththyány u. 12.	422-849
Kovács és Fia Bt. , fém épületelem gyártás, Tinódi u. 1.	
Kovács Imre , vízvezeték-szerelő, Henger u. 26/a	421-999
Kovács István , szobafestő-mázoló-tapétázó, Jánosok u. 46.	
Kovács József , építész, Dózsa Gy. u. 20.	421-477
Kovács László , földmunka végzés, Jánosok u. 57.	
Kozarich Miklós , épületburkoló, Bem u. 11. 4/11	
Kunépfő Földmunkázási Alapítvány Lázár és Társai Bt. , Kossuth u. 29.	421-255
Lajter István , épületburkoló, Berzsenyi u. 5.	421-695
Lakatos András , épületesztalos, Pozsony u. 31.	
Lakos Attila , villanszerelő, Bükkönyös u. 12.	421-517
Lares Ingatlanközvetítő és Karbantartó Bt. , Köztársaság u. 8. Fsz. 2.	
Lakos Tivadar , kőműves, Paprika A. u. 26.	424-697
László Benő , kőműves, Honvéd u. 2/a	421-614
Lendér Sándor , víz-, gáz-, központifűtés szerelő, Radnóti u. 23.	426-920
Lengyel József , építőipari költségszakértő, Pipacs u. 11.	424-092
Lengyel Sándor , szobafestő-mázoló, Budai Nagy A. u. 17.	426-484
Lengyel Tamás , épületgépész-tervező, Paprika A. u. 26.	420-972
Lucskai Vince , építésmérnök, Pozsony u. 29.	425-723
Lukács László , villanszerelő, Huszár u. 4.	423-510
Mácskovich László , építési vállalkozó, Szélmolnár u. 14.	424-118
Madaras Zoltán , szobafestő-mázoló-tapétázó, Budai N. A. u. 32.	428-892
Madarász András , kőműves, Szatmáry S. u. 1/a	421-318
Magas Acél Bt. , építőipar, Bocskai u. 10. 2/6	424-486
Magyar Asztali Építőipari Kft. , Olajbányász u. 2.	426-424
Makai István , tervező, Kocsis L. u. 15.	424-097
Makai József , ács, Mocsáry L. u. 8.	425-235
Maruzsa József , kőműves, Nyil u. 12.	
Máz O Lock Bt. , festés, üvegezés, Új u. 26.	
Merkbau Kft. , építőipari kivitelezés, kereskedelem, Jókai u. 81-83. 521-300	
Mester Imre , mészolász, Tárnok u. 4.	

6400 Kiskunhalas,
Jókai u. 81-83.
Tel.: 77/521-300, 521-301
office@merkbau.hu • www.merkbau.hu Fax: 77/521-310

A Merkbau Kft. 1990 óta működő
vállalkozás főbb tevékenységi körei
az építőipari generálkivitelezés,
építőanyag- és szerszám nagykereskedelem,
műszaki kiskereskedelem,
valamint műlakatos és kovácsoltvas
termékek készítése.

Certified by DNV

ISO 14001

Rev. 01 01/2004

Certified by DNV

ISO 9001

Rev. 01 01/2004

Mester Tibor, bádogos, vízvezeték-szerelő, Szentháromság tér 1.		
Mészáros József, kőműves, Hid u. 5.	423-249	428-843
Mészáros Sándor, villanyszerelő mester, Alkotmány u. 13.	424-113	422-788
Meszes József, ács, állványozó, Korvin u. 13.	423-345	
Meszes Lőrinc, villanyszerelő, Bokányi u. 3/b	421-495	
Mezei Lajos, vízvezeték-szerelő, Vörösmarty u. 30.	423-734	
Milla-Ton Bt., magasepítőipari munkák végzése, Peterka u. 2.	420-126	
Modinvest Kft., építőipari szolgáltató, Kéve u. 39.	521-160	
Modok György, szobafestő-mázoló, Széchenyi u. 64.	423-138	
Modok Imre, szobafestő, Bem u. 7.	425-475	
Modok Károly, mérnöki tevékenység, Viz u. 9.	425-907	
Modok Károly, vízvezeték-szerelő, Tormássy u. 30.		
Mohos Mihály és Társa Kft., mérnöki tevékenység Szilády Á. u. 35.	421-722	
Mohut Pál, központifűtés, gázvezeték szerelő, Hid u. 6.	424-887	
Molnár Ferenc, építőmesteri szolgáltató, Kossuth u. 27/b	421-094	
Monda Mihály, szobafestő-mázoló-tapétázó, József A. u. 33.	424-442	
Mozgai Sándor, vízvezeték-szerelő, Gyöngyvirág u. 5.	423-299	
Mozsgai András, vízvezeték-szerelő, Sóstó u. 48.	423-077	
Müller Jenő, szobafestő-mázoló-tapétázó, Kuruc vitézek tere 10.	423-634	
Müller Sándor, villanyszerelő, Erdei F. tér 6/d	424-372	
Nagy Ferenc, építőipar, Épreskert u. 6.		
Nagy Gergely, gázszerelő, Dália u. 3.	422-637	
Nagy Jenő, szobafestő-mázoló, Borz u. 10.	422-150	
Nagy József, vízvezeték-szerelő, Margareta u. 25.		
Nagy József Attila, szobafestő-mázoló-tapétázó, Eötvös u. 24.	427-460	
Nagy Sándor, szobafestő, Kassa u. 27.	424-379	
Nagyne és Társa Bt., építőipar, Épreskert u. 6.	423-487	
Nagy-Tóth Sándor, kőműves, Kosár u. 4.		
Návai Mihály, kőműves, Bathány u. 55.	422-259	
Németh Attila, csőszerelő, Bojcsy-Zsilinszky u. 15.	422-574	
Németh Imre, kűtfűró és szerelvényértékesítő, Járószék u. 21.	423-521	
Németh Imre, kűtfűró, Széchenyi u. 57.	424-920	
Németh János, szobafestő, Kisfaludy u. 49.	426-704	
Németh Péter, burkoló, Károly u. 55.	425-563	
Németh Zsolt, kőműves, Szegedi út 7.	428-412	
Nord Kft., térkögyártás, Imreh M. u. 4.	423-835	
Norton Bt., kűtfűrés, Károly u. 15.		
Novák Tibor, tervező, Dália u. 4.	422-616	
Nyerges Benő, kőműves, Szabadság tér 4.	420-481	
Ódor Antal, villanyszerelő, Vadkerti u. 24.	429-647	
Oláh István, kőműves, burkoló, Ibolya u. 9.	424-998	
Oláh és Társa Építőipari Bt. kőműves munkák, hidegburkolatok, Ibolya u. 9.	30/2184-198	
Oláh József, építőipar, Paprika A. u. 13.		
Onodi Orbán János, villanyszerelő, Állomás u. 1.		
Opóczki Villszer Kft., Mártírok útja 1.	429-934	
Orbán László, építész, tervező, Pozsony u. 78/a	425-062	
Orbán Sándor Tibor, szobafestő-mázoló, Szilády u. 20.	420-745	
Pakai József, szobafestő-mázoló-tapétázó, Radnóti u. 52.	420-387	
Pap János, épületgépész, Kocsis L. u. 40.	423-657	
Papp Gyula, műszaki tervezés, Kuruc vitézek tere 24. 4/15	427-218	
Papp Illés, építész, Szilády u. 4.	423-536	
Papp László, gázszerelő, Tulipán u. 2.	427-055	
Papp Tibor, központifűtés-szerelő, Kisfaludy u. 31/a	424-459	
Péli László, bádogos és vízvezeték-szerelő, Május 1. tér 4.	421-474	
Pelle Zoltán, diszivegőző, Kanizsa tér 19.	428-526	
Pelle-Therm Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Szász K. u. 2.	423-791	
Péter László, víz- és gázszerelő, Alsőbáregyszőlők u. 171/b	425-301	
Péter László, víz-, gáz-, központifűtés szerelő, Kossuth u. 68.	426-287	
Pető Sándor, gázkészülék szerelő, Kunkapitány u. 14.		
Plafon Bt., épületgépészeti szerelés, Kunkapitány u. 6.		
Pohner László, szobafestő-mázoló-tapétázó, Gyárfás u. 44.		
Premeditál Bt., épületgépészeti szerelés, Bajza u. 36.		
Princess Kft., műszaki tervezés, Pandúr u. 8.		
Puskás Lajos, szobafestő-mázoló-tapétázó, Bem u. 11. 3/8		
Püspöki István, kőműves, Radnóti u. 82.	420-803	
Püspöki és Társa Tüzép Kkt., Olajbányász u. 5.	429-467	
Rácz Fodor Jenő, villanyszerelő, Szalag u. 3.	426-652	
Rácz-Fodor Mihály, villamoshálózat tervezési váll., Nyirfa u. 13.	421-646	
Rausch József, szobafestő, Páfrány u. 4.	420-918	
Rex Terra Kft., építőipar, környezetvédelem, Szilády Á. u. 5-7.	523-653	
Rostás Imre, építész, Grósz F. u. 10.	426-330	
Sándor Imre, vízvezeték-szerelő, Sályom u. 11.		
Sári József, kűtfűró, Kuruc vitézek tere 26.	424-374	
Sarkadi Károly, központifűtés szerelő, Május 1. tér 3.		
Sárközi Lajos, villanyszerelő, Hattyú u. 6.	424-096	
Sárvári István, kézi földmunka végzése, Határ u. 16.		
Sárvári Sándor, villanyszerelő, Sas u. 3.	420-755	
Savanya Szabolcs, ipari alpinista, Mártírok útja 5.	30/2780-785	
Sebestyén Zsolt, szobafestő-mázoló-tapétázó, Kuruc vitézek tere 11.		
Sekli 2000 Kft., épület-, közművezeték építése, Szilády u. 4.	423-095	
Sekli 2000-Avanti 2000 Kft., Mátyás tér 5.	523-095	
Simola Roland, épület burkoló, Kossuth u. 5.	426-262	
Simon Jójárt Imre, kőműves, Népront u. 2.		
Sinkó Bt., tetőszigetelés és ipari alpin munkák, Partiszőlők 8/c	423-897	
Sipos István, szobafestő, Radnóti u. 72.	424-840	
Somoskövi József, ács, állványozó, Ibolya u. 8.	424-604	
Sörös Sándor, csőszerelő, Széchenyi u. 4.	420-743	
Strabag Kft., Olajbányász u. 2.	422-355	

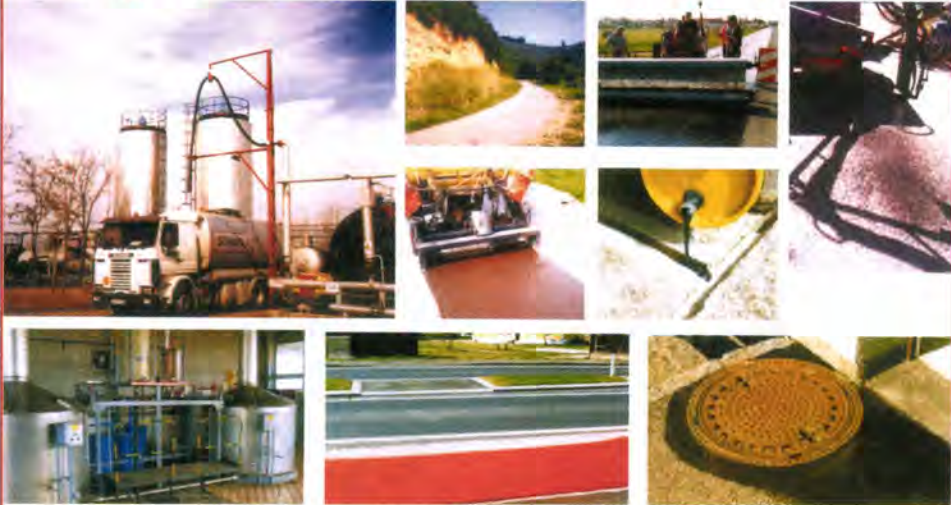
**A RexTerra Kft.
speciális környezetvédelmi
és építőipari szolgáltatásaival
kíván a régióban
rendelkezésre állni
a vállalkozások
és magánszemélyek
részére egyaránt.**

6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 5-7.

Tel.: 77/523-653

E-mail: rexterra@tvnetwork.hu

Web: www.rexterra.hu

STRAVIA**EMULZIÓGYÁRTÓ ÉS ÚTFENNTARTÓ KFT.****Emulziógyártás, felületi bevonatok építése, különleges termékek gyártása, forgalmazása**

Székhely: 1113, Budapest, Daróci út 30., Tel.: 1/3728-100, Fax: 1/2090-740

Telephely: 6400 Kiskunhalas, Olajbányász u. 2., Tel.: 77/525-222 Fax: 77/425-118, E-mail: svia@axelero.hu

Stravia Kft., emulziógyártás, útfenntartás, Olajbányász u. 2.

Svédó Balázs, kőműves, Tó u. 29.

Svédó Sándor, ács, Tompa u. 19/a

Svédó Zsolt, gázszerelő, Tompa u. 19/a

Szabadi Attila, kőműves, Fazekas G. u. 122.

Szabó Éva, kútfúró, Imreh M. u. 27.

Szabó József, szobafestő-mázoló-tapétázó, Kisfaludy u. 16.

Szabó Károly, kútfúró, Imreh M. u. 27.

Szabó Zoltán, szobafestő-mázoló-tapétázó, Bajza u. 50.

Szakács Márton, vízvezeték-szerelő, Dózsa Gy. u. 19.

Szakipari Kkt., építőmesteri szolgáltatás, Vasút u. 21.

Szalai István, kézi földmunkavégzés, Körösi út 2.

Szalai István, szobafestő, Vadkerti u. 23.

Szanyi Béla, kőfaragó, Deák F. u. 9.

Szekula Imre, szobafestő-mázoló-tapétázó, Cseresyás u. 14.

Szemerédi Árpád, villanyszerelő, Áchim Á. u. 15.

Szempék László, kőműves, Köztársaság u. 10-12.

Szikora Péter, vízvezeték-szerelő, Óz u. 13.

Sziláczki Andor, kőműves, Ibolya u. 12.

Sziláczki Építő Bt., építőmesteri szolgáltatás, Ibolya u. 12.

Szilágyi Gyula, kőműves, Szegfű u. 2.

Szimon Imre, villanyszerelő, Pozsony u. 74.

Sziráczki László, kőműves, Bornemiszsa u. 5.

Szlávik István, kőműves, Vörösmarty u. 89.

Szőliget Lakópark Kft., Szénás u. 15.

Szöllősy Tibor, kőműves, Bercsényi u. 18.

Szuróp János, kőműves, Czuczor u. 9/a

Szűcs Imre, kőműves, Csokonai u. 2/c

Szűcs Lajos István, villanyszerelő, Honvéd u. 6.

525-222

427-491

427-390

427-390

424-054

421-242

420-833

427-348

420-511

423-452

426-280

425-949

420-370

427-097

425-740

425-003

425-003

427-938

426-113

420-043

427-481

429-625

422-840

425-794

425-186

425-401

Szetnik László, kőműves, Levendula u. 5.

T. és Kertész Bt., épület-, közművezeték építése, Tompa u. 12/a

Takács Elvira, kézi földmunka végzése, Szondi u. 17.

Takács Ferenc, szobafestő-mázoló-tapétázó, Pozsony u. 21.

Takács Ferenc, szobafestő-mázoló-tapétázó, Tavasz u. 3.

Takács Mihály, vízvezeték-szerelő, Pákozdi u. 8.

Takácsné Kertész Mónika, kézi földmunka végzése, Tompa u. 22.

Tallér Balázs, kőműves mester, Gyöngyvirág u. 28.

Tallér István, szobafestő, Károly u. 36.

Teador-2000 Bt., kőműves munkák, Szilady Á. u. 35/a

Tedi Kft., épületasztalos, ipari termék gyártása, Imreh M. u. 28.

Téglagyár-Tüzép Bt., Gyöngyvirág u. 9.

Téglagyár Tüzép Kereskedelmi és Szolgáltató Bt., Keceli út 40.

Ternyák Lajos, üvegező, Fejérföld u. 20.

Térváz Kft., tervezés, Eötvös u. 7.

Timár Attila, kézi földmunkavégzés, Határ u. 20.

Tóbiás Ferenc, szobafestő, Karacs T. u. 5.

Tóbiás Lajos, vízvezeték-szerelő, Kuruc vitézek tere 9.

Torma Zsolt, villanyszerelő, Bükkönyös u. 44.

Torma Zsolt, szobafestő-mázoló-tapétázó, Szász K. u. 6.

Tóth Abonyi Balázs, ács, állványozó, Kassa u. 7.

Tóth Ferenc, villanyszerelő, Szűts J. u. 9/a

Tóth Ferenc, építési vállalkozó, Vihar u. 15.

Tóth István, szerkezet szerelő, Pozsony u. 96.

Tóth István, villanyszerelő, Bajza u. 38.

6. Fafeldolgozás

Ábrahám István, kádár, Toldi u. 27.

Ajtó Ablak Center Kft., Pf.:37.

423-461

423-016

429-831

425-805

424-218

424-522

427-041

425-466

420-643

426-815

422-492

422-203

423-016

429-831

425-805

424-218

424-522

427-041

425-466

420-643

426-815

422-492

422-679

421-757

Avanti Stock 2000 Kft. , fatömegcikk gyártása, Rózsa tér 2.	423-095	Strausz János , fakitermelő, Áchim A. u. 22.	424-498
Bakos László , asztalos, Dugonics u. 10.	426-803	Szabó Erzsébet , fakitermelő, Vadász u. 16.	423-794
Biró Norbert , bútorsztalos, Bem u. 5.	423-950	Sziflikó Ágoston , faragó, Bükkönys u. 17.	20/3747-033
Bizinger György , asztalos, Nagy Czirók L. u. 16.		Sztojka István , fakitermelő, Solyom u. 3.	
Cs. Kovács István , asztalos, Vörösmarty u. 10.	424-232	Sztojka Lajos , teknővájó, Felsőöregszőlők 250/b	
Cső Sándor , fakitermelő, Kuruc vítérek tere 35.		Szvetnik Jenő , asztalos, Bimbó u. 2.	422-906
Csontos Zoltán , fakitermelő, Alsószőlők 145		Takács Csaba Károly , fakitermelő, Alsóöregszőlők 25/c	
Dávid Miklós , kézi és gépi fakitermelő, Inoka külterület 19.		Takács Csaba Károlyné , fakitermelő, Alsóöregszőlők 25/c	
Délvidék Kft. , épületasztalos ipar, Kertész u. 45.	421-266	7. Fémfeldolgozás, fémtermék gyártása	
Doovin EFB Bt. , fatömegcikk gyártása, Kőrösi út 1/b	20/9406-597	Ábrahám János , szerkezetlakatos, Szélmalom u. 19.	425-081
Ermafa Kft. , Kocsis L. u. 1.	428-015	Ádám Mihály , fémfémecikk gyártó, Bem u. 8. fsz. 16.	
EU-Profil Kft. , ajtó, ablak gyártás, Kőrösi út 4.	420-939	Árvai László , lakatos, Kollmann u. 3.	427-822
Express Kkt. , fafeldolgozás, Bokor u. 6.	423-369	B és B Kiskunhalas Bt. , fémszerkezet termék gyártása, Szegedi út 8.	
Fa-Door Faipari Vállalkozás , Vadkeri u. 71.		Babós Tibor , géplakatos, Bálvány u. 13.	
Fantik-er Asztalosipari Kereskedelmi Bt. , Kéve u. 39.	429-190	Baics András , géplakatos, Bercsényi u. 8.	
Fazekas Zsolt , bútór-épületasztalos, Vadkeri u. 71.	428-170	Bak Sándor , kulcsméselő, Kertész u. 22.	
Fekete Sándor , bútorsztalos, Imreh M. u. 7.	20/3172-690	Balog János , hegesztő-lakatos, Esze T. ltp. 11.	428-830
Földvári Imre , asztalos, Örmánság u. 4.	428-510	Bankós István , vassztergályos, Széchenyi u. 19.	425-047
Gábor Lajos , asztalos, Alkotmány u. 10.	426-689	Báricz Gergely , esztergályos, Áchim A. u. 8.	425-584
Gárgyás Károly , fakitermelő, Rekettye 98.		Bata József , vas- és fémszerkezet lakatos, Szegedi út 39.	
Halasfa Kft. , faipari termék gyártása, Nyárfa u. 2.		Bedekovics László , csap, szelep gyártása, Karacs T. u. 4.	426-308
Halas-Holz Kft. , épület és bútorsztalos, Majnai u. 18.	423-046	Bényi László József , hegesztő, Bem u. 3. II/4	425-068
Halas-Láda Kft. , fatermék gyártása, Keceli u. 19.		Berta Sándor , géplakatos, Bádagos, Nemzetőr u. 8.	427-031
Halmai László , fakitermelés, Alsóöregszőlők 11/b		Besze Roland , gépgyártás, Vörösmarty u. 99.	
Hercegem Kft. , falemez gyártás, Eötvös u. 17.		Bimetall Lakatosipari Bt. , fémfémecikk gyártás, Bajza u. 86.	
Horváth Zoltán , gépi forgácsoló, Széchenyi u. 4.	420-286	Bognár Ferenc , fémfémecikk gyártás, Bocsкаи u. 6. III/23	
Jóhárt Benő , asztalos, Toldi M. u. 7.	425-691	Borbás Antal , hegesztő, Széchenyi u. 4.	420-887
Jóhárt János , fakitermelő, Alsóöregszőlők 154		Börösk István , géplakatos, Pozsony u. 88/1	
Juhász Gábor , fafeldolgozás, Tó u. 17.	423-260	Czibolya Ferenc , vas és fémszerkezet lakatos, Galagonya u. 3.	
Kanalas Erzsébet , fakitermelő, Kossuth L. u. 12.		Csala Tibor , géplakatos, Károly u. 71.	
Király György , asztalos, Szélmalom u. 30.	420-416	Csuti Zoltán , esztergályos, Széchenyi u. 121.	422-552
Kiss István , fakitermelő, Kálvin tér 3.		Daczi Imre , géplakatos, Márfiúk útja 4.	420-303
Kiss Zoltán , asztalos, Révész Gy. u. 3.	421-607	Danis József , lakatos, Sóstó u. 28.	427-656
Kissné Medgyes Gizella , faipari vállalkozó, Révész u. 7.	421-607	Dávid István , hegesztő, Kölesy u. 14.	420-711
Klein Sándor , fakitermelő, Felsőöregszőlők 82.		Deli Ernő , gépszerező, Gyöngyvirág u. 12.	422-258
Kolompár Antal , fakitermelő, József A. u. 32.		Éter István , géplakatos, Karacs T. u. 12.	420-943
Kolompár László , fakitermelő, Hunyadi u. 17.		Extend Kft. , fémszerkezet gyártás, Szathmáry S. u. 32.	423-752
Kosza István , asztalos, Kéve u. 3.		Faddi Balázs , fémszerkezet termék gyártás, Áchim A. u. 29.	
Kudlmann Ferenc , asztalos, Pozsony u. 40.	420-718	Faragó Barna , géplakatos, Zöldhalom u. 8.	
Lajkó György , asztalos, Fazekas G. u. 94/a	423-264	Farkas Attila , kulcsméselő, Károly u. 40.	30/9689-589
Lévai Ottóné , asztalos, Kuruc vítérek tere 19. II/23		Fémépítő Kkt. , fémfémecikk gyártás, Alsószőlők 108	
Liliom Kft. , tároló fatermék gyártása, Bem u. 5.		Fodor Bálint , géplakatos, Ibolya u. 4.	421-805
Linfer Győző , fakitermelő, Pákozdi A. u. 1.		Fodor László , lakatos, Ibolya u. 2.	424-552
Majtány György Lászlóné , teknővájó, Tó u. 14.	425-782	Füzér János , lakatos, Pozsony u. 44.	
Mogyoró Istvánné , asztalos, Széchenyi u. 73/a	420-216		
Nagy Sándor , épület és bútorsztalos, Zrínyi u. 48.	427-428		
Nagy B. Zoltán , bérfaragó, Kolmann u. 19.			
Némethné Mészáros Andrea Beáta , tároló fatermék gyártása, Semmelweis tér 3.			
Pap Sándor , asztalos, Bojnár u. 10.			
Pintye Imre , fakitermelő, Szabodkai út 42.	422-804		
Pozsgai Péter , fakitermelés, Kossuth u. 32.			
Rácz Imre , fakitermelés, Honvéd u. 5.			
Rácz István , fakitermelő, Hunyadi u. 59/a	423-550		
Rostás Ferencné , fakitermelő, Harangos tér 17.			
Simon Jóhárt István , asztalos, Gábor A. u. 29.			
Simon László , bérfürészelés, Alsóöregszőlők 207.			
Somogyi Sándor , bognár, Nagy Szeder J. u. 3.			
Sós László , asztalos, Erdei F. tér 4/a	427-751		
Sörös István , fakitermelés, Károly u. 61.			

BERTA SÁNDOR
GÉPLAKATOS, BÁDAGOS VÁLLALKOZÓ

Fémvázaz mezőgazdasági:

SZÍNEK, RAKTÁRAK, ÉPÜLETEK

tervezése, gyártása, helyszíni szerelése
LINDAB lemez fedéssel.

Ezenkívül: KAPUK, KERÍTÉSEK, TERASZOK

ÉPÜLETLAKATOS MUNKÁK - ÉPÜLETBÁDAGOS MUNKÁK

Kiskunhalas, Nemzetőr u. 8.

Tel.: 77/425-068

Mobil: 20/9676-794

Füzesi Imre, lakatos, Gyep u. 22.	426-130	Aldrichné Kovács Erzsébet, üzletviteli tanácsadó, Baross u. 2.	422-935
Gál Gyula, lakatos, Járószék u. 28.	426-742	AÖC Hungary Bt., üzletviteli tanácsadó, Határ u. 15.	
Galambosi Kálmán, géplakatos, Szélmalom u. 21.		Aquadeus, környezetmérnöki vállalkozás, Semmelweis tér 3.	70/2649-758
Gyenizse Csaba, gépszerező, Fazekas G. u. 40.	425-180	Aradi Jánosné, könyvelő, Bocskai u. 6.	424-385
Gyetzvai István, esztergályos, Bem u. 6./1/4		ATK Bt., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Árpád u. 18.	422-816
Gyóni István, lakatos, Fecske u. 3.	425-011	Babarczi Péter János, műszaki vizsgálat elemzés, Prager u. 4. II/4	421-328
Halas-Fer Bt., fémszerkezet, épületelelem gyártás, Virág u. 14.		Babi Endre, tolmács, Állomás u. 7.	420-705
Havasi László, vas és fémszerkezet lakatos, Vári Szabó I. u. 12.	426-980	Babós Zsoltné, üzletviteli tanácsadó, Mátyás tér 3/a	422-936
Heggesztéstechnikai Ker. Szolg. Kft., Szabadkai út 31.	427-895	Babósné Szabó Mária, adótanácsadó, Imreh M. u. 30.	421-287
Huczek László, lakatos, Vasút u. 16.	427-370	Baksa Lászlóné, könyvelő, Toldi u. 27/a	422-669
Huszár György, fémfémegékek gyártás, Kuruc vitézek tere 18. 2/18		Baksai Tamás, piac és közvélemény kutatás, Bercsényi u. 10. 2/5	
Iván János, géplakatos, Korvin u. 29.	423-007	Barcsik György Jenő, irodai szolgáltatás, Szüts J. u. 16.	
Izsák Vilmos, vas és fémszerkezet lakatos, Gyöngyvirág u. 18.		Bédi Lászlóné, könyvelő, Álmos u. 2.	
Jakob János, lakatos, Fejérföld u. 7.	424-510	dr. Belényiné Mohai Magdolna, ügyvéd, Köztársaság u. 8.	422-564
Ja-Fer Bt., fémhulladék felvásárlás, Olajbányász u. 5/b	422-841	Benke László, polgárvédelmi szaktanácsadó, Mázsa u. 22.	421-505
Juhász Gyula, lakatos, Kuruc vitézek tere 3.	423-853	BHC Kft., biztonsági tevékenység, Felsőpartelep 1.	421-244
Juhász Sándor, esztergályos, Toldi u. 4.	423-666	dr. Bilekov Pál, jogász, Szilády Á. u. 1.	422-295
Kamintherm Ipari és Kereskedelmi Kft., Szénás u. 15.	426-844	Binkerton Bt., pénzügyi tanácsadó, Szilády Á. u. 30.	423-689
Kammerer István, esztergályos, Gyártás u. 28.		BKM Vállalkozásfejlesztési Alapítványi Regionális Központ, Paprika A. u. 26.	426-824
Karaszki András, lakatos, Magyar u. 11/a	424-095	Bodó Katalin Éva, hirdetés, reklám, Révész u. 2.	
Keresztúri Lajos, géplakatos, Virág u. 37.	422-904	Bodrogi József, mérnöki tanácsadó, -tevékenység, Nyírfa u. 7.	422-425
Koch István, szerszámkészítő, Köztársaság u. 10-12.		Bodroginé Vida Irén, mérnöki tanácsadó, -tevékenység, Nyírfa u. 7.	426-372
Komlós Gábor, esztergályos, Kisfaludy u. 116.	423-385	Bognár József, üzletkötő, Henger u. 30.	425-636
Kossik József, géplakatos, Sóstó u. 56.	424-365	dr. Bor Gyula, ügyvéd, Köztársaság u. 8.	423-125
Kovács Imre, kovács, Cserepes u. 13.		Bozár Ferenc, személy- és vagonőr, Galogonya u. 9.	420-124
Lakatosipari Kkt., fémfémegékek gyártó, Kéve u. 39.		Budainé Zelei Anikó, könyvelő, Szállás u. 25.	427-398
Márta László, lakatos, Tábor u. 16.	425-853	Bús József, hirdetés, reklám, Pf.: 109.	20/9469-028
Marton Imre, szerkezet lakatos, Jácint u. 4.	426-818	Carpont Bt., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Virág u. 7.	
Milakovszky Ferenc, esztergályos, Bem u. 4.	427-281	Cégműves Adószakértői és Pénzügyi Tanácsadó Kft., Szász K. u. 14.	422-839
Nagy István, esztergályos, Sereg u. 12.		dr. Czár György, ügynöki tevékenység, Hajnal u. 4.	421-514
Nagyapáti Sándor, lakatos, Fazekas G. u. 101.	424-527	Czifra József, belkereskedelmi ügynök, Pozsony u. 35.	
Németh János, szerkezetlakatos, Szilády Á. u. 42.	420-904	Czompó és Társa Bt., mérnöki tevékenység, tanácsadó, Grósz F. u. 12.	426-359
Novati Bt., fémfeldolgozási termék gyártása, Dália u. 4.		Csanádi Viktória Gabriella, könyvelő, Bajza u. 94.	
Nyúl Zoltán, géplakatos, Árpád u. 35/a	425-327	dr. Csapó Imre, ügyvéd, Fenyő u. 3.	20/9765-168
Objektív Tanácsadó Bt., fémmegmunkálás, József A. u. 27.	426-279	dr. Csetneki Erika, közjegyző, Kossuth u. 11.	421-277
Ördög Antal, szerkezet lakatos, Szegedi út 23.	420-678	Csillag István, személyi szolgáltatás, Kossuth u. 47. fsz. 3.	
Paprika László, lakatos, hegesztő, Vadkeri u. 20.	427-401	Csikós József, takarítás, Szüts J. u. 15.	426-414
Pat Ent Kft., fémfeldolgozási termék gyártása, Pattantyús u. 8.		City Irodaház, Szilády Áron u. 5-7.	523-444
Péli József, vas és fémestergályos, Kassa u. 2.	425-410	Csobánci Mátýásné, tényképesz, Székely u. 12.	422-746
Per-Ka Szolg. Ker. Bt., fémforgácsolás, gravírozás, Arany J. u. 18.	421-535	Csomor Tibor, mérnöki tevékenység, tanácsadó, Schönfeld udvar 3.	
Popán István, géplakatos, hegesztő, Munkács u. 14.	422-750	Csorba Ferenc, mérnöki tevékenység, tanácsadó, Pozsony u. 53/c	
P-T, Pack-Trade Bt., könnyűfém csomagolóeszköz gyártás, Pozsony u. 8.	426-783	Csordás István, könyvelő, Bajza u. 16.	420-313
Rékasi Károly, szerszámtervező, Mázsa u. 2.		dr. Deák György, ügyvéd, Bathhány u. 4.	426-390
Ruman József Mihály, géplakatos, Bocskai u. 11. 3/7		Delfin Halas Bt., piac- és közvéleménykutatás, Gyöngyvirág u. 2.	428-497
Savanya Imre, lakatos, Pattantyús u. 6.	423-472	Déli Városkapu Kft., vamiügnökség, Malom sor 6.	420-284
Solti Benő, esztergályos, Fazekas G. u. 29.	423-250	Delta-Plan Tervező Bt., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Erdel F. tér 6/c	20/9917-778
Sós Ferenc, vas és fémszerkezet lakatos, Prager Á. u. 10.		Dikost Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Batond u. 2.	
Szanyí János, vas és fémszerkezet lakatos, Deák F. u. 8/a		dr. Dobos László, vállalkozási tanácsadó, Árpád u. 12.	425-780
Szeri Attila, géplakatos, Kuruc vitézek tere 37.		Do-Term Bt., titkári, fordítói tevékenység, tolmácsolás, Bükkyös u. 17.	425-302
Szvetnyik Ferenc, lakatos, Török u. 1.	427-455	Dömötör Éva, üzletkötő, Garbai u. 4/b 2/8	
Takács Imre, lakatos, Alkotmány u. 8.	427-046	Duchai Mária, könyvelő, Kuruc vitézek tere 44. III/11	
Takács Imre, hegesztő, lakatos, Fűzes u. 3.	428-248	Dudás Ervin István, hirdetés-szervezés, Bocskai u. 9. V/15	
Tóth Bagi József, szerszámkészítő, Bokányi D. u. 5-7.		Dufka Sándor, műszaki vizsgálat elemzés, Erdel F. tér 5/b	
Tóth Bagi József, gépszerszám gyártás, Szélmalom u. 21.		Duna-Holding Kft., Köztársaság u. 7.	421-532

8. Gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás

Ádám Mérnöki Iroda, Bem u. 8., 423-120
 Albertné dr. Kertész Farkas Éva, ügyvéd, Eötvös u. 8.

- Eccetera Bt.**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Pf.: 26.
- Edlizia SGF Kft.**, munkaerő közvetítés, Tormássy u. 20.
- ELKO Kft.**, adószakértő, Kossuth u. 11. 423-021
- ELKO-Audit Kft.**, könyvvizsgáló, adótanácsadás, Kossuth u. 11. 423-022
- Éltető József**, üzletkötő, Lehel u. 4. 424-656
- Endrész Zoltáné**, könyvelő, Stepanek E. u. 7. 425-684
- Erdélyi Ferencné**, fényképész, Mártírok útja 31/a 426-394
- Erdélyi és Társa Pénzügyi Gazd. Tan. Kkt.**, Szilády Á. u. 39. 423-143
- ER-KA Building Bt.**, mérnöki tevékenység, tanácsadás, Mártírok útja 31/b
- Erkontroll Kft.**, könyvelői iroda 429-384
- Eszes Béla**, vámtanácsadó, vámiügynök, Sóstó u. 47. 425-402
- Expertq Bt.**, üzletviteli tanácsadás, Kuruc vitézek tere 13.
- F és I Bt.**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Erdei F. tér 3/a II/7
- Fáberné Nagy Erzsébet**, hirdetés, reklám, Tulipán u. 15. 426-588
- Fábiinvest Ker. Kft.**, Szabadkai út 38. 428-833
- Fálinovics Csaba**, személy és vagyonőr, Alsóöregszőlők 365 423-650
- Fehér Jánosné**, könyvelő, Vári Szabó I. u. 6. 422-226
- Fehér Józsefné**, könyvelő, Achim Á. u. 2/a 423-001
- Fekete Szabolcs**, fényképész, Katona J. u. 4. 422-668
- Ferincz Jánosné**, ügyviteli tevékenység, Kocsis L. u. 4. 424-665
- Financial Office Bt.**, könyvvizsgáló, Erzsébet K. tér 9.
- Fodor Báltinné**, könyvelő, adótanácsadó, Ibolya u. 4. 421-805
- Fodor Tibor**, vagyonvédelem, Erdei F. tér 1/b 3/25
- Forrás 95. Bt.**, könyvelői programok fejlesztése, terjesztése Kassa u. 13. 424-798
- Földi Gyula**, szaktanácsadó, Eötvös u. 15. 426-316
- Földiné Nagy Andrea**, ügynöki szolgáltatás, Kunkapitány u. 18. 425-975
- Fuchs József**, belkereskedelmi ügyintézés, Radnóti u. 20.
- Fülöp Sándor**, takarítás, Bocskai u. 3. 4/15
- Fülöp Sára**, könyvelő, Vadász u. 5. 420-295
- Gaboltex Ipari Ker. és Szolgáltatói Kft.**, Kötányi út 15. 521-734
- Gál István**, adó-, árszakértő, Korvin u. 9. 423-464
- Gáspár Endre**, földmérés, Pozsony u. 63/b 425-508
- Gáspár Endréné**, földmérés, Pozsony u. 63/b 425-508
- Gáspár Jenő**, fényképész, Josika u. 1. 422-943
- Gyöki-Ber Ker. és Szolg. Bt.**, Szász K. u. 32. 424-716
- Geodézial és Terképezési Rt. Kkh-i irodája**, Kossuth u. 31. 429-969
- Gimi-Trade Bt.**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Gábor Á. u. 13. 421-609
- Gold-Oil Bt.**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Muskátli u. 2. 421-609
- Gombos és Társa Ker. és Szolg. Bt.**, Gaál L. u. 10. 423-785
- Goraczné dr. Mucsi Erzsébet**, ügyvéd, Szász K. u. 22. 422-509
- Gozdán Tibor**, műszaki tervezés, tanácsadás 427-248
- Bokányi D. u. 10/b fsz. 2.
- Gönczöl Antal**, üzletkötő, Kiffer u. 6. 422-318
- Gönczöl Beáta**, üzletkötő, Kiffer u. 6. 422-318
- Gulyás Péter Pál**, biztonsági tevékenység, Felsőöregszőlők 289
- Gusztos Antalné**, üzletviteli tanácsadás, Kossuth u. 27/a
- Gyenyize Gábor**, földmérő, Nagy Szeder u. 1. 429-849
- Gyimesi Zita**, könyvelő, Bokányi D. u. 12. 425-361
- Györffy Amália**, könyvelő, Hid u. 1.
- Habi Ker. Szolg. Kft.**, Szegedi út 71-73. 520-200
- Halas Kommunális Vagyonkezelő Kft.**, vagyonkezelés, Paprika Á. u. 26.
- Halas-Geo Földmérő és Kereskedelmi Bt.**, Erzsébet K. tér 1/a 420-041
- Halasi-Enta Bt.**, piac és közvélemény kutatás, Kossuth u. 18/b 1/3
- Halasi Reklám-Dekor Bt.**, Garbai S. u. 6. 425-215
- Halas-Pajzs Vagyonvédelmi Kft.** 426-203
- Halas-Security Bt.**, nyomozási, biztonsági tevékenység, Hid u. 1. 422-640
- Halaszvili Bt.**, mérnöki tevékenység, tanácsadás, Bercsényi u. 14. 421-730
- dr. Hatházi Mónika**, ügyvéd, Kossuth u. 2. 429-801
- Havas Lászlóné**, könyvvizsgáló és adószakértő, Nyírló u. 30. 425-482
- Hédéri Károly György**, belkereskedelmi ügynök, szaktanácsadó, Bem u. 2. 1/5
- Hédéri Károly Györgyné**, üzletviteli tanácsadás, Bem u. 2. 1/5
- Hegedűs Mihály**, üzletkötő, Kocsis L. u. 6. 426-977
- Heincz Tibor**, belkereskedelmi ügynök, szaktanácsadó, Erdei F. tér 1. 422-795
- Héra-Szolg. Bt.**, könyvvizsgáló, adószakértés, Vasút u. 6/c 1/32 427-268
- Hermann Ferenc**, vagyonvédelem, őrző-védő szolg., Petőfi u. 11.
- Himmerné Hajdú Zsuzsanna**, üzletviteli tanácsadás, Kunkapitány u. 10.
- Horváth Almási Lajos**, műszaki vizsgálat, elemzés, Bocskai u. 8.
- Horváth Istvánné**, könyvelő, Pozsony u. 17. 423-306
- Horváth József**, könyvelő, adótanácsadó, Huszár u. 22. 426-739
- Horváth Lajos**, mérnöki tevékenység, tanácsadás, Kossuth u. 34. II/5
- Horváth Mihályné**, könyvelő, Erzsébet K. tér 10/a
- Horváth Miklós**, belkereskedelmi ügynök, szaktanácsadás, Fenyő u. 9.
- dr. Horváth Róbert**, ügyvéd, Hősök tere 2. 422-506
- dr. Horváth Róbertné**, könyvelő, Török u. 12. 420-847
- Horváthné Opóczki Magdolna**, adószakértő, Himző u. 27. 427-351
- HT-Trade Bt.**, fénymásolás, fordítás, tolmácsolás, Magyar u. 8. 427-913
- Hydroteam Bt.**, mérnöki tevékenység, tanácsadás, Erdei F. tér 6/d 422-883
- Infotár Magánnyomozó Kft.**, Szilády Á. u. 5-7. 429-988
- Intedj-Trade Bt.**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Széksós u. 3.
- Ixor CGV Bt.**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Izabella u. 11. 420-551
- Jager Zoltán Péterné**, könyvelési szolgáltatás, Kossuth u. 27. D/14
- dr. Jágity Zsuzsanna**, ügyvéd, Kossuth u. 9. 422-510
- Jánosiné Papp Kornélia**, hirdetés, reklám, propaganda, Pozsony u. 74. 1/2
- dr. Jávor Erzsébet**, ügyvéd, Kossuth u. 12. 422-304
- dr. Jeneyné dr. Veibl Mária**, ügyvéd, Béke u. 2. 428-737
- Juhász Antalné**, ügynöki szolgáltató, Kazal u. 6/a
- Juhász Dóra Csaba**, hirdetés, Szilády u. 94. 420-053
- Juhász Gábor**, személy és vagyonőr, Pozsony Á. u. 62. 428-018
- dr. Juhász Pál**, ügyvéd, Kuruc vitézek tere 32. 523-536
- K+T Kft.**, mérnöki tevékenység, Szilády u. 4. 421-690
- Kádár Péter György**, nyomozási, biztonsági tevékenység, Práger Á. u. 8. 1/1
- Karász Jánosné**, könyvelő, Fazekas G. u. 9. 424-095
- Karasziné Kalló Mária**, könyvelő, Magyar u. 11/a 426-586
- Kassai Miklósné**, könyvelő, Pozsony u. 51/a 429-177
- dr. Kastyák János**, ügyvéd, Közfarsaság u. 7. 423-053
- dr. Katona Adrienné**, jogász, Bem u. 7. 420-156
- dr. Katona Miklós**, jogász, külkereskedő, Szilády Á. u. 15. 423-695
- dr. Katona József Sám és Szolg. Bt.**, Nyil u. 12.
- Katona Zsolt**, hirdetés, reklám, propaganda, Bocskai u. 12.
- Kenedics Károly**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Fazekas G. u. 5.
- Kertész-Kovács Mária**, gyors- és gépirő, Ady E. u. 7. 424-575
- Keszeg és Társa Bt.**, fordítás, Sereg u. 2.
- Kincsés Erika**, üzletviteli tanácsadás, Kuruc vitézek tere 38.
- Kini Export-Import Bt.**, mérnöki tevékenység, tanácsadás, Csapke u. 1.
- dr. Király Dezső**, ügyvéd, Közfarsaság u. 11. 423-575
- dr. Kis Ellák István**, ügyvéd, Közfarsaság u. 8. 422-564
- Kis Sándor Péter**, ügynöki szolgáltatás, Kisfaludy u. 41.
- Kis Tóth Péter**, belkereskedelmi ügynök, Csap u. 16.
- Kiskunhalasi Szolgáltató Ipari Kft.**, lakossági szolgáltatás, Bokányi D. u. 10.
- Kisokos Kiadó Ker. és Szolg. Bt.**, Eötvös u. 7. 522-590
- Kispál Ernőné**, üzletkötő, Bem u. 3. 423-768
- Kocné Turi Teréz**, könyvelő, Közfarsaság u. 10-12. 422-534
- Kollár Pálné**, könyvelő, adótanácsadó, Közfarsaság u. 10. 426-461
- Komlós Sándor**, nyomozási tevékenység, Nyárfa u. 16/a.
- Kordás Istvánné**, adatfeldolgozás, Károly u. 19.
- Kordás Róbertné**, könyvelő, Kuruc vitézek tere 25.
- Köszö Ágnes és Társa Bt.**, üzletviteli tanácsadás, Erzsébet királyné tér 1/d 423-732
- Kovács Attila**, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Széchenyi u. 10. 1/6

Kovács Benőné, könyvelő, Szabadkai u. 62.	426-568	Nagy Ferenc, szőnyeg, kárpittisztítás	30/9955-299
Kovács Erzsébet, könyvelő, Bocskai u. 11.	421-613	Nagy Imréné, könyvelő, Széchenyi u. 100.	
Kovács Imréné, könyvvizsgáló, Juhar u. 11.	425-176	Nagy Istvánné, adótanácsadó, Radnóti u. 44.	424-983
Kovács Imréné, vámuőgynök, Henger u. 26/a		dr. Nagy Lajos, ügyvéd, Bakányi u. 6.	423-363
Kovács László, kereskedelmi képviselő, Számadó u. 2.	421-008	Nagy Sándorné, könyvelő, Kassa u. 27.	
Kovács Lászlóné, könyvelő, Kuruc vitézek tere 14.	425-811	Nagy Zsolt, biztonságtechnikai, Vörösmarty u. 51.	
Kovácsné dr. Nagy Gabriella, ügyvéd, Bakányi D. u. 6.	424-003	Nagy és Társa Kft. Könyvelő és Adótanácsadói Iroda,	424-983
Könyvelési és Adótanácsadó Iroda, Gőzön u. 8.	423-517	Radnóti u. 44.	
Kőrösi Lászlóné, adótanácsadó, Kuruc vitézek tere 27.	424-197	Nagné Kardos Erzsébet, hirdetésszervezés, Karacs T. u. 12. 2/11	423-610
dr. Kramer Zoltán, ügyvéd, Árpád u. 2.	423-094	Nagypál Ferenc, ügynöki szolgáltatás, Lugas köz 4.	424-293
Kun-Föld Bt., mérnöki tevékenység, tanácsadás, Kálcsay u. 6.		Nemes Józsefné, könyvelő, Paprika A. u. 19.	
Kunpetrol Kiskunhalasi Szolg. Kft., Olajbányász u. 7.	423-838	Németh Szilvia, adattefeldolgozás, Kárd u. 20.	
Kuti S. Kft., mérnöki tevékenység, tanácsadás, Bakányi D. u. 1.		New-Adó-Art Könyvelő és Gazdasági Tanácsadó Kft.	521-491
Lábadiné Gábor Mária, fordító, Széchenyi u. 100.		Zsigray u. 15.	
dr. Kramer Zoltán, ügyvéd, Árpád u. 2.	423-094	Nurko Esad és Társa Bt., mérnöki tevékenység, Kossuth u. 22/b 2/3	
Lakos Bt., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Csipke u. 4.		Nyerges Zoltánné, értékesítési vezető, Pozsony u. 68.	421-182
Lakosné dr. Fazekas Ágnes, jogász, Katona J. u. 4.	422-678	Ocskó László, vagyonvédelmi vállalkozó, Sarló u. 5.	423-426
Lamar 2001 Szolg. Kft., társasház kezelés, Kossuth u. 26.	30/4007-557	Offi Rt., fordítás, tolmácsolás, Kőztársaság u. 7.	426-203
László Mária, könyvelő, Szalag u. 38.	426-315	Oláh János, műszaki vizsgálat, elemzés, Szállás u. 32.	
Lázár Gábor, adattefeldolgozás, Fenyő u. 22		Orosz Gáborné, tolmács, Semmelweis tér 2.	425-574
Lehocz Józsefné, ügyviteli szolgáltatás, Városcsokor u. 23.		Orosz Jánosné, könyvelő, Munkács u. 16.	
Lengyelné Molnár Márta, közgazdász, Paprika A. u. 26.	420-972	Ökördi István, üzletkötő, Lugas köz 8.	425-963
Ler Adótanácsadó Könyvelő Termelő és Értékesítő Bt.	429-612	Ördög Rita, ügynöki szolgáltatás, Kinizsi u. 18.	
Kocsis L. u. 24.		Órvéd Kft., biztonsági tevékenység, Középső ipartelep 8.	
Letohó Miklósné, üzletviteli tanácsadó, Erzsébet K. tér 9.		Őszné Tanács Gabriella, mérlegképes könyvelő, Kuruc v. tere 23.	425-742
Line Correct Kft., biztonságtechnika, vagyonvédelem	30/9325-425	P&V Beruházó és Bonyolító Kft., Szénás u. 15.	413-715
Bakányi D. u. 3/a		Pajor Endre, hirdetésszervezés, Dózsa Gy. u. 1.	
Losonczy Lászlóné, könyvelő, Szilárdy Á. u. 5.	422-483	Paletta ÁFÉSZ, Kőztársaság u. 7.	421-249
Maczko Balázs, takarítás, Radnóti u. 48.		Paletta-Coop Tanácsadó Kft., Kőztársaság u. 7.	421-356
dr. Maglódi László, közgazdász, könyvvizsgáló, Kiffer u. 7.	422-007	Pálinkás Gyula, ügynöki szolgáltatás, Karacs T. u. 4.	
Magyar Halkó, könyvelő, Kuruc vitézek tere 18. 4/b		Papp Kornélia, reklámmanager, Pozsony u. 74.	426-885
Magyar Margit, könyvelő, Kuruc vitézek tere 37.	424-928	Paprika Sándor, mezőgazdasági tanácsadó, Bükkönyös u. 30.	420-450
Makóné Vigh Irén, közgazdasági technikus, Bocskai u. 4.	427-082	Patyi Zsolt, nyomozási, biztonsági tevékenység, Kossuth u. 49. 2/2	
Mamlecz Benő, szakmérnök, Árpád u. 17/a	421-781	Perfekting Mérnöki Iroda Kft., vagyonkezelés, értékbemérés	523-653
Mamlecz István Sándorné, ügyviteli szolgáltató, Dénes M. u. 28.		Szilárdy A. u. 5-7.	
Márkus Károlyné, könyvelő, Szalag u. 6.		Pertics Lajosné, számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői tev., Városcsokor u. 21.	
dr. Martinov Tibor, ügyvéd, Bethlen G. tér 2.	427-278	Péter József, reklámtábla és reklámfelirat készítő, Kiffer u. 4.	422-671
Máté-Tóth Tibor, üzletkötő, Tormássy J. u. 7.	425-954	dr. Péterfia Gábor, ügyvéd, Kossuth u. 2.	429-801
Mátyás János, ügynöki szolgáltatás, Kuruc vitézek tere 11.		Peterkís Kft., számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői tev., Gőzön u. 8.	
Megawatt-Invest Bt., mérésügyi biztonságtechnikai szolg.	420-370	Pető Sándor, belkereskedelmi ügyintéző, Kuruc vitézek tere 46. fsz. 2.	
Achim A. u. 15.		Piegelné dr. Csényi Magdolna, ügyvéd, Árpád u. 2.	429-811
Meggyesi Irén, könyvelő, Török u. 12.	423-816	Pilon Kft., mérnöki tevékenység, Hunyadi u. 1.	421-652
Merk László, titkári, fordító tevékenység, Erzsébet K. tér 12.		Polyvás Mihályné, könyvelő, adótanácsadó, Kuruc vitézek tere 10.	423-368
Merk Lászlóné, takarító vállalkozó, Új u. 75.	426-594	Pösz Miklósné, könyvvizsgáló, adószakértő, Sóstói szőlők 44/a	
Merk-Invest Kft., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Pf.: 207.		Privát Adótanácsadói és Könyvelői Iroda, Huszár u. 7.	426-739
Mészáros Pál, tolmács, Kovács S. u. 2.	423-225	Radon Holding Kft., vagyonkezelés, Szilárdy Á. u. 5-7.	423-652
Mészárosné dr. Nagy-Czirók Katalin, közgazdász, Szelmalom u. 2.	421-876	Ré-Ba Trade Bt., titkári, fordító tevékenység, Henger u. 15.	425-030
Meta-Focus Kft., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Olajbányász u. 7.		Rédey János, nyomozási, biztonsági tevékenység, Széchenyi u. 8.	
dr. Mezei János, ügyvéd, Bakányi D. u. 3/a	425-686	Re-Fresh Kft., hirdetés, reklám, Szabadkai u. 38/a	428-833
Módra Istvánné, könyvelő, Zsák u. 4.		Rokolya Julianna Katalin, könyvelő, Mészáros L. u. 6.	
Molnár Árpádné, könyvelő, Karacs T. u. 8.	427-921	Romvári Frigyesné, üzletviteli tanácsadó, Nyírfa u. 18.	422-184
Molnár Etelka, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Róna u. 8.	420-566	Rőzsahegyiné Lampert Márta, gazd-i tevékenységet segítő szolg.	426-752
Molnár Istvánné, üzletviteli tanácsadó, Kassa u. 14.		Pozsony u. 5.	
Molnár Istvánné, könyvelő, Kármán u. 4/a	426-460	Rozsnyai Sándor, biztonsági tevékenység, Csiga u. 3.	
Molnár János László, piac és közvéleménykutatás, Erdei F. tér 4/a		Ruskó Éva, piac és közvélemény kutatás, Karacs T. u. 14. 1/4	
Molnárné Lakos Julianna, adótanácsadó, Bakányi u. 10/a	425-495	Sári Zoltán, biztonsági tevékenység, Ady E. u. 7.	422-670
Muháros Jánosné, könyvelő, Róka u. 7/a	425-434	Schulz Manfred, fordító, tolmács, Bocskai u. 10.	420-950
Munkácsi László, belkereskedelmi ügynök, Fácán u. 4.		Sebestyén Antal, műszaki vizsgálat, elemzés, Pozsony u. 57/d	
Nagy Antalné, könyvelő, Gólya u. 12.	426-006	Seres Mihály, ügynöki szolgáltatás, Tormássy u. 6.	

Sethlans Bt., mérnöki tevékenység, Radnóti u. 68.	
Sihla Jánosné, adótanácsadó, Dózsa Gy. u. 7.	420-059
Simbi Bt., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Széksás u. 3.	
Simon József, könyvelő, Akácköz 3.	
dr. Simonné Zsúnyi Franciska, ügyvéd, Kossuth u. 9.	422-510
Szabados Vera, könyvelő, Kossuth u. 51/c	
Sipos András, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Alsótelep 40286	
Soós István, anyagbeszerző, Tompa u. 9.	427-054
Sörös Magdolna, könyvvizsgáló, Kocsis L. u. 8.	421-163
Speednet Kft., bályegző, névjegykártya készítés, betűvágás Etvös u. 7.	420-033
Star Marketing Bt., adatbanki tevékenység, Felsőöregszőlők 163.	427-801
Süli Jenőné, könyvelő, Havvéd u. 3.	426-492
Szabadiné Farkas Éva, adótanácsadó, Szilády u. 5-7.	429-622
Szabados Vera, könyvelő, Kossuth u. 27/b	422-894
Szabó János, kereskedelmi manager, Kuruc vitézek tere 11.	425-867
Szabó József, belkereskedelmi ügynök, Posta u. 6.	423-378
Szabó Zoltán, üzletviteli tanácsadó, Kossuth u. 27/d	
Szabóné Fábian Ilona, könyvvizsgáló, Radnóti u. 32.	420-469
Szabóné Fábian Ilona, könyvelő, könyvvizsgáló, Széchenyi u. 2.	422-039

Dr. Szabóné Kasziba Zsuzsanna

Mínőségirányítási rendszerek

kiepítése **20/9466-670**

Álmos u. 6. • kaszibazs@emitel.hu

Szakal Edit, üzletkötő, Markovits M. u. 4.	421-340
dr. Szalai Sándorné, jogász, Árpád u. 40.	420-467
Számlatükör Bt., Vári Szabó I. u. 6.	422-226
Széchenyi István, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Városkert u. 22.	
Szécsényiné Nagy Katalin, üzletviteli tanácsadó, Vörösmarty u. 29.422-964	
Székely Tiborné, üzletviteli tanácsadó, Csokonai u. 1/a	421-280
Szeri Levente, kereskedelmi manager, Schönfeld udvar 5.	423-049
Szili Zsolt Sándor, hirdetés, Kossuth u. 36. 4/10	
dr. Szirák Nóra, ügyvéd, Bethlen G. tér 6.	421-470
Szivárvány Reklámműhely Bt., hirdetés, Virág u. 41.,	426-001
Szombatiné Fodor Mária, üzletkötő, Kuruc vitézek tere 2.	424-181
Szöllösi István, mérnöki tevékenység, tanácsadó, Kossuth u. 49.	
Szörfi Lászlóné, adatfeldolgozás, Tó u. 3.	421-586
dr. Szűcs Mária, ügyvéd, Semmelweis tér 3.	422-402
Tamás Miklós, biztonsági tevékenység, Petőfi u. 25/a	
Tanagra-Koncert Bt., gazdasági tevékenységet segítő szolg., Bükkönyös u. 23.	
Tarjányi Józsefné, könyvelő, Hid u. 6.	429-606
Ternyák József, üzletkötő, Kossuth u. 17.	425-013
Ternyák Károly, külkereskedő, Kálcsay u. 5.	421-006
Tarday Zsolt Jenő, üzletviteli tanácsadó, Szilády Á. u. 39.	423-143
Tóth Imre Sándor, gazdasági tevékenységet segítő szolg., Kossuth u. 12. 3/15	

9. Gép, berendezés gyártása

Basic-Ganz Kft., gépipari bér munka, Tabor u. 14.	424-722
Futó Ferenc, papíripari gépgyártás, Török u. 8.	425-423
Logwood Bt., ipari folyamatirányító rendszer gyártása Pé.: 168.	30/9635-009

10. Ingatlanügylek

Belényi László, ingatlanforgalmazás, Köztársaság u. 8.	422-564
Benett 2002 Bt., ingatlanok bérebeadása, üzemeltetése, Széchenyi u. 103.	
BHM-Trade Kft., ingatlanbérebeadás, Szegedi út 73.	421-976
dr. Bor Gyula, ingatlanközvetítő, Köztársaság u. 8.	424-090
dr. Bor Gyuláné, ingatlanforgalmazás, Szabó E. u. 1.	425-403

City Index Kft., ingatlanügyletek, Erdei F. tér 2/a	423-444
DME Bt., ingatlan bérebeadás, üzemeltetés, Széchenyi u. 10.	
Dolan Kft., gazdasági építmény bérebeadás, Pf.: 151.	
Erman Kft., ingatlan beruházás, eladás, Prager Á. u. 3.	
Faddi István, ingatlanbérebeadás, Gyöngyvirág u. 3.	
Feki Mihály, ingatlanforgalmazás, Kocsis L. u. 29.	426-814
Globál Plusz 92. Ingatlanforgalmazó Egyéni Cég Bethlen G. tér 1.	422-573
Gyöngyi László, ingatlanközvetítő, Lehel u. 1.	427-538
Gyöngyi és Társa Bt. Ingatlanközvetítés, értékbecslés Garbai S. u. 6	424-671
Halás-Szolig Kft., lakásbérebeadás, Bethlen G. tér 6.	
Halás-Thermál Bt., ingatlan bérebeadás, üzemeltetés, Keceli u. 23.	
Infor-Ker Kft., ingatlanforgalmazás, Bercsényi u. 18. 1/5	
Iperit Bt., ingatlanforgalmazás, Szilády Á. u. 5-7.	
Kéves Ferencné, ingatlanközvetítő, Lehel u. 1.	427-538
Király Ingatlan Iroda, Köztársaság u. 11.	428-265
Kiss Mária és Társa Ingatlanhasznosító és Kereskedelmi Kkt., Bojza u. 98.	424-311
Köröstar Kft., ingatlanforgalmazás, Mátyás tér 6. 1/1	
Kútiné Juhász Erika, ingatlanbérebeadás, Kuruc vitézek tere 1.	
Lares Bt., ingatlanberuházás, eladás, Köztársaság u. 8.	424-090
László Antal, ingatlanbérebeadás, Járószék u. 29.	
Locskai László, gazdasági építmény bérebeadás, Szatmár S. u. 12.	426-756
Muháros Lászlóné, ingatlanbérebeadás, Révész Gy. u. 9.	
Oeconomus Bt., ingatlanbérebeadás, Álmos u. 14.	
Ormosné Bodrogi Viola, ingatlanbérebeadás, Kossuth u. 22.	
P and V Kft., lakóingatlan forgalmazó, Mérleg u. 1.	
Petrács Imréné, gazdasági építmény bérebeadás Bercsényi u. 16. 2/7	424-238
Pezoter Kft., ingatlanbérebeadás, Semmelweis tér 28.	
Pezsgő Ingatlanhasznosító Bt., Thorma J. u. 12.	
Piszman Benő, ingatlanközvetítés, Számadó u. 8.	
Professio Kft., ingatlanforgalmazás, Bokányi D. u. 6.	
Romvári Frigyes, ingatlanbérebeadás, Nyíra u. 18.	422-184
Szarvas Bt., ingatlanbérebeadás, Pozsony u. 59/c	422-823
Szítás Istvánné, gazdasági építmény bérebeadás, Nyíra u. 10.	
Terra-Forg Kft., ingatlanforgalmazás, Himző u. 28.	

11. Jármű és üzemanyag gyártás, kereskedelem, javítás

Akkerman György, Schönfeld u. 5/3	421-486
Akkumulátor Szaküzlet, Batthyány u. 33.	
Aleks Export-Import Bt., gépjárműalkatrész kereskedelem, Bethlen tér 2.	
Andi Ármód, autóvilamossági műszerész, Kossuth u. 8.	424-967
Aro-Dacia Szaküzlet, Csokonai u. 5.	421-615
Autó Export-Import, Muskátli u. 15.	425-313
Autógen és Társai Bt., Kuruc vitézek tere 6.	423-526
Autó-Matic Bt., járműalkatrész kereskedelem, Szállás u. 18.	
Automatika Kkt., Szilády Á. u. 5-7.	
Autómentés, Alsözállás 40	422-609
Autópenta Bt., kiskereskedelem, Bocskai u. 14. V/4	
Auto-Start Electro Kft., gépjárműjavítás, Bem u. 5.	
Autósbolt Fannygold Kft., Kanizsa tér 2.	428-618
Autó-Style Kereskedelmi Bt., Kazal u. 1.	424-852
Autószerző Horváth Imre, Bokréta u. 7.	423-736
Autóvilamosság Csobánci és Müller, Bojza u. 34.	422-717
Autóvilamossági Alkatrész Szaküzlet, Széchenyi u. 98.	423-071
Autó-Vilamossági Bolt, Széchenyi u. 98.	420-000

KIRÁLY AUTÓ KFT., a **CITROËN** Bács-Kiskun megyei kizárólagos disztribútora, amely a megyében Kiskunhalason és Kecskeméten gépjármű értékesítéssel, és teljeskörű javítással áll tisztelt ügyfelei rendelkezésére.

CITROËN KIRÁLY AUTÓ KFT.

6400 Kiskunhalas, Szabadkai út 35. • Tel.: 77/427-015, 77/527-015

citroenkiraly@emitel.hu

Autó VLV Ker és Szolg.Bt. , Vörösmarty u. 6.	425-462	Elit Group Kft. , Szabadkai út 29.	525-000
Bács Autoteam Kft. , gépjármű kereskedelem, Szilády Á. u. 5-7.		Elit-Trade Kft. , gépjárműalkatrész kereskedelem, Fazekas G. u. 82.	
Bakró Nagy Károly , karosszéria lakatos, Széchenyi u. 14. 3/16		Elő Sándorné , járműalkatrész kiskereskedő, Széchenyi u. 61.	426-266
Balogh Csaba , autóvillamossági szerelő, Tulipán u. 23.	427-658	Eörni Bt. , gépjárműjavítás, Alsótelep 14/a	
Balogh Kft. , autóvillamossági szerelés, Keceli út		Erika és Kúti Kft. , autósbolt, Kuruc vitézek tere 1.	421-027
Balogh K. Sándor , autószerelő, Henger u. 35.	420-140	Euro Duo Kft. , gépjármű kereskedelem, Felsőszőlős 4	
Balogh Autó Villamossági Kft. , Bem u. 5.	422-303	Faragó Béla , HTO értékesítés, Semmelweis tér 6.	
Banga István , autószerelő, Toldi u. 23.	420-044	Farkas István , autóbontó, Gözön u. 22.	423-350
Baralia Tours Bt. , gépjárműalkatrész kereskedelem, Felsőkistelek 44.		Fenyvesi Ferenc , autóvillamossági szerelő, Fokapács u. 8.	426-436
Benzinkút , Vadkeri u. 0.	425-722	Fer-Ker Kft. , kerékpárszaküzlet, Hősök tere 3.	428-863
Benzinkutak, Quartz-Halas Kft. , Kárpát u. 9.	421-798	Fetter Antal , sebességváltó szerelő, Széchenyi u. 117.	420-689
Bermuda Carelectric Kft. , autóvillamossági cikk	521-010	Fiat K.B. Autoteam Kft. , gépjármű kereskedelem, Keceli út 19-23.	422-796
Külkeresedelem, Gyöngyvirág u. 17.		Ford Uni-Service Kft. , Széchenyi u. 87.	423-269
Bilux Autóvillamossági Felújító Kft. , Mártírok útja 44.	421-963	Forgó Autóház Kft. , Körösi út 23.	429-355
Bolla Sándor , gépjárműtechnikus, Csokonai u. 9.	426-257	Forgó Béla , gépjárműalkatrész kereskedelem, Semmelweis tér 6.	426-243
Bóna Autószerviz Kft. , Majsai út 18.	421-370	Forgó József , autófényező, Kisfaludy u. 113.	423-675
Borbás András , gépjármű villamossági műszerész, Pattantyús u. 4.	424-892	Franczia János , autószerelő, Baross u. 7/a	426-990
Bozsákovics György , gépjárműszerelő, Fokapács u. 7.	426-215	Gábor Autószerviz , autószerelő, Szabadkai út 33.	425-936
Citroën Király Autó Kft. , Szabadkai u. 35.	427-015	Gál Ferenc , járműalkatrész kiskereskedelem, Kossuth u. 17. 3/31	
ifj. Csapi József , karosszéria lakatos, Keceli út 25.	423-037	Greguss Gábor , gépjármű villamosság, Pipacs u. 21.	422-752
Csapó Kkt. , gépjárműjavítás, Ág u. 13.		Gubucz Miklós , akkumulátor kereskedő, Szilády u. 5.	424-512
Csapó Lajos , futóműbeállítás, Ág u. 13.	422-684	Gubucz Miklósné , akkumulátor kereskedő, Baththyány u. 33.	421-190
Cserimpex Kft. , járműalkatrész kiskereskedő, Mártírok útja 32.		Gumiáruház , Malom sor 6.	424-252
Cseri Tibor , autóvillamossági szerelő, Szász K u. 18.	425-381	Gusztos Zoltán , gépjárműalkatrész kereskedelem, Híd u. 4.	
Csibor Gyula , autószerelő, Középső ipartelep 8.		Gyarmati Sándor , autószerviz, Majsai u. 18.	423-247
Dealermart Kft. , hajógyártás, -javítás, Pf. 277.	421-802	Gyura István , gépjármű villamosság, Pozsony u. 84/4	426-707
Dél-Mobil Kft. , közúti járműalkatrész kiskereskedelem, Petőfi u. 16.	420-275	Halas-Autó Kft. , Széchenyi u. 119.	421-230
Dénes József , autókereskedő, Perc köz 1.	423-823	Halas-Autó Kft. , gép, berendezés gyártás, Átlós u. 35-37.	421-230
Dicső István , autószerelő, Jákai u. 55.	427-008	Halas Autóking Kft. , Keceli út 7/a	422-452

AZ 1997-BEN ALAKULT FIAT MÁRKAKERESKEDÉS A FIAT SZEMÉLY ÉS HASZONGÉPJÁRMŰVEK TELJES TÍPUSVÁLASZTÉKÁT KÍNÁLJA ÜGYFELEINEK. A RÉGIÓ PIACVEZETŐ MÁRKAKERESKEDŐI KÖZÉ TARTOZIK ELADÁSI EREDMÉNYEI ALAPJÁN.

FIAT KB AUTOTEAM

Kiskunhalas, Keceli út. 19-23.

Telefon: 77/422-596; 422-796

e-mail: kb.auto@fiatmo.hu • www.fiatautoteam.hu

KIRÁLY AUTÓSZERVIZ
a **MITSUBISHI**
Bács-Kiskun megyei
kizárólagos disztribútora,
amely a megyében
Kiskunhalason
és Kecskeméten
gépjármű értékesítéssel,
és teljeskörű javítással áll
tisztelt ügyfelei rendelkezésére.

MITSUBISHI KIRÁLY AUTÓSZERVIZ

6400 Kiskunhalas,
Szabadkai út 35.
Tel.: 77/423-215
77/523-215

BISHI
ORS

mitkiraly@emitel.hu

Bácska Kereskedelmi Rt. , Halasi Áruház 511. Sz. Bethlen G. tér 1-3.	421-635	Büki-Molnár Bt. , vegyes kiskereskedelem, Fazekas G. u. 37. C+D Line Bt. , ruházati kiskereskedelem, Mátyás tér 6.	421-179
512. sz. Bolt , Bethlen G. tér 5.	421-672	Cassone Sport Márkaüzlet , ruházati kiskereskedelem, Kossuth u. 22.	421-476
Cipő Bolt 561. sz. , Szilady Á. u. 1.	422-901	Célpont Vadász és Fegyverszaküzlet , Hősök tere 1.	421-143
Bács-Papir Kereskedelmi Kft. , Kossuth u. 36.		Centrál Trade Kft. Farmer Bolt, ruházati kiskereskedelem Kötényi u. 15.	423-548
Bad Boys Sport Kft. , ruházati kiskereskedelem, Bethlen G. tér 5.		Chem-Ok Vegyipar Forgalmazó Kft. , Fejérföld u. 14.	429-304
Bakosné Papp Gabriella , takarmány kiskereskedelem, Kisfaludy u. 59.		Christ Barbara , virág kiskereskedelem, Kinizsi u. 10.	
Bán János , diszálatt, diszhal kiskereskedelem, Mátyás tér 3.	420-635	Christ György Péterné , élelmiszer kiskereskedelem, Petőfi u. 20.	423-262
Baranyai Szűcs Józsefné , kereskedő, Járások u. 45.	420-822	City Data Bt. , ruházati kiskereskedelem, Imreh M. u. 4.	
Baranyák Bátor Kft. , Hajnal u. 2.	427-001	City Office Bt. , háztartási cikk kiskereskedelem, Imreh M. u. 4.	
Baranyi Miklósné , vegyes kiskereskedelem, Botthány u. 67.		City Sport , sportruházat, Bokányi D. u. 3/a	425-669
Barbara Divatru Üzlet , ruházati kereskedő, Garbai S. u. 2.	421-681	Coop-Halas Rt. , Köztársaság u. 7.	421-392
Barkács-Apróci Kereskedés Bt. , ruházati kiskereskedelem Eötvös u. 35.	422-865	Dr. Czár György Imréné , divatszalon vezető, Hajnal u. 4.	424-962
Baróti Sándor , ruházati kiskereskedelem, Kunkapitány u. 12.		Czirkó Imre , tüzelőanyag kiskereskedelem, Szász K. u. 51.	
Beatrice Menyasszonyi Ruhaszalon , Semmelweis tér 27.		Czövekéné Király Erika Melinda , vegyesbolt, Pozsony u. 53/d	425-370
Becz Gyula , vegyesruházati kiskereskedelem, Semmelweis tér 19.	423-537	Czenéné Szabó Kata , ruházati kiskereskedelem, Szilady Á. u. 18.	425-613
Becze Zita , kereskedő, Határ u. 1.	421-870	Csabáné Farkas Ágnes , háztartási gép kiskereskedelem Bálvány u. 8.	422-376
Bellissimo Fehérnemű Üzlet , Bokányi D. u. 3.		Csali Tours Bt. , ruházat kiskereskedelem, Felsőkistelek 44.	
Belvárosi Patika , Kossuth u. 17.	422-016	Csanó Sándorné , ruházati kiskereskedelem, Botthány u. 6.	
Berecki Jánosné , piaci kiskereskedelem, Kuruc vitézek tere 28. 1/3		Csányi Ferenc , vegyes kiskereskedelem, Ág u. 6.	
Berényiné Futó Teréz , ruházati kiskereskedelem, Bocskai u. 11. IV/17		Csapógy, sziminger és zégergyűrű kereskedés Semmelweis tér 13.	421-710
Berti Sportkereskedés , Semmelweis tér 19.	423-537	Csaplár Istvánné , fűző- és építőanyag kiskereskedő, Vörösmarty u. 70.	
Besze Istvánné , cipőkiskereskedő, Eötvös u. 7.	30/3204-145	Csapláros István Csaba , ügynöki kiskereskedő, Sas u. 2.	
Biró István , piaci kiskereskedelem, Hunyadi u. 10.		Császárné Dömötör Hajnalna , tüzelőanyag kiskereskedő Nagy Czirok L. u. 14.	
Bir-Trade Bt. , vegyes kiskereskedelem, Felsőregszőlők 33.		Csauth Attila Csaba , használt cikk kiskereskedő, Pozsony u. 66.	
Bodroginé Jankai Brigitta , vegyes kiskereskedelem, Bercsényi u. 1.		Csavar Szaküzlet , Széchenyi u. 50.	428-138
Bokor Istvánné , iparcikk kiskereskedelem, Tormássy u. 13.		Csavar-zár Szaküzlet , Eötvös u. 35.	422-865
Borsódy Sándorné , élelmiszer kiskereskedelem, Bóstyá u. 1.	422-079	CS-EL Kereskedelmi Bt. Korzó Divatház , Bethlen G. tér 6.	422-693
Bozsán József , kiskereskedelem, Vasút u. 6/c		CS-EL Kereskedelmi Bt. Aramis Férfi Divat , Hősök tere 1.	422-773
Brandné Horváth Erika , vegyes kiskereskedelem, Kárpát u. 3.		Csete Imre , takarmány kiskereskedelem, Kertész u. 36.	427-425
Büdöker Kft. , Zalakerámia csempekereskedelem, Székely u. 31.	425-943	Csillag János , kereskedő, Gábor Á. u. 12.	426-267
Brinkus Zoltán , hirlapörus, Vörösmarty u. 82.		Csonka Istvánné , itálaru kiskereskedő, Csap u. 12.	426-067
	30/441-3842	Csorba Lászlóné , kiskereskedelem, Kossuth u. 16. 1/1	
		Csorbáné Kelemen Erzsébet , zöldség-gyümölcs kiskereskedelem Bükkányos u. 51.	
Budaprint Mintabolt , Kossuth u. 28.	421-626	Csöti Béláné , ruházati kiskereskedelem, Pacsirta u. 11.	
Budmil Centrum , Gimnázium u. 1/a	420-862	Csöti Zsolt , vegyes kiskereskedelem, Bem u. 2. VIII/46	
Budmil Centrum , sportruházat, Gimnázium u. 3/a	420-862	Dági Lászlóné , zöldség-gyümölcs kiskereskedő, Virág u. 44.	
Bundzsák Jánosné , zöldség-gyümölcs kiskereskedelem, Átlás u. 62.	423-884	Darányi Benőné , játékaru kereskedő, Erdei F. tér 2/b 3/23	426-167
Burai József , piaci kiskereskedelem, Kossuth u. 11. 1/6		Deák Zoltán , ügynöki kiskereskedelem, Vörösmarty u. 48.	
Burai József , ruházati kiskereskedelem, Alsószállás tanya 3.		Delich Sándor , iparcikk kereskedő, Szász Károly u. 15.	
Bátorüzlet , Eötvös u. 20.	426-195	Delta-II Kft. , iparcikk kiskereskedelem, Rezeda u. 8/a	
Bátorház , Széchenyi u. 73/a	425-782	Demkő Feder Mintabolt , Garbai S. u.	429-623
Bátor... üzem Üzletház, Szabadkai út 31/a	423-860	Dene Dezsóné , hirlapörus, Semmelweis tér 9.	424-299
Buzdorján István , iparcikk kiskereskedelem, Zrínyi u. 52.		Diego Szönyegáruház , Széchenyi u. 108.	423-086
		Digital Security Kft. , iparcikk kiskereskedelem, Vörösmarty u. 51.	
		Dimona Bt. , ruházati kiskereskedelem, Városcsatorna u. 9.	
		DM Kft. , Jósika u. 1.	520-192
		Dósa Zsolt , ügynöki kereskedelem, Máza u. 17.	
		Doszkotyné Sallai Erzsébet , ruházati kiskereskedelem, Szántó K. u. 21.	
		Döme Gábor , kiskereskedelem, Szegedi út 65.	424-533
		Druskovka Bt. , piaci kiskereskedelem, Sóstói szőlők 12/b	
		Dutka és Társai Bt. , vasáru kiskereskedő, Alsótelep 5.	
		Édes István , háztartási gépszerező, Kuruc vitézek tere 20.	424-174
		EF-DI Bt. , ruházati kiskereskedelem, reklámfotó készítés, Mátyás tér 7. 1/13	
		Ego Sport , sportruházat, Kossuth u. 16.	421-875

Briliáns Ékszerbolt

Arany és ezüst ékszerek javítása
Ékszerkészítés • Értékesítés

Felújítás • Kópótlás

Bevizsgálás • Vésés

Állandó cserelhetőség!

Kedvező árak!

Kiskunhalas,

Schönfeld u. 6.

Tel: 06-30-441-3842

e-mail: briliants@mail.datanet.hu

Ékszer Szalon, Bokányi D. u. 3/a	428-675	Gazdag Károlyné, építőanyag kiskereskedelem, Kármán u. 17.	
Élelmiszer Bolt, Vadkerüti u. 32.		Gazdag Norbert, kiskereskedelem, Hid u. 4.	
Élelmiszer-Inveszt Rt., Kölönyi út 22.	423-152	Gazdag Sándor, kiskereskedelem, Hid u. 4.	
Elixir Könyvesbolt, könyvkereskedés, Eötvös u. 24.	427-460	Ga-Zsu Kft., élelmiszer kiskereskedelem, Pozsony u. 82/c	423-655
Elő Sándor, bútorkereskedő, Széchenyi u. 61.		Gíga Kft., iparcikk kiskereskedelem, Hajnál u. 1.	423-821
Endrédi Józsefné, ruházati kiskereskedelem, Vasút u. 3.	422-919	Golden Art Ékszerüzlet, Bokányi D. u. 3/d	
Enela Bt., ruházati kiskereskedelem, Mátyás tér 1.	423-394	Gold-Skins Bt. Korona Bőr-Szörme üzlet, Széchenyi u. 31.	425-814
En-ter Bt., kiskereskedelem, Dénes M. u. 18.		Gömör István, élelmiszer kiskereskedelem, Szántó K. u. 8.	
Erdély Benjamin István, papírárú kiskereskedelem, Holló u. 8.		Göthér József Botond, ital kiskereskedelem, Zerge u. 1.	
Erdély és Társa Kft., vegyes kiskereskedelem, Szász K. u. 9.		Götz Babaház, Bokányi D. u. 3.	
Erdélyi Irén, piaci kiskereskedelem, Szélmalom u. 65.	420-865	Gréta Méterárú, Rövidárú Üzlet, Árpád u. 2.	
Erdői János, gyógyászati termék kiskereskedelem, Alkotmány u. 3.		G-Tex 2000 Kft., kiskereskedelem, Járászok u. 52.	
Euro Bt., kiskereskedelem, Bálvány u. 17.		Gudmonné Angyal Orsolya, ruházati kiskereskedelem, Új u. 56.	
Euro GSM Bt., ruházati kiskereskedelem, Kossuth u. 27.		Gulyás Zoltánné, kiskereskedelem, Vasút u. 17.	
Éva Óra és Ajándékbolt, kereskedelem, Bokányi D. u. 3.	425-671	Gusztos Imréné, használatra kiskereskedelem, Nagy Szeder u. 22.	
Év-Ad Cipő Kft., Mátyás tér 3.	428-958	Gyenge Mihály, ruházati kiskereskedelem, Bem u. 2. 3/12.	
Fábián Kft. Koleson Shop, Szilády u. 5-7.		Gyenyizse Istvánné, takarmánybolt, Kuruc víztézek tere 32.	
Fabó Bt., háztartási cikk kiskereskedelem, Bem u. 8. 3/25		Gyöngy Papír Bt., Árpád u. 1.	427-941
Faddiné Kammerer Márta, vásáru kiskereskedelem, Bácskai u. 14.	421-941	Györfi János, élelmiszer kiskereskedelem, Felsőöregszőlők 244/c	
Fantázia Divatárú, ruházati kiskereskedelem Bokányi D. u. 3.	425-024	Hajdemár Tibor, élelmiszer, ital, dohányárú kiskereskedelem, Alsószállás 207	
Fantázia Virág ajándék, virágkötő, virágkereskedő, Szász K. u. 41.	422-516	Hajdú 93. Bt., ruházati kiskereskedelem, Köztársaság u. 10-12.	
Farkas Gyula és Társa Kft., kulturális kereskedelem	421-662	Hajdú Andrea, használatra forgalmazó, Paprika A. u. 26.	428-244
Pozsony u. 16.		Halas Bútor, Keceli u. 3.	429-549
Farkas Gyula és Társa Ker. Kft., kulturális kisáruház	421-662	Halas Dohány Ital Kávés Édesség Bt., Paprika A. u. 5.	422-288
Szilády Á. u. 1.		Halas Fekete FémBútor Kft., Félégyházi út 13.	422-656
Farmer Bolt Kereskedelmi Kft., Kossuth u. 8.	423-486	Halas Festék, tapéta és festék szaküzlet, Székely u. 7-9.	427-501
Fárszer Egyéni Cég, iparcikk kereskedelem, Széchenyi u. 21.	422-766	Halas Tűzvédelmi Kft., Szentháromság tér 9.	423-500
Fehér József, műszaki vegyeskereskedelem, Szabadkai út 9.	427-895	Halas-Color Kft., festék, vegyiárú kereskedelem, Fazekas G. u. 41.	424-060
Fejszte Józsefné, ruházati kiskereskedelem, Bácskai u. 10. 1/3		Halasi Áruház, Bethlen G. tér 1.	421-635
Fekete Angyal Kft., illatszert kereskedelem, Kuruc víztézek tere 9.		Halasi Gazdabolt Kft., Bojcsy-Zsilinszky u. 23.	
Fekete Károly, takarmány kiskereskedelem, Felsőszállás 205.		Halasi Kánaán Bt., papírárú kiskereskedelem, Kossuth u. 58.	
Fémszer, nemesacél és vaskereskedés, Bácskai u. 14.	421-941	Halasi Vadász Bolt, Semmelweis tér 27/2	429-644
Fénystúdió üzlet, Jósika u. 5.	423-749	Holaspharma Bt., gyógyszer kiskereskedelem, Kossuth u. 17.	422-016
Ferdinánd Terményforg. Ip. Szolg. Kft., Körösi út	420-732	Holas-Multiker Kft., dohányárú kiskereskedelem, Bethlen G. tér 5.	
Fix Pont Kft., iparcikk kiskereskedelem, Kossuth u. 9.		Holasnett Kft., ruházati kereskedelem, Székely u. 4.	423-543
Flame Computers Bt., háztartási cikk kiskereskedelem, Bem u. 8. 3/25		Holas-Next Kft., használati cikk kiskereskedelem, Kossuth u. 22/b	
Florentia Virágüzlet, Árpád u. 1.		Holász Balázs, Mentha gyógynövény kereskedő, Széchenyi u. 28.	426-035
Flosser Elegant Mode, iparművészeti stúdió, Mátyás tér 5.		Holász Mihály, termény és takarmány kiskereskedelem, Hajo u. 22.	423-122
Hajdemár Tibor, élelmiszer, ital, dohányárú kiskereskedelem, Alsószállás 207.		Holász Péter, hűsítőkereskedelem, Nemzetőr u. 4.	424-506
Hajdú 93. Bt., ruházati kiskereskedelem, Köztársaság u. 10-12.		Holász Péterné, vegyes kiskereskedelem, Harangos tér 1.	422-506
Hajdú Andrea, használatra forgalmazó, Paprika A. u. 26.	428-244	Haldorádó Horgászbolt, Körpát u. 2-4.	
Fodor Attiláné, vegyes kiskereskedelem, Vihar u. 2.	426-065	Háztartási Bolt Kft., Köztársaság u. 4.	421-072
Fodor Gábor, használatra kiskereskedelem, Kiffer u. 1. 1/5		Hegedűs Jánosné, zöldség, gyümölcs kiskereskedelem, Jókai M. u. 2.	420-136
Fomex Kft., Vodafone műszaki-, telefon kereskedő, Garbai u. 4.	429-451	Hegedűs Lászlóné, ruházati kiskereskedelem, Kossuth u. 16. 2/4	
Forgó Lászlóné, palackozott italárú kiskereskedelem, Jókai u. 23.	423-468	Heggestéstechnika Műszaki Kereskedés, Szabadkai út 9.	421-484
Forrás Patika, Eötvös u. 2.	421-658		
Fotó Szaküzlet, Eötvös u. 5.	428-250		
Fotó-Optika Express, Jósika u. 1.	422-943		
Földi Károlyné, vegyes kiskereskedelem, Viz u. 3.			
Frittmann Sándorné, piaci kiskereskedelem, Széchenyi u. 2. 1/8			
Fuji Foto Centrum, Jósika u. 1	422-943		
Gaba-Line Kereskedelmi Kft., ruházati kiskereskedelem, Schönfeld u. 4/6			
Gábor János Józsefné, vegyes kiskereskedelem, Kossuth u. 54.			
Gajág Kálmán, kereskedő, Viz u. 7/a,	422-672		
Gál Ferenc, bizományos, Árpád u. 1.	428-954		
Gálné Nagy Jolán, ruházati kiskereskedelem, Magyar u. 21.	422-012		
Gara István, ruházati kiskereskedelem, Szilády Á. u. 18.	425-613		
Garamvolgyi Istvánné, kereskedő, Kossuth u. 15/a	421-937		
Gazda-Coop Kereskedőház, mezőgazdasági szaküzlet	420-186		
Harangos tér 9.			

Teljeskörű digitális fotószolgáltatás
professzionális filmkidolgozás
1 óra alatt

színes és fekete-fehér
 esküvői- és tablóképek
 egyéb művészeti felvételek

komputeres szemvizsgálat
 szemüvegkészítés

expressz határidőre

2002. szeptemberétől
 a legjobb digitális
 laborral dolgozzuk ki
 felvételeit!

Majdülő AKCIÓK-kal várunk
 minden régi és leendő vásárlónkat

FUJI-FOTO
 6400 Kiskunhalas, Jósika u. 1. • Tel.: 77/422-943

Heg-Technik Kft. , elektromos háztartási cikk kiskereskedelem Szabadkai út 31.	421-484	Karsai Róbertné , lakásfelszerelési cikk kiskereskedelem Széchenyi u. 14.	423-545
Hegyes István , élelmiszer kiskereskedelem, Fejérföld u. 9/a	423-850	Kasza Péter , élelmiszer kiskereskedelem, Felsőöregszőlők 135/b	
Hegyesi Andrásné , zöldség, gyümölcs kiskereskedelem, Kertész u. 59.		Kasza Péter Csabáné , élelmiszer kiskereskedelem, Felsőöregszőlők 135/b	
Hegy Istvánné , lábbeli kiskereskedő, Béke u. 1-3.	426-580	Kátai Gáspár , kereskedő, Mátirok útja 17.	
Hegy László , kiskereskedelem, Alsőöregszőlők 66.		Kátainé Barkóczy Ágota , vegyes kiskereskedelem, Himző u. 32.	
Helvétia Kft. , kiskereskedelem, Posta u. 4.		Katus Józsefné , palackozott italúru kiskereskedelem, Járászék u. 25.	
Herczeg Erika , vasáru, festék, üveg kiskereskedelem, Lehel u. 1.	422-766	Kék ABC , Szász K. u. 17.	
Herczeg és Társa Bt. , iparcikk kiskereskedelem, Garbai u. 4/c		Kékési Lajos , bútorbizománys, Mátýs tér 1.	428-522
Hidég Tiborné , vegyes ruházati kiskereskedelem, Alsőszállás 304.		Kékfrankos Bt. , élelmiszer kiskereskedelem, Zalán u. 2/a	
Hí-szed Bt. , dohánýáru kiskereskedelem, Bercsényi u. 18. III/11.		Kelemen János , bútorkereskedő, Bajnár u. 14.	423-305
Honfi Ágoston , könyvkereskedés, Székely u. 5/a	421-903	Kelemen Jánosné , bútorkereskedő, Kossuth u. 22/a	
Horváth Géza , mg. anyagok kiskereskedelme, Mérleg u. 3.		Kemenes Ivánné , ruházati kiskereskedelem, Árpád u. 33.	
Horváth István , ruházati kiskereskedelem, Bokányi D. u. 12.		Kendaresi József , szerszámgép-kereskedő, Radnóti u. 42.	424-565
Horváth Istvánné , vegyes kiskereskedelem, Tuba u. 5.		Kenedics Károlyné , fogyasztási cikk kiskereskedelem, Fazekas G. u. 5.	
Horváth Lajos , élelmiszer kiskereskedelem, Vasút u. 8/b		Kenguru Bébi és Gyermekdivat , Garbai S. u. 4/c	428-069
Horváth László , könyvkereskedés, Kmeth S. u. 16.		Kerekes Ernő , kereskedő, Szentháromság tér 2.	420-793
Horváth Zoltánné , vegyes kiskereskedelem, Alsőöregszőlők 222.		Kerekes Imre , iparcikk kiskereskedelem, Kolmann u. 24.	
Horváthné Rudas Zsuzsanna , piaci kiskereskedelem, Budai N. Á. u. 27.		Kerékpár és Használati Szaküzlet , Szilády u. 5.	423-775
Hun-Burger Kft. , élelmiszer kiskereskedelem, Himző u. 10.		Kerékpár és Motoralkatrész Szaküzlet , Kossuth u. 18.	422-381
Hungarian Bt. , piaci kiskereskedelem, Városkert u. 2.		Kertvárosi Műszaki Centrum , kereskedelem, Kanizsa tér 2.	427-858
Hunyadi Zoltán , ruházati kiskereskedelem, Eötvös u. 13.	421-583	Kettő Zs. Bt. , iparcikk vegyes kiskereskedelem, Ságvári u. 18.	
Hunyadi Zoltánné , ruházati kiskereskedelem, Eötvös u. 13.	421-583	Kinai Aruház , Bethlen tér 5.	429-917
Húth Anikó Mária , virág kiskereskedelem, Toldi u. 22.		Kinai Diszkont , Kanizsa tér 8-9.	
Ifkovics Andrásné , palackozott italok értékesítése, Bem u. 11.	423-802	Király Illesné , vegyes kiskereskedelem, Thúry u. 10.	
Illés Zsolt , pékáru kiskereskedelem, Karacs T. u. 6. 2/11		Király Illesné , vegyes kiskereskedelem, Bethlen G. tér 6.	429-197
Intergold Kft. , ékszerszálló, Bokányi u. 3/a	428-675	Király Józsefné , vegyes kiskereskedelem, Gózon u. 67.	
Iparcikk és Üvegáru Üzlet , Bethlen G. tér 2.	421-219	Kis Károly , műszaki kereskedés, Széchenyi u. 77.	429-533
Irisz Kereskedelmi Vállalkozás , Bozsakai u. 14.	423-812	Kis Józsefné , élelmiszer kereskedelem, Zsigraj J. u. 20.	
Iromány Bt. , papírúru kiskereskedelem, Köztársaság u. 13.	421-884	Kis Lajos , iparcikk vegyes kiskereskedelem, Sóstó u. 14.	423-616
I-rulett Bt. , kiskereskedelem, Fejérföld u. 9/a	423-850	Kis Lajosné , iparcikk vegyes kiskereskedelem, Sóstó u. 14.	423-616
Izsák Katalin , ruházati, lábbeli kiskereskedelem, Mátýs tér 6.		Kis László , kereskedő, Bajza u. 68/a	425-934
Jáger Lászlóné , használt ruházati kiskereskedelem, Mátýs tér 4.	426-036	Kis Mackó Bt. , ital kiskereskedelem, Nagy K. u. 4.	
Jéga Szabó László , vegyes kiskereskedelem, Új u. 16.		Kis-Illes Károly , kereskedő, Paprika Antal u. 38.	429-884
Jenei Antikvitás Kft. , régiségek kereskedelme, Székely u. 2.	423-702	Kis Otthon , Szász K. u. 32.	424-716
Jenei György , villamosági kereskedelem, Székely u. 2.	421-691	Kiskovács Attila , kereskedő, Timár u. 4.	429-401
Jenei Györgyné , ruházati kiskereskedelem, Árpád u. 16.		Kispál Jánosné , ruházati kiskereskedelem, Virág u. 39.	
Jenei László , villamosági kereskedelem, Sziklai S. tér 15.		Kiss & Kissné Üveg Porcelán Diszkont , Sóstó u. 14.	
Jenei Lászlóné , divatáru kiskereskedő, Erzsébet K. tér 15.		Kiss Anita , vegyes kiskereskedelem, Kossuth u. 27/d	
JU-FER BT.	422-841	Kiss Károly , műszaki kereskedés, Bajza u. 68/a	428-798
Vas, papír, színesfém hulladék felvásárlás és tüzelőanyag kereskedelem Olajbányász út 5/b.		Kiss-Baranyi László , élelmiszer kiskereskedelem, Kossuth L. u. 9.	
Juhász Attila , vegyes kiskereskedelem, Kossuth u. 16.		Kiss & Kissné , üveg-porcelán diszkont, Sóstó u. 14.	423-616
Jurcsák Mártonné , vegyes kiskereskedelem, Pozsony u. 45/b	425-008	Kocsi István , virág kiskereskedelem, Áchim A. u. 4/a	
Kalmár Béla , élelmiszer kereskedelem, Széchenyi u. 44.		Kohiné Szili Ildikó , ruházati kiskereskedelem, Bokányi D. u. 3/a	
Kalmár Béla , élelmiszer kereskedelem, Árpád u. 31.		Kollár Andrea , virág kiskereskedelem, Baththyány u. 22.	
Kalmár Béla , élelmiszer kereskedelem, Szabadság tér 1. 30/2	198-212	Kollár Dezső , piaci kiskereskedelem, Kuruc vitézek tere 15.	
Kalmár Béla , élelmiszer kereskedelem, Május 1. tér	428-340	Kolompár Mátýs , piaci kiskereskedelem, Harangos tér 25.	
Kalmár Élelmiszer vegyesbolt, Széchenyi u. 133.	429-396	Komlóczy József , dohánýáru kiskereskedelem, Kossuth u. 9.	
Kálló Lászlóné , élelmiszer kiskereskedelem, Szabó E. u. 9.		Komlós Gáborné , kereskedő, Kisfaludy u. 116.	423-385
Kánaán ABC , Tó u. 10.	422-296	Kompár Anikó , vegyes kiskereskedelem, Bethlen G. tér 5.	424-282
Kánaán Élelmiszer Diszkont , Kossuth u. 28.	422-461	Ko-na Ker Kft. , vegyes kiskereskedelem, Széchenyi 108.	421-839
Kánaán Non Stop , Szilády Á. u. 3.	428-107	Korzó Divat Galéria , Bethlen tér 6.	422-693
Kanales György , hulladékfelvásárlás, értékesítés, Felsőöregszőlők 250/b		Kovács Györgyné , használatra kiskereskedelem, Bálvány u. 1.	
Karácsonyi Györgyné , ruházati kiskereskedelem, Bethlen G. tér 1.		Kovács Istvánné , vegyes kiskereskedelem, Szűts J. u. 5.	
Kardos Andrea , textil kiskereskedelem, Szász K. u. 7.		Kovács és Társai Bt. , élelmiszer kiskereskedelem, Kanizsa tér 4.	
Károlyi Ildikó , vegyes kiskereskedelem, Széchenyi u. 2.		Körösiné Harkai Zsuzsanna , cipőkereskedő, Tormássy u. 11.	421-284
		Körösi Sándor , lábbeli kiskereskedelem, Tormássy u. 11.	
		Kövcs Imréné , ruházati kiskereskedelem, Eötvös u. 33.	
		Krammerer Károly , ruházati kiskereskedelem, Tormássy u. 3.	

Krausz és Társai 93. Bt. , villamossági bolt, Táncsics M. u. 6.	429-548	Maróti Kereskedőház Kft. , élelmiszer kiskereskedelem	425-328
villanyszerelési bolt, Bajcsy-Zsilinszky u. 4.	429-057	Korvin u. 43.	
iparcikk és üvegáru bolt, Bethlen G. tér 2.	423-219	Máté Bt. , ruházati kiskereskedelem, Pozsony u. 26.	
háztartási felszerelések, Jósika u. 5.	423-749	Maumo Bt. , ruházati kiskereskedelem, Városkert u. 31.	
elektronikai és foto bolt, Eötvös u. 5.	428-250	Mayerné Lajter Klára , iparcikk kiskereskedelem, Fakopács u. 10.	
Kristóf István Gábor , tüzelőanyag kiskereskedelem, Új u. 16.		M.D Immer Mode Divatáru Kereskedés , Táncsics u. 2.	425-948
Krivai Rozália , ruházati kiskereskedelem, Május 1. tér 3.		Mega Projekt Kft. , iparcikk kiskereskedelem, Szénás u. 15.	
Krizsán Istvánné , virág kiskereskedelem, Füzés u. 1.		Meggyesiné Pap Marianna , élelmiszer kiskereskedelem, Kocsis L. u. 23.	
Kubus Péterné , kiskereskedelem, Pattantyús u. 12.	428-335	Meggyesiné Pap Marianna , ruházati kiskereskedelem, Kossuth u. 27.	
Kuckó Lakásfelszerelés és Ajándéküzlet , Kuruc vitézek tere 6.	423-545	Méh Nyitott Égbolt Vastelep , Majsai út 8-10.	421-430
Kun-Therm Kft. , épületgépészeti szakkereskedés, Szabadság tér 7.	423-253	Mészáros József , ruházati kiskereskedelem, Boscai u. 11.	
Kurgyisné Darányi Enikő , használtcikk kiskereskedelem, Bem u. 4.		Mexiko Market Kft. , vegyes kiskereskedelem, Árpád u. 3.	
Kuruczné Molnár Aranka , iparcikk kiskereskedelem, Nyírfa u. 19.		Mica Szőnyegház , Fűrész u. 3.	429-872
Kút Szaküzlet-Szívartítyúszerviz , Széchenyi u. 57.	424-920	Mikro Híradástechnika és Műszaki Kereskedés	423-286
Kutya, macska és díszállat eledel , Semmelweis tér 8.	427-276	Kuruc vitézek tere 6/d	
L.T. Kereskedelmi Bt. , ruházati kiskereskedelem, Róna u. 9.		Miskolcziné Ternyák Etelka , ruházati kiskereskedelem, Kárpát u. 15. 1/5	
Labadiné Szakál Ildikó , ruházati kiskereskedelem, Harangos tér 8.		MMT Kereskedelmi Kft. , Török u. 9.	421-292
Lakástextil, Szőnyegáruház , Mátys tér 1.	421-366	Modok Jenőné , használtcikk kiskereskedelem, Fazekas G. u. 26.	
Lakatos Gyuláné , használtcikk kiskereskedelem, Kossuth u. 30. 1/3		Molnár Antalné , ruházati kiskereskedelem, Járászék u. 6.	
Lakos Imre , élelmiszer kiskereskedelem, Szélmalom u. 42.		Molnár Lászlóné , bolti kiskereskedelem, Szent György tér 4.	420-973
Lakos Zsolt , kiskereskedelem, Csepke u. 4.		Molnárné Áldott Julianna , virágkereskedő, Eötvös u. 12.	425-556
Lakosné Osváth Katalin , ruházati kiskereskedelem, Partizszőlők 3/a		Monda Sándorné , zöldség-gyümölcs kiskereskedelem	420-523
Lantos Istvánné , élelmiszer kiskereskedelem, Kard u. 11.		Vadkerti u. 5/a	
Lantos Istvánné Papp Zsófia , élelmiszer kiskereskedelem, Jókai u. 10/a		Moné Fehérnemű , Mátys tér 5.	
László Imre , illatszert kiskereskedelem, Alsóöregszőlők 65.		Mózes Félixné , élelmiszer kiskereskedelem, Révész Gy. u. 11.	
László Lajosné , hangszert kiskereskedelem, Toldi u. 8.		M-SZ Skandináv Kft. , bútort kereskedelem, Árpád u. 1.	423-861
László Pálné , élelmiszer kiskereskedelem, Kossuth u. 45.		Mucsi Károly , használtcikk kiskereskedelem, Fazekas G. u. 32.	427-714
Léder István , piaci kiskereskedelem, Lapály u. 5.		Muntyán Endréné , élelmiszer kiskereskedelem, Csillag u. 18.	
Lekrinszki Tivadorné , kutya, macska eledel, Nyírfa u. 15.		Müller Károly , bolti kiskereskedelem, Kárpát u. 1.	
Lengyel Jenő József , ruházati kiskereskedő, Szilády Á. u. 20.		Müller Zoltánné , ruházati kiskereskedelem, Állomás u. 19.	
Lián Ker. Kft. , bútortáruhá, Kard u. 1.	422-408	Nagy Gergely , műszaki kereskedelem, Dália u. 3.	422-637
Line Correct Kft. , GSM és videó bolt, Széchenyi u. 30.	424-868	Nagy Imréné , ruházati kiskereskedelem, Karacs T. u. 12. 2/8	
Locsai László , ital kiskereskedelem, Rezeda u. 13.	427-356	Nagy István Ernő , ruházati kiskereskedelem, Bokányi D. u. 3.	
Lovas Jánosné , használt ruházati kiskereskedő, Molnár u. 3.	423-690	Nagy József Attila , vegyiáru kereskedő, Eötvös u. 24.	427-460
Lőrincz Gábor , háztartási, vegyiáru kiskereskedő, Szélmalom u. 49.	420-483	Nagy József Attila , illatszert kiskereskedelem, Eötvös u. 9/a	
Madaras János , kereskedő, Kmeth S. u. 7/a	423-462	Nagy József Zsolt , ruházati kiskereskedelem, Bathhány u. 48.	
Maglódi László Györgyné , kutya, macska eledel, Tormássy u. 25.	423-387	Nagy Kálózi Péter , ajándék kiskereskedelem, Erzsébet királyné tér 12.	
Majer Mária , ruhanemű, méteráru kiskereskedő, Boscai u. 14. 3/7		Nagy Mária , ruházati kiskereskedelem, Csap u. 6.	
Majr Jánosné , vegyes kiskereskedő, Szalag u. 43.	423-367	Nagyapáti Antalné , belkereskedelem, Bokányi D. u. 7. 1/1	
Makai Zoltán , kiskereskedelem, Nyírfa u. 13.		Nagyapáti Béla , sportruházat, kiskereskedelem, Álmos u. 14/b	421-424
Mana Divatáru , divatáru értékesítés, Köztársaság u. 4.	420-970	Nagyapáti Béláné , sportruházat, kiskereskedelem, Álmos u. 14/b	421-424
Mappa Ker. és Szolg. Kft. , papíráru, Kossuth u. 13-15.	421-134	Nagyapáti Jenő Tibor , ügynöki kiskereskedelem, Paprika A. u. 26/c	
Márta Lászlóné , kereskedő, Kuruc vitézek tere 21.	421-188	Nagyné Király Zsuzsanna , vas, műszaki kiskereskedelem, Dália u. 3.	
Mártáné Karé Csilla Irén , vegyes kiskereskedelem	422-987	Nagyné Ocskai Érika , óra és ékszer kiskereskedelem, Bokányi D. u. 10/b	
Széchenyi u. 133.		Napszak Bt. , asztali naptár kiskereskedelem, Nagy Czírok L. u. 2.	423-343

Villamossági bolt

Kiskunhalas, Táncsics M. u. 6.

Tel.: 77/421-972

Villanyszerelési bolt

Kiskunhalas, Bajcsy-Zs u. 4.

Tel.: 77/429-057

Iparcikk és Üvegáru bolt

Kiskunhalas, Bethlen G. tér 2. Tel.: 77/421-219

Elektronika és Foto bolt - Porst fotó

Kiskunhalas, Eötvös u. 5. Tel.: 77/428-250

Műszaki Bemutatóterem és Lakásfelszerelés

Kiskunhalas, Jósika u. 1-3. Tel.: 77/423-749

KUN-THERM**Épületgépészeti Szakkereskedés**

6400 Kiskunhalas, Szabadság tér 7.

Tel./Fax: 77/423-263

DNV

ISO 9001

GÁZKÉSZÜLÉKEK, VÍZ ÉS FŰTÉSVEZETÉK-RENDSZEREK KIS- ÉS NAGYKERESKEDELMI FORGALMAZÁSA.**Havonta változó AKCIÓKKAL**, bővülő árukészlettel várjuk régi és leendő kedves vásárlóinkat.*Látogasson be hozzánk, megéri!***Viszonteladói és beruházói cégek kiszolgálása kedvező áron, házhoz szállítással!**

Naturelle Patika Bt. , Kocsis L. u. 19.	423-700	Piac , Május 1. tér 1.	426-182
Narancsik József , ügynöki kiskereskedő, Tormássy J. u. 24.		Piaci Zöldség-Virág-Vetőmag Bolt , Május 1. tér 1.	422-922
Nemes József , ruházati kiskereskedelem, Fazekas G. u. 120.		Pilhoffer Csabáné , ruházati kiskereskedelem, Széchenyi u. 4. 2/9	
Németh Buhin Antal , piaci kiskereskedelem, Bajza u. 72.		Pintérmé Nagy Anikó , virág kiskereskedelem, Kamilla u. 4.	
Németh István Ferencné , élelmiszer kiskereskedő, Széchenyi u. 14	424-723	Pintér Zoltán , horgászciikk-kereskedő, Széchenyi u. 50.	428-565
Németh József , élelmiszer kiskereskedő, Károly u. 5.	427-732	Platán Hírlap Bolt , Mátyás tér 4.	421-790
Németh Lajosné , terménykereskedő, Bokráta u. 1.	422-836	Polyikné Illés Ottília , iparcikk kiskereskedelem, Kárpát u. 7. 4/12	
Némethné Keszti Tünde , vegyes kiskereskedelem, Brinkus u. 14.		Posztpisli József , vegyes kiskereskedelem, Harangos tér 12/a	425-646
Nyerges Ferenc , élelmiszer kiskereskedelem, Nagy Szeder u. 24.	425-815	Primo Játékker , Kőlcsey u. 4.	426-725
Nyilas Gábor , ruházati kiskereskedelem, Bercsényi u. 16.		Prita-Ker Kft. , élelmiszer kiskereskedelem, Kuruc vitézek tere 9. 2/23.	
Nyilas Mihály László , bolti kiskereskedelem, Pozsony u. 57.		Püspöki Zsuzsanna , virág kiskereskedelem, Vári Sz. I. u. 1.	
Nyitrai Sándorné , élelmiszer kiskereskedelem, Gábor Á. u. 15.	426-237	Quelle Schop Wewe 2001 Bt. , Szász K. u. 15.	426-490
Nyomatványbolt (Hatházi Jánosné), papírúru kiskereskedelem Mátyás tér 7.	424-675	Raab Tibor , piaci kiskereskedelem, Eötvös u. 5/a	421-746
Nyomatványbolt (Hatházi Jánosné), papírúru kiskereskedelem Fácán u. 6.	421-692	Rábel Imre , ügynöki kiskereskedelem, Kárpát u. 1. 1/49	423-062
Oláh Károly , diszöllat kiskereskedő, Szász K. u. 12.		Rabi Klarissza , kutya, lovasfelszerelés kereskedelem, Új u. 47.	
Oleksandr Bt. , piaci kiskereskedő, Mocsári L. u. 4.		Rácz János , építőanyag kereskedő, Lavag u. 7.	420-981
Opóczki László , ügynöki kiskereskedelem, Kassa u. 20.	423-409	Rácz Fodor Sándor , iparcikk kiskereskedelem, Nyirfa u. 13.	
Optaki-Optika Bt. , Holló u. 1.	423-874	Racsmányné Vincze Éva , babahalmi kiskereskedelem, Kiffer u. 6.	420-063
Orbán Károly , mérlegkészítő forgalmazó, Kármán u. 16.	425-835	Radix Kft. , gyógyszertár, Dékányi Á. u. 11.	422-297
Orsik Ferenc , vegyes kiskereskedő, Sóstói Strandfürdő		Radix-Oroszlán Patika Bt. , Kossuth u. 37.	521-118
Orex Kereskedőház Rt. , Hősök tere 5.	422-320	Raj Sándor , kereskedő, Kovács S. u. 5.	423-427
Óriások Boltja , Kossuth u. 22/b	428-861	Raj Sándorné , vegyes kiskereskedelem, Kovács S. u. 5.	423-427
Origo Express Kft. , Origo Fotó Stúdió, Mátyás tér 7.	425-752	Rajhona Jánosné , papír, írószersz., kultúrúrikk kiskereskedelem Mátyás tér 5. 13/b	421-983
Ormos Zsolt , ruházati kiskereskedelem, Bokányi D. u. 5-7.		Ramóna Konyha és Bútorstúdió , Pozsony u. 40.	420-718
Osztabányi Mariann , virág kiskereskedő, Kossuth u. 28.	424-041	Régiség Galéria , régiség, használt, új bútor kereskedés Szentháromság tér 2.	423-410
Otthon Kisáruház , Kossuth u. 9.	421-747	Réka Dohányárubolt , Mátyás tér 5.	421-158
Ókoplax Kft. Műanyag Áruház, Szép u. 2.	422-160	Remete Csaba , használt iparcikk kiskereskedelem, Kocsis L. u. 2.	
Ó Teréz , divatúru kereskedő, Eötvös u. 19.	423-683	Rendek Erzsébet , vegyes kiskereskedelem, Honvéd u. 5.	
P. Szabó Károlyné , kiskereskedő, Győrfas u. 30.	422-454	Retkes Károly , bazárúru kiskereskedelem, Kárpát u. 7.	
Pálfi Béla , kereskedő, Erzsébet K. tér 1/b	427-013	Retonex Bt. , ruházati kiskereskedelem, Bem u. 1. 4/10	
Pálfi Bólané , kereskedő, Erzsébet K. tér 1/b	427-013	Ripi Trade Bt. , kiskereskedelem, Bálvány u. 17/a	
Pálfi Zsuzsanna , ruházati kiskereskedő, Eötvös u. 8.	427-469	Ritter Zsolt , ruházati kereskedő, Pozsony u. 90.	424-950
Palkovicsné Gangl Mária , virágkereskedő, Gróz u. 2.	426-794	RK-Halas Bt. , ruházati kiskereskedelem, Pozsony u. 23.	
Panoráma Függetlenszalon , Köztársaság u. 13.	424-512	Rostás Csaba , ruházati kiskereskedelem, Radnóti u. 30.	426-053
Pantera Bőr-Szőrme Divatúru , Garbai u. 4/b	429-683	Rőfös Méter Pálfi-Tex Kft. , Eötvös u. 8.	421-180
Pántye Sándor , építőanyag kereskedelem, Kőlcsey u. 4.		Sala Árpád Károly Bt. , kiskereskedelem, Széchenyi u. 119.	
Paor Smolcz Józsefné , iparcikk kiskereskedő, Virág u. 33.		Sámuel Üzletház , Hajnal u. 1.	523-821
Paor-Víz Ker Kft. , víz és csatornázási anyag kereskedelem Kéve u. 41.	521-943	Sámuel Üzletház , Széchenyi u. 108.	522-597
Papdi Light Kft. , Szegedi út 2.	422-444	Sanyó Hósbolt , Május 1. tér 1.	427-534
Papírüzlet , Árpád u. 1.	427-941	Sarkadi Károlyné , virágkereskedő, Szász K. u. 11.	424-286
Papp Bútorházak Kft. , Szász K. u. 2.	425-591	Sarok Margit , virágkiskereskedő, Tó u. 5.	421-226
Pappné Fabrik Erzsébet , illatszert kiskereskedő, Kuruc vitézek tere 3.		Secand Life Bt. , papírúru kiskereskedelem, Arany J. u. 8.	
Paprika Istvánné , vegyes kiskereskedelem, Alsóöregszőlők 116.		Serneválv Bt. , gyógyszer kiskereskedelem, Paprika A. u. 25.	424-960
Parasztor Istvánné , élelmiszer kiskereskedelem, Fejérföld u. 6.	421-146	Sevra Cipőbolt , ruházati kereskedelem, Mátyás tér 4.	422-583
Patak Péterné , vegyes kiskereskedelem, Fazekas G. u. 93.		Sif Kereskedelmi Kft. , iparcikk kiskereskedelem, Hajnal u. 1.	423-821
Pataki István , vegyes kiskereskedelem, Kisfaludy u. 14.		Silye András , kereskedő, Hunyadi u. 9.	423-458
Patik András , virágkötő, virágkereskedő, Vári Szabó u. 10.	422-192	Simon Zsuzsanna , illatszert kiskereskedelem, Mártírok útja 13.	
Patikné Püspöki Irén , virágkereskedő, Vári Szabó u. 10.	422-192	Sirály B.I.M. Bt. , ruházati kiskereskedelem, Álmos u. 14/b	
Patricia Kulturciikk Bolt , Mátyás tér 13/b	421-983	Sirály-Sport Parfümeria , Bem u. 5.	422-319
Patyi Tünde , zöldség-gyűmölcs kereskedő, Felsőöregszőlők 135.		Skandináv Bútorbolt , Árpád u. 1.	423-861
Pécsi Hajnalka , piaci kiskereskedelem, Budai N. A. u. 31.		Sláger Áruház , Széchenyi u. 108.	526-944
Perla Divatúru , Lehel u. 2.		Sláger Halas Kft. , háztartási cikk kiskereskedelem, Széchenyi u. 8.	
Péter és Rada Kft. , iparcikk kiskereskedelem, Malom sor 4.	421-650	Soft Sound Bt. , háztartási cikk kereskedelem, Bokányi D. u. 5-7.	
Péter Magdolna , ruházati kiskereskedelem, Barcsényi u. 2.		Stein Hajnalka , iparcikk kiskereskedelem, Bathányi u. 43.	
Péter Szabó Ferenc , fahérmű kiskereskedelem, Kuruc vitézek tere 35. 4/3		Suba György , húskereskedő, Tó u. 14.	420-837
Petra Bt. , használt cikk kiskereskedelem, Köztársaság u. 10-12. 3/24		Subtrans Trade Bt. , kiskereskedelem, Sziklai S. tér 1.	
Petrovics Gábor , iparcikk kiskereskedelem, Pattanyás u. 8.		Sulyok Éva , kereskedő, Eprekert u. 18.	425-077
		Szabó Béla , élelmiszer kereskedelem, Szélmalom u. 11.	

Szabó Endre Sándor, vadászati cikk, fegyver kiskereskedelem, Gyárfás u. 24.	
Szabó és Társa Bt., ruházati kiskereskedelem, Baranyi F. u. 4.	423-483
Szabó Miklósné, ügynöki kiskereskedelem, Szász K. u. 33.	423-043
Szabó Tibor, élelmiszer kiskereskedelem, Kuruc vitézek tere 43. 1/4	
Szabó Tiborné, iparcikk kiskereskedelem, Harangos tér 10.	
Szabóné Schindler Erzsébet, iparcikk kiskereskedelem, Gyárfás u. 24.	
Szakálné Répási Erika, élelmiszer kiskereskedelem, Attila u. 16.	424-420
Szalai Lászlóné, lábbeli kiskereskedelem, Vörösmarty u. 92.	
Szalai Márta, élelmiszer kiskereskedelem, Kolmann u. 20.	
Szalai Mónika, fehérnemű kiskereskedelem, Mátyás tér 4/b	
Szalai Zsuzsanna, fehérnemű kiskereskedelem, Munkács u. 1.	
Szalaiiné Pap Éva, ruházati kiskereskedelem, Rekettye 3.	
Szalontai Zsolt, tüzelőanyag kereskedelem, Bokányi D. u. 3/c	
Szanyi Miklós, hirodásttechnikai cikk kiskereskedelem, Erdei F. tér 1/c	
Szarvas Imréné, ruházati kiskereskedelem, Pozsony u. 59/c	422-823
Szaszkó Józsefné, gyógyászati segédeszköz forgalmazó, ügynök Hatór u. 19.	427-669
Szatmári Sándor, lábbeli kiskereskedelem, Kmeth S. u. 11.	
Szabó Miklósné, ügynöki kiskereskedelem, Szász K. u. 33.	423-043
Szélmalom Patika, Fazekas G. u. 39.	522-375
Szentirmai Péter, dohányáru kiskereskedelem, Mátyás tér 5.	
Szentirmai Péterné, játékbolt, Behlen G. tér 5.	
Szép Imre, ruházati kiskereskedelem, Árpád u. 3.	421-267
Szilágyi Zoltán, lakberendezési tárgy kiskereskedelem, Kiss Ernő u. 69.	
Szilágyi és Társa Kft. Bútor és Lakberendezési Áruház Széchenyi u. 108.	423-017
Szili Tünde, élelmiszer kiskereskedelem, Csiga u. 6.	
Sziráczi László, kereskedő, Szilády u. 5.	423-775
Szirmai József, zöldség-gyümölcs kiskereskedelem, utcai árus	
Szítás Attila, hirlapárus, Mátyás tér 4.	
Szlávikné Király Judit, élelmiszer kiskereskedelem, Gyöngyvirág u. 30.	
Szöke Tiborné, gyermekruházati kiskereskedelem, Peterka u. 14.	
Szölland Bt., bútor kiskereskedelem, Alsótelep 12/a	
Szöllősy Józsefné, használt ruha kiskereskedelem, Alsótelep 12/a	
Szörfi István, papíraru kiskereskedelem, Kocsis L. u. 8.	421-148
Szörny László, kiskereskedelem, Kossuth u. 18.	422-381
Szűcs Erika, ruházati kiskereskedelem, Bocskai u. 11.	
Szűcsné Varga Mária, élelmiszer kiskereskedelem Vörösmarty u. 74.	426-430
Sz-üd Kft., ital kiskereskedelem, Széchenyi u. 108.	423-626
T&T Glass Trade Hungary, üvegyipari termék kereskedés Kölsey u. 5.	421-006
Takarmánybolt "Purina", Kertész u. 36.	427-425
Takó János, munkaruha kiskereskedelem, Széchenyi u. 16.	
Tallér László, iparcikk kiskereskedelem, Kálvin tér 4.	423-115
Tamás László, ruházati kiskereskedelem, Révész u. 5.	420-181
Tamaskó Róbert, ital kiskereskedelem, Vörösmarty u. 90.	426-903
Tamaskó és Társa Kkt. Óriások Boltja, kereskedő Kossuth u. 22/b	20/3170-533
Tánczos Melinda, használt ruha kiskereskedelem, Kossuth u. 16. 2/4	
Tanos Péter, műszaki kiskereskedelem, Lugos köz 3.	421-710
Tarjányi Imre, élelmiszer kiskereskedelem Kuruc v. tere 34. 4/2	30/9636-407
Tarnóczy Lajos, papíraru kiskereskedő, Muskátli u. 11.	421-605
Tarnóczy Lajosné, kereskedő, Muskátli u. 11.	421-605
Tarnóczy Lajosné, kereskedő, Kossuth u. 16.	421-875
Távközlési szaküzlet és Pannon GSM hivatalos viszonteladó, Széchenyi u. 108.	526-946
Tegzes József, élelmiszer kiskereskedelem, Széchenyi u. 32.	426-493
Tegzes Józsefné, dohányáru kiskereskedelem, Széchenyi u. 32.	426-493

**Kiskunhalason a város
két pontján,
a hét minden napján
várjuk a filmbarátokat!**

Kiskunhalas, Köztársaság u. 5. Tel.: 77/421-171.

Nyitva: minden nap 10-12 és 15-21 óráig.

**60 m²-en hatalmas választék: akció, vígjáték, horror,
művészarok, kötelező olvasmányok filmen és immár**

TÖBB MINT 150 DVD közül válogathat!

Kiskunhalas, Bercsényi u. 6. Tel.: 77/422-473.

Nyitva: minden nap 10-12 és 15-21 óráig.

"Hirmondó Videotéka: a minőség és igényesség tékája"

Teker Mónika , gyermekruházati kiskereskedelem, Bocskai u. 12. 1/1	
Temesvári Anett , ruházati kiskereskedelem, Kardvirág u. 4.	
Temesvári Antalné , irodai-ruházati kiskereskedő, Állás u. 3.	420-659
Teremi János , piaci kiskereskedelem, Kuruc vízhétek tere 15.	
Ternovszky Lajosné , zöldség-, gyümölcs kereskedő, Kölcsey u. 7.	420-057
Terrakotta Csempebolt , Szechenyi u. 108.	423-535
Tikkurila Festékbolt , Fazekas G. u. 41.	424-060
Torma József , ruházati kiskereskedelem, Kalap u. 7.	420-259
Tóth Éva , élelmiszer kiskereskedelem, Kuruc vízhétek tere 43. 4/14	
Tóth Istvánné , használati kiskereskedelem, Fazekas G. u. 12.	

13. Kölcsonzés

Csordás István , gépkocsónzés, Sárkány u. 10.	423-330
Fazekas András , videójáték kölcsonzés, Fazekas G. u. 20/a	
Fantázia Esküvői Ruhakölcsonzó , Árpád u. 1.	420-266
Gyeniszné Vizsmeg Tünde , fogyasztási cikk kölcsonzése Fazekas G. u. 51.	425-180
Halász Benő , videójáték kölcsonzés, Vörösmarty u. 47.	
Hirmondó Videóteka , Bercsényi u. 6.	422-473
Hirmondó Videóteka , Köztársaság u. 5.	421-171
Jolly Joker DVD és Videó Teka , Fazekas G. u. 51.	420-320
Kocsis László , kölcsonzés, Sziklai S. tér 11.	
Lázár és Társai Bt. , gépkocsónzés, Tuba u. 6.	20/9241442
Molnár Jánosné , menyasszonyi ruhakölcsonzó, Semmelweis tér 27.	426-136
Pink Panther CD DVD Video Center , Garbai S. u. 4/c	424-256
Ragadics Rita , fogyasztási cikk kölcsonzése, Szilady u. 5-7.	
Réz Attila , kölcsonzés, Tambura u. 2.	
Szikora Sándor Lajosné , kölcsonzés, Bangó P. u. 2.	
Tóth Győző , vízibicikli kölcsonzés, Tancsics u. 4.	

14. Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás

Állami Erdészeti Szolg. Kiskunhalasi Cso. , Béke u. 3.	423-015
Babó Benőné , mezőgazdasági vállalkozó, Székely u. 5.	421-260
Babós Csaba , kertész, Kocsis L. u. 16.	424-636
Bács Gazda-Coop Kft. Balatonszállás , Horangos tér 9.	420-186
Bagi Márton , kertészmérnök, Kossuth u. 27/b	421-084
Bagi Márton , diszfacemete kereskedelem, Szilady Á. u. 69.	428-280
Balogh Istvánné , baromfi tenyésztés, Bercsényi u. 8.	
BKR-Semen Vetőmag Kft. mezőgazdasági termelés feldolgozás, értékesítés, Középső ipartelep 18.	421-353
Bognár Boris Kft. , szőlő, gyümölcstermelő, Alsószállás 170.	521-820
Borona Mezőgazdasági Tevékenységet Szolg. Bt. Bundásók u. 12.	422-053
Csatári József , agrármérnök, Szállás u. 31.	424-986
Csatári Sándor , mezőgazdaság, Hajnal u. 10.	421-329

Csernovits Gábor , virágkertész, Vajda u. 6.	420-627
Döme-Kert Bt. , dísznövény és gyümölcsfa értékesítés Toldi u. 12.	20/9592-777
Est-Country Kft. , növénytermelés, kertészet, Bocskai u. 12.	
Farkas Tamásné , magkésztető, Semmelweis tér 23.	426-286
Fricska Imre , fűvadász, Pozsony u. 3.	423-218
Garas István , kertész, Bajza u. 62.	424-478
Gyöngy Pub Kft. , mezőgazdasági állatfelyváltás, Vörösmarty u. 25.	
Halas-Agromark Kft. , mezőgazdasági szolgáltató, Petöfi u. 23.	422-744
Hal-Eco Környezetvédelmi Kft. , Eötvös u. 8.	423-360
Hatvani Attiláné , mezőgazdasági szolgáltató, Alsóöregszőlők 15.	
Hemix-Takker Kft. , sertéstartomány, Alsótelep 33.	425-731
Ifkovics László , erdész, Kuruc vízhétek tere 2.	421-013
Jagodics János , baromfi tenyésztés, Markovits M. u. 11.	
Juhász Ferenc , vadász, Népfőnt u. 24.	420-894
Kassai Miklós , növényvédő, Pozsony u. 51/a	426-586
Kefag Rt. , erdészlet, fakitermelés, értékesítés, Beke u. 3.	421-572
Ker-amico Kft. , állattenyésztés, Bükkányos u. 26.	
KÉTE Bt. , mezőgazdasági termék feldolgozás, Kocsis L. u. 27.	423-194
Kiskun Kereskedelmi és Nemesítő Kft. , Füzespuszta 42.	423-323
Klúcsó Jenő , állattenyésztő, Nyírfa u. 17.	421-808
Kocsis Vilmos , erdőmérnök, Kocsis L. u. 1.	421-015
Kozla Attila , állatfelyváltás, Vörösmarty u. 25.	420-204
Köves Ferenc , növénytermesztési szolgáltató, Petöfi u. 39.	
Krisz Tamás , virágüzlet és díszfaiskola, Gerle u. 7.	421-082
Maria Adam Mg. Kft. , gyógynövényfeldolgozás, Marx tér 2.	428-377
Matiti Bt. , sertéstenyésztés, Kardvirág u. 5.	
Mazányi Zsuzsanna , baromfi tenyésztés, Erzsébet K. tér 1.	
MEFA Magyarország Kft. , gyümölcs, szőlő termelése, Horangos tér 10.	
Németh Lajosné , terménydaráló, Petöfi u. 5.	
Nippel Kft. , baromfi és sertéstechnológiák képviselete, Kossuth u. 27/d 1/1	
Patai és Társa Bt. , erdőgazdálkodási termelés, Kinizsi u. 14.	
Pász Miklós , Sóstói szőlők 44/a	424-413
Réce-Top Kft. , kisállat termeltesítés, Ág u. 23.	421-733
Szabó Lajos , agrárkereskedelmi vállalkozó, Radnóti u. 32.	420-469
Szakál István , mezőgazdasági bérnök, Tompa u. 5.	423-495
Szekerés Jenő , növénytermelés, Alsószállás 25.	
Szemerédi Tibor , dísznövények, gyümölcsfák kertészete Füzes puszta 32.	20/3106-931
Szikra Mezőgazdasági Szakszövetkezet , Alsószállás 40.	421-022
Sztojka és Társai Bt. , erdőgazdálkodási szolgáltató, Kálvin tér 3.	
Tajó Gép Kft. , mezőgazdasági szolgáltató, Alsószállás 177.	521-820
Takarmánygyártó és Állattenyésztő Kft. , Alsószállás 177	521-822
Tandari József , mezőgazdasági vállalkozó, Szállás u. 3.	421-090
Tarjányi István , erdész, Járószék u. 12.	424-799

Takarmánygyártó és állattenyésztő Kft.

Sertés tenyésztés és hizlalás
(hízó alapanyag és vágósértés értékesítés)

Húsmarha tenyésztés

(vágóborjú és tenyészállat értékesítés)

Takarmánygyártás - HACCP

minőségi tanúsítvánnyal,

takarmányértékesítés

(sertés, szarvasmarha, baromfi, ló
és egyéb takarmánykeverékek)

Kiskunhalas,

Alsószállás 177.

Tel.: 77/521-822

E-mail: takser@arnit.hu

NAGYOBB TÉTELLEN

BÉRGYÁRTÁST VÁLLALUNK!

**Veltelini Szőlő és Bortelmező,
Feldolgozó és Értékesítő Kft.** Fax: 77/421-883

A Veltelini Kft. 1991-ben alakult, saját területén
termel szőlőt, amit feldolgoz pincészetében
(Veltelini borpince). Mezőgazdasági szolgáltatást
végez (szőlőtermelésben).

Borai: Balatonszállási Olaszrizling, Balatonszállási
Ottonei Muskotályi, Kiskunhalasi Kékfrankos,
Kiskunhalasi Zöldveltelini.

Tegzes József, galambász, Zöldhalom u. 11/a 423-771
Tóth Ferenc, facsemete termelő, Semmelweis tér 7. 421-487
VeltelinKft., szállástermelés, barkésztés, mg-i szolgáltatás 421-883
 Erzsébet királyné tér 5.

15. Műanyag és vegyi anyag termék gyártás

Abex Kft. PVC Ablaküzem, Félegyházi út 13. 421-441
Balotaker Kft., műanyag nyílászárók gyártása, forgalmazása 424-056
 Kötényi út 2/c
Duoplast Műanyagipari és Ker. Kft., Szénás u. 15. 423-891
Fomex Bt., műanyagtermék gyártása, Kard u. 8.
Holland Chemical International Kft., vegyi anyag termékgyártás 421-749
 Paprika A. u. 24.
Mezőplast Bt., műanyag feldolgozás, Középső ipartelep 8. 421-457
Mihaliczki József, műanyaghegesztés, Imreh M. u. 17. 426-832
Nagy Krisztina, PVC hegesztés, Karacs T. u. 8.
Ökoplast Kft., műanyagfeldolgozás, Szegedi út 8. 422-165
P.M.C. Kft., műanyag termék gyártása, Középső ipartelep 8. 421-358
Pille-Pack Bt., műanyagcsomagoló eszköz gyártása, Kárpát u. 3.
Plasztik-Tranzit Kft., műanyag termék gyártása, Deák F. u. 7. 440-062
Sz-N Trade Kft., műanyagfeldolgozó üzem, Kéve u. 41. 429-272
Uri és Uri Bt., műanyagfeldolgozó, Majsai út 12. 420-766

16. Nagykereskedelem

Admetus Kft., vegyiáru nagykereskedelem, Köztársaság u. 6. 421-249
ÁFÉSZ Paletta, Köztársaság u. 7. 422-451
ÁFÉSZ Paletta, Bethlen G. tér 1.
Annbor Nagykereskedés, Henger u. 6. 422-161
Antóni Kereskedőház Nagybari Piac- és Vásártér 423-680
 Haragos tér 14.
ATC-Sut Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Szilady Á. u. 5-7.
Athletic Bt., ruha, lábbeli nagykereskedelem, Bokányi D. u. 3.
Babós és Wagner Kkt., közvetítő nagykereskedelem 521-287
 Imreh M. u. 30.
Babylon Magic Kft., ital nagykereskedelem, Máza u. 17.
Balogh János Lászlóné, virág, disznóvény nagykereskedelem, Gyártás u. 16.
Bartafa Bt., fa- és építőanyag nagykereskedelem, Kéve u. 41.
Bechy Bt., ruha, lábbeli nagykereskedelem, Semmelweis tér 14. 420-626
Biba-Trade Bt., termékgünyöki nagykereskedelem, Gábor Á. u. 13.
Bicsak Kft., mezőgazdasági erő és munkagépek ker., Malom sor 8. 426-966
Borsodi Márton, nagykereskedő, Paprika A. u. 5. 422-288
Cibl Kft., ügynöki nagykereskedelem, Álmos u. 14/e
Cicek 2000 Bt., élelmiszer nagykereskedelem, Borscai u. 1.
Cro-Ex Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, József A. u. 14.

Cut-Trade Bt., gép nagykereskedelem, Kárász u. 11.
Demeter András, fogyasztási cikk nagykereskedő, Kuruc vitézek tere 2.
Depo Plusz Kft., ital nagykereskedelem, Kötényi u. 16. 421-974
Eny Bt., ügynöki nagykereskedelem, Kossuth u. 26.
Fanatic Filter Kft., nagykereskedelem, Tábor u. 13.
Fantastic Kft., nagykereskedelem, Markovits M. u. 4.
Fekete és Társa Bt., mg. termék nagykereskedelem, Kuruc vitézek tere 9.
Fekete és Társa Bt., élelmiszer nagykereskedelem, Új u. 24.
Fiona Kft., ügynöki nagykereskedelem, Imreh M. u. 34.
Forgó Bt., ügynöki nagykereskedelem, Henger u. 25.
Földvári és Társa Kft., mg. gép nagykereskedelem, Semmelweis tér 3.
Fuxia Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Csokonai u. 2.
Gano-Trade Bt., ügynöki nagykereskedelem, Gábor Á. u. 13.
GJV-93 Kft., élelmiszer nagykereskedelem, Petőfi u. 9.
Glas Bt., építőanyag nagykereskedelem, Felsőöregszőlők 297.
Glastechnik Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Kossuth u. 36.
Halasco Kereskedelmi Kft., mg. termék ügynöki nagyker. 429-322
 Álós hrsz. 78/113
Halas-Corn Kft., mg. termék nagykereskedelem, Füzespuszta 42. 423-323
Halasfruct Bt., mg. termék nagykereskedelem, Kislady u. 59.
Halas-Grill Kft., élelmiszer nagykereskedelem, Paprika A. u. 11.
Halasi Mozaik Bt., ügynöki nagykereskedelem, Székely u. 31. 425-943
Halasi Vill-Ép Ker. Kft., építőanyag nagykereskedelem, Kőrösi út 4. 423-336
Halasker Kft., ügynöki nagykereskedelem, Székely u. 11. 422-291
Halaspapír Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Kuruc vitézek tere 3.
Hámori Imre, fogyasztási cikk nagykereskedelem, Kőksey u. 20.
Harkainé Andriksa Rita, élelmiszer nagykereskedelem, Gyöngyvirág u. 22.
Haroker Bt., egyéb nagykereskedelem, Mátyás tér 1.
Hat+D Magyar-Orosz Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Korvin u. 58.
Há Vegyeszeti Anyagok Ker. Kft. 423-214

URI & URI

Műanyagfeldolgozó Bt.

Kiskunhalas, Majsai út 12.

Tel.: 77/420-766

Fax: 77/421-742

ÖKOPLAST

MŰANYAGÁRUHÁZ

6400 Kiskunhalas, Szép u. 2.,
Szegedi út 8.

Tel.: 77/422-551
Tel.: 77/422-160

E-mail: okoplast@emitel.hu

Háztartási műanyagok
forgalmazása

Nyitva tartás:
hétfő – péntek: 8-17-ig
szombaton: 8-12-ig

Hegyes és Társa Bt., mg. termék nagykereskedelem, Bocskai u. 6. IV/27
Herczegh-Gabona Bt., mg. termék nagykereskedelem 421-826
 Gaál L. u. 12.
Hidli és Társa Kft., élelmiszer nagykereskedelem, Baththyány u. 61.
Himmer és Társa Bt., ruházati nagykereskedelem, Kunkapitány u. 10.
Holland Használatra Nagykereskedés 30/9554-280
Hornyák és Társai Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem 424-155
 Kanizsa tér 4.
Hugyi Tamás, ügynöki nagykereskedelem, Mátyás tér 4/B 33.
Huntorg Kft., ügynöki nagykereskedelem, Sziklai S. tér 11.
Intó Kft., szerszám nagykereskedelem, Széchenyi u. 15. 421-627
Juhász János, járműalkatrész nagykereskedelem, Széchenyi u. 98. 423-071
K. Dípól Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Széchenyi u. 41. 423-441
K.W. Ker. Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem 423-127
 Kulich Gyula u. 2/9
Kanapé Trade Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Hunyadi u. 43.
Kerekpár és Alkatrész Kis és Nagykereskedelmi Raktár 423-598
 Széchenyi u. 103.
Két-V Bt., mg. gép nagykereskedelem, Alsó Ipartelep 1.
Kis Sándor, élelmiszer nagykereskedelem, Magyar u. 9.
Kiskunsági TSZ-K Besz. Készl. ügynöki nagyker., Szántó Kovács u. 8.
Kissné és Társa Bt., élelmiszer nagykereskedelem, Damjanich u. 9.
Koliken Magyar-Cseh és Szlovák Ker. Kft., kerékpár ker. 423-598
 Széchenyi u. 103.
Ko-Na-Trade Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Zsigraj J. u. 11.
Kovács Sándor, ital nagykereskedelem, Kocsis L. u. 2.
Kunságfood Bt., cukor, édesség nagykereskedelem, Vadkerti u. 68.
KW Kereskedelmi Kft., Széchenyi u. 108. 423-127
Lengyel és Társa Bt., ügynöki nagykereskedelem, Tároगतó u. 19. 522-333
Lern Kft., csaptelepek, vízvezeték Rálmóni u. 15.

Leszvolt Kft., háztartási cikk nagykereskedelem, Dózsa Gy. u. 1. 423-433
Logi Conn Bt., irodagép, berendezés nagykereskedelem, Karacs T. u. 14.
Lőrincz és Társa Bt., építőanyag nagykereskedelem, Felsőregszőlők 250.
Macsó-2000 Bt., ital nagykereskedelem, Ady E. u. 21.
Manifer Kft., közvetítő nagykereskedelem, Széchenyi u. 62. 420-552
Mappa Kft., papíráru nagykereskedelem, Középső ipartelep 6. 521-372
Mazur Bt., élőállat nagykereskedelem, Árpád u. 12.
MDC 2000 Kft., energiahordozó nagykereskedelem, Kuruc vitézek tere 26.
Nagy Béla, bor nagykereskedő, Kármán u. 18. 426-938
Nagy Czirok Károly, ügynöki nagykereskedelem, Károly u. 15.
Naturkomp Bt., ügynöki nagykereskedelem, Szélmalom u. 48.
Négy Bolt Bt., élelmiszer nagykereskedelem, Szilady Á. u. 32.
Neotrade Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Bocskai u. 11. 4/14
Nikaj Tours Bt., nagykereskedelem, Szilady Á. u. 5-7.
Pákerta Kft., mg. termék nagykereskedelem, Tormássy J. u. 34.
Palási és Társa Bt., építőanyag nagykereskedelem, Széchenyi u. 108.
Pálfi-Tex Kft., textil nagykereskedelem, Eötvös u. 8. 421-180
Paor József, nagykereskedelem, Kéve u. 41.
Pneumatika és Hidraulika Bt., nagykereskedelem, Markovits M. u. 4.
Profi-Pack Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Szegedi u. 2.
Protagon Bt., háztartási cikk nagykereskedelem, Petöfi u. 11. 427-695
Protokoll Szerviz Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Tambura u. 10.
Romidus Kft., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Viz u. 4.
Red Ker. Bt., ügynöki nagykereskedelem, Baththyány u. 32.
Rencsár Zoltán, élelmiszer nagykereskedelem, Kuruc vitézek tere 8.
Sági Attiláné, élelmiszer nagykereskedelem, Átlós u. 62.
Schell Horn Kft., csavar, kötélem nagykereskedelem, Szegedi u. 71. 525-801
Sítak-Team Bt., építőanyag nagykereskedelem, Alsóregszőlők 101.
Skendi Bt., ügynöki nagykereskedelem, Széksós u. 3.

CSAPTELEPEK

**NAGYKERESKEDELMI
 FORGALMAZÁSA
 EXPORT - IMPORT**

LERN

Kereskedelmi és Vállalkozási Kft.
 Ügyvezető: Vigh Sándor
 6400 Kiskunhalas, Radnóti u. 15., Pf.: 253
 Tel.: 77/522-333, 522-334
 www.lern.hu

PAPÍRÁRU IRODASZER

Cégünk papíráru, irodaszer kereskedelmi tevékenysége két területre osztható:

- Nagykereskedelem:** képviselt termékek (Halas irodaszer, Eagle, Maped, Penac, Kores, Le Color, Unix) értékesítése viszonteladók részére az ország egész területén.
- Kiskereskedelem:** Kiskunhalason és vonzáskörzetében cégek, vállalatok, hivatalok ill. a lakosság színvonalas ellátása a profilunkba tartozó termékekkel.

mappa kft

Nagyker th.:
 6400 KISKUNHALAS,
 Középső ipartelep 6.
 Tel./Fax: 77/521-372
 Tel.: 77/421-344/151
 Üzlet: 6400 Kiskunhalas,
 Kossuth u. 13-15.
 Tel.: 77/421-134
 E-mail: mappa@emitel.hu

SKJ Skandinávia 21. Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Kiskalud u. 51.
 Somax-Halas Kft., építési nagykereskedelem, Bessenyei tér 2.
 Szeliker Bt., textil nagykereskedelem, Sóstó u. 56.
 Sziszó Mix Kft., virág, dísznövény nagykereskedelem, Felsőöregszőlők 203.
 SZJ-Projekt Bt., vasáru szerelvény nagykereskedelem, Imreh M. u. 22.
 Száke Gyula, élelmiszer nagykereskedelem, Szilády Á. u. 65.
 Szuper-Akció Bt., fogyasztási cikk nagykereskedelem, Szilády Á. u. 5-7.
 Talizmán-Szeged Papírúru, nagykereskedelem, Vörösmarty u. 74. 426-430
 Tob-Ker Kft., mg. termék nagykereskedelem, Baranyai F. u. 2. 423-178
 Torma és Társa Bt., élelmiszer nagykereskedelem, Szélmalom u. 65.
 Tóth Balázs, gabona-takarmány nagykereskedelem, Baranyi F. u. 2. 425-070

17. Oktatás

Balogh K. Sándor, sárkányrepülő oktató, Henger u. 35. 420-140
 Békefi Józsefné, zenetanár, Pipacs u. 19. 424-595
 Borodi Gábor, angol nyelvtanár, menedzser, Szűts J. u. 8. 425-103
 Centrum Autósiskola Kft., Kéve u. 4/a
 Csordás Zoltán, gépjárműszakoktató, Jósika u. 1. 424-534
 Domján Edit, nyelvtanítás, Viz u. 5.
 Favorit Autósiskola Kft., Imreh M. u. 23.
 Fazlinovics Csabáné, angol nyelvtanító, Alsóöregszőlők 365. 423-650
 Fun Languages Hungary Nyelvtanító Bt., Kossuth u. 23. 429-661
 Gazdag Ildikó, nyelvtanítás, Harangos tér 8/a
 Gazsó Erzsébet, angol nyelvtanár, Szűts J. u. 8. 425-103
 Hajdú Imréné Kékesi Gizella, zenetanár, Állomás u. 11. 421-639
 Halasi Autóközlekedési Tanintézet Oktatás Szervező Bt. 424-534
 Hati Bt., járművezető oktatás, Jósika u. 1. 422-810
 Kelle és Társa Kft., Szilády Á. u. 5-7. 427-828
 Kiskun Autósiskola, járművezető képzés, Bajcsy-Zsilinszky u. 2. 422-826
 Nagy István, gépjárművezető oktató, Kiskalud u. 2. 30/69453-659

Nagy Zoltán, nyelvtanár, Kuruc vitézek tere 15. 425-871
 Németh László, járművezető oktató, Toldi u. 38.
 PC Wins Bt., járművezető oktató, Fazekas G. u. 9. 421-690
 Szemerédiné Gömböcz Marianna, angol nyelv oktató 420-370
 Áchim A. u. 15.

18. Papírgyártás, kiadoi és nyomdai tevékenység

Bodrogi Tibor, papírfeldolgozó, Tavasz u. 4/a
 Cabela Club Kft., nyomdai tevékenység, Garbai S. u. 2. 30/9104-653
 Forner Attila, nyomdaipari tevékenység, Népfőnt u. 6. 420-897
 Friebert Tibor, grafikai tervezés, Bajcsy-Zsilinszky u. 24. 420-897
 Halaspack Csomagolóanyag Rt., csomagolóanyag gyártás 421-344
 Kazaió parttelep 6.

prospektusok
 programfüzetek
 könyvborítók
 falinaptárak
 nyomdai dobozok
 csomagolóanyagok
 tervezése

**Grafikai
tervezés**

FRIEBERT TIBOR
 6400 KISKUNHALAS
 Bajcsy Zs. u. 24.
 Tel.: 77/420-897
 Mobil: 06-20/3311-303

HALASPACK
 CSOMAGOLÓANYAG RT.

Halaspack Csomagolóanyag Rt.
 H-6400 Kiskunhalas, Középső parttelep 6.
 Tel: (36-77) 421-344
 Fax: (36-77) 522-260
 E-mail: packsales@halaspack.hu,
 halaspack@halaspack.hu
 Web: www.halaspack.hu

TELJESKÖRŰ NYOMDAI SZOLGÁLTATÁS GRAFIKAI TERVEZÉS

- NYOMDAI DOBOZOK, KÖNYVEK, ÚJSÁGOK
- SZÍNES PROSPEKTUSOK, MEGHÍVÓK
- PLAKÁTOK, NYOMTATVÁNYOK, CÍMKÉK

6400 Kiskunhalas, Középső ipartelep 6.

Tel.: 77/421-344/153, 521-559; Fax: 77/421-952 • Mobil: 06-30/9284-807

E.mail: kemenyfestsa@emitel.hu

Halaspack Dobozygártó Kft. , papírfeldolgozás Középső ipartelep 6.	421-344	Juhász Sándor , biztosítási üzlethöz, Fenyő u. 23/a	426-846
Jel-Műhely Bt. , könyvkiadás, Zsigray J. u. 10.	420-666	Kereskedelmi és Hitelbank Rt. , Bokányi u. 1.	421-411
Kópia Nyomdaipari Kft. , nyomdai tevékenység, Bocskai u. 12.	422-601	Kissné Bálint Ágnes , üzlethöz, Hid u. 8.	423-534
Ladó Bt. , hulladékpapír bázis, Nemzetőr u. 12.		Kocsisné Lakos Andrea , biztosítási ügynök, Kassa u. 17.	
Magyar Hirlap Könyv és Lapkiadó Rt. , Szilády Á. u. 5-7.	428-763	Komlósné Fekete Anikó , biztosítási ügynök, Szilády u. 35/a	
Mappa Kft. , Középső ipartelep 6.	421-372	Konzum Bank Rt. , Kossuth u. 3/a	422-963
Metal-Kontakt Bt. , papír, csomagolóeszköz gyártása, Kocsis L. u. 48	421-397	Korda Árpád , biztosítási ügynök, Vasút u. 18.	
Modok és Társa Kft. , nyomdai szolgáltatás, Középső ipartelep 6.	521-559	Kovács Balázs , biztosítási ügynök, Tinódi u. 1.	
Oláhné Nagy Ibolya , papírtérkép gyártása, Nagy Czirok L. u. 2.	423-343	Kovács Jenő , biztosítási ügynök, Bocskai u. 11.	
Pásztor Tibor , filmyomó, Tórogató u. 14.		Kovácsné Pelikán Ágnes , biztosítási ügynök, Csap u. 15.	426-610
Petőfi Lap és Könyvkiadó Kft. , Szilády Á. u. 5-7.	523-852	K-Tronic egyéni cég , biztosítási ügynökség, Bocskai u. 11. VI/6	484-084
Szemendei Mihály , könyvkötő, Karacs T. u. 6.	30/2492-120	Letoha Gyula , biztosítási ügynök, Erzsébet K. tér 9.	

19. Pénzügyi tevékenység

ÁB-Aegon Általános Biztosító Rt. , Kossuth u.	522-520	Nagy Péter , biztosítási ügynök, Fácán u. 5.	420-463
Ádám Csaba Károly , biztosítási ügynök, Kossuth u. 17. II/15		Nagné Brenner Erzsébet , biztosítási ügynök, Alsószállás 198.	421-404
Allianz Hungaria Biztosító Rt. , Garbai S. u. 2-4.	421-377	Nagy-Szedes László , biztosítási ügynök, Dobó u. 22.	426-718
Baranekné Váradi Ilona , biztosítási képviselő	426-074	N-N Magyarországi Biztosító Rt. , Eötvös u. 5.	423-597
Alsőöregszőlők hrsz. 40671		Nyerges Benőné , ügynöki szolgáltatás, Szabadság tér 4.	420-481
Barta Szimonetta , biztosítási ügynök, Erzsébet K. tér 12.	30/2199-017	Oravecz Csilla Cecília , biztosítási ügynök, Vasút u. 10.	427-540
Balogné Brotnai Irénke , biztosítási kiegészítő tevékenység, Szécsós u. 2.		OTP Bank Rt. Kiskunhalas , Bokányi u. 5-7.	421-422
Bogmér Katalin , befektetési ügynök, Bem u. 6. III/37		OTP Garancia Biztosító Rt. , Kigó u. 3.	429-567
Bognár Mihályné , biztosítási ügynök, Szondi u. 16.	30/9255-650	Pagács Éva , biztosítási ügynök, Kord u. 6/a	
Bokor Margit , biztosítási ügynök, Bercsényi u. 6.		Papné Major Erzsébet , ügynöki szolgáltató, Füzes u. 1/a	
Boldizsár Sándor , biztosítási üzlethöz, Kossuth u. 27/d	422-673	Péter Dénes , pénzügyi tanácsadó, Szatmáry S. u. 26.	429-156
Botka Lajosné , biztosítási ügynök, Kossuth u. 27. D/8		Postabank Rt. Kiskunhalasi Fiókja , Kossuth u. 27.	423-566
Bükkös Ákos , biztosítás, üzlethöz, Dékányi Á. u. 10/a		Schütz Szilvia , biztosítási ügynök, Garbai S. u. 6.	
Csányi István , biztosítási alkusz, Eötvös u. 8.	428-854	Simon József , pénzügyi menager, Szász K. u. 17.	425-660
Csányi Istvánné , üzlethöz, Paprika A. u. 19.	423-830	Sipi-Aegon Bt. , Kossuth u. 5.	422-833
Csányi László , üzlethöz, Pozsony u. 24.	420-707	Sipos János , biztosítási szakértő, Zsigray J. u. 2.	422-847
Csányi & Társa Biztosításközvetítő és Tanácsadó Kft. , Eötvös u. 8.	428-735		
Dobos és Társai Kft. , biztosítást kiegészítő tev., Eötvös u. 8.	425-765		
Értékőrző Kft. , Biztosításközvetítés, hitelkalkuláció, ingatlanforg. Szilády Á. u. 5-7.	523-654		
Exclusive Best Change Kft. , valutaváltás, Kossuth u. 18/a	422-080		
Faragó László , üzlethöz, Petőfi S. u. 16.	420-275		
Faragó Marietta , független pénzügyi tanácsadó, Kossuth u. 18.	423-111		
Farkas Károly , biztosítás, Alsószőlők 151/a			
Farkas Sándor , üzlethöz, Sárgarigó u. 2.	420-028		
Fejes Zsolt , biztosítás, Szép u. 17.	427-033		
Ferflex Bt. , biztosítási ügynökség, Jókai u. 21.			
Fodor László , pénzügyi tevékenység, Budai N. A. u. 26.			
Fodor László , üzlethöz, Erdei F. tér 6/d	427-816		
Forgó Erzsébet , biztosítási ügynök, Henger u. 25.			
Frenyó László , biztosítási tevékenység, Kocsis L. u. 4.	422-221		
Fürtös Antal , ügynöki szolgáltatás, Alsőöregszőlők 139.			
Gál Mihály , biztosítási ügynök, Tinódi u. 10.			
Gáldonyi István Róbert , ügynöki szolgáltatás, Bocskai u. 11. 5/14			
Generál-Providencia Biztosító Rt. , Bocskai u. 9.	422-471		
Gyurisné Huszár Erika , ügynöki szolgáltatás, Esze T. ltp. 2/b 2/5			
Halasi T.Q.M. Minőségirányítási Szaktanácsadó Bt. , biztosítás Paprika A. u. 19.			
Harkainé Molnár Mária , pénzügyi közvetítés, Dugonics u. 7.			
Havasi István , biztosítás, Schönfeld u. 5/9			
Horizont Brókerház Rt. , Kézvárosi u. 10-12.	429-317		
Horti István , biztosítási ügynök, Hid u. 5. 2/4	420-110		
Hudecz Attila Árpád , biztosítási ügynök, Kurucz vitézek tere 38.			
Jaeger Éva , biztosítási ügynök, Garbai u. 4/a			
Jäger László , biztosítási ügynök, Mátyás tér 4.	426-036		

ÉRTÉKŐRZŐ

**BIZTOSÍTÁSI ALKUSZI
ÉS SZAKTANÁCSADÓ KFT.**

**Az Értékőrző Kft. által kezelt
vagyon kb. 3 milliárd Ft értékű.**

**Biztosításainkat
hat biztosítótársaság
felé közvetítjük.**

**Hitelügyintézés
is végzünk,
új- és használt lakás hitel,
jelzáloghitel, ill. személyi kölcsön
kihelyezését.**

**Ingatlanforgalmazással,
adásvétellel ill. értékbecsléssel is
foglalkozunk.**

6400 Kiskunhalas, Szilády Á. u. 5-7.
Tel.: 77/523-654, 30/349-7794
E-mail: ertekorzo@eposta.hu
Web: www.ertekorzo.hu

Sisák Antal , biztosítási ügynök, Csiga u. 6.		Babós Zsolt , fuvarszervezés, Sárkány u. 10.	423-330
Saltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet , Kossuth u. 4.	421-228	Bakró Nagy Károly , gépkocsivezető, Barnemissa u. 27.	424-364
Szabó Béla , biztosítási ügynök, Levendula u. 23.		Bálint Tibor , gépkocsivezető, Markovits M. u. 10.	424-712
Szabó Kocsis László , biztosítási ügynök, Juhar u. 5.	421-966	Bálint István , árufuvarozó, fakereskedő, Szent György tér 9.	424-170
Szabó Mihály , biztosítási üzletkötő, Práger Á. u. 5.	424-336	Balog Ödön , taxis, Garbai S. u. 4/c	
Szabó Sándor , ügynöki szolgáltatás, Práger Á. u. 2.	422-028	Balogh K. Sándor , gépkocsivezető, Henger u. 35.	420-140
Szabó Zoltán , biztosítási ügynök, Práger Á. u. 2.		Barcsik Sándor , gépkocsivezető, Nyil u. 1.	425-031
Szakos Dezső Csaba , biztosítási ügynök, Bocskai u. 3.		Barna Kalmárné Tóth Ágnes , nemzetközi árufuvarozó	425-970
Szalai Adrienne , biztosítási ügynök, Bocskai u. 11.		Tárogató u. 2.	
Szalai Imre , biztosítási ügynök, Jókai u. 51.		Bartek Sándor , taxis, Vörösmarty u. 18.	425-655
Széchenyi Istvánné , biztosítási ügynök, Állomás u. 5.		Becze Ferencné , nemzetközi árufuvarozás, Széchenyi u. 131/a	422-738
Szöke Mónika , biztosítási ügynök, Esze T. ltp. 2/b 2/7		Benke Attila , gépkocsivezető, Ady E. u. 7.	424-354
Szűcs Jánosné , biztosítási ügynök, Kuruc vitézek tere 6. 3/9	460-028	Béressy Bt. , teherszállítás, Kífer u. 1.	
Táborosi Lászlóné , pénzügyi közvetítés, Bathány u. 26.		Blendex Kft. , Export-Import, Széchenyi u. 14.	423-221
Temesvári Gyula , biztosítási ügynök, Erdei F. tér 1/c		Bognár Trans Bt. , teherszállítás, Bocskai u. 6.	
Torday Zsoltné , biztosítási ügynök, Katona J. u. 4. fsz. 1.		Botond Amerikai-Magyar Kft. , külkereskedelem, Harangos tér 10.	
Torma Bt. , biztosítási ügynök, Szélmalom u. 65.		Böcz János , gépkocsivezető, Vajda u. 1.	423-405
Tóth Attila , biztosítási ügynök, Tóth J. u. 4.		Büszörményi Zoltán Lajos , taxis, Tóncsis u. 4. fsz. 4.	

20. Szállítás, raktározás, posta, távközlés

Ábrahám Imre , teherfuvarozó, Szegedi út 31.	422-183		
Ági Trans Bt. , nemzetközi árufuvarozás, Tárogató u. 2.	30/9385-824		
Agros-Paletta Kft. , külkereskedelem, Köztársaság u. 7.	422-211		
Angyal-Tóth Imre , személyszállító kisiparos, Kisfaludy u. 20.	425-058		
Angyal-Tóth Attila , taxis, Kisfaludy u. 20.			
Antóni Tibor , gépkocsivezető, Kassa u. 15.	420-614		
Árvai Sándor , gépkocsivezető, Bathány u. 23.	422-558		
Árszity Bt. , utazásszervezés, Hősök tere 1.	421-984		
B & E Kft. , külkereskedelem, Bem u. 2. 1/3			

emitel
TÁVKÖZLÉSI RT.
A MATÁV CSOPORT TAGJA

Modern telekommunikációs szolgáltatásokkal állunk ügyfeleink rendelkezésére a 77-es, 78-as és a 79-es primer körzetben.

Szolgáltatásaink: telefonvonal, ISDN, Internet, Emivoice (IP telefon), digifon kényelmi szolgáltatások (pl. hívásátirányítás, -várakoztatás, hívószám kijelzés, forró drót) hangposta, konferencia-beszélgetés, kék és zöld szám, infocenter, távzavazás, hangos számla, elektronikus számla, bérelt vonal, audio-tex hívószámok, tudakozó szolgálat, partnerszámok.

Ügyfélszolgálati irodák (ingyenes hívószám: 184)

6400 Kiskunhalas, Mátyás tér 9. Tel.: (77) 499-084
6200 Kiskőrös, Safári J. u. 5. Tel.: (78) 499-084
6300 Kalocsa, Széchenyi út 2. Tel.: (78) 499-184
6500 Baja, Arany J. u. 2. Tel.: (79) 499-084

Honlap: www.emitel.hu **E-mail:** info@emitel.hu

Dreimaster Kft. , külkereskedelem, Bem u. 2/1/3			
Dusnoki Tibor , teherfuvarozó, Kuruc vitézek tere 39.	427-849		
Éb-R Bt. , teherszállítás, Szabadkai u. 27/a	422-409		
Elek Lajos , teherfuvarozó, Pozsony u. 26.	421-075		
Elek és Fia Kft. , teherfuvarozás, Pf.: 161.	521-730		
EMITEL Rt. Távközlési Szolgáltató Központ, Mátyás tér 9.	499-090		
Fair-Transport Bt. , nemzetközi árufuvarozás, Tormássy u. 40.	424-408		
Faludi Ferenc , távközlési műszerész, Vasút u. 14.			
Faragó Zoltán , taxis, Jókai u. 14.			
Farkas László , teherszállítás, Petöfi u. 11.			
Farovit Szállítványozó és Fuvarszervező Iroda , Sárkány u. 10.	423-330		
Favorit Száll. és Fuvarozási Iroda , Mátyás tér 8.	421-682		
Fehér János , gépkocsivezető, Semmelweis tér 9.	426-673		
Fekusz Külker Kft. , Muskátli u. 15.	428-957		
Flamis László , gépkocsivezető, Dobó u. 27.	420-608		
Fargó Zoltán , taxis, Berzsényi u. 4.	30/9383-388		
Fülöp József , teherszállítás, Somogyi B. u. 13.			
Gábor László , teherfuvarozás, Sóstói szőlők 6.	423-603		
Gajdász József , gépkocsivezető, Petöfi u. 17.	425-227		
Gál Sándor , gépkocsivezető, Virág u. 20.	420-739		
Garas József , magánfuvarozó, Czuczor u. 2/a	426-400		
Garas József , gépkocsivezető, Pozsony u. 25.	420-994		
Gáspár Pál , gépkocsivezető, Czuczor u. 24.	424-222		
Gerner Károly , taxis, Állomás u. 11. 2/8	20/9330-400		
GLOBE TRAVEL KFT.		423-060	
Kék Bolygó Utazási Iroda			
Székely u. 4. • E-mail: globetravel@halas.info			
www.globetravel.halas.net			
Göczen István , taxis, Erzsébet K. tér 2.			
Gömöri Bt. , teherszállítás, Szántó Kovács u. 8.			
Gyenyizse Benő , gépkocsivezető, Toldi u. 11.	426-283		
Györfi Károly , teherfuvarozó, szennyvíz szippontó, Botond u. 2.	423-223		
Halas Eurotrans Bt. , teherszállítás, Huszár u. 18.			
Halasi A+A Kft. , teherszállítás, Halaszcsárda u. 22.	423-101		
Halasped Kft. , teherszállítás, Középső ipartelep 8.	421-544		
Halas-West Kft. , külkereskedelem, Bethlen G. tér 6. 2/3			
Halász Antal , nemzetközi árufuvarozó, Keceli út 19.	425-612		
Hen-Tur Trade Kft. , teherszállítás, Szilády Á. u. 33.			
Hexim Export Import Bt. , külkereskedelem, Jókai u. 3.	421-910		
Horukk Rakodó GMIK , szállítás, utazásszervezés, Vasút u. 21.			
Horváth István , teherszállítás, Átlós u. 12.			
Horváth István Gábor , teherszállítás, Vitéz u. 10.			
Huszár János , teherszállítás, Harangos tér 5.			
Infraszum Kft. , rakomány kezelés, Kossuth u. 49.			
Innov-Technik Kft. , külkereskedelem, Malom sor 4.	422-838		
Interistra Kft. , külkereskedelem, Béke u. 4.	423-088		
Jadran Hungaria Kft. , külkereskedelem, Berzsényi u. 14.			
Jankai István , személyszállító vállalkozó, Dugonics u. 14/a	423-747		
Jórárt József , teherszállítás, Dobó I. u. 13.			
Jóó Károly , teherszállítás, Víz u. 3.			
Jó-Trans Kft. , nemzetközi árufuvarozás, Timár u. 6.	520-100		
Juhász György , taxis, Tormássy u. 20.	420-756		
Juhász János , tehérgépkocsi vezető, Kossuth u. 17.	427-260		
Karai Mihály , gépkocsivezető, Pipacs u. 25.	420-345		
Karaván-Trans Kft. , Sárkány u. 10.	423-330		
Kardos István , magánfuvarozó, Tó u. 34.	423-553		
Kéhl Ferenc , teherfuvarozó, Kiffer u. 1.	421-979		
Kereszturi Ferenc , taxis, Kertész u. 43.	426-624		
Király József , teherszállítás, Berzsényi u. 6.		421-241	
Kis Ferenc , gépkocsivezető, Mártírok útja 23.		425-082	
Kiss Sándor , teherfuvarozó, Bornemissza u. 28/b		420-578	
Klacsik István , árufuvarozó, Átlós u. 33.		425-645	
Klacsik István , nemzetközi árufuvarozás, Zrínyi u. 46.		422-227	
Kolompár Kálmán , teherszállítás, Polgár u. 1.			
Kovács Imre , teherfuvarozó, Juhar u. 11.		425-176	
Kovács Zoltán , árufuvarozó, Középső ipartelep 8.		424-694	
König és Kuné Kft. , külkereskedelem, Gimnázium u. 8.		423-325	
Kunság Volán Rt. , Május 1. tér 9.		421-824	
Lajos Sándor , teherszállítás, Fűzespuszta 14.			
Lakos Sándor , gépkocsivezető, Alkony u. 2/a		424-762	
Lantos István , taxis, Kard u. 11.			
Lantos István , taxis, Jókai u. 10/a			
Lantos István Szabolcs , teherszállítás, Kard u. 11.		426-991	
Lehőcz Benő , gépkocsivezető, József A. u. 39.		426-947	
Lovas Béla , távközlési műszerész, Szalag u. 34.		421-253	
Lovas Ferenc , gépkocsivezető, Hold u. 5.		426-338	
Lőrincz István , teherszállítás, Károász u. 1/a			
Maglódi László , szállítási ügynöki tevékenység, Széchenyi u. 14.			
Magyar Távirati Iroda Rt. Szerkesztősége , Szilády Á. u. 5-7.		520-090	
Markó Sándor , teherszállítás, Mátyás tér 4.			
MÁV Épületkarbantartó Kft. , Rakodó u. 1.		421-052	
MÁV Ingatlankezelő Kft. 5. sz. Kezelőség , Kossuth u. 49.		429-100	
MÁV Pályagazdálkodási Főnöksége , Kossuth u. 49.		421-597	
MÁV Rt. , Kossuth u. 49.		423-066	
MÁV Vasúti Kft. Területi Központ KKH-i Kirendeltsége , Lepke u. 5.			
MCR Kft. , külkereskedelem, Bem u. 9. 3/9			
Mester Krisztián , teherszállítás, Berzsényi u. 12.			
Mihalik József , gépkocsivezető, Fazekas G. u. 4.		425-869	
Minimol-Sped Kft. , Sárkány u. 10.		421-831	
Miskei László , nemzetközi árufuvarozó, Károly u. 7.		422-557	
Molnár Árpád , traktorüzemeltető, Koracs T. u. 8.		427-921	
Nagy Jenő , taxis, Tabor u. 12.			
Nagy Márton , szennyvízszállító, Korvin u. 26.		420-264	
Nagy-Juhó Bt. , teherszállítás, Zrínyi u. 48.			
Nemes és Társa Bt. , teherszállítás, Bem u. 6.			
Nivo Szállítási Kft. , személyszállítás, Mészáros L. u. 16.		423-764	
Nyúl Gyula , szennyvízszállító, Gözen u. 36.		426-779	
O.V-Trans Kft. , teherszállítás, Borsikai u. 4. 2/34			
Olojas József , magánfuvarozó, Nagy Czirók L. u. 12.		423-758	
Opóczki Sándor , taxis, Balajti D. u. 10.			
Osváth Árpád , belföldi árufuvarozó, Széchenyi u. 6.		422-892	
Otrott József , gépkocsivezető, Esze T. ltp. 2/d		424-931	
Ökördi Károly , gépkocsivezető, Fűrész u. 10.		426-999	
Paor-Smolcs Mihály , árufuvarozó, Nád u. 11.			
Pásztor Lajos , teherszállítás, Sóstói szőlők 117.			
Petelei István , gépkocsivezető, Tompa u. 24.		426-939	
Pizsmann János , gépkocsivezető, Radnóti u. 64.		420-296	
Posta Hivatal 1. számú , Bethlen G. tér 6.		421-752	
Posta Hivatal 2. számú , Kanizsa tér 2.		422-996	
Proko Travel Utazási Iroda , Hősök tere 1.		421-984	
Protec-Transport Bt. , szállítványozó, Járások u. 12.			
Püspöki Ferenc , személyszállító, József A. 13.		425-304	
Rabi István , teherszállítás, Koracs T. u. 6.		421-759	
Rajt-Trans Kft. , teherszállítás, Berzsényi u. 8.			
Rambola László , taxis, Nagy Czirók u. 1.			
Rékasi Mihály , gépkocsivezető, Imreh M. u. 18.		425-586	
Romvári György , teherszállítás, Huszár u. 18.			
Sáfár Vince , teherszállítás, Zöldhalom u. 5.			

Sági István, gépkocsivezető, Tinódi u. 4/c	428-846
Sarak Mária, külkereskedelem, Szabadkai u. 17.	
Sebestyén István, teherszállítás, Bem u. 2. 1/1	
Simon Ferenc, gépkocsivezető, Városcsúrt u. 27.	421-068
Simon Sándor, utazásszervezés, Szilády Á. u. 4.	422-061
Simon-Csontos Utazási Iroda, Szilády Á. u. 4.	422-021
Szabó Miklós, személy és teherszállítás, Szász K. u. 33.	423-043
Szakál István, áru fuvarozás, Tompa u. 5.	423-495
Szalai László, taxis, Szent György tér 1/a	425-217
Szappanos Ferenc, taxis, Bojtár u. 1.	421-860
Szili Sándor, teherszállítás, Bácskai u. 16.	
Szlovencsák Miklós, taxis, Kossuth u. 5. 1/13	
Szöllősy György, gépkocsivezető, Kocsis L. u. 37.	420-628
Takács István ifj., teherfuvarozó, Egreskert u. 4.	423-613
Takács István, teherfuvarozó, Fazekas G. u. 99/a	423-334
Takács István, teherfuvarozó, Sóstói szőlők 2.	
Tallér Jenő, taxis, Csillag u. 4.	425-426
Tallér Zsolt, gépkocsivezető, Erdei F. tér 4/a	424-141

Tamási Mihály 422-419

Nemzetközi fuvarozó, Fazekas G. u. 43.

Tanács László, teherfuvarozó, Bácskai u. 13.	424-111
Taskovics István, gépkocsivezető, Kéve u. 7.	423-484
Taxi Állomás	420-420
Tegezs Sándor, taxis, Széchenyi u. 32.	426-493
Teleki Csaba, közúti áru fuvarozó, Vadkerti u. 3/a	424-290
Tex-Trans Kft., Lehel u. 2.	429-971
Tóbiás Imre, gépkocsivezető, Szilády Á. u. 63.	426-210

21. Számítástechnikai tevékenység

Asm Számítástechnikai Szolg. és Ker. Kft., Kéve u. 39.	428-634
A.S.M. Plusz Kft., számítógép gyártás, Kéve u. 35.	429-454
Balázs Gábor, informatikus, Vasút u. 8/c	429-453
Computer Brigád Bt., irodagép, számítógép javítás, Kossuth u. 22/a	426-154
Csapi Jenő, számítógép javítás, Bajza u. 52.	423-697
Csikós Sándor, számítógépprogramozó, Pozsony u. 51/b	423-577
Delphi-N Bt., szoftverkészítés, szaktanácsadás, Kossuth u. 27/a	424-843
Diag Bt., irodagép és számítógép javítás, Szilády Á. u. 18.	
Dimenzió Team Bt., számítástechnika kereskedelem, Pozsony u. 15.	423-846
Édo-Comp Bt., Szállás u. 7.	429-022
Elektro Computer Rt., Köztársaság u. 10.	428-273
Erdődi Gergely, szoftver készítés, szaktanácsadás, Alkotmány u. 3.	
Eszter Zsolt, szoftver készítés, szaktanácsadás	422-599
Kuruc vitézek tere 5. 4/11	
FEGYA-COMP KFT., Kiskunhalas, Székely u. 4.	525-854
Fax: 77/525-856, 30/228-5519, 70/313-1209, 20/548-4931	
E-mail: fegya@fegya.hu, Web: www.fegya.hu	
Fehér Henrietta, számítógépes adatrögzítő, Vári Szabó I. u. 6.	422-226
Fermalex Kft., számítástechnika, Zsigray u. 12.	523-321
Figura Tamás, szoftverkészítés, szaktanácsadás, Sarló u. 3.	426-607
Ford Pé Bt., számítógépes adathordozó sokszorosítás, Pozsony u. 29.	
Galadriel-RCI Bt., szoftverkészítés, szaktanácsadás, Gőzen u. 51.	
Halas-Comp Szám. Tech. Szaküzlet Internet Club	521-030
Széchenyi u. 53.	
Kárpáti Gábor, számítógépprogramozó, Himző u. 7.	420-563
Kiss Bence és Társa Informatikai Bt., szoftverkészítés, Dékány Á. u. 7.	
Kiss Zoltán, számítógépprogramozó, Kassa u. 24.	425-262

Kornet Kft., hardver szaktanácsadás, Monzpart L. u. 1.	
Lafisoft Számítástechnikai és Üzleti Célú Szoftverfejlesztés	425-262
Kassa u. 24.	
Lakos László, szoftverkészítés, szaktanácsadás, Szántó Kovács u. 11.	
Lukács Krisztián, számítástechnikai vállalkozó, Karacs T. u. 3.	426-738
Lusztig Zoltán, számítástechnikai szolgáltató, Számadó u. 11.	
Magic Computer Bt., szoftverkészítés, szaktanácsadás, Bácskai u. 12. 1/3	
Mega-herz-Q Bt., irodagép, számítógép javítás, Majnai út 2.	
Nagy Tibor, informatikus, Kanizsa tér 2.	420-682
Németh László, számítógép gyártás, Ősök tere 1.	
Neo Arted Bt., számítástechnikai tevékenység, Tánács u. 2.	
Papp Zoltán, programtervező, Kassa u. 13.	424-798
Párta Péter, programozó, Kossuth u. 27/d	420-322
Rozanics Péter, szoftverkészítés, tanácsadás, Pozsony u. 15.	
Sárgalop. hu Bt., internetes távszolgáltatás, honlap készítés	30/9038-308
Bethlen G. tér 1.	
Sienta Bt., szoftver készítés, szaktanácsadás, Erdei F. tér 6/d	
Simon Tibor, számítástechnikus, Karacs T. u. 23.	424-242
Sulyok Olivér, számítógépes reklámtervező, Egreskert u. 18.	425-077
Számítástechnikai Szaküzlet, Tánács u. 2.	429-923
Telecomp Kft., számítástechnikai szolgáltató, Paprika A. u. 2.	424-184
Tricomp Számítástechnikai Kft., Vasút u. 15.	423-322

22. Szolgáltatások

Ábrahám Brigitta, fodrász, Gyep u. 15/a	
Ábrahám Nóra, koreográfus, Bem u. 6. 3/37	
Ágostonné Tóth Zsuzsanna, fodrász, Kossuth u. 20/a	425-534
Andi Ármádné, kirakatrendező, Kossuth u. 8.	424-967
Aphrodité Szalon, kozmetika, Szilády Á. u. 17.	421-850

HALAS.HU

KISKUNHALAS

KÖZÉRDEKŰ INTERNETES LAPJA

HÍREK, VÁLLALKOZÁSOK

SZABADIDŐS PROGRAMOK,

ISKOLÁK, HIVATALOK,

CIVIL SZERVEZETEK,

APRÓHIRDETÉS

aktualitások - érdekességek

LEGYEN ÖNNEK,

VAGY CÉGÉNEK IS HONLAPJA

A HALAS.HU-n

Információ: 77/423-322

Kiskunhalas, Vasút u. 15.

www.halas.hu :: barangoljon velünk!

Apró Hírmondó Hirdetési Újság, Köztársaság u. 5.	421-171
Badinszki Nándorné, fodrász, Majsai út 18.	
Bajusz Emöke, kozmetikus, Bojcsy-Zsilinszky u. 29.	422-094
Bakó Katalin, népdalénekes, Vasút u. 8/b	424-904
Bakos László, rádió, tv műsorkészítész, Alsóöregszőlők 115.	
Bálint Mihály, fodrász, Szabadság tér 6.	
Bálint Lajos, árnyékolástechnikai vállalkozó, Kocsis L. u. 10.	428-014
Baranyi Péter, háztartási gépszerező, Kölcsey u. 23.	426-550
Bertalan Gábor, rendezvény szervező, Álmos u. 16.	
Birkás és Társa Bt., hangfelvétel sokszorosítás, Kisfaludy u. 39.	
Birkás Jánosné, fodrász, Szász K. u. 39.	
BKM-i Állami Közútkezelő Kht.Kkh-i Üzemmérnökség	421-717
Középső ipartelep D.	
Bogdán Gusztávné, ismeretterjesztés, Vasút u. 8/c II/36	
Bonusz Európa Kft., szabadidős tevékenység, Vadkeri út 29.	
Borbély Lászlóné, fodrász, Rét u. 1.	
Boszn Józsefné, fodrász, Vasút u. 6.	426-660
Bölcz Jenőné, kozmetikus, Kossuth u. 27/a	420-998
Börcsök Istvánné, pedikűr-manikűr műköröm építés, Bocskai u. 11.	425-617
Bródi Mária, dekoratőr, Himző u. 7.	420-563
Carpathia Decor Szolgáltató Egyéni Cég	30/308-3081
Szilády Á. u. 30.	
Centrum Szerviz, háztartási gépszerező, Szilády Á. u. 6.	421-187
Czuczi Lászlóné, fodrász, Bercsényi u. 18. III/11	
Csapi Edina, kozmetikus, Magyar u. 15.	420-595
Csermák József, fodrász, Kuruc vitézek tere 30.	
Csipkó Adrienne, kozmetikus, Marx tér 5.	420-777
Csizmadia László, masszőr, Gyárfás u. 28.	

BÁLINT ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKA

- alumínium redőnyök
- rejtett vakolható redőnyrendszerek
- íves redőnyszekrények hőszigetelt, falazatba épített egyedi kivitelben
- műanyag felsőszekrényes redőnyrendszer
- napellenzők
- szalagfüggönyök
- redőnykapuk
- garázkapuk motoros vezérléssel
- redőnytokba szerelt és fix szűnyoghálók

BÁLINT ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKA

6400 Kiskunhalas, Kocsis L. u. 10.

Tel.: 77/421-145, 77/428-014, 30/9433-304

E-mail: balintroll@emitel.hu

Web: www.balintroll.hu

APRÓ Hírmondó

Hirdetési és információs újság

Szerkesztőség: Kiskunhalas, Köztársaság u. 5.

Telefon/Fax: 77/421-171.

**EGY NÉV, KÉT ÚJSÁG,
AZ ÖN IGÉNYEINEK MEGFELELŐEN!**

HETENTE megjelenő, ingyenesen terjesztett lap a vállalkozók, cégek, szolgáltatók, hirdetési igényeire: Dél-Bács-Kiskun megye nagyobb városaiban.

KÉTHETENTE megjelenő lakossági hirdetési újság, melyben bárki akár KÉT magán jellegű hirdetést is (lakás, állás, ingatlan, jármű, társkeresés, stb.) **INGYENESEN ADHAT FEL!** Megjelenik egész Bács-Kiskun megyében!

Csöti György , zongorahangoló, Szémalom u. 18.			
Daczi Sándor , egyéb szolgáltató, Juhar u. 4.	20/955-1122		
Dánfi Árpád , moziüzemeltető, Bocskai u. 13. 3/11			
DÉGÁZ Rt. Bajai Területi Ig. Kkh-i Kirendeltsége , Kertész u. 2.	422-633		
DÉMÁSZ Rt. Üzemmérnökség , Mátyás tér 2.	421-944		
Dobó Nagy Zsolt , rádió, tv műsorszolgáltatás, Mátyás tér 4/b			
Dobos Ildikó , fodrász, Felsőöregszőlők 1.			
Dóczy Ildikó , mesterkozmetikus, Schönfeld udvar 2/5	420-031		
Dudás Istvánné , kozmetikus, Kuruc vitézek tere 3.	428-897		
Dudás Zsolt , kerékpár-műszerész, Bathhány u. 3.	428-959		
dr. Dutkay Lórántné , kozmetikus, Szilády Á. u. 17.			
Egyesült Magyar Kábeltelevízió Kft., Bem u. 3.	422-422		
Erika Szépségszalon , Kossuth u. 27.			
Éva kozmetika , Szántó K. u. 25.	421-647		
Farkasné Tóth Zsuzsanna , fodrász, Bajza u. 3.			
Fazekas Szilvia , kozmetikus, Pipa u. 10.			
Fehér Erika , rádió, tv műsorkészítés, Mátyás tér 5. C/II/1	424-872		
Fehér Istvánné , órák, Semmelweis tér 27.	427-893		
Fekete Lászlóné , fodrász, Felsőszőlők 286/a			
Figura Andrea , manikűr-pedikűr, Eötvös u. 19.	429-684		
Fodorné Kazi Mónika , fodrász, Kossuth u. 47. 3/11			
Földiné Lajkó Henriett , kozmetikus, Kocsis L. u. 28.	420-580		
Fricska Imréné , mintafestő, instruktor, Állomás u. 9.	427-067		
Fülöpné Ábrahám Irén , sport szolgáltató, Gimnázium u. 9.			
Funny Hair Bt. , fodrászat, Schönfeld u. 7.	425-928		
Gaál István , film, videógyártás, Kossuth u. 16. 2/4			
Gábor Mihályné , fodrász, József A. u. 20/a			
Gál Imre , kirakotrendező, Tabor u. 19.			
Game Time Bt. , szórakoztatás, Kárpát u. 15. 1/4			
Garage Nova Bt. , testszépítő szalon, kondicionáló terem Szász K. u. 21.		422-760	
Gold Rose Line Bt. , fodrászat, Kard u. 4.			
Gömböcz Imréné , fodrász, Bálvány u. 2.			
Gyúgel Rita , fodrász, Bercsényi u. 20.			
Halas Hangja Szolg. Kft. , Kossuth u. 29.		526-020	
Halas Tv Kft. , Bethlen G. tér 1.		423-003	
Halasfeszt Bt. , rendezvényszervezés, Gimnázium u. 14.		429-820	
Halasi Hírnök Szerkesztősége		70/272-2367	
Halasi Kommunális Kft. , Szegedi út 4.		422-395	
Halasi Tenisz Klub , Erzsébet királyné tér 7/b		420-776	
Halasi Textiltisztító Szövetkezet, mosás-vegytisztítás Szász Károly u. 8-10., Pf. 106.		422-653	
Halasi Tükör Szerkesztősége , Bokányi D. u. 8.		426-676	
Halas Tűzvédelem Kft. , Szentharomság tér 9.		423-500	
E-mail: halasztuz@emitel.hu, Web: www.emitel.hu/~halasztuz			
Halasi Vállalkozók Klubja , civil szervezet, Bethlen G. tér 7/c		521-300	
Halas-Kábel TV Kft. , Bem u. 2.		421-833	
Halas-Mosoda Kft. , dr. Monzpart L. u. 1.		522-017	
Halas-Távhő Kft. , gőz-, melegvíz ellátás, Garbai S. u. 6.		422-806	
Halas-Thermo Kft. , kéményseprés, Karacs T. u. 4. fsz. 2.		423-020	
Halaszvíz Kft. , Kőrösi út 27.		421-622	
Hambalkó Ferenc , fodrász, Kossuth u. 2.			
Hazai Ferencné , kozmetikus, Károly u. 66.		421-578	
Hegyes Attila , rádió, tv műsorkészítés, Pozsony u. 94.			
Hegyi Anita , fodrász, Rege u. 4.			
Hegyi Armand , csatorna tisztítás, Vörösmarty u. 77.			
Herner Donát , rádió, tv műsorszolgáltatás, Mázsza u. 4.		420-364	
Heti Halas Bt. , időszaki kiadvány kiadása, Szilády Á. u. 9.			

KISKUNHALAS KÁBELSZOLGÁLTATÓJA

EMKTV KFT
Egyesült Magyar Kábeltelevízió KFT
Kiskunhalasi Kirendeltség
 6400 Kiskunhalas, Bem u. 3.
 Tel.: (77) 422-422

Horizont Média Kft., Szilády Á. u. 5-7.	529-593
Horváth Attila, szolgáltatás, Pipacs u. 4.	
Horváthné Joó Erzsébet, női fodrász, Huszár u. 22.	426-739
Hungaro Program, szerencsejáték fogadás, Zrínyi u. 1.	421-187
Hűtő-Háztartásigép és Tv Szerviz, Szilády Á. u. 6.	423-646
Ideáplast Kft., Bácskai u. 5.	422-684
Insert Coin Kft., szabadidős tevékenység, Ág u. 13.	422-830
Irodagép-Halás Kft., Széchenyi u. 39.	407-044
Írtók Bt., rágcsáló és rovarirtás, Szathmáry S. u. 19.	423-560
Jackpot Kft., szerencsejáték, Kuruc vitézek tere 6/a	
Jäger Levente, sajtóügynöki tevékenység, Erdei F. tér 6/f	
Jenovai Bernadett, fodrász, Szép u. 7.	421-596
Joker 99 Kft., szórakoztatás, Malomsor 4.	
Joó Gabriella, fodrász, Kuruc vitézek tere 14.	
JTJ Electronic Híradás, Dózsa Gy. u. 13.	429-933
Juhász Gábor, rádió, tv műsorkészítés, Pozsony u. 27.	
K. Fehérmé Dudás Ágnes, fodrász, Kocsis L. u. 16. 1/3	
Kábeltevé Possessor Kft., Bem u. 2.	421-060
Kardos Mánika, bőrdíszműves, Erdei F. tér 6/d	422-954
Kastyák János, szórakoztatás, Bocskai u. 5.	420-959
Kazinczi Józsefné, női fodrász, Nyírfu u. 26.	421-133
Kegyelet Kft., temetkezés, Magyar u. 9/a	426-306
Kék Madár Házasságközvetítő Iroda, Áchim A. u. 21.	428-897
Kelemen Andrea, kozmetikus, Szász K. u. 9.	
Kenéz Zsolt, hűtő, klímaberelő, Rezeda u. 2.	
Kerekesné Rácz Katalin, körömkosmetikus, Kuruc vitézek tere 30.	
K. Fehérmé Dudás Ágnes, fodrász, Kuruc vitézek tere 3.	
Királykúti Balázné, fodrász, Bocskai u. 13.	
Királykúti Dóra Éva, kozmetikus, Bocskai u. 13.	
Kis R. Irméné, fodrász, Vörösmarty u. 9.	

**HALASI
KOMMUNÁLIS KFT.**

6400 Kiskunhalas,
Szegedi út 4.
Tel.: 77/422-395

A HALASI VÁLLALKOZÓK KLUBJA 1994 ÓTA MŰKÖDIK A VÁROSBAN. AZ ALAPÍTÓK LÉTSZÁMA 23 FŐ, AZ ALAPÍTÁS ÓTA TAGJAINAK SZÁMA 36 FŐRE GYARAPODOTT. A TAGSÁG ÖSSZEJÖVETELEINEK SZÍNHELYE A KLUB HOTEL, ITT A SZÓRAKOZTATÓ KLUB-ÉLET MELLETT MINDEN A VÁLLALKOZÁST ÉRINTŐ GAZDASÁGI ÉS ÜZLETI PROGRAM IS MEGTALÁLHATÓ.

**HALASI
VÁLLALKOZÓK
KLUBJA**

6400 Kiskunhalas, Bethlen G. tér 7/c.
Tel.: 77/521-300
E-mail: vallalkozok@halas.hu • Web: vallalkozok.halas.hu

**Halasi
TÜKÖR**

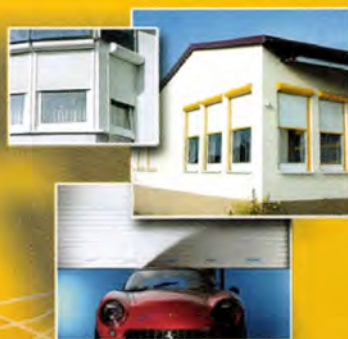
6400 Kiskunhalas, Bokányi Dezső u. 8. • Tel./fax: 77/426-676 • www.tukor.hu
Megjelenés: minden szerdán 3.200 példányban.

KISKUNHALAS ÉS KÖRNYÉKE KÖZÉLETI HETILAPJA

Kiskun Rádió Kft. , szolgáltatás, Posta u. 16.		
Klimák javítása, forgalmazása, Szép u. 4.	426-322	
Kocsis Liza , kulturális manager, Tábor u. 25.	420-832	
Kollár Ágnes , mesterkozmetikus, Batthyány u. 22.	428-373	
Korom István , újságíró, Bajcsy-Zsilinszky u. 28.	423-372	
Kovács Anita , fodrász, Felsőöregszőlők 283.		
Kovács Antal , szolgáltatás, Gyöngyvirág u. 11.	427-477	
Kovács Erzsébet , manikűr-pedikűr, Dózsa Gy. u. 22.	423-693	
Kovács Iván , szabadidős tevékenység, Erdei F. tér 1/d		
Kovács Pál , szolgáltatás, Szász K. u. 49.		
Kovács Tiborné , fodrász, Népfőnt u. 26.	422-998	
Kovácsné Marinka Ildikó , kozmetikus, Bem u. 11.	426-927	
Kozma és Társa Bt. , fodrászat, Garbai S. u. 6.	424-155	
Kozmetika és Fodrászkellék Szaküzlet , Fejérföld u. Körösi Istvánné, fodrász, Muskáli u. 1.	424-718	
Körösiné Buknicz Zsuzsanna , fodrász, Korvin u. 10.		
Lábadiné Gábor Mária , vadászati emléktárgy készítés, Hősök tere 3.		
Lajkó Gyöngyi , kozmetikus, Holló u. 6.		
Lakos Pál , fodrász, Bercsényi u. 16.		
Lakosné Ván Anikó , kozmetikus, Korda I. u. 3.	428-797	
Lázár Zsolt , rádió, tv műsorvezetés, Kossuth u. 18/b II/5		
Lehetőség Közhasznú Társaság , Szent I. u. 9.	423-403	
Lehoczki László , gézkészülékek karbantartó, Fejérföld u. 12/b	424-835	
Locskai Mónika , női-férfi fodrász, Fűrés u. 1.	429-044	
Lottika Online Lottazó , Batthyány u. 17.		
Lottózó , Bem u. 8.	427-651	
Lottózó , Kanizsa tér 3/b	423-639	
Magic-Games Kft. , szerencsejáték, Pozsony u. 78/3	420-890	
Mándity László , amatőr művészeti csoportok előadásai, Bükkönyös u. 39.	420-890	
Meszes Józsefné , női fodrász, Korvin u. 13.	423-345	
Meszes Mórincé , fodrász, Bokányi D. u. 3.		
Miczainé Cs. Kovács Mónika , fodrász, Kuruc vitézek tere 22.	426-715	
Misky Tibor , redőny-relaxa készítő, Kocsis L. u. 5.	421-018	
Modok Benőné , fodrász, Galogonya u. 7.		
Molnár Csaba , szennyvízszippantó, Kovács S. u. 15.		
Moloko Kft. , szórakoztatás, Malomsor 4.		
Mózer Klára , fodrász, Bem u. 5. 1/3		
Muháros Ágnes , kozmetika, Präger Á. u. 2/4		
Nagy Gábor , redőnykészítő, Fűzes u. 7.	421-152	
Nagy Kálozi József , háztartási gépszerező, Szállás u. 9.		
Nagy Lajos , üveges-képkertező, Szilády Á. u. 3.	422-493	
Nagy Lászlóné Ván Gizella , koszorúkészítő, Kamilla u. 4.	421-449	
Nagy Mihály , ajándéktárgy készítő, Nagy Czirók L. u. 2.		
Nagné Tóskai Ildikó , féli-női fodrász, Fácán u. 5.	420-463	
Natural Force Bt. , sport tevékenység, Levendula u. 19.		
Netlet Bt. , kártevő irtás, Rét u. 3.	520-962	
Négrádi Ildikó , fodrász, Sástó u. 34.		
Női Fodrász Üzlet , Bokányi D. u. 11.	428-917	
N-Telekom Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. , Szász K. u. 8.	428-121	
Ocskó Lászlóné , fodrász, Sarló u. 5.	423-426	
Orosz Szilvia , fodrász, Bercsényi u. 14.		
Paczolay Gyula , sport események szervezése, Városkert u. 1.	421-567	
Paradiso Erotic Lokál , Széchenyi u. 82.	422-059	
Patriot-Halás Kft. , szolgáltatás, Pozsony u. 78/3	420-890	
Pók-R Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. , Zalán u. 2/a	423-643	
Puha László , szolárium, Szász K. u. 21.	70/2512-803	
Rácz József , címfestő, Petőfi u. 35.	425-124	
Rácz Fodor Katalin , képző-, és iparművészeti tevékenység, Nyírfa u. 13.		
Radácsi Andrea , labápoló, Fejérföld u. 10/a		
Radnai Antal , hűtő és klimatechnika, Huszár u. 20.	421-099	

**Műanyag
nyílászárók**

**Kültéri
árnyékolók**

Redőnyrendszerek

Garázskapuk

Rolo Express Kft.

6400 Kiskunhalas, Mártírok útja 32.

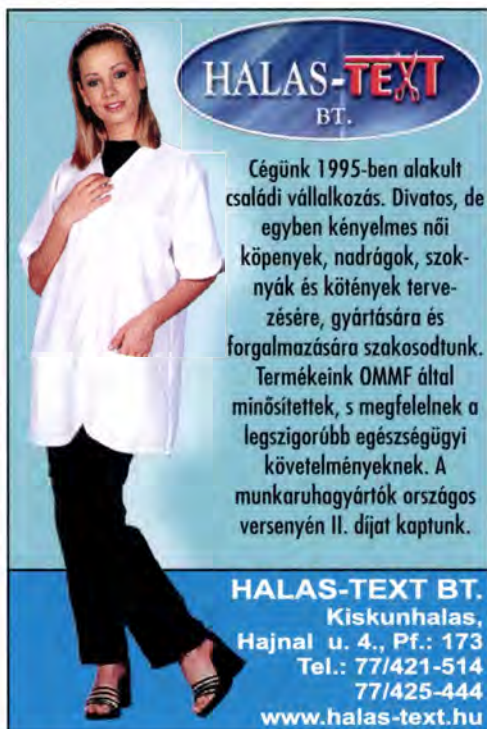
Tel.: 77/420-256, 429-424 • Fax: 77/424-631

E-mail: roloexpress@emitel.hu • Internet: www.roloexpress.hu

Radva Ágnes , fodrász, Kárpát u. 3.		
Rébék Benőné , munkavédelmi eszköz gyártás, Kertész u. 49.		
Regényiné Rokolya Gabriella , fodrász, Tulipán u. 6.		
Remete Annamária , kozmetikus, Sereg u. 6/a		
Ress Attila , gázkészülék szerelő, Szűts J. u. 13.	427-012	
Robár Anna , női fodrász, Fenyő u. 28.	422-170	
Rokolya Gáborné , fodrász, Tulipán u. 6.		
Rol-Joe Kft. , szabadidős tevékenység, Zalán u. 5.	421-777	
Rol Express Kft. , örnycakléstelenika, Mártírok útja 32.	420-256	
Romsits Andrea , kozmetikus, Fűrés u. 1.	423-244	
Rónainé Hambalkó Magdolna , szabadidős tevékenység, Pf.:15.	426-302	
RO-SAN Kereskedelmi Szolgáltató és Termelő Kft. , Jásika u. 3.	422-614	
Rózsa Adrián , háztartási gépszerező, Szent Imre u. 6.	426-923	
Savonya Szabolcs , műkörömépítés-manikűr-pedikűr Mártírok útja 5.	428-925	
SL Video Kft. , rádió, tv műsorszolgáltató, Fenyő u. 36.		
Soós Benő Sándor , háztartási gépszerező, Alsóöregszőlők 2. 21/a		
Sutkáné Modok Berta , női fodrász, Átlós u. 52.	425-204	
Szabadi Etelka , női fodrász, Erdői F. tér 6/a	422-316	
Szabadi István , rádió, tv műsorszolgáltató, Széchenyi u. 4.		
Szabó Jánosné , fodrász, Bercsányi u. 20.		
Szabó Jenő , tüzeléstechnikai karbantartó, Szentháromság tér 9.		
Szabó József , háztartási gépszerező, Szép u. 5.		
Szabó Lászlóné , női fodrász, Vörösmarty u. 56.	422-690	
Szalai Antalné , fodrász, Árpád u. 51.		
Szarvas Imréné , fodrász, Csillag u. 22.	425-455	
Szatmári Márta , kozmetikus, Bocskai u. 11.		
Szelezsán Anita , kozmetikus, Arany J. u. 12.		
Szenci Lajos , rendező-operatőr, Fenyő u. 36.	428-228	
Szerencsajtók Rt. Totó-Lottó Kirendeltség , Székely u. 1.	422-370	
Szeri Béláné , kozmetikus, Eötvös u. 19.	429-684	
Szeri Henriette , kozmetikus, Eötvös u. 19.	429-684	
Szigetvári István , redőnykészítés, Mártírok útja 32.		
Szigetvári Péter , festő, Kertész u. 1.	423-547	
Szikora Péter , redőnykészítés, Rezeda u. 2.		
Szolgáltató Ipari Kft. , Semmelweis tér 3.	429-289	
Női fodrászat , Bocskai u. 11.	428-917	
Szöke János , zenész, Hid u. 6.	420-268	
Szöke Zsuzsanna , fodrász, Alkotmány u. 5.		
Tandari Ferenc , férfi-fodrász, Városmarkt u. 29.	424-153	
Tandari Ferenc , háztartási gépszerező, Bem u. 1. 4/10		
Tapodi Ildikó , női-férfi fodrász, Fűrés u. 1.	429-044	
Tar István , antenna szervíz, Kovács S. u. 9.	424-200	
Tar István Zoltán , antennaszerező, Pozsony u. 43.		
Tattoo Mogul , Árpád u. 2.		
Tekotex Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. , Kötönyi út 15.	421-655	
Ternyák Katalin , fodrász, Katona J. u. 4.		
Torna Club , Fazekas G. u. 1.	421-567	
Tótsaki Tímea Anett , fodrász, Széchenyi u. 44.		
Tóth Abonyi Balázs , szijgyártó, Vass I. u. 1.		
Tóth B. László , fotós, operatőr, Széchenyi u. 30.	30/9325-425	
Tóth István , sport tevékenység rendezése, Erdői F. tér 6/a 4/13		
Tóth Istvánné , fodrász, Bajza u. 38.	422-492	
Viking Reklámstúdió , Kötönyi u. 15.	429-266	
Vinczné Harkai Andrea , kéz- és lábápoló, műköröm építés Fűrés u. 1.	429-044	
Annbor Varróda , Himző u. 28.	421-898	
Babenycz Mária , női ruhakészítő, Vasút u. 6./a.		
Babenycz Sándorné , női szabó, Mártírok útja 27.	423-962	
Babós Benőné , Joli szalon, női szabó, Karacs T. u. 14.		
Bauer Lászlóné , női ruhakészítő, Erzsébet K. u. 8/a		
Berta Zoltán , gépi kötő, Bocskai u. 9.	421-096	
Berta Zoltán , gépi kötő, Markovits M. u. 13/a	423-581	
Bezsenyi Mária , szabó, Pozsony u. 98.	425-926	
Bilák Józsefné , női szabó, Kárpát u. 3.	421-865	
Biró Albertné , cipész, Lenin tér 5.		
Borsódy Sándor , női szabó, Bástya u. 1.	422-079	
Breckska Lászlóné , kötő, Inoka-Kistelek 4.		
Csesznok Mihály , szabó, Schönfeld udvar 2/3	424-937	
Csikós Józsefné , női szabó, Szűts J. u. 15.	426-414	
Csuka János , szabó, Fűrés u. 6.	421-549	
Dági Ferencné , varrónő, Bocskai u. 12.	428-353	
Egyed István , cipész, Damjanich u. 1.	423-070	
Ertex Kötőipari és Kereskedelmi Kft. , Kötönyi út 15.	521-721	
Farkasné Duna Györgyi , gépi varró, Sárogrigó u. 2.	420-028	
Fekete Jánosné , női ruhakészítő, Alkony u. 5.	421-855	
Fekete Jánosné , ruhakészítő, Izabella u. 24.	427-870	
dr. Földi Istvánné , női szabó, Korvin u. 58.		
Földes Gabriella , női ruhakészítő, Kármán u. 1.		
G Modell Sapka Kalap Üzem , Vihar u. 6.	423-183	
Gajdacs Józsefné , gyermekruha készítő, Henger u. 17.	425-227	
Gorjánáné Maruzsa Tünde , női szabó, Nyír u. 12.	425-950	
Gözvasaló Bt. , textilruházat gyártás, Gózon u. 29.		
Gubucz Miklós , mintázó, kötő, Batthyány u. 33.	421-190	
Gyenezse Imréné , gépi kötő, Toldi M. u. 17.	425-901	
Gyöngyi Lászlóné , női szabó, Szémtó K. u. 10.	420-274	
Halos-Text Bt. , munkaruhagyártás, Hajnal u. 4.	423-544	
Halasnett Kft. , munkaruhagyártás, Székely u. 4.	421-518	
Harkai Józsefné , kötőnő, Ormánság u. 8.	420-835	
Hegedűs Attila , szűcs, Széchenyi u. 31.	425-814	
Hegyiné Horváth Anna , női szabó, Törögtató u. 3.		
Hizné Galambosi Éva , női szabó, Bajza u. 46.		
Horváth Attiláné , varrónő, Erdői F. tér 3/a	425-102	
Horváth József , kötő kisiparos, Kossuth u. 15/a	421-919	
Horváth Józsefné , női ruhakészítő, Kisfaludy u. 83.		
Horváth Károly Kötőde Kft. , Kötönyi u. 15		
Husztai Jánosné , női szabó, Kardvirág u. 6.		
Izsó Ferenc , köntöttáru gyártás, Járászék u. 55.		
Jasanovics Benőné , női ruhakészítő, Szilády u. 8.		
Juhászné Pakai Erika , szabó, Tinódi u. 1/a		
Kalmár Szilveszterné , varró, Tavasz u. 17.		
Karatexbé Bt. , textiláru gyártása, Polgár u. 4.		
Kardos Istvánné , gépi varró, Arany J. u. 10.	420-533	
Kátai Gáspár , köntöttáru összeállító, Korvin u. 1.		
Kátai Gáspárné , köntöttáru összeállító, Korvin u. 1.		
Katona Sándorné , női szabó, Dugonics u. 13.	420-685	
Kettlitz Kft. , gépi kötés, Ősz u. 5.		
Kiss Anikó , kötő, Szilády u. 15.		
Koala Bt. , ruhakészítés, Polgár u. 2.		
Kocsis István , cipész, Hold u. 2.	424-422	
Kotext Bt. , ruházat gyártás, Alsóöregszőlők 19/a		
Kovács Ferenc Tibor , női ruhakészítő, Magyar u. 1.		
Kovács Mária , női szabó, Bem u. 1. IV/11		
Körösi István , kötő, Kossuth u. 9. III/12		
Krammer Mihályné , kötő-hurkoló konfekció vállalkozó, Ősz u. 5.	420-339	
Levi Strauss Magyarország Kft. , ruhagyártás, Kötönyi út 15.	422-255	

23. Textiláru és börttermék gyártás

Ábrahám Imréné , női szabó, Toldi u. 27.	422-679
Anca Mária , gépi varró, Révész Gy. u. 12.	427-231

HALAS-TEXT Bt.

Cégünk 1995-ben alakult családi vállalkozás. Divatos, de egyben kényelmes női köpenyek, nadrágok, szoknyák és kötények tervezésére, gyártására és forgalmazására szakosodtunk. Termékeink OMMF által minősítettek, s megfelelnek a legszigorúbb egészségügyi követelményeknek. A munkaruhagyártók országos versenyén II. díjat kaptunk.

HALAS-TEXT Bt.
Kiskunhalas,
Hajnal u. 4., Pf.: 173
Tel.: 77/421-514
77/425-444
www.halas-text.hu

Halasnett

Cégünk 1994-ben alakult. Munkaruhagyártás mellett fő tevékenységünk: fejvédőeszközök, légzésvédők, szem- és arcvédők, zajvédők, munkavédelmi kesztyűk, lábbelik és egyéb kiegészítők forgalmazása. Termékeinket a munkaruházati és munkavédelmi kisáruházakban vásárolhatják meg. Viszonteladóinknak postán szállítunk. Munkaruháink az OMMF által minősítettek.

HALASNETT Kft.
Kiskunhalas,
Székely u. 4., Pf.: 173
Tel./Fax: 77/423-543

Markó Józsefné, gyermekruha készítő, Vörösmarty u. 116.
Meggyesi Jánosné, varrónő, Bercsényi u. 12. 420-792
 Minkó Mária, férfi szabó, Sóstó u. 25.
Munkaruha gyártás, forgalmazás, Székely u. 4. 423-543
 Nagy Ferenc, férfi szabó, Pozsony u. 88. 422-323
 Nagy Péter, ruhakészítő kerekedelem, Korvin u. 32. 427-325
 Nagy Sándorné, női szabó, Károly u. 71. 425-463
 Nagy Csizok László, cipész, Bajza u. 7. 426-575
 Nagy és Társa 93. Ker. és Szolg. Bt., textilruházat gyártása 422-874
 Köztársaság u. 4.
 Németh Ferenc, gépi kötő, Bajnár u. 12. 420-461
 Németh János, cipész, ortopéd cipész, Szilády u. 42. 420-904
 Németh Sándorné, férfi-női szabó, Bercsényi u. 10. 422-478
 Panto-Soft Himző Kft., Mázsa u. 21. 420-175
 Papp Mátyas, férfi szabó, Pozsony u. 78. 420-494
 Pásztor Józsefné, ruhakészítő, Dália u. 5. 423-514
 Pásztoriné Simon Jójárt Katalin, női szabó, Törögató u. 14.
 Petrecz János, cipész, Vasút u. 10.
 Polereczki Krisztina, kötő, Járások u. 55.
 Pozsonyi László, kötő, Kunkapitány u. 16.
 Pozsonyiné Várhegyi Valéria, kötő, Kunkapitány u. 16.
 R & L, gyermek és felsőruházat gyártása, Népfőnt u. 12. 426-503
 Radics Zoltánné, kézi kötő, horgoló, Garbai S. u. 4/b
 Radvánszki Mária, női szabó, Felsőszállás
 Ricz Bernadett, varrónő, Tompa u. 9. 427-054
 Rokolya Mária, kötő, Vasút u. 4.
 Sári Miklósné, kézimunka készítő, Dékányi Á. u. 17.
 Szabó Károly, férfi szabó, Szállás u. 26. 427-605
 Szálás Péterné, gyermekruha készítő, Pozsony u. 98.

Szatmáriné Nagy Zsuzsanna, női ruhakészítő, Erzsébet K. 8.
 Szűcs és Társai Bt., textilruházat gyártása, Kötönyi u. 15. 421-376
 T&K Filmnyomó és Divatruha Készítő Műhely, Törögató u. 14.
 Tamás Ferenc, cipész, Új u. 49.
Tamási Mihály 422-419
Varróda
 Fazekas G. u. 43.

Textim Ruhaipari Kereskedelmi Kft., Szabadkai út 6. 423-893
 Tóth B. Sándorné, gépi varró, Bercsényi u. 5/a 422-302
 Tóth Irén, gépi varró, Bocsкаи u. 11. 426-253

24. Vendéglátás, szálláshely

Akadémia Söröző, Kuruc v. tere 6. 423-560
 Apartman Kiadó, Fűrész u. 5. 425-983
 Aqva Coop Kft. Blonder Büfé, Hősök tere 1. 429-585
 Aqva Coop Kft., éttermi, cukrászdai vendéglátás, Kadarka u. 6.
 Asztalosné Taskocs Bernadett Rita, büfé, Cserepes u. 26. 427-411
 Avala Trade Bt., szálloda, étterem, Felsőkistélek 44.
 Babenyecz Jenő, vállalkozó, Tárnok u. 10. 425-085
 Bacsó Péter, vendéglátás, Csillag u. 1. 429-066
 Bányity László Zoltán, melegkonyhás büfé, Fenyő u. 20. 427-215
 Benke Lajosné, lángos, palacsinta és rétesütés, Tavasz u. 4/a 422-688
 Béresy Drink Kkt., vendéglátás, Kanizsa tér 4/a
 Big Burger Bt., Kuruc vitézek 31/a 428-371
 Bor Péter, vendéglátás, Vadkerti út 2.
 Borné Farkas Mária, vendéglátás, Bocsкаи u. 13. V/14
 Buffalo Bill Bt., vendéglátás, Rakodó u. 6.

Buknicz Dóra , vendéglátás, Bethlen G. tér 7/c	
Carrofono Kft. , szálláshely szolgáltatás, Alsószállás 101.	
Casanova Kft. , vendéglátás, Hősök tere 1.	
CHE Bella Vita Kft. , vendéglátás, Erdai F. tér 4. III/11	
Congó Szórakoztató Centrum Vigadó Kft. , Szilády Á. u. 5-7.	426-100
Cukrászda , Kossuth u. 47/a	421-683
Csatári Bt. , vendéglátás, Széchenyi u. 9.	
Csatári-Küvéház Kft. , vendéglátás, Hősök tere 1.	
Csendes Sándor , vendéglátás, Radnóti u. 94.	
Csizmadia Lászlóné , vendéglátás, Széchenyi u. 82.	422-059
Csoma Katalin , vendéglátás, Kossuth u. 33.	
Di-Flam Kft. , munkahelyi étkeztetés, Ady E. u. 6.	422-088
Dobos János , italbolt, vendéglátás, Jókai u. 28.	
Elek és Társa Kft. , szálláshely-szolgáltatás, Székely u. 5/b	
Éliás Cukrászda , Székely u. 17.	423-116
Euro-Bus International Kft. , vendéglátás, Felsőkistelek 44.	
Faddi Cukrászda , Szász K. u. 36.	428-679
Ficsúr Antal , munkahelyi étkeztetés, Radnóti u. 4.	
Figura Istvánné , vendéglátás, Csapke u. 4.	424-087
Fleisz Zsolt , vendéglátás, Alsótelep 27/a	
Fodor és Társa Kft. , vendéglátás, Dugonics u. 4.	
Gál és Társa Kft. , vendéglátás, Szélmalom u. 32.	
Gál Rozália , büfé, Bocskai u. 10. 3/7	
Gaszó Béla , fizető vendéglátás, Szűts J. u. 4.	422-322
Glasz Krémfagyaltató , Mátyás tér 1-3.	30/2861-649
Gomba Grill , Bercsényi u. 41.	421-776
Gombaker Bt. , vendéglátás, Bercsényi u. 1.	
Gondi Helga , vendéglátás, Karacs T. u. 16.	
Gyula Bt. , vendéglátás, Hősök tere 3.	429-295
Halas-Gasztro Bt. , szállodai szolgáltatás, Kárpát u. 2-4.	
Halas-Huszár Bt. , közétkeztetés, Bethlen G. tér 1.	
Halasi Csárda , Május 1. tér 5.	422-825
Harkai Anikó , vendéglátás, Szilády Á. u. 58.	
Harkai Péter , vendéglátás, Kazinczy u. 3.	423-879
Harkai Péter Zsolt , vendéglátás, Erdai F. tér 5/b	
Hegedűs Mariann , munkahelyi büfé, Kuruc vitézek tere 5. 1/4	
Hermán László , vendéglátás, Szilády Á. u. 66/a	424-316
Horváth Jánosné , büfé-vendéglátás, Bajcsy-Zsilinszky u. 24	420-897.
Hotel Csapke , Semmelweis tér 16.	421-455
Hotel Halas , kereskedelmi, vendéglátás, Kárpát u. 2-4.	422-822
Hotel Klub , Bethlen G. tér 1.	423-069
Hunyadi Sándor , vendéglátás, Szondi u. 11.	
Hűth Ferenc , vendéglátás, Tavasz u. 9.	421-823
Idegenforgalmi Kft. Motel , Sóstói szőlők 0.	422-222
Ír Söröző , Eötvös u. 7.	422-987
Jakity László , vendéglátás, Dobó u. 45.	
Közkereseti Kft. , vendéglátás, Hajnal u. 2.	
Kassainé Kiss Melinda , vendéglátás, Dékány Á. u. 17.	
Kátai-Benedek Zénó Győzőné , vendéglátás, Munkács u. 16.	422-908
Kert Burger Bt. , vendéglátás, Petőfi u. 31.	
Kevidesz Kft. , vendéglátás, Széchenyi u. 54.	
Kiskunhalasi Sóstó-Fürdő Kft. , Sóstói Motel	521-401
Klenner Erzsébet , vendéglátás, Kossuth u. 18/b	
Knáb-N Kft. , szállodai szolgáltatás, Gimnázium u. 8.	
Kolonics József , vendéglátás, Zalán u. 2.	
Konkoly Julianna , vendéglátás, Vadkerti u. 38.	
Kórház Élelmezési Kft. , munkahelyi étkeztetés, közétkeztetés Monszpart L. u. 1.	522-000

KÓRHÁZ ÉLELMEZÉSI KFT. KISKUNHALAS

Dr. Monszpart L. u. 1.

Tel.: 77/522-027

77/522-000/2133

KÓRHÁZ ÉLELMEZÉSI KFT.

A gyógyulás egyik feltétele az egészséges, és a beteghez kapcsolódó szakszerű étkezés.

A Kórház Élelmezési Kft. ezt biztosítja, amíg kórházunkban ápolják.

Otthonába való távozása után is lehetősége van konyhánk szolgáltatásait igénybe venni.

NORMÁL és DIÉTÁS étrenddel tudjuk segíteni gyógyulását.

Igény szerint **HÁZHOZZÁLLÍTÁSSAL** (térítés ellenében)

FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!

Korzó Kávézó, vendéglátás, Bokányi D. u. 8.	
Kovács Benő, vendéglátás, Petőfi S. u. 15.	420-245
Kozla Kálmán, cukrász, Kossuth u. 47/a	421-683
Kökény János, vendéglátás, Széchenyi u. 44/a	
Kőrösi és Társa Bt., vendéglátás, Széchenyi u. 108.	
Kötöny Csárda, Kötönyi út 2.	424-238
Kun-Coop Kft., vendéglátás, Eötvös u. 20.	426-195
Kupa Sörbár, vendéglátás, Tóncsics u. 5.	421-830
Kupferschmidt János, vendéglátás, Bokányi D. u. 5-7.	
Kvarianiné Vakula Tünde, vendéglátás, Fejérföld u. 15/a	
László Benő, vendéglátás, Járások u. 36.	
Lavatiné Balogh Rózsa, vendéglátás, Felsőöregszőlők 126	
Lekrinszki Zoltán, vendéglátás, Kossuth u. 19.	
Levis Büfé Bt., munkahelyi étkeztetés, Eperd u. 1/3	
Locsakné Modok Márta és Társa Bt., szálláshely-szolgáltató, Rezeda u. 13.	
Mackó Zoltán, vendéglátás, Erdői F. tér 1/c	422-199
Mandal Dzemal, vendéglátás, Hid u. 1. 3/12	
Martinov Emilné, vendéglátás, Kuruc vítezek tere 29.	
Matéza Söröző, Bethlen G. tér 1.	423-026
Mészáros László, vendéglátás, Bükkönyös u. 1.	
Mini Café, Bokányi u. 16.	422-107
Mini Falat, vendéglátás, Bajcsy-Zy. u. 24.	420-897
Molnár János, vendéglátás, Pozsony u. 35.	
Montana Grillbár GMK, vendéglátás, Máza u. 17.	
Montgomery Lovagi Étterem, Kárpát u. 2-4.	422-822
Motel Penny Fizetővendég Szolgálat, szobakiadás, Szűts J. u. 8.	425-103
Mózer József, vendéglátás, Fazekas u. 12.	
Muskáti Cukrászda, Kossuth u. 47/a	421-683
Nagy Antal, vendéglátás, Gólya u. 12.	426-006
Nagy János, vendéglátás, Posta u. 11.	
Nagy Pálné, vendéglátás, Margareta u. 1.	422-024
Nagy Sándorné, vendéglátás, Baranyi F. u. 4.	423-483
Nagyapáti Beáta, vendéglátás, Kisfaludy u. 87.	
Napsugár Söröző, vendéglátás, Szondi u. 1.	421-795
Németh Imre, vendéglátás, Felsőöregszőlők 288/a	422-312
Oláh Sándor, vendéglátás, Árpád u. 1.	
Papp László, vendéglátás, Sóstói szőlők 1.	
Paprika Károly, vendéglátás, Karacs T. u. 16.	
Paradiso Étterem, Széchenyi u. 82.	428-332
Party-Game Kft. Tavasz Presszó, Bajza u. 2.	427-955
Patter Bt., munkahelyi étkeztetés, Középső ipartelep 6.	421-344
Petrács Imre, vendéglátás, Bercsényi u. 16. 2/7	424-238
Pintér Gábor, vendéglátás, Gyárfás u. 6.	
Pintér Gáborné, cukrász, Széchenyi u. 10.	
Pista Pizza Bt., Szász K. u. 2.	424-444
Pizzaház	424-761
Pizzeria, Köztársaság u. 5.	421-171
Puskás Péter, vendéglátás, Félegyházi u. 1.	
Randevű Sörbár, Bajcsy-Zsilinszky u. 29.	423-450
Rédei Ferenc Zoltán, vendéglátás, Bokányi D. u. 16.	422-107
Reko Bt., szállodai szolgáltatás, Tavasz u. 13.	
Rézne Gerner Ágnes, vendéglátás, Tambura u. 2.	423-026
Rokolya Edit, vendéglátás, Kossuth u. 29.	
Sankó Pizza, Szász K. u. 2.	424-444
SA-NO-TI Vendéglátó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Bajza u. 1/a	424-464
Sárfi Jenő, vendéglátás, Felsőöregszőlők 4/537/5	
Schneider Pál, vendéglátás, Csap u. 8/a	424-738
Snack 99 Kft., vendéglátás, Malomarr u. 4.	422-838
Somogyi István, vendéglátás, Kolmann u. 35	428-661
Somogyi István Ferencné, vendéglátás, Járások u. 25.	
Somogyi, Varga és Dusnoki Kft., vendéglátás, Bocskai u. 10.	
Sóstó-Fürdő Idegenforgalmi Kft., Sóstói szőlők 0.	521-400
Sóstó Motel, Sóstói szőlők 0.	521-401
Sóstó Csárda, Sóstói szőlők 0.	521-402
Strand és Termálfürdő Camping, Nagy Szeder I. u.	422-590
Strausz János és Társa Bt., vendéglátás, Áchim A. u. 22.	424-498
Strausz és Társa Bt., vendéglátás, Alsóöregszőlők 11/b	
Süli Ilona, vendéglátás, Bem u. 6.	
Szabó Anikó, vendéglátás, Szabadkai út 70.	420-417
Szabó Ferenc, szálláshely-szolgáltatás, Bajtár u. 1/b	421-934
Szalai István, vendéglátás, Máza u. 19.	
Szalainé Pásztor Erzsébet, vendéglátás, Szélmolnár u. 8.	
Szikora László, vendéglátás, Bangó P. u. 2.	
Szüráczki Hajnalka, vendéglátás, Felsőöregszőlők 244.	
Szokolay Józsefné, vendéglátás, Kossuth u. 29.	
Tabán Söröző, Csillag u. 1.	429-066
Takács Tibor, vendéglátás, Kard u. 8.	426-450
Tavasz Bt., vendéglátás, Pf. 6.	422-429
Termálfürdő Camping, Nagy Szeder I. u. 1.	422-590
Terzics János, iskolai büfé, Szilady Á. u. 1.	
Tóth Ferencné, vendéglátás, Vihar u. 15.	420-643

25. Villamos gép és műszer gyártása, javítása

Aszinkron Kft., villamos motorok javítása, Olajbányász út. 9.	421-591
Baki Péter, varrógépműszerész, Kuruc vítezek tere 38.	421-916
Balassy Mihály, rádióműszerész, Török u. 8.	425-728
Bánóczki István, RTV műszerész, Petőfi u. 44.	425-220
Bauer-Delta Kft., hűtőtechnikai termékgyártás, Erdői F. tér 4.	
Biacs János, elektroműszerész, Szélmalom u. 12.	421-669
Botos Varrógépkereskedés Szerviz, varrógépműszerész Kuruc vítezek tere 24.	423-399
CSMT Erőáramú Szolg. és Kereskedelmi Kft., Pozsony u. 53/c	429-657
Csordás István, elektrotechnikus, Gaál L. u. 4.	420-060
Deim László, RTV műszerész, Kárpát u. 7.	
Dudás László, mechanikai műszerész, Kismarton u. 5.	
Egyed Izsák István, műszerész, Rát u. 5.	424-331
Evil Ker. és Szolg. Bt., villamosgép szerelés, Pattantyús u. 4.	
Exo-Tek Bt., villanymotorok felújítása, Szegedi út 2.	421-151
Farkas Tamás, kompresszor szerelő, Semmelweis tér 23.	426-286
Figura István, műszerész, Csap u. 3.	427-337
Ganzair Kft., Szénás u. 15.	423-448
Ganz-Set Rt., Szénás u. 15.	423-466
Gépfelújító GMK, gépek, berendezések technikai szervizelése, Rákóczi F. tér 2.	
Gizúr Gyula, villamosipari gépek javítása, Kálcsey u. 21.	
Halas-Connect Bt., villamos-hűtőtechnikai cikkek javítása, Schönfeld u. 5/3	
Halász Szabó Zoltán, elektronikai műszerész, Széchenyi u. 16. 3/14	
Herédi Szabó Lajos, varrógépműszerész, Kisfaludy u. 65.	423-875
Horváth Benő, műszerész, Vasút u. 20.	422-125
Horváth László, elektroműszerész, Mártírok útja 31/c	427-048
Horváth Zsolt, varrógépműszerész, Sógvári u. 2.	426-964
HŐ-STOP Hűtő és Klimatechnika, Kiskunhalas, Srip u. 4. 30/9455-486 E-mail: hosstoprednii@zemitel.hu	
Jeszenszky Péter, szivattyú, kompresszor javítás, Bajza u. 16.	
Kis Péter, gépszerezés, Gőzon u. 8.	
Kiss Sándor, RTV műszerész, Szilady Á. u. 11.	
Kollár Mihály, műszerész, Baross u. 5/b	426-177
Kulcsár Sándor, RTV műszerész, Kiffer u. 6.	428-117

Mikrovill Gmk , elektronikai berendezések, Széchenyi u. 62.	422-352
Molnár László , RTV műszerész, Bocskai u. 12.	421-064
Nacsó Tibor , RTV műszerész, Korda u. 6.	
Németh László , RTV műszerész, Kard u. 20.	426-075
Német László , műszerész, Szent Imre u. 4.	420-605
Paprika Sándor , RTV műszerész, Ormánság u. 6.	423-888
Patyi Dezső , mechanikai műszerész, Károly u. 6.	425-513
Pető Sándor , gépszerelő, Felsőöregszőlők 41603/5hrsz.	
Rékasi Mihály , villamos gépek javítása, Bocskai u. 9. 5/14	
Soltész János , RTV műszerész, Kigyó u. 10.	426-921
Sunset Kft. , villamos kivitelezés, Gimnázium u. 8.	427-946
Szabó Attila , műszerész, Új u. 12.	420-696
Székely Tibor , RTV műszerész, Csokonai u. 1/a	421-280
Szemlics György , műszerész, Pozsony u. 90.	425-868
Szvetnik Tamás , villamosgépszerelő, Kalap u. 8.	428-622
Takács József , mechanikai műszerész, Bocskai u. 9.	427-223
Tóth István Gábor , RTV műszerész, Vasút u. 6/b	420-995

VILL-POWER BT.

ÉRINTÉSVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLATOK
VILLÁMVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLATOK
VILLANYSZERELÉS
VILLAMOS FELÚJÍTÁS, JAVÍTÁS

6400 Kisbudaörs, Radnóti u. 25.
Tel.: 77/420-342
Tel.: 30/9536-210

Tóth István Gábor, RTV műszerész, Szántó K. u. 30. 421-816
Vill-Power Bt., villamos kivitelezés, Radnóti u. 25. 420-342

Rendezvénynaptár

Rendszeres kulturális- és sportrendezvények

Kiskunhalason

Király Gábor

A kiskunhalasi rendezvénynaptár a városunkban rendszeresen megrendezésre kerülő kulturális és sportesemények felsorolását adja. Az összeállításnál alapvető szempont volt, hogy olyan halasi rendezvények legyenek benne, amelyek jelentősebbek, mint egy cég, intézmény, iskola vagy egyesület saját közegének rendezett programja. Azaz legalább városi szintű és minimum néhány éves múlttal rendelkező legyen az esemény. Az ilyen rendezvények száma jelenleg több mint 100, nyilván szubjektív jellegű a válogatás, annak ellenére, hogy törekedtem a viszonylagos objektivitásra, de nem minden áron.

A rendezvények között vannak olyanok, amelyek nehezen köthetők egy konkrét időponthoz. Ez látszik is az összeállításban. Néha minden alkalommal változik a megrendezés dátuma. Van olyan program, amelyikről csak annyit tudni, hogy évente kétszer kerül megrendezésre: egyszer tavasszal, egyszer ősszel.

Fontosnak tartom megemlíteni, hogy a kiállításokat külön nem említettem egy-két kivételtől eltekintve, mert egyrészt idejüket és témájukat tekintve esetlegesek, másrészt ma már szinte mindenki rendez kiállítást. Mégis a legjelentősebb kiállítóhelyeket felsorolom: Bibó István Gimnázium, Csipkeház, Felsővárosi Általános Iskola, Halas Galéria, Kiskunhalasi Művelődési Központ, Kórház Galéria, Szilády Áron Református Gimnázium, Thorma János Múzeum, Tiszti Klub, Vasutas Művelődési Ház.

A rendezvénynaptárban a kulturális és a sport jellegű programok együtt szerepelnek az év hónapjai szerint.

1.

Fotó: P. Á.

3.

Fotó: P. Á.

Január

1. Január 1. Újévi koncert
Polgármesteri Hivatal, Városi Filmszínház
2. Január 1. Újévi sakk villámverseny. A sakkév nyitása, egyéni verseny
Kiskunhalasi Sakk Klub, Közösségek Háza
3. Január 2. hétvége Kalamáris Tankönyv és Tanszerbörze. (VIII.) Országos jellegű szakkiállítás
Felsővárosi Általános Iskola,
Kalamáris Kulturális Alapítvány
4. Január 22. A magyar kultúra napja. Városi szintű rendezvény
Kiskunhalasi Művelődési Központ
5. Január 22. A magyar kultúra napján az országos helyesírási verseny megyei fordulója
Bibó István Gimnázium
6. Január utolsó péntek Korda Imre-díj átadása az ÁMK támogatójának
Általános Művelődési Központ
7. Január Kertvárosi Kupa. (VIII.) Teremlabdarúgó kupa a város általános iskolásainak
Kertvárosi Általános Iskola

Február

8. Február Kazinczy Szépkiejtési Verseny. Általános iskolák 5-6. és 7-8. osztályosai részére
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézet,
Kiskunhalasi Városi Könyvtár
9. Február Sportgála (III.)
Városi Sportbizottság, Halasfesz Bt.

5.

Fotó: R. R.

10.

Fotó: P. A.

13.

Fotó: P. Á.

14.

Fotó: R. R.

10. Február első hétvége Rákóczi Kupa (XXIX.) Nemzetközi középiskolás labdarúgó torna
II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola
11. Február 8. Megyei Közismereti Tantárgyi Tanulmányi Verseny.
(magyar irodalom, magyar nyelv, helyesírás és történelem)
Garbai Sándor Szakképző Iskola
- Március**
12. Március 1-2. Áprily Lajos Országos Középiskolai Szavalóverseny (VIII.)
Szilády Áron Gimnázium
13. Március 15. Nemzeti ünnep
Kiskunhalasi Művelődési Központ. Műsor: felkért iskolák
14. Március 15. körül Bibó Kupa. (XXXV.) Nemzetközi középiskolás kézilabda torna. (3 napos)
Bibó István Gimnázium
15. Március közepe 1848. március 15-éhez kapcsolódó városi szavalóverseny
Tiszti Klub

18.

Fotó: T. J.

19.

Fotó: D. K. K.

21.

Fotó: P. A.

23.

Fotó: T. D.

16. Március közepe ÁMK Kupa. (XV.) Terematlétikai verseny a város általános iskolái között
17. Március 19. Általános Művelődési Központ
Szent József-napi rendezvények
Szent József Katolikus Általános Iskola
18. Március második fele Szilády Áron Emlékkonferencia
Szilády Áron Társaság, Szilády Áron Ref. Gimnázium
19. Március közepe Területi népzenei találkozó. (XVI.) Általános iskolásoknak
Szűts József Általános Iskola
20. Március Sakk Diákolimpia. Körzeti Döntő. Általános és középiskolások egyéni és csapatversenye fiú, lány kategóriában.
Megyei Sakkszövetség, Kiskunhalasi Sakk Klub
21. Tavasz Országos Táncverseny és Országos Táncgála
Stúdió 2000 Tánc-Sport Egyesület
- Április**
22. Április 8-9 Szakma Kiváló Tanulója Verseny. Országos vetélkedő
Garbai Sándor Szakképző Iskola

26.

27.

Fotó: P. Á.

23. Április 11. Költészet napja. Költő-olvasó találkozó, felolvasó est
Kiskunhalasi Városi Könyvtár
24. Április 11. Költészet napi ünnepség. Halasi ifjú tehetségek bemutatkozása
Tiszti Klub
25. Április 14. Ökölvívó Gála. (VI.) Megyei ökölvívó torna
II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola, Halasi Box Klub
26. Április közepe Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Konferencia (IV.)
Megyei Pedagógiai Intézet, Kertvárosi Általános Iskola
27. Április 3. péntekje Cantemus kórustalálkozó. (VI.) A déli régió legnagyobb
kórustalálkozója általános és középiskolások számára
minősítési lehetőséggel
Felsővárosi Általános Iskola, Kalamáris Kulturális Alapítvány
28. Április 26-27. Garbai Kupa. (XVI.) Délterületi sportverseny Bács-Kiskun,
Békés és Csongrád megye középiskolái részére: labdarúgás,
kézilabda, kosárlabda
Garbai Sándor Szakképző Iskola
29. Április vége Református Gimnáziumok Országos Kémia Versenye
Szilády Áron Református Gimnázium
30. Április vége Szilády Kupa. (VII.) Utcái futóverseny
Szilády Áron Református Gimnázium
31. Április Diáktárlat. Diákok tárlata az iskola aulájában
Bibó István Gimnázium
32. Április Szent-Györgyi Albert Kémiaverseny. 7-9. osztályosok
megyei vetélkedője
Bibó István Gimnázium

28.

Fotó: J. L.

30.

Fotó: P. Á.

31.

Fotó: R. R.

34.

Fotó: D. K. K.

33. Április

Bibó Kávéház. Végzős diák jutalomjátéka zenével,
szöveggel és kávéval

34. Április

Bibó István Gimnázium
Szűts József Megyei Szavalóverseny. Általános iskolásoknak
Szűts József Általános Iskola

35. Április

Megyei serdülő sakk csapatdöntő. 4 fős általános iskolás
korú csapatok versenye
Kiskunhalasi Sakk Klub

36. Április

Megyei történelem verseny (XI.) 5-8. osztályosoknak
História Kör, Kiskunhalasi Városi Könyvtár

Május

37. Május 6.

Város napja. Megünneplése a hozzá legközelebbi hétfévén
Kiskunhalas Polgármesteri Hivatal

38. Május 1. hétvége

Redemptios Katonai Hagyományörző Huszártábor
Kiskunhalasi Lovasbandérium, Széchenyi u. elején

36.

Fotó: P. Á.

37.

Fotó: F. J.

38.

Fotó: P. Á.

44.

Fotó: K. G.

39. Május 1. hétvége Nemzetközi Csipke kiállítás (A város napjához kapcsolódik)
Halasi Csipke Alapítvány, Csipkeház
40. Május 1. hétvége Halasi Tárlat. Halasi képzőművészek és fotóművészek
kiállítása a város napjához kapcsolódva (kétévente)
Közösségek Háza
41. Május 1. hétvége Kiskunhalas – Kanizsa testvérvárosi sportnap.
Több sportágban mérik össze tudásukat a két város sportolói
Kiskunhalas Polgármesteri Hivatal
42. Május 2. hétvége Kiskun Kupa. (V.) Regionális nyílt, férfi, fekvenyomó verseny
Közösségek Háza
43. Május első fele Nagy Kálozi Sándor Nemzetközi Atlétikai Emlékverseny
Szilády Áron Gimnázium, GANZAIR Atlétikai Club,
Városi Atlétikai Szövetség
44. Május közepe „Akiket mindig visszavárunk” A Zeneiskola azon volt
növendékeinek hangversenye, akik közép- vagy felsőfokú
zenei tanulmányokat folytatnak

47.

Fotó: P. Á.

49.

Fotó: K. G.

- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Zeneiskolája
45. Május közepe Levi's Kupa. (IX.)
Halasi Tenisz Club. Teniszpálya
46. Május 22. Thúry József Emléknap
Thúry József Alapítvány, Szilády Áron Ref. Gimnázium
47. Május utolsó szerda Kihívás Napja (Challenge Day). Városi szabadidősport rendezvény az országos ill. nemzetközi felhíváshoz igazodva
Kiskunhalasi Városi Sportbizottság, városszerte
48. Május 2. fele Iskolakerti est.(XI.) Gálaest a Felsővárosi Általános Iskola jelenlegi és volt növendékeivel
Felsővárosi Általános Iskola, Kalamáris Kulturális Alapítvány
49. Május utolsó vasárnapja Gyermeknap
Kiskunhalasi Művelődési Központ, Bethlen Gábor tér ill. Városi strandfürdő
50. Május vége-június eleje Ünnepi Könyvhét. Találkozás az irodalom kiválóságaival
Kiskunhalasi Városi Könyvtár
51. Pünkösd Pünkösd koncert.
Kiskunhalasi Városi Vegyeskar, Alsóvárosi katolikus templom
- Június**
52. Június 1. Köztisztviselők napja
Kiskunhalas Polgármesteri Hivatal
53. Június 7. vasárnap Pedagógus nap
Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalasi Művelődési Központ, Csipkeház

53.

Fotó: P. Á.

54.

Fotó: B. G.

55.

Fotó: K. G.

57.

Fotó: P. V. E.

54. Június 2. hétvége Pro Iuventute ünnepség. A Pro Iuventute pedagógiai díj átadása
Szilády Áron Református Gimnázium
55. Június utolsó előtti hétvége Kántor András Nemzetközi Veterán Autós és Motoros találkozó (IX.)
Kántor András Veterán Autós és Motorosok Egyesülete
56. Június-július Múzeumkerti Esték
Kiskunhalasi Művelődési Központ, Thorma János Múzeum
57. Június vége-július eleje Tűzzománc alkotó és kézműves tábor, kiállítás (V.)
Sugár Ibolya iparművész közreműködésével
Tiszti Klub
- Július**
58. Július 1. Semmelweis-nap
Semmelweis Kórház

64.

Foto: F. J.

65.

Foto: K. G.

59. Július vége,
augusztus eleje

Nemzetközi Sakktábor. (XXIV.) Korosztályos gyermek-
és FIDE értékszám szerző verseny
Kiskunhalasi Sakk Klub, Kunfehértó

Augusztus

60. Augusztus elejétől
szeptember közepéig

Halasi Hetek Fesztivál. (X.) Kulturális és sportfesztivál
Halasi Hetek Alapítvány, Kiskunhalasi Művelődési Központ

61. Augusztus első fele

Ördögös Együttes népzenei tábora
Szilády Áron Református Gimnázium

62. Augusztus közepe

Ördögös Együttes táncháza
Közösségek Háza

63. Augusztus 20. előtt

NOVARA Kupa (III.)
Halasi Tenisz Klub. Teniszpálya

64. Augusztus 20.

Az államalapítás ünnepe
Kiskunhalasi Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalasi
Művelődési Központ, Múzeumkert

65. Augusztus 20.

Halasi Hajtás. (XVII.) Nemzetközi triatlon verseny
Zöldsport Klub

66. Augusztus 20.

Szent István-napi sakk villámverseny. Egyéni verseny
Kiskunhalasi Sakk Klub

67. Augusztus 20. (21 óra)

Tűzijáték a Városháza tornyából.
Halasi Hetek Alapítvány

68. Augusztus 2. fele

„Első ének” (V.) Halasi költők estje a Lyra együttessel.
A Mákony és Margitka című könyv bemutatója
Végh Kúria, Kiskunhalasi Művelődési Központ

69. Augusztus 2. fele

A Kiskunhalasi Városi Vegyeskar koncertje
Kiskunhalasi Városi Vegyeskar, Kiskunhalasi Művelődési
Központ

67.

Fotó: F. J.

68.

Fotó: E. J.

Szeptember

70. Szeptember 1. hétvége STRAVIA Kupa (XI.)
Halasi Tenisz Klub, Teniszpálya
71. Szeptember 1. hétvége Halas Kupa (IX.) Nemzetközi Horgászverseny.
MÁV Lokomotív Sporthorgász Egyesület, Sóstó
72. Szeptember 1.
vagy 2. hétvége Pikó Kupa. (XVI.) Horváth István Emlékverseny, Nemzetközi
női kézilabdatorna
Városi Kézilabda Szövetség
73. Szeptember 2. hétvége Nemzetközi Szüreti Fesztivál (XXIII.)
Városért Közalapítvány, Kiskunhalasi Művelődési Központ,
Simmelweis tér
74. Szeptember 2. hétvége Csipkekonferencia és csipketechnikai kiállítás
(Nemzetközi Szüreti Fesztiválhoz kapcsolódik)
Magyarországi Csipkeközpont Alapítvány, Csipkeház
75. Szeptember 8.
Írásbeliség Világnapja. Előadások, találkozók a
Kiskunhalasi Városi Könyvtár szervezésében
76. Szeptember 14.
Ökölvívó Gála. (VII.) Megyei ökölvívó torna
Bibó István Gimnázium, Halasi Box Club
77. Szeptember 15.
Testvérvárosok kupája. Nemzetközi ökölvívó torna
Bibó István Gimnázium, Halasi Box Club
78. Szeptember 2.
vagy 3. hétvége Halasi Szüret. Nemzetközi utcai futóverseny a
szüreti fesztivál alatt
Városi Atlétikai Szövetség, GANZAIR Atlétikai Klub

73.

Fotó: F. J.

78.

Fotó: F. J.

84.

Fotó: P. V. E.

85.

Fotó: K. G.

79. Szeptember 2.
vagy 3. hétvége Halasi Szüret. Sakk egyéni villámverseny a meghívott helyi és testvérvárosi résztvevőknek.
Kiskunhalasi Sakk Klub
80. Szeptember 2. fele Szüreti forgatag
Felsővárosi Általános Iskola, Kalamáris Kulturális Alapítvány
81. Szeptember A diákolimpia egyik fitness versenyének selejtezője
Kiskunhalasi Fitness Egyesület
82. Szeptember Népek élete és étele. Bepillantás más népek kultúrájába
Nagykövetségek, Tiszti Klub
83. Szeptember Halasi Ifjú Művészek Napja (III.)
Tiszti Klub
84. Szeptember Mária-napi kakasfőzőverseny (II.)
Tiszti Klub
85. Szeptember vége Halas Road. (III.) Autó- és motorkiállítás
Halasfeszt Bt., Bethlen Gábor tér
86. Ősz Országos Táncverseny és Táncgála
Stúdió 2000 Tánc-Sport Egyesület

87.

Fotó: P. Á.

102.

Fotó: T. J.

Október

87. Október 6. Aradi vértanúk napja. Nemzeti gyásznap
Kiskunhalasi Művelődési Központ. Műsor: felkért iskola
88. Október közepe Csillagászati napok (XXVII.)
Kiskunhalasi Művelődési Központ, Vasutas Művelődési Ház
89. Október közepe Nyílt Országos Sakkbajnokság, 9 évesnél fiatalabb fiúk és
leányok számára
KÖSZOLG SC Sakkszaksztálya
90. Október 23. Nemzeti ünnep.
Kiskunhalasi Művelődési Központ. Műsor: felkért iskola
91. Október Könyvtári hónap. Találkozások híres alkotókkal
Kiskunhalasi Városi Könyvtár
92. Október Halász Géza Sakk Emlékverseny. KOMIR értékszamszer-
ző verseny
KÖSZOLG SC Sakkszaksztálya

November

93. November első napjai Protestáns Művészeti Napok
Péter Dénes Népfőiskola, Szilády Áron Ref. Gimnázium
94. November 1. hétvége Országos vers- és prózamondó verseny, gálaműsor
Szilády Áron Társaság, Szilády Áron Ref. Gimnázium
95. November 4. Városi megemlékezés a 1956-os forradalom leveréséről
Kiskunhalasi Művelődési Központ, Bethlen Gábor téri kopjafa
96. November 6. A Magyar Tudomány Napja. Tudomány napi fórum
Kiskunhalasi Városi Könyvtár
97. November 12. A szociális munka napja
Kiskunhalasi Művelődési Központ, Csipkeház

105.

Fotó: P. Á.

112.

Fotó: F. J.

98. November 15. Szóvarázs. (VI.) Körzeti prózamondó verseny 10-14 évesek részére
Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola
99. November közepe Akiket mindig visszavárunk. Volt növendékek őszi koncertje
Zeneiskola
100. November közepe Szüts Kupa (XVIII.) Nemzetközi általános iskolás kézilabda torna. Általános iskolák 5-6. évfolyama részére
Bibó István Gimnázium
101. November 2. fele „Szép házak” pályázat eredményhirdetése és kiállítás (két évente)
Kiskunhalasi Városvédő és Szépítő Egyesület

December

102. December 2. hétvége Tulit Péter Nemzetközi Diák Torna Emlékverseny. (XXVII.) Általános iskolások nemzetközi tornaversenye
Kiskunhalasi Torna Club, Kiskunfélegyházával közös rendezés
103. December első fele Gyermekkönyvhét. Könyv- és könyvtárismereti vetélkedők, mesemondó gyerekek találkozója általános iskolásoknak.
Kiskunhalasi Városi Könyvtár
104. December 1. felében A Lyra együttes koncertje
Közösségek Háza, Filmszínház
105. December közepe Nemzetközi Galamb- és Diszmadár Kiállítás
Kiskunhalasi V-128-as Egyesület, II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola
106. December közepe Virág István meghívásos labdarúgó utánpótlás emléktorna
Városi Labdarúgó Szövetség

- 107.** December Dr. Szombati Károly Emlékverseny és Városbajnokság.
Sakk egyéni verseny
Városi Sakkszövetség
- 108.** Karácsony előtti Karácsonyi koncert (XV.)
csütörtök vagy péntek A Felsővárosi Általános Iskola és a Kalamáris Kulturális Alapítvány rendezvénye a református imaházban
- 109.** Karácsony előtti A Halas Táncegyüttes gálaműsora
péntek vagy szombat Halas Néptánc Alapítvány
- 110.** Karácsony előtti A Zeneiskola ünnepi karácsonyi koncertje
péntek vagy szombat Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Zeneiskolája
- 111.** December 24. Betlehemes játék
Szent József Katolikus Általános Iskola
Alsóvárosi katolikus templom
- 112.** December 24. „Csendes éj”. Éjféli mise előtti koncert
Alsóvárosi katolikus templom, Kiskunhalasi Városi Vegyeskar

Kiskunhalas kistérség települései

Pintér Géza

A mai magyar területfejlesztés és rendezés intézményrendszerét az 1996. évi XXI. törvény alakította ki. Szintjei: az ország, a régió, a megye és a kistérség. A kistérségi szintre jellemző, hogy illetékességi területük a KSH által kialakított tervezési-statisztikai körzetek (nagyjából a volt járások területe). Az itt működő önkormányzatok képviselő-testületei az összehangolt fejlesztések, közös területfejlesztési programok érdekében társulásokat hoztak létre. A társulások törvény adta lehetősége meghatározni saját fejlesztési koncepciójukat. A megyei, regionális tanácsok munkájában is szerepet kapnak, bár érdekérvényesítő szerepük a területfejlesztési törvény 1999. évi módosításával csökkent. A társulások szervezetüket, partnerségi kapcsolataikat szabadon alakítják ki. Vannak önkormányzatok, melyek több társulásnak is tagjai.

„KÖTÖNY” Területfejlesztési Önkormányzati Társulás

A társulás alakulásának éve: 1996. Tagjai: Balotaszállás, Harkakötöny, Kelebia, Kiskunhalas, Kisszállás, Kunfehértó, Pirtó, Tompa és Zsana. Költségvetési forrásai: tagdíj és pályázati pénzek.

Székhelye: 6400 Kiskunhalas, Hősök tere 1. Tel.: 77/523-153, Fax: 77/523-150; E-mail: kotony@axelero.hu; Elnök: Tóth Zoltán Kiskunhalas város polgármestere. Társelnök: Lengyelne László Veronika Tompa nagyközség polgármestere, Titkár: Pintér Géza vezető főtanácsos.

A társulás működése

A kistérség területfejlesztési társulás működése során sok közös feladatot megold:

- rendszeresen egyeztet tagjaival a decentralizált állami támogatások megszerzése érdekében,
- részt vett a megyei területfejlesztési koncepció és stratégia - kistérséget érintő - kidolgozásában,
- elkészítette az agrárstruktúra és vidékfejlesztési Stratégiai Programját és Operatív Tervét,
- részt vett a kistérség idegenforgalmi és marketing tervének kidolgozásában,
- elkészítette a tag-önkormányzatok EU csatlakozással kapcsolatos feladattervét.
- elkészítette, fenntartja a kistérség internetes honlapját

A tervekre alapozva, állami források bevonásával, konkrét projektek indulnak. Folyamatban lévő ill. tervezett projektek, amelyekben a társulás közreműködik:

- a regionális hulladéklerakó nagyprojekt több kistérség településeinek együttműködésével,
- közreműködik a Dél-alföldi Regionális (internet alapú, információs) Portál kialakításában,
- pályázati szakaszban van a területfejlesztési program a megye versenyképes gazdaságért, területfejlesztési program a megye humán erőforrásai fejlesztéséért.

A társulás főállású kistérségi menedzsert alkalmaz, aki a lakosság, vállalkozások, civil szervezetek részére információt, tájékoztatást és szakmai segítséget nyújt a pályázatok elkészítéséhez is.

Balotaszállás község

Lakosság: 1764 fő.

Belterület: 80 ha

Külterület: 10412 ha

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Németh Vendel

Alpolgármester: Lajkó György

Jegyző: Bella Istvánné

Elérhetőség:

Balotaszállás Község Önkormányzata
6412 Balotaszállás, Balassi Bálint u. 12.

Telefon/Fax: 77/442-098; 77/442-023

E-mail: balota@mail.tiszanet.hu

Honlap: <http://kiskunhalas.hu>

/balota

A község Kiskunhalastól délre 11 km-re található. Vasúton a Kiskunhalas – Kelebia vonalon, közúton az 53-as főútról leágazó bekötőúton érhető el. A táj felszíne hullámos síkság, talaja jórészt futóhomok. A felszín alatt termálvizet, kőolajat, földgázt találtak. Utóbbiak kitermelése jelenleg is folyik, a termálvíz még hasznosításra vár.

A község területe 1945 előtt Kiskunhalas egyik pusztája volt. Nevét állítólag Balta kun kapitányról kapta. Határában gazdag honfoglalás kori sírleletet találtak. Az első írásos emlék 1493-ból származik. /Balthaszallasa/. A halasi gazdák itt tartották állataikat. A XIX. század közepén népesült be, vált jellegzetes tanyás településsé.

A település 1952-ben alakult önálló községgé a halasi Balota, Göbolyjárás pusztákból és Alsószállás, Füzes puszták egy részéből, Balotaszállás néven. A lakosok száma 3600 fő volt, 899 portán. 1945 előtt a lakosság főleg szőlő- és gyümölcsstermelésből élt. Jelentős volt a szarvasmarha-, juh-, majd beindult a baromfi- és sertésenyésztés. Az erdőgazdálkodás is fejlődésnek indult. Az 1948-1967 közötti időszakban tsz-ek alakultak, egyesültek és váltak szét, a község lakosságának 85 %-át tömörítve. A létrejött két nagy tsz közül az Aranyhomok a 1970-es években

már pecsenyebárányokat exportált Olaszországba, de őszi árpa, burgonyatermesztése is jelentőssé vált. 1990-ben a Kossuth Tsz Vagyonkezelő Szövetkezetté alakult, az Aranyhomok jogutód nélkül megszűnt. A Kiskunhalasi ÁG balotaszállási részlege 1989-ig működött a településen, főleg a borászat területén.

Jelenleg a település közigazgatási területén 8 részvénytársaság működik. Ezek közül jelentősebb a KEFAG RT és a COOP-HALAS RT. 25 kft és 7 betéti társaság működik. A 114 egyéni vállalkozóból 42 mezőgazdasági – élelmiszeripari, 57 fő szolgáltató tevékenységet folytat. A munkanélküliség mértéke 2001-ben 3% volt. A községben egy szegedi székhelyű takarékszövetkezet balotaszállási fiókja nyújt pénzügyi szolgáltatásokat. Az önkormányzat éves költségvetése meghaladja a 106 millió forintot, vagyona 60 millió Ft. Saját bevételei számottevő részét az iparüzési- és a magánszemélyek, ill. vállalkozók kommunális adója képezi.

A belterületi utak 90%-a portalanított, szilárd burkolattal ellátott. A belterületi lakások száma 362, a külterületi lakás- és üdülés céljára használt ingatlanok száma 476 db. Az alapközművek közül még hiányzik a zárt szennyvízcsatorna és a kábeltévé hálózat. Az 1997-ben megépített földgáz-hálózatba minden belterületi ingatlant bekötöttek. A települési szilárd kommunális hulladékkezelés megoldása érdekében a község csatlakozott egy hulladékkezelő társuláshoz, amely most tervezi a regionális hulladékkezelő és a szervezett szemétszállítás kialakítását.

A község óvodájában félszáz gyermeket gondoznak, általános iskolájában 116 diák tanul. A művelődési ház a 1958-tól működik, könyvtárában tízezer kötet áll az olvasók rendelkezésére. Balota három településsel közösen 1992 óta „Megyeszéle” címen tájékoztató jellegű lapot jelentet meg. A 2000-ben épített római katolikus templomot a történelmi egyházak közösen használják. A település honfoglalást követő korból származó templomhelyeit a Millennium tiszteletére emlékoszlop jelöli.

A községben a mozgáskorlátozottak érdekvédelmi és az UNITED WAY szociális segítő egyesület helyi szervezete működik. A faluban él és dolgozik Gyuris Károly citerakészítő, fafaragó. Balotaszállás rendszeres közösségi rendezvényei augusztus 17-20. között a falunapok és a búcsú. Ennek keretében ünnepli 19-én a község megalakulásának 50. évfordulóját.

A településre látogatók a Rádóczi tanyán vagy a Balota-fogadóban találnak szállást, lovaglási, sportolási lehetőséget. Erdészházat tart fenn a KEFAG Rt., vadásztatást vállal a Rádóczi Vadásztársaság. A község határában található és szabadon látogatható szürkenyár-génrezervátum. Érdekes látnivaló a magántulajdonban álló, Dietrich-féle nádfedeles pince-présház.

Forrás: Bács-Kiskun megye kézikönyve (1997); Balotaszállás Polgármesteri Hivatal közlése.

Harkakötöny község

Lakosságszám: 1000 fő.

Belterület: 50 ha

Külterület: 5155 ha

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Tobak Csaba

Alpolgármester: Kocsis Dezső

Jegyző: Dr. Tallós Bálint

Elérhetőség:

Harkakötöny Község Önkormányzata
6136 Harkakötöny, Kossuth u. 1.

Telefon: 77/489-150;

Fax: 77/ 489-022

Honlap: <http://www.kiskunhalas.hu>
/harka

Harkakötönyt a Kiskunhalast Kiskunmajzával összekötő 5402 számú út mentén, Halastól 11 km-re található másfél kilométeres bekötőút végén érjük el. A Halas - Kiskunfélegyháza közötti vasútvonal mentén vasúti megállóhely. Régi település: erről avar kori temető, a Csörsz árkanak nevezett egykori sánc és az ún. Pajorkereszt körül található középkori településnyomok tanúskodnak. A kunok jelenlétét a helység neve máig őrzi. A török pusztítás idején elnéptelenedett, a redempciót (önmegváltás) követően tanyák jöttek létre a Harka és Kötöny pusztákon. A község 1949-ben alakult meg a két pusztá összeolvadásával. A lakónépesség száma 1998-óta enyhén emelkedő. A munkanélküliek aránya 2 % körül mozog.

A környék talaja homok. A területén található kőolaj- és földgáz kitermelése napjainkban is folyik. A község mezőgazdaságára tradicionálisan gabona- és rozstermelés, ill. juhtartás a jellemző. Jelentős az erdőgazdálkodás. A korábbi kisbirtokokon megalakult egyetlen termelőszövetkezetet mára privatizálták. A Harkatóra települt halászati szövetkezet halgazdasága szintén magánkézben van. A településen tucatnyi gazdasági társaság működik és 60 feletti az egyéni vállalkozások száma. A vállalkozások 70 %-a szolgáltató, ill. kiskereskedelmi jellegű, tíz körüli az ipari és mezőgazdasági - élelmiszeripari vállalkozás.

A településen található 386 lakás 70%-a vezetékes vízzel ellátott. 2000-ben befejeződött a vezetékes gázprogram. A lakások felében crossbar telefonbekötés van. A belterületi utak 100 %-a burkolattal ellátott. A kommunális hulladék gyűjtése és elhelyezése is megoldott rövid távon. Kiemelt fejlesztési feladat a szennyvíztisztító és elvezető rendszer megépítése, de szükséges a hosszú távú hulladék-elhelyezés megoldása is. Az önkormányzat 172 millió forintos költségvetésből gazdálkodik.

A településen általános iskola, két óvoda, orvosi, védőnői, fogorvosi szolgálat és időskorúak otthona működik. A művelődési, kulturális, humán szolgáltatásokat templom, művelődési ház és könyvtár biztosítja. Az 1998-as évben létesült teleházat a Harkakötöny Községért Alapítvány működteti. A másik civil szervezet a polgárőrség. Sportpálya és sportcsarnok is van a községben.

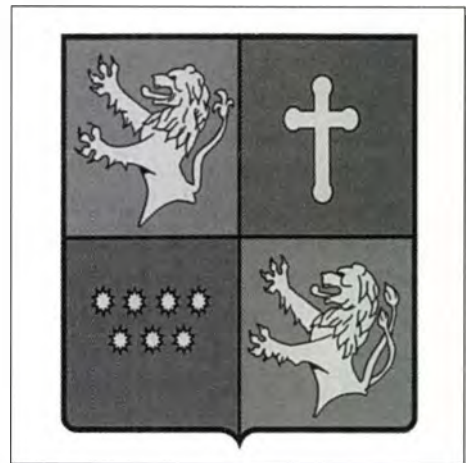
A községtől északra fekszik az egykor nagyobb kiterjedésű Harka-tó. A tó és környéke védetté nyilvánítása folyamatban van. A vízfelület nagysága 130 ha, az értékes terület 515 ha. Eddig nyolcféle ritka védett növényt találtak: a pókbangót, a tarka sáfrányt, az agárkosbort, vitézkosbort, mocsári kosbort, a poloskaszagú kosbort a fátyolos nőszirmot és az édes csüdfüt. A másik nagy érték a tó madárvilága. Eddig 71 féle madárfajt sikerült megfigyelni, ezek itt fészkelők, vándor- és kóborló madarak. A ritka fajok közül néhány: kőforgató, aranylile, bütykös hattyú, havasi partfutó, nagy kócsag, kanalas gém, kormorán, póling, goda, gulipán, gólyatölcs, gém, réce félék, fülemülesitke. Nagy jelentősége van a tónak az őszi-tavaszi madár-vonuláskor. A hosszú út előtt itt pihennek meg és táplálkoznak a madarak.

Évente 400 mázsa pontyot termelnek ki a vízből. A tanya melletti vizet horgásztóvá szeretnék átalakítani, a vadásztörvény alapján a terület tulajdonosai pedig élni akarnak vadászati jogukkal. Terveik között szerepel madármegfigyelő tornyok építése, kerékpártúrák szervezése, lovas- és iskolai kirándulások, táborok szervezése. Néhány tanyát külföldiek már megvásároltak és helyreállítva szállások állnak a szakemberek, turisták rendelkezésére. Tovább folyik az erdőtelepítés, a nádkitermelés is.

Évek óta a környék néhány iskolája a Harka-tónál ünnepli a madarak-fák napját. A Kötönyi Napokon évente (szeptember 3-4. hétvégéjén), rendezvénysorozattal ünnepel a falu. Ezeken előadások, kiállítások, szüreti- és lovas rendezvények, búcsú, vásár és Kötöny-pörkölt várja az érdeklődőket.

Forrás: Bács-Kiskun megyei kézikönyv (1997), Harkakötöny Polgármesteri Hivatal közlése.

Kelebia község

Lakosságszám: 3150 fő

Belterület: 200 ha

Külterület: 6670 ha

Testvértelepülés: Montecassiano (I)

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Maczkó József

Alpolgármester: Gardel Miklós

Jegyző: Oltyánné Kozla Erika

Elérhetőség:

Kelebia Község Önkormányzata

6423 Kelebia, Ady Endre u. 11.

Telefon: 77/454-201, 77/454-248

Fax: 77/454-249

E-mail: kelebia@tizsanet.hu

Honlap: <http://www.kiskunhalas.hu>

/kelebia

Kelebia a megye déli határán, Kiskunhalastól közúton 35 km-re, a bácskai löszhátságon fekszik. A jugoszláv határ légvonalban néhány kilométer, a legközelebbi város a vajdasági Szabadka (Subotica). A község az 53-as közúton érhető el, a Budapest-Belgrád vasútvonal magyarországi határátkelőhelye. Külterületi lakott helyei: Bácsborista, Négyesjárás, Vasútföld, Vermesjárás, Sztipityjárás, Szkenderjárás, Fődi-járás.

Kelebia múltjáról régészeti leletek, levéltári adatok tanúskodnak. Az ókori népek közül a hunok, szarmaták, majd az avarok folytattak itt legeltető állattartást. A község a XV. században Hunyadi, majd Török Bálint birtoka. A török uralom alatt lakatlanná vált pusztát a XVII. század végétől Szabadka város területéhez csatolták. Szőlő és gyümölcsöse után, Szabadka virágoskertjének nevezték. Az I. világháborút lezáró Trianoni békediktátum során Szabadkát Jugoszláviához, Kelebiát Magyarországhoz csatolták.

Kelebia 1924-ben önálló községgé alakult. Templom, iskola, vasútállomás, postahivatal, orvosi rendelő épült. A vasúti határátkelőre határőrség, vám- és pénzügy-

örség települt. A 60-as 70-es években könyvtár, művelődési ház létesült, 1988-ban felépült a tornacsarnok. A faluban évek óta működik informatikai oktatást is biztosító teleház. A kelebiai lakosság döntő része villamos energiával, vezetékes vízzel-, gázzal és telefonhálózattal ellátott területeken él. A lakónépesség száma a 1990-es évektől stagnál, 51 % még külterületen él.

A háború után két tsz alakult. A község területén a művelési ágak megoszlása: szántó: 1358 ha, legelő: 810 ha, erdő: 3464 ha, halastó: 165 ha, nádas: 80 ha. Kelebia talaja rendkívül alkalmas fehér spárga termesztésére. A lakosok ezt az adottságot jövedelmük kiegészítésére használják. Említett Hungaricum mellett kiemelkedő mezőgazdasági termék a korai cseresznye, amely az országban itt érik először. A kiskereskedelmi boltok száma 33, egyharmaduk élelmiszerüzlet. Tizenöt vendéglátó egység működik. A 36 gazdasági társaság mellett, száz feletti az egyéni vállalkozók száma. Az önkormányzat 254 millió forintos költségvetéssel és 401 millió Ft-os vagyonnal gazdálkodik. A község megyehatáron fekszik, így több kistérségi területfejlesztési szervezethez is csatlakozott a fejlesztések megvalósítása érdekében. Tagja a vasutas települések szövetségének is. A fejlesztési tervek között a településrendezési, tájvédelmi, idegenforgalmi, valamint a szennyvízhálózat építési programok kapnak prioritást. Lezárt kutakban 70-80 °C-os gyógyító hatású vizet rejt a föld mélye - ez a természeti kincs is hasznosításra vár.

A községben 140 óvodás van, 300 általános iskolás tanul. A helyi Szent Erzsébet Otthonházban 36 idős embert gondoznak, de idősek klubja és a házi gondozás is működik. A tanyás térségben lakó rászorultakat két falugondnok látja el. A községben két körzeti orvos, két védőnő, egy fogorvos, egy állatorvos dolgozik. A hívők nagy része katolikus, de őskeresztény, baptista és református gyülekezet is működik. Minden felekezet külön templommal rendelkezik. A község közeletét nyolc civil szervezet segíti, két pártnak van helyi szervezete. A község életéről a Kelebiai Valóság című havi lap tudósít.

Tájvédelmi és idegenforgalmi szempontból kiemelkedő jelentőséggel bír az a 600 hektárnyi terület, amely a megyehatáron áthúzódó Körös-éri Tájvédelmi Körzet része. A kelebiai halastavak fürdésre, csónakázásra alkalmas részei vadregényes hangulatot varázsolnak a természetjáró és lovas turisták, horgászok, vadászok számára. A természettudományokkal foglalkozók érdeklődését a rendkívül gazdag védett növény- és állatpopulációk, illetve az átvonuló madárállomány változatos világa kelti fel. Ezen a területen van az egyhajú-virág termőhelye. A község minden év június első hétvégéjén falunapot rendez, augusztus 20-án Szent István-napi rendezvényeket tartva ünnepel.

Forrás: Bács-Kiskun megye kézikönyve (1997); Kelebia Polgármesteri Hivatal közlése.

Kisszállás község

Lakosság száma: 2940 fő

Belterület: 60 ha

Külterület: 9146 ha

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Kispál István

Alpolgármester: Bundula Ferenc

Jegyző: Ceglédi Zoltánné Dr.

Elérhetőség:

Kisszállás Község Önkormányzata
6421 Kisszállás, Felszabadulás u. 28.

Telefon: 77/557-001, 77/557-010,
77/557-020; Fax: 77/557-010

E-mail: Kszallaspolghiv@emitel.hu

Honlap: <http://www.kiskunhalas.hu/kisszallas>

Kisszállás Kiskunhalastól 25 km-re, a Szeged és Baja közötti 55-ös út mellett terül el, vasúton a Budapest-Szabadkai vonalon érhető el.

A település területén talált ásatási leletek őskori emberi élőhelyre utalnak. A honfoglalás után több falu alakult a mai település környékén. A község nevének utótagjából következtethetően, kun település volt. A középkorban Halasszékhez tartozott. A török időkben a település elnéptelenedett, pusztává vált. Többen pereskedtek a birtoktestekért. 1665-ben Lipót császár a kalocsai érsekségnek ítélte. 1736-ban báró Orczi István megvette Ivánkát, ekkor telepítettek az elnéptelenedett pusztákra magyar jobbágyokat. Kiskunhalas város is bérelt itt területet legeltetésre, majd a szántóföldi művelés is teret nyert. 1846-tól 1944-ig egy bécsi bankár és leszármazottai birtokolták az uradalmat. 1871-ben történt meg Kisszállás községgé alakulása. A II. világháborút követő új gazdasági berendezkedésnek megfelelően itt is tsz-ek alakultak. 1997-re már csak a Bácska Mezőgazdasági Szövetkezet működött a községben, a többi jogutód nélkül feloszlott, beolvadt.

Az 2001-es népszámlálás szerint külterületen él a lakosság 17,6 %-a. A lakosság száma enyhén csökkenő tendenciát mutat. A község lakásállománya 1228 db.

Villamos energiával a lakások döntő többsége rendelkezik. Vezetékes ivóvízzel ellátott a lakások 70 %-a, vezetékes gázzal 65 %-a, telefonnal 82 %-a. A burkolt, portalanított utak aránya 50 %. A községben 3 területi ellátási kötelezettségű házi orvos és házi gyermekorvos, valamint egy vállalkozó fogorvos dolgozik. A gondozási központban 30 főt gondoznak. A 85 férőhelyes óvodába 80 gyermek jár. Az általános iskola 19 osztályteremmel működik, 268 tanulóval. A továbbtanulók többsége 60 km-en belüli körben talál középiskolát. Az olvasni vágyók igényeit a községi könyvtár elégíti ki 23 000 kötettel. A településre nem jellemző a vallásosság, a vallást gyakorlók 100%-a római katolikus. A község neves szülöttei között megemlítendő Treitz Péter /1886-1935/, aki agrogeológusként vált ismertté, valamint Sallai István pedagógusból lett könyvtáros. Kisszállás történetét Bór Józsefné pedagógus dolgozta fel.

A munkanélküliség veszélye a délszláv válság megszűnésével enyhült. A faluban 31 kiskereskedelmi üzlet – köztük 11 élelmiszerbolt – várja a vásárlókat. A vendéglátóipari egységek száma 9. A 2001-es népszámlálási adatok szerint 16 kft és 1 szövetkezet kínál munkaalkalmat a helyieknek. Három vállalkozás foglalkoztat 20 embernél többet. Betéti társaság formájában 13 vállalkozás működik és 144 fő az egyéni vállalkozó. Az önkormányzat 290 milliós működési költséggel és 176 millió forintos vagyonnal gazdálkodik. A képviselő-testület negyedévente Önkormányzati Tájékoztató levélben értesíti a lakosságot az aktuális eseményekről, döntésekről. A községfejlesztési feladatok között a hulladékkezelés, szennyvízkezelés, a termelő vállalkozások letelepülésének segítése kap prioritást. A közösségi feladatokat hét civil szervezet segíti, köztük a Kisszállási Kulturális, Információs és Mentálhigiénés Egyesület. A Tanyavilág Kulturális Egyesület és Kézműves Alkotótábor nyaranta fogad fiatalokat a régi kézműves mesterségek, játékkészítési technikák tanítására.

A község ősparkja – és benne a 150 éves mogyorófa – egész évben csodálatos látványt nyújt. Az általános iskola és diákotthon a valamikori földbirtokos kastélyépületében működik, mely műemlék jellegű épület. A község külterületén a Tücsök tanya vendégház várja lovaglási, kocsizási lehetőséggel a falusi turizmus kedvelőit. Falunapot a községben minden augusztus 20-án tartanak.

Forrás: Bács-Kiskun megye kézikönyve (1997), Kisszállás Polgármesteri Hivatal közlése.

Kunfehértó község

Lakosságszám: 2405 fő

Belterület: 165 ha

Külterület: 8800 ha

Testvérvárosa: Göda (D)

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Harnóczy Sándor

Alpolgármester: Kurgyis Gábor

Jegyző: Csupity Zoltán

Elérhetőség:

Kunfehértó Község Önkormányzata
6413 Kunfehértó, Szabadság tér 8.

Telefon:77/407-144

Fax:77/407-131

E-mail: kunfehertoph@emitel.hu

Honlap: www.emitel.hu/~kunfeherto

Kunfehértó Kiskunhalastól 11 km-re, a Halast Jánoshalmával összekötő közút és vasút mentén terül el. Területén már a bronzkorban éltek népek. A településen az ún. Vatyai-kultúra korából feltárt emlékek (bronzkori temetkezési urnák, 3700 éves tál) a jánoshalmi könyvtári múzeumban láthatók. A honfoglalást megelőző időkben római kereskedelmi út vezetett a közelében, de szarmata és a hun leleteket is tártak fel. Az avarokat a honfoglaló magyarok követték a területen. A környéken három Árpád-kori falvacska maradványai ismeretesek. A Fehértóból előkerült ún. Sinka mester kincsét – amely ezüsttálból és feliratos ruhadíszítő korongokból áll és a XIII. századra tehető kora – a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzik.

A település története az 1952-ben bekövetkezett önállóvá válásáig összefonódik Kiskunhalaséval. Az ötvenes évek elején a Falusi Gazdasági Lakásépítő Iroda tervezte és építette a falu magját. Megépült a 3 km hosszú bekötőút a tóig. Temető, üzletek, felvásárló telep, postahivatal épült. Az 1960-as években újabb építkezési hullámban iskolát nyitottak. A községet szabályos családi házas beépítettség és a külterületi szétszórt tanyavilág jellemzi, ápolt parkjai, virágos utcái teszik hangulatossá.

Kunfehértóra a folyamatos fejlődés jellemző. A lakosság szám nem csökken, a munkanélküliség a kistérségi és megyei átlag alatt marad. A község gazdasági életét az Arany Kapu Rt., az EXTRACTUM-PHARMA Kft., a PHARMAFAX Kft., a KÖSZOLG. KER. Kft és a FADDIKORR Kft. valamint száz feletti magánvállalkozó tevékenysége határozza meg. A vállalkozások zöme kereskedelemmel és szolgáltatással foglalkozik, 17 % körüli a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások aránya. A szőlő- és gyümölcstermesztés, kukorica, gabonatermesztés és baromfitartás meghatározó, jelentős az erdőgazdálkodás is.

A községben található 830 lakás nagyrészt vezetékes ivóvízzel és gázzal ellátott. A település crossbar telefonhálózatba kötött. A belterületi utak 80%-a burkolt, portalanított. Az önkormányzat évi 260 millió Ft-os költségvetéssel és 105 milliós vagyonnal rendelkezik, minden évben jelentős összegeket költ az infrastruktúra javítására. A községben van általános iskola, óvoda, művelődési ház, könyvtár, sportcsarnok. Működik posta, rendőr, orvos, gyermekorvosi, fogorvosi szolgálat. Tíz civil szervezet segíti a település sport, közeleti, intézményi, üdülőterületi életét. A község közeletéről a polgármesteri hivatal által havonta megjelentetett Kunfehértói Kalauz című lap ad tájékoztatást.

A település fő idegenforgalmi látványossága a falutól 2 km-re fekvő természetes tó- és üdülőterület. Az eredetileg 170 hektáros tó területe csökkent, de mindmáig megőrizte természetes tisztaságát, az ásványi sókban gazdag iszap egészségre kedvező hatását. Az üdülőterületen, mely erdős, ligetes területen fekszik, 800 üdülőépület található. Az eredeti tömedret övező erdők kiváló lehetőséget kínálnak a gyalogos turizmus számára. A tótól északra elterülő 120 hektáros erdő természetvédelmi terület, a virginiai holdruta egyetlen hazai termőhelye. A tóparton sportpályák, kiállítóterem, kiépített strand található. A számtalan magán- és cégüdülő, újonnan épült panziók mellett, az önkormányzat által működtetett Tó camping, továbbá a Gyermek- és Ifjúsági Tábor kínál szállást és programot. A hagyományos „Kunfehértói Nyár” gazdag rendezvény-sorozatából kiemelkedik a 3 napos Sörfesztivál. A községben minden év augusztusában meghívásos nemzetközi lovas díjugrató versenyt rendeznek

Forrás: „Kunfehértó a régmúlt idők tükrében” 1992; Kunfehértó Honlapja; és a Polgármesteri Hivatal közlése.

Pirtó község

Lakosság száma: 1070 fő

Belterület: 83 ha

Külterület: 3366 ha

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Szabó Gyula

Alpolgármester: Demeter József

Jegyző: Dr. Tallós Bálint helyettesítő jegyző

Elérhetőség:

Pirtó Község Önkormányzata

6414 Pirtó, Dózsa György utca 19.

Telefon/Fax: 77/440-022

Honlap: <http://www.kiskunhalas.hu/pirto>

A település az 53-as számú főút mentén, Kiskunhalastól északra 8 km-re fekszik, vasúton a Budapest – Kelebia vonalon közelíthető meg. A község területe korábban Halas határához tartozott. Nevét a tázlári határ felé eső, egykor volt Pir-tóról nyerte, mely azonban már a múlt század közepén is csak nádas vízállás volt, s mára teljesen eltűnt.

Régészeti adatok alapján a terület a népvándorlás idején és az Árpád-korban is lakott volt. Pirtó alig több mint 4 évtizede önálló község. Folyamatos fejlődését kedvező földrajzi helyzete segíti. A település lélekszáma növekszik, a munkanélküliek aránya csupán 1 %.

A lakások vezetékes ivóvízzel ellátottak, 70 %-ukban vezetékes gáz is van. Megépült az ivóvíz vas - és arzénmentesítője. A crossbar telefonrendszerrel a lakások 30 %-a érhető el. A község belterületi útjainak 100 %-a aszfaltozott, közvilágítással ellátott. Kiépült a kábeltévé hálózat. A szilárd- és folyékony hulladék megfelelő elhelyezésére több település és regionális összefogás hozhat megoldást közép távon. A településen általános iskola, óvoda van. A falu orvosi rendelővel, könyvtárral és művelődési házzal rendelkezik, körzeti rendőr működik a faluban.

Az önkormányzat 59 millió Ft-os költségvetéssel és 71 millió forintos vagyonnal gazdálkodik. A fenntartási, fejlesztési feladatok érdekében az önkormányzat több

intézményfenntartó-, ill. szolgáltató társulás tagja. A község életében négy civil szervezet vesz részt, közöttük a Pirtó Községért Közalapítvány és az elmúlt évben alakult Település és Vállalkozásfejlesztő Egyesület. A falu a Millenniumi év tiszteletére főterén Szent István szobrot, 2002-ben Kossuth szobrot állított.

A község gazdasága jellemzően a mezőgazdaságra épül. A külterület fele erdő. A többi, főként mezőgazdasági területen a szőlő, gabonafélék közül a rozs és az árpa, gyümölcsfélék közül a kiffer körte termesztése folyik egyéni és családi gazdálkodás formájában. A jelentős területű rét-legelő az állattenyésztést segíti, melyre főként a juh- és a szarvasmarhatartás a jellemző. A községben 9 gazdasági társaság működik a műanyagipar, útépités, fafeldolgozás járművillamosság, tartály-, illetve kötöttáru gyártás és a műszaki fejlesztés területén. A harminc egyéni vállalkozó ipari, kereskedelmi és szolgáltató tevékenységet folytat. Közülük négy vállalkozás jelentősebb árbevétel és foglalkoztatás szerint.

A település észak-nyugati határában fellelhető ősbörökás, buckás területek helyileg védettek. A Kiskunhalas felé lévőket a Kiskunsági Nemzeti Park részévé váltak 2001-ben. A legjelentősebb idegenforgalmi vállalkozás a Pirtó-Tanya Lovasfogadó. Itt a vendégek szállás és ellátás mellett tereplovaglásban, kocsizásban vehetnek részt. A tulajdonos a Magyar Falusi-Tanyai Vendégfogadók Egyesületének tagja. A település hagyományos rendezvényei a traktoros buckajárással egybekötött majális és az augusztus 20-i falunapon rendezett utcabál. Szeptemberben katolikus búcsút és szüreti felvonulást tartanak.

Forrás: Bács-Kiskun megye kézikönyve 1997; Település és Vállalkozásfejlesztő Egyesület Pirtó gyűjtése; Pirtó Polgármesteri Hivatal közlése.

Tompa nagyközség

Lakosságszám: 4960 fő

Belterület: 304 ha

Külterület: 7853 ha

Testvértelepülés: Gyergyóújfalu (Ro)

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Lengyelne László Veronika

Alpolgármester: Jakus László

Jegyző: Káposzta József

Elérhetőség:

Tompa Nagyközség Önkormányzata
6422 Tompa, Szabadság tér 3.

Telefon: 77/551-500;

Fax: 77/551-510

E-mail: tompaonk@emitel.hu

Honlap: <http://www.kiskunhalas.hu/tompa>

Tompa nagyközség Kiskunhalastól délre, 27 km-re fekszik. Az 53-as főúton és a Budapest- Belgrád tranzit vasútvonalon közelíthető meg, bár az állomás a falutól 5 km-re található. Forgalmas nemzetközi közúti személy- és teherforgalmi határátkelő a magyar – jugoszláv határon. A település a bácskai löszháton fekszik.

Újkori történelme a török hódoltságot követően indult. A XV. században a Hunyadi család birtoka volt. A mai Tompa területén volt pusztákat Szabadka városhoz csatolták. A puszta első építménye a csárda, 1823-ban épült a Szeged – Baja, Halas – Szabadka közötti kereskedelem megélénkülésének hatására. A kiegyezés idejére szántókat alakítottak ki a legelők jelentős részén, aminek következtében elszabadul a homok, ennek meggátlására akácerdőket telepítettek. Ebben az időben Redl báró a terület legnagyobb földbirtokosa. A XX. század elejére a lakosságszám növekedésének és a beépítések hatására faluvá nőtte ki magát a település. A falu szerb megszállás alatt volt 1922-ig, majd a trianoni szerződés értelmében a magyar államhoz került. A többi, Szabadkától elszakadt pusztarészekkel együtt tizenkétezer holdas határral, önálló községgé vált Tompa.

A népesség száma az 1960-as évektől enyhén csökkenő tendenciájú, a munkanélküliség 3% körül mozog. Napjainkra csökkent a külterületi lakott helyek

száma (Alsósáskalapos, Belső Újsor, Felsőszáskalapos, Katonasor, Kőrösoldal, Külső Újsor, Szabadföld, Újföld). A település infrastruktúrája folyamatosan fejlődik. A villany- és vízellátás csaknem teljes körű a belterületen. Vezetékes gázzal a lakások 65 %-a, telefonnal 44 %-a ellátott. A burkolt, portalánított utak aránya 55%. A település általános rendezési tervvel rendelkezik, a távlati tervek között a szennyvízkezelés, az úthálózat bővítése és a termálvíz hasznosítása szerepel. Tompán általános iskola, óvoda, gondozási központ, egészségvédelmi szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, művelődési ház, könyvtár, sportcsarnok, sportpálya működik. Hét civil szervezet segíti a település közéletét. Az önkormányzat 2002-ben 474 millió forintos költségvetéssel és 484 milliós vagyonnal gazdálkodik.

Az önállóvá vált település földjei 3/4-én néhány nagybirtokos és a vallásalapítvány osztozott. Az 1945-ös földosztáskor ezer igénylő kapott átlagosan 5 kataszter holdat. Az 50-es években tsz-ek sora és állami gazdaság alakult, majd összeolvadtak. Nagyszabású gyümölcsös telepítés kezdődött és kertészetet, üvegházaspalántanevelőt alakítottak ki. A 70-es években a közös gazdaságok az állattenyésztési ágazatot is fejleszteni kezdték. Napjainkban csak a Szabadság Mg. Szövetkezet működik. Tompa mezőgazdaságára ma a pritaminpaprika és paradicsomtermesztés, az állattenyésztés (a szarvasmarha, sertéstartás és a baromfi) a jellemző.

A gazdasági társaságok mellett – 4 Rt, 42 Kft, 30 Bt, egy mezőgazdasági- és egy takarékszövetkezet – számos egyéni vállalkozás is jól működik, főleg a szolgáltatás, kereskedelem területén. Az ipari tevékenységek közül a ruhaiipari magánvállalkozások foglalkoztatják a legtöbb – elsősorban női – munkást. A KEL-FEDER Kft keverőtelepet működtet. A KEFAG Rt erdőgazdálkodást folytat. A Tompai Faipari Kft beltéri ajtók gyártásával foglalkozik. A Bácsalmási Agráripari Rt. tompai üzeme keverőtelepet működtet. A kereskedelmet a II. világháború előtt a Hangya, majd földműves szövetkezetek szervezték, szerepüket később az ÁFÉSZ vette át, amely 1969-ben felépítette a Bácska Áruházat, de felvásárló telepet és tüzépet is működtet. A Pepita Áruházat a Pepita Pont Kft üzemelteti. A HUNGÁRIA Határspedíció is számos munkahelyet teremtett. A kishatár-forgalom és a jugoszláv háború nagymértékben fellendítette a kiskereskedelmet és a szolgáltatást. A községben boltok, éttermek, presszók telepek, szolgáltató cégek, benzinkutak létesültek sorra. Az átmenő forgalom annyira felduzzadt, hogy elkerülő utat kellett építeni a határhoz.

A balkáni helyzet visszavetette a déli országokba irányuló turista forgalmat. A nagyközségben három szálláshely értékesítő vállalkozás működik. A KEFAG Rt vadászháza a KÉT KOVÁCS Fogadó és a KÉK HOTEL. A látóvalók közül megemlíthető a Redl-kastély (szociális otthon), és a Szent Anna templom. A kastélyhoz 50 hektár park-arborétum tartozik. A kápolna a budai Mátyás-templom mintájára, neogótikus stílusban épült. Tompa jelentős eseménye a Szent Anna napi búcsú. A falunapokat augusztus 19-20. között tartják. Szeptember végén szüreti bált rendeznek.

Forrás: Bács-Kiskun megye kézikönyve (1997); Tompa Polgármesteri Hivatal közlése.

Zsana község

Lakosságszám: 917 fő

Belterület: 65 ha

Külterület: 8729 ha

Önkormányzati tisztségviselők:

Polgármester: Lajkó Lajos

Alpolgármester: Visnyei Miklós

Jegyző: Dr. Bor Norbert

Elérhetőség:

Zsana Község Önkormányzata

6411 Zsana, Kossuth u. 3.

Telefon/Fax: 77/590-055; T.: 77/490-022

E-mail: zsanaph@emitel.hu

Honlap: <http://www.kiskunhalas.hu/zsana>

Zsana a Dorozsma-majsai homokháton, a Kiskunhalast Szegeddel összekötő 5408 számú út mentén, Kiskunhalastól 16 km-re fekvő település. A település csak közúton érhető el.

Az egykori halasi határhoz tartozó, Zsana, Kőkút és Eresztő puszták területéből alakult község területén évezredekkel ezelőtti telep nyomai is fellelhetők. Árpád-kori települések emlékét őrzi egy kőből épült templomból előkerült bronz körmeneti kereszt. A török kortól a környék elnéptelenedett, lakói a közeli városba menekültek, a terület pusztasággá vált. A XVIII. század közepétől, a redempciót követő tagosítások következtében kialakultak a tanyák. A lakosság fele ma is a külterületen él, az egykori tanyaközpont 1952 óta önálló község.

Az elmúlt évtizedekben tapasztalható népességszökkenés a tanyák számának csökkenésével függ össze. A tsz-ek, az állami gazdaság megszűnésével a helyi munkalehetőség korlátozottabbá vált, a munkanélküliek aránya ennek ellenére alacsony. A lakosság elsősorban a hagyományoknak megfelelő mezőgazdasággal foglalkozik. A szarvasmarha-, sertés-, juhtartás mellett gabonát és szálatakarmányt termelnek, az utóbbi évtizedekben szőlő- és gyümölcsösök telepítésére is sor került. A külterület jelentős része legeltetésre alkalmas rét. A félszáz egyéni vállalkozó fele

mezőgazdasággal, élelmiszer-iparral foglalkozik, a többi szolgálat, illetve kereskedelemmel foglalkozik.

A környék legjelentősebb ásványi kincse a földgáz, kitermelése napjainkban is folyik. Zsana nevét az 1979-ben történt hatalmas gázkitörés tette országosan ismertté. Itt alakították ki az ország egyik legnagyobb földalatti gáztároló mezőjét, ahová nyáron benyomják az exportból érkező gázt, télen pedig az új kutakon kitermelik. Az ország téli gázfogyasztási csúcsgénye kielégítésében komoly szerepe van e modern technológiai rendszernek. A település életében hatalmas változást hoztak az elmúlt évek. Iparüzési adó címén jelentős összegeket fizetett be a MOL Rt. az önkormányzat részére. A bevétel jó részét a falu fejlesztésére fordították, a belterületi utakat szilárd burkolattal látták el, az általános iskolát új szárnyal bővítették. A katolikus templom teljes felújításához is hozzájárult az önkormányzat. Új buszváró, ravatalozó és tejbegyűjtő épült. Önerőből valósították meg a 36 férőhelyes bent-lakásos szociális otthont. Ma új gonddal néz szembe az önkormányzat: csökkenő olajforintok mellett kell a régi és új intézményeket fenntartani.

A községben található 408 lakás 45 %-a vezetékes ivóvízzel ellátott, vezetékes gáz a lakások 23 %-ában van. A crossbar rendszerbe bekapcsolt falu lakásainak 24 %-a telefonnal ellátott. A szervezett szilárdhulladék-gyűjtés nem megoldott, a folyékony hulladék szállítása tartálykocsival történik. A településen szennyvíztisztítómű nincs. A település fejlesztési tervei között szociális lakásépítési program és a polgármesteri hivatal bővítése is szerepel. A községben van vállalkozásra alkalmas szabad terület, adókedvezménnyel segítik a munkahelyteremtő vállalkozásokat. A község önkormányzata 210 milliós költségvetésből és 429 millió forint vagyonnal gazdálkodhat.

A településen napközi otthonos óvoda, háziorvosi, védőnői szolgálat, községi fogászat, művelődési ház és könyvtár, rendőri körzetmegbízott iroda, posta, takarékszövetkezeti kirendeltség működik. Bevált a falugondnoki rendszer, az időseknek házhoz szállítják az ebédet. Helyi ösztöndíjra pályázhatnak a zsanai diákok tanulmányi eredmény, ill. rászorultság alapján, de támogatják az idegen nyelv megszerzését is. A zsanai templom felújítása 2001-ben fejeződött be. A település augusztus 20-án tartja a falunapot, szeptemberben a hagyományos szüreti bált. A falu 2002. október 23-án ünnepli 50. születésnapját. A zsanai táj szépsége letelepedésre birt egy holland családot, akik „Oázistanya” kempingjükbe várják a pihenni vágyó turistákat. Forrás: Bács-Kiskun megyei kézikönyve (1997); Zsana Polgármesteri Hivatal közlése.

Kiskunhalas partnervárosai

Juhász Gábor

Európában a testvérvárosi kapcsolatok ötlete a második világháború után vetődött fel. A kontinens népei szükségesnek érezték, hogy közeledjenek egymáshoz, együttműködjenek a béke újjáépítésében, jó szomszédi viszonyt alakítsanak ki egymással. Mára, több mint 50 év múltán, az európai partnervárosi intézmény gazdag tartalommal rendelkező mozgalommá nőtte ki magát. Sok ország települését jól szervezett hálózat köti össze.

Kiskunhalas elsőként a jugoszláviai Kanizsával vette fel a kapcsolatot. 1967-et irtunk akkor, amikor a kezdeti lépéseket az akkori városvezetés a partnerség irányában megtette.

A rendszerváltás után a németországi Kronach és a lengyel Nowy Sacz voltak az első városok, akikkel 1994-ben a hivatalos kapcsolatfelvétel megtörtént. 1997-ben Sepsiszentgyörggyel, 1998-ban Hódmezővásárhellyel létesült testvérvárosi együttműködés. 2001-ben Szabadkával kötött a város kulturális együttműködési megállapodást azzal a céllal, hogy a két települést összekötő baráti szálak tovább erősödjenek.

Testvérvárosi kapcsolataink egyre gazdagabbak. A kulturális kapcsolatok mellett több általános és középiskola ápol testvériskolai kapcsolatot. Az utóbbi 1-2 évben a gazdaság terén az együttműködés erősödését figyelhetjük meg. 2002-ben legnagyobb jelentőségű esemény a Kronach-i Kert Expo, ahol Kiskunhalas fél éven át bemutatkozási lehetőséget kapott bajor testvérvárosától.

Városunk két alkalommal kapott kitüntetést testvérvárosi kapcsolatai elismeréseként. 1999-ben az Európa Tanács Európa Diplomáját vehette át jó kulturális együttműködéséért és a diákcsera-kapcsolatok támogatásáért. 2001. őszén szintén az Európa Tanács elismerését kapta meg Kiskunhalas. Ez alkalommal a Becsületzászló fokozatot érdemelte ki településünk az európai gondolkodásmód kiszélesítése terén kifejtett szolgálataiért, az európai egység és megértés érdekében tett erőfeszítéseit.

Kanizsa

Ország: Szerb Köztársaság (Jugoszlávia)

Irányítószám: YU-24420

Lakosainak száma: 11600

Testvérvárosi kapcsolat kezdete:

1967. november 7.

Polgármester: Balla Lajos-Laci

Távolsága Kiskunhalastól: 90 km

Elérhetőség:

Kanizsa Község Képviselő-testülete

YU – 24420 Kanizsa / Kanjiza

Edvard Kardelj tér 1.

Tel./fax: 00 381/24 – 875 166

E-mail: kanizsa@tippnet.co.yu

Honlap: www.kanjiza.co.yu

Kanizsa város és községi székhely a Tisza jobb partján fekszik, Jugoszlávia legészakibb részén. 1 fokkal van közelebb az Északi-sarkhoz, mint az Egyenlítőhöz. Ez a területi-közigazgatási egység keletről a Tiszával és Törökkanizsa községgel határos, délről Zentával, nyugatról Szabadkával, északról a határvonala egybeesik a jugoszláv-magyar országhatárral. Területe 399 négyzetkilométer.

A mai Kanizsa község 1960. január 1-jén három korábbi település - Kanizsa, Horgos és Martonos - egyesítésével jött létre és 13 településből áll. Ezek: Adorján, Horgos, Kanizsa, Kishomok, Kispiac, Martonos, Orom, Oromhegyes, Tóthfalu, Újfalu, Velebit, Vojvoda, Zimonjic, Völgyes. Ezek részben a Tisza mellett, részben az árvízmentes löszterazon, részben pedig az orompartnak is nevezett löszfennsíkon helyezkednek el.

Mivel Kanizsa az ország legészakibb kiszögellő részén fekszik, mind a közlekedésben, mind az áruforgalomban határ menti településnek számít. A nemzetközi kapcsolatok egyik legfontosabb csomópontja, kapuja, nemzetközi szinten is különleges szereppel bír. Területén található a jugoszláv-magyar határ vasúti és közúti átkelőhelye Horgosnál. A horgosi közúti határátkelő egész Jugoszlávia vonatkozásában is a legforgalmasabbak egyike. A vasútnak óriási gazdasági hatása lehetne és várható, hogy a közeljövőben így is lesz.

Városháza

Kanizsa ugyanakkor folyami község is. A révet, folyami átkelőhelyét már egy 1093-ból származó okirat is megemlíti. Kanizsa 900 éves története során minden államiság keretében különleges kiváltságokat élvezett. A révnél országos jelentőségű utak találkoztak. Közlekedési jelentőségét csak tovább fokozta a Kanizsa és Törökkanizsa közötti híd megépítése. Itt halad át szinte az egész észak-bánáti és észak-bácskai utas- és áruforgalom. Sajnos a Tisza folyami hajózási lehetőségei kihasználhatlanok. Kanizsa tagja a Duna-Tisza-Maros régióknak.

Kanizsa az ún. pannóniai gabonatermesztő és intenzív állattenyésztő régió északkeleti részén fekszik, a Pannóniai-Belgrádi Gazdasági Körzethez tartozik. A központi gázvezeték kiépítésével fontos energetikai szerepet kapott a település. A terület jelentős energiaforrásokkal, földgázzal és kőolajjal rendelkezik.

Történelmi múlt

Kanizsa neve valószínűleg szláv eredetű, a „knez, knezsev, kenéz” szavakból vezethető le. Ezek jelentése vízfolyás, birtok, ispáni székhely.

A régészeti leletek arról tanúskodnak, hogy az ún. Tisza-parton, a mai Halász tér környékén már a bronzkor idején létezett település. Az emberi lakhely kialakulását a Tisza közelsége és az átkelőhely tette indokolta. A rómaiak idejében, a népvándorlás korában egy őrhely földvár állhatott ezen a magaslaton, amely a Kanizsa-patak torkolatát is őrizte. Anonymus, III. Béla névtelen jegyzője azt írja krónikájában, hogy 896 táján Zuárd, Kadocsa és Bajta vezérek Kanizsánál keltek át a Tiszán, hogy a folyón túli területeket meghódítsák. A középkori okirati források szerint Kanizsa királyi birtok volt. 1093-ban a pannonhalmi Benedek-rendi apátságához került a Miroth nevű halastóval egyetemben. Ekkortájt a mai

Budzsák városrész helyén egy másik település is létezett Szatmár néven. Az pedig a Száva-Szentdemeteri Apátság (a mai Mitrovica) birtoka volt. A tatárjárás előtt a településnek az 1240-es összeírás szerint 27 háznépe, vagyis kb. 135 lakosa volt, foglalkozásukra nézve lovas jobbágyok, halászkok, szekeresek. A tatárjárás és a törökdúlás után a település teljesen elpusztult, helyette a korabeli források is csak Feuldvárat, azaz Földvárat említik. A zentai csata idején Marsigli osztrák térképész megrajzolta a földvár térképét.

A török uralom felszámolásával Kanizsa is a határőrvidék része lett, megerősített sáncként. Ennek felosztása után 1751-ben a Tiszai Korona (Kamara) Kerülethez csatolták. Nagy számú szerb lakosság hagyta el a települést ebben az időben és települt át Bánátba, illetve Oroszországba. Helyükbe a Kamara 1753-tól kezdődően magyar lakosságot telepített az északi megyékből, akiknek jogállását az 1773-as rendeletek a szerbek jogaival egyenlővé tették. Kanizsa ezután Bács-Bodrog vármegye szerves részévé vált, nemsokára mezővárosi és révjogot is kapott.

A következő másfél évszázad meghatározó volt a város fejlődésében. Hatékonyabb lett a mezőgazdaság, benépesültek a kanizsai közigazgatás alá tartozó puszták, mint Adorján, a mai Oromhegyes, Völgyes, Orom, Tóthfalu környéke, először szórványtanyák majd tanyacsoportok formájában. Ekkor már vásártartás és hetipiac is megillette Mária Terézia kiváltságlevele révén. Erőteljes fejlődésnek indult az ipar, szakmák és céhek honosodtak meg.

Ez a fejlődés a magyar forradalom és szabadságharc éveiben megtorpant, a város 1849-ben kétszer is leégett, csak 110 ház maradt. A 19. század második felében minden újjáépült. Fokozatosan kiépültek a kerületek, a Körös utca tájéka, a Központ, a Tópart, a Tisza-part, az Újváros, végül a Falu, a mai I. kerület a Körösön túl. A város 19. századi történetében a nagygazdák, gazdag vállalkozók, kereskedők, iparosok játszották a vezető szerepet. Megalakult a Gazdakör, az Úri kaszinó, az Ipartestület, beindultak az olvasókörök, szakszervezeti körök, megépült a Vigadó, kialakításra került az Erzsébet-liget, más néven a Népkert. Gőzmalmok létesültek, az Első Gőz Téglá és Cserépgyár (Grünfeld Herman alapította 1903-ban), a fűrésztelep és ily módon álláshoz jutott a mezőgazdasági munkaerő-felesleg is. Már ekkor hírnevet szerzett a kanizsai építőipar, sok kőműves, ács, kubikos dolgozott szerte Közép-Európa országaiban.

A 20. század első évtizedei még ütemesebb fejlődést hoztak a városnak. 1908-ban lett Kanizsa rendezett tanácsú város. 1912-ben megépült az új városháza, a gyógyfürdő, a nagytemplomot ekkor bővítették, de az 1700-as években emelt görögkeleti templom is ekkor kapta mai külsőjét.

Az első világháború viharos változásokat hozott a város életében. Az egykori városi közlegelő területére a kormány délszláv lakosságot telepített, így jött létre Velebit és a későbbi Vojvoda Zimonjic, de más településkezdemények is kialakulóban voltak. A második világháború is nagy változásokat hozott, ám a város gazdasági, népességi szerkezete lényegében változatlan maradt egészen az 1960-as évekig. Ekkortájt indult be egy határozott fejlődés úgy a mezőgazdaságban, mint az

Színház

iparban. Elkezdődött az olajmezők kiaknázása, az úthálózat korszerűsítése, megépült az új tiszai híd, megszűnt viszont a vasúti közlekedés Szabadka és Zenta felé. Az 1970-es nagy tiszai árvíz után új védőgát-rendszer létesült és a város új településrészrel gazdagodott a Körös torkolati részének feltöltésével.

Jelentős fejlődés tapasztalható az építő- és épületanyag-iparban, a fémfeldolgozó ágazatokban, a szigetelőanyag-gyártásban. Felépült az új gyógyüdülő-központ is. Időközben a hatékonyabb földművelés, állattenyésztés feltételei is jelentősen javultak.

Oktatás és művelődés

Kanizsa mindig megkülönböztetett figyelmet szentelt az oktatásnak és a művelődésnek. Itt alakult meg a Vajdaság első óvodája. Mindig fejlett volt az általános iskolai hálózat, az 1880-as években már tanonciskola is működött a városban. Később, 1965-ben mezőgazdasági iskola is létesült. Már az 1840-es években színház is működött itt. Jelenleg működő kulturális intézmények: a városi könyvtár, Cnesa Oktatási Művelődési Intézmény, művelődési egyesületek, a Zeneiskola és az új színházat is átadták már. A sportegyesületek is nagyon eredményesek. Egyes kanizsai rendezvények nem csak belföldön ismertek: a kanizsai írótábor, a dzsessznapok, az atlétika- és úszómaraton. A településen jelen van a nyomtatott és elektronikus sajtó is, az Új Kanizsai Újság, az Orbis folyóirat a helyi televízió és rádió.

Kanizsa híres szülöttei: Beszédes József vízépítő mérnök, Dusan Dimitrijevic író, a Szerb Matica elnöke, Tobijas Nincic - írói nevén Ozoray Árpád -, Kanizsai Csuka Ferenc író, Koncz István és Tolnai Ottó költők, írók, Dobó Tihamér festő és sok más jelentős tudós és művész.

Kronach

Ország: Németország
Írányítószám: D-96317
Lakosainak száma: 18300
Távolsága Kiskunhalastól: 1000 km
Testvérvárosi kapcsolat kezdete:
 1994. október 22.
Polgármester: Manfred Raum

Elérhetőség: Stadt Kronach
 D-96317 Kronach
 Marktplatz 5
 Telefon: 00 49 9261/ 97 204
 Fax: 00 49 9261/ 97 289
 Honlap: www.kronach.de

Kronach csodaszép tájon, a Haßlach, a Kronach és a Rodach folyók találkozásánál fekszik Észak-Bajorországban. A Frank-erdő régi, de egyre fiatalodó központjában különleges kincs várja az idelátogatót. A festői város késő középkori jellegével, történelmi városmagjával és a soha el nem foglalt erődjével kápráztatja el az idelátogatót. A település és a Rosenberg erőd története egymástól elválaszthatatlan. A történelmi város mellett egy modern, lüktető város is található itt, mindenkinek kedvező sport- és szabadidős, művészeti és kulturális lehetőségeket biztosít, ünnepekre, rendezvényekre várja vendégeit.

Történelmi múlt

Kronach 2003-ban ünnepli ezer éves születésnapját. 1003-ban említik először okiratban a település nevét. A város akkori birtokosa Heinrich von Schweinfurt, akit Hetzilonak neveztek, saját várát, Crana-t maga gyújtotta fel, mert menekülnie kellett ura, a későbbi II. Henrik császár elől. 1122-ben a terület a Bambergi Érsekség tulajdonába került, és annak püspökei, egészen 1803-ig Kronach város rendelkezésére bocsátották. A település időközben gyarapodott, a 13. század közepén

Látkép

már városi jogai voltak. 1430-ban egy huszita hadicsapat megostromolta Kronachot, emiatt a Felsővárost az itt lakó polgárok önvédelemből felgyújtották. A kronachi sört már a 15. században messze a város határain túl ismerték, több bambergi hercegérsek is Kronachból hozatta a sört a rezidenciájába.

1553-ban ismét veszélybe került a város, mert Brandenburg-Kulmbach örgrófja, Albrecht Alcibiades fenyegette az ún. örgrófháborúban.

Ma is minden kronachi ismeri a „svéd háború”, a 30 éves háború történetét. Kronach földesurának, a bambergi érseknek az oldalán állt és 1632-33-34-ben a svéd oldalon álló csapatok megtámadták és megostromolták a várost. 2000 kronachi állt szemben 20 000 támadóval. De a város lakói nem adták fel, és minden ellenséges rohamot visszavertek. Ezekre az időkre emlékeztet a város címere, a betömött rés a városfalon és az aranyláncok, amelyeket a polgármester ünnepélyes alkalmakkor visel.

1759-ben a poroszok támadták meg Kronachot, de őket is visszaverték a helybeliek. 1806-ban Bonaparte Napoleon is járt és megszállt a városban, innen adta ki a Poroszország elleni támadás parancsát.

A birodalmi küldöttgyűlés után 1803-tól a Bambergi Káptalan és így Kronach is Bajorországhoz került.

Látnivalók

Meredeken Kronach óvárosa felett magasodik a Rózsák-hegyén az egykori bambergi püspöki vár és a későbbi erőd. A Rosenberg erőd eredete a korai középkor homályába vész. De egy biztos, hogy a legrégebbi fennmaradt dokumentum, amely

Téli óváros

a Rosenberg nevet említi, 1249-ből származik. 23,6 hektáros területével Németország erődtípusaként tartják számon. A szimmetrikusan felépített erődművek az évszázadokon át fennmaradt falakból, sáncokból, épületekből és kapuból álló épület-együttes. Világosan felismerhetőek a különböző építési fázisok a középkori öregtoronytól a 15-16. századi falakon és tornyokon át a késő barokk kori, bástyákkal ellátott ötszögig. 1888-ban szerezte meg a város az erődöt, de már mint katonai jelentőséggel nem rendelkező ingatlant. Az erődbe Németország egyik legszebb barokk várkapuján léphetünk be, amit 1662-ben Antonio Petri épített. Különleges varázsa van a föld alatti járatrendszernek, ami a tárlatvezetések alkalmával megtekinthető.

Az egyik leghíresebb német festő, az idősebb Lucas Cranach a városban született, és itt töltötte ifjú éveit is. Később, amikor Bécsbe majd Wittembergbe került, akkor vette fel szülővárosának nevét, ahogy akkor használták. A Frank Galéria 1983-ban nyílt meg a Bajor Nemzeti Múzeum kihelyezett fiókmúzeumaként a Rosenberg erődben. 25 kiállítótermében mutatja be a frank műalkotásokat a középkorból és a reneszánsz korából, köztük Lucas Cranach alkotásait is.

Felsővárosnak nevezik a kronachiak a tulajdonképpeni történelmi óvárost. Épen maradt, városfallal körülvett műemlék-együttesként, késő középkori karakterével elkápráztatja az idelátogatót. Korhűn restaurált házak, történelmi tornyok, kutak, címerek és szobrok éppúgy rányomják bélyegüket a városra, mint az ábrándozó, álmos kis utcácskák, közök, terek és sarkok. A gótikus Szent János plébániatemplom északi oldalán a legszebb frank templomhomlokzatot találjuk. A történelmi városháza 1583-ban épült, az emeleten a díszterem található, a földszinten az egykori piaccsarnok, ma kiállító terem, építészettörténelmi érdekességével hívja fel magára a figyelmet.

Gazdaság és kultúra

A hagyományok és a modern dolgok soha nem voltak ilyen látványosan egymás mellett, mint Kronachban, a Frank-erdei régióban. Jövőbe mutató gyártó és szolgáltató vállalkozások jó szomszédságban működnek a hagyományos kisüzemekkel. Az elektronika, a műanyag-feldolgozás, a gépipar, a ruhaipar képezi az emberek gazdasági jólétének alapjait, de a fafeldolgozás is jelentős. A LOEWE elektronikai nagyvállalat világszerte ismert televízió-, videó- és telefonkészülékeiről.

Művészet és kultúra - ezek a szavak éppen olyan piros betűs szavak a városban, mint az ünnepnapok nevei. Kiállítások, koncertek, Faust Ünnepi Játékok és természetesen a kronachi nyári akadémia a város határain kívül éppolyan ismertek, mint a búcsúk, a városnegyedek ünnepei, a történelmi városi látványosság, a lövészünnepe, az óvárosi fesztivál és az adventi vásár.

A történelmi városi látványossággal a régi Crana minden év júniusában egyedülálló ünnepséget rendez – időutazást az elmúlt évszázadokba. A város egy hétvégére a rég elmúlt korokba repíti a látogatóit. A történelmi óváros épületeinek színpalái előtt kovácsok, kötélgyártók, kádárok, kosárfonók, tutajosok, asztalosok, borbélyok, mosónők, fazekasok, kefekötők, csizmadiaik, gyógynövényárusok, lámpakészítők, lepénysütők, pecsenyesütők készítik és árulják portékájukat. Ezek mellett zsonglőrök, mutatványosok, tűznyelők, táncosok, színelőadások szórakoztatják a nagyérdemű közönséget.

Turistautak kereszteződésében

A sör- és várút 500 kilométer hosszan köti össze Bad Frankenhausent Kronachon át Passauval. A hamisítatlan vidékbe pompás természeti parkok tagolódnak, romantikus tájakon, folyók és völgyek mentén várak dacolnak az idővel. Nagy hozzáértéssel felújított kastélyok és történelmileg nevezetes romok közvetítik az eltűnt korok, a történelem egy darabját. Mivel az utazáshoz a pihenők is hozzátartoznak, hagyományokban gazdag vendéglők, fogadók várják helyi specialitásaikkal a fáradt utasokat. Sörfőzdék egész sora nehéz választás elé állítja a nemes malátalé kedvelőit: a testes barna sörök, a finom pilseni fajták, frissítő búzasörök, a magukat itató baksörök. A kronachi Kaiserhof sörfőzde is kiállja az összehasonlítást és a próbát.

A német turista szövetség 100 turista útjának egyik legrégebbike a várak útja. Az „Út a romantikába” összesen 975 km hosszú és Mannheimből Kronachon át Prágáig vezet. Pompás tájakon halad át, és a több mint 70 vár és kastély mellett az utazó elé egyéb látnivalók is kerülnek: középkori városok, egyházi és világi építmények különböző korokból, és rengeteg kulturális érték. Nem utolsó sorban a múzeumok bemutatják a látogatóknak a történelmet, a művészeteket és az iparosok műremekeit. A települések rendezvényeiken különleges látványosságokkal várják a vendégeket az év minden szakában.

Nowy Sacz ✓

Ország: Lengyelország

Irányítószám: 33-300

Lakosainak száma: 82000

Távolsága Kiskunhalastól: 600 km

Testvérvárosi kapcsolat kezdete:

1994. október 22.

Polgármester: Ludomir Krawinski

Elérhetőség:

Urząd Miasta Nowego Sacza

33-300 Nowy Sacz

Rynek 1

Telefon: 00 48 18 444 2750

Fax: 00 48 18 443 7863

Honlap: www.nowy-sacz.pl

Nowy Sacz (Neusandez) a Sadecka-völgy központjában 300 méteres tengerszint feletti magasságban, a Kamienica és a Dunajec folyók találkozásánál fekszik, a Kárpátok fő vonulatában, a Beskid Sadecki hegyláncok között. Több mint 82000 lakosával a lengyel vajdaság fővárosa.

Történelmi múlt

Nowy Sacznak, mint királyi városnak gazdag a történelme. A várost II. Vencel cseh király alapította 1292-ben. Korábban ott a Kamienica nevű püspöki falu állt, ekkor kapott városi jogokat. „Kamienica”-ként használták a település nevét a 14. század első negyedéig, ezután terjedt el a Nowy Sacz elnevezés. Ezzel akarták kifejezni a szomszéd településsel, Stary Sacz-cal szembeni növekvő jelentőségüket.

A város fejlődése a 14. század kezdetére tehető. Ez időben kapta meg Nowy Sacz Wladislaw Lokietek királytól a szabadságot. Nowy Sacz – fekvésének köszönhetően – nagy jelentőséggel bírt, itt vezetett a dunajeci kereskedelmi útvonal Lengyelországból Magyarországra: a Keleti-tenger partvidékét kötötték össze az itt

áthaladó fontos kereskedelmi útvonalak a magyar Alföldre. Gazdasági, kulturális és politikai jelentősége révén a város Kis-Lengyelország egyik legfontosabb központja volt.

Nagy Kázmér uralkodása idején (1333-70) építették ki a városháza északi végében a piacot. Nagy Kázmér nagyon sokat tett Nowy Sacz-ért. Fontos kezdeményezéseket tett, városfalat épített kapukkal, bástyákkal és egy szép kastélyt a Kamienica bal partján. A szájhagyomány szerint Nagy Kázmér Nowy Sacz-ot faépítményekkel örökölte meg és kőfalakkal hagyta hátra örökül.

Nowy Sacz a középkorban Lengyelország legfontosabb városai közé tartozott, fénykorát egészen a 16. század végéig élte. A Lengyel Köztársaság fennállása idején a várost betegségek, árvizek, tűzvészek és rabló katonai csapatok portyázásai sújtották. E vidék lakosai mindig készek voltak az ország javáért áldozatot hozni. A város lakói a mai napig büszkék arra, hogy Wladislaw Lokietek király az itt élőket „a ti nevetek hűség!” címmel illette. Nowy Sacz volt a Lengyel Köztársaság első városa, amely a svédek támadását visszaverte.

A középkori polgárság különféle nemzetiségekből állt. A lengyelek mellett németek és csehek éltek Nowy Sacz-ban. A 16. században az északnyugati területekre havasalföldi – orosz származású – lakosság települt le, részben a városba is beköltözött.

A 16. és a 17. században Nowy Sacz a művészi kézműiparnak volt a központja. A Nowy Sacz-i piac a krakkói után a középkorban a második legnagyobb lengyel piacának számított.

1772-ben, Lengyelország első felosztásakor, Kis-Lengyelország részeként és a galíciai tartományok egyik központjaként az Osztrák-Magyar Monarchiához tartozott. Ebben az időszakban a központi városok lelkes lakosai együtt harcoltak a szabadságért. Ebből következett, hogy a lakosok beléptek a lengyel légiókba és a szabadságért, valamint a II. Lengyel Köztársaságért harcoltak a véres háborúkban. A háborúk közti időszakban üzleteiket okosan és gazdaságosan irányították.

A 19. században a Magyarország felé vezető vasútvonal megépítése gazdasági és kulturális fejlődést hozott a városnak.

Nowy Sacz a II. világháború alatt hírszerző település lett, a város és lakosai emiatt nagy áldozatokat hoztak.

Látnivalók, nevezetességek

Nowy Sacz egyik legszebb és legismertebb látványossága a városháza. 1895-97-ig építették Karl Knaus tervei alapján. Az itteni városházán találhatóak az 1894-ben leégett 16. századi régi városháza emlékei. A városházát sok érdekes, festői polgárház veszi körül.

A Lembergi utcán áll egy másik nevezetes, többemeletes épület, az úgynevezett

Városháza

Gót-ház. Ebben az épületben található a városi múzeum. Itt láthatók a cirill művészet, a hagyományos szobrászat és a Szandez-i vidék festészetének emlékei. A legenda úgy tartja, hogy e ház legrégebbi részében (amely a 16. század második feléből származik) lakott és itt írta krónikáit Jan Dlugosz krónikáiró. Kiállítási tárgyai közt szerepelnek a primitivizmus képviselőjének, Krynicay Nikifor autodidakta festő akvarelljei és festményei.

A Duch utcában található a Szent Margit templom. A templomot a 13-14. században kezdték el építeni. A jó állapotban fennmaradt szakrális intézmény 1446-ban Zbigniew Olesnicki krakkói püspöktől társtemplomi rangot kapott. A templomot többször átépítették, ennek következtében gótikus stílusát elveszítette.

Gazdaság és kultúra

Ma a város fontos feladatok sorát látja el. A település vezetői egy jövőbeli térségi központ kialakításán dolgoznak. Mindemellett hangsúlyozni kell, hogy Nowy Sacz a közvetlen környezetében fekvő területtel szoros kapcsolatban áll, valamint gazdasági és kulturális centrum is.

Az ipar Nowy Saczban alárendelt szerepet játszik, noha működnek itt feldolgozóüzemek, melyekben mezőgazdasági termékeket állítanak elő, valamint ipari berendezéseket, melyeket a szénbányászat és a vasúti gépgyártás területén használnak. Ezen kívül vannak olyan gyárak is, melyek hardver termékeket állítanak elő, valamint kohó- és faipari berendezéseket, és kézműves ipar is van a városban. A város a fafeldolgozó üzemeket fejlesztette. A kereskedelmi hálózat külső, állami beavatkozás nélkül fejlődött. Nowy Saczban a legjobb minőségű áruk sorát kínálják.

Vár

A városban sok kulturális intézmény, könyvtár, kultúrház, galéria és egy érdekes szabadtéri múzeum működik.

Idegenforgalom, turizmus

A város turisztikai központ, gyógy- és fürdőhelyekben a lengyel vajdaság leggazdagabb városa. Kirándulásokat tehetünk a Poprząd medencéjébe, amit a „100 forrás vidékének” is neveznek, hiszen itt számos ásványvízforrás található. Mindenekelőtt Krynicát kell megemlíteni, amelyet a „lengyel gyógyfürdők gyöngyének” is neveznek, és mindössze 35 km-re fekszik Nowy Sacztól. A település vasúti és közúti összeköttetése az ország más városaival és régióival, valamint a kedvelt kirándulóhelyekkel igen jónak mondható. A városban festői turistaútvonalak találkoznak.

Varázslatos fekvésén kívül a város látnivalói közé tartozik az óvárosi épület-együttes, amely a XIV. századból származik. Az óváros különlegessége a gondosan felújított, művészien kiépített, tipikusan városi együttes, és a hegyi folyók mentén elterülő, zöld szabadidőpark. Három hotel, motelek és fogadók várják a városba érkező vendégeket. Fürdő, sportcsarnokok, stadionok, biliárdklubok, tenisz- és sportpályák várják a kikapcsolódni vágyókat. Sok étteremben kínálnak izletes fogásokat és helyi specialitásokat. Nowy Sacz rendelkezik azokkal az előnyökkel, hogy még nagyobb jelentőségű turisztikai központ legyen.

Sepsiszentgyörgy

Ország: Románia

Irányítószám: RO-4000

Lakosainak száma: 67822

Távolsága Kiskunhalastól: 700 km.

Testvérvárosi kapcsolat kezdete:

1997. április 25.

Polgármester: Albert Álmos

Elérhetőség:

Sepsiszentgyörgy Polgármesteri Hivatala

RO – 4000 Sf. Gheorghe –

Sepsiszentgyörgy

Str. 1 Decembrie 1918 nr. 2.

Jud. Covasna

Telefon: 00 40/ 67-311 243

Fax: 00 40/ 67-351 781

E-mail: sfgh@cosys.ro

Honlap: www.cosys.ro/sfgh

Kovászna megye székhelye, Sepsiszentgyörgy, a Kárpátok kanyarulatánál, Brassótól 32 km, Bukaresttől 198, Kolozsvártól 250, Nagyváradtól 485 és a konstancai kikötőtől 412 km távolságra, helyezkedik el. Nevét temploma védőszentjéről, Szent György lovagról kapta. Tengerszint feletti magassága 555 m. Éghajlata mérsékelt kontinentális, nyáron a hőmérséklet 25-35 °C között változik, télen a legalacsonyabb hőmérséklet -24 °C.

A város lakóinak száma összesen 67 822 fő, 32 657 férfi (48, 4 %) és 35 165 nő (51, 6 %). A lakosság nemzetiségi összetétele: 75,3% magyar, 23,4% román és 1,3% roma. Mivel a lakosság átlagéletkora 30,4 év, (az országos átlag 34 év) a város reális növekedési lehetőségekkel és jelentős munkaerő-forrással rendelkezik.

Történelmi múlt

A település első írásos dokumentuma 1332-ből származik, az 1461-es oklevél pedig mint oppidumot, mezővárost említi. Városiasodása lassú folyamat volt, évszázadokon át kisépességű település maradt. 1658-ban és 1661-ben a tatár-török seregek beveszik a várat, felperzselik a várost és közel ezer lakost rabságba hurcolnak. Tovább fogy a lakosság az 1717-18. évi szárazság után fellépő pestis idején, az 1764-es Siculicidium (Mádéfalvi veszedelem), majd az 1802-ben pusztító föld-rengés során.

Sepsiszentgyörgy tényleges várossá válása 1832-től számítható, amikor felépült a Vármegyeház, majd a Bálház és a Lábasház. 1848-ban a szentgyörgyi népgyűlést követően Gábor Áron több háromszéki öntőműhelyben ágyúkat készít a forradalmi erők számára. Bem tábornok 1849 márciusában érkezik a városba. Gábor Áron július 2-án elesik a kökői csatában és Háromszék önvédelmi harca nemsokára elbukik. 1854-ben a Makk-féle összeesküvés jelzi az osztrák önkényuralommal való szembefordulást, de a résztvevők közül Várad Józsefet és Bartalis Ferencet az örkői vesztőhelyen kivégzik. A kiegyezés után felépül a Székely Mikó Kollégium (alapítója Erdély Széchenyije, gróf Mikó Imre). Színház létesül, a Bazar emeletén pedig beindul a polgári leányiskola (ma Mikes Kelemen Líceum). 1874-ben megkezdődik a nyomda működése, 1882-ben megjelenik a Székely Nemzet című lap. A különböző stílusú, Gyárfás Jenő és Kós Károly által tervezett polgári és középületek, a széles utcák, az 1891-ben megépített vasút, az 1905-ben épített Olt-híd és a századfordulón elindult iparosítás a települést mára vonzó arculatú, közel 70 ezres lélekszámú, fejlődő térségi központtá alakította.

Gazdaság és kultúra

A 19. század második felében a gyáripar térhódításáról beszélhetünk Sepsiszentgyörgyön is. 1879-ben megalakult az Első Székely Szövőgyár, amely 1967 óta Olt Textil Művek néven ismert. Az 1897-es év korszaknyitó Sepsiszentgyörgy gazdasági fejlődésében. Ekkor létesült Gödri Ferenc fáradságos közbenjárásával a város második nagyüzeme, a dohánygyár.

A 20. század hetvenes éveiben újabb jelentős beruházások kezdődtek, több üzem létesült. Ezek közül méreteiben a legnagyobb az autóalkatrészeket és célgépeket gyártó vállalat, majd az autóvillamossági alkatrészeket és villanymotorokat gyártó üzem, és ekkor kezd termelni a bútortermelés és műanyaggyártás is.

Az utóbbi években egymást követték a „zöldmezős” beruházások. Dr. Bock und Partner Kft., a Heidemann Rt., a Tiszai Vegyi Kombinát Rt., a Dunapack Rt. és a MOL Rt. befogadó környezetet talált itt gazdasági tevékenysége fejlesztésére. Ezen befektetések értéke 15 millió dollárt tett ki.

Könyvtár

A lakások száma összesen 22 685. Villamosított 99,0%, vezetékes ivóvízzel ellátott 94,9%, központi fűtéssel ellátott 83,3%, csatornarendszerbe kötött 91,1%. Az 1000 lakosra jutó telefonok száma: 295. Az egész város területén 2 mobil-telefonhálózat (Dialog, Conex), 3 internet-szolgáltató (Micronet, Cosys, Honoris), 2 kábeltévé-rendszer, helyi televízió- és rádióstúdió működik. A kórházi helyek száma: 875, körzeti orvosi rendelő: 9, járóbeteg szolgálat: 4, bölcsőde: 6. Sportlétesítmények: városi stadion atlétikai pályával, tenispályák, strand, fedett uszoda, korcsolyapálya, sípálya. A város 34 tanintézményében folyik az oktatás. 15 óvoda és 7 általános iskola van. A középfokú képzés 5 elméleti (Székely Mikó, Mikes Kelemen, Mihai Viteazul, Református teológiai és a Képzőművészeti középiskola) valamint 6 szakközépiskolában történik (Puskás Tivadar, Olt Textil, Gazdasági, Kereskedelmi, Mezőgazdasági, Perspektíva). Posztliceális képzés 7 intézményben folyik különböző szakosodással. Felsőfokú intézményként 1997-től a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közigazgatási és Menedzsment Főiskolái, valamint a budapesti Gábor Dénes Műszaki Főiskola kihelyezett tagozatai működnek, 1999-től működik a Tanítóképző Főiskola is.

Művelődési intézmények: Megyei Könyvtár, Tamási Áron és Andrei Mureşanu Szintársulat, Háromszék Népi Együttes, Székely Nemzeti Múzeum, Kultúrpalota, Művelődési Ház.

Turizmus, idegenforgalom

Sugás-fürdő szélvédett klímájával 8,5 km-re található Sepsiszentgyörgytől, 750 méteres tengerszinti magasságon. Ezen a fürdőhelyen a tiszta, hegyi levegő mellett

Kultúrpalota

több borvízforrás, valamint mofetta (szén-dioxid tartalmú vulkáni kigőzölgés) található. Ezekben főleg széndioxid alapú és radon gázok szabadulnak fel.

Télen ugyancsak érdemes meglátogatni Sugás-fürdőt, különösen a téli sportok kedvelőinek, ugyanis a PHARE-program segítségével modern sípálya létesült itt. Ez egy silifettel, valamint világítással felszerelt pálya, amely 500 méter hosszú, 75 méter széles és 140 méter a szintkülönbsége. A fürdőhöz vezető út festői környezetben, kristálytiszta vizű erdei patak völgye mentén, tölgyfák lombja alatt kanyarog. Jelenleg a fürdőhelyen huszonöt, magántulajdonban lévő hétvégi ház áll, hat, különböző cégek tulajdonában levő villa, valamint privatizálásra váró vendéglő, mofetta és melegvizű fürdő található.

A várostól 7 km-re létesült a gyerekek és felnőttek fogadására egyaránt alkalmas kézműves tábor. A festői környezetben elhelyezett bió-faházikók 50 férőhelyesek, konyhával, ebédlővel, valamint fürdőszobával elégítik ki a táborlakók igényeit. A tábor évente májustól szeptemberig működik, ebből 3-4 héten keresztül a testvérvárosokból érkező táborozókat fogadja.

A város központjában felállított színpadon rendezik meg évente a három napig tartó „Szent György-napok” rendezvénysorozatát. Ez hagyományosan számos kereskedőnek, kulturális és sportrendezvénynek ad helyet, valamint a testvérvárosi kapcsolatok ápolására is jó lehetőségeket kínál.

Hódmezővásárhely

Ország: Magyarország

Irányítószám: 6800

Lakosainak száma: 51183

Távolsága Kiskunhalastól: 80 km

Testvérvárosi kapcsolat kezdete:

1998. május 2.

Polgármester: Almási István

Elérhetőség:

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

6800 Hódmezővásárhely Kossuth tér 1.

Telefon: 06-62/ 530 100

E-mail: pmh@hodmezovasarhely.hu

Honlap: www.hodmezovasarhely.hu

Hódmezővásárhely az Alföld dél-keleti részén, Szegedtől 25 kilométerre található, a 45-ös és a 47-es számú utak találkozásánál. Átlagos tengerszint feletti magassága 80-85 m. Területe 48328 hektár, lakosainak a száma 51183 fő.

Az ország legnagyobb közigazgatási területével rendelkező megyei jogú város a dél-alföldi régió jelentős gazdasági, kulturális, oktatási és művészeti centruma. A település az elmúlt években látványos fejlődésen ment keresztül. Az uniós eszme, a testvérvárosi kapcsolatok kialakítása, az infrastruktúra fejlesztése, és a környezetvédelem terén elért eredményeket az Európa Tanács 1997-ben az Európa-díj Becsületzászló fokozatával ismerte el. A díjat személyesen Leni Fischer, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének elnöke adta át azon a városi ünnepségen, amelyen a testvérvárosok delegációi is részt vettek.

Történelmi múlt

A település már az őskor idején lakott hely volt. A régészeti ásatások a város határában közel hatezer éves településre utalnak. A régészek sorra feltárták a rézkor,

Városháza

a bronzkor és a vaskor, valamint a népvándorlás idejéből származó emlékeket. A neolitikum egyéb leletei közül kiemelkedik a nemzetközileg is ismert, a termékenység-kultúrára utaló Kőkénydombi Vénusz.

Hód és Vásárhely. Az egykor különálló falvakat a 13. század közepén említik először az oklevelek. Több kisebb falu összeolvadásából jött létre a 15. században a nagy határú mezőváros. 1873-ban a település önálló törvényhatósági jogú várossá vált, népessége fokozatosan nőtt. 1890-ben az ország negyedik legnépesebb városa volt. Ekkor jött létre a jellegzetes településszerkezet és a nagy határra kiterjedő tanarendszer. 1990 óta megyei jogú város.

Látnivalók, nevezetességek

A város főtere a parkosított Kossuth tér, az itt lakók kedvelt pihenőhelye. A tér déli oldalán áll az 1893-ban, eklektikus stílusban, Ybl Lajos tervezte városháza 56 méter magas tornya. Körsétálójából gyönyörű panoráma tárul a nézelődő elé. Háromszögletű és félkörív alakú ablakpárkányok, balusztrád, rokokós füzérek díszítik a főhomlokzatot. Az előcsarnokban márványtáblán olvasható az építés dátuma. A lépcsőfordulót színes ólomüveggel díszített ablakok világítják meg.

A tér nyugati oldalán áll az 1905-ben épült, nemrégiben eredeti szépségében felújított Fekete Sas szálloda neobarokk épülete, monumentális faragott díszítésű ablakaival. Reprezentatív nagyterme városi rendezvényeknek és báloknak ad helyet.

A város legrégebbi téglalapülete az 1713-14-ben, román stílusban épült Ótemplom, amelyet lőrészekkel ellátott védfallal vettek körül 1740-ben. A falnak mára csak egy kis részlete maradt meg a templom mögött. Az 1822-ben épített klasszicista ó gimnázium

emeletén jelenleg az Alföldi Galéria állandó kiállítása látható az alföldi festőiskola alkotóinak (Tornyai János, Rudnai Gyula, Endre Béla) valamint más neves festők és szobrászok alkotásaiból. Az 1772 óta működő református iskola 1896-ban emelt épületében, a Bethlen Gábor Gimnáziumban találjuk Vásárhely neves szülötteinek panteonját. A gimnázium mögött árvédelmi téglafal húzódik, amit 3 km hosszúságban építettek a város déli részének védelmére az 1879-es nagy szegedi árvíz idején.

A város főutcáján elindulva, egy kis park közepén áll a belvárosi római katolikus templom, melynek középső hajója 1852-ben, oldalhajója 1860-ban épült Ybl Miklós tervei alapján. Továbbhaladva az 1794-ben épült klasszicista uradalmi tisztartóház hosszan elnyúló, középen timpanonnal díszített épülete tárul a látogató elé.

A Kálvin téren áll az Alföld legnagyobb barokk református temploma, az Újtemplom. A tér észak-keleti oldalán a zsidó hitközség egykori épülete található, ma zeneiskola. Nem messze tőle a jobb oldalon látható az izraelita templom (zsinagóga) eklektikus épülete.

A város külterületén, a szegedi út mentén található a Kopáncsi Tanyamúzeum. A csomorkányi úton emelkedik a Csomorkányi templomrom az egykori Árpád-kori templom falmaradványaival.

Természet és turizmus

Az egykori mezőváros nemcsak a múltban volt, de ma is nevezetes tiszai árterületéről és pusztáiról. A korábban elterjedt legeltető állattartás hagyományai nem merültek a feledés homályába. E gazdálkodási formának köszönhető, hogy fennmaradt a vásárhelyi puszta, a város egykori külső legelője, de ma már 5 település osztozik azon. Természetvédelmi szempontból legértékesebb rész a Körös-Maros Nemzeti Park egyik törzsterülete. A vásárhelyi puszta ékessége Kardoskút, melynek fő nevezetessége annak madárvilága. A napközben inni jövő, eleséget kereső, majd alkonyat előtt éjszakai pihenőhelyeikre behúzódó madárseregek, ősszel és tavasszal átvonuló vadludak, darvak és kis pólingok látványa sok érdeklődőt, kirándulót idevonz. A kardoskúti Fehér-tó Közép-Európa egyik legfontosabb madárszállója.

A környező települések – Mártély, Mindszent, Szegvár, Székkutas – a „Vásárhely Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulás” létrehozásával hivatalosan is kifejezték együttműködési szándékukat. Az összefogás példaértékű, hiszen az öt, viszonylag kis területen elhelyezkedő település bővebb, színesebb idegenforgalmi kínálatot alkot.

Az alföldi mezőváros tanyavilágában kiformalódott népművészeti hagyományok mutatják, hogy a fazekasok kézműves technikája és a hímző asszonyok tudása még ma is elevenen él. Hódmezővásárhely az alföldi fazekasság egyik központja volt, virágkorát a 19. század második felében élte. Minden városrész eltérő stílusjegyekkel dolgozott. Ma is több fazekas él a városban. Jellegzetes még az ún.

Fekete Sas Szálloda

gyapjúhímzés, amely len és kender alapanyagokkal dolgozik. A hímzés színvilágát a barna, a zöld és a kék szín, valamint ezek árnyalatai alkotják. A folklórt kórusok, néptánc-együttesek őrzik és a népi mesterségek sem tűntek el. Ismerik még a hálószővés, a vesszőfonás technikáját, művészi színvonalúak a fafaragó mesterek munkái is.

A helyi sportéletnek is szerves része a városi strandfürdő és termálkemping, amely a város szívében, nagy kiterjedésű, ligetes-parkos környezetben található. Minősített gyógyvizével, nyolc medencéjével, masszázsszal, szaunával várja a pihenést és gyógyulást kereső látogatókat. A kétszintes Termál camping faházaival, lakókocsik számára is kedvező elhelyezkedéssel, a városközpont közelében, mégis nyugodt környezetben, a strand szomszédságában üzemel. 2002-től sporteseményeknek is helyet adó fedett sportuszoda várja majd a fürdőzőket.

A környék élővizei közül a mártélyi Holt-Tisza a legkedveltebb, amelyet a 2260 hektáros Mártélyi Tájvédelmi Körzet vesz körül évszázados nyárfásokkal, füzesekkel. Itt fürdőzésre tökéletesen alkalmas szabad strand is van. Az élő Tisza homokos parti fővénye is alkalmat ad fürdőzésre. A térségben remek horgászati lehetőséget kínál az élő Tisza, a holtágak, a horgászegyesületek és magántulajdonban lévő horgásztavak, a Kurca és a Kórógy. A térség határain belül több vadásztársaság is működik, a környéken lévő vadászházak szálláslehetőséget is kínálnak. A lovaglást kedvelők számára jó hír lehet, hogy a Hód-Mezőgazda Rt. Aranyági Ménesét a Furioso-North Star fajta főménesévé nyilvánította a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége. Az állomány legjobb egyedei országos díjugrató, díjlovagló és fogathajtó versenyeken is megállják a helyüket.

Szabadka

Ország: Szerbia

Irányítószám: YU-24000

Lakosainak száma: 100000

Távolsága Kiskunhalastól: 45 km

Partnervárosi kapcsolat kezdete:

2001. április 26.

Polgármester: Ispánovics István

Elérhetőség:

Szabadka Község Képviselő Testülete

Polgármesteri Hivatal

YU – 24000 Szabadka

Szabadság tér 1.

Honlap: www.subotica.co.yu/hu

Szabadka a mai Jugoszlávia legészakibb fekvésű városa. A jugoszláv-magyar határtól 10 kilométerre található. A Pannon-síkság szívében elterülő várost évszázados hagyományok, a kultúrák sokszínűsége és gazdagsága jellemzi. A város, valamint a 18 települést magában foglaló községi székhely 1008 négyzetkilométer területet ölel fel. Szabadka a Vajdasági Autonóm Tartomány második legnagyobb városa.

Északra homokvidék található jól termő gyümölcsösökkel, szőlőskertekkel, a déli részek fekete termőföldjein pedig a gabonatermesztés a jellemző. Szabadka az észak-bácskai régió legfontosabb közigazgatási, ipari, kereskedelmi, közlekedési és művelődési központja, de a Palicsi-tó közelsége miatt nagy szerepet játszik a turizmus is.

Történelmi múlt

Szabadka alapításának időpontját a 13. század közepére tehetjük, a tatárpusztítás utáni évekre, IV. Béla király idejére. A várost először egy 1391-ben kelt okiratban említik, Zabotka néven. A későbbi századok folyamán Szabadkának sok névváltozata létezett: Szabatka, Subotica, Szent Mária, Maria Theresiopolis, Theresienstadt. 1439-ig királyi birtok volt, ekkor a Hunyadiak birtokába került. Ez

Városháza

időben jelentős településnek számított, mert egy ekkor kelt okmányban oppidumnak, azaz mezővárosnak nevezték meg. A város és környéke ezután többször is gazdát cserélt. Az 1514-es parasztfelkelés idején a keresztes parasztok és az ellenük jött szerémségi szerbek is nagy pusztítást végeztek, a várost is nagy károk érték. A mohácsi csata utáni időkben, az 1526 utáni években Csernoevics Nenád, aki szerb despotává nevezte ki magát, szerb, tót, oláh, és bolgár parasztokból álló felfegyverzett seregével bevonult Szabadkára. Az akkor betelepült szlávok később állandó lakosaivá váltak a városnak és környékének. A török hódoltság korából szinte semmilyen adat nem található a városról. Feltételezhető, hogy 1543-ban Szabadka az újonnan szerveződött szegedi szandzsákhöz (török közigazgatási terület) tartozott. 1686-ban Szegedet feladta a török báró Wallis Györgynek, így Szabadka is felszabadult a török iga alól. A vármegye megszabadult ugyan a törököktől, de igen szomorú látványt nyújtott: a messze elnyúló síkságokon néma csend uralkodott, átjárhatatlan bozótosokkal, bűzös mocsarakkal, kietlen homokos pusztákkal. A valaha itt élt népeknek nyomát sem találjuk.

Az elkövetkező évtizedekben szerbeket és bunyevácokat telepítenek ide, akiknek kötelességük volt bármikor a török ellen harcolni. A terület határőrvidéknek számított. Az 1700-as évek elején, egészen az 1711-es szatmári békéig a Rákóczi-szabadságharc miatt újból rablások és kölcsönös megtorlások színhelye lett a város területe. Szabadka az 1743. év május hó 7-én kelt szabadságlevél szerint szabadalmazott kamarai mezővárossá lett, majdnem teljes szabad királyi városi jogokkal. Teljes jogait 1779-ben kapta meg.

Az 1848-as forradalom évében jelentős esemény volt a május 23-i városi tisztviselő- és képviselőválasztás. 1849 elején a magyar kormány itt egyesítette a

Látkép

polgári és katonai kormányzást gróf Batthyány Kázmér kormánybiztos kezében. A nemzeti ügy elbukásával a városi tiszti kar elmenekült és július 30-án Ramberg osztrák tábornok bevonult Szabadkára. A kiegyezés után az első világháborúig a város gyorsan fejlődött, a huszadik század elején már százezer lakosa volt.

Az első világháború végén, 1918. november 13-án a szerb és a francia csapatok bevonultak a városba. Szabadkát 1920. június 4-én, a trianoni tárgyalások során véglegesen Jugoszláviához csatolták.

A második világháború elején, 1941. április 12-én Szabadkát a magyar honvédség szállta meg. A Vörös Hadsereg és a szabadkai partizánosztág katonái 1944. október 10-én foglalták el a várost, Szabadkán véget ért a második világháború.

Gazdaság

A város gazdasági életében kiemelkedő helyet foglal el a Zorka Vegyipari Vállalat, a Nitrogénművek, a Sever Holding, a BP Cycle, a Március 8., a Sigma, a Bratstvo és a Buducnost nagyvállalatok. A mezőgazdasággal foglalkozó és mezőgazdasági termékeket feldolgozó üzemek és vállalatok közül említést érdemel a csantavéri Földműves Szövetkezet, a palicsi Borgazdaság, az Agrosemé Panonija, a Pionir, a Zrno Mag, A Szálás Földműves Szövetkezet, az Agráripari Kombinát, a Yukom, a Pescara, az Állategészségügyi Intézet, a györgyeni a Nova Barazda, a November 29., a bajmoki Ravnica, a Tejgyár, a Fidelinka, a tavankúti Medoprodukt. Az építőipar, mint különálló gazdasági ágazat, az utóbbi években főleg a magánszektorban fejlődik erőteljesen.

Oktatás, művelődés

Szabadka Község területén az oktatás 21 általános iskolában folyik. A városban 13, a hozzátartozó településeken 8 általános iskola várja a kisdíákokat. A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára két speciális iskola működik. Továbbtanulási lehetőségre a város 7 középiskolájában nyílik lehetőség. A szabadkai Szabadegyetem keretében működik a Felnőttek Iskolája. A lakosság kulturális igényeinek kielégítéséről 3 színház, számos filmszínház, múzeum, egyesület, helyi televízió- és rádióstúdió gondoskodik.

Rendezvények, népnepélyek

Szabadka évenként visszatérő nagyrendezvényei között említésre méltó a Nemzetközi Expo, a Nemzetközi Vállalkozói Vásár, az Oton Tomanic Nemzetközi Gyermekfesztivál, a Palicsi Filmfesztivál, és a Nyári Színházi Esték, a Szüreti Napok. Legnagyobb hagyománya talán a Duzijanca aratóünnepnek van. Évszázadok óta minden földműves családnak örömet, vidámságot és gazdasági eredményt jelentett az aratás sikeres befejezése. Ezt az örömet a gazda megosztotta az aratóival, a kaszásokkal, a marokszedőkkel. Az aratás ünnepét mélyen áthatotta a vallásosság, a hálaadás Istennek a betakarított termésért. Rajic Blasko plébános már 1911-ben jelentős, a hálaadó szentmiséhez kapcsolódó aratóünnepet szervezett. 1968 óta az aratóünnephez kulturális rendezvények kapcsolódnak – az aratók versenye, az aratóbál (veliko kolo), a legszebb aratópár megválasztása. Az aratók nagygyűlését, az ünnepi felvonulást, a kirakatredezők versenyét, a lóversenyt nem csak a város, hanem a környék legnagyobb turistacsalogató látványosságai közé sorolhatjuk.

A könyv szerzői

Fotó: F. J.

- A Kiskunhalas almanach szerzői 2002. március 22-én. Balról-jobbra felsorolva.
Felső sor: Juhász Gábor, Ternyák Jenő, Kunszeri Miklós, Cseri Gábor, Király Gábor.
2. sor: Tóth Zoltán, Pintér Géza, Kovács Iván, Szakál Aurél.
3. sor: dr. Gszelmann Ádám, Baki István, Varga-Sabján Gyula,
Palásti Károly, dr. Komáromi Szilárd.
4. sor: Szalai Sándor, Lehóczki György, Vincze Ferenc, Laki Rita.
Alsó sor: Gyarmati Andrea, Darányi Mária, Horváth Etelka, Tóth Iлона.

- Baki István** nyugdíjas, helytörténész Kiskunhalas-Budapest
(19., 20. fejezet)
- Cseri Gábor** levéltáros Levéltár, Kiskunhalas
(2. fejezet és életrajzok)
- Darányi Mária** nyugdíjas, helytörténész Kiskunhalas
(Életrajzok)
- Gszelmann Ádám dr.**, ny. iskolaigazgató, történész Kiskunhalas
(Életrajzok)
- Gyarmati Andrea** történész-muzeológus Thorma János Múzeum, Kiskunhalas
(25., 26., 27., 30. fejezet, névmutató és életrajzok)
- Horváth Etelka** könyvtáros Városi Könyvtár, Kiskunhalas
(12., 13. fejezet és életrajzok)
- Janó Ákos** ny. múzeumigazgató, Sárospatak
(Életrajzok)
- Juhász Gábor** főtanácsos, külkapcsolati referens Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas
(33. fejezet)
- Király Gábor** igazgatóhelyettes, Kiskunhalasi Művelődési Központ
(31. fejezet)
- Komáromi Szilárd dr.**, alpolgármester Kiskunhalas Város Önkormányzata
(11. fejezet)
- Kovács Iván** határőr alezredes, Kiskunhalas
(10. fejezet)
- Kunszeri Miklós** borász, szakmérnök, Kiskunhalas
(9. fejezet)
- Laki Rita** könyvtáros Thorma János Múzeum, Kiskunhalas
(30. fejezet, mutatók)
- Lehóczki György** nyugdíjas, helytörténész Kiskunhalas
(3., 5., 6., 15. fejezet és életrajzok)
- Lukács László** főtitkár, Kiskunhalasi Református Kollégium
(Életrajzok)
- Palásti Károly** tanár Bibó István Gimnázium, Kiskunhalas
(17., 18. fejezet)
- Pintér Géza** vezető főtanácsos Polgármesteri Hivatal, Kiskunhalas
(32. fejezet)
- Szabó Krisztina** tárlatvezető Thorma János Múzeum, Kiskunhalas
(30. fejezet, névmutató)
- Szabó Róbert dr.**, történész MTA Történettudományi Intézet, Budapest
(Életrajzok)
- Szakál Aurél** múzeumigazgató, történész Thorma János Múzeum, Kiskunhalas
(1., 8., 14., 21-23., 30. fejezet, életrajzok és szerkesztés)
- Szalai Sándor** ny. állomásfőnök, helytörténész Kiskunhalas
(16., 18. fejezet és életrajzok)
- Szécsényi Mihály** mérnök-főtanácsos, MÁV Kiskunhalas
(Életrajzok)
- Szűcs Károly** művészettörténész Halas Galéria, Kiskunhalas
(Életrajzok)
- Ternyák Jenő** természetfotós Kiskunhalas
(24. fejezet)
- Tóth Iona** civil referens, Kiskunhalasi Művelődési Központ
(28., 29. fejezet)
- Tóth Zoltán** mérnök, polgármester Kiskunhalas Város Önkormányzata
(Előszó)
- Varga-Sabján Gyula** könyvtárigazgató, könyvtáros Városi Könyvtár, Kiskunhalas
(Életrajzok)
- Vincze Ferenc** ny. tanácselnök, helytörténész Kiskunhalas
(Életrajzok)

Rövidítések

BKML Kh	Bács-Kiskun Megyei Levéltár Kiskunhalas
BNV	Budapesti Nemzetközi Vásár
Bp.	Budapest
DSE	Diáksport Egyesület
FIDESZ	Fiatalkorú Demokraták Szövetsége
FKGP	Független Kisgazda Párt
HM	Honvédelmi Minisztérium
HOP	Helyi Óvodai Program
KB.	Központi Bizottság
KGY	Közygyűlés
Kht.	Közhasznú társaság
KISZ	Kommunista Ifjúsági Szövetség
Kkh.	Kiskunhalas
Kkhvk	Kiskunhalasi Városi Könyvtár
KMK	Kiskunhalasi Művelődési Központ
kth.	képviselő-testületi határozat
KTSZ	Kisipari Termelőszövetkezet
MÁV	Magyar Állami Vasutak
MDF	Magyar Demokrata Fórum
MDP	Magyar Dolgozók Pártja
MIÉP	Magyar Igazság és Élet Pártja
MIOK	Magyar Izraeliták Országos Központja
M. Kir.	Magyar Királyi
MOVE	Magyar Országos Véderő Egyesület
MSZMP	Magyar Szocialista Munkáspárt
MSZP	Magyar Szocialista Párt
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
NASA	National Aeronautics and Space Administration (Országos Repülésügyi és Űrkutatási Hivatal)
NSZGY	Nagy Szeder Gyűjtemény
OKÉV	Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont
OKJ	Országos Képzési Jegyzék
OSZK	Országos Széchényi Könyvtár
PH	Polgármesteri Hivatal
PIV	Papíripari Vállalat
ref.	református
SZÁG	Szilády Áron Gimnázium
TJM	Thorma János Múzeum
TÖV	Települési Önkormányzati Vállalat
vb.	végrehajtó bizottság

Névmutató

Összeállította: Gyarmati Andrea-Laki Rita-Szabó Krisztina

A névmutatóban vastag betűvel közöljük ezredfordulós kortársaink névsorát és normál betűvel a 2000 előtt elhunyt személyek neveit. Akiknél ezt nem lehetett eldönteni, ott a név után (?) jelölés található. A névmutatóban a Kisunhalas almanach fejezeteiben szereplő összes személynév megtalálható. Kivétel ezalól a fejezetek jegyzeteiben, irodalomjegyzékében olvasható nevek. A Kiskunhalasi életrajzi lexikon és a Ki kicsoda Kiskunhalason fejezetekben csak azokat a személyeket névmutatottuk, akiről a szócikkek szólnak. A cégismertetőben szereplő személyneveket jó kereshetőségük miatt nem mutatottuk.

A, Á

Ábel Lajos 612
 Ábrahám Bence 622
 Ábrahám István 622
 Ábrahám Nóra 622
 Ábrahám-Fürösné dr. Darázs Gyöngyi 538
 Abonyiné Palotás Jolán 316
 Ács Gedeon 150
 Ácsné Fehér Klára 553, 554, 555, 556, 622
 Ács Zsigmond 150
 Ádám Andrásné 258
 Ádám Dávid 504
 Ádám Gyula dr. 106, 120, 587, 622
 Ádor Sándor dr. 590
 Ágoston István 35, 150
 Akkermanné Kovács Katalin 553, 609, 623
 Albert Álmos 800
 Albert András 34, 150
 Albert János 35, 150
 Albrechtné Kunszeri Gabriella 623
 Almádi József 585
 Almási István 804
 Almási Károly 506
 Almásy Ignác 150
 Almásy János 150
 Almásy Pál 150
 Ambrus Lajos 494
 Ancsin Jánosné 623
 Anda Péter 302, 316, 569, 604, 623
 Andáné Vastag Andrea 612, 624
 Andrási Szabolesné 564
 Andrássy Gyula gróf 49
 Annus Istvánné 552
 Antal Pál 496
 Antal Zoltán dr. 496
 Antoni Tamásné 256, 258
 Apafi Mihály 20, 151
 Apponyi Albert gróf 106, 109, 151
 Aradszky Montika 290
 Arany János 85

Árvai Ferenc 273, 541
 Árvar Károly 151, 500
 Árvay Lajos 357
 Asztalos Andor 151, 484
 Asztalos Mihály (?) 316

B

Babanyecz Benőné 499
 Babenyecz Irén 98
 Babenyecz Pál dr. 500
 Babenyecz Mónika 537
 Babó Antal 86, 483
 Babó Gábor 488
 Babó Gáborné 488
 Babó Imre dr. 291, 494
 Babó Kornélné 486
 Babó Krisztina 483
 Babó Mihály dr. 81, 86, 87, 151, 298, 365, 495
 Babó Zsófia 465
 Babud Imre 121, 126, 624
 Babud István 468
 Babud Jenő 540, 624
 Babud László 360, 384, 385, 535
 Bachát István 588
 Bács Géza 495
 Baesa Erzsébet 63
 Bácsalmási Antal dr. 151
 Bácsalmási Antal dr. 575, 599
 Bácsalmási Péter dr. 152
 Bácskai Georgina Anna 104
 Bacsó Benő 496
 Bacsó Benőné 458, 489, 496
 Bacsó János 152
 Bacsó Károly 496
 Bacsó László 25, 153, 483
 Bacsó Mária 97
 Bacsó Sándor 486
 Bagí Gábor 316
 Bakaity István 122, 146, 612, 624
 Bakaity Vajk 272
 Bakony Attiláné 258
 Bakró-Nagy Anita 286
 Baksay Sándor 153
 Bakí István 461, 462, 813
 Bakí Judit 625
 Bakí Károly 587
 Bakó Elemér 316
 Bakó Katalin 368, 625
 Bakó László 315, 316, 625
 Bakó Terézia 625
 Baky Aranka 485
 Baky Eszter 467, 482
 Baky Gabriella 485
 Baky Gedeon 485
 Baky Gedeon 485
 Baky Gedeonné 485
 Baky József 38, 153, 404, 405, 485
 Baky Józsefné 485
 Baky József dr. 466, 467, 483
 Baky Krisztina 467, 480
 Balajthy Dénes 153, 484
 Balassa Theresia 467
 Balázs Pál 291
 Balázs Péter 154
 Bálint Ambrus 495
 Bálint (Weisz) Imre dr. 504
 Bálint Sándor 316
 Balkányi Kálmán 316
 Balla Antal (1739-1851) 81, 93, 154
 Balla Antal (1886-1953) 154
 Balla Lajos 788
 Balla Tibor 571, 626
 Balogh Elemér dr. 575
 Balogh István 93
 Balogh István 122, 134, 550, 626
 Balogh István Kálmán 626
 Balogh László 154
 Baloghné Ábrányi Hedvig 317
 Balogh Zoltánné Balogh Magdolna 582, 583, 626
 Baloghné Dudás Ilona 572, 627
 Bán György 495
 Banga Sári 468
 Bangó András 407
 Bangó Péter 155
 Bánkiné Molnár Erzsébet 33, 317
 Barabás Nándor 317, 376

- Baranyi László 155, 293, 389, 585, 596
 Baranyi Móritz 366
Baráth Amarilla 599
Baráth József 122, 140, 627
 Barina Vendel 155
 Barna István 395
Barna László 627
 Baross Gábor 397
 Baróti Géza 458
 Bartek Lajos 155
Bartek Sándor 627
Bárth János 317
Barth Károly 26, 257, 357, 361, 379, 380, 628
 Bartha Benő 588
Barthné Mezőfi Mózer Ilona 26, 359, 378, 379, 380, 628
 Bartek Lajos 488
Bartos Endre 382
 Bartucz Lajos 156, 317
 Bástyi András dr. 576
Bátory Gábor 628
 Bátory Gábor 156, 291, 365, 486
 Bátory Gábor dr. 495
 Bátory Gábormé 486
 Bátory István 486
 Bathyány Lajos 156, 382, 612
Baunoch Sándor 571
Bay Miklós 317
 Bazaláné Gábris Ilona 255
 Bazsa János 468
Becseiné Kiss Erzsébet 317
 Bédi Sándor 156
 Bedekovich Lőrinc 157
 Beke Pál 483
Békefi Józsefné Lovas Jolán 565, 620, 628
 Bél Mátyás 317
Bella Istvánné 770
Bellon Tibor 317
 Bencze (Bergl) György dr. 504
Bencsik Pál 599, 629
 Benedek András 362
 Benedek György 359, 377
 Benedek István 497
 Beniczky Ferenc 106, 108, 157
 Beniczky Lajos 43
Benke Attila dr. 573
Benke Éva 583, 599
 Benke Fogas János 499
Benke László 629
Benkő Tibor 629
Berecz János 377, 393
Berecz Árpád 535, 630
Bereczky Loránd 121, 126
 Berényi Sándor dr. 483
 Béres Erzsébet H. 121, 122, 127, 134, 157, 484
Béres László 121, 131, 630
 Bergendy Szilveszter 158, 288, 302
 Berkí Antal dr. 488
 Berkí Mária 89
Berkí Viola 20, 106, 117, 158, 317, 321, 330, 483, 543, 549
 Bernáth Lajos 159, 293, 339
 Bernáth Zoltán 159, 292
 Berta Imre 501
 Berta Sári 468
 Berták Péter 34, 159
Bertalan Gábor 297, 299
 Bertalan István 159, 367, 494
Bertalan László 630
Berze János 587
 Besnyei Gergely 37, 160
 Besnyei Vince 38, 160
 Bessenyei Ferenc 160, 466, 469
 Bessenyei István 44, 50, 160, 466, 469
 Bessenyei Károly 466
 Beszédes József 791
 Bethlen István 88, 106, 109, 160
 Bezdán József 103
 Bibó Dezső 493
 Bibó György (1725-?) 36, 160
 Bibó György (1830-1913) 160, 493
 Bibó István (1759-1831) 37, 160, 493
 Bibó István (1833-1910) 493
 Bibó István dr. (1877-1935) 161, 493
 Bibó István (1911-1979) 161, 398, 493
 Bibó Károly 161, 493
 Biczó Géza 161
 Bikádi János 38, 162, 404, 405, 484
 Bikády István 36, 162
 Bikády László 487
Biró Imre 489, 496
 Biró István 486
 Biró Lajos 494
 Bisothka Gábor 387
 Blaskovics Tibor dr. 495
 Bleszits Vince 288
Boda Valéria 122, 143
 Bodicsi Imre 452
Bodó Éva 295
Bodó Róbert 295
Bodor Miklós 255, 346, 631
Bodor Tibor 106, 115, 162
Bodrogi József 631
Bodrogi Tibor 121, 127, 631
Bodrogi Tibor dr. 575, 631
 Bognár András (?) 338
Bognár Zoltán dr. 287, 318, 380, 381, 394, 597, 602, 606, 632
Bognár Viola 318
Bognárné dr. Nagy Éva 568, 632
 Bokor József 162, 461
Bolla Sándor 587
 Bor Erzsébet 468
Bor Norbert dr. 784
 Borbás Imre dr. 56, 58, 81, 90, 162, 295
 Borbás István 486
Borbás Lajosné 587
 Borbás Sándor 486
 Borbás Zoltán 458, 459
 Borbényi Mária 407
Boros Judit 317, 318
 Boros Mihály 35, 162
 Borus Gergely 467
 Bory Benő dr. 484
 Boskó Vilmos 162, 391
Bótás József 632
 Bozó Anna 67
Bücz Miklós 553
Bücz Miklósné 553
Böde István 290
Bödecs Pál László 318, 380, 384, 395, 397, 568, 586, 587, 618, 633
Bödecsné Szalai Hajnal 609, 633
 Bögös István 484
Bölcskei Lajos dr. 575
 Bleier Mór 389, 390
 Brancs Vilmos 452
 Braun Adolf 288, 289
 Brázay Kálmán 163
 Brecka Antal 494
Brecka Antal 296, 307
 Brinkus Lajos 163, 499
Bródi Mária 255, 257, 258
 Buda Imre 163
 Buda István (?) 375
Buda Zsuzsanna 633
Budainé Gulyás Gabriella 571
 Budai Valerinka 486
 Buday Sándorné 486
 Budzsák Margit 103
 Bulcsú Károly 163
 Bulits Söfia 467, 481
Bundula Ferenc 776
 Bundzsák István 48, 81, 91, 164, 291
 Bundzsák János 91
Burány Béla dr. 575, 609
 Buza László 467
 Bús Imre 81, 97, 164
Bús Imre dr. 576, 633
 Bús Imréné Kisari Mária 164
Búza Barna 357, 371
 Búza Mihály 36, 165
 Buzárovits Gusztáv 288
C
 Cagány M. Julianna 55
Ceglédi Zoltánné dr. 776
 Chrisztoforó, Thereszia 481
 Corvin János 20
Crowson, Paul 634
 Czagány Anna 364
 Czákó (Czmórek) Jenő 165
Czár Imre dr. 502, 585, 618, 634
 Czimer Károly 319
Czinegéné dr. Krammer Ágnes 538
 Czirok Nagy Jánosné 485
 Czirok Nagy Jolán 485
 Czurda Vilmos 43
Cs
Csábi Bettina 634
 Csábi László 389, 394, 395
Csák Attila 360, 381, 382, 384
Csáki László 533, 535, 536, 635
Csányi István 635
 Csányi Jenő 62
 Csányi László 62
Csapi Antal 607
Csapi Antalné 557
Csapi Benőné 256, 258
Csapó Imre dr. 635
 Csapó Mária 91
Császár Anna S. 686
Csatári József 81, 103, 533, 536, 590, 636

- Csató Károly (?) 318, 459, 460
 Cseh András 165
Csenki Ferenc 122, 138, 600, 636
 Csepri Anna 466
Cseri Gábor Attila 318, 545, 636, 813
 Cseri László id. 165
Cseri László dr. 536
Cserkő Jenőné 394
Csernák Pál 384, 586, 636
 Csetényi Artúr dr. 27, 121, 126, 165, 500
Csetényi Artúrné Bereczky Éva dr. 166, 500
 Csetényi József 166
Csetneki Erika dr. 539
 Csicsvai András 38, 166
 Csicsvai Vasas András 166
 Csicsvai Andrásné 467
 Csikós János 468
Csillag István 636
 Csizmadia Ervin (?) 322
 Csókás Terézia 71
 Csokonai Vitéz Mihály 26, 166, 334, 340, 354, 380
 Csonka Mihály 167, 318
 Csontó Lajos 82, 167
 Csontos Jenő 291
Csorba Imre 568
 Csorba Tibor, Sz. 106, 114, 167, 255, 318
 Csordás Jenő 495
Csorvási Kata 614, 637
Csorvási Zoltán 318, 613, 637
Csővári Mihály 587
Csupity Zoltán 778
Csupor István 319
Csúzdi Zoltán 569
 Csütörtök Boldizsár 448
 Csütörtök László 448
- D**
 Daczi Julianna 93
Daczi Zsolt 637
Daday Zoltán 637
Dáginé Polyák Ibolya 586
 Damkó József 26, 167, 365
Damkó László 572
 Damokos Judit 468
 Danczi Villebald 319
 Darányi Antal 486
 Darányi Dénes 168, 319, 376, 447, 480
Darányi Éva 587
 Darányi Gergelyné 486
 Darányi István 35, 168,
 Darányi István 466
 Darányi István 466
 Darányi János 34
 Darányi Judit 486
Darányi Krisztina 489, 496
 Darányi Lidia 466
Darányi Mária 638, 813
 Darányi Mihály 295, 387
 Deák Ferenc 365
 Deák Péter 467, 482
 Debreceni Regina 40
 Dékányi Árpád 18, 41, 43, 168, 253, 254,
- 255, 257, 288, 319, 380
Dely Levente Zsolt dr. 538
Demeter Ferencné 585
Demeter József 780
 Demjén Júlia 255
 Dénes Marcell 169
Dévai Sándor 587
 Dévényi Iván (?) 319
 Dezső Andor 169
 Dimény Imre (?) 372
 Diószeghy Miklós 300
 Diószegi Balázs 106, 119, 121, 124, 169, 319, 341, 549
 Dimitrijevic, Dusan 791
Dinnyés Józsefné 587
 Dinnyés Lajos 60
 Dobos Julianna 468
 Dobó István 81, 92, 169
 Dobó Kálmán 169, 360, 455, 483
 Dobó Kálmán 488
 Dobó Menyhért dr. 170, 407, 495
 Dobó Tihamér 791
 Dóczi János 407
Dóczy Károly 534
Dóczy Károlyné 378
 Dohány József 170
Dóka István 638
Dóka József 378, 587, 609
Dókané Vető Ágnes 319, 323
 Donáth István dr. 170, 319, 504
Dósa István 122, 136, 607, 638
Dózsa Károly 638
 Dózsa Szigmond dr. 171, 496
Döme Ottóné dr. 566
 Dömötör Anna 468
 Dömötör István 468
Dudás Erika 582
Dudás Ervin 286
Dudás István 620
Duffek Tivadar 385
Dugár Károlyné 555
Dukai Zita dr. 576
 Dunai Péter dr. 121, 123, 171
Dutkai Lóránt dr. 576
- E**
Egri Antal dr. 757
 Egri Kálmán 171
 Egry István 35, 171
 Egyed Izsák 34, 35, 171
 Egyed Izsák János 171
 Éliás Antal 171
Elek János 590
Elek Vidorné dr. 562, 595
Elekes Tünde 596, 639
 Endrődi Sándor 365
 Engli Vilmos 484
 Eötvös Nagy Imre 324
 Erdei Ferenc 319, 320, 451, 455, 459
Erdei Zoltán dr. 639
 Erdéli Zsuzsanna 468
 Erdélyi Árpád dr. 486
 Erdélyi Árpád 486
 Erdélyi Árpád dr. 172
 Erdélyi Emilia 95
 Esterházy Pál 20, 172
- Esterházy Károly 172
Esztergominé Nagy Kálózi Lili 122, 136, 639
- F**
 Fábián Gáspár dr. 172, 358, 585
 Fábrik Éva 65
Faddi István 537
Faddi Istvánné 320, 380, 385, 398, 598, 611, 640
Faddi Zoltán 540
 Fajth Tibor 173
Faldum Tamás 274
Falk Miklós 320
 Falusi Mihály 357, 368
Faragó János 368
 Faragó Kis János 467
 Farkas Ábrahám 34, 173
 Farkas Antal 173, 501
 Farkas Áron 295
 Farkas Dezső 100, 173
 Farkas Elek dr. 81, 88, 173, 487
Farkas Gábor 354, 360, 393
 Farkas Gergely 34, 35, 173
Farkas Gyula 278
 Farkas Imre dr. 81, 85, 173, 487
 Farkas János 468
 Farkas Józsefné (?) 377
Farkas László dr. 640
Farkas Margit 641
Farkas Márta 614
 Farkas Márton 363, 499
 Farkas Pálné 467
Farkas Sándor 641
 Farkas Sándor dr. 173, 487
Farkas Zoltán 379
 Farkas P. József 294
 Fáty András 376, 377
 Fazekas Ágoston 387
 Fazekas Gábor 173
 Fazekas István 291
 Fazekas József 121, 124, 173
Fazekas Sándor 539, 641
Fegyveres Elek 587
Fehér Erika 641
Fehér Péter 618, 641
Fejes Ferenc 605, 642
Fejes Józsefné 619, 642
 Fekete Dezső 121, 128, 173, 320, 350
 Fekete Imre dr. 39, 49, 174, 256, 320, 388
Fekete Istvánné 587
Fekete Károlyné 565
 Fekete Péter 49
 Feldenkirchen, Martin 289
 Ferenyész Györgyné Katona Mária 642
Ferenzi Mária dr. 537, 642
Ferincz János 122, 144, 643
Ferró Róza 321, 643
 Figura Erzsébet 100
 Figura Judit 486
 Figura Julianna 468
 Fischer Ágoston 23, 174, 354
 Fischer Dezső 291
Flösser Tamás 599
 Fodor Béla 62
Fodor Gábor 273
Fodor Idikó 583, 643

- Fodor Imre** 643
Fodor József 395, 494
Forgács Péter 602
Földes László 106, 115, 174
 Földi János 174
Földi Lajos 293
 Földvári Lajos dr. 453
Francia Imre 644
 Frankl Aron dr. 387
 Frídrih Lajos 174, 502
Friebert Tibor 588, 644
Fritz Mihály 397
 Fröhlich Lajos 175, 495
 Fröhlich Mihály 175
 Fröhlich Pál 495
Furkó Zoltán 317, 321
 Furó Irén 468
 Fűrő Kornélia 494
Fülöp Józsefné 534
 Fülöp Sándor 175, 299, 321, 387, 388, 484
Fülöp Teodóra 274
 Fűredy Lajosné 466
Fűzér Gábor 275
Fűzes Attila 573
Fűzi László 330
 Fűzik Pál 38, 175
- G**
 Gál Anna 486
 Gál József 486
 Gál Julianna 486
 Gaál Endre 175
 Gaál Eszter 52
 Gaál Gyula dr. 175, 496
 Gaál Gyuláné Reschner Ilona 176
 Gaál Imre 486
 Gaál István 462
 Gaál János 36, 37, 176
 Gaál Lajos 447, 457, 458, 462, 466
 Gábor Aron 369, 370, 801
Gacsári Kiss Sándor 321
 Gajdócsi István 373, 375
Gál Gabriella 644
Gál Istvánné 585, 604
 Gál Lajos 176, 339, 469, 494
 Gál Mária 493
Gál Mihály 121, 132, 391
 Gál Sándor 292, 358
Gál Szilvia 644
 Galgóczy Károly 321
Gálik Judit 645
Gallina Zsolt 321, 322, 645
 Garay András 491
 Garbai Imre 176
 Garbai Sándor 106, 114, 176, 349, 357, 377
Gardel Miklós 774
 Gargya László 495
 Gáspár Bertalan 366
 Gáspár (Péter) Ferenc 34, 177
Gáspár István 533, 541, 645
 Gáspár János 33
Gasztonyi György dr. 586
 Gasztonyi József dr. 379
 Gazdag Sándorné 556, 557, 645
 Gazsó M. Frida 501
 Gejer József 585
 Genthon István 322
 Gelei József 177
Gép Károlyné 399, 533, 534, 535, 576, 577, 646
Gergely András, A. 322
Gergely József 322, 345, 614, 646
 Gföller Jakab 23, 358
Gidai János 535, 599, 646
 Glück Ignác 177
 Gonda György (?) 460
Goór Imre 646
 Gözon Antal 45
 Gözon Ida 43, 45
 Gözon Imre 38, 81, 82, 177, 467
 Gözon Imre 467
 Gözon István 25, 67, 177, 322, 486
 Gözon Lajos 178
 Gözon László 467
 Gözon Emil Kálmán 467
 Gömbös Gyula 51, 89, 95, 106, 110, 179
Gömszik László 606
Göncz Árpád 10, 398
Granasztói Péter 323
 Granyák Pál 606
Gregó Sándor 535, 571
 Greguss Gyula 488
 Greguss László 488
Gregussné Modok Annamária 548, 647
 Grósz Adolf 178, 504
 Grósz Antal 178
 Grósz Ferenc 178, 359, 360, 504
 Grósz Lajos 179, 504
 Grósz Móric 179, 504
 Gruman Ibolya 99
 Grünfeld Herman 790
Gszelmann Ádám dr. 121, 131, 323, 374, 382, 384, 647, 813
Gszelmann Róbert dr. 575
 Gubu Mária 94
 Gulner Gyula 387
 Gulyás Ferenc 179, 366
 Gulyás József 357, 368, 369, 389
Gulyás József 607
 Gulyás Pál 179
 Gulyás Sándor 180, 388, 494
 Gusztos Antal 59
 Gusztos Károly dr. 39, 53, 58, 60, 61, 180, 484
- Gy**
 Gyalai Mária 482
 Gyárfás Jenő 801
 Gyárfás István 25, 180, 320, 323, 324, 357, 392, 461, 486
 Gyárfás Pál 181, 486
 Gyarmathy Erzsébet 48, 486
Gyarmati Andrea 303, 324, 647, 813
 Gyarmati Kálmán dr. 495
 Gyarmati Károly dr. 495
 Gyenizse Antal 181
 Gyenizse Antal 452
 Gyenizse Balázs 494
Gyenizse Gábor 506
 Gyenizse Imre 484
 Gyenizse János 467
Gyenizse Katalin 546, 648
 Gyenizse Lajos 447
Gyenizse Lajos 587
 Gyenizse László 494
Gyenizse László 569
 Gyenizse Sándor 495
Gyovai István 538, 385
Gyovainé Heteyi Zsuzsanna 535
Gyömrei Ágnes 586
Gyöngyi László 122, 140, 533, 535, 590
Gyöngyi Lászlóné 593
Gyöngyi Sándor 551
 Gyöngyösi Pap Ida 494
 Györfly György 392
Györfly Amália 537, 648
 Györfly István 181
 Györfly Dénes 181, 357
 Györy Sándor 499
 Gyugel Kálmán 182, 357, 358, 359, 501
 Gyulai Mihály 34, 182
Gyuresik Klára dr. 399, 575, 598
- H**
 Haász István dr. 586
 Habsburg József 182
Habsburg György 601
Hajdú László dr. 396, 536, 573, 648
 Hajdú Mihály dr. 494
 Hajdu Ráfi Gábor 182
Hajnal Klára dr. 324, 648
 Hajós András 36, 182
Hajós Terézia 286
Halasi B. Erzsébet 368
 Halassy Béla 488
 Halasy Nagy József 182
Halász Balázs 399, 535, 587, 649
 Halász Géza 183, 324, 483, 765
 Halász József 106, 111, 183
Halász Kálmánné 585
Halász Péterné 556
 Halász D. Ferenc 45, 364, 365, 501
 Halász D. Károly 58
 Halász D. Sándor dr. 39, 55, 56, 58, 183
 Halász Darabos Ferenc 365
 Halász Darabos Sándor dr. 491
Halla Zoltán 649
Halla Zoltánné 566
 Háló Kovács József 183
Hamar Sándor dr. 574, 649
Hámori Zoltán 294
 Hangody István 501
 Haraszti András 34, 183
Hári Ernő 649
Harkai Péter 607
Harmos Aranka 305
Harnóczy Sándor 778
 Harnóczy Kálmán 81, 98
Hartai Mária dr. 538, 650
 Hartmann (Keményfi) János 183
Hatházi Gábor 324
 Hatházi László 488
Hatházi Mónika 324
Hatvani Zoltán 379, 535, 547, 614, 650
 Házy Árpád 61
 Hecht István 299
 Heckenast Gusztáv 338
Hegedűs Erzsébet 619, 642
 Hegedűs János 100

- Hegedűs József 184
 Hegedűs Kálmán dr. 81, 87, 184
 Hegedűs László S. 460
 Hegedűs Lóránt 49
 Hegedűs Veronika 91
Hegedűs Zsuzsanna 81, 100, 650
Hegyes Attila 650
Hegyes Emőke dr. 287, 538, 650
Hegyes Kálmán 586
Hegyes Lajosné 588
Hegyesi Mihály 397, 650
Hegy Emőke 587, 588
 Hegyi Mária 100
Hegy Zoltán 382
Hegyiné Kassai Éva 556, 650
 Heisler István 63
 Herczeg Julianna 60
Herczeg Katalin dr. 576
 Hermán Ferenc 184, 299, 300, 324
 Herpay Mihály 184, 450
 Hetessy Dániel 184, 495
 Hetesy Viktor 185
 Hikisch Rezső 23, 185, 354, 357, 366, 387
 Hild János 377
 Hírháger Károly 185
Hírling József 121, 125, 271, 400, 651
Hirsch Józsefné 560
 Hirth Lipót 289, 300
 Hódi Géza 185
 Hodossy Géza dr. 186, 289, 324, 485
 Hodossy Péter 464, 485
 Hodossy Sándor dr. 485
 Hoffer Endre 186, 487
 Hoffer Imre 186, 487
 Hoffer Imre 487
 Hoffer Kálmán 487
 Hoffer Richárd 487
 Hofmeister Juda dr. 186, 291, 298, 504
 Holló Lajos 286
Hollósi-Simon István 550
 Hollóssy Filep Katalin 480
 Hollósy Simon István 495
Holeczka Anikó 588
Holman Endre dr. 575, 651
Homorné Sánta Anna dr. 574
Honti Irén 588
 Hopmoki Sándorné 467
Hornyákné Sztanyik Magdolna 305, 325
 Horthy Istvánné 53
 Horthy Miklós 51, 106, 108, 186, 366
Horti István 533, 534, 535, 590
 Horváth Alice dr. (?) 461
 Horváth Anna 60
 Horváth Antal 407
Horváth Attiláné dr. 581
 Horváth Benjamin 60
Horváth Etelka 316, 325, 533, 535, 536, 651, 813
 Horváth Ferenc 379
 Horváth Gyula 291, 297, 298, 299, 301, 304, 307
Horváth Gyula 368
 Horváth István (1901-1992) 39, 59, 60, 186, 417
 Horváth István (1931-1988) 28, 121, 128, 186, 400, 484, 608, 763
 Horváth István 294
Horváth István 373
 Horváth Istvánné 300
Horváth Iván dr. 575
Horváth János 318, 325
Horváth József 325
 Horváth József 501
Horváth László dr. 81, 101, 533, 535, 536, 590, 651
Horváth Mihály 533, 535
 Horváth Péter 187
Horváth Róbert dr. 651
 Horváth Almaski Lajosné 362
Hóvári Brigitta dr. 538
Hozdik Zsolt 585
 Hubaffy Mihály 488
 Huber Oszkár 187, 499
 Hudi András 53
Hudi János 652
Hugyi Imréné 560, 615
 Hugyi Mihály 407
Huley Alfréd 588
 Humenýánszky Jolán (?) 373
 Hunyadi Antal 360
 Hunyadi János 15, 20
Hunyadi Péter 587
Hunyadvári Éva 325
 Hurt A. Ferenc 295
Huszár Ambrus 601, 652
 Huszár M. Virgília 501
- I**
Ifkovics Zoltánné 559, 603
Illés Ágnes Ilona dr. 576, 652
 Illés Gergely dr. 501
Illés István 586
Illés Lajos 653
 Illyés Bálint 317
Imgrund Ádámné 537
 Imre Lajos 488
 Imre Lajosné 488
 Imreh Lajos 187
 Imrényi Imre 325
 Imrényi - Szabó Imre 325
Ispánovics István 808
 Istrate József 299
 Iván István 379
 Ivanovics József 187
Iványi András 539, 653
- J**
 Jadzko Vilma 468
Jäger Levente 303, 325, 653
 Jakab Antal 188
 Jakab Julianna 491
 Jakab Lajos 495
Jakabfi Márta 653
Jakus László 782
Jámbrik Zsuzsa 287
Janik József 278
 Jankovich György 188, 404
Janó Ákos dr. 300, 322, 324, 325, 326, 331, 332, 334, 461, 654, 813
János Pál pápa II. 544, 601
 Janóssi György 467, 481
 Jánosi Györgyné 467
 Janossi, Alexandros (= Jánosy Sándor) 467, 481
 Járosi Károly 188
 Jaross Andor 51, 106, 110, 188
 Járossy Mihály 188
Jászai Zoltán 385
 Jávor János 388
Jekl Ferenc 542
Jekő György 571, 654
Jeremiás Attila dr. 576, 654
Jeremiás Béla 655
 Jeremiás Béla 46
Jeremiás Béláné 587
 Jeremiás Emma 46
 Jeremiás Lajos 188, 484
 Jeremiás Lajosné Stepanek Ilona 122, 135, 189
Jeszenszki Péter 587, 655
 Jeszenszky Tibor 189, 588
Jeszenszky Tiborné 587
 Jókai Mór 106, 108, 189
 Jókendvű János 286
 Jónás János 189
 Jósa Mária 86
 Jovanovics, Jovan 190
 Józsa Antal 190
 József nádor lásd Habsburg József
Judák Imre dr. 655
Juhász Ágnes 122, 147, 617
Juhász Antal 325, 326
Juhász Gábor 655, 813
Juhász György 538, 590, 656
Juhász János 588
Juhász Péter 585
Juhász Sándor 587
 Juhász M. Anonimata 501
 Juhász M. Dominika 501
 Juhász M. Szalomea 501
Juhászné Czinkóczi Éva 656
Juhászné Némedi Mária 656
 Justh Gyula 87
- K**
Kádár Péter 588
Kádár Zoltán 588
 Kadosa Marcell 190
Kajtor Ágnes dr. 575
 Kakas Alajos 53
Kákonyi Ferenc 393, 587
Kalicz László 604
 Kálisch Ignác 288
 Kalló János 191
Kalló Viktor 357, 377
 Kálmán Farkas 191
 Kálmán József 191, 358
 Kálmáncsehy Sánta Márton 447
Kalmár Béla 656
Kalmár Sándor dr. 575
Kalmár Teréz 656
 Kamarás Gyula 191
Kamarás István 326
 Kanizsai Csuka Ferenc 791
 Kannás Alajos 192
 Kannás Lajos 387
 Kántor András 761
 Kántor M. Egidia 501
Kaposvári Péter 397

- Káposzta József** 782
Káposzta Lajos 657
 Karacs Teréz 192, 326, 340
Karacs Zsigmond 326
 Karácsony Aladár 295
Karai Benő 122, 145
Kárász Péter 657
Kardos László 535
Kardos Roland 597, 657
Kardos Sándor 657
 Kármán Andrásné 466
 Kármán Pál 193, 466, 481
 Kármán Pálné 466
 Karmat Matild 82
 Karner Ágoston 193, 326
 Károly Mária 99
 Karsai Sándor dr. 488
Kastyák János dr. 289, 307, 658
Kátai József 385
 Kátai Mihály 20
Katancsics Gyula 145, 614
 Katancs Sándor 370, 372, 373, 375, 494
 Kathona Béla 52
 Kathona Margit 52, 484
 Kathona Mihály dr. 39, 52, 53, 54, 59, 193, 494
 Kathona Mihályné dr. 53
Kató Ilona 566, 658
Katona Béla 588
Katona István 121, 129, 326, 658
Katona József dr. 659, 575
Katona Józsefné dr., Gaál Ildikó 383, 659
 Katona Károly 366
 Katona Lajos 468
 Katona Lajosné 468
Katona Magdolna dr. 576
 Katona Mihály 366
Katus Ferencné 586
 Kauser József 23, 193, 358
 Kazai József 193
 Kazinczi Sámuel 193
 Kecskeméti Zsuzsanna 467
Keeskés István dr. 533, 534, 536
 Kelemen Kajetán 326
Kelemen Krisztián 608
 Kelety Eszter 255
Kellner Barnabásné dr. 573
 Kémeri Sándor 289
 Kenedics Károly 326
 Kenessey Sónia 480
Kenyeres László 659
Kenyeres Tibor dr. 538, 660
Keresmár Zsolt 600, 660
Kérges Albert 587
Kerekes Katalin 382, 562, 660
Kerényi József 373, 455
 Keresztes Ágnes (?) 326
 Keresztesi Deák Katalin 467
 Kereszturi Erdélyi József 361
 Kereszturi István 468
 Kereszturi Máris 466
Keresztúri Julianna 258
Keresztúri Zsuzsanna 326, 660
Keszler Erzsébet 585
 Kéthly Anna 92
Kiliti Zsuzsanna 544
Kincses Györgyné 533
Kindl Imre dr. 575
 Király Benő dr. (?) 610
Király Dezsőné dr. 382, 384
Király Gábor 299, 326, 547, 660, 813
Király György 592, 661
 Király Gy. Antal 407
 Király Gy. István 363, 499
 Kirka Ferencné 452
 Kirschner Dániel 466, 467
 Kis György 35, 194
 Kis István 34, 194
Kis Zoltán 275
 Kis Faragó Mária 468
 Kis Illés Imre 194
 Kis O. Zsuzsanna 486
 Kisari Mária 98
Kiscepregi Ákos 382
Kispál István 776
Kispéter Imre 327, 395, 614, 661
 Kiss Andor 483
 Kiss Dezső dr. 495
Kiss Edit 585
Kiss Erika 304
 Kiss Gyula 483
 Kiss Gyuláné 483
 Kiss József (?) 328
 Kiss József 369, 499
Kiss József dr. 573, 575
 Kiss Kálmán 328
 Kiss Károly 484
 Kiss Klára 496
 Kiss László (19. század első harmada) 194
 Kiss László (1841-1926) 194, 488, 499
Kiss László 661
 Kiss Mária 328, 501
Kiss Marianna dr. 574
Kiss Sándor 586
Kissné Halász Éva 533
Klein Imre 316, 328, 569, 661
Klucsó Jenő 122, 144
 Kmeth Sándor 41, 194
 Kmethy István 194
Knáb János 585
Knézy Jenő 662
 Knezsek Gusztáv 354
Kocsányiné Halász Zsuzsanna 587
 Kocsi György 36, 195
 Kocsi Mihály 37, 195
 Kocsi Zsuzsanna 486
 Kocsis Antal 486
 Kocsis Antal dr. 485
Kocsis Dezső 772
Kocsis István 662
 Kocsis Julianna 486
 Kocsis Lajos 195, 499
 Kocsis Máttyás 501
 Kohn Pál 359
Kohout Zoltán 294, 662
Kollár Károly 535, 592
Kollár Zoltán 533
Kollarics Gábor 662
Koller István 619, 663
 Kollman István 360, 386
 Kolompár Kálmánné 350
 Koltai György 485
 Kolosváry István (1799-1874) 493
 Kolosváry István (1799-1891) 493
 Kolozsvári Imre 484
 Kolozsváry István 46
 Kolozsváry Kiss István (1847-1916) 81, 86, 195, 493
 Kolozsváry Kiss István (1874-1928) 39, 46, 81, 87, 195, 493
 Kolozsváry-Kiss Sándor 357
 Kolozsváry Kiss Sándorné 46
Komáromi Attila 328
Komáromi Szilárd dr. 368, 383, 384, 385, 398, 400, 500, 533, 537, 592, 602, 606, 663, 813
 Komlós István 195, 483
 Koncz István 791
 Koncz Katalin (?) 328
 Korda Imre 195, 294, 328, 484, 754
Kormos Lajos 588
 Kós Károly 378, 801
Kós Károly 378
 Kósa István 484
 Kósa Károly dr. 494
 Kósa Sára 468
 Kossuth Lajos 40, 106, 107, 196, 381, 612
Kosza István 357, 380, 383
Koszó János 533, 534, 535, 663
 Kotál Henrik 354, 387
 Kovács András 35, 196
Kovács Anita 664
Kovács Attila 560, 664
Kovács Bálint 328
Kovács Dóra 560, 664
Kovács Erika 286
Kovács Erzsébet 537
Kovács Ferenc 598
Kovács Ferencné 317, 328, 571
 Kovács György 259
Kovács Gyuláné Varga Aranka 616, 664
Kovács Ibolya 293, 299, 304, 328, 614, 665
Kovács Imre 604
 Kovács István 34, 196
Kovács Iván 620, 813
 Kovács János 35
 Kovács János (?) 328
 Kovács József 196
 Kovács József 361
Kovács József Ö. dr. 327, 328, 329, 545, 606, 679
Kovács Józsefné 587
 Kovács Károly 43
 Kovács Károly 297, 365, 387
Kovács László 603, 665
Kovács Mária 585
Kovács Márta 320, 329, 598, 604, 665
 Kovács Mihály 34, 59, 196
 Kovács Sándor 196, 499
Kovács Sándor 563, 605, 614, 665
 Kovács Tibor dr. 39, 57, 58, 59, 106, 114, 196
 Kovács Vince 196, 368
 Kovács Zsigmond dr. 57
 Kovács B. László 452
 Kovács Vodér Józsefné 486

- Kovácsné Hajdók Zsóka** 666
 Kováts György 401
 Kováts Ilona 501
Kozicz János 330
 Kozics Zoltán 299
 Kozis István 196, 288, 357, 358, 387
 Kozma Rezső 354
Kozsich Mihály 537
Kőhegyi Mihály 330
 Kőkényi Mihály 39, 54, 197
 Kőnesög kun ispán 20
Körmendy László dr. 666
Kőrösi Dezső 537, 666
Kőrösi Ilona, Sz. 330
 Kőrösi (Dajka) István 197
Kőrösi Sándorné 587
 Kótörő Miklós 395
Kövecz Gyula dr. 122, 147, 666
Követs Ferenc 533
Krámlí Kinga 667
 Krammer Balázs 501
Krammer Balázs dr. 534
Krammer Zoltán dr. 585
 Krammer Zsuzsanna 98
 Krausz Dezső 54
 Krausz Vilmos 197
Krausz Zoltán 667
Kratochvíll Mimi 330
Krawinski, Ludomir 796
 Kriesfalussy Márta 90
Kristóf Imre 296, 667
Kristóf Imréné 587
Kristóf Jánosné 258
 Kristóf József 197, 495
Kristóf Sándorné 537
Kriston Vízi József 330
Krizsán János 271, 667
Krizsán Mónika dr. 538, 668
 Kucs Béla (?) 360, 370
Kulunesich Tamás dr. 576, 668
Kuminka István 379, 380, 668
Kunze Gáborné 277
Kunszeri Miklós 668, 813
 Kupa Lajos 468
 Kupa László 486
 Kurcz Johanna 92
 Kurdiés József 197
Kurgyis Gábor 778
Kurucsainé Nagy Éva 668
 Kurunczi Anna 101
Kutasi Ferenc 294
Kuti Sándor 612
Kuti Sándorné 585
 Künstler Beláné 54
- L**
Ladányi Sándorné 560
Lajkó György 770
Lajkó Lajos 784
Lajkó Róbert 536, 607, 669
 Lajtu Béla 354
Lakatos Lászlóné Molnár Anna 669
 Lakatos Vince 198, 292, 295, 300, 330,
 346, 392, 549
Laki Rita 315, 330, 669, 813
 Lakó György 198
- Lakos Dénes** 612
Lakos György 580
 Laila András (?) 610
 Lampel Dezső 452
 Láng Mátyas 331, 500
 Lapatár Mária Augusztá 501
László Emőke 25, 253, 331
 László Imre 331
 László Mihály 36, 199
 Latabár Dezső 199
 Latabár Endre 199
 Latabár Krisztina 45
Lázár Kálmán 343
Lázár Zsolt 669
 Ledényi Ferenc 199, 407, 408, 415,
 424-446
 Légrády Brigitta 93
Léhoczki György 813
Lehoczki Krisztián 305
 Lehocz Sándorné 468
Lekrinszki Tivadar 122, 144, 610, 670
Lele József 331
 Lengyel Györgyi 331
Lengyel István 586
Lengyel János dr. 575
Lengyelné László Veronika 768, 782
Letoha Miklós dr. 574
 Lévy Adámné 468
Lévy Hldikó dr. 576, 670
 Lévy Kálmán 331
 Ligeti Vilma 199
Loeski Gábor Elemérné 554
Loeski József 274
 Lőránd Nándor 331
 Lőrántffy Zsuzsanna 612
 Lovas Dániel 289
Lovás János 587, 611, 670
Lukács János 328, 331, 379, 670
Lukács László 290, 297, 303, 331, 670, 813
 Lukács János 468
- M**
 Maár József 200
Maczkó József 774
 Mácsai János 121, 129, 200, 332, 461
 Maeszkási József 81, 94, 106, 112, 200
 Maeszkási Mihály 94
Maeszkovics László 617
Madarász László 332,
 Madarász László (?) 371
 Madas András dr. (?) 371
Magyar Lajosné 122, 145, 671
Magyar Monika 332
 Maján Jolán 74
 Major György 362
 Major Mihály 200, 362
Makai Imre 296
 Makai István 200
 Makay Károly 200, 495
Makay Károly 587
Makay László dr. 122, 141, 332, 671
Makayné Faddi Ágnes 287
 Malczyk Károly 200, 585
 Malisák László 367, 391, 394
 Mallász Gitta 201, 360
Mamlecz Benóné 573
- Mándity László** 672
 Manga Jánosné Heil Olga 371
Margó Ede 381
 Maring Márta 103
 Markovits Mária 18, 20, 41, 52, 61,
 201, 253, 255, 257, 360,
 370, 380, 461, 466, 469
 Márkus Dezső 486
 Marschall Miklós (?) 332
Márta Ágnes 563
Márta Csabáné 578
 Márta Sándor 121, 130, 201
Martinov Tibor dr. 534, 595, 602, 672
 Martiny Sándorné 407
Marton László 373
Martonosi Pál 122, 134, 672
 Martosi Mórocz János 291
 Márfy Judit 466
 Márfy Sándorné 467
 Márk Lajos 500
Maruzsenszki Andor 606, 672
Maruzsenszki Endre 615, 672
Maruzsenszki Erna 567, 673
Maruzsenszki József dr. 673
Masa Anna dr. 576
Maszyk Csaba 354
Máté László 396, 587
Mátis László 673
 Máthé Elek dr. 201
 Matkó Eszter 486
 Matkó István 34, 202
 Matkó József 486
 Mátyas Kovács Gyula 202
Mátyásiné Ván Magdolna 587
 Medveczky Károly 202, 292, 297, 300, 501
 Medveczky Károlyné 487
 Meggyesi János 368
Meleg Artilla 332
Melocco Miklós 374
 Mendele Ferenc 332
Mester Sándor 332, 562, 598, 602, 603,
 674
 Mesterházy Ambrus 202, 298
 Mészáros Dezső 295, 301, 302
 Mészáros Imre 121, 128, 203
Mészáros Imre 603
 Mészáros János 488
 Mészáros Károly 379
 Mészáros Mária 486
 Mészöly Eszter 40
 Mészöly Géza dr. 203, 495
 Mészöly Győző 460, 462
 Mészöly István 203
 Mészöly Károly 291
 Mészöly Lajos 40
 Mezei István 292
Mezei János dr. 534, 674
Micic Markó 607
 Míg Károly 499
 Míg G. Károly 203
Mihály Gábor 357, 374, 375
 Mihályi József 488
 Mihó László 203
 Mihó Miklós 204
 Mihó Miklósné 407
Mike Árpád 587

Mikesi Károly 384, 586, 587, 674
 Miklósa Erika 106, 119, 674
 Miklósszegi Ferenc 278
 Mikó Imre gróf 801
 Mikó Piroska 675
 Miró Gyula 50
 Misalekné Zsigó Katalin 565, 585
 Miskolczi József dr. 538
 Miskolczi Kerekes Sámuel 204, 340
 Móczy András 370
 Mocsáry Lajos 81, 84, 204
 Mócsi Mária 483
 Modok András 204
 Modok Balázs 121, 123
 Modok Balázs 675
 Modok Gergely 35, 204, 461
 Modok János 467
 Modok Sándor 204
 Módra István 535
 Moholy Károly 316, 332
 Molnár Adam 204
 Molnár Béla 205, 255
 Molnár Erzsébet 488
 Molnár Ferenc 533, 534, 535, 590, 675
 Molnár Ferenc 122, 143, 495
 Molnár Ferencné 122, 143
 Molnár Hugó 42, 487
 Molnár Hugóné 487
 Molnár István 488
 Molnár István 205, 332
 Molnár János 36, 205
 Molnár János 587
 Molnár Jenő 360, 380, 381, 398
 Molnár Kálmán 383
 Molnár László 376
 Molnár László Gáborné 553
 Molnár Mihály 35, 205
 Molnár Mihály 358, 500
 Molnár Nándor 397, 537, 601, 602, 675
 Molnár Jenő 398
 Monda Lajos 494
 Mongyiné Kádár Katalin 560, 588
 Monostori Józsefné 258
 Monszpart László dr. 27, 49, 60, 205, 332, 349, 359, 501
 Monszport Erika 103
 Morellné Szilády Klára 367
 Mörizné dr. Rekedt-Nagy Gyöngyi 538
 Morvainé Kovács Ibolya 590
 Morvay Péter 332
 Mózes Éva 482
 Mucsi József 379
 Muhari Vendel 332
 Muhoray György 304
 Munkácsy Mihály 376
 Muntyán László 538
 Muntyán Lászlóné Sági Kata 563, 676
 Murádin Jenő 317, 332, 333
 Murgács Kálmán 206
 Musa Benő 89
 Musa István dr. 81, 89, 206, 465, 469
 Myskei György 448, 587

N

Nagy András dr. 575, 593, 676
 Nagy András, L. 35, 36, 200
 Nagy Antal 43
 Nagy Borbála 587
 Nagy Csaba 81, 99, 206
 Nagy Dénesné 586
 Nagy Emma 468
 Nagy Erzsébet 483
 Nagy Ferenc 93
 Nagy Gergely 35
 Nagy Ilona 588
 Nagy István 450
 Nagy István 461
 Nagy István 535
 Nagy Istvánné 496
 Nagy Istvánné 258
 Nagy János 35, 206
 Nagy József 450
 Nagy József F. 106, 117, 121, 133, 333, 639
 Nagy József dr. 46, 333, 339
 Nagy József dr. 575
 Nagy Kálmán 206, 346, 360, 364, 365
 Nagy Kálmán 533, 535, 676
 Nagy Lajos dr. 207, 333, 501
 Nagy Lajos dr. 533, 534, 591, 677
 Nagy Lászlóné 587
 Nagy Lóránt dr. 207
 Nagy Máté 35, 208
 Nagy Mihály 208
 Nagy Mór dr. 39, 43, 44, 208, 324, 333, 387, 488
 Nagy Nikolett 274
 Nagy Otil 468
 Nagy Péter 533, 534, 535
 Nagy Piroska (?) 333
 Nagy Sándor 99, 483
 Nagy Sándor 399
 Nagy Zoltán 614, 677
 Nagy Zsuzsanna 258
 Nagyné Kovács Hedvig 560
 Nagyné dr. Tajti Ilona 538, 677
 Nagyné Lehoczki Zsuzsa 677
 Nagyné Váci Zita 612
 Nagy Czirok János 485, 486
 Nagy-Czirok Jenő 533, 535, 590
 Nagy Czirok László 20, 208, 322, 333, 334, 349, 350, 392, 447, 457, 458, 461, 462, 486
 Nagy-Czirok Lászlóné 334, 561, 677
 Nagy-Czirokné Horváth Ildikó 564
 Nagy Felszegi Lajos 494
 Nagy Kálózi Balázs 208
 Nagy Kálozy Sándor 494
 Nagy-Kálozy Sándor 208, 495, 759
 Nagy Kálozy Zsuzsanna 496
 Nagy Szedor István (1876-1936) 33, 95, 209, 324, 335, 336, 337, 348, 357, 396, 423, 501, 506
 Nagy Szedor István (1907-1994) 19, 66, 81, 95, 96, 106, 116, 209, 337, 341, 367, 401, 423, 447, 458, 459, 462, 500
 Nagy Szedor Lászlóné 258
 Nagy Tóth Marianna 601

Nagypál Ferenc dr. 295, 495
 Nagypál Imre 485
 Nagypál László 209
 Nagypál László 585
 Neel János 209
 Némédi Imre 607
 Némédi Imre 607
 Nemes Antalné 578
 Nemes Márton 379
 Németh Albert 45
 Németh Anna 70
 Németh Erzsébet 52
 Németh Erzsébet 102
 Németh Ferenc 210
 Németh János dr. 494
 Németh Kornélia 616
 Németh Magdolna dr. 576, 678
 Németh Márton 210
 Németh Sándor 496
 Németh Vendel 770
 Németh B. Ferenc 332, 337
 Németh Buhin Lajos 210, 495
 Nikolényi István 290
 Nincic, Tobias 791
 Novák László 337

Ny

Nyerges Ferenc 610
 Nyerges Pál Attiláné 558, 678
 Nyilas György (?) 332, 337
 Nyilas László 578, 579, 580, 581, 678
 Nyilas Mihály 467
 Nyíri Sándor dr. 575
 Nyíró Gyula (?) 372

O

Odry Lehel 210
 Oertzen Etelka dr. 500
 Oláh András 586
 Oláh Gyöngyné 337
 Oláh Sándor 678
 Oltyánné Kozla Erika 774
 Orbán Balázs 379
 Orbán Ferenc 210
 Orbán István 121, 133, 210
 Orbán János 407
 Orbán Zsuzsanna 467, 482
 Orsay (Spühler) Vilmos lásd Spühler Vilmos
 Ország Ilona 255
 Oszlányi Kornél 211
 Osztrogonác István 362
 Ottinger Ede 289
 Ozoray Árpád 791

Ö

Ölvezki György 379
 Örkényi László dr. 538
 Örkényi Strasser István 211
 Örsi Julianna 337, 338
 Ósz Csaba 332, 338

P

Pacolay Béla 307
 Paczoly Győző 211
 Paczoly Győző dr. 486

- Paczolay Gyula** 121, 123, 317, 679
Paczolay Gyuláné 606, 679
 Paczolay István 212, 484
 Paczolay István 587
 Paget Ilona 89
Pajor Kálmán 380, 535, 591, 680
 Pajor Ödön 212
Pajorné Berta Gyöngyi 258
 Pákozdy László dr. 484
Pál László 680
Palásti Károly 338, 423, 680, 813
Palástiné Tyavoda Julianna 603, 702
 Pálffy János 212
Pálosi Mihály 381, 382
 Palugyai Imre 338
 Pályi Práger Márton 213
 Pallya János 213
 Pándy Lajos 213
 Paor Lajosné 458
 Paor Mihály 366
 Paor Sándor 366
 Papachristos, Andreas (?) 373
 Pap Antal 404
 Pap Gyula 213
 Pap Krisztina 43
 Pap Mária 466
 Pap Sándor 38, 213
 Pápay Mihály 213
Papdi József 680
 Papp Ádám 39, 64, 213
Papp Éva 74
 Papp Gizella 495
 Papp István 63
 Papp Károly 213
 Papp Kornélia 495
 Papp Lajos 214, 332
 Papp László (1903-1973) 214, 338
Papp László dr. 287
Papp László 397
Papp Mihály 536, 619
 Paprika Antal 63, 215, 390, 495
 Paprika János 467, 482
Paprika Tamás 295
Parádi Nándor 338
 Pásith Antal 38, 215
 Pásith István 35, 215
Paska István 502
Pásztor Emese 253, 331, 338
 Pásztor Otília dr. 538
 Patak Teréz 368
 Pataky Dezső 44, 215, 321, 338, 387, 466, 469
 Patay Árpád 338
Patoeckai Tamás 533, 534, 535, 591, 681
 Pattogó Pista 286
 Pátzay Pál 376
 Pauer Terézia 466, 481
 Paulovics István dr. 215
 Pawlik Milada 585
 Payr Egon 205
 Pázsit Antal dr. (1828-1889) 494
 Pázsit Antal dr. (1902-1979) 494
 Pázsit Erzsébet 50
 Pázsit Imre 359
 Pázsit István 359
 Pázsit József 359
 Pázsit Pál 488
 Péli János 407
 Pesty Frigyes 338
 Péter Antal 216, 481
 Péter Balázs 216
 Péter Dénes 85, 216, 486, 765
 Péter Erzsébet 466
 Péter Ferenc (?-1726) 34, 35, 216
 Péter Ferenc (1707-1760) 35, 36, 217
 Péter Ferenc (1757-1821) 217, 339, 359, 466, 480
 Péter Ferenc (1790-1835) 466, 480
 Péter Ferenc 467
 Péter Ferencné 466
 Péter Ferencné 466
 Péter Imre (1765-1839) 217, 466, 480
 Péter Imre (1803-1875) 217
Péter Imréné 681
 Péter István (1666 körül-1746) 35, 217
 Péter István (1741-1814) 36, 37, 217
 Péter István (1786-1853) 218
 Péter Judit 466
 Péter Krisztina 467, 481
 Péter Lajos 208
 Péter László 37, 218, 466, 481
 Péter Lászlóné 466, 481
 Péter Miklós 81, 82, 218, 486
Péter Tamás 339
 Péter Terézia 468
 Péter Zsigmond 218, 466, 480
 Péter Zsuzsa (?) 374
 Peterka József Sebestyén dr. 218, 339
 Pethő Jenő dr. 495
 Peti Sándor 219
 Pető Erzsébet 466
 Petőfi Sándor 334, 357, 374, 375, 485
Petrekánics Zsuzsanna dr. 576
Petruska Judit dr. 539, 681
Petzné Juhász Ildikó dr. 577
Piegel Zsolt dr. 538
Pintér András 398, 400, 569, 620, 681
Pintér Géza 339, 813
Pintér Imre 608, 682
Pintér János 585
Pintér László 682
Pintér Zoltán 682
 Pogány Gábor 357, 378
 Pogány Ö. Gábor dr. 371
 Polányi Gyenes Józsefné 467
 Polgár János 466
 Polgár Károly 467, 482
 Pollatschek Eugénia 57
 Poloznyik Kálmán 494
Pongrácz Margit 255
 Pósfai János 219, 348
Posgay Gábor 537
Poszpisl Györgyi 597
Posztobányi László 294, 296
Pozsgai Imre 377
Pozsgay János 122, 146
Pösz Attila 682
Pösz Miklós 535, 683
 Práger Ábrahám 219
 Práger Ferenc 219, 287, 294, 296, 298, 300, 504
 Práger János 297, 298, 299
 Práger Miklós 219
 Práger Sándor 395
 Preiszinger András 289, 292
 Prónay György dr. báró 81, 87, 89, 106, 109, 219, 366
 Prus(?) József 407
 Puskás Sándor 62, 106, 115, 220
Pusztay Györgyi dr. 574, 683
R
Raáb András 589, 683
 Rabstein Imre 220
 Rác János 220, 504
 Rác József 220
 Rác Zoltán 496
Ráczné Rádi Edit 581
Rácz-Fodor Katalin 396, 683
Rácz-Fodor Mihály 122, 140, 303, 339, 378, 381, 382, 384, 385, 396, 611, 684
 Racsmány Mihály 460
 Rada Antal 379
 Ráday Gedeon gróf 106, 107, 221
 Radnóti Miklós 374
 Rádóczy Gyula 221, 317, 466
 Rádóczy Gyula 466
Rádócziné Kovács Zsuzsa 317, 339
 Rados Kornél 221
Rady, Samir prof., dr. 122, 138, 687
 Raj Tamás 395
 Rajkó Istvánné 467
Rajnai Gabriella 399
 Rákóczi Ferenc II. 20, 373, 374
 Rákosi Mátyás 50
Rapavi Róbert 569, 681
 Rásonyi Papp Gedeon 304
Raum, Manfred 106, 118, 684, 792
 Rébék Benő 121, 133, 222, 339, 602
Rébék Benő 549
 Rébék Imre 486
 Rébék Sándor 487
 Rébék Sándorné 486
Rédei Ferenc 535
Regős Gyula 535, 541, 684
 Regős (Lájer) József 222
 Rehák István 457
 Reich Ferenc (?) 394
 Reile Géza 39, 65, 66, 67, 96, 222
 Reile Márton 65
 Reinhold Sándor 222, 394, 504
 Reinitz József 222
 Reiszig Ede dr. 46, 339
Rékasi László 585
Rémán János 380, 601, 685
Rémánné Halmosi Éva 579
 Reményi Ede 337
 Remetei István 20
Répa István 685
 Révész György 223
 Révész Gyula 223
 Révész Imre 223
 Révész Lajos 223
Révész László 339
Rigó Béla 122, 148, 293, 685
Rik Józsefné 553
 Rocsek József 224

- Roheim László 297
 Rohoska Aladár 483
 Rohoska Árpád 224
 Rohoska Soma dr. 483
 Romány Pál 372
Romsics Ignác 339
Romvári Frigyes 385, 603, 608, 685
 Róna Gábor 224, 501
 Róna (Rosenfeld) Sámuel 224
Rostás László 533, 535, 686
Rostás Norbert 552
Rostásné Dujmov Anikó 541
 Roszik Pál 359
 Rothschnek Jenő 379, 494
 Rózsa Béla 225
 Rózsa M. Furióbia 501
 Rózsa Sándor 225
Rózsáné Jójárt Etelka 258
Rózsashegyi Zoltán 278
 Rózsavölgyi Magdolna 68
Rozsnyai Sarolta 303, 686
Rucsinszky Anna 255
 Ruffy Péter 458
 Rupnik János dr. 501
- S**
Saár László 533, 534, 535, 686
 Safáry Gyula 288
 Sáfrány Mihály 34, 225
 Sáfrík József 360, 550
 Sággy Mihály 225
 Ságodi Győző 297
 Sáhó János 225, 488
 Saji István 34, 226
 Sajtos Balázs 34, 226
Sánta József 585
 Sánta Tamás 500
Sallay Sándor 393, 394, 687
Sallay Sándor dr. 538, 687
 Sámuel Kornél 357, 370
Sándor Csaba 534
Sándor István 398
 Sándor János 36, 226
 Sándor Mátyás 34, 226
 Sárkány Erzsébet 101
 Sárkány Lenke 487
 Sárkány Sámuel 42
 Sárközi István 468
 Sárváry Miklós 366
 Sashalmi Sándor 485
 Sass Károly 226, 461, 464, 485
Schindler Árpád dr. 535, 590
 Schinner János 92
 Schlesinger Sándor 291
 Schneider Ignác 58, 226
 Schön Dávid 226
 Schönberger András 394
 Schönberger Samu-226
 Schrodt Imre 226, 497
 Schultheisz Emil 373
 Schwarcz Mihály 504
Schwob János 339, 688
 Schwörtz Frigyes 23, 227, 354
 Schwörtz János 23, 227, 354
 Sebes Árpád 227, 297
 Sebes Imre 61
 Sebestyén Gábor 481
Sebök János 273
Sebök Judit 613, 614, 688
 Seenger Béla 387
 Séllyey Gábor dr. 495
 Semmelweis Ignác dr. 373
 Seni Istvánné 466
 Seni Erzsébet 466
 Seres Sámuel 588
Seres Sándor 339
 Sher-Gil, Amrita 227
 Siha János 494
Siha János 599
 Silling András 45
 Silling Béla 484
 Silling Ede 39, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 227, 450, 484, 491
Simon András 339
Simon Balázs 587
 Simon Ferenc (?) 372
Simon Ilona 584
 Simon János 34, 35, 227
 Simon Mihály 486
 Simon Sándor 486
Sipos Béláné 559
Sipos János id. 121, 127
Sipos János ifj. 688
Sipos Szabó Éva 614
Skoda Lajos 357, 377
 Soket István dr. 486
Solti Józsefné 587
Somfai István 339
Somogyi Antal 39, 227, 689
Somogyi Erika 595
Somogyi Józsefné 600
Somogyvári János dr. 576
Sós Attila 273
Soós Frigyes 585, 596
 Soós Frigyesné 501
Soós Károly dr. 689
Soós Péter 287
 Spühler Vilmos 38, 210
 Stachó Károly 227, 501
 Steiner Ignác dr. 228, 395, 504
 Steöszel József 228
 Stepanek Ernő 18, 228, 255, 339, 360, 381, 387, 392, 393, 484
 Stepanek Ernőné 484
 Stern Sámuel 228
 Strasser Olga 229
 Stur Etelka 42
 Suba Imre 44
Sugár Ibolya 761
 Sulyok Imre 349
 Sulyok István 229
Sulyok Zsolt 607
 Sussman, Sofer 229, 389
Suti István 271, 272
Sutka Bálint 607
Sutyinszky János 303, 614
 Sütő József 106, 117, 229, 340, 502
 Sütő József 407
- Sz**
Szabad György 395
Szabadi István 534
 Szabady Eleonóra 495
 Szabady Krisztina 486
Szabados Zoltán 597
Szabó Ágnes 341, 349, 377
 Szabó Antal 230
Szabó Attila 341
Szabó Elek dr. 575
 Szabó Endre 230, 341
Szabó Erika dr. 81, 103, 590, 591, 592, 689
Szabó Gábor 612
 Szabó Gergely 35, 36, 230
 Szabó Géza, F. 341
Szabó Gyula 780
 Szabó István (?-?) 34, 230
 Szabó István (1913-1998) 230
Szabó Istvánné 542
 Szabó Iván 371, 372, 375
 Szabó János 34, 231
 Szabó János (?) 377
Szabó Józsefné 316, 328, 341
Szabó Károly 39, 71, 378, 379, 591, 598, 602, 689
Szabó Krisztina 813
 Szabó Lajos 600
 Szabó László 231
 Szabó Mihály 103
 Szabó Miklós dr. 72, 106, 118, 121, 132, 231, 341, 374, 391, 502
Szabó Miklósné 341, 383, 571
Szabó Róbert 341, 813
Szabó Tünde 533
Szabó Tibor 341
Szabó Vera 382
 Szabó Zsigmond 44, 231, 367, 368
 Szabó Gy. Iván 231
Szabó-Kocsis János 286, 306
 Szabó Turzó Imréné 468
Szabóné Vér Éva 616, 689
Szakál Aurél 25, 303, 331, 341, 342, 343, 344, 396, 542, 602, 606, 689, 813
Szakál Imréné 502
Szakály Ferenc 345
Szalai István 690
 Szalai János 407
Szalai József 607, 690
Szalai Sándor 345, 502, 690, 813
Szalai Sándorné dr. Csapláros Mária 690
Szalaiiné Kupferschmidt Éva 566, 691
 Szalay Imre 232
 Szalay Julianna 90
 Szalay Károly 484
 Szalay László 232
Szalay László 691
 Szalay Zsigmond 232
 Szamovolszky Ödön 357, 370
Szanyi Béla 122, 142, 367, 391, 393, 394, 395, 400, 502
Szanyi Béla 397, 398, 399
 Szanyi Margit 56
Szanyiné Huber Helga 306
Szász Éva dr. 576
 Szász Károly 42, 43, 46, 83, 233, 387, 388
 Szász Károly dr. 388
 Szász György 42
 Szász Vilma 42

- Szathmári István** 345
Szathmári Julianna 122, 142, 691
 Szathmáry Sándor 50, 234, 359, 483
 Szathmáry Sándorné Pethő Julianna 234, 483
 Szebényi Imre 234, 347, 370, 372
Szeberényi Imre 587
Széchenyi Benjaminné 587
 Szécsi Ferenc 62
 Szécsi Ferencné 39, 235
Szécsényi Mihály 610, 692, 813
Szécsényi Mihályné Répa Mária 616, 692
Szécsényiné Nagy Katalin 571
 Szeder István 357
Szegedi Gábor 122, 137, 272, 692
Szegedi Mónika dr. 538
 Szegedi Kis István 447
Szeitert Gábor 329, 345
Székely György, V. 345
 Székely Simon 289
 Székely Simon 287, 288, 289, 291
Székely Tibor id. 122, 135, 357, 360, 368, 378, 380, 385, 393, 587, 692
Székely Tibor ifj. 693
 Székelyfi Gyula 324
 Székér Endre 483
 Székér József (1821-1874) 38, 235, 483
 Székér József (1862-1945) 46, 235, 488
 Székér Károly dr. 494
 Székér Pál 387, 407, 408, 466, 483
 Székér Sándor 483
 Székér Sándor 487
 Szekulesz István 504
Szelezsán János 538
Szemerédi Edina Adél 614
Szemerédi László 121, 130
Szenci Lajos 693
 Szende Ernő 588
 Szente Ádám (?) 460
 Szente István 495
 Szentgyörgyi István 235, 357, 366, 367
 Szentgyörgyi Lajos 345
 Szent-Györgyi Lenke 495
 Szent-Györgyi Lidia 495
Szentirmai Péter 693
Szentiványi Gyuláné dr. 460
 Szentmiklósi László dr. 121, 125, 236
 Szentpéteri Gergely 468
 Szentpétery Béla 293, 296
 Szentpétery Sándor 236
Szerencsés Ildikó 286
Szevin János 587
Szigetvári Péter 587
Sziklai István dr. 694
 Szikszai Gyula 369
 Szilády Aron 17, 23, 24, 26, 48, 81, 83, 85, 236, 316, 318, 341, 345, 357, 365, 367, 370, 394, 416, 448, 465, 469, 546, 569, 587, 756
 Szilády János 236
 Szilády Móric 466
 Szilády László 83, 236, 465, 469
 Szilágyi Antal 236
 Szilágyi Ferenc 236, 500
 Szilágyi Sándor 345
Szilágyiné Kósa Erzsébet 565, 585, 694
Szilveszter Szilvia 549, 596, 694
Szipán Ferenc 122, 148, 695
 Szirmay Paula 89
 Szirmaiák Béla 366
Szítás Istvánné Szigeti Szeréna 695
 Szluha Imre 237
 Szombati József 237
 Szombati Károly dr. 237, 501, 766
 Szombati Károlyné Suba Irma Fedora 237, 501
 Szombathy József 345
Szomjas-Schiffert György dr. 346, 695
Szógyi Mihályné 258
Szöke Antal 565, 695
Szöke Antalné Tóth Ágnes 696
 Szöke Judit 481
 Szöke László 481
Szöke László dr. 238, 486
Szöke László Zs. 711
Szöke Sándor 696
Szökéné Takács Erika 558
Szöllösi István 397, 594
 Szöllösy József dr. 496
Szörfi István 535
 Szöts Rudolf 317
 Sztrapák Ferenc 292
 Szuper Géza 487
 Szuper Jolán 485
 Szuper József (1784-1850) 486
 Szuper József (1818-1895) 486
 Szuper Károly 238
 Szuper Lajos dr. 238, 487
 Szücs Ferenc 486
 Szücs Ferencné 486
Szücs János 696
 Szücs József 486
Szücs Károly 342, 344, 346, 347, 549, 696, 813
Szücs Sándor 619
Szücsné Nagy Andrea 594, 697
 Szűri István 467
 Szűry István 466
 Szűry István 494
 Szűry Sándor 36, 37, 238
 Szűts József 66, 238, 324, 376, 495, 758
T
Tabajdi József 122, 142, 697
 Táci Szabó Győző 347
Takács Katalin dr. 575
 Tálasi István 239, 347
Tallér Balázs 697
 Tallér Erzsébet 364
 Tallér Vendel 239
Tallérné Nyitrai Ilona 698
Tallós Bálint dr. 772, 780
Tamás Adrienne dr. 538, 698
 Táneczos József 70
Táneczos Sándor 39, 70, 72, 121, 129, 372, 374, 391, 392, 698
Tar Ágnes dr. 576
 Tar Antal 239, 255
Tarné Sári Mária 296
 Tari István (1727-1779) 36, 37, 239
 Tari István 467
 Tari Mihály 488
 Tarjánai Gyuláné 585
 Tary Gerzson 38, 240, 486
 Tary Gusztáv 467
 Tary István (1761-1836) 37, 38, 240
 Tary István 466, 482
 Tatay Józsefné 467
 Taxonyi István 36, 240
Técsy Bálint dr. 698
 Téglás János 486
Téglás Péter dr. 538, 698
 Tegzes Imre 468
 Tegzes Imréné 468
 Tegzes János (1750-?) 37, 240
 Tegzes János (?-?) 34, 240
 Tegzes János (?-?) 34, 240
 Tegzes József 468
 Teleki József 90
 Teleki László 89
 Teleki Mihály gróf 51, 53, 81, 89, 106, 110, 240
Terbe Zsuzsanna dr. 575
Ternyák Jenő 122, 135, 347, 348, 813
 Ternyák Móritz 366
Teubner Sarolta 698
 Thorma Imre 38, 240
 Thorma János 20, 25, 26, 106, 111, 240, 319, 342, 358, 371, 378, 379, 382, 499, 543, 601
 Thorma Julianna 40
 Thorma Mária 482
 Thorma Mátyas 468
 Thorma Mihály 468
 Thormássy Krisztina 466
 Thuróczy Dezső dr. 39, 47, 48, 291, 241, 348, 366, 387, 486
 Thuróczy Dezsőné dr. 486
 Thuróczy György 49
 Thuróczy István 48, 241, 486
 Thüry József 24, 241, 348, 349, 383, 464, 484, 546, 760
 Tiborc Vanda 65
 Tildy Zoltán 93
 Tisza István 87
 Tisza Kálmán 84
Tobak Csaba 383, 772
 Tóbi Sári 467
 Tolnai Ottó 791
 Tomány Mihály 366
 Tomcsányi Lászlóné 486
 Tomó Imre 467, 482
 Tomor Béla 303
 Tooth Gizella 487
 Tooth Irma 487
 Tooth János 33, 42, 241, 324, 348, 402, 466, 468, 483, 487
 Topán Gergelyné 452, 486
Torday Zsolt dr. 593, 699
 Torma Erzsébet 94
 Torma István 35, 242
 Torma István 36, 242
 Torma Mihály 37, 38, 242
 Tormássi Lajos 242
 Tormássy János 242, 348, 466, 468, 483, 587
 Tormássy Jánosné 468
 Tormássy Krisztina 481
Tornyainé Mathesz Éva 553
Tóth Ágnes 348

- Tóth Balázs** 274
Tóth Balázs 274
 Tóth Béla 243, 255
Tóth Cecília 614
 Tóth Erzsébet 70
 Tóth Géza dr. 487
 Tóth Gizella 487
 Tóth György 34, 243
 Tóth Gyula 74
Tóth Ilona 299, 349, 548, 700, 813
 Tóth Imre 487
 Tóth Imréné 496
Tóth István 100, 481
Tóth Istvánné 81, 100, 587, 595, 700
 Tóth Istvánné 466
Tóth János 610, 700
 Tóth János 487
 Tóth János 42, 243, 464, 486
 Tóth Jánosné 487
 Tóth Jánosné 468
 Tóth József dr. 488
 Tóth József 408
 Tóth Judit 466, 480
Tóth Judit Zs. dr. 538
 Tóth Kálmán dr. 39, 41, 42, 44, 244, 487
 Tóth Károly dr. 244, 347, 487
Tóth Károly 349, 700
Tóth Károly dr. 393
Tóth Katalin 349
 Tóth Lajos (1876-1936) 244
 Tóth Lajos (20. század) 244, 586, 499
 Tóth László 302
Tóth Lili 610, 701
 Tóth Mária 468
 Tóth Mihály 36, 244
 Tóth Miklós 483
 Tóth Pál F. 292
 Tóth Péter 491
Tóth Péter 587, 701
Tóth Szilárd 122, 147
 Tóth Szilveszter 62
 Tóth Terézia 481
 Tóth Terézia 483
Tóth Zoltán 39, 74, 287, 378, 379, 380, 381, 382, 396, 397, 398, 399, 533, 537, 544, 592, 601, 607, 701, 768, 813
Tóth Zoltánné 701
Tóthné Nemes Éva 382
 Tóth Abonyi Balázs 121, 130, 243, 318, 495
Tóth B. László 699
Tóth Bagi József 612
Tóth Baranyi Éva 605, 699
 Tóth Zsámboki Júlia 467
Tömör János 395
 Török Elek 38, 244, 485
 Török Gáspár Imre 486
 Török Imréné 106, 112
 Török Zoltán 267
 Trascher M. Calasantia 501
 Trautman Rezső 67, 458
 Treutz Péter 349
 Trofimov Valentyn Nyikolajevics 106, 113
Tubánszky Józsefné 296
 Tuffner Mária Ignácia 501
 Tulit Péter 29, 766
 Tumó Máté 244
 Turóczy Erzsébet 467
 Turóczy Istvánné 467
 Turóczy Julianna 467
 Turóczy Sára 467
 Turóczy István 37, 245, 467, 482
Tuska Pál 271, 272, 701
 Tyukody Jenő 245
U
 Ulakesai Antal 60, 245, 454, 455, 461
Ulakesai Zoltán 587, 702
Urbán Imre 537
Urfi László dr. 576
V
 Váci György 106, 116, 245
 Váci Lajos dr. 495
Váci Lajos dr. 587, 594
 Váci Halász István 246, 324
Vadkerti Tóth Mónika 702
Vágó Árpád 702
Vágó Éva dr. 398, 573
Vágó László 384
Vágóné Csuport Gyöngyi 606
 Vágoitt János 488
Vajjasdi-Nagy Károly 552
Vajjasdi-Nagy Károlyné 552
Vajda Ilona 551, 614, 703
 Vajda János 246
 Vajda Zoltán 517
 Vajna Jánosné 468
 Vajna Julianna 49
 Vajna Mihály 468, 483
 Vámbéri Ármin 484
 Ván Balázs 486
 Ván Benjamin 56, 246, 450, 466, 469, 491
 Ván István (1881-1960) 494
 Váni István (1921-1993) 494
 Ván János 486
 Ván Klára 494
Ván Lajos dr. 349, 381, 587, 602, 703
Ván László 397
Ván László 462
 Ván Sándor 486
Ván Zoltán 541
Vangel Imre 395, 585, 703
 Vaniss Károly 289
Vánkosné Sövegjáró Éva 704
Vannayné Zádory Emőke 704
 Ványi Róza 495
 Ványi Teréz 495
 Vanyik István 452
Váradí Ilona 286, 291, 306
 Váradí Kálmán 301
Váradí Krisztián 299, 305, 535
Varga Csaba 349
Varga Domokos 459
 Varga Edit 54
Varga Erzsébet 320, 380, 385, 398, 598, 611, 640
Varga Ferencné 558
Varga Gyula dr. 576
 Varga Jánosné 468
 Varga Jenő dr. 81, 99, 106, 112, 247
 Varga Lajos (?) 349
Varga Margit 559, 704
 Varga Mihály 366
 Varga Renáta 59
 Varga B. János 467
Vargáné Mészáros Ildikó 598
 Varga Nagy András 467
 Varga-Nagy István 464, 467, 482, 484
 Varga Nagy Kálmán 467
Varga-Sabján Gyula 546, 601, 602, 704, 813
Varga-Sabján Vera dr. 538, 705
 Vargha Etelka 484
 Vargha Zoltán dr. 247
 Vargyas Lajos 349
 Vári Szabó István 39, 40, 41, 42, 43, 45, 247, 364, 484
 Váry Szabó János 484
 Varjas Mária 468, 483
 Vármai Iván 102
Várnai László dr. 81, 102, 398, 533, 537, 591, 705
Várnai Lászlóné dr., Braun Zsófia 102, 320, 349, 564, 705
Varró József 121, 131, 275
Varsányi Irén dr. 576
Vas Benő 277, 278, 304, 533, 535, 587, 606, 705
Vas Benő Gábor 349
 Vas Imre 25, 247
 Vas István 467, 482
Vas Károly 400
 Vas M. Zsuzsanna 486
 Vas Molnár Antalné 486
 Vas Molnár Gizella 494
 Vas Molnár Lajos 486
 Vasas Csicsvai Eszter 483
 Vásárhelyi Sándor 379
 Vásárhelyi Sándor dr. 379
Vásáry István 349, 394
Vass Aranka 349, 705
 Vass Árpád dr. 495
 Vass Erzsébet 248
Vass Katalin 705
Vass Károly 371
 Vass Lajos 106, 116, 121, 132, 248, 349, 372, 378, 495
Vastag György 535
Vastagné Tandari Erzsébet 597, 706
 Vasvári László 354
 Vaszilievits Fedor 387
Vavrekne Tallér Márta 560
 Végh Ernő dr. 484
 Végh István 358, 484
 Végh József 349
 Végi Mihály 37, 249, 467
Végső Károlyné 258
 Vékey János 468
 Vékey Sándor 468
Venczel József 535, 591, 706
Venczelné Misán Györgyi 706
Vercz András 707
 Veres Péter 60
Verecs Sándor dr. 707

Veszelszkiné Huszárik Ildikó 349, 569
 Veszprémi Imre (?) 375
 Vetsei János 249
Vezendi Béla dr. 576, 707
 Viczany Rezsóné 468
 Vida Imre 364
 Vida István 366
Vida József 707
Vili Antal 708
Vili Gábor 384, 533, 535, 708
Vilonya Balázs 542
Vilonya Balázs dr. 249, 491, 494
 Vilonya Istvánné 486
Vincze Ferenc 39, 67, 106, 120, 121, 125, 371, 392, 393, 395, 708, 813
Vincze István 383, 384, 586, 587, 620, 708
 Vincze Jenő dr. 501
Vincze József 587
Vinczéné dr. Jenővári Éva 585
 Virág Gyula 588
 Virág István 766
 Virányi István 249
Visnyei Miklós 784
Vásnyovszky László dr. 575
Vizmeg Sándor dr. 122, 139, 395, 585, 616, 618, 708
Vizmeg Sándorné dr. 538, 709
 Vitéz József 249, 341
Vladár Éva 614, 709
Vladár Károly dr. 614, 709
 Vladár Károly 501
 Vorák József 121, 124, 249, 255, 325, 330, 331, 334, 349, 350, 371, 461, 500
 Vuxa (Oláh) Mihály 34, 250

W

Waclawczyk, Dariusz M. 278, 609, 709
 Walterdorfer Károly 481
 Wéber István 250, 365, 502
Wéber Mihály 350
 Weibl József 300
 Weisz Ignác 357, 504
 Welther Dániel 292
 Wesselényi Miklós 84
Wicker Erika 350, 590, 710
 Wiegandt Albin 488
 Wiegandt Artur 488
 Wiegandt Artur 488
 Will Anna 484
Wolford László 385

Y

Ybl Lajos 805
 Ybl Miklós 806

Z

Zádory Attila dr. 710
Zádory Claudia 710
Zádory Édua 710
Zag László 122, 146, 599, 711
Zajics Klára 258
Zalatnay Pál 397
 Zámbo Aurél 250, 307
 Zámbo János 250
 Zana István 486
 Zárai Károly 250
 Závodszyki Erzsébet 488
 Zeffner Franciska 63
Zellei Gáborné 711
 Zichy János 46
 Zilah Benő 359, 495
 Zilah István 466
 Zilah János 486
 Zilah Sándor 452
 Zilahy Gyula 251
Zoltai Gusztáv 394
 Zoltán Béla 47
Zuschlag János 81, 104, 105, 398, 711

Zs

Zseni Benjaminné König Aranka Gizella 251
 Zseni Emília 48
 Zseni Eszter 466
 Zseni Imre 466
 Zseni István 447, 456, 465
 Zseni István 466
 Zseni István 466
 Zseni István 466
 Zseni Istvánné 466
 Zseni Istvánné 491
 Zseni József 494
 Zseni Katalin 251
 Zseni Krisztina 42
 Zseni Krisztina 468
 Zseni László 466
 Zseni Móric 494
 Zseni Vilma 46
 Zseni Viktória 466
Zseni Zsófia 568
 Zseny János 487
 Zseny József 251
 Zsitkovics Lajos 488
 Zsigmond király 20
 Zsigray Julianna 251, 485
 Zsoldos János 252
 Zsubori Károly 252, 501

A könyv előfizetői

Baja

Szalai Sándor

Balotaszállás

Falubíró Gábor

Budaörs

dr. Mészöly Gézáné

Molnár István

Budapest

Baki István

Baki József

Bodor Tiborné

Czirják Ferencné

Daczi Péter

Esztergomi Katalin

Györi Sándorné

Illyésné Gyenizse Erzsébet

dr. Kolozsváry Kiss István

Magyar Monika

Magyar Margit

Modok Ferenc

Nagy Béla

Nagy Klára

Nagy-Czirok Csaba

Németh-Buhin Klára

Paczolay Tibor

Rabi László

Szegő István

Ulakcsai Antal

Debrecen

dr. Birkásné Vincze Rita

Nyáriné Vincze Mária

Ticz Erzsébet

Dunavecse

Vass Imre

Emmelshausen

Farkas László

Göd

Bánhidi Károly

Harkakötöny

Böröcsök József

Hofmeister Ottóné

Kanada

Jakabné Kun Márta

Kun Attila

Kaposvár

Ruisz Györgyné Baký Gabriella

Kecel

Sendula Margit

Kecskemét

dr. Kupa László

Márta Sándorné

Nagyné Vincze Klára

Szécsényi Lászlóné

Kiskunhalas

dr. Ádám Gyuláné

Agócsné Sebők Anikó

Almási Gyözöné

dr. Bácsalmási Antal

Bacsóné Darányi Krisztina

Baka Róbert

Bakaity István

Baksa Judit

Balanyi László

- Bálint Árnýékolástechnika
Bálintné Liebe Hilda
Bárány Józsefné
Baranyi Imre
Baranyi Pál János
Baresik Lászlóné
Bartek Sándor
Benke László
Bernáth Lajos Kollégium
Berta Sándor
Bihari-Nagyné Bubrik Györgyi
Bokor István
Borbás Julianna
Borbíró Józsefné
Briliáns Ékszerbolt
Buda Zsuzsanna
Carpathia Decor
Citroën Király Autó Kft.
Cornea Sándor
Csapi és Társai Kft.
Csenki Ferenc
Csernovics Gáborné
Cseszkó Csaba
Csibészke Családi Napközi
Csordás Jenőné
Czár Attila
dr. Czár Imre
Czár Miklós
Daczi Sándor
Daczi Zoltán
Daday Zoltán
Danicskáné Szalay Zsófia
Darányi Imre
Darányi Mária
Dicső Ágnes
Dinamika Kft.
Erdész Gusztáv
Erki János
Erki Zoltán
Értékörző Kft.
Eszes Béláné
Farkas László
Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola
Fazekas Istvánné
Fegyva-Comp Kft.
Fekete Károlyné
Felsővárosi Általános Iskola
Fenyvesi Györgyné
Ferró Róza
Fiat KB Autoteam Kft.
Fricska Imre
Fuji Fotó Centrum
Futó Ferencné
Füzér Anita
Füzes Attila
Galgóczi László
Gál Márta
Gál Mihály
Gáspár Endre
Gáspár Imre
Gazdag Sándor
Gép Károlyné
Gergely József
Globe Travel Kft.
Goráczné dr. Mucsi Erzsébet
Gréczy István
Gyenes Józsefné
Gyöngyi László
Halas-Haus Kft.
Halasnett Kft.
Halasi Csirke Kft.
Halasi Kommunális Kft.
Halasi Textiltisztító Szövetkezet
Halasi Vállalkozók Klubja
Halaspack Csomagolóanyag Rt.
Halas-Text Bt.
Halas Tűzvédelem Kft.
Hári Ernő
Hegedűs Istvánné
Horváth Csaba

- Horváth János
 dr. Horváth Róbert
 dr. Huri és dr. Vezendi Bt.
 Huszár Ambrus
 dr. Judák Imre
 Ju-Fer Bt.
 Kalmár Lászlóné
 dr. Kalmár Sándor
 Kalmár Teréz
 Kapus Béla
 dr. Katona József
 dr. Katona Józsefné
 Kenyeres Lászlóné
 Kerekes Katalin
 Kertvárosi Általános Iskola
 Kinezis Bt.
 Király Erzsébet
 Király György
 Király Jenő
 Kis-Illés Imréné
 Kis-Illés Károly
 Kis László
 Kiss Ferenc
 Kissné Csordás Anikó
 Klein Imre
 Kolozsvári Imre
 Kónya Jenő
 Kórház Étkeztetési Kft.
 Korom István
 Kovács Ferenc
 Kovács Lajos
 Krausz és Társai 93. Bt.
 Kristóf Imre
 Kunhalmi Istvánné
 Kunszeri Éva
 Kun-Therm Kft.
 Laczkó Dóra
 Ladóczki István
 Lakos Istvánné
 László Sándorné
- Lázár László
 Lern Kft.
 Lévai Erzsébet
 Lovrity Mihály
 Magyar Istvánné
 Magyar Lajos
 Magyar Lajos
 Makai Istvánné
 Mappa Kft.
 dr. Martinov Tibor
 dr. Maruzsenszki József
 Merkbau Kft.
 Mészáros Ágnes
 Mészárosné dr. Nagy Czirok Katalin
 dr. Mezei János
 Mitsubishi Király Autószervíz
 Modok Balázs
 Modok Melinda
 dr. Modok Szabolcs
 Molnár Antal
 Molnár István
 Móricz Árpád
 Móricz László
 Móriczné dr. Kiss Illés Margit
 Nagy Czirok Lászlóné
 Nagy Ferenc
 Nagy Gergely
 Nagy Jenő
 F. Nagy József
 Nagy Kálózi József
 Nagy Kálózi Péter
 Nagyné Király Zsuzsanna
 Nagypál Sándor
 Nagy Szeder Lilla
 Nagy Szeder Vanda
 Nagy Szeder Viktória
 Nagy-Tóthné Vilonya Zsuzsa
 Német Mihály
 Németh János
 Németh Sándorné

- Orbán Éva
Paczolay Gábor
Paczolay Gáborné
Paczolay Gyula
Paczolay Gyuláné
Paczolay István
dr. Palásti Magdolna
Pál Zoltán Imre
Papp Zoltán
Pásztor Istvánné
Pestality Antal
Péter István
Péter József
Péter Lászlóné
Piegelné dr. Csényi Magdolna
Pintérné Szücs Éva
Pogi-Kuckó Látványpékség
Rabi István
Rác-Fodor Mihály
Radnai Antal
II. Rákóczi Ferenc Szakközépiskola
RexTerra Kft.
Rolo Express Kft.
Romvári Frigyes
Rózsa Sándorné
Saár Lászlóné
Sándorné Gyenizse Zsuzsanna
Schwob János
Sebők Jánosné
Simon Istvánné
Sinka Ildikó
Somogyi Erika
dr. Somogyvári János
Soós Edina
Stachó István
Stefánszky Sándorné
Stravia Kft.
Süli Jenőné
Szabadiné Farkas Éva
Szabados Sándor
Szabó Garbai József
Szabó Károly
Szabó Sándorné
dr. Szabóné Kasziba Zsuzsanna
Szakál Ágnes
Szakál Balázs
Szakál Edit
Szakál György
Szakál Györgyi
Szakál Györgyné
Szalai Sándor
Szanyi Béla
Szanyi Miklós
Szarvas Imréné
Székely Tibor
Szent József Katolikus Általános Iskola
Szigeti Menyhért
Szilágyi Ferencné
Szilágyiné Kósa Erzsébet
Szimon Imre
Szipán Ferenc
Szitás Istvánné
Szivárvány Bábszínház Alapítvány
Szív Bt.
Szönyiné Vas Livia
Szücs János
Szűts József Általános Iskola
Takács Ferenc
Takarmánygyártó és Állattenyésztő Kft.
Tamási Mihály
Tarjányi Imre
Thúry József Könyvtár
Tóth Gergő
Tóth István
Tóth István
Tóth Istvánné
Tóth Nagy Vilmos
Tóth Róbert Lászlóné
Ulakesai Zoltán
URI és URI Bt.

Vadkerti Tóth Katalin
 Vágó Árpád
 Vágó Gergelyné
 Vágó Tibor
 dr. Ván Lajos
 Varga Andrásné
 Varga-Sabján Gyula
 Varga Tamás
 Vargáné Király Edina
 Városi Könyvtár
 Vass Márta
 Veltelini Kft.
 Vercz József
 dr. Vezendi Béla
 Víg Csaba
 Vigh Bertold
 Vigh Sándor
 Vigh Viktória
 Vili Antal
 Vill-Power Bt.
 dr. Vilonya Balázs
 dr. Vilonya Balázsné
 Vincze Ferenc
 dr. Vinczéné dr. Jenővári Éva
 Vladár Éva
 Vorák Józsefné
 Waclawczyk Dáriusz
 Wéber Mihály
 Weinhardt Valéria
 Wirthné Pakai Rozália
 Zentay László
 Zsebő Károly
 Zseni László

Kronberg
 Barth Károly
 Barthné Mezőfi Ilona

Kunfehértó
 Bajusz Gábor
 Modok Sándor

Nagykőrös
 Karay Ambrusné

Pécs
 Tóth Károly

Pomáz
 Ferró László

Siófok
 Tóth-Baranyi Antal

Soltszentimre
 Herpai Istvánné

Sopron
 Szeri Attila
 Vincze Katalin

Szeged
 Emitel Távközlési Rt.
 Ulakcsai Piroska

Szekszárd
 Ulakcsai Ágnes
 Ulakcsai Anna
 Ulakcsai Zsuzsa

Szentendre
 Rajnáné Magyar Magdolna

Szolnok
 dr. Király Márta

Veszprém
 Gaál Antal
 Raffai Istvánné

